Dette dokument er et dokumentationsredskab, og institutionerne påtager sig intet ansvar herfor

►B

KOMMISSIONENS FORORDNING (EF) Nr 1725/2003

af 29. september 2003

om vedtagelse af visse internationale regnskabsstandarder i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1606/2002

(EØS-relevant tekst)

(EFT L 261 af 13.10.2003, s. 1)

Ændret ved:

			Tidende	
		nr.	side	dato
►M1	Kommissionens forordning (EF) nr. 707/2004 af 6. april 2004	L 111	3	17.4.2004
►M2	Kommissionens forordning (EF) nr. 2086/2004 af 19. november 2004	L 363	1	9.12.2004
►M3	Kommissionens forordning (EF) nr. 2236/2004 af 29. december 2004	L 392	1	31.12.2004
►M4	Kommissionens forordning (EF) Nr. 2237/2004 af 29. december 2004	L 393	1	31.12.2004
►M5	Kommissionens forordning (EF) nr. 2238/2004 af 29. december 2004	L 394	1	31.12.2004
►M6	Kommissionens forordning (EF) nr. 211/2005 af 4. februar 2005	L 41	1	11.2.2005
►M7	Kommissionens forordning (EF) nr. 1073/2005 af 7. juli 2005	L 175	3	8.7.2005
►M8	Kommissionens forordning (EF) nr. 1751/2005 af 25. oktober 2005	L 282	3	26.10.2005
►M9	Kommissionens forordning (EF) nr. 1864/2005 af 15. november 2005	L 299	45	16.11.2005

▼B

KOMMISSIONENS FORORDNING (EF) N r 1725/2003

af 29. september 2003

om vedtagelse af visse internationale regnskabsstandarder i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1606/2002

(EØS-relevant tekst)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1606/2002 af 19. juli 2002 om anvendelse af internationale regnskabsstandarder ([1]), særlig artikel 3, stk. 3, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Forordning (EF) nr. 1606/2002 fastsætter, at børsnoterede selskaber, der reguleres af en medlemsstats lovgivning, for hvert regnskabsår, der starter den 1. januar 2005 eller senere, på visse betingelser skal udarbejde deres koncernregnskaber i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder som defineret i artikel 2 i nævnte forordning.

(2) Kommissionen har på grundlag af rådgivningen fra det regnskabstekniske udvalg konkluderet, at de internationale regnskabsstandarder, der eksisterede pr. 14. september 2002, opfylder de vedtagelseskriterier, der er fastsat i artikel 3 i forordning (EF) nr. 1606/2002.

(3) Kommissionen har også taget hensyn til de løbende forbedringsprojekter, der går ud på at ændre mange eksisterende standarder. De internationale regnskabsstandarder, der bliver et resultat af færdigbehandlingen af disse forslag, vil eventuelt blive vedtaget, når de er endelige. Eksistensen af disse foreslåede ændringer af eksisterende standarder påvirker ikke Kommissionens afgørelse om at godkende de eksisterende standarder bortset fra IAS 32 Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation, IAS 39 Finansielle instrumenter: Indregning og måling og et mindre antal fortolkningsbidrag i forbindelse med disse standarder, SIC-5 Klassifikation af finansielle instrumenter — betingede afregningsbestemmelser, SIC-16 Selskabskapital — tilbagekøbte egne egenkapitalinstrumenter (egne aktier) og SIC-17 Egenkapital — omkostninger ved en egenkapitaltransaktion.

(4) Eksistensen af standarder af høj kvalitet for finansielle instrumenter, herunder derivater, er af afgørende betydning for kapitalmarkedet i Fællesskabet. For så vidt angår IAS 32 og IAS 39, kan de ændringer, der i øjeblikket overvejes, imidlertid blive så betydelige, at det er hensigtsmæssigt ikke at vedtage disse standarder på nuværende tidspunkt. Så snart det igangværende forbedringsprojekt er afsluttet og de reviderede standarder udstedt, vil Kommissionen straks overveje at vedtage de reviderede standarder i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1606/2002.

(5) Alle internationale regnskabsstandarder pr. 14. september 2002 bortset fra IAS 32, IAS 39 og de hermed forbundne fortolkningsbidrag bør følgelig vedtages.

(6) De foranstaltninger, der vedtages i denne forordning, er i overensstemmelse med Regnskabskontroludvalgets udtalelse —

([1]) EFT L 243 af 11.9.2002, s. 1.

▼B

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

De internationale regnskabsstandarder, der er anført i bilaget, vedtages hermed.

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

▼B

BILAG

INTERNATIONALE REGNSKABSSTANDARDER

IAS 1:	Fremlæggelse af regnskaber
IAS 2:	Lagerbeholdninger
IAS 7:	Pengestrømsopgørelsen (ajourført 1992)
IAS 8:	Regnskabspolitikker, ændringer i regnskabsskøn og fejl
IAS 10:	Begivenheder efter balancedagen
IAS 11:	Entreprisekontrakter (ajourført 1993)
IAS 12:	Indkomstskatter (ajourført 2000)
IAS 14:	Præsentation af segmentoplysninger (ajourført 1997)
IAS 16:	Ejendomme, anlæg og udstyr
IAS 17:	Leasing
IAS 18:	Omsætning (ajourført 1993)
IAS 19:	Personaleydelser (ajourført 2002)
IAS 20:	Regnskabsmæssig behandling af offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte (opdateret 1994)
IAS 21:	Virkningerne af valutakursændringer
IFRS 3:	Virksomhedssammenslutninger
IFRS 4:	Forsikringskontrakter
IAS 23:	Låneomkostninger (ajourført 1993)
IAS 24:	Oplysning om nærtstående parter
IAS 26:	Regnskabsmæssig behandling og præsentation af fratrædelsesordninger (opdateret 1994)
IAS 27:	Koncernregnskaber og særskilte regnskaber
IAS 28:	Investeringer i associerede selskaber
IAS 29:	Regnskabsaflæggelse i hyperinflationsøkonomier (opdateret 1994)
IAS 30:	Oplysning i pengeinstitutters og lignende finansielle institutioners årsregnskaber (opdateret 1994)
IAS 31:	Investeringer i joint ventures
IAS 32:	*Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation*
IAS 33:	Indtjening pr. aktie
IAS 34:	Præsentation af delårsregnskaber (1998)
IFRS 5:	Anlægsaktiver bestemt for salg samt ophørte aktiviteter
IAS 36:	Værdiforringelse af aktiver
IAS 37:	Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver (1998)
IAS 38:	Immaterielle aktiver
IAS 39:	*Finansielle instrumenter: Indregning og måling,* **med undtagelse af bestemmelserne om anvendelse af dagsværdioptionen og visse af bestemmelserne om regnskabsmæssig sikring, ►M9 med tilføjelse af bestemmelserne om anvendelsen af dagsværdioptionen ◄**
IAS 40:	Investeringsejendomme
IAS 41:	Landbrug (2001)
IFRS 2:	Aktiebaseret vederlæggelse

STANDING INTERPRETATIONS COMMITTEE (SIC)

SIC-7:	Indførelse af euroen
IFRS 1:	FØRSTEGANGSANVENDELSE AF INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS

▼B

SIC-10:	Offentlig støtte — ingen konkret forbindelse til driftsaktiviteter
SIC-12:	Konsolidering — særlige virksomheder

▼M8

IFRIC-ændring til SIC 12 *Anvendelsesområdet for SIC 12; Konsolidering — Særlige virksomheder*

▼B

SIC-13:	Fælles kontrollerede virksomheder — ikke-monetære indskud fra venturedeltagere
SIC-15:	Operationelle leasingkontrakter — incitamenter
SIC-21:	Indkomstskatter — genindvinding af omvurderede ikke-afskrivningsberettigede aktiver
SIC-25:	Indkomstskatter — ændringer i virksomhedens eller dens aktionærers skattemæssige stilling
SIC-27:	Vurdering af indholdet af transaktioner, som har juridisk form af en leasingkontrakt
SIC-29:	Oplysning — koncessionsaftaler
SIC-31:	Omsætning — byttehandler vedrørende reklameydelser
SIC-32:	Immaterielle aktiver — omkostninger ved udvikling af websider
IFRIC 1:	*Ændringer i forpligtelser vedrørende aktiver, som skal tages ud af drift, retableringsforpligtelser og lignende forpligtelser*
IFRIC 2:	*Andele i andelsvirksomheder og lignende instrumenter*

Note: Eventuelle bilag til disse standarder og fortolkningsbidrag anses ikke for at være en del af standarderne og fortolkningsbidragene og gengives derfor ikke.

Kopiering tilladt inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde. Alle eksisterende rettigheder forbeholdes uden for EØS, med undtagelse af retten til at kopiere til personlig brug eller anden form for 'fair dealing'. Yderligere oplysninger fås hos IASB på adressen www.iasb.org.uk.

▼M5

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 1

Præsentation af årsregnskabet

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1
Anvendelsesområde	2-6
Årsregnskabets målsætning	7
Årsregnskabets bestanddele	8-10
Definitioner	11-12
Overordnede betragtninger	13-41
Retvisende billede og overensstemmelse med IFRS	13-22
Going concern	23-24
Periodiseringsprincippet	25-26
Ensartethed	27-28
Væsentlighed og sammendrag af poster	29-31
Modregning	32-35
Sammenligningstal	36-41
Struktur og indhold	42-126
Introduktion	42-43
Identifikation af årsregnskabet	44-48
Regnskabsår	49-50
Balancen	51-77

▼M5

Sondring mellem omsætningsaktiver og anlægsaktiver og kortfristede forpligtelser og langfristede forpligtelser	51-56
Omsætningsaktiver	57-59
Kortfristede forpligtelser	60-67
Oplysninger, der skal fremgå af balancen	68-73
Oplysninger, der skal fremgå enten af balancen eller af noterne	74-77
Resultatopgørelsen	78-95
Årets resultat	78-80
Oplysninger, der skal fremgå af resultatopgørelsen	81-85
Oplysninger, der skal fremgå enten af resultatopgørelsen eller af noterne	86-95
Egenkapitalopgørelse	96-101
Pengestrømsopgørelse	102
Noter	103-126
Struktur	103-107
Oplysning om anvendt regnskabspraksis	108-115
Primære kilder til skønsmæssig usikkerhed	116-124
Andre oplysninger	125-126
Ikrafttrædelsestidspunkt	127
Ophævelse AF IAS 1 (ajourført 1997)	128

Denne ajourførte standard erstatter IAS 1 (ajourført 1997), *Præsentation af årsregnskaber*, og skal anvendes for regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.

FORMÅL

1. Formålet med denne standard er at foreskrive et grundlag for præsentation af årsregnskaber til brug for offentligheden for at opnå sammenlignelighed, både med virksomhedens egne årsregnskaber fra tidligere regnskabsår og med andre virksomheders årsregnskaber. Med henblik herpå fremsættes i denne standard generelle krav til præsentationen af årsregnskaber, retningslinier for strukturen af disse samt minimumskrav til deres indhold. Indregning, måling og oplysning om specifikke transaktioner og andre begivenheder behandles i andre standarder og i fortolkningsbidrag.

ANVENDELSESOMRÅDE

2. ***Denne standard skal anvendes til alle årsregnskaber til brug for offentligheden, som udarbejdes og præsenteres i overensstemmelse med IFRS-standarderne.***

3. Årsregnskaber præsenteret til brug for offentligheden er årsregnskaber, der retter sig mod regnskabsbrugere, som ikke er i stand til at kræve årsregnskaber særligt tilrettet til deres særlige informationsbehov. Årsregnskaber præsenteret til brug for offentligheden omfatter separat præsenterede årsregnskaber eller årsregnskaber præsenteret i forbindelse med andre offentlige dokumenter, eksempelvis årsrapporter eller prospekter. Denne standard finder ikke anvendelse på strukturen og indholdet af et sammendraget delårsregnskab udarbejdet i overensstemmelse med IAS 34, *Præsentation af delårsregnskaber*. Afsnit 13-41 finder dog anvendelse på sådanne regnskaber. Denne standard gælder i samme omfang for alle virksomheder, hvad enten de skal udarbejde koncernregnskab eller separat årsregnskab, som defineret i IAS 27, *Koncernregnskaber og separate årsregnskaber*.

4. IAS 30, *Oplysning i pengeinstitutters og lignende finansielle institutioners årsregnskaber*, specificerer yderligere krav for pengeinstitutter og lignende finansielle institutioner, som er i overensstemmelse med kravene i denne standard.

5. Den i standarden anvendte terminologi er anvendelig for profit-orienterede virksomheder, herunder erhvervsdrivende virksomheder inden for den offentlige sektor. Virksomheder med not-for-profit-aktiviteter i den private og den offentlige sektor, som ønsker at benytte standarden, vil eventuelt

▼M5

skulle tilpasse de beskrivelser, der er brugt om bestemte poster i årsregnskabet samt om selve årsregnskabet.

6. Tilsvarende kan det for virksomheder, der ikke har egenkapital som defineret i IAS 32, *Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation* (f. eks. visse investeringsselskaber) samt virksomheder, hvis aktiekapital ikke består af egenkapital (f.eks. visse andelsvirksomheder) være nødvendigt at tilpasse årsregnskabets præsentation af medlemmers eller andelshaveres andele.

ÅRSREGNSKABETS MÅLSÆTNING

7. Årsregnskabet er en struktureret fremstilling af en virksomheds finansielle stilling og indtjening. Formålet med årsregnskaber præsenteret til brug for offentligheden er at give information om virksomhedens finansielle stilling, indtjening og pengestrømme, som er til nytte for en bred kreds af regnskabsbrugere ved deres økonomiske beslutningstagen. Årsregnskaber viser også resultaterne af ledelsens styring af de ressourcer, der er den betroet. Med henblik på dette formål giver årsregnskaber information om virksomhedens:

(a) aktiver,

(b) forpligtelser,

(c) egenkapital,

(d) indtægter og omkostninger, herunder gevinster og tab,

(e) andre egenkapitalbevægelser

og

(f) pengestrømme.

Disse informationer hjælper sammen med andre informationer i noterne regnskabsbrugerne til at forudsige virksomhedens fremtidige pengestrømme og frem for alt tidspunktet og sikkerheden for disse.

ÅRSREGNSKABETS BESTANDDELE

8. ***Et fuldstændigt årsregnskab indeholder:***

(a) en balance,

(b) en resultatopgørelse,

(c) en egenkapitalopgørelse, som viser enten:

(i) alle egenkapitalbevægelser

eller

(ii) egenkapitalbevægelser bortset fra dem, der opstår som følge af transaktioner med indehavere af egenkapital, når disse handler i deres egenskab af indehavere af egenkapital,

(d) en pengestrømsopgørelse

og

(e) noter indeholdende en oversigt over væsentlig anvendt regnskabspraksis samt andre forklarende noter.

9. Mange virksomheder præsenterer ud over årsregnskabet en ledelsesberetning, som beskriver og forklarer hovedfaktorerne i virksomhedens indtjening og finansielle stilling samt hvilke usikkerhedsfaktorer, der påvirker virksomheden. Ledelsesberetningen kan endvidere indeholde en redegørelse for:

(a) de vigtigste bestemmende faktorer for indtjening, herunder ændringer i de ydre rammer for virksomhedens aktiviteter, virksomhedens reaktion på disse ændringer og virkningen deraf samt virksomhedens investeringspolitik med henblik på at vedligeholde og øge indtjening, herunder dens udbyttepolitik,

(b) virksomhedens finansieringskilder og det tilstræbte forhold mellem forpligtelser og egenkapital

og

(c) de af virksomhedens ressourcer, der ikke er indregnet i balancen i overensstemmelse med IFRS-standarderne.

▼M5

10. Ud over årsregnskabet udarbejder mange virksomheder desuden rapporter og beretninger såsom miljøregnskaber og vækstregnskaber, især inden for brancher, hvor miljøfaktorer er væsentlige, og hvor de ansatte anses for at være en vigtig brugergruppe. Rapporter og beretninger, som præsenteres i tillæg til årsregnskabet ligger uden for IFRS-standardernes anvendelsesområde.

DEFINITIONER

11. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:***

Praktisk umuligt Overholdelsen af et krav er praktisk umulig, når en virksomhed efter at have foretaget alt, hvad der med rimelighed kan forventes, stadig ikke kan overholde kravet.

Internationale regnskabsstandarder (IFRS) er standarder og fortolkningsbidrag tiltrådt af International Accounting Standards Board (IASB). Disse omfatter følgende:

(a) IFRS,

(b) IAS

og

(c) Fortolkningsbidrag, som kommer fra International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) eller den tidligere Standing Interpretations Committee (SIC).

Væsentlig Udeladelser eller fejlagtige oplysninger vedrørende poster anses for væsentlige, hvis disse hver for sig eller tilsammen kan have indflydelse på regnskabsbrugeres økonomiske beslutninger truffet på grundlag af årsregnskabet. Væsentlighed afhænger af udeladelsens eller den fejlagtige oplysnings størrelse og art vurderet ud fra de forhold, der gør sig gældende. Postens art eller størrelse eller en kombination af begge kan være den afgørende faktor.

Noter indeholder oplysninger ud over dem, der præsenteres i balancen, resultatopgørelsen, egenkapitalopgørelsen og pengestrømsopgørelsen. Noterne indeholder beskrivende information eller udskilning af poster, som er oplyst i de nævnte opgørelser, samt information om disse poster, som ikke opfylder kriterierne for indregning i opgørelserne.

12. Vurderingen af, hvorvidt en udeladelse eller fejlagtig oplysning ville kunne have indflydelse på regnskabsbrugernes økonomiske beslutningstagen, og dermed skal anses for væsentlig, skal ske ud fra en vurdering af regnskabsbrugernes egenskaber. I *Begrebsramme for udarbejdelse og præsentation af årsregnskaber* forudsættes det i afsnit 25, at »regnskabsbrugere har et rimeligt kendskab til forretningsmæssige og økonomiske forhold og regnskabsvæsen samt vilje til at studere oplysningerne med rimelig omhu.« Der skal derfor i vurderingen tages hensyn til, hvordan regnskabsbrugere med disse egenskaber med rimelighed kan forventes at lade sig påvirke i deres økonomiske beslutningstagen.

OVERORDNEDE BETRAGTNINGER

Retvisende billede og overensstemmelse med IFRS

13. ***Årsregnskabet skal give et retvisende billede af virksomhedens finansielle stilling, indtjening og pengestrømme. Et retvisende billede forudsætter en troværdig repræsentation af virkningerne af transaktioner og andre begivenheder og forhold i overensstemmelse med de i* Begrebsrammen *anførte definitioner og indregningskriterier for aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger. Ved anvendelsen af IFRS-standarderne, herunder om nødvendigt supplerende oplysninger, forventes det, at der opnås årsregnskaber, der giver et retvisende billede.***

14. ***En virksomhed hvis årsregnskab er i overensstemmelse med IFRS skal afgive en udtrykkelig og uforbeholden erklæring herom i noterne. Det må ikke angives, at et årsregnskab er i overensstemmelse med IFRS, hvis det ikke er i overensstemmelse med alle kravene i IFRS-standarderne.***

15. I stort set alle tilfælde opnås et retvisende billede ved at overholde de relevante IFRS-standarder. Et retvisende billede kræver desuden, at en virksomhed:

(a) vælger og anvender regnskabspraksis i overensstemmelse med IAS 8, *Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl*. IAS 8 giver officiel vejledning i en hierarkisk opstilling, som ledelsen

▼M5

skal tage i betragtning, hvor der ikke foreligger en standard eller et fortolkningsbidrag, som finder specifik anvendelse på en post.

(b) fremstiller oplysninger, herunder anvendt regnskabspraksis, på en måde, som sikrer relevant, pålidelig, sammenlignelig og forståelig information.

(c) giver supplerende oplysninger, når overholdelsen af de specifikke krav i IFRS-standarderne ikke er tilstrækkeligt dækkende til at sikre, at regnskabsbrugerne forstår virkningen af bestemte transaktioner og andre begivenheder og forhold på virksomhedens finansielle stilling og indtjening.

16. ***Uhensigtsmæssig regnskabspraksis kan ikke afhjælpes ved at oplyse om den anvendte regnskabspraksis eller ved noteoplysning eller forklaringer i øvrigt.***

17. ***I de ekstremt sjældne tilfælde hvor ledelsen konkluderer, at overholdelse af et krav i en standard eller et fortolkningsbidrag ville give et så misvisende resultat, at der ville opstå uoverensstemmelse med målsætningen med årsregnskaber som anført i*** **Begrebsrammen,** ***skal virksomheden afvige fra dette krav som angivet i afsnit 18, hvis de relevante lovmæssige rammer kræver, eller på anden måde tillader, en sådan afvigelse.***

18. ***Når en virksomhed afviger fra et krav i en standard eller et fortolkningsbidrag i overensstemmelse med afsnit 17, skal virksomheden oplyse:***

(a) at ledelsen har konkluderet, at årsregnskabet giver et retvisende billede af virksomhedens finansielle stilling, indtjening og pengestrømme,

(b) at årsregnskabet er i overensstemmelse med relevante standarder og fortolkningsbidrag, bortset fra at virksomheden er afveget fra et bestemt krav for at opnå et retvisende billede,

(c) navnet på den standard eller det fortolkningsbidrag, virksomheden er afveget fra, angivelse af hvori afvigelsen består, herunder hvilken regnskabsmæssig behandling standarden eller fortolkningsbidraget foreskriver, og hvorfor denne behandling under omstændighederne ville give et så misvisende resultat, at der ville opstå uoverensstemmelse med målsætningen med årsregnskaber som anført i **Begrebsrammen,** ***samt hvilken behandling man i stedet har valgt***

og

(d) den økonomiske virkning af afvigelsen på hver post i årsregnskabet, som ville have været regnskabsmæssigt behandlet, hvis kravet havde været overholdt for hvert regnskabsår, der præsenteres.

19. ***Hvis en virksomhed i et tidligere regnskabsår er afveget fra et krav i en standard eller et fortolkningsbidrag, og denne afvigelse påvirker de beløb, der er indregnet i årsregnskabet for det aktuelle regnskabsår, skal virksomheden oplyse dette som angivet i afsnit 18(c) og (d).***

20. Afsnit 19 finder eksempelvis anvendelse, hvis en virksomhed i et tidligere regnskabsår er afveget fra et krav i en standard eller et fortolkningsbidrag vedrørende måling af aktiver og forpligtelser, og denne afvigelse påvirker målingen af ændringer i aktiver og forpligtelser, som er indregnet i årsregnskabet for det aktuelle regnskabsår.

21. ***I de ekstremt sjældne tilfælde, hvor ledelsen konkluderer, at overholdelse af et krav i en standard eller et fortolkningsbidrag ville give et så misvisende resultat, at der ville opstå uoverensstemmelse med målsætningen med årsregnskaber som anført i*** **Begrebsrammen,** ***men hvor de relevante lovmæssige rammer forbyder en afvigelse fra kravet, skal virksomheden så vidt muligt reducere de misvisende aspekter, der forventes at opstå som følge af overholdelse af kravet, ved at oplyse:***

(a) navnet på standarden eller fortolkningsbidraget, kravets beskaffenhed og årsagen til, at ledelsen har konkluderet, at en overholdelse af dette krav under omstændighederne vil medføre et så misvisende resultat, at der vil opstå uoverensstemmelse med målsætningen med årsregnskaber som anført i **Begrebsrammen**

og

(b) ledelsens konklusioner, for så vidt angår hvilke reguleringer af årsregnskabets enkelte poster, der ville være nødvendige for at opnå et retvisende billede for hvert af de præsenterede regnskabsår

22. Ifølge afsnit 17-21 er en oplysning i uoverensstemmelse med målsætningen med årsregnskaber, såfremt den ikke på troværdig vis afspejler de transaktioner og andre begivenheder og forhold, som den enten angiver at indeholde

▼M5

eller med rimelighed kan forventes at indeholde, og således kan forventes at have indflydelse på regnskabsbrugeres økonomiske beslutningstagen. I sin vurdering af hvorvidt overholdelsen af et bestemt krav i en standard eller et fortolkningsbidrag ville give et så misvisende resultat, at der ville opstå uoverensstemmelse med målsætningen med årsregnskaber som anført i *Begrebsrammen*, skal ledelsen tage hensyn til:

(a) hvorfor målsætningen med årsregnskaber ikke opfyldes under de givne omstændigheder

og

(b) hvordan virksomhedens forhold adskiller sig fra forholdene i andre virksomheder, som overholder kravet. Hvis andre virksomheder under lignende forhold overholder kravet, er der en afkræftelig formodning om, at virksomhedens overholdelse af kravet ikke ville medføre et så misvisende resultat, at der ville opstå uoverensstemmelse med målsætningen med årsregnskaber som anført i *Begrebsrammen*.

Going concern

23. ***Ved udarbejdelsen af årsregnskaber skal ledelsen foretage en vurdering af virksomhedens evne til at fortsætte som en going concern. Årsregnskabet skal udarbejdes på en going concern-basis, medmindre ledelsen har til hensigt enten at træde i likvidation eller bringe virksomhedens aktiviteter til ophør eller ikke har noget andet realistisk alternativ hertil. Når ledelsen i sin vurdering heraf er opmærksom på væsentlig usikkerhed tilknyttet begivenheder eller forhold, som kan tænkes at skabe væsentlig tvivl om virksomhedens evne til at forsætte som en going concern, skal der gives oplysninger om denne usikkerhed i årsregnskabet. Hvis årsregnskabet ikke udarbejdes på en going concern-basis, skal der gives oplysning om dette samt om, på hvilket grundlag årsregnskabet er udarbejdet og årsagen til, at virksomheden ikke anses for at være en going concern.***

24. Ved vurderingen af, hvorvidt det er relevant, at årsregnskabet udarbejdes på en going concern-basis, skal ledelsen tage hensyn til al given information om fremtiden, dvs. mindst 12 måneder efter balancedagen, og gerne mere. Hvor dybdegående vurderingen skal være, afhænger af den enkelte virksomheds forhold. Hvis virksomheden hidtil har haft en lønsom drift og let adgang til økonomiske ressourcer, kan det uden detaljeret analyse afgøres, at going concern-princippet er relevant. I andre tilfælde skal ledelsen vurdere en lang række faktorer i relation til aktuel og forventet lønsomhed, indfrielse af forpligtelser samt mulige alternative finansieringskilder, før det kan afgøres, om going concern-princippet er relevant.

Periodiseringsprincippet

25. ***Virksomheder skal udarbejde årsregnskaber, bortset fra information om pengestrømme, på grundlag af periodiseringsprincippet.***

26. Ved anvendelse af periodiseringsprincippet indregnes poster som aktiver, forpligtelser, egenkapital, indtægter og omkostninger (årsregnskabets elementer), når de opfylder definitionerne og indregningskriterierne for de pågældende elementer i *Begrebsrammen*.

Ensartethed

27. ***Præsentation og klassifikation af poster i årsregnskabet skal foretages ensartet fra regnskabsår til regnskabsår, medmindre:***

(a) det er tydeligt efter en væsentlig ændring i arten af virksomhedens aktiviteter eller en gennemgang af virksomhedens årsregnskab, at en anden præsentation eller klassifikation ville være mere hensigtsmæssig under hensyntagen til kriterierne for valg og anvendelse af regnskabspraksis i IAS 8

eller

(b) en standard eller et fortolkningsbidrag kræver en ændring i præsentationsformen.

28. I visse tilfælde kan væsentlige anskaffelser eller afhændelser eller en gennemgang af præsentationen af årsregnskabet give anledning til overvejelser om ændring af årsregnskabets præsentationsform. En virksomhed skal kun ændre sin præsentation af årsregnskabet, såfremt den ændrede præsentationsform giver information, som er pålidelig, og som er mere relevant for regnskabsbrugerne, og den ændrede struktur forventes at være varig, således at sammenligneligheden ikke forringes. Hvis der foretages

▼M5

sådanne ændringer i præsentationsformen, skal virksomheden omklassificere sammenligningstallene i overensstemmelse med afsnit 38 og 39.

Væsentlighed og sammendrag af poster

29. ***Alle væsentlige kategorier af ensartede poster skal præsenteres separat i årsregnskabet. Poster af en anden art eller med en anden funktion skal præsenteres separat, medmindre de er uvæsentlige.***

30. Årsregnskaber udarbejdes på grundlag af en lang række transaktioner eller andre begivenheder, som sammendrages i kategorier efter art eller funktion. Sidste trin i denne sammendrags- og klassifikationsproces er præsentationen af sammenfattet og klassificeret information, som udgør regnskabsposter i balancen, resultatopgørelsen, egenkapitalopgørelsen og pengestrømsopgørelsen eller i noterne. Hvis en regnskabspost ikke i sig selv er væsentlig, sammendrages den med andre poster enten i de relevante opstillinger eller i noterne. En regnskabspost, som ikke er tilstrækkeligt væsentlig til, at det berettiger til separat præsentation i opstillingerne, kan godt være tilstrækkeligt væsentligt til, at den skal præsenteres separat i noterne.

31. Væsentlighedsbegrebet betyder, at et bestemt oplysningskrav i en standard eller et fortolkningsbidrag ikke nødvendigvis skal overholdes, hvis informationen ikke er væsentlig.

Modregning

32. ***Aktiver og forpligtelser samt indtægter og omkostninger skal ikke modregnes, medmindre dette kræves eller tillades i en standard eller et fortolkningsbidrag.***

33. Det er vigtigt, at aktiver og forpligtelser samt indtægter og omkostninger præsenteres separat. Modregning i resultatopgørelsen eller balancen, bortset fra modregning, der afspejler indholdet af en transaktion eller en anden begivenhed, forringer regnskabsbrugerens mulighed både for at forstå de transaktioner og andre begivenheder og forhold, som har fundet sted, og for at vurdere fremtidige pengestrømme i virksomheden. Måling af aktiver efter fradrag af eksempelvis nedskrivning af ukurante varebeholdninger og dubiøse tilgodehavender er ikke modregning.

34. IAS 18, *Omsætning*, definerer omsætning og kræver, at den måles til dagsværdien af det modtagne eller tilgodehavende vederlag under hensyntagen til eventuelle forhandlerrabatter og mængderabatter ydet af virksomheden. Gennem den ordinære drift foretager virksomheden andre transaktioner, som ikke i sig selv frembringer omsætning, men som er tilknyttet den primære omsætningsskabende aktivitet. Resultatet af sådanne transaktioner præsenteres, hvis en sådan præsentation afspejler indholdet af den pågældende transaktion eller anden begivenhed, ved at modregne indtægter i tilknyttede omkostninger, som opstår fra den samme transaktion. Eksempelvis:

(a) gevinster og tab ved afhændelse af anlægsaktiver, herunder investeringer og driftsaktiver, præsenteres ved at trække aktivets regnskabsmæssige værdi og tilknyttede salgsomkostninger fra provenuet ved afhændelsen

og

(b) omkostninger, som vedrører en hensat forpligtelse, der er indregnet i overensstemmelse med IAS 37, *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver*, og godtgjort i henhold til en kontrakt med tredjemand (eksempelvis en leverandørgaranti) kan fratrækkes den tilknyttede godtgørelse.

35. Endvidere oplyses gevinster og tab på en gruppe af ens transaktioner som nettobeløb, eksempelvis valutakursgevinster og -tab eller gevinster og tab på finansielle instrumenter, som besiddes med handel for øje. Såfremt de er væsentlige, skal sådanne gevinster og tab imidlertid præsenteres separat.

Sammenligningstal

36. ***Medmindre andet tillades eller kræves af en standard eller et fortolkningsbidrag, skal der oplyses sammenligningstal for det tidligere regnskabsår for alle beløb, der præsenteres i årsregnskabet. Sammenligningstal skal medtages for beskrivende oplysninger, hvis dette er relevant for forståelsen af årsregnskabet for det aktuelle regnskabsår.***

37. I nogle tilfælde er beskrivende information, som er inkluderet i årsregnskabet for et tidligere regnskabsår, stadig relevant for det aktuelle regnskabsår. Eksempelvis oplyses enkeltheder om en retssag i det aktuelle regnskabsår, hvis udfaldet var usikkert på sidste balancedag og stadig ikke

▼M5

er afgjort. Regnskabsbrugere drager fordel af information om, at usikkerheden var til stede på den foregående balancedag, og om de tiltag, som er blevet iværksat i løbet af regnskabsåret til afklaring af usikkerheden.

38. ***Hvis præsentationen eller klassifikationen af poster i årsregnskabet ændres, skal sammenligningstallene omklassificeres, medmindre dette er praktisk umuligt. Ved omklassifikation af sammenligningstal, skal virksomheden oplyse:***

(a) arten af omklassifikationen,

(b) beløbet for hver post eller kategori, der omklassificeres

og

(c) årsagen til omklassifikationen.

39. ***Hvis det er praktisk umuligt at omklassificere sammenligningstal, skal virksomheden oplyse:***

(a) årsagen til, at beløbene ikke omklassificeres

og

(b) arten af de reguleringer, som ville være foretaget, hvis beløbene var blevet omklassificeret.

40. En øget sammenlignelighed af oplysninger på tværs af regnskabsår hjælper regnskabsbrugerne i deres økonomiske beslutningstagen, særligt ved at muliggøre vurderinger af tendenser i økonomiske informationer med henblik på prognoser. I nogle tilfælde er det praktisk umuligt at omklassificere sammenligningstal for et bestemt tidligere regnskabsår for at opnå sammenlignelighed med det aktuelle regnskabsår. Eksempelvis er informationer måske ikke blevet indsamlet i det tidligere regnskabsår på en måde, som muliggør omklassifikation, og det er måske ikke praktisk muligt at genskabe denne information.

41. IAS 8 omhandler de reguleringer af sammenligningstal, der kræves, når en virksomhed foretager en ændring af anvendt regnskabspraksis eller korrigerer en fejl.

STRUKTUR OG INDHOLD

Introduktion

42. Denne standard kræver særlige oplysninger i balancen, resultatopgørelsen og egenkapitalopgørelsen samt oplysninger om andre regnskabsposter enten i disse opgørelser eller i noterne. IAS 7 opstiller krav for præsentation af pengestrømsopgørelsen.

43. Denne standard anvender nogle gange begrebet »oplysning« i en bred forstand omfattende poster præsenteret i balancen, resultatopgørelsen, egenkapitalopgørelsen og pengestrømsopgørelsen samt i noterne. Der stilles også krav om oplysninger i andre standarder og fortolkningsbidrag. Medmindre der andetsteds i denne standard eller i en anden standard eller et andet fortolkningsbidrag kræves andet, skal sådanne oplysninger gives enten i balancen, resultatopgørelsen, egenkapitalopgørelsen eller pengestrømsopgørelsen (alt efter hvad der er relevant) eller i noterne.

Identifikation af årsregnskabet

44. ***Årsregnskabet skal kunne identificeres klart og adskilles fra anden information i det samme offentliggjorte dokument.***

45. IFRS finder kun anvendelse på årsregnskaber og ikke på anden information, som præsenteres i en årsrapport eller et andet dokument. Det er derfor vigtigt, at regnskabsbrugerne er i stand til at skelne information, som er udarbejdet i henhold til IFRS, fra anden information, som kan være nyttig for regnskabsbrugere, men som ikke er omfattet af disse krav.

46. ***Hver bestanddel i årsregnskabet skal kunne identificeres klart. Endvidere skal følgende information gives på en klar og forståelig måde og skal gentages, hvis det er nødvendigt for at opnå den rette forståelse af den præsenterede information:***

(a) navnet på den regnskabsaflæggende virksomhed eller anden form for identifikation, samt eventuelle ændringer i disse oplysninger fra den foregående balancedag,

(b) hvorvidt årsregnskabet dækker den enkelte virksomhed eller en gruppe af virksomheder,

▼M5

(c) balancedagen eller det regnskabsår, årsregnskabet dækker, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt for den pågældende bestanddel i årsregnskabet,

(d) præsentationsvalutaen som defineret i IAS 21, **Valutaomregning,**

og

(e) graden af afrunding ved præsentationen af beløb i årsregnskabet.

47. Kravene i afsnit 46 opfyldes normalt ved at anføre overskrifter og forkortede kolonneoverskrifter på hver side i årsregnskabet. Der kræves en vurdering af, på hvilken måde sådan information bedst præsenteres. Hvis årsregnskabet eksempelvis præsenteres elektronisk, anvendes ikke altid separate sider. De ovennævnte poster skal da præsenteres ofte nok til at sikre en korrekt forståelse af den information, der er omfattet af årsregnskabet.

48. Årsregnskaber gøres ofte mere forståelige ved at præsentere informationer i hele tusinde eller millioner i præsentationsvalutaen. Dette er acceptabelt, så længe graden af afrunding i præsentationen oplyses, og væsentlige informationer ikke udelades.

Regnskabsår

49. ***Årsregnskaber skal præsenteres mindst en gang om året. Hvis en virksomheds balancedag ændres, og årsregnskabet præsenteres for en periode, der er længere eller kortere end et år, skal virksomheden, ud over at præsentere det regnskabsår, som årsregnskabet dækker, oplyse:***

(a) årsagen til at der anvendes en længere eller kortere periode

og

(b) at sammenligningstal for resultatopgørelsen, egenkapitalopgørelsen, pengestrømsopgørelsen og tilknyttede noter ikke er fuldt ud sammenlignelige.

50. Normalt udarbejdes årsregnskaber kontinuerligt for en periode på et år. Af praktiske årsager foretrækker nogle virksomheder imidlertid at aflægge deres årsregnskab for en periode på eksempelvis 52 uger. Denne regnskabsstandard udelukker ikke denne praksis, da sådanne årsregnskaber næppe vil afvige væsentligt fra årsregnskaber præsenteret for et år.

Balancen

Sondring mellem omsætningsaktiver og anlægsaktiver og kortfristede forpligtelser og langfristede forpligtelser

51. ***En virksomhed skal præsentere omsætningsaktiver og anlægsaktiver og kortfristede forpligtelser og langfristede forpligtelser som separate klassifikationer i balancen i overensstemmelse med afsnit 57-67, undtagen når en præsentation baseret på likviditet giver information, som er pålidelig og mere relevant. Når der foreligger en sådan undtagelse, skal alle aktiver og forpligtelser i al væsentlighed præsenteres efter likviditet.***

52. ***Uanset hvilken præsentationsform, der vælges, skal virksomheden for hvert aktiv og hver forpligtelse i årsregnskabet, som sammendrager beløb, der forventes genindvundet eller indfriet inden for (a) højst 12 måneder efter balancedagen og (b) senere end 12 måneder efter balancedagen oplyse de beløb, som forventes genindvundet eller indfriet efter mere end 12 måneder.***

53. Hvis virksomheden leverer varer eller tjenesteydelser inden for en klart defineret driftscyklus, er separat klassifikation af omsætningsaktiver og anlægsaktiver og kortfristede forpligtelser og langfristede forpligtelser i balancen nyttig, idet nettoaktiver, som cirkulerer kontinuerligt som driftskapital, holdes adskilt fra de aktiver, som anvendes i virksomhedens langsigtede aktiviteter. Herved fremhæves tillige aktiver, som forventes at blive realiseret inden for den aktuelle driftscyklus, og forpligtelser, som forfalder inden for det samme regnskabsår.

54. For nogle virksomheder, eksempelvis finansielle institutioner, vil en præsentation af aktiver og forpligtelser opstillet efter stigende eller faldende likviditet give oplysninger, som er pålidelige og mere relevante end en sondring mellem omsætningsaktiver og anlægsaktiver og kortfristede forpligtelser og langfristede forpligtelser, eftersom virksomheden ikke leverer varer eller tjenesteydelser inden for en klart defineret driftscyklus.

55. Ved anvendelse af afsnit 51 er det tilladt for en virksomhed at præsentere nogle af sine aktiver og forpligtelser på grundlag af sondringen mellem

▼M5

omsætningsaktiver og anlægsaktiver og kortfristede og langfristede forpligtelser, mens andre opstilles efter likviditet, hvis dette giver information, som er pålidelig og mere relevant. Behovet for et blandet præsentationsgrundlag kan opstå, hvis en virksomhed har flere forskellige aktiviteter.

56. Oplysninger om forventede realiseringsdatoer for aktiver og forpligtelser er nyttige ved vurderingen af virksomhedens likviditet og solvens. IAS 32 kræver oplysning om udløbstidspunkter for finansielle aktiver og finansielle forpligtelser. Finansielle aktiver omfatter tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser og andre tilgodehavender, og finansielle forpligtelser omfatter leverandørforpligtelser og andre forpligtelser. Oplysninger om forventet genindvindings- eller indfrielsestidspunkt for ikke-monetære aktiver og forpligtelser som varebeholdninger og hensatte forpligtelser er også nyttige, uanset om aktiverne opdeles i omsætningsaktiver og anlægsaktiver og om forpligtelserne opdeles i kortfristede forpligtelser og langfristede forpligtelser. Eksempelvis oplyser virksomheden om den beløbsmæssige størrelse af varebeholdninger, som forventes genindvundet mere end 12 måneder efter balancedagen.

Omsætningsaktiver

57. ***Et aktiv skal klassificeres som et omsætningsaktiv, hvis det opfylder et af følgende kriterier:***

(a) det forventes realiseret eller det besiddes med salg eller forbrug for øje som led i virksomhedens normale driftscyklus,

(b) det besiddes primært med handel for øje,

(c) det forventes realiseret inden for 12 måneder efter balancedagen

eller

(d) det er i form af likvider (som defineret i IAS 7,* Pengestrømsopgørelsen*), medmindre det er underlagt en begrænsning, som gør, at det ikke kan omsættes eller anvendes til at indfri en forpligtelse i mindst 12 måneder efter balancedagen.

Alle andre aktiver skal klassificeres som anlægsaktiver.

58. Denne standard anvender begrebet »anlægsaktiver« om materielle aktiver, immaterielle aktiver og finansielle aktiver, som er langfristede. Den forbyder ikke brugen af alternative beskrivelser, så længe betydningen er klar.

59. En virksomheds driftscyklus angiver tiden mellem anskaffelsen af aktiver, der skal bearbejdes, og indtil de realiseres i likvider. Hvis en virksomheds normale driftscyklus ikke er klart defineret, antages den at vare 12 måneder. Omsætningsaktiver omfatter aktiver (eksempelvis varebeholdninger og tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser), som sælges, forbruges eller realiseres som led i den normale driftscyklus, selv når de ikke forventes realiseret inden for 12 måneder efter balancedagen. Omsætningsaktiver omfatter desuden aktiver, der primært besiddes med salg for øje (finansielle aktiver i denne kategori klassificeres som aktiver, der besiddes med handel for øje i overensstemmelse med IAS 39, *Finansielle instrumenter: Indregning og måling*) samt den kortfristede del af langfristede finansielle aktiver.

Kortfristede forpligtelser

60. ***En forpligtelse skal klassificeres som kortfristet, hvis den opfylder et af følgende kriterier:***

(a) den forventes indfriet som led i virksomhedens normale driftscyklus,

(b) den besiddes primært med handel for øje,

(c) den skal indfries inden for 12 måneder efter balancedagen

eller

(d) virksomheden har ingen ubetinget ret til at udskyde indfrielsen af forpligtelsen i mindst 12 måneder efter balancedagen.

Alle andre forpligtelser skal klassificeres som langfristede.

61. Nogle former for kortfristede forpligtelser, eksempelvis leverandørforpligtelser og visse hensættelser til personale- og andre driftsomkostninger, indgår i driftskapitalen i virksomhedens normale driftscyklus. Sådanne driftsposter klassificeres som kortfristede forpligtelser, uanset om de forfalder til betaling mere end 12 måneder efter balancedagen. Den samme normale driftscyklus er gældende for klassifikationen af en virksomheds

▼M5

aktiver og forpligtelser. Hvis en virksomheds normale driftscyklus ikke er klart defineret, antages den at vare 12 måneder.

62. Andre former for kortfristede forpligtelser indfries ikke som led i virksomhedens normale driftscyklus, men forfalder til betaling inden 12 måneder efter balancedagen eller besiddes primært med handel for øje. Eksempler herpå er finansielle forpligtelser, der er klassificeret som forpligtelser, der besiddes med handel for øje i overensstemmelse med IAS 39, kassekreditter, og den kortfristede del af langfristede finansielle forpligtelser, skyldigt udbytte, indkomstskatter og andre forpligtelser, som ikke er leverandørforpligtelser. Finansielle forpligtelser, som udgør langsigtet finansiering (dvs. som ikke indgår i driftskapitalen i virksomhedens normale driftscyklus), og som ikke skal indfries inden for 12 måneder efter balancedagen, er langfristede forpligtelser i henhold til afsnit 65 og 66.

63. En virksomhed skal klassificere sine finansielle forpligtelser som kortfristede, når de skal indfries inden for 12 måneder efter balancedagen, uanset om:

(a) den oprindelige løbetid var en periode på mere end 12 måneder

og

(b) en aftale om refinansiering eller omlægning af betalingen på lang sigt er indgået efter balancedagen, og inden årsregnskabet godkendes til offentliggørelse.

64. Hvis en virksomhed forventer, og har mulighed for, at refinansiere eller forlænge en forpligtelse i mindst 12 måneder efter balancedagen i henhold til en eksisterende lånefacilitet, skal virksomheden klassificere forpligtelsen som langfristet, selvom den ellers ville skulle indfries inden for en kortere periode. Hvis virksomheden derimod ikke har mulighed for refinansiering eller forlængelse (hvis der eksempelvis ikke foreligger nogen aftale om refinansiering), skal muligheden for at refinansiere ikke tages i betragtning, og forpligtelsen skal klassificeres som kortfristet.

65. Hvis en virksomhed på balancedagen eller tidligere undlader at overholde et tilsagn i en langfristet låneaftale, og forpligtelsen af denne grund kræves indfriet på anfordring, skal forpligtelsen klassificeres som kortfristet, selvom långiver efter balancedagen og inden godkendelsen af årsregnskabets offentliggørelse har indvilliget i ikke at kræve betaling som følge af misligholdelsen. Forpligtelsen klassificeres som kortfristet, fordi virksomheden på balancedagen ikke har nogen ubetinget ret til at udskyde indfrielsen af forpligtelsen i mindst 12 måneder efter balancedagen.

66. Forpligtelsen skal imidlertid klassificeres som langfristet, hvis långiver inden balancedagen indvilligede i at give fristforlængelse med udløb mindst 12 måneder efter balancedagen. Inden for denne periode kan virksomheden udbedre misligholdelsen, og långiver kan ikke kræve øjeblikkelig tilbagebetaling.

67. For så vidt angår lån, der klassificeres som kortfristede forpligtelser, gælder det, at hvis følgende begivenheder opstår mellem balancedagen og det tidspunkt, hvor årsregnskabet godkendes til offentliggørelse, opfylder disse begivenheder kriteriet for oplysninger som ikke-regulerende begivenheder i overensstemmelse med IAS 10, *Begivenheder efter balancedagen*:

(a) langfristet refinansiering,

(b) udbedring af misligholdelse af en langfristet låneaftale

og

(c) fristforlængelse fra långiver med udløb mindst 12 måneder efter balancedagen med henblik på udbedring af misligholdelsen af en langfristet låneaftale.

Oplysninger, der skal fremgå af balancen

68. ***Som et mindstekrav skal balancen indeholde følgende regnskabsposter:***

(a) materielle anlægsaktiver,

(b) investeringsejendomme,

(c) immaterielle aktiver,

(d) finansielle aktiver (med undtagelse af beløb vist under (e), (h) og (i)),

(e) investeringer behandlet regnskabsmæssigt efter den indre værdis metode,

(f) biologiske aktiver,

▼M5

(g) varebeholdninger,

(h) tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser og andre tilgodehavender,

(i) likvider,

(j) leverandørforpligtelser og andre forpligtelser,

(k) hensatte forpligtelser,

(l) finansielle forpligtelser (med undtagelse af beløb vist under (i) og (k)),

(m) aktuelle skatteaktiver og skatteforpligtelser som defineret i IAS 12, **Indkomstskatter,**

(n) udskudte skatteaktiver og udskudte skatteforpligtelser som defineret i IAS 12,

(o) minoritetsinteresser præsenteret inden for egenkapital

og

(p) udstedt selskabskapital og reserver, der kan henføres til indehavere af egenkapital i modervirksomheden.

69. ***Yderligere regnskabsposter, overskrifter og subtotaler skal fremgå af balancen, hvis dette er relevant for forståelsen af virksomhedens finansielle stilling.***

70. ***Når virksomheden præsenterer omsætnings- og anlægsaktiver og kortfristede og langfristede forpligtelser som separate klassifikationer på balancen, skal den ikke klassificere udskudte skatteaktiver (forpligtelser) som omsætningsaktiver (kortfristede forpligtelser).***

71. Denne standard indeholder ikke bestemmelser om rækkefølgen eller præsentationsformen for præsentationen af regnskabsposter. I afsnit 68 gives blot en liste over poster, som af art eller funktion er tilstrækkeligt forskellige til, at det berettiger til separat præsentation i balancen. Tilsvarende gælder at:

(a) regnskabsposter medtages, når størrelsen, arten eller funktionen af en post eller sammenlægningen af ensartede poster er af en sådan karakter, at separat præsentation er relevant for at opnå forståelse af en virksomheds finansielle stilling og

(b) de anvendte beskrivelser og rækkefølgen af poster eller sammenlægningen af ensartede poster kan ændres i overensstemmelse med virksomhedens art og transaktioner, således at årsregnskabet giver de informationer, som er relevante for forståelsen af virksomhedens finansielle stilling. Eksempelvis skal et pengeinstitut ændre ovenstående beskrivelser ved anvendelse af de mere specifikke krav i IAS 30.

72. Beslutningen om, hvorvidt supplerende poster skal præsenteres separat, beror på en vurdering af følgende:

(a) aktivernes art og likviditet,

(b) aktivernes funktion inden for virksomheden

og

(c) forpligtelsernes størrelse, art og afviklingstidspunkt.

73. Anvendelsen af forskellige målingsgrundlag for forskellige kategorier af aktiver indikerer, at de er forskellige af art eller funktion og derfor skal præsenteres som separate regnskabsposter. Eksempelvis kan forskellige kategorier af materielle anlægsaktiver indregnes til kostpris eller til en omvurderet værdi i overensstemmelse med IAS 16, *Materielle anlægsaktiver*.

Oplysninger, der skal fremgå enten af balancen eller af noterne

74. ***En virksomhed skal, enten i balancen eller i noterne, yderligere underklassificere regnskabsposter på en for virksomhedens aktiviteter hensigtsmæssig måde.***

75. Hvor detaljeret underklassifikationen skal være, afhænger af kravene i IFRS samt af beløbenes størrelse, art og funktion. De i afsnit 72 nævnte faktorer anvendes også til vurdering af graden af underklassifikation. Oplysningerne varierer for de forskellige poster. Eksempelvis:

(a) poster vedrørende materielle anlægsaktiver opdeles i kategorier i overensstemmelse med IAS 16,

▼M5

(b) tilgodehavender opdeles i tilgodehavender hos kunder, tilgodehavender hos nærtstående parter samt forudbetalinger og andre beløb,

(c) varebeholdninger underklassificeres i overensstemmelse med IAS 2, *Varebeholdninger*, i klassifikationer som indkøbte handelsvarer, hjælpematerialer, materialer, varer under fremstilling og færdigvarer,

(d) hensatte forpligtelser inddeles i omkostninger vedrørende personaleydelser og andre poster

og

(e) egenkapital og reserver inddeles i forskellige kategorier såsom indskudskapital, overkurs ved emission og reserver.

76. ***Virksomheder skal oplyse følgende, enten i balancen eller i noterne:***

(a) for hver kapitalklasse:

(i) antallet af godkendte aktier,

(ii) antallet af udstedte, fuldt betalte aktier samt udstedte, ikke fuldt betalte aktier,

(iii) pålydende værdi pr. aktie eller at aktierne ikke har en pålydende værdi,

(iv) afstemning af antallet af aktier i omløb ved regnskabsårets begyndelse og slutning,

(v) aktieklassens rettigheder, præferencer og begrænsninger, herunder begrænsninger med hensyn til udbetaling af udbytte og tilbagebetaling af kapital,

(vi) antallet af aktier i virksomheden, som besiddes af virksomheden, dens dattervirksomheder eller associerede virksomheder,

og

(vii) antallet af aktier forbeholdt udstedelse gennem optioner og aktiesalgsaftaler, med oplysning om betingelser og beløb

og

(b) en beskrivelse af arten af og formålet med hver reserve inden for egenkapitalen.

77. ***Virksomheder uden selskabskapital, eksempelvis interessentskaber eller fonde, skal give oplysninger svarende til de krav, der er opstillet i afsnit 76(a), om regnskabsårets bevægelser i hver kategori af egenkapitalinteresser og de til hver kategori af egenkapitalinteresser hørende rettigheder, præferencer og begrænsninger.***

Resultatopgørelsen

Årets resultat

78. ***Alle indregnede indtægts- og omkostningsposter skal medtages i årets resultat, medmindre andet kræves i henhold til en standard eller et fortolkningsbidrag.***

79. Normalt medtages alle indregnede indtægts- og omkostningsposter for et regnskabsår i årets resultat, herunder virkningerne af ændringer i regnskabsmæssige skøn. Der kan dog være tilfælde, hvor bestemte poster udelades fra det aktuelle regnskabsårs resultat. IAS 8 omfatter to sådanne tilfælde: korrektion af fejl og virkningen af ændringer i anvendt regnskabspraksis.

80. Andre standarder omhandler poster, som opfylder *Begrebsrammens* definitioner på indtægter og omkostninger, men som normalt ikke indregnes i resultatet. Som eksempler herpå kan nævnes reserver for opskrivninger (jvf. IAS 16), visse gevinster og tab opstået i forbindelse med omregning af udenlandske virksomheders årsregnskaber (jvf. IAS 21) og gevinster og tab hidrørende fra efterfølgende måling af finansielle aktiver disponible for salg (jf. IAS 39).

Oplysninger, der skal fremgå af resultatopgørelsen

81. ***Som et mindstekrav skal resultatopgørelsen indeholde følgende regnskabsposter for regnskabsåret:***

(a) omsætning,

(b) finansieringsomkostninger,

▼M5

(c) andel af resultatet i associerede virksomheder og joint ventures, som regnskabsmæssigt er behandlet efter den indre værdis metode,

(d) gevinst eller tab før skat, som er indregnet ved afhændelsen af aktiver eller indfrielsen af forpligtelser, som kan henføres til en ophørende aktivitet,

(e) skatteomkostninger

og

(f) resultat.

82. ***Følgende poster skal fremgå af resultatopgørelsen som allokeringer af årets resultat:***

(a) resultat som kan henføres til minoritetsinteresser

og

(b) resultat som kan henføres til indehavere af egenkapital i modervirksomheden.

83. ***Yderligere regnskabsposter, overskrifter og subtotaler skal fremgå af resultatopgørelsen, hvis dette er relevant for forståelsen af virksomhedens indtjening.***

84. Eftersom virkningerne af en virksomheds forskellige aktiviteter, transaktioner og andre begivenheder varierer med hensyn til hyppighed, mulighed for gevinst eller tab og forudsigelighed, er oplysninger om elementer af indtjening en hjælp til forståelsen af den opnåede indtjening og opstilling af prognoser for fremtidige resultater. Yderligere regnskabsposter kan indregnes i resultatopgørelsen, og beskrivelser og posternes rækkefølge ændres, når dette er nødvendigt for at forklare indtjeningselementerne. Der skal tages hensyn til faktorer som væsentlighed og indtægts- og omkostningselementernes art og funktion. Pengeinstitutter ændrer eksempelvis beskrivelserne ved anvendelse af de mere specifikke krav i IAS 30. Indtægts- og omkostningsposter modregnes kun, når kriterierne i afsnit 32 er opfyldt.

85. ***Virksomheder skal ikke præsentere nogen indkomst- og omkostningsposter som ekstraordinære poster hverken på resultatopgørelsen eller i noterne.***

Oplysninger, der skal fremgå enten af resultatopgørelsen eller af noterne

86. ***Hvis indtægts- eller omkostningsposter er væsentlige, skal deres art og størrelse oplyses separat.***

87. Forhold, som ville give anledning til separat oplysning om indtægts- eller omkostningsposter, omfatter blandt andet:

(a) nedskrivninger af varebeholdninger til nettorealisationsværdi eller af materielle anlægsaktiver til genindvindingsværdi samt tilbageførsler af sådanne nedskrivninger,

(b) omstruktureringer af virksomhedens aktiviteter samt tilbageførsler af hensættelser til omstruktureringsomkostninger,

(c) afhændelse af materielle anlægsaktiver,

(d) afhændelse af investeringer,

(e) ophørende aktiviteter,

(f) forlig i retssager

og

(g) tilbageførsel af andre hensatte forpligtelser.

88. ***Virksomheder skal præsentere en opgørelse af omkostninger klassificeret enten på grundlag af omkostningernes art eller funktion inden for virksomheden, alt efter hvad hvilken type information, der er pålidelig og mest relevant.***

89. Virksomheder tilskyndes til at præsentere den i afsnit 88 nævnte opgørelse i resultatopgørelsen.

90. Omkostninger underklassificeres for at fremhæve en række elementer af indtjening, som kan variere med hensyn til hyppighed, mulighed for gevinst eller tab og forudsigelighed. Denne opgørelse kan gives på to forskellige måder.

▼M5

91. Den første opgørelsesmetode er artsopdeling af omkostninger. Omkostninger sammendrages i resultatopgørelsen på baggrund af art (eksempelvis afskrivninger, materialekøb, transportomkostninger, personaleydelser og reklameomkostninger) og allokeres ikke yderligere på funktioner i virksomheden. Denne metode kan være let anvendelig, fordi det ikke er nødvendigt at allokere omkostninger på basis af funktioner. Nedenfor gives et eksempel på artsopdeling af omkostninger:

Omsætning		X
Andre indtægter		X
Ændring i lagre af færdigvarer og varer under fremstilling	X	
Råvarer og hjælpematerialer brugt	X	
Omkostninger vedrørende personaleydelser	X	
Afskrivninger	X	
Andre omkostninger	X	
Samlede omkostninger		(X)
Avance		X

92. Den anden opgørelsesmetode er funktionsopdeling af omkostninger. Her klassificeres omkostninger i henhold til deres funktion som en del af vareforbrug eller eksempelvis distributions- eller administrationsomkostninger. Efter denne metode skal en virksomhed som minimum oplyse sit vareforbrug separat fra andre omkostninger. Denne metode kan give regnskabsbrugerne mere relevant information end artsopdeling af omkostninger, men allokeringen af omkostninger efter funktion kan være vilkårlig og beror i stor udstrækning på et skøn. Nedenfor gives et eksempel på funktionsopdeling af omkostninger:

Omsætning	X
Vareforbrug	(X)
Bruttoresultat	X
Andre indtægter	X
Distributionsomkostninger	(X)
Administrationsomkostninger	(X)
Andre omkostninger	(X)
Avance	X

93. ***Virksomheder, som klassificerer omkostninger efter funktion, skal give supplerende oplysninger om omkostningernes art, herunder afskrivninger og omkostninger til personaleydelser.***

94. Virksomhedens valg af artsopdeling eller funktionsopdeling af omkostninger beror på historiske og branchemæssige faktorer såvel som på virksomhedens art. Begge metoder indikerer, hvilke omkostninger, der kan variere direkte eller indirekte i forhold til virksomhedens salg eller produktion. Idet begge metoder indebærer fordele for forskellige typer virksomheder, kræves det i denne standard, at ledelsen vælger den mest relevante og pålidelige præsentation. Da information om omkostningernes art er nyttig til at forudsige fremtidige pengestrømme, skal supplerende oplysninger dog gives, hvis der anvendes funktionsopdeling. I afsnit 93 har »personaleydelser« samme betydning som i IAS 19, *Personaleydelser*.

95. ***Virksomheder skal, enten i resultatopgørelsen, i egenkapitalopgørelsen eller i noterne, oplyse den beløbsmæssige størrelse af udbytte indregnet som udlodninger til indehavere af egenkapital i løbet af regnskabsåret og det dermed forbundne beløb pr. aktie.***

Egenkapitalopgørelse

96. ***Virksomheder skal udarbejde en egenkapitalopgørelse, som viser:***

(a) årets resultat,

(b) hver indtægts- og omkostningspost i regnskabsåret, som i overensstemmelse med andre standarder eller fortolkningsbidrag, er indregnet direkte på egenkapitalen, samt summen af disse,

▼M5

(c) samlede indtægter og omkostninger for regnskabsåret (beregnet som summen af (a) og (b)) med separat præsentation af de samlede beløb, som kan henføres til moderselskabets indehavere af egenkapital og til minoritetsinteresser

og

(d) virkningerne for hvert egenkapitalelement af ændringer i anvendt regnskabspraksis og korrektion af fejl indregnet i overensstemmelse med IAS 8.

97. ***Virksomheder skal desuden præsentere følgende enten i egenkapitalopgørelsen eller i noterne:***

(a) den beløbsmæssige størrelse af transaktioner med indehavere af egenkapital, når disse handler i deres egenskab af indehavere af egenkapital, med separat præsentation af udlodninger til indehavere af egenkapital,

(b) saldo for overført resultat ved regnskabsårets begyndelse og på balancedagen samt ændringer i løbet af regnskabsåret

og

(c) afstemning mellem den regnskabsmæssige værdi af hver kategori af kapitalindskud og hver reserve ved regnskabsårets begyndelse og afslutning med separat oplysning om hver ændring.

98. Ændringer i virksomhedens egenkapital mellem to balancedage afspejler stigninger eller fald i virksomhedens nettoaktiver i løbet af regnskabsåret. Bortset fra ændringer, der opstår som følge af transaktioner med indehavere af egenkapital, når disse handler i deres egenskab af indehavere af egenkapital (eksempelvis kapitalindskud, tilbagekøb af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter og udbytte) samt transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med sådanne transaktioner, er den samlede egenkapitalbevægelse i løbet af regnskabsåret udtryk for den samlede beløbsmæssige størrelse af indtægter og omkostninger, herunder gevinster og tab, frembragt af virksomhedens aktiviteter i løbet af regnskabsåret (uanset om disse indtægts- og omkostningsposter er indregnet i resultatet eller direkte som egenkapitalbevægelser).

99. Denne standard kræver, at alle indregnede indtægts- og omkostningsposter medtages i resultatet, medmindre andet kræves i henhold til en anden standard eller et andet fortolkningsbidrag. I andre standarder kræves det, at visse gevinster og tab (såsom stigninger og fald hidrørende fra omvurderinger, visse valutakursforskelle, gevinster og tab hidrørende fra efterfølgende måling af finansielle aktiver disponible for salg samt relaterede beløb til aktuel og udskudt skat) indregnes direkte som egenkapitalbevægelser. Det er vigtigt, at alle indtægts- og omkostningsposter tages i betragtning ved beregningen af ændringer i virksomhedens finansielle stilling mellem to balancedage. Derfor kræver denne standard, at der udarbejdes en egenkapitalopgørelse, som fremhæver virksomhedens samlede indtægter og omkostninger, herunder indtægter og omkostninger, der indregnes direkte på egenkapitalen.

100. IAS 8 kræver reguleringer med tilbagevirkende kraft ved gennemførelse af ændringer i anvendt regnskabspraksis i det omfang, dette er praktisk muligt, undtagen når der i overgangsbestemmelserne i en anden standard eller et andet fortolkningsbidrag stilles andre krav. IAS 8 kræver desuden, at tilpasninger, som har til formål at korrigere fejl, foretages med tilbagevirkende kraft i det omfang, det er praktisk muligt. Reguleringer og tilpasninger med tilbagevirkende kraft skal foretages i saldoen for overført resultat, undtagen når der i en standard eller et fortolkningsbidrag kræves regulering med tilbagevirkende kraft af et andet egenkapitalelement. Det kræves i afsnit 96(d), at egenkapitalopgørelsen særskilt oplyser om den samlede regulering af hvert egenkapitalelement, der foretages som følge af ændringer i anvendt regnskabspraksis og korrektion af fejl. Disse reguleringer oplyses for hvert tidligere regnskabsår og regnskabsårets begyndelse.

101. Kravene i afsnit 96 og 97 kan opfyldes på flere forskellige måder. En mulig fremgangsmåde er et kolonneformat, hvor der foretages afstemning af primo- og ultimosaldi for hvert element af egenkapitalen. En anden mulighed er, at kun de poster, der er angivet i afsnit 96, præsenteres i egenkapitalopgørelsen. Med denne fremgangsmåde vises de poster, der er beskrevet i afsnit 97, i noterne.

Pengestrømsopgørelse

102. Informationer om pengestrømme giver regnskabsbrugerne et grundlag for at vurdere virksomhedens evne til at frembringe likvider og virksomhedens behov for at anvende disse pengestrømme. I IAS 7, *Pengestrømsopgø-*

▼M5

relsen, opstilles krav for præsentationen af pengestrømsopgørelsen samt de hertil knyttede oplysninger.

Noter

Struktur

103. ***Noterne skal:***

(a) oplyse om grundlaget for udarbejdelsen af årsregnskabet og den regnskabspraksis, der er anvendt i overensstemmelse med afsnit 108-115,

(b) indeholde de oplysninger, som kræves i IFRS-standarderne, og som ikke fremgår af balancen, resultatopgørelsen, egenkapitalopgørelsen eller pengestrømsopgørelsen

og

(c) indeholde supplerende oplysninger, som ikke fremgår af balancen, resultatopgørelsen, egenkapitalopgørelsen eller pengestrømsopgørelsen, men som er relevante for forståelsen af disse.

104. ***Noterne skal, i det omfang det er praktisk muligt, opstilles systematisk. For hver post i balancen, resultatopgørelsen, egenkapitalopgørelsen og pengestrømsopgørelsen skal der gives krydshenvisning til tilknyttet information i noterne.***

105. Noterne præsenteres normalt i følgende orden, som hjælper regnskabsbrugerne til at forstå årsregnskabet og sammenligne det med andre virksomheders årsregnskaber:

(a) erklæring om, at årsregnskabet er i overensstemmelse med IFRS-standarderne (jvf. afsnit 14),

(b) oversigt over væsentlig anvendt regnskabspraksis (jvf. afsnit 108),

(c) supplerende information vedrørende poster, som præsenteres i balancen, resultatopgørelsen, egenkapitalopgørelse og pengestrømsopgørelsen i samme rækkefølge som opstillingerne og regnskabsposterne præsenteres

og

(d) andre oplysninger, herunder

(i) eventualforpligtelser (jvf. IAS 37) og ikke-indregnede kontraktlige forpligtelse

og

(ii) ikke-økonomiske oplysninger, eksempelvis virksomhedens formål med og politikker for finansiel risikostyring (IAS 32).

106. I visse tilfælde kan det være nødvendigt eller ønskeligt at ændre på rækkefølgen af visse poster i noterne. Eksempelvis kan information om ændringer i dagsværdi indregnet i resultatet kombineres med information om udløbstidspunkter for finansielle instrumenter, selv om førstnævnte oplysning vedrører resultatopgørelsen og sidstnævnte oplysning vedrører balancen. En systematisk opstilling af noterne skal dog tilstræbes.

107. Noter, som giver information om grundlaget for udarbejdelsen af årsregnskabet og den anvendte regnskabspraksis, kan præsenteres som en separat del af årsregnskabet.

Oplysning om anvendt regnskabspraksis

108. ***Virksomheder skal i oversigten over væsentlig anvendt regnskabspraksis oplyse:***

(a) de(t) ved udarbejdelsen af årsregnskabet anvendte målingsgrundlag

og

(b) anden anvendt regnskabspraksis, som er relevant for forståelsen af årsregnskabet.

109. Det er vigtigt, at regnskabsbrugerne bliver informeret om de(t) ved udarbejdelsen af årsregnskabet anvendte målingsgrundlag (eksempelvis historisk kostpris, nettorealisationsværdi, dagsværdi eller genindvindingsværdi), eftersom grundlaget for udarbejdelsen af årsregnskabet er af væsentlig betydning for analysen af dette. Når der er brugt mere end ét målingsgrundlag i et årsregnskab, eksempelvis ved omvurdering af visse

▼M5

kategorier af aktiver, er det tilstrækkeligt at angive, for hvilke kategorier af aktiver og forpligtelser, de enkelte målingsgrundlag er anvendt.

110. Ved beslutningen om, hvorvidt en bestemt regnskabspraksis skal oplyses, skal ledelsen tage stilling til, om dette ville hjælpe regnskabsbrugernes forståelse af, hvordan transaktioner og andre begivenheder og forhold afspejles i den oplyste indtjening og finansielle stilling. Oplysning om en bestemt anvendt regnskabspraksis er særligt nyttig for regnskabsbrugerne, når denne regnskabspraksis vælges blandt flere muligheder, som er tilladt i henhold til standarder og fortolkningsbidrag. Som eksempel herpå kan nævnes oplysning om, hvorvidt en venturedeltager indregner sin kapitalandel i en fælles kontrolleret virksomhed med brug af pro rata-konsolidering eller den indre værdis metode (jvf. IAS 31, *Kapitalandele i joint ventures*). Nogle standarder kræver specifikt, at der oplyses om anvendelsen af en bestemt regnskabspraksis, herunder ledelsens valg af regnskabspraksis blandt flere forskellige tilladte muligheder. Eksempelvis kræves der i IAS 16 oplysning om, hvilket målingsgrundlag der er anvendt for kategorier af materielle anlægsaktiver. IAS 23, *Låneomkostninger*, kræver oplysning om, hvorvidt låneomkostninger indregnes straks som en omkostning eller aktiveres som en del af de kvalificerende aktivers kostpris.

111. Hver enkelt virksomhed vurderer arten af sin drift og de oplysninger om regnskabspraksis, som brugerne af årsregnskabet ville forvente for den givne type virksomhed. En virksomhed, der er indkomstskattepligtig, ville eksempelvis forventes at skulle oplyse sin anvendte regnskabspraksis for indkomstskatter, herunder den regnskabspraksis, der anvendes for udskudte skatteforpligtelser og skatteaktiver. For virksomheder, som har væsentlige udenlandske virksomheder eller foretager væsentlige transaktioner i fremmed valuta, forventes oplysning om anvendt regnskabspraksis for indregning af kursgevinster og -tab. I forbindelse med virksomhedssammenslutninger skal det oplyses, hvilken regnskabspraksis, der er anvendt til måling af goodwill og minoritetsinteresser.

112. En anvendt regnskabspraksis kan være væsentlig på grund af arten af virksomhedens aktiviteter, selv om beløbene for det aktuelle og de tidligere regnskabsår er uvæsentlige. Det er også hensigtsmæssigt at oplyse om alle væsentlige anvendelser af regnskabspraksis, som ikke specifikt kræves i IFRS-standarderne, men som er valgt og anvendt i overensstemmelse med bestemmelserne i IAS 8.

113. ***Virksomheder skal i oversigten over væsentlig anvendt regnskabspraksis eller i en anden note oplyse om de vurderinger, ud over skønsmæssige vurderinger (jvf. afsnit 116), ledelsen har foretaget som led i anvendelsen af virksomhedens regnskabspraksis, som har mest væsentlig indvirkning på de i årsregnskabet indregnede beløb.***

114. Som led i anvendelsen af virksomhedens regnskabspraksis foretager ledelsen forskellige vurderinger, ud over skønsmæssige vurderinger, som kan have væsentlig indvirkning på de i årsregnskabet indregnede beløb. Ledelsen foretager eksempelvis vurderinger i sin afgørelse af:

(a) hvorvidt finansielle aktiver er hold-til-udløb-investeringer,

(b) hvornår alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til finansielle aktiver og leasingaktiver overdrages til andre virksomheder,

(c) hvorvidt visse salg af varer i realiteten er finansieringsordninger og derfor ikke medfører omsætning

og

(d) hvorvidt forholdet mellem virksomheden og en særlig virksomhed (SPE) indikerer, at SPE'en er underlagt bestemmende indflydelse af virksomheden.

115. Nogle af de oplysninger, der skal gives i overensstemmelse med afsnit 113, kræves i andre standarder. Eksempelvis kræver IAS 27, at en virksomhed oplyser om årsagerne til, at virksomhedens ejerandel ikke udgør bestemmende indflydelse, for så vidt angår en virksomhed, der er investeret i, men som ikke er en dattervirksomhed, selvom virksomheden ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne eller de potentielle stemmerettigheder direkte eller indirekte gennem dattervirksomheder. I IAS 40 kræves oplysning om de kriterier, virksomheden har opstillet for at skelne investeringsejendomme fra domicilejendomme og ejendomme, som besiddes med videresalg for øje som led i det normale forretningsforløb, når klassifikation af ejendommen er vanskelig.

▼M5

Primære kilder til skønsmæssig usikkerhed

116. ***Virksomheder skal i noterne oplyse om primære forudsætninger for fremtiden samt andre primære kilder til skønsmæssig usikkerhed på balancedagen, som indebærer en betydelig risiko for at forårsage en væsentlig regulering af den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser inden for det næste regnskabsår. Noterne skal for så vidt angår disse aktiver og forpligtelser indeholde detaljerede oplysninger om:***

(a) deres art

og

(b) deres regnskabsmæssige værdi på balancedagen.

117. Ved opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser kræves et skøn over, hvordan usikre fremtidige begivenheder påvirker disse aktiver og forpligtelser på balancedagen. Hvor der eksempelvis ikke findes aktuelle oplysninger om markedspriser til måling af fremtidige aktiver og forpligtelser, er det nødvendigt at foretage fremtidsorienterede skøn for at måle genindvindingsværdien for kategorier af materielle anlægsaktiver, virkningen af teknologisk forældelse af varebeholdninger, hensatte forpligtelser som afhænger af det fremtidige resultat af en igangværende retssag, samt forpligtelser vedrørende langsigtede personaleydelser, såsom pensionsforpligtelser. Disse skøn indebærer forudsætninger vedrørende forhold såsom regulering for risiko i pengestrømme eller anvendte diskonteringssatser, fremtidige ændringer i lønninger og fremtidige ændringer i priser, som påvirker andre omkostninger.

118. De primære forudsætninger og andre primære kilder til skønsmæssig usikkerhed, som skal oplyses i overensstemmelse med afsnit 116, knytter sig til de skøn, som kræver ledelsens sværeste og mest subjektive eller komplicerede vurderinger. I takt med at antallet af variabler og forudsætninger, som kan påvirke den mulige fremtidige afklaring af usikkerhedsfaktorerne stiger, bliver ledelsens vurderinger stadigt mere subjektive og komplicerede, og risikoen for, at dette medfører en væsentlig regulering af den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser vil normalt stige tilsvarende.

119. De oplysninger der kræves i henhold til afsnit 116, gælder ikke for aktiver og forpligtelser, som indebærer en væsentlig risiko for, at deres regnskabsmæssige værdi ændrer sig væsentligt inden for det næste regnskabsår, hvis de på balancedagen måles til dagsværdi på grundlag af aktuelle oplysninger om markedspriser (deres dagsværdi kan ændre sig væsentligt inden for det næste regnskabsår, men disse ændringer vil ikke opstå som følge af forudsætninger eller andre kilder til skønsmæssig usikkerhed på balancedagen).

120. Oplysningerne i afsnit 116 skal præsenteres på en måde, som hjælper regnskabsbrugerne til en forståelse af ledelsens vurderinger vedrørende fremtiden samt andre primære kilder til skønsmæssig usikkerhed. Arten og omfanget af oplysningerne afhænger af arten af forudsætningerne og andre forhold. Som eksempler på oplysninger kan nævnes:

(a) arten af forudsætningen eller anden skønsmæssig usikkerhed,

(b) de regnskabsmæssige værdiers følsomhed over for de metoder, forudsætninger og skøn, der ligger til grund for beregningen af værdierne, herunder årsagerne til denne følsomhed,

(c) den forventede afklaring af en usikkerhed samt angivelse af, hvilke mulige resultater, der med rimelighed kan forventes inden for det næste regnskabsår, for så vidt angår de regnskabsmæssige værdier af berørte aktiver og forpligtelser

og

(d) en redegørelse for ændringer af tidligere forudsætninger i relation til disse aktiver og forpligtelser, hvis usikkerheden ikke er blevet afklaret.

121. Der stilles ikke noget krav om information om budgetter eller fremskrivninger i forbindelse med de i afsnit 116 krævede oplysninger.

122. Hvis det er praktisk umuligt at oplyse omfanget af de mulige virkninger af primære forudsætninger eller andre kilder til skønsmæssig usikkerhed på balancedagen, skal virksomheden oplyse, at det på grundlag af aktuel viden med rimelighed kan anses for muligt, at resultater inden for det næste regnskabsår, som er i uoverensstemmelse med forudsætningerne, kan nødvendiggøre en væsentlig regulering i den regnskabsmæssige værdi af det berørte aktiv eller den berørte forpligtelse. Under alle omstændigheder skal virksomheden oplyse arten og den regnskabsmæssige værdi af det specifikke aktiv eller den specifikke forpligtelse (eller kategori af aktiver eller forpligtelser), som påvirkes af forudsætningen.

▼M5

123. De i afsnit 113 anførte oplysninger om visse vurderinger foretaget af ledelsen som led i anvendelsen af virksomhedens regnskabspraksis vedrører ikke de oplysninger om primære kilder til skønsmæssig usikkerhed, der er anført i afsnit 116.

124. Nogle af de primære forudsætninger, som ellers ville blive krævet oplyst i overensstemmelse med afsnit 116, kræves oplyst af andre standarder. IAS 37 kræver eksempelvis i visse tilfælde oplysning om væsentlige forudsætninger vedrørende fremtidige begivenheder, som påvirker kategorier af hensatte forpligtelser. IAS 32 kræver oplysning om væsentlige forudsætninger ved skøn over dagsværdien af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, som er indregnet til dagsværdien. IAS 16 kræver oplysning om væsentlige forudsætninger ved skøn over dagsværdien af omvurderede materielle anlægsaktiver.

Andre oplysninger

125. ***Virksomheden skal i noterne oplyse:***

(a) den beløbsmæssige størrelse af udbytte, som er foreslået eller uddelt, før årsregnskabet godkendes til offentliggørelse, men som ikke er indregnet som udlodning til indehavere af egenkapital i løbet af regnskabsåret, samt det dermed forbundne beløb pr. aktie

og

(b) beløbet for eventuelt kumulativt præferenceudbytte, som ikke er indregnet.

126. ***Virksomheder skal give oplysninger om følgende, hvis oplysning herom ikke er givet andetsteds i materiale offentliggjort sammen med årsregnskabet:***

(a) virksomhedens domicil og juridiske form, indregistreringsland og hjemsted (eller primære hovedforretningssted, hvis dette ikke er hjemstedet),

(b) en beskrivelse af virksomhedens drift og primære aktiviteter

og

(c) navnet på modervirksomheden og koncernens øverste modervirksomhed og

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

127. ***Virksomheder skal anvende denne standard for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.***

OPHÆVELSE AF IAS 1 (AJOURFØRT 1997)

128. Denne standard erstatter IAS 1, *Præsentation af årsregnskaber*, ajourført i 1997.

▼M5

APPENDIKS

Ændringer af andre udtalelser

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard i en tidligere periode, finder ændringerne anvendelse for den tidligere periode.

A1. I IFRS-standarderne, herunder de internationale regnskabsstandarder (IAS) og fortolkningsbidrag, gældende fra december 2003:

(a) [Ikke relevant for den danske oversættelse]

(b) er henvisninger til »noterne til årsregnskabet« ændret til »noterne«

og

(c) henvisninger til »egenkapital« i betydningen »equity capital« er ændret til »kapitalindskud«.

A2. [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

A3. Afsnit 69 og 70 i IAS 12, *Indkomstskatter*, er ophævet.

A4. Afsnit 23 i IAS 19, *Personaleydelser*, ændres som følger:

23. Selv om denne standard ikke kræver specifikke oplysninger om kortsigtede personaleydelser, kan andre standarder kræve sådanne oplysninger. Eksempelvis kræver IAS 24, *Oplysning om nærtstående parter*, oplysning om personaleydelser til nøglepersoner i ledelsen. IAS 1, *Præsentation af årsregnskaber*, kræver oplysning om omkostninger til personaleydelser.

A5. [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

A6. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 34, *Præsentation af delårsregnskaber*.

Afsnit 5 ændres som følger.

5. IAS 1 definerer et fuldstændigt regnskab som indeholdende følgende bestanddele:

(a) en balance,

(b) en resultatopgørelse

(c) en egenkapitalopgørelse, som viser enten,

(i) alle egenkapitalbevægelser eller

(ii) egenkapitalbevægelser bortset fra dem, der opstår som følge af transaktioner med indehavere af egenkapital, når disse handler i deres egenskab af indehavere af egenkapital

(d) en pengestrømsopgørelse

og

(e) noter indeholdende en oversigt over væsentlig anvendt regnskabspraksis samt andre forklarende noter.

Afsnit 12 ændres som følger:

12. IAS 1 giver vejledning om årsregnskabets struktur. Implementeringsvejledningen for IAS 1 illustrerer forskellige måder, hvorpå balancen, resultatopgørelsen og egenkapitalopgørelsen kan præsenteres.

Afsnit 13 ændres som følger:

13. IAS 1 kræver, at en egenkapitalopgørelse skal præsenteres som en separat bestanddel af virksomhedens årsregnskab og tillader, at oplysninger om egenkapitalbevægelser hidrørende fra transaktioner med indehavere af egenkapital, som handler i deres egenskab af indehavere af egenkapital (herunder udlodninger til indehavere af egenkapital) vises enten i opgørelsen eller i noterne. Virksomheder skal anvende samme opstillingsform for egenkapitalopgørelsen i delårsregnskaber som i det seneste årsregnskab.

A7. Afsnit 39 og 40 i IAS 35, *Ophørende aktiviteter*, ændres som følger:

39. De i afsnit 27-37 krævede oplysninger, bortset fra oplysning om den beløbsmæssige størrelse af gevinst eller tab før skat, som er indregnet ved afhændelse af aktiver eller indfrielse af forpligtelser, som kan henføres til den ophørende aktivitet i overensstemmelse med afsnit 31

▼M5

(a), kan præsenteres enten i noterne eller i balancen, resultatopgørelsen eller egenkapitalopgørelsen.

40. IAS 1, *Præsentation af årsregnskaber*, kræver, at gevinst eller tab før skat, som er indregnet ved afhændelsen af aktiver eller indfrielsen af forpligtelser, som kan henføres til en ophørende aktivitet, skal præsenteres i resultatopgørelsen. Virksomheder tilskyndes til at give de i afsnit 27(f) og (g) krævede oplysninger i henholdsvis resultatopgørelsen og pengestrømsopgørelsen.

A8. [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

A9. IAS 41, *Landbrug*, er ændret som følger:

Afsnit 39 er ophævet.

Afsnit 53 ændres som følger:

53. Landbrugsaktivitet er ofte sårbar over for klimarisici, sygdomsrisici og andre naturbetingede risici. Hvis der opstår en begivenhed, som giver anledning til en væsentlig indtægts- eller omkostningspost, skal arten og den beløbsmæssige størrelse af denne post oplyses i overensstemmelse med IAS 1, *Præsentation af årsregnskaber*. Som eksempler på sådanne begivenheder kan nævnes virulent sygdomsudbrud, oversvømmelser, hårde tørke- eller frostperioder og insektangreb.

A10. [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

A11. Afsnit 5 i SIC-32, *Immaterielle aktiver – omkostninger ved udvikling af websider*, ændres som følger:

5. Dette fortolkningsbidrag finder ikke anvendelse på omkostninger ved køb, udvikling og anvendelse af hardware (eksempelvis webservere, staging-servere, produktionsservere og internet-forbindelser) for en webside. Sådanne omkostninger behandles regnskabsmæssigt i henhold til IAS 16. Når virksomheden afholder omkostninger til en internetudbyder, som hoster virksomhedens webside, indregnes disse omkostninger i henhold til IAS 1.78 og *Begrebsrammen*, når tjenesteydelser modtages.

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 2

Varebeholdninger

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1
Anvendelsesområde	2-5
Definitioner	6-8
Måling af varebeholdninger	9-33
Varebeholdningers kostpris	10-22
Kostpris for købte varer	11
Forarbejdningsomkostninger	12-14
Andre omkostninger	15-18
Serviceudbyderes kostpris for varebeholdninger	19
Kostpris for landbrugsprodukter høstet af biologiske aktiver	20
Metoder til måling af kostpris	21-22
Metoder til beregning af kostpris	23-27
Nettorealisationsværdi	28-33
Indregning som omkostning	34-35
Oplysninger	36-39
Ikrafttrædelsestidspunkt	40
Ophævelse af andre udtalelser	41-42

Denne ajourførte standard erstatter IAS 2 (ajourført 1993), *Varebeholdninger*, og skal anvendes for regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.

▼M5

FORMÅL

1. Formålet med denne standard er at foreskrive den regnskabsmæssige behandling af varebeholdninger. Et afgørende forhold i den regnskabsmæssige behandling af varebeholdninger er, hvilke omkostninger, der skal indregnes som et aktiv og fremføres indtil den tilknyttede omsætning indregnes. Denne standard giver vejledning om opgørelsen af kostpris og den efterfølgende indregning heraf som omkostning, herunder nedskrivning til nettorealisationsværdi. Standarden giver ligeledes vejledning i de metoder, som benyttes ved fordeling af omkostninger på varebeholdninger.

ANVENDELSESOMRÅDE

2. ***Denne standard finder anvendelse på alle varebeholdninger, med undtagelse af:***

   (a) igangværende arbejder i forbindelse med entreprisekontrakter, herunder direkte tilknyttede servicekontrakter (jvf. IAS 11, **Entreprisekontrakter*),***

   (b) finansielle instrumenter

   og

   (c) biologiske aktiver tilknyttet landbrugsaktiviteter og landbrugsprodukter på høsttidspunktet (jvf. IAS 41, **Landbrug*).***

3. ***Denne standard finder ikke anvendelse på måling af varebeholdninger, der besiddes af:***

   (a) producenter af landbrugs- og skovbrugsprodukter, landbrugsprodukter efter høst samt mineraler og mineralprodukter, i det omfang disse måles til nettorealisationsværdi i overensstemmelse med fast praksis i branchen. Når sådanne varebeholdninger måles til nettorealisationsværdi, indregnes ændringer i denne værdi i resultatet for det regnskabsår, hvor ændringen er sket.

   (b) Varemæglere, der måler deres varebeholdninger til dagsværdi fratrukket salgsomkostninger. Når sådanne varebeholdninger måles til dagsværdi fratrukket salgsomkostninger, indregnes ændringer i dagsværdien fratrukket salgsomkostninger i resultatet for det regnskabsår, hvor ændringen er sket.

4. De i afsnit 3(a) omhandlede varebeholdninger måles til nettorealisationsværdi på forskellige produktionsstadier. Dette sker eksempelvis, når landbrugsafgrøder er høstet eller mineraler udvundet og salg deraf er sikret ved terminskontrakt eller statsgaranti, eller i situationer med et aktivt marked, hvor risikoen for ikke at kunne sælge er ubetydelig. Sådanne varebeholdninger ligger kun uden for målingskravene i denne standard.

5. Varemæglere køber eller sælger varer for egen eller andres regning. De i afsnit 3(b) omhandlede varebeholdninger anskaffes hovedsageligt med henblik på salg inden for en overskuelig fremtid og for at skabe en gevinst gennem udsving i pris eller mæglerens margin. Når sådanne varebeholdninger måles til dagsværdi fratrukket salgsomkostninger, ligger de kun uden for målingskravene i denne standard.

DEFINITIONER

6. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:***

   Varebeholdninger er aktiver:

   (a) som besiddes til videresalg som led i det normale forretningsforløb,

   (b) under fremstilling med henblik på et sådant salg

   eller

   (c) i form af råvarer og hjælpematerialer til brug i produktionsprocessen eller levering af tjenesteydelser.

   Nettorealisationsværdi er den i det normale forretningsforløb skønnede salgspris med fradrag af skønnede færdiggørelsesomkostninger samt de omkostninger, som skønnes at være nødvendige for at effektuere salget.

   Dagsværdi er det beløb, et aktiv kan omsættes til ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.

7. Nettorealisationsværdi vedrører det nettobeløb, som en virksomhed forventer at realisere ved salg af varebeholdninger som led i det normale forretningsforløb. Dagsværdi er det beløb, som den samme varebeholdning kan omsættes til ved en handel mellem kvalificerede og villige købere og

▼M5

sælgere på markedet. Førstnævnte er en virksomhedsspecifik værdi, mens dette ikke gælder for sidstnævnte. Nettorealisationsværdi for varebeholdninger svarer ikke nødvendigvis til dagsværdi fratrukket salgsomkostninger.

8. Varebeholdninger omfatter varer købt og i behold med videresalg for øje, herunder eksempelvis varer, der er købt af en detailhandler med videresalg for øje eller grunde og anden fast ejendom til videresalg. Varebeholdninger omfatter ligeledes egenproducerede færdigvarer eller varer under fremstilling, herunder råvarer og hjælpematerialer, som endnu ikke er anvendt i produktionsprocessen. Serviceudbyderes varebeholdninger omfatter kostprisen af tjenesteydelser, som beskrevet i afsnit 19, for hvilke virksomheden endnu ikke har indregnet den tilknyttede omsætning (jvf. IAS 18, *Omsætning*).

MÅLING AF VAREBEHOLDNINGER

9. ***Varebeholdninger skal måles til den laveste værdi af kostpris og nettorealisationsværdi.***

Varebeholdningers kostpris

10. ***Varebeholdningers kostpris skal omfatte alle købsomkostninger, forarbejdningsomkostninger samt andre omkostninger, som er afholdt for at bringe varebeholdningerne til deres aktuelle lokalitet og tilstand.***

Kostpris for købte varer

11. Ved køb af varebeholdninger udgøres købsprisen af kostprisen, importafgifter og andre afgifter (eksklusive afgifter, som virksomheden siden kan genindvinde fra skattemyndighederne) samt transport, ekspedition og andre omkostninger, der direkte er forbundet med anskaffelsen af færdigvarer, råvarer og tjenesteydelser. Forhandlerrabatter, dekorter og lignende fratrækkes ved opgørelsen af købsomkostningerne.

Forarbejdningsomkostninger

12. Varebeholdningernes forarbejdningsomkostninger omfatter omkostninger direkte forbundet med produktionen af de enkelte enheder, eksempelvis direkte løn. De omfatter ligeledes en systematisk allokering af faste og variable indirekte produktionsomkostninger, der afholdes for at forarbejde råvarer til færdigvarer. Faste indirekte produktionsomkostninger er indirekte produktionsomkostninger, der er relativt upåvirkede af ændringer i produktionsomfang, såsom afskrivninger på og vedligeholdelse af fabriksbygninger og driftsmidler og omkostninger til produktionsledelse og administration. Variable indirekte produktionsomkostninger er de indirekte produktionsomkostninger, der påvirkes direkte eller tilnærmelsesvis direkte af produktionsomfanget, såsom indirekte materialer og indirekte løn.

13. Allokering af faste indirekte produktionsomkostninger til forarbejdningsomkostninger baseres på produktionsanlæggets normale kapacitet. Produktionsanlæggets normale kapacitet er den forventede gennemsnitsproduktion over flere regnskabsår eller sæsoner under normale omstændigheder, idet der tages hensyn til tabt kapacitet som følge af planlagt vedligeholdelse. Det faktiske produktionsniveau kan anvendes, hvis det tilnærmelsesvis er lig den normale kapacitet. Den beløbsmæssige størrelse af faste indirekte produktionsomkostninger, der allokeres til hver produktionsenhed, forøges ikke som følge af lav produktion eller uudnyttet produktionsanlæg. Ikke-allokerede produktionsomkostninger indregnes som omkostning i det regnskabsår, de er afholdt. I regnskabsår med unormal stor produktion reduceres det beløb for faste indirekte produktionsomkostninger, der allokeres til hver produktionsenhed, således at varebeholdningerne ikke måles til et beløb højere end kostprisen. Variable produktionsomkostninger allokeres til hver produktionsenhed baseret på den faktiske udnyttelse af produktionsanlægget.

14. En produktionsproces kan resultere i produktion af mere end et produkt ad gangen. Dette er eksempelvis tilfældet ved produktion af sideordnede produkter, eller når der produceres et hovedprodukt og et biprodukt. Når det ikke er muligt at indregne de enkelte produkters forarbejdningsomkostninger allokeres disse til produkterne på en rationel og ensartet måde. Allokeringen kan eksempelvis baseres på de enkelte produkters relative salgsværdi enten på det tidspunkt i produktionsprocessen, hvor produkterne kan identificeres fra hinanden, eller ved produktionens afslutning. De fleste biprodukter er i sagens natur uvæsentlige. Hvis dette er tilfældet, måles de ofte til nettorealisationsværdi, og denne værdi fratrækkes hovedproduktets kostpris. Dermed kommer den regnskabsmæssige værdi af hovedproduktet ikke til at adskille sig væsentligt fra kostprisen.

▼M5

Andre omkostninger

15. Andre omkostninger indregnes kun i varebeholdningers kostpris, i det omfang omkostningerne er afholdt for at bringe varebeholdningerne til deres aktuelle lokalitet og tilstand. Eksempelvis kan det være rimeligt at indregne indirekte omkostninger uden tilknytning til produktionen eller kundespecifikke omkostninger til produktdesign i varebeholdningernes kostpris.

16. Som eksempler på omkostninger, som skal udelades fra varebeholdningers kostpris og indregnes som omkostning i det regnskabsår, de er afholdt, kan nævnes:

(a) unormalt højt spild af materialer, lønomkostninger eller andre produktionsomkostninger,

(b) lageromkostninger, medmindre disse er en nødvendig del af produktionsprocessen forud for en yderligere produktionsproces,

(c) administrationsomkostninger, som ikke medvirker til at bringe varebeholdningerne til deres aktuelle lokalitet og tilstand

og

(d) salgsomkostninger.

17. I IAS 23, *Låneomkostninger*, angives særlige tilfælde, hvor låneomkostninger indregnes i varebeholdningers kostpris.

18. En virksomhed kan anskaffe varebeholdninger på udskudte afregningsvilkår. Når aftalen i realiteten indeholder et finansieringselement, skal dette element, eksempelvis en forskel mellem købspris på normale kreditbetingelser og det betalte beløb, indregnes som en renteomkostning over finansieringsperioden.

Serviceudbyderes kostpris for varebeholdninger

19. Serviceudbydere skal, i det omfang de har varebeholdninger, måle disse til produktionsomkostningerne. Disse omkostninger består primært af lønomkostninger og andre personaleomkostninger, som indgår direkte i leveringen af tjenesteydelsen, herunder tilsynsførende personale, samt henførbare indirekte produktionsomkostninger. Lønomkostninger og andre omkostninger i forbindelse med salg og almindeligt administrativt personale indregnes ikke i varebeholdningerne, men indregnes som omkostning i det regnskabsår, de er afholdt. En serviceudbyders kostpris for varebeholdninger omfatter ikke overskudsmarginer eller ikke-henførbare indirekte produktionsomkostninger, der ofte indbygges i de priser, som serviceudbydere beregner.

Kostpris for landbrugsprodukter høstet af biologiske aktiver

20. I henhold til IAS 41, Landbrug, skal varebeholdninger bestående af landbrugsprodukter, som en virksomhed har høstet af sine biologiske aktiver, på tidspunktet for første indregning måles til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger på høsttidspunktet. Dette er kostprisen for varebeholdningerne på tidspunktet, hvor standarden tages i anvendelse.

Metoder til måling af kostpris

21. Metoder som eksempelvis standardomkostningsmetoden eller salgsprismetoden kan anvendes som hjælpemidler til måling af varebeholdningers kostpris, hvis resultatet heraf tilnærmelsesvis svarer til kostpriserne. I standardomkostninger tages hensyn til det normale niveau af råvarer og hjælpematerialer, lønomkostninger, effektivitet og kapacitetsudnyttelse. Disse kontrolleres jævnligt og ajourføres om nødvendigt i henhold til de aktuelle forhold.

22. Salgsprismetoden anvendes ofte i detailhandlen til måling af varebeholdninger bestående af et stort antal hurtigt udskiftede enheder med omtrent samme bruttoavance, hvor det ville være praktisk umuligt at anvende andre beregningsmetoder. Varebeholdningens kostpris opgøres ved at reducere salgsværdien med den relevante bruttoavanceprocent. Ved fastsættelsen af denne procentsats tages højde for varebeholdninger, hvis salgspris er nedsat til under den oprindelige salgspris. Der bruges ofte en gennemsnitlig procentsats for hver detailafdeling.

Metoder til beregning af kostpris

23. ***Kostprisen for enheder, der ikke almindeligvis har flere anvendelsesmuligheder, samt varer eller tjenesteydelser, der er fremstillet og bestemt til***

▼M5

konkrete projekter, skal fordeles på grundlag af en specifik identifikation af deres individuelle kostpris.

24. Specifik identifikation af kostprisen betyder, at specifikke omkostninger henføres til identificerede vareenheder. Dette er den hensigtsmæssige behandling af vareenheder, som er bestemt til konkrete projekter, uanset om de er indkøbt eller produceret. Specifik identifikation er dog uhensigtsmæssig, når der er tale om et stort antal vareenheder, som normalt har flere anvendelsesmuligheder. I sådanne tilfælde kan udvælgelsen af de enheder, der er tilbage i varebeholdningen, foretages på en sådan måde, at der opnås en forudbestemt påvirkning af resultatet.

25. ***Varebeholdningers kostpris skal, med undtagelse af de i afsnit 23 nævnte varebeholdninger, opgøres på grundlag af først ind - først ud (FIFO) metoden eller den vejede gennemsnitsmetode. Virksomheder skal anvende den samme metode til beregning af kostprisen for alle varebeholdninger, hvis art og anvendelse i virksomheden er af ensartet karakter. For varebeholdninger af forskellig art eller anvendelse kan anvendelse af forskellige metoder til beregning af kostprisen være begrundet.***

26. Eksempelvis kan varebeholdninger, der anvendes i ét forretningssegment, have en anvendelse i virksomheden, der er forskellig fra samme type varebeholdning, når den anvendes i et andet forretningssegment. Forskelle i varebeholdningers geografiske placering (eller i de pågældende skatteregler) udgør dog ikke i sig selv tilstrækkelig begrundelse for anvendelse af forskellige metoder til beregning af kostprisen.

27. Efter FIFO-metoden forudsættes det, at de først købte eller producerede vareenheder sælges først, således at varebeholdningen ved regnskabsårets slutning består af de senest indkøbte eller producerede. Efter den vejede gennemsnitsmetode bestemmes hver vareenheds kostpris ud fra det vejede gennemsnit af ensartede varers kostpris ved begyndelsen af regnskabsåret og kostprisen for ensartede vareenheder, som er indkøbt eller produceret i løbet af regnskabsåret. Gennemsnittet kan beregnes periodisk eller ved modtagelsen af hver yderligere leverance, alt efter den enkelte virksomheds forhold.

Nettorealisationsværdi

28. Varebeholdningers kostpris er ikke nødvendigvis genindvindelig, hvis varebeholdningerne er beskadigede, helt eller delvist ukurante, eller hvis salgspriserne er faldet. Ligeledes er varebeholdningernes kostpris ikke nødvendigvis genindvindelig, hvis de skønnede færdiggørelsesomkostninger eller de skønnede omkostninger, som skal afholdes for at effektuere salget, er steget. Nedskrivning af varebeholdninger fra kostpris til nettorealisationsværdi er i overensstemmelse med det synspunkt, at aktiver ikke må indregnes til en højere værdi, end de forventes at ville indbringe ved salg eller anvendelse.

29. Varebeholdninger nedskrives normalt til nettorealisationsværdi for hver vareenhed for sig. I visse tilfælde kan det dog være hensigtsmæssigt at gruppere ensartede eller beslægtede vareenheder. Dette kan være tilfældet med vareenheder inden for den samme produktgruppe, som har samme formål eller anvendelse i sidste ende, som produceres og markedsføres i det samme geografiske område og som i praksis ikke kan vurderes separat fra andre vareenheder inden for samme produktgruppe. Det er uhensigtsmæssigt at nedskrive varebeholdninger på grundlag af klassifikationen af varebeholdninger, eksempelvis færdigvarer, eller alle varebeholdninger inden for samme industrisegment eller geografiske segment. Serviceudbydere akkumulerer normalt omkostninger for hver tjenesteydelse, for hvilken der opkræves en separat salgspris. Derfor behandles hver tjenesteydelse separat.

30. Skøn over nettorealisationsværdien baseres på den mest pålidelige information om den forventede realisationsværdi, der foreligger på det tidspunkt, hvor skønnet udøves. Ved et sådant skøn tages højde for udsving i priser og omkostninger, der er direkte tilknyttet begivenheder indtruffet efter regnskabsårets slutning, i det omfang disse begivenheder bekræfter forhold, der var til stede ved regnskabsårets slutning.

31. Ved skøn over nettorealisationsværdien tages ligeledes højde for formålet med besiddelse af varebeholdningen. Eksempelvis baseres nettorealisationsværdien for varer, der besiddes for at opfylde bindende salgs- eller servicekontrakter, på kontraktprisen. Hvis salgskontrakterne omfatter mindre end varebeholdningen, baseres nettorealisationsværdien for den overskydende varebeholdning på de almindelige salgspriser. Hensatte forpligtelser kan opstå i forbindelse med bindende salgskontrakter, som overstiger virksomhedens varebeholdninger eller bindende købskontrakter.

▼M5

Sådanne hensatte forpligtelser behandles i IAS 37, *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver*.

32. Råvarer og andre hjælpematerialer, der besiddes med henblik på anvendelse i produktionen af varebeholdninger, nedskrives ikke til en lavere værdi end kostprisen, hvis de færdigvarer, i hvilke de skal indgå, forventes solgt til kostpris eller derover. Hvis et fald i materialepriserne indikerer, at kostprisen for færdigvarerne overstiger nettorealisationsværdien, nedskrives råvarerne dog til nettorealisationsværdien. I disse tilfælde kan råvarernes genanskaffelsesværdi være det bedste udtryk for disses nettorealisationsværdi.

33. Et nyt skøn over nettorealisationsværdien foretages for hvert nyt regnskabsår. Når forhold, som tidligere har medført nedskrivninger af varebeholdninger til under kostpris, ikke længere eksisterer, eller når der er en klar indikation af en stigning i nettorealisationsværdi på grund af en ændring i de økonomiske forhold, tilbageføres det nedskrevne beløb (dvs. at tilbageførslen er begrænset til den beløbsmæssige størrelse af den oprindelige nedskrivning), således at den nye regnskabsmæssige værdi udgør den laveste værdi af kostpris og den ajourførte nettorealisationsværdi. Dette er eksempelvis tilfældet, når en vareenhed, som er indregnet til nettorealisationsværdi, fordi salgsprisen er faldet, stadig besiddes i et efterfølgende regnskabsår, og dennes salgspris er steget.

INDREGNING SOM OMKOSTNING

34. ***Når varebeholdninger sælges, skal disses regnskabsmæssige værdi indregnes som omkostning i det regnskabsår, den tilknyttede omsætning indregnes. Nedskrivninger af varebeholdninger til nettorealisationsværdi og alle tab af varebeholdninger skal indregnes som omkostning i det regnskabsår, hvori nedskrivningen eller tabet opstår. Tilbageførsler af nedskrivninger på varebeholdninger som følge af en stigning i nettorealisationsværdien skal indregnes som en reduktion af den som omkostning indregnede varebeholdning i det regnskabsår, hvori tilbageførslen foretages.***

35. Visse varebeholdninger kan allokeres til andre aktivkonti, eksempelvis varebeholdninger, som anvendes som komponent i egenproducerede materielle anlægsaktiver. Varebeholdninger, der således allokeres til andre aktiver, indregnes som omkostning over det pågældende aktivs brugstid.

Oplysninger

36. ***I årsregnskabet skal følgende oplyses:***

(a) den ved målingen af varebeholdninger anvendte regnskabspraksis, herunder den anvendte metode til beregning af kostpris,

(b) den samlede regnskabsmæssige værdi af varebeholdningerne samt den regnskabsmæssige værdi opdelt på en for virksomheden passende måde,

(c) Den regnskabsmæssige værdi af varebeholdninger indregnet til dagspris fratrukket salgsomkostninger,

(d) den beløbsmæssige størrelse af varebeholdninger, som er indregnet som omkostning i regnskabsåret,

(e) den beløbsmæssige størrelse af nedskrivninger af varebeholdninger, der er indregnet som omkostning i regnskabsåret i overensstemmelse med afsnit 34,

(f) den beløbsmæssige størrelse af tilbageførte nedskrivninger, der er indregnet som en reduktion af den som omkostning indregnede varebeholdning i regnskabsåret i overensstemmelse med afsnit 34,

(g) de forhold eller begivenheder, som har medført tilbageførsel af en nedskrivning af varebeholdninger i overensstemmelse med afsnit 34

samt

(h) den regnskabsmæssige værdi af varebeholdninger, der er stillet som sikkerhed for forpligtelser.

37. Oplysning om den regnskabsmæssige værdi af forskellige klassifikationer af varebeholdninger samt omfanget af ændringer i disse aktiver er nyttige for regnskabsbrugere. Sædvanlige klassifikationer af varebeholdninger er handelsvarer, hjælpematerialer, råvarer, varer under fremstilling og færdigvarer. En serviceudbyders varebeholdninger kan beskrives som igangværende arbejder.

▼M5

38. Den beløbsmæssige størrelse af varebeholdninger, der er indregnet som omkostning i regnskabsåret, hvilket ofte kaldes vareforbrug, består af omkostninger, der tidligere er indregnet ved målingen af de varer, som nu er solgt, samt af ikke-allokerede indirekte produktionsomkostninger og af unormalt høje produktionsomkostninger. Alt efter virksomhedens forhold kan det også være relevant at indregne andre beløb, eksempelvis distributionsomkostninger.

39. Visse virksomheder anvender en opstillingsform for resultatet, som medfører, at der oplyses andre beløb end kostprisen for varebeholdninger, der er indregnet som omkostning i regnskabsåret. Med denne opstilling præsenterer virksomheden en opgørelse af omkostninger klassificeret på grundlag af omkostningernes art. Her oplyses om indregnede omkostninger til råvarer og hjælpematerialer, lønomkostninger og andre omkostninger samt den beløbsmæssige størrelse af regnskabsårets nettoforskydning i varebeholdninger.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

40. ***Virksomheder skal anvende denne standard for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.***

OPHÆVELSE AF ANDRE UDTALELSER

41. Denne standard erstatter IAS 2, *Varebeholdninger* (ajourført i 1993).

42. Denne standard erstatter SIC-1, *Ensartethed - forskellige metoder til beregning af varebeholdningers kostpris*.

▼M5

APPENDIKS

Ændringer af andre udtalelser

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard i et tidligere regnskabsår, finder ændringerne anvendelse for det tidligere regnskabsår.

A1. Afsnit 22 i IAS 14, *Præsentation af segmentoplysninger*, ændres som følger:

22. Andre standarder indeholder vejledning om omkostningsallokering. Eksempelvis giver IAS 2, *Varebeholdninger*, (ajourført 2003), afsnit 11-20, vejledning om omkostningsallokering på varebeholdninger, og IAS 11, *Entreprisekontrakter*, afsnit 16-21, giver vejledning om omkostningsallokering på kontrakter. Denne vejledning kan være nyttig i forbindelse med henføring eller allokering af omkostninger til segmenter.

A2. [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

A3. [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder].

▼B

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD IAS 7

(AJOURFØRT 1992)

Pengestrømsopgørelsen

Denne ajourførte internationale regnskabsstandard erstatter IAS 7, Opgørelse af ændringer i den finansielle stilling, der blev godkendt af bestyrelsen i oktober 1977. Den ajourførte standard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. januar 1994 eller senere.

INDHOLD

	Afsnit
Formål	
Anvendelsesområde	1-3
Fordele ved oplysning om pengestrømme	4-5
Definitioner	6-9
Likvider	7-9
Præsentation af pengestrømsopgørelsen	10-17
Driftsaktivitet	13-15
Investeringsaktivitet	16
Finansieringsaktivitet	17
Præsentation af pengestrømme fra driftsaktivitet	18-20
Præsentation af pengestrømme fra investerings- og finansieringsaktivitet	21
Præsentation af pengestrømme som nettobeløb	22-24
Pengestrømme i fremmed valuta	25-28
Ekstraordinære poster	29-30
Renter og udbytte	31-34
Indkomstskatter	35-36
Investeringer i dattervirksomheder, associerede virksomheder og joint ventures	37-38
Overtagelse og afhændelse af dattervirksomheder og andre forretningsenheder	39-42
Ikke-likvide transaktioner	43-44
Likviders elementer	45-47
Andre oplysninger	48-52

▼B

Ikrafttrædelsestidspunkt 53

Den egentlige standard, der er angivet med fed kursiv, skal læses i sammenhæng med baggrundsmaterialet og implementeringsvejledningen i denne standard og i sammenhæng med »Forord til internationale regnskabsstandarder«. De internationale regnskabsstandarder er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster (jvf. afsnit 12 i forordet).

FORMÅL

Information om virksomhedens pengestrømme giver regnskabsbrugeren et grundlag for vurdering af virksomhedens evne til at frembringe likvider og virksomhedens behov for at udnytte disse pengestrømme. De økonomiske beslutninger, der træffes af regnskabsbrugere, kræver en vurdering af virksomhedens evne til at frembringe likvider samt tidspunktet og sikkerheden for deres frembringelse.

Formålet med denne standard er at opstille krav om information vedrørende historiske ændringer af en virksomheds likvider i form af en pengestrømsopgørelse, hvori virksomhedens pengestrømme for regnskabsåret opdeles i henholdsvis drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet.

ANVENDELSESOMRÅDE

1. **Virksomheder skal udarbejde en pengestrømsopgørelse i henhold til de i denne standard stillede krav og præsentere denne som en integreret del af årsregnskabet for hvert regnskabsår, hvor årsregnskaber præsenteres.**

2. Denne standard erstatter international regnskabsstandard IAS 7, Opgørelse af ændringer i den finansielle stilling, der blev godkendt i juli 1977.

3. Brugere af en virksomheds årsregnskab er interesserede i at vide, hvordan virksomheden frembringer og anvender likvider. Dette gælder uanset hvilke aktiviteter virksomheden har, og uanset om likvide beholdninger kan anses som virksomhedens produkt, eksempelvis i finansielle institutioner. Alle virksomheder har behov for likvide beholdninger til stort set de samme formål, uanset hvor forskellige deres primære omsætningsskabende aktiviteter er. En virksomhed har behov for likvide beholdninger til at drive virksomheden, indfri forpligtelser og forrente investorernes kapital. Derfor kræves det i denne standard, at alle virksomheder udarbejder en pengestrømsopgørelse.

FORDELE VED OPLYSNING OM PENGESTRØMME

4. Set i sammenhæng med resten af årsregnskabet giver pengestrømsopgørelsen oplysninger til brug ved vurderingen af ændringer i virksomhedens nettoaktiver, dens økonomiske struktur (herunder dens likviditet og solvens) og dens evne til at påvirke pengestrømmenes størrelse og tidspunktet for deres frembringelse for at tilpasse sig ændrende omstændigheder og muligheder. Informationer om pengestrømme er nyttige ved vurderingen af virksomhedens evne til at frembringe likvider og giver regnskabsbrugere mulighed for at udarbejde modeller til at vurdere og sammenligne nutidsværdien af forskellige virksomheders fremtidige pengestrømme. De medvirker ligeledes til at øge sammenligneligheden af forskellige virksomheders indtjening fra drift ved at eliminere virkningerne af forskellige regnskabsmæssige behandlinger af de samme transaktioner og begivenheder.

5. Historiske informationer om pengestrømme benyttes ofte som udtryk for størrelsen af samt for tidspunktet og sikkerheden for fremtidige pengestrømme. De er også et godt redskab til at kontrollere korrektheden af tidligere vurderinger af fremtidige pengestrømme samt til at undersøge sammenhængen mellem lønsomhed og nettopengestrømme og virkningerne af varierende priser.

DEFINITIONER

6. **Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:**

   Likvide beholdninger omfatter kontanter og anfordringsindskud i pengeinstitutter.

   Likvide værdipapirer er kortfristede, meget likvide værdipapirer, som umiddelbart kan konverteres til kendte beløb i likvide beholdninger, og hvorpå der kun er en ubetydelig risiko for værdiændringer.

   Pengestrømme er pengestrømme til og fra virksomheden.

▼B

Driftsaktivitet er virksomhedens primære omsætningsskabende aktiviteter samt andre aktiviteter, der ikke er investerings- eller finansieringsaktiviteter.

Investeringsaktivitet er anskaffelse og afhændelse af anlægsaktiver og andre investeringer, der ikke indgår i likvide værdipapirer.

Finansieringsaktivitet er aktiviteter, der medfører ændring i størrelsen og sammensætningen af virksomhedens egenkapital og lån.

Likvider (likvide beholdninger samt likvide værdipapirer)

7. Formålet med at have likvide værdipapirer er at indfri kortfristede betalingsforpligtelser snarere end at foretage investeringer eller lignende. Hvis et værdipapir skal indregnes som et likvidt værdipapir, skal dette umiddelbart kunne omsættes til et kendt beløb i likvide beholdninger og have en ubetydelig risiko for værdiændring. Derfor vil et værdipapir normalt kun kunne indregnes som et likvidt værdipapir, hvis det har en kort restløbetid, eksempelvis 3 måneder eller mindre fra anskaffelsestidspunktet. Kapitalandele inkluderes ikke som likvide værdipapirer, medmindre de reelt er likvide værdipapirer, eksempelvis præferenceaktier med en kort restløbetid på overtagelsestidspunktet og en fast indløsningsdato.

8. Banklån betragtes som udgangspunkt som værende finansieringsaktivitet. I visse lande indgår kassekreditter, der skal tilbagebetales på anfordring, dog som en integreret del af virksomhedens likviditetsstyring. I sådanne tilfælde indregnes kassekreditter som et element af likvider. Sådanne bankaftaler er kendetegnet ved, at kontoens saldo ofte svinger mellem at være positiv og negativ.

9. Pengestrømme omfatter ikke bevægelser mellem poster som udgør likvide beholdninger eller likvide værdipapirer, idet disse elementer indgår i virksomhedens likviditetsstyring snarere end i dens drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet. Likviditetsstyring omfatter investering af overskydende likvide beholdninger i likvide værdipapirer.

PRÆSENTATION AF PENGESTRØMSOPGØRELSEN

10. **Pengestrømsopgørelsen skal vise regnskabsårets pengestrømme opdelt i drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet.**

11. Virksomheden præsenterer sine pengestrømme fra drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet på den for virksomheden mest passende måde. Denne klassifikation i aktiviteter giver regnskabsbrugere mulighed for at vurdere aktiviteternes virkning på virksomhedens finansielle stilling og størrelsen af sine likvider. Disse oplysninger kan også bruges til at bedømme sammenhængen mellem aktiviteterne.

12. En enkelt transaktion kan omfatte pengestrømme som klassificeres forskelligt. Når eksempelvis kontant indfrielse af et lån omfatter renter såvel som hovedstol, kan renteelementet betegnes som driftsaktivitet, mens hovedstolelementet kan betegnes som finansieringsaktivitet.

Driftsaktivitet

13. Omfanget af pengestrømme fra driftsaktivitet er en vigtig indikator for, hvorvidt virksomhedens drift har frembragt tilstrækkelige pengestrømme til at tilbagebetale lån, vedligeholde virksomhedens drift, udbetale udbytte og foretage nye investeringer uden at skulle fremskaffe fremmedkapital. Oplysninger om de specifikke elementer af historiske pengestrømme fra driftsaktivitet kan sammen med andre oplysninger være nyttige ved fremskrivningen af fremtidige pengestrømme fra driftsaktivitet.

14. Pengestrømme fra driftsaktivitet er hovedsagelig afledt af virksomhedens primære omsætningsskabende aktivitet. Således stammer de som hovedregel fra transaktioner og andre begivenheder, som indgår i opgørelsen af årets resultat. Pengestrømme fra driftsaktivitet kan eksempelvis omfatte:

(a) indbetalinger fra salg af varer og tjenesteydelser,

(b) indbetalinger fra royalties, honorarer, provisioner og anden omsætning,

(c) udbetalinger til leverandører af varer og tjenesteydelser,

(d) udbetalinger til og vedrørende ansatte,

(e) forsikringsselskabers ind- og udbetalinger vedrørende præmier, skadesanmeldelser, annuiteter og andre forsikringsydelser,

▼B

(f) udbetalinger eller tilbagebetalinger af indkomstskatter, medmindre disse kan henføres direkte til finansierings- eller investeringsaktivitet, og

(g) ind- og udbetalinger vedrørende kontrakter indgået med handel for øje.

Visse transaktioner, eksempelvis salg af produktionsudstyr, kan medføre en gevinst eller et tab, som indregnes ved opgørelsen af årets resultat. Dog indgår pengestrømme vedrørende sådanne transaktioner i pengestrømme fra investeringsaktivitet.

15. Virksomheden kan have en beholdning af værdipapirer og lån med handel for øje, som i så fald kan sidestilles med varebeholdninger anskaffet med videresalg for øje. Derfor klassificeres pengestrømme fra køb og salg af sådanne værdipapirer som driftsaktivitet. Ligeledes klassificeres finansielle institutioners udlån normalt som driftsaktivitet, idet de vedrører virksomhedens primære omsætningsskabende aktivitet.

Investeringsaktivitet

16. Separat oplysning om pengestrømme fra investeringsaktivitet er vigtig, fordi disse pengestrømme er et udtryk for, hvor mange omkostninger, virksomheden har haft til ressourcer beregnet til frembringelse af fremtidige indtægter og pengestrømme. Pengestrømme fra investeringsaktivitet kan eksempelvis omfatte:

(a) udbetalinger til anskaffelse af materielle anlægsaktiver, immaterielle aktiver og andre anlægsaktiver. Disse omfatter udbetalinger vedrørende aktiverede udviklingsomkostninger og egenproducerede materielle anlægsaktiver,

(b) indbetalinger fra salg af materielle anlægsaktiver, immaterielle aktiver og andre anlægsaktiver,

(c) udbetalinger til anskaffelse af andre virksomheders egenkapital- eller gældsinstrumenter og kapitalandele i joint ventures (bortset fra udbetalinger vedrørende instrumenter, der anses for at være likvide værdipapirer eller instrumenter, der besiddes med handel for øje),

(d) indbetalinger fra salg af andre virksomheders egenkapital- eller gældsinstrumenter og kapitalandele i joint ventures (bortset fra indbetalinger vedrørende instrumenter, der anses for at være likvide værdipapirer eller instrumenter, der besiddes med handel for øje),

(e) udlån til andre (bortset fra udlån foretaget af finansielle institutioner),

(f) indbetalinger fra tilbagebetaling af udlån til andre (bortset fra udlån foretaget af finansielle institutioner),

(g) betalinger til futures, terminskontrakter, optioner og swap-kontrakter, bortset fra tilfælde, hvor disse er anskaffet med handel for øje, eller hvis udbetalingerne klassificeres som finansieringsaktivitet, og

(h) betalinger fra futures, terminskontrakter, optioner og swap-kontrakter, bortset fra tilfælde, hvor disse er anskaffet med handel for øje, eller hvis indbetalingerne klassificeres som finansieringsaktivitet.

Hvis en kontrakt regnskabsmæssigt behandles som en sikring af en identificerbar position, klassificeres pengestrømme vedrørende kontrakten på samme måde som pengestrømme vedrørende den sikrede position.

Finansieringsaktivitet

17. Separat oplysning om pengestrømme fra finansieringsaktivitet er vigtig, fordi dette er nyttigt ved forudsigelsen af fremtidige krav om pengestrømme fra indskydere af kapital i virksomheden. Pengestrømme fra finansieringsaktivitet kan eksempelvis omfatte:

(a) indbetalinger fra udstedelse af aktier eller andre egenkapitalinstrumenter,

(b) udbetalinger til aktionærer til anskaffelse eller indløsning af virksomhedens aktier,

(c) indbetalinger fra udstedelse af obligationer, lån, gældsbreve, prioritetsforpligtelser og anden kort- eller langfristet låntagning,

(d) tilbagebetaling af lån og

(e) udbetalinger fra leasingtager til reduktion af den udestående forpligtelse vedrørende en finansiel leasingkontrakt.

▼B

PRÆSENTATION AF PENGESTRØMME FRA DRIFTSAKTIVITET

18. **Virksomheden skal vise pengestrømme fra driftsaktivitet ved enten:**

(a) **direkte præsentation, som giver oplysning om væsentlige kategorier af bruttoind- og udbetalinger, eller**

(b) **indirekte præsentation, hvor årets resultat reguleres for virkningen af transaktioner, som ikke har medført ind- og udbetalinger, udskydelse eller periodisering af tidligere eller fremtidige ind- eller udbetalinger vedrørende driftsaktivitet samt indtægter og omkostninger forbundet med investerings- eller finansieringspengestrømme.**

19. Virksomheder tilskyndes til at benytte direkte præsentation af pengestrømme fra driftsaktivitet. Ved brug af direkte præsentation fremkommer oplysninger, der kan være nyttige ved vurderingen af fremtidige pengestrømme, som ikke fremkommer ved brug af indirekte præsentation. Ved direkte præsentation kan oplysninger om væsentlige bruttoind- og udbetalinger indhentes enten:

(a) fra virksomhedens registreringer eller

(b) ved regulering af omsætning, vareforbrug (renter og lignende indtægter samt renteomkostninger og lignende omkostninger i en finansiel institution) og andre poster i resultatopgørelsen for:

(i) regnskabsårets ændringer i varebeholdninger og tilgodehavender og forpligtelser vedrørende driften,

(ii) andre poster, der ikke har medført ind- eller udbetalinger, og

(iii) andre poster, hvis ind- og udbetalinger indgår under investerings- eller finansieringspengestrømme.

20. Ved indirekte præsentation opgøres nettopengestrømme fra driftsaktivitet ved regulering af årets resultat for virkningen af:

(a) regnskabsårets ændringer i varebeholdninger samt tilgodehavender og forpligtelser vedrørende driften,

(b) poster, der ikke har medført ind- eller udbetalinger, eksempelvis afskrivninger, hensatte forpligtelser, udskudt skat, urealiserede valutakursgevinster og -tab, ikke-udloddet overskud fra associerede virksomheder og minoritetsinteresser og

(c) alle andre poster, hvis ind- og udbetalinger indgår under investerings- eller finansieringspengestrømme.

Alternativt kan nettopengestrømme fra driftsaktivitet præsenteres indirekte ved at vise omsætning og omkostninger indregnet i årsregnskabet samt regnskabsårets ændringer i varebeholdninger og tilgodehavender og forpligtelser vedrørende driften.

PRÆSENTATION AF PENGESTRØMME FRA INVESTERINGS- OG FINANSIERINGSAKTIVITET

21. **Virksomheden skal separat præsentere væsentlige bruttoind- og udbetalinger som følge af investerings- og finansieringsaktivitet, undtagen i det omfang de i afsnit 22 og 24 beskrevne pengestrømme præsenteres som nettobeløb.**

PRÆSENTATION AF PENGESTRØMME SOM NETTOBELØB

22. **Pengestrømme fra følgende drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteter kan præsenteres som nettobeløb:**

(a) **ind- og udbetalinger vedrørende kunder, når pengestrømmene henhører under kundens aktiviteter og ikke virksomhedens, og**

(b) **ind- og udbetalinger vedrørende poster, der er let omsættelige, omfatter store beløb og har en kort løbetid.**

23. De i afsnit 22(a) nævnte ind- og udbetalinger kan eksempelvis omfatte:

(a) pengeinstitutters modtagelse og tilbagebetaling af indlån på anfordringskonti,

(b) midler deponeret på vegne af kunder af investeringsvirksomheder,

(c) opkrævning og overførsel af lejeindtægt til ejere af ejendomme.

▼B

De i afsnit 22(b) nævnte ind- og udbetalinger kan eksempelvis omfatte udlån og tilbagebetaling vedrørende:

(a) hovedstolen på kreditkortlån,

(b) anskaffelse og afhændelse af investeringer og

(c) andre kortfristede lån, eksempelvis lån med en restløbetid på tre måneder eller mindre.

24. **Pengestrømme fra følgende aktiviteter i finansielle institutioner kan præsenteres som nettobeløb:**

(a) **ind- og udbetalinger vedrørende modtagelse og tilbagebetaling af indlån med et fast udløbstidspunkt,**

(b) **indskud og hævninger hos andre finansielle institutioner og**

(c) **udlån til kunder og tilbagebetaling af disse.**

PENGESTRØMME I FREMMED VALUTA

25. **Pengestrømme fra transaktioner i fremmed valuta skal indregnes i virksomhedens rapporteringsvaluta ved omregning af beløb i fremmed valuta til den på betalingsdagen gældende valutakurs mellem rapporteringsvalutaen og den fremmede valuta.**

26. **Pengestrømme i udenlandske dattervirksomheder skal omregnes til de på betalingsdagene gældende valutakurser mellem rapporteringsvalutaen og den fremmede valuta.**

27. Pengestrømme i fremmed valuta skal præsenteres i overensstemmelse med IAS 21, Valutaomregning. I henhold til bestemmelserne heri kan en tilnærmet valutakurs anvendes. Eksempelvis kan en vejet gennemsnitskurs for en periode anvendes til indregning af transaktioner i fremmed valuta eller omregning af pengestrømme i udenlandske dattervirksomheder. Det er dog ikke tilladt i henhold til IAS 21 at anvende balancedagens kurs til omregning af pengestrømme i udenlandske dattervirksomheder.

28. Urealiserede kursgevinster og -tab vedrørende valutakursændringer er ikke pengestrømme. Virkningen af valutakursændringer på likvider, der besiddes eller er forfaldne i fremmed valuta, skal dog præsenteres i pengestrømsopgørelsen til brug ved afstemning af likvider ved regnskabsårets begyndelse og slutning. Beløbet skal præsenteres separat fra pengestrømme fra drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet og inkluderer en eventuel forskel, hvis pengestrømmene var blevet præsenteret til balancedagens kurser.

EKSTRAORDINÆRE POSTER

29. **Pengestrømme vedrørende ekstraordinære poster skal klassificeres som henholdsvis drifts-, investerings- eller finansieringsaktivitet og præsenteres separat.**

30. Pengestrømme vedrørende ekstraordinære poster oplyses separat som hidrørende fra drifts-, investerings- eller finansieringsaktivitet i pengestrømsopgørelsen for over for regnskabsbrugere at tydeliggøre disse pengestrømmes art og virkning på virksomhedens aktuelle og fremtidige pengestrømme. Disse oplysninger er supplerende oplysninger i forhold til kravene i IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis, om oplysning om ekstraordinære posters art og beløb.

RENTER OG UDBYTTE

31. **Pengestrømme fra modtagne og betalte renter og modtaget eller udbetalt udbytte skal præsenteres som separate poster. Disse skal klassificeres på en ensartet måde fra regnskabsår til regnskabsår som enten drifts-, investerings- eller finansieringsaktivitet.**

32. Det samlede beløb for rentebetalinger i et regnskabsår oplyses i pengestrømsopgørelsen, hvad enten det er indregnet som omkostning i resultatopgørelsen eller aktiveret i overensstemmelse med den tilladte alternative behandling i IAS 23, Låneomkostninger.

33. Rentebetalinger og modtagne renter og udbytte klassificeres normalt som pengestrømme fra driftsaktivitet for finansielle institutioner. Der er dog ikke opnået enighed om klassifikation af disse pengestrømme for andre typer virksomheder. Rentebetalinger og modtagne renter og udbytte kan klassificeres som pengestrømme fra driftsaktivitet, fordi de indgår ved opgørelsen af årets resultat. Alternativt kan rentebetalinger og modtagne renter og udbytte klassificeres som pengestrømme fra henholdsvis finansie-

▼B

ringsaktivitet og investeringsaktivitet, fordi de betragtes som omkostninger til fremskaffelse af økonomiske ressourcer eller afkast af investeringer.

34. Udbetalt udbytte kan klassificeres som finansieringsaktivitet, fordi det betragtes som en omkostning til frembringelse af økonomiske ressourcer. Alternativt kan udbetalt udbytte klassificeres som en del af pengestrømme fra driftsaktivitet, for at hjælpe regnskabsbrugerne ved vurderingen af virksomhedens evne til at udbetale udbytte fra pengestrømme fra driftsaktivitet.

INDKOMSTSKATTER

35. **Pengestrømme vedrørende indkomstskatter skal præsenteres separat og klassificeres som pengestrømme fra driftsaktivitet, medmindre de specifikt kan henføres til finansierings- eller investeringsaktivitet.**

36. Indkomstskattebetalinger opstår i forbindelse med transaktioner, som medfører pengestrømme, der kan klassificeres som drifts-, investerings- eller finansieringsaktivitet i pengestrømsopgørelsen. Selv om en skatteomkostning let kan allokeres til investerings- eller finansieringsaktivitet, kan det ofte være praktisk umuligt at indregne de tilhørende skattemæssige pengestrømme, som kan opstå i et andet regnskabsår end pengestrømmene fra den underliggende transaktion. Derfor klassificeres skattebetalinger normalt som pengestrømme fra driftsaktivitet. Når det er muligt at henføre skattemæssige pengestrømme til en specifik transaktion, der medfører pengestrømme klassificeret som investerings- eller finansieringsaktivitet, klassificeres den skattemæssige pengestrøm dog som henholdsvis investerings- eller finansieringsaktivitet. Når skattemæssige pengestrømme allokeres til mere end én aktivitetstype, oplyses det samlede beløb af betalte skatter.

INVESTERINGER I DATTERVIRKSOMHEDER, ASSOCIEREDE VIRKSOMHEDER OG JOINT VENTURES

37. Ved den regnskabsmæssige behandling af investeringer i associerede virksomheder eller dattervirksomheder efter den indre værdis metode eller kostprismetoden indregner investor i pengestrømsopgørelsen alene pengestrømme mellem investor og den virksomhed, der er investeret i, eksempelvis udbytte og udlån.

38. Ved en virksomheds præsentation af kapitalandele i en fælles kontrolleret virksomhed (jvf. IAS 31, Regnskabsmæssig behandling af kapitalandele i joint ventures) ved anvendelse af pro rata-konsolidering, indregnes den forholdsmæssige andel af den fælles kontrollerede virksomheds pengestrømme i koncernpengestrømsopgørelsen. Ved en virksomheds præsentation af sådanne kapitalandele efter den indre værdis metode indregnes pengestrømme vedrørende investeringen i den fælles kontrollerede virksomhed samt udlodninger og andre ud- og indbetalinger mellem virksomheden og den fælles kontrollerede virksomhed i virksomhedens pengestrømsopgørelse.

OVERTAGELSE OG AFHÆNDELSE AF DATTERVIRKSOM-HEDER OG ANDRE FORRETNINGSENHEDER

39. **De samlede pengestrømme fra overtagelse og afhændelse af dattervirksomheder og andre forretningsenheder skal præsenteres separat og klassificeres som investeringsaktivitet.**

40. **For henholdsvis regnskabsårets samlede overtagelser og afhændelser af dattervirksomheder og andre forretningsenheder skal virksomheden oplyse følgende:**

    (a) **samlet købs- eller afhændelsespris,**

    (b) **andelen af købs- eller afhændelsespris betalt i form af likvider,**

    (c) **likvider i de overtagne eller afhændede dattervirksomheder eller forretningsenheder og**

    (d) **andre aktiver og forpligtelser end likvider i overtagne eller afhændede dattervirksomheder eller forretningsenheder, specificeret i hovedgrupper.**

41. Præsentation af virkningen af pengestrømme ved overtagelse og afhændelse af dattervirksomheder og andre forretningsenheder som en separat post, sammen med den separate præsentation af de samlede anskaffede eller afhændede aktiver og forpligtelser, medvirker til at gøre det muligt at adskille disse pengestrømme fra pengestrømme fra andre drifts-, investerings- og finansieringsaktiviter. Virkningen af pengestrømme

▼B

fra afhændelser fratrækkes ikke virkningen af pengestrømme fra anskaffelser.

42. De samlede ind- og udbetalinger vedrørende købs- eller afhændelsespris præsenteres i pengestrømsopgørelsen med fradrag af anskaffede eller afhændede likvider.

IKKE-LIKVIDE TRANSAKTIONER

43. **Investerings- og finansieringstransaktioner, der ikke kræver anvendelse af likvider, må ikke indregnes i pengestrømsopgørelsen. Sådanne transaktioner skal oplyses andetsteds i årsregnskabet på en sådan måde, at alle relevante oplysninger om disse investerings- og finansieringsaktiviteter fremkommer.**

44. Mange investerings- og finansieringsaktiviteter har ikke en direkte virkning på de aktuelle pengestrømme, selv om de påvirker virksomhedens kapital- og aktivstruktur. Udeholdelse af ikke-likvide transaktioner fra pengestrømsopgørelsen er i overensstemmelse med formålet med pengestrømsopgørelsen, da sådanne poster ikke medfører pengestrømme i det aktuelle regnskabsår. Ikke-likvide transaktioner omfatter eksempelvis:

(a) anskaffelse af aktiver enten ved påtagelse af direkte forbundne forpligtelser eller ved en finansiel leasingkontrakt,

(b) overtagelse af en virksomhed ved kapitaludvidelse og

(c) konvertering af gæld til egenkapital.

LIKVIDERS ELEMENTER

45. **Virksomheder skal give oplysning om likvidernes elementer og præsentere en afstemning af beløbene i pengestrømsopgørelsen til de tilsvarende balanceposter.**

46. På baggrund af forskelligartet praksis i likviditetsstyring og bankaftaler rundt om i verden og for at være i overensstemmelse med IAS 1, Præsentation af årsregnskaber, skal virksomheder give oplysning om den anvendte regnskabspraksis ved opgørelsen af likviders elementer.

47. Virkningen af ændringer i anvendt regnskabspraksis ved opgørelsen af likviders elementer, eksempelvis ændring af klassifikationen af finansielle instrumenter, som før har været anset som en del af virksomhedens investeringsportefølje, præsenteres i henhold til IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis.

ANDRE OPLYSNINGER

48. **Virksomheden skal give oplysning om, samt ledelsens kommentarer til, eventuelle beløb for likvider, der besiddes af virksomheden, men ikke er til rådighed for koncernen.**

49. Under forskellige omstændigheder vil en virksomheds likvider ikke være til rådighed for koncernen. Eksempler herpå kan være likvider i en dattervirksomhed med aktiviteter i et land, hvor valutarestriktioner eller andre lovmæssige restriktioner er gældende, så likvider ikke er til fri disposition for modervirksomheden eller andre dattervirksomheder.

50. Supplerende oplysninger kan være relevante for regnskabsbrugernes forståelse af virksomhedens finansielle stilling og likviditet. Standarden tilskynder virksomheder til at give sådanne oplysninger sammen med ledelsens kommentarer. Sådanne oplysninger kan eksempelvis omfatte:

(a) uudnyttede lånefaciliteter til rådighed for fremtidig driftsaktivitet samt til indfrielse af investeringsforpligtelser, med angivelse af restriktioner vedrørende disse faciliteters anvendelse,

(b) de samlede pengestrømme fra henholdsvis drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet vedrørende kapitalandele i joint ventures, præsenteret ved anvendelse af pro rata-konsolidering,

(c) de samlede pengestrømme, som repræsenterer en forøgelse af driftskapaciteten, separat fra de pengestrømme, som er nødvendige for vedligeholdelse af driftskapaciteten, og

(d) pengestrømme fra drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet i hvert enkelt aktivitetssegment og geografiske segment (jvf. IAS 14, Præsentation af segmentoplysninger).

51. Separat oplysning om pengestrømme, som repræsenterer en forøgelse af driftskapaciteten, og pengestrømme, som er nødvendige for vedligeholdelse af driftskapaciteten, er nyttig for regnskabsbrugeres vurdering af,

▼B

hvorvidt virksomheden investerer tilstrækkeligt i vedligeholdelse af driftskapaciteten. En virksomhed, der ikke investerer tilstrækkeligt i vedligeholdelse af sin driftskapacitet, kan skade den fremtidige lønsomhed til fordel for den aktuelle likviditet og udlodning til aktionærer.

52. Oplysning om pengestrømme i segmenter giver regnskabsbrugere en bedre forståelse af forholdet mellem pengestrømme i virksomheden som helhed og i dens enkelte dele samt tilgængeligheden af og udsving i pengestrømme i segmenter.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

53. **Denne internationale regnskabsstandard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. januar 1994 eller senere.**

▼M5

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 8

Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1-2
Anvendelsesområde	3-4
Definitioner	5-6
Anvendt regnskabspraksis	7-31
Valg og anvendelse af regnskabspraksis	7-12
Ensartethed i anvendt regnskabspraksis	13
Ændringer i anvendt regnskabspraksis	14-31
Anvendelse af ændringer i anvendt regnskabspraksis	19-27
Anvendelse med tilbagevirkende kraft	22
Begrænsninger af anvendelse med tilbagevirkende kraft	23-27
Oplysninger	28-31
Ændringer i regnskabsmæssige skøn	32-40
Oplysninger	39-40
Fejl	41-49
Begrænsninger af tilpasning med tilbagevirkende kraft	43-48
Oplysning om fejl vedrørende tidligere regnskabsår	49
Praktisk umulighed vedrørende anvendelse med tilbagevirkende kraft og tilpasning med tilbagevirkende kraft	50-53
Ikrafttrædelsestidspunkt	54
Ophævelse af andre udtalelser	55-56

Denne ajourførte standard erstatter IAS 8, *Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis*, og skal anvendes for regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.

FORMÅL

1. Formålet med denne standard er at foreskrive kriterier for valg og ændring af regnskabspraksis samt for den regnskabsmæssige behandling af og oplysning om ændringer i regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og korrektion af fejl. Standarden har til hensigt at forbedre relevansen af og pålideligheden i virksomheders årsregnskaber samt årsregnskabernes sammenlignelighed over en årrække og i forhold til andre virksomheders årsregnskaber.

2. Oplysningskrav vedrørende regnskabspraksis, bortset fra oplysninger om ændringer i regnskabspraksis, er angivet i IAS 1, *Præsentation af årsregnskaber*.

▼M5

ANVENDELSESOMRÅDE

3. ***Denne standard finder anvendelse på valg og anvendelse af regnskabspraksis og på regnskabsmæssig behandling af ændringer i regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og korrektion af fejl vedrørende tidligere regnskabsår.***

4. De skattemæssige virkninger af korrektion af fejl vedrørende tidligere regnskabsår og af reguleringer med tilbagevirkende kraft med henblik på at gennemføre ændringer i anvendt regnskabspraksis behandles og oplyses i overensstemmelse med IAS 12, *Indkomstskatter*.

Definitioner

5. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:***

Anvendt regnskabspraksis er de specifikke principper, grundlag, konventioner, regler samt den praksis, der anvendes af en virksomhed ved udarbejdelsen og præsentationen af årsregnskabet.

En ændring i et regnskabsmæssigt skøn er en regulering i den regnskabsmæssige værdi af et aktiv eller en forpligtelse eller den beløbsmæssige størrelse af det periodiske forbrug af et aktiv, som hidrører fra en vurdering af den nuværende status samt de forventede fremtidige fordele og forpligtelser tilknyttet aktiver og forpligtelser. Ændringer i regnskabsmæssige skøn hidrører fra ny information eller en ny udvikling og skal derfor ikke anses for korrektion af fejl.

Internationale regnskabsstandarder (IFRS) er standarder og fortolkningsbidrag tiltrådt af International Accounting Standards Board (IASB). Disse omfatter følgende:

(a) IFRS,

(b) IAS

og

(c) Fortolkningsbidrag, som kommer fra International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) eller den tidligere Standing Interpretations Committee (SIC).

Væsentlig. Udeladelser eller fejlagtige oplysninger vedrørende poster anses for væsentlige, hvis disse hver for sig eller tilsammen kan have indflydelse på regnskabsbrugeres økonomiske beslutninger truffet på grundlag af årsregnskabet. Væsentlighed afhænger af udeladelsens eller den fejlagtige oplysnings størrelse og art vurderet ud fra de forhold, der gør sig gældende. Postens art eller størrelse eller en kombination af begge kan være den afgørende faktor.

Fejl vedrørende tidligere regnskabsår er udeladelser og fejlagtige oplysninger i virksomhedens årsregnskaber for et eller flere tidligere regnskabsår, som skyldes manglende eller forkert brug af pålidelige oplysninger, som:

(a) var tilgængelige, da årsregnskaberne for disse regnskabsår blev godkendt til offentliggørelse

og

(b) med rimelighed kunne forventes at være blevet indhentet og taget i betragtning ved udarbejdelsen og præsentationen af de pågældende årsregnskaber.

Sådanne fejl kan eksempelvis skyldes regnefejl, forkert anvendelse af regnskabspraksis, forglemmelser, misfortolkninger og besvigelser.

Anvendelse med tilbagevirkende kraft er anvendelse af en ny regnskabspraksis for transaktioner og andre begivenheder og forhold, som havde denne regnskabspraksis altid været anvendt.

Tilpasning med tilbagevirkende kraft er korrektion af indregning, måling og oplysning af den beløbsmæssige størrelse af elementer i årsregnskabets, som om fejl vedrørende tidligere regnskabsår aldrig havde eksisteret.

Praktisk umuligt. Overholdelsen af et krav er praktisk umulig, når virksomheden efter at have foretaget alt, hvad der med rimelighed kan forventes, stadig ikke kan overholde kravet. Det er praktisk umuligt at anvende en ændring i anvendt regnskabspraksis med tilbagevirkende kraft for et bestemt regnskabsår eller at foretage en tilpasning med tilbagevirkende kraft for at korrigere en fejl, hvis:

(a) virkningerne af anvendelse eller tilpasning med tilbagevirkende kraft ikke kan opgøres,

▼M5

(b) anvendelse eller tilpasning med tilbagevirkende kraft kræver et skøn over, hvad ledelsens hensigt ville have været i det pågældende regnskabsår

eller

(c) anvendelse eller tilpasning med tilbagevirkende kraft kræver væsentlige skøn over beløb, og det er umuligt at skelne objektivt mellem information om disse skøn, som

(i) dokumenterer omstændigheder, som eksisterede på det/de tidspunkt(er), hvor beløbene skal indregnes, måles eller oplyses

og

(ii) ville have været tilgængelig, da årsregnskabet for det tidligere regnskabsår blev godkendt til offentliggørelse

og anden information.

Fremadrettet anvendelse af en ændring i anvendt regnskabspraksis og af indregningen af virkningen af en ændring i et regnskabsmæssigt skøn omfatter:

(a) anvendelse af den nye regnskabspraksis på transaktioner og andre begivenheder og forhold, som er opstået efter tidspunktet for ændringen af den anvendte regnskabspraksis

og

(b) indregning af virkningen af en ændring i det regnskabsmæssige skøn i det aktuelle og de fremtidige regnskabsår, som påvirkes af ændringen.

6. Vurderingen af hvorvidt en udeladelse eller fejlagtig oplysning kunne have indflydelse på regnskabsbrugernes økonomiske beslutningstagen, og dermed skal anses for væsentlig, skal ske ud fra en vurdering af regnskabsbrugernes egenskaber. I *Begrebsramme for udarbejdelse og præsentation af årsregnskaber* forudsættes det i afsnit 25, at »regnskabsbrugere har et rimeligt kendskab til forretningsmæssige og økonomiske forhold og regnskabsvæsen samt vilje til at studere oplysningerne med rimelig omhu.« Der skal derfor i vurderingen tages hensyn til, hvordan regnskabsbrugere med disse egenskaber med rimelighed kan forventes at lade sig påvirke i deres økonomiske beslutningstagen.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Valg og anvendelse af regnskabspraksis

7. ***Når en standard eller et fortolkningsbidrag finder specifik anvendelse på bestemte transaktioner eller andre begivenheder eller forhold, skal det på baggrund af standarden eller fortolkningsbidraget og IASB's relevante implementeringsvejledninger for standarden eller fortolkningsbidraget afgøres, hvilken regnskabspraksis, der skal anvendes for den pågældende post.***

8. I IFRS-standarderne beskrives regnskabspraksis, som ifølge IASB medfører årsregnskaber, der indeholder relevant og pålidelig information om de transaktioner og andre begivenheder og forhold, de finder anvendelse på. Denne regnskabspraksis skal ikke nødvendigvis anvendes, når virkningen af anvendelsen vil være uvæsentlig. Det er imidlertid uhensigtsmæssigt at foretage eller undlade at korrigere uvæsentlige afvigelser fra IFRS-standarderne for at opnå en bestemt fremstilling af virksomhedens finansielle stilling, indtjening eller pengestrømme.

9. IASB's implementeringsvejledninger for standarder er ikke en del af disse standarder og indeholder således ikke krav vedrørende årsregnskaber.

10. ***Hvor der ikke findes en standard eller et fortolkningsbidrag, som finder specifik anvendelse på bestemte transaktioner eller andre begivenheder eller forhold, skal der på baggrund af ledelsens vurdering udvikles og anvendes en regnskabspraksis, som fører til oplysninger, der er:***

(a) relevante for regnskabsbrugernes behov for økonomisk beslutningstagen

og

(b) pålidelige, dvs. årsregnskaberne:

(i) giver et troværdigt billede af virksomhedens finansielle stilling, indtjening og pengestrømme,

▼M5

(ii) afspejler den økonomiske realitet bag transaktioner og andre begivenheder og forhold og ikke kun den juridiske form,

(iii) er neutrale, dvs. fri for tendentiøse påvirkninger,

(iv) er forsigtige

og

(v) i al væsentlighed er fuldstændige.

11. *Når ledelsen foretager de i afsnit 10 beskrevne vurderinger, skal den henvise til og overveje anvendeligheden af følgende kilder i prioriteret rækkefølge:*

(a) krav og vejledning i standarder og fortolkningsbidrag, der omhandler lignende forhold og dernæst

(b) definitioner, indregningskriterier og målingsbegreber for aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger i **Begrebsrammen.**

12. *Når ledelsen foretager den i afsnit 10 beskrevne vurdering, kan den desuden tage højde for de seneste udtalelser fra andre standardudstedende organisationer, som anvender en lignende begrebsramme til udarbejdelse af regnskabsstandarder, samt anden regnskabsrelevant litteratur og anerkendt praksis for branchen, i det omfang dette ikke er i uoverensstemmelse med de i afsnit 11 anførte kilder.*

Ensartethed i anvendt regnskabspraksis

13. *Virksomheder skal vælge og anvende regnskabspraksis ensartet for ensartede transaktioner og andre begivenheder og forhold, medmindre en standard eller et fortolkningsbidrag specifikt kræver eller tillader kategorisering af poster, hvor det kan være hensigtsmæssigt at anvende forskellig regnskabspraksis. Hvis en standard eller et fortolkningsbidrag kræver eller tillader en sådan kategorisering, skal der vælges en hensigtsmæssig regnskabspraksis, som anvendes ensartet for hver kategori.*

Ændringer i anvendt regnskabspraksis

14. *Virksomheder skal kun ændre den anvendte regnskabspraksis, hvis ændringen:*

(a) kræves i henhold til en standard eller et fortolkningsbidrag

eller

(b) medfører årsregnskaber, der giver pålidelige og mere relevante oplysninger om virkningerne af transaktioner eller andre begivenheder eller forhold på virksomhedens finansielle stilling, indtjening og pengestrømme.

15. Regnskabsbrugerne skal kunne sammenligne en virksomheds årsregnskaber over en årrække for at kunne fastslå udviklingstendenser i virksomhedens finansielle stilling, indtjening og pengestrømme. Virksomheden skal derfor anvende samme regnskabspraksis inden for hvert regnskabsår og fra et regnskabsår til et andet, medmindre en ændring i regnskabspraksis opfylder et af kriterierne i afsnit 14.

16. *Følgende punkter udgør ikke ændringer i anvendt regnskabspraksis:*

(a) anvendelse af en regnskabspraksis for transaktioner eller andre begivenheder eller forhold, hvis indhold afviger fra tidligere transaktioner, begivenheder eller forhold

og

(b) anvendelse af en ny regnskabspraksis for transaktioner eller andre begivenheder eller forhold, som ikke er forekommet før, eller som før har været uvæsentlige.

17. *Førstegangsanvendelse af en regnskabspraksis til omvurdering af aktiver i overensstemmelse med IAS 16,* **Materielle anlægsaktiver** *eller IAS 38,* **Immaterielle aktiver,** *anses som en ændring i anvendt regnskabspraksis, der skal behandles som en omvurdering i overensstemmelse med IAS 16 eller IAS 38 og ikke i overensstemmelse med denne standard.*

18. Afsnit 19-31 finder ikke anvendelse på den i afsnit 17 anførte ændring i anvendt regnskabspraksis.

▼M5

Anvendelse af ændringer i anvendt regnskabspraksis

19. ***I henhold til afsnit 23:***

(a) skal en virksomheds regnskabsmæssige behandling af en ændring i anvendt regnskabspraksis, som hidrører fra førstegangsanvendelse af en standard eller et fortolkningsbidrag, være i overensstemmelse med eventuelle specifikke overgangsbestemmelser i standarden eller fortolkningsbidraget

og

(b) skal en virksomhed, når den ændrer en anvendt regnskabspraksis efter førstegangsanvendelse af en standard eller et fortolkningsbidrag, som ikke indeholder specifikke overgangsbestemmelser for den pågældende ændring, eller når den frivilligt ændrer en regnskabspraksis, gennemføre ændringen med tilbagevirkende kraft.

20. For så vidt angår denne standard, anses tidligere anvendelse af en standard eller et fortolkningsbidrag ikke for en frivillig ændring i anvendt regnskabspraksis.

21. Hvor der ikke findes en standard eller et fortolkningsbidrag, som finder specifik anvendelse på bestemte transaktioner eller andre begivenheder eller forhold, kan ledelsen i overensstemmelse med afsnit 12 anvende en regnskabspraksis, som er angivet i de seneste udtalelser fra andre standardudstedende organisationer, som anvender en lignende begrebsramme ved udarbejdelse af regnskabsstandarder. Hvis virksomheden efter en ændring i en sådan udtalelse vælger at foretage en ændring af en regnskabspraksis, skal denne ændring oplyses og behandles regnskabsmæssigt som en frivillig ændring i anvendt regnskabspraksis.

Anvendelse med tilbagevirkende kraft

22. ***I henhold til afsnit 23 skal en virksomhed, hvis en ændring i regnskabspraksis anvendes med tilbagevirkende kraft i overensstemmelse med afsnit 19(a) eller (b), regulere primo i hvert egenkapitalelement, der påvirkes af ændringen, for det første præsenterede tidligere regnskabsår samt for de andre sammenligningstal, der er oplyst for hvert præsenterede tidligere regnskabsår, som havde den nye regnskabspraksis altid været anvendt.***

Begrænsninger af anvendelse med tilbagevirkende kraft

23. ***Når der i afsnit 19(a) eller (b) kræves anvendelse med tilbagevirkende kraft, skal en ændring i anvendt regnskabspraksis gennemføres med tilbagevirkende kraft, undtagen når det er praktisk umuligt at afgøre enten virkningerne vedrørende et bestemt regnskabsår eller den samlede virkning af ændringen.***

24. ***Når det er praktisk umuligt at afgøre virkningerne vedrørende et bestemt regnskabsår af ændringer i anvendt regnskabspraksis på sammenligningstallene for et eller flere præsenterede tidligere regnskabsår, skal virksomheden anvende den nye regnskabspraksis fro den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser ved begyndelsen af det første regnskabsår, hvor anvendelse med tilbagevirkende kraft er praktisk mulig, hvilket kan være det aktuelle regnskabsår, samt foretage en tilsvarende regulering primo i hvert egenkapitalelement, der påvirkes af ændringen, for det pågældende regnskabsår.***

25. ***Når det ved begyndelsen af det aktuelle regnskabsår er praktisk umuligt at afgøre den samlede virkning af anvendelsen af en ny regnskabspraksis på alle tidligere regnskabsår, skal virksomheden regulere sammenligningstallene for at anvende den nye regnskabspraksis fremadrettet fra den tidligste dato, hvor det er praktisk muligt.***

26. Når en virksomhed anvender en ny regnskabspraksis med tilbagevirkende kraft, skal virksomheden anvende den nye regnskabspraksis på sammenligningstal for tidligere regnskabsår så langt tilbage, som det er praktisk muligt. Anvendelse med tilbagevirkende kraft for et tidligere regnskabsår er ikke praktisk mulig, medmindre det er praktisk muligt at afgøre den samlede virkning på beløb både i åbningsbalancen og i ultimobalancen for det pågældende regnskabsår. Den beløbsmæssige størrelse af den deraf følgende regulering vedrørende regnskabsår, som ligger forud for de i årsregnskabet præsenterede regnskabsår, indregnes primo i hvert egenkapitalelement, der påvirkes af ændringen, i det første præsenterede tidligere regnskabsår. Reguleringen foretages normalt i overført resultat. Reguleringen kan imidlertid foretages i et andet egenkapitalelement (eksempelvis med henblik på overensstemmelse med en standard eller et fortolkningsbidrag). Andre oplysninger vedrørende tidligere regnskabsår, eksempelvis

▼M5

historiske sammendrag af økonomiske data, tilpasses ligeledes så langt tilbage, som det er praktisk muligt.

27. Når det er praktisk umuligt for en virksomhed at anvende en ny regnskabspraksis med tilbagevirkende kraft, fordi virksomheden ikke kan afgøre den samlede virkning af at anvende denne regnskabspraksis på alle tidligere regnskabsår, skal virksomheden i overensstemmelse med afsnit 25 anvende den nye regnskabspraksis fremadrettet fra begyndelsen af det første regnskabsår, hvor dette er praktisk muligt. Virksomheden skal således se bort fra den del af den samlede regulering af aktiver, forpligtelser og egenkapital, som er opstået før denne dato. Det er tilladt at ændre regnskabspraksis, selvom det er praktisk umuligt at anvende denne regnskabspraksis fremadrettet for alle tidligere regnskabsår. Afsnit 50-53 indeholder vejledning i, hvornår det er praktisk umuligt at anvende en ny regnskabspraksis for et eller flere regnskabsår.

Oplysninger

28. ***Når førstegangsanvendelse af en standard eller et fortolkningsbidrag enten påvirker det aktuelle regnskabsår eller et tidligere regnskabsår, eller ville påvirke et aktuelt eller tidligere regnskabsår, bortset fra, at det er praktisk umuligt at opgøre den beløbsmæssige størrelse af reguleringen eller kan påvirke fremtidige regnskabsår, skal virksomheden oplyse:***

(a) navnet på standarden eller fortolkningsbidraget,

(b) at ændringen i anvendt regnskabspraksis er foretaget i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne, hvor dette er relevant,

(c) arten af ændringen i anvendt regnskabspraksis,

(d) en beskrivelse af overgangsbestemmelserne, hvor dette er relevant,

(e) overgangsbestemmelser, som kan påvirke fremtidige regnskabsår, hvor dette er relevant,

(f) for det aktuelle regnskabsår og for hvert af de præsenterede tidligere regnskabsår, i det omfang det er praktisk muligt, den beløbsmæssige størrelse af reguleringen:

(i) for hver af årsregnskabets poster, som påvirkes heraf

og

(ii) for indtjening og udvandet indtjening pr. aktie, hvis IAS 33,* Indtjening pr. aktie*, finder anvendelse på virksomheden,

(g) den beløbsmæssige størrelse af reguleringen for regnskabsår, som ligger forud for de præsenterede regnskabsår, i det omfang det er praktisk muligt,

og

(h) såfremt anvendelse med tilbagevirkende kraft som krævet i afsnit 19 (a) eller (b) er praktisk umulig for et bestemt tidligere regnskabsår eller for regnskabsår, som ligger forud for de præsenterede regnskabsår, skal virksomheden oplyse om de omstændigheder, der førte til dette forhold, samt give en beskrivelse af, hvordan og fra hvornår ændringen i regnskabspraksis er gennemført.

Årsregnskaber for efterfølgende regnskabsår skal ikke nødvendigvis gentage disse oplysninger.

29. ***Når en frivillig ændring i en anvendt regnskabspraksis enten påvirker det aktuelle regnskabsår eller et tidligere regnskabsår eller ville påvirke et aktuelt eller tidligere regnskabsår, bortset fra at det er praktisk umuligt at afgøre den beløbsmæssige størrelse af reguleringen, eller kan påvirke fremtidige regnskabsår, skal virksomheden oplyse:***

(a) arten af ændringen i anvendt regnskabspraksis,

(b) årsagen til, at den nye anvendte regnskabspraksis giver pålidelig og mere relevant information,

(c) for det aktuelle regnskabsår og for hvert af de præsenterede tidligere regnskabsår, i det omfang det er praktisk muligt, den beløbsmæssige størrelse af reguleringen:

(i) for hver af årsregnskabets poster, som påvirkes heraf,

og

(ii) for indtjening og udvandet indtjening pr. aktie, hvis IAS 33 finder anvendelse på virksomheden,

▼M5

(d) den beløbsmæssige størrelse af reguleringen for regnskabsår, som ligger forud for de præsenterede regnskabsår, i det omfang det er praktisk muligt,

og

(e) såfremt anvendelse med tilbagevirkende kraft er praktisk umulig for et bestemt tidligere regnskabsår eller for regnskabsår, som ligger forud for de præsenterede regnskabsår, skal virksomheden oplyse om de omstændigheder, der førte til dette forhold, samt give en beskrivelse af, hvordan og fra hvornår ændringen i regnskabspraksis er gennemført.

Årsregnskaber for efterfølgende regnskabsår skal ikke nødvendigvis gentage disse oplysninger.

30. ***Når en virksomhed ikke har anvendt en ny standard eller et fortolkningsbidrag, som er udgivet, men endnu ikke er trådt i kraft, skal virksomheden oplyse:***

(a) dette forhold

og

(b) information, som er kendt eller kan gøres til genstand for et rimeligt skøn, og som er relevant for en vurdering af den mulige virkning, anvendelsen af en ny standard eller et nyt fortolkningsbidrag vil have på virksomhedens årsregnskab i det regnskabsår, hvor anvendelsen finder sted for første gang.

31. I overensstemmelse med afsnit 30 skal virksomheden oplyse:

(a) navnet på den nye standard eller det nye fortolkningsbidrag,

(b) arten af den eller de forestående ændring(er) i anvendt regnskabspraksis,

(c) den dato, hvor anvendelse af standarden eller fortolkningsbidraget kræves påbegyndt,

(d) den dato, hvor virksomheden planlægger at anvende standarden eller fortolkningsbidraget for første gang,

og

(e) enten:

(i) en drøftelse af den virkning førstegangsanvendelse af standarden eller fortolkningsbidraget kan forventes at have på virksomhedens årsregnskab

eller

(ii) i det omfang denne virkning ikke kendes eller kan gøres til genstand for et rimeligt skøn, en angivelse heraf.

ÆNDRINGER I REGNSKABSMÆSSIGE SKØN

32. Idet udøvelsen af forretningsaktiviteter er forbundet med usikkerhed, kan mange regnskabsposter ikke måles med sikkerhed, men kan kun skønnes. Sådanne skøn omfatter vurderinger på baggrund af de seneste pålidelige oplysninger, der er tilgængelige. Der kan eksempelvis stilles krav om skøn vedrørende:

(a) forventede tab på tilgodehavender,

(b) ukurante varebeholdninger,

(c) dagsværdien af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser,

(d) brugstid eller forventet forbrugsmønster for fremtidige økonomiske fordele tilknyttet afskrivningsberettigede aktiver

og

(e) garantiforpligtelser.

33. Anvendelse af rimelige skøn er en vigtig del af udarbejdelsen af årsregnskaber og påvirker ikke disses pålidelighed.

34. Det kan være nødvendigt at ændre tidligere foretagne skøn på grund af ændringer af de forhold, der lå til grund for skønnet, eller på grundlag af nye fremkomne oplysninger eller større erfaring. I kraft af deres natur vedrører ændringer af skøn ikke tidligere regnskabsår og anses ikke for korrektion af fejl.

▼M5

35. En ændring i det anvendte målingsgrundlag anses for en ændring i anvendt regnskabspraksis og ikke en ændring i et regnskabsmæssigt skøn. Når det er vanskeligt at skelne mellem en ændring i anvendt regnskabspraksis og en ændring i et regnskabsmæssigt skøn, skal ændringen behandles som en ændring i et regnskabsmæssigt skøn.

36. ***Virkningen af en ændring i et regnskabsmæssigt skøn, bortset fra ændringer, som falder under afsnit 37, skal indregnes fremadrettet ved indregning i årets resultat i:***

(a) det regnskabsår, hvor ændringen finder sted, når ændringen kun vedrører dette regnskabsår

eller

(b) det regnskabsår, hvor ændringen finder sted, samt fremtidige regnskabsår, når ændringen vedrører begge.

37. ***I det omfang en ændring i et regnskabsmæssigt skøn giver anledning til ændringer i aktiver og forpligtelser, eller knytter sig til en egenkapitalpost, skal ændringen indregnes ved at regulere den regnskabsmæssige værdi af det aktiv eller den forpligtelse eller egenkapitalpost, hvortil den knytter sig, i det regnskabsår, hvor ændringen finder sted.***

38. Fremadrettet indregning af virkningen af en ændring i et regnskabsmæssigt skøn indebærer, at ændringen anvendes for transaktioner og andre begivenheder og forhold fra det tidspunkt, hvor ændringen i skønnet er foretaget. En ændring i et regnskabsmæssigt skøn kan påvirke resultatet for det aktuelle regnskabsår eller resultatet for både det aktuelle og fremtidige regnskabsår. Eksempelvis påvirker en ændring i skønnet over størrelsen af forventede tab på tilgodehavender kun resultatet for det aktuelle regnskabsår og indregnes derfor i det aktuelle regnskabsår. Derimod påvirker en ændring i den forventede brugstid eller det forventede forbrugsmønster for de fremtidige økonomiske fordele tilknyttet et afskrivningsberettiget aktiv afskrivninger for det aktuelle regnskabsår samt for alle fremtidige regnskabsår i aktivets resterende brugstid. I begge tilfælde indregnes virkningen af ændringen vedrørende det aktuelle regnskabsår som omkostning eller indtægt i dette regnskabsår. Den eventuelle virkning på fremtidige regnskabsår indregnes som omkostning eller indtægt i disse fremtidige regnskabsår.

Oplysninger

39. ***Virksomheder skal oplyse om arten og størrelsen af en ændring i et regnskabsmæssigt skøn, som påvirker det aktuelle regnskabsår, eller som forventes at påvirke fremtidige regnskabsår, bortset fra oplysninger om virkningen på fremtidige regnskabsår, når det er praktisk umuligt at foretage et skøn over denne virkning.***

40. ***Hvis den beløbsmæssige størrelse af virkningen på fremtidige regnskabsår ikke oplyses, fordi det er praktisk umuligt at foretage et sådant skøn, skal virksomheden oplyse dette.***

FEJL

41. Der kan opstå fejl i forbindelse med indregning, måling, præsentation eller oplysning af årsregnskabets elementer. Årsregnskaber, som indeholder enten væsentlige fejl eller uvæsentlige fejl, som er foretaget bevidst for at opnå en bestemt fremstilling af virksomhedens finansielle stilling, indtjening eller pengestrømme, er ikke i overensstemmelse med IFRS-standarderne. Potentielle fejl vedrørende det aktuelle regnskabsår, som bliver opdaget i løbet regnskabsåret, skal korrigeres, inden årsregnskabet godkendes til offentliggørelse. Undertiden opdages væsentlige fejl imidlertid først i et efterfølgende regnskabsår. I så fald korrigeres disse fejl vedrørende tidligere regnskabsår i de i årsregnskabet for det efterfølgende regnskabsår præsenterede sammenligningstal (jf. afsnit 42-47).

42. ***I henhold til afsnit 43 skal en virksomhed korrigere væsentlige fejl vedrørende tidligere regnskabsår med tilbagevirkende kraft i det første årsregnskab, der godkendes til offentliggørelse, efter fejlen er opdaget, ved at:***

(a) tilpasse sammenligningstal for det eller de præsenterede tidligere regnskabsår, hvor fejlen forekommer

eller

(b) tilpasse primosaldi for aktiver, forpligtelser og egenkapital for det første præsenterede tidligere regnskabsår, hvis fejlen er opstået før det første præsenterede tidligere regnskabsår.

▼M5

Begrænsninger af tilpasning med tilbagevirkende kraft

43. ***En fejl vedrørende tidligere regnskabsår skal korrigeres ved tilpasning med tilbagevirkende kraft, undtagen når det er praktisk umuligt at opgøre enten virkningerne vedrørende et bestemt regnskabsår eller den samlede virkning af fejlen.***

44. ***Når det er praktisk umuligt at afgøre virkningerne vedrørende et bestemt regnskabsår af en fejl på sammenligningstallene for et eller flere præsenterede tidligere regnskabsår, skal virksomheden tilpasse primosaldi af aktiver, forpligtelser og egenkapital for det første regnskabsår, hvor det er praktisk muligt at foretage tilpasning (hvilket kan være det aktuelle regnskabsår).***

45. ***Når det ved begyndelsen af det aktuelle regnskabsår er praktisk umuligt at afgøre den samlede virkning af en fejl på alle tidligere regnskabsår, skal virksomheden tilpasse sammenligningstallene for at korrigere fejlen fremadrettet fra den tidligste dato, hvor det er praktisk muligt.***

46. Korrektionen af en fejl vedrørende et tidligere regnskabsår udelades fra resultatet for det regnskabsår, hvor fejlen blev opdaget. Andre præsenterede oplysninger vedrørende tidligere regnskabsår, herunder historiske sammendrag af økonomiske data, tilpasses så langt tilbage, som det er praktisk muligt.

47. Når det er praktisk umuligt at afgøre den beløbsmæssige størrelse af en fejl (eksempelvis en fejl i anvendelse af regnskabspraksis) for alle tidligere regnskabsår, skal virksomheden i overensstemmelse med afsnit 45 tilpasse sammenligningstallene fremadrettet fra det tidligste tidspunkt, hvor dette er praktisk muligt. Virksomheden skal således se bort fra den del af den samlede tilpasning af aktiver, forpligtelser og egenkapital, som er opstået før denne dato. Afsnit 50-53 indeholder vejledning i, hvornår det er praktisk umuligt at korrigere en fejl for et eller flere regnskabsår.

48. Der skelnes mellem korrektion af fejl og ændringer i regnskabsmæssige skøn. Regnskabsmæssige skøn er af art tilnærmede tal, som det kan være nødvendigt at ændre, når supplerende oplysninger fremkommer. Eksempelvis anses gevinst eller et tab på en eventualpost ikke som korrektion af en fejl.

Oplysning om fejl vedrørende tidligere regnskabsår

49. ***I overensstemmelse med afsnit 42, skal virksomheder oplyse følgende:***

(a) arten af fejl vedrørende tidligere regnskabsår,

(b) for hvert af de præsenterede tidligere regnskabsår, i det omfang det er praktisk muligt, den beløbsmæssige størrelse af korrektionen:

(i) for hver af årsregnskabets poster, som påvirkes af korrektionen

og

(ii) for indtjening og udvandet indtjening pr. aktie, hvis IAS 33 finder anvendelse på virksomheden,

(c) den beløbsmæssige størrelse af korrektionen ved begyndelsen af det første præsenterede tidligere regnskabsår

og

(d) såfremt tilpasning med tilbagevirkende kraft er praktisk umulig for et bestemt tidligere regnskabsår, de omstændigheder, der førte til dette forhold, samt give en beskrivelse af, hvordan og fra hvornår fejlen er korrigeret.

Årsregnskaber for efterfølgende regnskabsår skal ikke nødvendigvis gentage disse oplysninger.

PRAKTISK UMULIGHED VEDRØRENDE ANVENDELSE MED TILBAGEVIRKENDE KRAFT OG TILPASNING MED TILBAGEVIRKENDE KRAFT

50. I nogle tilfælde er det praktisk umuligt at regulere sammenligningstal for et eller flere tidligere regnskabsår for at opnå sammenlignelighed med det aktuelle regnskabsår. Eksempelvis er informationer måske ikke blevet indsamlet i det eller de tidligere regnskabsår på en måde, som muliggør enten anvendelse af ny regnskabspraksis med tilbagevirkende kraft (herunder, for så vidt angår afsnit 51-53, fremadrettet anvendelse for tidligere regnskabsår) eller tilpasning med tilbagevirkende kraft for at korrigere en fejl vedrørende et tidligere regnskabsår, og det kan være praktisk umuligt at genskabe disse informationer.

▼M5

51. Det er ofte nødvendigt at foretage skøn ved anvendelse af regnskabspraksis på de af årsregnskabets elementer, der er indregnet eller oplyst som følge af transaktioner og andre begivenheder eller forhold. Skøn er pr. definition subjektive, og de kan udarbejdes efter balancedagen. Udarbejdelsen af et skøn kan være mere vanskelig, når der anvendes en regnskabspraksis med tilbagevirkende kraft eller en fejl vedrørende tidligere regnskabsår tilpasses med tilbagevirkende kraft, fordi der kan være gået længere tid, efter at de berørte transaktioner eller andre begivenheder eller forhold fandt sted. Formålet med de skøn, der knytter sig til tidligere regnskabsår, er imidlertid stadig det samme som formålet med de skøn, der foretages i det aktuelle regnskabsår, nemlig at afspejle de forhold, der gjorde sig gældende på tidspunktet for de pågældende transaktioner eller andre begivenheder eller forhold.

52. Ved anvendelse af en ny regnskabspraksis med tilbagevirkende kraft eller korrektion af en fejl vedrørende tidligere regnskabsår, er det derfor nødvendigt at skelne mellem information, som:

(a) dokumenterer omstændigheder, som eksisterede på tidspunktet eller tidspunkterne for de pågældende transaktioner eller andre begivenheder eller forhold,

og

(b) ville have været tilgængelig, da årsregnskabet for det tidligere regnskabsår blev godkendt til offentliggørelse,

og anden information. For nogle typer skøn (eksempelvis skøn over dagsværdien, som ikke er baseret på en observeret pris eller et observeret input) er det praktisk umuligt at skelne mellem disse typer af oplysninger. Når anvendelse eller tilpasning med tilbagevirkende kraft ville kræve væsentlige skøn, som ikke muliggør en skelnen mellem disse to typer oplysninger, er det praktisk umuligt at anvende den nye regnskabspraksis eller at korrigere fejl vedrørende tidligere regnskabsår med tilbagevirkende kraft.

53. Efterrationaliseringer kan ikke lægges til grund ved anvendelse af en ny regnskabspraksis eller korrektion af beløb for et tidligere regnskabsår, hverken ved opstilling af forudsætninger om, hvad der ville have været ledelsens hensigt i et tidligere regnskabsår, eller ved udarbejdelse af skøn over beløb, som er indregnet, målt eller oplyst i et tidligere regnskabsår. Når en virksomhed eksempelvis korrigerer en fejl vedrørende et tidligere regnskabsår ved måling af finansielle aktiver, som tidligere er klassificeret som hold-til-udløb-investeringer i overensstemmelse med IAS 39, *Finansielle instrumenter: Indregning og måling*, skal virksomheden ikke ændre sit målingsgrundlag for det pågældende regnskabsår, hvis ledelsen senere har besluttet ikke at holde investeringerne til udløb. En virksomhed skal desuden, hvis den korrigerer en fejl vedrørende et tidligere regnskabsår i forbindelse med beregning af forpligtelser til ansattes akkumulerede sygefravær i overensstemmelse med IAS 19, *Personaleydelser*, se bort fra oplysninger om en særligt alvorlig influenzaepidemi i det kommende regnskabsår, som blev tilgængelige, efter at årsregnskabet for det tidligere regnskabsår var blevet godkendt til offentliggørelse. Selvom der ofte kræves væsentlige skøn i forbindelse med ændring af sammenligningstal for tidligere regnskabsår, er dette ingen hindring for pålidelig regulering eller korrektion af sammenligningstallene.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

54. ***Virksomheder skal anvende denne standard for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.***

OPHÆVELSE AF ANDRE UDTALELSER

55. Denne standard erstatter IAS 8, *Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis*, der blev ajourført i 1993.

56. Denne standard erstatter følgende fortolkningsbidrag:

(a) SIC-2, *Ensartethed—aktivering af låneomkostninger*,

og

(b) SIC-18, *Ensartethed—alternative metoder.*

▼M5

APPENDIKS

Ændringer af andre udtalelser

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard i et tidligere regnskabsår, finder ændringerne anvendelse for det tidligere regnskabsår.

A1. IAS 7 *Pengestrømsopgørelsen*, ændres som følger:

Afsnit 29 og 30 vedrørende ekstraordinære poster ophæves.

A2. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 12 *Indkomstskatter*.

Afsnit 62(b) ændres som følger:

(b) en regulering primo i overført resultat, der følger af enten en ændring i regnskabspraksis, som anvendes med tilbagevirkende kraft, eller korrektion af en fejl (jvf. IAS 8 *Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl*).

Afsnit 80(h) ændres som følger:

(h) beløbet for skatteomkostning (skatteindtægt), der vedrører de ændringer i regnskabspraksis og fejl, som er medtaget i årets resultat i overensstemmelse med IAS 8, fordi det ikke er muligt at behandle dem regnskabsmæssigt med tilbagevirkende kraft.

Afsnit 81(b) og 83 ophæves.

A3. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 14 *Præsentation af segmentoplysninger*.

Definitionen på regnskabspraksis i afsnit 8 ændres som følger:

Anvendt regnskabspraksis er de specifikke principper, grundlag, konventioner, regler samt den praksis, der anvendes af en virksomhed ved udarbejdelsen og præsentationen af årsregnskabet.

Afsnit 60 ændres som følger.

60. I IAS 1 kræves det, at hvis indtægts- eller omkostningsposter er væsentlige, skal deres art og størrelse oplyses separat. Der gives i IAS 1 en række eksempler herpå, herunder nedskrivning af varebeholdninger og materielle anlægsaktiver, hensættelser til omstrukturering, afhændelse af materielle anlægsaktiver og langfristede investeringer, ophørende aktiviteter, retsforlig samt tilbageførsel af hensatte forpligtelser. Afsnit 59 har ikke til hensigt at ændre klassifikationen af sådanne poster eller at ændre målingen af sådanne poster. Afsnittets anbefaling, for så vidt angår oplysning om sådanne poster, ændrer dog det niveau, hvorpå posternes vigtighed bedømmes med hensyn til oplysning, fra virksomhedsniveau til segmentniveau.

Afsnit 77 og 78 ændres som følger:

77. Ændringer i anvendt regnskabspraksis i virksomheder beskrives i IAS 8. IAS 8 kræver, at der kun foretages ændringer i anvendt regnskabspraksis, hvis dette kræves i en standard eller et fortolkningsbidrag, eller hvis ændringen vil medføre pålidelig og mere relevant information om transaktioner eller andre begivenheder eller forhold i virksomhedens årsregnskab.

78. Ændringer i anvendt regnskabspraksis på virksomhedsniveau, som påvirker segmentoplysninger, behandles i overensstemmelse med IAS 8. Medmindre en ny standard eller et nyt fortolkningsbidrag foreskriver andet, kræver IAS 8, at:

(a) en ændring i regnskabspraksis anvendes med tilbagevirkende kraft, og at oplysninger vedrørende tidligere perioder tilpasses, medmindre det er praktisk umuligt at afgøre enten den samlede virkning af ændringen eller virkningen for et bestemt regnskabsår.

(b) hvis det ikke er praktisk muligt at anvende ændringen med tilbagevirkende kraft for alle præsenterede regnskabsår, skal den nye regnskabspraksis anvendes med tilbagevirkende kraft fra det tidligste tidspunkt, hvor det er praktisk muligt,

og

▼M5

(c) hvis det ved begyndelsen af det aktuelle regnskabsår er praktisk umuligt at opgøre den samlede virkning af anvendelsen af en ny regnskabspraksis, skal denne regnskabspraksis anvendes fremadrettet fra det tidligste tidspunkt, hvor det er praktisk muligt.

Der foretages følgende ændringer for at fjerne henvisninger til ekstraordinære poster:

(a) i definitionen på segmentomsætning i afsnit 16 ophæves underafsnit (a).

(b) i definitionen på segmentomkostning i afsnit 16 ophæves underafsnit (a).

A4. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 19, *Personaleydelser*.

Afsnit 131 ændres som følger:

131. Selvom denne standard ikke kræver specifikke oplysninger om andre langsigtede personaleydelser, kan der i andre standarder være indeholdt krav om oplysninger, eksempelvis når sådanne ydelser er forbundet med en væsentlig omkostning, og oplysning således ville være påkrævet i overensstemmelse med IAS 1, *Præsentation af årsregnskaber*. Når det kræves af IAS 24, *Oplysning om nærtstående parter*, skal virksomheden give oplysninger om andre langsigtede personaleydelser til nøglepersoner i ledelsen.

Afsnit 142 ændres som følger.

142. Det kræves i IAS 1, at en virksomhed oplyser arten og den beløbsmæssige størrelse af en omkostning, hvis denne er væsentlig. Fratrædelsesgodtgørelser kan medføre en omkostning, der kræver oplysning, for at dette krav kan overholdes.

Afsnit 160 ændres som følger.

160. IAS 8 finder anvendelse, når en virksomhed ændrer sin regnskabspraksis for at indarbejde de i afsnit 159 og 159A anførte ændringer. Ved anvendelsen af disse ændringer med tilbagevirkende kraft, som det kræves i IAS 8, skal virksomheden behandle ændringerne, som om de havde været anvendt på samme tidspunkt som resten af denne standard.

A5. I IAS 20 *Regnskabsmæssig behandling af offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte*, ændres afsnit 20-22 som følger:

20. ***Offentlige tilskud, der ydes som godtgørelse for allerede afholdte omkostninger eller tab eller med det formål at yde øjeblikkelig økonomisk støtte til virksomheden, uden at dette medfører yderligere tilknyttede fremtidige omkostninger, skal indregnes som indtægt i det regnskabsår, hvori tilskuddet tildeles.***

21. I stedet for at yde tilskud som tilskyndelse til at påtage sig konkrete omkostninger, gives tilskuddet i nogle tilfælde med det formål at yde øjeblikkelig økonomisk støtte til en virksomhed. Sådanne tilskud kan være begrænset til en enkelt virksomhed og vil dermed ikke være tilgængelige for en hel gruppe af tilskudsmodtagere. Det kan i sådanne tilfælde være påkrævet at indregne tilskuddet som indtægt i det regnskabsår, hvori virksomheden bliver berettiget til at modtage tilskuddet, ledsaget af oplysninger, der sikrer, at man klart kan vurdere den økonomiske virkning af tilskuddet.

22. Offentlige tilskud kan tildeles en virksomhed som godtgørelse for omkostninger eller tab afholdt i et tidligere regnskabsår. Et sådant tilskud indregnes som indtægt i det regnskabsår, hvori det tildeles, ledsaget af oplysninger, der sikrer, at man klart kan vurdere den økonomiske virkning af tilskuddet.

A6. I IAS 22 *Virksomhedssammenslutninger*, ophæves afsnit 100.

A7. Afsnit 30 i IAS 23 *Låneomkostninger*, ændres som følger:

30. ***Når førstegangsanvendelsen af denne standard udgør en ændring i anvendt regnskabspraksis, tilskyndes virksomheder til at regulere årsregnskabet i overensstemmelse med IAS 8,*** **Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl*****. Alternativt skal virksomheder udelukkende aktivere de låneomkostninger, som er afholdt efter ikrafttrædelsestidspunktet for standarden, og som opfylder kriteriet for aktivering.***

▼M5

A8. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 34 *Præsentation af delårsregnskaber*.

Afsnit 17 ændres som følger:

17. Nedenstående er eksempler på de i afsnit 16 krævede typer af oplysninger. Individuelle standarder og fortolkningsbidrag giver vejledning om oplysning af mange af disse:

(a) nedskrivning af varebeholdninger til nettorealisationsværdi og tilbageførsel af en sådan nedskrivning,

(b) indregning af tab ved værdiforringelse af materielle anlægsaktiver, immaterielle aktiver eller andre aktiver og tilbageførsel af et sådant tab ved værdiforringelse,

(c) tilbageførsel af hensættelser til omstruktureringsomkostninger,

(d) anskaffelse og afhændelse af materielle anlægsaktiver,

(e) indgåede forpligtelser om køb af materielle anlægsaktiver,

(f) afgørelse af retssager,

(g) korrektion af fejl vedrørende tidligere regnskabsår,

(h) [ophævet],

(i) misligholdelse af et lån eller en låneaftale, som ikke er udbedret på balancedagen eller tidligere

og

(j) transaktioner mellem nærtstående parter.

Afsnit 24, 25 og 27 ændres som følger:

24. I IAS 1 *Præsentation af årsregnskaber*, og IAS 8 *Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl*, defineres en post som væsentlig, hvis udeladelse heraf eller fejl heri kan få indflydelse på regnskabsbrugernes økonomiske beslutningstagen. IAS 1 kræver separat oplysning om væsentlige poster, herunder (eksempelvis) ophørende aktiviteter, og IAS 8 kræver oplysning om ændringer i regnskabsmæssige skøn, fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis. De to standarder indeholder ikke vejledning om kvantitet ved bedømmelsen af væsentlighed.

25. Mens vurderingen af væsentlighed altid kræver udøvelse af skøn, baseres beslutning om indregning og oplysning i denne standard på data for selve delårsperioden af hensyn til forståelighed af delårstallene. Derfor indregnes og oplyses eksempelvis usædvanlige poster, ændringer i anvendt regnskabspraksis eller regnskabsmæssige skøn og fejl baseret på væsentlighed på grundlag af data for delårsperioden for at undgå, at der drages misvisende konklusioner, fordi oplysning er udeladt. Det altovervejende mål er at sikre, at delårsregnskabet omfatter alle de oplysninger, som er relevante for forståelsen af virksomhedens finansielle stilling og indtjening i delårsperioden.

27. IAS 8 kræver oplysning om arten og (hvis det er praktisk muligt) den beløbsmæssige størrelse af en ændring af et skøn, som enten har en væsentlig virkning i den aktuelle regnskabsperiode, eller som forventes at ville have en væsentlig virkning i efterfølgende regnskabsperioder. Denne standards afsnit 16(d) kræver lignende oplysning i et delårsregnskab. Som eksempel herpå kan nævnes ændringer i skøn i den sidste delårsperiode vedrørende nedskrivning af varebeholdninger, omstruktureringer eller tab ved værdiforringelse, som er præsenteret i en tidligere delårsperiode i regnskabsåret. De i foregående afsnit krævede oplysninger stemmer overens med kravet i IAS 8 og er tænkt snævert anvendt, dvs. kun på ændringer af skøn. Det kræves ikke, at virksomheder medtager yderligere økonomiske informationer for delårsperioderne i sit årsregnskab.

Afsnit 43 og 44 ændres som følger:

43. ***En ændring i anvendt regnskabspraksis, bortset fra de overgangsændringer, som er specificeret i en ny standard eller et nyt fortolkningsbidrag, skal indarbejdes ved:***

(a) tilpasning af tidligere delårsregnskaber i det aktuelle regnskabsår og tilsvarende delårsperioder i tidligere regnskabsår, som tilpasses i årsregnskabet i overensstemmelse med IAS 8,

eller

▼M5

(b) når det ved begyndelsen af det aktuelle regnskabsår er praktisk umuligt at afgøre den samlede virkning af anvendelse af en ny regnskabspraksis for alle tidligere regnskabsår, tilpasning af tidligere delårsregnskaber i det aktuelle regnskabsår og tilsvarende delårsperioder i tidligere regnskabsår for at anvende den nye regnskabspraksis fremadrettet fra det tidligste tidspunkt, hvor det er praktisk muligt.

44. Et af formålene med ovenstående princip er at sikre, at samme regnskabspraksis anvendes for en bestemt kategori af transaktioner i hele regnskabsåret. I henhold til IAS 8 skal en ændring i anvendt regnskabspraksis afspejles med tilbagevirkende kraft, dvs. ved tilpasning af økonomiske data for præsenterede tidligere regnskabsår så langt tilbage, som det er praktisk muligt. Hvis det imidlertid er praktisk umuligt at opgøre den samlede beløbsmæssige størrelse af reguleringen i forhold til tidligere regnskabsår, skal den nye regnskabspraksis i overensstemmelse med IAS 8 anvendes fremadrettet fra det tidligste tidspunkt, hvor det er praktisk muligt. Anvendelsen af princippet i afsnit 43 indebærer, at enhver ændring i anvendt regnskabspraksis i det aktuelle regnskabsår skal gennemføres enten med tilbagevirkende kraft eller, hvis dette er praktisk umuligt, fremadrettet senest fra begyndelsen af regnskabsåret.

A9. Afsnit 41, 42 og 50 i IAS 35 *Ophørende aktiviteter*, ophæves.

A10. I IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver*, ophæves afsnit 13 i Introduktionen, samt afsnit 120 og 121.

A11. Afsnit 94 i IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver*, ophæves.

A12. Afsnit 120 i IAS 38, *Immaterielle aktiver*, ophæves.

A13. I SIC-12 *Konsolidering—særlige virksomheder*, ændres afsnittet om ikrafttrædelsestidspunkt som følger:

Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. juli 1999 eller senere. Virksomheder tilskyndes til at anvende fortolkningsbidraget før dette tidspunkt. Ændringer i regnskabspraksis skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IAS 8.

A14. I SIC-13 *Fælles kontrollerede virksomheder—ikke-monetære indskud fra venturedeltagere*, ændres afsnittet om ikrafttrædelsestidspunkt som følger:

Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 1999 eller senere. Virksomheder tilskyndes til at anvende fortolkningsbidraget før dette tidspunkt. Ændringer i regnskabspraksis skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IAS 8.

A15. I SIC-21 *Indkomstskatter—genindvinding af omvurderede ikke-afskrivningsberettigede aktiver*, ændres afsnittet om ikrafttrædelsestidspunkt som følger:

Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft 15. juli 2000. Ændringer i regnskabspraksis skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IAS 8.

A16. [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

A17. I SIC-25 *Indkomstskatter — ændringer i virksomhedens eller dens aktionærers skattemæssige stilling*, ændres afsnittet om ikrafttrædelsestidspunkt som følger:

Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft 15. juli 2000. Ændringer i regnskabspraksis skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IAS 8.

A18. I SIC-27, *Vurdering af indholdet af transaktioner, som har juridisk form af en leasingkontrakt*, ændres afsnittet om ikrafttrædelsestidspunkt som følger:

Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft 31. december 2001. Ændringer i regnskabspraksis skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IAS 8.

A19. I SIC-31, *Omsætning—byttehandler vedrørende reklameydelser*, ændres afsnittet om ikrafttrædelsestidspunkt som følger:

Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft 31. december 2001. Ændringer i regnskabspraksis skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IAS 8.

▼M5

A20. I IFRS 1 *Førstegangsanvendelse af IFRS*, er definitionen på internationale regnskabsstandarder (IFRS) i Appendiks A ændret som følger:

Internationale regnskabsstandarder (IFRS)

Standarder og fortolkninger tiltrådt af IASB (International Accounting Standards Board). Disse omfatter følgende:

(a) IFRS,

(b) IAS

og

(c) Fortolkningsbidrag, som kommer fra International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) eller den tidligere Standing Interpretations Committee (SIC).

A21. Den indledende rubrik i IFRS 1, *Førstegangsanvendelse af IFRS*, ændres som følger:

IFRS 1 vedrørende *Førstegangsanvendelse af IFRS* fremgår af afsnit 1-47 og appendiks A-C. Alle afsnit har lige stor vægt. Afsnit markeret med **fed skrift** angiver hovedprincipperne. De termer, som er defineret i appendiks A, angives med *kursiv*, første gang de bruges i standarden. Øvrige termer er defineret i IFRS-ordlisten. IFRS 1 skal læses i sammenhæng med standardens formål og konklusionsgrundlag, *Forord til IFRS* og *Begrebsramme for udarbejdelse og præsentation af årsregnskaber.* IAS 8, *Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl*, danner grundlag for valg og anvendelse af regnskabspraksis, hvor der ikke foreligger konkret vejledning.

A22. De indledende rubrikker i alle andre internationale regnskabsstandarder erstattes af en ny rubrik, der lyder som følger:

International regnskabsstandard X *Titel skrevet ud* (IAS X) beskrives i afsnit 1-000 [og appendiks A-C] (*). Alle afsnit har lige stor vægt, men bibeholder IASC-formatet, som standarden havde, da den blev godkendt af IASB. IAS X skal læses i sammenhæng med [standardens formål og konklusionsgrundlag,] (**) *Forord til InternationaleRegnskabsstandarder* og *Begrebsramme for udarbejdelse og præsentation af årsregnskaber*. IAS 8, *Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl*, danner grundlag for valg og anvendelse af regnskabspraksis, hvor der ikke foreligger konkret vejledning.

(*) anvendes kun for de appendikser, der udgør en del af standarden.

(**) anvendes kun, når standarden indeholder et formål eller ledsages af et konklusionsgrundlag.

A23. I de internationale regnskabsstandarder (IFRS), herunder IAS og fortolkningsbidrag, der finder anvendelse fra december 2003, ændres henvisninger til den gældende version af IAS 8 *Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis*, til IAS 8 *Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl*.

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 10

Begivenheder efter balancedagen

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1
Anvendelsesområde	2
Definitioner	3-7
Indregning og måling	8-13
Regulerende begivenheder efter balancedagen	8-9
Ikke-regulerende begivenheder efter balancedagen	10-11
Udbytte	12-13
Going concern	14-16
Oplysninger	17-22
Tidspunkt for godkendelse til offentliggørelse	17-18

▼M5

Ajourføring af oplysninger om forhold på balancedagen	19-20
Ikke-regulerende begivenheder efter balancedagen	21-22
Ikrafttrædelsestidspunkt	23
Ophævelse af IAS 10 (ajourført 1999)	24

Denne ajourførte standard erstatter IAS 10 (ajourført 1999) *Begivenheder efter balancedagen*, og skal anvendes for regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.

FORMÅL

1. Formålet med denne standard er at foreskrive:

   (a) hvornår en virksomhed skal regulere sine årsregnskaber grundet begivenheder efter balancedagen

   og

   (b) hvilke oplysninger en virksomhed skal give om tidspunktet for årsregnskabets godkendelse til offentliggørelse og om begivenheder efter balancedagen.

   Denne standard kræver også, at en virksomhed ikke udarbejder sine årsregnskaber på en going concern-basis, såfremt begivenheder efter balancedagen indikerer, at going concern-forudsætningen ikke er hensigtsmæssig.

ANVENDELSESOMRÅDE

2. ***Denne standard finder anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af og oplysning om begivenheder efter balancedagen.***

DEFINITIONER

3. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:***

   Begivenheder efter balancedagen er sådanne begivenheder, gunstige og ugunstige, som opstår mellem balancedagen og det tidspunkt, hvor årsregnskabet godkendes til offentliggørelse. Disse begivenheder kan inddeles i to typer:

   (a) begivenheder, der yderligere bekræfter forhold, der eksisterede på balancedagen (regulerende begivenheder efter balancedagen)

   og

   (b) begivenheder, som begrunder sig i forhold, der opstod efter balancedagen (ikke-regulerende begivenheder efter balancedagen).

4. Godkendelsesprocessen for offentliggørelse af årsregnskaber varierer afhængigt af ledelsesstruktur, lovmæssige krav og de procedurer, der følges ved udarbejdelsen og færdigbehandlingen af årsregnskaber.

5. I nogle tilfælde er en virksomhed pålagt at søge årsregnskabet godkendt af aktionærerne, efter at årsregnskabet er offentliggjort. I sådanne tilfælde anses årsregnskaberne for offentliggjort pr. datoen for offentliggørelsen og ikke pr. den dato, hvor aktionærerne godkender årsregnskabet.

Eksempel

En virksomheds ledelse færdiggør udkast til årsregnskabet for regnskabsåret 20X1 den 28. februar 20X2. Den 18. marts 20X2 gennemgår bestyrelsen årsregnskabet og godkender det til offentliggørelse. Virksomheden offentliggør sit overskud samt udvalgt supplerende økonomisk information den 19. marts 20X2. Årsregnskabet udleveres til aktionærerne og andre den 1. april 20X2. Aktionærerne godkender årsregnskabet ved generalforsamlingen den 15. maj 20X2, og det godkendte årsregnskab indsendes til myndighederne den 17. maj 20X2.

Årsregnskabet godkendes til offentliggørelse den 18. marts 20X2 (datoen for bestyrelsens godkendelse af offentliggørelsen).

6. I nogle tilfælde er en virksomheds ledelse pålagt at præsentere årsregnskabet for en bestyrelse (bestående udelukkende af eksterne bestyrelsesmedlemmer) til godkendelse. I sådanne tilfælde godkendes

▼M5

årsregnskabet til offentliggørelse, når ledelsen godkender årsregnskabet til præsentation for bestyrelsen.

Eksempel

Den 18. marts 20X2 godkender virksomhedens ledelse årsregnskabet til præsentation for bestyrelsen. Bestyrelsen består udelukkende af eksterne bestyrelsesmedlemmer og kan omfatte medarbejderrepræsentanter og andre eksterne interessegrupper. Bestyrelsen godkender årsregnskabet den 26. marts 20X2. Årsregnskabet udleveres til aktionærerne og andre den 1. april 20X2. Aktionærerne godkender årsregnskabet ved generalforsamlingen den 15. maj 20X2, og årsregnskabet indsendes til myndighederne den 17. maj 20X2.

Årsregnskabet godkendes til offentliggørelse den 18. marts 20X2 (datoen for ledelsens godkendelse af præsentation for bestyrelsen).

7. Begivenheder efter balancedagen omfatter alle begivenheder frem til det tidspunkt, hvor årsregnskabet godkendes til offentliggørelse, selv om disse begivenheder opstår efter offentliggørelsen af overskud eller anden udvalgt økonomisk information.

INDREGNING OG MÅLING

Regulerende begivenheder efter balancedagen

8. ***En virksomhed skal regulere de beløb, der er indregnet i årsregnskabet for at afspejle regulerende begivenheder efter balancedagen.***

9. Følgende er eksempler på regulerende begivenheder efter balancedagen, som kræver, at en virksomhed foretager regulering af beløb indregnet i årsregnskabet eller indregner poster, der ikke tidligere er indregnet:

   (a) afgørelse af en retssag efter balancedagen, som bekræfter, at virksomheden havde en aktuel forpligtelse på balancedagen. Virksomheden regulerer en eventuel tidligere indregnet hensættelse relateret til denne retssag i overensstemmelse med IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver*, eller indregner en ny hensættelse. Virksomheden skal ikke blot oplyse om en eventualforpligtelse, eftersom afgørelsen udgør supplerende oplysninger, der kan anses for at være i overensstemmelse med afsnit 16 i IAS 37.

   (b) modtagelsen af oplysninger efter balancedagen, der indikerer, at et aktivs værdi var blevet forringet på balancedagen, eller at beløbet for en tidligere indregnet værdiforringelse af dette aktiv skal reguleres. Eksempelvis:

      (i) en kundes konkurs opstået efter balancedagen bekræfter sædvanligvis, at et tab på et tilgodehavende fra salg og tjenesteydelser eksisterede på balancedagen, og at virksomheden skal regulere den regnskabsmæssige værdi af dette tilgodehavende,

      og

      (ii) salg af varebeholdninger efter balancedagen kan give en indikation af deres nettorealisationsværdi på balancedagen.

   (c) opgørelsen efter balancedagen af kostprisen for købte aktiver eller indtægter fra solgte aktiver før balancedagen.

   (d) opgørelsen efter balancedagen af den beløbsmæssige størrelse af overskudsdeling eller bonusudbetalinger, såfremt virksomheden havde en aktuel juridisk eller faktisk forpligtelse på balancedagen til at foretage betalinger som følge af begivenheder før balancedagen (jvf. IAS 19 *Personaleydelser*).

   (e) opdagelsen af bedrageri eller fejl, som afslører, at årsregnskabet ikke er korrekt.

Ikke-regulerende begivenheder efter balancedagen

10. ***En virksomhed skal ikke regulere de beløb, der er indregnet i årsregnskabet for at afspejle ikke-regulerende begivenheder efter balancedagen.***

11. Som eksempel på en ikke-regulerende begivenhed efter balancedagen kan nævnes en investerings fald i markedsværdi mellem balancedagen og det tidspunkt, hvor årsregnskabet godkendes til offentliggørelse. Faldet i

▼M5

markedsværdi er normalt ikke knyttet til investeringens beskaffenhed på balancedagen, men afspejler omstændigheder, der er opstået efterfølgende. En virksomhed regulerer derfor ikke de beløb, som investeringerne er indregnet med i årsregnskabet. Tilsvarende ajourfører en virksomhed ikke de oplyste beløb for investeringerne pr. balancedagen. Der kan dog være behov for, at virksomheden giver supplerende oplysninger, jvf. afsnit 21.

Udbytte

12. ***Hvis en virksomhed uddeler udbytte til indehavere af egenkapitalinstrumenter (som defineret i IAS 32* Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation) *efter balancedagen, skal virksomheden ikke indregne et sådant udbytte som en forpligtelse på balancedagen.***

13. Hvis udbyttet er uddelt (dvs. behørigt godkendt og ikke længere underlagt virksomhedens skøn) efter balancedagen, men før årsregnskabet er godkendt til offentliggørelse, skal udbyttet ikke indregnes som en forpligtelse på balancedagen, eftersom det ikke opfylder kriterierne for en aktuel forpligtelse i IAS 37. Sådant udbytte oplyses i noterne til årsregnskabet i overensstemmelse med IAS 1 *Præsentation af årsregnskaber.*

GOING CONCERN

14. ***En virksomhed skal ikke udarbejde årsregnskaber på en going concern basis, såfremt ledelsen efter balancedagen beslutter enten at afvikle virksomheden eller at indstille driften, eller at virksomheden ikke har noget andet realistisk alternativ.***

15. En nedgang i det driftsmæssige resultat og den finansielle stilling efter balancedagen kan indikere et behov for at vurdere, om going concern forudsætningen stadig er relevant for virksomheden. Såfremt going concern forudsætningen ikke længere er relevant, er virkningen så gennemgribende, at denne standard kræver en fundamental ændring i grundlaget for regnskabsaflæggelse, og ikke kun en regulering af de beløb, der er indregnet ved det oprindelige grundlag for regnskabsaflæggelse.

16. I IAS 1 er der anført oplysningskrav, såfremt:

    (a) årsregnskabet ikke er udarbejdet på en going concern basis

        eller

    (b) ledelsen er opmærksom på væsentlige usikkerheder, der er tilknyttet begivenheder eller forhold, som kan sætte alvorlige spørgsmålstegn ved virksomhedens evne til at fortsætte som en going concern. De begivenheder eller forhold, der kræver oplysning, kan opstå efter balancedagen.

OPLYSNINGER

Tidspunkt for godkendelse til offentliggørelse

17. ***En virksomhed skal oplyse om tidspunktet for godkendelsen af årsregnskabets offentliggørelse samt hvilke(n) person(er), der godkendte offentliggørelsen. Såfremt virksomhedens ejere eller andre personer har bemyndigelse til at ændre årsregnskabet efter offentliggørelse, skal virksomheden oplyse dette.***

18. Det er vigtigt for brugere at have kendskab til tidspunktet for årsregnskabets offentliggørelse, idet årsregnskabet ikke afspejler begivenheder efter dette tidspunkt.

Ajourføring af oplysninger om forhold på balancedagen

19. ***Modtager en virksomhed oplysninger efter balancedagen om forhold, der eksisterede på balancedagen, skal virksomheden ud fra de nye oplysninger ajourføre oplysninger, der er tilknyttet sådanne forhold.***

20. I nogle tilfælde kan en virksomhed have behov for at ajourføre oplysninger i årsregnskabet for at afspejle oplysninger modtaget efter balancedagen, selv når oplysningerne ikke påvirker de beløb, virksomheden indregner i årsregnskabet. Som eksempel herpå kan nævnes behovet for at ajourføre oplysninger, når informationer bliver tilgængelige efter balancedagen om en eventualforpligtelse, der eksisterede på balancedagen. Virksomheden skal overveje, om den skal indregne eller ændre en hensat forpligtelse, jvf. IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver*, ligesom den ud fra disse informationer skal ajourføre oplysningerne om eventualforpligtelsen.

▼M5

Ikke-regulerende begivenheder efter balancedagen

21. ***Hvis ikke-regulerende begivenheder efter balancedagen er væsentlige, kan udeladelse af oplysning herom have indflydelse på regnskabsbrugeres økonomiske beslutninger truffet på grundlag af årsregnskabet. Derfor skal en virksomhed give følgende oplysninger for hver væsentlig kategori af ikke-regulerende begivenheder efter balancedagen:***

(a) arten af begivenheden

og

(b) et skøn over den økonomiske virkning af begivenheden eller en erklæring om, at et sådant skøn ikke kan foretages.

22. Nedenstående er eksempler på ikke-regulerende begivenheder efter balancedagen, der som hovedregel skal oplyses:

(a) en større virksomhedssammenslutning foretaget efter balancedagen (IAS 22 *Virksomhedssammenslutninger*, kræver konkrete oplysninger i sådanne tilfælde) eller afhændelsen af en større dattervirksomhed,

(b) bekendtgørelse af planer om en aktivitets ophør, afhændelse af aktiver eller indfrielse af forpligtelser, som kan henføres til en ophørende aktivitet, eller indgåelse af bindende aftaler om afhændelse af sådanne aktiver eller indfrielse af sådanne forpligtelser (jvf. IAS 35 *Ophørende aktiviteter*),

(c) væsentlige køb eller salg af aktiver eller en offentlig myndigheds ekspropriering af væsentlige aktiver,

(d) nedbrændingen af et større produktionsanlæg efter balancedagen,

(e) bekendtgørelse eller påbegyndelse af en større omstrukturering (jvf. IAS 37),

(f) større ordinære aktietransaktioner og mulige ordinære aktietransaktioner efter balancedagen (i IAS 33 *Indtjening pr. aktie*, kræves det, at en virksomhed giver oplysning om sådanne transaktioner, bortset fra transaktioner, der involverer udstedelse af fondsaktier, et aktiesplit eller et omvendt aktiesplit, hvilket skal justeres i henhold til IAS 33),

(g) unormalt store ændringer i aktivers værdi eller valutakurser efter balancedagen,

(h) ændringer i skattesatser eller skattelovgivning vedtaget eller bekendtgjort efter balancedagen, som har en væsentlig indvirkning på aktuelle og udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser (jvf. IAS 12 *Indkomstskatter*),

(i) påtagelse af væsentlige forpligtelser eller eventualforpligtelser, eksempelvis ved udstedelsen af væsentlige garantier

og

(j) påbegyndelsen af større retssager udelukkende på baggrund af begivenheder efter balancedagen.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

23. ***Virksomheder skal anvende denne standard for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.***

OPHÆVELSE AF IAS 10 (AJOURFØRT 1999)

24. Denne standard erstatter IAS 10 *Begivenheder efter balancedagen* (ajourført i 1999).

▼M5

APPENDIKS

Ændringer af andre udtalelser

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard i et tidligere regnskabsår, finder ændringerne anvendelse for det tidligere regnskabsår.

A1. Afsnit 97 i IAS 22 *Virksomhedssammenslutninger*, ændres som følger:

97. Virksomhedssammenslutninger, som er gennemført efter balancedagen og før det tidspunkt, hvor en af de sammensluttede virksomheders årsregnskab godkendes til offentliggørelse, oplyses, såfremt de er væsentlige, og udeladelse af oplysning herom ville kunne påvirke regnskabsbrugeres økonomiske beslutninger truffet på grundlag af årsregnskabet (jvf. IAS 10 *Begivenheder efter balancedagen*).

A2. Afsnit 32 i IAS 35 *Ophørende aktiviteter*, ændres som følger:

32. De i det foregående afsnit nævnte afhændelser af aktiver, indfrielser af forpligtelser og bindende salgsaftaler kan opstå samtidig med den begivenhed, der udløser oplysningspligt, eller i det regnskabsår, hvor begivenheden opstår eller i et efterfølgende regnskabsår. Af IAS 10 *Begivenheder efter balancedagen*, fremgår det, at såfremt nogle af de aktiver, som kan henføres til en ophørende aktivitet, faktisk er blevet solgt eller er genstand for en eller flere bindende salgsaftaler, der er indgået efter balancedagen, men før bestyrelsen har godkendt årsregnskabet til offentliggørelse, skal årsregnskabet indeholde de i afsnit 31 krævede oplysninger, såfremt virkningerne er væsentlige, og udeladelse af oplysning herom ville kunne påvirke regnskabsbrugeres økonomiske beslutninger truffet på grundlag af årsregnskabet.

A3. I IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver*, ændres afsnit 18 i Introduktionen samt afsnit 75 som følger, og afsnit 96 ophæves:

18. Standarden definerer en eventualforpligtelse som:

(a) …

75. En beslutning, som er truffet af ledelsen eller bestyrelsen før balancedagen, om at gennemføre en omstrukturering, medfører ikke en faktisk forpligtelse på balancedagen, medmindre virksomheden før balancedagen har:

(a) påbegyndt gennemførelsen af omstruktureringen

eller

(b) oplyst de personer, som er berørt af planen, om den overordnede omstruktureringsplan på en tilstrækkelig specifik måde til at give disse personer en berettiget forventning om, at virksomheden vil gennemføre omstruktureringen.

Såfremt en virksomhed først efter balancedagen påbegynder gennemførelsen af en omstruktureringsplan eller oplyser de personer, som er berørt af planen, om planens hovedtræk, kræves oplysning i henhold til IAS 10 *Begivenheder efter balancedagen*, hvis omstruktureringen er væsentlig, og såfremt udeladelse af oplysning herom ville kunne påvirke regnskabsbrugeres økonomiske beslutninger truffet på grundlag af årsregnskabet.

96. [Ophævet]

A4. I de internationale regnskabsstandarder (IFRS), herunder IAS og fortolkningsbidrag, der er gældende i december 2003, ændres henvisninger til den gældende udgave af IAS 10 *Begivenheder efter balancedagen* til, IAS 10 *Begivenheder efter balancedagen*.

▼B

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD IAS 11

(AJOURFØRT 1993)

Entreprisekontrakter

Denne ajourførte internationale regnskabsstandard erstatter IAS 11, Den regnskabsmæssig behandling af entreprisekontrakter, der blev godkendt af IASC's bestyrelse i 1978. Den ajourførte standard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 1995 eller senere.

▼B

I maj 1999 medførte IAS 10 (ajourført 1999), Begivenheder efter balancedagen, ændring af afsnit 45. Den ændrede tekst træder i kraft, når IAS 10 (ajourført 1999) træder i kraft, dvs. for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2000 eller senere.

INDHOLD

	Afsnit
Formål	
Anvendelsesområde	1-2
Definitioner	3-6
Sammenlægning og opsplitning afentreprisekontrakter	7-10
Entrepriseomsætning	11-15
Entrepriseomkostninger	16-21
Indregning af entrepriseomsætning og omkostninger	22-35
Indregning af hensættelser til tab	36-37
Ændringer i skøn	38
Oplysning	39-45
Ikrafttrædelsestidspunkt	46

Den egentlige standard, der er angivet med fed kursiv, skal læses i sammenhæng med baggrundsmaterialet og implementeringsvejledningen i denne standard og i sammenhæng med »Forord til internationale regnskabsstandarder«. De internationale regnskabsstandarder er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster (jvf. afsnit 12 i forordet).

FORMÅL

Formålet med denne standard er at foreskrive den regnskabsmæssige behandling af omsætning og omkostninger i forbindelse med entreprisekontrakter. Arten af de aktiviteter, som er forbundet med entreprisekontrakter, betyder, at det tidspunkt, hvor entrepriseaktiviteten påbegyndes, og det tidspunkt, hvor aktiviteten afsluttes, sædvanligvis falder i forskellige regnskabsår. Derfor er det primære i forbindelse med den regnskabsmæssige behandling af entreprisekontrakter allokeringen af entrepriseomsætning og omkostninger til de regnskabsår, i hvilke entreprisearbejdet udføres. I denne standard benyttes de indregningskriterier, som er fastsat i Begrebsramme for udarbejdelse og præsentation af årsregnskaber til opgørelse af, hvornår entrepriseomsætning og omkostninger skal indregnes som omsætning og omkostninger i resultatopgørelsen. Der gives ligeledes praktisk vejledning om anvendelsen af disse kriterier.

ANVENDELSESOMRÅDE

1. **Denne standard finder anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af entreprisekontrakter i entreprenørers årsregnskaber.**

2. Denne standard erstatter international regnskabsstandard IAS 11, Den regnskabsmæssige behandling af entreprisekontrakter, der blev godkendt i 1978.

DEFINITIONER

3. **Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:**

En entreprisekontrakt er en individuelt forhandlet kontrakt om anlæg, opførelse eller bygning af et aktiv eller flere aktiver, som er nært forbundne eller indbyrdes afhængige med hensyn til deres design, teknologi og funktion eller deres endelige formål eller anvendelse.

En fastpriskontrakt er en kontrakt, hvor entreprenøren aftaler en fast kontraktpris eller en fast sats pr. produceret enhed, som i visse tilfælde er underlagt klausuler om omkostningsbaserede prisreguleringer.

En kostpris-plus-kontrakt er en entreprisekontrakt, hvor entreprenøren modtager betaling for godkendte eller på anden måde definerede omkostninger, med tillæg af en procentdel af disse omkostninger eller et fast honorar.

▼B

4. En entreprisekontrakt kan indgås om opførelse, anlæg eller bygning af et enkelt aktiv, eksempelvis en bro, bygning, dæmning, rørledning, vej, et skib eller en tunnel. En entreprisekontrakt kan også være indgået om anlæg, opførelse eller bygning af et aktiv eller flere aktiver, som er nært forbundne eller indbyrdes afhængige med hensyn til design, teknologi og funktion eller endelige formål eller anvendelse. Som eksempler kan nævnes kontrakter om opførelse af raffinaderier og andet komplekst produktionsanlæg og driftsmidler.

5. I denne standard omfatter entreprisekontrakter ligeledes:

   (a) kontrakter om tjenesteydelser, som er direkte forbundet med opførelsen af et aktiv, eksempelvis ydelser leveret af projektledere og arkitekter, og

   (b) kontrakter om nedtagning eller genoprettelse af aktiver samt genoprettelse af miljøet efter nedtagning af aktiver.

6. Entreprisekontrakter kan være udformet på mange forskellige måder, men klassificeres i denne standard enten som fastpriskontrakter eller kostpris-plus-kontrakter. Nogle entreprisekontrakter indeholder elementer af både fastpriskontrakter og kostpris-plus-kontrakter, eksempelvis en kostpris-plus-kontrakt med en fastsat maksimumpris. I sådanne tilfælde må entreprenøren overveje alle de i afsnit 23 og 24 opstillede krav for at bestemme, hvornår entrepriseomsætning og omkostninger skal indregnes.

SAMMENLÆGNING OG OPSPLITNING AF ENTREPRISEKONTRAKTER

7. Kravene i denne standard anvendes normalt kontrakt for kontrakt. I visse tilfælde kan det dog være nødvendigt at anvende standarden på enkelte elementer af en kontrakt separat eller en gruppe af kontrakter samlet for at udtrykke indholdet af en kontrakt eller en gruppe af kontrakter.

8. **Omhandler en kontrakt flere aktiver, skal opførelsen af hvert enkelt aktiv behandles som en separat entreprisekontrakt, når:**

   (a) **der er afgivet tilbud for hvert enkelt aktiv,**

   (b) **opførelsen af hvert aktiv er forhandlet enkeltvis, og såvel entreprenør som kunde har kunnet acceptere eller forkaste dele af kontrakten forbundet med hvert aktiv, og**

   (c) **omkostningerne og omsætningen kan identificeres separat for hvert aktiv.**

9. **En gruppe af kontrakter med en eller flere kunder skal behandles som en enkelt entreprisekontrakt, når:**

   (a) **kontrakterne er forhandlet samlet,**

   (b) **kontrakterne er så nært forbundne, at de reelt udgør ét projekt med en samlet overskudsmargin, og**

   (c) **kontraktarbejder udføres samtidig eller i fortsættelse af hinanden.**

10. **En kontrakt kan indeholde bestemmelser, der giver kunden mulighed for at få opført et yderligere aktiv, eller der kan laves en tilføjelse til kontrakten om opførelse af et yderligere aktiv. Anlæg, opførelse eller bygning af et yderligere aktiv skal behandles som en separat entreprisekontrakt, når:**

    (a) **aktivets design, teknologi eller funktion adskiller sig væsentligt fra aktivet eller aktiverne i den oprindelige kontrakt, eller**

    (b) **aktivets pris er forhandlet uden hensyntagen til den oprindelige kontraktpris.**

ENTREPRISEOMSÆTNING

11. **Entrepriseomsætning skal omfatte:**

    (a) **den oprindelige kontraktfastsatte omsætning og**

    (b) **ændringer i det kontraktfastsatte arbejde, krav samt bonusbetalinger:**

        (i) **i det omfang det anses for sandsynligt, at disse vil medføre omsætning, og**

        (ii) **hvis de kan måles pålideligt.**

12. Entrepriseomsætning måles til dagsværdien af det modtagne eller tilgodehavende vederlag. Måling af entrepriseomsætning er påvirket af usikkerhed om udfaldet af forskellige fremtidige begivenheder. Ofte må

▼B

de udøvede skøn ændres i takt med nye begivenheders indtræden og afklaring af usikkerheder. Derfor kan entrepriseomsætning stige eller falde fra regnskabsår til regnskabsår. Som eksempler herpå kan nævnes:

(a) en entreprenør og en kunde kan aftale ændringer eller krav, som medfører stigende eller faldende entrepriseomsætning i et regnskabsår efter det regnskabsår, hvor kontrakten blev indgået,

(b) den i en fastpriskontrakt aftalte omsætning kan stige som følge af klausul om omkostningsbaseret prisregulering,

(c) entrepriseomsætningen kan falde som følge af bod udløst af forsinkelser fra entreprenørens side vedrørende entreprisens færdiggørelse eller

(d) når en fastpriskontrakt omfatter en fast pris pr. produceret enhed, stiger omsætningen, i takt med at antallet af enheder øges.

13. En ændring er en instruktion fra kunden om ændring i omfanget af det kontraktfastsatte arbejde og kan medføre en forøgelse eller en reduktion af entrepriseomsætningen. Sådanne ændringer kan eksempelvis omfatte ændringer i specifikationer eller design af aktiver og ændringer i kontraktens varighed. En ændring indregnes i entrepriseomsætning, når:

(a) det anses for sandsynligt, at kunden vil godkende ændringen og den deraf følgende ændring i omsætning, og

(b) omsætningen kan måles pålideligt.

14. Et krav er en fordring på kunden eller tredjepart, som entreprenøren søger at inddrive til godtgørelse af meromkostninger, der ikke er indeholdt i kontraktprisen. Et krav kan eksempelvis opstå som følge af forsinkelser forårsaget af kunden, fejl i specifikationer eller design og omtvistede ændringer i kontraktarbejder. Måling af omsætning i forbindelse med sådanne krav er forbundet med stor usikkerhed og afhænger ofte af udfaldet af forhandlinger. Krav indregnes derfor kun i entrepriseomsætning, når:

(a) forhandlingerne er så fremskredne, at det er sandsynligt, at kunden vil acceptere kravet, og

(b) det beløb, som kunden forventes at ville acceptere, kan måles pålideligt.

15. Bonusbetaling er en yderligere omsætning til entreprenøren ved opfyldelse eller overstigelse af fastsatte mål for arbejdet. Eksempelvis kan en entreprisekontrakt indeholde mulighed for bonusbetaling til entreprenøren, hvis kontraktarbejdet afsluttes før tid. Bonusbetalinger indregnes i entrepriseomsætning, når:

(a) entreprisearbejdet er så fremskredet, at det er sandsynligt, at de fastsatte mål vil blive opnået eller oversteget, og

(b) bonusbetalingen kan måles pålideligt.

ENTREPRISEOMKOSTNINGER

16. **Entrepriseomkostninger skal omfatte følgende:**

(a) **omkostninger, der direkte vedrører den konkrete entreprisekontrakt,**

(b) **omkostninger, der er knyttet til entrepriseaktiviteten generelt og kan allokeres til entreprisekontrakten, og**

(c) **andre omkostninger, der i henhold til entreprisekontrakten skal dækkes af kunden.**

17. Omkostninger, der direkte vedrører den konkrete entreprisekontrakt, omfatter blandt andet:

(a) løn til ansatte på opførelsesstedet, herunder løn vedrørende tilsyn,

(b) omkostninger til materialer anvendt ved opførelsen af aktivet,

(c) afskrivninger på produktionsanlæg og driftsmidler anvendt på entreprisekontrakten,

(d) omkostninger til tilkørsel og fjernelse af produktionsanlæg, driftsmidler og materialer anvendt på byggepladsen,

(e) leje af produktionsanlæg og driftsmidler,

(f) omkostninger til design og teknisk assistance, som direkte vedrører entreprisekontrakten,

▼B

(g) skønnede omkostninger til afhjælpning af mangler og garantiarbejder, herunder omkostninger til forventede garantiforpligtelser og

(h) krav fra tredjepart.

Disse omkostninger kan reduceres af diverse indtægter, som ikke er indregnet i entrepriseomsætningen, eksempelvis indtægt ved salg af overskydende materialer og afhændelse af produktionsanlæg og driftsmidler efter arbejdets afslutning.

18. Omkostninger, der er tilknyttet entrepriseaktiviteten generelt og kan allokeres til konkrete kontrakter omfatter blandt andet:

(a) forsikring,

(b) design og teknisk assistance, der ikke direkte kan henføres til en konkret entreprisekontrakt, og

(c) indirekte produktionsomkostninger.

Sådanne omkostninger allokeres ved hjælp af systematiske og rationelle metoder, der anvendes ensartet for alle omkostninger med samme kendetegn. Allokering sker på basis af det normale produktionsniveau. Indirekte produktionsomkostninger omfatter eksempelvis omkostninger til behandling og udbetaling af lønninger til byggearbejdere. Omkostninger, der er tilknyttet entrepriseaktiviteten generelt og kan allokeres til konkrete kontrakter, omfatter ligeledes låneomkostninger, når entreprenøren anvender den tilladte alternative behandling i international regnskabsstandard IAS 23, Låneomkostninger.

19. Omkostninger, der i henhold til kontrakten skal dækkes af kunden, kan omfatte visse generelle administrationsomkostninger og udviklingsomkostninger, som ifølge entreprisekontrakten skal godtgøres af kunden.

20. Omkostninger, som ikke er tilknyttet en entrepriseaktivitet eller ikke kan allokeres til en konkret entreprisekontrakt, indgår ikke i entrepriseomkostninger. Sådanne omkostninger omfatter:

(a) generelle administrationsomkostninger, der ikke i henhold til entreprisekontrakten godtgøres af kunden,

(b) salgsomkostninger,

(c) omkostninger til forskning og udvikling, der i henhold til entreprisekontrakten ikke godtgøres af kunden,

(d) afskrivninger på produktionsanlæg og driftsmidler, som ikke anvendes til en konkret entreprisekontrakt.

21. Entrepriseomkostninger omfatter omkostninger tilknyttet en entreprisekontrakt fra det tidspunkt, kontrakten er indgået, til kontraktarbejderne er afsluttet. Omkostninger, som direkte kan allokeres til kontrakten og er afholdt for indgåelse af kontrakten, indregnes imidlertid også i entrepriseomkostninger, hvis disse kan identificeres og måles pålideligt, og det er sandsynligt, at entreprisekontrakten vil blive indgået. Når omkostninger afholdt for indgåelse af en kontrakt indregnes i det regnskabsår, de er afholdt, indregnes de ikke i entrepriseomkostninger, når kontrakten indgås i et efterfølgende regnskabsår.

INDREGNING AF ENTREPRISEOMSÆTNING OG OMKOSTNINGER

22. **Når udfaldet af en entreprisekontrakt kan skønnes pålideligt, skal entrepriseomsætning og omkostninger forbundet med entreprisekontrakten indregnes som henholdsvis omsætning og omkostninger, opgjort med udgangspunkt i færdiggørelsesgraden på balancedagen. Forventede tab på en entreprisekontrakt skal indregnes straks i henhold til afsnit 36.**

23. **For fastpriskontrakter kan udfaldet skønnes pålideligt, når følgende betingelser alle er opfyldt:**

(a) **den samlede entrepriseomsætning kan måles pålideligt,**

(b) **det er sandsynligt, at økonomiske fordele forbundet med entreprisekontrakten vil tilgå virksomheden,**

(c) **både entrepriseomkostninger til færdiggørelse af kontrakten og færdiggørelsesgraden på balancedagen kan måles pålideligt,**

(d) **omkostningerne knyttet til kontrakten kan identificeres og måles pålideligt, således at faktisk afholdte omkostninger kan sammenholdes med tidligere skøn.**

▼B

24. **For kostpris-plus-kontrakter kan udfaldet af en entreprisekontrakt skønnes pålideligt, når følgende betingelser alle er opfyldt:**

(a) **det er sandsynligt, at økonomiske fordele forbundet med entreprisekontrakten vil tilgå virksomheden og**

(b) **omkostningerne knyttet til kontrakten klart kan identificeres og måles pålideligt, uanset om de specifikt skal godtgøres af kunden.**

25. Indregning af entrepriseomsætning og omkostninger med udgangspunkt i en entreprisekontrakts færdiggørelsesgrad betegnes sædvanligvis produktionskriteriet. I henhold til dette kriterium matches entrepriseomsætning med de entrepriseomkostninger, der er afholdt for at opnå den aktuelle færdiggørelsesgrad, hvilket medfører indregning af omsætning, omkostninger og overskud, som kan henføres til den afsluttede del af entreprisearbejdet. Ved brug af dette indtægtskriterium opnås nyttige oplysninger om entreprisearbejdets omfang og den hermed tilknyttede indtjening i et regnskabsår.

26. Ifølge produktionskriteriet indregnes entrepriseomsætning som omsætning i resultatopgørelsen i de regnskabsår, i hvilke arbejdet er udført. Entrepriseomkostninger indregnes normalt i de regnskabsår, i hvilke de entreprisearbejder, de vedrører, er udført. Hvis det forventes, at de samlede entrepriseomkostninger vil overstige den samlede entrepriseomsætning, indregnes dette beløb dog straks som omkostning i henhold til afsnit 36.

27. Når en entreprenør har afholdt omkostninger, som vedrører senere regnskabsår, indregnes disse omkostninger som et aktiv, hvis det anses for sandsynligt, at de vil blive genindvundet. Sådanne entrepriseomkostninger repræsenterer et tilgodehavende hos kunden, og klassificeres sædvanligvis som et igangværende arbejde for fremmed regning.

28. Udfaldet af en entreprisekontrakt kan kun skønnes pålideligt, når det er sandsynligt, at de økonomiske fordele forbundet med entreprisekontrakten vil tilgå virksomheden. Ved usikkerhed om, hvorvidt et beløb, som allerede er medtaget i entrepriseomsætning i resultatopgørelsen, er erholdeligt, skal det beløb, der er uerholdeligt, eller hvis erholdelighed ikke længere er sandsynlig, indregnes som omkostning frem for at foretage en regulering af den indregnede entrepriseomsætning.

29. En virksomhed kan normalt foretage pålidelige skøn, når den har indgået en entreprisekontrakt, hvori følgende er fastsat:

(a) parternes rettigheder i forbindelse med det aktiv, som skal anlægges, bygges eller opføres,

(b) det vederlag, som skal udveksles, og

(c) betalingsmetode og -betingelser.

Det er ligeledes normalt en nødvendighed, at virksomheden har et effektivt internt budgetterings- og rapporteringssystem. Virksomheden gennemgår og om nødvendigt ajourfører sit skøn over entrepriseomsætning, i takt med at kontraktarbejdet udføres. Behovet for sådanne ajourførte skøn er ikke nødvendigvis ensbetydende med, at udfaldet af entreprisekontrakten ikke kan skønnes pålideligt.

30. En entreprisekontrakts færdiggørelsesgrad kan opgøres på mange måder. Virksomheden anvender den metode, som pålideligt måler det udførte arbejde. De mulige metoder omfatter, afhængig af entreprisekontraktens art:

(a) forholdet mellem afholdte entrepriseomkostninger til dato og de samlede skønnede entrepriseomkostninger,

(b) vurdering af stadiet af udførte arbejder eller

(c) den fysisk færdiggjorte del af entreprisen.

Ofte afspejler acontobetalinger og forskud fra kunder ikke det udførte arbejde.

31. Når færdiggørelsesgraden opgøres med udgangspunkt i entrepriseomkostninger afholdt til dato, indregnes kun de omkostninger, som afspejler udførte arbejder, i de til dato afholdte omkostninger. Omkostninger, som ikke indregnes, omfatter eksempelvis:

(a) entrepriseomkostninger, som vedrører fremtidige entreprisearbejder, eksempelvis omkostninger til materialer, som er leveret til en byggeplads eller afsat til brug på en kontrakt, men endnu ikke er installeret eller brugt, medmindre materialerne er fremstillet konkret til entreprisen, og

▼B

(b) forudbetalinger til underentreprenører for arbejder under delentreprisen.

32. **Når udfaldet af en entreprisekontrakt ikke kan skønnes pålideligt gælder følgende:**

(a) **omsætning skal kun indregnes svarende til de entrepriseomkostninger, for hvilke det anses sandsynligt, at de vil kunne genindvindes, og**

(b) **entrepriseomkostninger skal indregnes som omkostning i det regnskabsår, de er afholdt.**

Forventede tab på en entreprisekontrakt skal indregnes som omkostning straks i henhold til afsnit 36.

33. I de indledende faser af en entreprisekontrakt kan entreprisekontraktens udfald ofte ikke skønnes pålideligt. Det kan dog være sandsynligt, at virksomheden vil genindvinde de afholdte entrepriseomkostninger. Derfor indregnes entrepriseomsætning kun svarende til de entrepriseomkostninger, det er sandsynligt, at entreprenøren vil kunne genindvinde. Da entreprisekontraktens udfald ikke kan skønnes pålideligt, indregnes intet overskud. Selv om entreprisekontraktens udfald ikke kan skønnes pålideligt, kan det dog være sandsynligt, at de samlede entrepriseomkostninger vil overstige den samlede entrepriseomsætning. I så fald indregnes det beløb, hvormed de samlede entrepriseomkostninger forventes at overstige den samlede entrepriseomsætning, som omkostning straks i henhold til afsnit 36.

34. Entrepriseomkostninger, som det ikke anses for sandsynligt, at entreprenøren vil kunne genindvinde, indregnes som omkostning straks. Tilfælde, hvor det ikke er sandsynligt, at afholdte entrepriseomkostninger vil kunne genindvindes, og hvor det kan være nødvendigt straks at indregne entrepriseomkostninger, omfatter entreprisekontrakter:

(a) som ikke er retskraftige, dvs. hvis gyldighed kan drages i tvivl,

(b) hvor færdiggørelsen af entreprisearbejdet afhænger af verserende retssager eller lovgivning,

(c) som vedrører ejendomme, der sandsynligvis vil blive kondemneret eller eksproprieret,

(d) hvor kunden ikke er i stand til at indfri sine kontraktmæssige forpligtelser eller

(e) hvor entreprenøren ikke er i stand at færdiggøre entreprisen eller på anden måde indfri sine kontraktlige forpligtelser.

35. **Når den usikkerhed, der har medført, at entreprisekontraktens udfald ikke har kunnet skønnes pålideligt, bortfalder, skal omsætning og omkostninger i forbindelse med entreprisekontrakten indregnes i henhold til afsnit 22 og ikke i henhold til afsnit 32.**

INDREGNING AF HENSÆTTELSER TIL TAB

36. **Når det er sandsynligt, at de samlede entrepriseomkostninger vil overstige den samlede entrepriseomsætning, skal det forventede tab på entreprisekontrakten indregnes som omkostning straks.**

37. Beløbsstørrelsen af et sådant tab opgøres uden hensyn til:

(a) om entreprisearbejderne er påbegyndt,

(b) færdiggørelsesgraden eller

(c) om der forventes overskud på andre entreprisekontrakter, som ikke behandles som en enkelt kontrakt i henhold til afsnit 9.

ÆNDRINGER I SKØN

38. Produktionskriteriet anvendes på akkumuleret basis for hvert regnskabsår for aktuelle skøn over entrepriseomsætning og omkostninger. Derfor behandles virkningen af ændringer i skønnet entrepriseomsætning eller entrepriseomkostninger eller virkningen af ændringer i det skønnede udfald af en entreprisekontrakt som en ændring i regnskabsmæssigt skøn (jvf. international regnskabsstandard IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis). De ændrede skøn anvendes ved opgørelsen af omsætning og omkostninger, som indregnes i resultatopgørelsen i det regnskabsår, hvori ændringen har fundet sted, og i efterfølgende regnskabsår.

▼B

OPLYSNING

39. **Virksomheder skal oplyse følgende:**

(a) **beløbsstørrelsen af entrepriseomsætning indregnet som indtægt i regnskabsåret,**

(b) **de metoder, der er anvendt til at opgøre den indregnede entrepriseomsætning i regnskabsåret, og**

(c) **de metoder, der er anvendt til at opgøre færdiggørelsesgraden af igangværende arbejder for fremmed regning.**

40. **For igangværende arbejder for fremmed regning på balancedagen skal virksomheder oplyse følgende:**

(a) **det samlede beløb for afholdte omkostninger og indregnet overskud (med fradrag af indregnede tab) til dato,**

(b) **modtagne forskud fra kunder og**

(c) **tilbageholdte beløb.**

41. Tilbageholdte beløb er acontofakturerede beløb, som ikke betales før visse kontraktfastsatte betingelser er opfyldt, eller før visse fejl er udbedret. Acontofaktureringer er beløb faktureret for udførte kontraktarbejder, hvad enten de er blevet betalt af kunden eller ej. Forskud er betalinger til entreprenøren for kontraktarbejder, der endnu ikke er udført.

42. **Virksomheder skal præsentere følgende:**

(a) **bruttotilgodehavender fra kunder for entreprisearbejder præsenteret som et aktiv og**

(b) **bruttoforpligtelser til kunder for entreprisearbejder præsenteret som en forpligtelse.**

43. Bruttotilgodehavender fra kunder for entreprisearbejder er nettobeløbet for:

(a) afholdte omkostninger plus indregnet overskud, med fradrag af

(b) summen af indregnede tab og acontofaktureringer

for alle igangværende arbejder for fremmed regning, for hvilke afholdte omkostninger plus indregnet overskud (med fradrag af indregnede tab) overstiger acontofaktureringer.

44. Bruttoforpligtelser til kunder for entreprisearbejder er nettobeløbet for:

(a) afholdte omkostninger plus indregnet overskud, med fradrag af

(b) summen af indregnede tab og acontofaktureringer

for alle igangværende arbejder for fremmed regning, for hvilke acontofaktureringer overstiger afholdte omkostninger plus indregnet overskud (med fradrag af indregnede tab).

45. Virksomheder skal oplyse om eventualforpligtelser og eventualaktiver i overensstemmelse med IAS 37, Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver. Eventualforpligtelser og eventualaktiver kan opstå i forbindelse med eksempelvis omkostninger vedrørende garantiforpligtelser, krav, bod eller mulige tab.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

46. **Denne internationale regnskabsstandard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. januar 1995 eller senere.**

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD IAS 12

(AJOURFØRT 2000)

Indkomstskatter

I oktober 1996 godkendte bestyrelsen en ajourført standard, IAS 12 (ajourført 1996), Indkomstskatter, som erstattede IAS 12 (opdateret 1994), Regnskabsmæssig behandling af indkomstskatter. Den ajourførte standard trådte i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 1998 eller senere.

I maj 1999 medførte IAS 10 (ajourført 1999), Begivenheder efter balancedagen, ændring af afsnit 88. Den ændrede tekst træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2000 eller senere.

▼B

I april 2000 blev afsnit 20, 62(a), 64 og appendiks A, afsnit A10, A11 og B8 ændret for at ajourføre krydshenvisninger og terminologi som følge af offentliggørelsen af IAS 40, Investeringsejendomme.

I oktober 2000 godkendte bestyrelsen ændring af IAS 12 i form af tilføjelsen af afsnit 52A, 52B, 65A, 81(i), 82A, 87A, 87B, 87C og 91, og afsnit 3 og 50 blev ophævet. Med denne begrænsede ajourføring specificeres den regnskabsmæssige behandling af de skattemæssige konsekvenser af udbytte. Den ajourførte tekst træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2001 eller senere.

Følgende SIC-fortolkningsbidrag omhandler IAS 12:

— SIC-21: Indkomstskatter — genindvinding af omvurderede ikke-afskrivningsberettigede aktiver.

— SIC-25: Indkomstskatter — ændringer i virksomhedens eller dens aktionærers skattemæssige stilling.

INTRODUKTION

Denne standard (IAS 12 (ajourført)) erstatter IAS 12, Regnskabsmæssig behandling af indkomstskatter (den oprindelige IAS 12). IAS 12 (ajourført) træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. januar 1998 eller senere. De væsentligste ændringer i forhold til den oprindelige IAS 12 er som følger:

1. Den oprindelige IAS 12 krævede, at en virksomhed ved opgørelsen af udskudt skat skulle anvende enten udskydelsesmetoden eller en gældsmetode, der sommetider benævnes den resultatorienterede gældsmetode. IAS 12 (ajourført) tillader ikke anvendelse af udskydelsesmetoden og kræver anvendelse af en anden gældsmetode, der sommetider benævnes den balanceorienterede gældsmetode.

   Den resultatorienterede gældsmetode fokuserer på tidsbestemte afvigelser, hvorimod den balanceorienterede gældsmetode fokuserer på midlertidige forskelle. Tidsbestemte afvigelser er forskellen mellem skattepligtig indkomst og regnskabsmæssigt overskud, der er opstået i et regnskabsår og udlignes i det eller de efterfølgende regnskabsår. Midlertidige forskelle opgøres som forskellen mellem den skattemæssige værdi af et aktiv eller en forpligtelse og dets regnskabsmæssige værdi i balancen. Den skattemæssige værdi af et aktiv eller en forpligtelse er det beløb, som skattemæssigt henføres til aktivet eller forpligtelsen.

   Alle tidsbestemte afvigelser er midlertidige forskelle. Midlertidige forskelle eksisterer også i følgende tilfælde, som ikke giver anledning til tidsbestemte afvigelser, selv om den oprindelige IAS 12 behandlede dem på samme måde, som transaktioner, der medfører tidsbestemte afvigelser:

   (a) dattervirksomheder, associerede virksomheder eller joint ventures, hvor det samlede overskud ikke er udloddet til modervirksomheden eller investor,

   (b) omvurdering af aktiver, hvor der ikke sker en tilsvarende regulering af den skattemæssige værdi, samt

   (c) en virksomhedssammenslutning, som er en virksomhedsovertagelse, og hvor kostprisen allokeres til de overtagne identificerbare aktiver og forpligtelser med udgangspunkt i disses dagsværdi, uden at der sker en tilsvarende regulering af den skattemæssige værdi.

   Desuden er der visse midlertidige forskelle, der ikke er tidsbestemte afvigelser, eksempelvis midlertidige forskelle, der opstår når:

   (a) ikke-monetære aktiver og forpligtelser i en udenlandsk virksomhed, som udgør en del af den regnskabsaflæggende virksomhed, omregnes til historiske valutakurser,

   (b) ikke-monetære aktiver og forpligtelser inflationskorrigeres jvf. IAS 29, Regnskabsaflæggelse i hyperinflationsøkonomier, eller

   (c) den regnskabsmæssige værdi af et aktiv eller en forpligtelse på tidspunktet for den første indregning afviger fra den oprindelige skattemæssige værdi.

2. Den oprindelige IAS 12 tillod, at en virksomhed ikke indregnede udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser, når det var rimelig begrundet, at tidsbestemte afvigelser ikke ville blive udlignet i en længere periode fremover. IAS 12 (ajourført) kræver, at en virksomhed indregner udskudte skatteforpligtelser eller (under visse forudsætninger) udskudte skatteaktiver af alle midlertidige forskelle, med visse undtagelser som nedenfor anført.

▼B

3. Den oprindelige IAS 12 krævede at:

(a) udskudte skatteaktiver, der var opstået som følge af tidsbestemte afvigelser, blev indregnet, når de med rimelighed kunne forventes at blive realiseret, og

(b) udskudte skatteaktiver, der var opstået som følge af skattemæssigt underskud, alene blev indregnet som et aktiv, når det hævet over enhver tvivl kunne forventes, at den fremtidige skattepligtige indkomst ville være tilstrækkelig til, at underskuddet kunne udnyttes. Den oprindelige IAS 12 tillod (men krævede ikke), at en virksomhed udskød indregning af skattefordelen af skattemæssige underskud frem til det regnskabsår, hvor den realiseredes.

IAS 12 (ajourført) kræver, at udskudte skatteaktiver indregnes, når det er sandsynligt, at der vil blive skattepligtig indkomst til rådighed, hvori det udskudte skatteaktiv kan udnyttes. Hvis en virksomhed hidtil har haft et skattemæssigt underskud, kan virksomheden alene indregne et udskudt skatteaktiv, i det omfang virksomhedens skattepligtige midlertidige forskelle eller andre forhold på overbevisende måde sandsynliggør, at der vil være tilstrækkelig skattepligtig indkomst til rådighed.

4. Som en undtagelse til den generelle bestemmelse nævnt i afsnit 2 ovenfor, tillader IAS 12 (ajourført) ikke indregning af udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver, der hidrører fra visse aktiver eller forpligtelser, hvis regnskabsmæssige værdi på tidspunktet for den første indregning afviger fra den oprindelige skattemæssige værdi. Da sådanne omstændigheder ikke medfører tidsbestemte afvigelser, medførte de jvf. den oprindelige IAS 12 ikke udskudte skatteaktiver eller skatteforpligtelser.

5. Den oprindelige IAS 12 krævede, at skatter af ikke-udloddet overskud i dattervirksomheder eller associerede virksomheder blev indregnet, medmindre det rimeligvis kunne antages, at disse overskud ikke blev udloddet, eller at en udlodning ikke ville medføre en skatteforpligtelse. IAS 12 (ajourført) tillader imidlertid ikke indregning af sådanne udskudte skatteforpligtelser (og sådanne opstået som følge af relaterede akkumulerede valutaomregningsreguleringer), i det omfang at:

(a) modervirksomheden, investor eller venturedeltager er i stand til at styre tidspunktet for udligningen af den midlertidige forskel, og

(b) det er sandsynligt, at den midlertidige forskel ikke vil blive udlignet inden for en overskuelig fremtid.

Hvor dette forbud medfører, at ingen udskudte skatteforpligtelser indregnes, kræver IAS 12 (ajourført), at en virksomhed oplyser det samlede beløb af de sådanne midlertidige forskelle.

6. Den oprindelige IAS 12 omhandlede ikke udtrykkeligt regulering til dagsværdi i forbindelse med en virksomhedssammenslutning. Sådanne reguleringer medfører midlertidige forskelle, og IAS 12 (ajourført) kræver, at en virksomhed indregner den deraf følgende udskudte skatteforpligtelse eller (i henhold til sandsynlighedskriteriet for indregning) det udskudte skatteaktiv med en tilsvarende virkning på opgørelsen af beløbet for goodwill eller negativ goodwill. IAS 12 (ajourført) tillader imidlertid ikke indregning af udskudte skatteforpligtelser, der hidrører fra goodwill i sig selv (hvis goodwillafskrivning ikke er skattemæssigt fradragsberettiget) samt udskudte skatteaktiver, der hidfører fra negativ goodwill, behandlet som en periodeafgrænsningspost.

7. Den oprindelige IAS 12 tillod, men krævede ikke, at en virksomhed indregnede en udskudt skatteforpligtelse i forbindelse med omvurdering af aktiver. IAS 12 (ajourført) kræver, at en virksomhed indregner en udskudt skatteforpligtelse i forbindelse med omvurdering af aktiver.

8. Den skattemæssige konsekvens af genindvinding henholdsvis afvikling af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver eller forpligtelser kan afhænge af måden, hvorpå en sådan genindvinding eller afvikling finder sted, eksempelvis:

(a) i visse lande beskattes kapitalgevinster ikke med samme procentsats som anden skattepligtig indkomst, og

(b) i visse lande overstiger det beløb, der fratrækkes skattemæssigt i forbindelse med salg af et aktiv, det beløb, der kan fratrækkes som afskrivning.

Den oprindelige IAS 12 gav ikke vejledning om målingen af udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser i sådanne tilfælde. IAS 12 (ajourført) kræver, at målingen af udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver baseres på den skattemæssige konsekvens af den måde, hvorpå

▼B

virksomheden forventer at genindvinde eller afvikle den regnskabsmæssige værdi af sine aktiver og forpligtelser.

9. Den oprindelige IAS 12 anførte ikke udtrykkeligt, hvorvidt udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser kunne diskonteres. IAS 12 (ajourført) tillader ikke diskontering af udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser. I henhold til det rettede afsnit 39(i) i IAS 22, Virksomhedssammenslutninger, tillades ikke diskontering af udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser, der overtages ved en virksomhedssammenslutning. Tidligere hverken forbød eller krævede afsnit 39(i) i IAS 22 diskontering af udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser som følge af en virksomhedssammenslutning.

10. Den oprindelige IAS 12 angav ikke, hvorvidt en virksomhed skulle klassificere udskudte skattebeløb som omsætningsaktiver eller kortfristede forpligtelser eller som anlægsaktiver eller langfristede forpligtelser. IAS 12 (ajourført) kræver, at en virksomhed, der foretager denne skelnen, ikke klassificerer udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser som henholdsvis omsætningsaktiver eller kortfristede forpligtelser.

11. Den oprindelige IAS 12 anførte, at debet- og kreditposter, der repræsenterede udskudte skatter, kunne modregnes. IAS 12 (ajourført) fastsætter mere restriktive betingelser for modregning, baseret hovedsagelig på reglerne for finansielle aktiver og forpligtelser i IAS 32, Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation.

12. Den oprindelige IAS 12 krævede, at forholdet mellem skatteomkostninger og regnskabsmæssigt overskud blev forklaret, hvis det ikke fremgik af de effektive skattesatser i den regnskabsaflæggende virksomheds hjemland. IAS 12 (ajourført) kræver en sådan forklaring, på den ene af eller begge følgende måder:

    (i) en talmæssig afstemning af skatteomkostning (skatteindtægt) og resultatet af regnskabsmæssigt overskud ganget med gældende skattesats(er) eller

    (ii) en talmæssig afstemning af den gennemsnitlige effektive skattesats og den gældende skattesats.

    IAS 12 (ajourført) kræver tillige en forklaring af ændringer i de(n) gældende skattesats(er) sammenlignet med foregående regnskabsår.

13. Nye oplysninger, der kræves i IAS 12 (ajourført), omfatter:

    (a) med hensyn til den enkelte type midlertidige forskel, uudnyttede skattemæssige underskud og uudnyttede skattemæssige fradrag:

        (i) beløbet for indregnede udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser og

        (ii) beløbet for den udskudte skatteindtægt eller skatteomkostning, der er indregnet i resultatopgørelsen, hvis dette ikke fremgår af ændringerne i de beløb, der er indregnet i balancen,

    (b) med hensyn til ophørte aktiviteter, den skatteomkostning, der hidrører fra:

        (i) gevinst eller tab ved ophør og

        (ii) resultat af ordinær drift i den ophørte aktivitets ordinære drift samt

    (c) beløbet for et udskudt skatteaktiv og hvilke informationer, der indikerer, at det bør indregnes, når:

        (i) anvendelsen af det udskudte skatteaktiv afhænger af fremtidig skattepligtig indkomst, der overstiger den indkomst, der hidrører fra udligningen af eksisterende skattepligtige midlertidige forskelle, samt

        (ii) virksomheden har lidt tab i enten det indeværende eller foregående regnskabsår i den skattejurisdiktion, som det udskudte skatteaktiv vedrører.

INDHOLD

	Afsnit
Formål	
Anvendelsesområde	1-4
Definitioner	5-11

▼B

Skattemæssig værdi	7-11
Indregning af aktuelle skatteforpligtelser og aktuelle skatteaktiver	12-14
Indregning af udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver	15-45
Skattepligtige midlertidige forskelle	15-23
Virksomhedssammenslutninger	19
Aktiver indregnet til dagsværdi	20
Goodwill	21
Første indregning af et aktiv eller en forpligtelse	22-23
Fradragsberettigede midlertidige forskelle	24-33
Negativ goodwill	32
Første indregning af et aktiv eller en forpligtelse	33
Uudnyttede skattemæssige underskud og uudnyttede skattemæssige fradrag	34-36
Revurdering af ikke-indregnede udskudte skatteaktiver	37
Investeringer i dattervirksomheder, filialer og associerede virksomheder og kapitalandele i joint ventures	38-45
Måling	46-56
Indregning af aktuel og udskudt skat	57-68
Resultatopgørelse	58-60
Poster indregnet direkte på egenkapitalen	61-65A
Udskudt skat som følge af en virksomhedssammenslutning	66-68
Præsentation	69-78
Skatteaktiver og skatteforpligtelser	69-76
Modregning	71-76
Skatteomkostning	77-78
Skatteomkostning (skatteindtægt), der hidrører fra resultatet af ordinær drift	77
Valutakursforskelle ved udskudte udenlandske skatteforpligtelser eller skatteaktiver	78
Oplysning	79-88
Ikrafttrædelsestidspunkt	89-91

Den egentlige standard, der er angivet med fed kursiv, skal læses i sammenhæng med baggrundsmaterialet og implementeringsvejledningen i denne standard og i sammenhæng med »Forord til internationale regnskabsstandarder«. De internationale regnskabsstandarder er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster (jvf. afsnit 12 i forordet).

FORMÅL

Formålet med denne standard er at foreskrive den regnskabsmæssige behandling af indkomstskatter. Det primære ved regnskabsmæssig behandling af indkomstskatter er, hvordan virksomheder foretager regnskabsmæssig behandling af de aktuelle og fremtidige skattemæssige konsekvenser af:

(a) den fremtidige genindvinding (afvikling) af den regnskabsmæssige værdi af aktiver (forpligtelser), der er indregnet i virksomhedens balance, og

(b) transaktioner og andre begivenheder i det indeværende regnskabsår, der er indregnet i virksomhedens årsregnskab.

Ved indregning af et aktiv eller en forpligtelse er det underforstået, at den regnskabsaflæggende virksomhed forventer at genindvinde eller afvikle den regnskabsmæssige værdi af dette aktiv eller denne forpligtelse. Hvis det er sandsynligt, at genindvinding eller afvikling af denne regnskabsmæssige værdi vil øge (eller mindske) fremtidige skattebetalinger i forhold til hvad de ville

▼B

være, hvis en sådan genindvinding eller afvikling ikke ville have skattemæssige konsekvenser, kræver denne standard, at virksomheden indregner en udskudt skatteforpligtelse (et udskudt skatteaktiv), med visse begrænsede undtagelser.

Denne standard kræver, at virksomheden behandler de skattemæssige konsekvenser af transaktioner og andre begivenheder på samme måde, som selve disse transaktioner og andre begivenheder behandles. For transaktioner og andre begivenheder, der er indregnet i resultatopgørelsen, bliver den dermed forbundne skattemæssige virkning også indregnet i resultatopgørelsen. For transaktioner og andre begivenheder, der er indregnet direkte på egenkapitalen, bliver den dermed forbundne skattemæssige virkning ligeledes også indregnet på egenkapitalen. På tilsvarende vis påvirker indregning af udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser ved en virksomhedssammenslutning det beløb for goodwill eller negativ goodwill, der hidrører fra denne virksomhedssammenslutning.

Denne standard behandler tillige indregningen af udskudte skatteaktiver, der hidrører fra uudnyttede skattemæssige underskud eller uudnyttede skattemæssige fradrag, præsentationen af indkomstskatter i årsregnskabet samt oplysninger, der vedrører indkomstskatter.

ANVENDELSESOMRÅDE

1. **Denne standard finder anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af indkomstskatter.**

2. I denne standard omfatter indkomstskatter alle inden- og udenlandske skatter, der følger af skattepligtig indkomst. Indkomstskatter omfatter endvidere skatter såsom skat, der skal betales af en dattervirksomhed, en associeret virksomhed eller et joint venture ved udlodning til den regnskabsaflæggende virksomhed.

3. [Ophævet].

4. Denne standard angiver ikke metoder til regnskabsmæssig behandling af statstilskud (jvf. IAS 20, Regnskabsmæssig behandling af statstilskud og oplysning om andre former for statsstøtte) eller skattemæssige investeringsfradrag. Denne standard omhandler dog den regnskabsmæssige behandling af midlertidige forskelle, der hidrører fra sådanne tilskud eller skattemæssige investeringsfradrag.

DEFINITIONER

5. **Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:**

Regnskabsmæssigt overskud er årets resultat før fradrag af skatteomkostning.

Skattepligtig indkomst (skattemæssigt underskud) er den indkomst (det underskud) for et regnskabsår, som er opgjort i overensstemmelse med de af skattemyndighederne fastlagte regler, og hvoraf indkomstskat er betalbar (genindvindelig).

Skatteomkostning (skatteindtægt) er det samlede beløb, der indgår i opgørelsen af årets resultat for aktuel skat og udskudt skat.

Aktuel skat er betalbare (genindvindelige) indkomstskatter vedrørende regnskabsårets skattepligtige indkomst (skattemæssige underskud).

Udskudte skatteforpligtelser er indkomstskatter, der i fremtidige regnskabsår vil blive betalbare som følge af skattepligtige midlertidige forskelle.

Udskudte skatteaktiver er indkomstskatter, der i fremtidige regnskabsår vil reducere skattebetalinger som følge af:

(a) **fradragsberettigede midlertidige forskelle,**

(b) **fremførbare uudnyttede skattemæssige underskud og**

(c) **fremførbare uudnyttede skattemæssige fradrag.**

Midlertidige forskelle er forskellen mellem et aktivs eller en forpligtelses regnskabsmæssige værdi i balancen og dets skattemæssige værdi. Midlertidige forskelle kan være:

(a) **skattepligtige midlertidige forskelle, som er midlertidige forskelle, der resulterer i skattepligtige beløb ved opgørelsen af skattepligtig indkomst (skattemæssigt underskud) for fremtidige regnskabsår, når aktivets eller forpligtelsens regnskabsmæssige værdi genindvindes eller afvikles eller**

▼B

(b) **fradragsberettigede midlertidige forskelle, som er midlertidige forskelle, der resulterer i fradragsberettigede beløb ved opgørelsen af skattepligtig indkomst (skattemæssigt underskud) for fremtidige regnskabsår, når aktivets eller forpligtelsens regnskabsmæssige værdi genindvindes eller afvikles.**

Den skattemæssige værdi af et aktiv eller en forpligtelse er den værdi, der er knyttet til aktivet eller forpligtelsen ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

6. Skatteomkostning (skatteindtægt) omfatter den aktuelle skatteomkostning (aktuelle skatteindtægt) og den udskudte skatteomkostning (udskudte skatteindtægt).

Skattemæssig værdi

7. Den skattemæssige værdi af et aktiv er det beløb, som vil være skattemæssigt fradragsberettiget i de skattepligtige økonomiske fordele, der tilgår virksomheden, når den genindvinder aktivets regnskabsmæssige værdi. Hvis disse økonomiske fordele ikke er skattepligtige, svarer aktivets skattemæssige værdi til dets regnskabsmæssige værdi.

Eksempler

1. En maskine koster 100. Den skattemæssige afskrivning på 30 er allerede fratrukket i det aktuelle og tidligere regnskabsår, og den resterende kostpris vil være fradragsberettiget i fremtidige regnskabsår enten i form af afskrivninger eller ved fradrag ved salg af aktivet. Indtægter, der frembringes ved brug af maskinen, er skattepligtige, en eventuel gevinst ved salg af maskinen er skattepligtig, og et eventuelt tab ved afhændelsen vil være skattemæssigt fradragsberettiget. Den skattemæssige værdi af maskinen er 70.

2. Tilgodehavende renter har en regnskabsmæssig værdi på 100. Den tilhørende renteindtægt beskattes på kontantbasis. Den skattemæssige værdi af de tilgodehavende renter er nul.

3. Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser har en regnskabsmæssig værdi på 100. Den tilhørende indtægt indgår allerede i skattepligtig indkomst (skattemæssigt underskud). Den skattemæssige værdi af tilgodehavenderne fra salg og tjenesteydelser er 100.

4. Tilgodehavende udbytte fra en dattervirksomhed har en regnskabsmæssig værdi på 100. Udbyttet er ikke skattepligtigt. I realiteten er hele den regnskabsmæssige værdi af aktivet fradragsberettiget i de økonomiske fordele. Altså er den skattemæssige værdi af det tilgodehavende udbytte 100 ([1]).

5. Et tilgodehavende udlån har en regnskabsmæssig værdi på 100. Tilbagebetalingen af lånet vil ikke have skattemæssige konsekvenser. Den skattemæssige værdi af lånet er 100.

8. Den skattemæssige værdi af en forpligtelse er dens regnskabsmæssige værdi med fradrag af eventuelle beløb, der i forbindelse med forpligtelsen vil være skattemæssigt fradragsberettiget i fremtidige regnskabsår. For indtægter modtaget på forskud er den skattemæssige værdi af den deraf følgende forpligtelse den regnskabsmæssige værdi med fradrag af eventuelle dele af indtægten, som ikke vil være skattepligtige i fremtidige regnskabsår.

Eksempler

1. Kortfristede forpligtelser indeholder periodeafgrænsningsposter med en regnskabsmæssig værdi på 100. Den tilhørende omkostning vil blive fratrukket skattemæssigt på kontantbasis. Den skattemæssige værdi af periodeafgrænsningsposten er nul.

2. Kortfristede forpligtelser omfatter renteindtægter modtaget på forskud med en regnskabsmæssig værdi på 100. Den tilhørende renteindtægt beskattes på kontantbasis. Den skattemæssige værdi af den på forskud modtagne renteindtægt er nul.

3. Kortfristede forpligtelser omfatter periodeafgrænsningsposter med en regnskabsmæssig værdi på 100. Den tilhørende omkostning er

([1]) Ved denne metode er der ingen skattepligtig midlertidig forskel. En alternativ metode ville være at det tilgodehavende udbytte har en skattemæssig værdi af nul og anvende en skattesats på nul for den skattepligtige midlertidige forskel på 100. Ved begge metoder er der ingen udskudt skatteforpligtelse.

▼B

allerede fratrukket skattemæssigt. Den skattemæssige værdi af periodeafgrænsningsposten er 100.

4. Kortfristede forpligtelser omfatter periodiserede tvangsbøder med en regnskabsmæssig værdi på 100. Tvangsbøder er ikke skattemæssigt fradragsberettigede. Den skattemæssige værdi af de periodiserede tvangsbøder er 100 ([1]).

5. Et lån har en regnskabsmæssig værdi på 100. Tilbagebetaling af lånet vil ikke have nogen skattemæssige konsekvenser. Den skattemæssige værdi af lånet er 100.

9. Nogle poster har en skattemæssig værdi, men indregnes ikke som aktiver og forpligtelser i balancen. Eksempelvis indregnes forskningsomkostninger ved beregningen af regnskabsmæssigt overskud i det regnskabsår, de er afholdt, men kan ikke fratrækkes ved beregningen af skattepligtig indkomst (skattemœssigt underskud) før end i et senere regnskabsår. Forskellen mellem forskningsomkostningernes skattemæssige værdi, som er det beløb, skattemyndighederne vil tillade som fradrag i fremtidige regnskabsår, og den regnskabsmæssige værdi på nul er en fradragsberettiget midlertidig forskel, som resulterer i et udskudt skatteaktiv.

10. Hvis den skattemæssige værdi af et aktiv eller en forpligtelse ikke umiddelbart kan opgøres, kan der henvises til det grundlæggende princip i denne standard: at en virksomhed, med visse begrænsede undtagelser, skal indregne en udskudt skatteforpligtelse (skatteaktiv), når genindvinding eller afvikling af den regnskabsmæssige værdi af et aktiv eller en forpligtelse ville gøre fremtidige betalbare skatter større (mindre), end de ville have været, hvis en sådan genindvinding eller afvikling ikke havde skattemæssige konsekvenser. Afsnit 52, eksempel C, illustrerer, hvor dette grundlæggende princip kan være en hjælp, eksempelvis når den skattemæssige værdi af et aktiv eller en forpligtelse afhænger af den forventede måde, hvorpå genindvinding eller afvikling finder sted.

11. I koncernregnskaber opgøres midlertidige forskelle ved at sammenligne den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser i koncernregnskabet med den rette skattemæssige værdi. Den skattemæssige værdi opgøres med udgangspunkt i koncernens selvangivelse i de jurisdiktioner, hvor en sådan indgives. I andre jurisdiktioner opgøres den skattemæssige værdi med udgangspunkt i selvangivelserne for de enkelte virksomheder i koncernen.

INDREGNING AF AKTUELLE SKATTEFORPLIGTELSER OG AKTUELLE SKATTEAKTIVER

12. **Aktuel skat i indeværende og tidligere regnskabsår skal, i det omfang den ikke er betalt, indregnes som en forpligtelse. Hvis det beløb, der allerede er betalt vedrørende indeværende og tidligere regnskabsår, overstiger det skyldige beløb for disse regnskabsår, skal forskellen indregnes som et aktiv.**

13. **Den fordel, der hidrører fra et skattemœssigt underskud, der kan tilbageføres til genindvinding af aktuel skat for et foregående regnskabsår, skal indregnes som et aktiv.**

14. Når et skattemœssigt underskud anvendes til at genindvinde aktuel skat for et foregående regnskabsår, indregner virksomheden fordelen som et aktiv i det regnskabsår, hvor det skattemæssige underskud opstår, eftersom det er sandsynligt, at fordelen vil tilgå virksomheden, og fordelen kan måles pålideligt.

INDREGNING AF UDSKUDTE SKATTEFORPLIGTELSER OG UDSKUDTE SKATTEAKTIVER

Skattepligtige midlertidige forskelle

15. **En udskudt skatteforpligtelse skal indregnes for alle skattepligtige midlertidige forskelle, medmindre den udskudte skatteforpligtelse hidrører fra:**

(a) **goodwill for hvilken afskrivninger ikke er skattemæssigt fradragsberettiget eller**

([1]) Ved denne metode er der ingen fradragsberettiget midlertidig forskel. En alternativ metode ville være at indregne de samlede skyldige tvangsbøder til en skattemæssig værdi på nul og anvende en skattesats på nul for den fradragsberettigede midlertidige forskel på 100. Ved begge metoder er der intet udskudt skatteaktiv.

▼B

(b) **den første indregning af et aktiv eller en forpligtelse i en transaktion som:**

(i) **ikke er en virksomhedssammenslutning og**

(ii) **på tidspunktet for transaktionen hverken påvirker det regnskabsmæssige overskud eller den skattepligtige indkomst (det skattemæssige underskud).**

Hvad angår skattepligtige midlertidige forskelle, der relaterer til investeringer i dattervirksomheder, filialer eller associerede virksomheder samt kapitalandele i joint ventures, skal en udskudt skatteforpligtelse imidlertid indregnes i overensstemmelse med afsnit 39.

16. Det er underforstået, at den regnskabsmæssige værdi ved indregningen af et aktiv vil blive genindvundet i form af økonomiske fordele, som vil tilgå virksomheden i fremtidige regnskabsår. Når den regnskabsmæssige værdi af aktivet overstiger dets skattemæssige værdi, vil størrelsen af den skattepligtige økonomiske fordel overstige det beløb, der kan tillades som skattemæssigt fradrag. Denne forskel er en skattepligtig midlertidig forskel, og forpligtelsen til at betale de deraf følgende indkomstskatter i fremtidige regnskabsår er en udskudt skatteforpligtelse. Når virksomheden genindvinder den regnskabsmæssige værdi af aktivet, vil den skattepligtige midlertidige forskel blive udlignet, og virksomheden vil få en skattepligtig indkomst. Dette gør det sandsynligt, at økonomiske fordele vil fragå virksomheden i form af skattebetalinger. Denne standard kræver således indregning af alle udskudte skatteforpligtelser, undtagen under de særlige omstændigheder, som er beskrevet i afsnit 15 og 39.

Eksempel

Et aktiv, som koster 150, har en regnskabsmæssig værdi på 100. Akkumulerede skattemæssige afskrivninger er 90 og skattesatsen er 25 %.

Aktivets skattemæssige værdi er 60 (kostpris på 150 med fradrag af akkumulerede skattemæssige afskrivninger på 90). For at genindvinde den regnskabsmæssige værdi på 100 skal virksomheden have en skattepligtig indkomst før skattemæssige afskrivninger på 100, men vil udelukkende kunne foretage en skattemæssig afskrivning på 60. Således skal virksomheden betale indkomstskat på 10 (40 til 25 %), når den genindvinder aktivets regnskabsmæssige værdi. Forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi på 100 og den skattemæssige værdi på 60 er en skattepligtig midlertidig forskel på 40. Derfor indregner virksomheden en udskudt skatteforpligtelse på 10 (25 % skat af 40), som står for de indkomstskatter, den skal betale, når den genindvinder aktivets regnskabsmæssige værdi.

17. Nogle midlertidige forskelle opstår, når indtægter eller omkostninger er indeholdt i regnskabsmæssigt overskud i et regnskabsår, men er indeholdt i skattepligtig indkomst for et andet regnskabsår. Sådanne midlertidige forskelle beskrives ofte som tidsbestemte afvigelser. Følgende er eksempler på denne type midlertidige forskelle, som er skattepligtige midlertidige forskelle, og som derfor resulterer i udskudte skatteforpligtelser:

(a) renteindtægt er indeholdt i regnskabsmæssigt overskud udregnet på tidsmæssig basis, men kan, i visse jurisdiktioner, indregnes i skattepligtig indkomst, når kontanter opkræves. Den skattemæssige værdi af et hvilket som helst tilgodehavende, der er indregnet i balancen i forbindelse med sådanne indtægter, er nul, eftersom indtægten ikke påvirker den skattepligtige indkomst før pengene inddrives,

(b) den afskrivning, der anvendes ved opgørelsen af skattepligtig indkomst (skattemœssigt underskud), kan afvige fra den, der anvendes ved opgørelsen af regnskabsmæssigt overskud. Den midlertidige forskel er forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi af aktivet og dets skattemæssige værdi, som udgøres af den oprindelige kostpris med fradrag af de afskrivninger vedrørende aktivet, som skattemyndighederne tillader ved opgørelsen af skattepligtig indkomst for indeværende og tidligere regnskabsår. Ved skattemæssig merafskrivning opstår en skattepligtig midlertidig forskel, hvilket medfører en udskudt skatteforpligtelse (hvis skattemæssig afskrivning er langsommere end regnskabsmæssig afskrivning, opstår en fradragsberettiget midlertidig forskel, hvilket medfører et udskudt skatteaktiv), og

(c) udviklingsomkostninger kan aktiveres og afskrives over fremtidige regnskabsår ved opgørelsen af regnskabsmæssigt overskud, men kan fratrækkes ved opgørelsen af skattepligtig indkomst i det regnskabsår, hvor de er afholdt. Sådanne udviklingsomkostninger har en skattemæssig værdi på nul, eftersom de allerede er fratrukket i skattepligtig indkomst. Den midlertidige forskel er forskellen mellem den regn-

▼B

skabsmæssige værdi af udviklingsomkostningerne og deres skattemæssige værdi på nul.

18. Midlertidige forskelle opstår endvidere, når:

(a) kostprisen ved en virksomhedssammenslutning, som er en virksomhedsovertagelse, allokeres til de overtagne identificerbare aktiver og forpligtelser med udgangspunkt i deres dagsværdi, men der ikke foretages tilsvarende skattemæssig regulering (jvf. afsnit 19),

(b) aktiver omvurderes, og der ikke foretages tilsvarende skattemæssig regulering (jvf. afsnit 20),

(c) goodwill eller negativ goodwill opstår ved konsolidering (jvf. afsnit 21 og 32),

(d) den skattemæssige værdi af et aktiv eller en forpligtelse på tidspunktet for den første indregning afviger fra den oprindelige regnskabsmæssige værdi, eksempelvis når virksomheden drager fordel af skattefrie offentlige tilskud, der knytter sig til aktiver (jvf. afsnit 22 og 33), eller

(e) den regnskabsmæssige værdi af investeringer i dattervirksomheder, filialer eller associerede virksomheder eller kapitalandele i joint ventures bliver forskellig fra den skattemæssige værdi af investeringen eller kapitalandelen (jvf. afsnit 38-45).

Virksomhedssammenslutninger

19. Kostprisen ved en virksomhedssammenslutning, som er en virksomhedsovertagelse, allokeres til de overtagne identificerbare aktiver og forpligtelser med udgangspunkt i deres dagsværdi på transaktionstidspunktet. Midlertidige forskelle opstår, når den skattemæssige værdi af de overtagne identificerbare aktiver og forpligtelser ikke påvirkes af virksomhedssammenslutningen eller påvirkes på forskellig vis. Eksempelvis opstår en skattepligtig midlertidig forskel, som medfører en udskudt skatteforpligtelse, når den regnskabsmæssige værdi af et aktiv forøges til dagsværdi, mens den skattemæssige værdi af aktivet fortsat er den tidligere ejers kostpris. Den deraf følgende udskudte skatteforpligtelse påvirker goodwill (jvf. afsnit 66).

Aktiver indregnet til dagsværdi

20. De internationale regnskabsstandarder tillader, at visse aktiver indregnes til dagsværdi, eller at værdien omvurderes (jvf. eksempelvis IAS 16, Materielle anlægsaktiver, IAS 38, Immaterielle aktiver, IAS 39, Finansielle instrumenter: Indregning og måling, samt IAS 40, Investeringsejendomme). I visse jurisdiktioner påvirkes skattepligtig indkomst (skattemœssigt underskud) for det aktuelle regnskabsår af omvurderingen eller anden tilpasning af et aktiv til dagsværdi. Derfor reguleres aktivets skattemæssige værdi, og der opstår ingen midlertidig forskel. I andre jurisdiktioner bliver skattepligtig indkomst for regnskabsåret for omvurderingen eller tilpasningen ikke påvirket af omvurderingen eller tilpasningen af et aktiv, og derfor foretages der ingen regulering af aktivets skattemæssige værdi. Ikke desto mindre vil den fremtidige genindvinding af den regnskabsmæssige værdi resultere i en tilstrømning til virksomheden af skattepligtige økonomiske fordele, og det beløb, der er skattemæssigt fradragsberettiget, vil afvige fra beløbet for disse økonomiske fordele. Forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi af et omvurderet aktiv og dets skattemæssige værdi er en midlertidig forskel og medfører en udskudt skatteforpligtelse eller et udskudt skatteaktiv. Dette er tilfældet, selv når:

(a) virksomheden ikke har til hensigt at sælge aktivet. I sådanne tilfælde bliver den omvurderede regnskabsmæssige værdi af aktivet genindvundet gennem brug, og dette vil frembringe en skattemæssig indkomst før skattemæssige afskrivninger, som overstiger den skattemæssige afskrivning, der vil kunne foretages i fremtidige regnskabsår, eller

(b) skat af kapitalgevinster udskydes, hvis overskuddet fra afhændelsen af et aktiv investeres i tilsvarende aktiver. I sådanne tilfælde vil skatten skulle betales ved salg eller anvendelse af de tilsvarende aktiver.

Goodwill

21. Goodwill er det beløb, hvormed kostprisen for en overtaget virksomhed overstiger den overtagende virksomheds andel af dagsværdien af de overtagne identificerbare aktiver og forpligtelser. Mange skattemyndigheder tillader ikke goodwillafskrivning som en fradragsberettiget omkostning ved opgørelsen af skattepligtig indkomst. Desuden er

▼B

kostprisen af goodwill i sådanne jurisdiktioner ofte ikke fradragsberettiget, når en dattervirksomhed sælger dets underliggende aktivitet. I sådanne jurisdiktioner har goodwill en skattemæssig værdi på nul. Enhver forskel mellem den regnskabsmæssige værdi af goodwill og dens skattemæssige værdi på nul er en skattepligtig midlertidig forskel. Denne standard tillader imidlertid ikke indregning af den deraf følgende udskudte skatteforpligtelse, eftersom goodwill er et restbeløb, og indregningen af den udskudte skatteforpligtelse ville øge den regnskabsmæssige værdi af goodwill.

Første indregning af et aktiv eller en forpligtelse

22. En midlertidig forskel kan opstå på tidspunktet for første indregning af et aktiv eller en forpligtelse, eksempelvis hvis en del af eller den fulde kostpris for et aktiv ikke vil være skattemæssigt fradragsberettiget. Metoden for den regnskabsmæssige behandling af en sådan midlertidig forskel afhænger af arten af den transaktion, som medførte den første indregning af aktivet:

(a) i en virksomhedssammenslutning indregner en virksomhed enhver udskudt skatteforpligtelse eller ethvert udskudt skatteaktiv, og dette påvirker beløbet for goodwill eller negativ goodwill (jvf. afsnit 19),

(b) hvis transaktionen påvirker enten regnskabsmæssigt overskud eller skattepligtig indkomst, indregner virksomheden enhver udskudt skatteforpligtelse eller ethvert udskudt aktiv, og indregner den deraf følgende udskudte skatteomkostning eller skatteindtægt i resultatopgørelsen (jvf. afsnit 59),

(c) hvis transaktionen ikke er en virksomhedssammenslutning, og den hverken påvirker regnskabsmæssigt overskud eller skattepligtig indkomst, ville en virksomhed, hvis undtagelserne i afsnit 15 og 24 ikke finder anvendelse, indregne den deraf følgende udskudte skatteforpligtelse eller det udskudte aktiv og regulere aktivets eller forpligtelsens regnskabsmæssige værdi med det samme beløb. Sådanne reguleringer ville bevirke, at årsregnskabet blev mindre gennemsigtigt. Derfor tillader denne standard ikke, at virksomheden indregner den deraf følgende udskudte skatteforpligtelse eller det udskudte aktiv, hverken på tidspunktet for første indregning eller senere (jvf. eksempel på næste side). Derudover indregner virksomheden ikke efterfølgende ændringer i den ikke-indregnede udskudte skatteforpligtelse eller -aktiv, i takt med at aktivet afskrives.

23. I overensstemmelse med IAS 32, Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation, klassificerer udstederen af et sammensat finansielt instrument (eksempelvis en konvertibel obligation) instrumentets forpligtelseselement som en forpligtelse og egenkapitalelementet som egenkapital. I visse jurisdiktioner svarer den skattemæssige værdi af forpligtelseselementet på tidspunktet for første indregning til den oprindelige regnskabsmæssige værdi af summen af forpligtelses- og egenkapitalelementer. Den deraf følgende skattepligtige midlertidige forskel opstår på tidspunktet for den første indregning af egenkapitalelementet adskilt fra forpligtelseselementet. Derfor finder undtagelsesbestemmelsen i afsnit 15(b) ikke anvendelse, og derfor indregner virksomheden den deraf følgende udskudte skatteforpligtelse. I overensstemmelse med afsnit 61 indregnes den udskudte skat som indtægt eller omkostning direkte i den regnskabsmæssige værdi af egenkapitalelementet. I overensstemmelse med afsnit 58 indregnes efterfølgende ændringer i den udskudte skatteforpligtelse i resultatopgørelsen som udskudt skatteomkostning (skatteindtægt).

Eksempel, der illustrerer af afsnit 22(c)

En virksomhed påtænker at anvende et aktiv, som koster 1 000, gennem dets brugstid på fem år og derefter sælge det til en restværdi på nul. Skattesatsen er 40 %. Afskrivninger på aktivet er ikke skattemæssigt fradragsberettiget. Ved afhændelsen vil eventuelle kapitalgevinster ikke være skattepligtige, og eventuelle kapitaltab ikke være fradragsberettigede.

Efterhånden som den regnskabsmæssige værdi af aktivet genindvindes, vil virksomheden have en skattepligtig indkomst på 1 000 og skulle betale en skat på 400. Virksomheden indregner ikke den deraf følgende udskudte skatteforpligtelse på 400, eftersom den opstår som følge af den første indregning af aktivet.

I det følgende år er aktivets regnskabsmæssige værdi 800. Med en skattepligtig indkomst på 800 vil virksomheden skulle betale en skat på 320. Virksomheden indregner ikke den udskudte skatteforpligtelse på 320, eftersom den opstår som følge af den første indregning af aktivet.

▼B

Fradragsberettigede midlertidige forskelle

24. **Et udskudt skatteaktiv skal indregnes for alle fradragsberettigede midlertidige forskelle, i det omfang det er sandsynligt, at der vil være en skattepligtig indkomst til rådighed, hvori den fradragsberettigede midlertidige forskel kan udnyttes, medmindre det udskudte skatteaktiv opstår som følge af:**

(a) **negativ goodwill, der behandles som udskudt indtægt i overensstemmelse med IAS 22, Virksomhedssammenslutninger, eller**

(b) **den første indregning af et aktiv eller en forpligtelse i en transaktion som:**

(i) **ikke er en virksomhedssammenslutning og**

(ii) **på transaktionstidspunktet hverken påvirker regnskabsmæssigt overskud eller skattepligtig indkomst (skattemæssigt underskud).**

Ved fradragsberettigede midlertidige forskelle, der vedrører investeringer i dattervirksomheder, filialer og associerede virksomheder samt kapitalandele i joint ventures, skal et udskudt skatteaktiv imidlertid indregnes i overensstemmelse med afsnit 44.

25. Det er underforstået, at den regnskabsmæssige værdi ved indregning af en forpligtelse i fremtidige regnskabsår bliver genindvundet, ved at der vil ske et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer. Når der sker et træk på virksomhedens ressourcer, kan dele heraf, eller de fulde beløb, være fradragsberettigede ved opgørelsen af skattepligtig indkomst for et senere regnskabsår, i hvilket forpligtelsen indregnes. I sådanne tilfælde vil der være en midlertidig forskel mellem den regnskabsmæssige værdi af forpligtelsen og dens skattemæssige værdi. Således vil der opstå et udskudt skatteaktiv med hensyn til de indkomstskatter, der vil kunne genindvindes i fremtidige regnskabsår, når denne del af forpligtelsen tillades fratrukket ved opgørelsen af skattepligtig indkomst. Ligeledes er det tilfældet, hvor den regnskabsmæssige værdi af et aktiv er lavere end dets skattemæssige værdi, at forskellen medfører et udskudt skatteaktiv med hensyn til de indkomstskatter, der vil kunne genindvindes i fremtidige regnskabsår.

Eksempel

En virksomhed indregner en forpligtelse på 100 for skyldige periodiserede omkostninger til produktgarantier. Skattemæssigt vil omkostninger til garantiforpligtelser ikke være fradragsberettigede, før end virksomheden udbetaler erstatning. Skattesatsen er 25 %.

Den skattemæssige værdi af forpligtelsen er nul (regnskabsmæssig værdi på 100, med fradrag af det beløb, der vil være skattemæssigt fradragsberettiget med hensyn til forpligtelsen i fremtidige regnskabsår). Når forpligtelsen indfries til den regnskabsmæssige værdi, vil virksomheden reducere sin fremtidige skattepligtige indkomst med et beløb på 100 og, således, reducere dens fremtidige skattebetalinger med 25 (100 til 25 %). Forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi på 100 og den skattemæssige værdi på nul er en fradragsberettiget midlertidig forskel på 100. Virksomheden indregner derfor et udskudt skatteaktiv på 25 (100 til 25 %) under forudsætning af, at det er sandsynligt, at virksomheden i fremtidige regnskabsår vil have en skattepligtig indkomst, der er tilstrækkeligt til at udnytte de reducerede skattebetalinger.

26. Følgende er eksempler på fradragsberettigede midlertidige forskelle, der medfører udskudte skatteaktiver:

(a) omkostninger til pensionsydelser kan fratrækkes ved opgørelsen af regnskabsmæssigt overskud, i takt med at den ansatte udfører en arbejdsydelse, men fratrækkes ved opgørelsen af skattepligtig indkomst enten når virksomheden indbetaler bidrag til en fond, eller når pensionsydelserne betales af virksomheden. Der opstår en midlertidig forskel mellem den regnskabsmæssige værdi af forpligtelsen og den skattemæssige værdi. Den skattemæssige værdi af forpligtelsen er sædvanligvis nul. En sådan fradragsberettiget midlertidig forskel medfører et udskudt skatteaktiv, eftersom økonomiske fordele vil tilgå virksomheden i form af et fradrag i den skattepligtige indkomst, når bidrag eller ydelser betales,

(b) forskningsomkostninger indregnes ved opgørelsen af regnskabsmæssigt overskud i det regnskabsår omkostningerne er afholdt, men kan ikke tillades som fradrag ved opgørelsen af skattepligtig indkomst (skattemæssigt underskud) før end i et senere regnskabsår. Forskellen mellem den skattemæssige værdi af forskningsomkostningerne, der består af de beløb, skattemyndighederne vil tillade som fradrag i

▼B

fremtidige regnskabsår og den regnskabsmæssige værdi på nul, er en fradragsberettiget midlertidig forskel, der medfører et udskudt skatteaktiv,

(c) ved en virksomhedssammenslutning, som er en virksomhedsovertagelse, allokeres kostprisen for den overtagne virksomhed til de indregnede aktiver og forpligtelser med udgangspunkt i deres dagsværdi på transaktionstidspunktet. Når en forpligtelse indregnes ved overtagelsen, men de dermed forbundne omkostninger ikke fratrækkes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst før end i et senere regnskabsår, opstår en fradragsberettiget midlertidig forskel, som medfører et udskudt skatteaktiv. Et udskudt skatteaktiv opstår tillige, når dagsværdien af et overtaget identificerbart aktiv er mindre end dets skattemæssige værdi. I begge tilfælde påvirkes goodwill af det deraf følgende udskudte skatteaktiv (jvf. afsnit 66), og

(d) visse aktiver kan indregnes til dagsværdi eller kan omvurderes, uden at der foretages tilsvarende skattemæssige reguleringer (jvf. afsnit 20). En fradragsberettiget midlertidig forskel opstår, hvis den skattemæssige værdi af aktivet overstiger dets regnskabsmæssige værdi.

27. Udligning af fradragsberettigede midlertidige forskelle medfører fradrag ved opgørelsen af skattepligtig indkomst for fremtidige regnskabsår. Økonomiske fordele i form af reduktioner i skattebetalinger vil imidlertid alene tilgå virksomheden, hvis den har en tilstrækkelig skattepligtig indkomst til, at fradragene kan modregnes heri. Derfor indregner virksomheden alene udskudte skatteaktiver, når det er sandsynligt, at der vil være skattepligtig indkomst til rådighed, hvori de fradragsberettigede midlertidige forskelle kan udnyttes.

28. Det er sandsynligt, at der vil være skattepligtig indkomst til rådighed, hvori de fradragsberettigede midlertidige forskelle kan udnyttes, når der henhørende under samme skattejurisdiktion og samme skattepligtige enhed er tilstrækkelige skattepligtige midlertidige forskelle, der forventes udlignet:

(a) i det samme regnskabsår som den forventede udligning af den fradragsberettigede midlertidige forskel eller

(b) i regnskabsår, hvor et skattemæssigt underskud, der opstår fra det udskudte skatteaktiv, kan frem- eller tilbageføres.

Under sådanne omstændigheder indregnes det udskudte skatteaktiv i det regnskabsår, hvor de fradragsberettigede midlertidige forskelle opstår.

29. Når der ikke er tilstrækkelige skattepligtige midlertidige forskelle henhørende under samme skattejurisdiktion og samme skattepligtige enhed, indregnes det udskudte skatteaktiv, i det omfang:

(a) det er sandsynligt, at virksomheden vil have tilstrækkelig skattepligtig indkomst henhørende under samme skattejurisdiktion og samme skattepligtige enhed i det samme regnskabsår, hvor udligningen af den fradragsberettigede midlertidige forskel finder sted (eller i de regnskabsår, hvor et skattemæssigt underskud, der opstår som følge af det udskudte skatteaktiv, kan frem- eller tilbageføres). Når virksomheden vurderer, hvorvidt der vil være tilstrækkelig skattepligtig indkomst i fremtidige regnskabsår, ser den bort fra skattepligtige beløb, der opstår som følge af fradragsberettigede midlertidige forskelle, som forventes at opstå i fremtidige regnskabsår, eftersom det udskudte skatteaktiv, der opstår som følge af disse fradragsberettigede midlertidige forskelle, selv vil kræve fremtidig skattepligtig indkomst, hvis det skal kunne udnyttes, eller

(b) virksomheden har mulighed for skatteplanlægning, der vil skabe skattepligtig indkomst i de relevante regnskabsår.

30. Skatteplanlægningsmuligheder er handlinger, som virksomheden vil kunne foretage for at skabe eller forøge den skattepligtige indkomst i et bestemt regnskabsår, inden udløbet af fristen for udnyttelse af det fremførte skattemæssige underskud eller skattemæssige fradrag. Eksempelvis kan skattepligtig indkomst i visse jurisdiktioner skabes eller øges ved:

(a) at vælge at renteindtægter beskattes, enten på basis af modtagne eller tilgodehavende renter,

(b) at udskyde kravet om visse fradrag i skattepligtig indkomst,

(c) at sælge, og måske tilbagelease, aktiver der er steget i værdi, men hvor den skattemæssige værdi ikke er blevet tilsvarende reguleret for at afspejle en sådan værdistigning, og

▼B

(d) salg af et aktiv, der frembringer ikke-skattepligtig indkomst (såsom, i visse jurisdiktioner, en statsobligation), for at købe en anden investering, der frembringer skattepligtig indkomst.

Hvor mulighed for skatteplanlægning fremskynder skattepligtig indkomst fra et senere regnskabsår til et foregående regnskabsår, afhænger udnyttelsen af et skattemæssigt underskud eller fremførsel af skattemæssige fradrag stadig af tilstedeværelsen af skattepligtig indkomst fra andre kilder end midlertidige forskelle, der opstår i fremtiden.

31. Når virksomheden for nylig har været tabsgivende, skal den overveje vejledningen i afsnit 35 og 36.

Negativ goodwill

32. Denne standard tillader ikke indregning af et udskudt skatteaktiv, der opstår som følge af fradragsberettigede midlertidige forskelle i forbindelse med negativ goodwill, der behandles som udskudt indtægt i overensstemmelse med IAS 22, Virksomhedssammenslutninger, eftersom negativ goodwill er et restbeløb, og indregningen af det udskudte skatteaktiv vil øge den regnskabsmæssige værdi af negativ goodwill.

Første indregning af et aktiv eller en forpligtelse

33. Et udskudt skatteaktiv opstår eksempelvis på tidspunktet for den første indregning af et aktiv, når ikke-skattepligtige statstilskud vedrørende et aktiv fratrækkes ved beregningen af den regnskabsmæssige værdi af aktivet, men skattemæssigt ikke fratrækkes det afskrivningsberettigede beløb for aktivet (med andre ord dets skattemæssige værdi). Aktivets regnskabsmæssige værdi er mindre end dets skattemæssige værdi, og dette medfører en fradragsberettiget midlertidig forskel. Statstilskud kan tillige indregnes som udskudt indtægt, og i det tilfælde er forskellen mellem den udskudte indtægt og dets skattemæssige værdi på nul en fradragsberettiget midlertidig forskel. Uanset hvilken præsentationsmetode, virksomheden vælger, indregner den ikke det deraf følgende udskudte skatteaktiv, af den i afsnit 22 nævnte årsag.

Uudnyttede skattemæssige underskud og uudnyttede skattemæssige fradrag

34. **Et udskudt skatteaktiv hidrørende fra fremførsel af uudnyttede skattemæssige underskud og uudnyttede skattemæssige fradrag skal indregnes, i det omfang det er sandsynligt, at der vil være fremtidig skattepligtig indkomst til rådighed, hvori uudnyttede skattemæssige underskud og uudnyttede skattemæssige fradrag kan udnyttes.**

35. Kriterierne for at indregne udskudte skatteaktiver, der opstår ved fremførsel af uudnyttede skattemæssige underskud og skattemæssige fradrag, er de samme som kriterierne for at indregne udskudte skatteaktiver, der opstår som følge af fradragsberettigede midlertidige forskelle. Forekomsten af uudnyttede skattemæssige underskud er imidlertid et tydeligt tegn på, at der muligvis ikke vil være en fremtidig skattepligtig indkomst. Når virksomheden for nylig har været tabsgivende, indregner den derfor alene et udskudt skatteaktiv som følge af uudnyttede skattemæssige underskud og skattemæssige fradrag, i det omfang virksomheden har tilstrækkelige skattepligtige midlertidige forskelle, eller der foreligger anden overbevisende dokumentation for, at der vil være tilstrækkelig skattepligtig indkomst til rådighed til, at de uudnyttede skattemæssige underskud og uudnyttede skattemæssige fradrag vil kunne udnyttes af virksomheden. I sådanne tilfælde kræves i henhold til afsnit 82 oplysning af beløbet for det udskudte skatteaktiv og hvilke informationer, der indikerer, at det bør indregnes.

36. Virksomheden anvender følgende kriterier ved vurderingen af sandsynligheden for, om der vil være skattepligtig indkomst til rådighed, hvori de uudnyttede skattemæssige underskud eller uudnyttede skattemæssige fradrag kan udnyttes:

(a) hvorvidt virksomheden har tilstrækkelige skattepligtige midlertidige forskelle, henhørende under samme skattejurisdiktion og samme skattepligtige enhed, som vil medføre skattepligtige beløb, hvori de uudnyttede skattemæssige underskud eller uudnyttede skattemæssige fradrag kan udnyttes, inden fristen herfor udløber,

(b) hvorvidt det er sandsynligt, at virksomheden vil have skattepligtig indkomst før udløbet af fristen for udnyttelse af de uudnyttede skattemæssige underskud eller uudnyttede skattemæssige fradrag,

(c) hvorvidt de uudnyttede skattemæssige underskud følger af identificerbare årsager, som sandsynligvis ikke vil gentage sig, og

▼B

(d) hvorvidt virksomheden har mulighed for at foretage skatteplanlægning (jvf. afsnit 30), som vil skabe skattepligtig indkomst i det regnskabsår, hvor de uudnyttede skattemæssige underskud eller uudnyttede skattemæssige fradrag kan udnyttes.

I det omfang det ikke er sandsynligt, at der vil være skattepligtig indkomst til rådighed, hvori de uudnyttede skattemæssige underskud eller uudnyttede skattemæssige fradrag kan udnyttes, indregnes det udskudte skatteaktiv ikke.

Revurdering af ikke-indregnede udskudte skatteaktiver

37. På hver balancedag skal virksomheden revurdere ikke-indregnede udskudte skatteaktiver. Virksomheden indregner et tidligere ikke indregnet udskudt skatteaktiv, i det omfang det er blevet sandsynligt, at fremtidig skattepligtig indkomst vil gøre det muligt at genindvinde et udskudt skatteaktiv. Eksempelvis kan forbedrede handelsvilkår øge sandsynligheden for, at virksomheden vil kunne frembringe tilstrækkelig skattepligtig indkomst i fremtiden til, at det udskudte skatteaktiv kan overholde de indregningskriterier, der er opstillet i afsnit 24 eller 34. Et andet eksempel er, når virksomheden revurderer udskudte skatteaktiver på datoen for en virksomhedssammenslutning eller efterfølgende (jvf. afsnit 67 og 68).

Investeringer i dattervirksomheder, filialer og associerede virksomheder og kapitalandele i joint ventures

38. Midlertidige forskelle opstår, når den regnskabsmæssige værdi af investeringer i dattervirksomheder, filialer og associerede virksomheder eller kapitalandele i joint ventures (dvs. modervirksomhedens eller investors andel af nettoaktiverne i dattervirksomheden, filialen, den associerede virksomhed eller den virksomhed, der er investeret i, inklusive den regnskabsmæssige værdi af goodwill) afviger fra den skattemæssige værdi (ofte kostprisen) af investeringen eller kapitalandelen. Sådanne forskelle kan opstå under en række forskellige omstændigheder, eksempelvis:

(a) hvis der i dattervirksomheder, filialer og associerede virksomheder eller joint ventures er ikke-udloddet overskud,

(b) ændringer i valutakurser, når en modervirksomhed og dets dattervirksomhed er hjemmehørende i forskellige lande og

(c) den regnskabsmæssige værdi af en investering i en associeret virksomhed reduceres til det beløb, hvormed den kan genindvindes.

I koncernregnskaber kan den midlertidige forskel afvige fra den midlertidige forskel, der indregnes for investeringen i modervirksomhedens årsregnskab, hvis modervirksomheden i sit årsregnskab indregner investeringen til kostpris eller omvurderet værdi.

39. **Virksomheden skal indregne en udskudt skatteforpligtelse for alle skattepligtige midlertidige forskelle i forbindelse med investeringer i dattervirksomheder, filialer og associerede virksomheder eller kapitalandele i joint ventures, medmindre begge de følgende betingelser er opfyldt:**

(a) **modervirksomheden, investor eller venturedeltager er i stand til at styre tidspunktet for udligningen af den midlertidige forskel, og**

(b) **det er sandsynligt, at den midlertidige forskel ikke vil blive udlignet inden for en overskuelig fremtid.**

40. Eftersom en modervirksomhed styrer sine dattervirksomheders udbyttepolitik, er den i stand til at styre tidspunktet for udligningen af de midlertidige forskelle vedrørende investeringen i disse virksomheder (inklusive de midlertidige forskelle, der opstår ikke alene af ikke-udloddet overskud, men tillige af valutakursforskelle). Desuden vil det ofte være umuligt at opgøre de indkomstskatter, der vil skulle betales, når den midlertidige forskel bliver udlignet. Når modervirksomheden har besluttet, at disse overskud ikke skal udloddes inden for en overskuelig fremtid, indregner modervirksomheden derfor ikke en udskudt skatteforpligtelse. De samme hensyn gælder investeringer i filialer.

41. Virksomheden indregner i egen valuta de ikke-monetære aktiver og forpligtelser i en udenlandsk virksomhed, som er en integreret del af virksomhedens aktivitet (jvf. IAS 21, Valutaomregning). Opgøres den skattepligtige indkomst eller det skattemæssige underskud i den udenlandske virksomhed (og, således, den skattemæssige værdi af dens ikke-monetære aktiver og forpligtelser) i udenlandsk valuta, medfører ændringer i valutakursen midlertidige forskelle. Eftersom sådanne midlertidige forskelle vedrører den udenlandske virksomheds egne aktiver og

▼B

forpligtelser snarere end den regnskabsaflæggende virksomheds investering i denne udenlandske virksomhed, indregner den regnskabsaflæggende virksomhed den deraf følgende udskudte skatteforpligtelse eller (i henhold til afsnit 24) det udskudte skatteaktiv. Den deraf følgende udskudte skat indregnes som indtægt eller omkostning i resultatopgørelsen (jvf. afsnit 58).

42. En investor i en associeret virksomhed styrer ikke denne virksomhed og har normalt ikke mulighed for at bestemme sin udbyttepolitik. Det følger heraf, at en investor, hvis der ikke eksisterer en aftale, hvor det bestemmes, at den associerede virksomheds overskud ikke skal udloddes inden for en overskuelig fremtid, indregner en udskudt skatteforpligtelse, der følger af skattepligtige midlertidige forskelle i forbindelse med investeringen i den associerede virksomhed. Der kan være tilfælde, hvor en investor ikke har mulighed for at opgøre, hvor meget skat, der vil skulle betales, hvis kostprisen ved investeringen i en associeret virksomhed genindvindes, men hvor det kan opgøres, at skatten vil svare til eller overstige et vist minimumsbeløb. I sådanne tilfælde måles den udskudte skatteforpligtelse til dette beløb.

43. Aftalen mellem parterne i et joint venture omfatter sædvanligvis fordelingen af overskud og fastsætter, hvorvidt beslutninger i sådanne sager kræver tilslutning fra samtlige deltagere eller fra et nærmere angivet flertal af deltagerne. Når venturedeltageren har mulighed for at styre fordelingen af overskud, og når det er sandsynligt, at overskuddet ikke vil blive udloddet i en overskuelig fremtid, indregnes en udskudt skatteforpligtelse ikke.

44. **Virksomheden må udelukkende indregne et udskudt skatteaktiv for alle fradragsberettigede midlertidige forskelle, der opstår fra investeringer i dattervirksomheder, filialer, og associerede virksomheder samt kapitalandele i joint ventures, i det omfang det er sandsynligt, at:**

(a) **den midlertidige forskel vil blive udlignet inden for en overskuelige fremtid, og**

(b) **der vil være en skattepligtig indkomst til rådighed, hvori den midlertidige forskel kan udnyttes.**

45. Ved vurderingen af, hvorvidt et udskudt skatteaktiv skal indregnes for fradragsberettigede midlertidige forskelle i forbindelse med investeringer i dattervirksomheder, filialer, og associerede virksomheder samt kapitalandele i joint ventures, skal virksomheden tage vejledningen i afsnit 28-31 i betragtning.

MÅLING

46. **Aktuelle skatteforpligtelser (aktiver) for indeværende og tidligere regnskabsår skal måles til det beløb, der forventes betalt til (genindvundet fra) skattemyndighederne, ved anvendelse af de skattesatser (og skattelove), som er vedtaget eller i al væsentlighed vedtaget på balancedagen.**

47. **Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser skal måles til den skattesats, der forventes at gælde for det regnskabsår, hvor aktivet realiseres eller forpligtelsen indfries, baseret på skattesatser (og skattelove), som er vedtaget eller i al væsentlighed vedtaget på balancedagen.**

48. Aktuelle og udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser måles sædvanligvis ved anvendelse af vedtagne skattesatser (og skattelove). I visse jurisdiktioner har regeringens bekendtgørelse af skattesatser (og skattelove) samme virkning som den lovmæssige vedtagelse, som kan følge adskillige måneder senere. Under disse omstændigheder måles skatteaktiver og skatteforpligtelser ved anvendelse af de bekendtgjorte skattesatser (og skattelove).

49. Når der gælder forskellige skattesatser for forskellige skattepligtige indkomstniveauer, måles udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser ved anvendelse af de gennemsnitlige satser, som forventes at gælde for den skattepligtige indkomst (det skattemæssige underskud) for de regnskabsår, hvor de midlertidige forskelle forventes at blive udlignet.

50. [Ophævet].

51. **Målingen af udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver skal afspejle de skattemæssige konsekvenser, der vil følge af den måde, hvorpå virksomheden på balancedagen forventer at genindvinde eller afvikle den regnskabsmæssige værdi af sine aktiver og forpligtelser.**

▼B

52. I visse jurisdiktioner kan den måde, hvorpå virksomheden genindvinder (afvikler) den regnskabsmæssige værdi af et aktiv (en forpligtelse), påvirke en af eller begge de følgende:

(a) den skattesats, der er gældende, når virksomheden genindvinder (afvikler) den regnskabsmæssige værdi af aktivet (forpligtelsen), og

(b) aktivets (forpligtelsens) skattemæssige værdi.

I sådanne tilfælde måler virksomheden udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver ved anvendelse af den skattesats og den skattemæssige værdi, der er i overensstemmelse med, hvordan genindvindingen eller afviklingen forventes at finde sted.

Eksempel A

Et aktiv har en regnskabsmæssig værdi på 100 og en skattemæssig værdi på 60. En skattesats på 20 % ville gælde, hvis aktivet blev solgt, og en skattesats på 30 % ville gælde for anden indtægt.

Virksomheden indregner en udskudt skatteforpligtelse på 8 (20 % skat af 40), hvis den forventer at sælge aktivet uden videre brug, og en udskudt skatteforpligtelse på 12 (30 % af 40), hvis den forventer at beholde aktivet og genindvinde dets regnskabsmæssige værdi ved brug.

Eksempel B

Et aktiv med en kostpris på 100 og en regnskabsmæssig værdi på 80 opskrives til 150. Der foretages ingen tilsvarende skattemæssig regulering. Akkumulerede skattemæssige afskrivninger er 30, og skattesatsen er 30 %. Hvis aktivet sælges til en pris, der overstiger kostprisen, vil de akkumulerede skattemæssige afskrivninger på 30 indgå i den skattepligtige indkomst, men salgsavancen ud over kostprisen vil ikke være skattepligtig.

Den skattemæssige værdi af aktivet er 70, og der er en skattepligtig midlertidig forskel på 80. Hvis virksomheden forventer at genindvinde den regnskabsmæssige værdi ved anvendelse af aktivet, må den frembringe en skattepligtig indkomst på 150, men den vil udelukkende være i stand til at foretage en afskrivning på 70. På dette grundlag er der en udskudt skatteforpligtelse på 24 (30 % af 80). Hvis virksomheden forventer at genindvinde den regnskabsmæssige værdi gennem salg af aktivet med det samme til en salgsavance på 150, opgøres den udskudte skatteforpligtelse som følger:

	Skattepligtig midlertidig	Udskudt skatte-forskel	Skattesats forpligtelse
Akkumulerede skattemæssige afskrivninger	30	30 %	9
Avance ud over kostpris	50	nul	—
I alt	80		9

Bemærkning: (I overensstemmelse med afsnit 61 indregnes den yderligere udskudte skat, der opstår ved omvurderingen, direkte på egenkapitalen.)

Eksempel C

Forholdene er de samme som i eksempel B, bortset fra at, hvis aktivet sælges til mere end kostpris, vil de akkumulerede skattemæssige afskrivninger indgå i den skattepligtige indkomst (beskattet med 30 %), og salgsavancen vil blive beskattet med 40 % efter fradrag af en inflationskorrigeret kostpris på 110.

Hvis virksomheden forventer at genindvinde den regnskabsmæssige værdi ved anvendelse af aktivet, må den frembringe en skattepligtig indkomst på 150, men den vil udelukkende være i stand til at foretage en afskrivning på 70. På dette grundlag er der en skattemæssige værdi på 70, en skattepligtig midlertidig forskel på 80 og en udskudt skatteforpligtelse på 24 (30 % af 80) som i eksempel B.

Hvis virksomheden forventer at genindvinde den regnskabsmæssige værdi ved straks at sælge aktivet til en salgsavance på 150, vil den kunne fratrække den indekserede kostpris på 110. Nettoavancen på 40 vil blive beskattet med 40 %. Derudover vil de akkumulerede skattemæssige afskrivninger på 30 blive indregnet i den skattepligtige indkomst og beskattet med 30 %. På dette grundlag er den skattemæssige værdi 80 (110 minus 30), der er en skattepligtig midlertidig forskel på 70, og der er en udskudt skatteforpligtelse på 25 (40 % af 40 plus 30 % af 30).

▼B

Hvis den skattemæssige værdi ikke umiddelbart fremgår af dette eksempel, kan det være en hjælp at sammenligne med det grundlæggende princip beskrevet i afsnit 10.

Bemærkning: (I overensstemmelse med afsnit 61 indregnes den yderligere udskudte skat, der opstår ved omvurderingen, direkte på egenkapitalen.)

52A. I visse jurisdiktioner skal indkomstskatter betales til en højere eller lavere sats, hvis en del af eller hele overskuddet eller det overførte resultat udbetales som udbytte til virksomhedens aktionærer. I visse andre jurisdiktioner kan det udløse tilbagebetaling eller betaling af indkomstskatter, hvis en del af eller hele overskuddet eller det overførte overskud udbetales som udbytte til virksomhedens aktionærer. I disse tilfælde måles aktuelle og udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser til den gældende skattesats for ikke-udloddet overskud.

52B. I de i afsnit 52A omtalte tilfælde indregnes de skattemæssige konsekvenser af udbytte, når forpligtelsen til at udbetale udbytte indregnes. De skattemæssige konsekvenser af udbytte er mere direkte knyttet til tidligere transaktioner eller begivenheder end til udlodninger til ejere. Derfor indregnes de skattemæssige konsekvenser af udbytte i årets resultat i henhold til afsnit 58, undtagen når de skattemæssige konsekvenser af udbytte hidrører fra de i afsnit 58(a) og (b) beskrevne tilfælde.

Eksempel til illustration af afsnit 52A og 52B

Følgende eksempel omhandler målingen af aktuelle og udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser for virksomheden i en jurisdiktion, hvor indkomstskatter skal betales til en højere sats for ikke-udloddet overskud (50 %), hvor et beløb kan tilbagebetales, når overskud udloddes. Skattesatsen for udloddet overskud er 35 %. På balancedagen, 31. December 20X1 indregner virksomheden ikke en forpligtelse for udbytte, som foreslås eller uddeles efter balancedagen. Som følge heraf indregnes intet udbytte i år 20X1. Den skattepligtige indkomst for 20X1 er 100 000. Den skattepligtige midlertidige nettoforskel for år 20X1 er 40 000.

Virksomheden indregner en aktuel skatteforpligtelse og en aktuel skatteomkostning på 50 000. Der indregnes ikke noget aktiv for det beløb, der potentielt kan tilbagebetales ved en fremtidig udbyttebetaling. Virksomheden indregner ligeledes en udskudt skatteforpligtelse og en udskudt skatteomkostning på 20 000 (50 % af 40 000) for de indkomstskatter, virksomheden skal betale, når den genindvinder eller indfrier den regnskabsmæssige værdi af sine aktiver og forpligtelser, på grundlag af den gældende skattesats for ikke-udloddet overskud.

Efterfølgende indregner virksomheden den 15. marts 20X2 udbytte på 10 000 fra tidligere driftsresultat som en forpligtelse.

Den 15. marts 20X2 indregner virksomheden genindvundne indkomstskatter på 1 500 (15 % af udbyttet indregnet som en forpligtelse) som et aktuelt skatteaktiv og en reduktion i aktuelle skatteomkostninger for 20X2.

53. **Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser må ikke diskonteres.**

54. En pålidelig opgørelse af udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser på diskonteringsbasis kræver en detaljeret plan over tidspunktet for udligning af hver enkelt midlertidig forskel. I mange tilfælde er udarbejdelsen af en sådan plan umulig eller yderst kompleks. Derfor er det uhensigtsmæssigt at kræve diskontering af udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser. At tillade, men ikke kræve, diskontering ville medføre, at udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser ikke være sammenlignelige virksomheder imellem. Derfor hverken kræver eller tillader denne standard diskontering af udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser.

55. Midlertidige forskelle opgøres med udgangspunkt i den regnskabsmæssige værdi af et aktiv eller en forpligtelse. Dette gælder selv hvor den regnskabsmæssige værdi i sig selv er opgjort på diskonteringsbasis, eksempelvis i tilfældet med pensionsforpligtelser (jvf. IAS 19, Personaleydelser).

56. **Den regnskabsmæssige værdi af et udskudt skatteaktiv skal gennemgås på hver balancedag. Virksomheden skal reducere den regnskabsmæssige værdi af et udskudt skatteaktiv, i det omfang det ikke længere er sandsynligt, at der vil være tilstrækkelig skattepligtig indkomst til, at fordelen ved en del af eller hele dette udskudte skatteaktiv kan udnyttes. Sådanne reduktioner skal tilbageføres, i det omfang det bliver sandsynligt, at der vil være tilstrækkelig skattepligtig indkomst.**

▼B

INDREGNING AF AKTUEL OG UDSKUDT SKAT

57. Den regnskabsmæssige behandling af en transaktion eller anden begivenheds indvirkning på den aktuelle og udskudte skat svarer til den regnskabsmæssige behandling af selve transaktionen eller begivenheden. Dette princip er implementeret i afsnit 58-68.

Resultatopgørelse

58. **Aktuel og udskudt skat skal indregnes som indtægt eller omkostning og medtages i årets resultat, undtagen i det omfang skatten opstår som følge af:**

(a) **en transaktion eller begivenhed, som i det samme eller et andet regnskabsår indregnes direkte på egenkapitalen (jvf. afsnit 61-65), eller**

(b) **en virksomhedssammenslutning, som er en virksomhedsovertagelse (jvf. afsnit 66-68).**

59. De fleste udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver opstår, når indtægter eller omkostninger indgår i det regnskabsmæssige overskud for et regnskabsår, men i den skattepligtige indkomst (det skattemæssige underskud) i et andet regnskabsår. Den deraf følgende udskudte skat indregnes i resultatopgørelsen. Dette sker i følgende tilfælde:

(a) renter, royalty eller udbytte modtages bagud og indgår i regnskabsmæssigt overskud på en tidsmæssig basis i overensstemmelse med IAS 18, Omsætning, men indgår i skattepligtig indkomst (skattemæssigt underskud) på kontantbasis, og

(b) omkostninger til immaterielle aktiver er blevet aktiveret i overensstemmelse med IAS 38, Immaterielle aktiver, og afskrives i resultatopgørelsen, men blev fratrukket skattemæssigt, da de blev afholdt.

60. Den regnskabsmæssige værdi af udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser kan ændre sig, selv om der ikke sker nogen ændring i beløbet for de dermed forbundne midlertidige forskelle. Dette kan eksempelvis være en følge af:

(a) en ændring i skattesatserne eller skattelovgivningen,

(b) en revurdering af muligheden for at genindvinde udskudte skatteaktiver eller

(c) en ændring i den måde, hvorpå et aktiv forventes genindvundet.

Den deraf følgende udskudte skat indregnes i resultatopgørelsen, undtagen i det omfang den kan henføres til poster, der tidligere er indregnet på egenkapitalen (jvf. afsnit 63).

Poster indregnet direkte på egenkapitalen

61. **Aktuel og udskudt skat skal indregnes direkte på egenkapitalen, hvis skatten vedrører poster, som i det samme eller et andet regnskabsår er indregnet direkte på egenkapitalen.**

62. De internationale regnskabsstandarder kræver eller tillader, at visse poster indregnes direkte på egenkapitalen. Eksempler på sådanne poster er:

(a) en ændring i regnskabsmæssig værdi, der opstår som følge af omvurdering af materielle anlægsaktiver (jvf. IAS 16, Materielle anlægsaktiver),

(b) en regulering primo i overført resultat, der følger af enten ændret regnskabspraksis, som anvendes med tilbagevirkende kraft, eller korrektion af en fundamentale fejl (jvf. IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis),

(c) valutakursforskelle, der opstår ved omregning af årsregnskaberne for selvstændige udenlandske enheder (jvf. IAS 21, Valutaomregning), og

(d) beløb, der opstår på tidspunktet for første indregning af et sammensat finansielt instruments egenkapitalelement (jvf. afsnit 23).

63. I særlige tilfælde kan det være vanskeligt at opgøre beløbet for aktuel og udskudt skat, der vedrører poster, som er indregnet på egenkapitalen. Dette kan eksempelvis være tilfældet, når:

(a) der er flere indkomstskatteniveauer, og det er umuligt at fastslå, til hvilken sats et givent element af skattepligtig indkomst (skattemæssigt underskud) er beskattet,

▼B

(b) en ændring i skattesatsen eller andre skatteregler påvirker et udskudt skatteaktiv eller en udskudt forpligtelse, der (helt eller delvist) er tilknyttet en post, som tidligere er indregnet på egenkapitalen, eller

(c) virksomheden beslutter, at et udskudt skatteaktiv skal indregnes, eller ikke længere skal indregnes fuldt ud, og det udskudte skatteaktiv (helt eller delvist) vedrører en post, som tidligere er indregnet direkte på egenkapitalen.

I sådanne tilfælde baseres den aktuelle og udskudte skat, der vedrører poster, som er indregnet på egenkapitalen, på en rimelig pro rata-allokering af den aktuelle og udskudte skat for enheden i den pågældende skattejurisdiktion, eller anden metode, hvorved der opnås en efter omstændighederne mere hensigtsmæssig allokering.

64. IAS 16, Materielle anlægsaktiver, angiver ikke, hvorvidt virksomheden hvert år fra reserver for opskrivninger skal overføre et beløb til overført resultat, der svarer til forskellen mellem afskrivningen af et opskrevet aktiv og afskrivningen baseret på dette aktivs kostpris. Hvis virksomheden foretager en sådan overførsel, overføres beløbet efter fradrag af enhver forbunden udskudt skat. Tilsvarende overvejelser gælder for overførsler, der foretages ved salg af et materielt anlægsaktiv.

65. Når et aktiv omvurderes skattemæssigt, og omvurderingen knytter sig til en regnskabsmæssig omvurdering i et foregående regnskabsår, eller til en, som forventes foretaget i et fremtidigt regnskabsår, indregnes den skattemæssige virkning af såvel det omvurderede aktiv som reguleringen af den skattemæssige værdi på egenkapitalen i de regnskabsår, hvor de forekommer. Hvis den skattemæssige omvurdering derimod ikke knytter sig til en regnskabsmæssig omvurdering i et foregående regnskabsår, eller til en, som forventes foretaget i et fremtidigt regnskabsår, indregnes den skattemæssige virkning af reguleringen af den skattemæssige værdi i resultatopgørelsen.

65A. Når virksomheden udbetaler udbytte til sine aktionærer kan der være krav om, at den skal betale en del af udbyttet til skattemyndighederne på vegne af aktionærerne. Et sådant beløb, som er betalt eller skal betales til skattemyndighederne indregnes på egenkapitalen som en del af udbyttet.

Udskudt skat som følge af en virksomhedssammenslutning

66. Som beskrevet i afsnit 19 og 26(c) kan der opstå midlertidige forskelle ved en virksomhedssammenslutning, som er en virksomhedsovertagelse. I overensstemmelse med IAS 22, Virksomhedssammenslutninger, indregner virksomheden alle deraf følgende udskudte skatteaktiver (i det omfang de opfylder indregningskriterierne i afsnit 24) eller udskudte skatteforpligtelser som identificerbare aktiver og forpligtelser på overtagelsestidspunktet. Således påvirker disse udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser goodwill eller negativ goodwill. I overensstemmelse med afsnit 15(a) og 24(a) indregner virksomheden imidlertid ikke udskudte skatteforpligtelser hidrørende fra selve goodwillen (hvis afskrivning på goodwill ikke er skattemæssigt fradragsberettiget), og udskudte skatteaktiver, der opstår af ikke-skattepligtig negativ goodwill, der behandles som udskudt indtægt.

67. Som følge af en virksomhedssammenslutning kan en overtagende virksomhed betragte det som sandsynligt, at denne vil genindvinde egne udskudte skatteaktiver, der ikke var indregnet forud for virksomhedssammenslutningen. Eksempelvis kan den overtagende virksomhed tænkes at være i stand til at udnytte fordelen ved modregning af sine uudnyttede skattemæssige underskud i den fremtidige skattepligtige indkomst hos den overtagne virksomhed. I sådanne tilfælde indregner den overtagende virksomhed et udskudt skatteaktiv og medtager dette ved opgørelsen af den goodwill eller negative goodwill, der opstår ved virksomhedsovertagelsen.

68. Hvis en overtagende virksomhed ikke indregnede et udskudt skatteaktiv i den overtagne virksomhed som et identificerbart aktiv på tidspunktet for virksomhedssammenslutningen, og dette udskudte skatteaktiv efterfølgende indregnes i den overtagende virksomheds koncernregnskaber, indregnes den deraf følgende udskudte skat i resultatopgørelsen. Derudover foretager den overtagende virksomhed:

(a) regulering af den regnskabsmæssige bruttoværdi af goodwill og de deraf følgende akkumulerede afskrivninger til de beløb, der ville have været registreret, hvis det udskudte skatteaktiv havde været indregnet som et identificerbart aktiv på tidspunktet for virksomhedssammenslutningen, og

▼B

(b) indregning af reduktionen i den regnskabsmæssige nettoværdi af goodwill som omkostning.

Den overtagende virksomhed indregner imidlertid ikke negativ goodwill og øger heller ikke den regnskabsmæssige værdi af negativ goodwill.

Eksempel

En virksomhed har overtaget en dattervirksomhed, der havde fradragsberettigede midlertidige forskelle på 300. Skattesatsen på overtagelsestidspunktet var 30 %. Det deraf følgende udskudte skatteaktiv på 90 blev ikke indregnet som et identificerbart aktiv ved opgørelsen af den goodwill på 500, der hidrørte fra virksomhedsovertagelsen. Goodwill afskrives over 20 år. 2 år efter overtagelsen har virksomheden vurderet, at den fremtidige skattepligtige indkomst sandsynligvis ville være tilstrækkeligt til, at virksomheden kunne genindvinde fordelen af alle de fradragsberettigede midlertidige forskelle.

Virksomheden indregner et udskudt skatteaktiv på 90 (30 % af 300) og, i resultatopgørelsen, en udskudt skatteindtægt på 90. Den reducerer tillige kostprisen af goodwill med 90 og de akkumulerede afskrivninger med 9 (der svarer til 2 års afskrivninger). Forskellen på 81 indregnes som omkostning i resultatopgørelsen. Derfor reduceres kostprisen af goodwill, og de deraf følgende akkumulerede afskrivninger, til de beløb (410 og 41), der ville have været registreret, hvis et udskudt skatteaktiv på 90 havde været indregnet som et identificerbart aktiv på tidspunktet for virksomhedssammenslutningen.

Hvis skattesatsen er steget til 40 %, ville virksomheden indregne et udskudt skatteaktiv på 120 (40 % af 300) og i resultatopgørelsen en udskudt skatteindtægt på 120. Hvis skattesatsen er faldet til 20 %, ville virksomheden indregne et udskudt skatteaktiv på 60 (20 % af 300) og en udskudt skatteindtægt på 60. I begge tilfælde reducerer virksomheden tillige kostprisen af goodwill med 90 og de akkumulerede afskrivninger med 9 og indregner forskellen på 81 som omkostning i resultatopgørelsen.

PRÆSENTATION

Skatteaktiver og skatteforpligtelser

69. **Skatteaktiver og skatteforpligtelser skal i balancen præsenteres separat fra andre aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser skal vises adskilt fra aktuelle skatteaktiver og -forpligtelser.**

70. **Når virksomheden i sit årsregnskab skelner mellem omsætnings- og anlægsaktiver og kortfristede og langfristede forpligtelser, må den ikke klassificere udskudte skatteaktiver (skatteforpligtelser) under omsætningsaktiver (kortfristede forpligtelser).**

Modregning

71. **Virksomheden skal udelukkende modregne aktuelle skatteaktiver og skatteforpligtelser, hvis virksomheden:**

(a) **har en juridisk ret til at modregne de indregnede beløb og**

(b) **har til hensigt enten at nettoafregne eller at realisere aktivet og indfri forpligtelsen samtidigt.**

72. Selv om aktuelle skatteaktiver og -forpligtelser indregnes og måles separat, modregnes de i balancen i henhold til kriterier, svarende til kriterierne opstillet for finansielle instrumenter i IAS 32, Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation. Virksomheden vil normalt have en juridisk ret til at modregne et aktuelt skatteaktiv i en aktuel skatteforpligtelse, når de hidrører fra indkomstskatter, der pålignes af samme skattemyndighed, og denne skattemyndighed tillader virksomheden at foretage eller modtage en samlet nettobetaling.

73. I koncernregnskaber modregnes et aktuelt skatteaktiv i en virksomhed i koncernen udelukkende i en aktuel skatteforpligtelse i en anden virksomhed i koncernen, hvis de pågældende virksomheder har juridisk ret til foretage eller modtage en samlet nettobetaling, og virksomheden har til hensigt at foretage eller modtage en sådan samlet nettobetaling eller at genindvinde aktivet og indfri forpligtelsen samtidig.

74. **Virksomheden må udelukkende modregne udskudte skatteaktiver og udskudte skatteforpligtelser, hvis:**

(a) **virksomheden har en juridisk ret til at modregne aktuelle skatteaktiver i aktuelle skatteforpligtelser og**

▼B

(b) **de udskudte skatteaktiver og de udskudte skatteforpligtelser vedrører indkomstskatter, der af den samme skattemyndighed er pålignet enten for:**

(i) **den samme skattepligtige enhed eller**

(ii) **forskellige skattepligtige enheder, der har til hensigt enten at indfri aktuelle skatteforpligtelser og skatteaktiver på nettobasis eller at realisere aktiverne og indfri forpligtelserne samtidig i hvert fremtidigt regnskabsår, hvor væsentlige beløb for udskudte skatteforpligtelser eller skatteaktiver forventes indfriet eller genindvundet.**

75. For at undgå at skulle udarbejde en detaljeret plan for tidspunktet for udligningen af hver midlertidig forskel kræver denne standard, at virksomheden udelukkende modregner et udskudt skatteaktiv i en udskudt skatteforpligtelse for samme skattepligtige enhed, hvis de hidrører fra indkomstskatter, der er pålignet af samme skattemyndighed, og virksomheden har en juridisk ret til at modregne aktuelle skatteaktiver i aktuelle skatteforpligtelser.

76. I sjældne tilfælde kan virksomheden have en juridisk ret til at modregne, og til hensigt at nettoafregne for visse regnskabsår, men ikke for andre. I sådanne sjældne tilfælde kan det være nødvendigt med en detaljeret planlægning for at opnå sikkerhed for, at den udskudte skatteforpligtelse for en skattepligtig enhed vil resultere i øgede skattebetalinger i det samme regnskabsår, hvor et udskudt skatteaktiv i en anden skattepligtig enhed resulterer i reducerede skattebetalinger for denne anden skattepligtige enhed.

Skatteomkostning

Skatteomkostning (skatteindtægt), der hidrører fra resultatet af ordinær drift

77. **Skatteomkostningen (skatteindtægten), der hidrører fra resultat af ordinær drift, skal fremgå af resultatopgørelsen.**

Valutakursforskelle ved udskudte udenlandske skatteforpligtelser eller skatteaktiver

78. IAS 21, Valutaomregning, kræver at visse valutakursforskelle indregnes som indtægt eller omkostning, men angiver ikke, hvor sådanne forskelle skal indgå i resultatopgørelsen. Hvor valutakursforskelle ved omregning af udskudte udenlandske skatteforpligtelser eller skatteaktiver indregnes i resultatopgørelsen, kan sådanne forskelle således klassificeres som udskudt skatteomkostning (skatteindtægt), hvis denne præsentation betragtes som den mest nyttige for regnskabsbrugere.

OPLYSNING

79. **De væsentligste skatteomkostnings- (skatteindtægts-) elementer skal oplyses separat.**

80. Skatteomkostnings- (skatteindtægts-) elementer kan blandt andet omfatte:

(a) aktuel skatteomkostning (skatteindtægt),

(b) reguleringer indregnet i regnskabsåret vedrørende aktuel skat for tidligere regnskabsår,

(c) det beløb for udskudt skatteomkostning (skatteindtægt), der vedrører midlertidige forskelles opståen og udligning,

(d) det beløb for udskudt skatteomkostning (skatteindtægt), der vedrører ændringer i skattesatser eller indførelsen af nye skatter,

(e) beløbet for den fordel, der opstår som følge af ikke tidligere indregnet skattemæssigt underskud, skattemæssigt fradrag eller midlertidige forskelle for et foregående regnskabsår, som udnyttes til at reducere aktuel skatteomkostning,

(f) beløbet for fordelen af ikke tidligere indregnet skattemæssigt underskud, skattemæssigt fradrag eller midlertidige forskelle for et foregående regnskabsår, som udnyttes til at reducere udskudt skatteomkostning,

(g) udskudt skatteomkostning, der opstår som følge af nedskrivning, eller tilbageførsel af en tidligere nedskrivning af et udskudt skatteaktiv i overensstemmelse med afsnit 56, og

▼B

(h) beløbet for skatteomkostning (skatteindtægt), der vedrører de ændringer i regnskabspraksis og fundamentale fejl, som er medtaget ved opgørelsen af årets resultat i overensstemmelse med den tilladte alternative behandling i IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis.

81. **Følgende skal tillige oplyses separat:**

(a) **den samlede aktuelle og udskudte skat, der vedrører poster, som er indregnet på egenkapitalen,**

(b) **skatteomkostning (skatteindtægt), der vedrører ekstraordinære poster, som er indregnet i regnskabsåret,**

(c) **en redegørelse for forholdet mellem skatteomkostning (skatteindtægt) og regnskabsmæssigt overskud på en af eller begge følgende måder:**

(i) **en talmæssig afstemning af skatteomkostning (skatteindtægt) og resultatet af regnskabsmæssigt overskud ganget med de(n) gældende skattesats(er), der tillige viser det grundlag, hvorpå de(n) gældende skattesats(er) er opgjort, eller**

(ii) **en talmæssig afstemning af den gennemsnitlige effektive skattesats og den gældende skattesats, der tillige viser det grundlag, hvorpå den gældende skattesats er opgjort,**

(d) **en redegørelse for ændringer i anvendt(e) skattesats(er) sammenholdt med det foregående regnskabsår,**

(e) **beløbet (og eventuel udløbsdato) for fradragsberettigede midlertidige forskelle, uudnyttede skattemæssige underskud og uudnyttede skattemæssige fradrag, for hvilke der ikke er indregnet noget udskudt skatteaktiv i balancen,**

(f) **det samlede beløb for midlertidige forskelle i forbindelse med investeringer i dattervirksomheder, filialer, og associerede virksomheder samt kapitalandele i joint ventures, for hvilke der ikke er indregnet udskudte skatteforpligtelser (jvf. afsnit 39),**

(g) **for hver type af midlertidig forskel og hver type af uudnyttet skattemæssigt underskud og uudnyttet skattemæssigt fradrag:**

(i) **beløbet for de udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser, der er indregnet i balancen for hvert præsenteret regnskabsår,**

(ii) **beløbet for den udskudte skatteindtægt eller skatteomkostning, der er indregnet i resultatopgørelsen, hvis dette ikke fremgår tydeligt af ændringerne i de beløb, der er indregnet i balancen,**

(h) **for ophørt aktivitet, den skatteomkostning, der vedrører:**

(i) **gevinst eller tab ved ophør og**

(ii) **resultat af ordinær aktivitet i den ophørte aktivitet for regnskabsåret, samt de tilsvarende beløb for tidligere præsenterede regnskabsår, og**

(i) **den beløbsmæssige størrelse af de skattemæssige konsekvenser for virksomhedens aktionærer af udbytte, som er foreslået eller uddelt før årsregnskabets godkendelse til offentliggørelse, men som ikke indregnes som en forpligtelse i årsregnskabet.**

82. **Virksomheden skal oplyse beløbet for et udskudt skatteaktiv og hvilke informationer, der indikerer, at det bør indregnes, når:**

(a) **udnyttelsen af det udskudte skatteaktiv er afhængig af fremtidig skattepligtig indkomst ud over den indkomst, der opstår som følge af udligning af eksisterende skattepligtige midlertidige forskelle, og**

(b) **virksomheden har lidt tab enten i det aktuelle eller forudgående regnskabsår i den skattejurisdiktion, hvorunder det udskudte skatteaktiv henhører.**

82A. **I de i afsnit 52A nævnte tilfælde skal virksomheden oplyse om arten af potentielle skattemæssige konsekvenser som følge af udbetaling af udbytte til virksomhedens aktionærer. Virksomheden skal endvidere oplyse om potentielle skattemæssige konsekvenser, som kan opgøres i praksis, samt hvorvidt der er potentielle skattemæssige konsekvenser, som ikke kan opgøres i praksis.**

▼B

83. Virksomheden oplyser arten af og beløbet for hver ekstraordinær post, enten i resultatopgørelsen eller i noterne til årsregnskabet. Når der er redegjort herfor i noterne til årsregnskabet, vil det fulde beløb for alle ekstraordinære poster fremgå af resultatopgørelsen, med fradrag af den samlede hermed forbundne skatteomkostning (skatteindtægt). Selv om regnskabsbrugere vil finde oplysningen om den skatteomkostning (skatteindtægt), der er forbundet med hver enkelt ekstraordinær post, nyttig, er det sommetider vanskeligt at allokere skatteomkostninger (skatteindtægter) på sådanne poster. I så fald kan den skatteomkostning (skatteindtægt), der knytter sig til ekstraordinære poster, oplyses som samlet beløb.

84. De oplysninger, der kræves i afsnit 81(c), gør det muligt for brugere af årsregnskaber at forstå, hvorvidt forholdet mellem skatteomkostning (skatteindtægt) og regnskabsmæssigt overskud er usædvanligt, samt at forstå de væsentlige faktorer, der kunne påvirke dette forhold i fremtiden. Forholdet mellem skatteomkostning (skatteindtægt) og regnskabsmæssigt overskud kan påvirkes af faktorer såsom indtægt, der er fritaget for beskatning, omkostninger, som ikke er fradragsberettigede ved opgørelsen af skattepligtig indkomst (skattemæssigt underskud), virkningen af skattemæssigt underskud samt virkningen af udenlandske skattesatser.

85. Ved redegørelsen for forholdet mellem skatteomkostning (skatteindtægt) og regnskabsmæssigt overskud anvender virksomheden den skattesats, som giver den mest meningsfyldte information til regnskabsbrugerne. Ofte er den mest nyttige skattesats den, der er gældende i virksomhedens hjemland ved sammenlægning af den skattesats, der anvendes nationalt, med eventuelle lokale indkomstskattesatser, som opgøres ud fra nogenlunde den samme skattepligtige indkomst (skattemæssige underskud). For en virksomhed, der opererer i mange forskellige jurisdiktioner, kan det imidlertid give bedre mening at sammenlægge separate afstemninger, der er udarbejdet ved anvendelse af den skattesats, der er gældende i hvert enkelt jurisdiktion. De følgende eksempler illustrerer, hvordan valget af anvendte skattesatser påvirker præsentationen af den talmæssige afstemning.

86. Den gennemsnitlige effektive skattesats er skatteomkostningen (skatteindtægten) divideret med det regnskabsmæssige overskud.

87. Ofte er det ikke praktisk muligt at opgøre beløbet for ikke-indregnede udskudte skatteforpligtelser, der opstår af investeringer i dattervirksomheder, filialer, og associerede virksomheder samt kapitalandele i joint ventures (jvf. afsnit 39). Derfor kræver denne standard, at virksomheden oplyser det samlede beløb for de underliggende midlertidige forskelle, men der kræves ikke oplysning om de udskudte skatteforpligtelser. Ikke desto mindre tilskyndes virksomheder til, hvor det er muligt, at oplyse beløb for ikke-indregnede udskudte skatteforpligtelser, eftersom regnskabsbrugere kan finde sådanne oplysninger nyttige.

87A. Afsnit 82A kræver, at virksomheden oplyser om arten af potentielle skattemæssige konsekvenser, som følge af udbetaling af udbytte til virksomhedens aktionærer. Virksomheden oplyser om indkomstskattesystemets hovedtræk og faktorer, som vil påvirke de potentielle skattemæssige konsekvenser af udbyttet.

87B. Det er nogle gange ikke praktisk muligt at beregne den fulde beløbsmæssige størrelse af de samlede skattemæssige konsekvenser af udbetaling af udbytte til aktionærer. Dette kan eksempelvis være tilfældet, når virksomheden har mange udenlandske dattervirksomheder. Men selv i disse tilfælde kan det være lige til at beregne en del af det samlede beløb. I en koncern kan modervirksomheden og nogle af dens dattervirksomheder eksempelvis have betalt en højere indkomstskattesats på ikke-udloddet overskud og kende det beløb, der vil blive tilbagebetalt ved udbetaling af fremtidigt udbytte til aktionærer fra det overførte koncernresultat. I dette tilfælde oplyses der om det beløb, der kan tilbagebetales. Ligeledes oplyser virksomheden om eventuelle yderligere skattemæssige konsekvenser, som det ikke er praktisk muligt at opgøre. Hvis modervirksomheden ud over koncernregnskabet udarbejder et årsregnskab vedrører oplysning om potentielle skattemæssige konsekvenser modervirksomhedens overførte resultat.

87C. Hvis en virksomhed skal give de i afsnit 82A krævede oplysninger, er det muligt, at den ligeledes skal give oplysninger vedrørende midlertidige forskelle forbundet med investeringer i dattervirksomheder, filialer og associerede virksomheder eller kapitalandele i joint ventures. I sådanne tilfælde tager virksomheden disse i betragtning, når den vurderer, hvilke oplysninger, der skal gives i henhold til afsnit 82A. Eksempelvis kan virksomheden skulle oplyse om det samlede beløb for midlertidige forskelle forbundet med investeringer i dattervirksomheder, hvor der ikke er indregnet nogen udskudt skatteforpligtelse (jvf. afsnit 81(f)). Hvis det ikke er praktisk muligt at beregne ikke-indregnede udskudte skatteforplig-

▼B

telser (jvf. afsnit 87), kan der være potentielle skattemæssige konsekvenser af udbytte tilknyttet disse dattervirksomheder, som det ikke er praktisk muligt at opgøre.

88. Virksomheden skal oplyse om skatterelaterede eventualforpligtelser og eventualaktiver i overensstemmelse med IAS 37, Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver. Eventualforpligtelser og eventualaktiver kan eksempelvis opstå som følge af ikke afgjorte tvister med skattemyndighederne. Ligeledes oplyser virksomheden, hvor ændringer i skattesatser eller skattelovgivningen vedtages eller bekendtgøres efter balancedagen, hvilke væsentlige påvirkninger sådanne ændringer måtte få på dens aktuelle og udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser (jvf. IAS 10, Begivenheder efter balancedagen).

Eksempel til forklaring af afsnit 85

I 19X2, har en virksomhed et regnskabsmæssigt overskud i dets egen jurisdiktion (land A) på 1 500 (19X1: 2 000) og i land B på 1 500 (19X1: 500). Skattesatsen er 30 % i land A og 20 % i land B. I land A er omkostninger på 100 (19X1: 200) ikke skattemæssigt fradragsberettigede.

Det følgende er et eksempel på afstemning til hjemlandets skattesats.

	19X1	19X2
Regnskabsmæssigt overskud	2 500	3 000
Skat ved en skattesats i hjemlandet på 30 %	750	900
Skattemæssig virkning af omkostninger, der ikke er skattemæssigt fradragsberettigede	60	30
Virkning af lavere skattesatser i land B	(50)	(150)
Skatteomkostning	760	780

Det følgende er et eksempel på en afstemning, der er foretaget ved at sammenlægge separate afstemninger for hvert enkelt lands jurisdiktion. Efter denne metode fremgår virkningen af forskellene mellem skattesatsen i den regnskabsaflæggende virksomheds hjemland og skattesatsen i andre jurisdiktioner ikke som en separat post i afstemningen. En virksomhed kan have behov for at diskutere virkningen af en væsentlig ændring i en af skattesatserne, eller sammensætningen af den indkomst, der er indtjent i forskellige jurisdiktioner, for at forklare ændringer i de(n) anvendte skattesats(er), som krævet i afsnit 81(d).

Regnskabsmæssigt overskud	2 500	3 000
Skat opgjort ud fra den skattesatsder anvendes for indkomst i det pågældende land	750	750
Skattemæssig virkning af omkostninger, der ikke er skattemæssigt fradragsberettigede	60	30
Skatteomkostning	760	780

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

89. **Denne internationale regnskabsstandard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. januar 1998 eller senere, undtagen som specificeret i afsnit 91. Hvis virksomheden anvender denne standard for årsregnskaber, der dækker regnskabsår som begynder før 1. januar 1998, skal virksomheden oplyse, at den har anvendt denne standard i stedet for IAS 12, Regnskabsmæssig behandling af indkomstskatter, godkendt i 1979.**

90. Denne standard erstatter IAS 12, Regnskabsmæssig behandling af indkomstskatter, godkendt i 1979.

91. **Afsnit 52A, 52B, 65A, 81(i), 82A, 87A, 87B, 87C og sletningen af afsnit 3 og 50 træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2001 eller senere. Virksomheder tilskyndes til at anvende standarden før dette tidspunkt. Hvis anvendelse før ikrafttrædelsestidspunktet påvirker årsregnskabet, skal virksomheden oplyse herom.**

▼B

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD IAS 14

(AJOURFØRT 1997)

Præsentation af segmentoplysninger

Denne ajourførte internationale regnskabsstandard erstatter IAS 14, Udarbejdelse af regnskabsmæssige oplysninger om segmenter, der blev godkendt af IASC's bestyrelse i en opdateret udgave i 1994. Den ajourførte standard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. juli 1998 eller senere.

Afsnit 116 og 117 i IAS 36, Værdiforringelse af aktiver, indeholder visse krav til oplysning om tab ved værdiforringelse pr. segment.

INTRODUKTION

Denne standard (IAS 14 (ajourført)) erstatter IAS 14, Udarbejdelse af regnskabsmæssige oplysninger om segmenter (den oprindelige IAS 14). IAS 14 (ajourført) træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. juli 1998 eller senere. De væsentligste ændringer i forhold til den oprindelige IAS 14 er følgende:

1. Den oprindelige IAS 14 fandt anvendelse på virksomheder, hvis aktier handles offentligt, og andre økonomisk væsentlige enheder. IAS 14 (ajourført) finder anvendelse på virksomheder, hvis aktier eller obligationer handles offentligt, herunder virksomheder, som er i færd med at notere aktier eller obligationer på en offentlig fondsbørs, men ikke på andre økonomisk væsentlige enheder.

2. Den oprindelige IAS 14 krævede, at virksomheder præsenterede oplysninger om aktivitetssegmenter og geografiske segmenter. Den indeholdt kun generel vejledning om identifikation af aktivitetssegmenter og geografiske segmenter. Det antydedes, at interne organisatoriske grupperinger kunne danne basis for fastlæggelsen af præsentationspligtige segmenter eller at præsentation af segmentoplysninger kunne medføre en omklassifikation af dokumentation. I IAS 14 (ajourført) kræves det, at virksomheder præsenterer oplysninger om forretningssegmenter og geografiske segmenter. Den giver mere detaljeret vejledning end den oprindelige IAS 14 om identifikation af forretningssegmenter og geografiske segmenter. Den kræver, at virksomheder anvender den interne organisationsstruktur og det interne rapporteringssystem til identifikation af sådanne segmenter. Hvis interne segmenter hverken kan baseres på grupper af tilknyttede produkter og tjenesteydelser eller på geografiske forhold, kræver IAS 14 (ajourført), at virksomheder anvender en lavere intern segmenteringsgrad til identifikation af præsentationspligtige segmenter.

3. Den oprindelige IAS 14 krævede præsentation af samme mængde oplysninger for både aktivitetssegmenter og for geografiske segmenter. I IAS 14 (ajourført) foreskrives, at et segment er primært og et andet er sekundært, idet betydeligt færre oplysninger kræves for sekundære segmenter.

4. Den oprindelige IAS 14 indeholdt ingen bestemmelser om, hvorvidt segmentoplysninger skal præsenteres på grundlag af den i koncernregnskabet eller virksomhedens årsregnskab anvendte regnskabspraksis. IAS 14 (ajourført) kræver, at samme regnskabspraksis anvendes.

5. Den oprindelige IAS 14 tillod forskelle i definitionen på segmentresultat mellem virksomheder. IAS 14 (ajourført) giver mere detaljeret vejledning end den oprindelige IAS 14 om, hvilke specifikke omsætnings- og omkostningsposter, som skal medtages eller udelades i segmentomsætning og segmentomkostninger. IAS 14 (ajourført) giver derfor mulighed for standardisering af opgørelsen af segmentresultat, men dog kun i det omfang at omsætnings- og driftsomkostningsposter direkte er tilknyttet eller på rimelig måde kan allokeres til segmenterne.

6. IAS 14 (ajourført) kræver »symmetri« ved optagelsen af poster i segmentresultat og segmentaktiver. Hvis segmentresultatet eksempelvis afspejler afskrivninger, skal det afskrivningsberettigede aktiv medtages i segmentaktiverne. Den oprindelige IAS 14 indeholdt ingen bestemmelser herom.

7. Den oprindelige IAS 14 indeholdt ingen bestemmelser om, hvorvidt segmenter, som anses for at være for små til at kræve separat præsentation, kunne kombineres med andre segmenter eller udelades fra alle præsentationspligtige segmenter. Ifølge IAS 14 (ajourført) gives der mulighed for at små internt rapporterede segmenter, som ikke kræver separat præsentation, kan kombineres med andre små segmenter, hvis de har en stor del til fælles af de faktorer, der definerer et forretningssegment eller et

▼B

geografisk segment, eller kan sammenlægges med et lignende væsentligt segment, som præsenteres internt, hvis visse betingelser er opfyldt.

8. Den oprindelige IAS 14 indeholdt ikke bestemmelser om, hvorvidt grundlaget for geografiske segmenter skal være det sted, hvor virksomhedens aktiver er placeret (omsætningens oprindelsessted), eller det sted, hvor kundekredsen er placeret (omsætningens bestemmelsessted). IAS 14 (ajourført) kræver, at uanset hvilket grundlag, der er anvendt for en virksomheds geografiske segmenter, skal en vis dokumentation præsenteres på det andet grundlag, hvis der er væsentlige forskelle.

9. Den oprindelige IAS 14 krævede fire hovedtyper af oplysninger for både aktivitetssegmenter og geografiske segmenter:

   (a) alle former for omsætning, idet der skelnes mellem omsætning, der hidrører fra kunder uden for virksomheden, og omsætning, der hidrører fra andre segmenter,

   (b) segmentresultat,

   (c) de anvendte segmentaktiver og

   (d) grundlaget for interne afregningspriser mellem segmenter.

   Det primære segment (forretningssegmenter eller geografiske segmenter) skal i overensstemmelse med IAS 14 (ajourført) indeholde de samme fire typer oplysninger foruden følgende:

   (a) segmentforpligtelser,

   (b) kostprisen for materielle anlægsaktiver og immaterielle aktiver anskaffet i regnskabsåret,

   (c) afskrivninger,

   (d) andre ikke-kontante omkostninger end afskrivninger og

   (e) virksomhedens andel af resultatet i en associeret virksomhed, et joint venture eller anden investering, regnskabsmæssigt behandlet efter den indre værdis metode, hvis den associerede virksomheds driftsaktiviteter i al væsentlighed falder inden for dette segment alene, samt den beløbsmæssige størrelse af den tilknyttede investering.

   For virksomheders sekundære segmenter gives i IAS 14 (ajourført) afkald på kravene til segmentresultat i den oprindelige IAS 14. Disse erstattes af kostprisen for materielle og immaterielle aktiver anskaffet i regnskabsåret.

10. Den oprindelige IAS 14 indeholdt ingen bestemmelser om, hvorvidt segmentoplysninger for tidligere regnskabsår præsenteret af hensyn til sammenlignelighed skal tilpasses ved væsentlige ændringer i anvendt regnskabspraksis for segmenter. IAS 14 (ajourført) kræver tilpasning, medmindre dette ikke er praktisk muligt.

11. Hvis den samlede omsætning fra salg til eksterne kunder for alle præsentationspligtige segmenter sammenlagt udgør mindre end 75 % af virksomhedens samlede omsætning, kræves det i henhold til IAS 14 (ajourført), at yderligere præsentationspligtige segmenter identificeres, indtil niveauet på 75 % er nået.

12. Den oprindelige IAS 14 gav mulighed for at anvende en anden metode til prisfastsættelsen af overførsler mellem segmenterne til brug for segmentoplysninger end den faktisk anvendte prisfastsættelsesmetode. I IAS 14 (ajourført) kræves det, at overførsler mellem segmenterne måles på det grundlag, hvorpå virksomheden faktisk prisfastsatte overførslen.

13. IAS 14 (ajourført) kræver oplysning om omsætning for segmenter, som ikke regnes for præsentationspligtige fordi hovedparten af dens omsætning hidrører fra salg til andre segmenter, hvis disse segmenters omsætning fra salg til eksterne kunder udgør 10 % eller mere af virksomhedens samlede omsætning. Den oprindelige IAS 14 indeholdt ingen tilsvarende bestemmelser.

INDHOLD

	Afsnit
Formål	
Anvendelsesområde	1-7
Definitioner	8-25
Definitioner fra andre internationale regnskabsstandarder	8

▼B

Definition på forretningssegment og geografisk segment	9-15
Definition på segmentomsætning, -omkostninger, -resultat, -aktiver og -forpligtelser	16-25
Identifikation af præsentationspligtige segmenter	26-43
Primære og sekundære segmenter	26-30
Forretningssegmenter og geografiske segmenter	31-33
Præsentationspligtige segmenter	34-43
Anvendt regnskabspraksis for segmenter	44-48
Oplysning	49-83
Primært segment	50-67
Sekundære segmentoplysninger	68-72
Illustrative segmentoplysninger	73
Andre oplysninger	74-83
Ikrafttrædelsestidspunkt	84

Den egentlige standard, der er angivet med fed kursiv, skal læses i sammenhæng med baggrundsmaterialet og implementeringsvejledningen i denne standard og i sammenhæng med »Forord til internationale regnskabsstandarder«. De internationale regnskabsstandarder er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster (jvf. afsnit 12 i forordet).

FORMÅL

Formålet med denne standard er at fastlægge principper for præsentation af økonomisk information pr. segment- præsentation af oplysninger om de forskellige typer af produkter og tjenesteydelser, som en virksomhed producerer, samt de forskellige geografiske områder, hvor virksomheden drives- og dermed give regnskabsbrugeren:

(a) en bedre forståelse af virksomhedens hidtidige indtjening,

(b) bedre mulighed for at vurdere virksomhedens risici og lønsomhed og

(c) foretage en mere kvalificeret bedømmelse af virksomheden som helhed.

Mange virksomheder leverer forskellige grupper af produkter og tjenesteydelser eller har aktiviteter i forskellige geografiske områder, for hvilke der gælder forskellig lønsomhed, vækstmuligheder, fremtidsudsigter og risikofaktorer. Oplysning om en virksomheds forskellige typer af produkter og tjenesteydelser og dens aktiviteter i forskellige geografiske områder- der ofte omtales som segmentoplysninger- er relevant ved vurderingen af risici og lønsomhed i en diversificeret eller multinational virksomhed. Disse oplysninger kan ikke nødvendigvis udledes af den samlede dokumentation. Derfor er det almindeligt anerkendt, at segmentoplysninger er nødvendige for at opfylde regnskabsbrugeres informationsbehov.

ANVENDELSESOMRÅDE

1. **Denne standard finder anvendelse på fuldstændige offentliggjorte årsregnskaber, der er udarbejdet i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder.**

2. Et fuldstændigt årsregnskab indeholder en balance, en resultatopgørelse, en pengestrømsopgørelse, en egenkapitalopgørelse samt noter i henhold til kravene i IAS 1, Præsentation af årsregnskaber.

3. **Denne standard finder anvendelse på virksomheder, hvis aktier eller obligationer handles offentligt, herunder virksomheder, som er i færd med at notere aktier eller obligationer på en offentlig fondsbørs.**

4. Hvis en virksomhed, hvis aktier ikke handles offentligt, udarbejder et årsregnskab i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder, tilskynder standarden virksomheden til frivilligt at give segmentoplysninger.

5. **Hvis en virksomhed, hvis aktier ikke handles offentligt, vælger frivilligt at opgive segmentoplysninger i årsregnskaber, der er udarbejdet i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder, skal virksomheden fuldt ud opfylde kravene i nærværende standard.**

▼B

6. **Hvis en regnskabsopgørelse indeholder både koncernregnskab for en virksomhed, hvis aktier handles offentligt, og årsregnskab for modervirksomheden eller en eller flere dattervirksomheder, skal segmentoplysninger kun præsenteres på basis af koncernregnskabet. Hvis en dattervirksomhed selv er en virksomhed, hvis aktier handles offentligt, præsenterer denne segmentoplysninger i sin egen regnskabsopgørelse.**

7. **Hvis en regnskabsopgørelse indeholder både årsregnskabet for en virksomhed, hvis aktier handles offentligt, og årsregnskab for en associeret virksomhed, indregnet efter den indre værdis metode, eller et joint venture, hvori virksomheden har en økonomisk interesse, skal segmentoplysninger ligeledes kun præsenteres på basis af virksomhedens årsregnskab. Hvis den associerede virksomhed, indregnet efter den indre værdis metode, eller joint venturet selv er en virksomhed, hvis aktier handles offentligt, præsenterer denne segmentoplysninger i sin egen regnskabsopgørelse.**

DEFINITIONER

Definitioner fra andre internationale regnskabsstandarder

8. **Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning, som anført i IAS 7, Pengestrømsopgørelsen, IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis samt IAS 18, Omsætning:**

Driftsaktivitet er virksomhedens primære omsætningsskabende aktiviteter samt andre aktiviteter, der ikke er investerings- eller finansieringsaktiviteter.

Anvendt regnskabspraksis er de specifikke principper, grundlag konventioner, regler og den praksis, der anvendes af en virksomhed ved udarbejdelsen og præsentationen af årsregnskabet.

Omsætning er bruttotilgangen af økonomiske fordele i regnskabsåret, der opstår som led i en virksomheds ordinære drift, når disse tilgange resulterer i vækst i egenkapitalen, bortset fra forøgelser som følge af indbetalinger fra ejere.

Definition på forretningssegment og geografisk segment

9. **Udtrykkene forretningssegment og geografisk segment anvendes i denne standard med følgende betydninger:**

Et forretningssegment er en identificerbar del af en virksomhed, som beskæftiger sig med at frembringe et bestemt produkt eller en bestemt tjenesteydelse eller en bestemt gruppe af beslægtede produkter eller tjenesteydelser, som med hensyn til risici og lønsomhed adskiller sig fra andre forretningssegmenter. Ved bestemmelsen af, hvorvidt produkter og tjenesteydelser er beslægtede, skal følgende faktorer tages i betragtning:

(a) **produkternes eller tjenesteydelsernes art,**

(b) **produktionsprocessernes art,**

(c) **produktets eller tjenesteydelsens kundetype eller -gruppe,**

(d) **de anvendte distributionsmetoder for produktet eller tjenesteydelsen og**

(e) **eventuelle særlige lovmæssige rammer, eksempelvis for bankvirksomhed, forsikringsvirksomhed eller offentlig virksomhed.**

Et geografisk segment er en identificerbar del af en virksomhed, som beskæftiger sig med at frembringe produkter eller tjenesteydelser inden for en bestemt økonomisk ramme, og som med hensyn til risici og lønsomhed adskiller sig fra andre dele, der driver virksomhed inden for andre økonomiske rammer. Ved identifikationen af geografiske segmenter skal følgende faktorer tages i betragtning:

(a) **lighed mellem økonomiske og politiske forhold,**

(b) **forholdet mellem aktiviteter i forskellige geografiske områder,**

(c) **afstand mellem aktiviteterne,**

(d) **særlige risici forbundet med aktiviteter i et bestemt område,**

(e) **valutarestriktioner og**

(f) **underliggende valutarisici.**

▼B

Et præsentationspligtigt segment er et forretningssegment eller et geografisk segment, der er identificeret efter ovenstående definitioner, for hvilket der i henhold til nærværende standard kræves segmentoplysninger.

10. De i afsnit 9 nævnte faktorer til identifikation af forretningssegmenter og geografiske segmenter er ikke anført i nogen bestemt rækkefølge.

11. Et forretningssegment indeholder ikke produkter og tjenesteydelser med væsentlige forskelle i risici og lønsomhed. Der kan være afvigelser med hensyn til en eller flere af de faktorer, som indgår i definitionen på et forretningssegment, men det forventes, at der er lighed mellem de produkter og tjenesteydelser, der indgår i forretningssegmentet for så vidt angår hovedparten af faktorerne.

12. Et geografisk segment indeholder ligeledes ikke aktiviteter inden for økonomiske rammer med væsentlige forskelle i risici og lønsomhed. Et geografisk segment kan være et enkelt land, en gruppe af to eller flere lande eller en region i et land.

13. Måden hvorpå de fleste virksomheder er organiseret og ledet er påvirket af de væsentligste risikofaktorer. Derfor fastslås det i afsnit 27 af denne standard, at virksomhedens organisationsstruktur og de interne økonomiske rapporteringssystemer danner grundlag for dens identifikation af segmenter. En virksomheds risici og lønsomhed påvirkes både af den geografiske placering af aktiviteterne (hvor produkterne produceres eller tjenesteydelserne udføres) og også af placeringen af markederne (hvor produkterne sælges eller hvor tjenesteydelserne leveres). Definitionen giver mulighed for at basere geografiske segmenter på enten:

    (a) placeringen af virksomhedens produktionsapparat eller faciliteter til udførelse af tjenesteydelser og andre aktiver eller

    (b) placeringen af virksomhedens markeder og kunder.

14. En virksomheds organisationsstruktur og interne præsentationsstruktur er som udgangspunkt udtryk for, hvorvidt de væsentligste geografiske risikofaktorer hidrører fra placeringen af virksomhedens aktiver (omsætningens oprindelsessted) eller placeringen af dens kunder (omsætningens bestemmelsessted). Således lægges virksomhedens struktur til grund for beslutningen om, hvorvidt geografiske segmenter skal fastsættes på baggrund af aktivernes placering eller kundernes placering.

15. Fastlæggelsen af sammensætningen af forretningssegmenter eller geografiske segmenter beror til en vis grad på en vurdering. Ved en sådan vurdering tager virksomhedens ledelse hensyn til det i nærværende standard fastsatte formål med økonomisk præsentation pr. segment og regnskabets kvalitative egenskaber, som er identificeret i IASC's Begrebsramme for udarbejdelse og præsentation af årsregnskaber. Disse kvalitative egenskaber omfatter relevans, pålidelighed og sammenlignelighed fra regnskabsår til regnskabsår af økonomiske oplysninger præsenteret om virksomhedens forskellige grupper af produkter og tjenesteydelser og om dens aktiviteter i forskellige geografiske områder samt nytteværdien af disse oplysninger ved vurderingen af virksomhedens risici og lønsomhed som helhed.

Definition på segmentomsætning, -omkostninger, -resultat, -aktiver og -forpligtelser

16. **Endvidere anvendes nedenstående udtryk i denne standard med følgende betydning:**

    Segmentomsætning er omsætning i virksomhedens resultatopgørelse, som direkte er tilknyttet et segment og den relevante andel af omsætningen, som på rimelig måde kan allokeres til et segment, hvad enten den hidrører fra salg til eksterne kunder eller fra transaktioner med andre segmenter inden for samme virksomhed. Segmentomsætning omfatter ikke:

    (a) **ekstraordinære poster,**

    (b) **renteindtægter eller modtaget udbytte, herunder modtagne renter på udlån til andre segmenter, medmindre segmentets aktiviteter primært er af finansiel art og**

    (c) **gevinster ved salg af investeringer eller annullering af gæld, medmindre segmentets aktiviteter primært er af finansiel art.**

    Segmentomsætning omfatter en virksomheds andel af resultatet i associerede virksomheder, joint ventures eller andre investeringer, som regnskabsmæssigt behandles efter den indre værdis metode, hvis

▼B

disse poster indgår i koncernomsætningen eller virksomhedens samlede omsætning.

Segmentomsætning omfatter en venturedeltagers andel af omsætningen i en fælles kontrolleret virksomhed, som regnskabsmæssigt behandles ved pro rata-konsolidering i henhold til IAS 31, Regnskabsmæssig behandling af kapitalandele i joint ventures.

Segmentomkostninger er omkostninger vedrørende et segments driftsaktiviteter, som direkte er tilknyttet segmentet og den relevante andel af omkostninger, som på rimelig måde kan allokeres til segmentet, herunder omkostninger vedrørende salg til eksterne kunder og omkostninger fra transaktioner med andre segmenter inden for samme virksomhed. Segmentomkostninger omfatter ikke:

(a) **ekstraordinære poster,**

(b) **renter, herunder renter på lån fra andre segmenter, medmindre segmentets aktiviteter primært er af finansiel art,**

(c) **tab ved salg af investeringer eller tab ved indfrielse af forpligtelser, medmindre segmentets aktiviteter primært er af finansiel art,**

(d) **en virksomheds andel af tab i associerede virksomheder, joint ventures eller andre investeringer, som regnskabsmæssigt behandles efter den indre værdis metode,**

(e) **indkomstskatteomkostninger eller**

(f) **generelle administrationsomkostninger, omkostninger vedrørende hovedkontoret og andre omkostninger opstået på virksomhedsplan vedrørende virksomheden som helhed. I visse tilfælde afholdes omkostninger dog på virksomhedsplan på segmentets vegne. Sådanne omkostninger anses for segmentomkostninger, hvis de vedrører segmentets driftsaktiviteter og enten direkte er tilknyttet eller på rimelig måde kan allokeres til segmentet.**

Segmentomkostninger omfatter en venturedeltagers andel af omkostningerne i en fælles kontrolleret virksomhed, som regnskabsmæssigt behandles ved pro rata-konsolidering i overensstemmelse med IAS 31.

Hvor et segments aktiviteter primært er af finansiel art kan renteindtægter og -omkostninger præsenteres som et nettobeløb ved præsentation af segmentoplysninger, hvis disse poster er præsenteret som et nettobeløb i virksomhedens årsregnskab eller i koncernregnskabet.

Segmentresultat er segmentomsætning fratrukket segmentomkostninger. Segmentresultatet opgøres før reguleringer vedrørende minoritetsinteresser.

Segmentaktiver er de driftsaktiver, som anvendes i et segments drift, og som enten direkte er tilknyttet eller på rimelig måde kan allokeres til segmentet.

Hvis et segmentresultat omfatter renteindtægter eller modtaget udbytte, omfatter dets segmentaktiver de tilknyttede tilgodehavender, lån, investeringer eller andre indtægtsskabende aktiver.

Segmentaktiver omfatter ikke indkomstskatteaktiver.

Segmentaktiver omfatter kun investeringer, som regnskabsmæssigt behandles efter den indre værdis metode, hvis disses resultat er medtaget i segmentomsætning. Segmentaktiver omfatter en venturedeltagers andel af driftsaktiverne i en fælles kontrolleret virksomhed, som regnskabsmæssigt behandles ved pro rata-konsolidering i overensstemmelse med IAS 31.

Segmentaktiver opgøres med fradrag af tilknyttede nedskrivninger, der indgår i virksomhedens balance ved direkte modregning.

Segmentforpligtelser er de driftsmæssige forpligtelser, som er opstået i forbindelse med et segments driftsaktiviteter og som enten direkte er tilknyttet eller på rimelig måde kan allokeres til segmentet.

Hvis et segmentresultat omfatter renteomkostninger, omfatter dets segmentforpligtelser den tilknyttede rentebærende forpligtelse.

Segmentforpligtelser omfatter en venturedeltagers andel af forpligtelserne i en fælles kontrolleret virksomhed, som regnskabsmæssigt behandles ved pro rata-konsolidering i henhold til IAS 31.

Segmentforpligtelser omfatter ikke indkomstskatteforpligtelser.

▼B

Anvendt regnskabspraksis for segmenter er den ved udarbejdelsen og præsentationen af koncernregnskabet eller virksomhedens årsregnskab anvendte regnskabspraksis samt den anvendte regnskabspraksis, som specielt vedrører præsentation af segmentoplysninger.

17. Definitionen på segmentomsætning, -omkostninger, -aktiver og -forpligtelser omfatter beløb for poster, som direkte er tilknyttet et segment samt beløb for poster, som på rimelig måde kan allokeres til segmentet. Virksomheden tager udgangspunkt i sine interne registreringer ved identifikationen af de poster, som direkte er tilknyttet eller på rimelig måde kan allokeres til segmenter. Det vil sige, at det forventes, at beløb, henført til segmenter i forbindelse med den interne registrering, kan henføres direkte eller på rimelig måde kan allokeres til segmenterne ved måling af segmentomsætning, -omkostninger, -aktiver og -forpligtelser for præsentationspligtige segmenter.

18. Der kan dog være tilfælde, hvor omsætning, omkostninger, aktiver eller forpligtelser er allokeret til et segment med henblik på intern økonomisk rapportering på et grundlag, som er forståeligt for ledelsen, men som for eksterne regnskabsbrugere kan virke subjektivt, vilkårligt eller svært forståeligt. En sådan allokering vil ikke være omfattet af begrebet rimelig måde i definitionen på segmentomsætning, -omkostninger, -aktiver samt -forpligtelser i denne standard. Modsat kan en virksomhed vælge ikke at allokere en post vedrørende omsætning, omkostninger, aktiver eller forpligtelser med henblik på intern økonomisk rapportering, selv om der foreligger et rimeligt grundlag herfor. En sådan post allokeres i henhold til definitionen på segmentomsætning, -omkostninger, -aktiver og -forpligtelser i denne standard.

19. Som eksempel på segmentaktiver kan nævnes omsætningsaktiver, som anvendes i forbindelse med segmentets drift, materielle anlægsaktiver, aktiver vedrørende en finansiel leasingaftale (IAS 17, Leasingkontrakter), samt immaterielle aktiver. Hvis en bestemt afskrivningspost er medtaget i segmentomkostninger skal det tilknyttede aktiv også medtages i segmentaktiver. Segmentaktiver omfatter ikke aktiver, som generelt anvendes af virksomheden eller af hovedkontoret. Segmentaktiver omfatter driftsaktiver, som anvendes af to eller flere segmenter, hvis disse kan allokeres på en rimelig måde. Segmentaktiver omfatter goodwill, som direkte er tilknyttet et segment eller på rimelig måde kan allokeres til segmentet, og segmentomkostninger omfatter tilknyttede afskrivninger på goodwill.

20. Som eksempel på segmentforpligtelser kan nævnes leverandørforpligtelser og andre forpligtelser, periodiserede forpligtelser, forudbetalinger fra kunder, hensættelser til produktgarantier og andre krav i forbindelse med levering af varer og tjenesteydelser. Segmentforpligtelser omfatter ikke lån, forpligtelser i forbindelse med aktiver, som er tilknyttet finansielle leasingaftaler (IAS 17), og andre forpligtelser påtaget i forbindelse med finansieringsaktiviteter frem for driftsaktiviteter. Hvis renteomkostninger er medtaget i segmentresultatet, skal den tilknyttede rentebærende forpligtelse ligeledes medtages i segmentforpligtelser. Forpligtelser for segmenter, hvis aktiviteter ikke primært er af finansiel art, omfatter ikke lån og lignende forpligtelser, idet segmentresultatet repræsenterer resultatet af primær drift og ikke resultatet efter renter med videre. Endvidere er det ofte ikke muligt direkte at tilknytte eller på rimelig måde at allokere rentebærende forpligtelser til segmenter, idet forpligtelser ofte påtages på virksomhedsniveau af hovedkontoret.

21. I målingen af segmentaktiver og -forpligtelser indgår regulering af den tidligere regnskabsmæssige værdi af identificerbare segmentaktiver og -forpligtelser i en virksomhed, der er blevet overtaget ved en virksomhedssammenslutning, som regnskabsmæssigt er behandlet som et køb, selv om disse reguleringer kun er foretaget til brug ved udarbejdelse af koncernregnskabet og ikke indgår i hverken modervirksomhedens eller dattervirksomhedens årsregnskab. Hvis materielle anlægsaktiver er omvurderet efter en overtagelse i henhold til den tilladte alternative regnskabsmæssige behandling i IAS 16, skal disse omvurderinger ligeledes afspejles i målingen af segmentaktiver.

22. Andre internationale regnskabsstandarder indeholder vejledning om omkostningsallokering. Eksempelvis giver IAS 2, Varebeholdninger, afsnit 8-16, vejledning om omkostningsallokering på varebeholdninger, og IAS 11, Entreprisekontrakter, afsnit 16-21, giver vejledning om omkostningsallokering på kontrakter. Denne vejledning kan være nyttig i forbindelse med omkostningsallokering på segmenter.

23. I IAS 7, Pengestrømsopgørelsen, gives vejledning om, hvorvidt kassekreditter skal medtages i likviders elementer eller præsenteres som lån.

24. Segmentomsætning, -omkostninger, -aktiver og -forpligtelser opgøres før eliminering af koncernmellemværender og koncerninterne transaktioner i

▼B

forbindelse med konsolidering, medmindre disse koncernmellemværender og koncerninterne transaktioner er mellem koncernvirksomheder inden for samme segment.

25. Den anvendte regnskabspraksis ved udarbejdelsen og præsentationen af årsregnskabet for virksomheden som helhed er ligeledes den fundamentale anvendte regnskabspraksis for segmenterne. Men den anvendte regnskabspraksis for segmenter omfatter endvidere regnskabspraksis på områder, som er specielle for præsentation af segmentoplysninger. Eksempelvis kan nævnes identifikation af segmenter, metoder til prisfastsættelse af overførsler mellem segmenter samt grundlaget for allokering af omsætning og omkostninger til segmenter.

IDENTIFIKATION AF PRÆSENTATIONSPLIGTIGE SEGMENTER

Primære og sekundære segmenter

26. **Den væsentligste kilde til og arten af en virksomhedens risici og lønsomhed skal lægges til grund for, hvorvidt dens primære segment skal være forretningssegmenter eller geografiske segmenter. Hvis virksomhedens risici og lønsomhed fortrinsvis påvirkes af forskelle i dens produkter og tjenesteydelser, skal dens primære segment være forretningssegmenter, mens geografiske segmentoplysninger præsenteres sekundært. Hvis virksomhedens risici og lønsomhed derimod fortrinsvis påvirkes af, at den har aktiviteter i forskellige lande eller geografiske områder, skal dens primære segment være geografiske segmenter, mens grupperinger af ensartede produkter og tjenesteydelser præsenteres sekundært.**

27. **En virksomheds interne organisations- og ledelsesstruktur og dens interne økonomiske rapporteringssystem til bestyrelse og øverste ledelse skal normalt danne grundlag for identifikation af virksomhedens væsentligste risici og forskelle i lønsomhed og dermed for valget af hvilket segment, der skal være det primære og hvilket det sekundære, bortset fra de i nedenstående underafsnit (a) og (b) nævnte tilfælde:**

    (a) **hvis en virksomheds risici og lønsomhed er stærkt påvirket af både forskelle i dens produkter og tjenesteydelser og forskelle i dens geografiske områder, som det er tilfældet med en »matriks«-baseret ledelsesstruktur og intern rapportering til bestyrelse og øverste ledelse, skal virksomheden anvende forretningssegmenter som det primære segment og geografiske segmenter som det sekundære segment og**

    (b) **hvis en virksomheds interne organisations- og ledelsesstruktur og dens interne økonomiske rapporteringssystem til bestyrelse og øverste ledelse hverken er baseret på individuelle produkter eller tjenesteydelser eller grupper af ensartede produkter og tjenesteydelser eller på geografiske områder, skal virksomhedens bestyrelse og ledelse bestemme, om virksomhedens risici og lønsomhed er mest tilknyttet dens produkter og tjenesteydelser eller de geografiske områder, hvor virksomheden har aktiviteter, og som følge heraf vælge enten forretningssegmenter eller geografiske segmenter som henholdsvis virksomhedens primære eller sekundære segment.**

28. For de fleste virksomheder er den væsentligste kilde til virksomhedens risici og lønsomhed bestemmende for, hvordan virksomheden er organiseret og ledet. En virksomheds organisations- og ledelsesstruktur og interne økonomiske rapporteringssystem giver normalt den bedste indikation af dens væsentligste kilde til risici og lønsomhed til præsentation af segmentoplysninger. Derfor præsenterer virksomheder næsten altid segmentoplysninger i årsregnskabet på samme grundlag som deres interne økonomiske rapportering til den øverste ledelse. Deres væsentligste kilde til risici og lønsomhed bliver deres primære segment og deres sekundære kilde til risici og lønsomhed deres sekundære segment.

29. »Matrikspræsentation«, hvor både forretningssegmenter og geografiske segmenter er primære segmenter med fulde segmentoplysninger på begge grundlag, er ofte nyttig, hvis en virksomheds risici og lønsomhed er kraftigt påvirket af både forskelle i dens produkter og tjenesteydelser og forskelle i de geografiske områder, hvor den har aktiviteter. I denne standard er anvendelse af »matrikspræsentation« ikke påkrævet, men tilladt.

30. I visse tilfælde kan en virksomheds organisation og interne rapportering være udviklet i en retning, som er uafhængig af forskelle i typer af produkter og tjenesteydelser og forskelle i dens geografiske områder. Den

▼B

interne rapportering kan eksempelvis være baseret udelukkende på juridiske enheder, således at de interne segmenter består af grupper af forskellige produkter og tjenesteydelser. I sådanne usædvanlige tilfælde opfylder internt rapporterede segmentoplysninger ikke denne standards formål. Bestyrelse og ledelse skal derfor i henhold til afsnit 27(b) beslutte om virksomhedens risici og lønsomhed mest er tilknyttet produkter og tjenesteydelser eller er geografisk betinget og vælge enten forretningssegmenter eller geografiske segmenter som virksomhedens primære segment. Formålet er at opnå en rimelig sammenlignelighed med andre virksomheder, øge forståeligheden af oplysningerne og opfylde investorers, kreditorers og andre interessenters behov for oplysninger om risici og lønsomhed i relation til produkter og tjenesteydelser og geografiske områder.

Forretningssegmenter og geografiske segmenter

31. **En virksomheds forretningssegmenter og geografiske segmenter til ekstern præsentation skal være de organisationsenheder, om hvilke bestyrelse og øverste ledelse får oplysninger i forbindelse med deres bedømmelse af enhedens hidtidige indtjening og beslutning om fremtidig ressourceallokering, bortset fra bestemmelserne i afsnit 32.**

32. **Hvis en virksomheds interne organisations- og ledelsesstruktur og system til intern økonomisk rapportering til bestyrelse og øverste ledelse hverken er baseret på individuelle produkter og tjenesteydelser eller grupper af ensartede produkter og tjenesteydelser eller på geografiske områder, kræves det i henhold til afsnit 27(b), at virksomhedens bestyrelse og ledelse vælger enten forretningssegmenter eller geografiske segmenter som det primære segment på grundlag af en vurdering af, hvilken af disse udgør den primære kilde til risici og lønsomhed. Den anden type bliver således det sekundære segment. I sådanne tilfælde skal bestyrelse og ledelse definere virksomhedens forretningssegmenter og geografiske segmenter til ekstern præsentation på grundlag af definitionerne i denne standards afsnit 9, og ikke på grundlag af den interne økonomiske rapportering til bestyrelsen og øverste ledelse, i overensstemmelse med følgende:**

    (a) **hvis et eller flere af de segmenter, der rapporteres internt til bestyrelse og ledelse, er et forretningssegment eller et geografisk segment på grundlag af de i definitionerne i afsnit 9 nævnte faktorer, men andre ikke er det, skal underafsnit (b) kun anvendes på de interne segmenter, som ikke svarer til definitionerne i afsnit 9 (dette betyder, at et internt segment, som svarer til definitionen, ikke skal segmenteres yderligere),**

    (b) **for de segmenter, der rapporteres internt til bestyrelse og ledelse, og som ikke opfylder definitionerne i afsnit 9, skal virksomhedens ledelse se på den næste lavere interne segmenteringsgrad, for hvilket oplysninger om produkter og tjenesteydelser eller geografiske områder præsenteres i overensstemmelse med definitionerne i afsnit 9, og**

    (c) **hvis et sådant lavere internt rapporteret segment opfylder definitionen på et forretningssegment eller et geografisk segment ud fra faktorerne i afsnit 9, skal kriterierne i afsnit 34 og 35 til identifikation af præsentationspligtige segmenter anvendes på dette segment.**

33. I henhold til denne standard vil de fleste virksomheder identificere deres forretningssegmenter og geografiske segmenter som de organisationsenheder, om hvilke bestyrelse (herunder særligt eventuelle tilsynsførende bestyrelsesmedlemmer, som ikke er en del af ledelsen) og øverste ledelse (den øverste beslutningstagende enhed, som kan bestå af en eller flere personer) får oplysninger i forbindelse med deres bedømmelse af enhedens hidtidige indtjening og beslutning om fremtidig ressourceallokering. Selv i tilfælde hvor en virksomhed skal anvende afsnit 32, fordi dens interne segmenter ikke er inddelt på grundlag af produkter og tjenesteydelser eller geografiske områder, ses der på den næste lavere interne segmenteringsgrad, som præsenterer oplysninger på grundlag af produkter og tjenesteydelser eller geografiske områder frem for at konstruere segmenter udelukkende til brug for den eksterne præsentation. Denne metode til identifikation af virksomhedens forretningssegmenter og geografiske segmenter til ekstern præsentation på grundlag af virksomhedens organisations- og ledelsesstruktur og dens interne økonomiske rapportering kaldes undertiden »ledelsesmetoden«, og de organisatoriske elementer, for hvilke der rapporteres oplysninger til internt brug, kaldes også »driftssegmenter«.

▼B

Præsentationspligtige segmenter

34. **To eller flere internt rapporterede forretningssegmenter eller geografiske segmenter, som er nogenlunde ensartede, kan sammenlægges til et forretningssegment eller geografisk segment. To eller flere forretningssegmenter eller geografiske segmenter er kun nogenlunde ensartede, hvis:**

(a) **deres indtjening på lang sigt er ensartet og**

(b) **de med hensyn til alle de i afsnit 9 nævnte faktorer er ensartede.**

35. **Et forretningssegment eller geografisk segment skal identificeres som et præsentationspligtigt segment, hvis hovedparten af omsætningen hidrører fra salg til eksterne kunder, og:**

(a) **omsætning fra salg til eksterne kunder og transaktioner med andre segmenter udgør 10 % eller mere af den samlede eksterne og interne omsætning for alle segmenter eller**

(b) **segmentresultatet, hvad enten der er tale om overskud eller underskud, udgør det største beløb i absolutte tal af 10 % eller mere af det samlede overskud i alle overskudsgivende segmenter eller 10 % eller mere af det samlede tab i underskudsgivende segmenter eller**

(c) **aktiverne udgør 10 % eller mere af summen af aktiverne i alle segmenter.**

36. **Hvis et internt rapporteret segment ikke opfylder de i afsnit 35 stillede størrelsesmæssige krav:**

(a) **kan segmentet alligevel på trods af størrelsen vælges som et præsentationspligtigt segment,**

(b) **i stedet for at blive valgt som et præsentationspligtigt segment på trods af størrelsen kan segmentet sammenlægges til et separat præsentationspligtigt segment med et eller flere ensartede internt rapporterede segmenter, som heller ikke opfylder størrelseskravene i afsnit 35 (to eller flere forretningssegmenter eller geografiske segmenter anses for ensartede, hvis hovedparten af faktorerne i de relevante dele af definition i afsnit 9 er ens for begge), og**

(c) **hvis det givne segment ikke præsenteres separat eller sammenlagt med andre, skal det indgå som en ikke-allokeret afstemningspost.**

37. **Hvis den samlede eksterne omsætning, der kan henføres til præsentationspligtige segmenter, udgør mindre end 75 % af den samlede omsætning for koncernen eller virksomheden, skal yderligere segmenter identificeres som præsentationspligtige segmenter, selv om disse ikke opfylder 10 %-grænsen i afsnit 35, indtil mindst 75 % af den samlede omsætning for koncernen eller virksomheden er omfattet af de præsentationspligtige segmenter.**

38. 10 %-grænserne i denne standard skal ikke opfattes som en indikation af væsentlighed med hensyn til nogen andre aspekter af regnskabsaflæggelsen end identifikation af præsentationspligtige segmenter.

39. Når præsentationspligtige segmenter begrænses til segmenter, hvis omsætning primært hidrører fra salg til eksterne kunder, kræver denne standard ikke, at de forskellige stadier af vertikalt integrerede aktiviteter skal identificeres som separate forretningssegmenter. Det er dog i visse brancher almindelig praksis at præsentere visse vertikalt integrerede aktiviteter som separate forretningssegmenter, selv om de ikke har stor ekstern omsætning. Eksempelvis præsenterer mange olieselskaber deres efterforsknings- og produktionsaktiviteter (upstream-aktiviteter) og deres raffinaderi- og distributionsaktiviteter (downstream-aktiviteter) som separate forretningssegmenter, selv om næsten hele produktionen (råolien) internt overføres til virksomhedens raffinaderiaktiviteter.

40. Standarden tilskynder til, men kræver ikke, at virksomheder frivilligt præsenterer vertikalt integrerede aktiviteter som separate segmenter med relevant beskrivelse, herunder oplysning om grundlaget for prisfastsættelse af overførsler mellem segmenter i henhold til afsnit 75.

41. **Hvis en virksomheds vertikalt integrerede aktiviteter behandles som separate segmenter i det interne rapporteringssystem, og virksomheden vælger ikke at præsentere disse eksternt som separate forretningssegmenter, skal salgssegmentet sammenlægges med købssegmentet eller købssegmenterne ved identifikationen af eksternt præsentationspligtige forretningssegmenter, medmindre der ikke er**

▼B

noget rimeligt grundlag herfor. I så fald medtages salgssegmentet som en ikke-allokeret afstemningspost.

42. **Et segment, der i det foregående regnskabsår har været identificeret som et præsentationspligtigt segment, idet det opfyldte 10 %-grænsen, skal forblive et præsentationspligtigt segment i det aktuelle regnskabsår, selv om omsætning, resultat og aktiver ikke længere opfylder 10 %-kravet, hvis virksomhedens ledelse vurderer, at segmentet forsat er af betydning.**

43. **Hvis et segment identificeres som et præsentationspligtigt segment i det aktuelle regnskabsår, idet det relevante 10 %-krav er opfyldt, skal segmentoplysninger for tidligere regnskabsår, der er præsenteret af hensyn til sammenlignelighed, tilpasses, således at de afspejler det ny præsentationspligtige segment som et separat segment, selv om det ikke har opfyldt 10 %-kravene i de tidligere regnskabsår, medmindre dette ikke er praktisk muligt.**

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS FOR SEGMENTER

44. **Segmentoplysninger skal udarbejdes i overensstemmelse med den anvendte regnskabspraksis for udarbejdelse og præsentation af koncernregnskabet eller virksomhedens årsregnskab.**

45. Den regnskabspraksis, som virksomhedens bestyrelse og ledelse har valgt at anvende til udarbejdelsen af koncernregnskabet eller virksomhedens årsregnskab, formodes at være den, som bestyrelsen og ledelsen anser som mest hensigtsmæssige til brug for den eksterne præsentation. Da formålet med segmentoplysninger er at øge regnskabsbrugerens forståelse og give et bedre grundlag for at bedømme virksomhedens situation generelt, kræver denne standard, at der ved udarbejdelsen af segmentoplysninger anvendes den af bestyrelsen og ledelsen valgte regnskabspraksis. Det betyder dog ikke, at koncernens eller virksomhedens regnskabspraksis skal anvendes på præsentationspligtige segmenter, som var disse selvstændige regnskabsaflæggende enheder. Detaljerede beregninger foretaget ved anvendelse af en bestemt regnskabspraksis på virksomhedsniveau kan allokeres til segmenter, hvis der er rimelig basis herfor. Eksempelvis foretages pensionsberegninger ofte for virksomheden som helhed, men tallene for hele virksomheden kan allokeres til segmenter på grundlag af dokumentation om løn og demografiske forhold for segmenterne.

46. Denne standard forbyder ikke supplerende segmentoplysninger, der er udarbejdet på et andet grundlag end den i koncernregnskabet eller virksomhedens årsregnskab anvendte regnskabspraksis, forudsat at (a) oplysningerne rapporteres internt til bestyrelsen og den øverste ledelse til brug for deres beslutningstagen om ressourceallokering til segmentet og vurdering af segmentets indtjening og (b) grundlaget for måling af disse supplerende oplysninger klart er beskrevet.

47. **Aktiver, som anvendes af to eller flere segmenter, skal kun allokeres til segmenter, hvis tilknyttet omsætning og omkostninger også allokeres til disse segmenter.**

48. Måden hvorpå aktiv-, forpligtelses-, omsætnings-, og omkostningsposter allokeres til segmenterne, afhænger af faktorer som posternes art, hvilke aktiviteter segmentet udfører og segmentets relative uafhængighed. Det er hverken muligt eller hensigtsmæssigt at fastsætte et enkelt grundlag for allokering til brug for alle virksomheder. Det er heller ikke hensigtsmæssigt at gennemtvinge allokering af aktiv- forpligtelses- omsætnings- og omkostningsposter, som vedrører to eller flere segmenter, hvis det eneste grundlag herfor er vilkårligt eller vanskeligt forståeligt. Samtidig er definitionen på segmentomsætning-omkostninger, -aktiver og -forpligtelser indbyrdes forbundet, og de heraf følgende allokeringer skal være ensartede. Således skal fælles anvendte aktiver udelukkende allokeres til segmenter, hvis tilknyttet omsætning og omkostninger også allokeres til disse segmenter. Eksempelvis medtages et aktiv udelukkende i segmentaktiver, hvis de tilknyttede afskrivninger fratrækkes ved målingen af segmentresultatet.

OPLYSNING

49. Kravet til oplysninger for præsentationspligtige segmenter om det primære segment fremgår af afsnit 50-67. Afsnit 68-72 omfatter oplysningskravene for virksomhedens sekundære segment. Virksomheder tilskyndes til at præsentere alle de i afsnit 50-67 identificerede segmentoplysninger for primære segmenter for hvert præsentationspligtigt sekundært segment, selv om der i afsnit 68-72 kræves væsentligt færre oplysninger for den sekundære segmentering. Afsnit 74-83 omfatter forskellige andre oplys-

▼B

ningsforhold. I standardens appendiks B illustreres anvendelsen af disse oplysningsvejledninger.

Primært segment

50. **De i afsnit 51-67 nævnte oplysningskrav skal anvendes for alle præsentationspligtige segmenter, som følger virksomhedens primære segment.**

51. **Virksomheder skal oplyse om segmentomsætning for hvert præsentationspligtigt segment. Segmentomsætning fra salg til eksterne kunder og segmentomsætning fra interne transaktioner med andre segmenter skal præsenteres separat.**

52. **Virksomheder skal oplyse om segmentresultatet for hvert præsentationspligtigt segment.**

53. Hvis virksomheder kan beregne segmenternes nettoresultat eller et andet grundlag for segmenternes lønsomhed uden vilkårlige allokeringer, tilskyndes virksomheder til at præsentere disse beløb sammen med segmentresultatet med en passende beskrivelse. Hvis dette grundlag ikke er udarbejdet på basis af den i koncernregnskabet eller virksomhedens årsregnskab anvendte regnskabspraksis, skal virksomheden i årsregnskabet give en klar beskrivelse af målingsgrundlaget.

54. Som eksempel på mål for et segments indtjening før segmentresultatet kan nævnes bruttoavance. Som eksempel på mål for et segments indtjening efter segmentresultatet kan nævnes resultat af ordinær drift (før eller efter indkomstskat) og årets resultat.

55. **Virksomheder skal oplyse om den samlede regnskabsmæssige værdi af segmentaktiver for hvert præsentationspligtigt segment.**

56. **Virksomheder skal oplyse segmentforpligtelser for hvert præsentationspligtigt segment.**

57. **Virksomheder skal oplyse de samlede omkostninger afholdt i regnskabsåret til anskaffelse af segmentaktiver, der forventes anvendt over mere end et regnskabsår (materielle anlægsaktiver og immaterielle aktiver), for hvert præsentationspligtigt segment. Dette omtales undertiden som anlægstilgang eller anlægsinvestering, men i denne forbindelse skal måling foretages på basis af periodiseringsprincippet frem for på kontantbasis.**

58. **Virksomheder skal oplyse de samlede omkostninger, der indgår i segmentresultatet, som afskrivninger på segmentaktiver i regnskabsåret for hvert præsentationspligtigt segment.**

59. **Standarden tilskynder til, men kræver ikke, at virksomheder oplyser om arten og den beløbsmæssige størrelse af enkelte dele af segmentomsætning og segmentomkostninger, som er af en sådan størrelse, art eller beskaffenhed, at det er relevant at oplyse herom for at forklare indtjeningen i regnskabsåret for hvert præsentationspligtigt segment.**

60. IAS 8 kræver, at »når indtægts- og omkostningsposter indeholdt i resultat af ordinær drift er af en sådan størrelse, art eller beskaffenhed, at det er relevant at oplyse herom, for at forklare virksomhedens indtjening i regnskabsåret, skal oplysninger om arten og den beløbsmæssige størrelse af disse poster gives separat«. Der gives i IAS 8 en række eksempler herpå, herunder nedskrivning af varebeholdninger og materielle anlægsaktiver, hensættelser til omstrukturering, afhændelse af materielle anlægsaktiver og langfristede investeringer, ophørende aktiviteter, retsforlig samt tilbageførsel af hensatte forpligtelser. Det er ikke hensigten med afsnit 59 at ændre klassifikationen af sådanne omsætningsposter eller omkostningsposter fra ordinære til ekstraordinære (som defineret i IAS 8) eller at ændre målingen af sådanne poster. Men afsnittets anbefaling for så vidt angår oplysning om sådanne poster ændrer dog det niveau, hvorpå posternes vigtighed bedømmes med hensyn til oplysning, fra virksomhedsniveau til segmentniveau.

61. **Virksomheder skal for hvert præsentationspligtigt segment oplyse om de samlede væsentlige ikke-kontante omkostninger ud over afskrivninger, der skal oplyses separat i henhold til afsnit 58, som indgår i segmentomkostninger og derfor er fratrukket ved målingen af segmentresultatet.**

62. IAS 7 kræver, at virksomheder præsenterer en pengestrømsopgørelse, som separat viser pengestrømme fra drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet. I IAS 7 bemærkes det, at det er relevant for forståelsen af hele virksomhedens finansielle stilling, likviditet samt pengestrømme at oplyse om pengestrømme for hvert aktivitetssegment og geografiske segment. I

▼B

IAS 7 tilskyndes virksomheder til at give sådanne informationer. Den i IAS 7 opfordrede oplysning om pengestrømme i segmenter gentages i denne standard. Endvidere tilskyndes virksomheder til at oplyse om væsentlig ikke-kontant omsætning, som indgår i segmentomsætning og derfor er medtaget ved målingen af segmentresultatet.

63. **For virksomheder, som giver de oplysninger om pengestrømme i segmenter som IAS 7 tilskynder virksomheder til at give, er det ikke nødvendigt også at oplyse om afskrivninger i henhold til afsnit 58 eller ikke-kontante omkostninger i henhold til afsnit 61.**

64. **Virksomheder skal for hvert præsentationspligtigt segment oplyse om virksomhedens samlede andel af resultatet i associerede virksomheder, joint ventures og andre investeringer, som regnskabsmæssigt behandles efter den indre værdis metode, hvis stort set alle de associerede virksomheders aktiviteter ligger inden for dette ene segment.**

65. Selv om der oplyses et samlet beløb i henhold til det foregående afsnit, skal hver enkelt associeret virksomhed, joint venture og anden investering, indregnet efter den indre værdis metode, vurderes separat for at bestemme, hvorvidt dens aktiviteter i al væsentlighed ligger inden for et segment.

66. **Hvis en virksomheds samlede andel af resultatet i associerede virksomheder, joint ventures eller andre investeringer, som regnskabsmæssigt behandles efter den indre værdis metode, oplyses inddelt pr. præsentationspligtigt segment, skal de samlede investeringer i disse associerede virksomheder og joint ventures ligeledes oplyses inddelt efter præsentationspligtigt segment.**

67. **Virksomheder skal præsentere en afstemning mellem oplysninger for præsentationspligtige segmenter og de samlede oplysninger i koncernregnskabet eller virksomhedens årsregnskab. I afstemningen skal segmentomsætning afstemmes med virksomhedens omsætning fra salg til eksterne kunder (herunder oplysning om virksomhedens samlede omsætning fra salg til eksterne kunder, som ikke indgår i noget segments omsætning). Segmentresultatet skal afstemmes med et sammenligneligt grundlag for virksomhedens driftsresultat samt med virksomhedens resultat. Segmentaktiver skal afstemmes med virksomhedens aktiver, og segmentforpligtelser skal afstemmes med virksomhedens forpligtelser.**

Sekundære segmentoplysninger

68. I afsnit 50-67 identificeres oplysningskravene for præsentationspligtige segmenter baseret på virksomhedens primære segment. Afsnit 69-72 identificerer oplysningskravene for præsentationspligtige segmenter baseret på virksomhedens sekundære segment som følger:

(a) hvis en virksomheds primære segment er forretningssegmenter, er de krævede sekundære oplysninger identificeret i afsnit 69,

(b) hvis en virksomheds primære segment er geografiske segmenter baseret på placering af aktiver (hvor produkterne produceres eller tjenesteydelserne udføres), er de krævede sekundære oplysninger identificeret i afsnit 70 og 71 og

(c) hvis en virksomheds primære segment er geografiske segmenter baseret på placering af kunder (hvor produkterne sælges eller tjenesteydelserne leveres), er de krævede sekundære oplysninger identificeret i afsnit 70 og 72.

69. **Hvis en virksomheds primære segment er forretningssegmenter, skal den ligeledes præsentere følgende oplysninger:**

(a) **segmentomsætning fra salg til eksterne kunder inddelt efter geografiske segmenter baseret på geografisk placering af kunder for hvert geografiske segment for hvilket omsætningen fra salg til eksterne kunder udgør 10 % eller mere af den samlede omsætning fra salg til alle eksterne kunder,**

(b) **den samlede regnskabsmæssige værdi af segmentaktiver inddelt efter geografisk placering af aktiver for hvert geografiske segment, hvis segmentaktiver udgør 10 % eller mere af de samlede aktiver for alle geografiske segmenter, og**

(c) **de samlede omkostninger afholdt i regnskabsåret til anskaffelse af segmentaktiver som forventes anvendt over mere end et regnskabsår (materielle anlægsaktiver og immaterielle aktiver) inddelt efter geografisk placering af aktiverne for hvert**

▼B

geografiske segment, hvis segmentaktiver udgør 10 % eller mere af de samlede aktiver for alle geografiske segmenter.

70. **Hvis virksomhedens primære segment er geografiske segmenter (baseret enten på placering af aktiver eller placering af kunder), skal den også præsentere følgende segmentoplysninger for hvert forretningssegment, hvis omsætning fra salg til eksterne kunder udgør 10 % eller mere af den samlede omsætning fra salg til eksterne kunder eller hvis segmentaktiver udgør 10 % eller mere af de samlede aktiver for alle forretningssegmenter:**

(a) **segmentomsætning fra salg til eksterne kunder,**

(b) **den samlede regnskabsmæssige værdi af segmentaktiver og**

(c) **de samlede omkostninger afholdt i regnskabsåret til anskaffelse af segmentaktiver, som forventes anvendt over mere end et regnskabsår (materielle anlægsaktiver og immaterielle aktiver).**

71. **Hvis en virksomheds primære segment er geografiske segmenter baseret på placering af aktiver, og hvis placeringen af dens kunder er forskellig fra placeringen af dens aktiver, skal virksomheden også præsentere omsætning fra salg til eksterne kunder for hvert kundebaseret geografisk segment, hvis omsætning fra salg til eksterne kunder udgør 10 % eller mere af den samlede omsætning fra salg til alle eksterne kunder.**

72. **Hvis en virksomheds primære segment er geografiske segmenter baseret på placering af kunder og hvis virksomhedens aktiver er placeret i geografiske områder, som er forskellige fra placeringen af dens kunder, skal virksomheden også præsentere følgende segmentoplysninger for hvert aktivbaseret geografisk segment, hvis omsætning fra salg til eksterne kunder eller segmentaktiver udgør 10 % eller mere af de tilknyttede beløb i koncernen eller virksomheden.**

(a) **den samlede regnskabsmæssige værdi af segmentaktiver inddelt efter geografiske placering af aktiverne og**

(b) **de samlede omkostninger afholdt i regnskabsåret til anskaffelse af segmentaktiver, som forventes anvendt over mere end ét regnskabsår (materielle anlægsaktiver og immaterielle aktiver) inddelt efter placeringen af aktiverne.**

Illustrative segmentoplysninger

73. Denne standards appendiks B illustrerer oplysningerne for primære og sekundære segmenter, som kræves i denne standard.

Andre oplysninger

74. **Hvis et forretningssegment eller geografisk segment, for hvilket oplysninger rapporteres til bestyrelsen og den øverste ledelse, ikke er et præsentationspligtigt segment, idet størstedelen af omsætningen hidrører fra salg til andre segmenter, men dets omsætning fra salg til eksterne kunder dog udgør 10 % eller mere af virksomhedens samlede omsætning fra salg til eksterne kunder, skal virksomheden give oplysning om dette samt den beløbsmæssige størrelse af omsætningen fra (a) salg til eksterne kunder og (b) internt salg til andre segmenter.**

75. **Ved målingen og præsentationen af segmentomsætning fra transaktioner med andre segmenter, skal overførsler mellem segmenter måles på basis af virksomhedens faktisk anvendte prisfastsættelse for sådanne overførsler. Grundlaget for prisfastsættelse af overførsler mellem segmenterne og ændringer heri skal oplyses i årsregnskabet.**

76. **Ændringer i anvendt regnskabspraksis for præsentation af segmentoplysninger, som har en væsentlig virkning på disse segmentoplysninger, skal oplyses, og sammenlignende segmentoplysninger for tidligere regnskabsår skal tilpasses, medmindre dette ikke er praktisk muligt. Sådanne oplysninger skal indeholde en beskrivelse af arten af ændringen, årsagerne til ændringen, at sammenligningstal er tilpasset, eller at dette ikke er praktisk muligt, og den økonomiske virkning af ændringen, hvis dette kan opgøres rimeligt. Hvis en virksomhed ændrer identifikationen af sine segmenter og ikke tilpasser segmentoplysninger fra tidligere regnskabsår til det nye grundlag, idet dette ikke er praktisk muligt, skal virksomheden af hensyn til sammenlignelighed præsentere segmentoplysninger for både det gamle og det nye segmenteringsgrundlag i det regnskabsår, i hvilket virksomheden ændrer identifikationen af sine segmenter.**

▼B

77. Ændringer i anvendt regnskabspraksis omhandles i IAS 8. IAS 8 kræver, at ændringer i anvendt regnskabspraksis kun finde sted, når dette er påkrævet ifølge lovgivning eller af en regnskabsstandardudstedende organisation, eller hvis ændringen vil medføre en mere hensigtsmæssig præsentation af begivenheder eller transaktioner i virksomhedens årsregnskab.

78. Ændringer i anvendt regnskabspraksis på virksomhedsplan, som påvirker segmentoplysninger, behandles i overensstemmelse med IAS 8. Medmindre en ny international regnskabsstandard foreskriver andet, kræver IAS 8, at en ændring i anvendt regnskabspraksis skal anvendes med tilbagevirkende kraft, og at oplysninger fra tidligere regnskabsår skal tilpasses, medmindre dette ikke er praktisk muligt (hovedregel) eller at den kumulative regulering, som opstår som følge af ændringen, skal medtages ved opgørelsen af årets resultat (tilladt alternativ behandling). Hvis hovedreglen anvendes, skal segmentoplysninger fra tidligere regnskabsår tilpasses. Hvis den tilladte alternative behandling anvendes, medtages den kumulative regulering, som medtages ved opgørelsen af årets resultat, i segmentresultatet, hvis der er tale om en post fra driften, som kan henføres eller på rimelig måde allokeres til segmenterne. I sidstnævnte kan IAS 8 kræve separat oplysning, hvis dets størrelse, art eller beskaffenhed gør oplysninger relevante for forståelsen af virksomhedens indtjening i regnskabsåret.

79. Nogle ændringer i anvendt regnskabspraksis vedrører specielt præsentation af segmentoplysninger. Eksempelvis kan nævnes ændringer i identifikationen af segmenter og ændringer i grundlaget for allokering af omsætning og omkostninger til segmenter. Sådanne ændringer kan have en væsentlig virkning på de præsenterede segmentoplysninger, men vil ikke ændre den samlede økonomiske information, der præsenteres af virksomheden. For at øge regnskabsbrugernes forståelse af ændringerne og muliggøre en vurdering af udviklingen, skal sammenlignende segmentoplysninger fra tidligere regnskabsår, som medtages i årsregnskabet, tilpasses, hvis dette er praktisk muligt, for at afspejle den nye anvendte regnskabspraksis.

80. Af hensyn til præsentation af segmentoplysninger kræves det i afsnit 75, at overførsler mellem segmenterne skal måles på basis af virksomhedens faktisk anvendte prisfastsættelse for sådanne overførsler. Hvis en virksomhed ændrer grundlaget for prisfastsættelse af overførsler mellem segmenterne, udgør dette ikke en ændring i anvendt regnskabspraksis, som medfører en tilpasning af sammenligningstal i henhold til afsnit 76. Afsnit 75 kræver dog oplysning om ændringen.

81. **Virksomheder skal angive de typer af produkter og tjenesteydelser, som omfattes af hvert enkelt præsenteret forretningssegment og vise sammensætningen af hvert enkelt præsenteret geografisk segment, både primært og sekundært, hvis dette ikke oplyses i årsregnskabet eller andetsteds i en regnskabsopgørelse.**

82. For at kunne vurdere virkningen af forhold som skiftende efterspørgsel, prisændringer på input eller andre produktionsfaktorer og udviklingen af alternative produkttyper eller processer på et forretningssegment, er det nødvendigt at have kendskab til de aktiviteter, der omfattes af segmentet. Det er ligeledes vigtigt at have kendskab til sammensætningen af et geografisk segment for at kunne vurdere virkningen af ændringer i økonomiske og politiske forhold på risici og lønsomhed i et geografisk segment.

83. Tidligere præsenterede segmenter, som ikke længere opfylder de kvantitative krav, præsenteres ikke separat. Grunde til, at de ikke længere opfylder kravene, kan være, at der har været et fald i efterspørgslen eller en ændring i ledelsesstrategi eller at en del af segmentaktiviteterne er blevet afhændet eller sammenlagt med andre segmenter. En forklaring på, hvorfor et tidligere præsentationspligtigt segment ikke længere præsenteres, kan også være nyttig til bekræftelse af forventninger om fald på markeder og ændringer i virksomhedsstrategier.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

84. **Denne internationale regnskabsstandard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. juli 1998 eller senere. Virksomheder tilskyndes til at anvende standarden før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder før 1. juli 1998 i stedet for den oprindelige IAS 14, skal der gives oplysning om dette. Hvis årsregnskaber indeholder sammenligningstal for regnskabsår før ikrafttrædelsestidspunktet eller tidligere frivillig anvendelse af denne standard, kræves tilpasning af segmentoplysninger i disse, for at sikre overensstemmelse med denne standards bestemmelser,**

▼B

medmindre dette ikke er praktisk muligt. I så fald skal virksomheden oplyse dette.

▼M5

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 16

Materielle anlægsaktiver

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1
Anvendelsesområde	2-5
Definitioner	6
Indregning	7-14
Startomkostninger	11
Efterfølgende omkostninger	12-14
Måling på indregningstidspunktet	15-28
Kostprisens elementer	16-22
Måling af kostpris	23-28
Måling efter indregning	29-66
Kostprismodellen	30
Omvurderingsmodellen	31-42
Afskrivning	43-62
Afskrivningsberettiget beløb og afskrivningsperiode	50-59
Afskrivningsmetode	60-62
Værdiforringelse	63-64
Godtgørelse for værdiforringelse	65-66
Ophør af indregning	67-72
Oplysninger	73-79
Overgangsbestemmelser	80
Ikrafttrædelsestidspunkt	81
Ophævelse af andre udtalelser	82-83

Denne ajourførte standard erstatter IAS 16 (1998) *Materielle anlægsaktiver*, og skal anvendes for regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.

FORMÅL

1. Formålet med denne standard er at foreskrive den regnskabsmæssige behandling af materielle anlægsaktiver, således at regnskabsbrugere kan identificere oplysninger om en virksomheds investeringer i materielle anlægsaktiver og om ændringer i disse investeringer. De væsentligste problemstillinger i forbindelse med regnskabsmæssig behandling af materielle anlægsaktiver er indregning af aktiverne, opgørelsen af deres regnskabsmæssige værdi og de afskrivninger og tab ved værdiforringelse, der skal indregnes i forbindelse med aktiverne.

ANVENDELSESOMRÅDE

2. ***Denne standard skal anvendes ved den regnskabsmæssige behandling af materielle anlægsaktiver, undtagen når en anden standard kræver eller tillader en anden regnskabsmæssig behandling.***

3. Denne standard finder ikke anvendelse på:

   (a) biologiske aktiver tilknyttet landbrugsaktiviteter (jvf. IAS 41 *Landbrug*),

   eller

▼M5

(b) mineralforekomster og rettigheder til mineralforekomster, såsom olie, naturgas og lignende ikke-regenererende ressourcer.

Dog finder denne standard anvendelse på materielle anlægsaktiver, der anvendes ved udvikling eller opretholdelse af de i (a) og (b) omhandlede aktiver.

4. Andre standarder kan kræve, at et materielt anlægsaktiv indregnes på grundlag af en anden fremgangsmåde, end der er beskrevet i denne standard. Eksempelvis kræver IAS 17 *Leasingkontrakter*, at virksomheder vurderer indregningen af et materielt anlægsaktiv på grundlag af overførslen af risici og afkast. I sådanne tilfælde er øvrige aspekter af den regnskabsmæssige behandling af disse aktiver, herunder afskrivning, dog foreskrevet af denne standard.

5. Virksomheder skal anvende denne standard på ejendomme, der er under opførelse eller om- eller tilbygning med henblik på fremtidig anvendelse som investeringsejendomme, men som endnu ikke opfylder definitionen på »investeringsejendomme« i IAS 40 Investeringsejendomme. Når opførelsen eller om- eller tilbygningen er tilendebragt, bliver ejendommen en investeringsejendom, og virksomheden skal anvende IAS 40. IAS 40 finder ligeledes anvendelse på investeringsejendomme, som er under om- eller tilbygning med henblik på fortsat anvendelse som investeringsejendomme. Virksomheder, som anvender kostprismodellen for investeringsejendomme i overensstemmelse med IAS 40, skal anvende kostprismodellen i denne standard.

DEFINITIONER

6. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:***

Regnskabsmæssig værdi er det beløb, som et aktiv indregnes med efter fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse.

Kostpris er det beløb, der er betalt i likvider, og dagsværdien af en anden form for vederlag, som erlægges for anskaffelsen af et aktiv på anskaffelses- eller opførelsestidspunktet.

Afskrivningsberettiget beløb er et aktivs kostpris, eller et andet beløb i stedet for kostpris, fratrukket dets restværdi.

Afskrivning er den systematiske allokering af et aktivs afskrivningsberettigede beløb over dets brugstid.

Virksomhedsspecifik værdi er nutidsværdien af fremtidige pengestrømme, som virksomheden forventer vil hidrøre fra fortsat anvendelse af et aktiv samt fra afhændelsen heraf ved udgangen af dets brugstid, eller som virksomheden forventer vil hidrøre fra indfrielse af en forpligtelse.

Dagsværdi er det beløb, et aktiv kan omsættes til ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.

Tab ved værdiforringelse er det beløb, hvormed et aktivs regnskabsmæssige værdi overstiger genindvindingsværdien.

Materielle anlægsaktiver er materielle aktiver, der:

(a) besiddes til brug i produktionen eller ved levering af varer og tjenesteydelser, til udlejning til tredjepart eller til administrative formål

og

(b) forventes at skulle benyttes i mere end ét regnskabsår.

Genindvindingsværdi er det højeste af et aktivs nettosalgspris og nytteværdi.

Restværdien af et aktiv er det beløb, en virksomhed skønner, den på det aktuelle tidspunkt ville kunne opnå ved afhændelse af aktivet med fradrag af skønnede afhændelsesomkostninger, hvis aktivet allerede havde den alder og var i den stand, som kan forventes ved udgangen af dets brugstid.

Brugstid er enten:

(a) den periode, i hvilken et aktiv forventes at være disponibelt til brug for virksomheden,

eller

(b) antallet af producerede enheder eller tilsvarende enheder, som virksomheden forventer at opnå fra aktivet.

▼M5

INDREGNING

7. ***Kostprisen for et materielt anlægsaktiv skal udelukkende indregnes som et aktiv, hvis:***

   (a) det er sandsynligt, at de fremtidige økonomiske fordele tilknyttet aktivet vil tilgå virksomheden,

   og

   (b) aktivets kostpris kan måles pålideligt.

8. Reservedele og serviceudstyr indregnes normalt som varebeholdninger og indregnes i resultatet, efterhånden som de forbruges. Dog opfylder væsentlige reservedele og serviceudstyr betingelserne for et materielt anlægsaktiv, når virksomheden forventer at anvende disse i mere end ét regnskabsår. Reservedele og serviceudstyr, der udelukkende kan anvendes i forbindelse med et materielt anlægsaktiv, behandles ligeledes regnskabsmæssigt som materielle anlægsaktiver.

9. Denne standard foreskriver ikke målingsenheden for indregning, dvs. hvad der udgør et materielt anlægsaktiv. Der skal således udarbejdes et skøn ved anvendelsen af indregningskriterierne for en virksomheds særlige forhold. Det kan være hensigtsmæssigt at sammendrage individuelt ubetydelige aktiver, eksempelvis støbeforme, værktøj og stempler, og anvende kriterierne på det samlede beløb.

10. En virksomhed skal i henhold til dette indregningsprincip vurdere alle omkostninger vedrørende materielle anlægsaktiver på det tidspunkt, omkostningerne afholdes. Sådanne omkostninger omfatter startomkostninger i forbindelse med køb eller opførelse af et materielt anlægsaktiv og omkostninger, der er afholdt efterfølgende for at udvide, udskifte en del af eller vedligeholde aktivet.

Startomkostninger

11. Materielle anlægsaktiver kan anskaffes af sikkerheds- eller miljømæssige årsager. Selv om anskaffelse af sådanne materielle anlægsaktiver ikke direkte øger de fremtidige økonomiske fordele tilknyttet et bestemt eksisterende materielt anlægsaktiv, kan det være nødvendigt, for at virksomheden kan opnå de fremtidige økonomiske fordele fra virksomhedens øvrige aktiver. Sådanne materielle anlægsaktiver opfylder kriterierne for indregning som aktiver, idet de gør det muligt for virksomheden at opnå fremtidige økonomiske fordele fra tilknyttede aktiver, der er større, end hvis disse aktiver ikke var blevet anskaffet. Eksempelvis kan en kemikalieproducent implementere nye processer til håndtering af kemikalier for at overholde miljøkrav til produktion og opbevaring af farlige kemikalier. Forbedringer af anlæg i denne forbindelse indregnes som et aktiv, idet virksomheden ikke er i stand til at fremstille og sælge kemikalier uden disse forbedringer. Den heraf følgende regnskabsmæssige værdi af et sådant aktiv og tilknyttede aktiver gennemgås for værdiforringelse i henhold til IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver.*

Efterfølgende omkostninger

12. I henhold til det i afsnit 7 opstillede indregningsprincip skal virksomheder ikke indregne omkostninger forbundet med den daglige vedligeholdelse af et materielt anlægsaktiv i aktivets regnskabsmæssige værdi. Disse omkostninger indregnes i stedet i resultatet, efterhånden som de afholdes. Omkostninger forbundet med daglig vedligeholdelse omfatter hovedsageligt lønomkostninger og omkostninger til hjælpematerialer, hvilket også kan dække kostprisen for mindre dele. Formålet med disse omkostninger beskrives ofte som »reparationer og vedligeholdelse« af det materielle anlægsaktiv.

13. Det kan være nødvendigt at udskifte dele af visse materielle anlægsaktiver med jævne mellemrum. Eksempelvis kan en ovn kræve ny belægning efter et konkret antal timer i brug, eller flyinteriør, eksempelvis sæder og køkken, kan kræve udskiftning adskillige gange i løbet af flystellets brugstid. Materielle anlægsaktiver kan også anskaffes for at foretage en mindre hyppig udskiftning, såsom udskiftning af indervæggene i en bygning, eller for at foretage en enkeltstående udskiftning. I henhold til det i afsnit 7 opstillede indregningsprincip skal virksomheder indregne omkostninger forbundet med udskiftning af en del af et materielt anlægsaktiv i aktivets regnskabsmæssige værdi på tidspunktet for afholdelsen af omkostningen, hvis kriterierne for indregning er opfyldt. Virksomheden skal ophøre med at indregne den regnskabsmæssige værdi af de udskiftede dele i henhold til bestemmelserne vedrørende ophør af indregning i denne standard (jvf. afsnit 67-72).

▼M5

14. Det kan være en forudsætning for den fortsatte drift af et materielt anlægsaktiv (eksempelvis et fly), at der regelmæssigt foretages større eftersyn for fejl, uanset om der foretages udskiftning af dele af aktivet. Hver gang der udføres større eftersyn, indregnes de dermed forbundne omkostninger i den regnskabsmæssige værdi af det materielle anlægsaktiv som en udskiftning, hvis kriterierne for indregning er opfyldt. Virksomheden skal ophøre med at indregne den eventuelt resterende regnskabsmæssige værdi af omkostningerne ved et tidligere eftersyn (til forskel fra fysiske reservedele). Dette gælder, uanset om omkostningerne til det tidligere eftersyn blev henført til den transaktion, hvorved aktivet blev anskaffet eller opført. Virksomheden kan om nødvendigt anvende de skønnede omkostninger til et tilsvarende fremtidigt eftersyn som en indikation af størrelsen af omkostningerne til det eksisterende eftersynselement, da aktivet blev anskaffet eller opført.

MÅLING PÅ INDREGNINGSTIDSPUNKTET

15. ***Et materielt anlægsaktiv, som opfylder kriterierne for indregning som et aktiv, skal måles til kostpris.***

Kostprisens elementer

16. Kostprisen for et materielt anlægsaktiv omfatter:

    (a) købsprisen, herunder importafgifter og ikke-refunderbare afgifter med fradrag af forhandlerrabatter og dekorter.

    (b) omkostninger, der er direkte forbundet med at bringe aktivet til det sted og i den stand, der kræves for at sikre den af ledelsen planlagte anvendelse.

    (c) det oprindelige skøn over omkostninger til nedtagning og bortskaffelse af aktivet og retablering af det sted, hvor det er placeret, som virksomheden har forpligtet sig til at afholde, enten ved anskaffelsen af aktivet eller som følge af brugen af aktivet i et bestemt regnskabsår til andre formål end produktion af varebeholdninger i det pågældende regnskabsår.

17. Eksempler på direkte forbundne omkostninger er:

    (a) omkostninger til personaleydelser (som defineret i IAS 19 *Personaleydelser*), som direkte hidrører fra opførelsen eller anskaffelsen af det materielle anlægsaktiv,

    (b) omkostninger til klargøring af grunde,

    (c) indledende leverings- og ekspeditionsomkostninger,

    (d) installations- og monteringsomkostninger,

    (e) omkostninger forbundet med afprøvning af, om aktivet fungerer korrekt med fradrag af nettoavancen fra salg af enheder, der er produceret, mens aktivet blev bragt til den aktuelle placering og i den aktuelle stand (såsom prøveproduktion i forbindelse med afprøvning af udstyr),

    og

    (f) honorarer for faglig assistance.

18. Virksomheder skal anvende IAS 2 *Varebeholdninger*, på omkostninger til nedtagning, bortskaffelse og retablering af det sted, hvor et aktiv er placeret, som virksomheden i et bestemt regnskabsår har forpligtet sig til at afholde som følge af brugen af aktivet til produktion af varebeholdninger i det pågældende regnskabsår. Forpligtelser forbundet med omkostninger som regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IAS 2 eller IAS 16, indregnes og måles i overensstemmelse med IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver*.

19. Nedenstående er eksempler på omkostninger, der ikke indgår i kostprisen for et materielt anlægsaktiv:

    (a) omkostninger forbundet med start af et nyt anlæg,

    (b) omkostninger forbundet med lancering af et nyt produkt eller en ny tjeneste (herunder markedsføringsomkostninger),

    (c) omkostninger forbundet med at drive forretning et nyt sted eller med en ny kundegruppe (herunder omkostninger til uddannelse af personale),

    og

    (d) administrationsomkostninger og andre generelle indirekte produktionsomkostninger.

▼M5

20. Indregningen af omkostninger i et materielt anlægsaktivs regnskabsmæssige værdi ophører, når aktivet er på den lokalitet og i den stand, der kræves for at sikre den af ledelsen planlagte anvendelse. Således skal omkostninger, der afholdes i forbindelse med brug eller flytning af et aktiv, ikke medtages i aktivets regnskabsmæssige værdi. Nedenstående omkostninger medtages eksempelvis ikke i den regnskabsmæssige værdi af et materielt anlægsaktiv:

    (a) omkostninger, der er afholdt før påbegyndt brug af et aktiv, der er klar til den af ledelsen planlagte anvendelse, eller omkostninger, der er afholdt, før aktivet anvendes med fuld kapacitet,

    (b) indledende driftstab, såsom tab, der er afholdt, mens efterspørgslen efter aktivets produktion stiger,

    og

    (c) omkostninger i forbindelse med hel eller delvis flytning eller omstrukturering af virksomhedens drift.

21. Der forekommer visse aktiviteter i forbindelse med opførelse eller om- eller tilbygning af et materielt anlægsaktiv, som ikke er nødvendige for at bringe aktivet til den lokalitet og i den stand, der kræves for at sikre den af ledelsen planlagte anvendelse. Disse tilknyttede aktiviteter kan forekomme før eller under opførelsen eller om- eller tilbygningen. Eksempelvis kan der genereres indtægt ved at bruge en byggeplads som parkeringsplads, indtil byggeriet påbegyndes. Eftersom tilknyttede aktiviteter ikke er nødvendige for at bringe et aktiv til den lokalitet og i den stand, der kræves for at sikre den af ledelsen planlagte anvendelse, indregnes indtægter og dermed forbundne omkostninger ved tilknyttede aktiviteter i resultatet og medtages i den respektive klassifikation af indtægter og omkostninger.

22. Kostprisen for egenproducerede aktiver opgøres efter de samme principper som for anskaffede aktiver. Hvis en virksomhed fremstiller lignende aktiver til salg i det normale forretningsforløb, er aktivets kostpris normalt den samme som kostprisen for aktiver produceret med salg for øje (jvf. IAS 2). Eventuelle interne avancer skal derfor elimineres ved beregningen af sådanne kostpriser. Omkostninger forbundet med unormalt højt spild af materialer, unormalt høje lønomkostninger og unormalt høje omkostninger til andre ressourcer i forbindelse med egenproduktionen af et aktiv medtages ligeledes ikke i aktivets kostpris. I IAS 23 *Låneomkostninger*, fastlægges indregningskriterier for renter som et element af den regnskabsmæssige værdi af et egenproduceret materielt anlægsaktiv.

Måling af kostpris

23. Kostprisen for et materielt anlægsaktiv er lig kontantprisen på indregningstidspunktet. Når betaling udskydes længere end normale kreditvilkår, indregnes forskellen mellem kontantprisen og den samlede betaling som rente over kreditperioden, medmindre en sådan rente indregnes i aktivets regnskabsmæssige værdi i overensstemmelse med den tilladte alternative behandling i IAS 23.

24. Et eller flere materielle anlægsaktiver kan anskaffes ved udveksling af et eller flere ikke-monetære materielle anlægsaktiver eller en kombination af monetære og ikke-monetære aktiver. Følgende gennemgang angår kun udveksling af et ikke-monetært aktiv med et andet ikke-monetært aktiv, men den gælder også for alle de øvrige udvekslinger, som er beskrevet i den foregående sætning. Kostprisen for et sådant materielt anlægsaktiv skal måles til dagsværdi, medmindre (a) udvekslingen ikke har noget forretningsmæssigt indhold, eller (b) hverken dagsværdien af det modtagne aktiv eller af det afgivne aktiv kan måles pålideligt. Det modtagne aktiv måles på denne måde, også selvom virksomheden ikke umiddelbart kan ophøre med indregningen af det afgivne aktiv. Hvis det modtagne aktiv ikke måles til dagsværdi, skal dets kostpris måles til den regnskabsmæssige værdi af det afgivne aktiv.

25. Virksomheder skal afgøre, om en udveksling har forretningsmæssigt indhold ved at vurdere, i hvilket omfang virksomhedens fremtidige pengestrømme kan forventes at ændre sig som følge af udvekslingen. En udveksling har forretningsmæssigt indhold, hvis:

    (a) sammensætningen (risiko, tidspunkter og beløb) af de pengestrømme, der hidrører fra det modtagne aktiv, er forskellig fra sammensætningen af de pengestrømme, der hidrørte fra det afgivne aktiv,

    eller

▼M5

(b) den virksomhedsspecifikke værdi af den andel af virksomhedens aktiviteter, der påvirkes af udvekslingen, ændres som følge af udvekslingen,

og

(c) forskellen i (a) og (b) er væsentlig, set i forhold til dagsværdien af de udvekslede aktiver.

Ved vurderingen af, hvorvidt en udveksling har forretningsmæssigt indhold, skal den virksomhedsspecifikke værdi af den andel af virksomhedens aktiviteter, der påvirkes af udvekslingen, afspejle pengestrømme efter skat. Resultatet af disse analyser kan tydeliggøres, uden at virksomheden behøver at udføre detaljerede beregninger.

26. Hvis der ikke findes sammenlignelige markedstransaktioner, kan dagsværdien af et aktiv måles pålideligt, hvis (a) størrelsen af intervallet af rimelige skøn over dagsværdien ikke er væsentlig for det pågældende aktiv, eller (b) sandsynligheden for de forskellige skøn kan vurderes pålideligt og anvendes ved opgørelsen af dagsværdien. Hvis en virksomhed er i stand til at foretage en pålidelig vurdering af dagsværdien af enten det modtagne eller det afgivne aktiv, skal dagsværdien af det afgivne aktiv anvendes til at måle kostprisen for det modtagne aktiv, medmindre dagsværdien af det modtagne aktiv kan opgøres med større nøjagtighed.

27. Kostprisen for et materielt anlægsaktiv, som besiddes af en leasingtager gennem en finansiel leasingkontrakt, opgøres i overensstemmelse med IAS 17 *Leasingkontrakter*.

28. Den regnskabsmæssige værdi af et materielt anlægsaktiv kan reduceres af offentlige tilskud i overensstemmelse med IAS 20 *Regnskabsmæssig behandling af offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte*.

MÅLING EFTER INDREGNING

29. ***Virksomheder skal vælge enten kostprismodellen, som er anført i afsnit 30, eller omvurderingsmodellen i afsnit 31 som anvendt regnskabspraksis og skal lægge denne praksis til grund for en hel kategori af materielle anlægsaktiver.***

Kostprismodellen

30. ***Efter indregning som et aktiv skal et materielt anlægsaktiv indregnes til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse.***

Omvurderingsmodellen

31. ***Efter indregning som et aktiv skal et materielt anlægsaktiv, hvis dagsværdi kan måles pålideligt, indregnes til en omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag af eventuelle efterfølgende akkumulerede afskrivninger og efterfølgende tab ved værdiforringelse. Omvurderinger skal foretages tilstrækkeligt hyppigt til at sikre, at den regnskabsmæssige værdi ikke afviger væsentligt fra den værdi, der ville blive opgjort ved anvendelse af dagsværdien på balancedagen.***

32. Dagsværdien af grunde og bygninger opgøres som regel på baggrund af markedsbaserede skøn, som normalt foretages af fagligt kvalificerede skønsmænd. Dagsværdien af materielle anlægsaktiver er normalt den skønsmæssigt opgjorte markedsværdi.

33. Når der ikke foreligger markedsbaseret dokumentation for dagsværdien grundet det materielle anlægsaktivs specielle art, og fordi aktivet sjældent sælges, undtagen som led i et fortsat forretningsforløb, kan det være nødvendigt for en virksomhed at vurdere dagsværdien på grundlag af indtægt eller genanskaffelsesværdien med fradrag af afskrivninger.

34. Hyppigheden af omvurderinger afhænger af ændringerne i dagsværdien af de omvurderede materielle anlægsaktiver. Når dagsværdien af et omvurderet aktiv afviger væsentligt fra dets regnskabsmæssige værdi, er en ny omvurdering nødvendig. For nogle materielle anlægsaktiver forekommer der væsentlige og uforudsigelige ændringer i dagsværdien, som nødvendiggør en årlig omvurdering. Sådanne hyppige omvurderinger er unødvendige for materielle anlægsaktiver med ubetydelige ændringer i dagsværdien. I sådanne tilfælde kan omvurdering af aktivet hvert tredje eller femte år være tilstrækkeligt.

▼M5

35. Når et materielt anlægsaktiv omvurderes, skal akkumulerede afskrivninger på omvurderingstidspunktet enten:

(a) tilpasses proportionelt med ændringen i aktivets regnskabsmæssige bruttoværdi, således at aktivets regnskabsmæssige værdi efter omvurderingen svarer til den omvurderede værdi. Denne metode anvendes ofte, når et aktiv omvurderes til dets genanskaffelsesværdi med fradrag af afskrivninger ved anvendelse af et indeks, eller

(b) elimineres i aktivets regnskabsmæssige værdi, brutto, og nettobeløbet tilpasses til aktivets omvurderede værdi. Denne metode anvendes ofte for bygninger.

Reguleringsbeløbet hidrørende fra tilpasningen eller elimineringen af akkumulerede afskrivninger udgør en del af forøgelsen eller reduktionen af den regnskabsmæssige værdi, som behandles regnskabsmæssigt i overensstemmelse med afsnit 39 og 40.

36. ***Hvis et materielt anlægsaktiv omvurderes, skal hele den kategori af materielle anlægsaktiver, som dette aktiv tilhører, omvurderes.***

37. En kategori af materielle anlægsaktiver er en gruppe af aktiver af sammenlignelig art og anvendelse i virksomhedens drift. Følgende er eksempler på separate kategorier:

(a) grunde,

(b) grunde og bygninger,

(c) maskiner,

(d) skibe,

(e) fly,

(f) motorkøretøjer,

(g) møbler og fast inventar,

og

(h) kontorudstyr.

38. Aktiver inden for en kategori af materielle anlægsaktiver omvurderes samtidig for at undgå selektiv omvurdering af aktiver og præsentation af beløb i årsregnskabet, som er en blanding af kostpriser og værdier på forskellige datoer. Dog kan de enkelte aktiver i en kategori omvurderes fortløbende, forudsat at omvurdering af kategorien af aktiver afsluttes inden for en kort periode, og forudsat, at omvurderingerne holdes ajour.

39. ***Hvis et aktivs regnskabsmæssige værdi er forøget som følge af en omvurdering, skal forøgelsen indregnes direkte på egenkapitalen under reserver for opskrivninger. Dog skal forøgelsen indregnes i resultatet, i det omfang den udligner en reduktion, der tidligere er indregnet i resultatet som følge af omvurdering af det samme aktiv.***

40. ***Hvis et aktivs regnskabsmæssige værdi er reduceret som følge af en omvurdering, skal reduktionen indregnes i resultatet. Reduktionen skal dog indregnes direkte på egenkapitalen under reserver for opskrivninger, i det omfang der for det pågældende aktiv er en kreditsaldo i reserverne for opskrivninger.***

41. En reserve for opskrivninger for et materielt anlægsaktiv, som er medtaget i egenkapitalen, kan overføres direkte til overført resultat, når virksomheden ophører med indregning af aktivet. Dette kan medføre en overførsel af hele reserven, når aktivet udrangeres eller afhændes. En del af reserven kan dog overføres, efterhånden som aktivet anvendes af virksomheden. I sådanne tilfælde opgøres størrelsen af den overførte reserve som forskellen mellem afskrivning på grundlag af aktivets omvurderede regnskabsmæssige værdi og afskrivning på grundlag af aktivets oprindelige kostpris. Overførsler fra reserver for opskrivninger til overført resultat foretages ikke over resultatet.

42. Eventuelle virkninger af indkomstskatter hidrørende fra omvurderingen af materielle anlægsaktiver indregnes og oplyses i overensstemmelse med IAS 12 *Indkomstskatter*.

Afskrivning

43. ***Der skal foretages separat afskrivning af hver del af et materielt anlægsaktiv, som har en kostpris, der er væsentlig i forhold til aktivets samlede kostpris.***

44. Virksomheder skal allokere det beløb, som oprindeligt blev indregnet for et materielt anlægsaktiv, til aktivets væsentlige dele og afskrive hver væsentlig

▼M5

del separat. Det kan eksempelvis være hensigtsmæssigt at foretage separat afskrivning af et flys stel og motorer, uanset om disse er ejet eller besiddes gennem en finansiel leasingkontrakt.

45. En væsentlig del af et materielt anlægsaktiv kan have den samme brugstid og afskrivningsmetode som brugstiden og afskrivningsmetoden for en anden væsentlig del af samme aktiv. Sådanne dele kan grupperes ved fastlæggelse af afskrivningen.

46. Hvis en virksomhed foretager separat afskrivning af visse dele af et materielt anlægsaktiv, skal den også foretage separat afskrivning af den resterende del af aktivet. Den resterende del af aktivet består af de dele af aktivet, som hver for sig ikke er væsentlige. Hvis en virksomhed har forskellige forventninger til disse dele, kan det være nødvendigt at foretage en tilnærmet vurdering for at afskrive den resterende del på en måde, der giver et retvisende billede af forbrugsmønstret og/eller brugstiden for delene.

47. Virksomheder kan vælge at foretage separat afskrivning af de dele af et aktiv, som ikke har en væsentlig kostpris i forhold til den samlede kostpris for aktivet.

48. ***Afskrivninger for hvert regnskabsår skal indregnes i resultatet, medmindre disse indgår i et andet aktivs regnskabsmæssige værdi.***

49. Et regnskabsårs afskrivninger indregnes normalt i resultatet. Dog kan fremtidige økonomiske fordele tilknyttet et aktiv i visse tilfælde indgå i produktionen af andre aktiver. I dette tilfælde skal afskrivninger indgå som en del af det andet aktivs kostpris og medtages i dettes regnskabsmæssige værdi. Eksempelvis medtages afskrivninger på materielle aktiver anvendt i en produktionsproces i varebeholdningernes forarbejdningsomkostninger (jvf. IAS 2). Ligeledes kan afskrivninger på materielle anlægsaktiver anvendt til udviklingsaktiviteter medtages i kostprisen for et immaterielt aktiv indregnet i henhold til IAS 38 *Immaterielle aktiver*.

Afskrivningsberettiget beløb og afskrivningsperiode

50. ***Et aktivs afskrivningsberettigede beløb skal allokeres systematisk over aktivets brugstid.***

51. ***Et aktivs restværdi og brugstid skal som minimum gennemgås ved slutningen af hvert regnskabsår, og hvis forventningerne afviger fra tidligere skøn, skal ændringen eller ændringerne behandles regnskabsmæssigt som en ændring i et regnskabsmæssigt skøn i overensstemmelse med IAS 8*** **Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl.**

52. Afskrivning indregnes, selv hvor dagsværdien af aktivet overstiger den regnskabsmæssige værdi, såfremt aktivets restværdi ikke overstiger den regnskabsmæssige værdi. Reparation og vedligeholdelse af et aktiv fjerner ikke behovet for afskrivning.

53. Et aktivs afskrivningsberettigede beløb opgøres efter fradrag af dets restværdi. I praksis er et aktivs restværdi ofte ubetydlig og derfor uvæsentlig for beregningen af det afskrivningsberettigede beløb.

54. Et aktivs restværdi kan stige til et beløb, der er lig med eller større end aktivets regnskabsmæssige værdi. I så fald er afskrivningen på aktivet nul, medmindre og indtil dets restværdi efterfølgende falder til et beløb, der er lavere end aktivets regnskabsmæssige værdi.

55. Afskrivning på et aktiv påbegyndes, når det er disponibelt til brug, dvs. når det er bragt til den lokalitet og i den stand, der kræves for at sikre den af ledelsen planlagte anvendelse. Afskrivning på et aktiv ophører, når virksomheden ophører med indregning af aktivet. Således ophører afskrivning ikke, når aktivet er uudnyttet eller udrangeres og besiddes med henblik på afhændelse, medmindre aktivet er fuldt afskrevet. Ved anvendelsesbaserede afskrivningsmetoder kan afskrivningen dog være nul, mens der ikke er nogen produktion.

56. De fremtidige økonomiske fordele tilknyttet et aktiv forbruges hovedsagelig af virksomheden ved anvendelse af aktivet. Dog medfører andre faktorer, eksempelvis teknisk eller handelsmæssig forældelse og slitage, når et aktiv ikke udnyttes, ofte en formindskelse af de økonomiske fordele, som muligvis kunne have været tilknyttet aktivet. Derfor skal alle følgende forhold tages i betragtning ved opgørelsen af et aktivs brugstid:

(a) den forventede udnyttelse af aktivet. Udnyttelse bestemmes med udgangspunkt i aktivets forventede kapacitet eller fysiske produktion.

(b) den forventede fysiske slitage, som afhænger af driftsforhold såsom antallet af vagtskifter, hvor aktivet skal anvendes og reparations- og

▼M5

vedligeholdelsesprogrammer samt behandling og vedligeholdelse af aktivet, når det ikke udnyttes.

(c) teknisk eller handelsmæssig forældelse hidrørende fra ændringer eller forbedringer i produktionen eller fra ændringer i efterspørgslen efter produkter eller tjenesteydelser fra aktivet,

og

(d) juridiske og lignende begrænsninger af aktivets anvendelse, eksempelvis udløbsdatoen for tilknyttede leasingkontrakter.

57. Aktivets brugstid defineres ud fra aktivets forventede anvendelighed for virksomheden. I en virksomheds praksis for forvaltning af aktiver kan indgå afhændelse af aktiver efter en specificeret tidsperiode eller efter forbrug af en specificeret del af de fremtidige økonomiske fordele tilknyttet aktivet. Derfor kan et aktivs brugstid være kortere end dets økonomiske levetid. Skønnet over aktivets brugstid beror på en vurdering baseret på virksomhedens erfaringer med tilsvarende aktiver.

58. Grunde og bygninger er to forskellige aktiver og behandles regnskabsmæssigt separat, selv når de anskaffes samlet. Med visse undtagelser, såsom stenbrud og lossepladser, er brugstiden for grunde ubegrænset, og der foretages derfor ikke afskrivning. Bygninger har en begrænset brugstid og er derfor afskrivningsberettigede aktiver. En stigning i værdien af en grund, hvorpå en bygning er opført, påvirker ikke opgørelsen af det afskrivningsberettigede beløb for bygningen.

59. Hvis kostprisen for en grund omfatter omkostninger til nedtagelse, bortskaffelse og retablering af grunden, skal disse omkostninger afskrives over den periode, hvor der opnås fordele hidrørende fra afholdelsen af disse omkostninger. Under visse omstændigheder kan selve grunden have en begrænset brugstid. I sådanne tilfælde skal grunden afskrives på en måde, der afspejler de fordele, den kan medføre.

Afskrivningsmetode

60. ***Den anvendte afskrivningsmetode skal afspejle det mønster, hvorefter aktivets fremtidige økonomiske fordele forventes forbrugt af virksomheden.***

61. ***Den for et aktiv anvendte afskrivningsmetode skal som minimum gennemgås ved slutningen af hvert regnskabsår, og hvis der er sket en væsentlig ændring i det forventede forbrugsmønster for de fremtidige økonomiske fordele tilknyttet aktivet, skal afskrivningsmetoden ændres for at afspejle det ændrede mønster. En sådan ændring skal regnskabsmæssigt behandles som en ændring i et regnskabsmæssigt skøn i overensstemmelse med IAS 8.***

62. En række afskrivningsmetoder kan anvendes til systematisk at allokere aktivets afskrivningsberettigede beløb over dets brugstid. Disse metoder omfatter den lineære metode, saldometoden og afskrivning på basis af producerede enheder. Lineær afskrivning medfører en fast omkostning over aktivets brugstid, hvis aktivets restværdi ikke ændrer sig. Saldometoden medfører en faldende omkostning over brugstiden. Afskrivning på basis af producerede enheder medfører en omkostning baseret på forventet anvendelse eller forventet antal produkter. Virksomheden skal vælge den metode, der med størst nøjagtighed afspejler det forventede forbrugsmønster for de fremtidige økonomiske fordele tilknyttet aktivet. Denne metode anvendes ensartet fra regnskabsår til regnskabsår, medmindre der opstår en ændring i det forventede forbrugsmønster for disse fremtidige økonomiske fordele.

Værdiforringelse

63. For at opgøre, hvorvidt værdien af et materielt anlægsaktiv er blevet forringet, skal virksomheder anvende IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver*. Denne standard forklarer, hvordan en virksomhed gennemgår den regnskabsmæssige værdi af dets aktiver, hvordan den opgør et aktivs genindvindingsværdi, og hvornår den indregner eller tilbagefører indregningen af et tab ved værdiforringelse.

64. IAS 22 *Virksomhedssammenslutninger*, forklarer, hvordan virksomheder skal foretage regnskabsmæssig behandling af tab ved værdiforringelse indregnet før slutningen af det første regnskabsår efter en virksomhedssammenslutning, som er en virksomhedsovertagelse.

▼M5

Godtgørelse for værdiforringelse

65. ***Godtgørelse fra en tredjepart for materielle anlægsaktiver, som er værdiforringet, tabt eller afgivet, skal medtages i resultatet på tidspunktet for godtgørelsen.***

66. Værdiforringelse eller tab af materielle anlægsaktiver, tilknyttede krav på eller betaling af godtgørelse fra en tredjepart og eventuelt efterfølgende køb eller opførelse af erstatningsaktiver er separate økonomiske begivenheder og skal regnskabsmæssigt behandles separat som følger:

(a) værdiforringelse af materielle anlægsaktiver indregnes i overensstemmelse med IAS 36,

(b) ophør af indregning af materielle anlægsaktiver, der er udrangeret eller afhændet, opgøres i overensstemmelse med denne standard,

(c) godtgørelse fra en tredjepart for materielle anlægsaktiver, som er værdiforringet, tabt eller afgivet, skal medtages i opgørelsen af resultatet på tidspunktet for modtagelsen af godtgørelsen,

og

(d) kostprisen for materielle anlægsaktiver, der er genoprettet, købt eller opført som erstatning, opgøres i overensstemmelse med denne standard.

OPHØR AF INDREGNING

67. ***Indregningen af den regnskabsmæssige værdi af et materielt anlægsaktiv skal ophøre:***

(a) ved afhændelse

eller

(b) når der ikke forventes nogen fremtidige økonomiske fordele af brugen eller afhændelsen af aktivet.

68. ***Gevinster eller tab hidrørende fra ophør af indregning af et materielt anlægsaktiv skal medtages i resultatet på tidspunktet for ophør af indregning af aktivet (medmindre andet kræves i henhold til IAS 17 ved sale-and-leaseback). Gevinster skal ikke klassificeres som omsætning.***

69. Et materielt anlægsaktiv kan afhændes på en række forskellige måder (f.eks. ved salg, indgåelse af en finansiel leasingkontrakt eller som gave). Når tidspunktet for afhændelse af et aktiv skal fastsættes, skal virksomheden anvende kriterierne i IAS 18 *Omsætning*, for indregning af omsætning fra varesalg. IAS 17 finder anvendelse på afhændelse ved sale-and-leaseback.

70. Hvis en virksomhed i henhold til indregningsprincippet i afsnit 7 indregner de omkostninger, der er forbundet med udskiftning af en del af et materielt anlægsaktiv i aktivets regnskabsmæssige værdi, skal virksomheden ophøre med indregning af den regnskabsmæssige værdi af den udskiftede del, uanset om den udskiftede del blev afskrevet separat. Hvis det ikke er praktisk muligt for en virksomhed at opgøre den regnskabsmæssige værdi af den udskiftede del, kan virksomheden anvende kostprisen for genanskaffelsen som en indikation af kostprisen for den udskiftede del på tidspunktet for anskaffelsen eller opførelsen.

71. ***Gevinster eller tab hidrørende fra ophør af indregning af et materielt anlægsaktiv skal opgøres som forskellen mellem det eventuelle nettoprovenu ved afhændelse og aktivets regnskabsmæssige værdi.***

72. Det tilgodehavende vederlag ved afhændelsen af et materielt anlægsaktiv skal første gang indregnes til dagsværdien. Hvis betalingen for aktivet udskydes, skal det modtagne vederlag første gang indregnes til et beløb lig kontantprisen. Forskellen mellem den nominelle værdi af vederlaget og et beløb lig kontantprisen indregnes som renteindtægt i overensstemmelse med IAS 18 under hensyntagen til det effektive afkast af vederlaget.

OPLYSNINGER

73. ***For hver kategori af materielle anlægsaktiver skal årsregnskabet indeholde følgende oplysninger:***

(a) de ved opgørelsen af den regnskabsmæssige bruttoværdi anvendte målingsgrundlag,

(b) de anvendte afskrivningsmetoder,

(c) de anvendte brugstider eller afskrivningssatser,

▼M5

(d) den regnskabsmæssige bruttoværdi og de akkumulerede afskrivninger (sammendraget med akkumulerede tab ved værdiforringelse) ved regnskabsårets begyndelse og slutning,

og

(e) en afstemning af den regnskabsmæssige værdi ved regnskabsårets begyndelse og slutning, som viser:

(i) tilgange,

(ii) afhændelser,

(iii) anskaffelser gennem virksomhedssammenslutninger,

(iv) forøgelser eller reduktioner hidrørende fra omvurderinger i henhold til afsnit 31, 39 og 40 og fra tab ved værdiforringelse, som enten er indregnet eller tilbageført direkte på egenkapitalen i overensstemmelse med IAS 36,

(v) tab ved værdiforringelse, som er indregnet i resultatet i overensstemmelse med IAS 36,

(vi) tab ved værdiforringelse, som er tilbageført i resultatet i overensstemmelse med IAS 36,

(vii) afskrivninger,

(viii) nettovalutakursforskelle hidrørende fra omregningen af årsregnskaber fra den funktionelle valuta til en anden præsentationsvaluta, herunder omregningen af en udenlandsk virksomheds regnskab til den regnskabsaflæggende virksomheds præsentationsvaluta,

og

(ix) andre ændringer.

74. *Desuden skal der i årsregnskabet oplyses følgende:*

(a) tilstedeværelsen og den beløbsmæssige størrelse af begrænsninger i ejendomsretten og materielle anlægsaktiver, der er stillet som sikkerhed for forpligtelser,

(b) den beløbsmæssige størrelse af omkostninger, som er indregnet i den regnskabsmæssige værdi af et materielt anlægsaktiv under opførelse,

(c) den beløbsmæssige størrelse af kontraktlige forpligtelser vedrørende anskaffelse af materielle anlægsaktiver,

og

(d) såfremt dette ikke er oplyst særskilt i resultatopgørelsen, den beløbsmæssige størrelse af godtgørelse fra en tredjepart for materielle anlægsaktiver, som er værdiforringet, tabt eller afgivet, og som er medtaget i resultatet.

75. Valg af afskrivningsmetode og bestemmelse af aktivers brugstid er skønsmæssige spørgsmål. Derfor giver oplysning om de valgte metoder og den skønnede brugstid eller afskrivningssats regnskabsbrugere information, som gør det muligt for dem at gennemgå den af ledelsen valgte praksis samt at foretage sammenligning med andre virksomheder. Af samme årsag er det nødvendigt at give oplysning om:

(a) afskrivninger, uanset om de er indregnet i resultatet eller som en del af kostprisen for andre aktiver, for et givet regnskabsår,

og

(b) akkumulerede afskrivninger ved regnskabsårets afslutning.

76. I overensstemmelse med IAS 8 skal virksomheder give oplysning om arten og virkningen af en ændring i et regnskabsmæssigt skøn, som enten har en virkning i det aktuelle regnskabsår, eller som forventes at ville have en virkning i efterfølgende regnskabsår. For så vidt angår materielle anlægsaktiver, kan en sådan oplysning hidrøre fra ændringer i skøn vedrørende:

(a) restværdier,

(b) de skønnede omkostninger til nedtagning, bortskaffelse eller retablering af materielle aktiver,

(c) brugstider,

og

(d) afskrivningsmetoder.

▼M5

77. ***Hvis materielle anlægsaktiver opføres til omvurderet værdi, skal følgende oplyses:***

(a) omvurderingens ikrafttrædelsestidspunkt,

(b) hvorvidt en uvildig vurderingsmand blev benyttet,

(c) de anvendte metoder og væsentlige forudsætninger ved den skønsmæssige vurdering af aktivernes dagsværdi,

(d) hvorvidt aktivernes dagsværdi blev opgjort direkte under henvisning til observerede priser på et aktivt marked eller nylige markedstransaktioner mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter, eller om dagsværdien blev vurderet ved brug af andre værdiansættelsesmetoder,

(e) den regnskabsmæssige værdi af hver kategori af omvurderede materielle anlægsaktiver, som ville have været indregnet, hvis der var foretaget indregning af aktiverne i henhold til kostprismodellen,

og

(f) reserver for opskrivninger, med indikation af ændringer i løbet af regnskabsåret og begrænsninger med hensyn til udlodning af resterende beløb til aktionærer.

78. Virksomheder skal oplyse om værdiforringelse af materielle anlægsaktiver i overensstemmelse med IAS 36 samt de i afsnit 73(e)(iv)-(vi) krævede informationer.

79. For regnskabsbrugere kan følgende oplysninger ligeledes være relevante:

(a) den regnskabsmæssige værdi af midlertidigt uudnyttede materielle anlægsaktiver,

(b) den regnskabsmæssige bruttoværdi af eventuelle fuldt afskrevne materielle anlægsaktiver, der stadig anvendes,

(c) den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver, der er udrangeret og besiddes med henblik på afhændelse,

og

(d) ved anvendelse af kostprismodellen, dagsværdien af materielle anlægsaktiver, når denne adskiller sig væsentligt fra den regnskabsmæssige værdi.

Derfor tilskyndes virksomheder til at give oplysning om disse beløb.

OVERGANGSBESTEMMELSER

80. ***Kravene i afsnit 24-26 vedrørende den første måling af et materielt anlægsaktiv, der er anskaffet ved udveksling af aktiver, skal kun anvendes fremadrettet på fremtidige udvekslinger.***

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

81. ***Virksomheder skal anvende denne standard for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.***

OPHÆVELSE AF ANDRE UDTALELSER

82. Denne standard erstatter IAS 16 *Materielle anlægsaktiver* (ajourført i 1998).

83. Denne standard erstatter følgende konklusionsgrundlag:

(a) SIC-6 *Omkostning ved modificering af eksisterende software*,

(b) SIC-14 *Materielle anlægsaktiver — godtgørelse for værdiforringelse eller tab af aktiver*,

og

(c) SIC-23 *Materielle anlægsaktiver — omkostninger til større eftersyn eller hovedreparation*.

▼M5

APPENDIKS

Ændringer af andre udtalelser

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard i et tidligere regnskabsår, finder ændringerne anvendelse for det tidligere regnskabsår.

A1. Der er foretaget følgende ændringer i IFRS 1, Førstegangsanvendelse af IFRS, og de dertil knyttede dokumenter:

Afsnit 24 i IFRS 1 ændres som følger:

24. Hvis en dattervirksomhed anvender IFRS for første gang på et senere tidspunkt end modervirksomheden, skal dattervirksomheden i sit separate årsregnskab foretage en måling af sine aktiver og forpligtelser enten:

…

(b) i form af de regnskabsmæssige værdier, som kræves i resten af denne IFRS-standard, baseret på datoen for dattervirksomhedens overgang til IFRS-standarderne. De regnskabsmæssige værdier kan være forskellige fra dem, som er beskrevet i (a):

…

(ii) hvis den anvendte regnskabspraksis i dattervirksomhedens årsregnskab er forskellig fra den, som anvendes i koncernregnskabet. Eksempelvis kan en dattervirksomhed anvende kostprismodellen i IAS 16 *Materielle anlægsaktiver*, mens koncernen kan anvende omvurderingsmodellen.

A2. Afsnit 21 i IAS 14 *Præsentation af segmentoplysninger*, ændres som følger:

21. I målingen af segmentaktiver og -forpligtelser indgår regulering af den tidligere regnskabsmæssige værdi af identificerbare segmentaktiver og -forpligtelser i en virksomhed, der er blevet overtaget ved en virksomhedssammenslutning, som regnskabsmæssigt er behandlet som et køb, selvom disse reguleringer kun er foretaget til brug ved udarbejdelse af koncernregnskabet og ikke indgår i hverken modervirksomhedens eller dattervirksomhedens separate årsregnskab. Hvis materielle anlægsaktiver er omvurderet efter en overtagelse i overensstemmelse med omvurderingsmodellen i IAS 16, skal disse omvurderinger ligeledes afspejles i målingen af segmentaktiver.

A3. [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

A4. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver*.

Afsnit 4, 9, 37, 38, 41, 42, 59, 96 og 104 i standarden ændres som følger:

4. Denne standard finder anvendelse på aktiver, som indregnes til omvurderet værdi (dagsværdi) i henhold til andre standarder, som eksempelvis omvurderingsmodellen i IAS 16 *Materielle anlægsaktiver*. Identifikation af, hvorvidt et omvurderet aktiv er værdiforringet, afhænger dog af det anvendte grundlag for opgørelsen af dagsværdi:

…

9. ***Når det vurderes, hvorvidt der er en indikation af, at et aktiv er værdiforringet, skal virksomheden som minimum tage følgende indikatorer i betragtning:***

…

Interne informationer

…

(f) væsentlige ændringer, som påvirker virksomheden negativt, er sket i regnskabsåret eller forventes at ske inden for en overskuelig fremtid, i det omfang eller i forhold til den måde, hvorpå aktivet anvendes eller forventes anvendt. Disse ændringer omfatter manglende udnyttelse af et aktiv, planer for ophør eller omstrukturering af den aktivitet, aktivet tilhører, eller planer om afhændelse af aktivet før det hidtidige forventede tidspunkt,

og

▼M5

…

37. ***Fremtidige pengestrømme skal skønnes for aktivet i dets aktuelle stand. Skøn over fremtidige pengestrømme skal ikke omfatte skønnede fremtidige pengestrømme til eller fra virksomheden, som forventes at hidrøre fra:***

…

(b) fremtidige omkostninger til udvidelse, udskiftning af en del af eller vedligeholdelse af aktivet.

38. Idet fremtidige pengestrømme skønnes for aktivet i dets aktuelle stand, afspejler nytteværdien ikke:

…

(b) fremtidige omkostninger til udvidelse, udskiftning af en del af eller vedligeholdelse af aktivet eller de med disse fremtidige omkostninger forbundne fremtidige fordele.

41. Indtil en virksomhed afholder omkostninger til udvidelse, udskiftning af en del af eller vedligeholdelse af aktivet, omfatter skøn over fremtidige pengestrømme ikke de skønnede fremtidige pengestrømme til virksomheden, som forventes at hidrøre fra disse omkostninger (jvf. appendiks A, eksempel 6).

42. Skøn over fremtidige pengestrømme omfatter de fremtidige omkostninger, der er nødvendige for den daglige vedligeholdelse af aktivet.

59. ***Tab ved værdiforringelse skal straks indregnes som omkostning i resultatopgørelsen, medmindre aktivet indregnes til omvurderet værdi i henhold til en anden standard (eksempelvis i overensstemmelse med omvurderingsmodellen i IAS 16*** **Materielle anlægsaktiver*****). Tab ved værdiforringelse af et omvurderet aktiv skal behandles som en reduktion som følge af omvurdering i henhold til denne anden standard.***

96. ***Ved vurderingen af, hvorvidt der er indikation af, at et tab ved værdiforringelse af et aktiv, som er indregnet i tidligere regnskabsår, ikke længere eksisterer eller er reduceret, skal virksomhederne som minimum tage følgende indikatorer i betragtning:***

…

Interne informationer

(d) væsentlige ændringer, som har en gunstig virkning på virksomheden, er sket i regnskabsåret eller forventes at ske inden for en overskuelig fremtid, i det omfang eller måden, hvorpå aktivet anvendes eller forventes anvendt. Disse ændringer omfatter omkostninger, som er afholdt i regnskabsåret til udvidelse, udskiftning af en del af eller vedligeholdelse af aktivet eller en forpligtelse til ophør eller omstrukturering af den aktivitet, aktivet tilhører,

og

…

104. ***Tilbageførsel af et tab ved værdiforringelse af et aktiv skal straks indregnes som indtægt i resultatopgørelsen, medmindre aktivet indregnes til omvurderet værdi i overensstemmelse med en anden standard (eksempelvis i henhold til omvurderingsmodellen i IAS 16*** **Materielle anlægsaktiver*****). Tilbageførsler af tab ved værdiforringelse af et omvurderet aktiv skal behandles som en forøgelse som følge af omvurdering i henhold til denne anden standard.***

A5. Fodnoten i afsnit 14(a) i IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver*, ophæves.

A6. IAS 38 *Immaterielle aktiver*, ændres som følger:

Introduktion

Afsnit 7 er ophævet.

Standard

Nedenstående definition er tilføjet i afsnit 7:

Virksomhedsspecifik værdi er nutidsværdien af fremtidige pengestrømme, som virksomheden forventer vil hidrøre fra fortsat anvendelse af et aktiv samt ved afhændelsen deraf ved udgangen af dets brugstid, eller som virksomheden forventer vil hidrøre fra indfrielse af en forpligtelse.

▼M5

Nedenstående definitioner er ændret i afsnit 7:

Afskrivningsberettiget beløb er et aktivs kostpris, eller et andet beløb i stedet for kostpris, fratrukket dets restværdi.

Kostpris er det beløb, der er betalt i likvider, og dagsværdien af en anden form for vederlag, som erlægges for anskaffelsen af et aktiv på anskaffelses- eller fremstillingstidspunktet.

Restværdien af et immaterielt aktiv er det beløb, en virksomhed skønner, den på det aktuelle tidspunkt ville kunne opnå ved afhændelse af aktivet med fradrag af skønnede afhændelsesomkostninger, hvis aktivet allerede havde den alder og var i den stand, som kan forventes ved udgangen af dets brugstid.

Brugstid er enten:

(a) den periode, i hvilken et aktiv forventes at være disponibelt til brug for virksomheden, eller

(b) antallet af producerede enheder eller tilsvarende enheder, som virksomheden forventer at opnå fra aktivet.

Afsnit 18 og den foregående overskrift ændres som følger:

Indregning og måling

18. Indregningen af et aktiv som et immaterielt aktiv kræver, at en virksomhed kan dokumentere, at aktivet opfylder:

    (a) definitionen på et immaterielt aktiv (jvf. afsnit 7-17),

        og

    (b) de i denne standard nævnte indregningskriterier (jvf. afsnit 19-55).

    Dette er tilfældet for startomkostninger i forbindelse med køb eller intern oparbejdelse af et immaterielt aktiv og omkostninger, der efterfølgende er afholdt for at udvide, udskifte en del af eller vedligeholde aktivet.

Afsnit 18A er tilføjet:

18A. Immaterielle aktiver er i mange tilfælde af en art, som gør, at der ikke foretages udvidelse af eller udskiftning af en del af aktivet. Således vil de fleste efterfølgende omkostninger sandsynligvis opretholde de fremtidige økonomiske fordele tilknyttet et eksisterende immaterielt aktiv, snarere end opfylde definitionen på et immaterielt aktiv og indregningskriterierne i denne standard. Yderligere er det ofte forbundet med vanskeligheder at henføre efterfølgende omkostninger direkte til et bestemt immaterielt aktiv frem for til virksomheden som helhed. Derfor vil efterfølgende omkostninger – omkostninger afholdt efter første indregning af et anskaffet immaterielt aktiv eller efter færdiggørelsen af et internt oparbejdet immaterielt aktiv – kun sjældent blive indregnet i aktivets regnskabsmæssige værdi. I overensstemmelse med afsnit 51 skal efterfølgende omkostninger til mærkenavne, avisnavne, udgivelsestitler, kundelister og lignende (enten eksternt anskaffet eller internt oparbejdet) altid indregnes i resultatet, efterhånden som de afholdes, for at undgå indregning af internt oparbejdet goodwill.

Afsnit 24 ændres som følger:

24. Kostprisen for et immaterielt aktiv omfatter:

    (a) købsprisen, herunder importafgifter og ikke-refunderbare afgifter med fradrag af forhandlerrabatter og dekorter,

        og

    (b) omkostninger, der er direkte forbundet med forberedelsen af aktivet til dets planlagte anvendelse.

Afsnit 24A-24D er tilføjet:

24A. Eksempler på direkte forbundne omkostninger er:

    (a) omkostninger til personaleydelser (som defineret i IAS 19 *Personaleydelser*), som er direkte forbundet med at bringe aktivet i produktionsklar stand,

        og

    (b) honorarer for faglig assistance.

▼M5

24B. Nedenstående er eksempler på omkostninger, der ikke indgår i kostprisen for et immaterielt aktiv:

(a) omkostninger forbundet med lancering af et nyt produkt eller en ny tjeneste (herunder markedsføringsomkostninger),

(b) omkostninger forbundet med at drive forretning et nyt sted eller med en ny kundegruppe (herunder omkostninger til uddannelse af personale),

og

(c) administrationsomkostninger og andre generelle indirekte produktionsomkostninger.

24C. Indregningen af omkostninger i et immaterielt aktivs regnskabsmæssige værdi ophører, når aktivet er i den stand, der kræves for at sikre den af ledelsen planlagte anvendelse. Således skal omkostninger, der afholdes i forbindelse med brug eller overflytning af et immaterielt aktiv, ikke medtages i det pågældende aktivs regnskabsmæssige værdi. Nedenstående omkostninger indgår eksempelvis ikke i den regnskabsmæssige værdi af et immaterielt aktiv:

(a) omkostninger, der er afholdt, før påbegyndt brug af et aktiv, der er klar til den af ledelsen planlagte anvendelse,

og

(b) indledende driftstab, såsom tab afholdt mens efterspørgslen efter aktivets produktion stiger.

24D. Der forekommer visse aktiviteter i forbindelse med udvikling af et immaterielt aktiv, som ikke er nødvendige for at bringe aktivet i den stand, der kræves for at sikre den af ledelsen planlagte anvendelse. Disse tilknyttede aktiviteter kan forekomme før eller under udviklingsaktiviteterne. Eftersom tilknyttede aktiviteter ikke er nødvendige for at bringe et aktiv i den stand, der kræves for at sikre den af ledelsen planlagte anvendelse, indregnes indtægter og dermed forbundne omkostninger ved tilknyttede aktiviteter i resultatet og medtages i den respektive klassifikation af indtægter og omkostninger.

Afsnit 34 ændres som følger:

34. Et eller flere immaterielle aktiver kan anskaffes ved udveksling af et eller flere ikke-monetære aktiver eller en kombination af monetære og ikke-monetære aktiver. Følgende gennemgang angår kun udveksling af et ikke-monetært aktiv med et andet ikke-monetært aktiv, men den gælder også for alle de øvrige udvekslinger, som er beskrevet i den foregående sætning. Kostprisen for et sådant immaterielt aktiv skal måles til dagsværdi, medmindre (a) udvekslingen ikke har noget forretningsmæssigt indhold, eller (b) hverken dagsværdien af det modtagne aktiv eller af det afgivne aktiv kan måles pålideligt. Det modtagne aktiv måles på denne måde, også selvom virksomheden ikke umiddelbart kan ophøre med indregningen af det afgivne aktiv. Hvis det modtagne aktiv ikke måles til dagsværdi, skal dets kostpris måles til den regnskabsmæssige værdi af det afgivne aktiv.

Afsnit 34A og 34B er tilføjet:

34A. Virksomheder skal afgøre, om en udveksling har forretningsmæssigt indhold ved at vurdere, i hvilket omfang virksomhedens fremtidige pengestrømme kan forventes at ændre sig som følge af udvekslingen. En udveksling har forretningsmæssigt indhold, hvis:

(a) sammensætningen (risiko, tidspunkter og beløb) af de pengestrømme, der hidrører fra det modtagne aktiv, er forskellig fra sammensætningen af de pengestrømme, der hidrørte fra det afgivne aktiv,

eller

(b) den virksomhedsspecifikke værdi af den andel af virksomhedens aktiviteter, der påvirkes af udvekslingen, ændres som følge af udvekslingen,

og

(c) forskellen i (a) og (b) er væsentlig, set i forhold til dagsværdien af de udvekslede aktiver.

Ved vurderingen af, hvorvidt en udveksling har forretningsmæssigt indhold, skal den virksomhedsspecifikke værdi af den andel af virksomhedens aktiviteter, der påvirkes af udvekslingen, afspejle

▼M5

pengestrømme efter skat. Resultatet af disse analyser kan tydeliggøres, uden at virksomheden behøver at udføre detaljerede beregninger.

34B. Afsnit 19(b) angiver, at det er en betingelse for indregning af et immaterielt aktiv, at aktivets kostpris kan måles pålideligt. Hvis der ikke findes sammenlignelige markedstransaktioner, kan dagsværdien af et immaterielt aktiv måles pålideligt, hvis (a) størrelsen af intervallet af rimelige skøn over dagsværdien ikke er væsentlig for det pågældende aktiv eller (b) sandsynligheden for de forskellige skøn kan vurderes pålideligt og anvendes ved opgørelsen af dagsværdien. Hvis en virksomhed er i stand til at foretage en pålidelig vurdering af dagsværdien af enten det modtagne eller det afgivne aktiv, skal dagsværdien af det afgivne aktiv anvendes til at måle kostprisen, medmindre dagsværdien af det modtagne aktiv kan opgøres med større nøjagtighed.

Afsnit 35 er ophævet.

Afsnit 54 ændres som følger:

54. Kostprisen for et internt oparbejdet immaterielt aktiv omfatter alle nødvendige omkostninger, der er direkte forbundet med at oprette, fremstille og forberede aktivet til den af ledelsen planlagte anvendelse. Eksempler på direkte forbundne omkostninger er:

(a) omkostninger til materialer og tjenesteydelser anvendt eller forbrugt ved oparbejdelsen af det immaterielle aktiv,

(b) omkostninger til personaleydelser (som defineret i IAS 19 *Personaleydelser*), som er direkte forbundet med oparbejdelsen af det immaterielle aktiv,

og

(c) registreringsgebyrer for juridiske rettigheder

og

(d) afskrivning på patenter og licenser, der anvendes til at oparbejde det immaterielle aktiv.

I IAS 23 *Låneomkostninger*, angives indregningskriterier for renter som et element af kostprisen for et internt oparbejdet immaterielt aktiv.

Overskriften før afsnit 60-62 er ophævet.

Afsnit 60 og 61 er ophævet.

Afsnit 62 er ophævet, og indholdet er flyttet til afsnit 18A.

Overskriften før afsnit 63 ændres som følger:

Måling efter indregning

Afsnit 76 og 77 ændres som følger:

76. ***Hvis et immaterielt aktivs regnskabsmæssige værdi er forøget som følge af en omvurdering, skal forøgelsen indregnes direkte på egenkapitalen under reserver for opskrivninger. Dog skal forøgelsen indregnes i resultatet, i det omfang den udligner en reduktion, der tidligere er indregnet i resultatet som følge af omvurdering af det samme aktiv.***

77. ***Hvis et immaterielt aktivs regnskabsmæssige værdi er reduceret som følge af en omvurdering, skal reduktionen indregnes i resultatet. Reduktionen skal dog indregnes direkte på egenkapitalen under reserver for opskrivninger, i det omfang der for det pågældende aktiv er en kreditbalance i reserverne for opskrivninger.***

Afsnit 79 og 80 ændres som følger:

79. ***Et immaterielt aktivs afskrivningsberettigede beløb skal allokeres systematisk over aktivets brugstid. Der foreligger en afkræftelig formodning om, at det immaterielle aktivs brugstid ikke vil overstige 20 år fra det tidspunkt, hvor aktivet er disponibelt til brug. Afskrivning skal begynde, når aktivet er disponibelt til brug. Afskrivning skal ophøre, når virksomheden ophører med indregning af aktivet.***

▼M5

80. Afskrivninger indregnes, uanset om eksempelvis aktivets dagsværdi eller genindvindingsværdi er steget. Ved opgørelsen af et immaterielt aktivs brugstid skal mange forhold tages i betragtning, herunder:

(a) virksomhedens forventede anvendelse af aktivet og hvorvidt aktivet kan anvendes effektivt af en anden ledelse,

(b) aktivets typiske produktlivscyklus og offentligt tilgængelige oplysninger om skøn over brugstiden for tilsvarende typer aktiver, der anvendes på tilsvarende måde,

(c) teknisk, teknologisk, handelsmæssig eller anden form for forældelse,

(d) stabiliteten i den branche, hvor aktivet anvendes og ændringer i efterspørgslen efter producerede enheder eller tjenesteydelser fra aktivet,

(e) konkurrenters eller potentielle konkurrenters forventede handlinger,

(f) niveauet af vedligeholdelsesomkostninger, der er nødvendigt, for at opnå de forventede fremtidige økonomiske fordele fra aktivet, og virksomhedens evne og hensigt til at nå et sådant niveau,

(g) perioden hvor virksomheden har kontrol over aktivet, og juridiske og lignende begrænsninger af aktivets anvendelse, eksempelvis udløbsdatoen af tilknyttede leasingkontrakter,

og

(h) hvorvidt aktivets brugstid er afhængig af brugstiden for andre aktiver i virksomheden.

Afsnit 88-90 ændres som følger:

88. ***Den anvendte afskrivningsmetode skal afspejle det mønster, hvorefter aktivets fremtidige økonomiske fordele forventes forbrugt af virksomheden. Hvis dette mønster ikke kan fastlægges pålideligt, skal den lineære metode anvendes. Afskrivninger for hvert regnskabsår skal indregnes i resultatet, medmindre en anden standard tillader eller kræver afskrivningerne medtaget i et andet aktivs regnskabsmæssige værdi.***

89. En række afskrivningsmetoder kan anvendes til at allokere aktivets afskrivningsberettigede beløb systematisk over aktivets brugstid. Disse metoder omfatter den lineære metode, saldometoden og afskrivning på basis af producerede enheder. Den metode, der anvendes, vælges på grundlag af det forventede forbrugsmønster for de fremtidige økonomiske fordele tilknyttet aktivet, og metoden anvendes ensartet fra regnskabsår til regnskabsår, medmindre der opstår en ændring i det forventede forbrugsmønster for disse fremtidige økonomiske fordele. Der foreligger sjældent, om nogensinde, overbevisende dokumentation til støtte for en afskrivningsmetode for immaterielle aktiver, som medfører et lavere beløb af akkumulerede afskrivninger end ved anvendelse af den lineære metode.

90. Afskrivninger indregnes normalt i resultatet. Dog kan fremtidige økonomiske fordele tilknyttet et aktiv i visse tilfælde indgå i produktionen af andre aktiver. I dette tilfælde skal afskrivningen indgå som en del af det andet aktivs kostpris og medtages i dettes regnskabsmæssige værdi. Eksempelvis medtages afskrivninger på immaterielle aktiver anvendt i en produktionsproces i varebeholdningers regnskabsmæssige værdi (jvf. IAS 2 *Varebeholdninger*).

Afsnit 93 ændres som følger:

93. Skøn over et aktivs restværdi skal baseres på det beløb, der kan genindvindes ved afhændelse af aktivet med de på tidspunktet for skønnet gældende priser for salg af et tilsvarende aktiv, som har nået udgangen af dets brugstid, og som er indgået i driften under forhold, som svarer til de forhold, hvorunder aktivet skal anvendes. Restværdien gennemgås som minimum ved slutningen af hvert regnskabsår. En ændring i aktivets restværdi behandles regnskabsmæssigt som en ændring i et regnskabsmæssigt skøn i overensstemmelse med IAS 8 *Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl.*

Afsnit 93A er tilføjet:

93A. Et immaterielt aktivs restværdi kan stige til et beløb, der er lig med eller større end aktivets regnskabsmæssige værdi. I så fald er afskrivningen på aktivet nul, medmindre og indtil dets restværdi

▼M5

efterfølgende falder til et beløb, der er lavere end aktivets regnskabsmæssige værdi.

Afsnit 94 og 95 ændres som følger:

94. ***Afskrivningsperiode og afskrivningsmetode skal som minimum gennemgås ved slutningen af hvert regnskabsår. Hvis aktivets forventede brugstid afviger fra hidtidige skøn, skal afskrivningsperioden ændres tilsvarende. Hvis der er opstået en ændring i det forventede forbrugsmønster for de fremtidige økonomiske fordele tilknyttet aktivet, skal afskrivningsmetoden ændres for at afspejle det ændrede mønster. Sådanne ændringer skal regnskabsmæssigt behandles som ændringer i regnskabsmæssige skøn i overensstemmelse med IAS 8.***

95. ***I løbet af et immaterielt aktivs brugstid kan det vise sig, at den skønnede brugstid er uhensigtsmæssig. Eksempelvis kan indregningen af et tab ved værdiforringelse indikere, at afskrivningsperioden skal ændres.***

Afsnit 103 og 104 ændres som følger:

103. ***Der skal ske ophør af indregning af et immaterielt aktiv:***

(a) ved afhændelse,

eller

(b) når der ikke forventes nogen fremtidige økonomiske fordele fra brugen eller afhændelsen af aktivet.

104. ***Gevinster eller tab hidrørende fra ophør af indregning af et immaterielt aktiv skal opgøres som forskellen mellem det eventuelle nettoprovenu ved afhændelse og aktivets regnskabsmæssige værdi. Det skal indregnes i resultatet på tidspunktet for ophør med indregning af aktivet (medmindre andet kræves i henhold til IAS 17 ved sale-and-leaseback). Gevinster skal ikke klassificeres som omsætning.***

Afsnit 104A-104C er tilføjet:

104A. Et immaterielt aktiv kan afhændes på en række forskellige måder (f. eks. ved salg, indgåelse af en finansiel leasingkontrakt eller som gave). Når tidspunktet for afhændelse af et sådant aktiv skal fastsættes, skal virksomheden anvende kriterierne i IAS 18, *Omsætning*, for indregning af omsætning fra varesalg. IAS 17 finder anvendelse på afhændelse ved sale-and-leaseback.

104B. Hvis en virksomhed i henhold til det i afsnit 19 opstillede indregningsprincip indregner de omkostninger, der er forbundet med udskiftning af en del af et immaterielt aktiv i aktivets regnskabsmæssige værdi, skal virksomheden ophøre med indregning af den regnskabsmæssige værdi af den udskiftede del. Hvis det ikke er praktisk muligt for en virksomhed at opgøre den regnskabsmæssige værdi af den udskiftede del, kan virksomheden anvende kostprisen for genanskaffelsen som en indikation af kostprisen for den udskiftede del på tidspunktet for anskaffelsen eller den interne oparbejdelse af aktivet.

104C. Det tilgodehavende vederlag ved afhændelsen af et immaterielt aktiv skal første gang indregnes til dagsværdien. Hvis betaling for det immaterielle aktiv udskydes, skal det modtagne vederlag første gang indregnes til et beløb lig kontantprisen. Forskellen mellem den nominelle værdi af vederlaget og et beløb lig kontantprisen indregnes som renteindtægt i overensstemmelse med IAS 18 under hensyntagen til det effektive afkast af vederlaget.

Afsnit 105 er ophævet.

Afsnit 106 ændres som følger:

106. Afskrivning ophører ikke, når det immaterielle aktiv ikke længere udnyttes, eller når det besiddes med henblik på afhændelse, medmindre aktivet er fuldt afskrevet.

Sætningen »***Sammenligningstal kræves ikke***« i afsnit 107 ophæves.

Afsnit 111(e) ændres som følger:

(e) den beløbsmæssige størrelse af kontraktlige forpligtelser til anskaffelse af immaterielle aktiver.

▼M5

Afsnit 113(a)(iii) ændres som følger:

(iii) den regnskabsmæssige værdi, som ville have været indregnet, hvis den omvurderede kategori af immaterielle aktiver var indregnet i henhold til hovedreglen i afsnit 63,

og

Afsnit 113(b) ændres som følger, og afsnit 113(c) er tilføjet:

(b) den beløbsmæssige størrelse af reserver for opskrivninger, som er tilknyttet immaterielle aktiver ved årsregnskabets begyndelse og slutning, med indikation af ændringer i løbet af regnskabsåret og begrænsninger med hensyn til udbetaling af resterende beløb til aktionærer,

og

(c) de anvendte metoder og væsentlige forudsætninger ved vurderingen af aktivernes dagsværdi.

Afsnit 121A er tilføjet:

121A. Kravene i afsnit 34-34B vedrørende den første måling af et immaterielt aktiv, der er anskaffet ved udveksling af aktiver, skal kun anvendes fremadrettet på fremtidige udvekslinger.

A7. Der er foretaget følgende ændringer i SIC-13 *Fælles kontrollerede virksomheder — ikke-monetære indskud fra venturedeltagere*.

Afsnit 5 og 6 ændres som følger:

5. Ved anvendelsen af IAS 31.48 på ikke-monetære indskud i en fælles kontrolleret virksomhed til gengæld for en egenkapitalinteresse i denne skal en venturedeltager i årets resultat indregne den del af gevinster eller tab, som kan henføres til de andre venturedeltageres egenkapitalinteresser, medmindre:

   (a) væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til de indskudte ikke-monetære aktiver ikke er overgået til den fælles kontrollerede virksomhed,

   eller

   (b) gevinsten eller tabet på det ikke-monetære indskud ikke kan måles pålideligt,

   eller

   (c) indskudstransaktionen ikke har forretningsmæssigt indhold ifølge definitionen af denne term i IAS 16, *Materielle anlægsaktiver*.

   Hvis undtagelse (a), (b) eller (c) finder anvendelse, anses gevinsten eller tabet at være urealiseret og indregnes derfor ikke i resultatet, medmindre afsnit 6 ligeledes finder anvendelse.

6. Hvis en venturedeltager ud over at modtage en egenkapitalinteresse i den fælles kontrollerede virksomhed ligeledes modtager monetære eller ikke-monetære aktiver, skal venturedeltageren indregne en passende del af gevinsten eller tabet på transaktionen i resultatet.

Afsnit 14 og 15 indsættes efter afsnittet **Ikrafttrædelsestidspunkt** som følger:

14. Ændringerne af den regnskabsmæssige behandling af de i afsnit 5 angivne ikke-monetære indskudstransaktioner skal anvendes fremadrettet på fremtidige transaktioner.

15. Virksomheder skal anvende ændringerne fra IAS 16 *Materielle anlægsaktiver*, til dette fortolkningsbidrag på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard i et tidligere regnskabsår, finder ændringerne ligeledes anvendelse for det tidligere regnskabsår.

A8. I SIC-21 *Indkomstskatter-genindvinding af omvurderede ikke-afskrivningsberettigede aktiver*, ændres afsnit 3 - 5 som følger:

3. Problemstillingen er, hvordan udtrykket »genindvinding« skal fortolkes i forhold til et aktiv, som ikke afskrives (et ikke-afskrivningsberettiget aktiv) og omvurderes i overensstemmelse med afsnit 31 i IAS 16.

4. Dette fortolkningsbidrag finder ligeledes anvendelse på investeringsejendomme, som indregnes til omvurderet værdi i henhold til IAS 40.33, men som ville anses for at være ikke-afskrivningsberettigede ved anvendelse af IAS 16.

▼M5

5. Den udskudte skatteforpligtelse eller det udskudte skatteaktiv, som opstår ved omvurderingen af et ikke-afskrivningsberettiget aktiv i overensstemmelse med IAS 16.31, skal måles på grundlag af de skattemæssige konsekvenser af genindvindingen af den regnskabsmæssige værdi af dette aktiv ved salg, uanset målingsgrundlaget for aktivets regnskabsmæssige værdi. Tilsvarende gælder, at hvis skattelovgivningen for det skattepligtige beløb fra salget af et aktiv angiver en gældende skattesats, som afviger fra den gældende skattesats for det skattepligtige beløb hidrørende fra anvendelsen af aktivet, anvendes førstnævnte skattesats derfor ved målingen af den udskudte skatteforpligtelse eller det udskudte skatteaktiv tilknyttet et ikke-afskrivningsberettiget aktiv.

A9. [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

A10. Afsnit 9(d) i SIC-32 *Immaterielle aktiver – omkostninger ved udvikling af websider*, ændres som følger:

(d) driftsfasen indledes, når udviklingen af websiden er afsluttet. Omkostninger, som afholdes i denne fase, skal indregnes som omkostning, når de afholdes, medmindre indregningskriterierne i IAS38.19 er opfyldt.

A11. IASB offentliggjorde i december 2002 et høringsudkast om foreslåede ændringer til IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver*, og IAS 38 *Immaterielle aktiver*. IASB's foreslåede ændringer til IAS 36 og IAS 38 afspejler ændringer i tilknytning til IASB's beslutninger i projektet vedrørende virksomhedssammenslutninger. Eftersom dette projekt endnu ikke er afsluttet, er de foreslåede ændringer ikke medtaget i ændringerne til IAS 36 og IAS 38 i dette appendiks.

A12. IASB offentliggjorde i juli 2003 høringsudkast 4 *Afhændelse af anlægsaktiver og præsentation af ophørende aktiviteter*, med forslag til ændringer af IAS 38 og IAS 40 *Investeringsejendomme*. Disse foreslåede ændringer er ikke medtaget i ændringerne til IAS 38 og IAS 40 i dette appendiks.

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 17

Leasingkontrakter

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1
Anvendelsesområde	2-3
Definitioner	4-6
Klassifikation af leasingkontrakter	7-19
Leasingkontrakter i leasingtagers årsregnskab	20-35
Finansielle leasingkontrakter	20-32
Første indregning	20-24
Efterfølgende måling	25-32
Operationelle leasingkontrakter	33-35
Leasingkontrakter i leasinggivers årsregnskab	36-57
Finansielle leasingkontrakter	36-48
Første indregning	36-38
Efterfølgende måling	39-48
Operationelle leasingkontrakter	49-57
Sale-and-leaseback-transaktioner	58-66
Overgangsbestemmelser	67-68
Ikrafttrædelsestidspunkt	69
Ophævelse af IAS 17 (ajourført 1997)	70

Denne ajourførte standard erstatter IAS 17 (ajourført 1997), *Leasingkontrakter*, og skal anvendes for regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.

▼M5

FORMÅL

1. Formålet med denne standard er at foreskrive en hensigtsmæssig regnskabspraksis for leasingtager og leasinggiver samt angive de oplysninger, der skal gives i forbindelse med leasingkontrakter.

ANVENDELSESOMRÅDE

2. ***Denne standard finder anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af alle leasingkontrakter, bortset fra:***

   (a) leasingkontrakter for efterforskning eller anvendelse af mineraler, olie, naturgas og lignende ikke-regenererende ressourcer,

   og

   (b) licensaftaler vedrørende eksempelvis spillefilm, videooptagelser, skuespil, manuskripter, patenter og copyrights.

   Dog finder denne standard ikke anvendelse som målingsgrundlag for:

   (a) ejendomme, som besiddes af leasingtager, og som regnskabsmæssigt behandles som investeringsejendomme (jvf. IAS 40 **Investeringsejendomme*),***

   (b) investeringsejendomme, som udlejes af leasinggiver gennem en operationel leasingkontrakt (jvf. IAS 40 **Investeringsejendomme*),***

   (c) biologiske aktiver, som besiddes af leasingtager gennem en finansiel leasingkontrakt (jvf. IAS 41 **Landbrug*),***

   eller

   (d) biologiske aktiver, som udlejes af leasinggiver gennem en operationel leasingkontrakt (jvf. IAS 41).

3. Denne standard finder anvendelse på aftaler, som overdrager brugsretten til aktiver, selv om leasinggiver kan være forpligtet til at levere væsentlige tjenesteydelser i forbindelse med driften eller vedligeholdelsen af sådanne aktiver. Denne standard finder ikke anvendelse på aftaler, der er servicekontrakter, og som ikke overdrager brugsretten til aktiver fra den ene part til den anden.

DEFINITIONER

4. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:***

   En leasingkontrakt er en aftale, ifølge hvilken leasinggiver for en aftalt periode overdrager brugsretten til et aktiv til leasingtager mod en eller flere betalinger.

   En finansiel leasingkontrakt er en leasingkontrakt, hvorved alle væsentlige risici og afkast forbundet med ejendomsretten til et aktiv overdrages, uanset om ejendomsretten overdrages ved leasingperiodens slutning eller ej.

   En operationel leasingkontrakt er enhver leasingkontrakt, der ikke er en finansiel leasingkontrakt.

   En uopsigelig leasingkontrakt er en leasingkontrakt, som kun er opsigelig:

   (a) hvis der indtræffer en usandsynlig hændelse,

   (b) med leasinggivers tilladelse,

   (c) hvis leasingtager indgår en ny leasingkontrakt om samme eller et tilsvarende aktiv med samme leasinggiver,

   eller

   (d) ved leasingtagers betaling af et yderligere beløb, således at der ved leasingkontraktens indgåelse er en rimelig sikkerhed for, at leasingkontrakten fortsætter.

   Indgåelse af leasingkontrakt er det førstkommende tidspunkt af henholdsvis datoen for leasingkontraktens indgåelse eller parternes forpligtelse til leasingkontraktens hovedpunkter. Pr. denne dato:

   (a) klassificeres en leasingkontrakt enten som en operationel eller finansiel leasingkontrakt

   og

▼M5

(b) i tilfælde af en finansiel leasingkontraktopgøres de beløb, der skal indregnes ved påbegyndelsen af leasingperioden.

Påbegyndelsen af leasingperioden er den dato, hvor leasingtager bliver berettiget til at udnytte sin brugsret til det leasede aktiv. Det er tidspunktet for den første indregning af leasingkontrakten (dvs. indregning af aktiver, forpligtelser, indtægter eller udgifter hidrørende fra leasingkontrakten).

Leasingperioden er den uopsigelige periode, i hvilken leasingtager har forpligtet sig til at lease aktivet, og eventuelle yderligere perioder med eller uden yderligere betaling, for hvilke leasingtager har ret til at fortsætte med at lease aktivet, når det blot ved leasingkontraktens indgåelse er rimeligt sikkert, at leasingtager vil udnytte retten.

Minimumsleasingydelser er de ydelser, som leasingtager er eller kan blive forpligtet til at erlægge i løbet af leasingperioden (med udeladelse af de betingede lejeydelser, serviceomkostninger og skatter, der skal afholdes af leasinggiver og refunderes til denne), samt:

(a) for leasingtagers vedkommende alle beløb, der er garanteret af leasingtager eller en nærstående part til leasingtager,

eller

(b) for leasinggivers vedkommende eventuel restværdi, som er garanteret leasinggiver af:

(i) leasingtager,

(ii) en nærtstående part til leasingtager

eller

(iii) en tredjepart, som ikke er tilknyttet leasinggiver, som økonomisk er i stand til at indfri forpligtelserne i henhold til garantien.

Hvis leasingtager imidlertid har en købsret til aktivet til en pris, der forventes at være så meget lavere end dagsværdien på tidspunktet, hvor retten kan udnyttes, at det ved leasingkontraktens indgåelse er rimelig sikkert, at købsretten vil blive udnyttet, omfatter minimumsleasingydelserne den minimumslejeydelse, der skal betales over leasingperioden indtil den forventede dato for udnyttelse af denne købsret, samt den ydelse, der kræves for at udnytte købsretten.

Dagsværdi er det beløb, et aktiv kan omsættes til ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.

Økonomisk levetid er enten:

(a) den periode, i hvilken et aktiv forventes at være til økonomisk nytte for en eller flere brugere,

eller

(b) det antal af producerede enheder eller lignende, som forventes af en eller flere brugere.

Brugstid er den skønnede resterende periode, fra leasingperiodens påbegyndelse og ikke begrænset af leasingperioden, hvori de økonomiske fordele tilknyttet aktivet forventes forbrugt af virksomheden.

Garanteret restværdi er:

(a) for leasingtagers vedkommende den del af restværdien, der er garanteret af enten leasingtager eller en tredjepart tilknyttet denne (garantibeløbet er det maksimale beløb, som kan komme til udbetaling),

og

(b) for leasinggivers vedkommende den del af restværdien, der er garanteret af enten leasingtager eller en tredjepart, som ikke er tilknyttet leasinggiver, som økonomisk er i stand til at indfri forpligtelserne i henhold til garantien.

Ikke-garanteret restværdi er den del af det leasede aktivs restværdi, der ved realisation foretaget af leasinggiver ikke er sikret, eller som kun er garanteret af en part tilknyttet leasinggiver.

Direkte startomkostninger er omkostninger direkte tilknyttet forhandling og udarbejdelse af en leasingkontrakt, bortset fra omkostninger, som afholdes af en leasinggiver som producent eller forhandler.

▼M5

Bruttoinvestering i en leasingkontrakt er det samlede beløb af:

(a) leasinggivers tilgodehavende minimumsleasingydelser ved en finansiel leasingkontrakt

og

(b) ikke-garanteret restværdi, der tilfalder leasinggiver.

Nettoinvestering i en leasingkontrakt er bruttoinvesteringen i leasingkontrakten diskonteret med leasingkontraktens interne rente.

Ikke-indtjent finansieringsindtægt er forskellen mellem:

(a) bruttoinvesteringen i leasingkontrakten

og

(b) nettoinvesteringen i leasingkontrakten.

Den interne rente i en leasingkontrakt er den diskonteringsfaktor, som ved leasingkontraktens indgåelse får den samlede nutidsværdi af (a) minimumsleasingydelserne og (b) den ikke-garanterede restværdi til at være lig med det samlede beløb af (i) det leasede aktivs dagsværdi og (ii) leasinggivers eventuelle direkte startomkostninger.

Leasingtagers opgjorte lånerente er den rente, som leasingtager skulle betale på en tilsvarende leasingkontrakt eller, hvis denne ikke kan opgøres, den rente, som leasingtager ved leasingkontraktens indgåelse skulle betale ved over en tilsvarende periode og med tilsvarende sikkerhed at låne tilstrækkelige midler til at købe aktivet.

Betinget lejeydelse er den del af leasingydelsen, der ikke er et fast beløb, men som er baseret på en fremtidig faktor, der ikke blot ændres med tiden (eksempelvis en andel af den fremtidige omsætning, omfanget af den fremtidige anvendelse, fremtidige prisindeks eller fremtidig markedsrente).

5. En leasingkontrakt eller en forpligtelse kan indeholde en bestemmelse om at regulere leasingydelserne i forhold til ændringer i de med opførelsen eller anskaffelsen af det leasede aktiv forbundne omkostninger eller i forhold til ændringer i en anden form for måling af omkostninger eller værdi, såsom det generelle prisniveau, eller i leasinggivers omkostninger ved finansiering af leasingkontrakten, i perioden mellem indgåelse af leasingkontrakten og påbegyndelse af leasingperioden. Hvis dette er tilfældet, skal virkningen af sådanne ændringer regnes for at være indtruffet ved indgåelsen af leasingkontrakten, for så vidt angår denne standard.

6. Definitionen på en leasingkontrakt omfatter også kontrakter vedrørende leje af aktiver, som indeholder en klausul, der giver lejer mulighed for at overtage ejendomsretten til aktivet ved opfyldelse af de aftalte betingelser. Sådanne kontrakter kaldes undertiden leje-afbetalingskontrakter.

KLASSIFIKATION AF LEASINGKONTRAKTER

7. Den i denne standard anvendte klassifikation af leasingkontrakter er baseret på det omfang, i hvilket risici og afkast forbundet med ejendomsretten til et leaset aktiv tilfalder leasinggiver eller leasingtager. Risici omfatter muligheden for tab fra uudnyttet kapacitet eller teknologisk forældelse og afkastudsving ved ændringer i økonomiske forhold. Afkast kan repræsenteres af forventningen om lønsom drift over aktivets økonomiske levetid samt om gevinst i form af værdiforøgelse eller realisation af restværdien.

8. ***En leasingkontrakt klassificeres som en finansiel leasingkontrakt, hvis alle væsentlige risici og afkast forbundet med ejendomsretten til et aktiv overdrages. En leasingkontrakt klassificeres som enoperationel leasingkontrakt, hvis alle væsentlige risici og afkast forbundet med ejendomsretten til et aktiv ikke overdrages.***

9. Eftersom en transaktion mellem leasinggiver og leasingtager er baseret på en leasingaftale mellem parterne, er det hensigtsmæssigt at anvende ensartede definitioner. Anvendelsen af disse definitioner på de forskellige forhold hos leasinggiver og leasingtager kan medføre, at de klassificerer den samme leasingkontrakt forskelligt. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis leasinggiver har fordel af en restværdigaranti, der er ydet af en ikke-nærtstående part til leasingtager.

▼M5

10. Hvorvidt en leasingkontrakt er en finansiel eller en operationel leasingkontrakt afhænger af indholdet af transaktionen snarere end kontraktens form (*). Følgende er eksempler på situationer, som hver for sig eller kombineret normalt vil medføre klassifikation af en leasingkontrakt som en finansiel leasingkontrakt:

    (a) i henhold til leasingkontrakten overdrages ejendomsretten til et aktiv til leasingtager ved slutningen af leasingperioden,

    (b) leasingtager har en købsret til aktivet til en pris, der forventes at være så meget lavere end dagsværdien på tidspunktet, hvor købsretten kan udnyttes, at det ved leasingkontraktens indgåelse er rimeligt sikkert, at købsretten vil blive udnyttet,

    (c) leasingperioden strækker sig over størstedelen af aktivets økonomiske levetid, selv om ejendomsretten ikke overgår,

    (d) nutidsværdien af minimumsleasingydelserne ved leasingkontraktens indgåelse svarer til stort set hele det leasede aktivs dagsværdi

    og

    (e) de leasede aktiver er af en sådan specialiseret art, at de udelukkende kan anvendes af leasingtager uden at væsentlige modifikationer foretages.

11. Følgende er eksempler på situationer, som separat eller kombineret ligeledes kan medføre klassifikation som en finansiel leasingkontrakt:

    (a) hvis leasingtager kan ophæve leasingkontrakten, bæres leasinggivers tab i forbindelse med ophævelsen af leasingtager,

    (b) gevinster eller tab fra udsving i dagsværdien af restbeløbet tilfalder leasingtager (eksempelvis i form af en nedsættelse af lejeydelsen svarende til størstedelen af salgsavancen ved slutningen af leasingperioden)

    og

    (c) leasingtager har mulighed for at fortsætte leasingkontrakten i yderligere en periode til en lejeydelse, som er væsentligt lavere end markedslejen.

12. Eksemplerne og indikatorerne i afsnit 10 og 11 er ikke altid afgørende. Hvis det på baggrund af andre faktorer tydeligt fremgår, at en leasingkontrakt ikke overdrager alle væsentlige risici og afkast forbundet med ejendomsretten, skal leasingkontrakten klassificeres som en operationel leasingkontrakt. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis ejendomsretten til aktivet overdrages ved slutningen af leasingperioden mod en variabel ydelse, som svarer til dagsværdien på dette tidspunkt, eller hvis der er betingede lejeydelser, som medfører, at leasingtager ikke har alle sådanne væsentlige risici og afkast.

13. Klassifikation af en leasingkontrakt foretages ved dennes indgåelse. Hvis leasingtager og leasinggiver på et tidspunkt aftaler at ændre leasingkontraktens bestemmelser, bortset fra fornyelse af leasingkontrakten, på en måde som ville have medført en anden klassifikation af leasingkontrakten i henhold til kriterierne i afsnit 7-12, hvis de ændrede vilkår havde været gældende ved indgåelsen af leasingkontrakten, anses den ajourførte leasingkontrakt som en ny kontrakt i hele leasingperioden. Ændringer i skøn (eksempelvis ændringer i skøn over den økonomiske levetid eller restværdien af det leasede aktiv) eller ændringer i forhold (eksempelvis leasingtagers misligholdelse af kontrakten) medfører dog ikke en ny regnskabsmæssig klassifikation af en leasingkontrakt.

14. Leasingkontrakter vedrørende grunde og bygninger klassificeres som operationelle eller finansielle leasingkontrakter på samme måde som leasingkontrakter vedrørende andre aktiver. Et kendetegn for grunde er dog, at de normalt har en uendelig økonomisk levetid, og hvis ejendomsretten ikke forventes at overgå til leasingtager ved slutningen af leasingperioden, modtager leasingtager normalt ikke alle væsentlige risici og afkast forbundet med ejendomsretten, og leasingkontrakten vedrørende grunden vil i dette tilfælde være en operationel leasingkontrakt. En betaling foretaget ved indgåelse eller overtagelse af et lejemål, som regnskabsmæssigt behandles som en operationel leasingkontrakt, udgør en forudbetalt leasingydelse, som amortiseres over leasingperioden i overensstemmelse med det mønster, hvorefter fordelene opnås.

(*) Jvf. også SIC-27, Vurdering af indholdet af transaktioner, som har juridisk form af en leasingkontrakt.

▼M5

15. For så vidt angår klassifikation af en leasingkontrakt vedrørende grunde og bygninger, skal grunde og bygninger vurderes som særskilte elementer. Hvis ejendomsretten til begge elementer forventes at overgå til leasingtager ved slutningen af leasingperioden, skal begge elementer klassificeres som en finansiel leasingkontrakt, uanset om de analyseres som en eller to leasingkontrakter, medmindre det på baggrund af andre faktorer tydeligt fremgår, at leasingkontrakten ikke overdrager alle væsentlige risici og afkast forbundet med ejendomsretten til det ene eller begge elementer. Når grunden har en uendelig økonomisk levetid, klassificeres grundelementet normalt som en operationel leasingkontrakt, medmindre ejendomsretten forventes at overgå til leasingtager ved slutningen af leasingperioden i overensstemmelse med afsnit 14. Bygningselementet klassificeres som en finansiel eller operationel leasingkontrakt i overensstemmelse med afsnit 7-13.

16. Hvis det er nødvendigt for at foretage klassifikation og regnskabsmæssig behandling af en leasingkontrakt vedrørende grunde og bygninger, allokeres minimumsleasingydelserne (herunder eventuelle forudbetalte engangsydelser) til henholdsvis grund- og bygningselementerne i forhold til den relative dagsværdi af lejemålsandelene i leasingkontraktens grundelement og bygningselement ved leasingkontraktens indgåelse. Hvis leasingydelserne ikke kan allokeres pålideligt til disse to elementer, skal hele leasingkontrakten klassificeres som en finansiel leasingkontrakt, medmindre det tydeligt fremgår, at begge elementer er operationelle leasingkontrakter. I dette tilfælde klassificeres hele leasingkontrakten som en operationel leasingkontrakt.

17. For så vidt angår en leasingkontrakt vedrørende grunde og bygninger, hvor det beløb, der første gang skal indregnes for grundelementet i overensstemmelse med afsnit 20, er uvæsentligt, kan grunde og bygninger behandles som en samlet enhed, for så vidt angår klassifikation af leasingkontrakten, og klassificeres som en finansiel eller operationel leasingkontrakt i overensstemmelse med afsnit 7-13. I dette tilfælde anses bygningernes økonomiske levetid for at være hele det leasede aktivs økonomiske levetid.

18. Der kræves ikke separat måling af grund- og bygningselementerne, når leasingtagers andel i både grunde og bygninger klassificeres som en investeringsejendom i overensstemmelse med IAS 40, og dagsværdimodellen anvendes. Der kræves kun detaljeret beregning af denne vurdering, hvis klassifikationen af det ene eller begge elementer i øvrigt er usikker.

19. Det er i overensstemmelse med IAS 40 muligt for en leasingtager at klassificere en ejendomsandel, som besiddes gennem en operationel leasingkontrakt, som en investeringsejendom. Hvis dette er tilfældet, skal andelen i ejendommen regnskabsmæssigt behandles, som om den var en finansiel leasingkontrakt, og derudover finder dagsværdimodellen anvendelse på det indregnede aktiv. Leasingtager skal fortsætte med regnskabsmæssigt at behandle leasingkontrakten som en finansiel leasingkontrakt, også selvom en efterfølgende begivenhed ændrer arten af leasingtagers ejendomsandel, således at den ikke længere klassificeres som en investeringsejendom. Dette er eksempelvis tilfældet, hvis leasingtager:

    (a) anvender ejendommen, som derefter overgår til at være domicilejendom til en anslået kostpris, som er lig med dagsværdien på det tidspunkt, hvor anvendelsen ændres,

        eller

    (b) indgår en fremlejeaftale, der overdrager alle væsentlige risici og afkast forbundet med ejendomsretten til andelen til en ikke-nærtstående tredjepart. En sådan fremleje behandles regnskabsmæssigt af leasingtager som en finansiel leasingkontrakt til en tredjepart, selvom den af tredjeparten regnskabsmæssigt kan behandles som en operationel leasingkontrakt.

LEASINGKONTRAKTER I LEASINGTAGERS ÅRSREGNSKAB

Finansielleleasingkontrakter

Første indregning

20. ***Ved påbegyndelsen af leasingperioden skal leasingtager indregne finansielle leasingkontrakter som aktiver og forpligtelser i balancen til et beløb som ved indgåelsen af leasingkontrakten svarer til dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af minimumsleasingydelserne, hvis denne er lavere. Den diskonteringsfaktor, der skal anvendes ved beregningen af nutidsværdien af minimumsleasingydelserne, er den interne rente i leasingkontrakten, hvis det er praktisk muligt at opgøre denne. Er dette ikke er muligt, skal leasingtagers opgjorte lånerente***

▼M5

anvendes. Leasingtagers eventuelle direkte startomkostninger lægges til det beløb, der indregnes som et aktiv.

21. Transaktioner og andre begivenheder behandles regnskabsmæssigt og præsenteres i overensstemmelse med deres indhold og økonomiske realitet og ikke blot deres juridiske form. Selv om den juridiske form af en leasingkontrakt er således, at ejendomsretten til det leasede aktiv ikke overdrages til leasingtager, er det med hensyn til finansielle leasingkontrakter dog således, at indholdet og den økonomiske realitet er, at leasingtager overtager de økonomiske fordele fra anvendelsen af det leasede aktiv for størstedelen af aktivets økonomiske levetid til gengæld for påtagelsen af en forpligtelse til at betale et beløb for denne rettighed, som ved indgåelsen af leasingkontrakten omtrent svarer til dagsværdien af aktivet og den tilknyttede finansieringsomkostning.

22. Hvis en sådan leasingtransaktion ikke afspejles i leasingtagers balance, ansættes de økonomiske ressourcer og omfanget af en virksomheds forpligtelser for lavt, hvilket medfører en forvanskning af de regnskabsmæssige nøgletal. Derfor er det hensigtsmæssigt, at en finansiel leasingkontrakt indregnes i leasingtagers balance både som et aktiv og en forpligtelse til at betale fremtidige leasingydelser. Ved påbegyndelsen af leasingperioden indregnes aktivet og forpligtelsen til at betale fremtidige leasingydelser i balancen med det samme beløb, bortset fra leasingtagers eventuelle direkte startomkostninger, som lægges til det beløb, der indregnes som et aktiv.

23. Det er ikke hensigtsmæssigt, at forpligtelser for leasede aktiver i årsregnskabet præsenteres som et fradrag i de leasede aktiver. Hvis der ved præsentationen af forpligtelser i balancen foretages en sondring mellem kortfristede og langfristede forpligtelser, skal den samme sondring foretages for leasingforpligtelser.

24. Direkte startomkostninger afholdes ofte i forbindelse med specifikke leasingaktiviteter, som eksempelvis forhandling og indgåelse af leasingordninger. De omkostninger, der identificeres som værende direkte tilknyttet aktiviteter udført af leasingtager vedrørende en finansiel leasingkontrakt, lægges til det beløb, der indregnes som et aktiv.

Efterfølgende måling

25. ***Minimumsleasingydelser skal fordeles mellem finansieringsomkostningen og reduktionen af den udestående forpligtelse. Finansieringsomkostningen skal allokeres til hvert regnskabsår i leasingperioden for at frembringe en konstant periodisk rente på de resterende forpligtelser. Betingede lejeydelser skal indregnes som omkostninger i de regnskabsår, de er afholdt.***

26. I praksis kan leasingtager anvende en tilnærmet metode for at forenkle beregningen ved allokeringen af finansieringsomkostningen til regnskabsårene i leasingperioden.

27. ***En finansiel leasingkontrakt medfører afskrivninger på afskrivningsberettigede aktiver, såvel som finansieringsomkostninger i hvert regnskabsår. Afskrivningspraksis for afskrivningsberettigede leasede aktiver skal stemme overens med regnskabspraksis for afskrivningsberettigede aktiver, som ejes, og de indregnede afskrivninger skal beregnes i overensstemmelse med IAS 16*** **Materielle anlægsaktiver*****, og IAS 38*** **Immaterielle aktiver.** ***Hvis der ikke er rimelig sikkerhed for, at leasingtager vil få ejendomsretten ved slutningen af leasingperioden, skal aktivet afskrives fuldt ud over den korteste periode af leasingperioden og dets brugstid.***

28. Et leaset aktivs afskrivningsberettigede beløb fordeles på hvert regnskabsår i løbet af perioden, hvor aktivet forventes anvendt, på et systematisk grundlag i overensstemmelse med den af leasingtager anvendte afskrivningspraksis for afskrivningsberettigede aktiver, som ejes. Hvis der er rimelig sikkerhed for, at leasingtager vil få ejendomsretten ved slutningen af leasingperioden, svarer perioden, hvor aktivet forventes anvendt, til aktivets brugstid. Hvis dette ikke er tilfældet, afskrives aktivet over den korteste periode af leasingperioden og dets brugstid.

29. De samlede afskrivninger på aktivet og regnskabsårets finansieringsomkostninger er sjældent identiske med betalte leasingydelser for regnskabsåret. Derfor er det uhensigtsmæssigt blot at indregne betalte leasingydelser som omkostning. Derfor er det usandsynligt, at aktivets og den tilknyttede forpligtelses værdi er identiske efter påbegyndelsen af leasingperioden.

30. For at afgøre om et leaset aktivs værdi er blevet forringet, anvender virksomheden IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver.*

▼M5

31. *Ud over de i IAS 32* **Finansielle instrumenter:Oplysning og præsentation***, krævede oplysninger, skal leasingtager give følgende oplysninger om finansielle leasingkontrakter:*

(a) den regnskabsmæssige nettoværdi på balancedagen for hver kategori af aktiver.

(b) en afstemning af de samlede fremtidige minimumsleasingydelser på balancedagen og deres nutidsværdi. Desuden skal virksomheden give oplysning om de samlede fremtidige minimumsleasingydelser på balancedagen og deres nutidsværdi for hver af følgende perioder:

(i) inden for 1 år,

(ii) mellem 1 og 5 år,

(iii) senere end 5 år.

(c) betingede lejeydelser indregnet som omkostning i regnskabsåret.

(d) de samlede fremtidige minimumsfremlejeydelser, som forventes modtaget i henhold til uopsigelige fremlejekontrakter på balancedagen.

(e) en generel beskrivelse af leasingtagers væsentlige leasingordninger, herunder blandt andet:

(i) grundlaget for opgørelsen af betingede lejeydelser,

(ii) tilstedeværelsen af og vilkårene for forlængelse eller købsret og prisstigningsklausuler

og

(iii) begrænsninger i leasingtagers dispositionsmuligheder som følge af indgåede leasingordninger, eksempelvis restriktioner vedrørende udbetaling af udbytte, påtagelse af yderligere forpligtelser eller leasingforpligtelser.

32. Desuden finder oplysningskravene i IAS 16, IAS 36, IAS 38, IAS 40 og IAS 41 anvendelse på leasingtagers finansielt leasede aktiver.

Operationelle leasingkontrakter

33. ***Leasingydelser i henhold til en operationel leasingkontrakt skal indregnes som omkostning på et lineært grundlag over leasingperioden, medmindre et andet systematisk grundlag bedre afspejler det tidsmæssige mønster af brugerens fordele*** (*)**.**

34. Medhensyn til operationelle leasingkontrakter indregnes leasingydelser (med udeladelse af serviceomkostninger som eksempelvis forsikring og vedligeholdelse) som omkostning på et lineært grundlag, medmindre et andet systematisk grundlag afspejler det tidsmæssige mønster af brugerens fordele, selv om betalingerne ikke foretages på dette grundlag.

35. ***Ud over de i IAS 32 krævede oplysninger skal leasingtager give følgende oplysninger om operationelle leasingkontrakter:***

(a) de samlede fremtidige minimumsleasingydelser i henhold til uopsigelige operationelle leasingkontrakter for hver af følgende perioder:

(i) inden for 1 år,

(ii) mellem 1 og 5 år,

(iii) senere end 5 år.

(b) de samlede fremtidige minimumsfremlejeydelser, som forventes modtaget i henhold til uopsigelige fremlejekontrakter på balancedagen.

(c) leasing- og fremlejeydelser indregnet som omkostning i regnskabsåret, med angivelse af separate beløb for minimumsleasingydelser, betingede lejeydelser og fremlejeydelser.

(d) en generel beskrivelse af leasingtagers væsentlige leasingordninger, herunder blandt andet:

(i) grundlaget for opgørelsen af betingede lejeydelser,

(*) Jvf. også SIC-15, Operationelle leasingkontrakter—incitamenter.

▼M5

(ii) tilstedeværelsen af og vilkårene for forlængelse eller købsret og prisstigningsklausuler

og

(iii) begrænsninger i leasingtagers dispositionsmuligheder som følge af indgåede leasingordninger, eksempelvis restriktioner vedrørende udbetaling af udbytte, påtagelse af yderligere forpligtelser eller leasingforpligtelser.

LEASINGKONTRAKTER I LEASINGGIVERS ÅRSREGNSKAB

Finansielle leasingkontrakter

Første indregning

36. ***Leasinggivere skal indregne finansielt leasede aktiver i balancen og præsentere disse som et tilgodehavende til et beløb, der svarer til nettoinvesteringen i leasingkontrakten.***

37. I henhold til en finansiel leasingkontrakt overdrager leasinggiver alle væsentlige risici og afkast forbundet med ejendomsretten, og derfor behandler leasinggiver tilgodehavende leasingydelser som tilbagebetaling af hovedstol og finansieringsindtægter for at tilbagebetale og belønne leasingtager for dennes investering og tjenesteydelser.

38. Direkte startomkostninger afholdes ofte af leasinggiver og omfatter eksempelvis provisioner, honorarer for juridisk bistand og interne omkostninger, som er direkte tilknyttet forhandling og udarbejdelse af en leasingkontrakt. De omfatter ikke generelle indirekte produktionsomkostninger, som eksempelvis vedrører en salgs- og markedsføringsafdeling. De direkte startomkostninger vedrørende finansielle leasingkontrakter, ud over kontrakter med producenter eller forhandlere som leasinggivere, medtages i den første måling af tilgodehavender i forbindelse med den finansielle leasingkontrakt og reducerer den indtægt, som indregnes over leasingperioden. Den interne rente i leasingkontrakten er defineret således, at de direkte startomkostninger automatisk medtages i tilgodehavender i forbindelse med den finansielle leasingkontrakt. Der er således ingen grund til at lægge dem til særskilt. Omkostninger, som afholdes af producenter eller forhandlere som leasinggivere i forbindelse med forhandling og udarbejdelse af en leasingkontrakt, ligger uden for definitionen på direkte startomkostninger. Som følge heraf udelades disse omkostninger fra nettoinvesteringen i leasingkontrakten og indregnes som omkostning, når salgsavancen indregnes, hvilket for en finansiel leasingkontrakt normalt er ved påbegyndelsen af leasingperioden.

Efterfølgende måling

39. ***Indregning af finansieringsindtægter skal baseres på et mønster, der afspejler et konstant periodisk afkast af leasinggivers nettoinvestering i en finansiel leasingkontrakt.***

40. Leasinggiver sigter efter at allokere finansieringsindtægter over leasingperioden på et systematisk og rationelt grundlag. Allokering af indtægter baseres på et mønster, der afspejler et konstant periodisk afkast af leasinggivers nettoinvestering i en finansiel leasingkontrakt. Leasingydelser tilknyttet regnskabsåret, bortset fra omkostninger til tjenesteydelser, modregnes i bruttoinvesteringen i leasingkontrakten for at reducere både hovedstol og ikke-indtjente finansieringsindtægter.

41. Skøn over ikke-garanterede restværdier anvendt ved beregningen af leasinggivers bruttoinvestering i leasingkontrakten gennemgås regelmæssigt. Hvis der er sket en reduktion af den skønnede ikke-garanterede restværdi, skal allokeringen af indtægter over leasingperioden ajourføres, og en eventuel reduktion af indregnede beløb foretages straks.

42. ***Er leasinggiver producent eller forhandler af de leasede aktiver, skal leasinggiver indregne årets salgsavance eller tab i overensstemmelse med virksomhedens praksis for direkte salg. Hvis kunstigt lave rentesatser anføres, skal salgsavancen begrænses til at omfatte den avance, der ville være gældende, hvis en markedsrente var blevet anvendt. Omkostninger, som afholdes af producenter eller forhandlere som leasinggivere i forbindelse med forhandling og udarbejdelse af en leasingkontrakt, skal indregnes som omkostning, når salgsavancen indregnes.***

▼M5

43. Producenter eller forhandlere giver ofte kunder mulighed for at vælge mellem enten at købe eller lease et aktiv. Finansielle leasingkontrakter vedrørende et aktiv med producenter eller forhandlere som leasinggivere medfører to typer indtægter:

(a) avance svarende til avance fra direkte salg af det leasede aktiv til normale salgspriser, der afspejler eventuelle mængde- eller forhandlerrabatter,

og

(b) finansieringsindtægter over leasingperioden.

44. Salgsomsætning, som indregnes af producenter eller forhandlere som leasinggivere ved påbegyndelsen af en leasingperiode, er aktivets dagsværdi, eller hvis denne er lavere, nutidsværdien af de minimumsleasingydelser, der tilfalder leasinggiver, beregnet ved anvendelse af en markedsrente. Den salgsomkostning, der er indregnet ved påbegyndelsen af leasingperioden, er kostprisen eller den regnskabsmæssige værdi, hvis denne er forskellig herfra, af det leasede aktiv med fradrag af nutidsværdien af den ikke-garanterede restværdi. Forskellen mellem salgsomsætning og kostpris for solgte varer er salgsavancen, som indregnes i overensstemmelse med virksomhedens praksis for direkte salg.

45. Producenter eller forhandlere som leasinggivere anfører undertiden kunstigt lave rentesatser for at tiltrække kunder. Anvendelsen af en sådan sats vil medføre indregning af en for stor del af de samlede indtægter fra transaktionen på salgstidspunktet. Hvis kunstigt lave rentesatser anføres, skal salgsavancen begrænses til at omfatte den avance, der ville være gældende, hvis en markedsrente var blevet anvendt.

46. Omkostninger, som afholdes af en producent eller forhandler som leasinggiver i forbindelse med forhandling og udarbejdelse af en finansiel leasingkontrakt, indregnes som omkostning ved påbegyndelsen af leasingperioden, idet de hovedsagelig er tilknyttet frembringelsen af producentens eller forhandlerens salgsavance.

47. ***Ud over de i IAS 32 krævede oplysninger skal leasinggiver give følgende oplysninger om finansielle leasingkontrakter:***

(a) en afstemning af bruttoinvesteringen i leasingkontrakten på balancedagen og nutidsværdien af tilgodehavende minimumsleasingydelser på balancedagen. Desuden skal virksomheden give oplysning om bruttoinvesteringen i leasingkontrakten og nutidsværdien af tilgodehavende minimumsleasingydelser på balancedagen for hver af følgende perioder:

(i) inden for 1 år,

(ii) mellem 1 og 5 år,

(iii) senere end 5 år.

(b) ikke-indtjente finansieringsindtægter.

(c) ikke-garanterede restværdier, der tilfalder leasinggiver.

(d) akkumulerede nedskrivninger på uerholdelige tilgodehavende minimumsleasingydelser.

(e) betingede lejeydelser indregnet som indtægt i regnskabsåret.

(f) en generel beskrivelse af leasinggivers væsentlige leasingordninger.

48. Som en vækstindikator er det ofte nyttigt ligeledes at give oplysning om bruttoinvesteringen med fradrag af ikke-indtjente indtægter i nye forretninger indgået i regnskabsåret efter fradrag af de tilsvarende beløb for opsagte leasingkontrakter.

Operationelle leasingkontrakter

49. ***Leasinggivere skal præsentere aktiver, som er tilknyttet operationelle leasingkontrakter, i balancen i overensstemmelse med aktivernes art.***

50. ***Leasingindtægter fra operationelle leasingkontrakter skal indregnes i resultatopgørelsen på et lineært grundlag over leasingperioden, medmindre et andet systematisk grundlag bedre afspejler det tidsmæssige mønster, hvorefter brugsfordelene fra det leasede aktiv mindskes*** (*)

(*) Jvf. også SIC-15, Operationelle leasingkontrakter—incitamenter.

▼M5

51. Omkostninger afholdt ved frembringelsen af leasingindtægterne, herunder afskrivninger, indregnes. Leasingindtægter (bortset fra betalinger for ydelser som forsikring og vedligeholdelse) indregnes på et lineært grundlag over leasingperioden, selv om betalingerne ikke foretages på et sådant grundlag, medmindre et andet systematisk grundlag bedre afspejler det tidsmæssige mønster, hvorefter brugsfordelene fra det leasede aktiv mindskes.

52. ***Direkte startomkostninger, som afholdes af leasinggivere i forbindelse med forhandling og udarbejdelse af en operationel leasingkontrakt, lægges til den regnskabsmæssige værdi af det leasede aktiv og indregnes som omkostning over leasingperioden på samme grundlag som leasingindtægterne.***

53. ***Afskrivningspraksis for afskrivningsberettigede leasede aktiver skal stemme overens med leasinggivers normale afskrivningspraksis for tilsvarende aktiver, og afskrivningerne skal beregnes i overensstemmelse med IAS 16 og IAS 38.***

54. For at vurdere om et leaset aktivs værdi er blevet forringet, skal virksomheder anvende IAS 36.

55. En producent eller forhandler som leasinggiver indregner ikke eventuel salgsavance ved indgåelsen af en operationel leasingkontrakt, idet det ikke svarer til et salg.

56. ***Ud over de i IAS 32 krævede oplysninger skal leasinggiver give følgende oplysninger om operationelle leasingkontrakter:***

(a) de fremtidige minimumsleasingydelser i henhold til uopsigelige operationelle leasingkontrakter som et samlet beløb og for hver af følgende perioder:

(i) inden for 1 år,

(ii) mellem 1 og 5 år,

(iii) senere end 5 år.

(b) de samlede betingede lejeydelser indregnet som indtægt i regnskabsåret.

(c) en generel beskrivelse af leasinggivers leasingordninger.

57. Desuden finder oplysningskravene i IAS 16, IAS 36, IAS 38, IAS 40 og IAS 41 anvendelse på leasinggiver for aktiver, som udlejes gennem operationelle leasingkontrakter.

SALE-AND-LEASEBACK-TRANSAKTIONER

58. Sale-and-leaseback-transaktioner medfører salg af et aktiv og tilbageleasing af samme aktiv. Leasingydelser og salgspris er normalt indbyrdes afhængige, idet de aftales under et. Den regnskabsmæssige behandling af en sale-and-leaseback-transaktion afhænger af typen af den pågældende leasingkontrakt.

59. ***Hvis en sale-and-leaseback-transaktion medfører en finansiel leasingkontrakt, skal eventuelle beløb, hvormed salgsavancen overstiger den regnskabsmæssige værdi, ikke straks indregnes som indtægt af sælger/leasingtager. I stedet skal dette beløb udskydes og amortiseres over leasingperioden.***

60. Hvis tilbageleasing udgør en finansiel leasingkontrakt, er transaktionen en måde for leasinggiver til med aktivet som sikkerhed at yde leasingtager finansiering. Af denne grund er det ikke hensigtsmæssigt at behandle eventuelle beløb, hvormed salgsavancen overstiger den regnskabsmæssige værdi, som indtægt. Sådanne beløb udskydes og amortiseres over leasingperioden.

61. ***Hvis en sale-and-leaseback-transaktion medfører en operationel leasingkontrakt, og det fremgår klart, at transaktionen er aftalt til dagsværdi, skal eventuel avance eller tab indregnes straks. Hvis salgsprisen er under dagsværdien, skal eventuel avance eller tab indregnes straks, undtagen hvis tabet godtgøres ved fremtidige leasingydelser under markedspris. I sådanne tilfælde skal tabet udskydes og amortiseres i forhold til leasingydelserne over den periode, hvor aktivet forventes anvendt. Hvis salgsprisen overstiger dagsværdien, skal det beløb, hvormed dagsværdien overstiges, udskydes og amortiseres over perioden, hvor aktivet forventes anvendt.***

62. Hvis tilbageleasing udgør en operationel leasingkontrakt, og leasingydelserne og salgsprisen er til dagsværdi, er der i realiteten foretaget en normal salgstransaktion, og eventuel avance eller tab indregnes straks.

▼M5

63. ***Med hensyn til operationelle leasingkontrakter skal tab, som svarer til forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og dagsværdien, indregnes straks, hvis dagsværdien på tidspunktet for en sale-and-lease-transaktion er lavere end aktivets regnskabsmæssige værdi.***

64. En sådan regulering er ikke nødvendig med hensyn til finansielle leasingkontrakter, medmindre værdien er blevet forringet. I så fald nedskrives den regnskabsmæssige værdi til genindvindingsværdien i overensstemmelse med IAS 36.

65. Oplysningskravene til leasingtagere og leasinggivere finder ligeledes anvendelse på sale-and-leaseback-transaktioner. Kravet om beskrivelse af væsentlige leasingordninger medfører oplysning om særlige eller usædvanlige kontraktbestemmelser eller vilkår for sale-and-leaseback-transaktioner.

66. Sale-and-leaseback-transaktioner kan udløse de separate oplysningskriterieri IAS 1 *Præsentation af årsregnskaber*.

OVERGANGSBESTEMMELSER

67. ***Anvendelse af denne standard med tilbagevirkende kraft tilskyndes i henhold til afsnit 68, men kræves ikke. Hvis denne standard ikke anvendes med tilbagevirkende kraft, anses eventuelle restbeløb på allerede eksisterende finansielle leasingkontrakter for at være passende opgjort af leasinggiver og skal herefter regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med denne standards bestemmelser.***

68. ***En virksomhed, som tidligere har anvendt IAS 17 (ajourført 1997), skal anvende de i medfør af denne standard udførte ændringer med tilbagevirkende kraft for alle leasingkontrakter, eller, hvis IAS 17 (ajourført 1997) ikke blev anvendt med tilbagevirkende kraft, for alle leasingkontrakter, der er indgået siden virksomheden anvendte standarden for første gang.***

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

69. ***Virksomheder skal anvende denne standard for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.***

OPHÆVELSE AF IAS 17 (AJOURFØRT 1997)

70. Denne standard erstatter IAS 17 *Leasingkontrakter* (ajourført i 1997).

▼M5

APPENDIKS

Ændringer af andre udtalelser

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard i et tidligere regnskabsår, finder ændringerne anvendelse for det tidligere regnskabsår.

A1. [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

A2. [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

▼B

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD IAS 18

(AJOURFØRT 1993)

Omsætning

I 1998 medførte IAS 39, Finansielle instrumenter: Indregning og måling, ændring af afsnit 11 i IAS 18 ved tilføjelse af en krydshenvisning til IAS 39.

I maj 1999 medførte IAS 10 (ajourført 1999), Begivenheder efter balancedagen, ændring af afsnit 36. Den ændrede tekst træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2000 eller senere.

I januar 2001 medførte IAS 41, Landbrug, ændring af afsnit 6. IAS 41 træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2003 eller senere.

Følgende SIC-fortolkningsbidrag omhandler IAS 18:

— SIC-27: Vurdering af indholdet af transaktioner, som har juridisk form af en leasingkontrakt.

— SIC-31: Omsætning — byttehandler vedrørende reklameydelser.

INDHOLD

	Afsnit
Formål	
Anvendelsesområde	1-6
Definitioner	7-8
Måling af omsætning	9-12
Identifikation af transaktionen	13
Salg af varer	14-19
Levering af tjenesteydelser	20-28
Renter, royalties og udbytte	29-34
Oplysning	35-36
Ikrafttrædelsestidspunkt	37

Den egentlige standard, der er angivet med fed kursiv, skal læses i sammenhæng med baggrundsmaterialet og implementeringsvejledningen i denne standard og i sammenhæng med »Forord til internationale regnskabsstandarder«. De internationale regnskabsstandarder er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster (jvf. afsnit 12 i forordet).

FORMÅL

Indtægter er defineret i Begrebsramme for udarbejdelse og præsentation af årsregnskaber som stigninger i økonomiske fordele i regnskabsåret i form af tilgang eller værdistigning af aktiver eller fald i forpligtelser, som medfører vækst i egenkapitalen, bortset fra stigninger ved indskud fra ejere. Indtægter omfatter både omsætning og gevinster. Omsætning er indtægter, der opstår i forbindelse med en virksomheds ordinære drift og har forskellige benævnelser, herunder varesalg, honorarer, renter, udbytte og royalties. Formålet med denne standard er at foreskrive den regnskabsmæssige behandling af omsætning hidrørende fra visse typer af transaktioner og begivenheder.

Den primære problemstilling ved den regnskabsmæssige behandling af omsætning er afgørelsen af, hvornår omsætning skal indregnes. Omsætning indregnes, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilgå virk-

▼B

somheden, og disse fordele kan måles pålideligt. Denne standard identificerer de omstændigheder, hvorunder disse kriterier vil blive opfyldt, og omsætning derfor vil blive indregnet. Der gives ligeledes praktisk vejledning i anvendelsen af disse kriterier.

ANVENDELSESOMRÅDE

1. **Denne standard skal anvendes ved den regnskabsmæssige behandling af omsætning hidrørende fra følgende transaktioner og begivenheder:**

   (a) **salg af varer,**

   (b) **levering af tjenesteydelser og**

   (c) **andres anvendelse af virksomhedens aktiver mod vederlag i form af renter, royalties og udbytte.**

2. Denne standard erstatter IAS 18, Indtægtsførsel, som blev godkendt i 1982.

3. Varer omfatter varer produceret af virksomheden med henblik på salg og varer købt med videresalg for øje, eksempelvis varer, der er købt af en detailhandler, eller grunde og anden fast ejendom, der besiddes med videresalg for øje.

4. Levering af tjenesteydelser omfatter normalt virksomhedens udførelse af en kontraktlig aftalt opgave over en aftalt periode. Tjenesteydelsen kan leveres over et eller flere regnskabsår. Nogle kontrakter om levering af tjenesteydelser er direkte tilknyttet entreprisekontrakter, eksempelvis tjenesteydelser fra projektledere og arkitekter. Omsætning hidrørende fra sådanne kontrakter er ikke omfattet af denne standard, men behandles i overensstemmelse med de i IAS 11, Entreprisekontrakter, specificerede krav til entreprisekontrakter.

5. Andres anvendelse af virksomhedens aktiver medfører omsætning i form af:

   (a) renter — vederlag for anvendelse af virksomhedens likvider eller tilgodehavender,

   (b) royalties — vederlag for anvendelse af virksomhedens anlægsaktiver, eksempelvis patenter, varemærker, copyrights og computersoftware, og

   (c) udbytte — udlodning af overskud til indehavere af kapitalandele i forhold til deres andel af en bestemt aktieklasse.

6. Denne standard omhandler ikke omsætning hidrørende fra:

   (a) leasingkontrakter (jvf. IAS 17, Leasingkontrakter),

   (b) udbytte hidrørende fra investeringer, som regnskabsmæssigt behandles efter den indre værdis metode (jvf. IAS 28, Regnskabsmæssig behandling af investeringer i associerede virksomheder),

   (c) forsikringsselskabers forsikringskontrakter,

   (d) ændringer i dagsværdien af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser eller afhændelse heraf (jvf. IAS 39, Finansielle instrumenter: Indregning og måling),

   (e) ændringer i værdien af andre omsætningsaktiver,

   (f) første indregning og fra ændringer i dagsværdien af biologiske aktiver tilknyttet landbrugsaktiviteter (jvf. IAS 41, Landbrug),

   (g) første indregning af landbrugsprodukter (jvf. IAS 41, Landbrug) og

   (h) udvinding af mineraler.

DEFINITIONER

7. **Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:**

   Omsætning er bruttotilgangen af økonomiske fordele i regnskabsåret, der opstår som led i en virksomheds ordinære drift, når disse tilgange resulterer i vækst i egenkapitalen, bortset fra forøgelser som følge af indbetalinger fra ejere.

   Dagsværdi er det beløb, et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse kan indfries til, ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.

8. Omsætning omfatter udelukkende bruttotilgang af modtagne eller tilgodehavende økonomiske fordele til virksomheden for egen risiko og vinding.

▼B

Beløb der opkræves på vegne af tredjepart, eksempelvis salgsafgifter, afgifter på varer og tjenesteydelser og merværdiafgifter, er ikke økonomiske fordele, som tilgår virksomheden, og medfører ikke vækst i egenkapitalen. Derfor udelades de fra omsætningen. Ligeledes omfatter bruttotilgangen af økonomiske fordele i et agenturforhold beløb inddrevet på vegne af agenturgiver, og medfører ikke vækst i virksomhedens egenkapital. Beløb inddrevet på vegne af agenturgiver er ikke omsætning. I stedet udgøres omsætningen af provisionsbeløbet.

MÅLING AF OMSÆTNING

9. **Omsætning skal måles til dagsværdien af det modtagne eller tilgodehavende vederlag** ([1])**.**

10. Den beløbsmæssige størrelse af omsætning hidrørende fra en transaktion opgøres normalt efter aftale mellem virksomheden og aktivets køber eller bruger. Den måles til dagsværdien af det modtagne eller tilgodehavende vederlag under hensyntagen til eventuelle forhandlerrabatter og mængderabatter ydet af virksomheden.

11. I de fleste tilfælde har vederlaget form af likvider, og den beløbsmæssige størrelse af omsætningen udgør modtagne eller tilgodehavende beløb i likvider. Når modtagelsen af likvider udskydes, kan dagsværdien af vederlaget dog være mindre end den nominelle værdi af de modtagne eller tilgodehavende beløb i likvider. En virksomhed kan eksempelvis yde rentefri kredit til køber eller som vederlag for salg af varer acceptere et gældsbevis fra køber forrentet til en rentesats, der er under markedsrenten. Når der i realiteten er tale om en finansieringstransaktion, beregnes dagsværdien af vederlaget ved diskontering af alle fremtidige indbetalinger til en opgjort rente. Den opgjorte rente er den af følgende satser, som med størst nøjagtighed kan fastsættes:

    (a) den gældende rente for et tilsvarende instrument, hvis udsteder har en tilsvarende kreditværdighed, eller

    (b) en rentesats, der diskonterer instrumentets nominelle værdi til den aktuelle kontante salgspris for de pågældende varer eller tjenesteydelser.

    Forskellen mellem dagsværdien og den nominelle værdi af vederlaget indregnes som renteindtægt i overensstemmelse med afsnit 29 og 30 og i overensstemmelse med IAS 39, Finansielle instrumenter: Indregning og måling.

12. Når varer eller tjenesteydelser ombyttes eller udveksles med varer eller tjenesteydelser af samme art eller værdi, betragtes det ikke som en omsætningsskabende transaktion. Dette er ofte tilfældet med råvarer som olie og mælk, hvor leverandører udveksler varebeholdninger på forskellige steder for rettidigt at imødekomme efterspørgslen på et bestemt sted. Når varer sælges eller tjenesteydelser leveres til gengæld for ikke-tilsvarende varer eller tjenesteydelser, betragtes udvekslingen som en omsætningsskabende transaktion. Omsætningen måles til dagsværdien af modtagne varer eller tjenesteydelser, reguleret med eventuelle modtagne eller betalte likvider. Når dagsværdien af modtagne varer eller tjenesteydelser ikke kan måles pålideligt, måles omsætning til dagsværdien af afgivne varer eller tjenesteydelser, reguleret med eventuelle modtagne eller betalte likvider.

IDENTIFIKATION AF TRANSAKTIONEN

13. Indregningskriterierne i denne standard anvendes normalt på hver enkelt transaktion. Dog er det i visse tilfælde nødvendigt at anvende indregningskriterierne på en enkelt transaktions separate identificerbare elementer for at afspejle indholdet af transaktionen. Når et produkts salgspris eksempelvis omfatter et identificerbart beløb for efterfølgende service, udskydes dette beløb og indregnes i omsætningen over den periode, hvor tjenesteydelserne leveres. Modsat anvendes indregningskriterierne på to eller flere transaktioner samlet, når de er forbundet på en sådan måde, at den økonomiske virkning ikke kan vurderes uden hensyntagen til transaktionerne som en helhed. Eksempelvis kan virksomheden sælge varer og samtidig indgå en separat aftale om tilbagekøb af varerne på et senere tidspunkt, hvorved transaktionens virkning ophæves. I sådanne tilfælde behandles de to transaktioner samlet.

([1]) Jvf. også SIC-31: Omsætning — byttehandler vedrørende reklameydelser.

▼B

SALG AF VARER

14. **Omsætning fra varesalg skal indregnes, når alle følgende betingelser er opfyldt:**

(a) **virksomheden har til køber overført væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til varerne,**

(b) **virksomheden bibeholder hverken sit fortsatte ledelsesmæssige engagement, i det omfang der normalt er forbundet med ejendomsret, eller kontrollen over de solgte varer,**

(c) **omsætningen kan måles pålideligt,**

(d) **det er sandsynligt, at de økonomiske fordele forbundet med transaktionen vil tilgå virksomheden og**

(e) **omkostninger, som er afholdt eller vil blive afholdt i forbindelse med transaktionen, kan måles pålideligt.**

15. Vurderingen af, hvornår virksomheden har overført væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til køber kræver en undersøgelse af forholdene omkring transaktionen. I de fleste tilfælde sker overførslen af risici og afkast tilknyttet ejendomsretten samtidig med, at ejendomsretten eller besiddelsen overgår til køber. Dette er eksempelvis tilfældet ved de fleste detailsalg. I andre tilfælde sker overførslen af risici og afkast tilknyttet ejendomsretten på et andet tidspunkt, end hvor ejendomsretten eller besiddelsen overføres til køber.

16. Hvis virksomheden fortsat har væsentlige risici tilknyttet ejendomsretten, udgør transaktionen ikke et salg, og omsætning indregnes ikke. Virksomheden kan bibeholde væsentlige risici tilknyttet ejendomsretten på flere måder. Virksomheden kan eksempelvis fortsat have væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten i tilfælde, hvor:

(a) virksomheden har en forpligtelse for utilfredsstillende opfyldelse, som ikke er dækket af almindelige garantibestemmelser,

(b) modtagelsen af omsætning fra et bestemt salg er betinget af købers omsætning ved salg af varerne,

(c) varers levering omfatter installation, og installationen udgør en væsentlig, fra virksomhedens side uopfyldt del af kontrakten og

(d) køber har ret til at ophæve købet af en i salgskontrakten specificeret grund, og virksomheden er usikker på sandsynligheden for tilbagelevering.

17. Hvis virksomheden kun bibeholder uvæsentlige risici tilknyttet ejendomsretten, udgør transaktionen et salg, og omsætning indregnes. Eksempelvis kan en sælger bibeholde ejendomsretten til varerne udelukkende for at bevare muligheden for at inddrive et forfaldent beløb. Hvis virksomheden i sådanne tilfælde overfører væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten, udgør transaktionen et salg, og omsætning indregnes. Et andet eksempel, hvor virksomheden kun bibeholder uvæsentlige risici tilknyttet ejendomsretten, kan være et detailsalg, hvor refundering tilbydes, hvis kunden ikke er tilfreds. I sådanne tilfælde indregnes omsætningen på salgstidspunktet, forudsat at sælger pålideligt kan skønne fremtidige tilbageleveringer og indregner en forpligtelse for tilbageleveringer baseret på tidligere erfaringer og andre relevante faktorer.

18. Omsætning indregnes kun, når det er sandsynligt, at de økonomiske fordele forbundet med transaktionen vil tilgå virksomheden. I nogle tilfælde er dette ikke sandsynligt, før vederlaget er modtaget eller en usikkerhed fjernet. Eksempelvis kan der foreligge usikkerhed om, hvorvidt en udenlandsk myndighed vil give tilladelse til at betale vederlaget fra et salg i det pågældende land. Når tilladelsen gives, er usikkerheden fjernet, og omsætningen indregnes. Men hvis der imidlertid opstår usikkerhed om, hvorvidt et beløb, som allerede er medtaget i omsætning, er erholdeligt, skal det beløb, der er uerholdeligt, eller hvis erholdelighed ikke længere er sandsynlig, indregnes som omkostning frem for at foretage en regulering af omsætningen på tidspunktet for første indregning.

19. Omsætning og omkostninger, som er tilknyttet den samme transaktion eller andre begivenheder, indregnes samtidigt. Dette benævnes sædvanligvis matching af omsætning og omkostninger. Omkostninger som garantier og andre omkostninger, som afholdes efter levering af varerne, kan normalt måles pålideligt, når de andre betingelser for indregning af omsætning er blevet opfyldt. Dog kan omsætning ikke indregnes, når omkostningerne ikke kan måles pålideligt. I sådanne tilfælde indregnes eventuelt allerede modtaget vederlag for salget af varerne som en forpligtelse.

▼B

LEVERING AF TJENESTEYDELSER

20. **Når udfaldet af en transaktion, som vedrører levering af tjenesteydelser, kan skønnes pålideligt, skal omsætning forbundet med transaktionen indregnes med udgangspunkt i transaktionens færdiggørelsesgrad på balancedagen. Udfaldet af en transaktion kan skønnes pålideligt, når alle følgende betingelser er opfyldt:**

(a) **omsætningen kan måles pålideligt,**

(b) **det er sandsynligt, at de økonomiske fordele forbundet med transaktionen vil tilgå virksomheden,**

(c) **transaktionens færdiggørelsesgrad på balancedagen kan måles pålideligt og**

(d) **omkostninger, som er afholdt i forbindelse med transaktionen og omkostninger forbundet med at fuldføre transaktionen, kan måles pålideligt** ([1]) ([2])**.**

21. Indregning af omsætning med udgangspunkt i en transaktions færdiggørelsesgrad betegnes sædvanligvis produktionskriteriet. I henhold til dette kriterium indregnes omsætning i de regnskabsår, hvor tjenesteydelserne leveres. Indregning af omsætning på dette grundlag giver nyttige oplysninger om omfanget af tjenesteydelser og virksomhedens indtjening i løbet af et regnskabsår. IAS 11, Entreprisekontrakter, kræver ligeledes indregning af omsætning på dette grundlag. Kravene i IAS 11 finder generelt anvendelse på indregningen af omsætning og tilknyttede omkostninger for en transaktion, som vedrører levering af tjenesteydelser.

22. Omsætning indregnes kun, når det er sandsynligt, at de økonomiske fordele forbundet med transaktionen vil tilgå virksomheden. Ved usikkerhed om, hvorvidt et beløb, som allerede er medtaget i omsætning, er erholdeligt, skal det beløb, der er uerholdeligt, eller hvis erholdelighed ikke længere er sandsynlig, indregnes som omkostning frem for at foretage en regulering af omsætningen på tidspunktet for første indregning.

23. Virksomheden kan normalt foretage pålidelige skøn, når den har aftalt følgende med transaktionens andre parter:

(a) parternes rettigheder i forbindelse med den tjenesteydelse, der skal leveres og modtages af parterne,

(b) det vederlag, som skal udveksles, og

(c) betalingsmetode og -betingelser.

Det er ligeledes normalt nødvendigt, at virksomheden har et effektivt internt budgetterings- og rapporteringssystem. Virksomheden gennemgår og om nødvendigt ajourfører sine skøn over omsætning, i takt med at tjenesteydelser leveres. Behovet for sådanne ajourførte skøn er ikke nødvendigvis ensbetydende med, at udfaldet af transaktionen ikke kan skønnes pålideligt.

24. En transaktions færdiggørelsesgrad kan opgøres på mange måder. Virksomheden anvender den metode, som pålideligt måler den leverede tjenesteydelse. De mulige metoder kan afhængig af transaktionens art omfatte:

(a) undersøgelse af stadiet af udførte arbejder,

(b) tjenesteydelser leveret til dato, som en procentdel af samlede tjenesteydelser, der skal leveres, eller

(c) forholdet mellem afholdte omkostninger til dato og de samlede skønnede omkostninger ved transaktionen. Kun omkostninger, som afspejler tjenesteydelser leveret til dato, medtages i de til dato afholdte omkostninger. Kun omkostninger, som afspejler tjenesteydelser, som er leveret eller skal leveres, medtages i de samlede skønnede omkostninger ved transaktionen.

Ofte afspejler acontobetalinger og forskud fra kunder ikke de leverede tjenesteydelser.

25. Når tjenesteydelser leveres i form af et udefinerbart antal handlinger over en specificeret tidsperiode, indregnes omsætning af praktiske grunde på et lineært grundlag over den specificerede periode, medmindre der er en indikation af, at en anden metode bedre viser færdiggørelsesgraden. Når

([1]) Jvf. også SIC-27: Vurdering af indholdet af transaktioner, som har juridisk form af en leasingkontrakt.

([2]) Jvf. også SIC-31: Omsætning — byttehandler vedrørende reklameydelser.

▼B

én specifik handling er mere væsentlig end andre, udskydes indregningen af omsætning, indtil den væsentlige handling udføres.

26. **Når udfaldet af en transaktion, som omfatter levering af tjenesteydelser, ikke kan skønnes pålideligt, skal omsætning udelukkende indregnes svarende til de omkostninger, der vil kunne genindvindes.**

27. I de indledende faser af en transaktion kan transaktionens udfald ofte ikke skønnes pålideligt. Det kan dog være sandsynligt, at virksomheden vil genindvinde de afholdte transaktionsomkostninger. Derfor indregnes omsætning kun svarende til de indregnede omkostninger, der vil kunne genindvindes. Da transaktionens udfald ikke kan skønnes pålideligt, indregnes intet overskud.

28. Når udfaldet af transaktionen ikke kan skønnes pålideligt, og det ikke er sandsynligt, at afholdte omkostninger vil blive genindvundet, indregnes omsætning ikke, og de afholdte omkostninger indregnes. Når den usikkerhed, der har medført, at kontraktens udfald ikke har kunnet skønnes pålideligt, bortfalder, indregnes omsætning i henhold til afsnit 20 og ikke i henhold til afsnit 26.

RENTER, ROYALTIES OG UDBYTTE

29. **Omsætning hidrørende fra andres anvendelse af virksomhedens aktiver mod vederlag i form af renter, royalties og udbytte skal indregnes på de i afsnit 30 nævnte grundlag, når:**

(a) **det er sandsynligt, at de økonomiske fordele forbundet med transaktionen vil tilgå virksomheden, og**

(b) **omsætningen kan måles pålideligt.**

30. **Omsætning skal indregnes på følgende grundlag:**

(a) **renter skal indregnes på tidsmæssig basis, hvor der tages hensyn til virkningen af det effektive afkast af aktivet,**

(b) **royalties skal indregnes efter periodiseringsprincippet i overensstemmelse med indholdet i den givne aftale og**

(c) **udbytte skal indregnes, når aktionærens ret til at modtage udbytte fastlægges.**

31. Det effektive afkast af aktivet er den rentesats, der kræves for at diskontere den forventede fremtidige betalingsstrøm over aktivets brugstid, så denne svarer til aktivets oprindelige regnskabsmæssige værdi. Renteindtægter omfatter amortisering af fradrag, tillæg eller andre forskelle mellem den oprindelige regnskabsmæssige værdi af en obligation og dens beløbsmæssige størrelse ved udløb.

32. Når ubetalte renter er påløbet før anskaffelsen af en rentebærende investering, allokeres de efterfølgende modtagne renter til perioden før anskaffelsen og perioden efter anskaffelsen. Kun renter allokeret til perioden efter anskaffelsen indregnes som indtægt. Når udbytte af aktier uddeles af resultatet før anskaffelsen, trækkes dette udbytte fra værdipapirernes kostpris. Hvis det er forbundet med vanskeligheder at foretage en sådan allokering på andet end et vilkårligt grundlag, indregnes udbyttet som omsætning, medmindre det klart udgør en genindvinding af en del af aktiernes kostpris.

33. Royalties påløber i overensstemmelse med vilkårene i den givne aftale og indregnes normalt på dette grundlag, medmindre aftalens indhold medfører, at det er mere hensigtsmæssigt at indregne omsætning på et andet systematisk og rationelt grundlag.

34. Omsætning indregnes udelukkende, når det er sandsynligt, at de økonomiske fordele forbundet med transaktionen vil tilgå virksomheden. Ved usikkerhed om, hvorvidt et beløb, som allerede er medtaget i omsætning, er erholdeligt, skal det beløb, der er uerholdeligt, eller hvis erholdelighed ikke længere er sandsynlig, indregnes som omkostning frem for at foretage en regulering af omsætningen på tidspunktet for første indregning.

OPLYSNING

35. **Virksomheder skal give oplysning om følgende:**

(a) **anvendt regnskabspraksis for indregning af omsætning, herunder de metoder, der er anvendt til at opgøre færdiggørelsesgraden af transaktioner, som vedrører levering af tjenesteydelser,**

▼B

(b) **den beløbsmæssige størrelse af hver væsentlig kategori af omsætning indregnet i løbet af regnskabsåret, herunder omsætning hidrørende fra:**

(i) **salg af varer,**

(ii) **levering af tjenesteydelser,**

(iii) **renter,**

(iv) **royalties,**

(v) **udbytte og**

(c) **den beløbsmæssige størrelse af omsætning hidrørende fra udveksling af varer eller tjenesteydelser inden for hver væsentlig kategori af omsætning.**

36. En virksomhed skal give oplysning om eventualforpligtelser og eventualaktiver i overensstemmelse med IAS 37, Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver. Eventualforpligtelser og eventualaktiver kan opstå i forbindelse med eksempelvis omkostninger vedrørende garantiforpligtelser, krav, bod eller mulige tab.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

37. **Denne internationale regnskabsstandard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. januar 1995 eller senere.**

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD IAS 19

(AJOURFØRT 2002)

Personaleydelser

Denne internationale regnskabsstandard erstatter IAS 19, *Retirement Benefit Costs*, som blev godkendt af bestyrelsen i en ajourført udgave i 1993. Denne ajourførte standard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 1999 eller senere.

I maj 1999 medførte IAS 10 (ajourført 1999), Begivenheder efter balancedagen, ændring af afsnit 20 (b), 35, 125 og 141. Den ændrede tekst træder i kraft, når IAS 10 (ajourført 1999) træder i kraft, dvs. for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2000 eller senere.

Denne standard blev ændret i 2000 med henblik på ændring af definitionen på aktiver tilknyttet en pensionsordning og tilføjelse af indregnings-, målings- og oplysningskrav for godtgørelser. Disse ændringer træder i kraft for regnskabsår, som begynder 1. januar 2001 eller senere.

Yderligere ændringer blev foretaget i 2002 med henblik på at fjerne muligheden for indregning af gevinster udelukkende som følge af aktuarmæssige tab eller pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår og indregning af tab udelukkende som følge af aktuarmæssige gevinster. Disse ændringer træder i kraft for regnskabsår, som afsluttes den 31. maj 2002 eller senere. Virksomheder tilskyndes til at anvende standarden før dette tidspunkt.

INTRODUKTION

1. Denne standard foreskriver arbejdsgiveres regnskabsmæssige behandling af og oplysning om personaleydelser. Den erstatter IAS 19, *Retirement Benefit Costs*, som blev godkendt i 1993. De væsentligste ændringer i forhold til den gamle IAS 19 er beskrevet i *Basis for Conclusions* (appendiks D). Denne standard omhandler ikke præsentation af pensionsordninger (jvf. IAS 26, Regnskabsmæssig behandling og præsentation af fratrædelsesordninger).

2. Standarden identificerer fem kategorier af personaleydelser:

(a) kortsigtede personaleydelser, eksempelvis lønninger og bidrag til social sikring, betalt fravær og sygefravær, overskudsdeling og bonus (forfaldne inden for et år efter regnskabsårets slutning) og ikke-monetære ydelser (eksempelvis sygesikring, tjenestebolig, bil og varer eller tjenesteydelser, som er gratis eller støttede) til nuværende ansatte,

(b) pensionsydelser såsom pensioner, andre fratrædelsesydelser, livsforsikring og sygesikring efter fratrædelse,

(c) andre langsigtede personaleydelser, herunder anciennitets- eller sabbatorlov, jubilæums- eller andre anciennitetsydelser, langsigtede invaliditetsydelser og overskudsdeling, bonus og udskudte godtgø-

▼B

relser, hvis disse forfalder inden for et år eller mere fra regnskabsårets slutning,

(d) fratrædelsesgodtgørelser og

(e) aktiebaseret løn.

3. Denne standard kræver, at virksomheder indregner kortsigtede personaleydelser, når en ansat har udført en arbejdsydelse til gengæld for disse ydelser.

4. Pensionsordninger klassificeres som enten bidragsbaserede eller ydelsesbaserede pensionsordninger. Denne standard indeholder konkret vejledning om klassifikationen af pensionsordninger med flere arbejdsgivere, lovpligtige offentlige pensionsordninger og pensionsordninger med forsikrede ydelser.

5. Ved bidragsbaserede pensionsordninger betaler virksomheden faste bidrag til en separat enhed (fond) og har ikke nogen retlig eller faktisk forpligtelse til at betale yderligere bidrag, hvis fonden ikke har tilstrækkelige aktiver til at betale alle personaleydelser vedrørende arbejdsydelser i det aktuelle og tidligere regnskabsår. Denne standard kræver, at virksomheder indregner bidrag til en bidragsbaseret pensionsordning, når en ansat har udført en arbejdsydelse til gengæld for disse bidrag.

6. Alle andre pensionsordninger er ydelsesbaserede pensionsordninger. Ydelsesbaserede pensionsordninger kan være uafdækkede eller helt eller delvis afdækkede. Denne standard kræver, at virksomheden:

(a) regnskabsmæssigt behandler ikke kun sin retlige, men også eventuelle faktiske forpligtelser hidrørende fra virksomhedens praksis,

(b) opgør nutidsværdien af ydelsesbaserede pensionsforpligtelser og dagsværdien af ordningens aktiver med tilstrækkelig regelmæssighed, således at de i årsregnskabet indregnede beløb ikke afviger væsentligt fra de beløb, som vil blive opgjort på balancedagen,

(c) anvender *the Projected Unit Credit Method* (den fremskrevne akkumulerede enhedsmetode) til måling af sine forpligtelser og omkostninger,

(d) henfører ydelser til arbejdsår i henhold til ordningens ydelsessammensætning, medmindre en arbejdsydelse i efterfølgende år vil medføre et væsentligt højere ydelsesniveau end i tidligere år,

(e) anvender objektive og indbyrdes forenelige aktuarmæssige forudsætninger om demografiske variabler (eksempelvis personaleudskiftning og dødelighed) og økonomiske variabler (eksempelvis fremtidige lønstigninger, ændringer i sygesikringsomkostninger og visse ændringer i offentlige ydelser). Økonomiske forudsætninger skal baseres på markedsforventningerne på balancedagen til den periode, over hvilken forpligtelserne skal indfries,

(f) opgør diskonteringssatsen med udgangspunkt i markedsafkast på balancedagen for erhvervsobligationer af høj kvalitet (eller i lande, hvor der ikke foreligger noget omfattende marked for sådanne obligationer, statsobligationer) i en valuta og med en løbetid, som er i overensstemmelse med pensionsforpligtelsernes,

(g) trækker dagsværdien af ordningens aktiver fra forpligtelsens regnskabsmæssige værdi. I visse tilfælde behandles godtgørelsesrettigheder, som ikke opfylder kriterierne for ordningens aktiver, på samme måde som ordningens aktiver, men præsenteres som et separat aktiv frem for som et fradrag i forpligtelsen,

(h) begrænser et aktivs regnskabsmæssige værdi, således at den ikke overstiger det samlede nettobeløb af:

(i) ikke-indregnede pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår og aktuarmæssige tab med tillæg af

(ii) nutidsværdien af tilgængelige økonomiske fordele i form af tilbagebetalinger fra pensionsordningen eller reduktioner i fremtidige bidrag til pensionsordningen,

(i) indregner pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår lineært over den gennemsnitlige periode, indtil de ændrede ydelser bliver sikret,

(j) indregner gevinster eller tab ved nedskæring eller indfrielse af en ydelsesbaseret pensionsordning, når nedskæringen eller indfrielsen finder sted. Gevinster eller tab skal omfatte ændringer i nutidsværdien af en ydelsesbaseret pensionsforpligtelse og dagsværdien af ordningens aktiver, den ikke-indregnede del af tilknyttede aktuarmæssige

▼B

gevinster og tab samt pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår og

(k) indregner en specifik del af de akkumulerede aktuarmæssige nettogevinster og nettotab, som overstiger det største beløb af følgende:

(i) 10 % af nutidsværdien af en ydelsesbaseret pensionsforpligtelse (før fradrag af ordningens aktiver) og

(ii) 10 % af dagsværdien af ordningens aktiv.

Andelen af aktuarmæssige gevinster og tab, der skal indregnes for hver ydelsesbaseret pensionsordning, er overdækningen ud over 10 %-korridoren på den foregående balancedag divideret med de forventede resterende gennemsnitlige arbejdsliv for de i pensionsordningen deltagende ansatte.

Denne standard tillader også systematiske metoder til hurtigere indregning, forudsat at det samme grundlag anvendes for både gevinster og tab, og at grundlaget anvendes ensartet fra regnskabsår til regnskabsår. Sådanne tilladte metoder omfatter straksindregning af alle aktuarmæssige gevinster og tab.

7. Denne standard kræver en mere simpel metode til regnskabsmæssig behandling af andre langsigtede personaleydelser end for pensionsydelser: aktuarmæssige gevinster og tab og pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår indregnes straks.

8. Fratrædelsesgodtgørelser er personaleydelser, der forfalder som følge af enten: virksomhedens beslutning om at afskedige en ansat før den normale pensionsalder eller en ansats beslutning om at acceptere frivillig fratrædelse til gengæld for disse ydelser. Begivenheden, der medfører en forpligtelse, er afskedigelsen snarere end arbejdsydelsen. Derfor skal virksomheden udelukkende indregne fratrædelsesgodtgørelser, hvis virksomheden er påviseligt forpligtet til enten at:

(a) afskedige en ansat eller en gruppe af ansatte før den normale pensionsalder eller

(b) yde fratrædelsesgodtgørelser som følge af et tilbud, der er afgivet for at tilskynde ansatte til frivillig fratrædelse.

9. Virksomheden er først påviseligt forpligtet til at betale fratrædelsesgodtgørelser, når den har en detaljeret, formel plan for afskedigelserne (med et specifikt minimumsindhold) og ikke har nogen realistisk mulighed for at trække ordningen tilbage.

10. Når fratrædelsesgodtgørelser forfalder til betaling efter mere end et år efter balancedagen, skal de diskonteres. Hvis et tilbud gives for at tilskynde ansatte til frivillig fratrædelse, skal målingen af fratrædelsesgodtgørelser baseres på det antal ansatte, som forventes at ville acceptere tilbudet.

11. Aktiebaseret løn er personaleydelser, hvor: de ansatte er berettiget til at modtage egenkapitalinstrumenter udstedt af virksomheden (eller dennes modervirksomhed) eller hvor størrelsen af virksomhedens forpligtelser over for de ansatte afhænger af den fremtidige kurs på de af virksomheden udstedte egenkapitalinstrumenter. Denne standard kræver visse oplysninger om sådanne ydelser, men specificerer ikke indregnings- og målingskrav herfor.

12. Denne standard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 1999 eller senere. Virksomheder tilskyndes til at anvende standarden før dette tidspunkt. Ved førstegangsanvendelse af standarden er det tilladt for virksomheder at indregne eventuelle stigninger i forpligtelser vedrørende pensionsydelser over højst fem år. Hvis anvendelse af standarden medfører en reduktion af forpligtelser, skal virksomheden straks indregne reduktionen.

13. Denne standard blev ændret i 2000 med henblik på ændring af definitionen på ordningens aktiver og tilføjelse af indregnings-, målings- og oplysningskrav for godtgørelser. Disse ændringer træder i kraft for regnskabsår, som begynder 1. januar 2001 eller senere. Virksomheder tilskyndes til at anvende standarden før dette tidspunkt.

INDHOLD

	Afsnit
Formål	
Anvendelsesområde	1-6

▼B

Definitioner	7
Kortsigtede personaleydelser	8-23
Indregning og måling	10-22
Alle kortsigtede personaleydelser	10
Kortfristet betalt fravær	11-16
Overskudsdelings- og bonusordninger	17-22
Oplysning	23
Pensionsydelser: sondring mellem bidragsbaserede pensionsordninger og ydelsesbaserede pensionsordninger	24-42
Pensionsordninger med flere virksomheder	29-35
Lovpligtige offentlige pensionsordninger	36-38
Forsikrede ydelser	39-42
Pensionsydelser: bidragsbaserede pensionsordninger	43-47
Indregning og måling	44-45
Oplysning	46-47
Pensionsydelser: ydelsesbaserede pensionsordninger	48-125
Indregning og måling	49-62
Regnskabsmæssig behandling af en faktisk forpligtelse	52-53
Balancen	54-60
Resultatopgørelsen	61-62
Indregning og måling: nutidsværdi af ydelsesbaserede pensionsforpligtelser og pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår	63-101
Aktuarmæssig værdiansættelsesmetode	64-66
Henføring af ydelser til arbejdsår	67-71
Aktuarmæssige forudsætninger	72-77
Aktuarmæssige forudsætninger: diskonteringssats	78-82
Aktuarmæssige forudsætninger: lønninger, ydelser og sygesikringsomkostninger	83-91
Aktuarmæssige gevinster og tab	92-95
Pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår	96-101
Indregning og måling: ordningens aktiver	102-107
Dagsværdien af ordningens aktiver	102-104
Godtgørelser	104A-104D
Afkast af ordningens aktiver	105-107
Virksomhedssammenslutninger	108
Nedskæring og indfrielse	109-115
Præsentation	116-119
Modregning	116-117
Sondring mellem omsætningsaktiver og anlægsaktiver og kortfristede forpligtelser og langfristede forpligtelser	118
Økonomiske elementer af omkostninger vedrørende pensionsydelser	119
Oplysning	120-125
Andre langsigtede personaleydelser	126-131

▼B

Indregning og måling	128-130
Oplysning	131
Fratrædelsesgodtgørelser	132-143
Indregning	133-138
Måling	139-140
Oplysning	141-143
Aktiebaseret løn	144-152
Indregning og måling	145
Oplysning	146-152
Overgangsbestemmelser	153-156
Ikrafttrædelsestidspunkt	157-160

Den egentlige standard, der er angivet med fremhævede skrifttyper, skal læses i sammenhæng med baggrundsmaterialet og implementeringsvejledningen i denne standard og i sammenhæng med »Forord til internationale regnskabsstandarder«. De internationale regnskabsstandarder er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster (jvf. afsnit 12 i forordet).

FORMÅL

Formålet med denne standard er at foreskrive den regnskabsmæssige behandling af og oplysning om personaleydelser. Denne standard kræver, at virksomheder indregner:

(a) en forpligtelse, når en ansat har udført en arbejdsydelse til gengæld for fremtidige personaleydelser og

(b) en omkostning, når virksomheden forbruger de økonomiske fordele hidrørende fra en arbejdsydelse til gengæld for personaleydelser.

ANVENDELSESOMRÅDE

1. **Denne standard skal anvendes af arbejdsgiver ved den regnskabsmæssige behandling af personaleydelser.**

2. Denne standard omhandler ikke præsentation af pensionsordninger (jvf. IAS 26, Regnskabsmæssig behandling og præsentation af fratrædelsesordninger).

3. Denne standard finder anvendelse på alle personaleydelser, herunder personaleydelser:

   (a) i henhold til formelle ordninger eller andre formelle aftaler mellem virksomheden og den enkelte ansatte, grupper af ansatte eller deres repræsentanter,

   (b) i henhold til lovmæssige krav eller brancheaftaler, hvorigennem virksomheden er pålagt at bidrage til nationale, lovpligtige offentlige eller branchepensionsordninger eller pensionsordninger med flere virksomheder eller

   (c) i henhold til uformel praksis, som medfører en faktisk forpligtelse. Uformel praksis medfører en faktisk forpligtelse, hvis virksomheden ikke har andet realistisk alternativ end at betale personaleydelserne. Eksempelvis foreligger der en faktisk forpligtelse, hvis en ændring i virksomhedens uformelle praksis vil medføre uacceptabel skade på forholdet til de ansatte.

4. Personaleydelser omfatter:

   (a) kortsigtede personaleydelser, eksempelvis lønninger og bidrag til social sikring, betalt fravær og sygefravær, overskudsdeling og bonus (forfaldne inden for et år efter regnskabsårets slutning) og ikkemonetære ydelser (eksempelvis sygesikring, tjenestebolig, bil og varer eller tjenesteydelser, som er gratis eller støttede) til nuværende ansatte,

   (b) pensionsydelser og andre fratrædelsesydelser, livsforsikring og sygesikring efter fratrædelse,

   (c) andre langsigtede personaleydelser, herunder anciennitets- eller sabbatorlov, jubilæums- eller andre anciennitetsydelser, langsigtede invaliditetsydelser, og overskudsdeling, bonus og udskudte godtgø-

▼B

relser, hvis de ikke er fuldt ud forfaldne inden for et år eller mere fra regnskabsårets slutning,

(d) fratrædelsesgodtgørelser og

(e) aktiebaseret løn.

Idet hvert af de i (a) til (e) identificerede kategorier har forskellige egenskaber, fastsætter denne standard separate krav for hver kategori.

5. Personaleydelser omfatter ydelser til enten ansatte eller deres pårørende og kan betales (eller erlægges i form af varer eller tjenesteydelser) enten direkte til de ansatte, deres samlevere, børn eller andre pårørende eller til andre, eksempelvis forsikringsselskaber.

6. En ansat kan levere en arbejdsydelse til virksomheden på fuld tid, deltid eller på et fast, løst eller midlertidigt grundlag. I denne standard omfatter ansatte medlemmer af bestyrelsen, direktionen og andre i ledelsen.

DEFINITIONER

7. **Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:**

Personaleydelser er alle former for vederlag, som virksomheden giver for ansattes arbejdsydelser.

Kortsigtede personaleydelser er personaleydelser (bortset fra fratrædelsesgodtgørelser og aktiebaseret løn), som forfalder helt inden for et år efter det regnskabsår, hvor de ansatte har udført den tilknyttede arbejdsydelse.

Pensionsydelser er personaleydelser (bortset fra fratrædelsesgodtgørelser og aktiebaseret løn), som forfalder efter ansættelsens ophør.

Pensionsordninger er formelle eller uformelle ordninger, hvor virksomheden sikrer en eller flere ansatte pensionsydelser.

Bidragsbaserede pensionsordninger er pensionsordninger, hvor virksomheden betaler faste bidrag til en selvstændig enhed (fond) og ikke har hverken en retlig eller faktisk forpligtelse til at betale yderligere bidrag, hvis fonden ikke har tilstrækkelige aktiver til at betale alle personaleydelser vedrørende arbejdsydelser i det aktuelle og tidligere regnskabsår.

Ydelsesbaserede pensionsordninger er pensionsordninger, der ikke er bidragsbaserede pensionsordninger.

Pensionsordninger med flere virksomheder er bidragsbaserede eller ydelsesbaserede (ikke-offentlige) pensionsordninger, der:

(a) **samler aktiver fra forskellige virksomheder, som ikke er under samme bestemmende indflydelse, og**

(b) **benytter disse aktiver til personaleydelser til ansatte i mere end en virksomhed, således at størrelsen af bidrag og ydelser bestemmes uden hensyn til, hvilken virksomheden der beskæftiger de pågældende ansatte.**

Andre langsigtede personaleydelser er personaleydelser (bortset fra pensionsydelser, fratrædelsesgodtgørelser og aktiebaseret løn), som ikke i deres helhed forfalder inden for et år efter det regnskabsår, hvor de ansatte har udført den tilknyttede arbejdsydelse.

Fratrædelsesgodtgørelser er personaleydelser, der forfalder som følge af enten:

(a) **virksomhedens beslutning om at afskedige en ansat før den normale pensionsalder eller**

(b) **en ansats beslutning om at acceptere frivillig fratrædelse til gengæld for en sådan godtgørelse.**

Aktiebaseret løn er personaleydelser, hvor:

(a) **de ansatte er berettiget til at modtage egenkapitalinstrumenter udstedt af virksomheden (eller dennes modervirksomhed) eller**

(b) **størrelsen af virksomhedens forpligtelse over for de ansatte afhænger af den fremtidige kurs på de af virksomheden udstedte egenkapitalinstrumenter.**

Aktiebaseret aflønningsordning er en formel eller uformel ordning, hvor en eller flere ansatte modtager aktiebaseret løn fra virksomheden.

▼B

Sikrede personaleydelser er personaleydelser, som ikke er betingede af, om ansættelsen fortsætter.

Nutidsværdien af en ydelsesbaseret pensionsforpligtelse er nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger (uden fradrag af ordningens eventuelle aktiver), som er nødvendige for at indfri forpligtelsen hidrørende fra arbejdsydelser i det aktuelle og tidligere regnskabsår.

Pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår er stigningen i nutidsværdien af en ydelsesbaseret pensionsforpligtelse hidrørende fra arbejdsydelser i det aktuelle regnskabsår.

Renteomkostninger er regnskabsårets stigning i nutidsværdien af en ydelsesbaseret pensionsforpligtelse, der fremkommer, fordi ydelserne er et regnskabsår nærmere forfald.

Aktiver tilknyttet en pensionsordning (ordningens aktiver) omfatter:

(a) **aktiver, som besiddes af en fond for langsigtede personaleydelser, og**

(b) **anvendelige forsikringspolicer.**

Aktiver, som besiddes af en fond for langsigtede personaleydelser, er aktiver (bortset fra ikke-overdragelige finansielle instrumenter udstedt af den regnskabsaflæggende virksomhed), som:

(a) **besiddes af en enhed (en fond), som er juridisk uafhængig af den regnskabsaflæggende virksomhed, og udelukkende eksisterer med det formål at betale eller finansiere personaleydelser og**

(b) **kun kan benyttes til at betale eller finansiere personaleydelser, dvs. at virksomhedens kreditorer ikke kan gøre krav gældende i dem (selv ved konkurs), og som ikke kan returneres til den regnskabsaflæggende virksomhed, medmindre:**

   (i) **fondens øvrige aktiver er tilstrækkelige til at indfri alle forpligtelser tilknyttet ordningen eller den regnskabsaflæggende virksomhed eller**

   (ii) **aktiverne returneres til den regnskabsaflæggende virksomhed som godtgørelse af allerede betalte personaleydelser.**

En anvendelig forsikringspolice er en forsikringspolice, som er udstedt af en ikke-nærtstående part (som defineret i IAS 24, Oplysning om nærtstående parter), hvis:

(a) **afkast fra policen kun kan anvendes til at betale eller finansiere personaleydelser i henhold til en ydelsesbaseret pensionsordning og**

(b) **virksomhedens kreditorer ikke kan gøre krav gældende i afkastet (selv ved konkurs), og dette ikke kan udbetales til den regnskabsaflæggende virksomhed, medmindre:**

   (i) **afkastet udgør overskydende aktiver, som ikke er nødvendige, for at policen kan indfri alle tilknyttede personaleforpligtelser eller**

   (ii) **afkastet returneres til den regnskabsaflæggende virksomhed som godtgørelse af allerede betalte personaleydelser.**

Dagsværdi er det beløb, et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse kan indfries til, ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.

Afkast af ordningens aktiver er renter, udbytte og andre indtægter hidrørende fra ordningens aktiver, samt realiserede og urealiserede gevinster eller tab på ordningens aktiver efter fradrag af eventuelle administrationsomkostninger og skat vedrørende ordningen.

Aktuarmæssige gevinster og tab omfatter:

(a) **erfaringsbaserede reguleringer (virkningen af forskelle mellem tidligere aktuarmæssige forudsætninger og de faktiske begivenheder) og**

(b) **virkningerne af ændringer i aktuarmæssige forudsætninger.**

Pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår er stigningen i det aktuelle regnskabsår af nutidsværdien af en ydelsesbaseret pensionsforpligtelse vedrørende arbejdsydelser udført i tidligere regnskabsår som følge af indførelse eller ændring af pensionsydelser eller andre langsigtede personaleydelser. Pensionsomkostninger

▼B

vedrørende tidligere regnskabsår kan være enten positive (hvor ydelser indføres eller forøges) eller negative (hvor eksisterende ydelser reduceres).

KORTSIGTEDE PERSONALEYDELSER

8. Kortsigtede personaleydelser omfatter poster som eksempelvis:

   (a) lønninger og bidrag til social sikring,

   (b) kortfristet betalt fravær (eksempelvis betalt fravær og sygefravær), hvor fraværet forventes at opstå inden for et år efter det regnskabsår, hvor de ansatte har udført den tilknyttede arbejdsydelse,

   (c) overskudsdeling og bonuser, som forfalder inden for et år efter det regnskabsår, hvor de ansatte har udført den tilknyttede arbejdsydelse og

   (d) ikke-monetære ydelser (eksempelvis sygesikring, tjenestebolig, bil og varer eller tjenesteydelser, som er gratis eller støttede) for nuværende ansatte.

9. Regnskabsmæssig behandling af kortsigtede personaleydelser er generelt ligetil, idet der ikke kræves aktuarmæssige forudsætninger for at måle forpligtelsen eller omkostningen, og der ikke er nogen mulighed for aktuarmæssige gevinster eller tab. Endvidere måles kortfristede forpligtelser vedrørende personaleydelser på et udiskonteret grundlag.

Indregning og måling

Alle kortsigtede personaleydelser

10. **Når en ansat har udført en arbejdsydelse for virksomheden i løbet af et regnskabsår, skal virksomheden indregne det udiskonterede beløb af kortsigtede personaleydelser, som forventes betalt til gengæld for denne ydelse:**

    (a) **som en forpligtelse (periodiseret omkostning) efter fradrag af allerede betalte beløb. Hvis det allerede betalte beløb overstiger det udiskonterede beløb af ydelser, skal virksomheden indregne denne overdækning som et aktiv (forudbetalt omkostning), i det omfang forudbetalingen vil føre til eksempelvis en reduktion af fremtidige betalinger eller kontant tilbagebetaling og**

    (b) **som en omkostning, medmindre en anden international regnskabsstandard kræver eller tillader optagelse af ydelserne i et aktivs kostpris (jvf. eksempelvis IAS 2, Varebeholdninger og IAS 16, Materielle anlægsaktiver).**

    Afsnit 11, 14 og 17 forklarer, hvordan virksomheden skal anvende disse krav på kortsigtede personaleydelser i form af betalt fravær, overskudsdelings- og bonusordninger.

Kortfristet betalt fravær

11. **Virksomheden skal indregne de forventede omkostninger til kortsigtede personaleydelser i form af betalt fravær i henhold til afsnit 10 som følger:**

    (a) **når de ansatte udfører arbejdsydelser, som øger deres ret til fremtidigt betalt fravær, med hensyn til akkumuleret ret til betalt fravær og**

    (b) **når fraværet opstår, med hensyn til ikke-akkumuleret ret til betalt fravær.**

12. Virksomheden kan betale forskellige former for fravær, herunder ferie, sygdom, kortvarigt tab af arbejdsevne, barselsorlov, indkaldelse som nævning og aftjening af værnepligt. Ret til betalt fravær kan inddeles i to kategorier:

    (a) akkumuleret og

    (b) ikke-akkumuleret.

13. Akkumuleret ret til betalt fravær er betalt fravær, som overføres og kan bruges i fremtidige regnskabsår, hvis det aktuelle regnskabsårs ret til betalt fravær ikke er fuldt udnyttet. Akkumuleret ret til betalt fravær kan være enten sikret (med andre ord, ansatte er sikret ret til en udbetaling for en uudnyttet ret, når virksomheden forlades) eller ikke-sikret (hvor ansatte ikke er sikret ret til en kontant betaling for en uudnyttet ret, når virksomheden forlades). En forpligtelse opstår, i takt med at ansatte

▼B

udfører en arbejdsydelse, som øger deres ret til fremtidigt betalt fravær. En forpligtelse foreligger, og indregnes, selv når betalt fravær ikke er sikret, selv om muligheden for, at ansatte forlader virksomheden, før de benytter en akkumuleret ikke-sikret ret, påvirker målingen af denne forpligtelse.

14. **Virksomheden skal måle de forventede omkostninger for akkumuleret ret til betalt fravær som det yderligere beløb, virksomheden forventer at skulle betale som følge af den akkumulerede uudnyttede ret på balancedagen.**

15. Ved den i det foregående afsnit specificerede metode måles forpligtelsen til den beløbsmæssige størrelse af yderligere betalinger, som forventes at ville opstå udelukkende fra akkumuleringen af ydelserne. I mange tilfælde er det ikke nødvendigt for virksomheden at foretage detaljerede beregninger for at kunne skønne, at der ikke foreligger en væsentlig forpligtelse til uudnyttet betalt fravær. Eksempelvis vil betalt sygefravær sandsynligvis udelukkende være væsentlig, hvis der foreligger en formel eller uformel aftale om, at uudnyttet sygefravær kan anvendes som betalt ferie.

Eksempel til illustration af afsnit 14 og 15

Virksomheden har 100 ansatte, som alle er berettiget til 5 dages betalt sygefravær pr. år. Uudnyttet sygefravær kan overføres et kalenderår frem i tiden. Sygefravær fratrækkes først i det aktuelle års ret til betalt fravær og derefter i eventuelt uudnyttet fravær overført fra det foregående år (på et LIFO grundlag). Pr. 31. december 20X1 er den gennemsnitlige uudnyttede ret til betalt fravær 2 dage pr. ansat. Virksomheden forventer på basis af tidligere erfaringer, som forventes stadig at gælde, at 92 ansatte ikke vil have mere end 5 dages betalt sygefravær i 20X2, og at de resterende 8 ansatte i gennemsnit vil have 6,5 dage hver.

Virksomheden forventer at skulle betale yderligere 12 dages betalt sygefravær grundet akkumuleret uudnyttet ret til betalt fravær pr. 31. december 20X1 (1,5 dage for hver af de 8 ansatte). Derfor indregner virksomheden en forpligtelse, som svarer til betaling af 12 dages betalt sygefravær.

16. Ikke-akkumuleret ret til betalt fravær overføres ikke: den udløber, hvis en ret i det aktuelle regnskabsår ikke anvendes fuldt ud, og berettiger ikke ansatte til en kontant udbetaling af uudnyttet ret, når virksomheden forlades. Dette er ofte tilfældet for betalt sygefravær (i det omfang uudnyttet tidligere ret ikke medfører en forøgelse af den fremtidige ret), barselsorlov og betalt fravær i forbindelse med indkaldelse som nævning eller aftjening af værnepligt. Virksomheden indregner ingen forpligtelse eller omkostning før fraværet finder sted, idet den ansattes arbejdsydelse ikke øger ydelsen.

Overskudsdelings- og bonusordninger

17. **Virksomheden skal udelukkende indregne den forventede omkostning til overskudsdeling og bonusbetaling i henhold til afsnit 10, når:**

(a) **virksomheden har en aktuel retlig eller faktisk forpligtelse til at foretage sådanne betalinger som følge af tidligere begivenheder og**

(b) **et pålideligt skøn kan foretages over forpligtelsen.**

En aktuel forpligtelse foreligger udelukkende, hvis virksomheden ikke har andet realistisk alternativ end at foretage betalingerne.

18. I henhold til nogle overskudsdelingsordninger, modtager ansatte udelukkende en del af overskuddet, hvis de bliver i virksomheden i en specificeret periode. Sådanne pensionsordninger medfører en faktisk forpligtelse, i takt med at de ansatte udfører en arbejdsydelse, som øger det beløb, der skal betales, hvis de fortsat er ansat ved udløbet af den specificerede periode. Målingen af sådanne faktiske forpligtelser afspejler muligheden for, at nogle ansatte vil forlade virksomheden uden modtagelse af overskudsdeling.

Eksempel til illustration af afsnit 18

i henhold til en overskudsdelingsordning skal virksomheden betale en konkret del af årets resultat til de ansatte, der udfører en arbejdsydelse i løbet af året. Hvis ingen ansatte forlader virksomheden i løbet af året, vil den samlede udbetaling af overskud være 3 % af nettooverskuddet. Virksomheden skønner, at personaleudskiftningen vil reducere betalingerne til 2,5 % af nettooverskuddet.

Virksomheden indregner en forpligtelse og en omkostning på 2,5 % af nettooverskuddet.

▼B

19. I nogle tilfælde har virksomheder ingen retlig forpligtelse til at betale bonus, men der er dog en praksis for at betale bonus. I sådanne tilfælde har virksomheden en faktisk forpligtelse, idet den ikke har andet realistisk alternativ end at betale bonusen. Målingen af den faktiske forpligtelse afspejler muligheden for, at nogle ansatte vil forlade virksomheden uden modtagelse af bonus.

20. Virksomheden kan udelukkende foretage et pålideligt skøn over sin retlige eller faktiske forpligtelse i henhold til en overskudsdelings- eller bonusordning, når:

    (a) ordningens formelle vilkår indeholder en formel til opgørelse af den beløbsmæssige størrelse af en ydelse,

    (b) virksomheden opgør de beløb, som skal udbetales, før årsregnskabet godkendes til offentliggørelse eller

    (c) tidligere praksis klart dokumenterer den beløbsmæssige størrelse af virksomhedens faktiske forpligtelse.

21. En forpligtelse i henhold til en overskudsdelings- eller bonusordning opstår i forbindelse med arbejdsydelser og ikke med en transaktion med virksomhedens ejere. Derfor indregner virksomheden ikke omkostninger til overskudsdelings- og bonusordninger som udlodning af overskud, men som en omkostning.

22. Hvis overskudsdeling og bonusbetaling ikke forfalder fuldt ud inden for et år efter det regnskabsår, hvor de ansatte har udført den tilknyttede arbejdsydelse, udgør disse betalinger andre langsigtede personaleydelser (jvf. afsnit 126-131). Hvis overskudsdeling og bonusbetaling opfylder definitionen på aktiebaseret løn, behandler virksomheden dem i henhold til afsnit 144-152.

Oplysning

23. Selv om denne standard ikke kræver specifikke oplysninger om kortsigtede personaleydelser, kan andre internationale standarder kræve sådanne oplysninger. Når det eksempelvis kræves af IAS 24, Oplysning om nærtstående parter, skal virksomheden give oplysninger om personaleydelser til nøglepersoner i ledelsen. IAS 1, Præsentation af årsregnskaber, kræver, at virksomheden skal give oplysninger om personaleomkostninger.

PENSIONSYDELSER: SONDRING MELLEM BIDRAGSBASEREDE PENSIONSORDNINGER OG YDELSESBASEREDE PENSIONSORDNINGER

24. Pensionsydelser omfatter eksempelvis:

    (a) fratrædelsesydelser, eksempelvis pensioner, og

    (b) andre pensionsydelser, eksempelvis livsforsikring og sygesikring efter fratrædelse.

    Ordninger, hvor virksomheden betaler pensionsydelser, er pensionsordninger. Virksomheden anvender denne standard på alle sådanne ordninger, uanset om de involverer etablering af en separat enhed, som modtager bidrag eller betaler ydelser.

25. Pensionsordninger klassificeres enten som bidragsbaserede eller ydelsesbaserede pensionsordninger, afhængig af ordningens økonomiske indhold i henhold til dens hovedvilkår. I bidragsbaserede pensionsordninger:

    (a) begrænses virksomhedens retlige eller faktiske forpligtelse til det beløb, den har aftalt at indskyde i fonden. Derfor bestemmes den beløbsmæssige størrelse af pensionsydelser, som den ansatte modtager, af den beløbsmæssige størrelse af bidragene fra virksomheden (og eventuelt fra den ansatte) til en pensionsordning eller et forsikringsselskab, med tillæg af investeringsafkastet fra bidragene, og

    (b) bærer den ansatte derfor den aktuarmæssige risiko (for at ydelserne vil blive mindre end forventet) og investeringsrisikoen (for at aktiverne vil være utilstrækkelige til, at de forventede ydelser kan opnås).

26. Eksempler på tilfælde, hvor virksomhedens forpligtelse ikke er begrænset til det beløb, den har aftalt at bidrage til en fond, er, hvor virksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse på grund af:

    (a) en pensionsordnings ydelsessammensætning, som ikke udelukkende er tilknyttet bidragenes beløbsmæssige størrelse,

    (b) en garanti, enten indirekte gennem en pensionsordning eller direkte, for et specifikt afkast af bidragene eller

▼B

(c) uformel praksis, som medfører en faktisk forpligtelse. En faktisk forpligtelse kan eksempelvis opstå, hvor virksomheden hidtil har øget tidligere ansattes ydelser for at følge med inflationen, også selv om der ikke foreligger nogen retlig forpligtelse.

27. I henhold til ydelsesbaserede pensionsordninger:

(a) er det virksomhedens forpligtelse at stille de aftalte ydelser til rådighed for nuværende og tidligere ansatte og

(b) bæres den aktuarmæssige risiko (for at ydelserne vil koste mere end forventet) og investeringsrisikoen i realiteten af virksomheden. Hvis det aktuarmæssige eller investeringsmæssige forløb er værre end forventet, kan virksomhedens forpligtelse blive forøget.

28. Afsnit 29-42 nedenfor forklarer sondringen mellem bidragsbaserede og ydelsesbaserede pensionsordninger i forbindelse med pensionsordninger med flere virksomheder, lovpligtige offentlige pensionsordninger og forsikrede ydelser.

Pensionsordninger med flere virksomheder

29. **Virksomheden skal klassificere en pensionsordning med flere virksomheder som en bidragsbaseret eller en ydelsesbaseret pensionsordning i henhold til pensionsordningens vilkår (herunder faktiske forpligtelser, som ligger uden for de formelle vilkår). Er en pensionsordning med flere virksomheder en ydelsesbaseret pensionsordning, skal virksomheden:**

(a) **regnskabsmæssigt behandle sin forholdsmæssige andel af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse, ordningens aktiver og omkostninger tilknyttet pensionsordningen på samme måde som for alle andre ydelsesbaserede pensionsordninger og**

(b) **give de i afsnit 120 krævede oplysninger.**

30. **Når der ikke er tilstrækkelige oplysninger til rådighed til regnskabsmæssigt at behandle en ydelsesbaseret pensionsordning med flere virksomheder som en ydelsesbaseret pensionsordning skal virksomheden:**

(a) **regnskabsmæssigt behandle pensionsordningen i henhold til afsnit 44-46, som om det var en bidragsbaseret pensionsordning,**

(b) **oplyse om:**

(i) **at pensionsordningen er en ydelsesbaseret pensionsordning og**

(ii) **grunden til, at der ikke er tilstrækkelig information til rådighed til, at virksomheden er i stand til regnskabsmæssigt behandle pensionsordningen som en ydelsesbaseret pensionsordning og**

(c) **i det omfang en over- eller underdækning af pensionsordningen kan have en virkning på den beløbsmæssige størrelse af fremtidige bidrag, yderligere give oplysning om:**

(i) **eventuelle oplysninger om over- eller underdækningen,**

(ii) **det til opgørelsen af over- eller underdækningen anvendte grundlag og**

(iii) **eventuelle konsekvenser for virksomheden.**

31. Et eksempel på en ydelsesbaseret pensionsordning med flere virksomheder er tilfælde, hvor:

(a) pensionsordningen finansieres på et løbende grundlag, således at bidragene fastsættes på et niveau, som forventes at være tilstrækkeligt til at betale forfaldne ydelser i det samme regnskabsår, og fremtidige ydelser optjent i det aktuelle regnskabsår vil blive betalt af fremtidige bidrag og

(b) personaleydelserne bestemmes af ansættelsens længde, og de deltagende virksomheder ikke har nogen realistisk mulighed for at udtrække af pensionsordningen uden at betale bidrag for de ydelser, de ansatte har optjent frem til tidspunktet for virksomhedens udtræden. En sådan pensionsordning medfører en aktuarmæssig risiko for virksomheden: Hvis den samlede omkostning til ydelser, som allerede er optjent på balancedagen, overstiger det forventede, skal virksomheden enten øge sit bidrag eller overtale de ansatte til at godkende en reduktion af ydelserne. Derfor er en sådan pensionsordning en ydelsesbaseret pensionsordning.

▼B

32. Når der er tilstrækkelig information til rådighed om en pensionsordning med flere virksomheder, som er en ydelsesbaseret pensionsordning, skal virksomheden regnskabsmæssigt behandle sin forholdsmæssige andel af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse, ordningens aktiver og omkostninger til pensionsydelser på samme måde som for alle andre ydelsesbaserede pensionsordninger. I nogle tilfælde er virksomheden dog ikke i stand til at identificere sin andel af pensionsordningens underliggende finansielle stilling og indtjening tilstrækkelig pålideligt. Dette kan forekomme, hvis:

(a) virksomheden ikke har adgang til oplysninger om pensionsordningen, som opfylder de i denne standard stillede krav, eller

(b) pensionsordningen udsætter de deltagende virksomheder for aktuarmæssige risici vedrørende nuværende og tidligere ansatte i andre virksomheder, således at der ikke foreligger noget ensartet eller pålideligt grundlag for allokering af forpligtelsen, ordningens aktiver og omkostninger til de individuelle virksomheder, som deltager i pensionsordningen.

I disse tilfælde behandler virksomheden regnskabsmæssigt pensionsordningen, som om den var en bidragsbaseret pensionsordning, og giver de i afsnit 30 krævede supplerende oplysninger.

33. Pensionsordninger med flere virksomheder kan klart adskilles fra fællesadministrerede pensionsordninger. En fællesadministreret pensionsordning er udelukkende en sammenlægning af flere arbejdsgiveres pensionsordninger, så disses investeringsaktiver samles for at reducere omkostningerne til kapitalforvaltning og administration, men de forskellige arbejdsgiveres fordringer holdes adskilt og kan udelukkende anvendes til fyldestgørelse af den enkelte arbejdsgivers ansatte. Fællesadministrerede pensionsordninger medfører ingen særlige regnskabsmæssige problemer, idet oplysninger er let tilgængelige, så de kan behandles på samme måde som andre enkeltstående arbejdsgiveres pensionsordninger, og idet sådanne pensionsordninger ikke udsætter de deltagende virksomheder for aktuarmæssige risici vedrørende andre virksomheders nuværende og tidligere ansatte. I henhold til definitionerne i denne standard skal virksomheden klassificere en fællesadministreret pensionsordning som en bidragsbaseret pensionsordning eller en ydelsesbaseret pensionsordning i henhold til pensionsordningens vilkår (herunder faktiske forpligtelser, som ligger uden for de formelle vilkår).

34. Ydelsesbaserede pensionsordninger, som samler aktiver fra forskellige virksomheder, som er under samme bestemmende indflydelse, eksempelvis en modervirksomhed og dens dattervirksomheder, er ikke pensionsordninger med flere virksomheder. Derfor behandler virksomheden alle sådanne pensionsordninger som ydelsesbaserede pensionsordninger.

35. IAS 37, Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver kræver, at virksomheden indregner, eller giver oplysning om, visse eventualforpligtelser. I forbindelse med en pensionsordning med flere virksomheder kan en eventualforpligtelse eksempelvis hidrøre fra:

(a) aktuarmæssige tab tilknyttet andre deltagende virksomheder, idet hver virksomhed, som deltager i en pensionsordning med flere virksomheder, påtager sig aktuarmæssige risici for de andre deltagende virksomheder eller

(b) en forpligtelse i henhold til pensionsordningens vilkår til at finansiere en underdækning i pensionsordningen, hvis andre virksomheder udtræder af ordningen.

Lovpligtige offentlige pensionsordninger

36. Virksomheden skal regnskabsmæssigt behandle en lovpligtig offentlig pensionsordning på samme måde som en pensionsordning med flere virksomheder (jvf. afsnit 29 og 30).

37. Lovpligtige offentlige pensionsordninger fastsættes ved lov til dækning af alle virksomheder (eller alle virksomheder inden for en bestemt kategori, eksempelvis en bestemt branche) og drives af offentlige eller lokale myndigheder eller et andet organ (eksempelvis en uafhængig myndighed oprettet til formålet), som ikke er underlagt den regnskabsaflæggende virksomheds bestemmende indflydelse eller indflydelse i øvrigt. Nogle virksomhedspensionsordninger omfatter både tvungne ydelser som udgør ydelser, der ellers ville blive betalt ved en lovpligtig offentlig pensionsordning, samt yderligere frivillige ydelser. Sådanne pensionsordninger er ikke lovpligtige offentlige pensionsordninger.

▼B

38. Lovpligtige offentlige pensionsordninger karakteriseres i indhold som ydelsesbaserede eller bidragsbaserede pensionsordninger på grundlag af virksomhedens forpligtelser i henhold til pensionsordningen. Mange lovpligtige offentlige pensionsordninger afdækkes løbende, således at bidragene fastsættes på et niveau, som forventes at være tilstrækkeligt til at betale de krævede ydelser, som forfalder i det samme regnskabsår, og fremtidige ydelser optjent i det aktuelle regnskabsår vil blive betalt af fremtidige bidrag. Dog har virksomheder i de fleste lovpligtige offentlige pensionsordninger ingen retlig eller faktisk forpligtelse til at betale disse fremtidige ydelser. Virksomhedens eneste forpligtelse er at betale bidragene, i takt med at de forfalder, og hvis den ophører med at ansætte deltagere af en lovpligtig offentlig pensionsordning, vil virksomheden ikke have nogen forpligtelse til at udbetale ydelser optjent af dens egne ansatte i tidligere år. Af denne grund er lovpligtige offentlige pensionsordninger normalt bidragsbaserede. Dog anvender virksomheden den i afsnit 29 og 30 foreskrevne behandling i de sjældne tilfælde, hvor en lovpligtig offentlig pensionsordning er ydelsesbaseret.

Forsikrede ydelser

39. **Virksomheden kan betale forsikringspræmier til afdækning af en pensionsordning. Virksomheden skal behandle en sådan pensionsordning som en bidragsbaseret pensionsordning, medmindre virksomheden (enten direkte eller indirekte gennem pensionsordningen) har en retlig eller faktisk forpligtelse til:**

(a) **at betale personaleydelser direkte, når de forfalder, eller**

(b) **at betale yderligere beløb, hvis forsikringsgiveren ikke betaler alle fremtidige personaleydelser tilknyttet arbejdsydelser i det aktuelle eller tidligere regnskabsår.**

Hvis virksomheden har en sådan retlig eller faktisk forpligtelse, skal virksomheden behandle pensionsordningen som en ydelsesbaseret pensionsordning.

40. Ydelser forsikret gennem en forsikringskontrakt behøver ikke at have en direkte eller automatisk forbindelse med virksomhedens forpligtelse vedrørende personaleydelser. Pensionsordninger hvori indgår forsikringskontrakter er underlagt de samme principper for regnskabsmæssig behandling og afdækning som andre afdækkede pensionsordninger.

41. Når virksomheden afdækker en pensionsforpligtelse ved at bidrage til en forsikringspolice, i henhold til hvilken virksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse (enten direkte eller indirekte gennem pensionsordningen, gennem metoden til fastsættelse af fremtidige præmier eller gennem et nærtstående forhold til forsikringsgiveren), udgør betalingen af præmier ikke en bidragsbaseret ordning. Heraf følger, at virksomheden:

(a) regnskabsmæssigt behandler en anvendelig forsikringspolice som en ordnings aktiv (jvf. afsnit 7) og

(b) indregner andre forsikringspolicer som en godtgørelsesret (hvis policerne opfylder kriterierne i afsnit 104A).

42. Når en forsikringspolice er udstedt i navnet af en bestemt deltager eller en gruppe af deltagere i en pensionsordning, og virksomheden ikke har nogen retlig eller faktisk forpligtelse til at dække eventuelle tab på forsikringspolicen, har virksomheden ingen forpligtelse til at betale ydelser til ansatte, og forsikringsgiveren alene er ansvarlig for betaling af ydelserne. Betaling af faste præmier i henhold til sådanne aftaler er i realiteten en indfrielse af forpligtelser vedrørende personaleydelser frem for en investering til indfrielse af forpligtelsen. Således har virksomheden ikke længere et aktiv eller en forpligtelse. Derfor behandler virksomheden sådanne betalinger som bidrag til en bidragsbaseret pensionsordning.

PENSIONSYDELSER: BIDRAGSBASEREDE PENSIONSORDNINGER

43. Regnskabsmæssig behandling af bidragsbaserede pensionsordninger er ligetil, idet den regnskabsaflæggende virksomheds forpligtelse i hvert regnskabsår bestemmes af de beløb, der skal bidrages for det regnskabsår. Derfor kræves ingen aktuarmæssige forudsætninger til måling af forpligtelsen eller omkostningen, og der er ingen mulighed for aktuarmæssige gevinster eller tab. Endvidere måles forpligtelserne på et udiskonteret grundlag, bortset fra tilfælde, hvor de ikke forfalder fuldt ud inden for et år efter det regnskabsår, hvor de ansatte har udført den tilknyttede arbejdsydelse.

▼B

Indregning og måling

44. **Når en ansat har udført en arbejdsydelse for virksomheden i løbet af et regnskabsår, skal virksomheden indregne det forfaldne bidrag til en bidragsbaseret pensionsordning til gengæld for denne ydelse:**

(a) **som en forpligtelse (periodiseret omkostning) efter fradrag af allerede betalte bidrag. Hvis det allerede betalte bidrag overstiger det forfaldne bidrag for arbejdsydelser før balancedagen, skal virksomheden indregne denne overdækning som et aktiv (forudbetalt omkostning), i det omfang forudbetalingen vil føre til eksempelvis en reduktion af fremtidige betalinger eller en kontant tilbagebetaling og**

(b) **som en omkostning, medmindre en anden international regnskabsstandard kræver eller tillader optagelse af bidragene i et aktivs kostpris (jvf. eksempelvis IAS 2, Varebeholdninger og IAS 16, Materielle anlægsaktiver).**

45. **Når bidrag til en bidragsbaseret pensionsordning ikke forfalder fuldt ud inden for et år efter det regnskabsår, hvor de ansatte har udført den tilknyttede arbejdsydelse, skal de diskonteres ved anvendelse af den i afsnit 78 specificerede diskonteringssats.**

Oplysning

46. **Virksomheden skal oplyse det beløb, som er indregnet som omkostning for bidragsbaserede pensionsordninger.**

47. Når det kræves af IAS 24, Oplysning om nærtstående parter, skal virksomheden give oplysninger om bidrag til bidragsbaserede pensionsordninger for nøglepersoner i ledelsen.

PENSIONSYDELSER: YDELSESBASEREDE PENSIONSORDNINGER

48. Regnskabsmæssig behandling af ydelsesbaserede pensionsordninger er kompliceret, idet der kræves aktuarmæssige forudsætninger for at måle forpligtelsen og omkostningen, og der er en mulighed for aktuarmæssige gevinster eller tab. Endvidere måles forpligtelserne på et diskonteret grundlag, idet de kan indfries mange år efter, at de ansatte udfører de tilknyttede arbejdsydelser.

Indregning og måling

49. Ydelsesbaserede pensionsordninger kan være uafdækkede eller helt eller delvis afdækket ved bidrag betalt af virksomheden samt i nogle tilfælde dens ansatte til en enhed, eller fond, som er juridisk adskilt fra den regnskabsaflæggende virksomhed, og hvorfra personaleydelserne udbetales. Betalingen af afdækkede ydelser, når de forfalder, afhænger ikke kun af fondens finansielle stilling eller investeringsmæssige indtjening, men også af virksomhedens evne (og vilje) til finansiere underdækning i fondens aktiver. Derfor yder virksomheden i realiteten garanti for de aktuarmæssige og investeringsmæssige risici tilknyttet pensionsordningen. Derfor er den indregnede omkostning for en ydelsesbaseret pensionsordning ikke nødvendigvis lig den beløbsmæssige størrelse af forfaldne bidrag for regnskabsåret.

50. Virksomhedens regnskabsmæssige behandling af ydelsesbaserede pensionsordninger sker efter følgende procedurer:

(a) anvendelse af aktuarmæssige teknikker til at opnå et pålideligt skøn over den beløbsmæssige størrelse af ydelser, som ansatte har optjent til gengæld for arbejdsydelser i det aktuelle og tidligere regnskabsår. Dette kræver, at virksomheden opgør, hvor stor en ydelse, der kan henføres til det aktuelle og tidligere regnskabsår (jvf. afsnit 67-71) og foretager skøn (aktuarmæssige forudsætninger) over demografiske variabler (eksempelvis personaleudskiftning og dødelighed) og økonomiske variabler (eksempelvis fremtidige stigninger i lønninger og sygesikringsomkostninger), som vil påvirke ydelsens kostpris (jvf. afsnit 72-91),

(b) diskontering af ydelsen ved anvendelse af *the Projected Unit Credit Method* for at opgøre nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse og pensionsomkostningerne vedrørende det aktuelle regnskabsår (jvf. afsnit 64-66),

(c) opgørelse af dagsværdien af ordningens aktiver (jvf. afsnit 102-104),

(d) opgørelse af den samlede beløbsmæssige størrelse af aktuarmæssige gevinster og tab og den beløbsmæssige størrelse af de aktuarmæssige gevinster og tab, som skal indregnes (jvf. afsnit 92-95),

▼B

(e) opgørelse af pensionsomkostninger tilknyttet tidligere regnskabsår som følge af introduktion eller ændring af en pensionsordning (jvf. afsnit 96-101) og

(f) opgørelse af gevinster eller tab som følge af nedskæring eller indfrielse af en pensionsordning (jvf. afsnit 109-115).

Når virksomheden har mere end en ydelsesbaseret pensionsordning, skal den anvende disse procedurer separat for hver pensionsordning.

51. I nogle tilfælde kan skøn, gennemsnit og forenklede beregninger give en pålidelig tilnærmelse af de detaljerede beregninger illustreret i denne standard.

Regnskabsmæssig behandling af en faktisk forpligtelse

52. **Virksomheden skal ikke kun indregne sin retlige forpligtelse i henhold til de formelle vilkår i en ydelsesbaserede pensionsordning, men også faktiske forpligtelser hidrørende fra virksomhedens uformelle praksis. Uformel praksis medfører en faktisk forpligtelse, hvor virksomheden ikke har andet realistisk alternativ end at betale personaleydelserne. Eksempelvis foreligger der en faktisk forpligtelse, hvor en ændring i virksomhedens uformelle praksis vil medføre uacceptabel skade på forholdet til de ansatte.**

53. En ydelsesbaseret pensionsordnings formelle vilkår kan tillade, at virksomheden bringer sine forpligtelser i henhold til pensionsordningen til ophør. Det er dog normalt vanskeligt for virksomheden at ophæve en pensionsordning, hvis de ansatte skal beholdes. Når der ikke er dokumentation for det modsatte, forudsættes det derfor ved den regnskabsmæssige behandling af pensionsydelser, at virksomheden, som aktuelt udlover sådanne ydelser, vil fortsætte hermed over de ansattes resterende arbejdsliv.

Balancen

54. **Det beløb, som indregnes for en ydelsesbaseret pensionsforpligtelse, skal være det samlede nettobeløb af følgende:**

(a) **nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse på balancedagen (jvf. afsnit 64),**

(b) **med tillæg af eventuelle indregnede aktuarmæssige gevinster (og fradrag af eventuelle aktuarmæssige tab), som ikke er indregnet som følge af den i afsnit 92-93 beskrevne behandling,**

(c) **med fradrag af eventuelle endnu ikke indregnede pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår (jvf. afsnit 96),**

(d) **med fradrag af dagsværdien på balancedagen af ordningens eventuelle aktiver, som skal anvendes til direkte at indfri forpligtelserne (jvf. afsnit 102-104).**

55. Nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsordning er bruttoforpligtelsen før fradrag af dagsværdien af ordningens aktiver.

56. **Virksomheden skal opgøre nutidsværdien af ydelsesbaserede pensionsforpligtelser og dagsværdien af ordningens aktiver med tilstrækkelig regelmæssighed til, at de i årsregnskabet indregnede beløb ikke afviger væsentligt fra de beløb, som vil blive opgjort på balancedagen.**

57. Denne standard tilskynder til, men kræver ikke, at virksomheden anvender en kvalificeret aktuar til målingen af alle væsentlige pensionsforpligtelser. Af praktiske årsager kan virksomheden anmode en kvalificeret aktuar om at foretage en detaljeret værdiansættelse af forpligtelsen før balancedagen. Dog ajourføres resultatet af denne værdiansættelse, hvis der opstår væsentlige transaktioner og andre væsentlige ændringer i forholdene (herunder ændringer i markedsværdi og rentesatser) mellem dette tidspunkt og balancedagen.

58. **Det opgjorte beløb i henhold til afsnit 54 kan være negativt (et aktiv). Virksomheden skal måle det heraf følgende aktiv til det laveste beløb af:**

(a) **det opgjorte beløb i henhold til afsnit 54 og**

(b) **nettobeløbet af:**

(i) **eventuelle akkumulerede ikke-indregnede aktuarmæssige nettotab eller pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår (jvf. afsnit 92,93 og 96) og**

(ii) **nutidsværdien af eventuelle økonomiske fordele i form af tilbagebetalinger fra pensionsordningen eller reduktioner i**

▼B

fremtidige bidrag til pensionsordningen. Nutidsværdien af disse økonomiske fordele skal opgøres ved anvendelse af den i afsnit 78 specificerede diskonteringssats.

58A. **Anvendelsen af bestemmelserne i afsnit 58 må ikke medføre, at gevinster udelukkende indregnes i det aktuelle regnskabsår som følge af aktuarmæssige tab eller pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, eller at tab udelukkende indregnes i det aktuelle regnskabsår som følge af aktuarmæssige gevinster. Virksomheden skal derfor i henhold til afsnit 54 straks indregne følgende, i det omfang de opstår, når det ydelsesbaserede pensionsaktiv opfylder bestemmelserne i afsnit 58(b):**

(a) **aktuarmæssige nettotab for det aktuelle regnskabsår og pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, i det omfang de overstiger en reduktion i nutidsværdien af de i afsnit 58(b)(ii) beskrevne økonomiske fordele. Såfremt der ikke er sket en ændring eller stigning i nutidsværdien af de økonomiske fordele, skal hele det aktuarmæssige nettotab for det aktuelle regnskabsår og pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår indregnes straks i henhold til afsnit 54.**

(b) **aktuarmæssige nettogevinster for det aktuelle regnskabsår med fradrag af pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, i det omfang de overstiger en stigning i nutidsværdien af de i afsnit 58(b)(ii) beskrevne økonomiske fordele. Såfremt der ikke er sket en ændring eller et fald i nutidsværdien af de økonomiske fordele, skal hele den aktuarmæssige nettogevinst for det aktuelle regnskabsår med fradrag af pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår indregnes straks i henhold til afsnit 54.**

58B. Bestemmelserne i afsnit 58A finder udelukkende anvendelse, hvis virksomheden ved regnskabsårets begyndelse eller slutning har en overdækning ([1]) af en ydelsesbaseret pensionsordning, og virksomheden som følge af vilkårene i pensionsordningen ikke kan genindvinde dette overskud fuldt ud ved tilbagebetalinger fra pensionsordningen eller reduktioner i fremtidige bidrag til pensionsordningen. I sådanne tilfælde vil pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår og aktuarmæssige tab, som opstår i det aktuelle regnskabsår og hvis indregning udskydes i henhold til afsnit 54, øge det i afsnit 58(b)(i) specificerede beløb. Hvis denne forøgelse ikke modsvares af et tilsvarende fald i nutidsværdien af de økonomiske fordele, som opfylder kriterierne for indregning i henhold til afsnit 58(b)(ii), vil det i afsnit 58(b) specificerede beløb øges, og dermed vil en gevinst opstå. I henhold til afsnit 58A må virksomheden ikke indregne sådanne gevinster. Det modsatte er tilfældet med aktuarmæssige gevinster, som opstår i det aktuelle regnskabsår og hvis indregning udskydes i henhold til afsnit 54, i det omfang de aktuarmæssige gevinster reducerer de akkumulerede ikke-indregnede aktuarmæssige tab. I henhold til afsnit 58A må virksomheden ikke indregne sådanne tab.

59. Et aktiv kan opstå, når en ydelsesbaseret pensionsordning er blevet overdækket eller i visse tilfælde, hvor der indregnes aktuarmæssige gevinster. I sådanne tilfælde indregner virksomheden et aktiv, idet:

(a) virksomheden kontrollerer en ressource, som er dens evne til at anvende overdækningen til frembringelse af fremtidige ydelser,

(b) denne kontrol er et resultat af tidligere begivenheder (bidrag betalt af virksomheden og arbejdsydelser udført af den ansatte) og

(c) fremtidige økonomiske fordele er til rådighed for virksomheden i form af en reduktion i fremtidige bidrag eller en kontant tilbagebetaling, enten direkte til virksomheden eller indirekte til en anden pensionsordning, som er underdækket.

60. Begrænsningen i afsnit 58(b) tilsidesætter ikke den forsinkede indregning af visse aktuarmæssige tab (jvf. afsnit 92 og 93) og visse pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår (jvf. afsnit 96), bortset fra som specificeret i afsnit 58A. Begrænsningen tilsidesætter dog den i afsnit 155 (b) beskrevne overgangsmulighed. Afsnit 120(c)(vi) kræver, at virksomheden oplyser om beløb, der ikke er indregnet som et aktiv grundet begrænsningen i afsnit 58(b).

([1]) En pensionsordning er overdækket, når dagsværdien af ordningens aktiver overstiger nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse.

▼B

Eksempel til illustration af afsnit 60

En ydelsesbaseret pensionsordning har følgende karakteristika:	
Forpligtelsens nutidsværdi	1,1
Dagsværdien af ordningens aktiver	(1 190)
	(90)
Ikke-indregnede aktuarmæssige tab	(110)
Ikke-indregnede pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår	(70)
Ikke-indregnet stigning i forpligtelsen ved førstegangsanvendelse af standarden i henhold til afsnit 155(b)	(50)
Negativt beløb opgjort i henhold til afsnit 54	(320)
Nutidsværdien af fremtidige tilbagebetalinger og reduktioner i fremtidige bidrag	90
Begrænsningen i afsnit 58(b) beregnes som følger:	
Ikke-indregnede aktuarmæssige tab	110
Ikke-indregnede pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår	70
Nutidsværdien af fremtidige tilbagebetalinger og reduktioner i fremtidige bidrag	90
Begrænsning	270

270 er mindre end 320. Derfor indregner virksomheden et aktiv på 270 og oplyser, at begrænsningen har reduceret aktivets regnskabsmæssige værdi med 50 (jvf. afsnit 120(c)(vi)).

Resultatopgørelsen

61. **Virksomheden skal indregne følgende nettobeløb som omkostning eller som indtægt (i henhold til begrænsningen i afsnit 58(b)) medmindre en anden international regnskabsstandard kræver eller tillader, at disse beløb optages i et aktivs kostpris:**

(a) **pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår (jvf. afsnit 63-91),**

(b) **renteomkostninger (jvf. afsnit 82),**

(c) **det forventede afkast af ordningens aktiver (jvf. afsnit 105-107) og en eventuel godtgørelsesret (jvf. 104A),**

(d) **aktuarmæssige gevinster og tab, i det omfang de er indregnet i henhold til afsnit 92 og 93,**

(e) **pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, i det omfang afsnit 96 kræver, at virksomheden indregner disse og**

(f) **virkningen af eventuelle nedskæringer eller indfrielser (jvf. afsnit 109 og 110).**

62. Andre internationale regnskabsstandarder kræver optagelse af visse omkostninger vedrørende personaleydelser i kostprisen af aktiver, eksempelvis varebeholdninger eller materielle anlægsaktiver (jvf. IAS 2, Varebeholdninger og IAS 16, Materielle anlægsaktiver). Omkostninger vedrørende pensionsydelser medtaget i sådanne aktivers kostpris omfatter den relevante andel af de i afsnit 61 nævnte elementer.

Indregning og måling: nutidsværdi af ydelsesbaserede pensionsforpligtelser og pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår

63. De samlede omkostninger til en ydelsesbaseret pensionsordning kan påvirkes af mange variabler, eksempelvis slutløn, personaleudskiftning og dødelighed, udviklingstendenser i sygesikringsomkostninger samt, for afdækkede pensionsordninger, investeringsafkastet af ordningens aktiver. De samlede omkostninger til pensionsordningen er usikre, og denne usikkerhed vil sandsynligvis eksistere over en lang tidsperiode. For at måle nutidsværdien af pensionsforpligtelsen og den tilknyttede pensionsomkostning vedrørende det aktuelle regnskabsår, er det nødvendigt at:

(a) anvende en aktuarmæssig værdiansættelsesmetode (jvf. afsnit 64-66),

▼B

(b) henføre ydelser til de regnskabsår, hvor de ansatte har udført arbejdsydelsen (jvf. afsnit 67-71) og

(c) opstille aktuarmæssige forudsætninger (jvf. afsnit 72-91).

Aktuarmæssig værdiansættelsesmetode

64. **Virksomheden skal anvende the Projected Unit Credit Method til at opgøre nutidsværdien af de ydelsesbaserede pensionsforpligtelser og den tilknyttede pensionsomkostning vedrørende det aktuelle regnskabsår samt, hvis det er relevant, pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår.**

65. *The Projected Unit Credit Method* (undertiden benævnt »accrued benefit method pro-rated on service« eller »the benefit/years of service method«) antager, at hvert arbejdsår giver ret til en yderligere ydelsesenhed (jvf. afsnit 67-71), og hver enhed måles separat med henblik på at opbygge den samlede forpligtelse (jvf. afsnit 72-91).

66. Virksomheden diskonterer hele pensionsforpligtelsen, selv om dele af forpligtelsen forfalder inden for et år efter balancedagen.

Eksempel til illustration af afsnit 65

En engangsydelse betales ved ansættelsens ophør svarende til 1 % af slutlønnen for hvert arbejdsår. Løn i år 1 er 10 000 og antages at stige med 7 % (sammenlagt) hvert år. Diskonteringssatsen er 10 % pr. år. Følgende tabel viser, hvordan forpligtelsen stiger for en ansat, som forventes at forlade virksomheden ved udgangen af år 5, når det samtidig antages, at der ikke sker ændringer i de aktuarmæssige forudsætninger. For overskuelighedens skyld er der i dette eksempel ikke medtaget de yderligere reguleringer, som er nødvendige for at afspejle sandsynligheden for, at den ansatte forlader virksomheden på et tidligere eller senere tidspunkt.

År	1	2	3	4	5
Ydelse henført til:					
— tidligere regnskabsår	0	131	262	393	524
— aktuelle regnskabsår (1 % af slutlønnen)	131	131	131	131	131
— aktuelle og tidligere regnskabsår	131	262	393	524	655
Forpligtelse, primo	—	89	196	324	476
10 % rente	—	9	20	33	48
Pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår	89	98	108	119	131
Forpligtelse, ultimo	89	196	324	476	655

Note: 1. Forpligtelsen primo er nutidsværdien af den ydelse, der vedrører tidligere regnskabsår.

2. Pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår er nutidsværdien af den ydelse, der vedrører det aktuelle regnskabsår.

3. Forpligtelsen, ultimo, er nutidsværdien af den ydelse, der vedrører det aktuelle og tidligere regnskabsår.

Henføring af ydelser til arbejdsår

67. **Ved opgørelsen af nutidsværdien af virksomhedens ydelsesbaserede pensionsforpligtelser, de tilknyttede pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår samt, hvis det er relevant, pensionsomkostninger tilknyttet tidligere regnskabsår, skal virksomheden henføre ydelserne til arbejdsår i henhold til pensionsordningens ydelsessammensætning. Hvis en arbejdsydelse i senere regnskabsår vil medføre et væsentligt højere ydelsesniveau end i tidligere regnskabsår, skal virksomheden dog henføre ydelserne lineært fra:**

(a) **det tidspunkt, hvor en arbejdsydelse først medfører ydelser i henhold til pensionsordningen (uanset om ydelserne er betinget af yderligere arbejdsydelser) indtil**

▼B

(b) **det tidspunkt, hvor yderligere arbejdsydelser ikke vil medføre væsentlige yderligere ydelser i henhold til pensionsordningen bortset fra ved yderligere lønstigninger.**

68. *The Projected Unit Credit Method* kræver, at virksomheden henfører ydelser til det aktuelle regnskabsår (for at opgøre pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår) og det aktuelle og tidligere regnskabsår (for at opgøre nutidsværdien af ydelsesbaserede pensionsforpligtelser). Virksomheden henfører ydelser til de regnskabsår, hvor forpligtelsen vedrørende pensionsydelser opstår. En sådan forpligtelse opstår, i takt med at ansatte udfører arbejdsydelser til gengæld for pensionsydelser, som virksomheden forventer at betale i fremtidige regnskabsår. Aktuarmæssige teknikker gør det muligt for virksomheden at måle denne forpligtelse med tilstrækkelig pålidelighed til at indregning af en forpligtelse kan forsvares.

Eksempel til illustration af afsnit 68

1. En ydelsesbaseret pensionsordning giver ved pension en engangsydelse på 100 for hvert arbejdsår.

   En ydelse på 100 henføres til hvert år. Pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår er nutidsværdien af 100. Nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse er nutidsværdien af 100 ganget med antallet af arbejdsår på balancedagen.

   Hvis ydelsen forfalder straks, når den ansatte forlader virksomheden, afspejler pensionsomkostningerne vedrørende det aktuelle regnskabsår og nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse det tidspunkt, hvor den ansatte forventes at forlade virksomheden. På grund af effekten af diskonteringen er de derfor mindre end de beløb, der ville være opgjort, hvis den ansatte havde forladt virksomheden på balancedagen.

2. En pensionsordning giver en månedlig pension på 0,2 % af slutlønnen for hvert arbejdsår. Pensionen forfalder fra det fyldte 65 år.

   Ydelser, som svarer til nutidsværdien på den forventede pensionsalder af en månedlig pension på 0,2 % af den skønnede slutløn fra den forventede pensionsalder indtil den forventede dødsdag, henføres til hvert arbejdsår. Pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår er nutidsværdien af denne ydelse. Nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse er nutidsværdien af månedlige pensionsbetalinger på 0,2 % af slutlønnen ganget med antallet af arbejdsår på balancedagen. Pensionsomkostningerne vedrørende det aktuelle regnskabsår og nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse diskonteres, idet pensionsudbetalingen begynder ved 65 år.

69. Arbejdsydelser medfører en forpligtelse i en ydelsesbaseret pensionsordning, selv om ydelserne er betinget af fremtidig ansættelse (det vil med andre ord sige, at de ikke er sikrede). Arbejdsydelser før tidspunktet, hvor ydelserne er sikret, medfører en faktisk forpligtelse, idet omfanget af fremtidige arbejdsydelser, som de ansatte skal udføre, før de er berettiget til ydelser, reduceres på hver efterfølgende balancedag. Ved målingen af sin ydelsesbaserede pensionsforpligtelse, tager virksomheden sandsynligheden for, at nogle ansatte ikke opfylder kravene for sikring af ydelserne, i betragtning. Selv om visse pensionsydelser, eksempelvis sygesikringsydelser efter fratrædelse, kun forfalder, hvis en specificeret begivenhed opstår, når en ansat ikke længere er i virksomheden, opstår der tilsvarende en forpligtelse, når den ansatte udfører en arbejdsydelse, som vil skabe en ret til ydelsen, hvis den specificerede begivenhed opstår. Sandsynligheden for, at den specificerede begivenhed vil opstå, påvirker målingen af forpligtelsen, men afgør ikke, om forpligtelsen foreligger.

Eksempel til illustration af afsnit 69

1. En pensionsordning betaler en ydelse på 100 for hvert arbejdsår. Ydelserne bliver sikret efter 10 arbejdsår.

   En ydelse på 100 henføres til hvert år. For hvert af de første 10 år afspejler pensionsomkostningerne vedrørende det aktuelle regnskabsår og forpligtelsens nutidsværdi sandsynligheden for, at den ansatte ikke vil fuldføre 10 arbejdsår.

2. En pensionsordning betaler en ydelse på 100 for hvert arbejdsår, undtagen arbejdsydelse før en alder af 25. Ydelserne er sikret med det samme.

▼B

Der henføres ingen ydelse for arbejdsydelse før en alder af 25, idet arbejdsydelse før dette tidspunkt ikke medfører ydelser (betingede eller ikke). En ydelse på 100 henføres til hvert af de efterfølgende år.

70. Forpligtelsen øges indtil det tidspunkt, hvor yderligere arbejdsydelser ikke vil medføre væsentlige yderligere ydelser. Derfor henføres alle ydelser til regnskabsår, der slutter på dette tidspunkt eller tidligere. Ydelser henføres til de enkelte regnskabsår i henhold til pensionsordningens ydelsessammensætning, men hvis arbejdsydelser i senere regnskabsår vil medføre et væsentligt højere ydelsesniveau end i tidligere regnskabsår, henfører virksomheden ydelserne lineært indtil det tidspunkt, hvor yderligere arbejdsydelser vil medføre væsentlige yderligere ydelser. Dette sker, fordi arbejdsydelsen i hele perioden i sidste ende vil føre til ydelser på et højere niveau.

Eksempel til illustration af afsnit 70

1. En pensionsordning betaler en engangsydelse på 1 000, som bliver sikret efter 10 års ansættelse. Pensionsordningen giver ingen yderligere ydelser for efterfølgende arbejdsydelser.

   En ydelse på 100 (1 000 divideret med 10) henføres til hvert at de første 10 år. Pensionsomkostningerne vedrørende det aktuelle regnskabsår i hvert af de første 10 år afspejler sandsynligheden for, at den ansatte ikke vil fuldføre 10 arbejdsår. Der henføres ingen ydelse til efterfølgende år.

2. En pensionsordning betaler en engangsfratrædelsesydelse på 2 000 til alle ansatte, som stadig er ansat i en alder af 55, og har været det i 20 år, eller som stadig er ansat i en alder af 65, uanset hvor mange år, de har været ansat.

   For ansatte, som bliver ansat i virksomheden før en alder af 35, medfører arbejdsydelser først ydelser i henhold til pensionsordningen ved en alder af 35 (en ansat kan forlade virksomheden i en alder af 30 og vende tilbage i en alder af 33 uden virkning på den beløbsmæssige størrelse eller tidspunktet for betaling af ydelser). Disse ydelser er betinget af yderligere arbejdsydelser. Ligeledes medfører arbejdsydelser efter en alder af 55 ikke væsentlige yderligere ydelser. For disse ansatte henfører virksomheden en ydelse på 100 (2 000 divideret med 20) til hvert år fra en alder af 35 til 55.

   For ansatte, som ansættes mellem en alder af 35 og 45, vil arbejdsydelser efter 20 år ikke medføre væsentlige yderligere ydelser. For disse ansatte henfører virksomheden en ydelse på 100 (2 000 divideret med 20) til hvert af de første 20 år.

   For ansatte, som ansættes i en alder af 55, vil arbejdsydelser efter 10 år ikke medføre væsentlige yderligere ydelser. For disse ansatte henfører virksomheden en ydelse på 200 (2 000 divideret med 10) til hvert af de første 10 år.

   For alle ansatte afspejler pensionsomkostningerne vedrørende det aktuelle regnskabsår og nutidsværdien af pensionsforpligtelsen sandsynligheden for, at den ansatte ikke vil fuldføre de nødvendige arbejdsår.

3. En sygesikringsordning efter fratrædelse godtgør 40 % af en ansats sygesikringsomkostninger, hvis den ansatte forlader virksomheden efter mere end 10 og mindre end 20 arbejdsår og 50 % af disse omkostninger, hvis den ansatte forlader virksomheden efter 20 arbejdsår eller mere.

   I henhold til pensionsordningens ydelsessammensætning, henfører virksomheden 4 % af nutidsværdien af de forventede sygesikringsomkostninger (40 % divideret med 10) til hvert af de første 10 år og 1 % (10 % divideret med 10) til hvert af de næste 10 år. Pensionsomkostningerne vedrørende det aktuelle regnskabsår afspejler hvert regnskabsår sandsynligheden for, at den ansatte ikke vil fuldføre de nødvendige arbejdsår til at optjene dele af eller alle ydelserne. Der henføres ingen ydelser for ansatte, som forventes at forlade virksomheden inden for 10 arbejdsår.

4. En sygesikringsordning efter fratrædelse godtgør 10 % af en ansats sygesikringsomkostninger, hvis den ansatte forlader virksomheden efter mere end 10 og mindre end 20 arbejdsår og 50 % af disse omkostninger, hvis den ansatte forlader virksomheden efter 20 arbejdsår eller mere.

▼B

Arbejdsydelser i senere arbejdsår vil medføre et væsentligt højere ydelsesniveau end i tidligere år. For ansatte, som forventes at forlade virksomheden efter 20 arbejdsår eller mere, henfører virksomheden derfor ydelser lineært i henhold til afsnit 68. Arbejdsydelser ud over 20 år vil ikke medføre væsentlige yderligere ydelser. Derfor er de henførte ydelser til hvert af de første 20 arbejdsår 2,5 % af nutidsværdien af de forventede sygesikringsomkostninger (50 % divideret med 20).

For ansatte, som forventes at forlade virksomheden efter mellem 10 og 20 arbejdsår, svarer den henførte ydelse til hvert af de første 10 år til 1 % af nutidsværdien af de forventede sygesikringsomkostninger. For disse ansatte henføres ingen modydelser for arbejdsydelser mellem slutningen af det tiende år og det tidspunkt, hvor den ansatte forventes at forlade virksomheden.

Der henføres ingen ydelser for ansatte, som forventes at forlade virksomheden inden for 10 arbejdsår.

71. Når den beløbsmæssige størrelse af en ydelse er en konstant andel af slutlønnen for hvert arbejdsår, påvirker fremtidige lønstigninger det beløb, som er nødvendigt for at indfri den forpligtelse, som foreligger for arbejdsydelser før balancedagen, men medfører ingen yderligere forpligtelse. Derfor gælder det, at:

(a) lønstigninger ikke medfører yderligere ydelser for så vidt angår afsnit 67(b), selv om den beløbsmæssige størrelse af ydelserne afhænger af slutlønnen og

(b) den beløbsmæssige størrelse af ydelser henført til hvert regnskabsår er en konstant andel af den løn, som ydelsen er knyttet til.

Eksempel til illustration af afsnit 71

De ansatte er berettiget til en ydelse på 3 % af slutlønnen for hvert arbejdsår før en alder af 55.

Ydelser på 3 % af den skønnede slutløn henføres til hvert år indtil en alder af 55. Det er det tidspunkt, hvor yderligere arbejdsydelser ikke vil medføre væsentlige yderligere ydelser i henhold til pensionsordningen. Der henføres ingen ydelse til arbejdsydelser efter denne alder.

Aktuarmæssige forudsætninger

72. **Aktuarmæssige forudsætninger skal være objektive og indbyrdes forenelige.**

73. Aktuarmæssige forudsætninger er virksomhedens bedste skøn over de variabler, der bestemmer de endelige omkostninger tilknyttet pensionsydelser. Aktuarmæssige forudsætninger omfatter:

(a) demografiske forudsætninger om fremtidige karakteristika for nuværende og tidligere ansatte (samt pårørende) som er berettiget til ydelser. Demografiske forudsætninger omhandler eksempelvis:

(i) dødelighed, både under og efter ansættelsen,

(ii) niveauet af personaleudskiftningshastighed, invaliditet og førtidspension,

(iii) andelen af deltagere i pensionsordningen med pårørende, som vil være berettiget til ydelser, og

(iv) hyppigheden af krav i henhold til sygesikringsordninger og

(b) økonomiske forudsætninger, som eksempelvis omhandler:

(i) diskonteringssatsen (jvf. afsnit 78-82),

(ii) fremtidige løn- og ydelsesniveauer (jvf. afsnit 83-87),

(iii) fremtidige sygesikringsomkostninger for så vidt angår sygesikringsydelser, herunder væsentlige omkostninger til behandling af udbetalinger i forbindelse med krav og ydelser (jvf. afsnit 88-91) og

(iv) det forventede afkast af ordningens aktiver (jvf. afsnit 105-107).

74. Aktuarmæssige forudsætninger er objektive, hvis de hverken er uforsigtige eller overdrevent forsigtige.

75. Aktuarmæssige forudsætninger er indbyrdes forenelige, hvis de afspejler det økonomiske forhold mellem faktorer som inflation, lønstigninger, afkast af ordningens aktiver og diskonteringssatser. Eksempelvis gælder

▼B

det for alle forudsætninger, som afhænger af et bestemt inflationsniveau (eksempelvis forudsætninger om rentesatser og stigninger i lønninger og ydelser) i et givet fremtidigt regnskabsår, at det samme inflationsniveau anvendes for dette regnskabsår.

76. Virksomheden opgør diskonteringssatsen og andre økonomiske forudsætninger i nominelle (angivne) beløb, medmindre skøn i reelle (inflationskorrigerede) beløb er mere pålidelige, eksempelvis i hyperinflationsøkonomier (jvf. IAS 29, Regnskabsaflæggelse i hyperinflationsøkonomier) eller hvis ydelsen indeksreguleres, og der er et omfattende marked for indeksregulerede obligationer i samme valuta og med samme løbetid.

77. **Økonomiske forudsætninger skal baseres på markedsforventninger på balancedagen til den periode, som forpligtelserne skal indfries over.**

Aktuarmæssige forudsætninger: diskonteringssats

78. **Den sats, der anvendes til diskontering af pensionsforpligtelser (både afdækkede og uafdækkede), skal opgøres med udgangspunkt i markedsafkastet på balancedagen af erhvervsobligationer af høj kvalitet. I lande, hvor der ikke er noget omfattende marked for sådanne obligationer, skal markedsafkastet (på balancedagen) af statsobligationer anvendes. Valuta og løbetid for erhvervs- eller statsobligationer skal stemme overens med valutaen og den skønnede løbetid for pensionsforpligtelserne.**

79. Diskonteringssatsen er en aktuarmæssig forudsætning, som har en væsentlig virkning. Diskonteringssatsen afspejler den tidsmæssige værdi af penge, men ikke aktuarmæssig risiko eller investeringsrisiko. Yderligere afspejler diskonteringssatsen ikke kreditrisiko vedrørende den enkelte virksomhed, som bæres af virksomhedens kreditorer, ligesom den ikke afspejler risikoen for, at de faktiske forhold i fremtiden afviger fra de aktuarmæssige forudsætninger.

80. Diskonteringssatsen afspejler det skønnede tidspunkt for betaling af ydelser. I praksis opnår virksomheden ofte dette ved anvendelse af en enkelt vejet gennemsnitlig diskonteringssats, som afspejler det skønnede tidspunkt og beløbsmæssige størrelse af ydelser til betaling samt den valuta, som ydelserne skal betales i.

81. I nogle tilfælde er der ikke noget omfattende marked for obligationer med en tilstrækkelig lang løbetid til at matche den skønnede løbetid af alle ydelser til betaling. I sådanne tilfælde anvender virksomheden aktuelle markedssatser med passende løbetid til at diskontere de mere kortsigtede betalinger og skønner diskonteringssatsen for længere løbetider ved ekstrapolering af rentekurven på grundlag af gældende markedsrenter. Den samlede nutidsværdi af en ydelsesbaseret pensionsforpligtelse vil sandsynligvis ikke være nævneværdigt påvirket af den diskonteringssats, der anvendes på den del af ydelserne, som forfalder efter udløbet af de erhvervs- og statsobligationer, der findes på markedet.

82. Renteomkostningerne beregnes ved at gange diskonteringssatsen ved begyndelsen af regnskabsåret, med nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse i løbet af regnskabsåret, idet der tages hensyn til væsentlige ændringer i denne forpligtelse. Nutidsværdien af forpligtelsen vil afvige fra den i balancen indregnede forpligtelse, fordi forpligtelsen indregnes efter fradrag af dagsværdien af ordningens aktiver, og idet visse aktuarmæssige gevinster og tab og visse pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår ikke indregnes straks [Appendiks A illustrerer blandt andet beregningen af renteomkostninger].

Aktuarmæssige forudsætninger: lønninger, ydelser og sygesikringsomkostninger

83. **Pensionsforpligtelser skal måles på et grundlag, der afspejler:**

(a) **skønnede fremtidige lønstigninger,**

(b) **ydelserne i henhold til pensionsordningens vilkår (eller hidrørende fra en faktisk forpligtelse, som ligger uden for disse vilkår) på balancedagen og**

(c) **skønnede fremtidige ændringer i omfanget af offentlige ydelser, som udelukkende har en virkning på forfaldne ydelser i henhold til en ydelsesbaseret pensionsordning, hvis:**

(i) **disse ændringer er vedtaget før balancedagen eller**

(ii) **tidligere erfaringer eller andre pålidelige informationer indikerer, at disse offentlige ydelser vil ændres efter et forudsi-**

▼B

geligt mønster, eksempelvis i takt med fremtidige ændringer i det generelle pris- eller generelle lønniveau.

84. Ved skøn over fremtidige lønstigninger tages inflation, anciennitet, forfremmelser og andre relevante forhold som udbud og efterspørgsel på arbejdsmarkedet i betragtning.

85. Hvis en pensionsordnings formelle vilkår (eller en faktisk forpligtelse, som ligger uden for disse vilkår) kræver, at virksomheden ændrer ydelser i fremtidige regnskabsår, skal målingen af forpligtelsen afspejle disse ændringer. Dette er eksempelvis tilfældet, hvor:

(a) virksomheden hidtil har forøget sine ydelser, eksempelvis for at dæmpe virkningen af inflation, og der ikke er nogen indikation af, at denne praksis vil ændres i fremtiden, eller

(b) aktuarmæssige gevinster allerede er indregnet i årsregnskabet, og virksomheden allerede i henhold til enten pensionsordnings formelle vilkår (eller en faktisk forpligtelse, som ligger uden for disse vilkår) eller lovgivning er forpligtet til at anvende eventuelt overdækning af pensionsordningen til fordel for deltagerne i pensionsordningen (jvf. afsnit 98 (c)).

86. De aktuarmæssige forudsætninger afspejler ikke fremtidige ændringer i ydelser, som ikke er i henhold til pensionsordningens formelle vilkår (eller en faktisk forpligtelse) på balancedagen. Sådanne ændringer vil medføre:

(a) pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, i det omfang de ændrer modydelser for arbejdsydelser, som er udført før ændringen, og

(b) pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår, i det omfang de ændrer modydelser for arbejdsydelser, som udføres efter ændringen.

87. Visse pensionsydelser er knyttet til variabler som niveauet af offentlige fratrædelsesydelser eller offentlig sygesikring. Målingen af sådanne ydelser afspejler forventede ændringer i disse variabler baseret på tidligere begivenheder eller andre pålidelige informationer.

88. **Forudsætninger om sygesikringsomkostninger skal tage skønnede fremtidige ændringer i sygesikringsomkostninger hidrørende fra inflation eller specifikke ændringer i omkostninger til sygesikringsordninger, i betragtning.**

89. Måling af sygesikringsydelser efter fratrædelse kræver et skøn over omfanget og hyppigheden af fremtidige krav og omkostningen ved at imødekomme disse krav. Virksomheden skønner fremtidige sygesikringsomkostninger på grundlag af virksomhedens egne historiske erfaringer, om nødvendigt suppleret med historisk data fra andre virksomheder, forsikringsselskaber, udbydere af sundhedsydelser og andre kilder. Ved skøn over fremtidige sygesikringsomkostninger tages effekten af teknologiske fremskridt, ændringer i udnyttelsen eller ydelsen af sygesikring og ændringer i sundhedstilstanden for pensionsordningens deltagere, i betragtning.

90. Omfanget og hyppigheden af krav påvirkes særligt af de ansattes (og de pårørendes) alder, sundhedstilstand og køn, og kan påvirkes af andre forhold som eksempelvis geografisk placering. Derfor reguleres de historiske data, i det omfang befolkningens demografiske sammensætning afviger fra den stikprøve af befolkningen, der er anvendt som grundlag for de historiske data. De historiske data reguleres også, hvis der er en pålidelig indikation af, at tidligere udviklingstendenser ikke vil fortsætte.

91. Visse sundhedsordninger efter fratrædelse kræver, at de ansatte bidrager til de af ordningen dækkede sygesikringsomkostninger. Ved skøn over fremtidige sygesikringsomkostninger tages sådanne bidrag fra de ansatte i betragtning på grundlag af pensionsordningens vilkår på balancedagen (eller på grundlag af faktiske forpligtelser, som ligger uden for disse vilkår). Ændringer i disse bidrag fra de ansatte medfører pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår eller i nogle tilfælde, nedskæring af ordningen. Omkostninger til imødekommelse af krav kan reduceres af ydelser fra offentlige eller andre udbydere af sundhedsydelser (jvf. afsnit 83 (c) og 87).

Aktuarmæssige gevinster og tab

92. **Ved målingen af sin ydelsesbaserede pensionsforpligtelse i henhold til afsnit 54, skal virksomheden i overensstemmelse med afsnit 58A indregne en del af sine aktuarmæssige gevinster eller tab (som specifi-**

▼B

ceret i afsnit 93) som indtægt eller omkostning, hvis akkumulerede ikke-indregnede aktuarmæssige nettogevinster og nettotab ved slutningen af det foregående regnskabsår overstiger det største af følgende beløb:

(a) **10 % af nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse på dette tidspunkt (før fradrag af ordningens aktiver) og**

(b) **10 % af dagsværdien af ordningens aktiver på dette tidspunkt.**

Disse begrænsninger skal beregnes og anvendes separat for hver ydelsesbaseret pensionsordning.

93. **Den andel af de aktuarmæssige gevinster og tab, som skal indregnes for hver ydelsesbaseret pensionsordning, er overdækningen i henhold til afsnit 92 divideret med de forventede resterende gennemsnitlige antal arbejdsår for de ansatte, der deltager i ordningen. Dog kan virksomheden anvende enhver systematisk metode, som medfører en hurtigere indregning af aktuarmæssige gevinster og tab, forudsat at det samme grundlag anvendes for både aktuarmæssige gevinster og tab, og dette grundlag anvendes ensartet fra regnskabsår til regnskabsår. Virksomheden kan anvende disse systematiske metoder på aktuarmæssige gevinster og tab, selv om de ligger inden for de i afsnit 92 specificerede begrænsninger.**

94. Aktuarmæssige gevinster og tab kan opstå som følge af stigninger eller fald i enten nutidsværdien af en ydelsesbaseret pensionsforpligtelse eller dagsværdien af en tilknyttet ordnings aktiver. Årsagerne til aktuarmæssige gevinster og tab kan eksempelvis være:

(a) uventet høj eller lav personaleudskiftning, førtidspension eller dødelighed eller stigninger i lønninger, ydelser (hvis pensionsordningens formelle eller faktiske vilkår foreskriver inflationsdrevne stigninger i ydelser) eller sygesikringsomkostninger.

(b) virkningen af ændringer i den skønnede fremtidige personaleudskiftning, førtidspension, dødelighed eller stigninger i lønninger, ydelser (hvis pensionsordningens formelle eller faktiske vilkår foreskriver inflationsdrevne stigninger i ydelser) eller sygesikringsomkostninger,

(c) virkningen af ændringer på diskonteringssatsen og

(d) forskelle mellem det faktiske og det forventede afkast af ordningens aktiver (jvf. afsnit 105-107).

95. På lang sigt kan aktuarmæssige gevinster og tab udligne hinanden. Derfor bør skøn over pensionsforpligtelser vurderes som et spænd (»korridor«) omkring det bedste skøn. Det tillades, men kræves ikke, at virksomheder indregner aktuarmæssige gevinster og tab, som ligger inden for dette spænd. Denne standard kræver, at virksomheden mindst indregner den del af de aktuarmæssige gevinster og tab, som ligger uden for en »korridor« på plus minus 10 %. [Appendiks A illustrerer blandt andet behandlingen af aktuarmæssige gevinster og tab]. Denne standard tillader ligeledes systematiske metoder til hurtigere indregning, forudsat at disse metoder opfylder de i afsnit 93 nævnte betingelser. Sådanne tilladte metoder omfatter eksempelvis straksindregning af alle aktuarmæssige gevinster og tab, både inden for og uden for »korridoren«. Afsnit 155 (b) (iii) forklarer nødvendigheden af at tage ikke-indregnede dele af overgangsforpligtelser i betragtning ved den regnskabsmæssige behandling af efterfølgende aktuarmæssige gevinster.

Pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår

96. **Ved målingen af sin ydelsesbaserede pensionsforpligtelse i henhold til afsnit 54, skal virksomheden i overensstemmelse med afsnit 58A lineært indregne pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår som omkostning over den gennemsnitlige periode indtil ydelserne bliver sikret. I det omfang ydelser allerede bliver sikrede straks efter introduktion eller ændring af en ydelsesbaseret pensionsordning, skal virksomheden straksindregne pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår.**

97. Pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår opstår, når virksomheden introducerer en ydelsesbaseret pensionsordning eller ændrer ydelserne i henhold til en eksisterende ydelsesbaseret pensionsordning. Sådanne ændringer sker til gengæld for arbejdsydelser i den periode, der går, indtil de pågældende ydelser bliver sikret. Derfor indregnes pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår over denne periode, uanset om omkostningen vedrører arbejdsydelser i tidligere regnskabsår. Pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår måles som ændringen i forpligtelsen hidrørende fra den foretagne ændring (jvf. afsnit 64).

▼B

Eksempel til illustration af afsnit 97

Virksomheden har en pensionsordning, som giver en pension på 2 % af slutlønnen for hvert arbejdsår. Ydelserne bliver sikret efter 5 arbejdsår. Den 1. januar 20X5 forhøjer virksomheden pensionen til 2,5 % af slutlønnen for hvert arbejdsår fra d. 1. januar 20X1. På det tidspunkt, hvor pensionsordningen bliver forhøjet, er nutidsværdien af de ekstra modydelser for arbejdsydelser fra 1. januar 20X1 til 1. januar 20X5 følgende:

Ansatte med mindre end 5 arbejdsår pr. 1. januar X5	150
Ansatte med mere end 5 arbejdsår pr. 1. januar X5 (gennemsnitlig periode indtil sikring: 3 år).	120
	270

Virksomheden indregner straks 150, idet disse ydelser allerede er sikrede. Virksomheden indregner 120 lineært over 3 år fra 1. januar 20X5.

98. Pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår omfatter ikke:

(a) virkningen af forskelle mellem faktiske og tidligere antagede lønstigninger på forpligtelsen til at betale modydelser for arbejdsydelser i tidligere regnskabsår (der foreligger ingen pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, idet aktuarmæssige forudsætninger tager højde for det forventede fremtidige lønniveau),

(b) over- eller undervurdering af skønsmæssigt fastsatte pensionsforøgelser, når virksomheden har en faktisk forpligtelse til at foretage sådanne forøgelser (der foreligger ingen pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, idet aktuarmæssige forudsætninger tager højde for sådanne stigninger),

(c) skøn over forhøjelser af ydelser, der hidrører fra aktuarmæssige gevinster, som allerede er indregnet i årsregnskabet, hvis virksomheden i henhold til enten pensionsordningens formelle vilkår (eller en faktisk forpligtelse, som ligger uden for disse vilkår) eller lovgivning er forpligtet til at anvende eventuel overdækning af pensionsordningen til fordel for pensionsordningens deltagere, selv om forøgelsen af ydelserne endnu ikke formelt er blevet tildelt (den deraf følgende stigning i forpligtelsen er et aktuarmæssigt tab og ikke en pensionsomkostning vedrørende tidligere regnskabsår, jvf. afsnit 85 (b)),

(d) stigningen i sikrede ydelser, når ansatte i mangel af nye eller forbedrede ydelser, opfylder kravene for sikring af ydelser (der foreligger ingen pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, idet de skønnede omkostninger til ydelser er indregnet som pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår i takt med at arbejdsydelserne er udført) og

(e) virkningen af ændringer i pensionsordningen, som reducerer ydelserne for fremtidige arbejdsydelser (en nedskæring).

99. Virksomheden fastlægger en afskrivningsplan for pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, når ydelserne introduceres eller ændres. Det ville ikke være praktisk muligt at opretholde den detaljerede dokumentation, der er nødvendig for at identificere og gennemføre efterfølgende ændringer i denne afskrivningsplan. Endvidere er virkningen sandsynligvis kun væsentlig, når der er tale om en nedskæring eller indfrielse. Derfor ændrer virksomheden udelukkende afskrivningsplanen for pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, hvis der sker en nedskæring eller indfrielse.

100. Når virksomheden reducerer ydelser i henhold til en eksisterende ydelsesbaseret pensionsordning, indregnes den deraf følgende reduktion af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse som (negative) pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår over den gennemsnitlige periode, indtil den reducerede del af ydelserne bliver sikret.

101. Når virksomheden reducerer visse ydelser i henhold til en eksisterende ydelsesbaseret pensionsordning, og samtidig øger andre ydelser til de samme ansatte i henhold til pensionsordningen, behandler virksomheden ændringen som en samlet nettoændring.

Indregning og måling: ordningens aktiver

Dagsværdien af ordningens aktiver

102. Dagsværdien af ordningens aktiver fratrækkes ved opgørelsen af det i balancen indregnede beløb i henhold til afsnit 54. Når der ikke foreligger

▼B

en markedsværdi, skønnes dagsværdien af ordningens aktiver. Dette kan eksempelvis ske ved diskontering af fremtidige pengestrømme med en diskonteringssats, som afspejler både risikoen forbundet med ordningens aktiver samt udløbstidspunktet eller det forventede afhændelsestidspunkt for disse aktiver (eller den forventede løbetid indtil indfrielsen af den tilknyttede forpligtelse, hvis de ikke har et udløbstidspunkt).

103. Ordningens aktiver omfatter hverken forfaldne bidrag, som endnu ikke er betalt til fonden af den regnskabsaflæggende virksomhed eller ikke-overdragelige finansielle instrumenter, som er udstedt af virksomheden og besiddes af fonden. Ordningens aktiver reduceres med fondens eventuelle forpligtelser, som ikke er tilknyttet personaleydelser, såsom leverandørforpligtelser og lignende forpligtelser samt forpligtelser hidrørende fra afledte finansielle instrumenter.

104. Når ordningens aktiver omfatter anvendelige forsikringspolicer, som præcis matcher den beløbsmæssige størrelse af og betalingstidspunktet for nogle eller alle ydelser i henhold til pensionsordningen, anses dagsværdien af disse forsikringskontrakter at være nutidsværdien af tilknyttede forpligtelser, som beskrevet i afsnit 54 (med eventuel reduktion, hvis de tilgodehavende beløb i henhold til forsikringspolicen ikke kan genindvindes fuldt ud).

Godtgørelser

104A. **Kun når det er så godt som sikkert, at en anden part vil godtgøre nogle af eller alle de omkostninger, der er nødvendige for at indfri en ydelsesbaseret forpligtelse, skal virksomheden indregne sin godtgørelsesret som et separat aktiv. Virksomheden skal måle aktivet til dagsværdi. I alle andre henseender skal virksomheden behandle aktivet på samme måde som ordningens aktiver. I resultatopgørelsen kan omkostninger tilknyttet en ydelsesbaseret pensionsordning præsenteres med fradrag af beløbet for den indregnede godtgørelse.**

104B. Undertiden kan virksomheden søge at få dækket nogle af eller alle de omkostninger, som er nødvendige for at indfri en ydelsesbaseret forpligtelse, af en anden part, eksempelvis en forsikringsgiver. Anvendelige forsikringspolicer, som defineret i afsnit 7, er ordningens aktiver. Virksomheden behandler anvendelige forsikringspolicer regnskabsmæssigt på samme måde som ordningens alle andre aktiver, og afsnit 104A finder ikke anvendelse herpå (jvf. afsnit 39-42 og 104).

104C. Hvis en forsikringspolice ikke er en anvendelig forsikringspolice, er den ikke en ordnings aktiv. Afsnit 104A omhandler sådanne tilfælde: Virksomheden indregner sin godtgørelsesret i henhold til forsikringspolicen som et separat aktiv frem for som en reduktion, når den opgør den i henhold til afsnit 54 indregnede ydelsesbaserede pensionsforpligtelse. I alle andre tilfælde behandler virksomheden aktivet på samme måde som ordningens aktiver. Specielt øges (reduceres) den i henhold til afsnit 54 indregnede ydelsesbaserede pensionsforpligtelse, i det omfang akkumulerede aktuarmæssige nettogevinster (tab) på den ydelsesbaserede forpligtelse og den tilknyttede godtgørelsesret ikke indregnes i henhold til afsnit 92 og 93. Afsnit 120(c)(vii) kræver, at virksomheden giver en kort beskrivelse af forholdet mellem godtgørelsesretten og den tilknyttede forpligtelse.

Eksempel til illustration af afsnit 104A-C

Nutidsværdi af forpligtelse	1 241
Ikke-indregnede aktuarmæssige gevinster	17
Forpligtelse indregnet i balancen	1 258
Rettigheder i henhold til forsikringskontrakter, som præcis svarer til beløbet og betalingstidspunktet for visse ydelser i henhold til pensionsordningen. Disse ydelser har en nutidsværdi på 1 092.	1 092

De ikke-indregnede aktuarmæssige gevinster på 17 er de akkumulerede aktuarmæssige nettogevinster på forpligtelsen og godtgørelsesretten.

104D. Hvis godtgørelsesretten hidrører fra en forsikringspolice, som præcis svarer til beløbet og betalingstidspunktet for visse af eller alle ydelserne i henhold til en ydelsesbaseret pensionsordning, anses dagsværdien af godtgørelsesretten for at være nutidsværdien af den tilknyttede forpligtelse, som beskrevet i afsnit 54 (med eventuel reduktion, hvis godtgørelsen ikke kan genindvindes fuldt ud).

▼B

Afkast af ordningens aktiver

105. Det forventede afkast af ordningens aktiver er et element af de i resultatopgørelsen indregnede omkostninger. Forskellen mellem det forventede og det faktiske afkast af ordningens aktiver er en aktuarmæssig gevinst eller et aktuarmæssigt tab, som medtages i de aktuarmæssige gevinster og tab for den ydelsesbaserede forpligtelse ved opgørelsen af det nettobeløb, som sammenlignes med 10 %- »korridorens« begrænsninger, som specificeret i afsnit 92.

106. Det forventede afkast af ordningens aktiver baseres på markedsforventningerne ved begyndelsen af regnskabsåret til afkastet over hele den tilknyttede forpligtelses levetid. Det forventede afkast af ordningens aktiver afspejler ændringer i dagsværdien af de af ordningens aktiver, der besiddes i regnskabsåret, som følge af faktiske bidrag indbetalt til fonden eller faktiske ydelser udbetalt af fonden.

107. Ved opgørelsen af det forventede og faktiske afkast af ordningens aktiver fratrækker virksomheden de forventede administrationsomkostninger, med undtagelse af omkostninger medtaget i de aktuarmæssige forudsætninger, der er anvendt til målingen af forpligtelsen.

Eksempel til illustration af afsnit 106

Pr. 1. januar 20X1 var dagsværdien af ordningens aktiver 10 000 og akkumulerede ikke-indregnede aktuarmæssige nettogevinster 760. Den 30. juni 20X1 udbetalte pensionsordningen ydelser på 1 900 og modtog bidrag på 4 900. Pr. 31. december 20X1 var dagsværdien af ordningens aktiver 15 000, og nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse var 14 792. Det aktuarmæssige tab på forpligtelsen for 20X1 var 60.

Pr. 1. januar 20X1 foretog den regnskabsaflæggende virksomhed følgende skøn, baseret på markedsværdier på dette tidspunkt:

	%
Rente- og udbytteindtægter efter fradrag af fondens skyldige skat	9,25
Realiserede og urealiserede gevinster på ordningens aktiver (efter skat)	2,00
Administrationsomkostninger	(1,00)
Forventet afkast	10,25

For 20X1 er det forventede og faktiske afkast af ordningens aktiver følgende:

Afkast af 10 000, som besiddes i et år til 10,25 %	1 025
Afkast af 3 000, som besiddes i 6 måneder til 5 % (svarende til 10,25 % p.a., tilskrevet halvårligt)	150
Forventet afkast af ordningens aktiver for 20X1	1 175
Dagsværdien af ordningens aktiver pr. 31. december 20X1	15 000
Med fradrag af dagsværdien af ordningens aktiver pr. 1. januar 20X1	(10 000)
Med fradrag af modtagne bidrag	(4 900)
Med tillæg af betalte bidrag	1 900
Faktisk afkast af ordningens aktiver	2 000

Forskellen mellem det forventede afkast af ordningens aktiver (1 175) og det faktiske afkast af ordningens aktiver (2 000) er en aktuarmæssig gevinst på 825. Derfor er den akkumulerede ikke-indregnede aktuarmæssige nettogevinst 1 525 (760 plus 825 minus 60). I henhold til afsnit 92 fastsættes korridorens begrænsninger til 1 500 (det største beløb af følgende: (i) 10 % af 15 000 og (ii) 10 % af 14 792). I det følgende regnskabsår (20X2) indregner virksomheden i resultatopgørelsen en aktuarmæssig gevinst på 25 (1 525 minus 1 500) divideret med de forventede resterende gennemsnitlige arbejdsliv for de pågældende ansatte.

Det forventede afkast af ordningens aktiver for 20X2 baseres på markedsforventningerne pr. 1. januar 20X2 til afkast over hele forpligtelses levetid.

Virksomhedssammenslutninger

108. Ved virksomhedssammenslutning, som er virksomhedsovertagelse, indregner virksomheden aktiver og forpligtelser hidrørende fra pensionsydelser til forpligtelsens nutidsværdi med fradrag af dagsværdien af

▼B

ordningens aktiver (jvf. IAS 22, Virksomhedssammenslutninger). Forpligtelsens nutidsværdi omfatter alle følgende elementer, selv hvis den overtagne virksomhed ikke har indregnet disse på overtagelsestidspunktet:

(a) aktuarmæssige gevinster og tab, som er opstået før overtagelsestidspunktet (uanset om de lå inden for 10 %-»korridoren«),

(b) pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår som er opstået som følge af ændringer i ydelser eller introduktionen af en pensionsordning før overtagelsestidspunktet og

(c) beløb, som den overtagende virksomhed i henhold til overgangsbestemmelserne i afsnit 155 (b) ikke har indregnet.

Nedskæring og indfrielse

109. **Virksomheden skal indregne gevinster eller tab ved nedskæring eller indfrielse af en ydelsesbaseret pensionsordning, når nedskæringen eller indfrielsen finder sted. Gevinster eller tab ved en nedskæring eller indfrielse skal omfatte:**

(a) **ændringer i nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse som følge heraf,**

(b) **ændringer i dagsværdien af ordningens aktiver som følge heraf,**

(c) **tilknyttede aktuarmæssige gevinster og tab samt pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, som i henhold til afsnit 92 og 96 ikke tidligere er blevet indregnet.**

110. **Før opgørelsen af virkningen af en nedskæring eller indfrielse, skal virksomheden foretage en fornyet måling af forpligtelsen (og eventuelle tilknyttede ordningers aktiver) efter de aktuelle aktuarmæssige forudsætninger (herunder aktuelle markedsrenter og andre aktuelle markedsværdier).**

111. En nedskæring finder sted, når virksomheden enten:

(a) er påviseligt forpligtet til væsentligt at reducere antallet af ansatte, som er omfattet af en pensionsordning, eller

(b) ændrer vilkårene i en ydelsesbaseret pensionsordning, således at en væsentlig del af nuværende ansattes fremtidige arbejdsydelser ikke længere berettiger dem til ydelser, eller kun berettiger dem til reducerede ydelser.

En nedskæring kan ske som følge af en enkeltstående begivenhed, eksempelvis lukningen af et produktionsanlæg, ophøret af en aktivitet eller ophøret eller suspenderingen af en pensionsordning. En begivenhed er tilstrækkeligt væsentlig til at opfylde betingelserne for en nedskæring, hvis indregningen af gevinster eller tab fra nedskæringen vil have en væsentlig virkning på årsregnskabet. Nedskæringer sker ofte i forbindelse med omstruktureringer. Derfor behandler virksomheden regnskabsmæssigt en nedskæring på samme tidspunkt som en tilknyttet omstrukturering.

112. En indfrielse finder sted, når virksomheden foretager en transaktion, der fjerner enhver yderligere retlig eller faktisk forpligtelse vedrørende en del af eller alle ydelser i en ydelsesbaseret pensionsordning, eksempelvis ved en engangsudbetaling til eller på vegne af deltagerne i pensionsordningen som modydelse for ret til at modtage bestemte pensionsydelser.

113. I visse tilfælde tegner virksomheden en forsikringspolice for at finansiere nogle af eller alle personaleydelser tilknyttet arbejdsydelser i det aktuelle eller tidligere regnskabsår. Tegningen af en sådan forsikringspolice udgør ikke en indfrielse, hvis virksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse (jvf. afsnit 39) til at betale yderligere beløb, hvis forsikringsgiveren ikke betaler de i forsikringspolicen specificerede personaleydelser. Afsnit 104A-D omhandler indregning og måling af godtgørelsesrettigheder i henhold til forsikringspolicer, som ikke er ordningens aktiver.

114. En samtidig indfrielse og nedskæring finder sted, hvis en pensionsordning bringes til ophør, således at forpligtelsen indfries og pensionsordningen ophører med at eksistere. Dog er ophøret af en pensionsordning ikke en nedskæring eller indfrielse, hvis pensionsordningen erstattes af en ny pensionsordning, hvis ydelser i realiteten er identiske.

115. Når en nedskæring kun vedrører nogle af de ansatte, der er dækket af pensionsordningen, eller når kun en del af en forpligtelse indfries, omfatter gevinster eller tab en forholdsmæssig andel af de tidligere ikke-indregnede pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår og aktuarmæssige gevinster og tab (samt overgangsbeløb, som i henhold til afsnit 155 (b) stadig ikke er indregnet). Den forholdsmæssige andel

▼B

opgøres på grundlag af forpligtelsernes nutidsværdi før og efter nedskæringen eller indfrielsen, medmindre der under omstændighederne foreligger et mere fornuftigt grundlag. Eksempelvis kan det være passende at anvende gevinster hidrørende fra en nedskæring eller indfrielse af den samme pensionsordning til først at eliminere ikke-indregnede pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår vedrørende den samme pensionsordning.

Eksempel til illustration af afsnit 115

Virksomheden bringer et forretningssegment til ophør, og de ansatte i det ophørte segment vil ikke optjene yderligere ydelser. Dette udgør en nedskæring uden indfrielse. Efter de aktuelle aktuarmæssige forudsætninger (herunder aktuelle markedsrenter og andre aktuelle markedsværdier) umiddelbart før nedskæringen har virksomheden en ydelsesbaseret pensionsforpligtelse med en nettonutidsværdi på 1 000, en ordning med aktiver til dagsværdi af 820 og en akkumuleret ikke-indregnet aktuarmæssig nettogevinst på 50. Virksomheden tog denne standard i anvendelse første gang året før. Dette har forøget nettoforpligtelsen med 100, som virksomheden har valgt at indregne over 5 år (jvf. afsnit 155 (b)). Nedskæringen reducerer forpligtelsens nettonutidsværdi med 100 til 900.

Af de tidligere ikke-indregnede aktuarmæssige gevinster og overgangsbeløb vedrører 10 % (100/1 000) den del af forpligtelsen, som blev elimineret ved nedskæringen. Virkningen af nedskæringen er således følgende:

	Før nedskæring	Gevinst ved nedskæring	Efter nedskæring
Nettonutidsværdi af forpligtelse	1 000	(100)	900
Dagsværdien af ordningens aktiver	(820)	—	(820)
	180	(100)	80
Ikke-indregnede aktuarmæssige gevinster	50	(5)	45
Ikke-indregnet overgangsbeløb ($100 \times {}^{4}/_{5}$)	(80)	8	(72)
Nettoforpligtelse indregnet i balancen	150	(97)	53

Præsentation

Modregning

116. **Virksomheden må kun modregne en ordnings aktiv i en forpligtelse tilknyttet en anden pensionsordning, når virksomheden:**

(a) **har en juridisk ret til at anvende en overdækning af en pensionsordning til indfrielse af forpligtelser i en anden pensionsordning og**

(b) **har til hensigt enten at indfri forpligtelserne netto eller at realisere overdækningen af en pensionsordning og samtidig indfri sin forpligtelse i en anden pensionsordning.**

117. Modregningskriterierne svarer til de kriterier, der er opstillet for finansielle instrumenter i IAS 32: Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation.

Sondring mellem omsætningsaktiver og anlægsaktiver og kortfristede forpligtelser og langfristede forpligtelser

118. Nogle virksomheder adskiller omsætningsaktiver og kortfristede forpligtelser fra anlægsaktiver og langfristede forpligtelser. Denne standard indeholder ikke bestemmelser om, hvorvidt virksomheden skal sondre mellem omsætningsaktiver og anlægsaktiver og kortfristede forpligtelser og langfristede forpligtelser hidrørende fra pensionsydelser.

▼B

Økonomiske elementer af omkostninger vedrørende pensionsydelser

119. Denne standard indeholder ikke bestemmelser om, hvorvidt virksomheden skal præsentere pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår, renteomkostninger og det forventede afkast af ordningens aktiver som elementer af en samlet indtægts- eller omkostningspost i resultatopgørelsen.

Oplysning

120. **Virksomheden skal give følgende oplysninger om ydelsesbaserede pensionsordninger:**

(a) **virksomhedens regnskabspraksis for indregning af aktuarmæssige gevinster og tab,**

(b) **en generel beskrivelse af typen af pensionsordning,**

(c) **en afstemning af de i balancen indregnede aktiver og forpligtelser, med oplysning af mindst:**

(i) **nutidsværdien på balancedagen af ydelsesbaserede pensionsforpligtelser, som er helt uafdækkede,**

(ii) **nutidsværdien (før fradrag af dagsværdien af ordningens aktiver) på balancedagen af ydelsesbaserede pensionsforpligtelser, som er helt eller delvist afdækkede,**

(iii) **dagsværdien af ordningens aktiver på balancedagen,**

(iv) **aktuarmæssige nettogevinster eller nettotab, som ikke er indregnet i balancen (jvf. afsnit 92),**

(v) **pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, som endnu ikke er indregnet i balancen (jvf. afsnit 96),**

(vi) **beløb, som ikke er indregnet som et aktiv som følge af begrænsningen i afsnit 58 (b),**

(vii) **dagsværdien på balancedagen af en eventuel godtgørelsesret, som er indregnet som et aktiv i henhold til afsnit 104A (med en kort beskrivelse af forholdet mellem godtgørelsesretten og den tilknyttede forpligtelse) og**

(viii) **andre beløb, som er indregnet i balancen,**

(d) **beløb medtaget i dagsværdien af ordningens aktiver for:**

(i) **hver kategori af den regnskabsaflæggende virksomheds egne finansielle instrumenter og**

(ii) **ejendomme eller andre aktiver anvendt af den regnskabsaflæggende virksomhed,**

(e) **en afstemning, der viser regnskabsårets bevægelser i den nettoforpligtelse (eller det nettoaktiv), som er indregnet i balancen,**

(f) **de samlede omkostninger indregnet i resultatopgørelsen for hver af følgende samt de regnskabsposter i resultatopgørelsen, hvori de indgår:**

(i) **pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår,**

(ii) **renteomkostninger,**

(iii) **forventet afkast af ordningens aktiver,**

(iv) **forventet afkast af en eventuel godtgørelsesret, som er indregnet som et aktiv i henhold til afsnit 104A, og**

(v) **aktuarmæssige gevinster og tab,**

(vi) **pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår og**

(vii) **virkningen af nedskæring eller indfrielse,**

(g) **det faktiske afkast af ordningens aktiver, såvel som det faktiske afkast af en eventuel ret til godtgørelse, som er indregnet som et aktiv i henhold til afsnit 104A, og**

(h) **de primære anvendte aktuarmæssige forudsætninger på balancedagen, herunder, hvis det er relevant:**

(i) **diskonteringssatser,**

▼B

(ii) **den forventede afkastningsgrad af ordningens aktiver for de i årsregnskabet præsenterede regnskabsår,**

(iii) **den forventede afkastningsgrad af en eventuel godtgørelsesret, som er indregnet som et aktiv i henhold til afsnit 104A, for de i årsregnskabsåret præsenterede regnskabsår,**

(iv) **de forventede lønstigninger (og ændringer i et indeks eller anden variabel specificeret i pensionsordningens formelle eller faktiske vilkår som grundlag for fremtidige stigninger i ydelser),**

(v) **udviklingstendenser i sygesikringsomkostninger og**

(vi) **andre væsentlige anvendte aktuarmæssige forudsætninger.**

Virksomheden skal give oplysning om hver aktuarmæssig forudsætning i absolutte tal (eksempelvis en absolut procentsats) og ikke kun som en margin mellem forskellige procentsatser eller andre variabler.

121. Afsnit 120 (b) kræver en generel beskrivelse af typen af pensionsordning. En sådan beskrivelse skal indeholde en sondring mellem eksempelvis pensionsordninger beregnet ud fra en fast løn og pensionsordninger beregnet ud fra slutlønnen og sygesikringsordninger efter fratrædelse. Der kræves ikke yderligere beskrivelse.

122. Når virksomheden har mere end en ydelsesbaseret pensionsordning, kan oplysninger gives samlet, separat for hver pensionsordning eller i de grupperinger, som anses for at være mest hensigtsmæssige. Det kan være nyttigt at foretage disse grupperinger efter følgende kriterier:

(a) den geografiske placering af pensionsordningerne, eksempelvis ved sondring mellem inden- og udenlandske pensionsordninger eller

(b) hvorvidt pensionsordningerne er forbundet med væsentligt forskellige risici, eksempelvis ved sondring mellem pensionsordninger beregnet ud fra en fast løn og pensionsordninger beregnet ud fra slutlønnen og sygesikringsordninger efter fratrædelse.

Når virksomheden præsenterer oplysninger samlet for en gruppering af ordninger, præsenteres oplysningerne som vejede gennemsnit eller forholdsvist snævre spænd.

123. Afsnit 30 kræver supplerende oplysninger om ydelsesbaserede pensionsordninger med flere virksomheder, som behandles som om de var bidragsbaserede pensionsordninger.

124. Når det kræves af IAS 24, Oplysning om nærtstående parter, skal virksomheden oplyse følgende:

(a) transaktioner med nærtstående parter vedrørende pensionsordninger og

(b) pensionsydelser til nøglepersoner i ledelsen.

125. Når det kræves af IAS 37, Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver, skal virksomheden give oplysning om eventualforpligtelser hidrørende fra pensionsforpligtelser.

ANDRE LANGSIGTEDE PERSONALEYDELSER

126. Andre langsigtede personaleydelser omfatter eksempelvis:

(a) langfristet betalt fravær, eksempelvis anciennitets- eller sabbatorlov,

(b) jubilæums- eller andre anciennitetsydelser,

(c) langsigtede invaliditetsydelser,

(d) overskudsdeling og bonuser til betaling et år eller mere efter det regnskabsår, hvor de ansatte har udført den tilknyttede arbejdsydelse og

(e) udskudt godtgørelse, som er betalt et år eller mere efter det regnskabsår, hvor den er optjent.

127. Målingen af andre langsigtede personaleydelser er normalt ikke forbundet med den samme grad af usikkerhed som målingen af pensionsydelser. Ligeledes medfører introduktion eller ændringer af andre langsigtede personaleydelser sjældent væsentlige omkostninger vedrørende tidligere regnskabsår. Denne standard kræver derfor en forenklet metode til den regnskabsmæssige behandling af andre langsigtede personaleydelser.

▼B

Denne metode adskiller sig fra den krævede regnskabsmæssige behandling af pensionsydelser på følgende punkter:

(a) aktuarmæssige gevinster og tab indregnes straks, og der anvendes ingen »korridor«, og

(b) alle omkostninger vedrørende tidligere regnskabsår indregnes straks.

Indregning og måling

128. **Det indregnede beløb vedrørende en forpligtelse for andre langsigtede personaleydelser skal være det samlede nettobeløb af følgende:**

(a) **nutidsværdien af den ydelsesbaserede forpligtelse på balancedagen (jvf. afsnit 64),**

(b) **med fradrag af dagsværdien på balancedagen af ordningens eventuelle aktiver, hvoraf forpligtelserne direkte skal indfries (jvf. afsnit 102-104).**

Ved målingen af forpligtelsen skal virksomheden anvende afsnit 49-91, med undtagelse af afsnit 54 og 61. Virksomheden skal anvende afsnit 104A ved indregning og måling af en eventuel godtgørelsesret.

129. **For andre langsigtede personaleydelser skal virksomheden indregne følgende nettobeløb som omkostning eller (i henhold til afsnit 58) som indtægt, medmindre en anden international regnskabsstandard kræver eller tillader, at disse beløb optages i et aktivs kostpris:**

(a) **omkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår (jvf. afsnit 63-91),**

(b) **renteomkostninger (jvf. afsnit 82),**

(c) **det forventede afkast af ordningens aktiver (jvf. afsnit 105-107) og en eventuel godtgørelsesret, som er indregnet som et aktiv (jvf. afsnit 104A),**

(d) **aktuarmæssige gevinster og tab, som alle skal indregnes straks,**

(e) **omkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, som alle skal indregnes straks, og**

(f) **virkningen af eventuelle nedskæringer eller indfrielser (jvf. afsnit 109 og 110).**

130. Langsigtede invaliditetsydelser er et eksempel på andre langsigtede personaleydelser. Hvis ydelsesniveauet afhænger af antallet af arbejdsår, opstår der en forpligtelse, når arbejdsydelsen udføres. Målingen af denne forpligtelse afspejler sandsynligheden for, at der vil skulle ske udbetaling samt over hvor lang en tidsperiode, udbetalingen forventes at skulle bibeholdes. Hvis ydelsesniveauet er det samme for alle invaliderede ansatte, uanset hvor mange år, de har været ansat, indregnes de forventede omkostninger for sådanne ydelser, når begivenheden, som medfører langvarig invaliditet, opstår.

Oplysning

131. Selv om denne standard ikke kræver specifikke oplysninger om andre langsigtede personaleydelser, kan andre internationale regnskabsstandarder kræve oplysninger, eksempelvis når omkostninger hidrørende fra sådanne ydelser er af en sådan størrelse, art eller beskaffenhed, at det er relevant at oplyse herom for at forklare virksomhedens indtjening i regnskabsåret (jvf. IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis). Når det kræves af IAS 24, Oplysning om nærtstående parter, skal virksomheden give oplysninger om andre langsigtede personaleydelser til nøglepersoner i ledelsen.

FRATRÆDELSESGODTGØRELSER

132. Denne standard omhandler fratrædelsesgodtgørelser separat fra andre personaleydelser, idet den begivenhed, der medfører en forpligtelse, er afskedigelse frem for arbejdsydelser.

Indregning

133. **Virksomheden skal udelukkende indregne fratrædelsesgodtgørelser som en forpligtelse og indregne disse som omkostning, hvis virksomheden er påviseligt forpligtet til at:**

(a) **afskedige en ansat eller en gruppe ansatte før den normale pensionsalder eller**

▼B

(b) **yde fratrædelsesgodtgørelse som følge af et tilbud, som gives for at tilskynde ansatte til frivillig fratrædelse.**

134. **Virksomheden er udelukkende påviseligt forpligtet til at betale fratrædelsesgodtgørelser, når virksomheden har en detaljeret, formel plan for afskedigelserne og ikke har nogen realistisk mulighed for at trække planen tilbage. Den detaljerede plan skal mindst indeholde følgende:**

(a) **sted, funktion og omtrentligt antal ansatte, som skal afskediges,**

(b) **fratrædelsesgodtgørelser for hver jobklassifikation eller funktion og**

(c) **tidspunktet for planens gennemførelse. Denne skal påbegyndes hurtigst muligt, og skal færdiggøres inden for en periode, der sikrer, at risikoen for væsentlige ændringer af planen er usandsynlig.**

135. Virksomheden kan gennem lovgivning, kontraktlige eller andre aftaler med ansatte eller deres repræsentanter eller en faktisk forpligtelse baseret på forretningspraksis, kutyme eller et ønske om at udvise rimelig opførsel være forpligtet til at foretage udbetalinger (eller andre ydelser) til ansatte, når de afskediges. Sådanne betalinger er fratrædelsesgodtgørelser. Fratrædelsesgodtgørelser er typisk engangsudbetalinger, men kan nogle gange ligeledes omfatte:

(a) stigning i fratrædelsesydelser eller andre pensionsydelser, enten indirekte gennem en pensionsordning eller direkte og

(b) løn indtil udgangen af en specificeret opsigelsesperiode, hvis den ansatte ikke udfører yderligere arbejdsydelse, som tilfører virksomheden økonomiske fordele.

136. Visse personaleydelser forfalder uanset årsagen til, at den ansatte forlader virksomheden. Betaling af sådanne ydelser er sikker (under hensyntagen til eventuelle sikringskrav eller minimumskrav til arbejdsydelse), men tidspunktet for deres betaling er usikker. Selv om sådanne ydelser i nogle lande beskrives som fratrædelseserstatninger, er de pensionsydelser frem for fratrædelsesgodtgørelser, og virksomheden behandler dem regnskabsmæssigt som pensionsydelser. Nogle virksomheder giver et lavere ydelsesniveau ved frivillig fratrædelse efter den ansattes eget ønske (reelt en pensionsydelse) end ved ufrivillig fratrædelse efter virksomhedens ønske. De yderligere ydelser ved ufrivillig fratrædelse er en fratrædelsesgodtgørelse.

137. Fratrædelsesgodtgørelser giver ikke virksomheden fremtidige økonomiske fordele, og indregnes straks som omkostning.

138. Når virksomheden indregner fratrædelsesgodtgørelser, må virksomheden eventuelt også regnskabsmæssigt behandle en nedskæring af fratrædelsesydelser eller andre personaleydelser (jvf. afsnit 109).

Måling

139. **Hvor fratrædelsesgodtgørelser forfalder til betaling mere end et år efter balancedagen, skal de diskonteres ved anvendelse af den i afsnit 78 specificerede diskonteringssats.**

140. **Når virksomheden giver et tilbud for at tilskynde ansatte til frivillig fratrædelse, skal målingen af fratrædelsesgodtgørelserne baseres på det antal ansatte, som forventes at ville acceptere tilbudet.**

Oplysning

141. Hvor der er usikkerhed om, hvor mange ansatte, som vil acceptere tilbudet om fratrædelsesgodtgørelser, foreligger der en eventualforpligtelse. Som krævet af IAS 37, Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver, skal virksomheden give oplysning om eventualforpligtelsen, medmindre der er ringe sandsynlighed for et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer.

142. Som krævet af IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis, skal virksomheden give oplysning om arten og den beløbsmæssige størrelse af en omkostning, hvis den er af en sådan størrelse, art eller beskaffenhed, at det er relevant at oplyse herom for at forklare virksomhedens indtjening i regnskabsåret. Fratrædelsesgodtgørelser kan medføre en omkostning, der kræver oplysning, for at dette krav kan overholdes.

▼B

143. Når det kræves af IAS 24, Oplysning om nærtstående parter, skal virksomheden give oplysning om fratrædelsesgodtgørelser til nøglepersoner i ledelsen.

AKTIEBASERET LØN

144. Aktiebaseret løn omfatter ydelser i form af:

(a) aktier, aktieoptioner og andre egenkapitalinstrumenter udstedt til ansatte til en lavere kurs end den dagsværdi hvortil disse instrumenter ville blive udstedt til tredjepart og

(b) kontante udbetalinger, hvis beløbsmæssige størrelse afhænger af den fremtidige markedskurs på den regnskabsaflæggende virksomheds aktier.

Indregning og måling

145. Denne standard indeholder ikke specifikke indregnings- og målingskrav for aktiebaseret løn.

Oplysning

146. De nedenfor krævede oplysninger er beregnet på at gøre det muligt for regnskabsbrugere at vurdere virkningen af aktiebaseret løn på virksomhedens finansielle stilling, indtjening og pengestrømme. Aktiebaseret løn kan påvirke:

(a) virksomhedens finansielle stilling ved at nødvendiggøre, at virksomheden udsteder egenkapitalinstrumenter eller konverterer finansielle instrumenter, eksempelvis når ansatte eller en medarbejderaflønningsordning har aktieoptioner eller delvist har opfyldt de sikringsbetingelser, som vil gøre det muligt for dem at anskaffe aktieoptioner i fremtiden og

(b) virksomhedens indtjening og pengestrømme ved at reducere størrelsen af de udbetalinger eller andre personaleydelser, som virksomheden yder til ansatte til gengæld for deres arbejdsydelser.

147. **Virksomheden skal oplyse:**

(a) **arten af og vilkårene (herunder eventuelle sikringsbetingelser) for aktiebaserede aflønningsordninger,**

(b) **regnskabspraksis for aktiebaserede aflønningsordninger,**

(c) **de i årsregnskabet indregnede beløb for aktiebaserede aflønningsordninger,**

(d) **antallet af og vilkårene (herunder, hvis det er relevant, udbytte, stemmerettigheder, konverteringsrettigheder, udnyttelsestidspunkt, udnyttelseskurs samt udløbsdato) for virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter, som indgår i aktiebaserede aflønningsordninger (samt, ved aktieoptioner, af de ansatte) ved regnskabsårets begyndelse og slutning. Det skal specificeres, i hvilket omfang de ansattes ret til sådanne instrumenter er endelig erhvervet ved regnskabsårets begyndelse og slutning,**

(e) **antallet af og vilkårene (herunder, hvis det er relevant, udbytte, stemmerettigheder, konverteringsrettigheder, udnyttelsestidspunkt, udnyttelseskurs samt udløbsdato) for egenkapitalinstrumenter udstedt af virksomheden til aktiebaserede aflønningsordninger eller til de ansatte (eller for virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter, som gennem aktiebaserede aflønningsordninger er udloddet til ansatte) i løbet af regnskabsåret samt dagsværdien af modtaget vederlag fra aktiebaserede aflønningsordninger eller ansatte,**

(f) **antallet af, udnyttelsestidspunkt og udnyttelseskurs for aktieoptioner, som er udnyttet i forbindelse med aktiebaserede aflønningsordninger i løbet af regnskabsåret,**

(g) **antallet af aktieoptioner, som indgår i aktiebaserede aflønningsordninger, eller besiddes af ansatte i henhold til sådanne ordninger, som er udløbet i løbet af regnskabsåret og**

(h) **den beløbsmæssige størrelse af samt hovedvilkårene for lån og garantier ydet af den regnskabsaflæggende virksomhed til eller på vegne af aktiebaserede aflønningsordninger.**

▼B

148. **Virksomheden skal ligeledes oplyse:**

(a) **dagsværdien ved regnskabsårets begyndelse og slutning af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter (bortset fra aktieoptioner), som indgår i aktiebaserede aflønningsordninger og**

(b) **dagsværdien på udstedelsestidspunktet af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter (bortset fra aktieoptioner), som er udstedt af virksomheden til aktiebaserede aflønningsordninger eller de ansatte, eller af aktiebaserede aflønningsordninger til de ansatte, i løbet af regnskabsåret.**

Hvis det ikke er praktisk muligt at opgøre dagsværdien af egenkapitalinstrumenterne (bortset fra aktieoptioner), skal dette oplyses.

149. Når virksomheden har mere end en aktiebaseret aflønningsordning, kan oplysningerne gives samlet, separat for hver ordning eller i de grupperinger, som anses for at være mest hensigtsmæssige for vurderingen af virksomhedens forpligtelse til at udstede egenkapitalinstrumenter i henhold til sådanne pensionsordninger samt ændringer i disse forpligtelser i løbet af det aktuelle regnskabsår. Sådanne grupperinger kan eksempelvis være baseret på en sondring mellem den geografiske placering eller ancienniteten af de dækkede grupper af ansatte. Når virksomheden præsenterer oplysninger samlet for en gruppering af ordninger, præsenteres oplysningerne som vejede gennemsnit eller forholdsvist snævre spænd.

150. Når virksomheden har udstedt aktieoptioner til de ansatte eller til en medarbejderaflønningsordning, kan oplysninger gives samlet eller i de grupperinger, som anses for at være mest hensigtsmæssige for vurderingen af antallet og udstedelsestidspunktet for aktiver, som kan udstedes, samt de hermed forbundne indbetalinger. Eksempelvis kan det være nyttigt at skelne mellem optioner som er »out-of-the-money« (hvor udnyttelseskursen overstiger den aktuelle markedskurs) og optioner som er »in-the-money« (hvor den aktuelle markedskurs overstiger udnyttelseskursen). Det kan også være nyttigt at samle oplysninger i grupperinger, som ikke sammendrager optioner med et bredt spænd af udnyttelseskurser eller udnyttelsestidspunkter.

151. Det er hensigten, at de i afsnit 147 og 148 krævede oplysninger skal opfylde formålet med denne standard. Supplerende oplysninger kan være nødvendige for at opfylde kravene i IAS 24, Oplysning om nærtstående parter, hvis virksomheden:

(a) yder aktiebaseret løn til nøglepersoner i ledelsen,

(b) yder aktiebaseret løn i form af instrumenter udstedt af modervirksomheden eller

(c) foretager transaktioner med nærtstående parter i forbindelse med aktiebaserede aflønningsordninger.

152. Hvis der ikke foreligger specifikke indregnings- og målingskriterier for aktiebaserede aflønningsordninger, er det nyttigt for brugere af årsregnskabet at der gives oplysninger om dagsværdien af den regnskabsaflæggende virksomheds finansielle instrumenter, som er anvendt til sådanne pensionsordninger. Men da der ikke er konsensus om den mest hensigtsmæssige måde at opgøre dagsværdien af aktieoptioner, kræver denne standard ikke, at virksomheden oplyser disses dagsværdi.

OVERGANGSBESTEMMELSER

153. Dette afsnit specificerer overgangsbestemmelserne for ydelsesbaserede pensionsordninger. Når virksomheden første gang anvender denne standard på andre personaleydelser, skal virksomheden ligeledes anvende IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis.

154. **Ved førstegangsanvendelse af denne standard skal virksomheden opgøre sin overgangsforpligtelse vedrørende ydelsesbaserede pensionsordninger på dette tidspunkt, som:**

(a) **nutidsværdien af forpligtelsen (jvf. afsnit 64) på tidspunktet, hvor standarden tages i anvendelse,**

(b) **med fradrag af dagsværdien på tidspunktet, hvor standarden tages i anvendelse, af ordningens eventuelle aktiver, hvoraf forpligtelserne direkte skal indfries (jvf. afsnit 102-104),**

(c) **med fradrag af eventuelle pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, som i henhold til afsnit 96 skal indregnes i senere regnskabsår.**

▼B

155. **Hvis overgangsforpligtelsen overstiger den forpligtelse, som ville være blevet indregnet på det samme tidspunkt i henhold til virksomhedens tidligere regnskabspraksis, skal virksomheden foretage et uigenkaldeligt valg om at indregne denne stigning som en del af sin ydelsesbaserede pensionsforpligtelse i henhold til afsnit 54:**

(a) **straks i henhold til IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis eller**

(b) **som omkostning lineært over op til 5 år fra førstegangsanvendelsestidspunktet. Hvis virksomheden vælger (b), skal den:**

(i) **anvende den i afsnit 58 (b) beskrevne begrænsning ved målingen af aktiver indregnet i balancen,**

(ii) **på hver balancedag oplyse: (1) den beløbsmæssige størrelse af den del af stigningen, som endnu ikke er indregnet og (2) den beløbsmæssige størrelse af den del, som er indregnet i det aktuelle regnskabsår,**

(iii) **begrænse indregningen af efterfølgende aktuarmæssige gevinster (men ikke negative pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår) som følger: Hvis en aktuarmæssig gevinst skal indregnes i henhold til afsnit 92 og 93, skal virksomheden kun indregne denne aktuarmæssige gevinst, i det omfang akkumulerede ikke-indregnede aktuarmæssige nettogevinster (før indregning af den aktuarmæssige gevinst) overstiger den ikke-indregnede del af overgangsforpligtelsen og**

(iv) **medtage den tilknyttede del af den ikke-indregnede overgangsforpligtelse ved opgørelsen af eventuelle efterfølgende gevinster eller tab ved indfrielse eller nedskæring.**

Hvis overgangsforpligtelsen er mindre end den forpligtelse, som ville være blevet indregnet på det samme tidspunkt i henhold til virksomhedens tidligere regnskabspraksis, skal virksomheden straksindregne denne reduktion i henhold til IAS 8.

156. Ved førstegangsanvendelse af denne standard omfatter virkningen af ændringen i regnskabspraksis alle aktuarmæssige gevinster og tab hidrørende fra tidligere regnskabsår, selv om disse ligger inden for den i afsnit 92 specificerede 10 %-»korridor«.

Eksempel til illustration af afsnit 154 og 156

Pr. 31. december 1998 omfatter virksomhedens balance en pensionsforpligtelse på 100. Virksomheden tager denne standard i anvendelse pr. 1. januar 1999, hvor forpligtelsens nutidsværdi i henhold til standarden er 1 300, og dagsværdien af ordningens aktiver er 1 000. Den 1. januar 1993 forbedrede virksomheden pensionerne (omkostninger til ikke-sikrede ydelser: 160 og den gennemsnitlige resterende periode på dette tidspunkt indtil sikring: 10 år).

Overgangsvirkningen er som følger:

Forpligtelsens nutidsværdi	1 300
Dagsværdien af ordningens aktiver	(1 000)
Med fradrag af pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, som skal indregnes i senere regnskabsår (160 x $^{4}/_{10}$)	(64)
Overgangsforpligtelse	236
Allerede indregnet forpligtelse	*100*
Stigning i forpligtelse	136

Virksomheden kan vælge enten at indregne stigningen på 136 straks eller over op til 5 år. Valget er uigenkaldeligt.

Pr. 31. december 1999 er forpligtelsens nutidsværdi i henhold til standarden 1 400, og dagsværdien af ordningens aktiver er 1 050. Akkumulerede ikke-indregnede aktuarmæssige nettogevinster fra tidspunktet for standardens anvendelse er 120. Det forventede gennemsnitlige resterende antal arbejdsår for de ansatte, som deltager i pensionsordningen er 8 år. Virksomheden har valgt den praksis at straksindregne alle aktuarmæssige gevinster og tab, som tilladt i henhold til afsnit 93.

▼B

Virkningen af begrænsningen i afsnit 155 (b) (ii) er følgende:

Akkumulerede ikke-indregnede aktuarmæssige nettogevinster	120
Ikke-indregnet del af overgangsforpligtelse (136 x $^{4}/_{5}$)	(109)
Maksimal gevinst, der skal indregnes (afsnit 155 (b) (iii)	11

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

157. **Denne internationale regnskabsstandard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. januar 1999 eller senere, undtagen som specificeret i afsnit 159 og 159A. Virksomheder tilskyndes til at anvende standarden før dette tidspunkt. Hvis virksomheden anvender denne standard på omkostninger for fratrædelsesydelser i årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder før 1. januar 1999, skal virksomheden oplyse, at den har anvendt denne standard i stedet for IAS 19, Retirement Benefit Costs, som blev godkendt i 1993.**

158. Denne standard erstatter IAS 19, *Retirement Benefit Costs*, som blev godkendt i 1993.

159. **Følgende træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2001 eller senere:**

(a) **den ajourførte definition på ordningens aktiver i afsnit 7 samt den tilknyttede definition på aktiver, som besiddes af en fond for langsigtede personaleydelser og anvendelige forsikringspolicer og**

(b) **indregnings- og målingskravene for godtgørelser i afsnit 104A, 128 og 129 og tilknyttede oplysningskrav i afsnit 120(c)(vii), 120(f)(iv), 120(g) og 120(h)(iii).**

Virksomheder tilskyndes til at anvende standarden før dette tidspunkt. Hvis anvendelse før ikrafttrædelsestidspunktet påvirker årsregnskabet, skal virksomheden oplyse herom.

159A. **Ændringerne i 58A træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som afsluttes den 31. maj 2002 eller senere. Virksomheder tilskyndes til at anvende standarden før dette tidspunkt. Hvis tidligere anvendelse har en virkning på årsregnskabet, skal virksomheden oplyse dette.**

160. IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis, finder anvendelse, når virksomheden ændrer sin regnskabspraksis for at afspejle de i afsnit 159 og 159A specificerede ændringer. Ved anvendelsen af disse ændringer med tilbagevirkende kraft, som det kræves af hovedreglen og den tilladte alternative behandling i IAS 8, behandler virksomheden disse ændringer, som om de var anvendt på samme tidspunkt som resten af denne standard.

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD IAS 20

(OPDATERET 1994)

Regnskabsmæssig behandling af offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte

Denne opdaterede internationale regnskabsstandard erstatter den oprindelige standard godkendt af bestyrelsen i november 1982. Standarden vises i det ajourførte format anvendt i internationale regnskabsstandarder fra 1991 og fremefter. Der er ikke foretaget indholdsmæssige ændringer i forhold til den oprindeligt godkendte tekst. Terminologien er i nogle tilfælde blevet ændret, så den stemmer overens med aktuel IASC-praksis.

I maj 1999 medførte IAS 10 (ajourført 1999), Begivenheder efter balancedagen, ændring af afsnit 11. Den ændrede tekst træder i kraft, når IAS 10 (ajourført 1999) træder i kraft, dvs. for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2000 eller senere.

I januar 2001 medførte IAS 41, Landbrug, ændring af afsnit 2. Den ændrede tekst træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2003 eller senere.

▼B

Følgende SIC-fortolkningsbidrag omhandler IAS 20:

— SIC-10: Offentlig støtte — ingen konkret forbindelse til driftsaktiviteter.

INDHOLD

	Afsnit
Anvendelsesområde	1-2
Definitioner	3-6
Offentlige tilskud	7-33
Ikke-monetære offentlige tilskud	23
Præsentation af tilskud tilknyttet aktiver	24-28
Præsentation af tilskud tilknyttet indtægter	29-31
Tilbagebetaling af offentlige tilskud	32-33
Offentlig støtte	34-38
Oplysning	39
Overgangsbestemmelser	40
Ikrafttrædelsestidspunkt	41

Den egentlige standard, der er angivet med fed kursiv, skal læses i sammenhæng med baggrundsmaterialet og implementeringsvejledningen i denne standard og i sammenhæng med »Forord til internationale regnskabsstandarder«. De internationale regnskabsstandarder er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster (jvf. afsnit 12 i forordet).

ANVENDELSESOMRÅDE

1. **Denne standard skal anvendes ved den regnskabsmæssige behandling af og oplysning om offentlige tilskud samt ved oplysning om andre former for offentlig støtte.**

2. Denne standard omhandler ikke:

   (a) de specielle problemer, der opstår i forbindelse med den regnskabsmæssige behandling af offentlige tilskud i årsregnskaber, der afspejler virkningerne af varierende priser, eller i supplerende oplysninger af lignende art,

   (b) offentlig støtte, som ydes til en virksomhed i form af fordele, der ydes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst eller som opgøres eller begrænses på basis af skatteforpligtelser (eksempelvis midlertidige skattefrie perioder, skattemæssige investeringsfradrag, skattemæssige merafskrivninger og reducerede skattesatser),

   (c) en offentlig myndigheds medejerskab af virksomheden og

   (d) offentlige tilskud omfattet af IAS 41, Landbrug.

DEFINITIONER

3. **Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:**

   Offentlige myndigheder omfatter offentlige myndigheder, offentlige institutioner og tilsvarende lokale, nationale eller internationale myndigheder.

   Offentlig støtte er en foranstaltning, der træffes af de offentlige myndigheder, med det formål at yde en bestemt økonomisk fordel til én eller flere virksomheder, der opfylder visse kriterier. Offentlig støtte i denne standards betydning omfatter ikke fordele, der kun ydes indirekte gennem foranstaltninger, der berører de almindelige handelsbetingelser, eksempelvis etablering af infrastruktur i udviklingsområder eller indførelse af handelsrestriktioner over for konkurrenter.

   Offentlige tilskud er støtte, der ydes af en offentlig myndighed i form af overførsel af ressourcer til en virksomhed til gengæld for tidligere eller fremtidig opfyldelse af visse betingelser tilknyttet virksomhedens driftsaktiviteter. Begrebet omfatter ikke de former for offentlig støtte, der ikke med rimelighed kan værdiansættes, samt transaktioner med

▼B

offentlige myndigheder, som ikke kan adskilles fra virksomhedens normale handelstransaktioner ([1])**.**

Aktivrelaterede tilskud er offentlige tilskud, der ydes på den primære betingelse, at en virksomhed, der er berettiget til at få støtte, skal købe, fremstille eller på anden måde anskaffe anlægsaktiver. Der kan også være fastsat sekundære betingelser, der begrænser arten eller placeringen af aktiverne, eller i hvilke regnskabsår, de skal anskaffes eller besiddes.

Indtægtsrelaterede tilskud er offentlige tilskud, der ikke er aktivrelaterede.

Eftergivelseslån er lån, som långiveren påtager sig at eftergive på visse forud aftalte betingelser.

Dagsværdi er det beløb, et aktiv kan omsættes til, ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.

4. Offentlig støtte antager mange former og kan variere både i arten af den støtte, der gives, og i de betingelser, der normalt er knyttet hertil. Formålet med støtten kan være at tilskynde en virksomhed til at slå ind på en kurs, som den normalt ikke ville have valgt uden en sådan støtte.

5. Modtagelsen af offentlig støtte kan være betydningsfuld for udarbejdelsen af en virksomheds årsregnskab af to grunde. For det første skal der, hvis der er blevet overført ressourcer, findes en passende regnskabsmetode til behandling af overførslen. For det andet er det ønskeligt at give en indikation af, i hvilket omfang virksomheden har draget fordel af en sådan støtte i løbet af regnskabsåret. Dette vil medvirke til sammenligneligheden af en virksomheds årsregnskab med årsregnskaber for tidligere regnskabsår samt med årsregnskaber for andre virksomheder.

6. Offentlige tilskud benævnes også nogle gange statstilskud eller subvention.

OFFENTLIGE TILSKUD

7. **Offentlige tilskud, herunder ikke-monetære tilskud til dagsværdi, må ikke indregnes, før der er rimelig sikkerhed for:**

   (a) **at virksomheden vil opfylde de betingelser, der er knyttet til tilskuddet, og**

   (b) **at tilskuddet vil blive modtaget.**

8. Et offentligt tilskud indregnes ikke, før der er rimelig sikkerhed for, at virksomheden vil opfylde de betingelser, der er knyttet til tilskuddet, samt at tilskuddet vil blive modtaget. Modtagelse af et tilskud er ikke i sig selv et afgørende bevis for, at de til tilskuddet knyttede betingelser er blevet eller vil blive opfyldt.

9. Den form, i hvilken et tilskud modtages, påvirker ikke valget af regnskabsmetode til behandling af tilskuddet. Den regnskabsmæssige behandling af et tilskud er derfor ens, hvad enten det modtages i form af likvide beholdninger eller som reduktion af forpligtelser til en offentlig myndighed.

10. Et eftergivelseslån fra en offentlig myndighed behandles som offentligt tilskud, når der er rimelig sikkerhed for, at virksomheden vil opfylde betingelserne for eftergivelse af lånet.

11. Når et offentligt tilskud er indregnet, skal enhver dertil knyttet eventualforpligtelse eller ethvert eventualaktiv behandles i overensstemmelse med IAS 37, Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver.

12. **Offentlige tilskud skal indregnes som indtægt på et systematisk grundlag over de regnskabsår, der er nødvendige for, at tilskuddene kan matches med de tilknyttede omkostninger, for hvilke de skal kompensere. De må ikke indregnes direkte på egenkapitalen.**

13. Der findes to fremgangsmåder for den regnskabsmæssige behandling af offentlige tilskud: kapitalmetoden, hvor tilskuddet indregnes direkte på egenkapitalen, og indtægtsmetoden, hvor tilskuddet indregnes som indtægt over en eller flere regnskabsår.

14. Følgende argumenter anføres for anvendelse af kapitalmetoden:

   (a) offentlige tilskud er en finansieringskilde og skal behandles som sådan i balancen i stedet for indregning i resultatopgørelsen til modregning af de omkostningsposter, som tilskuddene finansierer. Eftersom

([1]) Jvf. også SIC-10: Offentlig støtte — ingen konkret forbindelse til driftsaktiviteter.

▼B

tilskuddene ikke forventes tilbagebetalt, skal de indregnes direkte på egenkapitalen, og

(b) det er uhensigtsmæssigt at indregne offentlige tilskud i resultatopgørelsen, eftersom de ikke er indtjent, men udgør et tilskud fra en offentlig myndighed uden tilknyttede omkostninger.

15. Følgende argumenter anføres for anvendelse af indtægtsmetoden:

(a) da offentlige tilskud modtages fra en anden kilde end aktionærerne, skal de ikke indregnes direkte på egenkapitalen, men indregnes som indtægt i de passende regnskabsår,

(b) offentlige tilskud er sjældent vederlagsfrie. Virksomheden opnår tilskuddene ved at imødekomme betingelserne forbundet med dem og indfri de forudsete forpligtelser. Derfor skal de indregnes som indtægt for at sammenholdes (matches) med de tilknyttede omkostninger, for hvilke tilskuddene skal kompensere, og

(c) da indkomstskat og andre skatter indregnes som omkostning i resultatopgørelsen, er det logisk også at indregne offentlige tilskud, der ydes i forlængelse af finanspolitik, i resultatopgørelsen.

16. Det er et grundlæggende træk ved indtægtsmetoden, at offentlige tilskud indregnes som indtægt på en systematisk og rationel måde over de regnskabsår, der er nødvendige for at matche dem med de tilknyttede omkostninger. Indregning af offentlige tilskud som indtægt på basis af modtagne tilskud er ikke i overensstemmelse med periodiseringsprincippet (jvf. IAS 1, Præsentation af årsregnskaber), og vil derfor kun kunne accepteres, hvis der ikke er andet grundlag for at allokere et tilskud til andre regnskabsår end det, hvori det er modtaget.

17. I de fleste tilfælde kan man umiddelbart fastlægge de regnskabsår, i hvilke omkostninger i forbindelse med offentlige tilskud indregnes af virksomheden, og tilskud modtaget på grundlag af specifikke omkostninger indregnes derfor som indtægt i samme regnskabsår som de tilknyttede omkostninger. Ligeledes bliver tilskud, der vedrører afskrivningsberettigede aktiver, sædvanligvis indtægtsført i de regnskabsår og i det samme forhold, der afskrives på disse aktiver.

18. Tilskud tilknyttet ikke-afskrivningsberettigede aktiver kan også kræve indfrielse af visse forpligtelser og vil derfor blive indregnet som indtægt i de regnskabsår, hvor der har været afholdt omkostninger til indfrielse af forpligtelserne. Eksempelvis kan overdragelsen af en grund betinges af opførelsen af en bygning på stedet, og det kan så være hensigtsmæssigt at indregne erhvervelsen som indtægt over bygningens brugstid.

19. Undertiden modtages tilskud som del af en større støtte af finansiel eller finanspolitisk art, hvortil der knytter sig et antal betingelser. I sådanne tilfælde kræves der omhyggelighed ved fastlæggelsen af, hvilke betingelser der giver anledning til omkostninger og som bestemmer den periode, hvor tilskuddet opnås. Det kan her være hensigtsmæssigt at allokere dele af tilskuddet på ét grundlag og andre dele på et andet grundlag.

20. **Offentlige tilskud, der ydes som godtgørelse for allerede afholdte omkostninger eller tab eller med det formål at yde øjeblikkelig økonomisk støtte til virksomheden, uden at dette medfører yderligere tilknyttede fremtidige omkostninger, skal indregnes som indtægt i det regnskabsår, hvori tilskuddet tildeles, eventuelt som en ekstraordinær post (jvf. IAS 8 Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis).**

21. I stedet for at yde tilskud som tilskyndelse til at påtage sig konkrete omkostninger, gives tilskuddet i visse tilfælde med det formål at yde øjeblikkelig økonomisk støtte til en virksomhed. Sådanne tilskud kan være begrænset til en enkelt virksomhed og vil dermed ikke være tilgængelige for en hel gruppe af tilskudsmodtagere. Det kan i sådanne tilfælde være påkrævet at indregne tilskuddet som indtægt, eventuelt som en ekstraordinær post, i det regnskabsår, hvori virksomheden bliver berettiget til at modtage tilskuddet, ledsaget af oplysninger, der sikrer, at man klart kan vurdere den økonomiske virkning af tilskuddet.

22. Offentlige tilskud kan tildeles en virksomhed som godtgørelse for omkostninger eller tab, afholdt i et foregående regnskabsår. Et sådant tilskud indregnes som indtægt i det regnskabsår, hvori det tildeles, eventuelt som en ekstraordinær post, ledsaget af oplysninger, der sikrer, at man klart kan vurdere den økonomiske virkning af tilskuddet.

▼B

Ikke-monetære offentlige tilskud

23. Et offentligt tilskud kan ydes i form af overførsel af et ikke-monetært aktiv, eksempelvis grund eller andre ressourcer, til brug for virksomheden. I disse tilfælde er det almindeligt at vurdere det ikke-monetære aktivs dagsværdi og behandle både tilskuddet og aktivet regnskabsmæssigt til denne dagsværdi. En anden metode, der undertiden anvendes, består i at indregne både aktiv og tilskud til en nominel værdi.

Præsentation af tilskud tilknyttet aktiver

24. **Offentlige tilskud tilknyttet aktiver, herunder ikke-monetære tilskud til dagsværdi, skal præsenteres i balancen enten som en periodeafgrænsningspost eller ved at fratrække tilskuddet i aktivets regnskabsmæssige værdi.**

25. Der er to acceptable alternative metoder til præsentation af offentlige tilskud (eller relevante dele heraf) tilknyttet aktiver i årsregnskabet.

26. Ifølge den ene metode behandles tilskuddet regnskabsmæssigt som en periodeafgrænsningspost, der indregnes som indtægt på en systematisk og rationel måde over aktivets brugstid.

27. Ifølge den anden metode fratrækkes tilskuddet i aktivets regnskabsmæssige værdi. Tilskuddet indregnes herved som indtægt over et afskrivningsberettiget aktivs brugstid ved anvendelse af reduceret afskrivning.

28. Anskaffelse af aktiver og modtagelse af dertil knyttede tilskud kan forårsage betydelige bevægelser i en virksomheds pengestrømme. Af denne grund samt for at vise bruttoinvesteringen i aktiver, gives ofte oplysning om sådanne bevægelser som separate poster i pengestrømsopgørelsen, uanset om tilskuddet fratrækkes det tilknyttede aktiv ved præsentationen i balancen.

Præsentation af tilskud tilknyttet indtægter

29. Tilskud tilknyttet indkomst præsenteres sommetider som en indtægtspost i resultatopgørelsen, enten separat eller under en generel overskrift som eksempelvis »Anden indtægt«. Alternativt kan tilskuddene fratrækkes ved indregning af de dertil knyttede omkostninger.

30. Tilhængere af førstnævnte metode hævder, at det er uhensigtsmæssigt at modregne indtægter og omkostninger samt at adskillelsen af tilskud fra omkostninger muliggør sammenligningen med andre omkostninger, der ikke berøres af et tilskud. Til støtte for den anden metode hævdes det, at virksomheden sandsynligvis ikke ville have afholdt omkostningerne, hvis tilskuddet ikke havde været tilgængeligt, og præsentationen af omkostningerne uden modregning af støtten derfor vil være vildledende.

31. Begge metoder anses for acceptable ved præsentationen af tilskud tilknyttet indkomst. Det kan være nødvendigt at give oplysning om tilskuddet for at opnå en korrekt forståelse af årsregnskabet. Det er almindeligvis hensigtsmæssigt at give oplysning om tilskuddenes virkning på alle indtægts- og omkostningsposter, der kræves oplyst separat.

Tilbagebetaling af offentlige tilskud

32. **Tilbagebetaling af offentlige tilskud skal behandles regnskabsmæssigt som en regulering af et regnskabsmæssigt skøn (jvf. IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis). Tilbagebetaling af et tilskud tilknyttet indkomst skal først modregnes i ikke-amortiserede periodeafgrænsningsposter, der er indregnet i forbindelse med tilskuddet. I den udstrækning, tilbagebetalingen overstiger en sådan periodeafgrænsningspost, eller der ikke er nogen periodeafgrænsningspost, indregnes tilbagebetalingen som omkostning straks. Tilbagebetalingen af et tilskud tilknyttet et aktiv skal indregnes ved forøgelse af aktivets regnskabsmæssige værdi eller ved reduktion af periodeafgrænsningsposten med det beløb, der skal tilbagebetales. De samlede yderligere afskrivninger, der ville være indregnet som omkostning til dato, hvis virksomheden ikke havde modtaget tilskuddet, indregnes som omkostning straks.**

33. Omstændigheder, der medfører tilbagebetaling af et tilskud tilknyttet et aktiv, kan kræve en overvejelse om mulig værdiforringelse af aktivets nye regnskabsmæssige værdi.

OFFENTLIG STØTTE

34. Definitionen på offentlige tilskud i afsnit 3 omfatter ikke visse former for offentlig støtte, som ikke med rimelighed kan værdiansættes samt transak-

▼B

tioner med en offentlig myndighed, som ikke kan adskilles fra virksomhedens normale handelstransaktioner.

35. Eksempler på støtte, som ikke med rimelighed kan værdiansættes, er vederlagsfri teknisk eller marketing-rådgivning samt garantistillelse. Et eksempel på støtte, som ikke kan adskilles fra virksomhedens normale handelstransaktioner, er en offentlig indkøbspolitik, der sikrer en del af virksomhedens salg. Tilstedeværelsen af fordelen kan være ubestridt, men et eventuelt forsøg på at adskille handelsaktiviteterne fra offentlig støtte kan meget vel være vilkårligt.

36. De i ovenstående eksempler nævnte fordele kan være af en sådan betydning, at det er nødvendigt at give oplysning om støttens art, omfang og varighed for at sikre, at årsregnskabet ikke bliver vildledende.

37. Lån til ingen eller lav rente er en form for offentlig støtte, men fordelen kvantificeres ikke ved beregning af rente.

38. I denne standard omfatter offentlig støtte ikke etablering af infrastruktur ved forbedring af det almindelige transport- og kommunikationsnet og etablering af forbedrede faciliteter, eksempelvis overrisling eller vandforsyning, som vedvarende stilles til rådighed for hele lokalsamfundet.

OPLYSNING

39. **Der skal gives følgende oplysninger:**

(a) **den anvendte regnskabspraksis for offentlige tilskud, herunder hvilken præsentationsform, der anvendes i årsregnskabet,**

(b) **arten og omfanget af de offentlige tilskud, der er indregnet i årsregnskabet, samt angivelse af andre former for offentlig støtte, som virksomheden har draget direkte fordel af og**

(c) **uopfyldte forpligtelser og andre eventualposter tilknyttet den indregnede offentlige støtte.**

OVERGANGSBESTEMMELSER

40. **En virksomhed, der anvender denne standard for første gang, skal:**

(a) **opfylde de relevante oplysningskrav og**

(b) **enten:**

(i) **regulere for ændringen i anvendt regnskabspraksis i sit årsregnskab i overensstemmelse med IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis, eller**

(ii) **alene anvende standardens regnskabsmæssige bestemmelser på tilskud eller dele af tilskud, der tildeles eller skal tilbagebetales efter standardens ikrafttrædelsestidspunkt.**

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

41. **Denne internationale regnskabsstandard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. januar 1984 eller senere.**

▼M5

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 21

Valutaomregning

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1-2
Anvendelsesområde	3-7
Definitioner	8-16
Uddybning af definitionerne	9-16
Funktionel valuta	9-14
Nettoinvestering i en udenlandsk virksomhed	15
Monetære poster	16

▼M5

Sammenfatning af den i denne standard krævede fremgangsmåde	17-19
Præsentation af transaktioner i fremmed valuta i den funktionelle valuta	20-37
Første indregning	20-22
Omregning på efterfølgende balancedage	23-26
Indregning af valutakursforskelle	27-34
Ændring i funktionel valuta	35-37
Anvendelse af en anden præsentationsvaluta end den funktionelle valuta	38-49
Omregning til præsentationsvalutaen	38-43
Omregning af en udenlandsk virksomhed	44-47
Afhændelse af en udenlandsk virksomhed	48-49
Skattemæssige virkninger af alle valutakursforskelle	50
Oplysninger	51-57
Ikrafttrædelsestidspunkt og overgang	58-60
Ophævelse af andre udtalelser	61-62

Denne ajourførte standard erstatter IAS 21 (ajourført 1993), *Valutaomregning*, og skal anvendes for regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.

FORMÅL

1. En virksomhed kan udøve sine aktiviteter i udlandet på to måder. Den kan foretage transaktioner i fremmed valuta, eller den kan have udenlandske virksomheder. Derudover kan en virksomhed præsentere sit årsregnskab i en fremmed valuta. Formålet med denne standard er at foreskrive, hvordan transaktioner i fremmed valuta samt udenlandske virksomheders årsregnskaber indregnes i en virksomheds årsregnskab, og hvordan årsregnskaber omregnes til en præsentationsvaluta.

2. De væsentligste problemstillinger er, hvilken eller hvilke valutakurs(er), der skal anvendes, samt hvordan valutaomregningen præsenteres i årsregnskabet.

ANVENDELSESOMRÅDE

3. ***Standarden finder anvendelse på*** (*)***:***

   (a) regnskabsmæssig behandling af transaktioner og mellemværender i fremmed valuta, bortset fra transaktioner og mellemværender vedrørende afledte finansielle instrumenter, som er omfattet af IAS 39, Finansielle instrumenter: Indregning og måling,

   (b) omregning af resultater og finansiel stilling for udenlandske virksomheder, som er medtaget i virksomhedens årsregnskab ved konsolidering, pro-rata konsolidering eller efter den indre værdis metode,

   og

   (c) omregning af en virksomheds resultater og finansielle stilling til en præsentationsvaluta.

4. IAS 39 finder anvendelse på en række afledte instrumenter i fremmed valuta, og disse ligger således uden for denne standards anvendelsesområde. De afledte instrumenter i fremmed valuta, som ikke er omfattet af IAS 39 (eksempelvis visse afledte instrumenter i fremmed valuta, som er indbygget i andre kontrakter) ligger imidlertid inden for denne standards anvendelsesområde. Denne standard finder desuden anvendelse, når en virksomhed omregner beløb tilknyttet afledte finansielle instrumenter fra den funktionelle valuta til præsentationsvalutaen.

5. Denne standard finder ikke anvendelse på regnskabsmæssig sikring af poster i fremmed valuta, herunder sikring af en nettoinvestering i en udenlandsk virksomhed. IAS 39 finder anvendelse på regnskabsmæssig sikring.

(*) Jvf. også SIC-7, Indførelse af euroen.

▼M5

6. Denne standard finder anvendelse på præsentation af virksomheders årsregnskaber i en fremmed valuta og opstiller krav om, at sådanne årsregnskaber skal angives som værende i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder (IFRS). Hvad angår omregning af økonomiske informationer til en fremmed valuta, som ikke opfylder disse krav, angiver denne standard hvilke oplysninger, der kræves.

7. Denne standard finder ikke anvendelse på præsentation i en pengestrømsopgørelse af pengestrømme hidrørende fra transaktioner i en fremmed valuta eller på omregning af pengestrømme i en udenlandsk virksomhed (jvf. IAS 7, Pengestrømsopgørelsen).

DEFINITIONER

8. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:***

Balancedagens kurs er spotkursen mellem to valutaer på balancedagen.

Valutakursforskel er den forskel, der opstår som følge af omregning af et givent antal valutaenheder til en anden valuta til forskellige valutakurser.

Valutakurs er omvekslingsforholdet mellem to valutaer.

Dagsværdi er det beløb, et aktiv kan omsættes til ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.

Fremmed valuta er en anden valuta end virksomhedens funktionelle valuta.

En udenlandsk virksomhed er en virksomhed, som er tilknyttet den regnskabsaflæggende virksomhed som dattervirksomhed, associeret virksomhed, gennem et joint venture eller som filial, og hvis aktiviteter er beliggende eller udøves i et andet land eller en anden valuta end den regnskabsaflæggende virksomheds.

Funktionel valuta er valutaen inden for de primære økonomiske rammer, hvor virksomheden har sine aktiviteter.

En koncern er en modervirksomhed og alle dens dattervirksomheder.

Monetære poster er valutaenheder, der besiddes, og aktiver og forpligtelser, der modtages eller betales med et antal valutaenheder, der enten er fast eller kan opgøres.

Nettoinvestering i en udenlandsk virksomhed er den regnskabsaflæggende virksomheds kapitalandel i den pågældende virksomheds nettoaktiver.

Præsentationsvaluta er den valuta, årsregnskabet præsenteres i.

Spotkurs er valutakursen ved øjeblikkelig levering.

Uddybning af definitionerne

Funktionel valuta

9. De primære økonomiske rammer, hvor virksomheden har sine aktiviteter, er normalt der, hvor virksomheden primært frembringer og anvender likvider. En virksomhed skal tage følgende faktorer i betragtning i sit valg af funktionel valuta:

(a) den valuta:

(i) der har den væsentligste indvirkning på salgspriser for varer og tjenesteydelser (hvilket ofte vil være den valuta, som salgspriser for varer og tjenesteydelser angives og betales i),

og

(ii) som findes i det land, hvis markedskræfter og lovgivning har størst betydning for salgspriserne for varer og tjenesteydelser.

(b) den valuta, der har den væsentligste indvirkning på løn, materialer og andre omkostninger forbundet med levering af varer og tjenesteydelser (hvilket ofte vil være den valuta, sådanne omkostninger angives og betales i).

10. Følgende faktorer kan desuden være en indikation af en virksomheds funktionelle valuta:

(a) den valuta, som midler fra finansieringsaktiviteter (dvs. udstedelse af gælds- eller egenkapitalinstrumenter) frembringes i.

(b) den valuta, som indbetalinger fra driftsaktiviteter normalt medtages i.

▼M5

11. Følgende yderligere faktorer skal tages i betragtning ved valget af den udenlandske virksomheds funktionelle valuta, og beslutningen om hvorvidt den funktionelle valuta skal være den samme som den regnskabsaflæggende virksomheds funktionelle valuta (den regnskabsaflæggende virksomhed er i denne sammenhæng den virksomhed, som har den udenlandske virksomhed som dattervirksomhed, filial, associeret virksomhed eller joint venture):

    (a) hvorvidt den udenlandske virksomheds aktiviteter udøves som en forlængelse af den regnskabsaflæggende virksomheds aktiviteter frem for at blive udøvet med en væsentlig grad af uafhængighed. Et eksempel på førstnævnte kan være en situation, hvor den udenlandske virksomhed udelukkende sælger varer importeret fra den regnskabsaflæggende virksomhed og betaler salgsavancen til den regnskabsaflæggende virksomhed. Et eksempel på sidstnævnte kan være en situation, hvor virksomheden i al væsentlighed akkumulerer likvider og andre monetære poster, afholder omkostninger, frembringer indtægter og optager lån i den lokale valuta.

    (b) hvorvidt transaktioner med den regnskabsaflæggende virksomhed udgør en stor eller lille del af den udenlandske virksomheds aktiviteter.

    (c) hvorvidt pengestrømme fra den udenlandske virksomheds aktiviteter direkte påvirker pengestrømmene i den regnskabsaflæggende virksomhed og er umiddelbart tilgængelige som betaling til den regnskabsaflæggende virksomhed.

    (d) hvorvidt pengestrømme fra den udenlandske virksomheds aktiviteter er tilstrækkelige til at afdrage eksisterende og forventelige gældsforpligtelser, uden at der skal stilles midler til rådighed fra den regnskabsaflæggende virksomhed.

12. Når det på baggrund af en kombination af de ovenfor anførte indikatorer stadig ikke klart fremgår, hvilken funktionel valuta, der skal vælges, skal der på baggrund af ledelsens vurdering vælges den funktionelle valuta, som giver det mest retvisende billede af den økonomiske virkning af underliggende transaktioner, begivenheder og forhold. Når denne fremgangsmåde anvendes, skal ledelsen lægge vægt på de væsentligste indikatorer i afsnit 9, inden den tager indikatorerne i afsnit 10 og 11 i betragtning, som har til formål yderligere at understøtte valget af virksomhedens funktionelle valuta.

13. En virksomheds funktionelle valuta skal afspejle de underliggende transaktioner, begivenheder og forhold, som er relevante for virksomheden. Derfor skal der efter valg af funktionel valuta ikke foretages ændringer i denne, medmindre der sker en ændring i disse underliggende transaktioner, begivenheder eller forhold.

14. Hvis den funktionelle valuta er en hyperinflationsøkonomis valuta, skal virksomhedens årsregnskab tilpasses i overensstemmelse med IAS 29, Regnskabsaflæggelse i hyperinflationsøkonomier. En virksomhed kan ikke undgå tilpasning i overensstemmelse med IAS 29 ved f.eks. at anvende en anden valuta end den funktionelle valuta, der er valgt i overensstemmelse med denne standard (eksempelvis modervirksomhedens funktionelle valuta) som sin funktionelle valuta.

Nettoinvestering i en udenlandsk virksomhed

15. Virksomheder kan besidde monetære poster, som er tilgodehavende fra eller skyldige til en udenlandsk virksomhed. En post, der hverken er planlagt indfriet eller kan forventes indfriet inden for en overskuelig fremtid, udgør i realiteten en del af virksomhedens nettoinvestering i den udenlandske virksomhed og skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med afsnit 32 og 33. Sådanne monetære poster kan omfatte langfristede tilgodehavender eller lån, men omfatter ikke tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser eller leverandørforpligtelser.

Monetære poster

16. Et monetært aktivs afgørende kendetegn er retten til at modtage (eller en forpligtelse til at overdrage) et antal valutaenheder, der enten er fast eller kan opgøres. Som eksempler herpå kan nævnes: pensioner og andre personaleydelser, som skal betales kontant, hensatte forpligtelser, som skal indfris kontant og kontant udbytte, som indregnes som en forpligtelse. Ligeledes skal en kontrakt vedrørende modtagelse (eller overdragelse) af et variabelt antal af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter eller et variabelt beløb af aktiver, hvor den dagsværdi, der modtages (eller overdrages) svarer til et antal valutaenheder, der enten er fast eller kan opgøres, anses for en monetær post. Modsat er et ikke-monetært aktivs afgørende kendetegn den manglende ret til at modtage (eller forpligtelse til at overdrage) et antal valutaenheder, der enten er fast eller kan opgøres. Som eksempler herpå kan nævnes: forudbetalte beløb for varer og tjenesteydelser

▼M5

(eksempelvis forudbetalt lejeydelse), goodwill, immaterielle aktiver, varebeholdninger, materielle anlægsaktiver og hensatte forpligtelser, som skal indfris ved overdragelse af et ikke-monetært aktiv.

SAMMENFATNING AF DEN I DENNE STANDARD KRÆVEDE FREMGANGSMÅDE

17. Ved udarbejdelsen af årsregnskaber skal hver virksomhed — hvad enten der er tale om en selvstændig virksomhed, en virksomhed med udenlandske aktiviteter (eksempelvis en modervirksomhed) eller en udenlandsk virksomhed (eksempelvis en dattervirksomhed eller en filial) — vælge en funktionel valuta i overensstemmelse med afsnit 9-14. Virksomheden skal omregne poster i fremmed valuta til den funktionelle valuta og fremlægge virkningen af en sådan omregning i overensstemmelse med afsnit 20-37 og 50.

18. Mange regnskabsaflæggende virksomheder omfatter en række individuelle virksomheder (eksempelvis består en koncern af en modervirksomhed og en eller flere dattervirksomheder). Forskellige typer af virksomheder kan, uanset om de er del af en koncern, have investeringer i associerede virksomheder eller joint ventures. De kan også have filialer. Resultaterne og den finansielle stilling for hver enkelt virksomhed, der er omfattet af den regnskabsaflæggende virksomhed, skal omregnes til den valuta, den regnskabsaflæggende virksomhed præsenterer sit årsregnskab i. Denne standard tillader, at en regnskabsaflæggende virksomheds præsentationsvaluta kan være en hvilken som helst valuta (eller flere valutaer). Resultaterne og den finansielle stilling for en enkelt virksomhed, der er omfattet af den regnskabsaflæggende virksomhed, og hvis funktionelle valuta afviger fra præsentationsvalutaen, skal omregnes i overensstemmelse med afsnit 38-50.

19. Denne standard tillader desuden, at en selvstændig virksomhed, som udarbejder årsregnskaber, eller en virksomhed, som udarbejder separate årsregnskaber i overensstemmelse med IAS 27, Koncernregnskaber og separate årsregnskaber, præsenterer sit årsregnskab i en hvilken som helst valuta (eller flere valutaer). Hvis virksomhedens præsentationsvaluta afviger fra den funktionelle valuta, skal virksomhedens resultater og finansielle stilling også omregnes til præsentationsvalutaen i overensstemmelse med afsnit 38-50.

PRÆSENTATION AF TRANSAKTIONER I FREMMED VALUTA I DEN FUNKTIONELLE VALUTA

Første indregning

20. En transaktion i fremmed valuta er en transaktion, som finder sted eller skal afregnes i en fremmed valuta, herunder transaktioner, der finder sted, når virksomheden:

    (a) køber eller sælger varer eller tjenesteydelser i fremmed valuta,

    (b) låner eller udlåner midler, hvor de skyldige eller tilgodehavende beløb er i fremmed valuta,

    eller

    (c) på anden måde anskaffer eller afhænder aktiver eller påtager sig eller indfrier forpligtelser i fremmed valuta.

21. ***En transaktion i fremmed valuta skal på tidspunktet for første indregning i den funktionelle valuta registreres ved omregning af beløbet i fremmed valuta til den på transaktionstidspunktet gældende spotkurs mellem den funktionelle valuta og den fremmede valuta.***

22. Transaktionsdagen er den dag, hvor transaktionen for første gang opfylder kriterierne for indregning i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder (IFRS). Af praktiske grunde anvendes ofte en kurs, der er tilnærmet transaktionsdagens kurs. Eksempelvis kan en gennemsnitlig valutakurs for en uge eller en måned anvendes på alle transaktioner i den pågældende valuta i løbet af denne periode. Dog er anvendelsen af en gennemsnitlig valutakurs for en periode uhensigtsmæssig ved væsentlige valutakursudsving.

Omregning på efterfølgende balancedage

23. ***På hver balancedag skal:***

    (a) monetære poster i fremmed valuta omregnes ved anvendelse af balancedagens kurs,

▼M5

(b) ikke-monetære poster, som måles på grundlag af historisk kostpris i fremmed valuta, omregnes ved anvendelse af transaktionsdagens kurs,

og

(c) ikke-monetære poster, som måles til dagsværdi i fremmed valuta, omregnes ved anvendelse af gældende valutakurser på det tidspunkt, hvor dagsværdien blev opgjort.

24. Den regnskabsmæssige værdi af en post opgøres i sammenhæng med andre relevante standarder. Eksempelvis kan materielle anlægsaktiver måles i forhold til dagsværdien eller historisk kostpris i overensstemmelse med IAS 16, Materielle anlægsaktiver. Uanset om den regnskabsmæssige værdi opgøres på grundlag af historisk kostpris eller dagsværdi, skal beløb, som er opgjort i fremmed valuta efterfølgende omregnes til den funktionelle valuta i overensstemmelse med denne standard.

25. Den regnskabsmæssige værdi af visse poster opgøres ved at sammenligne to eller flere beløb. Eksempelvis måles den regnskabsmæssige værdi af varebeholdninger til den laveste værdi af kostpris og nettorealiseringsværdi i overensstemmelse med IAS 2, Varebeholdninger. Tilsvarende måles den regnskabsmæssige værdi af et aktiv, hvor der er indikation af værdiforringelse, til den laveste værdi af den regnskabsmæssige værdi før mulige tab ved værdiforringelse og genindvindingsværdien i overensstemmelse med IAS 36, Værdiforringelse af aktiver. Hvis der er tale om et ikke-monetært aktiv, som måles i fremmed valuta, skal den regnskabsmæssige værdi opgøres ved at sammenligne:

(a) kostprisen eller den regnskabsmæssige værdi, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt, omregnet til den på tidspunktet for opgørelsen af beløbet gældende valutakurs (dvs. transaktionsdagens kurs for en post målt på grundlag af historisk kostpris)

og

(b) nettorealiseringsværdien eller genindvindingsværdien, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt, omregnet til den på tidspunktet for opgørelsen af værdien gældende valutakurs (dvs. balancedagens kurs).

Virkningen af denne sammenligning kan være, at der i den funktionelle valuta bliver indregnet et tab ved værdiforringelse, som ikke ville blive indregnet i den fremmede valuta og omvendt.

26. Når der er flere mulige valutakurser, anvendes den kurs, som de fremtidige pengestrømme, som transaktionen eller mellemværendet repræsenterer, kunne have været afviklet til, hvis disse pengestrømme havde fundet sted på målingstidspunktet. Hvis der midlertidigt ikke kan ske omveksling mellem to valutaer, anvendes den første kurs, som muliggør omveksling efter udløbet af denne midlertidige periode.

Indregning af valutakursforskelle

27. Som beskrevet i afsnit 3, finder IAS 39 anvendelse på regnskabsmæssig sikring af poster i fremmed valuta. Anvendelse af regnskabsmæssig sikring kræver, at en virksomhed foretager en anden regnskabsmæssig behandling af visse valutakursforskelle, end der kræves i denne standard. Eksempelvis kræver IAS 39, at valutakursforskelle ved monetære poster, som kan betegnes som sikringsinstrumenter ved sikring af pengestrømme, ved første indregning medtages i egenkapitalen, i det omfang sikringen er effektiv.

28. ***Valutakursforskelle hidrørende fra indfrielsen af monetære poster eller omregning af monetære poster til valutakurser, som afviger fra de valutakurser, der blev anvendt, da posterne første gang blev indregnet i regnskabsåret eller i tidligere årsregnskaber, skal indregnes i resultatet for det regnskabsår, hvor de opstår, med undtagelse af de i afsnit 32 angivne tilfælde.***

29. Når monetære poster hidrører fra en transaktion i fremmed valuta, og der er sket en ændring i valutakursen mellem transaktionstidspunktet og afregningstidspunktet, opstår der en valutakursforskel. Når transaktionen afregnes i det regnskabsår, hvor den opstod, indregnes alle valutakursforskelle i dette regnskabsår. Hvis transaktionen imidlertid afregnes i et efterfølgende regnskabsår, lægges ændringen i valutakursen i hvert regnskabsår til grund for opgørelsen af den valutakursforskel, der indregnes i hvert regnskabsår frem til afregningstidspunktet.

30. ***Hvis en gevinst eller et tab på en ikke-monetær post indregnes direkte på egenkapitalen, skal hvert valutakurselement forbundet med denne gevinst eller dette tab indregnes direkte på egenkapitalen. Hvis en gevinst eller et tab på en ikke-monetær post derimod indregnes i resultatet, skal et valu-***

▼M5

takurselement forbundet med denne gevinst eller dette tab indregnes i resultatet.

31. I andre standarder kræves det, at visse gevinster eller tab indregnes direkte på egenkapitalen. Eksempelvis kræver IAS 16, at visse gevinster eller tab hidrørende fra en omvurdering af materielle anlægsaktiver indregnes direkte på egenkapitalen. Når et sådant aktiv måles i en fremmed valuta, kræves det i henhold til afsnit 23(c) i denne standard, at den omvurderede værdi omregnes til valutakursen på det tidspunkt, hvor værdien blev opgjort, hvorved der opstår en valutakursforskel, som ligeledes indregnes på egenkapitalen.

32. ***Valutakursforskelle, som opstår i forbindelse med en monetær post, der udgør en del af en regnskabsaflæggende virksomheds nettoinvestering i en udenlandsk virksomhed (jvf. afsnit 15), skal indregnes i resultatet i den regnskabsaflæggende virksomheds separate årsregnskab eller den enkelte udenlandske virksomheds årsregnskab. I årsregnskaber, som både omfatter den udenlandske virksomhed og den regnskabsaflæggende virksomhed (f.eks. et koncernregnskab, hvis den udenlandske virksomhed er en dattervirksomhed), skal sådanne valutakursforskelle første gang indregnes som et separat element af egenkapitalen, og ved afhændelse af nettoinvesteringen skal de indregnes i resultatet i overensstemmelse med afsnit 48.***

33. Hvis en monetær post udgør en del af en regnskabsaflæggende virksomheds nettoinvestering i en udenlandsk virksomhed og er angivet i den regnskabsaflæggende virksomheds funktionelle valuta, opstår der en valutakursforskel i den udenlandske virksomheds årsregnskab i overensstemmelse med afsnit 28. Hvis en sådan post angives i den udenlandske virksomheds funktionelle valuta, opstår der på tilsvarende vis en valutakursforskel i den regnskabsaflæggende virksomheds separate årsregnskab i overensstemmelse med afsnit 28. Sådanne valutakursforskelle omklassificeres til det separate element af egenkapitalen i det årsregnskab, som omfatter både den udenlandske virksomhed og den regnskabsaflæggende virksomhed (dvs. det årsregnskab, hvor den udenlandske virksomhed konsolideres, pro rata-konsolideres eller behandles regnskabsmæssigt ved brug af den indre værdis metode). En monetær post, som udgør en del af den regnskabsaflæggende virksomheds nettoinvestering i en udenlandsk virksomhed, kan imidlertid angives i en anden valuta end både den regnskabsaflæggende virksomheds og den udenlandske virksomheds funktionelle valuta. De valutakursforskelle, der opstår som følge af omregning af den monetære post til den regnskabsaflæggende virksomheds og den udenlandske virksomheds funktionelle valutaer omklassificeres ikke til det separate element af egenkapitalen i det årsregnskab, der omfatter både den udenlandske virksomhed og den regnskabsaflæggende virksomhed (dvs. de er fortsat indregnet i resultatet).

34. Hvis en virksomhed foretager bogføring og registrering i en anden valuta end den funktionelle valuta, skal virksomheden på tidspunktet for udarbejdelsen af årsregnskabet omregne alle beløb til den funktionelle valuta i overensstemmelse med afsnit 20-26. Dette giver samme beløb i den funktionelle valuta, som ville være fremkommet, hvis posterne oprindeligt var blevet registreret i den funktionelle valuta. Eksempelvis omregnes monetære poster til den funktionelle valuta ved anvendelse af balancedagens kurs, og ikke-monetære poster, som måles på grundlag af historisk kostpris, omregnes ved anvendelse af kursen på tidspunktet for den transaktion, der gav anledning til indregningen.

Ændring i funktionel valuta

35. ***Når den funktionelle valuta i en virksomhed ændres, skal virksomheden fremadrettet fra tidspunktet for ændringen anvende de omregningsprocedurer, der er gældende for den nye funktionelle valuta.***

36. Som nævnt i afsnit 13 skal en virksomheds funktionelle valuta afspejle de underliggende transaktioner, begivenheder og forhold, som er relevante for virksomheden. Derfor kan der, efter valget af funktionel valuta er truffet, kun foretages ændringer i den funktionelle valuta, hvis der sker en ændring i disse underliggende transaktioner, begivenheder og forhold. Eksempelvis kan en ændring i den valuta, der har den væsentligste indvirkning på salgspriser for varer og tjenesteydelser, føre til en ændring i virksomhedens funktionelle valuta.

37. Der foretages fremadrettet regnskabsmæssig behandling af virkningen af en ændring i den funktionelle valuta. Det vil sige, at en virksomhed omregner alle poster til den nye funktionelle valuta ved anvendelse af den på tidspunktet for ændringen gældende valutakurs. De deraf følgende omregnede beløb for ikke-monetære poster behandles til historisk kostpris. Valutakursforskelle, der opstår som følge af omregning af en udenlandsk

▼M5

virksomhed, der tidligere blev klassificeret i egenkapitalen i overensstemmelse med afsnit 32 og 39(c), indregnes ikke i resultatet, før virksomheden afhændes.

ANVENDELSE AF EN ANDEN PRÆSENTATIONSVALUTA END DEN FUNKTIONELLE VALUTA

Omregning til præsentationsvalutaen

38. En virksomhed kan præsentere sit årsregnskab i en hvilken som helst valuta (eller flere valutaer). Hvis præsentationsvalutaen afviger fra virksomhedens funktionelle valuta, skal virksomheden omregne sine resultater og sin finansielle stilling til præsentationsvalutaen. Som eksempel kan nævnes, at hvis en koncern omfatter individuelle virksomheder med forskellige funktionelle valutaer, skal resultaterne og den finansielle stilling for hver virksomhed angives i en fælles valuta, så der kan udarbejdes et koncernregnskab.

39. ***Resultaterne og den finansielle stilling for en virksomhed, hvis funktionelle valuta ikke er en hyperinflationsøkonomis valuta, skal omregnes til en anden præsentationsvaluta ved anvendelse af følgende procedurer:***

    (a) aktiver og forpligtelser i balancen for hvert præsenteret regnskabsår (herunder også sammenligningstal) skal omregnes til kursen på den pågældende balancedag,

    (b) indtægter og omkostninger i resultatopgørelsen for hvert præsenteret regnskabsår (herunder også sammenligningstal) skal omregnes til kurserne på transaktionsdagene,

    og

    (c) alle deraf følgende valutakursforskelle skal indregnes som et separat element af egenkapitalen.

40. Af praktiske grunde anvendes der ofte ved omregning af indtægts- og omkostningsposter en tilnærmet valutakurs for transaktionsdagene, eksempelvis en gennemsnitlig valutakurs for perioden. Dog er anvendelsen af en gennemsnitlig valutakurs for en periode uhensigtsmæssig ved væsentlige valutakursudsving.

41. De i afsnit 39(c) omtalte valutakursforskelle hidrører fra:

    (a) omregning af indtægter og omkostninger til kursen på transaktionsdagene kurser og aktiver og forpligtelser til kursen på balancedagene. Sådanne valutakursforskelle opstår både i forbindelse med indtægts- og omkostningsposter, der indregnes i resultatet, og poster indregnet direkte på egenkapitalen.

    (b) omregning af nettoaktiver primo til en kurs på balancedagen, som afviger fra balancedagens kurs i tidligere regnskabsår.

    Disse valutakursforskelle indregnes ikke i resultatet, idet valutakursændringerne har ingen eller ringe direkte virkning på aktuelle og fremtidige pengestrømme fra driften. Når valutakursforskellene vedrører en udenlandsk virksomhed, som er en del af koncernen, men ikke 100 % ejet, skal akkumulerede valutakursforskelle, som hidrører fra omregning og er tilknyttet minoritetsinteresser, allokeres til og præsenteres som en del af minoritetsinteressen i koncernbalancen.

42. ***Resultaterne og den finansielle stilling for en virksomhed, hvis funktionelle valuta er en hyperinflationsøkonomis valuta, skal omregnes til en anden præsentationsvaluta ved anvendelse af følgende procedurer:***

    (a) alle beløb (dvs. aktiver, forpligtelser, egenkapitalposter, indtægter og omkostninger, herunder sammenligningstal) skal omregnes til kursen på den seneste balancedag bortset fra,

    at

    (b) når beløb omregnes til en ikke-hyperinflationsøkonomis valuta, skal sammenligningstallene udgøres af de beløb, der blev præsenteret som regnskabsårets aktuelle beløb i årsregnskabet for relevante tidligere regnskabsår (dvs. uden regulering for efterfølgende ændringer i prisniveauet eller efterfølgende valutakursændringer)

43. ***Når en virksomheds funktionelle valuta er en hyperinflationsøkonomis valuta, skal virksomheden tilpasse sit årsregnskab i overensstemmelse med IAS 29, Regnskabsaflæggelse i hyperinflationsøkonomier, før virksomheden anvender den omregningsmetode, der er beskrevet i afsnit 42, undtagen for sammenligningstal, som omregnes til en ikke-hyperinflationsøkonomis valuta (jvf. afsnit 42(b)). Når en økonomi ikke længere er***

▼M5

hyperinflationær, og virksomheden ophører med at tilpasse sit årsregnskab i overensstemmelse med IAS 29, skal virksomheden som historisk kostpris ved omregning til præsentationsvalutaen anvende beløb, der er tilpasset prisniveauet på tidspunktet for virksomhedens ophør med tilpasning af sit årsregnskab.

Omregning af en udenlandsk virksomhed

44. Ud over afsnit 38-43 finder afsnit 45-47 anvendelse, når en udenlandsk virksomheds resultater og finansielle stilling skal omregnes til en præsentationsvaluta, således at den udenlandske virksomhed kan blive omfattet af den regnskabsaflæggende virksomheds årsregnskab ved konsolidering, pro rata-konsolidering eller efter den indre værdis metode.

45. Indarbejdelsen af en udenlandsk virksomheds resultater og finansielle stilling i den regnskabsaflæggende virksomheds resultater og finansielle stilling foretages efter normale konsolideringsprocedurer, såsom eliminering af koncernmellemværender og en dattervirksomheds koncerninterne transaktioner (jvf. IAS 27, Koncernregnskaber og separate årsregnskaber, og IAS 31, Kapitalandele i joint ventures). Et koncerninternt monetært aktiv (eller en forpligtelse) kan imidlertid ikke, hvad enten den er kortfristet eller langfristet, elimineres i den tilsvarende koncerninterne forpligtelse (eller aktiv), uden at der redegøres for resultaterne af kursudsving i koncernregnskabet. Det skyldes, at den monetære post udgør en forpligtelse til at konvertere en valuta til en anden valuta, og udsætter den regnskabsaflæggende virksomhed for en gevinst eller et tab som følge af kursudsving. I en regnskabsaflæggende virksomheds koncernregnskab skal sådanne valutakursforskelle derfor fortsat indregnes i resultatet eller, hvis de opstår som følge af de i afsnit 32 beskrevne omstændigheder, klassificeres som egenkapital indtil afhændelsen af den udenlandske virksomhed.

46. Når en udenlandsk virksomheds årsregnskab er udarbejdet pr. en anden dato end den regnskabsaflæggende virksomheds årsregnskab, udarbejder den udenlandske virksomhed ofte supplerende beretninger pr. samme dato som den regnskabsaflæggende virksomheds årsregnskab. I modsat fald tillader IAS 27, at der anvendes en anden balancedag, forudsat at der ikke er en forskel på mere end tre måneder, og at der foretages reguleringer for virkningerne af eventuelle væsentlige transaktioner eller andre begivenheder, som opstår mellem de forskellige datoer. I sådanne tilfælde omregnes den udenlandske virksomheds aktiver og forpligtelser til den på balancedagen for den udenlandske virksomhed gældende kurs. Der foretages reguleringer for væsentlige ændringer i valutakurser frem til balancedagen i den regnskabsaflæggende virksomhed i overensstemmelse med IAS 27. Der benyttes samme fremgangsmåde ved anvendelsen af den indre værdis metode for associerede virksomheder og joint ventures og anvendelsen af pro rata-konsolidering for joint ventures i overensstemmelse med IAS 28, Investeringer i associerede virksomheder, og IAS 31.

47. ***Eventuel goodwill hidrørende fra overtagelsen af en udenlandsk virksomhed og eventuelle reguleringer af aktivers og forpligtelsers regnskabsmæssige værdi til dagsværdi hidrørende fra overtagelsen af den udenlandske virksomhed behandles som aktiver og forpligtelser i den udenlandske virksomhed. De skal således angives i den udenlandske virksomheds funktionelle valuta og omregnes til balancedagens kurs i overensstemmelse med afsnit 39 og 42.***

Afhændelse af en udenlandsk virksomhed

48. ***Ved afhændelsen af en udenlandsk virksomhed skal akkumulerede valutakursforskelle, som er udskudt i det separate egenkapitalelement vedrørende den udenlandske virksomhed, indregnes i resultatet, når gevinsten eller tabet ved afhændelsen er indregnet.***

49. En virksomhed kan afhænde sin kapitalandel i en udenlandsk virksomhed gennem salg, likvidation, tilbagebetaling af selskabskapital eller nedlæggelse af hele eller dele af virksomheden. Udbetaling af udbytte er udelukkende en del af afhændelsen, når det udgør en tilbagebetaling af investeringen, eksempelvis når udbyttet udbetales af overskud før overtagelsen. Ved delvis afhændelse medtages udelukkende den forholdsmæssige andel af den tilknyttede akkumulerede valutakursforskel i gevinsten eller tabet. En nedskrivning af en udenlandsk virksomheds regnskabsmæssige værdi udgør ikke en delvis afhændelse. Derfor indregnes der ikke nogen del af den udskudte kursgevinst eller de udskudte kurstab i resultatet, når nedskrivningen foretages.

▼M5

SKATTEMÆSSIGE VIRKNINGER AF ALLE VALUTAKURSFORSKELLE

50. Gevinster og tab på transaktioner i fremmed valuta og valutakursforskelle hidrørende fra omregning af en virksomheds (herunder en udenlandsk virksomheds) resultater og finansielle stilling til en anden valuta kan have skattemæssige virkninger. IAS, Indkomstskatter, finder anvendelse på sådanne skattemæssige virkninger.

OPLYSNINGER

51. ***I afsnit 53 og 55-57 gælder henvisninger til 'funktionel valuta' for koncerners vedkommende modervirksomhedens funktionelle valuta.***

52. ***En virksomhed skal oplyse:***

    (a) den beløbsmæssige størrelse af valutakursforskelle indregnet i resultatet, undtagen når disse opstår i forbindelse med finansielle instrumenter, som måles til dagsværdi over resultatet i overensstemmelse med IAS 39,

    og

    (b) nettokursforskelle klassificeret som et separat element af egenkapitalen samt en afstemning af den beløbsmæssige størrelse af sådanne valutakursforskelle ved begyndelsen og slutningen af regnskabsåret.

53. ***Når præsentationsvalutaen afviger fra den funktionelle valuta, skal dette angives, og den funktionelle valuta skal oplyses sammen med årsagen til, at der anvendes en anden præsentationsvaluta.***

54. ***Hvis der foretages en ændring i den funktionelle valuta enten i den regnskabsaflæggende virksomhed eller i en væsentlig udenlandsk virksomhed, skal dette oplyses sammen med årsagen til denne ændring i den funktionelle valuta.***

55. ***Hvis en virksomhed præsenterer sit årsregnskab i en anden valuta end den funktionelle valuta, skal virksomheden kun angive, at årsregnskabet er i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder (IFRS), hvis det er i overensstemmelse med alle bestemmelser i de relevante standarder og relevante fortolkningsbidrag til disse standarder, herunder den omregningsmetode, der er angivet i afsnit 39 og 42.***

56. En virksomhed præsenterer undertiden sit årsregnskab eller anden økonomisk information i en anden valuta end den funktionelle valuta uden at opfylde kravene i afsnit 55. Som eksempel herpå kan nævnes en virksomhed, som kun omregner udvalgte poster fra sit årsregnskab til en anden valuta. Et andet eksempel er en virksomhed, hvis funktionelle valuta ikke er en hyperinflationsøkonomis valuta, som omregner sit årsregnskab til en anden valuta ved at omregne alle poster til kursen på den seneste balancedag. Sådanne omregninger er ikke i overensstemmelse med de internationale regnskabsstander (IFRS), og der kræves oplysninger som beskrevet i afsnit 57.

57. ***Hvis en virksomhed præsenterer sit årsregnskab eller anden økonomisk information i en valuta, som afviger fra enten den funktionelle valuta eller præsentationsvalutaen, og kravene i afsnit 55 ikke er opfyldt, skal virksomheden:***

    (a) klart beskrive oplysningerne som supplerende for at adskille disse oplysninger fra oplysninger, som er i overensstemmelse med de internationale regnskabsstander (IFRS),

    (b) oplyse om, hvilken valuta de supplerende oplysninger er præsenteret i,

    og

    (c) oplyse om virksomhedens funktionelle valuta og den anvendte omregningsmetode ved opgørelsen af de supplerende oplysninger.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT OG OVERGANG

58. ***Virksomheder skal anvende denne standard for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.***

59. ***Virksomheder skal anvende afsnit 47 fremadrettet for alle overtagelser, der har fundet sted efter begyndelsen af det regnskabsår, hvor denne standard anvendes for første gang. Det er tilladt at anvende afsnit 47***

▼M5

med tilbagevirkende kraft for tidligere overtagelser. Ved overtagelse af en udenlandsk virksomhed, som behandles fremadrettet, men som fandt sted før det tidspunkt, hvor denne standard blev anvendt første gang, skal virksomheden ikke tilpasse tidligere regnskabsår og kan derfor, hvor det findes hensigtsmæssigt, behandle reguleringer af goodwill og dagsværdi hidrørende fra overtagelsen som aktiver og forpligtelser i virksomheden frem for aktiver og forpligtelser i den udenlandske virksomhed. Derfor er disse reguleringer af goodwill og dagsværdi enten allerede angivet i virksomhedens funktionelle valuta, eller de er ikke-monetære poster i fremmed valuta, som præsenteres ved anvendelse af valutakursen på overtagelsestidspunktet.

60. ***Alle andre ændringer, som hidrører fra anvendelsen af denne standard, skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IAS 8, Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl.***

OPHÆVELSE AF ANDRE UDTALELSER

61. Denne standard erstatter IAS 21, Valutaomregning (ajourført 1993).

62. Denne standard erstatter følgende konklusionsgrundlag:

    (a) SIC-11, Valutaomregning—aktivering af tab som følge af kraftige devalueringer,

    (b) SIC-19, Rapporteringsvaluta—måling og præsentation af årsregnskaber i henhold til IAS 21 og IAS 29 og

    (c) SIC-30, Rapporteringsvaluta—omregning fra målingsvaluta til præsentationsvaluta.

▼M5

APPENDIKS

Ændringer af andre udtalelser

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard i et tidligere regnskabsår, finder ændringerne anvendelse for det tidligere regnskabsår.

A1. Afsnit 25 og 26 i IAS 7, Pengestrømsopgørelsen, ændres som følger:

25. ***Pengestrømme fra transaktioner i fremmed valuta skal indregnes i virksomhedens funktionelle valuta ved omregning af beløb i fremmed valuta til den på betalingsdagen gældende valutakurs mellem den funktionelle valuta og den fremmede valuta.***

26. ***Pengestrømme i udenlandske dattervirksomheder skal omregnes til de på betalingsdagene gældende valutakurser mellem den funktionelle valuta og den fremmede valuta.***

A2. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 12, *Indkomstskatter*:

Afsnit 1 i Introduktionen (nu nummer IN2) ændres som følger:

IN2. …

Desuden er der visse midlertidige forskelle, der ikke er tidsbestemte afvigelser, eksempelvis midlertidige forskelle, der opstår når:

(a) En virksomheds ikke-monetære aktiver og forpligtelser måles i virksomhedens funktionelle valuta, men virksomhedens skattepligtige indkomst eller skattepligtige underskud (og således den skattemæssige værdi af virksomhedens ikke-monetære aktiver og forpligtelser) opgøres i en anden valuta,

(b) …

Afsnit 41 og 62 ændres som følger:

41. En virksomheds ikke-monetære aktiver og forpligtelser måles i virksomhedens funktionelle valuta (jvf. IAS 21, Valutaomregning). Opgøres virksomhedens skattepligtige indkomst eller skattemæssige underskud (og således den skattemæssige værdi af virksomhedens ikke-monetære aktiver og forpligtelser) i en anden valuta, medfører ændringer i valutakursen midlertidige forskelle, som fører til indregning af en udskudt skatteforpligtelse eller (jvf. afsnit 24) et udskudt skatteaktiv. Den deraf følgende udskudte skat indregnes som indtægt eller omkostning i resultatet (jvf. afsnit 58).

62. De internationale regnskabsstandarder (IFRS) kræver eller tillader, at visse poster indregnes direkte på egenkapitalen. Eksempler på sådanne poster er:

…

(c) valutakursforskelle, der opstår ved omregning af en udenlandsk virksomheds årsregnskab (jvf. IAS 21, Valutaomregning),

og

…

A3. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 29 *Regnskabsaflæggelse i hyperinflationsøkonomier*:

Afsnit 1 ændres som følger:

1. ***Denne standard skal anvendes på de enkelte årsregnskaber, herunder koncernregnskaber, for virksomheder, hvis funktionelle valuta er en hyperinflationsøkonomis valuta.***

Afsnit 8 ændres som følger:

8. ***Årsregnskabet for en virksomhed, hvis funktionelle valuta er en hyperinflationsøkonomis valuta, skal, uanset om det er baseret på den historiske kostprismetode eller dagsværdimetoden, angives i den på balancedagen gældende måleenhed. De af IAS 1,*** **Præsentation af årsregnskaber,** ***krævede sammenligningstal for det foregående regnskabsår og eventuelle oplysninger vedrørende tidligere regnskabsår skal ligeledes angives i den på balancedagen gældende måleenhed. Med hensyn til præsentation af sammenligningstal i en anden præsentationsvaluta finder afsnit 42(b) og 43 i IAS 21,*** **Valutaomregning,** ***(ajourført 2003) anvendelse.***

▼**M5**

Afsnit 17 ændres som følger:

17. I nogle tilfælde er et generelt prisindeks ikke tilgængeligt for de regnskabsår, hvor denne standard kræver inflationskorrektion af materielle anlægsaktier. I disse tilfælde kan det være nødvendigt at anvende et skøn baseret på eksempelvis valutakursændringer mellem den funktionelle valuta og en forholdsvis stabil udenlandsk valuta.

Afsnit 23 er ophævet.

Afsnit 31 ændres som følger:

31. Gevinster eller tab på den monetære nettostilling skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med afsnit 27 og 28.

Afsnit 34 ændres som følger:

34. Sammenligningstal for det foregående regnskabsår skal, uanset om de var baseret på den historiske kostprismetode eller dagsværdimetoden, inflationskorrigeres i henhold til et generelt prisindeks, således at de præsenteres i den ved slutningen af regnskabsåret gældende måleenhed. Oplysninger, som gives for tidligere regnskabsår, angives ligeledes i den ved slutningen af regnskabsåret gældende måleenhed. Med hensyn til præsentation af sammenligningstal i en anden præsentationsvaluta finder afsnit 42(b) og 43 i IAS 21 *Valutaomregning,* (ajourført 2003) anvendelse.

Afsnit 39 ændres som følger:

39. ***Følgende oplysninger skal gives:***

(a) inflationskorrektion af årsregnskaber og sammenligningstal for tidligere regnskabsår grundet ændringer i den funktionelle valutas generelle købekraft, og at de som følge heraf angives i den på balancedagen gældende måleenhed,

…

A4. [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

A5. [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

A6. Afsnit 107 i IAS 38 *Immaterielle aktiver*, ændres som følger:

107. ***Årsregnskabet skal indeholde oplysninger for hver følgende kategori af immaterielle aktiver, idet der skelnes mellem internt oparbejdede immaterielle aktiver og andre immaterielle aktiver:***

…

(e) en afstemning af den regnskabsmæssige værdi ved regnskabsårets begyndelse og slutning, som viser:

…

(vii) nettovalutakursforskelle hidrørende fra omregningen af årsregnskaber til en anden præsentationsvaluta og fra omregningen af en udenlandsk virksomheds årsregnskab til den regnskabsaflæggende virksomheds præsentationsvaluta,

og

…

A7. Afsnit 50 i IAS 41 *Landbrug*, ændres som følger:

50. ***Virksomheden skal præsentere en afstemning af ændringer i den regnskabsmæssige værdi af biologiske aktiver mellem det aktuelle regnskabsårs begyndelse og slutning. Afstemningen skal indeholde:***

…

(f) nettovalutakursforskelle hidrørende fra omregningen af årsregnskaber til en anden præsentationsvaluta og fra omregningen af en udenlandsk virksomheds årsregnskab til den regnskabsaflæggende virksomheds præsentationsvaluta,

og

…

▼**M5**

A8. Der er foretaget følgende ændringer i SIC-7 *Indførelse af euroen*.

Afsnit 4 ændres som følger:

4. Specielt medfører dette at:

(a) monetære aktiver og forpligtelser i fremmed valuta hidrørende fra transaktioner fortsat skal omregnes til den funktionelle valuta til balancedagens kurs. Eventuelle valutakursforskelle skal straks indregnes som indtægt eller omkostning. Virksomheder skal dog fortsat anvende deres eksisterende regnskabspraksis for kursgevinster og -tab vedrørende sikring af valutarisikoen for en forventet transaktion.

(b) akkumulerede valutakursforskelle vedrørende omregningen af udenlandske virksomheders årsregnskaber skal fortsat klassificeres som egenkapital og skal udelukkende indregnes som indtægt eller omkostning ved afhændelse af nettoinvesteringen i den udenlandske virksomhed.

…

Erklæringen om ikrafttrædelsestidspunkt ændres som følger:

Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft 1. juni 1998. Ændringer i regnskabspraksis skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med bestemmelserne i IAS 8.

A9. Der er foretaget følgende ændringer i IFRS 1 *Førstegangsanvendelse af IFRS*:

Afsnit B1A og B1B er tilføjet i appendiks B:

B1A Det er ikke nødvendigt for en virksomhed at anvende IAS 21, Valutaomregning, med tilbagevirkende kraft for dagsværdireguleringer og goodwill hidrørende fra virksomhedssammenslutninger, der fandt sted før tidspunktet for overgangen til IFRS-standarderne. Hvis en virksomhed ikke anvender IAS 21 med tilbagevirkende kraft for disse dagsværdireguleringer og goodwill, skal virksomheden behandle dem som aktiver og forpligtelser i virksomheden frem for som aktiver og forpligtelser i den overtagne virksomhed. Derfor er disse reguleringer af goodwill og dagsværdi enten allerede angivet i virksomhedens funktionelle valuta, eller de er ikke-monetære poster i fremmed valuta, som præsenteres ved anvendelse af den valutakurs, der blev anvendt i henhold til tidligere regnskabsprincipper.

B1B En virksomhed kan anvende IAS 21 med tilbagevirkende kraft for dagsværdireguleringer og goodwill hidrørende fra enten:

(a) alle virksomhedssammenslutninger, der fandt sted før tidspunktet for overgangen til IFRS-standarderne,

eller

(b) alle virksomhedssammenslutninger, som virksomheden vælger at tilpasse for at overholde bestemmelserne i IAS 22, som det tillades i afsnit B1 ovenfor.

▼**M3**

IFRS 3

Virksomhedssammenslutninger

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1
Anvendelsesområde	2-13
Identifikation af en virksomhedssammenslutning	4-9
Virksomhedssammenslutninger, der omfatter virksomheder under samme bestemmende indflydelse	10-13
Regnskabsmetode	14-15
Anvendelse af overtagelsesmetoden	16-65
Identifikation af den overtagende virksomhed	17-23
Kostpris for en virksomhedssammenslutning	24-35

▼M3

Regulering af kostprisen for en virksomhedssammenslutning, der er betinget af fremtidige begivenheder	32-35
Allokering af kostprisen for en virksomhedssammenslutning til de overtagne aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser	36-60
Den overtagne virksomheds identificerbare aktiver og forpligtelser	41-44
Den overtagne virksomheds immaterielle aktiver	45-46
Den overtagne virksomheds eventualforpligtelser	47-50
Goodwill	51-55
Det beløb, hvormed den overtagende virksomheds andel af nettodagsværdien af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser overstiger kostprisen	56-57
Virksomhedssammenslutninger, der gennemføres i flere faser	58-60
Foreløbig opgørelse af den første regnskabsmæssige behandling	61-65
Reguleringer efter den første regnskabsmæssige behandling er gennemført	63-64
Indregning af udskudte skatteaktiver efter den første regnskabsmæssige behandling er gennemført	65
Oplysninger	66-77
Overgangsbestemmelser og ikrafttrædelsestidspunkt	78-85
Tidligere indregnet goodwill	79-80
Tidligere indregnet negativ goodwill	81
Tidligere indregnede immaterielle aktiver	82
Investeringer, der regnskabsmæssigt er behandlet ved brug af den indre værdis metode	83-84
Begrænset anvendelse med tilbagevirkende kraft	85
Ophævelse af andre udtalelser	86-87

FORMÅL

1. Formålet med denne standard er at specificere en virksomheds regnskabsaflæggelse, når den foretager en *virksomhedssammenslutning*. Standarden angiver først og fremmest, at alle virksomhedssammenslutninger regnskabsmæssigt skal behandles ved brug af overtagelsesmetoden. Den overtagende virksomhed skal derfor indregne den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og *eventualforpligtelser* til *dagsværdi* på *overtagelsestidspunktet* og desuden indregne *goodwill*, som efterfølgende skal testes for værdiforringelse og ikke afskrives.

ANVENDELSESOMRÅDE

2. Bortset fra som beskrevet i afsnit 3, skal virksomheder anvende denne standard ved regnskabsmæssig behandling af virksomhedssammenslutninger.

3. Denne standard finder ikke anvendelse på:

   (a) virksomhedssammenslutninger, hvor separate *virksomheder* etablerer et *joint venture*.

   (b) virksomhedssammenslutninger, der omfatter virksomheder under samme bestemmende indflydelse.

   (c) virksomhedssammenslutninger, der omfatter to eller flere *gensidige virksomheder*.

   (d) virksomhedssammenslutninger, hvor separate virksomheder sammensluttes for at etablere en *regnskabsaflæggende enhed* udelukkende på baggrund af en kontrakt, uden opnåelse af en ejerandel (eksempelvis sammenslutninger, hvor separate virksomheder sammensluttes alene på baggrund af en kontrakt for at danne en dobbeltnoteret virksomhed).

Identifikation af en virksomhedssammenslutning

4. En virksomhedssammenslutning er sammenslutningen af separate virksomheder til én regnskabsaflæggende enhed. Resultatet af næsten alle virksomhedssammenslutninger er, at én virksomhed, den overtagende

▼M3

virksomhed, opnår *bestemmende indflydelse* på en eller flere andre virksomheder, den overtagne virksomhed. Hvis en virksomhed opnår bestemmende indflydelse på en eller flere enheder, der ikke er virksomheder, udgør sammenslutningen af disse ikke en virksomhedssammenslutning. Når en virksomhed anskaffer en gruppe af aktiver eller nettoaktiver, der ikke udgør en virksomhed, skal den allokere kostprisen for gruppen til de enkelte identificerbare aktiver og forpligtelser i gruppen på basis af deres relative dagsværdi på overtagelsestidspunktet.

5. En virksomhedssammenslutning kan struktureres på mange måder af juridiske, skattemæssige eller andre årsager. Den kan omfatte en virksomheds køb af en anden virksomheds egenkapital, købet af alle nettoaktiver i en anden virksomhed, påtagelsen af en anden virksomheds forpligtelser eller købet af visse af en anden virksomheds nettoaktiver, der tilsammen udgør en eller flere virksomheder. Den kan foretages ved udstedelse af egenkapitalinstrumenter eller overdragelse af likvider eller andre aktiver eller en kombination heraf. Transaktionen kan foretages mellem aktionærerne i de sammensluttende virksomheder eller mellem én virksomhed og aktionærerne i en anden virksomhed. Den kan omfatte etableringen af en ny virksomhed, som skal kontrollere de sammensluttende virksomheder eller de overdragede nettoaktiver eller omstruktureringen af en eller flere af de sammensluttende virksomheder.

6. En virksomhedssammenslutning kan medføre et moder-dattervirksomhedsforhold, hvor den overtagende virksomhed er *modervirksomheden* og den overtagne virksomhed er en *dattervirksomhed* af den overtagende virksomhed. I sådanne tilfælde anvender den overtagende virksomhed denne standard på koncernregnskabet. Den overtagende virksomhed medtager sin kapitalandel i den overtagne virksomhed i sine eventuelle separate årsregnskaber som en investering i en dattervirksomhed (jvf. IAS 27 *Koncernregnskaber og separate årsregnskaber*).

7. En virksomhedssammenslutning kan omfatte køb af nettoaktiver, inklusive eventuel goodwill, i en anden virksomhed frem for køb af egenkapital i den anden virksomhed. En sådan sammenslutning medfører ikke et moder-dattervirksomhedsforhold.

8. Definitionen på en virksomhedssammenslutning og således også denne standards anvendelsesområde omfatter virksomhedssammenslutninger, hvor én virksomhed opnår bestemmende indflydelse på en anden virksomhed, men hvor tidspunktet for opnåelse af bestemmende indflydelse (dvs. overtagelsestidspunktet) ikke falder sammen med tidspunktet eller tidspunkterne for opnåelse af en ejerandel (dvs. *transaktionstidspunktet eller –tidspunkterne*). Denne situation kan eksempelvis opstå, når en virksomhed, der er investeret i, indgår en aktietilbagekøbsordning med nogle af investorerne, og den bestemmende indflydelse på den virksomhed, der er investeret i, dermed ændres.

9. Denne standard angiver ikke venturedeltageres regnskabsmæssige behandling af kapitalandele i joint ventures (jvf. IAS 31 *Kapitalandele i joint ventures*).

Virksomhedssammenslutninger, der omfatter virksomheder under samme bestemmende indflydelse

10. En virksomhedssammenslutning, der omfatter virksomheder under samme bestemmende indflydelse, er en virksomhedssammenslutning, hvor alle de sammensluttende virksomheder er underlagt bestemmende indflydelse af den eller de samme øverste parter både før og efter virksomhedssammenslutningen, og hvor denne bestemmende indflydelse ikke er midlertidig.

11. En gruppe af personer skal anses for at udøve bestemmende indflydelse på en virksomhed, når de som følge af en kontraktlig aftale tilsammen har beføjelsen til at styre virksomhedens økonomiske og driftsmæssige beslutninger med henblik på at opnå fordele fra dens aktiviteter. En virksomhedssammenslutning er derfor ikke omfattet af denne standard, når den samme gruppe af personer som følge af en kontraktlig aftale har den øverste, fælles beføjelse til at styre de økonomiske og driftsmæssige beslutninger i hver af de sammensluttende virksomheder med henblik på at opnå fordele fra deres aktiviteter, og denne øverste fælles beføjelse ikke er midlertidig.

12. En virksomhed kan være underlagt bestemmende indflydelse af en person eller en gruppe af personer, som optræder fælles i henhold til en kontraktlig aftale, og denne person eller gruppe af personer er muligvis ikke underlagt regnskabsaflæggelseskravene i de internationale regnskabsstandarder (IFRS). Det er derfor ikke nødvendigt, at sammensluttende virksomheder indgår som en del af det samme koncernregnskab, for at en virksomhedssammenslutning anses for at omfatte virksomheder under samme bestemmende indflydelse.

▼M3

13. Omfanget af *minoritetsinteresser* i hver af de sammensluttende virksomheder før og efter virksomhedssammenslutningen er ikke relevant for vurderingen af, om sammenslutningen omfatter virksomheder under samme bestemmende indflydelse. Tilsvarende gælder det, at det forhold, at en af de sammensluttende virksomheder er en dattervirksomhed, som er udeladt fra koncernregnskabet i overensstemmelse med IAS 27, ikke er relevant for vurderingen af, om en sammenslutning omfatter virksomheder under samme bestemmende indflydelse.

REGNSKABSMETODE

14. **Alle virksomhedssammenslutninger skal regnskabsmæssigt behandles ved brug af overtagelsesmetoden.**

15. Overtagelsesmetoden anskuer en virksomhedssammenslutning med udgangspunkt i den sammensluttende virksomhed, der er identificeret som den overtagende virksomhed. Den overtagende virksomhed køber nettoaktiver og indregner de overtagne aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser, herunder dem som ikke tidligere har været indregnet af den overtagne virksomhed. Målingen af den overtagende virksomheds aktiver og forpligtelser påvirkes ikke af transaktionen, og det samme gælder eventuelle yderligere aktiver eller forpligtelser i den overtagende virksomhed, som indregnes som følge af transaktionen, idet de ikke er genstanden for transaktionen.

ANVENDELSE AF OVERTAGELSESMETODEN

16. Anvendelse af overtagelsesmetoden omfatter følgende trin:

(a) identifikation af en overtagende virksomhed,

(b) måling af kostprisen for virksomhedssammenslutningen

og

(c) allokering på overtagelsestidspunktet af kostprisen for virksomhedssammenslutningen til de overtagne aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser.

Identifikation af den overtagende virksomhed

17. **Der skal identificeres en overtagende virksomhed for alle virksomhedssammenslutninger. Den overtagende virksomhed er den sammensluttende virksomhed, der opnår bestemmende indflydelse på de andre sammensluttende virksomheder.**

18. Eftersom overtagelsesmetoden anskuer en virksomhedssammenslutning fra den overtagende virksomheds synsvinkel, antager den, at en af parterne i transaktionen kan identificeres som den overtagende virksomhed.

19. Bestemmende indflydelse er beføjelsen til at styre en virksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger med henblik på at opnå fordele fra dens aktiviteter. Det skal antages, at en sammensluttende virksomhed har opnået bestemmende indflydelse på en anden sammensluttende virksomhed, når den overtager mere end halvdelen af stemmerettighederne i den anden virksomhed, medmindre det kan påvises, at et sådant ejerforhold ikke udgør bestemmende indflydelse. Selv når en af de sammensluttende virksomheder ikke overtager mere end halvdelen af stemmerettighederne i en anden sammensluttende virksomhed, kan den stadig have opnået bestemmende indflydelse på den anden virksomhed, hvis den som følge af sammenslutningen opnår:

(a) råderet over mere end halvdelen af stemmerettighederne i den anden virksomhed i kraft af en aftale med andre investorer

eller

(b) beføjelse til at styre de økonomiske og driftsmæssige beslutninger i den anden virksomhed i henhold til en vedtægt eller en aftale

eller

(c) beføjelse til at udpege eller afsætte flertallet af medlemmerne i bestyrelsen eller et tilsvarende ledelsesorgan i den anden virksomhed

eller

(d) beføjelse til at afgive flertallet af stemmer ved møder i bestyrelsen eller et tilsvarende ledelsesorgan i den anden virksomhed.

▼M3

20. Selvom det undertiden kan være vanskeligt at identificere den overtagende virksomhed vil der oftest være visse indikationer af, at en sådan eksisterer. Eksempelvis:

(a) hvis dagsværdien af en af de sammensluttende virksomheder er væsentligt større end dagsværdien af den anden sammensluttende virksomhed, er det sandsynligt, at virksomheden med den største dagsværdi er den overtagende virksomhed,

(b) hvis virksomhedssammenslutningen gennemføres ved udveksling af stemmeberettigede ordinære egenkapitalinstrumenter mod likvider eller andre aktiver, er det sandsynligt, at den virksomhed, der afgiver likvider eller andre aktiver, er den overtagende virksomhed,

og

(c) hvis virksomhedssammenslutningen medfører, at ledelsen i den ene af de sammensluttende virksomhed får større indflydelse på udvælgelsen af den sammensluttede virksomheds ledelse, er det sandsynligt, at den virksomhed, hvis ledelse har en sådan indflydelse, er den overtagende virksomhed.

21. Ved en virksomhedssammenslutning, der gennemføres ved udveksling af egenkapitalinteresser, er det normalt den virksomhed, der udsteder egenkapitalinteresserne, der er den overtagende virksomhed. Alle relevante forhold og omstændigheder skal imidlertid tages i betragtning ved vurderingen af, hvilken af de sammensluttende virksomheder, der har beføjelsen til at styre de økonomiske og driftsmæssige beslutninger i den anden virksomhed (eller de andre virksomheder) med henblik på at opnå fordele fra dennes (eller disses) aktiviteter. Ved visse virksomhedssammenslutninger, der ofte benævnes omvendte virksomhedsovertagelser, er den overtagende virksomhed, den virksomhed, hvis egenkapitalinteresser er blevet overtaget, og den udstedende virksomhed er den overtagne virksomhed. Dette er eksempelvis tilfældet, når en unoteret virksomhed lader sig »overtage« af en mindre, børsnoteret virksomhed for på den måde at opnå børsnotering. Selvom den udstedende børsnoterede virksomhed juridisk set anses for at være modervirksomheden, og den unoterede virksomhed anses for at være dattervirksomheden, er den juridiske dattervirksomhed den overtagende virksomhed, hvis den har beføjelsen til at styre de økonomiske og driftsmæssige beslutninger i den juridiske modervirksomhed med henblik på at opnå fordele fra dens aktiviteter. Normalt er den overtagende virksomhed den største af virksomhederne, men de forhold og omstændigheder, der gælder for en sammenslutning indikerer i visse tilfælde, at det er en mindre virksomhed, der overtager en større virksomhed. Der findes vejledning om den regnskabsmæssige behandling af omvendte virksomhedsovertagelser i afsnit B1-B15 i appendiks B.

22. Hvis der etableres en ny virksomhed med henblik på at udstede egenkapitalinstrumenter til gennemførelsen af en virksomhedssammenslutning, skal en af de sammensluttende virksomheder, der eksisterede før sammenslutningen, identificeres som den overtagende virksomhed på grundlag af de tilgængelige oplysninger.

23. Ligeledes gælder det, at når en virksomhedssammenslutning omfatter mere end to sammensluttende virksomheder, skal en af de sammensluttende virksomheder, der eksisterede før sammenslutningen, identificeres som den overtagende virksomhed på grundlag af de tilgængelige oplysninger. I sådanne tilfælde skal vurderingen af, hvilken der er den overtagende virksomhed, blandt andet omfatte en vurdering af, hvilken af de sammensluttende virksomheder, der tog initiativet til sammenslutningen, og hvorvidt aktiverne eller omsætningen i en af de sammensluttende virksomheder er væsentligt større end i de andre virksomheder.

Kostpris for en virksomhedssammenslutning

24. **Den overtagende virksomhed skal måle kostprisen for en virksomhedssammenslutning som summen af:**

(a) dagsværdien på transaktionstidspunktet af de aktiver, den overtagende virksomhed har afgivet, forpligtelser, den har afholdt eller påtaget sig, samt egenkapitalinstrumenter, den har udstedt, til gengæld for bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed med tillæg af

(b) eventuelle omkostninger, som er direkte knyttet til virksomhedssammenslutningen.

25. Overtagelsestidspunktet er det tidspunkt, hvor den overtagende virksomhed faktisk opnår bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed. Hvis dette opnås ved en enkelt transaktion, falder transaktionstidspunktet sammen med overtagelsestidspunktet. En virksomhedssammenslutning kan

▼M3

imidlertid omfatte mere end én transaktion, eksempelvis når den foretages i flere faser ved successive aktiekøb. Når dette er tilfældet:

(a) er kostprisen for sammenslutningen lig med den samlede kostpris for de enkelte transaktioner

og

(b) transaktionstidspunktet er tidspunktet for hver transaktion (dvs. det tidspunkt, hvor hver enkelt investering indregnes i den overtagende virksomheds årsregnskab), mens overtagelsestidspunktet er det tidspunkt, hvor den overtagende virksomhed opnår bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed.

26. Det kræves i henhold til afsnit 24, at aktiver, som er afgivet, og forpligtelser, som er afholdt eller påtaget af den overtagende virksomhed til gengæld for bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed, måles til dagsværdien på transaktionstidspunktet. Når betaling af en del af eller hele kostprisen for en virksomhedssammenslutning udskydes, skal dagsværdien af det udskudte element derfor opgøres ved diskontering af de skyldige beløb til deres nutidsværdi på transaktionstidspunktet, idet der tages hensyn til eventuelle tillæg eller fradrag ved betalingen.

27. Den officielle kurs for et noteret egenkapitalinstrument på transaktionstidspunktet er den bedste indikation af instrumentets dagsværdi og skal altid anvendes, undtagen i meget sjældne tilfælde. Andre indikatorer og værdiansættelsesmetoder skal kun tages i betragtning i de sjældne tilfælde, hvor den overtagende virksomhed kan påvise, at den officielle kurs på transaktionstidspunktet er en upålidelig indikator for dagsværdien, og at andre indikatorer og værdiansættelsesmetoder giver en mere pålidelig måling af egenkapitalinstrumentets dagsværdi. Den officielle kurs på transaktionstidspunktet er kun en upålidelig indikator, hvis den er påvirket af markedets begrænsede størrelse. Hvis den officielle kurs på transaktionstidspunktet er en upålidelig indikator, eller hvis der ikke findes en markedskurs for de af den overtagende virksomhed udstedte egenkapitalinstrumenter, kan dagsværdien eksempelvis skønnes under henvisning til deres forholdsmæssige andel af den overtagende virksomheds dagsværdi eller under henvisning til den forholdsmæssige andel af den overtagne virksomheds dagsværdi. Den værdi, som med størst nøjagtighed kan opgøres, anvendes. Dagsværdien på transaktionstidspunktet af monetære aktiver, som er givet til egenkapitalindehavere i den overtagne virksomhed som et alternativ til egenkapitalinstrumenter, kan også udgøre dokumentation for den samlede dagsværdi, som den overtagende virksomhed har afgivet til gengæld for bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed. Under alle omstændigheder skal samtlige aspekter af sammenslutningen tages i betragtning, herunder væsentlige faktorer, der påvirker forhandlingerne. Der findes yderligere vejledning om opgørelsen af egenkapitalinstrumenters dagsværdi i IAS 39 *Finansielle instrumenter: Indregning og måling*.

28. Kostprisen for en virksomhedssammenslutning omfatter forpligtelser, som den overtagende virksomhed afholder eller påtager sig til gengæld for bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed. Fremtidige tab eller andre omkostninger, som forventes afholdt som følge af en sammenslutning, udgør ikke forpligtelser, som den overtagende virksomhed har afholdt eller påtaget sig til gengæld for bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed, og medtages derfor ikke som en del af kostprisen for sammenslutningen.

29. Kostprisen for en virksomhedssammenslutning omfatter eventuelle omkostninger, som er direkte knyttet til sammenslutningen, såsom honorarer til revisorer, advokater, vurderingsmænd og andre konsulenter i forbindelse med sammenslutningen. Generelle administrationsomkostninger, herunder omkostninger til driften af en corporate finance afdeling, og andre omkostninger, der ikke direkte kan henføres til den aktuelle sammenslutning, medtages ikke i kostprisen for sammenslutningen, men indregnes som omkostning, i takt med at de afholdes.

30. De omkostninger, der er forbundet med at arrangere og udstede finansielle forpligtelser, udgør en integreret del af forpligtelsesudstedelsen, selv når forpligtelserne udstedes for at gennemføre en virksomhedssammenslutning, og er ikke omkostninger, som er direkte knyttet til sammenslutningen. Derfor skal virksomheder ikke medtage sådanne omkostninger i kostprisen for en virksomhedssammenslutning. Sådanne omkostninger skal i overensstemmelse med IAS 39 medtages ved den første måling af forpligtelsen.

31. På samme måde udgør de omkostninger, der er forbundet med udstedelsen af egenkapitalinstrumenter, en integreret del af egenkapitaludstedelsen, selv når egenkapitalinstrumenterne udstedes for at gennemføre en virksomhedssammenslutning, og er ikke omkostninger, som er direkte knyttet til sammenslutningen. Derfor skal virksomheder ikke medtage sådanne

▼M3

omkostninger i kostprisen for en virksomhedssammenslutning. I overensstemmelse med IAS 32 *Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation* medfører sådanne omkostninger en reduktion af provenuet fra udstedelsen af egenkapitalinstrumenter.

Regulering af kostprisen for en virksomhedssammenslutning, der er betinget af fremtidige begivenheder

32. **Når en aftale om en virksomhedssammenslutning tillader en regulering af kostprisen for sammenslutningen, som er betinget af fremtidige begivenheder, skal den overtagende virksomhed medtage reguleringen i kostprisen for sammenslutningen på overtagelsestidspunktet, hvis det er *sandsynligt*, at reguleringen vil blive foretaget, og den kan måles pålideligt.**

33. Aftaler om virksomhedssammenslutninger kan give mulighed for reguleringer af kostprisen for sammenslutningen, som er betinget af en eller flere fremtidige begivenheder. Reguleringen kan eksempelvis være betinget af opretholdelse eller opnåelse af et bestemt overskud i fremtidige regnskabsår eller af opretholdelse af markedskursen på de udstedte værdipapirer. På tidspunktet for den første regnskabsmæssige behandling af sammenslutningen er det normalt muligt at skønne størrelsen af eventuelle reguleringer uden at forringe informationens pålidelighed, selvom der foreligger en vis usikkerhed. Hvis de fremtidige begivenheder ikke indtræffer, eller det bliver nødvendigt at tilpasse skønnet, skal kostprisen for virksomhedssammenslutningen reguleres tilsvarende.

34. Når en aftale om en virksomhedssammenslutning tillader en sådan regulering, skal reguleringen dog ikke medtages i kostprisen for sammenslutningen på tidspunktet for den første regnskabsmæssige behandling af sammenslutningen, hvis den enten ikke er sandsynlig eller ikke kan måles pålideligt. Hvis reguleringen efterfølgende bliver sandsynlig og kan måles pålideligt, skal den yderligere betaling behandles som en regulering af kostprisen for sammenslutningen.

35. I visse tilfælde kan den overtagende virksomhed være tvunget til at foretage efterfølgende betaling til sælger som godtgørelse for et fald i værdien af de aktiver, den overtagende virksomhed har afgivet, egenkapitalinstrumenter, den har udstedt, eller forpligtelser, den har afholdt eller påtaget sig, til gengæld for bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed. Dette er eksempelvis tilfældet, når den overtagende virksomhed garanterer markedskursen på egenkapitalinstrumenter eller gældsinstrumenter, som er udstedt som en del af kostprisen for virksomhedssammenslutningen, og skal udstede yderligere egenkapitalinstrumenter eller gældsinstrumenter for at retablere den oprindeligt fastsatte kostpris. Der skal i sådanne tilfælde ikke indregnes nogen stigning i kostprisen for virksomhedssammenslutningen. I tilfælde af egenkapitalinstrumenter udlignes dagsværdien af den yderligere betaling af en tilsvarende reduktion i den værdi, der kan henføres til de oprindeligt udstedte instrumenter. I tilfælde af gældsinstrumenter anses den yderligere betaling for at være en reduktion af overkursen eller en forøgelse af underkursen ved den oprindelige udstedelse.

Allokering af kostprisen for en virksomhedssammenslutning til de overtagne aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser

36. **Den overtagende virksomhed skal på overtagelsestidspunktet allokere kostprisen for en virksomhedssammenslutning ved at indregne den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser, som opfylder indregningskriterierne i afsnit 37, til dagsværdi på dette tidspunkt, bortset fra anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper), som er klassificeret som besiddelse med henblik på salg i overensstemmelse med IFRS 5 *Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på salg og ophørte aktiviteter*, som skal indregnes til dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger. En eventuel forskel mellem kostprisen for virksomhedssammenslutningen og den overtagende virksomheds andel af nettodagsværdien af de overtagne identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser, som er indregnet på denne måde, skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med afsnit 51-57.**

37. **Den overtagende virksomhed skal udelukkende foretage separat indregning af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser på overtagelsestidspunktet, hvis de på dette tidspunkt opfylder følgende kriterier:**

    (a) i tilfælde af et aktiv, som ikke er et *immaterielt aktiv*, er det sandsynligt, at eventuelle tilknyttede fremtidige økonomiske fordele vil tilgå den overtagende virksomhed, og dagsværdien kan måles pålideligt,

▼M3

(b) i tilfælde af en forpligtelse, som ikke er en eventualforpligtelse, er det sandsynligt, at der kræves et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer ved indfrielse af forpligtelsen, og dagsværdien kan måles pålideligt,

(c) i tilfælde af et immaterielt aktiv eller en eventualforpligtelse, kan dagsværdien måles pålideligt.

38. Den overtagende virksomheds resultatopgørelse skal indarbejde den overtagne virksomheds resultat efter overtagelsestidspunktet ved at medtage den overtagne virksomheds indtægter og omkostninger på basis af kostprisen for virksomhedssammenslutningen for den overtagende virksomhed. Eksempelvis skal afskrivninger, der er medtaget efter overtagelsestidspunktet i den overtagende virksomheds resultatopgørelse, og som er tilknyttet den overtagne virksomheds afskrivningsberettigede aktiver, baseres på dagsværdien af disse afskrivningsberettigede aktiver på overtagelsestidspunktet, dvs. deres kostpris for den overtagende virksomhed.

39. Anvendelsen af overtagelsesmetoden begynder fra overtagelsestidspunktet, der er det tidspunkt, hvor den overtagende virksomhed faktisk opnår bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed. Eftersom bestemmende indflydelse er beføjelsen til at styre en virksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger med henblik på at opnå fordele fra dens aktiviteter, er det ikke nødvendigt, at en transaktion er juridisk fuldført eller afsluttet, før den overtagende virksomhed opnår bestemmende indflydelse. Alle relevante forhold og omstændigheder i forbindelse med en virksomhedssammenslutning skal tages i betragtning ved vurderingen af, hvornår den overtagende virksomhed har opnået bestemmende indflydelse.

40. Eftersom den overtagende virksomhed indregner de af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser, der opfylder indregningskriterierne i afsnit 37, til dagsværdi på overtagelsestidspunktet, opføres en eventuel minoritetsinteresse i den overtagne virksomhed til minoritetens andel af nettodagsværdien af disse poster. Afsnit B16 og B17 i appendiks B indeholder vejledning om opgørelsen af dagsværdien af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser med henblik på allokering af kostprisen for en virksomhedssammenslutning.

Den overtagne virksomheds identificerbare aktiver og forpligtelser

41. I overensstemmelse med afsnit 36 skal den overtagende virksomhed udelukkende foretage separat indregning som en del af allokeringen af kostprisen for sammenslutningen af de identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser i den overtagne virksomhed, som eksisterede på overtagelsestidspunktet, og som opfylder indregningskriterierne i afsnit 37. Derfor gælder det, at:

(a) den overtagende virksomhed udelukkende skal indregne forpligtelser vedrørende nedlæggelse eller reduktion af den overtagne virksomheds aktiviteter som en del af allokeringen af kostprisen for sammenslutningen, hvis den overtagne virksomhed på overtagelsestidspunktet har en eksisterende omstruktureringsforpligtelse, som er indregnet i overensstemmelse med IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver*,

og

(b) den overtagende virksomhed ikke ved allokeringen af kostprisen for sammenslutningen skal indregne forpligtelser for fremtidige tab eller andre omkostninger, som forventes afholdt som følge af virksomhedssammenslutningen.

42. Betalinger, som en virksomhed kontraktligt skal erlægge, eksempelvis til ansatte eller leverandører i tilfælde af, at virksomheden overtages ved en virksomhedssammenslutning, er en aktuel forpligtelse for virksomheden, som anses for at være en eventualforpligtelse, indtil det bliver sandsynligt, at en virksomhedssammenslutning vil finde sted. Den kontraktlige forpligtelse indregnes som en forpligtelse af den pågældende virksomhed i overensstemmelse med IAS 37, når en virksomhedssammenslutning bliver sandsynlig, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Derfor skal denne forpligtelse for den overtagne virksomhed indregnes af den overtagende virksomhed, når virksomhedssammenslutningen gennemføres, som en del af allokeringen af kostprisen for sammenslutningen.

43. En omstruktureringsplan i den overtagne virksomhed, hvis gennemførelse er betinget af, at virksomheden bliver overtaget ved en virksomhedssammenslutning udgør imidlertid ikke en aktuel forpligtelse for den overtagne virksomhed umiddelbart før virksomhedssammenslutningen. Den udgør

▼M3

heller ikke en eventualforpligtelse for den overtagne virksomhed umiddelbart før sammenslutningen, idet det ikke er en mulig forpligtelse, der hidrører fra en tidligere begivenhed, hvis eksistens kun kan bekræftes ved, at der indtræffer eller ikke indtræffer en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som den overtagne virksomhed har fuld kontrol over. Derfor skal en overtagende virksomhed ikke indregne en forpligtelse for sådanne omstruktureringsplaner som en del af allokeringen af kostprisen for sammenslutningen.

44. De identificerbare aktiver og forpligtelser, der er indregnet i overensstemmelse med afsnit 36, omfatter alle den overtagne virksomheds aktiver og forpligtelser, som den overtagende virksomhed køber eller påtager sig, herunder alle finansielle aktiver og finansielle forpligtelser. De kan også omfatte aktiver og forpligtelser, som ikke tidligere har været indregnet i den overtagne virksomheds årsregnskab, eksempelvis fordi de ikke opfyldte kriterierne for indregning før overtagelsen. Eksempelvis opfylder en skattefordel, som hidrører fra den overtagne virksomheds skattemæssige underskud, der ikke blev indregnet af den overtagne virksomhed før virksomhedssammenslutningen, kriterierne for indregning som et identificerbart aktiv i overensstemmelse med afsnit 36, hvis det er sandsynligt, at den overtagende virksomhed vil have en fremtidig skattepligtig indkomst, hvori den ikke-indregnede skattefordel kan udnyttes.

Den overtagne virksomheds immaterielle aktiver

45. I overensstemmelse med afsnit 37 skal den overtagende virksomhed udelukkende foretage separat indregning af et af den overtagne virksomheds immaterielle aktiver på overtagelsestidspunktet, hvis de opfylder definitionen på immaterielle aktiver i IAS 38 *Immaterielle aktiver*, og dagsværdien kan måles pålideligt. Dette betyder, at den overtagende virksomhed skal indregne igangværende forsknings- og udviklingsprojekter i den overtagne virksomhed som et aktiv separat fra goodwill, hvis projektet opfylder definitionen på et immaterielt aktiv, og dagsværdien kan måles pålideligt. IAS 38 indeholder vejledning om vurderingen af, hvorvidt dagsværdien af et immaterielt aktiv, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, kan måles pålideligt.

46. Et ikke-monetært aktiv uden fysisk substans skal være identificerbart for at opfylde definitionen på et immaterielt aktiv. I overensstemmelse med IAS 38 opfylder et aktiv udelukkende kriteriet om identificerbarhed i definitionen på et immaterielt aktiv, hvis det:

(a) kan udskilles, dvs. at det kan udskilles eller adskilles fra virksomheden og sælges, overdrages, gives i licens, udlejes eller udveksles, enten separat eller sammen med en tilknyttet kontrakt, et tilknyttet aktiv eller en tilknyttet forpligtelse,

eller

(b) hidrører fra kontraktlige eller andre juridiske rettigheder, uanset om disse rettigheder kan overdrages eller udskilles fra virksomheden eller fra andre rettigheder og forpligtelser.

Den overtagne virksomheds eventualforpligtelser

47. Afsnit 37 anfører, at den overtagende virksomhed udelukkende skal foretage separat indregning af en eventualforpligtelse for den overtagne virksomhed som en del af allokeringen af kostprisen for en virksomhedssammenslutning, hvis dagsværdien af eventualforpligtelsen kan måles pålideligt. Hvis dagsværdien ikke kan måles pålideligt:

(a) påvirkes det beløb, der indregnes som goodwill eller behandles regnskabsmæssigt i overensstemmelse med afsnit 56,

og

(b) den overtagende virksomhed skal give de i IAS 37 krævede oplysninger om eventualforpligtelsen.

Afsnit B16(I) i appendiks B indeholder vejledning om opgørelsen af dagsværdien for en eventualforpligtelse.

48. **Efter første indregning skal den overtagende virksomhed måle eventualforpligtelser, som er indregnet separat i overensstemmelse med afsnit 36, til det højeste af:**

(a) det beløb, der ville have været indregnet i overensstemmelse med IAS 37,

og

▼M3

(b) det oprindeligt indregnede beløb med fradrag af eventuelle akkumulerede afskrivninger, der er indregnet i overensstemmelse med IAS 18 *Omsætning*.

49. Kravet i afsnit 48 gælder ikke kontrakter, der regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IAS 39 *Finansielle instrumenter: Indregning og måling*. Låneforpligtelser, som ikke er omfattet af IAS 39, og som ikke er forpligtelser til at yde lån til en rente, der er under markedsrenten, behandles regnskabsmæssigt som eventualforpligtelser for den overtagne virksomhed, hvis det på overtagelsestidspunktet ikke er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, eller hvis forpligtelsens størrelse ikke kan måles tilstrækkeligt pålideligt. I overensstemmelse med afsnit 37 indregnes en sådan låneforpligtelse kun separat som en del af allokeringen af kostprisen for en sammenslutning, hvis dagsværdien kan måles pålideligt.

50. Eventualforpligtelser, som indregnes separat som en del af allokeringen af kostprisen for en virksomhedssammenslutning, er ikke omfattet af IAS 37. Den overtagende virksomhed skal imidlertid for sådanne eventualforpligtelser give de i IAS 37 krævede oplysninger for hver kategori af hensatte forpligtelser.

Goodwill

51. **På overtagelsestidspunktet skal den overtagende virksomhed:**

(a) indregne goodwill, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, som et aktiv,

og

(b) første gang måle denne goodwill til kostpris, hvilket er det beløb, hvormed kostprisen for virksomhedssammenslutningen overstiger den overtagende virksomheds andel af nettodagsværdien af de identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser, som er indregnet i overensstemmelse med afsnit 36.

52. Goodwill, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, udgør en betaling fra den overtagende virksomhed i forventning om fremtidige økonomiske fordele fra aktiver, som ikke kan identificeres individuelt og indregnes separat.

53. I det omfang den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser eller eventualforpligtelser ikke opfylder kriterierne i afsnit 37 for separat indregning på overtagelsestidspunktet, sker der en påvirkning af det beløb, som er indregnet som goodwill (eller regnskabsmæssigt behandlet i overensstemmelse med afsnit 56). Dette skyldes, at goodwill måles som den resterende kostpris for virksomhedssammenslutningen efter indregning af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser.

54. **Efter første indregning skal den overtagende virksomhed måle goodwill, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, til kostpris med fradrag af eventuelle akkumulerede tab ved værdiforringelse.**

55. Goodwill, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, skal ikke afskrives. I stedet skal den overtagende virksomhed teste goodwillen for værdiforringelse årligt eller oftere, hvis begivenheder eller ændrede forhold indikerer, at goodwillen muligvis er værdiforringet, i overensstemmelse med IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver*.

Det beløb, hvormed den overtagende virksomheds andel af nettodagsværdien af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser overstiger kostprisen

56. **Hvis den overtagende virksomheds andel af nettodagsværdien af de identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser, som er indregnet i overensstemmelse med afsnit 36, overstiger kostprisen for virksomhedssammenslutningen, skal den overtagende virksomhed:**

(a) revurdere identifikationen og målingen af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser og målingen af kostprisen for sammenslutningen

og

(b) straks indregne et eventuelt overskydende beløb efter denne revurdering i resultatet.

▼M3

57. En gevinst, der er indregnet i overensstemmelse med afsnit 56 kan omfatte et eller flere af følgende elementer:

(a) fejl ved måling af dagsværdien af enten kostprisen for sammenslutningen eller den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser eller eventualforpligtelser. Eventuelle fremtidige omkostninger hidrørende fra den overtagne virksomhed, som ikke er afspejlet korrekt i dagsværdien af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser eller eventualforpligtelser, er en mulig årsag til sådanne fejl.

(b) et krav i en regnskabsstandard om at måle erhvervede identificerbare nettoaktiver til et beløb, der ikke svarer til dagsværdien, men som behandles som dagsværdien med henblik på allokering af kostprisen for sammenslutningen. Eksempelvis kræver vejledningen i appendiks B vedrørende opgørelsen af dagsværdien af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver og forpligtelser, at det beløb, der er fordelt på skatteaktiver og –forpligtelser, er udiskonteret.

(c) et tilbudskøb.

Virksomhedssammenslutninger, der gennemføres i flere faser

58. En virksomhedssammenslutning kan omfatte mere end én transaktion, eksempelvis når den foretages i flere faser ved successive aktiekøb. Hvis dette er tilfældet, skal hver transaktion behandles separat af den overtagende virksomhed ved brug af oplysninger om kostprisen for transaktionen og dagsværdien på hvert transaktionstidspunkt for at opgøre eventuel goodwill, der er forbundet med transaktionen. Dette medfører en trinvis sammenligning af kostprisen for de enkelte investeringer og den overtagende virksomheds andel af dagsværdien af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser ved hver etape.

59. Når en virksomhedssammenslutning omfatter mere end én transaktion, kan dagsværdien af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser være forskellige på de enkelte transaktionstidspunkter. Eftersom:

(a) den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser tilpasses teoretisk til deres dagsværdi på tidspunktet for hver enkelt transaktion med henblik på opgørelse af eventuel goodwill, der er forbundet med hver transaktion,

og

(b) den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelse derefter skal indregnes af den overtagende virksomhed til dagsværdi på overtagelsestidspunktet,

udgør eventuelle reguleringer af disse dagsværdier, som vedrører andele, som den overtagende virksomhed tidligere har besiddet, en omvurdering og skal regnskabsmæssigt behandles som en omvurdering. Idet denne omvurdering opstår ved den overtagende virksomheds første indregning af den overtagne virksomheds aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser, betyder det imidlertid ikke, at den overtagende virksomhed har valgt at anvende en regnskabspraksis med omvurdering af disse poster efter første indregning i overensstemmelse med eksempelvis IAS 16 *Materielle anlægsaktiver*.

60. Før en transaktion opfylder kriterierne for en virksomhedssammenslutning, kan den opfylde kriterierne for en investering i en associeret virksomhed og regnskabsmæssigt blive behandlet efter den indre værdis metode i overensstemmelse med IAS 28 *Investeringer i associerede virksomheder*. Hvis dette er tilfældet, vil dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver i den virksomhed, der er investeret i, på tidspunktet for hver tidligere transaktion have været opgjort tidligere ved anvendelse af den indre værdis metode på investeringen.

Foreløbig opgørelse af den første regnskabsmæssige behandling

61. Den første regnskabsmæssige behandling af en virksomhedssammenslutning omfatter identifikation og opgørelse af den dagsværdi, der skal fordeles på den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser samt kostprisen for sammenslutningen.

62. Hvis den første regnskabsmæssige behandling af en virksomhedssammenslutning kun kan opgøres foreløbigt ved slutningen af det regnskabsår, hvor sammenslutningen gennemføres, idet enten den dagsværdi, der skal fordeles på den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser eller eventualforpligtelser, eller kostprisen for sammenslutningen kun kan

▼M3

opgøres foreløbigt, skal den overtagende virksomhed foretage regnskabsmæssig behandling af sammenslutningen ved brug af disse foreløbige værdier. Den overtagende virksomhed skal indregne eventuelle reguleringer af disse foreløbige værdier som følge af gennemførelsen af den første regnskabsmæssige behandling:

(a) inden for tolv måneder fra overtagelsestidspunktet

og

(b) fra overtagelsestidspunktet. Derfor gælder det, at:

(i) den regnskabsmæssige værdi af et identificerbart aktiv eller en identificerbar forpligtelse eller eventualforpligtelse, som indregnes eller reguleres som følge af gennemførslen af den første regnskabsmæssige behandling, skal beregnes som om dagsværdien på overtagelsestidspunktet var blevet indregnet fra det tidspunkt.

(ii) goodwill eller eventuelle gevinster, der er indregnet i overensstemmelse med afsnit 56, skal reguleres fra overtagelsestidspunktet med et beløb, som svarer til reguleringen af dagsværdien på overtagelsestidspunktet af det identificerbare aktiv eller den identificerbare forpligtelse eller eventualforpligtelse, der indregnes eller reguleres.

(iii) sammenligningstal, der præsenteres for de regnskabsår, der ligger før gennemførslen af den første regnskabsmæssige behandling af sammenslutningen, skal præsenteres, som om den første regnskabsmæssige behandling var gennemført fra overtagelsestidspunktet. Dette omfatter eventuel yderligere afskrivning eller andre påvirkninger af resultatet, som er indregnet som følge af gennemførslen af den første regnskabsmæssige behandling.

Reguleringer efter den første regnskabsmæssige behandling er gennemført

63. Bortset fra som anført i afsnit 33, 34 og 65, skal reguleringer af den første regnskabsmæssige behandling af en virksomhedssammenslutning efter gennemførslen af den første regnskabsmæssige behandling, udelukkende indregnes for at korrigere en fejl i overensstemmelse med IAS 8 *Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl*. Reguleringer af den første regnskabsmæssige behandling af en virksomhedssammenslutning efter gennemførelsen af denne regnskabsmæssige behandling skal ikke indregnes for virkningen af ændringer i skøn. I overensstemmelse med IAS 8 skal virkningen af en ændring i skøn indregnes i det aktuelle og fremtidige regnskabsår.

64. IAS 8 kræver, at en virksomhed regnskabsmæssigt behandler en fejlkorrektion med tilbagevirkende kraft, og præsenterer sine årsregnskaber, som om fejlen aldrig havde eksisteret, ved at tilpasse sammenligningstallene for det eller de tidligere regnskabsår, hvor fejlen opstod. Den regnskabsmæssige værdi af et af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser eller eventualforpligtelser, som indregnes eller reguleres som følge af en fejlkorrektion, skal derfor beregnes som om dagsværdien eller den regulerede dagsværdi på overtagelsestidspunktet var blevet indregnet fra det tidspunkt. Goodwill eller eventuelle gevinster, der er indregnet i et tidligere regnskabsår i overensstemmelse med afsnit 56, skal reguleres med tilbagevirkende kraft med et beløb, som svarer til dagsværdien på overtagelsestidspunktet (eller reguleringen af dagsværdien på overtagelsestidspunktet) af det identificerbare aktiv eller den identificerbare forpligtelse eller eventualforpligtelse, der indregnes (eller reguleres).

Indregning af udskudte skatteaktiver efter den første regnskabsmæssige behandling er gennemført

65. Hvis den potentiale fordel ved den overtagne virksomheds fremførte indkomstskattemæssige underskud eller andre udskudte skatteaktiver ikke opfyldte kriterierne i afsnit 37 for separat indregning ved den første regnskabsmæssige behandling af en virksomhedssammenslutning, men realiseres efterfølgende, skal den overtagende virksomhed indregne fordelen som indtægt i overensstemmelse med IAS 12 *Indkomstskatter*. Derudover skal den overtagende virksomhed:

(a) reducere den regnskabsmæssige værdi af goodwill til det beløb, der ville have været indregnet, hvis det udskudte skatteaktiv var blevet indregnet som et identificerbart aktiv fra overtagelsestidspunktet,

▼M3

og

(b) indregne reduktionen i den regnskabsmæssige værdi af goodwill som omkostning.

Denne fremgangsmåde må imidlertid ikke medføre, at der skabes et overskydende beløb som beskrevet i afsnit 56 og heller ikke en stigning i en eventuel gevinst, som er indregnet på et tidligere tidspunkt i overensstemmelse med afsnit 56.

OPLYSNINGER

66. **En overtagende virksomhed skal give oplysninger, som gør det muligt for brugere af virksomhedens årsregnskab at vurdere arten og den økonomiske virkning af gennemførte virksomhedssammenslutninger:**

(a) i løbet af regnskabsåret.

(b) efter balancedagen, men før årsregnskabet godkendes til offentliggørelse.

67. Med henblik på anvendelse af princippet i afsnit 66(a) skal den overtagende virksomhed give følgende oplysninger for hver virksomhedssammenslutning, der blev gennemført i løbet af regnskabsåret:

(a) navnene på og beskrivelser af de sammensluttende virksomheder.

(b) overtagelsestidspunktet.

(c) procentdelen af overtagne stemmeberettigede egenkapitalinstrumenter.

(d) kostprisen for sammenslutningen og en beskrivelse af kostprisens elementer, herunder eventuelle omkostninger, som er knyttet direkte til sammenslutningen. Hvis der udstedes eller kan udstedes egenkapitalinstrumenter som en del af kostprisen, skal virksomheden desuden oplyse følgende:

(i) antallet af egenkapitalinstrumenter, der er udstedt, eller som kan udstedes,

og

(ii) dagsværdien af disse instrumenter og grundlaget for opgørelsen af dagsværdien. Hvis der ikke foreligger en officiel kurs for instrumenterne på transaktionstidspunktet, skal der gives oplysning om de væsentlige forudsætninger, der ligger til grund for opgørelsen af dagsværdien. Hvis der foreligger en officiel kurs på transaktionstidspunktet, men denne ikke blev anvendt som grundlag for opgørelse af kostprisen for sammenslutningen, skal dette oplyses sammen med årsagerne til, at den officielle kurs ikke blev anvendt, den metode og de væsentlige forudsætninger, der blev anvendt ved tildelingen af en værdi til egenkapitalinstrumenterne, samt den samlede forskel mellem den værdi, der er tildelt til egenkapitalinstrumenterne, og den officielle kurs på disse.

(e) en beskrivelse af eventuelle aktiviteter, som virksomheden har besluttet at afhænde som følge af sammenslutningen.

(f) de beløb, der er indregnet på overtagelsestidspunktet for hver kategori af den overtagne virksomheds aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser, og, medmindre det ville være praktisk umuligt at oplyse dette, den regnskabsmæssige værdi af hver af disse kategorier opgjort i overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder (IFRS) umiddelbart før sammenslutningen. Hvis det ikke er praktisk muligt at give denne oplysning, skal dette oplyses sammen med en beskrivelse af årsager hertil.

(g) den beløbsmæssige størrelse af et eventuelt overskydende beløb, som er indregnet i resultatet i overensstemmelse med afsnit 56, og den regnskabspost i resultatopgørelsen, hvori det overskydende beløb er indregnet.

(h) en beskrivelse af de forhold, der har bidraget til en kostpris, som medfører indregning af goodwill – en beskrivelse af hvert immaterielt aktiv, som ikke blev indregnet separat fra goodwill, og en redegørelse for, hvorfor det immaterielle aktivs dagsværdi ikke kunne måles pålideligt – eller en beskrivelse af arten af et eventuelt overskydende beløb, der er indregnet i resultatet i overensstemmelse med afsnit 56.

(i) den beløbsmæssige størrelse af den overtagne virksomheds resultat siden overtagelsestidspunktet, som er medtaget i den overtagende virksomheds resultat for regnskabsåret, medmindre det er praktisk umuligt at oplyse dette. Hvis det ikke er praktisk muligt at give denne

▼M3

oplysning, skal dette oplyses sammen med en beskrivelse af årsagen hertil.

68. De i afsnit 67 krævede oplysninger skal gives samlet for virksomhedssammenslutninger, der er gennemført i løbet af regnskabsåret, og som hver for sig er uvæsentlige.

69. Hvis den første regnskabsmæssige behandling af en virksomhedssammenslutning, der blev gennemført i løbet af regnskabsåret, kun blev opgjort foreløbigt som beskrevet i afsnit 62, skal dette desuden oplyses sammen med en beskrivelse af årsagerne hertil.

70. Med henblik på anvendelse af princippet i afsnit 66(a) skal den overtagende virksomhed give følgende oplysninger, medmindre dette er praktisk umuligt:

(a) den sammensluttede virksomheds omsætning i regnskabsåret, som om overtagelsestidspunktet for alle virksomhedssammenslutninger, som er gennemført i løbet af regnskabsåret, var begyndelsen af regnskabsåret.

(b) den sammensluttede virksomheds resultat for regnskabsåret, som om overtagelsestidspunktet for alle virksomhedssammenslutninger, som er gennemført i løbet af regnskabsåret, var begyndelsen af regnskabsåret.

Hvis det ikke er praktisk muligt at give disse oplysninger, skal dette oplyses sammen med en beskrivelse af årsagerne hertil.

71. Med henblik på anvendelse af princippet i afsnit 66(b) skal den overtagende virksomhed give de i afsnit 67 krævede oplysninger for hver virksomhedssammenslutning, der er gennemført efter balancedagen, men inden årsregnskabet blev godkendt til offentliggørelse, medmindre det er praktisk umuligt at give disse oplysninger. Hvis det ikke er praktisk muligt at give disse oplysninger, skal dette oplyses sammen med en beskrivelse af årsagerne hertil.

72. **En overtagende virksomhed skal give oplysninger, der gør det muligt for brugere af virksomhedens årsregnskab at vurdere den økonomiske virkning af gevinster, tab, fejlkorrektioner og andre reguleringer, der er indregnet i det aktuelle regnskabsår, og som vedrører virksomhedssammenslutninger, der blev gennemført i det aktuelle eller tidligere regnskabsår.**

73. Med henblik på anvendelse af princippet i afsnit 72 skal den overtagende virksomhed oplyse følgende:

(a) den beløbsmæssige størrelse af og en redegørelse for eventuelle gevinster og tab, der er indregnet i det aktuelle regnskabsår, og som:

(i) er tilknyttet identificerbare aktiver, forpligtelser eller eventualforpligtelser, som er overtaget ved en virksomhedssammenslutning, som blev gennemført i det aktuelle eller et tidligere regnskabsår,

og

(ii) er af en sådan størrelse, art eller beskaffenhed, at oplysning herom er relevant for forståelsen af den sammensluttede virksomheds indtjening.

(b) hvis den første regnskabsmæssige behandling af en virksomhedssammenslutning, der blev gennemført i det umiddelbart foregående regnskabsår, kun blev opgjort foreløbigt ved slutningen af regnskabsåret, den beløbsmæssige størrelse af og redegørelser for reguleringerne af de foreløbige værdier, der er indregnet i løbet af det aktuelle regnskabsår.

(c) de i IAS 8 krævede oplysninger om fejlkorrektioner af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser eller eventualforpligtelser, eller ændringer i de værdier, der er tildelt disse poster, som den overtagende virksomhed indregner i det aktuelle regnskabsår i overensstemmelse med afsnit 63 og 64.

74. **En virksomhed skal give oplysninger, som gør det muligt for brugere af virksomhedens årsregnskab at vurdere ændringer i den regnskabsmæssige værdi af goodwill i regnskabsåret.**

75. Med henblik på anvendelse af princippet i afsnit 74 skal virksomheden oplyse en afstemning af den regnskabsmæssige værdi af goodwill ved regnskabsårets begyndelse og slutning, som separat viser:

(a) bruttoværdien og de akkumulerede tab ved værdiforringelse ved regnskabsårets begyndelse,

▼M3

(b) yderligere goodwill, som er indregnet i regnskabsåret, bortset fra goodwill, som er medtaget i en afståelsesgruppe, der ved overtagelsen opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på salg i overensstemmelse med IFRS 5,

(c) reguleringer, som hidrører fra den efterfølgende indregning af udskudte skatteaktiver i regnskabsåret i overensstemmelse med afsnit 65,

(d) goodwill, som er medtaget i en afståelsesgruppe, der er klassificeret som besiddelse med henblik på salg i overensstemmelse med IFRS 5, og goodwill, hvor indregning er ophørt i løbet af regnskabsåret uden tidligere at have været medtaget i en afståelsesgruppe, som var klassificeret som besiddelse med henblik på salg,

(e) tab ved værdiforringelse, som er indregnet i løbet af regnskabsåret i overensstemmelse med IAS 36,

(f) nettovalutakursforskelle, som er opstået i løbet af regnskabsåret i overensstemmelse med IAS 21 *Valutaomregning*,

(g) eventuelle andre ændringer i den regnskabsmæssige værdi i regnskabsåret

og

(h) bruttoværdien og de akkumulerede tab ved værdiforringelse ved regnskabsårets slutning.

76. Virksomheden skal oplyse om genindvindingsværdien og værdiforringelse af goodwill i overensstemmelse med IAS 36 ud over de i afsnit 75(e) krævede oplysninger.

77. Hvis de i denne standard krævede oplysninger i en hvilken som helst situation ikke opfylder formålene i afsnit 66, 72 og 74, skal virksomheden give yderligere oplysninger, således at formålene opfyldes.

OVERGANGSBESTEMMELSER OG IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

78. Bortset fra som anført i afsnit 85 finder denne standard anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger, hvor *aftaletidspunktet* er 31. marts 2004 eller senere. Denne standard finder også anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af:

(a) goodwill hidrørende fra en virksomhedssammenslutning, hvor aftaletidspunktet er 31. marts 2004 eller senere,

eller

(b) et eventuelt beløb, hvormed den overtagende virksomheds andel af nettodagsværdien af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser overstiger kostprisen for en virksomhedssammenslutning, hvor aftaletidspunktet er 31. marts 2004 eller senere.

Tidligere indregnet goodwill

79. En virksomhed skal anvende denne standard fremadrettet fra begyndelsen af det første regnskabsår, som begynder 31. marts 2004 eller senere, på goodwill, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, hvor aftaletidspunktet lå før 31. marts 2004, og på goodwill, som hidrører fra en andel i en fælles kontrolleret virksomhed, der blev erhvervet før 31. marts 2004 og regnskabsmæssigt behandlet ved anvendelse af pro-rata-konsolidering. Derfor skal virksomheden:

(a) fra begyndelsen af det første regnskabsår, der begynder 31. marts 2004 eller senere, ophøre med afskrivning på sådan goodwill,

(b) ved begyndelsen af det første regnskabsår, der begynder 31. marts 2004 eller senere, eliminere den regnskabsmæssige værdi af den tilknyttede akkumulerede afskrivning med en tilsvarende reduktion af goodwill,

og

(c) fra begyndelsen af det første regnskabsår, der begynder 31. marts 2004 eller senere, teste goodwillen for værdiforringelse i overensstemmelse med IAS 36 (ajourført 2004).

▼M3

80. Hvis en virksomhed tidligere indregnede goodwill som et fradrag i egenkapitalen, skal virksomheden ikke indregne denne goodwill i resultatet, når den afhænder en del af eller hele den aktivitet, som denne goodwill er knyttet til, eller når en pengestrømsfrembringende enhed, som goodwillen er tilknyttet, bliver værdiforringet.

Tidligere indregnet negativ goodwill

81. Den regnskabsmæssige værdi af negativ goodwill ved begyndelsen af det første regnskabsår, der begynder 31. marts 2004 eller senere, som hidrørte fra enten

(a) en virksomhedssammenslutning, hvor aftaletidspunktet lå før 31. marts 2004,

eller

(b) en andel i en fælles kontrolleret virksomhed, som blev erhvervet før 31. marts 2004 og regnskabsmæssigt behandlet ved anvendelse af pro-rata-konsolidering

skal ophøre med at blive indregnet ved begyndelsen af dette regnskabsår, og der skal foretages en tilsvarende regulering primo i overført resultat.

Tidligere indregnede immaterielle aktiver

82. Den regnskabsmæssige værdi af en post, der er klassificeret som et immaterielt aktiv, der enten

(a) blev erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, hvor aftaletidspunktet lå før 31. marts 2004,

eller

(b) hidrører fra en andel i en fælles kontrolleret virksomhed, som blev erhvervet før 31. marts 2004 og regnskabsmæssigt behandlet ved anvendelse af pro-rata-konsolidering,

skal omklassificeres som goodwill ved begyndelsen af det første regnskabsår, der begynder 31. marts 2004 eller senere, hvis det pågældende immaterielle aktiv ikke på dette tidspunkt opfylder kriteriet om identificerbarhed i IAS 38 (ajourført 2004).

Investeringer, der regnskabsmæssigt er behandlet ved brug af den indre værdis metode

83. For investeringer, der regnskabsmæssigt er behandlet ved brug af den indre værdis metode og erhvervet 31. marts 2004 eller senere, skal en virksomhed anvende denne standard ved den regnskabsmæssige behandling af:

(a) eventuel erhvervet goodwill, som er medtaget i investeringens regnskabsmæssige værdi. Derfor skal afskrivning på denne teoretiske goodwill ikke medtages ved opgørelsen af virksomhedens andel af resultatet i den virksomhed, der er investeret i.

(b) et eventuelt beløb, der er medtaget i den regnskabsmæssige værdi af investeringen, hvormed virksomhedens andel af nettodagsværdien af de identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser i den virksomhed, der er investeret i, overstiger kostprisen for investeringen. Derfor skal en virksomhed medtage dette overskydende beløb som indtægt ved opgørelsen af virksomhedens andel af resultatet i den virksomhed, der er investeret i, i det regnskabsår, hvor investeringen er erhvervet.

84. For investeringer, der regnskabsmæssigt er behandlet ved brug af den indre værdis metode og erhvervet før 31. marts 2004:

(a) skal en virksomhed anvende denne standard fremadrettet fra begyndelsen af det første regnskabsår, som begynder 31. marts 2004 eller senere, på eventuel erhvervet goodwill, som er medtaget i den regnskabsmæssige værdi af investeringen. Derfor skal en virksomhed fra dette tidspunkt ophøre med at medtage afskrivning på denne goodwill ved opgørelsen af virksomhedens andel af resultatet i den virksomhed, der er investeret i.

(b) en virksomhed skal ophøre med at indregne eventuel negativ goodwill, som er medtaget i den regnskabsmæssige værdi af denne investering ved begyndelsen af det første regnskabsår, som begynder 31. marts 2004 eller senere, og foretage en tilsvarende regulering primo i overført resultat.

▼M3

Begrænset anvendelse med tilbagevirkende kraft

85. Det er tilladt for virksomheder at anvende kravene i denne standard på goodwill, der eksisterer på eller erhverves efter et hvilket som helst tidspunkt, der ligger forud for de i afsnit 78-84 anførte ikrafttrædelsestidspunkter, samt på virksomhedssammenslutninger, der finder sted efter disse tidspunkter, under forudsætning af, at:

(a) værdiansættelserne og de øvrige oplysninger, der kræves for at anvende denne standard på tidligere virksomhedssammenslutninger, blev indhentet på tidspunktet for første regnskabsmæssige behandling af disse sammenslutninger,

og

(b) at virksomheden også anvender IAS 36 (ajourført 2004) og IAS 38 (ajourført 2004) fremadrettet fra samme tidspunkt, og at værdiansættelserne og de øvrige oplysninger, der kræves for at anvende disse standarder fra dette tidspunkt, blev indhentet af virksomheden tidligere, således at der ikke er behov for opstille skøn, der skulle have været foretaget på et tidligere tidspunkt.

OPHÆVELSE AF ANDRE UDTALELSER

86. Denne standard erstatter IAS 22 *Virksomhedssammenslutninger* (udgivet 1998).

87. Denne standard erstatter følgende fortolkningsbidrag:

(a) SIC-9 *Virksomhedssammenslutninger - klassifikation som enten virksomhedsovertagelse eller virksomhedssammenlægning*,

(b) SIC-22 *Virksomhedssammenslutninger - regulering af dagsværdier og goodwill efter første indregning*,

og

(c) SIC-28 *Virksomhedssammenslutninger - »transaktionstidspunktet« og dagsværdien af egenkapitalinstrumenter.*

▼M3

APPENDIKS A

Definerede termer

Dette appendiks er en integreret del af IFRS 3.

overtagelses-tidspunkt	Det tidspunkt, hvor den overtagende virksomhed faktisk opnår bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed.
aftaletidspunkt	Det tidspunkt, hvor en principaftale indgås mellem de sammensluttende parter og, for så vidt angår børsnoterede virksomheder, meddeles offentligheden. I tilfælde af en fjendtlig overtagelse er det tidligste tidspunkt, hvor en principaftale mellem de sammensluttende parter kan indgås, det tidspunkt, hvor et tilstrækkeligt antal af den overtagne virksomheds ejere har accepteret den overtagende virksomheds tilbud, til at den overtagende virksomhed kan opnå bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed.
virksomhed	En integreret mængde aktiviteter og aktiver, som udføres og styres med henblik på at frembringe: (a) afkast til investorer eller (b) lavere omkostninger eller andre økonomiske fordele direkte og forholdsmæssigt til forsikringstagere eller deltagere. En virksomhed består overordnet af input, processer anvendt på disse input, og resulterende producerede enheder, der kan anvendes eller vil blive anvendt til at frembringe omsætning. Hvis der er goodwill knyttet til en overdraget mængde aktiviteter og aktiver, antages det, at den overdragne mængde udgør en virksomhed.
virksomheds-sammenslutning	Sammenslutningen af separate virksomheder til én regnskabsaflæggende enhed.
virksomheds-sammenslutning, der omfatter virksomheder under samme bestemmende indflydelse	En virksomhedssammenslutning, hvor alle de sammensluttende virksomheder er underlagt bestemmende indflydelse af den eller de samme øverste part eller parter både før og efter virksomhedssammenslutningen, og hvor denne bestemmende indflydelse ikke er midlertidig.
eventualforpligtelse	Eventualforpligtelse har den betydning, der er anført i IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver*, dvs.: (a) en mulig forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, hvis eksistens kun kan bekræftes ved, at der indtræffer eller ikke indtræffer en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som ikke er under virksomhedens fulde kontrol, eller (b) en aktuel forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, men som ikke er indregnet, idet: (i) det ikke er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil kræve et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, eller (ii) forpligtelsens størrelse ikke kan måles med tilstrækkelig pålidelighed.
bestemmende indflydelse	Beføjelsen til at styre en virksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger med henblik på at opnå fordele fra dens aktiviteter.

▼M3

transaktionstidspunkt	Når en virksomhedssammenslutning opnås ved en enkelt transaktion, er transaktionstidspunktet lig med overtagelsestidspunktet. Når en virksomhedssammenslutning omfatter mere end en transaktion, eksempelvis når den foretages i flere faser ved successive aktiekøb, er transaktionstidspunktet det tidspunkt, hvor hver enkelt investering indregnes i den overtagende virksomheds årsregnskab.
dagsværdi	Det beløb, et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse kan indfries til, ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.
goodwill	Fremtidige økonomiske fordele hidrørende fra aktiver, der ikke kan identificeres individuelt og indregnes separat.
immaterielt aktiv	Immaterielt aktiv har den betydning, der er anført i IAS 38 *Immaterielle aktiver*, dvs. et identificerbart ikke-monetært aktiv uden fysisk substans.
joint venture	Joint venture har den betydning, der er anført i IAS 31 *Kapitalandele i joint ventures*, dvs.et kontraktforhold, hvorved to eller flere parter påtager sig en erhvervsmæssig aktivitet, som er under fælles bestemmende indflydelse.
minoritetsinteresser	Den del af en dattervirksomheds resultat og nettoaktiver, der er knyttet til de egenkapitalinteresser, som modervirksomheden ikke ejer hverken direkte eller indirekte gennem andre dattervirksomheder.
gensidig virksomhed	En virksomhed, som ikke er ejet af investorer, eksempelvis et gensidigt forsikringsselskab eller en fælles kooperativ virksomhed, som frembringer lavere omkostninger eller andre økonomiske fordele direkte og forholdsmæssigt til sine forsikringstagere eller deltagere.
modervirksomhed	En virksomhed, som har en eller flere dattervirksomheder.
sandsynlig	Med overvejende sandsynlighed.
regnskabs-aflæggende enhed	En virksomhed, som har brugere, der har tillid til, at virksomhedens årsregnskaber til brug for offentligheden indeholder oplysninger, der er nyttige for brugernes beslutninger om allokering af ressourcer. En regnskabsaflæggende enhed kan være en enkelt virksomhed eller en koncern, der omfatter en modervirksomhed og alle dennes dattervirksomheder.
dattervirksomhed	En virksomhed, herunder en ikke-registreret virksomhed, såsom et interessentskab, der er underlagt bestemmende indflydelse af en anden virksomhed (kaldet modervirksomheden).

▼M3

APPENDIKS B

Anvendelsessupplement

Dette appendiks er en integreret del af IFRS 3

Omvendte virksomhedsovertagelser

B1 Ved visse virksomhedssammenslutninger, der ofte benævnes omvendte virksomhedsovertagelser, er den overtagende virksomhed den virksomhed, hvis egenkapitalinteresser er blevet overtaget, og den udstedende virksomhed er den overtagne virksomhed, som anført i afsnit 21. Dette er eksempelvis tilfældet, når en unoteret virksomhed lader sig »overtage« af en mindre, børsnoteret virksomhed for på den måde at opnå børsnotering. Selvom den udstedende børsnoterede virksomhed juridisk set anses for at være modervirksomheden, og den unoterede virksomhed anses for at være dattervirksomheden, er den juridiske dattervirksomhed den overtagende virksomhed, hvis den har beføjelsen til at styre de økonomiske og driftsmæssige beslutninger i den juridiske modervirksomhed med henblik på at opnå fordele fra dens aktiviteter.

B2 Virksomheden skal anvende vejledningen i afsnit B3-B15 ved den regnskabsmæssige behandling af omvendte virksomhedsovertagelser.

B3 Den regnskabsmæssige behandling af omvendte virksomhedsovertagelser er afgørende for allokeringen af kostprisen for virksomhedssammenslutningen på overtagelsestidspunktet og finder ikke anvendelse på transaktioner, der finder sted efter sammenslutningen.

Kostpris for virksomhedssammenslutningen

B4 Når der udstedes egenkapitalinstrumenter som en del af kostprisen for virksomhedssammenslutningen, kræves det i henhold til afsnit 24, at kostprisen for sammenslutningen medtager dagsværdien af disse egenkapitalinstrumenter på transaktionstidspunktet. I afsnit 27 anføres det, at egenkapitalinstrumenternes dagsværdi i mangel af en pålidelig officiel kurs kan skønnes under henvisning til den overtagende virksomheds dagsværdi eller den overtagne virksomheds dagsværdi, alt efter hvilken af disse, der kan opgøres med størst nøjagtighed.

B5 Ved en omvendt virksomhedsovertagelse anses kostprisen for virksomhedssammenslutningen for at være afholdt af den juridiske dattervirksomhed (dvs. den overtagende virksomhed i regnskabsmæssig forstand) i form af egenkapitalinstrumenter, som er udstedt af ejerne af den juridiske modervirksomhed (dvs. den overtagne virksomhed i regnskabsmæssig forstand). Hvis den officielle kurs på egenkapitalinstrumenterne i den juridiske dattervirksomhed anvendes til at opgøre kostprisen for sammenslutningen, skal der foretages en beregning for at opgøre det antal egenkapitalinstrumenter, den juridiske dattervirksomhed skulle have udstedt for at give ejerne af modervirksomheden samme procentvise ejerandel i den sammensluttede virksomhed, som de har i den sammensluttede virksomhed som følge af den omvendte virksomhedsovertagelse. Den således beregnede dagsværdi af antallet af egenkapitalinstrumenter skal anvendes som kostpris for sammenslutningen.

B6 Hvis dagsværdien af egenkapitalinstrumenterne i den juridiske dattervirksomhed ikke på anden vis kan opgøres med nøjagtighed, skal den samlede dagsværdi af alle udstedte egenkapitalinstrumenter i den juridiske modervirksomhed før virksomhedssammenslutningen danne grundlag for opgørelsen af kostprisen for virksomhedssammenslutningen.

Udarbejdelse og præsentation af koncernregnskab

B7 Et koncernregnskab, som er udarbejdet efter en omvendt virksomhedsovertagelse, skal udgives i den juridiske modervirksomheds navn, men beskrives i noterne som en fortsættelse af den juridiske dattervirksomheds årsregnskab (dvs. den overtagende virksomhed i regnskabsmæssig forstand). Eftersom et sådant koncernregnskab udgør en fortsættelse af den juridiske dattervirksomheds årsregnskab:

(a) skal den juridiske dattervirksomheds aktiver og forpligtelser indregnes og måles i koncernregnskabet til deres regnskabsmæssige værdi før sammenslutningen.

(b) skal overført resultat og øvrige egenkapitalposter, der er indregnet i koncernregnskabet, være lig med det overførte resultat og øvrige egenkapitalposter i den juridiske dattervirksomhed umiddelbart før virksomhedssammenslutningen.

▼M3

(c) skal det beløb, der indregnes som udstedte egenkapitalinstrumenter i koncernregnskabet, opgøres ved at lægge kostprisen for virksomhedssammenslutningen som beskrevet i afsnit B4-B6 til de udstedte egenkapitalinstrumenter i den juridiske dattervirksomhed umiddelbart før virksomhedssammenslutningen. Den egenkapitalstruktur, som fremgår af dette koncernregnskab (dvs. antallet og arten af udstedte egenkapitalinstrumenter), skal imidlertid afspejle den juridiske modervirksomheds egenkapitalstruktur, herunder de egenkapitalinstrumenter, der er udstedt af den juridiske modervirksomhed for at gennemføre virksomhedssammenslutningen.

(d) sammenligningstal, som præsenteres i koncernregnskabet, skal være sammenligningstal for den juridiske dattervirksomhed.

B8 Regnskabsmæssig behandling som en omvendt virksomhedsovertagelse finder kun anvendelse på koncernregnskaber. Hvis den juridiske modervirksomhed aflægger separat årsregnskab, skal investeringen i den juridiske dattervirksomhed derfor behandles regnskabsmæssigt i overensstemmelse med kravene i IAS 27 *Koncernregnskaber og separate årsregnskaber vedrørende regnskabsmæssig* behandling af investeringer i en investors separate årsregnskab.

B9 Koncernregnskaber, som er udarbejdet efter en omvendt virksomhedsovertagelse, skal afspejle dagsværdien af aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser i den juridiske modervirksomhed (dvs. den overtagne virksomhed i regnskabsmæssig forstand). Kostprisen for virksomhedssammenslutningen skal derfor allokeres ved at måle de identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser i den juridiske modervirksomhed, der opfylder indregningskriterierne i afsnit 37 til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Et eventuelt beløb, hvormed kostprisen for sammenslutningen overstiger den overtagende virksomheds andel af nettodagsværdien af disse poster, skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med afsnit 51-55. Et eventuelt beløb, hvormed den overtagende virksomheds andel af nettodagsværdien af disse poster overstiger kostprisen for sammenslutningen, skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med afsnit 56.

Minoritetsinteresse

B10 I visse omvendte virksomhedsovertagelser er der nogle af ejerne i den juridiske dattervirksomhed, som ikke udveksler deres egenkapitalinstrumenter med egenkapitalinstrumenter i den juridiske modervirksomhed. Selvom den virksomhed, hvor sådanne ejere besidder egenkapitalinstrumenter (den juridiske dattervirksomhed), overtager en anden virksomhed (den juridiske modervirksomhed), skal disse ejere behandles som en minoritetsinteresse i det koncernregnskab, der udarbejdes efter den omvendte virksomhedsovertagelse. Det skyldes, at de ejere i den juridiske dattervirksomhed, som ikke udveksler deres egenkapitalinstrumenter med egenkapitalinstrumenter i den juridiske modervirksomhed, kun har andel i resultatet og nettoaktiverne i den juridiske dattervirksomhed og ikke i resultatet og nettoaktiverne i den sammensluttede virksomhed. Omvendt har alle ejerne i den juridiske modervirksomhed, uanset at den juridiske modervirksomhed anses som den overtagne virksomhed, andel i resultatet og nettoaktiverne i den sammensluttede virksomhed.

B11 Eftersom aktiverne og forpligtelserne i den juridiske dattervirksomhed indregnes og måles i koncernregnskabet til deres regnskabsmæssige værdi før sammenslutningen, skal minoritetsinteressen afspejle minoritetsaktionærernes forholdsmæssige ejerskab af den regnskabsmæssige værdi af den juridiske dattervirksomheds nettoaktiver før sammenslutningen.

Indtjening pr. aktie

B12 Den egenkapitalstruktur, som fremgår af det koncernregnskab, der er udarbejdet efter en omvendt virksomhedssammenslutning, afspejler, som anført i afsnit B7(c), den juridiske modervirksomheds egenkapitalstruktur, herunder de egenkapitalinstrumenter, der er udstedt af den juridiske modervirksomhed for at gennemføre virksomhedssammenslutningen.

B13 Med hensyn til beregning af det vejede gennemsnitlige antal ordinære aktier i omløb (nævneren) i det regnskabsår, hvor den omvendte virksomhedsovertagelse finder sted:

(a) skal antallet af ordinære aktier i omløb fra begyndelsen af regnskabsåret og frem til overtagelsestidspunktet antages at være lig med antallet af ordinære aktier, der er udstedt af den juridiske modervirksomhed til ejerne af den juridiske dattervirksomhed,

og

▼M3

(b) antallet af ordinære aktier i omløb fra overtagelsestidspunktet og frem til slutningen af regnskabsåret skal være lig med det faktiske antal ordinære aktier i den juridiske modervirksomhed i omløb i det pågældende regnskabsår.

B14 Den oplyste indtjening pr. aktie for hvert sammenligningsår forud for overtagelsestidspunktet, som præsenteres i det koncernregnskab, der aflægges efter en omvendt virksomhedsovertagelse, skal beregnes ved at dividere den del af den juridiske dattervirksomheds resultat, som kan henføres til de ordinære aktionærer i hvert af disse regnskabsår, med antallet af ordinære aktier, som er udstedt af den juridiske mordervirksomhed til ejerne i den juridiske dattervirksomhed ved den omvendte virksomhedsovertagelse.

B15 I de i afsnit B13 og B14 anførte beregninger antages det, at der ikke skete nogen ændringer i antallet af den juridiske dattervirksomheds udstedte ordinære aktier i sammenligningsårene samt i perioden mellem begyndelsen af det regnskabsår, hvor den omvendte virksomhedsovertagelse fandt sted, og overtagelsestidspunktet. Der skal foretages en passende regulering af beregningen af indtjening pr. aktie, som tager højde for virkningen af en ændring i antallet af den juridiske dattervirksomheds udstedte ordinære aktier i disse regnskabsår.

Allokering af kostprisen for en virksomhedssammenslutning

B16 Denne standard kræver, at den overtagende virksomhed indregner de identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser i den overtagne virksomhed, som opfylder de relevante indregningskriterier, til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Med hensyn til allokering af kostprisen for en virksomhedssammenslutning skal den overtagende virksomhed anvende følgende mål som udtryk for dagsværdier:

(a) ved finansielle instrumenter, som handles på et aktivt marked, skal den overtagende virksomhed anvende aktuelle markedsværdier.

(b) ved finansielle instrumenter, som ikke handles på et aktivt marked, skal den overtagende virksomhed anvende skønnede værdier, hvor der tages højde for eksempelvis P/E værdi, udbytteprocenter og forventede vækstrater for sammenlignelige instrumenter for virksomheder med samme karakteristika.

(c) ved tilgodehavender, indtægtsgivende kontrakter og andre identificerbare aktiver skal den overtagende virksomhed anvende nutidsværdien af de tilgodehavende beløb opgjort til en relevant gældende rente med eventuelle fradrag af nedskrivning af uerholdelige beløb og inddrivelsesomkostninger. Diskontering kræves dog ikke for kortfristede tilgodehavender, indtægtsgivende kontrakter og andre identificerbare aktiver, når forskellen mellem den nominelle værdi og den diskonterede værdi ikke er væsentlig.

(d) ved varebeholdninger bestående af:

(i) færdigvarer og handelsvarer skal den overtagende virksomhed anvende salgspriser med fradrag af det samlede beløb af (1) afhændelsesomkostninger og (2) en rimelig avance for den overtagende virksomheds salgsindsats på grundlag af avancen på tilsvarende færdigvarer og handelsvarer,

(ii) varer under fremstilling skal den overtagende virksomhed anvende salgspriser for færdigvarer med fradrag af det samlede beløb af (1) færdiggørelsesomkostninger (2) afhændelsesomkostninger og (3) en rimelig avance for færdiggørelses- og salgsindsatsen på grundlag af avancen på tilsvarende færdigvarer

og

(iii) råvarer skal den overtagende virksomhed anvende den aktuelle genanskaffelsesværdi.

(e) ved grunde og bygninger skal den overtagende virksomhed anvende markedsværdien.

(f) ved produktionsanlæg og driftsmidler skal den overtagende virksomhed anvende markedsværdien, som normalt er baseret på et skøn. Når der ikke foreligger markedsbaseret dokumentation for dagsværdien grundet produktionsanlæggets eller driftsmidlernes særlige art, og fordi aktivet sjældent sælges, undtagen som led i et fortsat forretningsforløb, kan det være nødvendigt for den overtagende virksomhed at skønne dagsværdien på grundlag af indtægten eller genanskaffelsesværdien med fradrag af afskrivninger.

▼M3

(g) ved immaterielle aktiver skal den overtagende virksomhed opgøre dagsværdien:

(i) under henvisning til et aktivt marked, som defineret i IAS 38 *Immaterielle aktiver*,

eller

(ii) hvis der ikke foreligger et aktivt marked, på et grundlag, som afspejler de beløb, den overtagende virksomhed ville skulle betale for aktivet i en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter baseret på den bedste til rådighed værende information (jvf. IAS 38 for yderligere vejledning om opgørelse af dagsværdien af immaterielle aktiver, som er overtaget ved en virksomhedssammenslutning).

(h) ved nettoaktiver eller nettoforpligtelser for ydelsesbaserede pensionsordninger skal den overtagende virksomhed anvende nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse med fradrag af dagsværdien af ordningens eventuelle aktiver. Dog indregnes et aktiv udelukkende, i det omfang det er sandsynligt, at det vil være til rådighed for den overtagende virksomhed i form af refunderede beløb fra pensionsordningen eller reduktioner i fremtidige bidrag.

(i) ved skatteaktiver og -forpligtelser skal den overtagende virksomhed anvende den beløbsmæssige størrelse af skattefordelen hidrørende fra skattemæssige underskud eller skyldige indkomstskatter vedrørende årets resultat i overensstemmelse med IAS 12 Indkomstskatter, vurderet ud fra den sammensluttede virksomheds synsvinkel. Skatteaktiver eller -forpligtelser opgøres under hensyntagen til den skattemæssige virkning af tilpasning af identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser til dagsværdi og diskonteres ikke.

(j) ved kreditorer og gældsbreve, langfristede lån, forpligtelser, periodiseringer og andre udestående fordringer skal virksomheden anvende nutidsværdien af det beløb, der skal betales for at indfri forpligtelsen, opgjort til en relevant gældende rente. Diskontering er dog ikke krævet for kortfristede forpligtelser, når forskellen mellem den nominelle værdi og den diskonterede værdi ikke er væsentlig.

(k) ved tabsgivende kontrakter og andre af den overtagne virksomheds identificerbare forpligtelser skal den overtagende virksomhed anvende nutidsværdien af det beløb, der skal betales for at indfri forpligtelsen, opgjort til en relevant gældende rente.

(l) ved den overtagne virksomheds eventualforpligtelser skal den overtagende virksomhed anvende det beløb, en tredjepart ville opkræve for at overtage disse eventualforpligtelser. Dette beløb skal afspejle samtlige forventninger til mulige pengestrømme og ikke kun den mest sandsynlige pengestrøm eller den forventede maksimale eller minimale pengestrøm.

B17 Nogle af retningslinjerne ovenfor kræver, at dagsværdier skønnes på baggrund af nutidsværdimetoder. Hvis vejledningen for en bestemt post ikke henviser til anvendelsen af nutidsværdimetoder, kan sådanne metoder anvendes til at skønne denne posts dagsværdi.

▼M3

APPENDIKS C

Ændringer af andre standarder

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger, hvor aftaletidspunktet er 31. marts 2004 eller senere, og på den regnskabsmæssige behandling af eventuel goodwill og eventuelle immaterielle aktiver, som er erhvervet ved sådanne virksomhedssammenslutninger. I alle andre henseender skal ændringerne anvendes på regnskabsår, som begynder 31. marts 2004 eller senere.

Hvis en virksomhed i overensstemmelse med afsnit 85 vælger at anvende IFRS 3 fra et tidspunkt, der ligger forud for de i afsnit 78-84 fastsatte ikrafttrædelsestidspunkter, skal virksomheden imidlertid også anvende disse ændringer fremadrettet fra samme tidspunkt.

C1 I de internationale regnskabsstandarder (IFRS), herunder IAS og fortolkningsbidrag, der er gældende 31. marts 2004, ændres henvisninger til den gældende udgave af IAS 22 *Virksomhedssammenslutninger* til IFRS 3 *Virksomhedssammenslutninger*.

C2 Afsnit B1 i IFRS 1 *Førstegangsanvendelse af IFRS* ændres som følger.

B1 En virksomhed, som anvender IFRS for første gang, behøver ikke at anvende IFRS 3 *Virksomhedssammenslutninger* med tilbagevirkende kraft for tidligere virksomhedssammenslutninger (virksomhedssammenslutninger før datoen for overgangen til IFRS-standarderne). Hvis en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, tilpasser en virksomhedssammenslutning, så den overholder kravene i IFRS 3, skal den imidlertid tilpasse alle senere virksomhedssammenslutninger og skal også anvende IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver* (ajourført 2004) og IAS 38 *Immaterielle aktiver* (ajourført 2004) fra samme tidspunkt. Hvis en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, eksempelvis vælger at tilpasse en virksomhedssammenslutning, som fandt sted 30. juni 2002, skal den tilpasse alle virksomhedssammenslutninger, som fandt sted mellem 30. juni 2002 og datoen for overgangen til IFRS-standarderne, og den skal også anvende IAS 36 (ajourført 2004) og IAS 38 (ajourført 2004) fra 30. juni 2002.

C3 [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

C4 Der er foretaget følgende ændringer i IAS 12 *Indkomstskatter*.

Introduktion

Det første underafsnit (c) i afsnit 1 ændres som følger:

(c) kostprisen for en virksomhedssammenslutning allokeres til de overtagne identificerbare aktiver og forpligtelser med udgangspunkt i disses dagsværdi, uden at der sker en tilsvarende regulering af den skattemæssige værdi.

Afsnit 6 og 9 ændres som følger:

6. Den oprindelige IAS 12 omhandlede ikke udtrykkeligt regulering til dagsværdi i forbindelse med en virksomhedssammenslutning. Sådanne reguleringer medfører midlertidige forskelle, og IAS 12 (ajourført) kræver, at en virksomhed indregner den deraf følgende udskudte skatteforpligtelse eller (i henhold til sandsynlighedskriteriet for indregning) det udskudte skatteaktiv med en tilsvarende virkning på opgørelsen af beløbet for goodwill eller et eventuelt beløb, hvormed den overtagende virksomheds andel af nettodagsværdien af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser overstiger kostprisen for sammenslutningen. IAS 12 (ajourført) tillader imidlertid ikke indregning af udskudte skatteforpligtelser, som hidrører fra den første indregning af goodwill.

9. Den oprindelige IAS 12 anførte ikke udtrykkeligt, hvorvidt udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser kunne diskonteres. IAS 12 (ajourført) tillader ikke diskontering af udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser. Afsnit B16(i) i IFRS 3 *Virksomhedssammenslutninger* tillader ikke diskontering af udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser, der overtages ved en virksomhedssammenslutning.

Standard

Det tredje afsnit i formålet ændres som følger:

Denne standard kræver, at virksomheden behandler de skattemæssige konsekvenser af transaktioner og andre begivenheder på samme måde, som selve disse transaktioner og andre begivenheder behandles. For transaktioner og andre begivenheder, der er indregnet i resultatet, skal

▼M3

en eventuel tilknyttet skattemæssig virkning således også indregnet i resultatet. For transaktioner og andre begivenheder, der er indregnet direkte på egenkapitalen, bliver den dermed forbundne skattemæssige virkning ligeledes også indregnet på egenkapitalen. Ligeledes påvirker indregningen af udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser i en virksomhedssammenslutning beløbet for goodwill, som opstår ved virksomhedssammenslutningen eller det eventuelle beløb, hvormed den overtagende virksomheds andel af nettodagsværdien af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser overstiger kostprisen for sammenslutningen.

Afsnit 15, 18, 19 og 21 ændres som følger:

15. ***En udskudt skatteforpligtelse skal indregnes for alle skattepligtige midlertidige forskelle, bortset fra i det omfang den udskudte skatteforpligtelse hidrører fra:***

    (a) første indregning af goodwill

    eller

    …

18. Midlertidige forskelle opstår endvidere, når:

    (a) kostprisen for en virksomhedssammenslutning allokeres ved at indregne de overtagne identificerbare aktiver og forpligtelser til dagsværdi, uden at der sker en tilsvarende regulering af den skattemæssige værdi (jvf. afsnit 19).

    (b) aktiver omvurderes, og der ikke foretages tilsvarende skattemæssig regulering (jvf. afsnit 20),

    (c) goodwill opstår ved en virksomhedssammenslutning (jvf. afsnit 21 og 32),

    …

19. Kostprisen for en virksomhedssammenslutning allokeres ved at indregne de overtagne identificerbare aktiver og forpligtelser til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Midlertidige forskelle opstår, når den skattemæssige værdi af de overtagne identificerbare aktiver og forpligtelser ikke påvirkes af virksomhedssammenslutningen eller påvirkes på forskellig vis. Eksempelvis opstår en skattepligtig midlertidig forskel, som medfører en udskudt skatteforpligtelse, når den regnskabsmæssige værdi af et aktiv forøges til dagsværdi, mens den skattemæssige værdi af aktivet fortsat er den tidligere ejers kostpris. Den deraf følgende udskudte skatteforpligtelse påvirker goodwill (jvf. afsnit 66).

21. Goodwill, som opstår ved en virksomhedssammenslutning, måles som det beløb, hvormed kostprisen for sammenslutningen overstiger den overtagende virksomheds andel af nettodagsværdien af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser. Mange skattemyndigheder tillader ikke reduktion af den regnskabsmæssige værdi af goodwill som en fradragsberettiget omkostning ved opgørelsen af skattepligtig indkomst. Desuden er kostprisen af goodwill i sådanne jurisdiktioner ofte ikke fradragsberettiget, når en dattervirksomhed sælger dets underliggende aktivitet. I sådanne jurisdiktioner har goodwill en skattemæssig værdi på nul. Enhver forskel mellem den regnskabsmæssige værdi af goodwill og dens skattemæssige værdi på nul er en skattepligtig midlertidig forskel. Denne standard tillader imidlertid ikke indregning af den deraf følgende udskudte skatteforpligtelse, eftersom goodwill måles som et restbeløb, og indregningen af den udskudte skatteforpligtelse ville øge den regnskabsmæssige værdi af goodwill.

Afsnit 21A og 21B er tilføjet:

21A. Efterfølgende reduktion af en udskudt skatteforpligtelse, som ikke indregnes, idet den hidrører fra den første indregning af goodwill, anses også som hidrørende fra den første indregning af goodwill og indregnes derfor ikke i henhold til afsnit 15(a). Hvis goodwill, der er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, eksempelvis har en kostpris på 100, men en skattemæssig værdi på nul, forbyder afsnit 15(a), at virksomheden indregner den deraf følgende udskudte skatteforpligtelse. Hvis virksomheden efterfølgende indregner et tab ved værdiforringelse på 20 for denne goodwill, reduceres den skattepligtige midlertidige forskel, som er knyttet til denne goodwill, fra 100 til 80, hvilket medfører et fald i værdien af den ikke-indregnede udskudte skatteforpligtelse. Dette fald i værdien af den ikke-indregnede udskudte skatteforpligtelser anses også for at være

▼M3

tilknyttet den første indregning af goodwillen og må derfor ikke indregnes i henhold til afsnit 15(a).

21B. Udskudte skatteforpligtelser for skattepligtige midlertidige forskelle, der er tilknyttet goodwill, indregnes dog i det omfang, de ikke hidrører fra den første indregning af goodwill. Hvis goodwill, der er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, eksempelvis har en kostpris på 100, som er skattemæssigt fradragsberettiget til en sats på 20 procent pr. år fra det år, hvor goodwillen blev erhvervet, er den skattemæssige værdi af denne goodwill 100 ved den første indregning og 80 ved slutningen af det år, hvor den blev erhvervet. Hvis den regnskabsmæssige værdi af goodwill ved slutningen af det år, hvor den blev erhvervet, fortsat er 100, vil der opstå en skattepligtig midlertidig forskel på 20 ved slutningen af året. Eftersom denne skattepligtige midlertidige forskel ikke er tilknyttet den første indregning af goodwillen, indregnes den deraf følgende udskudte skatteforpligtelse.

Afsnit 22(a), 24, og 26(c) ændres som følger:

22. …

(a) ved en virksomhedssammenslutning skal en virksomhed indregne eventuelle udskudte skatteforpligtelser eller skatteaktiver, og dette påvirker goodwillen eller det eventuelle beløb, hvormed kostprisen for sammenslutningen overstiger den overtagende virksomheds andel af nettodagsværdien af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser (jvf. afsnit 19),

…

24. ***Et udskudt skatteaktiv skal indregnes for alle fradragsberettigede midlertidige forskelle, i det omfang det er sandsynligt, at der vil være en skattepligtig indkomst til rådighed, hvori den fradragsberettigede midlertidige forskel kan udnyttes, medmindre det udskudte skatteaktiv opstår som følge af den første indregning af et aktiv eller en forpligtelse i en transaktion, der:***

(a) ikke er en virksomhedssammenslutning

og

(b) på transaktionstidspunktet hverken påvirker regnskabsmæssigt overskud eller skattepligtig indkomst (skattemæssigt underskud).

…

26. …

(c) kostprisen for en virksomhedssammenslutning allokeres ved at indregne de overtagne identificerbare aktiver og forpligtelser til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Når en overtaget forpligtelse indregnes på overtagelsestidspunktet, men de dermed forbundne omkostninger først fratrækkes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i et senere regnskabsår, opstår der en fradragsberettiget midlertidig forskel, som medfører et udskudt skatteaktiv. Et udskudt skatteaktiv opstår tillige, når dagsværdien af et overtaget identificerbart aktiv er mindre end dets skattemæssige værdi. I begge tilfælde påvirkes goodwill af det deraf følgende udskudte skatteaktiv (jvf. afsnit 66),

og

…

Afsnit 32 og den ovenstående overskrift er ophævet.

Afsnit 58(b) og 66-68 samt det eksempel, der står efter afsnit 68, ændres som følger, og afsnit 68C er tilføjet:

58. **…**

(b) en virksomhedssammenslutning (jvf. afsnit 66-68).

66. Som beskrevet i afsnit 19 og 26(c) kan der opstå midlertidige forskelle ved en virksomhedssammenslutning. I overensstemmelse med IFRS 3 *Virksomhedssammenslutninger* indregner virksomheden alle deraf følgende udskudte skatteaktiver (i det omfang de opfylder indregningskriterierne i afsnit 24) eller udskudte skatteforpligtelser som identificerbare aktiver og forpligtelser på overtagelsestidspunktet. Derfor påvirker disse udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser beløbet for goodwill eller det eventuelle beløb, hvormed den overtagende virksomheds andel af nettodagsværdien af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforplig-

▼M3

telser overstiger kostprisen for sammenslutningen. I overensstemmelse med afsnit 15(a) skal en virksomhed imidlertid ikke indregne udskudte skatteforpligtelser, som hidrører fra den første indregning af goodwill.

67. Som følge af en virksomhedssammenslutning kan en overtagende virksomhed betragte det som sandsynligt, at denne vil genindvinde egne udskudte skatteaktiver, der ikke var indregnet forud for virksomhedssammenslutningen. Eksempelvis kan den overtagende virksomhed tænkes at være i stand til at udnytte fordelen ved modregning af sine uudnyttede skattemæssige underskud i den fremtidige skattepligtige indkomst hos den overtagne virksomhed. I sådanne tilfælde skal den overtagende virksomhed indregne et udskudt skatteaktiv, men ikke medtage det som en del af den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutningen, og det skal derfor ikke tages i betragtning ved opgørelsen af goodwill eller af det eventuelle beløb, hvormed den overtagende virksomheds andel af nettodagsværdien af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser overstiger kostprisen for sammenslutningen.

68. Hvis den potentielle fordel ved den overtagne virksomheds fremførte indkomstskattemæssige underskud eller andre udskudte skatteaktiver ikke opfyldte kriterierne for separat indregning i IFRS 3 ved den første regnskabsmæssige behandling af en virksomhedssammenslutning, men realiseres efterfølgende, skal den overtagende virksomhed indregne den deraf følgende udskudte skatteindtægt i resultatet. Derudover skal den overtagende virksomhed:

(a) reducere den regnskabsmæssige værdi af goodwill til det beløb, der ville have været indregnet, hvis det udskudte skatteaktiv var blevet indregnet som et identificerbart aktiv fra overtagelsestidspunktet,

og

(b) indregne reduktionen i den regnskabsmæssige værdi af goodwill som omkostning.

Denne fremgangsmåde må dog ikke medføre, at den overtagende virksomheds andel af nettodagsværdien af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser overstiger kostprisen for virksomhedssammenslutningen, eller at der sker en stigning i det beløb, som tidligere er indregnet for et sådant overskydende beløb.

Eksempel

En virksomhed har overtaget en dattervirksomhed, der havde fradragsberettigede midlertidige forskelle på 300. Skattesatsen på overtagelsestidspunktet var 30 procent. Det deraf følgende udskudte skatteaktiv på 90 blev ikke indregnet som et identificerbart aktiv ved opgørelsen af den goodwill på 500, der hidrørte fra virksomhedssammenslutningen. To år efter sammenslutningen har virksomheden vurderet, at den fremtidige skattepligtige indkomst skulle være tilstrækkelig til at genindvinde fordelen af alle de fradragsberettigede midlertidige forskelle.

Virksomheden indregner et udskudt skatteaktiv på 90 og, i resultatet, en udskudt skatteindtægt på 90.Virksomheden reducerer også den regnskabsmæssige værdi af goodwill med 90 og indregner en omkostning for dette beløb i resultatet. Således reduceres kostprisen for goodwillen til 410, som er det beløb, der ville have været indregnet, hvis det udskudte skatteaktiv på 90 var blevet indregnet som et identificerbart aktiv på overtagelsestidspunktet.

Hvis skattesatsen var steget til 40 procent, ville virksomheden have indregnet et udskudt skatteaktiv på 120 (40 procent af 300) og, i resultatet, en udskudt skatteindtægt på 120. Hvis skattesatsen var faldet til 20 procent, ville virksomheden have indregnet et udskudt skatteaktiv på 60 (20 procent af 300) og en udskudt skatteindtægt på 60. I begge tilfælde ville virksomheden tillige reducere den regnskabsmæssige værdi af goodwill med 90 og indregne en omkostning for dette beløb i resultatet.

68C. Som anført i afsnit 68A kan skattefradraget (eller det skønnede fremtidige skattefradrag målt i overensstemmelse med afsnit 68B) afvige fra de tilknyttede akkumulerede omkostninger til vederlag.

▼M3

Standardens afsnit 58 kræver, at aktuel og udskudt skat skal indregnes som indtægt eller omkostning og medtages i årets resultat, undtagen i det omfang skatten opstår som følge af (a) en transaktion eller begivenhed, som i det aktuelle regnskabsår eller et andet regnskabsår indregnes direkte på egenkapitalen eller (b) som følge af en virksomhedssammenslutning. Hvis skattefradraget (eller det skønnede fremtidige skattefradrag) overstiger de tilknyttede akkumulerede omkostninger til vederlag, indikerer dette, at skattefradraget ikke kun knytter sig til omkostninger til vederlag, men til også en egenkapitalpost. I denne situation skal den overstigende tilknyttede aktuelle eller udskudte skat indregnes direkte på egenkapitalen.

C5 Der er foretaget følgende ændringer i IAS 14 *Præsentation af segmentoplysninger*.

På titelsiden er det andet afsnit efter navnet på IAS 14 ændret som følger:

Afsnit 129 og 130 i IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver* indeholder krav til oplysning om tab ved værdiforringelse pr. segment.

Standard

Afsnit 19 og 21 ændres som følger:

19. Som eksempel på segmentaktiver kan nævnes omsætningsaktiver, som anvendes i forbindelse med segmentets drift, materielle anlægsaktiver, aktiver vedrørende en finansiel leasingaftale (IAS 17 *Leasingkontrakter*), samt immaterielle aktiver. Hvis en bestemt afskrivningspost er medtaget i segmentomkostninger skal det tilknyttede aktiv også medtages i segmentaktiver. Segmentaktiver omfatter ikke aktiver, som generelt anvendes af virksomheden eller af hovedkontoret. Segmentaktiver omfatter driftsaktiver, som anvendes af to eller flere segmenter, hvis disse kan allokeres på en rimelig måde. Segmentaktiver omfatter goodwill, som direkte er tilknyttet et segment eller på rimelig måde kan allokeres til segmentet, og segmentomkostninger omfatter eventuelle tab ved værdiforringelse, der er indregnet for goodwill.

21. I målingen af segmentaktiver og -forpligtelser indgår regulering af den tidligere regnskabsmæssige værdi af identificerbare segmentaktiver og -forpligtelser i en virksomhed, der er overtaget ved en virksomhedssammenslutning, selvom disse reguleringer kun er foretaget med henblik på udarbejdelse af koncernregnskabet og ikke er indregnet i hverken modervirksomhedens eller dattervirksomhedens separate årsregnskab. Hvis materielle anlægsaktiver er omvurderet efter overtagelsen i overensstemmelse med omvurderingsmodellen i IAS 16, skal disse omvurderinger ligeledes afspejles i målingen af segmentaktiver.

C6 Afsnit 64 i IAS 16 *Materielle anlægsaktiver* (ajourført 2003) er ophævet.

C7 Der er foretaget følgende ændringer i IAS 19 *Personaleydelser*.

Standard

Afsnit 108 ændres som følger:

108. Ved en virksomhedssammenslutning skal virksomheden indregne aktiver og forpligtelser hidrørende fra pensionsydelser til forpligtelsens nutidsværdi med fradrag af dagsværdien af ordningens aktiver (jvf. IFRS 3 *Virksomhedssammenslutninger*). Forpligtelsens nutidsværdi omfatter alle følgende elementer, selv hvis den overtagne virksomhed ikke havde indregnet disse på overtagelsestidspunktet:

(a) aktuarmæssige gevinster og tab, som er opstået før overtagelsestidspunktet (uanset om de lå inden for 10 %-»korridoren«),

(b) pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, som er opstået som følge af ændringer i ydelser eller introduktionen af en pensionsordning før overtagelsestidspunktet,

og

…

C8 Afsnit 30 i IAS 27 *Koncernregnskaber og separate årsregnskaber* ændres som følger:

30. En dattervirksomheds indtægter og omkostninger medtages i koncernregnskabet fra tidspunktet for overtagelsen som defineret i IFRS 3. Indtægterne og omkostningerne …

▼M3

C9 Der er foretaget følgende ændringer i IAS 28 *Investeringer i associerede virksomheder*:

Definitionen på fælles bestemmende indflydelse i afsnit 2 ændres som følger:

Fælles bestemmende indflydelse er en kontraktlig aftale om delt bestemmende indflydelse på en erhvervsmæssig aktivitet og eksisterer kun, når de strategiske økonomiske og driftsmæssige beslutninger, som er knyttet til aktiviteten, kræver enstemmighed mellem de parter, der deler den bestemmende indflydelse (venturedeltagerne).

I afsnit 15 slettes henvisningen til IAS 22 *Virksomhedssammenslutninger*. Efter denne ændring og ændringer foretaget af IFRS 5 *Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på salg og ophørte aktiviteter*, fremstår afsnit 15 som følger:

15. Når en investering i en associeret virksomhed, der tidligere er blevet klassificeret som besiddelse med henblik på salg, ikke længere opfylder kriterierne for en sådan klassifikation, skal investeringen regnskabsmæssigt behandles efter den indre værdis metode fra tidspunktet for klassifikationen som besiddelse med henblik på salg. Årsregnskaberne for regnskabsårene efter klassifikationen som besiddelse med henblik på salg skal ændres tilsvarende.

Afsnit 23 og 33 ændres som følger:

23. En investering i en associeret virksomhed behandles regnskabsmæssigt efter den indre værdis metode fra det tidspunkt, hvor den bliver en associeret virksomhed. Ved erhvervelsen af investeringen skal en eventuel forskel mellem kostprisen for investeringen og investors andel af nettodagsværdien af den associerede virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IFRS 3 *Virksomhedssammenslutninger*. Derfor gælder det, at:

    (a) goodwill tilknyttet en associeret virksomhed medtages i investeringens regnskabsmæssige værdi. Afskrivning på denne goodwill er imidlertid ikke tilladt og medtages derfor ikke ved opgørelsen af investorens andel af den associerede virksomheds resultat.

    (b) et eventuelt beløb, hvormed investors andel af nettodagsværdien af den associerede virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser overstiger kostprisen for investeringen, ikke medtages i den regnskabsmæssige værdi af investeringen, men i stedet medtages som indtægt ved opgørelsen af investorens andel af den associerede virksomheds resultat i det regnskabsår, hvor investeringen er erhvervet.

    Relevante reguleringer af investors andel af den associerede virksomheds resultat efter erhvervelsen foretages også for at tage højde for eksempelvis afskrivninger på afskrivningsberettigede aktiver baseret på deres dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Ligeledes foretages der relevante reguleringer af investors andel af den associerede virksomheds resultat efter erhvervelsen for tab ved værdiforringelse, som er indregnet af den associerede virksomhed, eksempelvis af goodwill eller materielle anlægsaktiver.

33. Eftersom goodwill, der er medtaget i den regnskabsmæssige værdi af en investering i en associeret virksomhed, ikke indregnes separat, bliver den ikke testet separat for værdiforringelse ved at anvende kravene for test for værdiforringelse af goodwill i IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver*. I stedet bliver den samlede regnskabsmæssige værdi af investeringen testet for værdiforringelse i henhold til IAS 36 ved at sammenligne genindvindingsværdien (det højeste af nytteværdien og dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger) med den regnskabsmæssige værdi, når der ved anvendelsen af kravene i IAS 39 er en indikation af, at investeringen kan være værdiforringet. Ved opgørelsen af investeringens nytteværdi, skal virksomheden foretage skøn over:

    (a) sin andel af nutidsværdien af skønnede fremtidige pengestrømme, der forventes frembragt af den associerede virksomhed, herunder pengestrømme fra driften i den associerede virksomhed og provenuet for det endelige salg af investeringen,

    eller

    (b) nutidsværdien af skønnede fremtidige pengestrømme, der forventes at opstå som følge af udbytte modtaget fra investeringen og fra det endelige salg.

▼M3

Med de korrekte forudsætninger giver begge metoder samme resultat.

C10 Der er foretaget følgende ændringer i IAS 31 *Kapitalandele i joint ventures*:

Definitionen på fælles bestemmende indflydelse i afsnit 3 ændres som følger:

Fælles bestemmende indflydelse er en kontraktlig aftale om delt bestemmende indflydelse på en erhvervsmæssig aktivitet og eksisterer kun, når de strategiske økonomiske og driftsmæssige beslutninger, som er knyttet til aktiviteten, kræver enstemmighed mellem de parter, der deler den bestemmende indflydelse (venturedeltagerne).

Afsnit 11 ændres som følger:

11. Kontrakten fastlægger fælles bestemmende indflydelse på joint venturet. En sådan betingelse sikrer, at en enkelt venturedeltager ikke ensidigt vil kunne kontrollere aktiviteten.

I afsnit 43 slettes henvisningen til IAS 22 *Virksomhedssammenslutninger*. Efter denne ændring og ændringer foretaget af IFRS 5 *Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på salg og ophørte aktiviteter* fremstår afsnit 43 som følger:

43. Når en kapitalandel i en fælles kontrolleret virksomhed, der tidligere er blevet klassificeret som besiddelse med henblik på salg, ikke længere opfylder kriterierne for en sådan klassifikation, skal kapitalandelen regnskabsmæssigt behandles ved brug af pro-rata-konsolidering eller efter den indre værdis metode fra tidspunktet for klassifikationen som besiddelse med henblik på salg. Årsregnskaberne for regnskabsårene efter klassifikationen som besiddelse med henblik på salg skal ændres tilsvarende.

C11 I IAS 32 *Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation (ajourført 2003)* er afsnit 4(c) omnummereret til 4(d). Afsnit 4(d) omnummereres til 4(c) og ændres som følger:

(c) aftaler om betinget købspris ved en virksomhedssammenslutning (jvf. IFRS 3* Virksomhedssammenslutninger*). Denne undtagelse finder kun anvendelse på den overtagende virksomhed.

Efter denne ændring og ændringer foretaget af IFRS 4 *Forsikringskontrakter* fremstår afsnit 4(c)-(e) som følger:

(c) aftaler om betinget købspris ved en virksomhedssammenslutning (jvf. IFRS 3* Virksomhedssammenslutninger*). Denne undtagelse finder kun anvendelse på den overtagende virksomhed.

(d) forsikringskontrakter som defineret i IFRS 4* Forsikringskontrakter.- *Denne standard finder imidlertid anvendelse på afledte finansielle instrumenter, der er indbygget i forsikringskontrakter, hvis IAS 39 kræver, at virksomheden foretager separat regnskabsmæssig behandling af disse.

(e) finansielle instrumenter, som ligger inden for anvendelsesområdet for IFRS 4, idet de omfatter skønsmæssig deltagelse. Udsteder af disse instrumenter er fritaget fra at anvende afsnit 15-32 og AG25-AG35 i denne standard vedrørende sondringen mellem finansielle forpligtelser og egenkapitalinstrumenter på denne skønsmæssige deltagelse. Disse instrumenter er imidlertid underlagt alle øvrige krav i denne standard. Denne standard finder desuden anvendelse på afledte finansielle instrumenter, som er indbygget i disse instrumenter (jvf. IAS 39).

Afsnit 4(f), som er indsat af IFRS 2 *Aktiebaseret vederlæggelse*, er uændret.

C12 Afsnit 22 og 64 i IAS 33 *Indtjening pr. aktie* ændres som følger:

22. Ordinære aktier udstedt som en del af kostprisen for en virksomhedssammenslutning medtages i det vejede gennemsnitlige antal aktier fra overtagelsestidspunktet. Dette skyldes, at den overtagende virksomhed fra dette tidspunkt indarbejder den overtagne virksomheds resultat i sin resultatopgørelse.

64. ***Hvis… skal der gives oplysning om dette. Ligeledes skal indtjening og udvandet indtjening pr. aktie for alle præsenterede regnskabsår reguleres for virkningen af fejl og reguleringer som følge af ændringer i anvendt regnskabspraksis, som regnskabsmæssigt behandles med tilbagevirkende kraft.***

▼M3

C13 Afsnit 16(i) og 18 i IAS 34 *Delårsregnskaber* ændres som følger:

16. **…**

***(i) virkningen af ændringer i virksomhedens sammensætning i delårsperioden, herunder virksomhedssammenslutninger, overtagelse af eller afhændelse af dattervirksomheder og langfristede investeringer, omstruktureringer samt ophørende aktiviteter. I tilfælde af virksomhedssammenslutninger skal virksomheden give de oplysninger, som kræves i henhold til afsnit 66-73 i IFRS 3* Virksomhedssammenslutninger,**

og

…

18. Andre standarder specificerer oplysninger, som skal gives i regnskaber. I denne sammenhæng betyder regnskab et fuldstændigt regnskab af den type, som normalt medtages i en årsrapport og undertiden i andre opgørelser. Bortset fra som krævet i afsnit 16(i) stilles der ikke krav om de i disse andre standarder krævede oplysninger, hvis virksomhedens delårsregnskab ikke omfatter et fuldstændigt regnskab, men kun et sammendraget regnskab og udvalgte noter.

C14 Afsnit 5 i IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver* ændres som følger:

5. Hvis en anden standard omhandler en konkret type hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser eller eventualaktiver, skal virksomheden anvende den pågældende standard i stedet for denne standard. IFRS 3 *Virksomhedssammenslutninger* omhandler eksempelvis en overtagende virksomheds behandling af eventualforpligtelser, der er overtaget ved en virksomhedssammenslutning. Ligeledes beskrives visse typer af hensatte forpligtelser i standarder om:

…

C15 I IAS 39 *Finansielle instrumenter: Indregning og måling* (ajourført 2003) ophæves afsnit 2(f) og (h) af IFRS 4 *Forsikringskontrakter.* Afsnit 2(g) omnummereres til afsnit 2(f) og ændres som anført nedenfor. Afsnit 2(g) tilføjes som anført nedenfor. Efter disse ændringer og ændringer foretaget af IFRS 4 fremstår afsnit 2(d)-(g) som følger:

(d) finansielle instrumenter udstedt af virksomheden, som opfylder definitionen på et egenkapitalinstrument i IAS 32 (herunder optioner og warrants). Indehaveren af sådanne egenkapitalinstrumenter skal imidlertid anvende denne standard på disse instrumenter, medmindre de opfylder undtagelsen i (a) ovenfor.

(e) rettigheder og forpligtelser i henhold til en forsikringskontrakt som defineret i IFRS 4* Forsikringskontrakter *eller i henhold til en kontrakt, som er omfattet af IFRS 4, idet den indeholder skønsmæssig deltagelse. Denne standard finder imidlertid anvendelse på et afledt finansielt instrument, der er indbygget i en sådan kontrakt, hvis det afledte finansielle instrument ikke i sig selv er en kontrakt, der er omfattet af IFRS 4 (jvf. afsnit 10-13 og appendiks A, afsnit AG23-AG33). Desuden skal udsteder anvende denne standard på en forsikringskontrakt, hvis den er en finansiel garantikontrakt, som er indgået eller bibeholdt ved overdragelse til en anden part af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, der er omfattet af denne standard (jvf. afsnit 3 og appendiks A, afsnit AG4A).

(f) aftaler om betinget købspris ved en virksomhedssammenslutning (jvf. IFRS 3* Virksomhedssammenslutninger*). Denne undtagelse finder kun anvendelse på den overtagende virksomhed.

(g) kontrakter mellem en overtagende virksomhed og en sælger i en virksomhedssammenslutning om køb eller salg af en overtaget virksomhed på et fremtidigt tidspunkt.

Afsnit 2(i) og 2(j) omnummereres som 2 (h) og (I). Afsnit 2(i) er indsat af IFRS 2 *Aktiebaseret vederlæggelse.*

C16 [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

C17 [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

C18 SIC-32 *Immaterielle aktiver - omkostninger ved udvikling af websider* ændres som følger.

Afsnit 8-10 ændres som følger:

8. En webside, som virksomheden selv udvikler, må udelukkende indregnes som et immaterielt aktiv, hvis virksomheden ud over at

▼M3

opfylde de generelle bestemmelser i IAS 38.21 om indregning og første måling opfylder bestemmelserne i IAS 38.57. Især kan virksomheden opfylde kravet i IAS 38.57(d) om dokumentation af, at websiden vil kunne frembringe sandsynlige fremtidige økonomiske fordele, hvis websiden eksempelvis frembringer omsætning, herunder direkte omsætning ved at det er muligt at afgive ordrer via websiden. Virksomheden kan ikke dokumentere, at en webside, som udelukkende eller hovedsageligt er udviklet til at fremme og markedsføre virksomhedens produkter og tjenesteydelser, vil frembringe sandsynlige fremtidige økonomisk fordele, og som følge heraf skal alle omkostninger ved udviklingen af en sådan webside indregnes, når de afholdes.

9. Interne omkostninger ved udviklingen og driften af virksomhedens webside skal regnskabsmæssigt behandles i henhold til IAS 38. Arten af hver aktivitet, som omkostningerne vedrører (eksempelvis uddannelse af ansatte og vedligeholdelse af websider) og websidens færdiggørelsesgrad eller efterfølgende modifikationsfase skal evalueres for at fastlægge den korrekte regnskabsmæssige behandling (appendikset til dette fortolkningsbidrag indeholder yderligere vejledning). Eksempelvis:

   (a) planlægningsfasen er af samme art som forskningsfasen i IAS 38.54-.56. Omkostninger, som afholdes i denne fase, skal indregnes, når de afholdes.

   (b) faserne hvor applikationer, infrastruktur, grafisk design og indhold udvikles er af samme art som udviklingsfasen i IAS 38.57-64, forudsat at indholdet udvikles med et andet formål end at fremme og markedsføre virksomhedens produkter og tjenesteydelser. Omkostninger, som afholdes i disse faser, skal medtages i kostprisen for en webside, som indregnes som et immaterielt aktiv i henhold til afsnit 8 i dette fortolkningsbidrag, når omkostninger direkte kan henføres til og er nødvendige for oprettelsen, fremstillingen eller udviklingen af websiden til den af ledelsen planlagte anvendelse. Eksempelvis skal omkostninger ved køb eller produktionen af indhold (bortset fra indhold med henblik på at fremme og markedsføre virksomhedens produkter og tjenesteydelser) specifikt for en webside, eller omkostninger til at gøre indhold anvendeligt på websiden (eksempelvis et gebyr for en brugerlicens) medtages i udviklingsomkostningen, når denne betingelse er opfyldt. I henhold til IAS 38.71 må omkostninger til et immaterielt gode, som er indregnet som omkostning i tidligere regnskabsår, dog ikke indregnes som en del af et immaterielt aktivs kostpris på et senere tidspunkt (eksempelvis hvis omkostninger vedrørende copyright er fuldt ud afskrevne, og indholdet efterfølgende er lagt ud på en webside).

   (c) omkostninger, som afholdes i fasen, hvor indhold udvikles, skal indregnes som omkostning i henhold til IAS 38.69(c), når de afholdes, forudsat at indholdet udvikles for at fremme og markedsføre virksomhedens produkter og tjenesteydelser (eksempelvis digitale fotos af virksomhedens produkter). Ved regnskabsmæssig behandling af omkostninger, som afholdes i forbindelse med tjenesteydelser, hvor der eksempelvis tages digitale fotos af virksomhedens produkter med henblik på en fremvisning heraf, skal omkostningerne indregnes, i takt med at tjenesteydelserne modtages i løbet af processen, og ikke når de digitale fotos lægges ud på websiden.

   (d) driftsfasen indledes, når udviklingen af websiden er afsluttet. Omkostninger, som afholdes i denne fase, skal indregnes som omkostning, når de afholdes, medmindre indregningskriterierne i IAS 38.18 er opfyldt.

10. En webside, som indregnes som et immaterielt aktiv i henhold til afsnit 8 i dette fortolkningsbidrag, skal efter første indregning måles ved anvendelse af bestemmelserne i IAS 38.72-87. Det bedste skøn over websidens brugstid skal være kort.

Afsnittet om ikrafttrædelsestidspunkt ændres som følger:

Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft den 25. marts 2002. Virkningen af anvendelsen af dette fortolkningsbidrag skal regnskabsmæssigt behandles ved anvendelse af overgangsbestemmelserne i den udgave af IAS 38, der blev udgivet i 1998. Dette medfører, at når en webside ikke opfylder kriterierne for indregning som et immaterielt aktiv, men det tidligere har været indregnet som et aktiv, så skal virksomheden ophøre med at indregne det immaterielle aktiv, når dette fortolkningsbidrag træder i kraft. Når websiden allerede eksisterer, og omkostninger ved dets udvikling opfylder kriterierne for

▼M3

indregning som et immaterielt aktiv, og det ikke tidligere har været indregnet som et aktiv, så må det immaterielle aktiv ikke indregnes efter dette fortolkningsbidrags ikrafttrædelsestidspunkt. Når en webside allerede eksisterer, og omkostningerne ved dets udvikling opfylder kriterierne for indregning som et immaterielt aktiv, og det tidligere har været indregnet som et aktiv og ved første måling er målt til kostpris, så anses det beløb, som blev indregnet første gang, for at have været korrekt opgjort.

IFRS 4

Forsikringskontrakter

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1
Anvendelsesområde	2-12
Indbyggede afledte finansielle instrumenter	7-9
Udskillelse af opsparingselementer	10-12
Indregning og måling	13-35
Midlertidig undtagelse fra visse andre standarder	13-20
Test af forpligtelsers tilstrækkelighed	15-19
Værdiforringelse af reassuranceaktiver	20
Ændringer i anvendt regnskabspraksis	21-30
Aktuelle markedsrenter	24
Fortsat anvendelse af eksisterende praksis	25
Forsigtighed	26
Fremtidige investeringsafkast	27-29
Shadow accounting	30
Forsikringskontrakter, der er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning eller en porteføljeoverdragelse	31-33
Skønsmæssig deltagelse	34-35
Skønsmæssig deltagelse i forsikringskontrakter	34
Skønsmæssig deltagelse i finansielle instrumenter	35
Oplysninger	36-39
Redegørelse for indregnede beløb	36-37
Pengestrømmes beløbsmæssige størrelse, tidspunkt og usikkerhed	38-39
Ikrafttrædelsestidspunkt og overgang	40-45
Oplysninger	42-44
Omklassifikation af finansielle aktiver	45

FORMÅL

1. Formålet med denne standard er at redegøre for den regnskabsmæssige behandling af *forsikringskontrakter* i alle virksomheder, som udsteder sådanne kontrakter (i denne standard betegnet *forsikringsgiver*), indtil IASB afslutter anden fase af projektet vedrørende forsikringskontrakter. Navnlig kræver denne standard:

   (a) begrænsede forbedringer af forsikringsgiveres regnskabsmæssige behandling af forsikringskontrakter.

   (b) oplysninger, som identificerer og forklarer de beløb i forsikringsgivers årsregnskab, der hidrører fra forsikringskontrakter, og hjælper brugerne af sådanne årsregnskaber med at forstå den beløbsmæssige størrelse, tidspunktet og usikkerheden forbundet med fremtidige pengestrømme fra forsikringskontrakter.

▼M3

ANVENDELSESOMRÅDE

2. Virksomheden skal anvende denne standard på:

   (a) forsikringskontrakter (herunder *reassurancekontrakter*) som udstedes og reassurancekontrakter som besiddes af virksomheden.

   (b) finansielle instrumenter, som udstedes af virksomheden med *skønsmæssig deltagelse* (jvf. afsnit 35). IAS 32 *Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation kræver* oplysning om finansielle instrumenter, herunder finansielle instrumenter med skønsmæssig deltagelse.

3. Denne standard behandler ikke andre aspekter af forsikringsgiveres regnskaber, såsom regnskabsmæssig behandling af finansielle aktiver, som besiddes af forsikringsgivere, og finansielle forpligtelser, som udstedes af forsikringsgivere (jvf. IAS 32 og IAS 39 *Finansielle instrumenter: Indregning og måling*), bortset fra i overgangsbestemmelserne i afsnit 45.

4. Virksomheden skal ikke anvende denne standard på:

   (a) produktgarantier, som udstedes direkte af en producent, forhandler eller detailhandler (jvf. IAS 18 *Omsætning* og IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver*).

   (b) arbejdsgiveres aktiver og forpligtelser i forbindelse med pensionsordninger (jvf. IAS 19 *Personaleydelser* og IFRS 2 *Aktiebaseret vederlæggelse*) og pensionsforpligtelser præsenteret af definerede fratrædelsesordninger (jvf. IAS 26 *Regnskabsmæssig behandling og præsentation af fratrædelsesordninger*).

   (c) kontraktlige rettigheder eller kontraktlige forpligtelser, som er betinget af den fremtidige brug af eller ret til at bruge et ikke-finansielt aktiv (eksempelvis visse licenser, royalties, betingede leasingydelser og lignende poster), samt leasingtagers restværdigaranti, der er indbygget i en finansiel leasingkontrakt (jvf. IAS 17 *Leasingkontrakter*, IAS 18 *Omsætning* og IAS 38 *Immaterielle aktiver*).

   (d) finansielle garantier, som en virksomhed indgår eller bibeholder ved overdragelsen til en anden part af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, som er omfattet af IAS 39, uanset om de finansielle garantier beskrives som finansielle garantier, remburser eller forsikringskontrakter (jvf. IAS 39).

   (e) skyldig eller tilgodehavende betinget købspris ved en virksomhedssammenslutning (jvf. IFRS 3 *Virksomhedssammenslutninger*).

   (f) *direkte forsikringskontrakter*, som besiddes af virksomheden (dvs. direkte forsikringskontrakter, hvor virksomheden er *forsikringstager*). En *cedent* (en genforsikret forsikringsgiver) skal imidlertid anvende denne standard på sine reassurancekontrakter.

5. For at lette forståelsen beskrives alle virksomheder, som udsteder forsikringskontrakter, som forsikringsgivere i denne standard, uanset om udsteder anses som en forsikringsgiver i juridisk og tilsynsmæssig sammenhæng.

6. En reassurancekontrakt er en type forsikringskontrakt. Alle henvisninger til forsikringskontrakter i denne standard gælder således også for reassurancekontrakter.

Indbyggede afledte finansielle instrumenter

7. IAS 39 kræver, at en virksomhed adskiller visse indbyggede finansielle afledte instrumenter fra hovedkontrakten, måler dem til *dagsværdi* og medtager ændringer i dagsværdien i resultatet. IAS 39 finder anvendelse på afledte finansielle instrumenter, som er indbygget i en forsikringskontrakt, medmindre det indbyggede afledte finansielle instrument selv er en forsikringskontrakt.

8. Som en undtagelse fra kravet i IAS 39 behøver forsikringsgiver ikke adskille forsikringstagers option på at tilbagekøbe en forsikringskontrakt til et fast beløb (eller til et beløb baseret på et fast beløb og en rentesats) og måle denne til dagsværdi, selvom udnyttelseskursen er forskellig fra hoved-*forsikringsforpligtelsens* regnskabsmæssige værdi. Kravet i IAS 39 finder dog anvendelse på en put-option eller en option på kontant tilbagekøb, som er indbygget i en forsikringskontrakt, hvis tilbagekøbsværdien varierer med ændringen i en finansiel variabel (såsom egenkapital- eller råvarepris eller –indeks) eller en ikke-finansiel variabel, som ikke gælder specifikt for en kontrahent. Desuden finder dette krav også anvendelse, hvis indehaverens evne til at udnytte en put-option eller option på kontant tilbagekøb

▼M3

udløses af en ændring i en sådan variabel (eksempelvis en put-option, som kan udnyttes, hvis et aktieindeks når et bestemt niveau).

9. Afsnit 8 finder ligeledes anvendelse på optioner på tilbagekøb af finansielle instrumenter med skønsmæssig deltagelse.

Udskillelse af opsparingselementer

10. Visse forsikringskontrakter indeholder både et forsikringselement og et *opsparingselement*. I nogle tilfælde er det påkrævet eller tilladt, at forsikringsgiver *udskiller* disse elementer:

(a) udskillelse kræves, hvis begge nedenstående betingelser er opfyldt:

(i) forsikringsgiver kan måle opsparingselementet (herunder eventuelle indbyggede optioner på tilbagekøb) separat (dvs. uden at tage forsikringselementet i betragtning).

(ii) forsikringsgivers regnskabspraksis kræver ikke på anden måde indregning af alle forpligtelser og rettigheder, som hidrører fra opsparingselementet.

(b) udskillelse er tilladt, men ikke påkrævet, hvis forsikringsgiver kan måle opsparingselementet separat som angivet i (a)(i), men forsikringsgivers regnskabspraksis kræver indregning af alle forpligtelser og rettigheder, som hidrører fra opsparingselementet uanset hvilket grundlag, der er anvendt til at måle disse rettigheder og forpligtelser.

(c) udskillelse er ikke tilladt, hvis forsikringsgiver ikke kan måle opsparingselementet separat som angivet i (a)(i).

11. I det følgende gives et eksempel på et tilfælde, hvor forsikringsgivers regnskabspraksis ikke kræver indregning af alle forpligtelser, som hidrører fra opsparingselementet. En cedent modtager erstatning for tab fra en *reassurandør*, men kontrakten forpligter cedenten til at tilbagebetale erstatningen over en årrække. Denne forpligtelse hidrører fra et opsparingselement. Hvis cedentens regnskabspraksis ellers ville tillade indregning af erstatning som en indtægt uden indregning af den deraf følgende forpligtelse, kræves udskillelse.

12. For at udskille en kontrakt skal forsikringsgiver:

(a) anvende denne standard på forsikringselementet.

(b) anvende IAS 39 på opsparingselementet.

INDREGNING OG MÅLING

Midlertidig undtagelse fra visse andre standarder

13. Afsnit 10-12 i IAS 8 *Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl* angiver, hvilke kriterier en virksomhed skal lægge til grund ved udvikling af en regnskabspraksis, hvis der ikke findes nogen standard, som finder specifik anvendelse på en post. Denne standard fritager imidlertid forsikringsgiver fra at anvende disse kriterier på sin regnskabspraksis for:

(a) forsikringskontrakter, som forsikringsgiver udsteder (herunder tilknyttede anskaffelsesomkostninger og tilknyttede immaterielle aktiver, som eksempelvis de i afsnit 31 og 32 beskrevne)

og

(b) reassurancekontrakter, som forsikringsgiver besidder.

14. Dog fritager standarden ikke forsikringsgiver fra visse konsekvenser af kriterierne i afsnit 10-12 i IAS 8. Særligt gælder det, at forsikringsgiver:

(a) ikke skal indregne eventuelle hensættelser til mulige fremtidige krav som en forpligtelse, hvis disse krav opstår i henhold til forsikringskontrakter, som endnu ikke findes på balancedagen (eksempelvis katastrofe- og udjævningshensættelser).

(b) skal udføre den i afsnit 15-19 beskrevne *test af forpligtelsers tilstrækkelighed*.

(c) udelukkende skal ophøre med at indregne en forsikringsforpligtelse (eller en del af en forsikringsforpligtelse) i balancen, når forpligtelsen ophører, dvs. når den i kontrakten anførte forpligtelse opfyldes, annulleres eller udløber.

▼M3

(d) ikke skal modregne:

(i) *reassuranceaktiver* i de tilknyttede forsikringsforpligtelser

eller

(ii) indtægter eller omkostninger fra reassurancekontrakter i omkostninger eller indtægter fra de tilknyttede forsikringskontrakter.

(e) skal vurdere, hvorvidt reassuranceaktiver er værdiforringede (jvf. afsnit 20).

Test af forpligtelsers tilstrækkelighed

15. **Forsikringsgiver skal på hver balancedag vurdere, hvorvidt de indregnede forsikringsforpligtelser er tilstrækkelige. Ved vurderingen skal der anvendes aktuelle skøn over fremtidige pengestrømme i henhold forsikringsgivers forsikringskontrakter. Hvis vurderingen viser, at forsikringsforpligtelsernes regnskabsmæssige værdi (med fradrag af tilknyttede udskudte anskaffelsesomkostninger og tilknyttede immaterielle aktiver, som eksempelvis de i afsnit 31 og 32 omtalte) er utilstrækkelig set i lyset af de skønnede fremtidige pengestrømme, skal hele dette underskud indregnes i resultatet.**

16. Hvis forsikringsgiver anvender en test af forpligtelsers tilstrækkelighed, som opfylder visse minimumskrav, stiller denne standard ikke yderligere krav. Disse minimumskrav er som følger:

(a) Testen omfatter aktuelle skøn over alle kontraktlige pengestrømme og over tilknyttede pengestrømme, såsom omkostninger til behandling af skadesanmeldelser, samt pengestrømme, der hidrører fra indbyggede optioner og garantier.

(b) Hvis testen viser, at forpligtelsen er utilstrækkelig, skal hele underskuddet indregnes i resultatet.

17. Hvis forsikringsgivers regnskabspraksis ikke kræver, at der udføres en test af forpligtelsers tilstrækkelighed, som opfylder minimumskravene i afsnit 16, skal forsikringsgiver:

(a) opgøre de relevante forsikringsforpligtelsers (*) regnskabsmæssige værdi med fradrag af den regnskabsmæssige værdi af:

(i) eventuelle tilknyttede udskudte anskaffelsesomkostninger

og

(ii) eventuelle tilknyttede immaterielle aktiver, såsom aktiver, der er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning eller porteføljeoverdragelse (jvf. afsnit 31 og 32). Tilknyttede reassuranceaktiver skal imidlertid ikke tages i betragtning, eftersom forsikringsgiver regnskabsmæssigt behandler disse separat (jvf. afsnit 20).

(b) afgøre, hvorvidt det i (a) beskrevne beløb er mindre end den regnskabsmæssige værdi, som ville være krævet, hvis de relevante forsikringsforpligtelser lå inden for anvendelsesområdet for IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver*. Hvis beløbet er mindre, skal forsikringsgiver indregne hele forskellen i resultatet og reducere den regnskabsmæssige værdi af de tilknyttede udskudte anskaffelsesomkostninger eller tilknyttede immaterielle aktiver eller øge den regnskabsmæssige værdi af de relevante forsikringsforpligtelser.

18. Hvis forsikringsgivers test af forpligtelsers tilstrækkelighed opfylder minimumskravene i afsnit 16, skal testen anvendes på det sammenlægningsniveau, testen angiver. Hvis testen ikke opfylder disse minimumskrav, skal der foretages en sammenligning som beskrevet i afsnit 17 på porteføljeniveau for kontrakter, som er forbundet med stort set de samme risici, og som forvaltes sammen som en enkel portefølje.

19. Det i afsnit 17(b) beskrevne beløb (dvs. resultatet af anvendelsen af IAS 37) skal udelukkende afspejle fremtidige investeringsafkast (jvf. afsnit 27-29), hvis det i afsnit 17(a) beskrevne beløb også afspejler dette afkast.

(*) De relevante forsikringsforpligtelser er de forsikringsforpligtelser (samt tilknyttede udskudte anskaffelsesomkostninger og tilknyttede immaterielle aktiver), hvor forsikringsgivers regnskabspraksis ikke kræver, at der udføres en test af forpligtelsers tilstrækkelighed, som opfylder minimumskravene i afsnit 16.

▼M3

Værdiforringelse af reassuranceaktiver

20. Hvis en cedents reassuranceaktiv er værdiforringet, skal cedenten foretage en tilsvarende reduktion af den regnskabsmæssige værdi, og indregne tabet ved værdiforringelse i resultatet. Et reassuranceaktiv er udelukkende værdiforringet, hvis:

(a) der er klar indikation af, at cedenten som følge af en begivenhed, der har fundet sted efter første indregning af reassuranceaktivet, muligvis ikke vil modtage alle skyldige beløb i henhold til kontraktens vilkår

og

(b) denne begivenhed har en virkning, som kan måles pålideligt, på de beløb, som cedenten vil modtage fra reassurandøren.

Ændringer i anvendt regnskabspraksis

21. Afsnit 22-30 finder anvendelse på ændringer, som er foretaget af en forsikringsgiver, der allerede anvender IFRS, såvel som ændringer foretaget af en forsikringsgiver, der anvender IFRS for første gang.

22. **Forsikringsgiver må udelukkende ændre sin regnskabspraksis for forsikringskontrakter, hvis ændringerne gør årsregnskabet mere relevant for regnskabsbrugernes økonomiske beslutningstagen, uden at det bliver mindre pålideligt, eller mere pålideligt, uden at det bliver mindre relevant for denne beslutningstagen. Forsikringsgiver skal vurdere relevans og pålidelighed ud fra kriterierne i IAS 8.**

23. For at retfærdiggøre en ændring i regnskabspraksis for forsikringskontrakter skal forsikringsgiver godtgøre, at årsregnskabet som følge af ændringen kommer nærmere en opfyldelse af kriterierne i IAS 8, men ændringen behøver ikke medføre fuldstændig opfyldelse af disse kriterier. Følgende konkrete problemstillinger drøftes nedenfor:

(a) aktuelle rentesatser (afsnit 24),

(b) fortsat anvendelse af eksisterende praksis (afsnit 25),

(c) forsigtighed (afsnit 26),

(d) fremtidige investeringsafkast (afsnit 27-29)

og

(e) shadow accounting (afsnit 30).

Aktuelle markedsrenter

24. Det tillades, men ikke kræves ikke, at forsikringsgiver ændrer sin regnskabspraksis, således at klassificerede forsikringsforpligtelser (*) efterfølgende måles, så de afspejler aktuelle markedsrenter, og ændringer i sådanne forpligtelser indregnes i resultatet. På det tidspunkt kan forsikringsgiver desuden indføre en regnskabspraksis, som kræver, at der anvendes andre aktuelle skøn og forudsætninger for de klassificerede forpligtelser. Med den valgfrihed, der gives i dette afsnit, tillades det, at forsikringsgiver ændrer sin regnskabspraksis for klassificerede forpligtelser uden at anvende denne praksis konsekvent for alle tilsvarende forpligtelser, som det ellers ville være krævet i henhold til IAS 8. Hvis forsikringsgiver klassificerer forpligtelser i henhold til dette valg, skal aktuelle markedsrenter (og de øvrige aktuelle skøn og forudsætninger, hvor dette er relevant) fortsat anvendes konsekvent i alle regnskabsår for alle sådanne forpligtelser, indtil de ophører.

Fortsat anvendelse af eksisterende praksis

25. Forsikringsgiver kan fortsat anvende nedenstående typer praksis, men indførelsen af en af disse opfylder ikke kravet i afsnit 22:

(a) måling af forsikringsforpligtelser på et udiskonteret grundlag.

(b) måling af kontraktlige rettigheder til fremtidige kapitalforvaltningshonorarer til et beløb, som overstiger dagsværdien baseret på en sammenligning med de aktuelle honorarer, som opkræves af andre markedsdeltagere for lignende ydelser. Det er sandsynligt, at dagsværdien på tidspunktet for indgåelsen af de kontraktlige rettigheder svarer til de afholdte oprettelsesomkostninger, medmindre

(*) dette afsnit omfatter forsikringsforpligtelser tilknyttede udskudte anskaffelsesomkostninger og tilknyttede immaterielle aktiver, som eksempelvis de i afsnit 31 og 32 beskrevne.

▼M3

fremtidige kapitalforvaltningshonorarer og tilknyttede omkostninger er ude af trit med sammenlignelige markedssatser.

(c) anvendelse af forskelligartet regnskabspraksis for forsikringskontrakter (og eventuelle tilknyttede udskudte anskaffelsesomkostninger og tilknyttede immaterielle aktiver) i dattervirksomheder, bortset fra hvad der tillades i afsnit 24. Hvis denne regnskabspraksis ikke er ensartet, kan forsikringsgiver ændre den, såfremt ændringen ikke gør den anvendte regnskabspraksis mere forskelligartet, og såfremt den nye praksis opfylder de øvrige krav i denne standard.

Forsigtighed

26. Forsikringsgiver behøver ikke at ændre sin regnskabspraksis for forsikringskontrakter for at eliminere overdreven forsigtighed. Hvis forsikringsgiver allerede måler sine forsikringskontrakter med tilstrækkelig forsigtighed, skal forsikringsgiver dog ikke indføre yderligere forsigtighed.

Fremtidige investeringsafkast

27. Forsikringstager behøver ikke at ændre sin regnskabspraksis for forsikringskontrakter for at eliminere fremtidige investeringsafkast. Der er imidlertid en afkræftelig formodning om, at forsikringsgivers årsregnskab bliver mindre relevant og pålideligt, hvis der indføres en regnskabspraksis, som i målingen af forsikringskontrakter afspejler fremtidige investeringsafkast, medmindre disse afkast påvirker de kontraktlige betalinger. Nedenfor er anført to eksempler på regnskabspraksis, som afspejler sådanne afkast:

(a) anvendelse af en diskonteringssats, som afspejler det skønnede afkast af forsikringsgivers aktiver,

eller

(b) fremskrivning af disse aktivers forrentning med en skønnet forrentningssats, hvor den fremskrevne forrentning diskonteres med en anden sats, og hvor resultatet medtages i målingen af forpligtelsen.

28. Forsikringsgiver kan udelukkende tilsidesætte den afkræftelige formodning i afsnit 27, hvis de øvrige aspekter af en ændring i regnskabspraksis øger årsregnskabets relevans og pålidelighed i tilstrækkelig grad til at opveje den forringelse af relevansen og pålideligheden, som er forårsaget af, at fremtidige investeringsafkast er medtaget. Eksempelvis kan der være en situation, hvor forsikringsgivers eksisterende regnskabspraksis for forsikringskontrakter omfatter overdrevent forsigtige forudsætninger, som er opstillet ved indgåelsen, og en diskonteringssats, som er foreskrevet af en tilsynsmyndighed uden direkte henvisning til markedsforholdene, og ikke tager højde for visse indbyggede optioner og garantier. Forsikringsgiver kan gøre sit årsregnskab mere relevant uden at gøre det mindre pålideligt ved at skifte til et omfattende investor-orienteret regnskabsmæssigt grundlag, som er meget udbredt og omfatter:

(a) aktuelle skøn og forudsætninger,

(b) en rimelig (men ikke overdrevent forsigtig) regulering for at afspejle risiko og usikkerhed,

(c) målinger, som afspejler både den indre og den tidsmæssige værdi af indbyggede optioner og garantier

og

(d) en aktuel markedsdiskonteringssats, selvom denne diskonteringssats afspejler det skønnede afkast af forsikringsgivers aktiver.

29. Efter nogle målingsmetoder anvendes diskonteringssatsen til at opgøre nutidsværdien af en fremtidig overskudsmargin. Denne overskudsmargin henføres derefter til forskellige regnskabsår på baggrund af en formel. Efter disse metoder påvirkes målingen af forpligtelsen kun indirekte af diskonteringssatsen. Særligt gælder det, at anvendelsen af en mindre hensigtsmæssig diskonteringssats har en begrænset eller slet ingen virkning på målingen af forpligtelsen ved indgåelsen. Efter andre metoder bestemmes målingen af forpligtelsen dog direkte af diskonteringssatsen. Eftersom indførelsen af en aktivbaseret diskonteringssats har en mere væsentlig virkning er det i sidstnævnte tilfælde højst usandsynligt, at forsikringsgiver kan tilsidesætte den afkræftelige formodning, som beskrives i afsnit 27.

Shadow accounting

30. Efter nogle regnskabsmodeller har realiserede gevinster eller tab på forsikringsgivers aktiver en direkte virkning på målingen af visse eller alle (a)

▼M3

forsikringsgivers forsikringsforpligtelser, (b) tilknyttede udskudte anskaffelsesomkostninger og (c) tilknyttede immaterielle aktiver, såsom aktiver beskrevet i afsnit 31 og 32. Det tillades, men kræves ikke, at forsikringsgiver ændrer sin regnskabspraksis, således at indregnede men urealiserede gevinster eller tab på et aktiv påvirker målingerne på samme måde som realiserede gevinster eller tab. Den tilknyttede regulering af forsikringsforpligtelsen (eller udskudte anskaffelsesomkostninger eller immaterielle aktiver) skal udelukkende indregnes på egenkapitalen, hvis de urealiserede gevinster eller tab indregnes direkte på egenkapitalen. Denne praksis beskrives undertiden som »shadow accounting«.

Forsikringskontrakter, der er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning eller en porteføljeoverdragelse

31. For at overholde IFRS 3 *Virksomhedssammenslutninger* skal forsikringsgiver på overtagelsestidspunktet måle forsikringsforpligtelser og *forsikringsaktiver*, der er overtaget ved en virksomhedssammenslutning, til dagsværdi. Det tillades dog, men kræves ikke, at forsikringsgiver anvender en udvidet præsentation, som opdeler dagsværdien af erhvervede forsikringskontrakter i to dele:

    (a) en forpligtelse, som måles i overensstemmelse med forsikringsgivers regnskabspraksis for udstedte forsikringskontrakter,

    og

    (b) et immaterielt aktiv, som afspejler forskellen mellem (i) dagsværdien af de erhvervede kontraktlige forsikringsrettigheder og påtagne forsikringsforpligtelser og (ii) det i (a) beskrevne beløb. Efterfølgende måling af dette aktiv skal være i overensstemmelse med målingen af den tilknyttede forsikringsforpligtelse.

32. En forsikringsgiver, som erhverver en portefølje af forsikringskontrakter, kan anvende den i afsnit 31 beskrevne udvidede præsentation.

33. De immaterielle aktiver, som beskrives i afsnit 31 og 32, ligger uden for anvendelsesområdet for IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver* og IAS 38 *Immaterielle aktiver*. IAS 36 og IAS 38 finder imidlertid anvendelse på kundelister og kundeforhold, som afspejler forventningen til fremtidige kontrakter, der ikke udgør en del af de på tidspunktet for virksomhedssammenslutningen eller porteføljeoverdragelsen eksisterende kontraktlige forsikringsrettigheder og kontraktlige forsikringsforpligtelser.

Skønsmæssig deltagelse

Skønsmæssig deltagelse i forsikringskontrakter

34. Visse forsikringskontrakter indeholder både et element af skønsmæssig deltagelse og et *garantielement*. Udsteder af en sådan kontrakt:

    (a) kan, men behøver ikke, indregne garantielementet separat fra den skønsmæssige deltagelse. Hvis udsteder ikke foretager en sådan separat indregning, skal hele kontrakten klassificeres som en forpligtelse. Hvis udsteder foretager separat klassifikation, skal garantielementet klassificeres som en forpligtelse.

    (b) skal, hvis den skønsmæssige deltagelse indregnes separat fra garantielementet, klassificere den skønsmæssige deltagelse som enten en forpligtelse eller et separat egenkapitalelement. Denne standard angiver ikke, hvordan udsteder skal vurdere, hvorvidt den skønsmæssige deltagelse er en forpligtelse eller egenkapital. Udsteder kan opdele den skønsmæssige deltagelse i forpligtelses- og egenkapitalelementer og skal anvende ensartet regnskabspraksis for denne opdeling. Udsteder må ikke klassificere den skønsmæssige deltagelse som en mellemkategori, der hverken er en forpligtelse eller egenkapital.

    (c) kan indregne alle modtagne præmier som omsætning uden at udskille eventuelle dele, som knytter sig til egenkapitalelementet. Heraf følgende ændringer i garantielementet og i den del af den skønsmæssige deltagelse, der klassificeres som en forpligtelse, skal indregnes i resultatet. Hvis en del af eller hele den skønsmæssige deltagelse klassificeres i egenkapitalen, kan en del af resultatet muligvis henføres til den skønsmæssige deltagelse (på samme måde som en del kan henføres til minoritetsinteresser). Udsteder skal indregne den del af resultatet, der kan henføres til et eventuelt egenkapitalelement af en skønsmæssig deltagelse, som en allokering af resultatet og ikke som en omkostning eller en indtægt (jvf. IAS 1 *Præsentation af årsregnskaber*).

▼M3

(d) skal, hvis kontrakten indeholder et indbygget afledt finansielt instrument, som er omfattet af IAS 39, anvende IAS 39 på dette indbyggede afledte finansielle instrument.

(e) skal i alle de tilfælde, der ikke er omtalt i afsnit 14-20 og 34(a)(d), videreføre sin eksisterende regnskabspraksis for sådanne kontrakter, medmindre udsteder ændrer denne regnskabspraksis på en måde, som er i overensstemmelse med afsnit 21-30.

Skønsmæssig deltagelse i finansielle instrumenter

35. Kravene i afsnit 34 finder ligeledes anvendelse på finansielle instrumenter med skønsmæssig deltagelse. Tilsvarende gælder, at:

(a) hvis udsteder klassificerer hele den skønsmæssige deltagelse som en forpligtelse, skal udsteder anvende den i afsnit 15-19 omtalte test af forpligtelsers tilstrækkelighed på hele kontrakten (dvs. både på garantielementet og den skønsmæssige deltagelse). Udsteder behøver ikke opgøre det beløb, som ville fremkomme, hvis IAS 39 blev anvendt på garantielementet.

(b) hvis udsteder klassificerer en del af eller hele den skønsmæssige deltagelse som et separat egenkapitalelement, må den indregnede forpligtelse for hele kontrakten ikke være mindre end det beløb, der ville fremkomme, hvis IAS 39 blev anvendt på garantielementet. Dette beløb skal omfatte den indre værdi af en option på at tilbagekøbe kontrakten, men behøver ikke omfatte den tidsmæssige værdi, hvis afsnit 9 fritager denne option fra måling til dagsværdi. Udsteder behøver hverken give oplysning om det beløb, som ville fremkomme, hvis IAS 39 blev anvendt på garantielementet, eller præsentere dette beløb separat. Udsteder behøver heller ikke opgøre dette beløb, hvis den samlede indregnede forpligtelse klart er højere.

(c) selvom disse kontrakter udgør finansielle instrumenter, kan udsteder fortsat indregne præmierne for disse kontrakter som omsætning og fortsat indregne heraf følgende stigninger i forpligtelsens regnskabsmæssige værdi som omkostning.

OPLYSNINGER

Redegørelse for indregnede beløb

36. **Forsikringsgiver skal give oplysninger, som identificerer og redegør for beløb i årsregnskabet, som hidrører fra forsikringskontrakter.**

37. For at overholde afsnit 36 skal forsikringsgiver oplyse:

(a) den anvendte regnskabspraksis for forsikringskontrakter og tilknyttede aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger.

(b) indregnede aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger (samt pengestrømme, hvis forsikringsgiver præsenterer sin pengestrømsopgørelse ved anvendelse af den direkte metode), som hidrører fra forsikringskontrakter. Hvis forsikringsgiver er en cedent, skal den desuden oplyse:

(i) gevinster og tab ved køb af reassurance, som er indregnet i resultatet,

og

(ii) afskrivningen for regnskabsåret samt det ikke-amortiserede beløb ved begyndelsen og slutningen af regnskabsåret, hvis cedenten udskyder og amortiserer gevinster og tab, som hidrører fra køb af reassurance.

(c) den anvendte metode til vurdering af de forudsætninger, der har størst virkning på målingen af de i afsnit (b) beskrevne indregnede beløb. Hvis det er praktisk muligt, skal forsikringsgiver desuden give talmæssige oplysninger om disse forudsætninger.

(d) virkningen af ændringer i de forudsætninger, som ligger til grund for målingen af forsikringsaktiver og forsikringsforpligtelser, med separat indikation af virkningen af hver ændring, som i væsentlig grad påvirker årsregnskabet.

(e) afstemning af ændringer i forsikringsforpligtelser, reassuranceaktiver og eventuelle tilknyttede udskudte anskaffelsesomkostninger.

▼M3

Pengestrømmes beløbsmæssige størrelse, tidspunkt og usikkerhed

38. **Forsikringsgiver skal give oplysninger, som hjælper brugerne til at forstå den beløbsmæssige størrelse, tidspunkterne og usikkerheden forbundet med fremtidige pengestrømme fra forsikringskontrakter.**

39. For at overholde afsnit 38 skal forsikringsgiver oplyse:

(a) sine mål med styring af risici, som hidrører fra forsikringskontrakter, og sin politik med hensyn til at mindske sådanne risici.

(b) vilkår og betingelser for forsikringskontrakter, som i væsentlig grad påvirker den beløbsmæssige størrelse, tidspunkterne og usikkerheden forbundet med forsikringsgivers fremtidige pengestrømme.

(c) oplysninger om *forsikringsrisici* (både før og efter risikoen er mindsket gennem reassurance), herunder oplysninger vedrørende:

(i) resultatets og egenkapitalens følsomhed over for ændringer i variabler, som i væsentlig grad påvirker disse poster.

(ii) koncentrationer af forsikringsrisici.

(iii) faktiske krav sammenlignet med tidligere skøn (dvs. udvikling i krav). Oplysningerne om udvikling i krav skal gå tilbage til det regnskabsår, hvor det første væsentlige krav opstod, som stadig indebærer usikkerhed, for så vidt angår størrelse og tidspunkt for betalinger i henhold til kravet, men behøver ikke gå mere end ti år tilbage. Forsikringstager behøver ikke give oplysninger om krav, hvor usikkerhed vedrørende kravets størrelse og tidspunktet for betaling typisk er afklaret inden for et år.

(d) oplysninger om renterisiko og kreditrisiko, som ville være krævet i henhold til IAS 32, hvis forsikringskontrakterne var omfattet af IAS 32.

(e) oplysninger om følsomhed over for renterisiko eller markedsrisiko for indbyggede afledte finansielle instrumenter, som er indeholdt i en hovedforsikringskontrakt, hvis det ikke kræves, at forsikringsgiver måler de indbyggede afledte finansielle instrumenter til dagsværdi, og forsikringsgiver ikke foretager en sådan måling.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT OG OVERGANG

40. Overgangsbestemmelserne i afsnit 41-45 finder både anvendelse på virksomheder, som allerede anvender IFRS, når virksomheden første gang anvender denne standard, og virksomheder, som anvender IFRS for første gang.

41. Virksomheder skal anvende denne standard for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for et tidligere regnskabsår, skal den give oplysning om dette.

Oplysninger

42. Virksomheder behøver ikke anvende oplysningskravene i denne standard på sammenligningstal, som knytter sig til regnskabsår, der begynder før 1. januar 2005, bortset fra de oplysninger, som kræves i afsnit 37(a) og (b) vedrørende regnskabspraksis, og indregnede aktiver, forpligtelser, indtægter og udgifter (og pengestrømme, hvis der anvendes direkte præsentation).

43. Hvis det er praktisk umuligt at anvende et bestemt krav i afsnit 10-35 på sammenligningstal, som knytter sig til regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal virksomheden give oplysning om dette. Det kan undertiden være praktisk umuligt at anvende testen af forpligtelsers tilstrækkelighed (afsnit 15-19) på sådanne sammenligningstal, men det er højst usandsynligt, at det er praktisk umuligt at anvende de øvrige krav i afsnit 10-35 på sådanne sammenligningstal. IAS 8 forklarer begrebet »praktisk umulighed«.

44. Ved anvendelse af afsnit 39(c)(iii), behøver en virksomhed ikke give oplysninger om udviklingen i krav, som fandt sted tidligere end fem år før slutningen af det første regnskabsår, hvor virksomheden anvender denne standard. Hvis det, når virksomheden anvender denne standard for første gang, er praktisk umuligt at udarbejde information vedrørende udvikling i krav, som fandt sted før begyndelsen af det første regnskabsår, som virksomheden præsenterer fyldestgørende sammenligningstal for, som opfylder kravene i denne standard, skal virksomheden desuden give oplysning om dette.

▼**M3**

Omklassifikation af finansielle aktiver

45. Hvis forsikringsgiver ændrer sin regnskabspraksis for forsikringsforpligtelser, tillades det, men kræves ikke, at forsikringsgiver omklassificerer visse eller alle finansielle aktiver som »til dagsværdi gennem resultatet«. Denne omklassifikation er tilladt, hvis forsikringsgiver ændrer regnskabspraksis, når den anvender denne standard for første gang, og hvis den efterfølgende foretager en ændring i regnskabspraksis, som er tilladt i henhold til afsnit 22. Denne omklassifikation er en ændring i regnskabspraksis og er omfattet af IAS 8.

▼M3

APPENDIKS A

Definerede termer

Dette appendiks er en integreret del af IFRS 4

cedent	Forsikringstager i henhold til en reassurancekontrakt.
opsparingselement	Del af en kontrakt, som ikke skal behandles regnskabsmæssigt som et afledt finansielt instrument i henhold til IAS 39, og som ville være omfattet af IAS 39, hvis det var et separat instrument.
direkte forsikringskontrakt	Forsikringskontrakt, som ikke er en reassurancekontrakt.
skønsmæssig deltagelse	Kontraktlig ret til som supplement til garanterede ydelser at modtage yderligere ydelser: (a) som sandsynligvis vil udgøre en væsentlig del af de samlede kontraktlige ydelser, (b) hvis størrelse eller tidspunkt i henhold til kontrakten bestemmes af udsteder og (c) som kontraktligt er baseret på: (i) indtjeningen fra en bestemt pulje af kontrakter eller en bestemt type kontrakter, (ii) realiserede og/eller urealiserede investeringsafkast af en bestemt sammenlægning af aktiver, som besiddes af udsteder, eller (iii) resultatet i selskabet, fonden eller en anden enhed, som udsteder kontrakten.
dagsværdi	Det beløb, et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse kan indfries til, ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.
finansiel risiko	Risiko forbundet med en mulig fremtidig ændring i en eller flere specificerede renter, kurser på finansielle instrumenter, råvarepriser, valutakurser, pris- eller renteindekser, kreditvurderinger eller kreditindekser eller andre variabler, forudsat i tilfælde af ikke-finansielle variabler, at disse variabler ikke gælder specifikt for en kontrahent.
garanterede ydelser	Betalinger eller andre ydelser, som en bestemt forsikringstager eller investor har en ubetinget ret til, som udsteder ikke har nogen kontraktlig indflydelse på.
garantielement	Forpligtelse til at betale garanterede ydelser, som er omfattet af en kontrakt med et element af skønsmæssig deltagelse.
forsikringsaktiv	Forsikringsgivers kontraktlige nettorettigheder i henhold til en forsikringskontrakt.
forsikringskontrakt	En kontrakt hvor den ene part (forsikringsgiver) påtager sig væsentlige forsikringsrisici for den anden part (forsikringstager) ved at indvillige i at yde erstatning ril forsikringstager, hvis en bestemt usikker fremtidig begivenhed (den forsikrede begivenhed) påvirker forsikringstager negativt. (Jvf. appendiks B for vejledning om denne definition.)
forsikrings-forpligtelse	Forsikringsgivers kontraktlige nettoforpligtelser i henhold til en forsikringskontrakt.
forsikringsrisiko	Risiko, bortset fra en finansiel risiko, som er overdraget fra indehaveren af en kontrakt til udstederen.
forsikret begivenhed	En usikker fremtidig begivenhed, som er dækket af en forsikringskontrakt og medfører en forsikringsrisiko.

▼M3

forsikringsgiver	Den part, som har en forpligtelse i henhold til en forsikringskontrakt til at yde erstatning til forsikringstager, hvis en forsikret begivenhed indtræffer.
test af forpligtelsers tilstrækkelighed	En vurdering af hvorvidt den regnskabsmæssige værdi af en forsikringsforpligtelse skal øges (eller den regnskabsmæssige værdi af tilknyttede udskudte anskaffelsesomkostninger eller tilknyttede immaterielle aktiver skal reduceres) på basis af en vurdering af fremtidige pengestrømme.
forsikringstager	Den part, som har ret til erstatning i henhold til en forsikringskontrakt, hvis en forsikret begivenhed indtræffer.
reassuranceaktiver	En cedents kontraktlige nettorettigheder i henhold til en reassurancekontrakt.
reassurancekontrakt	En forsikringskontrakt, som er udstedt af én forsikringsgiver (reassurandøren) for at yde erstatning til en anden forsikringsgiver (cedenten) for tab på en eller flere kontrakter, som er udstedt af cedenten.
reassurandør	Den part, som har en forpligtelse i henhold til en reassurancekontrakt til at yder erstatning til en cedent, hvis en forsikret begivenhed indtræffer.
udskille	At foretage regnskabsmæssig behandling af en kontrakts elementer, som om de udgjorde separate kontrakter.

▼M3

APPENDIKS B

Definitionen på en forsikringskontrakt

Dette appendiks er en integreret del af IFRS 4.

B1 Dette appendiks er en vejledning til definitionen på en forsikringskontrakt i Appendiks A og behandler følgende spørgsmål:

(a) udtrykket »usikker fremtidig begivenhed« (afsnit B2-B4),

(b) betaling i naturalier (afsnit B5-B7),

(c) forsikringsrisiko og andre risici (afsnit B8-B17),

(d) eksempler på forsikringskontrakter (afsnit B18-B21),

(e) væsentlige forsikringsrisici (afsnit B22-B28),

og

(f) ændringer i omfanget af forsikringsrisici (afsnit B29 og B30).

Usikker fremtidig begivenhed

B2 Usikkerhed (eller risiko) er essensen af en forsikringskontrakt. Som følge heraf er mindst et af følgende forhold usikkert ved en forsikringskontrakt indgåelse:

(a) om en *forsikret begivenhed* vil indtræffe,

(b) hvornår den vil indtræffe,

eller

(c) hvor meget forsikringsgiveren skal betale, hvis den indtræffer.

B3 I nogle forsikringskontrakter er den forsikrede begivenhed opdagelsen af et tab i løbet af kontraktens løbetid, selvom tabet hidrører fra en begivenhed, der fandt sted før kontraktens indgåelse. I andre forsikringskontrakter er den forsikrede begivenhed en begivenhed, der indtræffer i løbet af kontraktens løbetid, selvom det deraf følgende tab opdages efter aftaleperiodens udløb.

B4 Nogle forsikringskontrakter dækker begivenheder, der allerede har fundet sted, men hvis økonomiske virkning stadig er uvis. Et eksempel er en reassurancekontrakt, som dækker den direkte forsikringsgiver mod en ugunstig udvikling i krav, der allerede er anmeldt af forsikringstagerne. I sådanne kontrakter er den forsikrede begivenhed opdagelsen af de samlede omkostninger i forbindelse med disse krav.

Betaling i naturalier

B5 Visse forsikringskontrakter kræver eller tillader betaling i naturalier. Et eksempel herpå er, når forsikringsgiver erstatter en stjålen genstand direkte i stedet for at godtgøre forsikringstageren. Et andet eksempel er, når en forsikringsgiver anvender egne hospitaler og lægeligt personale til at yde lægelige tjenesteydelser, som er dækket af kontrakterne.

B6 Nogle kontrakter med fast pris, hvor tjenesteydelsens niveau afhænger af en usikker begivenhed, opfylder definitionen på en forsikringskontrakt i denne standard, men er ikke underlagt reglerne for forsikringskontrakter i visse lande. Et eksempel er en vedligeholdelsesaftale, hvor serviceudbyderen skal reparere bestemt udstyr efter en funktionsfejl. Den faste pris for tjenesteydelsen er baseret på det forventede antal funktionsfejl, men det er usikkert, om en bestemt maskine vil bryde sammen. Udstyrets funktionsfejl er ugunstig for ejeren af udstyret, og ejeren modtager erstatning i henhold til kontrakten (i naturalier frem for i kontanter). Et andet eksempel er en aftale om assistance når bilen bryder sammen, hvor serviceudbyderen til en fast årlig pris tilbyder vejhjælp eller bugsering af bilen til et nærliggende værksted. Den sidstnævnte kontrakt kan opfylde definitionen på en forsikringskontrakt, selvom serviceudbyderen ikke skal udføre reparationer eller udskifte dele som et led i kontrakten.

B7 Det er ikke sandsynligt, at anvendelsen af denne standard på de kontrakter, der er beskrevet i afsnit B6, vil være mere krævende end anvendelsen af de standarder, som ville finde anvendelse, hvis sådanne kontrakter lå uden for denne standards anvendelsesområde:

(a) Det er ikke sandsynligt, at der vil være væsentlige forpligtelser vedrørende funktionsfejl og nedbrud, som allerede er indtruffet.

▼M3

(b) Hvis IAS 18 *Omsætning* fandt anvendelse, skulle serviceudbyderen indregne omsætning under henvisning til færdiggørelsesgraden (og i henhold til andre specificerede kriterier). Den metode er også acceptabel i henhold til denne standard, som tillader at serviceudbyderen (i) fortsætter sin eksisterende regnskabspraksis for disse kontrakter, medmindre denne indeholder en praksis, som er forbudt i henhold til afsnit 14 og (ii) forbedrer sin regnskabspraksis, hvis dette er tilladt i henhold til afsnit 22-30.

(c) Serviceudbyderen vurderer, om prisen for at overholde den kontraktmæssige forpligtelse til at levere tjenesteydelser overstiger den forud modtagne omsætning. Til brug herfor anvendes testen af forpligtelsers tilstrækkelighed, som beskrives i afsnit 15-19 i denne standard. Hvis denne standard ikke fandt anvendelse på disse kontrakter, skulle serviceudbyderen anvende IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver* til at afgøre, om kontrakterne er tabsgivende.

(d) Det er ikke sandsynligt, at oplysningskravene i denne standard vil tilvejebringe yderligere, væsentlige oplysninger i forhold til kravene i andre standarder, for så vidt angår disse kontrakter.

Sondring mellem forsikringsrisiko og andre risici

B8 Definitionen på en forsikringskontrakt omtaler forsikringsrisici, som denne standard definerer som risici bortset fra *finansielle risici*, der er overført fra indehaveren af en kontrakt til udsteder. En kontrakt, der udsætter udsteder for en finansiel risiko uden en betydelig forsikringsrisiko, er ikke en forsikringskontrakt.

B9 Definitionen på finansiel risiko i Appendiks A omfatter en fortegnelse over økonomiske og ikke-økonomiske variabler. Fortegnelsen omfatter ikke-økonomiske variabler, som ikke er specifikke for en kontrahent, såsom et indeks over jordskælvstab i en bestemt region, eller et indeks over temperaturer i en bestemt by. Den udelader ikke-økonomiske variabler, som er specifikke for en kontrahent, såsom om der opstår eller ikke opstår en brand, som beskadiger eller ødelægger et af partens aktiver. Desuden er risikoen for ændringer i et ikke-økonomisk aktivs dagsværdi ikke en finansiel risiko, hvis dagsværdien ikke kun afspejler ændringer i markedsprisen for sådanne aktiver (en økonomisk variabel), men også tilstanden af et bestemt ikke-økonomisk aktiv, som besiddes af en kontrahent (en ikke-økonomisk variabel). Hvis en garanti for en bestemt bils restværdi eksempelvis udsætter garanten for risikoen for ændringer i bilens fysiske tilstand, udgør denne risiko en forsikringsrisiko og ikke en finansiel risiko.

B10 Nogle kontrakter udsætter udstederen for økonomisk risiko samt betydelig forsikringsrisiko. Mange livsforsikringskontrakter garanterer eksempelvis både et mindste afkast til forsikringstagerne (skaber en finansiel risiko) og lover ydelser ved dødsfald, som i visse tilfælde markant overstiger forsikringstagers kontoindestående (skaber en forsikringsrisiko i form at en dødelighedsrisiko). Sådanne kontrakter er forsikringskontrakter.

B11 I henhold til visse kontrakter udløser en forsikret begivenhed udbetaling af et beløb, som er knyttet til et prisindeks. Sådanne kontrakter er forsikringskontrakter, hvis den udbetaling, der er betinget af den forsikrede begivenhed, kan være betydelig. En livsbetinget annuitetsforsikring, som eksempelvis er knyttet til et leveomkostningsindeks, overfører en forsikringsrisiko, da udbetalingen udløses af en usikker begivenhed - den forsikredes overlevelse. Sammenkædningen til prisindekset udgør et indbygget afledt finansielt instrument, men også en overførsel af forsikringsrisiko. Hvis den følgende overførsel af forsikringsrisiko er væsentlig, opfylder det indbyggede afledte finansielle instrument definitionen på en forsikringskontrakt og behøver derfor ikke blive adskilt og målt til dagsværdi (jvf. afsnit 7 i denne standard).

B12 Definitionen på en forsikringsrisiko henviser til risici, som forsikringsgiver accepterer fra forsikringstager. Forsikringsrisiko er med andre ord en allerede eksisterende risiko, som er overført fra forsikringstager til forsikringsgiver. En ny risiko, der er skabt af kontrakten, er således ikke en forsikringsrisiko.

B13 Definitionen på en forsikringskontrakt henviser til en negativ påvirkning af forsikringstageren. Definitionen begrænser ikke forsikringsgivers udbetaling til et beløb, der svarer til den økonomiske virkning af den ugunstige hændelse. Definitionen udelukker eksempelvis ikke »nyt-for-gammelt«-dækning, hvor udbetalingen til forsikringstageren er tilstrækkelig til at tillade udskiftning af et beskadiget gammelt aktiv med et nyt aktiv. Ligeledes indeholder definitionen ikke nogen begrænsning på udbetalingen i henhold til en ophørende livsforsikringskontrakt til det økonomiske tab,

▼M3

som den afdødes efterladte har lidt, og den udelukker heller ikke udbetaling af forudbestemte beløb til at opgøre det tab, som er forårsaget af dødsfaldet eller et uheld.

B14 Nogle kontrakter fordrer betaling, hvis en bestemt usikker begivenhed indtræffer, men kræver ikke en negativ påvirkning af forsikringstageren som en forudsætning for udbetaling. En sådan kontrakt er ikke en forsikringskontrakt, selv hvis indehaveren bruger kontrakten til at formindske en underliggende risiko. Hvis indehaveren eksempelvis anvender et afledt finansielt instrument til at sikre en underliggende ikke-økonomisk variabel, som er forbundet med pengestrømme fra et af virksomhedens aktiver, er det afledte finansielle instrument ikke en forsikringskontrakt, da udbetaling ikke er betinget af, at indehaveren påvirkes negativt af en reduktion i pengestrømmene fra aktivet. Omvendt henviser definitionen på en forsikringskontrakt til en usikker begivenhed, hvor det er en kontraktmæssig forudsætning for udbetaling, at forsikringstager påvirkes negativt. Denne kontraktmæssige forudsætning kræver ikke, at forsikringsgiver undersøger, om begivenheden faktisk forårsagede en negativ virkning, men tillader at forsikringsgiver kan afvise at foretage en udbetaling, hvis denne ikke er overbevist om, at begivenheden forårsagede en negativ virkning.

B15 Risici i forbindelse med bortfald eller vedholdenhed (dvs. risikoen for at modparten vil annullere aftalen tidligere eller senere end forventet af udsteder ved prisfastsættelsen af kontrakten) er ikke forsikringsrisici, da betaling til modparten ikke er betinget af en usikker fremtidig begivenhed, som påvirker modparten negativt. Ligeledes er udgiftsrisici (dvs. risikoen for uventede stigninger i de administrationsomkostninger, der er forbundet med aftalen, frem for en stigning i de omkostninger, der er forbundet med de forsikrede begivenheder) ikke en forsikringsrisiko, da en uventet stigning i omkostningerne ikke påvirker modparten negativt.

B16 En kontrakt, der udsætter udsteder for bortfaldsrisici, vedholdenhedsrisici eller udgiftsrisici, er derfor ikke en forsikringskontrakt, medmindre den også udsætter udsteder for forsikringsrisici. Hvis udstederen af kontrakten imidlertid mindsker sine risici ved at anvende en anden kontrakt til at overføre en del af risikoen til en anden part, udsætter den anden kontrakt denne anden part for en forsikringsrisiko.

B17 En forsikringsgiver kan kun acceptere væsentlige forsikringsrisici fra forsikringstager, hvis forsikringsgiveren er en virksomhed, som er adskilt fra forsikringstageren. I tilfælde af en gensidig forsikringsgiver accepterer denne risici fra hver forsikringstager og sammenlægger disse risici. Selvom forsikringstagerne er udsat for den sammenlagte risiko fælles i deres egenskab af ejere, har den gensidige forsikringsgiver stadig accepteret den risiko, som er essensen i en forsikringskontrakt.

Eksempler på forsikringskontrakter

B18 Nedenstående er eksempler på kontrakter, som er forsikringskontrakter, hvis overførslen af forsikringsrisici er væsentlig:

(a) forsikring mod tyveri eller tingsskade.

(b) forsikring mod produktansvar, erhvervsansvar, civilretligt ansvar eller retshjælp.

(c) livsforsikring og forudbetalte begravelsesordninger (selvom døden er sikker, er det usikkert, hvornår dødsfaldet vil ske, eller for nogle typer af livsforsikring, om dødsfaldet vil indtræde inden for den periode, som forsikringen dækker).

(d) livsbetingede annuitetsforsikringer og pensioner (dvs. kontrakter, som giver kompensation for den usikre fremtidige begivenhed – rentenyderens eller pensionistens overlevelse – til at hjælpe rentenyderen eller pensionisten med at opretholde en given levestandard, som ellers ville blive negativt påvirket af dennes overlevelse).

(e) invaliditet og lægehjælpsdækning.

(f) kautionserklæringer og garantiforsikringer, opfyldelsesgaranti og tilbudsgarantier (dvs. aftaler, der tilvejebringer kompensation, hvis en anden part undlader at opfylde en kontraktmæssig forpligtelse, såsom en forpligtelse til at opføre en bygning).

(g) kreditforsikring, der indeholder bestemmelser om udbetaling af bestemte beløb som godtgørelse til indehaveren for et tab, som denne pådrager sig, fordi en bestemt debitor ikke foretager rettidig betaling i henhold til de oprindelige eller ændrede vilkår for et gældsinstrument. Sådanne kontrakter kan antage forskellige juridiske former, såsom en finansiel garanti, en remburs, en form for afledt kreditmisligholdelses-

▼M3

instrument (credit default instrument) eller forsikringskontrakt. Disse kontrakter ligger uden for denne standards anvendelsesområde, hvis virksomheden har indgået dem eller opretholdt dem ved at overføre finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, som er dækket af IAS 39 (jvf. afsnit 4(d)), til en anden part.

(h) produktgarantier. Produktgarantier, der udstedes af en anden part til gengæld for varer, der sælges af en producent, forhandler eller detailhandler, er omfattet af denne standard. Produktgarantier, der udstedes direkte af en producent, forhandler eller detailforhandler, ligger imidlertid uden for standardens anvendelsesområde, da de er dækket af IAS 18 *Omsætning* og IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver.*

(i) adkomstforsikring (dvs. forsikring mod opdagelse af mangler ved adkomst til jord, som ikke var åbenbare, da forsikringskontrakten blev oprettet). I dette tilfælde er den forsikrede begivenhed opdagelsen af en mangel på adkomst og ikke selve manglen.

(j) rejseassistance (dvs. kontanterstatning eller erstatning i naturalier til forsikringstagere for tab, som pådrages under rejser). Afsnit B6 og B7 dækker nogle kontrakter af denne art.

(k) katastrofegarantier, som indeholder bestemmelser om reduceret betaling af hovedstol, rente eller begge dele, hvis en bestemt begivenhed påvirker udstederen af garantien negativt (medmindre den angivne begivenhed ikke skaber betydelig forsikringsrisiko, eksempelvis hvis begivenheden er en ændring af en rente eller udenlandsk valuta).

(l) forsikringsswaps og andre kontrakter, der giver udbetaling baseret på ændringer i klimavariabler, geologiske variabler eller andre fysiske variabler, der er specifikke for en kontrahent.

(m) reassurancekontrakter.

B19 Nedenstående er eksempler på elementer, der ikke er forsikringskontrakter:

(a) investeringskontrakter, som har samme juridiske form som en forsikringskontrakt, men som ikke udsætter forsikringsgiveren for en væsentlig forsikringsrisiko, eksempelvis livsforsikringskontrakter, hvor forsikringsgiveren ikke bærer nogen væsentlig dødelighedsrisiko (sådanne kontrakter er ikke-forsikringsmæssige finansielle instrumenter eller serviceaftaler, jf. afsnit B20 og B21).

(b) kontrakter, som har samme juridiske form som forsikringer, men som tilbagefører hele den væsentlige forsikringsrisiko til forsikringstageren via uopsigelige og retskraftige mekanismer, som justerer forsikringstagerens fremtidige betalinger som en direkte følge af forsikrede tab, såsom visse finansielle reassurancekontrakter eller gruppekontrakter (sådanne aftaler er normalt ikke-forsikringsmæssige finansielle instrumenter eller serviceaftaler, jvf. afsnit B20 og B21).

(c) selvforsikring, dvs. fastholdelse af en risiko, som kunne have været dækket forsikringsmæssigt (der er ingen forsikringskontrakt, da der ikke er en kontrakt med en anden part).

(d) kontrakter (såsom spillekontrakter), som kræver udbetaling, hvis en bestemt usikker fremtidig begivenhed indtræffer, men hvor det ikke er en kontraktmæssig betingelse for betaling, at begivenheden påvirker forsikringstageren negativt. Dette udelukker dog ikke angivelse af en forudbestemt udbetaling for at opgøre et tab, der er forårsaget af en bestemt begivenhed, såsom død eller et uheld (jvf. også afsnit B13).

(e) afledte finansielle instrumenter, der udsætter en part for finansiel risiko men ikke forsikringsrisiko, fordi de kræver, at parten udelukkende skal foretage udbetaling på grundlag af ændringer i en eller flere af følgende: en bestemt rente, kurs på et finansielt instrument, råvarepris, valutakurs, prisindeks eller kurs, kreditvurdering eller kreditindeks eller en anden variabel, forudsat, for så vidt angår en ikke-finansiel variabel, at denne variabel ikke er specifik for en kontrahent (jvf. IAS 39).

(f) en finansiel garantikontrakt (eller remburs, afledt kreditmisligholdelsesinstrument eller en kreditforsikringskontrakt), som kræver betaling, selv hvis ihændehaver ikke har lidt et tab på grund af, at debitor ikke har foretaget rettidig betaling (jvf. IAS 39).

(g) kontrakter, som involverer betaling på grundlag af klimatiske, geologiske eller andre fysiske variabler, som ikke er specifikke for en kontrahent (sædvanligvis benævnt »weather derivatives«).

▼M3

(h) katastrofegarantier, som indeholder bestemmelser om reduceret betaling af hovedstol, rente eller begge dele, på grundlag af klimatiske, geologiske eller andre fysiske variabler, som ikke er specifikke for en kontrahent.

B20 Hvis de kontrakter, der er beskrevet i afsnit B19 skaber finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, ligger de inden for anvendelsesområdet for IAS 39. Det betyder blandt andet, at kontrahenterne anvender, hvad der af og til kaldes »deposit accounting«, hvilket indebærer følgende:

(a) en part indregner det modtagne vederlag som en finansiel forpligtelse frem for som omsætning.

(b) den anden part indregner det betalte vederlag som et finansielt aktiv frem for som omkostninger.

B21 Hvis de kontrakter, som beskrives i afsnit B19, ikke skaber finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, finder IAS 18 anvendelse. I henhold til IAS 18 anerkendes omsætning i forbindelse med en transaktion, der indebærer levering af tjenesteydelser under henvisning til færdiggørelsesgraden af transaktionen, hvis resultatet af transaktionen kan skønnes pålideligt.

Væsentlig forsikringsrisiko

B22 En kontrakt er kun en forsikringskontrakt, hvis den overdrager væsentlige forsikringsrisici. Afsnit B8-B21 behandler forsikringsrisici. De følgende afsnit omhandler vurderingen af, om en forsikringsrisiko er væsentlig.

B23 Forsikringsrisikoen er udelukkende væsentlig, hvis en forsikret begivenhed kan forårsage, at en forsikringsgiver skal betale væsentlige ekstra ydelser i et hvilket som helst scenarium, bortset fra scenarier, der ikke har noget forretningsmæssigt indhold (dvs. ikke har nogen mærkbar effekt på de økonomiske forhold ved transaktionen). Hvis der ville komme væsentlige ekstra ydelser til udbetaling i scenarier med forretningsmæssigt indhold, vil forudsætningen i den foregående sætning kunne blive opfyldt, selv hvis den forsikrede begivenhed er ekstremt usandsynlig, eller hvis den forventede (dvs. sandsynlighedsvægtede) nutidsværdi af betingede pengestrømme kun udgør en lille andel af den forventede nutidsværdi af alle tilbageværende kontraktlige pengestrømme.

B24 De ekstra ydelser, der er beskrevet i afsnit B23, henviser til beløb, der overstiger de beløb, der ville komme til udbetaling, hvis der ikke indtraf en forsikret begivenhed (bortset fra scenarier der ikke har noget forretningsmæssigt indhold). Disse ekstra beløb omfatter omkostninger til behandling af skadesanmeldelser og skadevurderings, men ikke:

(a) tab af evnen til at debitere forsikringstageren for fremtidige tjenesteydelser. Ved en livsforsikringskontrakt, der er tilknyttet investeringer, betyder forsikringstagerens død eksempelvis, at forsikringsgiveren ikke længere kan udføre kapitalforvaltning og opkræve honorar herfor. Dette økonomiske tab for forsikringsgiveren afspejler imidlertid ikke forsikringsrisikoen, ligesom en investeringsforeningsbestyrer ikke påtager sig forsikringsrisiko i forbindelse med klientens mulige død. Derfor er det eventuelle tab af fremtidige kapitalforvaltningshonorarer ikke relevant for vurderingen af, hvor stor en forsikringsrisiko, der overdrages ved en kontrakt.

(b) fraskrivelse ved død af vederlag, der skulle modtages, ved annullering eller tilbagekøb. Da kontrakten var årsag til, at disse vederlag fandtes, udgør afkaldet på disse vederlag ikke en erstatning til forsikringstageren for en allerede eksisterende risiko. De er derfor ikke relevante for vurderingen af, hvor meget forsikringsrisiko, der overdrages ved en kontrakt.

(c) en udbetaling, der er betinget af en begivenhed, som ikke forårsager et betydeligt tab for indehaveren af kontrakten. Et eksempel er en aftale, der kræver, at udsteder betaler en million valutaenheder, hvis et aktiv får en fysisk skade, og forårsager et ubetydeligt økonomisk tab på én valutaenhed for indehaveren. Ved denne kontrakt overdrager indehaveren den ubetydelige risiko ved at miste én valutaenhed til forsikringsgiveren. Samtidig skaber kontrakten en ikke-forsikringsmæssig risiko for, at udsteder skal betale 999 999 valutaenheder, hvis den bestemte begivenhed indtræffer. Da udstederen ikke accepterer en betydelig forsikringsrisiko fra indehaveren, er denne kontrakt ikke en forsikringskontrakt.

(d) eventuel genindvinding af reassurancer. Forsikringsgiveren foretager separat regnskabsmæssig behandling af disse.

▼M3

B25 En forsikringsgiver skal vurdere betydningen af en forsikringsrisiko på for hver enkelt kontrakt frem for under henvisning til væsentlighed i forhold regnskabet. (*) Forsikringsrisici kan derfor være væsentlige, selv om der kun er en minimal sandsynlighed for væsentlige tab for en hel kontraktportefølje. Denne vurdering af hver enkelt kontrakt gør det lettere at klassificere en kontrakt som en forsikringskontrakt. Hvis det imidlertid på forhånd vides, at en relativt homogen portefølje af mindre kontrakter består af kontrakter, der alle overdrager forsikringsrisici, behøver forsikringsgiveren ikke at undersøge hver enkelt kontrakt i porteføljen for at identificere nogle få aftaler uden afledte finansielle instrumenter, som overdrager uvæsentlige forsikringsrisici.

B26 Det følger af afsnit B23-B25, at hvis der i henhold til en kontrakt udbetales en ydelse ved dødsfald, som overstiger det beløb, der skal udbetales ved overlevelse, er kontrakten en forsikringskontrakt, medmindre den ekstra ydelse ved dødsfald er ubetydelig (vurderet under henvisning til kontrakten frem for en hel portefølje af kontrakter). Som anført i afsnit B24(b) er afkald ved død af annullerings- eller tilbagekøbsvederlag ikke medtaget i denne vurdering, hvis afkaldet ikke udgør en erstatning til forsikringstageren for en allerede eksisterende risiko. Ligeledes er en annuitetskontrakt, hvor der udbetales regelmæssige beløb i resten af en forsikringstagers levetid, en forsikringskontrakt, medmindre de samlede livsbetingede udbetalinger er ubetydelige.

B27 Afsnit B23 henviser til ekstra ydelser. Disse ekstra ydelser kan omfatte et krav om at betale ydelser tidligere, hvis den forsikrede begivenhed indtræffer tidligere, og betalingen ikke justeres for den tidsmæssige værdi af penge. Et eksempel er en dødsfaldsforsikring for et fast beløb (dvs. en forsikring, hvorunder der ydes en fast dødsfaldsydelse, når forsikringstageren dør, uden noget udløbstidspunkt for dækningen). Det er sikkert, at forsikringstageren dør, men tidspunktet for dødsfaldet er usikkert. Forsikringsgiveren vil lide et tab på de individuelle kontrakter, hvor forsikringstageren dør tidligt, selv om der ikke er noget overordnet tab på hele kontraktporteføljen.

B28 Hvis en forsikringskontrakt er opsplittet i et opsparingselement og et forsikringselement, vurderes væsentligheden af den overførte forsikringsrisiko under henvisning til forsikringselementet. Væsentligheden af den overførte forsikringsrisiko ved et indbygget afledt finansielt instrument vurderes under henvisning til det indbyggede afledte finansielle instrument.

Ændringer i omfanget af forsikringsrisici

B29 Visse kontrakter overdrager ikke nogen forsikringsrisiko til forsikringsgiveren ved indgåelsen, selvom de overdrager forsikringsrisici på et senere tidspunkt. Et eksempel er en kontrakt, der giver et bestemt investeringsafkast og omfatter en option på, at forsikringstageren kan anvende afkastet på investeringen ved udløb til at købe en livsbetinget annuitetsforsikring til de aktuelle annuitetsrenter, som forsikringsgiveren afkræver andre nye rentenydere, når forsikringstageren udnytter optionen. Kontrakten overdrager ingen forsikringsrisiko til udstederen, før optionen udnyttes, idet forsikringsgiveren stadig har mulighed for at prissætte annuitetsforsikringen, så den afspejler den forsikringsrisiko, der blev overført til forsikringsgiveren på det pågældende tidspunkt. Men hvis kontrakten angiver annuitetsrenten (eller et grundlag for fastsættelse af annuitetsrenten), overdrager kontrakten forsikringsrisikoen til udsteder ved indgåelsen.

B30 En kontrakt, der opfylder betingelserne for en forsikringskontrakt, forbliver en forsikringskontrakt, indtil alle rettigheder og forpligtelser er bortfaldet eller udløbet.

(*) I denne sammenhæng udgør kontrakter, der er indgået samtidig med en enkelt modpart (eller kontrakter, der på anden vis er uafhængige) en enkelt kontrakt.

▼M3

APPENDIKS C

Ændringer af andre standarder

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard for et tidligere regnskabsår, finder ændringerne anvendelse for det tidligere regnskabsår.

Ændringer til IAS 32 og IAS 39

C1 I IAS 32 *Finansielle instrumenter*: *Oplysning og præsentation* (ajourført 2003) er afsnit 4(d) omnummereret til 4(c). Afsnit 4(c) er omnummereret til 4(d) og ændret som angivet i afsnit C4.

Afsnit 6 er ophævet.

Følgende sætning er tilføjet til slutningen af afsnit AG8:

> Visse af disse betingede rettigheder og forpligtelser kan være forsikringskontrakter, som er omfattet af IFRS 4.

C2 I IAS 39 *Finansielle instrumenter: Indregning og måling* (ajourført 2003) er afsnit 2(e) omnummereret til afsnit 2(d). Afsnit 2(d) er omnummereret til 2 (e) og ændret som angivet i afsnit C5. Afsnit AG4 ændres som følger:

AG4. Denne standard finder anvendelse på forsikringsgiveres finansielle aktiver og forpligtelser, med undtagelse af rettigheder og forpligtelser, som udelukkes af afsnit 2(e), idet de er opstået i henhold til kontrakter, som er omfattet af IFRS 4.

C3 Afsnit 4(e) i IAS 32 og 2(h) i IAS 39 indeholder visse undtagelser fra disse standarders anvendelsesområde for afledte finansielle instrumenter, der er baseret på klimatiske, geologiske eller andre fysiske variabler. Disse afsnit er ophævet. Som følge heraf ligger sådanne afledte finansielle instrumenter inden for anvendelsesområdet for IAS 32 og IAS 39, medmindre de opfylder definitionen på en forsikringskontrakt og er omfattet af IFRS 4. Derudover ændres afsnit AG1 i IAS39 som følger:

AG1. Visse kontrakter som indeholder krav om betaling på basis af klimatiske, geologiske eller andre fysiske variabler. (Kontrakter baseret på klimatiske variabler benævnes ofte *»weather-derivatives«*). Hvis disse kontrakter ikke falder inden for anvendelsesområdet for IFRS 4 *Forsikringskontrakter*, er de omfattet af denne standard.

C4 I IAS 32 er der tilføjet et nyt afsnit 4(e). Efter denne ændring og ændringer foretaget af afsnit C1 og C3 samt IFRS 3 *Virksomhedssammenslutninger* fremstår afsnit 4(c)-(e) som følger:

(c) aftaler om betinget købspris ved en virksomhedssammenslutning (jvf. IFRS 3* Virksomhedssammenslutninger*). Denne undtagelse finder kun anvendelse på den overtagende virksomhed.

(d) forsikringskontrakter som defineret i IFRS 4* Forsikringskontrakter. *Denne standard finder imidlertid anvendelse på afledte finansielle instrumenter, der er indbygget i forsikringskontrakter, hvis IAS 39 kræver, at virksomheden foretager separat regnskabsmæssig behandling af disse.

(e) finansielle instrumenter, som ligger inden for anvendelsesområdet for IFRS 4, idet de omfatter skønsmæssig deltagelse. Udsteder af disse instrumenter er fritaget fra at anvende afsnit 15-32 og AG25-AG35 i denne standard vedrørende sondringen mellem finansielle forpligtelser og egenkapitalinstrumenter på denne skønsmæssige deltagelse. Disse instrumenter er imidlertid underlagt alle øvrige krav i denne standard. Denne standard finder desuden anvendelse på afledte finansielle instrumenter, som er indbygget i disse instrumenter (jvf. IAS 39).

Afsnit 4(f), som er indsat af IFRS 2 *Aktiebaseret vederlæggelse*, er uændret.

C5 Afsnit 2(f) i IAS 39 er ophævet. Efter denne ændring og ændringer foretaget af afsnit C2 og C3 samt IFRS 3 *Virksomhedssammenslutninger* fremstår afsnit 2(d)-(g) som følger:

(d) finansielle instrumenter udstedt af virksomheden, som opfylder definitionen på et egenkapitalinstrument i IAS 32 (herunder optioner og warrants). Indehaveren af sådanne egenkapitalinstrumenter skal imidlertid anvende denne standard på disse instrumenter, medmindre de opfylder undtagelsen i (a) ovenfor.

▼M3

(e) rettigheder og forpligtelser i henhold til en forsikringskontrakt som defineret i IFRS 4* Forsikringskontrakter *eller i henhold til en kontrakt, som er omfattet af IFRS 4, idet den indeholder skønsmæssig deltagelse. Denne standard finder imidlertid anvendelse på et afledt finansielt instrument, der er indbygget i en sådan kontrakt, hvis det afledte finansielle instrument ikke i sig selv er en kontrakt, der er omfattet af IFRS 4 (jvf. afsnit 10-13 og appendiks A, afsnit AG23-AG33). Desuden skal udsteder anvende denne standard på en forsikringskontrakt, hvis den er en finansiel garantikontrakt, som er indgået eller bibeholdt ved overdragelse til en anden part af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, der er omfattet af denne standard (jvf. afsnit 3 og appendiks A, afsnit AG4A).

(f) aftaler om betinget købspris ved en virksomhedssammenslutning (jvf. IFRS 3* Virksomhedssammenslutninger*). Denne undtagelse finder kun anvendelse på den overtagende virksomhed.

(g) kontrakter mellem en overtagende virksomhed og en sælger i en virksomhedssammenslutning om køb eller salg af en overtaget virksomhed på et fremtidigt tidspunkt.

Afsnit 2(i) og 2(j) er omnummereret til 2 (h) og (i). Afsnit 2(i) er indsat af IFRS 2 *Aktiebaseret vederlæggelse*.

Afsnit 3 er ophævet og erstattet af et nyt afsnit 3, og afsnit AG4A er tilføjet som følger:

3. Visse finansielle garantikontrakter kræver, at udsteder betaler bestemte beløb som godtgørelse til indehaveren for et tab, som denne pådrager sig, fordi en bestemt debitor ikke foretager rettidig betaling i henhold til de oprindelige eller ændrede vilkår for et gældsinstrument. Hvis der som følge af dette krav overdrages væsentlige risici til udsteder, er kontrakten en forsikringskontrakt som defineret i IFRS 4 (jvf. afsnit 2(e) og AG4A). Andre finansielle garantikontrakter kræver, at der foretages betaling som følge af ændringer i specificerede renter, kurser på finansielle instrumenter, råvarepriser, valutakurser, pris- eller renteindekser, kreditvurderinger eller kreditindekser eller andre variabler, forudsat i tilfælde af ikke-finansielle variabler, at disse variabler ikke gælder specifikt for en kontrahent. Sådanne kontrakter ligger inden for denne standards anvendelsesområde.

AG4A. Finansielle garantikontrakter kan antage forskellige juridiske former, såsom en finansiel garanti, en remburs, en kreditmisligholdelseskontrakt eller en forsikringskontrakt. Den regnskabsmæssige behandling afhænger ikke af kontraktens juridiske form. Følgende er eksempler på korrekt behandling (jvf. afsnit 2(e) og 3):

(a) Hvis kontrakten ikke er en forsikringskontrakt i henhold til definitionen i IFRS 4, skal udsteder anvende denne standard. En finansiel garantikontrakt, som kræver betaling, hvis en debitors kreditvurdering falder til under et vist niveau, ligger således inden for denne standards anvendelsesområde.

(b) Hvis udsteder har afgivet eller bibeholdt den finansielle garanti i forbindelse med overdragelse til en anden part af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, som er omfattet af denne standard, skal udsteder anvende denne standard.

(c) Hvis kontrakten er en forsikringskontrakt i henhold til definitionen i IFRS 4, skal udsteder anvende IFRS 4, medmindre (b) finder anvendelse.

(d) Hvis udsteder har afgivet en finansiel garanti i forbindelse med salg af varer, skal udsteder anvende IAS 18 til at vurdere, hvornår den deraf følgende omsætning skal indregnes.

C6 I IAS 39, afsnit 9, er formuleringen »andre variabler« i definitionen på et afledt finansielt instrument erstattet af formuleringen »andre variabler, forudsat i tilfælde af ikke-finansielle variabler, at disse variabler ikke gælder specifikt for en kontrahent«. Samme ændring er foretaget i afsnit 10 i IAS 39. I IAS 39 er følgende nye afsnit AG12A tilføjet:

AG12A. Definitionen på et afledt finansielt instrument henviser til ikke-økonomiske variabler, der ikke er specifikke for en kontrahent. Sådanne variabler omfatter et indeks over jordskælvstab i en bestemt region og et indeks over temperaturer i en bestemt by. Ikke-økonomiske variabler, som er specifikke for en kontrahent, omfatter det forhold, om der opstår eller ikke opstår en brand, som beskadiger eller ødelægger et aktiv, som tilhører en af kontrahenterne. En ændring i et ikke-finansielt aktivs dagsværdi er

▼M3

specifik for indehaveren, hvis dagsværdien ikke kun afspejler ændringer i markedsprisen for sådanne aktiver (en økonomisk variabel), men også tilstanden af det bestemte ikke-finansielle aktiv, som besiddes (en ikke-økonomisk variabel). Hvis en garanti for en bestemt bils restværdi eksempelvis udsætter garanten for risikoen for ændringer i bilens fysiske tilstand, er ændringen i denne restværdi eksempelvis specifik for bilens ejer.

C7 I IAS 32 er det følgende nye afsnit 91A indsat, og i afsnit 86 er krydshenvisningen til afsnit 90 udvidet, således at den omfatter afsnit 91A:

91A. ***Visse finansielle aktiver og finansielle forpligtelser indeholder skønsmæssig deltagelse som beskrevet i IFRS 4*** **Forsikringskontrakter.** ***Hvis en virksomhed ikke kan foretage en pålidelig måling af dagsværdien af den skønsmæssige deltagelse, skal dette oplyses sammen med en beskrivelse af kontrakten, dens regnskabsmæssige værdi, en redegørelse for, hvorfor dagsværdien ikke kan måles pålideligt, og om muligt det interval af skøn, som dagsværdien højst sandsynligt vil ligge inden for.***

I afsnit 49(e) er »forsikringspolice« erstattet af »forsikringskontrakt«.

C8 Afsnit AG30 i IAS 39 indeholder eksempler på indbyggede afledte finansielle instrumenter, der anses for at være ikke nært forbundne med en hovedkontrakt, og afsnit AG33 indeholder eksempler på indbyggede afledte finansielle instrumenter, der anses for at være nært forbundne med en hovedkontrakt. Afsnit AG30(g) og AG33(a), (b) og (d) er ændret som følger i kraft af tilføjelsen af henvisninger til forsikringskontrakter, og underafsnit (g) og (h) er tilføjet til afsnit AG33:

AG30 (g) En call- eller put-option eller en option på førtidig indfrielse, som er indbygget i en hovedlåneaftale eller en hovedforsikringskontrakt, er ikke nært forbundet med hovedkontrakten, medmindre optionens udnyttelseskurs omtrent svarer til hovedlåneaftalens amortiserede kostpris eller den regnskabsmæssige værdi af hovedforsikringskontrakten på de respektive udnyttelsestidspunkter. For udsteder af et konvertibelt gældsinstrument med en indbygget call- eller put-option foretages vurderingen af, om call- eller put-optionen er nært forbundet med hovedlåneaftalen, før udskillelsen af egenkapitalelementet i henhold til IAS 32.

AG33 (a) Et indbygget afledt finansielt instrument, hvor det underliggende er en rentesats eller et renteindeks, som kan medføre en ændring af det rentebeløb, der ellers skulle betales eller modtages i henhold til en rentebærende hovedlåneaftale eller forsikringskontrakt, er nært forbundet med hovedkontrakten, medmindre den kombinerede kontrakt kan afregnes på en sådan måde, at indehaveren ikke ville genindvinde stort set alle sine indregnede investeringer, eller det indbyggede afledte finansielle instrument mindst kunne fordoble indehaverens oprindelige afkast på hovedkontrakten og kunne medføre et afkast, som er mindst to gange så højt, som markedsafkastet ville være for en kontrakt på samme vilkår som hovedkontrakten.

(b) Indbyggede rentefloors eller -caps på en låneaftale eller en forsikringskontrakt er nært forbundet med hovedkontrakten, forudsat at den pågældende cap svarer til eller er højere end markedsrenten, og den pågældende floor svarer til eller er lavere end markedsrenten, når kontrakten udstedes, og hverken cap eller floor er gearet i forhold til hovedkontrakten. Bestemmelser i en kontrakt vedrørende køb eller salg af et aktiv (eksempelvis en råvare), som fastlægger en cap og en floor på den pris, der skal betales eller modtages for aktivet, er ligeledes nært forbundet med hovedkontrakten, hvis både cap og floor var »out of the money« ved indgåelsen og ikke er gearede.

(d) Et indbygget afledt finansielt valutainstrument i en hovedkontrakt, som er en forsikringskontrakt, eller som ikke er et finansielt instrument (eksempelvis en kontrakt vedrørende køb eller salg af et ikke-finansielt aktiv, hvor prisen er angivet i en fremmed valuta), er nært forbundet med hovedkontrakten, forudsat at den ikke er gearet, ikke indeholder et optionselement og kræver betalinger i en af følgende valutaer:

(i) en væsentlig kontrahents funktionelle valuta,

▼M3

(ii) den valuta, som i handel over hele verden sædvanligvis anvendes til at angive priser på den pågældende vare eller tjenesteydelse (eksempelvis USD for råoliehandel),

eller

(iii) en valuta, som ofte anvendes i kontrakter vedrørende køb eller salg af ikke-finansielle poster inden for de økonomiske rammer, hvor handlen finder sted (eksempelvis en relativt stabil og likvid valuta, som ofte anvendes i lokale handelstransaktioner eller udenrigshandel).

(g) Et »unit-link«-element, som er indbygget i et finansielt hovedinstrument eller en hovedforsikringskontrakt er nært forbundet med hovedinstrumentet eller hovedkontrakten, hvis betalingerne i form af investeringsbeviser (units) måles til investeringsbevisernes aktuelle værdi, som afspejler dagsværdien af foreningens aktiver. Et »unit-link«-element er en kontraktmæssig betingelse, som kræver, at betalinger foretages i form af investeringsbeviser i en intern eller ekstern investeringsforening.

(h) Et afledt finansielt instrument, som er indbygget i en forsikringskontrakt er nært forbundet med hovedforsikringskontrakten, hvis det indbyggede afledte finansielle instrument og hovedforsikringskontrakten er så indbyrdes afhængige, at en virksomhed ikke kan foretage separat måling af det indbyggede afledte finansielle instrument (dvs. uden at vurdere hovedkontrakten).

Ændringer af andre standarder

C9 Der er foretaget følgende ændringer i IAS 18 *Omsætning*.

Afsnit 6(c) ændres som følger:

(c) forsikringskontrakter som er omfattet af IFRS 4 *Forsikringskontrakter*,

C10 I IAS 19 *Personaleydelser* er følgende fodnote tilføjet til definitionen i afsnit 7 på en anvendelig forsikringspolice, efter at ordet »forsikringspolice« optræder første gang.

(*) En anvendelig forsikringspolice er ikke nødvendigvis en forsikringskontrakt som defineret i IFRS 4 *Forsikringskontrakter*.

C11 I IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver* ophæves afsnit 1(b) og 4, og et nyt afsnit 5(e) indsættes som følger:

(e) forsikringskontrakter (jvf. IFRS 4 *Forsikringskontrakter*). Denne standard finder imidlertid anvendelse på udsteders hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver, bortset fra når disse hidrører fra udsteders kontraktlige forpligtelser og rettigheder i henhold til forsikringskontrakter, som er omfattet af IFRS 4.

I afsnit 2 (ændret i 2003 af IAS 39) er den sidste sætning ophævet.

C12 I IAS 40 *Investeringsejendomme* (ajourført i 2003) er afsnit 32A-32C og afsnit 75(f)(iv) tilføjet, og der er indsat en krydshenvisning til afsnit 32A i afsnit 30 som følger:

30. ***Med de i afsnit 32A og 34 nævnte undtagelser skal virksomheden vælge enten dagsværdimodellen i afsnit 33-55 eller kostprismodellen i afsnit 56 som regnskabspraksis og skal anvende denne praksis på alle sine investeringsejendomme.***

Investeringsejendomme tilknyttet forpligtelser

32A. ***En virksomhed kan:***

(a) vælge enten dagsværdimodellen eller kostprismodellen for alle investeringsejendomme bag forpligtelser, som giver et afkast, der knytter sig direkte til dagsværdien af eller afkastet på bestemte aktiver, herunder denne investeringsejendom,

og

(b) vælge enten dagsværdimodellen eller kostprismodellen for alle øvrige investeringsejendomme, uanset hvilket valg, der er truffet i (a).

32B. Visse forsikringsgivere og andre virksomheder driver en intern ejendomsfond, som udsteder beregningsmæssige enheder, hvoraf

▼M3

nogle enheder besiddes af investorer gennem tilknyttede kontrakter, og andre besiddes af virksomheden. Afsnit 32A tillader ikke, at virksomhedens måling af den ejendom, som besiddes af fonden, dels foretages til kostpris og dels til dagsværdi.

32C. Hvis virksomheden vælger forskellige modeller for de to kategorier, som er beskrevet i afsnit 32A, skal salg af investeringsejendomme mellem sammenlagte aktiver målt ved anvendelse af forskellige modeller indregnes til dagsværdi, og den akkumulerede ændring i dagsværdien skal indregnes i resultatet. Hvis en investeringsejendom sælges fra en sammenlægning, hvor dagsværdimodellen er anvendt, til en sammenlægning, hvor kostprismodellen er anvendt, bliver ejendommens dagsværdi på salgstidspunktet således lig den anslåede kostpris.

75(f)(iv) ***den akkumulerede ændring i dagsværdi, som er indregnet i resultatet ved salg af en investeringsejendom fra en sammenlægning af aktiver, hvor kostprismodellen er anvendt, til en sammenlægning af aktiver, hvor dagsværdien er anvendt (jvf. afsnit 32C).***

C13 Der er foretaget følgende ændringer i IFRS 1 *Førstegangsanvendelse af IFRS*.

I afsnit 12 er henvisningen til afsnit 13-25C ændret til en henvisning til afsnit 13-25D.

Afsnit 13(g) og (h) er ændret, og der er tilføjet et nyt underafsnit (i), som følger:

(g) klassifikation af tidligere indregnede finansielle instrumenter (afsnit 25A),

(h) aktiebaseret vederlæggelse (afsnit 25B og 25C)

og

(i) forsikringskontrakter (afsnit 25D).

Efter afsnit 25C er der tilføjet en ny overskrift samt afsnit 25D som følger:

Forsikringskontrakter

25D En virksomhed, som anvender IFRS for første gang, kan anvende overgangsbestemmelserne i IFRS 4 *Forsikringskontrakter*. IFRS 4 begrænser muligheden for ændringer i regnskabspraksis for forsikringskontrakter, herunder ændringer, som er foretaget af en virksomhed, der anvender IFRS for første gang.

Afsnit 36A og den foranstående overskrift ændres, idet der tilføjes henvisninger til IFRS 4 som følger:

Undtagelse fra kravet om at tilpasse sammenligningstal for IAS 39 og IFRS 4

36A En virksomhed, der anvender IFRS for første gang før 1. januar 2006, skal i sit første IFRS-regnskab præsentere sammenligningstal for mindst ét år, men disse sammenligningstal behøver ikke være i overensstemmelse med IAS 32, IAS 39 og IFRS 4. En virksomhed, der vælger at præsentere sammenligningstal, som ikke er i overensstemmelse med IAS 32, IAS 39 og IFRS 4, i det første overgangsår skal:

(a) anvende sine tidligere regnskabsprincipper på sammenligningstal for finansielle instrumenter, som er omfattet af IAS 32 og IAS 39, og på forsikringskontrakter, som er omfattet af IFRS 4,

(b) give oplysning om dette sammen med grundlaget for udarbejdelsen af disse oplysninger

og

(c) give oplysning om de væsentligste reguleringer, der skal foretages for at sikre, at oplysningerne er i overensstemmelse med IAS 32, IAS 39 og IFRS 4. Det er ikke nødvendigt, at virksomheden sætter tal på disse reguleringer. Virksomheden skal imidlertid behandle alle reguleringer mellem balancen på sammenligningsårets balancedag (dvs. den balance, som indeholder sammenligningstal i henhold til de tidligere regnskabsprincipper) og balancen ved begyndelsen af det første IFRS-regnskabsår (dvs. det første regnskabsår, som indeholder oplysninger, der er i overensstemmelse med IAS 32, IAS 39 og IFRS 4), som hidrørende fra en ændring i regnskabspraksis og give de i IAS 8, afsnit 28(a)-(e) og (f)(i) krævede oplysninger.

▼M3

Afsnit 28(f)(I) finder kun anvendelse på beløb, som præsenteres i balancen på sammenligningsårets balancedag.

I tilfælde hvor en virksomhed vælger at præsentere sammenligningstal, som ikke er i overensstemmelse med IAS 32, IAS 39 og IFRS 4, betyder henvisninger til »datoen for overgangen til IFRS-standarderne« begyndelsen af det første IFRS-regnskabsår, men kun for så vidt angår disse standarder.

C14 I SIC-27 *Vurdering af indholdet af transaktioner, som har juridisk form af en leasingkontrakt* (ajourført af IAS 39) ændres som beskrevet nedenfor.

Afsnit 7 ændres som følger:

7. Ordningens andre forpligtelser, herunder eventuelle garantier og forpligtelser ved opsigelse før tid, skal, afhængig af ordningens vilkår, regnskabsmæssigt behandles i henhold til enten IAS 37, IAS 39 eller IFRS 4.

▼B

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD IAS 23

(AJOURFØRT 1993)

Låneomkostninger

Denne ajourførte internationale regnskabsstandard erstatter IAS 23, Kapitalisering af låneomkostninger, som blev godkendt af IASC's bestyrelse i marts 1984. Den ajourførte standard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 1995 eller senere.

Følgende SIC-fortolkningsbidrag omhandler IAS 23:

— SIC-2: Ensartethed — aktivering af låneomkostninger.

INDHOLD

	Afsnit
Formål	
Anvendelsesområde	1-3
Definitioner	4-6
Låneomkostninger — Hovedregel	7-9
Indregning	7-8
Oplysning	9
Låneomkostninger — Tilladt alternativ behandling	10-29
Indregning	10-28
Aktiveringsberettigede låneomkostninger	13-18
Beløb hvormed det kvalificerende aktivs regnskabsmæssige værdi overstiger genindvindingsværdien	19
Påbegyndelse af aktivering	20-22
Midlertidigt ophør af aktivering	23-24
Ophør af aktivering	25-28
Oplysning	29
Overgangsbestemmelser	30
Ikrafttrædelsestidspunkt	31

Den egentlige standard, der er angivet med fed kursiv, skal læses i sammenhæng med baggrundsmaterialet og implementeringsvejledningen i denne standard og i sammenhæng med »Forord til internationale regnskabsstandarder«. De internationale regnskabsstandarder er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster (jvf. afsnit 12 i forordet).

FORMÅL

Formålet med denne standard er at foreskrive den regnskabsmæssige behandling af låneomkostninger. Denne standard kræver generelt, at låneomkostninger

▼B

indregnes straks. Som tilladt alternativ behandling giver denne standard dog mulighed for aktivering af låneomkostninger, som er direkte knyttet til anskaffelsen, opførelsen eller produktionen af et kvalificerende aktiv.

ANVENDELSESOMRÅDE

1. **Denne standard finder anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af låneomkostninger.**

2. Denne standard erstatter IAS 23, Kapitalisering af låneomkostninger, som blev godkendt i 1983.

3. Denne standard omhandler ikke faktiske eller beregnede omkostninger vedrørende egenkapital, herunder præferencestillet egenkapital, der ikke er klassificeret som en forpligtelse.

DEFINITIONER

4. **Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:**

   Låneomkostninger er renter og andre omkostninger, som en virksomhed afholder i forbindelse med lån af finansielle midler.

   Et kvalificerende aktiv er et aktiv, som kræver en væsentlig tidsperiode for at blive klar til dets planlagte anvendelse eller salg.

5. Låneomkostninger kan omfatte:

   (a) renter på kassekreditter og kort- og langfristede lån,

   (b) amortisering af kurstab eller kursgevinst i forbindelse med låntagning,

   (c) amortisering af ekstraomkostninger afholdt i forbindelse med optagelsen af lån,

   (d) finansieringsomkostninger vedrørende finansielle leasingkontrakter indregnet i overensstemmelse med IAS 17, Leasingkontrakter, og

   (e) valutakursforskelle hidrørende fra låntagning i fremmed valuta, i det omfang disse anses som en regulering af renteomkostninger.

6. Som eksempel på kvalificerende aktiver kan nævnes varebeholdninger, som kræver en væsentlig tidsperiode for at blive bragt i salgbar stand, produktionsanlæg, elværker og investeringsejendomme. Andre investeringer samt varebeholdninger, som produceres rutinemæssigt eller på anden måde serieproduceres i store mængder over en kort tidsperiode, er ikke kvalificerende aktiver. Aktiver, som ved anskaffelsen er klar til deres planlagte anvendelse eller salg, er ligeledes ikke kvalificerende aktiver.

LÅNEOMKOSTNINGER — HOVEDREGEL

Indregning

7. **Låneomkostninger skal indregnes som omkostning i det regnskabsår, de er afholdt.**

8. I henhold til hovedreglen indregnes låneomkostninger i det regnskabsår, de er afholdt, uden hensyntagen til, hvordan lånet anvendes.

Oplysning

9. **Årsregnskabet skal indeholde oplysning om anvendt regnskabspraksis for låneomkostninger.**

LÅNEOMKOSTNINGER — TILLADT ALTERNATIV BEHANDLING

Indregning

10. **Låneomkostninger skal indregnes som omkostning i det regnskabsår, de er afholdt, undtagen i det omfang de aktiveres i overensstemmelse med afsnit 11.**

11. **Låneomkostninger, som er direkte knyttet til anskaffelsen, opførelsen eller produktionen af et kvalificerende aktiv, skal aktiveres som en del af dette aktivs kostpris. Aktiveringsberettigede låneomkostninger skal opgøres i overensstemmelse med denne standard** [1]**.**

(1) Jvf. også SIC-2: Ensartethed — aktivering af låneomkostninger.

▼B

12. I henhold til den tilladte alternative behandling medtages låneomkostninger, som er direkte knyttet til anskaffelsen, opførelsen eller produktionen af et aktiv, i aktivets kostpris. Sådanne låneomkostninger aktiveres som en del af aktivets kostpris, når det er sandsynligt, at de vil medføre fremtidige økonomiske fordele for virksomheden, og omkostningerne kan måles pålideligt. Andre låneomkostninger skal indregnes i det regnskabsår, de er afholdt.

Aktiveringsberettigede låneomkostninger

13. Låneomkostninger, som er direkte knyttet til anskaffelsen, opførelsen eller produktionen af et kvalificerende aktiv er de låneomkostninger, som ville have været undgået, hvis omkostninger til det kvalificerende aktiv ikke var afholdt. Når virksomheden låner midler specielt med henblik på at anskaffe et bestemt kvalificerende aktiv, kan låneomkostninger direkte knyttet til dette kvalificerende aktiv let identificeres.

14. Det kan være vanskeligt at identificere et direkte forhold mellem et bestemt lån og et kvalificerende aktiv samt bestemme hvilke lån, som kunne have været undgået på anden vis. Sådanne vanskeligheder opstår eksempelvis, når en virksomheds finansieringsaktiviteter koordineres centralt. Vanskeligheder kan ligeledes opstå, når en koncern anvender en række forskellige gældsinstrumenter til at låne midler til forskellige rentesatser og udlåner disse midler på forskellige betingelser til andre virksomheder inden for koncernen. Andre komplikationer kan opstå ved anvendelsen af lån i eller knyttet til fremmed valuta, når koncernen har aktiviteter i højinflationsøkonomier, samt i forbindelse med kursudsving. Som følge heraf er opgørelsen af låneomkostninger, der er direkte knyttet til anskaffelsen af et kvalificerende aktiv, vanskelig, og det er nødvendigt at udøve skøn.

15. **I det omfang midler lånes specielt med henblik på at anskaffe et kvalificerende aktiv, skal de aktiveringsberettigede låneomkostninger på dette aktiv opgøres som de faktisk afholdte låneomkostninger ved denne låntagning i regnskabsåret med fradrag af eventuelle investeringsafkast fra den midlertidige investering af disse lån.**

16. Ved finansieringen af et kvalificerende aktiv kan det ske, at en virksomhed låner midler og afholder tilknyttede låneomkostninger før nogle af eller alle midlerne anvendes til dækning af det kvalificerende aktiv. I sådanne tilfælde investeres midlerne ofte midlertidigt indtil de anvendes til betaling af det kvalificerende aktiv. Ved opgørelsen af de aktiveringsberettigede låneomkostninger i et regnskabsår trækkes eventuelle investeringsafkast fra sådanne midler fra de afholdte låneomkostninger.

17. **I det omfang midler lånes generelt og anvendes med henblik på at anskaffe et kvalificerende aktiv, skal de aktiveringsberettigede låneomkostninger opgøres ved anvendelse af en aktiveringssats på dette aktivs omkostninger. Aktiveringssatsen skal være det vejede gennemsnit af de låneomkostninger, som kan knyttes til virksomhedens udestående lån i regnskabsåret, bortset fra lån specielt optaget med henblik på at anskaffe et kvalificerende aktiv. Låneomkostninger aktiveret i et regnskabsår må ikke overstige låneomkostninger afholdt i det samme regnskabsår.**

18. I nogle tilfælde er det hensigtsmæssigt at medtage alle modervirksomhedens samt dens dattervirksomheders lån ved beregningen af et vejet gennemsnit af låneomkostninger. I andre tilfælde er det hensigtsmæssigt for hver dattervirksomhed at anvende et vejet gennemsnit af låneomkostninger knyttet til dens egne lån.

Beløb hvormed det kvalificerende aktivs regnskabsmæssige værdi overstiger genindvindingsværdien

19. Når den regnskabsmæssige værdi eller den forventede endelige kostpris for et kvalificerende aktiv overstiger genindvindingsværdien eller nettorealisationsværdien, nedskrives eller afskrives den regnskabsmæssige værdi i overensstemmelse med kravene i andre internationale regnskabsstandarder. I visse tilfælde tilbageføres nedskrivningen eller afskrivningen i overensstemmelse med disse andre internationale regnskabsstandarder.

Påbegyndelse af aktivering

20. **Aktiveringen af låneomkostninger som en del af det kvalificerende aktivs kostpris skal påbegyndes, når:**

    (a) **omkostninger på aktivet afholdes,**

    (b) **låneomkostninger afholdes og**

▼B

(c) **aktiviteter, som er nødvendige for at forberede aktivet til dets planlagte anvendelse eller salg, er i gang.**

21. Omkostninger til et kvalificerende aktiv omfatter udelukkende de omkostninger, som har medført kontante betalinger, overførsel af andre aktiver eller påtagelsen af rentebærende forpligtelser. Omkostningerne reduceres med eventuelle acontobetalinger og tilskud modtaget (jvf. IAS 20, Regnskabsmæssig behandling af offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte). Et aktivs gennemsnitlige regnskabsmæssige værdi i et regnskabsår, herunder tidligere aktiverede låneomkostninger, er normalt en rimelig tilnærmelse af de omkostninger, hvorpå aktiveringssatsen er anvendt i regnskabsåret.

22. De aktiviteter, som er nødvendige for at forberede aktivet til dets planlagte anvendelse eller salg, omfatter mere end den fysiske opførelse af aktivet. De omfatter teknisk og administrativt arbejde før påbegyndelsen af den fysiske opførelse, eksempelvis aktiviteter i forbindelse med indhentning af tilladelser før påbegyndelsen af den fysiske opførelse. Dog omfatter sådanne aktiviteter ikke besiddelsen af et aktiv, når der ikke foretages en produktion eller udvikling, som vil ændre aktivets tilstand. Eksempelvis aktiveres låneomkostninger afholdt, mens en grund er under byggemodning, i løbet af det regnskabsår, hvor de til byggemodningen knyttede aktiviteter foretages. Låneomkostninger, som afholdes, mens grunde anskaffet til byggeformål besiddes, uden at der foretages tilknyttede aktiviteter, opfylder derimod ikke kriterierne for aktivering.

Midlertidigt ophør af aktivering

23. **Aktivering af låneomkostninger skal bringes til midlertidigt ophør i perioder af længere varighed, hvor den aktive udvikling er afbrudt.**

24. Låneomkostninger kan afholdes i løbet af en periode af længere varighed, hvor aktiviteter, som er nødvendige for at forberede aktivet til dets planlagte anvendelse eller salg, er afbrudt. Sådanne omkostninger vedrører besiddelsen af delvist færdiggjorte aktiver og opfylder ikke kriterierne for aktivering. Dog bringes aktivering af låneomkostninger normalt ikke til midlertidigt ophør i løbet af et regnskabsår, når væsentligt teknisk eller administrativt arbejde udføres. Aktivering af låneomkostninger bringes heller ikke til midlertidigt ophør, når en midlertidig forsinkelse er en nødvendig del af processen for at klargøre aktivet til dets planlagte anvendelse eller salg. Eksempelvis fortsættes aktivering i løbet af den periode af længere varighed, som er nødvendig for varebeholdningers modning eller en periode af længere varighed, hvor høje vandstande forsinker opførelsen af en bro, hvis sådanne høje vandstande er normalt forekommende i byggeperioden i det pågældende geografiske område.

Ophør af aktivering

25. **Aktivering af låneomkostninger skal bringes til ophør, når praktisk talt alle aktiviteter, som er nødvendige for at forberede aktivet til dets planlagte anvendelse eller salg, er færdiggjort.**

26. Aktiver er normalt klar til deres planlagte anvendelse eller salg, når den fysiske opførelse af aktiverne er færdiggjort, selv om rutinemæssigt administrativt arbejde stadig fortsætter. Hvis mindre tilretninger, eksempelvis indretningen af en ejendom efter købers eller brugers specifikationer, er det eneste, der udestår, indikerer dette, at praktisk talt alle aktiviteter er færdiggjort.

27. **Når opførelsen af et kvalificerende aktiv er færdiggjort i flere dele, og hver del kan anvendes, mens opførelsen fortsætter på andre dele, skal aktivering af låneomkostninger bringes til ophør, når alle væsentlige aktiviteter, som er nødvendige for at forberede den pågældende del til dens planlagte anvendelse eller salg, er færdiggjort.**

28. Erhvervskomplekser med adskillige lejemål, som hver kan anvendes separat, er et eksempel på et kvalificerende aktiv, hvor hver del kan anvendes, mens opførelsen fortsætter på andre dele. Et eksempel på et kvalificerende aktiv, som skal færdiggøres før de enkelte dele kan anvendes, er et industrianlæg, hvor adskillige processer udføres i en bestemt rækkefølge i forskellig dele af anlægget inden for samme lokation, eksempelvis et stålvalseværk.

OPLYSNING

29. **I årsregnskabet skal følgende oplyses:**

(a) **anvendt regnskabspraksis for låneomkostninger,**

▼B

(b) **låneomkostninger aktiveret i løbet af regnskabsåret og**

(c) **den aktiveringssats, der er anvendt ved opgørelsen af aktiveringsberettigede låneomkostninger.**

OVERGANGSBESTEMMELSER

30. **Når førstegangsanvendelsen af denne standard udgør en ændring i anvendt regnskabspraksis, tilskyndes virksomheder til at regulere årsregnskabet i overensstemmelse med IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis. Alternativt skal virksomheder, som følger den tilladte alternative behandling, udelukkende aktivere de låneomkostninger, som er afholdt efter ikrafttrædelsestidspunktet for standarden, og som opfylder kriteriet for aktivering.**

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

31. **Denne internationale regnskabsstandard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. januar 1995 eller senere.**

▼M5

INTERNATIONALREGNSKABSSTANDARD 24

Oplysning om nærtstående parter

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1
Anvendelsesområde	2-4
Formålet med oplysningom nærtstående parter	5-8
Definitioner	9-11
Oplysninger	12-22
Ikrafttrædelsestidspunkt	23
Ophævelse af IAS 24 (opdateret1994)	24

Denneajourførte standard erstatter IAS 24 (opdateret 1994) *Oplysningom nærtstående parter*, og skal anvendes for regnskabsår,der begynder 1. januar 2005 eller derefter.Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.

FORMÅL

1. Formålet med denne standarder at sikre, at en virksomheds årsregnskab indeholder de oplysninger,der er nødvendige for at gøre opmærksom på mulighedenfor, at den finansielle stilling og resultatet kan være påvirketaf eksistensen af nærtstående parter og af transaktioner og mellemværendermed disse.

ANVENDELSESOMRÅDE

2. ***Standarden finder anvendelse på:***

(a) identifikation af forhold og transaktioner mellemnærtstående parter,

(b) identifikation af mellemværender mellem en virksomhed ogdens nærtstående parter,

(c) identifikation af de tilfælde, hvor der kræves oplysningom forholdene i (a) og (b),

og

(d) beslutning om, hvilke oplysninger, der skal gives om disse forhold.

3. ***Denne standard kræveroplysning om transaktioner og mellemværender mellem nærtståendeparter i det separate årsregnskab for en modervirksomhed, venturedeltagereller investor, præsenteret i overensstemmelse med IAS 27*** **Koncernregnskaberog separate årsregnskaber.**

4. Transaktionermellem nærtstående parter og mellemværender med andre virksomhederi samme koncern oplyses i virksomhedens årsregnskab. Transaktioner ogmellemværender mellem nærtstående parter i samme koncern elimineresved udarbejdelsen af koncernregnskabet.

▼M5

FORMÅLETMED OPLYSNING OM NÆRTSTÅENDE PARTER

5. Forbindelsermellem nærtstående parter er en normal del af erhvervslivet. Eksempelvisudfører virksomheder ofte en del af deres aktiviteter gennem dattervirksomheder,joint ventures og associerede virksomheder. I dette tilfælde kan virksomhedenpåvirke de økonomiske og driftsmæssige beslutninger i den virksomhed,der er investeret i, gennem bestemmende indflydelse, fælles bestemmendeindflydelse eller betydelig indflydelse.

6. Enforbindelse mellem nærtstående parter kan påvirke en virksomhedsresultat og finansielle stilling. Nærtstående parter kan indgåtransaktioner, som ikke-nærtstående parter ikke ville indgå.Eksempelvis vil en virksomhed, der sælger varer til sin modervirksomhedtil kostpris, muligvis ikke tilbyde andre kunder samme vilkår. Ligeledesafregnes transaktioner mellem nærtstående parter i nogle tilfældeikke til samme beløb, som de afregnes til mellem ikke-nærtståendeparter.

7. En virksomheds resultatetog finansielle stilling kan påvirkes af en forbindelse mellem nærtståendeparter, selv om der ikke forekommer transaktioner mellem de nærtståendeparter. Selve eksistensen af forholdet kan være tilstrækkeligt tilat påvirke virksomhedens transaktioner med andre parter. Eksempelviskan en dattervirksomhed standse sin samhandel med en handelspartner eftermodervirksomhedens overtagelse af en søstervirksomhed, der udførersamme aktivitet som den tidligere samhandelspartner. Alternativt kan en partafstå fra en aktivitet på grund af, at der udøves betydeligindflydelse fra en anden part — eksempelvis kan en dattervirksomhedblive pålagt af sin modervirksomhed at afstå fra at foretage forskningog udvikling.

8. Af denne grundkan kendskab til transaktioner, mellemværender og forbindelser mellemnærtstående parter påvirke regnskabsbrugeres vurdering af envirksomheds aktiviteter, herunder vurdering af de risici og muligheder, virksomhedenstår over for.

DEFINITIONER

9. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgendebetydning:***

Nærtståendepart En part er nærtstående til en virksomhed, hvis:

(a) parten direkte eller indirekte gennem en ellerflere mellemled:

(i) udøver bestemmende indflydelse på, er underlagt bestemmendeindflydelse af eller er under samme bestemmende indflydelse som virksomheden(dette inkluderer modervirksomheder, dattervirksomheder og søstervirksomheder),

(ii) har en andel i virksomheden, som giver den betydelig indflydelsepå virksomheden,

eller

(iii) har fælles bestemmende indflydelse på virksomheden,

(b) parten er en associeret virksomhed (som defineret i IAS 28* Investeringeri associerede virksomheder*),

(c) parten er et joint venture med virksomheden som venturedeltager(jvf. IAS 31* Kapitalandele i joint ventures*),

(d) parten er en nøgleperson i virksomhedens eller modervirksomhedensledelse,

(e) parten er et nærtstående familiemedlemtil en person, der henvises til i (a) eller (d),

(f) parten er en virksomhed, der er underlagt bestemmende indflydelse, fælles bestemmende indflydelse eller betydelig indflydelse af, ellerfor hvilken en væsentlig del af stemmerettighederne i en sådan virksomheddirekte eller indirekte besiddes af, en person, der henvises til i (d) eller(e),

eller

(g) parten er en pensionsordning for virksomhedens ansatte elleransatte i en virksomhed, der er en nærtstående part til virksomheden.

En transaktion mellem nærtståendeparter er en overførsel af ressourcer eller forpligtelser mellem nærtståendeparter, uanset om der er fastsat en pris herfor.

▼M5

Nærtstående familiemedlemmer er familiemedlemmer,som må forventes at kunne påvirke eller blive påvirket af denpågældende person i deres transaktioner med virksomheden. Dissekan omfatte:

(a) personenspartner og børn,

(b) personenspartners børn

og

(c) pårørende til personen og dennes partner.

Godtgørelse omfatter alle personaleydelser(som defineret i IAS 19 **Personaleydelser*****), herunderpersonaleydelser, som er dækket af IFRS 2, Aktiebaseret vederlæggelse.Personaleydelser er alle former for godtgørelse, som er betalt, skalbetales eller er tilvejebragt af eller på vegne af virksomheden til gengældfor tjenester, som er ydet til virksomheden. Dette omfatter også godtgørelse,som er betalt på vegne af virksomhedens modervirksomhed vedrørendevirksomheden. Godtgørelse omfatter:***

(a) kortsigtede personaleydelser, eksempelvis lønninger ogbidrag til social sikring, betalt fravær og sygefravær, overskudsdelingog bonus (forfaldne inden for et år efter regnskabsårets slutning)og ikkemonetære ydelser (eksempelvis sygesikring, tjenestebolig, bilog varer eller tjenesteydelser, som er gratis eller støttede) til nuværendeansatte,

(b) pensionsydelser og andre fratrædelsesydelser,livsforsikring og sygesikring efter fratrædelse,

(c) andre langsigtede personaleydelser, herunder anciennitets- ellersabbatorlov, jubilæums- eller andre anciennitetsydelser, langsigtedeinvaliditetsydelser, og overskudsdeling, bonus og udskudte godtgørelser,hvis de ikke er fuldt ud forfaldne inden for et år eller mere fra regnskabsåretsslutning,

(d) fratrædelsesgodtgørelser

og

(e) aktiebaseret vederlæggelse.

Bestemmende indflydelse er beføjelsen tilat styre en virksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutningermed henblik på at opnå fordele fra dens aktiviteter.

Fælles bestemmende indflydelse er en kontraktligaftale om delt bestemmende indflydelse på en erhvervsmæssig aktivitet.

Nøglepersoner i ledelsen er de personer,der har direkte eller indirekte indflydelse på og ansvar for planlægningog gennemførelse af samt kontrol med aktiviteterne i virksomheden, herunderbestyrelsesmedlemmer (interne eller eksterne) i virksomheden.

Betydelig indflydelse er beføjelsen tilat deltage i de økonomiske og driftsmæssige beslutninger i en virksomheduden at have bestemmende indflydelse på disse. Betydelig indflydelsekan opnås gennem aktiebesiddelse, vedtægter eller aftale.

10. Nårman overvejer de mulige forbindelser mellem nærtstående parter,skal opmærksomheden rettes mod det reelle indhold af forbindelsen ogikke kun den juridiske form.

11. Idenne standard er følgende ikke nødvendigvis nærtståendeparter:

(a) to virksomheder,som blot har et bestyrelsesmedlem eller en anden nøgleperson i ledelsentil fælles, uanset (d) og (f) i definitionen på »nærtstående part«.

(b) toventuredeltagere, som blot har fælles bestemmende indflydelse pået joint venture.

(c) (i) kapitalformidlere,

(ii) fagforeninger,

(iii) offentligeværker

og

(iv) offentligemyndigheder,

alene i medfør af deresnormale transaktioner med en virksomhed (selv om de kan påvirke en virksomhedshandlefrihed eller deltage i dens beslutningsproces)

▼M5

og

(d) enkunde, leverandør, franchisegiver, distributør eller agent, medhvem virksomheden har en væsentlig handel alene på grund af denøkonomiske afhængighed, der følger heraf.

OPLYSNINGER

12. ***Forbindelsermellem modervirksomheder og dattervirksomheder skal oplyses, uanset om derhar været transaktioner mellem disse nærtstående parter. Envirksomhed skal oplyse navnet på sin modervirksomhed og den øverstepart med bestemmende indflydelse, hvis denne er en anden end modervirksomheden.Hvis hverken virksomhedens modervirksomhed eller den øverste part medbestemmende indflydelse fremlægger årsregnskaber, der er tilgængeligefor offentligheden, skal navnet på den næste overordnede modervirksomhed,der fremlægger offentlige årsregnskaber, også oplyses.***

13. Forat regnskabsbrugere kan danne sig et billede af virkningen på en virksomhedaf forbindelser mellem nærtstående parter, er det hensigtsmæssigtat give oplysning om eksistensen af forbindelsen mellem de nærtståendeparter, når der er tale om bestemmende indflydelse, uanset om der harværet transaktioner mellem de nærtstående parter.

14. Identifikationenaf forbindelser mellem nærtstående parter i form af modervirksomhederog dattervirksomheder ligger ud over oplysningskravene i IAS 27, IAS 28 ogIAS 31, som kræver en hensigtsmæssig fortegnelse over og beskrivelseaf væsentlige investeringer i dattervirksomheder, associerede virksomhederog fælles kontrollerede virksomheder.

15. Hvishverken virksomhedens modervirksomhed eller den øverste part med bestemmendeindflydelse fremlægger årsregnskaber, der er tilgængelige foroffentligheden, skal virksomheden oplyse navnet på den næste overordnedemodervirksomhed, der fremlægger offentlige årsregnskaber. Den næsteoverordnede modervirksomhed er den første modervirksomhed i koncernenover den umiddelbare modervirksomhed, der fremlægger offentligt tilgængeligekoncernregnskaber.

16. ***Virksomheder skal give oplysning om vederlag til nøglepersoneri ledelsen samlet og for hver af nedenstående kategorier:***

(a) kortsigtede personaleydelser,

(b) pensionsydelser,

(c) andre langsigtede ydelser,

(d) fratrædelsesgodtgørelser

og

(e) aktiebaseretvederlæggelse.

17. ***Hvis transaktioner har fundet sted mellem nærtståendeparter, skal virksomheden oplyse om arten af forholdet mellem de nærtståendeparter og give de informationer om transaktioner og mellemværender, derer nødvendige for en forståelse af forholdets mulige påvirkningaf årsregnskabet. Disse oplysningskrav ligger ud over kravene i afsnit16 om oplysning om godtgørelse til nøglepersoner i ledelsen. Oplysningerneskal som minimum omfatte:***

(a) transaktionernes beløbsmæssige størrelse,

(b) den beløbsmæssige størrelse af mellemværenderog:

(i) betingelsernefor disse, herunder om de er pantsikrede, samt arten af det vederlag, derskal ydes som indfrielse,

og

(ii) beskrivelse af afgivne eller modtagne garantier,

(c) hensatte forpligtelser til dubiøse tilgodehavender i forholdtil den beløbsmæssige størrelse af mellemværenderne,

og

(d) den i regnskabsåret indregnede omkostning til forventedetab på tilgodehavender eller dubiøse tilgodehavender fra nærtståendeparter.

18. ***De oplysninger, der kræves i afsnit 17,skal gives separat for hver af følgende kategorier:***

(a) modervirksomheden,

▼M5

(b) virksomheder med fælles bestemmende indflydelse eller betydeligindflydelse på virksomheden,

(c) dattervirksomheder,

(d) associerede virksomheder,

(e) joint ventures med virksomheden som venturedeltager,

(f) nøglepersoner i virksomhedens eller modervirksomhedensledelse

og

(g) andre nærtstående parter.

19. Klassifikationenaf forpligtelser over for og tilgodehavender fra nærtstående parteri forskellige kategorier som krævet i afsnit 18 er en udvidelse af oplysningskraveti IAS 1 *Præsentation af årsregnskaber*, om,at informationer skal præsenteres enten i balancen eller i noterne. Kategorierneer udvidet for at give en mere omfattende analyse af mellemværender mellemnærtstående parter og for at finde anvendelse på transaktionermellem nærtstående parter.

20. Nedenstående er eksempler på transaktioner, der skal oplyses, hvis de involverer en nærtstående part:

(a) køb eller salg af varer (færdigvarer eller halvfabrikata),

(b) køb eller salg af fast ejendom og andre aktiver,

(c) levering eller modtagelse af tjenesteydelser,

(d) leasingkontrakter,

(e) overførsler af forskning og udvikling,

(f) overførsleri henhold til licensaftaler,

(g) overførsleri henhold til finansieringsaftaler (herunder lån og kapitalindskud iform af likvide beholdninger eller apportindskud),

(h) garanti-eller sikkerhedsstillelse

og

(i) indfrielseaf forpligtelser på vegne af virksomheden eller af virksomheden påvegne af en anden part.

21. Derskal udelukkende oplyses om, at betingelserne for transaktioner mellem nærtstående parter svarede til betingelserne for transaktioner mellem kvalificerede, villige,indbyrdes uafhængige parter, hvis sådanne betingelser kan dokumenteres.

22. ***Ensartede poster sammenlægges normalt vedoplysning, medmindre separat oplysning er nødvendig for en forståelseaf virkningen af transaktionerne mellem nærtstående parter påvirksomhedens årsregnskab.***

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

23. ***Virksomhederskal anvende denne standard for årsregnskaber, der dækker regnskabsår,som begynder 1. januar 2005 ellerderefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynderfør 1. januar 2005, skal den give oplysningom dette.***

OPHÆVELSEAF IAS 24 (OPDATERET 1994)

24. Dennestandard erstatter IAS 24 *Oplysning om nærtståendeparter* (opdateret i 1994).

▼M5

APPENDIKS

Ændring af IAS 30

Ændringen i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard i et tidligere regnskabsår, finder ændringen anvendelse for det tidligere regnskabsår.

A1. Afsnit 58 i IAS 30 *Oplysning i pengeinstitutters og lignende finansielle institutioners årsregnskaber*, ændres som følger:

58. Når pengeinstitutter indgår transaktioner med nærtstående parter, er det hensigtsmæssigt at oplyse arten af forholdet mellem de nærtstående parter og at give de informationer om transaktioner og mellemværender, der er nødvendige for en forståelse af forholdets mulige påvirkning af pengeinstituttets årsregnskab. Oplysningerne skal gives i overensstemmelse med IAS 24 og skal omfatte oplysning om pengeinstitutters udlånspolitik over for nærtstående parter samt, for så vidt angår transaktioner mellem nærtstående parter, de beløb, der medtages i:

(a) …

▼B

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD IAS 26 (OPDATERET 1994)

Regnskabsmæssig behandling og præsentation af fratrædelsesordninger

Denne opdaterede internationale regnskabsstandard erstatter den oprindelige standard godkendt af bestyrelsen i juni 1986. Standarden vises i det ajourførte format anvendt i internationale regnskabsstandarder fra 1991 og fremefter. Der er ikke foretaget indholdsmæssige ændringer i forhold til den oprindeligt godkendte tekst. Terminologien er i nogle tilfælde blevet ændret, så den stemmer overens med aktuel IASC-praksis.

INDHOLD

	Afsnit
Anvendelsesområde	1-7
Definitioner	8-12
Bidragsbaserede pensionsordninger	13-16
Ydelsesbaserede pensionsordninger	17-31
Den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser	23-26
Hyppighed af aktuarmæssige vurderinger	27
Regnskabets indhold	28-31
Alle ordninger	32-36
Værdiansættelse af ordningens aktiver	32-33
Oplysning	34-36
Ikrafttrædelsestidspunkt	37

Den egentlige standard, der er angivet med fed kursiv, skal læses i sammenhæng med baggrundsmaterialet og implementeringsvejledningen i denne standard og i sammenhæng med »Forord til internationale regnskabsstandarder«. De internationale regnskabsstandarder er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster (jvf. afsnit 12 i forordet).

ANVENDELSESOMRÅDE

1. **Denne standard skal anvendes ved den regnskabsmæssige behandling af fratrædelsesordninger, hvor sådanne regnskaber udarbejdes.**

2. Denne standard anser en fratrædelsesordning som en selvstændig regnskabsaflæggende enhed, som er separat fra arbejdsgiverne for deltagerne i ordningen. Alle andre internationale regnskabsstandarder finder anvendelse ved regnskabsmæssig behandling af fratrædelsesordninger, i det omfang de ikke er erstattet af denne standard.

▼B

3. Denne standard omhandler regnskabsmæssig behandling og præsentation af ordninger over for alle deltagere under ét. Den omhandler ikke oplysning til enkelte deltagere vedrørende disses ret til ydelser.

4. IAS 19, Personaleydelser, omhandler opgørelsen af omkostningerne til fratrædelsesydelser i årsregnskabet for arbejdsgivere, som har sådanne ordninger. Denne standard komplementerer således IAS 19.

5. Fratrædelsesordninger kan være bidragsbaserede eller ydelsesbaserede pensionsordninger. Mange kræver etablering af separate fonde, som kan have en separat juridisk identitet, og som kan have en fondsbestyrer, til hvilken bidrag indbetales og fra hvilken fratrædelsesydelser udbetales. Denne standard finder anvendelse, uanset om der etableres en sådan fond, eller fondsbestyrer(e) udnævnes.

6. Fratrædelsesordninger, der har aktiver investeret hos forsikringsselskaber, er omfattet af de samme regnskabsmæssige bestemmelser og bestemmelser for afdækning, som gælder for de ordninger, der investerer selv. Derfor er disse ordninger også omfattet af denne standard, medmindre aftalen med forsikringsselskabet er indgået i den enkelte deltagers navn eller i en gruppe deltageres navne, og forpligtelserne for fratrædelsesydelserne alene er forsikringsselskabets ansvar.

7. Denne standard omhandler ikke andre former for personaleydelser såsom fratrædelsesgodtgørelse, aftale om udskudt godtgørelse, særydelse ved fratrædelse efter mangeårig ansættelse, specielle ordninger ved førtidspensionering eller ledighed, syge- og socialforsikring eller bonusordninger. Offentlige socialforsikringslignende ordninger er heller ikke omfattet af denne standard.

DEFINITIONER

8. **Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:**

— **Fratrædelsesordninger er ordninger, ifølge hvilke en virksomhed sikrer de ansatte økonomiske ydelser i forbindelse med eller efter ansættelsens ophør (enten i form af en årlig indtægt eller som et engangsbeløb), når sådanne ydelser eller arbejdsgiverens bidrag hertil kan opgøres eller skønsmæssigt vurderes forud for fratrædelsen på basis af en skriftlig aftales bestemmelser eller virksomhedens praksis.**

— **Bidragsbaserede pensionsordninger er fratrædelsesordninger, ifølge hvilke beløbet af fratrædelsesydelserne opgøres ud fra indbetalinger til en fond sammen med fondens investeringsafkast.**

— **Ydelsesbaserede pensionsordninger er fratrædelsesordninger, ifølge hvilke beløbet af fratrædelsesydelserne opgøres ud fra en formel, som normalt tager udgangspunkt i medarbejdernes indtjening og/eller anciennitet.**

— **Afdækning ved betaling til en fond er en overførsel af aktiver til en enhed (fonden), som er uafhængig af arbejdsgiverens virksomhed, med henblik på at indfri fremtidige forpligtelser i forbindelse med udbetaling af fratrædelsesydelser.**

I denne standard er også anvendt nedenstående udtryk:

— **Deltagere er medlemmerne i en fratrædelsesordning og andre, som er berettigede til ydelser fra ordningen.**

— **Nettoaktiver disponible for pensioner m.v. er ordningens aktiver fratrukket forpligtelser bortset fra den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser.**

— **Den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser er nutidsværdien af de forventede udbetalinger fra en fratrædelsesordning til nuværende eller tidligere ansatte, som er knyttet til den allerede udførte arbejdsydelse.**

— **Sikrede ydelser er ydelser, som de ansattes ret til ifølge fratrædelsesordnings bestemmelser ikke er betingede af, om ansættelsen fortsætter.**

9. Nogle fratrædelsesordninger bliver finansieret af andre parter end arbejdsgiveren, og denne standard finder også anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af sådanne ordninger.

10. De fleste fratrædelsesordninger er baseret på formelle aftaler. Nogle ordninger er uformelle, men har opnået en grad af forpligtelse som resultat af arbejdsgiverens etablerede praksis. Selv om nogle ordninger

▼B

tillader en arbejdsgiver at begrænse sine forpligtelser i forbindelse med ordningen, er det som regel vanskeligt for en arbejdsgiver at ophæve ordningen, hvis arbejdsgiveren vil beholde sine ansatte. Den samme regnskabsmæssige behandling finder anvendelse for såvel uformelle som formelle ordninger.

11. Mange fratrædelsesordninger foreskriver oprettelse af en separat fond til hvilken bidragene indbetales og fra hvilken ydelserne udbetales. Disse fondes aktiver kan være forvaltet af en uafhængig part. I nogle lande kaldes disse uafhængige forvaltere for fondsbestyrere. Udtrykket fondsbestyrer anvendes i denne standard til at beskrive sådanne uafhængige parter, uanset om der er etableret en fond.

12. Fratrædelsesordninger beskrives normalt enten som bidragsbaserede eller ydelsesbaserede pensionsordninger med hver deres specifikke kendetegn. I enkelte tilfælde kan en ordning have kendetegn fra begge slags ordninger. Sådanne blandede ordninger anses i denne standard for at være ydelsesbaserede pensionsordninger.

BIDRAGSBASEREDE PENSIONSORDNINGER

13. **Regnskabet for en bidragsbaseret pensionsordning skal indeholde en opgørelse over de nettoaktiver, som er disponible for ydelser, og en beskrivelse af politikkerne for afdækning.**

14. De fremtidige ydelser til en deltager i en bidragsbaseret pensionsordning opgøres ud fra arbejdsgiverens bidrag og/eller deltagerens bidrag samt fondens driftseffektivitet og investeringsafkast. Arbejdsgiverens forpligtelser er normalt indfriet gennem bidragene til fonden. Aktuarrådgivning er normalt ikke påkrævet, selv om en sådan rådgivning i visse tilfælde anvendes til at skønne de opnåelige fremtidige ydelser baseret på de nuværende bidrag og forskellige beløb for fremtidige bidrag og investeringsafkast.

15. Deltagerne har interesse i ordningens aktiviteter, idet deres fremtidige ydelser direkte påvirkes af disse aktiviteter. Deltagerne er interesserede i at vide, om bidragene er modtaget, og om der udøves tilstrækkelig kontrol for at beskytte de begunstigedes interesser. En arbejdsgiver er interesseret i en effektiv og rimelig drift af ordningen.

16. Formålet med præsentation af en bidragsbaseret pensionsordning er periodisk at give oplysning om ordningen og investeringsafkastet. Dette formål opnås normalt ved at præsentere et regnskab, som indeholder følgende:

    (a) en beskrivelse af væsentlige aktiviteter i regnskabsåret og virkningen af ændringer til ordningen samt medlemskab og ordningens vilkår,

    (b) opgørelser, der oplyser om regnskabsårets transaktioner og investeringsafkast og om ordningens finansielle stilling ved regnskabsårets afslutning og

    (c) en beskrivelse af investeringspolitikkerne.

YDELSESBASEREDE PENSIONSORDNINGER

17. **Regnskabet for en ydelsesbaseret pensionsordning skal indeholde enten:**

    (a) **en opgørelse som viser:**

        (i) **de nettoaktiver, som er disponible for ydelser,**

        (ii) **den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser, opdelt i sikrede og ikke-sikrede personaleydelser og**

        (iii) **den heraf følgende over- eller underdækning eller**

    (b) **en opgørelse over de nettoaktiver, som er disponible for ydelser, indeholdende enten:**

        (i) **en note, som oplyser om den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser, opdelt i sikrede og ikke-sikrede personaleydelser eller**

        (ii) **en henvisning til disse oplysninger i en tilhørende aktuarrapport.**

    Hvis der ikke er udarbejdet en aktuarmæssig vurdering på regnskabstidspunktet, skal den senest foreliggende vurdering anvendes som grundlag, og der gives oplysning om tidspunktet for vurderingen.

▼B

18. **Ved anvendelse af afsnit 17 skal den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser baseres på de ydelser, som er lovet i henhold til ordningens betingelser, vedrørende arbejdsydelser udført til dato, ved anvendelse af enten det nuværende lønniveau eller det forventede fremtidige lønniveau med oplysning om den anvendte metode. Virkningen af ændringer i de aktuarmæssige forudsætninger, som har haft en væsentlig virkning på den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser, skal også oplyses.**

19. **Regnskabet skal indeholde oplysning om sammenhængen mellem den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser og de nettoaktiver, som er disponible for ydelser samt politikkerne for afdækning af lovede ydelser.**

20. Betalingen af lovede fratrædelsesydelser fra en ydelsesbaseret pensionsordning afhænger af ordningens finansielle stilling og deltageres evne til at yde fremtidige bidrag til ordningen såvel som ordningens investeringsafkast og driftseffektivitet.

21. En ydelsesbaseret pensionsordning har periodisk behov for rådgivning fra en aktuar for at bestemme ordningens finansielle stilling, gennemgå forudsætningerne og anbefale beløbet for fremtidige bidrag.

22. Formålet med præsentation af en ydelsesbaseret pensionsordning er periodisk at give oplysning om ordningens økonomiske ressourcer og aktiviteter, som er nyttige ved bestemmelsen af forholdet mellem de akkumulerede ressourcer og de fremtidige ydelser. Dette formål opnås normalt ved at præsentere et regnskab, som indeholder følgende:

    (a) en beskrivelse af væsentlige aktiviteter i regnskabsåret og virkningen af ændringer til ordningen samt medlemskab og ordningens vilkår,

    (b) opgørelser, der oplyser om regnskabsårets transaktioner og investeringsafkast og om ordningens finansielle stilling ved regnskabsårets afslutning,

    (c) aktuarmæssige oplysninger enten som en del af opgørelserne eller som en separat rapport og

    (d) en beskrivelse af investeringspolitikkerne.

Den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser

23. Nutidsværdien af de forventede udbetalinger fra en fratrædelsesordning kan beregnes og præsenteres på grundlag af det nuværende lønniveau eller det forventede lønniveau frem til det tidspunkt, hvor deltagerne fratræder.

24. Begrundelser for at vælge det nuværende lønniveau:

    (a) den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser, som er det beløb, der aktuelt kan henføres til hver enkelt deltager i ordningen, indeholder færre forudsætninger og kan dermed beregnes mere objektivt end ved at anvende det forventede fremtidige lønniveau,

    (b) forøgelsen af ydelser, som kan henføres til lønstigninger, bliver en forpligtelse for ordningen på tidspunktet for lønstigningen, og

    (c) den beløbsmæssige størrelse af den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser ved anvendelse af det nuværende lønniveau er normalt tættere på det beløb, som skal betales ved opsigelse eller ophævelse af ordningen.

25. Begrundelser for at vælge det forventede fremtidige lønniveau:

    (a) økonomisk information skal udarbejdes på en going concern-basis, uanset arten af de forudsætninger og skøn, som indgår heri,

    (b) de endelige ydelser opgøres med udgangspunkt i lønniveauet på eller nær ved fratrædelsestidspunktet, hvorfor lønningerne, bidragsniveau og afkastningsgrad må skønnes, og

    (c) hvis virksomheden undlader at indarbejde de forventede fremtidige lønninger, når afdækningen generelt er baseret på forventede fremtidige lønninger, kan dette resultere i oplysning om en tilsyneladende overdækning, selv om ordningen ikke er overdækket eller i oplysning om en tilstrækkelig dækning, når ordningen er underdækket.

26. Den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser baseret på det nuværende lønniveau oplyses i regnskabet for ordningen for at indikere forpligtelsen for ydelser optjent på regnskabstidspunktet. Den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser baseret på det

▼B

forventede fremtidige lønniveau oplyses for at indikere omfanget af de potentielle forpligtelser på en going concern-basis, idet disse normalt danner grundlag for afdækningen. Ud over at oplyse om den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser, kan det være nødvendigt med en uddybende forklaring for klart at indikere, i hvilken sammenhæng den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser skal læses. En sådan forklaring kan gives i form af oplysninger om tilstrækkeligheden af den planlagte fremtidige afdækning af ordningen, og politik for afdækning baseret på det forventede fremtidige lønniveau. Disse oplysninger kan inkluderes i regnskabet eller i aktuarens rapport.

Hyppighed af aktuarmæssige vurderinger

27. I mange lande udarbejdes der ikke aktuarmæssige vurderinger hyppigere end hvert tredje år. Hvis der ikke er udarbejdet en aktuarmæssig vurdering på regnskabstidspunktet, anvendes den seneste vurdering som grundlag, og der gives oplysninger om tidspunktet for vurderingen.

Regnskabets indhold

28. For ydelsesbaserede pensionsordninger præsenteres oplysninger i et af følgende formater, der afspejler forskellig praksis med hensyn til oplysning og præsentation af aktuarmæssige oplysninger:

(a) regnskabet indeholder en opgørelse, som viser de nettoaktiver, som er disponible for ydelser, den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser og den heraf følgende over- eller underdækning. Ordningens regnskab indeholder også en opgørelse over ændringerne i de nettoaktiver, som er disponible for ydelser, og ændringerne i den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser. Regnskabet kan indeholde en separat rapport fra aktuaren, som understøtter den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser.

(b) regnskabet indeholder en opgørelse af de nettoaktiver, som er disponible for ydelser og en opgørelse over ændringerne i disse nettoaktiver. Den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser oplyses i en note til regnskabet. Regnskabet kan også indeholde en rapport fra en aktuar, som bekræfter den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser og

(c) regnskabet indeholder en opgørelse af de nettoaktiver, som er disponible for ydelser, og en opgørelse over ændringerne i disse nettoaktiver, med den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser indeholdt i en separat aktuarrapport.

I hvert format kan regnskabet være ledsaget af en beretning fra fondsbestyreren i form af en ledelses- eller bestyrelsesberetning og en beretning om investeringerne.

29. De, der foretrækker de formater, som er beskrevet i afsnit 28 (a) og 28 (b), mener, at kvantificeringen af lovede fratrædelsesydelser og de andre oplysninger, som gives ved disse formater, hjælper brugerne til at vurdere ordningens nuværende status og sandsynligheden for, at ordningens forpligtelser vil blive indfriet. De mener også, at regnskabet skal være komplet i sig selv og ikke være afhængigt af supplerende opgørelser. Nogle mener dog, at det format, som er beskrevet i afsnit 28 (a), kunne give indtryk af, at der eksisterer en forpligtelse, skønt den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser ikke efter deres mening har alle kendetegnene for en forpligtelse.

30. De, der foretrækker det format, som er beskrevet i afsnit 28 (c), mener, at den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser ikke skal inkluderes i en opgørelse over de nettoaktiver, som er disponible for ydelser, således som det sker i det format, der er beskrevet i afsnit 28 (a), eller oplyses i en note som i 28 (b), da nutidsværdien vil blive sammenlignet direkte med ordningens aktiver, og man ikke nødvendigvis kan foretage en sådan sammenligning. De hævder, at aktuarer ikke nødvendigvis sammenholder den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser med investeringens markedsværdi, men i stedet opgør nutidsværdien af forventede pengestrømme fra investeringerne. Derfor mener de, der foretrækker dette format, at en sådan sammenligning næppe reflekterer aktuarens overordnede vurdering af ordningen, og at den kan blive misforstået. Nogle mener endvidere, at oplysninger om lovede fratrædelsesydelser alene skal indeholdes i en separat aktuarrapport, hvor der kan gives behørig forklaring, uanset om de er kvantificerede eller ej.

31. Denne standard accepterer synspunkterne for at tillade, at oplysningerne om lovede fratrædelsesydelser medtages i en separat aktuarrapport. Den afviser argumenterne mod en kvantificering af den aktuarmæssige

▼B

nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser. Formaterne, som er beskrevet i afsnit 28 (a) og 28 (b), er derfor acceptable efter denne standard, hvilket også er tilfældet for det i afsnit 28 (c) beskrevne format, så længe de økonomiske oplysninger indeholder henvisning til en vedlagt aktuarrapport, som indeholder den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser.

ALLE ORDNINGER

Værdiansættelse af ordningens aktiver

32. **Fratrædelsesordningers investeringer skal indregnes til dagsværdi. For let omsættelige værdipapirer er dagsværdien lig med markedsværdien. I tilfælde, hvor det ikke er muligt at skønne dagsværdien af ordningens investeringer, skal der gives oplysning om årsagen til, at dagsværdien ikke er anvendt.**

33. Dagsværdien for let omsættelige værdipapirer er normalt disses markedsværdi, da denne værdi anses for at være den bedste måling af værdipapirerne på regnskabstidspunktet og investeringsafkastet for regnskabsåret. De værdipapirer, som har en fast indløsningsværdi, og som er erhvervet for at matche ordningens forpligtelser, eller specifikke dele af disse, kan indregnes med et beløb, som, baseret på den endelige indløsningsværdi, giver et konstant afkast til udløb. I tilfælde, hvor det ikke er muligt at skønne dagsværdien af ordningens investeringer, eksempelvis fuld ejerskab af en virksomhed, skal der gives oplysning om årsagen til, at dagsværdien ikke er anvendt. I den udstrækning, investeringer indregnes til andet end markedsværdi eller dagsværdi, oplyses dagsværdien normalt også. Aktiver, som anvendes til driften af fonden, skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med de relevante internationale regnskabsstandarder.

Oplysning

34. **Regnskabet for en fratrædelsesordning, hvad enten det er en ydelsesbaseret eller en bidragsbaseret pensionsordning, skal også indeholde følgende oplysninger:**

    (a) **en opgørelse over ændringerne i de nettoaktiver, som er disponible for ydelser,**

    (b) **en oversigt over væsentlige regnskabsprincipper og**

    (c) **en beskrivelse af ordningen og virkningen af ændringer af ordningen i regnskabsåret.**

35. Regnskaber, som præsenteres for fratrædelsesordninger, kan indeholde følgende, hvor det er relevant:

    (a) en opgørelse over de nettoaktiver, som er disponible for ydelser, med oplysning om:

        (i) aktiver ved regnskabsårets afslutning, passende klassificeret,

        (ii) værdiansættelsesprincipper for aktiverne,

        (iii) oplysning om hver enkelt investering, som enten overstiger 5 % af de nettoaktiver, som er disponible for ydelser eller 5 % af hver gruppe eller type af værdipapirer,

        (iv) detaljerede oplysninger om investeringer i arbejdsgiverens virksomhed og

        (v) forpligtelser ud over den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser,

    (b) en opgørelse over ændringerne i de nettoaktiver, som er disponible for ydelser, med oplysning om følgende:

        (i) bidrag fra arbejdsgiver,

        (ii) bidrag fra ansatte,

        (iii) investeringsafkast, såsom renteindtægter og udbytte,

        (iv) andre indtægter,

        (v) betalte eller skyldige ydelser (eksempelvis opdelt på fratrædelses- døds- og invaliditetsydelser samt engangsudbetalinger),

        (vi) administrationsomkostninger,

        (vii) andre omkostninger,

▼B

(viii) indkomstskatter,

(ix) gevinster og tab ved afhændelse af investeringer samt ændringer i værdien af investeringer og

(x) overførsel til eller fra andre ordninger,

(c) en beskrivelse af politikkerne for afdækning af ordningen,

(d) for ydelsesbaserede pensionsordninger, den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser (som kan opdeles i sikrede og ikke-sikrede personaleydelser) baseret på de lovede ydelser i henhold til ordningen for arbejdsydelser udført til dato ved anvendelse af enten det nuværende lønniveau eller det forventede fremtidige lønniveau. Disse oplysninger kan inkluderes i en supplerende aktuarrapport, som skal læses i forbindelse med de tilknyttede økonomiske oplysninger og

(e) for ydelsesbaserede pensionsordninger, en beskrivelse af de væsentlige aktuarmæssige forudsætninger og den metode, som er anvendt til at beregne den aktuarmæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser.

36. Regnskabet for en fratrædelsesordning indeholder en beskrivelse af ordningen, enten som en del af de økonomiske oplysninger eller i en separat rapport. Den kan indeholde følgende:

(a) navnene på arbejdsgiverne og de dækkede ansatte,

(b) antallet af deltagere, som modtager ydelser, og antallet af andre deltagere, passende klassificeret,

(c) ordningens art — bidragsbaseret eller ydelsesbaseret,

(d) oplysning om, i hvilket omfang deltagerne bidrager til ordningen,

(e) en beskrivelse af de til deltagerne lovede fratrædelsesydelser,

(f) en beskrivelse af bestemmelser for opløsning af ordningen og

(g) ændringer i punkt (a) til (f) i det regnskabsår, som dækkes af regnskabet.

Det er ikke usædvanligt at henvise til andre dokumenter, i hvilke ordningen er beskrevet, når disse umiddelbart er tilgængelige for brugerne, og således kun inkludere oplysninger om efterfølgende ændringer til ordningen i regnskabet.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

37. **Denne internationale regnskabsstandard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. januar 1988 eller senere.**

▼M5

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 27

Koncernregnskaber og separate årsregnskaber

INDHOLD

	Afsnit
Anvendelsesområde	1-3
Definitioner	4-8
Præsentation af koncernregnskab	9-11
Virksomheder omfattet af konsolidering	12-21
Konsolideringsprocedurer	22-36
Regnskabsmæssig behandling af investeringer i dattervirksomheder, fælles kontrollerede virksomheder og associerede virksomheder i separate årsregnskaber	37-39
Oplysninger	40-42
Ikrafttrædelsestidspunkt	43
Ophævelse af andre udtalelser	44-45

Denne ajourførte standard erstatter IAS 27 (ajourført 2000), *Koncernregnskaber og regnskabsmæssig behandling af investeringer i dattervirksomheder*, og skal

▼M5

anvendes for regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.

ANVENDELSESOMRÅDE

1. ***Denne standard skal anvendes ved udarbejdelse og præsentation af koncernregnskab for en gruppe af virksomheder, der er underlagt bestemmende indflydelse af en modervirksomhed.***

2. Denne standard omhandler ikke metoder til regnskabsmæssig behandling af virksomhedssammenslutninger og deres effekt på konsolideringen, herunder goodwill opstået ved en virksomhedssammenslutning (jvf. IAS 22 *Virksomhedssammenslutninger*).

3. ***Denne standard finder også anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af investeringer i dattervirksomheder, fælles kontrollerede virksomheder og associerede virksomheder, når en virksomhed vælger eller er underlagt lokale lovgivningsmæssige krav om at præsentere separate årsregnskaber.***

DEFINITIONER

4. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:***

   Et koncernregnskab er et årsregnskab for en koncern præsenteret som et årsregnskab for en enkelt økonomisk enhed.

   Bestemmende indflydelse er beføjelsen til at styre en virksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger med henblik på at opnå fordele fra dens aktiviteter.

   Kostprismetoden er en metode til regnskabsmæssig behandling af en investering, ifølge hvilken investeringen indregnes til kostpris. Investor indregner kun indtægter fra investeringen, i det omfang investor modtager udlodning af det akkumulerede overskud i den virksomhed, der er investeret i, som er indtjent i tiden efter overtagelsestidspunktet. Udlodninger modtaget ud over sådanne overskud betragtes som genindvinding af investeringen og indregnes som en reduktion af investeringens kostpris.

   En koncern er en modervirksomhed og alle dens dattervirksomheder.

   Minoritetsinteresse er den del af en dattervirksomheds resultat og nettoaktiver, der er knyttet til de egenkapitalinteresser, som modervirksomheden ikke ejer hverken direkte eller indirekte gennem andre dattervirksomheder.

   En modervirksomhed er en virksomhed, som har en eller flere dattervirksomheder.

   Separate årsregnskaber er regnskaber, som præsenteres af en modervirksomhed, en investor i en associeret virksomhed eller en venturedeltager i en fælles kontrolleret virksomhed, hvor investeringerne behandles regnskabsmæssigt på grundlag af den direkte egenkapitalinteresse, og ikke på grundlag af de præsenterede resultater og nettoaktiver i de virksomheder, der er investeret i.

   En dattervirksomhed er en virksomhed, herunder en ikke-registreret virksomhed, såsom et interessentskab, der er underlagt bestemmende indflydelse af en anden virksomhed (kaldet modervirksomheden).

5. En modervirksomhed eller dennes dattervirksomhed kan være investor i en associeret virksomhed eller venturedeltager i en fælles kontrolleret virksomhed. I sådanne tilfælde udarbejdes koncernregnskaber, der er udarbejdet og præsenteret i overensstemmelse med denne standard, også således, at de er i overensstemmelse med IAS 28 *Investeringer i associerede virksomheder*, og IAS 31 *Kapitalandele i joint ventures*.

6. For så vidt angår de i afsnit 5 beskrevne virksomheder, er separate årsregnskaber regnskaber, som er udarbejdet og præsenteret ud over de årsregnskaber, der henvises til i afsnit 5. Det er ikke nødvendigt at vedhæfte eller vedlægge separate årsregnskaber til disse regnskaber.

7. Årsregnskaber for en virksomhed, der ikke omfatter en dattervirksomhed, associeret virksomhed eller venturedeltagers kapitalandel i en fælles kontrolleret virksomhed, udgør ikke separate årsregnskaber.

8. En modervirksomhed, der i overensstemmelse med afsnit 10 er fritaget for at præsentere koncernregnskab, kan præsentere et separat årsregnskab som sit eneste årsregnskab.

▼M5

PRÆSENTATION AF KONCERNREGNSKAB

9. ***En modervirksomhed, bortset fra en modervirksomhed som omtalt i afsnit 10, skal præsentere et koncernregnskab, hvor investeringer i dattervirksomheder konsolideres i overensstemmelse med denne standard.***

10. ***En modervirksomhed er udelukkende fritaget fra at præsentere koncernregnskab, hvis:***

    (a) modervirksomheden selv er en 100 % ejet dattervirksomhed, eller hvis modervirksomheden er en delvist ejet dattervirksomhed af en anden virksomhed, og dens øvrige ejere, herunder ejere, som ikke på anden vis har stemmeret, er blevet informeret om og ikke har gjort indsigelser imod, at modervirksomheden ikke udarbejder koncernregnskab,

    (b) modervirksomhedens gælds- eller egenkapitalinstrumenter ikke handles på et offentligt marked (en inden- eller udenlandsk fondsbørs eller et OTC-marked, herunder lokale og regionale markeder),

    (c) modervirksomheden hverken har indsendt eller er ved at indsende sit årsregnskab til et børstilsyn eller en anden myndighed med henblik på at notere instrumenter af en hvilken som helst kategori på et offentligt marked

    og

    (d) modervirksomhedens øverste modervirksomhed eller en mellemliggende modervirksomhed fremlægger koncernregnskaber, der er tilgængelige for offentligheden og i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder (IFRS).

11. En modervirksomhed, der i overensstemmelse med afsnit 10 vælger ikke at præsentere koncernregnskab, og udelukkende præsenterer et separat årsregnskab, opfylder kravene i afsnit 37-42.

VIRKSOMHEDER OMFATTET AF KONSOLIDERING

12. ***Koncernregnskaber skal medtage alle modervirksomhedens dattervirksomheder med undtagelse af de virksomheder, der henvises til i afsnit 16.***

13. Bestemmende indflydelse formodes at foreligge, når modervirksomheden direkte eller indirekte gennem dattervirksomheder ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne i en virksomhed, medmindre det i særlige tilfælde klart kan påvises, at et sådant ejerforhold ikke udgør bestemmende indflydelse. Bestemmende indflydelse foreligger også, når modervirksomheden ejer halvdelen eller mindre end halvdelen af stemmerettighederne i en virksomhed, hvis der er: (*)

    (a) råderet over mere end halvdelen af stemmerettighederne i kraft af en aftale med andre investorer,

    (b) beføjelse til at styre de finansielle og driftsmæssige forhold i en virksomhed i henhold til en vedtægt eller en aftale,

    (c) beføjelse til at udpege eller afsætte flertallet af medlemmerne i bestyrelsen eller et tilsvarende ledelsesorgan, og denne bestyrelse eller dette organ besidder den bestemmende indflydelse på virksomheden,

    eller

    (d) råderet over flertallet af stemmerne ved møder i bestyrelsen eller et tilsvarende ledelsesorgan, og denne bestyrelse eller dette organ besidder den bestemmende indflydelse på virksomheden.

14. En virksomhed kan besidde aktie-warrants, call-optioner på aktier, gælds- eller egenkapitalinstrumenter, som kan konverteres til ordinære aktier, eller tilsvarende instrumenter, som ved udnyttelse eller konvertering kan give virksomheden stemmerettigheder eller reducere en anden parts stemmerettigheder vedrørende en anden virksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger (potentielle stemmerettigheder). Eksistensen og virkningen af potentielle stemmerettigheder, som aktuelt kan udnyttes eller konverteres, herunder potentielle stemmerettigheder, som besiddes af en anden virksomhed, skal tages i betragtning ved vurderingen af, om en virksomhed har beføjelse til at styre en anden virksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger. Potentielle stemmerettigheder kan ikke aktuelt udnyttes eller konverteres, når de eksempelvis først kan udnyttes eller

(*) Jvf. også SIC-12, Konsolidering — særlige virksomheder.

▼M5

konverteres på et fremtidigt tidspunkt eller ved en fremtidig begivenheds indtræffen.

15. En virksomhed skal i forbindelse med vurderingen af, hvorvidt potentielle stemmerettigheder bidrager til bestemmende indflydelse, undersøge alle forhold og omstændigheder (herunder vilkårene for udnyttelsen af de potentielle stemmerettigheder og andre kontraktlige forpligtelser, samlet eller hver for sig), som påvirker de potentielle stemmerettigheder, bortset fra ledelsens hensigt og den økonomiske evne til at udnytte eller konvertere rettighederne.

16. ***En dattervirksomhed skal udelades fra konsolidering, når der foreligger dokumentation for, at (a) det er hensigten, at den bestemmende indflydelse skal være midlertidig, fordi dattervirksomheden udelukkende er overtaget og besiddes med henblik på afhændelse inden for tolv måneder fra overtagelsestidspunktet, og at (b) ledelsen aktivt leder efter en køber. Investeringer i sådanne dattervirksomheder skal klassificeres som besiddelse med salg for øje og regnskabsmæssigt behandles i henhold til IAS 39*** **Finansielle instrumenter: Indregning og måling.**

17. Når en dattervirksomhed, der tidligere har været udeladt fra konsolidering i overensstemmelse med afsnit 16, ikke afhændes inden for tolv måneder, skal den indgå i koncernregnskabet fra overtagelsestidspunktet (jvf. IAS 22). Årsregnskaberne for regnskabsårene efter overtagelsen skal tilpasses.

18. En virksomhed kan undtagelsesvis have fundet en køber til en dattervirksomhed, der er udeladt fra konsolidering i overensstemmelse med afsnit 16, men har ikke fuldført salget inden for tolv måneder efter overtagelsen på grund af krav om godkendelse af tilsynsmyndigheder eller andre. Det kræves ikke, at virksomheden konsoliderer en sådan dattervirksomhed, hvis salget er igangværende på balancedagen, og der ikke er nogen grund til at antage, at det ikke vil blive fuldført kort tid efter balancedagen.

19. En dattervirksomhed bliver ikke holdt ude fra konsolidering, alene fordi investor er en venturekapitalorganisation, et investeringsselskab, en investeringsforening eller lignende.

20. En dattervirksomhed bliver ikke holdt ude fra konsolidering, fordi dens aktiviteter er forskellige fra de øvrige koncernvirksomheders. Der gives relevant information ved at konsolidere sådanne dattervirksomheder og i koncernregnskabet give supplerende oplysninger om dattervirksomhedernes forskellige aktiviteter. Eksempelvis medvirker de i IAS 14 *Præsentation af segmentoplysninger*, krævede oplysninger til at forklare betydningen af de forskellige aktiviteter i koncernen.

21. En modervirksomhed mister sin bestemmende indflydelse, når den mister beføjelsen til at styre de økonomiske og driftsmæssige beslutninger i en virksomhed, der er investeret i, med henblik på at opnå fordele fra dens aktiviteter. Tabet af bestemmende indflydelse kan ske med eller uden en ændring i forholdet mellem de absolutte eller forholdsmæssige ejerandele. Det kunne eksempelvis ske, når en dattervirksomhed bliver underlagt kontrol af offentlige myndigheder, en domstol, en administrator eller en tilsynsmyndighed. Det kunne også ske som følge af en kontrakt.

KONSOLIDERINGSPROCEDURER

22. Ved udarbejdelse af koncernregnskab sammendrager en virksomhed årsregnskaberne for modervirksomheden og dattervirksomhederne ved linje for linje at sammenlægge aktiver, forpligtelser, egenkapital, indtægter og omkostninger af ensartet karakter. For at koncernregnskabet giver økonomisk information om koncernen som en enkelt økonomisk enhed, foretages følgende handlinger:

    (a) den regnskabsmæssige værdi af modervirksomhedens investering i hver dattervirksomhed og modervirksomhedens andel i egenkapitalen i hver dattervirksomhed elimineres (jvf. IAS 22, som beskriver behandlingen af opstået goodwill),

    (b) minoritetsinteressers andel i resultatet opgøres for regnskabsåret for dattervirksomheder, som indgår i koncernregnskabet,

        og

    (c) minoritetsinteressers andel i nettoaktiverne i dattervirksomheder, som indgår i koncernregnskabet, opgøres separat fra modervirksomhedens andel af egenkapitalen. Minoritetsinteresser i nettoaktiverne består af:

        (i) den beløbsmæssige størrelse af disse minoritetsinteresser på tidspunktet for den oprindelige sammenslutning, beregnet i overensstemmelse med IAS 22,

            og

▼M5

(ii) minoritetens andel af egenkapitalbevægelser efter tidspunktet for sammenslutningen.

23. Når der er potentielle stemmerettigheder, skal de andele af resultat og egenkapitalbevægelser, som allokeres til modervirksomheden og minoritetsinteresser, fastlægges på grundlag af de aktuelle ejerandele og ikke afspejle den mulige udnyttelse eller konvertering af potentielle stemmerettigheder.

24. ***Koncerninterne mellemværender, transaktioner, indtægter og omkostninger skal elimineres fuldt ud.***

25. Koncerninterne mellemværender og transaktioner, herunder indtægter, omkostninger og udbytte, elimineres fuldt ud. Gevinster og tab hidrørende fra koncerninterne transaktioner, som er indregnet i aktiver som eksempelvis varebeholdninger og anlægsaktiver, elimineres fuldt ud. Koncerninterne tab kan være indikation af værdiforringelse, som kræver indregning i koncernregnskabet. IAS 12 *Indkomstskatter*, finder anvendelse på midlertidige afvigelser, der opstår ved eliminering af gevinster og tab hidrørende fra koncerninterne transaktioner.

26. ***De årsregnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder, som lægges til grund for udarbejdelsen af koncernregnskabet, skal udarbejdes pr. samme balancedag. Når modervirksomhedens og dattervirksomhedens balancedage er forskellige, udarbejder dattervirksomheden, til brug for koncernregnskabet, et yderligere regnskab pr. samme balancedag som modervirksomhedens årsregnskab, medmindre dette er praktisk umuligt.***

27. ***Når en dattervirksomheds årsregnskab, som indgår i udarbejdelsen af et koncernregnskab, i overensstemmelse med afsnit 26 udarbejdes pr. en balancedag, der afviger fra modervirksomhedens, skal der reguleres for virkningen af væsentlige transaktioner eller begivenheder, som finder sted mellem denne dato og balancedagen for modervirksomhedens årsregnskab. Under alle omstændigheder må forskellen mellem balancedagen i dattervirksomheden og i modervirksomheden ikke være mere end tre måneder. Længden af regnskabsår og forskelle mellem balancedagene skal være ens fra regnskabsår til regnskabsår.***

28. ***Koncernregnskaber skal udarbejdes ved anvendelse af ensartet regnskabspraksis for ensartede transaktioner og andre begivenheder under samme omstændigheder.***

29. Hvis en virksomhed i koncernen anvender en anden regnskabspraksis end den, der anvendes i koncernregnskabet for ensartede transaktioner og begivenheder under samme omstændigheder, foretages der passende reguleringer af virksomhedens årsregnskab ved udarbejdelsen af koncernregnskabet.

30. En dattervirksomheds indtægter og omkostninger medtages i koncernregnskabet fra tidspunktet for overtagelsen som defineret i IAS 22. En dattervirksomheds indtægter og omkostninger medtages i koncernregnskabet frem til det tidspunkt, hvor modervirksomheden ophører med at have bestemmende indflydelse på dattervirksomheden. Forskellen mellem provenuet fra afhændelsen af dattervirksomheden og dens regnskabsmæssige værdi på afhændelsestidspunktet, herunder akkumulerede valutakursforskelle, som vedrører dattervirksomheden, og som er indregnet på egenkapitalen i overensstemmelse med IAS 21 *Valutaomregning*, indregnes i koncernresultatopgørelsen som gevinst eller tab ved afhændelsen af dattervirksomheden.

31. ***En investering i en virksomhed skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IAS 39*** **Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation,** ***fra det tidspunkt, hvor den ophører med at være en dattervirksomhed, under forudsætning af, at den ikke bliver en associeret virksomhed som defineret i IAS 28 eller en fælles kontrolleret virksomhed, som beskrevet i IAS 31.***

32. ***Den regnskabsmæssige værdi af investeringen på det tidspunkt, hvor virksomheden ophører med at være en dattervirksomhed, skal betragtes som kostprisen ved første måling af et finansielt aktiv i overensstemmelse med IAS 39.***

33. ***Minoritetsinteresser skal i koncernbalancen præsenteres under egenkapitalen separat fra modervirksomhedens andel af egenkapitalen. Minoritetsinteresser i koncernresultatet skal også oplyses separat.***

34. Resultatet henføres til modervirksomhedens egenkapitalandel og minoritetsinteresser. Da begge dele er egenkapital, er det beløb, der henføres til minoritetsinteresser, hverken en indtægt eller en omkostning.

▼M5

35. Tab, som kan henføres til minoriteten i en dattervirksomhed, som indgår i koncernregnskabet, kan overstige minoritetsinteressens andel af dattervirksomhedens egenkapital. Det overskydende beløb samt yderligere tab, som kan henføres til minoriteten, allokeres til modervirksomhedens andel af egenkapitalen, undtagen i det omfang minoriteten har en bindende forpligtelse til, samt er i stand til, at foretage en yderligere investering for at dække tabene. Hvis dattervirksomheden efterfølgende viser overskud, henføres dette til modervirksomhedens andel af egenkapitalen, indtil minoritetens andel i tab, som tidligere er dækket af majoriteten, er genindvundet.

36. Hvis en dattervirksomhed har kumulative præferenceaktier i omløb, som besiddes af minoritetsinteresser og klassificeres som egenkapital, beregner modervirksomheden sin andel af resultatet efter at have reguleret for udbyttet fra sådanne aktier, uanset om udbytte er uddelt.

REGNSKABSMÆSSIG BEHANDLING AF INVESTERINGER I DATTERVIRKSOMHEDER, FÆLLES KONTROLLEREDE VIRKSOMHEDER OG ASSOCIEREDE VIRKSOMHEDER I SEPARATE ÅRSREGNSKABER

37. ***Når der udarbejdes separate årsregnskaber, skal der foretages regnskabsmæssig behandling af investeringer i dattervirksomheder, fælles kontrollerede virksomheder og associerede virksomheder enten:***

(a) til kostpris

eller

(b) i overensstemmelse med IAS 39.

Hver kategori af investeringer skal regnskabsmæssigt behandles på samme måde.

38. Denne standard foreskriver ikke, hvilke virksomheder, der skal offentliggøre separate årsregnskaber. Afsnit 37 og 39-42 finder anvendelse, når en virksomhed udarbejder separate årsregnskaber, der er i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder (IFRS). Virksomheden skal også offentliggøre koncernregnskaber, som krævet i afsnit 9, medmindre den i afsnit 10 anførte fritagelse finder anvendelse.

39. ***Investeringer i fælles kontrollerede virksomheder og associerede virksomheder, der behandles regnskabsmæssigt i overensstemmelse med IAS 39 i koncernregnskabet, skal regnskabsmæssigt behandles på samme måde i investors separate årsregnskab.***

OPLYSNINGER

40. ***Der skal gives oplysning om følgende i koncernregnskaber:***

(a) at en dattervirksomhed ikke er medtaget i koncernregnskabet i overensstemmelse med afsnit 16,

(b) [Ophævet]

(c) arten af forholdet mellem modervirksomheden og en dattervirksomhed, når modervirksomheden ikke, direkte eller indirekte gennem dattervirksomheder, ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne,

(d) årsagerne til, at ejerandelen direkte eller indirekte gennem dattervirksomheder af mere end halvdelen af stemmerettighederne eller de potentielle stemmerettigheder i en virksomhed, der er investeret i, ikke udgør bestemmende indflydelse,

(e) balancedagen for en dattervirksomheds årsregnskab, når dette indgår i udarbejdelsen af et koncernregnskab og er udarbejdet pr. en anden balancedag end modervirksomhedens eller for et regnskabsår, der afviger fra modervirksomhedens, samt årsagen til, at der anvendes en anden balancedag eller et andet regnskabsår,

og

(f) arten og omfanget af eventuelle væsentlige restriktioner (f.eks. hidrørende fra låneaftaler eller lovmæssige krav) på dattervirksomhedernes muligheder for at overføre midler til modervirksomheden i form af kontant udbytte, eller til at tilbagebetale lån.

41. ***Når der udarbejdes et separat årsregnskab for en modervirksomhed, der i overensstemmelse med afsnit 10 vælger ikke at udarbejde koncernregnskab, skal dette separate årsregnskab give oplysning om:***

(a) at årsregnskabet er et separat årsregnskab, at fritagelsen for konsolidering er benyttet, navn og registreringsland eller hjemsted for den

▼M5

virksomhed, som har udarbejdet og offentliggjort koncernregnskab i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder (IFRS), samt den adresse, hvorfra dette koncernregnskab kan rekvireres,

(b) en oversigt over væsentlige investeringer i dattervirksomheder, fælles kontrollerede virksomheder og associerede virksomheder, herunder navn, registreringsland eller hjemsted, ejerandel og andel i stemmerettighederne, hvis denne afviger fra ejerandelen,

og

(c) en beskrivelse af den anvendte metode for regnskabsmæssig behandling af de under (b) anførte investeringer.

42. ***Når en modervirksomhed (ud over modervirksomheder, som er dækket af afsnit 41), en venturedeltager med en kapitalandel i en fælles kontrolleret enhed eller en investor i en associeret virksomhed udarbejder et separat årsregnskab, skal der i dette årsregnskab gives oplysning om:***

(a) at regnskabet er et separat årsregnskab og årsagerne til, at dette regnskab er udarbejdet, hvis det ikke kræves af lovgivningen,

(b) en oversigt over væsentlige investeringer i dattervirksomheder, fælles kontrollerede virksomheder og associerede virksomheder, herunder navn, registreringsland eller hjemsted, ejerandel og andel i stemmerettighederne, hvis denne afviger fra ejerandelen,

og

(c) en beskrivelse af den anvendte metode for regnskabsmæssig behandling af de under (b) anførte investeringer,

samt en angivelse af det i overensstemmelse med afsnit 9 i denne standard, IAS 28 og IAS 31 udarbejdede årsregnskab, som det er tilknyttet.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

43. ***Virksomheder skal anvende denne standard for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.***

OPHÆVELSE AF ANDRE UDTALELSER

44. Denne standard erstatter IAS 27 *Koncernregnskaber og regnskabsmæssig behandling af investeringer i dattervirksomheder* (ajourført i 2000).

45. Denne standard erstatter SIC-33, *Konsolidering og den indre værdis metode — potentielle stemmerettigheder og allokering af ejerandele.*

▼M5

APPENDIKS

Ændringer af andre udtalelser

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard i et tidligere regnskabsår, finder ændringerne anvendelse for det tidligere regnskabsår.

A1. Afsnit 1 i IAS 22 *Virksomhedssammenslutninger*, ændres som følger:

1. Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:

…

En dattervirksomhed er en virksomhed, herunder en ikke-registreret virksomhed, såsom et interessentskab, der er underlagt bestemmende indflydelse af en anden virksomhed (kaldet modervirksomheden).

Minoritetsinteresse er den del af en dattervirksomheds resultat og nettoaktiver, der er knyttet til de egenkapitalinteresser, som modervirksomheden ikke ejer hverken direkte eller indirekte gennem andre dattervirksomheder.

A2. [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

A3. Der er foretaget følgende ændringer i SIC-12 *Konsolidering—særlige virksomheder*.

Referencen ændres som følger:

Reference: IAS 27 *Koncernregnskaber og separate årsregnskaber*

Afsnit 9, 10 og 11 ændres som følger:

9. I forbindelse med en SPE kan bestemmende indflydelse opstå gennem forudbestemmelsen af SPE'ens aktiviteter (drift på »autopilot«) eller på anden måde. IAS 27.13 angiver adskillige forhold, som medfører bestemmende indflydelse, selv hvor en virksomhed besidder halvdelen eller mindre end halvdelen af stemmerettighederne i en anden virksomhed. Ligeledes kan bestemmende indflydelse foreligge selv hvor en virksomhed kun besidder en lille eller ingen del af SPE'ens egenkapital. Anvendelsen af begrebet bestemmende indflydelse kræver i hvert enkelt tilfælde udøvelse af skøn over alle relevante faktorer.

10. Ud over de i IAS 27.13 beskrevne tilfælde kan eksempelvis følgende tilfælde indikere forhold, hvor en virksomhed udøver bestemmende indflydelse på en SPE og dermed også skal konsolidere SPE'en (yderligere vejledning gives i appendikset til dette fortolkningsbidrag):

(a) når SPE'ens aktiviteter i realiteten udføres på vegne af virksomheden efter dennes specifikke forretningsmæssige behov, således at virksomheden opnår fordele fra SPE'ens aktiviteter,

(b) når virksomheden i realiteten har beføjelser til at opnå hovedparten af fordelene fra SPE'ens aktiviteter, eller virksomheden ved etableringen af en »autopilot«-mekanisme har uddelegeret disse beføjelser,

(c) når virksomheden i realiteten har ret til at opnå hovedparten af fordelene fra SPE'en, og derfor kan blive udsat for risici tilknyttet SPE'ens aktiviteter,

eller

(d) når virksomheden i realiteten bibeholder hovedparten af risici tilknyttet ejendomsret eller lignende over SPE'en eller dens aktiver for at opnå fordele fra dens aktiviteter.

11. [Ophævet]

A4. I de internationale regnskabsstandarder (IFRS), herunder IAS og fortolkningsbidrag, der er gældende i december 2003, ændres henvisninger til den gældende udgave af IAS 27 *Koncernregnskaber og regnskabsmæssig behandling af investeringer i dattervirksomheder*, til, IAS 27 *Koncernregnskaber og separate årsregnskaber*.

▼M5

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 28

Investeringer i associerede virksomheder

INDHOLD

	Afsnit
Anvendelsesområde	1
Definitioner	2-12
Betydelig indflydelse	6-10
Den indre værdis metode	11-12
Anvendelse af den indre værdis metode	13-36
Tab ved værdiforringelse	31-34
Separate årsregnskaber	35-36
Oplysninger	37-40
Ikrafttrædelsestidspunkt	41
Ophævelse af andre udtalelser	42-43

Denne ajourførte standard erstatter IAS 28 (ajourført 2000) *Regnskabsmæssig behandling af investeringer i associerede virksomheder* og skal anvendes for regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.

ANVENDELSESOMRÅDE

1. ***Denne standard finder anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af investeringer i associerede virksomheder. Den finder imidlertid ikke anvendelse på investeringer i associerede virksomheder, som besiddes af:***

   (a) venturekapitalorganisationer

   eller

   (b) investeringsselskaber, investeringsforeninger og lignende, herunder forsikringsfonde tilknyttet investeringer,

   og som efter første indregning klassificeres som investeringer til dagsværdi over resultatet eller som besiddelser med salg for øje, der regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IAS 39* Finansielle instrumenter: Indregning og måling*. Sådanne investeringer skal måles til dagsværdi i overensstemmelse med IAS 39, og ændringer i dagsværdi skal indregnes i resultatet for det regnskabsår, hvor ændringen er sket.

DEFINITIONER

2. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:***

   En associeret virksomhed er en virksomhed, herunder en ikke-registreret virksomhed såsom et interessentskab, som investor har betydelig indflydelse på, og som hverken er en dattervirksomhed eller en kapitalandel i et joint venture.

   Et koncernregnskab er et årsregnskab for en koncern præsenteret som et årsregnskab for en enkelt økonomisk enhed.

   Bestemmende indflydelse er beføjelsen til at styre en virksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger med henblik på at opnå fordele fra dens aktiviteter.

   Den indre værdis metode eller equity-metoden er en regnskabsmetode, ifølge hvilken investeringen første gang indregnes til kostpris og efterfølgende reguleres for ændringer i investors andel af nettoaktiverne i den virksomhed, der er investeret i. Investors resultat omfatter investors andel af resultatet i den virksomhed, der er investeret i.

   Fælles bestemmende indflydelse er en kontraktlig aftale om delt bestemmende indflydelse på en erhvervsmæssig aktivitet.

   Separate årsregnskaber er regnskaber, som præsenteres af en modervirksomhed, en investor i en associeret virksomhed eller en venturedeltager i en fælles kontrolleret virksomhed, hvor investeringerne behandles regnskabsmæssigt på grundlag af den direkte egenkapitalinteresse, og ikke på grundlag af resultater og nettoaktiver i de virksomheder, der er investeret i.

▼M5

Betydelig indflydelse er beføjelsen til at deltage i de økonomiske og driftsmæssige beslutninger i den virksomhed, der er investeret i, uden at have bestemmende indflydelse eller fælles bestemmende indflydelse på disse.

En dattervirksomhed er en virksomhed, herunder en ikke-registreret virksomhed, såsom et interessentskab, der er underlagt bestemmende indflydelse af en anden virksomhed (kaldet modervirksomheden).

3. Årsregnskaber udarbejdet på grundlag af den indre værdis metode udgør ikke separate årsregnskaber, og det samme gælder årsregnskaber for virksomheder, der ikke har dattervirksomheder, associerede virksomheder eller venturedeltageres kapitalandele i joint ventures.

4. Separate årsregnskaber er regnskaber, der præsenteres ud over koncernregnskaber, årsregnskaber, hvor investeringer regnskabsmæssigt behandles efter den indre værdis metode og årsregnskaber, hvor venturedeltageres kapitalandele i joint ventures pro rata-konsolideres. Det er muligt, men ikke nødvendigt, at vedhæfte eller vedlægge separate årsregnskaber til disse regnskaber.

5. Virksomheder, som i overensstemmelse med afsnit 10 i IAS 27 *Koncernregnskaber og separate årsregnskaber*, er fritaget for at aflægge koncernregnskab, i overensstemmelse med afsnit 2 i IAS 31 *Kapitalandele i joint ventures* er fritaget for at anvende pro rata-konsolidering eller i overensstemmelse med afsnit 13(c) i denne standard er fritaget for at anvende den indre værdis metode, kan præsentere et separat årsregnskab som sit eneste årsregnskab.

Betydelig indflydelse

6. Hvis investor, direkte eller indirekte (f.eks. gennem dattervirksomheder), ejer 20 % eller mere af stemmerettighederne i den virksomhed, der er investeret i, formodes det, at investor har betydelig indflydelse, medmindre det klart kan påvises, at dette ikke er tilfældet. Modsat gælder, at hvis investor, direkte eller indirekte (f.eks. gennem dattervirksomheder), ejer mindre end 20 % af stemmerettighederne i den virksomhed, der er investeret i, har investor ikke betydelig indflydelse, medmindre en sådan indflydelse klart kan påvises. En anden investors ejerskab af majoriteten eller en væsentlig del af den virksomhed, der er investeret i, udelukker ikke nødvendigvis en investor fra at have betydelig indflydelse.

7. En investors betydelige indflydelse kommer sædvanligvis til udtryk på en eller flere af følgende måder:

   (a) repræsentation i bestyrelse eller tilsvarende ledelsesorgan i den virksomhed, der er investeret i,

   (b) deltagelse i beslutningsprocessen, herunder deltagelse i beslutninger vedrørende udbytte eller andre udbetalinger,

   (c) væsentlige transaktioner mellem investor og den virksomhed, der er investeret i,

   (d) udveksling af ledende medarbejdere,

   eller

   (e) nødvendig teknisk information stilles til rådighed.

8. En virksomhed kan besidde aktie-warrants, call-optioner på aktier, gælds- eller egenkapitalinstrumenter, som kan konverteres til ordinære aktier, eller tilsvarende instrumenter, som ved udnyttelse eller konvertering kan give virksomheden yderligere stemmerettigheder eller reducere en anden parts stemmerettigheder vedrørende en anden virksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger (dvs. potentielle stemmerettigheder). Eksistensen og virkningen af potentielle stemmerettigheder, som aktuelt kan udnyttes eller konverteres, herunder potentielle stemmerettigheder, som besiddes af andre virksomheder, skal tages i betragtning ved vurderingen af, om en virksomhed har betydelig indflydelse. Potentielle stemmerettigheder kan ikke aktuelt udnyttes eller konverteres, når de eksempelvis først kan udnyttes eller konverteres på et fremtidigt tidspunkt eller ved en fremtidig begivenheds indtræffen.

9. En virksomhed skal i forbindelse med vurderingen af, hvorvidt potentielle stemmerettigheder bidrager til betydelig indflydelse, undersøge alle forhold og omstændigheder (herunder vilkårene for udnyttelse af de potentielle stemmerettigheder og andre kontraktlige forpligtelser, samlet eller hver for sig), som påvirker de potentielle rettigheder, bortset fra ledelsens hensigt og den økonomiske evne til at udnytte eller konvertere rettighederne.

10. En virksomhed mister sin betydelige indflydelse på en virksomhed, der er investeret i, når den mister sin beføjelse til at deltage i de økonomiske og

▼M5

driftsmæssige beslutninger i den pågældende virksomhed. Tabet af betydelig indflydelse kan ske med eller uden en ændring i størrelsen af de absolutte eller forholdsmæssige ejerandele. Det kunne eksempelvis ske, når en associeret virksomhed bliver underlagt kontrol af myndigheder, en domstol, en administrator eller en tilsynsmyndighed. Det kunne også ske som en følge af en kontrakt.

Den indre værdis metode

11. Efter den indre værdis metode indregnes investeringen i en associeret virksomhed første gang til kostpris, og den regnskabsmæssige værdi forøges eller reduceres herefter med investors andel af resultatet i den virksomhed, der er investeret i, efter overtagelsestidspunktet. Investors andel af resultatet i den virksomhed, der er investeret i, indregnes i investors resultat. Udlodninger modtaget fra den virksomhed, der er investeret i, reducerer investeringens regnskabsmæssige værdi. Det kan også være nødvendigt at regulere den regnskabsmæssige værdi for ændringer i investors forholdsmæssige ejerskab i den virksomhed, der er investeret i, som følge af ændringer i egenkapitalen, som ikke er indregnet i resultatet for den pågældende virksomhed. Sådanne ændringer omfatter ændringer hidrørende fra omvurderinger af materielle anlægsaktiver og valutakursforskelle ved omregning. Investors andel af disse ændringer indregnes direkte på investors egenkapital.

12. Når der er potentielle stemmerettigheder, skal investors andel af resultatet i den virksomhed, der er investeret i, og af ændringer i egenkapitalen i den virksomhed, der er investeret i, opgøres på grundlag af de aktuelle ejerandele og ikke afspejle den mulige udnyttelse eller konvertering af potentielle stemmerettigheder.

ANVENDELSE AF DEN INDRE VÆRDIS METODE

13. ***En investering i en associeret virksomhed skal regnskabsmæssigt behandles efter den indre værdis metode, undtagen når:***

(a) der foreligger dokumentation for, at investeringen udelukkende erhverves og besiddes med henblik på afhændelse inden for tolv måneder efter erhvervelsen, og at ledelsen aktivt leder efter en køber,

(b) undtagelsen i afsnit 10 i IAS 27, som tillader, at en modervirksomhed, der også har en investering i en associeret virksomhed, ikke præsenterer koncernregnskab, finder anvendelse,

eller

(c) samtlige nedenstående betingelser er opfyldt:

(i) investor er en 100 % ejet dattervirksomhed eller en delvist ejet dattervirksomhed af en anden virksomhed, og dens øvrige ejere, herunder ejere, som ikke på anden vis har stemmeret, er blevet informeret om og ikke har gjort indsigelser imod, at investor ikke anvender den indre værdis metode,

(ii) investors gælds- eller egenkapitalinstrumenter ikke handles på et aktivt marked (en inden- eller udenlandsk fondsbørs eller et OTC-marked, herunder lokale og regionale markeder),

(iii) investor hverken har indsendt eller er ved at indsende sit årsregnskab til et børstilsyn eller en anden myndighed med henblik på at notere instrumenter af en hvilken som helst kategori på et aktivt marked,

og

(iv) investors øverste modervirksomhed eller en mellemliggende modervirksomhed fremlægger koncernregnskaber, der er tilgængelige for offentligheden og i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder (IFRS).

14. ***De i afsnit 13(a) omtalte investeringer skal klassificeres som besiddelser med salg for øje og behandles regnskabsmæssigt i overensstemmelse med IAS 39.***

15. Når en investering i en associeret virksomhed, der tidligere er blevet behandlet regnskabsmæssigt i overensstemmelse med IAS 39, ikke afhændes inden for tolv måneder, skal den regnskabsmæssigt behandles efter den indre værdis metode fra overtagelsestidspunktet (jvf. IAS 22 *Virksomhedssammenslutninger*). Årsregnskaberne for regnskabsårene efter overtagelsen skal tilpasses.

16. En virksomhed kan undtagelsesvis have fundet en køber til en associeret virksomhed beskrevet i afsnit 13(a), men har ikke fuldført salget inden for

▼M5

tolv måneder på grund af et krav om godkendelse af tilsynsmyndigheder eller andre. Det kræves ikke, at virksomheden anvender den indre værdis metode på en investering i en sådan associeret virksomhed, hvis salget er igangværende på balancedagen, og der ikke er nogen grund til at antage, at det ikke vil blive fuldført kort tid efter balancedagen.

17. Indregning af indtægter på grundlag af modtagne udlodninger er ikke nødvendigvis en hensigtsmæssig metode til måling af investors afkast af en investering i en associeret virksomhed, idet de modtagne udlodninger ikke nødvendigvis har sammenhæng med indtjeningen i den associerede virksomhed. Eftersom investor har betydelig indflydelse på den associerede virksomhed, har investor en andel i den associerede virksomheds indtjening og hermed i afkastet af investeringen. Investor skal regnskabsmæssigt behandle denne andel ved i sit årsregnskab at indregne sin andel af resultatet i den associerede virksomhed. Således medfører anvendelse af den indre værdis metode en mere informativ regnskabsaflæggelse for investors nettoaktiver og resultat.

18. ***Investor skal ophøre med at anvende den indre værdis metode fra det tidspunkt, hvor investor ikke længere har betydelig indflydelse på den associerede virksomhed, og skal foretage regnskabsmæssig behandling af investeringen i overensstemmelse med IAS 39 fra dette tidspunkt, forudsat at den associerede virksomhed ikke bliver en dattervirksomhed eller et joint venture, som defineret i IAS 31.***

19. ***Den regnskabsmæssige værdi af investeringen på det tidspunkt, hvor den ophører med at være en associeret virksomhed, skal betragtes som kostprisen ved første måling som et finansielt aktiv i overensstemmelse med IAS 39.***

20. Mange af de procedurer, der er relevante for anvendelsen af den indre værdis metode, svarer til de i IAS 27 beskrevne konsolideringsprocedurer. Desuden finder de begreber, der underbygger procedurerne for regnskabsmæssig behandling af overtagelsen af en dattervirksomhed, også anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af erhvervelsen af en investering i en associeret virksomhed.

21. En koncerns andel i en associeret virksomhed udgøres af modervirksomhedens og dens dattervirksomheders samlede besiddelse i den associerede virksomhed. Der ses i denne forbindelse bort fra besiddelser hos koncernens øvrige associerede virksomheder eller joint ventures. Når en associeret virksomhed har dattervirksomheder, associerede virksomheder eller joint ventures, er de resultater og nettoaktiver, der skal tages i betragtning ved anvendelse af den indre værdis metode dem, der indregnes i den associerede virksomheds årsregnskab (herunder den associerede virksomheds andel i resultatet og nettoaktiverne i de associerede virksomheder og joint ventures) efter eventuelle nødvendige reguleringer for at opnå ensartet regnskabspraksis (jvf. afsnit 26 og 27).

22. Gevinster og tab hidrørende fra transaktioner med højereliggende og lavereliggende virksomheder i forholdet mellem en investor (herunder dennes konsoliderede dattervirksomheder) og en associeret virksomhed indregnes udelukkende i investors årsregnskab med omfanget af ikke-nærtstående investorers kapitalandele i den associerede virksomhed. Transaktioner med en højereliggende virksomhed kan eksempelvis være salg af aktiver fra en associeret virksomhed til investor. Transaktioner med en lavereliggende virksomhed kan eksempelvis være salg af aktiver fra investor til en associeret virksomhed. Investors andel i den associerede virksomheds gevinster og tab hidrørende fra disse transaktioner skal elimineres.

23. En investering i en associeret virksomhed behandles regnskabsmæssigt efter den indre værdis metode fra det tidspunkt, hvor den bliver en associeret virksomhed. Ved erhvervelsen af investeringen behandles enhver forskel (positiv som negativ) mellem kostprisen for investeringen og investors andel af dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver i den associerede virksomhed som goodwill (jvf. IAS 22). Goodwill vedrørende en associeret virksomhed medtages i investeringens regnskabsmæssige værdi De relevante reguleringer af investors andel af resultatet foretages efter erhvervelsen for at tage højde for eksempelvis afskrivninger på afskrivningsberettigede aktiver baseret på deres dagsværdi på erhvervelsestidspunktet.

24. ***Den associerede virksomheds senest tilgængelige årsregnskab benyttes af investor ved anvendelse af den indre værdis metode. Når investors og den associerede virksomheds balancedage er forskellige, udarbejder den associerede virksomhed, til brug for investor, årsregnskab pr. samme balancedag som investors årsregnskab, medmindre dette er praktisk umuligt.***

▼M5

25. ***Når en associeret virksomheds årsregnskab, som indgår ved anvendelsen af den indre værdis metode, i overensstemmelse med afsnit 24 udarbejdes pr. en balancedag, der afviger fra investors balancedag, skal der foretages reguleringer for virkningen af væsentlige transaktioner eller begivenheder, som finder sted mellem denne dato og balancedagen for investors årsregnskab. Under alle omstændigheder må afvigelsen mellem balancedagen i den associerede virksomhed og hos investor ikke overstige tre måneder. Længden af regnskabsår og forskelle i balancedagene skal være ens fra regnskabsår til regnskabsår.***

26. ***Investors årsregnskab skal udarbejdes ved anvendelse af ensartede regnskabsprincipper for ensartede transaktioner og begivenheder under samme omstændigheder.***

27. Hvis en associeret virksomhed anvender andre regnskabsprincipper end dem, som anvendes af investor for ensartede transaktioner og begivenheder under samme omstændigheder, skal der foretages reguleringer for at bringe den associerede virksomheds regnskabspraksis i overensstemmelse med investors, når den associerede virksomheds årsregnskab benyttes af investor ved dennes anvendelse af den indre værdis metode.

28. Hvis en associeret virksomhed har kumulative præferenceaktier i omløb, som besiddes af andre parter end investor og klassificeres som egenkapital, beregner investor sin andel af resultatet efter regulering for udbyttet fra sådanne aktier, uanset om udbyttet er uddelt.

29. Hvis investors andel af tab i en associeret virksomhed er lig med eller overstiger kapitalandelen i den associerede virksomhed, ophører investor med at indregne sin andel af yderligere tab. Kapitalandelen i en associeret virksomhed er den regnskabsmæssige værdi af investeringen i den associerede virksomhed opgjort efter den indre værdis metode samt eventuelle langsigtede interesser, som i al væsentlighed udgør en del af investors nettoinvestering i virksomheden. Eksempelvis er en post, hvis afregning hverken er planlagt eller sandsynlig i en overskuelig fremtid, i realiteten en forlængelse af virksomhedens investering i den associerede virksomhed. Sådanne poster kan omfatte præferenceaktier og langfristede tilgodehavender eller lån, men ikke tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser, leverandørforpligtelser eller langfristede tilgodehavender, som der er stillet tilstrækkelig sikkerhed for, såsom pantsikrede lån. Tab ud over investors investering i ordinære aktier, som indregnes efter den indre værdis metode, henføres til de andre elementer af investors kapitalandel i en associeret virksomhed i omvendt rækkefølge i forhold til deres prioritet (dvs. i forhold til konkursordenen).

30. Efter at investors kapitalandel er reduceret til nul, hensættes forpligtelser til yderligere tab, og der indregnes kun en forpligtelse i det omfang, investor har påtaget sig retlige eller faktiske forpligtelser eller foretaget betalinger på vegne af den associerede virksomhed. Hvis den associerede virksomhed efterfølgende viser overskud, skal investor først genoptage indregning af sin overskudsandel, når andelen af overskuddene svarer til den ikke-indregnede andel af tabet.

Tab ved værdiforringelse

31. Efter at have anvendt den indre værdis metode, herunder indregning af den associerede virksomheds tab i overensstemmelse med afsnit 29, skal investor anvende kravene i IAS 39 til at afgøre, hvorvidt det er nødvendigt at indregne eventuelle yderligere tab ved værdiforringelse vedrørende investors nettoinvestering i den associerede virksomhed.

32. Investor anvender desuden kravene i IAS 39 til at afgøre, hvorvidt eventuelle yderligere tab ved værdiforringelse skal indregnes vedrørende den del af investors kapitalandel i den associerede virksomhed, som ikke udgør en del af nettoinvesteringen og tabet ved værdiforringelse.

33. Hvis anvendelsen af kravene i IAS 39 indikerer, at investeringen kan være værdiforringet, skal virksomheden anvende IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver*. Ved opgørelsen af investeringens nytteværdi, skal virksomheden foretage skøn over:

(a) den andel af nutidsværdien af skønnede fremtidige pengestrømme, der forventes frembragt af den virksomhed, der er investeret i, herunder pengestrømme fra driften i den virksomhed, der er investeret i, og provenuet for det endelige salg af investeringen,

eller

(b) nutidsværdien af skønnede fremtidige pengestrømme, der forventes at opstå som følge af udbytte modtaget fra investeringen og fra det endelige salg.

▼M5

Med de korrekte forudsætninger giver begge metoder samme resultat. En værdiforringelse af investeringen som følge heraf allokeres i overensstemmelse med IAS 36. Derfor allokeres værdiforringelsen først til resterende goodwill (jvf. afsnit 23).

34. Det genindvindelige beløb for en investering i en associeret virksomhed opgøres for hver associeret virksomhed, medmindre den associerede virksomhed ikke fra fortsat anvendelse frembringer pengestrømme til virksomheden, der stort set er uafhængige af pengestrømmene fra andre aktiver i virksomheden.

Separate årsregnskaber

35. ***En investering i en associeret virksomhed skal regnskabsmæssigt behandles i investors separate årsregnskab i overensstemmelse med afsnit 37-42 i IAS 27.***

36. Denne standard foreskriver ikke, hvilke virksomheder, der skal offentliggøre separate årsregnskaber.

OPLYSNINGER

37. ***Følgende oplysninger skal gives:***

(a) dagsværdien af investeringer i associerede virksomheder, hvor der ikke er nogen officiel markedskurs,

(b) sammendragne økonomiske informationer for associerede virksomheder, herunder sammendragne beløb for aktiver, forpligtelser, omsætning og resultat,

(c) årsagerne til, at formodningen om, at investor ikke har betydelig indflydelse tilsidesættes, hvis investor direkte eller indirekte gennem dattervirksomheder ejer mindre end 20 % af stemmerettighederne eller de potentielle stemmerettigheder i den virksomhed, der er investeret i, men det konkluderes, at investor har betydelig indflydelse,

(d) årsagerne til, at formodningen om, at investor har betydelig indflydelse, tilsidesættes, hvis investor direkte eller indirekte gennem dattervirksomheder ejer 20 % eller mere af stemmerettighederne eller de potentielle stemmerettigheder i den virksomhed, der er investeret i, men det konkluderes, at investor ikke har betydelig indflydelse,

(e) balancedagen for en associeret virksomheds årsregnskab, når dette indgår ved anvendelsen af den indre værdis metode og er pr. en anden balancedag end investors eller for et regnskabsår, der afviger fra investors, samt årsagen til, at der anvendes en anden balancedag eller et andet regnskabsår,

(f) arten og omfanget af eventuelle væsentlige restriktioner (f.eks. hidrørende fra låneaftaler eller lovmæssige krav) på associerede virksomheders muligheder for at overføre midler til investor i form af kontant udbytte eller tilbagebetaling af lån,

(g) den ikke-indregnede andel af tab i en associeret virksomhed, både i regnskabsåret og kumulativt, hvis investor er ophørt med at indregne sin andel af tab i en associeret virksomhed,

(h) den kendsgerning, at en associeret virksomhed ikke er behandlet regnskabsmæssigt efter den indre værdis metode i overensstemmelse med afsnit 13,

og

(i) sammendragne økonomiske informationer for associerede virksomheder, enten enkeltvis eller i grupper, der ikke regnskabsmæssigt er behandlet efter den indre værdis metode, herunder de samlede aktiver og samlede forpligtelser, omsætning og resultat.

38. ***Investeringer i associerede virksomheder, som regnskabsmæssigt behandles efter den indre værdis metode, skal klassificeres som anlægsaktiver. Investors andel af resultatet i sådanne associerede virksomheder og den regnskabsmæssige værdi af disse investeringer skal oplyses separat. Investors andel af eventuelle ophørende aktiviteter i sådanne associerede virksomheder skal ligeledes oplyses separat.***

39. ***Investors andel af ændringer, som indregnes direkte på egenkapitalen i den associerede virksomhed, skal af investor indregnes direkte på egenkapitalen og skal oplyses i egenkapitalopgørelsen, som det kræves i IAS 1*** **Præsentation af årsregnskaber.**

▼M5

40. ***I overensstemmelse med IAS 37*** **Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver** ***skal investor oplyse:***

(a) sin andel af eventualforpligtelser i en associeret virksomhed, som er påtaget i fællesskab med andre investorer,

og

(b) de eventualforpligtelser, der opstår ved, at investor hæfter solidarisk for alle eller dele af den associerede virksomheds forpligtelser.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

41. ***Virksomheder skal anvende denne standard for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.***

OPHÆVELSE AF ANDRE UDTALELSER

42. Denne standard erstatter IAS 28 *Regnskabsmæssig behandling af investeringer i associerede virksomheder* (ajourført 2000).

43. Denne standard erstatter følgende konklusionsgrundlag:

(a) SIC-3 *Eliminering af urealiserede gevinster og tab på transaktioner med associerede virksomheder*,

(b) SIC-20 *Regnskabsmæssig behandling efter den indre værdis metode—indregning af tab*,

og

(c) SIC-33 *Konsolidering og den indre værdis metode—potentielle stemmerettigheder og allokering af ejerandele*.

▼M5

APPENDIKS

Ændringer af andre udtalelser

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard i et tidligere regnskabsår, finder ændringerne anvendelse for det tidligere regnskabsår.

A1. I de internationale regnskabsstandarder (IFRS), herunder IAS og fortolkningsbidrag, der er gældende i december 2003, ændres henvisninger til den gældende udgave af IAS 28 *Regnskabsmæssig behandling af investeringer i associerede virksomheder* til IAS 28 *Investeringer i associerede virksomheder*.

▼B

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD IAS 29 (OPDATERET 1994)

Regnskabsaflæggelse i hyperinflationsøkonomier

Denne opdaterede internationale regnskabsstandard erstatter den oprindelige standard godkendt af bestyrelsen i april 1989. Standarden vises i det ajourførte format anvendt i internationale regnskabsstandarder fra 1991 og fremefter. Der er ikke foretaget indholdsmæssige ændringer i forhold til den oprindeligt godkendte tekst. Terminologien er i nogle tilfælde blevet ændret, så den stemmer overens med aktuel IASC-praksis.

Følgende SIC-fortolkningsbidrag omhandler IAS 29:

— SIC-19: Rapporteringsvaluta — måling og præsentation af årsregnskaber i henhold til IAS 21 og IAS 29.

— SIC-30: Rapporteringsvaluta — omregning fra målingsvaluta til præsentationsvaluta.

INDHOLD

	Afsnit
Anvendelsesområde	1-4
Inflationskorrektion af årsregnskaber	5-10
Årsregnskaber baseret på historisk kostpris	11-28
Balancen	11-25
Resultatopgørelsen	26
Gevinster eller tab på nettomonetær stilling	27-28
Årsregnskaber baseret på dagsværdi	29-31
Balancen	29
Resultatopgørelsen	30
Gevinster eller tab på nettomonetær stilling	31
Skatter	32
Pengestrømsopgørelsen	33
Sammenligningstal	34
Koncernregnskaber	35-36
Valg og anvendelse af det generelle prisindeks	37
Økonomier, der ophører med at være hyperinflationære	38
Oplysning	39-40
Ikrafttrædelsestidspunkt	41

Den egentlige standard, der er angivet med fed kursiv, skal læses i sammenhæng med baggrundsmaterialet og implementeringsvejledningen i denne standard og i sammenhæng med »Forord til internationale regnskabsstandarder«. De internationale regnskabsstandarder er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster (jvf. afsnit 12 i forordet).

▼B

ANVENDELSESOMRÅDE

1. **Denne standard skal anvendes på primære årsregnskaber, herunder koncernregnskaber, for virksomheder, som aflægger årsregnskab i hyperinflationsøkonomiers valuta.**

2. I en hyperinflationsøkonomi er præsentationen af driftsresultat og finansiel stilling i den lokale valuta uden inflationskorrektion ikke brugbar. Penge mister købekraft i en sådan takt, at sammenligning af beløb fra transaktioner og andre begivenheder, der har fundet sted på et tidligere tidspunkt, selv inden for samme regnskabsår, er misvisende.

3. Denne standard fastlægger ikke en bestemt inflationsrate, hvor hyperinflation anses for at opstå. Det beror på et skøn, hvornår inflationskorrektion af årsregnskabet i overensstemmelse med denne standard er nødvendig. De kendetegn ved et lands økonomi, der indikerer, at der er hyperinflation, omfatter blandt andet:

   (a) at befolkningen foretrækker at anbringe deres formue i ikke-monetære aktiver eller i en relativt stabil fremmed valuta. Beløb i lokal valuta investeres straks for at bevare købekraften,

   (b) at befolkningen vurderer monetære beløb på basis af en relativt stabil fremmed valuta og ikke af deres egen lokale valuta. Priser kan være anført i den fremmede valuta,

   (c) at køb og salg på kredit sker til priser, der kompenserer for det forventede fald i købekraften i løbet af kreditperioden, selv når denne er kort,

   (d) at renter, lønninger og priser pristalsreguleres, og

   (e) at den akkumulerede inflationsrate over en treårig periode nærmer sig eller overstiger 100 %.

4. Det er at foretrække, at alle virksomheder, som aflægger årsregnskaber i den samme hyperinflationsøkonomis valuta, anvender denne standard fra det samme tidspunkt. Dog finder denne standard anvendelse på en virksomheds årsregnskab fra begyndelsen af det regnskabsår, hvor den identificerer tilstedeværelsen af hyperinflation i det land, i hvis valuta den aflægger sit årsregnskab.

INFLATIONSKORREKTION AF ÅRSREGNSKABER

5. Priser ændrer sig fra tid til anden som følge af forskellige specifikke eller generelle politiske, økonomiske og sociale faktorer. Specifikke faktorer, såsom ændringer i udbud og efterspørgsel og teknologiske forandringer, kan bevirke, at de enkelte priser stiger eller falder betydeligt og uafhængigt af hinanden. Yderligere kan generelle faktorer resultere i ændringer af det generelle prisniveau og dermed i pengenes generelle købekraft.

6. I de fleste lande udarbejdes primære årsregnskaber på basis af historiske kostpriser uden hensyn til hverken ændringer i det generelle prisniveau eller stigninger i specifikke værdier af aktiver, der besiddes, undtagen i det omfang de materielle anlægsaktiver og investeringer er blevet omvurderet. Dog aflægger nogle virksomheder primære årsregnskaber, som er baseret på dagsværdimetoden, der afspejler virkningen af ændringer i de specifikke værdier af aktiver, der besiddes.

7. I hyperinflationsøkonomier er årsregnskaber, uanset om de er baseret på den historiske kostprismetode eller dagsværdimetoden, udelukkende brugbare, hvis de angives i den på balancedagen gældende måleenhed. Som følge heraf finder denne standard anvendelse på de primære årsregnskaber for virksomheder, som aflægger årsregnskab i hyperinflationsøkonomiers valutaer. Præsentation af de i denne standard krævede oplysninger som supplement til årsregnskaber, der ikke er inflationskorrigeret, tillades ikke. Desuden tilskyndes virksomheder til ikke separat at præsentere årsregnskabet før inflationskorrektionen.

8. **Årsregnskabet for en virksomhed, som aflægger årsregnskab i en hyperinflationsøkonomis valuta, uanset om det er baseret på den historiske kostprismetode eller dagsværdimetoden, skal angives i den på balancedagen gældende måleenhed. De af IAS 1, Præsentation af årsregnskaber, krævede sammenligningstal for det foregående regnskabsår og eventuelle oplysninger med hensyn til tidligere regnskabsår skal ligeledes angives i den på balancedagen gældende måleenhed.**

9. **Gevinster eller tab på den nettomonetære stilling skal medtages i nettoindtægter og oplyses separat.**

▼B

10. Inflationskorrektion af årsregnskaber i overensstemmelse med denne standard kræver anvendelse af visse procedurer såvel som skøn. Ensartet anvendelse af disse procedurer og skøn fra regnskabsår til regnskabsår er vigtigere end den fuldstændige korrekthed af de heraf følgende beløb medtaget i det inflationskorrigerede årsregnskab.

Årsregnskaber baseret på historisk kostpris

Balancen

11. Balanceposter, som ikke allerede er angivet i den på balancedagen gældende måleenhed, inflationskorrigeres i henhold til et generelt prisindeks.

12. Monetære poster inflationskorrigeres ikke, idet de allerede er angivet i den på balancedagen gældende måleenhed. Monetære poster er likvide beholdninger og aktiver, der modtages eller betales kontant.

13. Aktiver og forpligtelser, som ved aftale er knyttet til ændringer i priser, eksempelvis indeksregulerede obligationer og lån, reguleres i overensstemmelse med aftalen af hensyn til opgørelsen af det på balancedagen udestående beløb. Disse poster indregnes med dette beløb i den inflationskorrigerede balance.

14. Alle andre aktiver og forpligtelser er ikke-monetære. Nogle ikke-monetære poster indregnes til de på balancedagen gældende beløb, som eksempelvis nettorealisationsværdi og markedsværdi, og inflationskorrigeres derfor ikke. Alle andre ikke-monetære aktiver og forpligtelser inflationskorrigeres.

15. De fleste ikke-monetære poster indregnes til kostpris eller kostpris med fradrag af afskrivninger. Derfor angives de i beløb, der er gældende på anskaffelsestidspunktet. Den inflationskorrigerede kostpris eller kostpris med fradrag af afskrivninger for hver post opgøres ved at regulere den historiske kostpris og akkumulerede afskrivninger i henhold til ændringen i et generelt prisindeks fra anskaffelsestidspunktet til balancedagen. Derfor inflationskorrigeres materielle anlægsaktiver, investeringer, varebeholdninger af råvarer og handelsvarer, goodwill, patenter, varemærker og tilsvarende aktiver fra deres købstidspunkt. Varebeholdninger af halvfabrikata og færdigvarer inflationskorrigeres fra det tidspunkt, hvor købsomkostningerne og forarbejdningsomkostningerne er afholdt.

16. I nogle tilfælde er detaljeret dokumentation om materielle anlægsaktivers anskaffelsestidspunkt ikke tilgængelig, eller kan ikke skønnes. I disse sjældne tilfælde kan det i det første regnskabsår, hvor denne standard anvendes, være nødvendigt at anvende en uvildig professionel vurdering af posternes værdi som grundlag for inflationskorrektionen.

17. I nogle tilfælde er et generelt prisindeks ikke tilgængeligt for de regnskabsår, hvor denne standard kræver inflationskorrektion af materielle anlægsaktier. I disse sjældne tilfælde kan det være nødvendigt at anvende et skøn baseret på eksempelvis valutakursændringer mellem rapporteringsvalutaen og en forholdsvis stabil udenlandsk valuta.

18. Nogle ikke-monetære poster indregnes til beløb gældende på et tidspunkt, som ikke er anskaffelsestidspunktet eller balancedagen, eksempelvis materielle anlægsaktiver, som tidligere er blevet omvurderet. I disse tilfælde inflationskorrigeres den regnskabsmæssige værdi fra omvurderingstidspunktet.

19. Den inflationskorrigerede værdi af en ikke-monetær post reduceres i overensstemmelse med relevante internationale regnskabsstandarder, når den overstiger det beløb, der kan genindvindes ved aktivets fremtidige anvendelse (herunder salg eller anden afhændelse). I sådanne tilfælde reduceres inflationskorrigerede materielle anlægsaktiver, goodwill og patenter og varemærker derfor til genindvindingsværdi, inflationskorrigerede varebeholdninger reduceres til nettorealisationsværdi og inflationskorrigerede kortfristede investeringer reduceres til markedsværdi.

20. Der kan være tilfælde, hvor regnskabet for den virksomhed, der er investeret i, som regnskabsmæssigt behandles efter den indre værdis metode, aflægges i en hyperinflationsøkonomis valuta. Balancen og resultatopgørelsen for den virksomhed, der er investeret i, inflationskorrigeres i overensstemmelse med denne standard for at beregne investors andel af dennes nettoaktiver og driftsresultat. Når det inflationskorrigerede årsregnskab for den virksomhed, der er investeret i, angives i en udenlandsk valuta, omregnes det til ultimokurs.

21. Virkningen af inflation indregnes normalt i låneomkostninger. Det er ikke hensigtsmæssigt både at inflationskorrigere anlægsinvesteringer finansieret

▼B

ved låntagning og aktivere den del af låneomkostningerne, som kompenserer for inflation i det samme regnskabsår. Denne del af låneomkostningerne indregnes i det regnskabsår, de er afholdt.

22. Virksomheder kan anskaffe aktiver i henhold til en aftale, som tillader udskydelse af betaling uden afholdelsen af en konkret renteomkostning. Når det ikke er praktisk muligt at beregne renten, skal sådanne aktiver inflationskorrigeres fra betalingstidspunktet og ikke købstidspunktet.

23. IAS 21, Valutaomregning, tillader, at virksomheder medtager valutakursforskelle på lån i aktivernes regnskabsmæssige værdi efter en kraftig og nylig devaluering. En sådan praksis er ikke hensigtsmæssig for en virksomhed, som aflægger årsregnskab i en hyperinflationsøkonomis valuta, når aktivets regnskabsmæssige værdi inflationskorrigeres fra anskaffelsestidspunktet.

24. Fra begyndelsen af det første regnskabsår, hvor denne standard anvendes, inflationskorrigeres egenkapitalens elementer, undtagen overført resultat og eventuelle reserver for opskrivninger, i henhold til et generelt prisindeks fra det tidspunkt, hvor elementerne er indskudt eller på anden måde opstået. Eventuelle reserver for opskrivninger, som er opstået i tidligere regnskabsår, elimineres. Det inflationskorrigerede overførte resultat udledes af alle de andre beløb i den inflationskorrigerede balance.

25. Ved slutningen af det første regnskabsår og efterfølgende regnskabsår inflationskorrigeres alle egenkapitalens elementer i henhold til et generelt prisindeks fra begyndelsen af regnskabsåret eller indskudstidspunktet, hvis dette er senere. Bevægelserne i egenkapitalen i løbet af regnskabsåret oplyses i overensstemmelse med international regnskabsstandard IAS 1, Præsentation af årsregnskaber.

Resultatopgørelsen

26. Denne standard kræver, at alle poster i resultatopgørelsen angives i den på balancedagen gældende måleenhed. Derfor skal alle beløb inflationskorrigeres i henhold til ændringen i det generelle prisindeks fra det tidspunkt, hvor indtægts- og omkostningsposterne første gang blev registreret.

Gevinster eller tab på nettomonetær stilling

27. I perioder med inflation mister virksomheder, hvis monetære aktiver overstiger monetære forpligtelser, købekraft, og virksomheder, hvis monetære forpligtelser overstiger monetære aktiver, vinder købekraft, i det omfang aktiver og forpligtelser ikke er tilknyttet et prisniveau. Denne gevinst eller dette tab på nettomonetær stilling kan udledes som differencen hidrørende fra inflationskorrektionen af ikke-monetære aktiver, egenkapital og poster i resultatopgørelsen samt reguleringen af indeksregulerede aktiver og forpligtelser. Gevinster eller tab kan skønnes ved at regulere det vejede gennemsnit for perioden af forskellen mellem de monetære aktiver og monetære forpligtelser i henhold til ændringen i et generelt prisindeks.

28. Gevinster eller tab på den nettomonetære stilling medtages i nettoindtægter. Regulering af de aktiver og forpligtelser, der ved aftale er knyttet til prisændringer i overensstemmelse med afsnit 13, modregnes i gevinster eller tab på den nettomonetære stilling. Andre poster i resultatopgørelsen, eksempelvis renteindtægter og renteomkostninger, og valutakursforskelle tilknyttet investerede eller lånte midler, er ligeledes forbundet med den nettomonetære stilling. Selv om sådanne poster oplyses separat, kan det være en hjælp at præsentere disse sammen med gevinster eller tab på den nettomonetære stilling i resultatopgørelsen.

Årsregnskaber baseret på dagsværdi

Balancen

29. Poster opført til dagsværdi inflationskorrigeres ikke, idet de allerede er angivet i den på balancedagen gældende måleenhed. Andre poster i balancen inflationskorrigeres i overensstemmelse med afsnit 11-25.

Resultatopgørelsen

30. Resultatopgørelser baseret på dagsværdi før inflationskorrektion præsenterer normalt aktuelle omkostninger på det tidspunkt, hvor de underliggende transaktioner eller begivenheder finder sted. Vareforbrug og afskrivninger registreres til dagsværdi, når varerne forbruges. Varesalg og andre omkostninger registreres til deres kontante beløb, når de finder sted. Derfor skal alle beløb inflationskorrigeres til den på balancedagen gældende måleenhed i henhold til et generelt prisindeks.

▼B

Gevinster eller tab på nettomonetær stilling

31. Gevinster eller tab på den nettomonetære stilling behandles regnskabsmæssigt i overensstemmelse med afsnit 27 og 28. Resultatopgørelser baseret på dagsværdi kan dog allerede omfatte en regulering, som afspejler virkningen af varierende priser på monetære poster i overensstemmelse med afsnit 16 i IAS 15, Oplysninger, der afspejler virkningerne af varierende priser. En sådan regulering er en del af gevinsten eller tabet på den nettomonetære stilling.

Skatter

32. Inflationskorrektion af årsregnskaber i overensstemmelse med denne standard kan medføre forskelle mellem skattepligtig indkomst og regnskabsmæssigt overskud. Disse forskelle behandles regnskabsmæssigt i overensstemmelse med IAS 12, Indkomstskatter.

Pengestrømsopgørelsen

33. Denne standard kræver, at alle poster i pengestrømsopgørelsen angives i den på balancedagen gældende måleenhed.

Sammenligningstal

34. Sammenligningstal for det foregående regnskabsår skal, uanset om de var baseret på den historiske kostprismetode eller dagsværdimetoden, inflationskorrigeres i henhold til et generelt prisindeks, således at de præsenteres i den ved slutningen af regnskabsåret gældende måleenhed. Oplysninger, som gives for tidligere regnskabsår, angives ligeledes i den ved slutningen af regnskabsåret gældende måleenhed.

Koncernregnskaber

35. En modervirksomhed, som aflægger årsregnskab i en hyperinflationsøkonomis valuta, kan have dattervirksomheder, som ligeledes aflægger årsregnskab i en hyperinflationsøkonomis valuta. Årsregnskabet for sådanne dattervirksomheder skal inflationskorrigeres i henhold til et generelt prisindeks i det land, hvis valuta anvendes ved aflæggelsen af årsregnskabet, før det medtages i modervirksomhedens koncernregnskab. Når en sådan dattervirksomhed er en udenlandsk dattervirksomhed, omregnes dens inflationskorrigerede årsregnskab til ultimokurs. Årsregnskaber for dattervirksomheder, som ikke aflægger regnskab i hyperinflationsøkonomiers valuta, behandles i overensstemmelse med IAS 21, Valutaomregning.

36. Hvis årsregnskaber med forskellige balancedage konsolideres, skal alle poster, ikke-monetære såvel som monetære, inflationskorrigeres til den på datoen for koncernregnskabet gældende måleenhed.

Valg og anvendelse af det generelle prisindeks

37. Inflationskorrektion af årsregnskaber i overensstemmelse med denne standard kræver anvendelse af et generelt prisindeks, som afspejler ændringerne i den generelle købekraft. Det er at foretrække, at alle virksomheder, som aflægger årsregnskaber i den samme økonomis valuta, anvender det samme indeks.

ØKONOMIER, DER OPHØRER MED AT VÆRE HYPERINFLATIONÆRE

38. **Når en økonomi ophører med at være hyperinflationær, og en virksomhed ophører med at udarbejde og præsentere årsregnskaber udarbejdet i overensstemmelse med denne standard, skal den anvende beløb angivet i den ved slutningen af det foregående regnskabsår gældende måleenhed som grundlaget for den regnskabsmæssige værdi i dens efterfølgende årsregnskaber.**

OPLYSNING

39. **Der skal gives oplysning om følgende** [1]**:**

(a) **inflationskorrektion af årsregnskaber og sammenligningstal for tidligere regnskabsår grundet ændringer i rapporteringsvalutaens generelle købekraft, og at de som følge heraf angives i den på balancedagen gældende måleenhed,**

[1] Jvf. også SIC-30: Rapporteringsvaluta — omregning fra målingsvaluta til præsentationsvaluta.

▼B

(b) **hvorvidt årsregnskabet et baseret på den historiske kostprismetode eller dagsværdimetoden og**

(c) **arten og omfanget af prisindekset på balancedagen og bevægelsen i indekset i løbet af det aktuelle og det foregående regnskabsår.**

40. De i denne standard krævede oplysninger er nødvendige for at tydeliggøre grundlaget for, hvordan virkningen af inflation i årsregnskabet behandles. Oplysningerne har ligeledes til formål at give anden information, som er nødvendig for en forståelse af dette grundlag og de heraf følgende beløb.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

41. **Denne internationale regnskabsstandard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. januar 1990 eller senere.**

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD IAS 30

(OPDATERET 1994)

Oplysning i pengeinstitutters og lignende finansielle institutioners årsregnskaber

Denne opdaterede internationale regnskabsstandard erstatter den oprindelige standard godkendt af bestyrelsen i juni 1990. Standarden vises i det ajourførte format anvendt i internationale regnskabsstandarder fra 1991 og fremefter. Der er ikke foretaget indholdsmæssige ændringer i forhold til den oprindeligt godkendte tekst. Terminologien er i nogle tilfælde blevet ændret, så den stemmer overens med aktuel IASC-praksis.

I 1998 blev afsnit 24 og 25 i IAS 30 ændret. Ændringerne erstatter henvisninger til IAS 25, Regnskabsmæssig behandling af investeringer, med henvisninger til IAS 39, Finansielle instrumenter: Indregning og måling.

I 1999 blev afsnit 26, 27, 50 og 51 i IAS 30 ændret. Disse ændringer erstatter henvisninger til IAS 10, Eventualposter og begivenheder indtruffet efter balancedagen, med henvisninger til IAS 37, Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver, og bringer terminologien i overensstemmelse med den i IAS 37 anvendte.

INDHOLD

	Afsnit
Anvendelsesområde	1-5
Baggrund	6-7
Anvendt regnskabspraksis	8
Resultatopgørelsen	9-17
Balancen	18-25
Eventualposter og -forpligtelser, herunder ikke-balanceførte poster	26-29
Restløbetider for aktiver og forpligtelser	30-39
Koncentrationer af aktiver, forpligtelser og ikke-balanceførte poster	40-42
Tab på udlån	43-49
Generelle bankrisici	50-52
Pantsætning af aktiver	53-54
Forvaltningsaktiviteter	55
Transaktioner med nærtstående parter	56-58
Ikrafttrædelsestidspunkt	59

Den egentlige standard, der er angivet med fed kursiv, skal læses i sammenhæng med baggrundsmaterialet og implementeringsvejledningen i denne standard og i sammenhæng med »Forord til internationale regnskabsstandarder«. De internationale regnskabsstandarder er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster (jvf. afsnit 12 i forordet).

▼B

ANVENDELSESOMRÅDE

1. **Denne standard finder anvendelse på årsregnskaber for pengeinstitutter og lignende finansielle institutioner (efterfølgende benævnt pengeinstitutter).**

2. I denne standard omfatter udtrykket »pengeinstitut« alle finansielle institutioner, hvis primære aktiviteter blandt andet er at modtage indlån og optage lån med det formål at udlåne og investere, og som er underlagt banklovgivning eller lignende lovgivning. Denne standard er relevant for sådanne virksomheder, uanset om ordet »pengeinstitut« eller »bank« indgår i virksomhedens navn.

3. Pengeinstitutter udgør en væsentlig og indflydelsesrig erhvervssektor over hele verden. De fleste personer og organisationer anvender pengeinstitutter enten som indskydere eller som låntagere. Pengeinstitutter spiller en væsentlig rolle for opretholdelsen af tilliden til det monetære system gennem et tæt forhold til offentlige myndigheder og de bestemmelser, de pålægges af disse offentlige myndigheder. Derfor er der en stor almen interesse i pengeinstitutters overlevelsesevne, specielt deres solvens og likviditet og omfanget af risici, der er forbundet med forskellige typer bankaktiviteter. Pengeinstitutters aktiviteter og dermed regnskabs- og præsentationskrav er forskellige fra kravene til andre erhvervsvirksomheder. Denne standard tager højde for pengeinstitutters særlige behov. Standarden tilskynder ligeledes til præsentationen af kommentarer til årsregnskabet, som eksempelvis omhandler styring og kontrol af likviditet og risiko.

4. Denne standard supplerer andre internationale regnskabsstandarder, som ligeledes finder anvendelse for pengeinstitutter, medmindre pengeinstituttet specifikt er undtaget i den pågældende standard.

5. Standarden finder anvendelse på pengeinstitutters årsregnskaber og koncernregnskaber. Når en koncern har bankaktiviteter, finder denne standard anvendelse på disse aktiviteter på koncernniveau.

BAGGRUND

6. Brugere af pengeinstitutters årsregnskaber har behov for relevant, pålidelig og sammenlignelig information, som er nyttig ved deres vurdering af pengeinstituttets finansielle stilling og indtjening og nyttig for deres økonomiske beslutningstagen. Regnskabsbrugere har ligeledes behov for oplysninger, som giver dem en bedre forståelse af de særlige egenskaber ved et pengeinstituts aktiviteter. Regnskabsbrugere har behov for sådanne informationer, selv om pengeinstitutter er underlagt tilsyn og indsender oplysninger til myndighederne, som ikke altid er offentligt tilgængelige. Derfor skal oplysninger i pengeinstitutters årsregnskaber være tilstrækkeligt omfattende til at opfylde regnskabsbrugeres behov inden for grænserne for, hvad der med rimelighed kan kræves af ledelsen.

7. Brugere af pengeinstitutters årsregnskaber er interesseret i likviditet og solvens samt risici forbundet med aktiver og forpligtelser indregnet i balancen og ikke-balanceførte poster. Likviditet viser tilgængeligheden af tilstrækkelige midler til at imødekomme hævninger af indlån og indfri andre økonomiske forpligtelser, i takt med at disse forfalder. Solvens viser det beløb, hvormed aktiver overstiger forpligtelser, og dermed tilstrækkeligheden af pengeinstituttets kapital. Pengeinstitutter påtager sig likviditetsrisici og risici forbundet med valutakursudsving, renteændringer og ændringer i markedspriser samt risici hidrørende fra modparts manglende betalingsevne. Disse risici kan være afspejlet i årsregnskabet, men brugere kan opnå en bedre forståelse, hvis ledelsesberetningen beskriver pengeinstituttets styring og kontrol af de risici, der er forbundet med dets aktiviteter.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

8. Pengeinstitutter anvender forskellige metoder til indregning og måling af poster i deres årsregnskaber. Selv om en harmonisering af disse metoder er ønskelig, ligger det uden for denne standards anvendelsesområde. For at være i overensstemmelse med IAS 1, Præsentation af årsregnskaber, og dermed gøre brugere i stand til at forstå det grundlag, hvorpå et pengeinstituts årsregnskab udarbejdes, kan det være nødvendigt at oplyse anvendt regnskabspraksis for følgende poster:

   (a) indregning af de primære typer af indtægter (jvf. afsnit 10 og 11),

   (b) værdiansættelse af langfristede og kortfristede værdipapirer (jvf. afsnit 24 og 25),

▼B

(c) sondring mellem de transaktioner og andre begivenheder, som medfører indregning af aktiver og forpligtelser i balancen, og de transaktioner og andre begivenheder, som udelukkende medfører eventualposter og -forpligtelser (jvf. afsnit 26-29),

(d) grundlaget for opgørelse af tab på udlån og nedskrivning til nul af uerholdelige lån (jvf. afsnit 43-49) og

(e) grundlaget for fastlæggelsen af reservationer til generelle bankrisici og den regnskabsmæssige behandling af sådanne reservationer (jvf. afsnit 50-52).

Nogle af disse emner er omfattet af eksisterende internationale regnskabsstandarder, mens andre eventuelt vil blive behandlet på et senere tidspunkt.

RESULTATOPGØRELSEN

9. **Pengeinstitutter skal præsentere en resultatopgørelse, hvori indtægter og omkostninger opdeles efter art og der gives beløbsmæssig oplysning om de primære typer af indtægter og omkostninger.**

10. **Ud over kravene i andre internationale regnskabsstandarder skal oplysningerne i resultatopgørelsen eller i noterne til årsregnskabet som minimum omfatte følgende indtægts- og omkostningsposter:**

— **Renteindtægter og lignende indtægter,**

— **Renteomkostninger og lignende omkostninger,**

— **Modtaget udbytte,**

— **Honorar- og provisionsindtægter,**

— **Gebyr- og provisionsomkostninger,**

— **Nettogevinster/-tab på kortfristede værdipapirer,**

— **Nettogevinster/-tab på langfristede værdipapirer,**

— **Nettogevinster/-tab på valutahandel,**

— **Andre driftsindtægter,**

— **Tab på udlån,**

— **Generelle administrationsomkostninger og**

— **Andre driftsomkostninger.**

11. De primære typer af indtægter hidrørende fra pengeinstitutters aktiviteter omfatter blandt andet renter, honorarer for tjenesteydelser, provisioner og resultat af handelsaktiviteter. Hver type indtægt oplyses separat, for at brugere kan vurdere pengeinstituttets indtjening. Sådanne oplysninger gives ud over de af IAS 14, Segmentoplysninger, krævede oplysninger om indtægtskilde.

12. De primære typer af omkostninger hidrørende fra pengeinstitutters aktiviteter omfatter blandt andet renter, provisioner, tab på udlån, nedskrivning af investeringers regnskabsmæssige værdi samt generelle administrationsomkostninger. Hver type omkostning oplyses separat, for at brugere kan vurdere pengeinstituttets indtjening.

13. **Indtægts- og omkostningsposter må ikke modregnes, bortset fra poster vedrørende sikring samt aktiver og forpligtelser, som er modregnet i overensstemmelse med afsnit 23.**

14. Modregning i andre tilfælde end poster vedrørende sikring og aktiver og forpligtelser, som er modregnet som beskrevet i afsnit 23, forhindrer brugere i at vurdere indtjeningen fra et pengeinstituts separate aktiviteter og det afkast, det opnår af bestemte kategorier af aktiver.

15. Gevinster og tab hidrørende fra hver af følgende transaktioner præsenteres normalt som nettobeløb:

(a) afhændelser og ændringer i den regnskabsmæssige værdi af kortfristede værdipapirer,

(b) afhændelse af langfristede værdipapirer og

(c) valutahandel.

16. Renteindtægter og renteomkostninger oplyses separat for at give en bedre forståelse af sammensætningen af og årsagerne til ændringer i nettorenterne.

▼B

17. Nettorenterne er påvirket af rentesatser såvel som af størrelsen af ind- og udlån. Det er ønskeligt, at ledelsen kommenterer de gennemsnitlige rentesatser, gennemsnittet af rentebærende aktiver og gennemsnittet af rentebærende forpligtelser for regnskabsåret. I nogle lande yder offentlige myndigheder støtte til pengeinstitutter ved at tilbyde indlån eller andre kreditfaciliteter til en rente væsentligt under markedsrenten. I sådanne tilfælde giver ledelsens kommentar ofte oplysning om omfanget af disse indlån og faciliteter og deres virkning på nettoresultatet.

BALANCEN

18. **Pengeinstitutter skal præsentere en balance, hvori aktiver og forpligtelser opdeles efter art og opstilles efter likviditet.**

19. **Ud over kravene i andre internationale regnskabsstandarder skal oplysningerne i balancen eller i noterne til årsregnskabet som minimum omfatte følgende aktiver og forpligtelser:**

Aktiver

— **Likvide beholdninger og indeståender hos centralbanken,**

— **Skatkammerbeviser og andre gældsbeviser, som kan rediskonteres hos centralbanken,**

— **Statsobligationer og andre værdipapirer, som besiddes med handel for øje,**

— **Indeståender hos og udlån til andre pengeinstitutter,**

— **Andre pengemarkedsplaceringer,**

— **Udlån til kunder og**

— **Langfristede værdipapirer.**

Forpligtelser

— **Indlån fra andre pengeinstitutter,**

— **Andre pengemarkedsindlån,**

— **Andre indlån,**

— **Certificates of deposits,**

— **Gældsbreve og**

— **Andre lån.**

20. Den mest nyttige måde at klassificere et pengeinstituts aktiver og forpligtelser på er at opdele dem efter art og opstille dem efter likviditet. Dette kan i grove træk svare til deres løbetider. Omsætningsaktiver og anlægsaktiver og kortfristede forpligtelser og langfristede forpligtelser præsenteres ikke separat, idet de fleste af et pengeinstituts aktiver og forpligtelser kan realiseres eller indfries inden for en overskuelig fremtid.

21. Sondringen mellem mellemværender med andre pengeinstitutter og andre dele af pengemarkedet og fra andre indlånere er relevant information, idet den giver en forståelse for et pengeinstituts tilknytning til og afhængighed af andre pengeinstitutter og pengemarkedet. Derfor oplyser pengeinstitutter separat:

(a) mellemværender med centralbanken,

(b) placeringer hos andre pengeinstitutter,

(c) andre pengemarkedsplaceringer,

(d) indlån fra andre pengeinstitutter,

(e) andre indlån fra pengemarkedet og

(f) andre indlån.

22. Et pengeinstitut kender som udgangspunkt ikke indehaverne af sine *certificates of deposits*, idet disse normalt handles på et åbent marked. Derfor giver pengeinstitutter separat oplysning om indlån, som er opnået gennem udstedelse af egne *certificates of deposits* eller andre omsættelige værdipapirer.

23. **Beløb angivet i balancen for aktiver eller forpligtelser må ikke modregnes ved fradrag af andre forpligtelser eller aktiver, medmindre der foreligger en juridisk ret til modregning, og modregningen repræsenterer forventningen om realisation eller indfrielse af aktivet eller forpligtelsen.**

▼B

24. **Pengeinstitutter skal oplyse dagsværdien af hver kategori af finansielle aktiver og forpligtelser i henhold til IAS 32, Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation, og IAS 39, Finansielle instrumenter: Indregning og måling.**

25. IAS 39 giver mulighed for inddeling af finansielle aktiver i fire kategorier: lån og tilgodehavender hidrørende fra virksomheden, hold-til-udløb-investeringer, finansielle aktiver, som besiddes med handel for øje, og finansielle aktiver disponible for salg. Pengeinstitutter skal som minimum oplyse dagsværdien af deres finansielle aktiver i disse fire kategorier.

EVENTUALPOSTER OG -FORPLIGTELSER, HERUNDER IKKE-BALANCEFØRTE POSTER

26. **Pengeinstitutter skal oplyse om følgende eventualforpligtelser og andre forpligtelser** [1]**:**

(a) **arten og den beløbsmæssige størrelse af lånetilsagn, der er bindende, fordi pengeinstituttet ikke frit kan tilbagekalde disse uden risiko for væsentlig bod eller omkostninger, og**

(b) **arten og den beløbsmæssige størrelse af eventualforpligtelser og andre forpligtelser, der opstår i forbindelse med ikke-balanceførte poster, herunder forpligtelser vedrørende:**

(i) **finansielle garantier, herunder generelle lånegarantier, bankaccepter og kredittilsagn, der tjener som garanti for lån og værdipapirer,**

(ii) **visse handelsrelaterede eventualforpligtelser, herunder arbejdsgarantier, tilbudsgarantier, garantiforpligtelser og kredittilsagn tilknyttet bestemte transaktioner,**

(iii) **kortfristede handelsrelaterede eventualforpligtelser vedrørende transport, som tilbagebetales i takt med salg af varer. Som eksempel herpå kan nævnes remburser, hvor den underliggende afskibning stilles som sikkerhed,**

(iv) **salgs- eller tilbagekøbsaftaler, der ikke er indregnet i balancen,**

(v) **rente- og valutainstrumenter, herunder swap-kontrakter, optioner og futures samt**

(vi) **andre forpligtelser, note issuance facilities (NIF'er) og revolving underwriting facilities (RUF'er).**

27. IAS 37, Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver, omhandler den generelle regnskabsmæssige behandling af og oplysning om eventualforpligtelser. Denne standard er særlig relevant for pengeinstitutter, idet disse ofte påtager sig mange typer eventualforpligtelser og andre forpligtelser, hvoraf nogle kan opsiges og andre er uopsigelige. Sådanne forpligtelser er ofte af en betydelig beløbsmæssig størrelse og væsentligt større end andre erhvervsvirksomheders forpligtelser [1].

28. Mange pengeinstitutter indgår ligeledes transaktioner, som ikke aktuelt indregnes som aktiver eller forpligtelser i balancen, men som medfører eventualposter og forpligtelser. Sådanne ikke-balanceførte poster udgør ofte en vigtig del af et pengeinstituts aktiviteter og kan have væsentlig virkning på omfanget af de risici, som pengeinstituttet er eksponeret for. Disse poster kan øge eller reducere andre risici, eksempelvis ved sikring af aktiver eller forpligtelser i balancen. Ikke-balanceførte poster kan hidrøre fra transaktioner, der foretages på vegne af kunder, eller fra pengeinstituttets egne handelsdispositioner.

29. Regnskabsbrugere har behov for information om pengeinstitutters eventualposter og uopsigelige forpligtelser på grund af det pres, disse kan lægge på pengeinstituttets likviditet og solvens og de dermed forbundne risici for tab. Brugere har ligeledes behov for tilstrækkelig information om arten og størrelsen af pengeinstitutters ikke-balanceførte transaktioner.

RESTLØBETIDER FOR AKTIVER OG FORPLIGTELSER

30. **Pengeinstitutter skal vise en opgørelse af aktiver og forpligtelser opdelt efter løbetid baseret på restløbetiden på balancedagen til det kontraktlige udløbstidspunkt.**

---

[1] Ændret som følge af IAS 10 (ajourført 1999).

▼B

31. Matching og kontrolleret mismatching af løbetider og rentesatser på aktiver og forpligtelser er grundlæggende for udøvelsen af bankvirksomhed. Det er usædvanligt for pengeinstitutter at være fuldstændig matchet, idet forretningerne ofte er forskellige af art og har løbetider, der ikke er nærmere fastsat. Uoverensstemmelse mellem løbetider og rentesatser kan øge lønsomheden, men kan ligeledes medføre øget risiko for tab.

32. Løbetider for aktiver og forpligtelser og evnen til at genforhandle rentebærende forpligtelser til en acceptabel pris, i takt med at de udløber, er vigtige faktorer ved vurderingen af et pengeinstituts likviditet og følsomhed over for ændringer i rentesatser og valutakurser. For at kunne give information, som er relevant for vurderingen af et pengeinstituts likviditet, skal pengeinstituttet som minimum foretage relevant opdeling af aktiver og forpligtelser efter løbetid.

33. Opdeling af individuelle aktiver og forpligtelser efter løbetid afviger fra pengeinstitut til pengeinstitut og har forskellig grad af relevans for bestemte aktiver og forpligtelser. Anvendte løbetidsintervaller kan eksempelvis omfatte følgende:

    (a) op til 1 måned,

    (b) mellem 1 og 3 måneder,

    (c) mellem 3 måneder og et 1 år,

    (d) mellem 1 og 5 år og

    (e) 5 år og derover.

    Løbetiderne kombineres ofte, eksempelvis med hensyn til udlån ved opdeling i udlån med en løbetid på under 1 år og udlån med en løbetid på mere end 1 år. Når tilbagebetaling sker over en periode, allokeres hvert afdrag til det interval, hvor det er kontraktligt aftalt, eller hvor betaling forventes foretaget eller modtaget.

34. Det er afgørende, at pengeinstitutter anvender de samme løbetidsintervaller for aktiver og forpligtelser. Dette tydeliggør omfanget af løbetidernes matching og pengeinstituttets heraf følgende afhængighed af andre likviditetskilder.

35. Løbetider kan udtrykkes efter følgende kriterier:

    (a) restløbetiden,

    (b) den oprindelige løbetid eller

    (c) resterende periode inden for hvilken renten ikke kan ændres.

    En opdeling af aktiver og forpligtelser efter restløbetid giver det bedste grundlag for vurderingen af et pengeinstituts likviditet. Pengeinstitutter kan ligeledes oplyse løbetidsintervaller baseret på de oprindelige løbetider for at give information om pengeinstituttets finansierings- og forretningsstrategi. Ligeledes kan et pengeinstitut for at vise eksponering for renterisici foretage opdeling af løbetider frem til det næste tidspunkt, hvor renten kan ændres. Ledelsesberetningen kan ligeledes give information om eksponering for renterisici og måden, hvorpå ledelsen styrer sådanne risici.

36. I mange lande kan indlån hos pengeinstitutter hæves på anfordring, og udlån ydet af et pengeinstitut kræves tilbagebetalt på anfordring. I praksis henstår indlån og udlån dog ofte over en længere periode uden udbetaling eller tilbagebetaling, og tilbagebetalingstidspunktet er således senere end det kontraktligt aftalte tidspunkt. Ikke desto mindre oplyser pengeinstitutter om kontraktlige løbetider, selv om den kontraktlige løbetid ofte ikke svarer til den faktiske løbetid, idet de kontraktligt aftalte tidspunkter afspejler likviditetsrisici forbundet med pengeinstituttets aktiver og forpligtelser.

37. Pengeinstitutter kan have aktiver, som ikke har noget kontraktligt udløbstidspunkt. Det tidspunkt, hvor aktiverne antages at udløbe, betragtes normalt som det tidspunkt, hvor aktiverne forventes realiseret.

38. Brugeres evaluering af pengeinstitutters likviditet ud fra oplysning om løbetidsintervaller foretages i relation til lokal bankpraksis, herunder pengeinstituttets adgang til likviditet. I nogle lande er kortfristet likviditet under normale forhold til rådighed fra pengemarkedet eller i nødstilfælde fra centralbanken. I andre lande er dette ikke tilfældet.

39. For at give brugere fuld forståelse af opdelingen efter løbetid, kan det være nødvendigt at supplere oplysninger i årsregnskabet med oplysninger om sandsynligheden for tilbagebetaling inden for restløbetiden. Derfor kan ledelsesberetningen give oplysning om faktiske løbetider og måden,

▼B

hvorpå ledelsen styrer risici og eksponering forbundet med forskellige løbetider og rentesatser.

KONCENTRATIONER AF AKTIVER, FORPLIGTELSER OG IKKE-BALANCEFØRTE POSTER

40. **Pengeinstitutter skal oplyse alle væsentlige koncentrationer af aktiver, forpligtelser og ikke-balanceførte poster. Disse oplysninger skal gives ud fra geografiske områder, kunde- eller branchegrupper eller andre koncentrationer af risici. Pengeinstitutter skal ligeledes oplyse væsentlige nettovalutapositioner.**

41. Pengeinstitutter giver oplysning om væsentlige koncentrationer i fordelingen af deres aktiver og i kilden til deres forpligtelser, idet det er en nyttig indikation af de potentielle risici, der er forbundet med realisationen af de aktiver og midler, som et pengeinstitut har til rådighed. Sådanne oplysninger gives efter geografiske områder, kunde- eller branchegrupper eller andre koncentrationer af risici, som er relevante for det pågældende pengeinstitut. En tilsvarende opgørelse og forklaring af ikke-balanceførte poster er ligeledes vigtig. Geografiske områder kan omfatte enkelte lande, grupper af lande eller regioner inden for et land. Kundeoplysninger kan omfatte sektorer, eksempelvis offentlige myndigheder og erhvervsvirksomheder. Sådanne oplysninger gives ud over de i IAS 14, Segmentoplysninger, krævede segmentoplysninger.

42. Oplysning om væsentlige nettovalutapositioner er ligeledes en nyttig indikation af risikoen for tab som følge af valutakursændringer.

TAB PÅ UDLÅN

43. **Pengeinstitutter skal oplyse følgende:**

(a) **den anvendte regnskabspraksis, som beskriver grundlaget for indregning af uerholdelige lån som omkostning og nedskrivning af uerholdelige lån til nul,**

(b) **beskrivelse af bevægelser i hensættelser til tab på udlån i regnskabsåret. Der skal gives separat oplysning om beløb, der er indregnet som omkostning i regnskabsåret for tab på uerholdelige lån, beløb, der er indregnet som omkostning i regnskabsåret for nedskrevne udlån og beløb, der er indregnet som indtægt i regnskabsåret for genindvundne, tidligere nedskrevne udlån,**

(c) **samlede hensættelser til tab på udlån på balancedagen og**

(d) **det samlede beløb, der er medtaget i balancen for udlån, hvorpå renter ikke tilskrives, og det anvendte grundlag for opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af sådanne udlån.**

44. **Reservationer til tab på udlån ud over de tab, som specifikt er identificeret, eller potentielle tab, som erfaringsmæssigt eksisterer i udlånsporteføljen, skal regnskabsmæssigt behandles som en fordeling af overført resultat. Enhver tilbageførsel af sådanne reservationer resulterer i en stigning i overført resultat og medtages ikke ved opgørelsen af årets resultat.**

45. I et normalt forretningsforløb er det uundgåeligt, at pengeinstitutter lider tab på udlån og andre kreditfaciliteter som følge af, at dele af eller hele lånet er uerholdeligt. Tab, som specifikt er identificeret, indregnes som omkostning og fratrækkes den regnskabsmæssige værdi af de relevante kategorier af udlån som en hensættelse til tab på udlån. Potentielle tab, som ikke specifikt er identificeret, men som erfaringsmæssigt eksisterer i udlånsporteføljen, indregnes ligeledes som omkostning og fratrækkes den regnskabsmæssige værdi af udlån som en hensættelse til tab på udlån. Vurderingen af disse tab afhænger af ledelsens skøn. Dog er det afgørende, at ledelsen foretager vurderingen ensartet fra regnskabsår til regnskabsår.

46. Lokale forhold eller lovgivning kan kræve eller tillade, at pengeinstitutter foretager reservationer til tab på udlån ud over de tab, som specifikt er identificeret, og de potentielle tab, som erfaringsmæssigt eksisterer i udlånsporteføljen. Sådanne reservationer udgør en fordeling af overført resultat og ikke omkostninger ved opgørelsen af årets resultat. Ligeledes gælder, at enhver tilbageførsel af sådanne reservationer resulterer i en stigning i overført resultat og medtages ikke ved opgørelsen af årets resultat.

47. Brugere af pengeinstitutters årsregnskaber har behov for at få kendskab til virkningen af tab på udlån på et pengeinstituts finansielle stilling og indtjening til hjælp ved vurderingen af, hvor effektivt pengeinstituttet har anvendt sine ressourcer. Derfor oplyser pengeinstitutter den samlede hensættelse til tab på udlån på balancedagen og bevægelser i hensættelsen

▼B

i løbet af regnskabsåret. Bevægelser i hensættelsen, herunder tidligere afskrevne beløb, som er genindvundet i løbet af regnskabsåret, vises separat.

48. Pengeinstitutter kan beslutte at stoppe rentetilskrivning på udlån, eksempelvis når låntager ikke har betalt forfaldne renter eller afdrag i en vis periode. Pengeinstitutter oplyser de samlede udlån på balancedagen, hvor renter ikke tilskrives, og det anvendte grundlag for opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af sådanne udlån. Det er ligeledes ønskeligt, at pengeinstitutter oplyser, hvorvidt renteindtægter fra sådanne udlån indregnes samt virkningen på resultatopgørelsen af, at renter ikke tilskrives.

49. Når lån er uerholdelige, nedskrives de til nul og indregnes som omkostning i hensættelser til tab. I nogle tilfælde nedskrives de ikke før den nødvendige retsforfølgelse er afsluttet. I andre tilfælde nedskrives de tidligere, eksempelvis når låntager ikke har betalt renter eller afdrag, som har været forfaldne i en vis periode. Idet tidspunktet for nedskrivning af uerholdelige lån til nul kan variere, kan bruttobeløbet for udlån og hensættelser til tab variere betragteligt under ensartede omstændigheder. Som følge heraf oplyser pengeinstitutter regnskabspraksis for nedskrivning af uerholdelige lån til nul.

GENERELLE BANKRISICI

50. **Reservationer til generelle bankrisici, herunder fremtidige tab og andre uforudsigelige risici eller eventualposter, skal oplyses separat som en fordeling af overført resultat. Enhver tilbageførsel af sådanne reservationer resulterer i en stigning i overført resultat og skal ikke medtages ved opgørelsen af årets resultat.**

51. Lokale forhold eller lovgivning kan kræve eller tillade, at et pengeinstitut foretager reservationer til generelle bankrisici, herunder fremtidige tab eller andre uforudsigelige risici, ud over reservationer til tab på udlån opgjort i overensstemmelse med afsnit 45. Det kan også kræves eller tillades, at et pengeinstitut foretager reservationer til eventualposter. Sådanne reservationer til generelle bankrisici og eventualposter opfylder ikke kriterierne for indregning som hensatte forpligtelser i henhold til IAS 37, Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver. Derfor indregner et pengeinstitut sådanne reservationer som en fordeling af overført resultat for at undgå, at forpligtelser ansættes for højt og aktiver ansættes for lavt, ikke-oplyste periodiseringer og hensatte forpligtelser samt for at undgå muligheden for at give et forvansket billede af årets resultat og egenkapital.

52. Resultatopgørelsen kan ikke give relevant og pålidelig information om et pengeinstituts indtjening, hvis årets resultat omfatter virkningen af ikke-oplyste reservationer til generelle bankrisici eller yderligere eventualposter eller ikke-oplyste tilbageførsler af sådanne reservationer. Ligeledes kan balancen ikke give relevant og pålidelig information om et pengeinstituts finansielle stilling, hvis balancen omfatter forpligtelser, som er ansat for højt, og aktiver, som er ansat for lavt, eller ikke-oplyste periodiseringer og hensatte forpligtelser.

PANTSÆTNING AF AKTIVER

53. **Pengeinstitutter skal oplyse det samlede beløb af pantsikrede forpligtelser samt arten og den regnskabsmæssige værdi af de aktiver, som er stillet som sikkerhed.**

54. I nogle lande kræver lovgivning eller kutyme, at pengeinstitutter stiller aktiver som sikkerhed for visse indlån eller andre forpligtelser. Der er ofte tale om betydelige beløb, som derfor væsentligt kan påvirke vurderingen af et pengeinstituts finansielle stilling.

FORVALTNINGSAKTIVITETER

55. Pengeinstitutter optræder jævnligt som formueforvaltere og i andre betroede stillinger, som medfører forvaltning eller placering af aktiver på vegne af enkeltpersoner, fonde, pensionskasser og andre institutioner. Forudsat at pengeinstituttets rolle som formueforvalter eller lignende er understøttet af lovgivningen, er disse aktiver ikke pengeinstituttets aktiver og medtages derfor ikke i pengeinstituttets balance. Hvis et pengeinstitut har væsentlige forvaltningsaktiviteter, oplyses dette, og der gives oplysning om omfanget af disse aktiviteter i pengeinstituttets årsregnskab på grund af den potentielle forpligtelse, hvis pengeinstituttet ikke lever op til sine formueforvaltningsforpligtelser. I denne standard omfatter forvaltningsaktiviteter ikke depotfunktioner.

▼B

TRANSAKTIONER MED NÆRTSTÅENDE PARTER

56. IAS 24, Oplysning om nærtstående parter, omhandler primært oplysning af forholdet mellem nærtstående parter og transaktioner mellem en regnskabsaflæggende virksomhed og dens nærtstående parter. I nogle lande kan lovgivning eller myndigheder forhindre eller begrænse pengeinstitutters indgåelse af transaktioner med nærtstående parter, mens det omvendt tillades i andre lande. IAS 24 er specielt relevant for præsentationen af pengeinstitutters årsregnskab i lande, hvor sådanne transaktioner er tilladt.

57. Visse transaktioner mellem nærtstående parter kan være indgået på andre vilkår end de, der gælder for ikke-nærtstående parter. Eksempelvis kan pengeinstitutter udlåne et større beløb til eller kræve en lavere rente af en nærtstående part end det under samme omstændigheder ville gøre over for en ikke-nærtstående part. Udlån eller indlån kan foretages hurtigere og mindre formelt mellem nærtstående parter end det er muligt, når ikke-nærtstående parter er involveret. Selv når transaktioner med nærtstående parter opstår i et pengeinstituts normale forretningsforløb, er oplysninger om sådanne transaktioner relevante for brugerne, og oplysning herom kræves i IAS 24.

58. Når pengeinstitutter indgår transaktioner med nærtstående parter, er det hensigtsmæssigt at oplyse arten af forholdet mellem de nærtstående parter, typen af transaktioner og de elementer af transaktionerne, der er nødvendige for en forståelse af pengeinstituttets årsregnskab. De elementer, som normalt skal oplyses i henhold til IAS 24, omfatter pengeinstitutters udlånspolitik over for nærtstående parter og de beløb i forbindelse med transaktioner med nærtstående parter, der medtages i eller er en del af:

(a) udlån, indlån og kredittilsagn samt gældsbreve. Oplysningerne kan omfatte de samlede udestående beløb ved begyndelsen og slutningen af regnskabsåret såvel som udlån, indlån, tilbagebetalinger og andre ændringer i løbet af regnskabsåret.

(b) de primære typer af indtægter, renteomkostninger og betalte provisioner,

(c) de samlede omkostninger indregnet i regnskabsåret for tab på udlån og størrelsen af den hensatte forpligtelse på balancedagen og

(d) uopsigelige forpligtelser og eventualposter og forpligtelser hidrørende fra ikke-balanceførte poster.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

59. **Denne internationale regnskabsstandard træder i kraft for pengeinstitutters årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. januar 1991 eller senere.**

▼M5

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 31

Kapitalandele i joint ventures

INDHOLD

	Afsnit
Anvendelsesområde	1-2
Definitioner	3-12
Typer af joint ventures	7
Fælles bestemmende indflydelse	8
Kontrakt	9-12
Fælles kontrollerede aktiviteter	13-17
Fælles kontrollerede aktiver	18-23
Fælles kontrollerede virksomheder	24-47
Venturedeltagers årsregnskab	30-45
Pro rata-konsolidering	30-37
Den indre værdis metode	38-41
Undtagelser fra pro rata-konsolidering og den indre værdis metode	42-45

▼M5

Venturedeltagers separate årsregnskab	46-47
Transaktioner mellem en venturedeltager og et joint venture	48-50
Præsentation af kapitalandele i joint ventures i investors årsregnskab	51
Operatører af joint ventures	52-53
Oplysninger	54-57
Ikrafttrædelsestidspunkt	58
Ophævelse af IAS 31 (ajourført 2000)	59

Denne ajourførte standard erstatter IAS 31 (ajourført 2000), *Regnskabsmæssig behandling af kapitalandele i joint ventures*, og skal anvendes for regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.

ANVENDELSESOMRÅDE

1. ***Denne standard finder anvendelse ved regnskabsmæssig behandling af kapitalandele i joint ventures og præsentationen af et joint ventures aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger i venturedeltageres og investorers årsregnskab, uanset de strukturer eller forhold, hvorunder joint venture-aktiviteterne finder sted. Standarden finder imidlertid ikke anvendelse på venturedeltageres kapitalandele i fælles kontrollerede virksomheder, som besiddes af:***

   (a) venturekapitalorganisationer

   eller

   (b) investeringsselskaber, investeringsforeninger og lignende, herunder forsikringsfonde tilknyttet investeringer

   og som efter første indregning klassificeres som investeringer til dagsværdi over resultatet eller som besiddelser med salg for øje, der regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IAS 39 **Finansielle instrumenter: Indregning og måling***. Sådanne investeringer skal måles til dagsværdi i overensstemmelse med IAS 39, og ændringer i dagsværdi skal indregnes i resultatet for det regnskabsår, hvor ændringen er sket.***

2. ***En venturedeltager med en kapitalandel i en fælles kontrolleret virksomhed er fritaget for afsnit 30 (pro rata-konsolidering) og afsnit 38 (den indre værdis metode), når venturedeltageren opfylder følgende betingelser:***

   (a) der foreligger dokumentation for, at kapitalandelen udelukkende erhverves og besiddes med henblik på afhændelse inden for tolv måneder efter erhvervelsen, og at ledelsen aktivt leder efter en køber,

   (b) undtagelsen i afsnit 10 i IAS 27 **Koncernregnskaber og separate årsregnskaber***, som tillader, at en modervirksomhed, der også har en kapitalandel i en fælles kontrolleret virksomhed, ikke præsenterer koncernregnskab, finder anvendelse,***

   eller

   (c) samtlige nedenstående betingelser er opfyldt:

      (i) venturedeltager er en 100 % ejet dattervirksomhed eller en delvist ejet dattervirksomhed af en anden virksomhed, og dens ejere, herunder ejere, som ikke på anden vis har stemmeret, er blevet informeret om og har ikke gjort indsigelser imod, at venturedeltager ikke anvender pro rata-konsolidering eller den indre værdis metode,

      (ii) venturedeltagers gælds- eller egenkapitalinstrumenter handles ikke på et aktivt marked (en inden- eller udenlandsk fondsbørs eller et OTC-marked, herunder lokale og regionale markeder),

      (iii) venturedeltager har ikke indsendt og er ikke ved at indsende sit årsregnskab til et børstilsyn eller en anden myndighed med henblik på notere instrumenter af en hvilken som helst kategori på et aktivt marked

      og

      (iv) venturedeltagers øverste modervirksomhed eller en mellemliggende modervirksomhed fremlægger koncernregnskaber, der er

▼M5

tilgængelige for offentligheden og i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder (IFRS).

DEFINITIONER

3. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:***

Bestemmende indflydelse er beføjelsen til at styre en erhvervsmæssig aktivitets økonomiske og driftsmæssige beslutninger med henblik på at opnå fordele fra denne.

Den indre værdis metode eller equity-metoden er en regnskabsmetode, ifølge hvilken en kapitalandel i en fælles kontrolleret virksomhed første gang registreres til kostpris og efterfølgende reguleres for ændringer i venturedeltagers andel af den fælles kontrollerede virksomheds nettoaktiver. Venturedeltager medtager i årets resultat sin andel af den fælles kontrollerede virksomheds resultat.

Investor i et joint venture er en part i et joint venture, som ikke har del i den fælles bestemmende indflydelse på det pågældende joint venture.

Fælles bestemmende indflydelse er en kontraktlig aftale om delt bestemmende indflydelse på en erhvervsmæssig aktivitet.

Et joint venture er et kontraktforhold, hvorved to eller flere parter påtager sig en erhvervsmæssig aktivitet, som er under fælles bestemmende indflydelse.

Pro rata-konsolidering er en regnskabsmetode, hvor venturedeltagers andel af de enkelte aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger i en fælles kontrolleret virksomhed sammendrages linie for linie med lignende poster i venturedeltagers årsregnskab eller præsenteres som separate poster i venturedeltagers årsregnskab.

Separate årsregnskaber er regnskaber, som præsenteres af en modervirksomhed, en investor i en associeret virksomhed eller en venturedeltager i en fælles kontrolleret virksomhed, hvor investeringerne behandles regnskabsmæssigt på grundlag af den direkte egenkapitalinteresse, og ikke på grundlag af resultater og nettoaktiver i de virksomheder, der er investeret i.

Betydelig indflydelse er beføjelsen til at deltage i de økonomiske og driftsmæssige beslutninger i en erhvervsmæssig aktivitet uden at have bestemmende indflydelse eller fælles bestemmende indflydelse på disse.

En venturedeltager er en part i et joint venture, som har del i den fælles bestemmende indflydelse på det pågældende joint venture.

4. Årsregnskaber udarbejdet på grundlag af pro rata-konsolidering eller den indre værdis metode udgør ikke separate årsregnskaber, og det samme gælder årsregnskaber for virksomheder, der ikke har dattervirksomheder, associerede virksomheder eller venturedeltageres kapitalandele i fælles kontrollerede virksomheder.

5. Separate årsregnskaber er regnskaber, der præsenteres ud over koncernregnskaber, årsregnskaber, hvor investeringer regnskabsmæssigt behandles efter den indre værdis metode og årsregnskaber, hvor venturedeltageres kapitalandele i joint ventures pro rata-konsolideres. Det er ikke nødvendigt at vedhæfte eller vedlægge separate årsregnskaber til disse regnskaber.

6. Virksomheder, som i overensstemmelse med afsnit 10 i IAS 27 er fritaget for at aflægge koncernregnskab, i overensstemmelse med afsnit 13(c) i IAS 28 *Investeringer i associerede virksomheder*, er fritaget for at anvende den indre værdis metode, eller i overensstemmelse med afsnit 2 i denne standard er fritaget for at anvende pro rata-konsolidering eller den indre værdis metode, kan præsentere et separat årsregnskab som sit eneste årsregnskab.

Typer af joint ventures

7. Der er forskellige typer og former af joint ventures. Denne standard identificerer 3 hovedtyper — fælles kontrollerede aktiviteter, fælles kontrollerede aktiver og fælles kontrollerede virksomheder — som sædvanligvis beskrives som og opfylder definitionen på joint ventures. Følgende kendetegn er fælles for alle joint ventures:

(a) to eller flere venturedeltagere er bundet af en kontrakt

og

(b) kontrakten fastlægger fælles bestemmende indflydelse.

▼M5

Fælles bestemmende indflydelse

8. Fælles bestemmende indflydelse kan være udelukket, når en virksomhed, der er investeret i, er under juridisk omstrukturering eller konkurs eller er underlagt strenge, langvarige restriktioner med hensyn til virksomhedens muligheder for at overføre midler til venturedeltager. Hvis der fortsat er fælles bestemmende indflydelse, er de nævnte begivenheder ikke i sig selv nok til at retfærdiggøre, at et joint venture ikke regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med denne standard.

Kontrakt

9. Tilstedeværelsen af en kontrakt medfører en sondring mellem kapitalandele, som indebærer fælles bestemmende indflydelse, og investeringer i associerede virksomheder, hvorpå investor har en betydelig indflydelse (jvf. IAS 28). Aktiviteter, som ikke er omfattet af en kontrakt, som fastlægger fælles bestemmende indflydelse, anses ikke for joint ventures i denne standard.

10. En kontrakt kan dokumenteres på forskellige måder, eksempelvis ved tilstedeværelsen af en kontrakt mellem venturedeltagere eller mødereferater af forhandlinger mellem venturedeltagerne. I nogle tilfælde er kontrakten en del af joint venturets vedtægter. Uanset formen er en kontrakt normalt skriftlig og omhandler eksempelvis følgende:

    (a) joint venturets aktiviteter, varighed og rapporteringspligt,

    (b) udpegelsen af en bestyrelse eller et tilsvarende ledelsesorgan i joint venturet og fastsættelse af venturedeltageres stemmerettigheder,

    (c) venturedeltagernes kapitalindskud

    og

    (d) venturedeltagernes deling af joint venturets produktion, indtægter, omkostninger eller resultat.

11. Kontrakten fastlægger fælles bestemmende indflydelse på joint venturet. En sådan betingelse sikrer, at en enkelt venturedeltager ikke ensidigt vil kunne kontrollere aktiviteten. Kontrakten identificerer de beslutninger vedrørende områder, der er afgørende for joint venturets målsætning, som kræver samtlige venturedeltageres tilslutning, og de beslutninger, som kræver tilslutning fra et nærmere angivet flertal af deltagerne.

12. Kontrakten kan udpege en venturedeltager som operatør eller driftsleder af joint venturet. Operatøren har ikke bestemmende indflydelse på joint venturet, men handler inden for de økonomiske og driftsmæssige beslutninger, som er aftalt af venturedeltagerne i overensstemmelse med kontrakten og uddelegeret til operatøren. Hvis operatøren har beføjelse til at styre de finansielle og driftsmæssige beslutninger i den erhvervsmæssige aktivitet, har denne bestemmende indflydelse på foretagendet, og foretagendet er en dattervirksomhed af operatøren og ikke et joint venture.

FÆLLES KONTROLLEREDE AKTIVITETER

13. Aktiviteten i visse joint ventures indebærer anvendelsen af venturedeltagernes aktiver og andre ressourcer frem for, at der etableres et selskab, et interessentskab eller anden virksomhed eller en økonomisk struktur, som er uafhængig af selve venturedeltagerne. Hver venturedeltager anvender sine egne materielle anlægsaktiver og har sine egne varebeholdninger. Hver venturedeltager afholder ligeledes sine egne omkostninger og påtager sig sine egne forpligtelser samt skaffer selv finansiering, som udgør venturedeltagers egen forpligtelse. Joint venture-aktiviteterne kan udføres af venturedeltagers ansatte sideløbende med venturedeltagers egne lignende aktiviteter. Joint venture-aftalen indeholder normalt en metode til fordeling af omsætning fra salg af det fælles produkt og omkostninger afholdt mellem venturedeltagerne.

14. Et eksempel på en fælles kontrolleret aktivitet er, hvor to eller flere venturedeltagere sammenlægger deres aktiviteter, ressourcer og ekspertise for i fællesskab at fremstille, markedsføre og distribuere et bestemt produkt, eksempelvis et fly. Hver venturedeltager udfører forskellige dele af fremstillingsprocessen. Hver venturedeltager bærer sine egne omkostninger og modtager den i overensstemmelse med kontrakten fastsatte andel af omsætningen fra salget af flyet.

15. ***For så vidt angår kapitalandelen i fælles kontrollerede aktiviteter, skal venturedeltager i sit årsregnskab indregne:***

    (a) de aktiver, venturedeltager kontrollerer og de forpligtelser, denne påtager sig,

▼M5

og

(b) de omkostninger, venturedeltager afholder samt sin andel af indtægter fra joint venturets salg af varer og tjenesteydelser.

16. Idet aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger er indregnet i venturedeltagers årsregnskab, kræves ingen regulering eller andre konsolideringsprocedurer med hensyn til disse poster, når venturedeltager præsenterer sit koncernregnskab.

17. I nogle tilfælde kræves der ikke separate registreringer og udarbejdelse af årsregnskab for joint venturet. Dog kan venturedeltagerne udarbejde interne regnskaber til hjælp ved vurderingen af joint venturets indtjening.

FÆLLES KONTROLLEREDE AKTIVER

18. Visse joint ventures indebærer venturedeltagernes fælles bestemmende indflydelse på, og ofte fælles ejerskab af, et eller flere aktiver, som er indskudt eller anskaffet alene til anvendelse i joint venturet. Aktiverne anvendes for at opnå fordele til venturedeltagerne. Hver venturedeltager modtager en andel af aktivernes produktion, og hver venturedeltager bærer en aftalt andel af de afholdte omkostninger.

19. Sådanne joint ventures indebærer ikke etableringen af et selskab, et interessentskab eller anden virksomhed eller en økonomisk struktur, som er uafhængig af selve venturedeltagerne. Hver venturedeltager har kontrol over sin andel af de fremtidige økonomiske fordele gennem sin andel af det fælles kontrollerede aktiv.

20. Mange aktiviteter inden for udvinding af olie, gas og mineraler omfatter fælles kontrollerede aktiver. Eksempelvis kan en række olieproducenter have fælles kontrol over og drift af en olierørledning. Hver venturedeltager anvender rørledningen til transport af sit eget produkt til gengæld for at bære en aftalt andel af omkostningerne ved driften af olierørledningen. Et andet eksempel på et fælles kontrolleret aktiv er, når to virksomheder har fælles kontrol over fast ejendom, og hver modtager en andel af lejeindtægten og bærer en andel af omkostningerne.

21. ***For så vidt angår kapitalandelen i fælles kontrollerede aktiviteter, skal venturedeltager i sit årsregnskab indregne:***

(a) sin andel af de fælles kontrollerede aktiver, klassificeret efter aktivernes art,

(b) egne påtagne forpligtelser,

(c) sin andel af forpligtelser påtaget i fællesskab med de andre venturedeltagere i forbindelse med joint venturet,

(d) indtægter fra salget eller anvendelsen af andelen af joint venturets produktion sammen med sin andel af de omkostninger, som er afholdt af joint venturet,

og

(e) omkostninger afholdt vedrørende kapitalandelen i joint venturet.

22. For så vidt angår kapitalandelen i fælles kontrollerede aktiver, skal hver venturedeltager i sine registreringer medtage og i sit årsregnskab indregne:

(a) sin andel af de fælles kontrollerede aktiver, klassificeret efter aktivernes art frem for som en investering. Eksempelvis klassificeres en andel af en fælles kontrolleret olierørledning som et materielt anlægsaktiv,

(b) påtagne forpligtelser, eksempelvis forpligtelser påtaget i forbindelse med finansieringen af andelen af aktiverne,

(c) sin andel af forpligtelser påtaget i fællesskab med de andre venturedeltagere i forbindelse med joint venturet,

(d) indtægter fra salget eller anvendelsen af andelen af joint venturets produktion sammen med sin andel af de omkostninger, som er afholdt af joint venturet,

(e) omkostninger afholdt vedrørende kapitalandelen i joint venturet, eksempelvis omkostninger vedrørende finansieringen af venturedeltagers andel af aktiverne og salget af dennes andel af produktionen.

Idet aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger er indregnet i venturedeltagers årsregnskab, kræves ingen regulering eller andre konsolideringsprocedurer med hensyn til disse poster, når venturedeltager præsenterer sit koncernregnskab.

▼M5

23. Behandlingen af fælles kontrollerede aktiver afspejler joint venturets indhold og økonomiske realiteter samt normalt den juridiske form. De separate registreringer for selve joint venturet kan være begrænset til de omkostninger, som er afholdt i fællesskab med de andre venturedeltagere og i sidste ende båret af venturedeltagerne i overensstemmelse med deres aftalte andele. I nogle tilfælde udarbejdes årsregnskaber ikke for joint venturet, selv om venturedeltagerne udarbejder interne regnskaber til hjælp ved vurderingen af joint venturets indtjening.

FÆLLES KONTROLLEREDE VIRKSOMHEDER

24. En fælles kontrolleret virksomhed er et joint venture, som indebærer etablering af et selskab, et interessentskab eller en anden virksomhed, hvori hver venturedeltager har en kapitalandel. Virksomheden drives på samme måde som andre virksomheder, bortset fra at der er indgået en kontrakt mellem deltagerne, som fastlægger fælles bestemmende indflydelse på virksomhedens erhvervsmæssige aktivitet.

25. En fælles kontrolleret virksomhed kontrollerer joint venturets aktiver, påtager sig forpligtelser, afholder omkostninger og har indtægter. Den kan indgå kontrakter i eget navn og skaffe finansiering til brug for joint venture-aktiviteterne. Hver venturedeltager er berettiget til en andel af overskuddet i en fælles kontrolleret virksomhed, selv om nogle fælles kontrollerede virksomheder ligeledes medfører en deling af joint venturets produktion.

26. Et almindeligt eksempel på en fælles kontrolleret virksomhed er, når to virksomheder sammenlægger deres aktiviteter inden for et bestemt forretningsområde ved at overføre de tilknyttede aktiver og forpligtelser til en fælles kontrolleret virksomhed. Som et andet eksempel kan nævnes, når en virksomhed påbegynder aktiviteter i et fremmed land sammen med de offentlige myndigheder i dette land ved at etablere en separat enhed, som er underlagt virksomhedens og den offentlige myndigheds fælles kontrol.

27. Mange fælles kontrollerede virksomheder ligner i realiteten de joint ventures, der betegnes fælles kontrollerede aktiviteter eller fælles kontrollerede aktiver. Eksempelvis kan venturedeltagere overføre et fælles kontrolleret aktiv, såsom en olierørledning, til en fælles kontrolleret virksomhed af skattemæssige eller andre årsager. Ligeledes kan venturedeltagerne indskyde aktiver i en fælles kontrolleret virksomhed, som skal drives i fællesskab. Nogle fælles kontrollerede aktiviteter indebærer ligeledes etableringen af en fælles kontrolleret virksomhed til at varetage bestemte aspekter af aktiviteten, eksempelvis design, markedsføring, distribution og service efter produktets salg.

28. Fælles kontrollerede virksomheder foretager deres egne registreringer og udarbejder og præsenterer årsregnskab på samme måde som andre virksomheder i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder (IFRS).

29. Hver venturedeltager indskyder normalt likvide beholdninger eller andre ressourcer i den fælles kontrollerede virksomhed. Disse indskud medtages i venturedeltagers registreringer og indregnes i dennes årsregnskab som en investering i den fælles kontrollerede virksomhed.

Venturedeltagers årsregnskab

Pro rata-konsolidering

30. ***Venturedeltager skal indregne sin kapitalandel i en fælles kontrolleret virksomhed ved anvendelse af pro rata-konsolidering eller efter den alternative metode beskrevet i afsnit 38. Hvis der anvendes pro rata-konsolidering, skal en af de to nedenfor beskrevne præsentationsformer anvendes.***

31. Venturedeltager skal indregne sin kapitalandel i en fælles kontrolleret virksomhed ved anvendelse af en af de to præsentationsformer for pro rata-konsolidering, uanset om investor også har investeringer i dattervirksomheder eller beskriver sit årsregnskab som et koncernregnskab.

32. Ved indregning af en kapitalandel i en fælles kontrolleret virksomhed, er det afgørende, at venturedeltager afspejler kontraktens indhold og økonomiske realitet frem for joint venturets konkrete struktur eller form. I en fælles kontrolleret virksomhed har venturedeltager kontrol over sin andel af fremtidige økonomiske fordele gennem sin andel af joint venturets aktiver og forpligtelser. Indholdet og den økonomiske realitet afspejles i venturedeltagers koncernregnskab, når denne indregner sin andel af aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger i den fælles kontrollerede

▼M5

virksomhed ved anvendelse af en af de to præsentationsformer for pro rata-konsolidering i afsnit 34.

33. Anvendelse af pro rata-konsolidering indebærer, at venturedeltager i balancen medtager sin andel af de aktiver, som er underlagt fælles kontrol og af de forpligtelser, som venturedeltagerne fælles hæfter for. I resultatopgørelsen medtager venturedeltager sin andel af den fælles kontrollerede virksomheds indtægter og omkostninger. Mange af de procedurer, der anvendes ved pro rata-konsolidering, svarer til procedurerne for konsolidering af investeringer i dattervirksomheder, som er beskrevet i IAS 27.

34. Forskellige præsentationsformer kan anvendes for pro rata-konsolidering. Venturedeltager kan linie for linie sammendrage sin andel af hver af den fælles kontrollerede virksomheds aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger med lignende poster i årsregnskabet. Eksempelvis kan venturedeltager sammendrage sin andel af den fælles kontrollerede virksomheds varebeholdninger med sine varebeholdninger og sin andel af den fælles kontrollerede virksomheds materielle anlægsaktiver med sine materielle anlægsaktiver. Alternativt kan venturedeltager medtage sin andel af den fælles kontrollerede virksomheds aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger som separate poster i sit årsregnskab. Eksempelvis kan venturedeltager præsentere sin andel af et omsætningsaktiv i den fælles kontrollerede virksomhed separat som en del af sine omsætningsaktiver, og den kan præsentere sin andel af den fælles kontrollerede virksomheds materielle anlægsaktiver separat som en del af sine materielle anlægsaktiver. Disse to præsentationsformer medfører præsentation af identiske beløb for resultat og for hver af hovedklassifikationerne aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger. Begge præsentationsformer accepteres i denne standard.

35. Uanset hvilken præsentationsform, der anvendes for pro rata-konsolidering, er det uhensigtsmæssigt at modregne aktiver eller forpligtelser ved fradrag af andre forpligtelser eller aktiver eller at modregne indtægter eller omkostninger ved fradrag af andre omkostninger eller indtægter, medmindre der foreligger en juridisk ret til modregning, og modregningen er udtryk for en forventning om realisation af aktivet eller indfrielse af forpligtelsen.

36. ***Venturedeltager skal ophøre med at anvende pro rata-konsolidering fra det tidspunkt, hvor denne ophører med at have fælles bestemmende indflydelse på den fælles kontrollerede virksomhed.***

37. Venturedeltager ophører med at anvende pro rata-konsolidering fra det tidspunkt, hvor denne ophører med at have fælles bestemmende indflydelse på den fælles kontrollerede virksomhed. Dette kan eksempelvis ske, ved at venturedeltager afhænder sin kapitalandel, eller ved at eksterne restriktioner pålægges den fælles kontrollerede virksomhed, således at venturedeltager ikke længere har del i den fælles bestemmende indflydelse.

Den indre værdis metode

38. ***Som alternativ til pro rata-konsolidering, jvf. afsnit 30, skal venturedeltager indregne sin kapitalandel i en fælles kontrolleret virksomhed ved anvendelse af den indre værdis metode.***

39. Venturedeltager indregner sin kapitalandel i en fælles kontrolleret virksomhed efter den indre værdis metode, uanset om venturedeltager også har investeringer i dattervirksomheder eller beskriver sit årsregnskab som et koncernregnskab.

40. Nogle venturedeltagere indregner deres kapitalandele i fælles kontrollerede virksomheder efter den indre værdis metode, som beskrevet i IAS 28. Blandt fortalerne for anvendelse af den indre værdis metode er de, som hævder, at det er uhensigtsmæssigt at sammendrage poster for virksomheder, som er underlagt bestemmende indflydelse, med poster for fælles kontrollerede virksomheder. Andre fortalere er de, som er af den opfattelse, at venturedeltagere har betydelig indflydelse på, frem for fælles bestemmende indflydelse på, fælles kontrollerede virksomheder. Denne standard anbefaler ikke at anvende den indre værdis metode, idet pro rata-konsolidering bedre afspejler indholdet og den økonomiske realitet af venturedeltagers kapitalandel i en fælles kontrolleret virksomhed, dvs. kontrollen over venturedeltagers andel af de fremtidige økonomiske fordele. Dog tillader denne standard anvendelsen af den indre værdis metode som alternativ behandling ved indregning af kapitalandele i fælles kontrollerede virksomheder.

41. ***Venturedeltager skal ophøre med at anvende den indre værdis metode fra det tidspunkt, hvor denne ophører med at have fælles bestemmende indflydelse på eller betydelig indflydelse på den fælles kontrollerede virksomhed.***

▼M5

Undtagelser fra pro rata-konsolidering og den indre værdis metode

42. ***Kapitalandele i fælles kontrollerede virksomheder, som opfylder de i afsnit 2(a) omtalte betingelser, skal klassificeres som besiddelser med salg for øje og behandles regnskabsmæssigt i overensstemmelse med IAS 39.***

43. Når en kapitalandel i en fælles kontrolleret virksomhed, som tidligere blev behandlet regnskabsmæssigt i overensstemmelse med IAS 39, i overensstemmelse med afsnit 2(a) og 42 ikke afhændes inden for tolv måneder, skal den regnskabsmæssigt behandles ved anvendelse af pro rata-konsolidering eller efter den indre værdis metode fra overtagelsestidspunktet (jvf. IAS 22 *Virksomhedssammenslutninger*). Årsregnskaberne for regnskabsårene efter overtagelsen skal tilpasses.

44. En venturedeltager kan undtagelsesvis have fundet en køber til en kapitalandel beskrevet i afsnit 2(a), men har ikke fuldført salget inden for tolv måneder fra overtagelsestidspunktet på grund af et krav om godkendelse af tilsynsmyndigheder eller andre. Det kræves ikke, at venturedeltager anvender pro rata-konsolidering eller den indre værdis metode på en kapitalandel i en fælles kontrolleret virksomhed, hvis salget er igangværende på balancedagen, og der ikke er nogen grund til at antage, at det ikke vil blive fuldført kort tid efter balancedagen.

45. ***Fra det tidspunkt, hvor en fælles kontrolleret virksomhed bliver en venturedeltagers dattervirksomhed, skal venturedeltager regnskabsmæssigt behandle sin kapitalandel i overensstemmelse med IAS 27. Fra det tidspunkt, hvor en fælles kontrolleret virksomhed bliver en venturedeltagers associerede virksomhed, skal venturedeltager regnskabsmæssigt behandle sin kapitalandel i overensstemmelse med IAS 28.***

Venturedeltagers separate årsregnskab

46. ***En kapitalandel i en fælles kontrolleret virksomhed skal regnskabsmæssigt behandles i venturedeltagers separate årsregnskab i overensstemmelse med afsnit 37-42 i IAS 27.***

47. Denne standard foreskriver ikke, hvilke virksomheder, der skal offentliggøre separate årsregnskaber.

TRANSAKTIONER MELLEM EN VENTUREDELTAGER OG ET JOINT VENTURE

48. ***Når en venturedeltager indskyder aktiver i eller sælger aktiver til et joint venture, skal indregning af andelen af gevinst eller tab på transaktionen afspejle transaktionens indhold. Når aktiverne beholdes af joint venturet, og forudsat at venturedeltager har overført væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten, skal venturedeltager udelukkende indregne den del af gevinsten eller tabet, som kan henføres til de andre venturedeltageres kapitalandele* (*)***. Venturedeltager skal indregne hele tabet, når indskuddet eller salget indikerer en reduktion af omsætningsaktivernes nettorealisationsværdi eller et tab ved værdiforringelse.***

49. ***Når en venturedeltager køber aktiver fra et joint venture, skal venturedeltageren ikke indregne sin andel af joint venturets avance ved transaktionen, før aktiverne videresælges til en uafhængig part. Venturedeltager skal indregne sin andel af et tab hidrørende fra en sådan transaktion på samme måde som en avance, bortset fra, at indregning af et tab skal ske straks, når det udgør en reduktion af omsætningsaktivernes nettorealisationsværdi eller et tab ved værdiforringelse.***

50. For at vurdere, hvorvidt en transaktion mellem en venturedeltager og et joint venture indikerer værdiforringelse af et aktiv, opgør venturedeltager aktivets genindvindingsværdi i overensstemmelse med IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver*. Ved opgørelse af nytteværdien foretager venturedeltager et skøn over fremtidige pengestrømme fra aktivet på grundlag af joint venturets fortsatte anvendelse og endelige afhændelse af aktivet.

PRÆSENTATION AF KAPITALANDELE I JOINT VENTURES I INVESTORS ÅRSREGNSKAB

51. ***En investor i et joint venture, som ikke har del i den fælles bestemmende indflydelse, skal regnskabsmæssigt behandle denne investering i overensstemmelse med IAS 39, eller, hvis investor har betydelig indflydelse på joint venturet, i overensstemmelse med IAS 28.***

(*) Jvf. også SIC-13, Fælles kontrollerede virksomheder — ikke-monetære indskud fra venturedeltagere.

▼M5

OPERATØRER AF JOINT VENTURES

52. ***Operatører eller driftsledere af et joint venture skal regnskabsmæssigt behandle honorarer i overensstemmelse med IAS 18*** **Omsætning.**

53. En eller flere venturedeltagere kan fungere som operatør eller driftsleder af et joint venture. Operatører modtager normalt et honorar herfor. Regnskabsmæssigt behandler joint venturet honoraret som en omkostning.

Oplysninger

54. ***Medmindre tab er usandsynligt, skal venturedeltager oplyse det samlede beløb for følgende eventualforpligtelser, separat fra beløbet for andre eventualforpligtelser:***

    (a) eventualforpligtelser, som venturedeltager har påtaget sig i forbindelse med sine kapitalandele i joint ventures, og sin andel af hver af de eventualforpligtelser, som er påtaget i fællesskab med andre venturedeltagere,

    (b) sin andel af de af joint venturets egne eventualforpligtelser, som venturedeltager har påtaget sig en eventualforpligtelse for,

    og

    (c) eventualforpligtelser, som er opstået som følge af, at venturedeltager har en eventualforpligtelse for de andre venturedeltageres forpligtelser.

55. ***Venturedeltager skal oplyse det samlede beløb for følgende forpligtelser vedrørende sine kapitalandele i joint ventures separat fra andre forpligtelser:***

    (a) sine investeringsforpligtelser i forbindelse med kapitalandele i joint ventures og sin andel af de investeringsforpligtelser, som er påtaget i fællesskab med andre venturedeltagere,

    (b) sin andel af joint venturets egne investeringsforpligtelser.

56. ***Venturedeltager skal oplyse om og beskrive kapitalandele i væsentlige joint ventures og ejerandelen af fælles kontrollerede virksomheder. En venturedeltager, som indregner sine kapitalandele i en fælles kontrolleret virksomhed ved anvendelse af linie for linie-metoden for pro rata-konsolidering eller den indre værdis metode, skal oplyse de samlede beløb for omsætningsaktiver, anlægsaktiver, kortfristede forpligtelser, langfristede forpligtelser, indtægter og omkostninger, der er knyttet til dennes kapitalandele i joint ventures.***

57. ***Venturedeltager skal oplyse, hvilken metode, der anvendes til indregning af kapitalandele i fælles kontrollerede virksomheder.***

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

58. ***Virksomheder skal anvende denne standard for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.***

OPHÆVELSE AF IAS 31 (AJOURFØRT 2000)

59. Denne standard erstatter IAS 31 *Regnskabsmæssig behandling af kapitalandele i joint ventures* (ajourført 2000).

▼M5

APPENDIKS

Ændringer af andre udtalelser

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard i et tidligere regnskabsår, finder ændringerne anvendelse for det tidligere regnskabsår.

A1. Der er foretaget følgende ændringer i SIC-13 *Fælles kontrollerede virksomheder—ikke-monetære indskud fra venturedeltagere*.

Referencen ændres som følger:

Reference: IAS 31 *Kapitalandele i joint ventures*

Afsnit 1 ændres som følger:

1. IAS 31.48 omtaler både indskud og salg mellem en venturedeltager og et joint venture på følgende måde: »Når en venturedeltager indskyder aktiver i eller sælger aktiver til et joint venture, skal indregning af andelen af gevinst eller tab på transaktionen afspejle transaktionens indhold«. Endvidere anføres det i IAS 31.24, at »en fælles kontrolleret virksomhed er et joint venture, som indebærer etablering af et selskab, et interessentskab eller en anden virksomhed, hvori hver venturedeltager har en kapitalandel.« Der gives ingen konkret vejledning om indregning af gevinster og tab hidrørende fra indskud af ikke-monetære aktiver i fælles kontrollerede virksomheder.

…

A2. I de internationale regnskabsstandarder (IFRS), herunder IAS og fortolkningsbidrag, der er gældende i december 2003, ændres henvisninger til den gældende udgave af IAS 31 *Regnskabsmæssig behandling af kapitalandele i joint ventures*, til IAS 31 *Kapitalandele i joint ventures*.

▼M4

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 32

Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1-3
Anvendelsesområde	4-10
Definitioner	11-14
Præsentation	15-50
Forpligtelser og egenkapital	15-27
Ingen kontraktlig forpligtelse til at overdrage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver (afsnit 16(a))	17-20
Afregning i virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter (afsnit 16(b))	21-24
Betingede afregningsbestemmelser	25
Muligheder for afregning	26-27
Sammensatte finansielle instrumenter	28-32
Egne aktier	33-34
Renter, udbytter, tab og gevinster	35-41
Modregning af et finansielt aktiv og en finansiel forpligtelse	42-50
Oplysninger	51-95
Format, placering og kategorier af finansielle instrumenter	53-55
Risikostyringspolitik og sikringsaktiviteter	56-59
Betingelser, vilkår og anvendt regnskabspraksis	60-66
Renterisiko	67-75
Kreditrisiko	76-85

▼M4

Dagsværdi	86-93
Andre oplysninger	94
Ophør af indregning	94
Sikkerhed	94
Sammensatte finansielle instrumenter med flere indbyggede afledte finansielle instrumenter	94
Finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser til dagsværdi gennem resultatet	94
Omklassifikation	94
Resultatopgørelse og egenkapital	94
Værdiforringelse	94
Misligholdelse	94
Ikrafttrædelsestidspunkt	96-97
Ophævelse af andre udtalelser	98-100

Denne ajourførte standard erstatter IAS 32 (ajourført 2000) *Finansielle Instrumenter: Oplysning og præsentation* og skal anvendes for regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det er tilladt at anvende standarden før dette tidspunkt.

FORMÅL

1. Formålet med denne standard er at forbedre regnskabsbrugeres forståelse af betydningen af finansielle instrumenter for en virksomheds finansielle stilling, indtjening og pengestrømme.

2. Denne standard indeholder krav om præsentation af finansielle instrumenter og angiver, hvilke oplysninger, der skal gives om disse. Præsentationskravene finder anvendelse på udsteders klassifikation af finansielle instrumenter som finansielle aktiver, finansielle forpligtelser og egenkapitalinstrumenter, klassifikation af tilknyttede renter, udbytte, tab og gevinster samt de tilfælde, hvor finansielle aktiver og finansielle forpligtelser skal modregnes. Denne standard kræver oplysning om faktorer, som påvirker den beløbsmæssige størrelse af samt tidspunktet og sikkerheden for en virksomheds fremtidige pengestrømme tilknyttet finansielle instrumenter, og den for disse instrumenter anvendte regnskabspraksis. Ligeledes kræver standarden oplysning om arten og omfanget af virksomhedens anvendelse af finansielle instrumenter, deres forretningsmæssige formål, forbundne risici og ledelsens principper for kontrol af disse risici.

3. Principperne i denne standard afspejler principperne for indregning og måling af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser i IAS 39 *Finansielle instrumenter: Indregning og måling*.

ANVENDELSESOMRÅDE

4. ***Denne standard skal anvendes af alle virksomheder på alle typer finansielle instrumenter med undtagelse af:***

   (a) de kapitalandele i dattervirksomheder, associerede virksomheder og joint ventures, som regnskabsmæssigt behandles i henhold til IAS 27 **Koncernregnskaber og separate årsregnskaber,** ***IAS 28*** **Investeringer i associerede virksomheder** ***eller IAS 31*** **Kapitalandele i joint ventures.** ***Virksomheder skal imidlertid anvende standarden på kapitalandele i en dattervirksomhed, associeret virksomhed eller et joint venture, som regnskabsmæssigt behandles i henhold til IAS 39*** **Finansielle instrumenter: Indregning og måling** ***i overensstemmelse med IAS 27, IAS 28 eller IAS 31. Foruden kravene i denne standard finder de oplysningskrav, der er nævnt i IAS 27, IAS 28 og IAS 31, anvendelse i disse tilfælde. Virksomhederne skal desuden anvende denne standard på alle afledte finansielle instrumenter vedrørende kapitalandele i dattervirksomheder, associerede virksomheder eller joint ventures.***

   (b) arbejdsgiveres rettigheder og forpligtelser i forbindelse med pensionsordninger, hvor IAS 19 **Personaleydelser** ***finder anvendelse.***

   (c) rettigheder og forpligtelser i henhold til forsikringskontrakter. Virksomhederne skal imidlertid anvende standarden på finansielle instrumenter, som har form af en forsikringskontrakt (eller reassurancekontrakt), som beskrevet i afsnit 6, men som hovedsagelig

▼M4

omfatter overførslen af finansielle risici beskrevet i afsnit 52. Derudover finder standarden anvendelse på afledte instrumenter, som er indbygget i forsikringskontrakter (jvf. afsnit 10-13 i IAS 39).

(d) aftaler om betinget købspris ved en virksomhedssammenslutning (jvf. afsnit 65-67 i IAS 22* Virksomhedssammenslutninger*). Denne undtagelse finder kun anvendelse på den overtagende virksomhed.

(e) kontrakter, som indeholder krav om betaling på basis af klimatiske, geologiske eller andre fysiske variabler (jvf. afsnit AG1 i IAS 39). Denne standard finder imidlertid anvendelse på andre typer afledte finansielle instrumenter, som er indbygget i sådanne kontrakter (hvis en renteswap eksempelvis er betinget af en klimatisk variabel såsom graddage, er renteswap-elementet et indbygget afledt finansielt instrument, som ligger inden for denne standards anvendelsesområde – jvf. afsnit 10-13 i IAS 39).

5. Denne standard finder anvendelse på indregnede og ikke-indregnede finansielle instrumenter. Indregnede finansielle instrumenter omfatter egenkapitalinstrumenter, som er udstedt af virksomheden, og finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, som ligger inden for anvendelsesområdet for IAS 39. Ikke-indregnede finansielle instrumenter omfatter visse finansielle instrumenter, som selvom de ligger uden for anvendelsesområdet for IAS 39, ligger inden for denne standards anvendelsesområde (såsom visse lånetilsagn).

6. I denne standard er en forsikringskontrakt en kontrakt, som udsætter forsikringsgiver for identificerede risici for tab som følge af begivenheder eller forhold, som indtræffer eller opdages inden for en specificeret periode, herunder dødsfald (eller ved en annuitetsforsikring, den forsikredes overlevelse), sygdom, invaliditet, tingsskade, ansvar samt driftstab. Bestemmelserne i denne standard finder anvendelse, når et finansielt instrument har form af en forsikringskontrakt, men hovedsagelig omfatter overførslen af finansielle risici (jvf. afsnit 52), eksempelvis visse typer af finansiel reassurance og garanterede investeringskontrakter udstedt af forsikringsselskaber og andre virksomheder. Virksomheder, som har forpligtelser i henhold til forsikringskontrakter, opfordres til at vurdere, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at anvende denne standards bestemmelser ved præsentation og oplysning om sådanne forpligtelser.

7. Andre standarder, som specifikt finder anvendelse på bestemte typer af finansielle instrumenter, indeholder yderligere krav til præsentation og oplysning. Eksempelvis indeholder IAS 17 *Leasingkontrakter* og IAS 26 *Regnskabsmæssig behandling og præsentation af fratrædelsesordninger* specifikke oplysningskrav til henholdsvis finansielle leasingkontrakter og pensionskassers investeringer. Ligeledes finder visse krav i andre standarder anvendelse på finansielle instrumenter, specielt IAS 30 *Oplysning i pengeinstitutters og lignende finansielle institutioners årsregnskaber*.

8. ***Denne standard finder anvendelse på de kontrakter vedrørende køb eller salg af et ikke-finansielt aktiv, som kan nettoafregnes i likvide beholdninger eller andre finansielle instrumenter eller ved udveksling af finansielle instrumenter, som om kontrakterne var finansielle instrumenter, med undtagelse af kontrakter, som blev indgået og fortsat besiddes med henblik på modtagelse eller overdragelse af et ikke-finansielt aktiv i overensstemmelse med virksomhedens forventede behov for køb, salg eller forbrug.***

9. Der er forskellige måder, hvorpå en kontrakt vedrørende køb eller salg af et ikke-finansielt aktiv kan nettoafregnes i likvide beholdninger eller andre finansielle instrumenter eller ved udveksling af finansielle instrumenter. Disse omfatter:

(a) tilfælde, hvor kontraktens vilkår tillader, at hver af parterne nettoafregner i likvide beholdninger eller andre finansielle instrumenter eller ved udveksling af finansielle instrumenter,

(b) tilfælde, hvor muligheden for at nettoafregne i likvide beholdninger eller andre finansielle instrumenter eller ved udveksling af finansielle instrumenter ikke udtrykkeligt fremgår af kontraktvilkårene, men det er praksis i virksomheden at nettoafregne lignende kontrakter i likvide beholdninger eller andre finansielle instrumenter eller ved udveksling af finansielle instrumenter (hvad enten dette sker med modparten ved indgåelse af modgående kontrakter eller ved salg af kontrakten før udnyttelse eller udløb),

(c) tilfælde, hvor der for lignende kontrakter findes en praksis i virksomheden for at modtage det underliggende instrument og sælge det inden for en kort periode efter overdragelsen med henblik på at skabe en gevinst gennem kortsigtede udsving i kurser eller handelsmargin,

▼M4

og

(d) tilfælde, hvor det ikke-finansielle aktiv, som er genstand for kontrakten, umiddelbart kan konverteres til likvide beholdninger.

En kontrakt, som (b) eller (c) finder anvendelse på, indgås ikke med henblik på modtagelse eller overdragelse af det ikke-finansielle aktiv i overensstemmelse med virksomhedens forventede behov for køb, salg eller forbrug og ligger derfor inden for denne standards anvendelsesområde. Andre kontrakter, som afsnit 8 finder anvendelse på, vurderes for at afgøre, hvorvidt de indgås og fortsat besiddes med henblik på modtagelse eller overdragelse af det ikke-finansielle aktiv i overensstemmelse med virksomhedens forventede behov for køb, salg eller forbrug, og om de derfor ligger inden for denne standards anvendelsesområde.

10. En solgt option på køb eller salg af et ikke-finansielt aktiv, som kan nettoafregnes i likvide beholdninger eller andre finansielle instrumenter eller ved udveksling af finansielle instrumenter i overensstemmelse med afsnit 9(a) eller (d), ligger inden for denne standards anvendelsesområde. En sådan kontrakt kan ikke indgås med henblik på modtagelse eller overdragelse af det ikke-finansielle aktiv i overensstemmelse med virksomhedens forventede behov for køb, salg eller forbrug.

DEFINITIONER (jvf. desuden afsnit AG3-AG24)

11. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:***

Et finansielt instrument er enhver kontrakt, som medfører et finansielt aktiv i én virksomhed og en finansiel forpligtelse eller et egenkapitalinstrument i en anden virksomhed.

Et finansielt aktiv er ethvert aktiv, der består af:

(a) likvide beholdninger,

(b) en anden virksomheds egenkapitalinstrumenter,

(c) en kontraktlig ret til at:

(i) modtage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver fra en anden virksomhed

eller

(ii) udveksle finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser med en anden virksomhed på potentielt gunstige betingelser for virksomheden

eller

(d) en kontrakt, som skal eller kan afregnes i virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter, og som er:

(i) et ikke-afledt finansielt instrument, for hvilket virksomheden er eller kan blive forpligtet til at modtage et variabelt antal af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter

eller

(ii) et afledt finansielt instrument, som skal eller kan afregnes på anden måde end ved udveksling af et fast beløb i likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver med et bestemt antal af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter. I denne forbindelse omfatter virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter ikke instrumenter, som selv udgør kontrakter vedrørende fremtidig modtagelse eller overdragelse af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter.

En finansiel forpligtelse er enhver forpligtelse, der består af:

(a) en kontraktlig forpligtelse til at:

(i) overdrage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver til en anden virksomhed

eller

(ii) udveksle finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser med en anden virksomhed på potentielt ugunstige betingelser for virksomheden

eller

▼M4

(b) en kontrakt, som skal eller kan afregnes i virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter, og som er:

(i) et ikke-afledt finansielt instrument, for hvilket virksomheden er eller kan blive forpligtet til at overdrage et variabelt antal af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter

eller

(ii) et afledt finansielt instrument, som skal eller kan afregnes på anden måde end ved udveksling af et fast beløb i likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver med et bestemt antal af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter. I denne forbindelse omfatter virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter ikke instrumenter, som selv udgør kontrakter vedrørende fremtidig modtagelse eller overdragelse af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter.

Et egenkapitalinstrument er enhver kontrakt, som repræsenterer en andel af den forskelsværdi, der fremkommer, når man fra alle virksomhedens aktiver trækker alle dens forpligtelser.

Dagsværdi er det beløb, et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse kan indfris til, ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.

12. Nedenstående udtryk defineres i afsnit 9 i IAS 39 og anvendes i denne standard med den i IAS 39 anførte betydning.

— finansielle aktivers eller finansielle forpligtelsers amortiserede kostpris

— finansielle aktiver disponible for salg

— ophør af indregning

— afledt finansielt instrument

— effektiv rentemetode

— finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser til dagsværdi gennem resultatet

— fast aftale

— forventet transaktion

— sikringseffektivitet

— sikret post

— sikringsinstrument

— hold-til-udløb-investeringer

— lån og tilgodehavender

— almindeligt køb eller salg

— transaktionsomkostninger.

13. I denne standard henviser »kontrakt« og »kontraktlig« til en aftale mellem to eller flere parter, der har klare økonomiske konsekvenser, som parterne har ringe eller ingen mulighed for at undgå, normalt fordi aftalen er retskraftig. Kontrakter, og dermed finansielle instrumenter, kan have en række forskellige former og behøver ikke at være skriftlige.

14. I denne standard omfatter »virksomhed« enkeltpersoner, interessentskaber, selskaber, fonde og offentlige institutioner.

PRÆSENTATION

Forpligtelser og egenkapital (jvf. desuden afsnit AG25-AG29)

15. ***Udstederen af et finansielt instrument skal på tidspunktet for den første indregning klassificere instrumentet eller dets enkelte dele som en finansiel forpligtelse, et finansielt aktiv eller et egenkapitalinstrument i overensstemmelse med kontraktens indhold og definitionen på en finansiel forpligtelse, et finansielt aktiv og et egenkapitalinstrument.***

▼M4

16. Når udsteder anvender definitionerne i afsnit 11 for at afgøre, hvorvidt et finansielt instrument er et egenkapitalinstrument frem for en finansiel forpligtelse, skal instrumentet udelukkende anses for et egenkapitalinstrument, hvis både betingelse (a) og (b) nedenfor er opfyldt.

(a) Instrumentet indeholder ikke nogen kontraktlig forpligtelse til at:

(i) overdrage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver til en anden virksomhed

eller

(ii) udveksle finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser med en anden virksomhed på potentielt ugunstige vilkår for udsteder.

(b) Hvis instrumentet skal eller kan afregnes i udsteders egne egenkapitalinstrumenter, er det:

(i) et ikke-afledt finansielt instrument, som ikke indeholder nogen kontraktlig forpligtelse for udsteder til at overdrage et variabelt antal af dennes egne egenkapitalinstrumenter,

eller

(ii) et afledt finansielt instrument, som udelukkende kan afregnes ved, at udsteder udveksler et fast beløb i likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver med et bestemt antal af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter. I denne forbindelse omfatter udsteders egne egenkapitalinstrumenter ikke instrumenter, som selv udgør kontrakter vedrørende fremtidig modtagelse eller overdragelse af udsteders egne egenkapitalinstrumenter.

En kontraktlig forpligtelse, herunder en forpligtelse hidrørende fra et afledt finansielt instrument, som vil eller kan medføre fremtidig modtagelse eller overdragelse af udsteders egne egenkapitalinstrumenter, men som ikke opfylder betingelserne i (a) og (b) ovenfor, er ikke et egenkapitalinstrument.

Ingen kontraktlig forpligtelse til at overdrage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver (afsnit 16(a))

17. Et afgørende træk ved sondringen mellem en finansiel forpligtelse og et egenkapitalinstrument er tilstedeværelsen af en kontraktlig forpligtelse for det finansielle instruments ene part (udsteder) til enten at overdrage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver til den anden part (indehaver) eller at udveksle finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser med indehaveren på potentielt ugunstige vilkår for udsteder. Selvom indehaveren af et egenkapitalinstrument kan være berettiget til at modtage en pro rata-andel af udbytte eller andre udbetalinger af egenkapitalen, er udsteder ikke kontraktligt forpligtet til at foretage sådanne udbetalinger, eftersom det ikke kan kræves, at udsteder overdrager likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver til en anden part.

18. Et finansielt instruments klassifikation i virksomhedens balance bestemmes af instrumentets indhold og ikke af dets juridiske form. Indhold og juridisk form er ofte det samme, men dette er ikke altid tilfældet. Visse finansielle instrumenter har juridisk form af egenkapital, men er forpligtelser af indhold, og andre kan kombinere træk forbundet med egenkapitalinstrumenter og træk forbundet med finansielle forpligtelser. Eksempelvis gælder det, at:

(a) en præferenceaktie, som indeholder en bestemmelse om udsteders tvungne indløsning til et beløb, der enten er fast eller kan opgøres, på et fremtidigt tidspunkt, der enten er fast eller kan opgøres, eller giver indehaveren ret til at kræve, at udsteder indløser instrumentet på eller efter et bestemt tidspunkt til et beløb, der enten er fast eller kan opgøres, er en finansiel forpligtelse.

(b) et finansielt instrument, som giver indehaveren ret til at indløse instrumentet hos udsteder mod likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver (et »indløseligt instrument«), er en finansiel forpligtelse. Dette gælder, selvom den beløbsmæssige størrelse af likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver opgøres på basis af et indeks eller en anden post, som potentielt kan stige eller falde, eller selvom det indløselige instruments juridiske form giver indehaveren ret til en andel af forskelsværdien af udsteders aktiver. Hvis indehaveren har en option på at indløse instrumentet hos udsteder mod likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver, opfylder det indløselige instrument definitionen på en finansiel forpligtelse. Eksempelvis kan investeringsforeninger med tilbagekøbspligt for den udstedende forening, og andre investeringsforeninger og interessentskaber og visse andelsvirksomheder give deres andelshavere eller medlemmer ret til at

▼M4

indløse deres andel i udsteder på et hvilket som helst tidspunkt mod likvide beholdninger svarende til deres forholdsmæssige andel af værdien af udsteders aktiver. Klassifikation som en finansiel forpligtelse udelukker dog ikke brugen af beskrivelser som »indre værdi, der kan henføres til andelshavere« og »ændring i indre værdi, der kan henføres til andelshavere« i årsregnskabet for en virksomhed, der ikke har nogen egenkapital (såsom visse investeringsselskaber og investeringsforeninger, jvf. illustrativt eksempel 7), eller brugen af yderligere oplysninger, som viser, at medlemmernes samlede andele omfatter poster såsom reserver, der opfylder definitionen på egenkapital, og indløselige instrumenter, der ikke gør (jvf. illustrativt eksempel 8).

19. Hvis en virksomhed ikke har en ubetinget ret til at ikke at skulle overdrage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver som indfrielse af en kontraktlig forpligtelse, opfylder forpligtelsen definitionen på en finansiel forpligtelse. Eksempelvis:

(a) en begrænsning af virksomhedens mulighed for at indfri en kontraktlig forpligtelse, eksempelvis manglende adgang til fremmed valuta eller nødvendigheden af at opnå godkendelse for betaling fra myndighederne, ophæver ikke virksomhedens kontraktlige forpligtelse eller indehavers kontraktlige ret i henhold til instrumentet.

(b) en kontraktlig forpligtelse, som er betinget af, at modparten udnytter sin ret til at indløse, er en finansiel forpligtelse, idet virksomheden ikke har en ubetinget ret til ikke at skulle overdrage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver.

20. Et finansielt instrument, som ikke udtrykkeligt indeholder en kontraktlig forpligtelse til at overdrage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver, kan i sine vilkår indeholde en indirekte forpligtelse. Eksempelvis:

(a) et finansielt instrument kan indeholde en ikke-finansiel forpligtelse, som udelukkende skal indfris, hvis virksomheden ikke foretager udbetalinger eller indløser instrumentet. Hvis virksomheden udelukkende kan undgå en overdragelse af likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver ved at indfri den ikke-finansielle forpligtelse, er det finansielle instrument en finansiel forpligtelse.

(b) et finansielt instrument er en finansiel forpligtelse, hvis det indebærer, at virksomheden ved afregningen skal overdrage enten:

(i) likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver

eller

(ii) sine egne aktier, hvis opgjorte værdi væsentligt overstiger værdien af de likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver.

Selvom der ikke påhviler virksomheden nogen udtrykkelig kontraktlig forpligtelse til at overdrage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver, betyder værdien af den alternative mulighed for afregning med aktier, at virksomheden vil afregne i likvide beholdninger. Under alle omstændigheder er indehaveren i realiteten garanteret modtagelse af et beløb, som mindst modsvarer afregning i likvide beholdninger (jvf. afsnit 21).

Afregning i virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter (afsnit 16 (b))

21. En kontrakt er ikke et egenkapitalinstrument, blot fordi det kan medføre modtagelse eller overdragelse af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter. En virksomhed kan have en kontraktlig ret eller forpligtelse til at modtage eller overdrage et antal af sine egne aktier eller en anden form for egenkapitalinstrumenter, som varierer, således at dagsværdien af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter, der skal modtages eller overdrages, svarer til den kontraktlige ret eller forpligtelse. En sådan kontraktlig ret eller forpligtelse kan udgøre et fast beløb eller et beløb, som helt eller delvist svinger som følge af ændringer i en anden variabel end markedskursen på virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter (eksempelvis en rente, en råvarepris eller en kurs på et finansielt instrument). To eksempler herpå er (a) en kontrakt vedrørende overdragelse af et antal af virksomhedens egenkapitalinstrumenter svarende til en værdi af CU100 (*) og (b) en kontrakt vedrørende overdragelse af et antal af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter svarende til værdien af 100 ounce guld. En sådan kontrakt udgør en finansiel forpligtelse for virksomheden, selvom virksomheden skal eller kan indfri den ved overdragelse af sine

(*) I denne standard angives pengebeløb i valutaenheder (»currency units« (CU))

▼M4

egne egenkapitalinstrumenter. Der er ikke tale om et egenkapitalinstrument, idet virksomheden bruger et variabelt antal af sine egne egenkapitalinstrumenter til afregning af kontrakten. Kontrakten repræsenterer således ikke en andel af den forskelsværdi, der fremkommer, når man fra alle virksomhedens aktiver trækker alle dens forpligtelser.

22. En kontrakt, som afregnes af den virksomhed, der (modtager eller) overdrager et fast antal af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter til gengæld for et fast beløb i likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver, er et egenkapitalinstrument. En udstedt aktieoption, som giver modparten ret til at købe et bestemt antal af virksomhedens aktier til en fast kurs eller til en fast hovedstol på en obligation, udgør eksempelvis et egenkapitalinstrument. Ændringer i dagsværdien af en kontrakt hidrørende fra variationer i markedsrenten, som ikke påvirker den beløbsmæssige størrelse af likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver, som skal betales eller modtages, eller antallet af egenkapitalinstrumenter, som skal modtages eller overdrages, ved afregning af kontrakten, udelukker ikke kontrakten fra at være et egenkapitalinstrument. Et eventuelt modtaget vederlag (såsom modtaget overkurs for en solgt option eller warrant på virksomhedens egne aktier) indregnes direkte på egenkapitalen. Et eventuelt betalt vederlag (såsom betalt overkurs for en købt option) indregnes direkte på egenkapitalen. Ændringer i dagsværdien af et egenkapitalinstrument indregnes ikke i årsregnskabet.

23. En kontrakt, som indeholder en forpligtelse, ifølge hvilken en virksomhed skal købe sine egne egenkapitalinstrumenter for likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver, medfører en finansiel forpligtelse for nutidsværdien af indløsningsbeløbet (eksempelvis nutidsværdien af terminstilbagekøbsprisen, optionens udnyttelseskurs eller et andet indløsningsbeløb). Dette gælder også, selvom kontrakten selv er et egenkapitalinstrument. Som eksempel kan nævnes en virksomheds forpligtelse i henhold til en terminskontrakt til at købe sine egne egenkapitalinstrumenter mod likvide beholdninger. Når den finansielle forpligtelse første gang indregnes i henhold til IAS 39, omklassificeres forpligtelsens dagsværdi (nutidsværdien af indløsningsbeløbet) fra egenkapitalen. Derefter måles den finansielle forpligtelse i overensstemmelse med IAS 39. Hvis kontrakten udløber uden overdragelse, omklassificeres den regnskabsmæssige værdi af den finansielle forpligtelse til egenkapitalen. En virksomheds kontraktlige forpligtelse til at købe sine egne egenkapitalinstrumenter medfører en finansiel forpligtelse for nutidsværdien af indløsningsbeløbet, selvom forpligtelsen til at købe er betinget af, at modparten udnytter en ret til at indløse (eksempelvis en solgt put-option, som giver modparten ret til at sælge virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter til virksomheden til en fast pris).

24. En kontrakt, som skal afregnes af den virksomhed, der overdrager eller modtager et fast antal af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter til gengæld for et variabelt beløb i likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver, er et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse. Som eksempel kan nævnes en kontrakt, ifølge hvilken virksomheden skal overdrage 100 af sine egne egenkapitalinstrumenter til gengæld for et beløb i likvide beholdninger, som beregnes, så det modsvarer værdien af 100 ounce guld.

Betingede afregningsbestemmelser

25. Et finansielt instrument kan indeholde krav om, at virksomheden overdrager likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver eller på anden måde afregner instrumentet, således at det ville udgøre en finansiel forpligtelse i tilfælde af, at der indtræffer eller ikke indtræffer usikre fremtidige begivenheder (eller ved udfaldet af usikre omstændigheder), som ikke kan kontrolleres af hverken udsteder eller indehaver af instrumentet, såsom en ændring i et aktieindeks, forbrugerprisindeks, renter eller skattemæssige krav eller udsteders fremtidige omsætning, nettoindtægt eller gæld/egenkapital-forhold. Udsteder af et sådant instrument har ikke nogen ubetinget ret til at ikke at skulle overdrage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver (eller på anden måde afregne instrumentet, således at det ville udgøre en finansiel forpligtelse). Derfor udgør instrumentet en finansiel forpligtelse for udsteder, medmindre:

(a) den del af de betingede afregningsbetingelser, som kunne medføre afregning i likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver (eller på anden måde, således at instrumentet ville udgøre en finansiel forpligtelse), ikke er reelle,

eller

(b) det udelukkende kan kræves, at udsteder afregner forpligtelsen i likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver (eller på anden måde,

▼M4

således at instrumentet ville udgøre en finansiel forpligtelse) i tilfælde af udsteders konkurs.

Muligheder for afregning

26. ***Når et afledt finansielt instrument gør det muligt for den ene part at vælge, hvordan instrumentet skal afregnes (eksempelvis hvis udsteder eller indehaver kan vælge nettoafregning i likvide beholdninger eller ved udveksling af aktier med likvide beholdninger), udgør instrumentet et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse, medmindre alle alternative afregningsmuligheder ville resultere i, at instrumentet var et egenkapitalinstrument.***

27. Som eksempel på et afledt finansielt instrument med alternative afregningsmuligheder, som er en finansiel forpligtelse, kan nævnes en aktieoption, som udsteder kan vælge at nettoafregne i likvide beholdninger eller ved udveksling af egne aktier med likvide beholdninger. Visse kontrakter vedrørende køb eller salg af et ikke-finansielt aktiv til gengæld for virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter ligger ligeledes inden for denne standards anvendelsesområde, idet de enten kan afregnes ved overdragelse af det ikke-finansielle aktiv eller nettoafregnes i likvide beholdninger eller andre finansielle instrumenter (jvf. afsnit 8-10). Sådanne kontrakter er finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser og ikke egenkapitalinstrumenter.

Sammensatte finansielle instrumenter (jvf. desuden afsnit AG30-AG35 og illustrativt eksempel 9-12)

28. ***Udstederen af et ikke-afledt finansielt instrument skal vurdere vilkårene for det finansielle instrument for at afgøre, hvorvidt det både indeholder et forpligtelses- og et egenkapitalelement. Sådanne elementer skal klassificeres separat som finansielle forpligtelser, finansielle aktiver eller egenkapitalinstrumenter i overensstemmelse med afsnit 15.***

29. En virksomhed foretager separat indregning af de enkelte elementer af et finansielt instrument, som (a) skaber en finansiel forpligtelse for virksomheden og (b) giver indehaveren af instrumentet en option på at konvertere instrumentet til et egenkapitalinstrument i virksomheden. En obligation eller et lignende instrument, som indehaver kan konvertere til et bestemt antal ordinære aktier i virksomheden, er eksempelvis et sammensat finansielt instrument. Set fra virksomheden side består et sådant instrument af to elementer: en finansiel forpligtelse (en kontrakt om overdragelse af likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver) og et egenkapitalinstrument (en call-option, som i en specificeret periode giver indehaveren ret til at konvertere instrumentet til et bestemt antal ordinære aktier i virksomheden). Den økonomiske virkning af udstedelse af et sådant instrument er stort set den samme som samtidig udstedelse af et gældsinstrument med klausul om førtidig indfrielse og warrants til tegning af ordinære aktier eller udstedelse af et gældsinstrument med separat aktietegningsret. Ligeledes gælder, at virksomheden i alle tilfælde præsenterer forpligtelser og egenkapitalelementer separat i sin balance.

30. Klassifikationen af et konvertibelt instruments forpligtelses- og egenkapitalelementer revideres ikke som følge af en ændring i sandsynligheden for, at en konverteringsret vil blive udnyttet, selv når udøvelse af konverteringsretten synes at være blevet økonomisk gunstigt for visse indehavere. Indehavere handler ikke altid som forventet, idet eksempelvis de skattemæssige konsekvenser af konverteringen kan være forskellige for de enkelte indehavere. Desuden vil sandsynligheden for konvertering løbende ændres. Virksomhedens kontraktlige forpligtelse til at foretage fremtidige betalinger består, indtil den ophører som følge af konvertering, instrumentets udløb eller en anden transaktion.

31. IAS 39 omhandler måling af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser. Egenkapitalinstrumenter er instrumenter, som repræsenterer en andel af den forskelsværdi, der fremkommer, når man fra alle virksomhedens aktiver trækker alle dens forpligtelser. Når den oprindelige regnskabsmæssige værdi af et sammensat finansielt instrument allokeres til instrumentets egenkapital- og forpligtelseselementer, henføres restværdien til egenkapitalelementet, efter at det beløb, som er opgjort separat for forpligtelseselementet, er trukket fra dagsværdien af instrumentet som helhed. Værdien af eventuelle afledte egenskaber (såsom en call-option), der er indbygget i det sammensatte finansielle instrument ud over egenkapitalelementet (såsom en egenkapitalkonverteringsret), er indeholdt i forpligtelseselementet. Summen af de regnskabsmæssige værdier, som fastsættes for forpligtelses- og egenkapitalelementerne på tidspunktet for første indregning, svarer altid til den dagsværdi, som ville være fastsat for instrumentet som helhed. Der opstår ingen gevinster eller tab som følge af, at første indregning af instrumentets elementer sker separat.

▼M4

32. I henhold til den i afsnit 31 beskrevne fremgangsmåde opgør udsteder af en obligation, som kan konverteres til ordinære aktier, først forpligtelseselementets regnskabsmæssige værdi ved at måle dagsværdien af en tilsvarende forpligtelse (herunder eventuelle indbyggede afledte egenskaber, som ikke er egenkapital), som ikke har et tilknyttet egenkapitalelement. Den regnskabsmæssige værdi af egenkapitalinstrumentet, som er repræsenteret ved retten til at konvertere instrumentet til ordinære aktier, opgøres herefter ved at trække dagsværdien af den finansielle forpligtelse fra dagsværdien af det sammensatte instrument som helhed.

Egne aktier (jvf. desuden afsnit AG36)

33. ***Hvis en virksomhed tilbagekøber sine egne egenkapitalinstrumenter, skal disse instrumenter (»egne aktier«) trækkes fra egenkapitalen. Der skal ikke i resultatet indregnes nogen gevinster eller tab fra køb, salg, udstedelse eller annullering af en virksomheds egne egenkapitalinstrumenter. Sådanne egne aktier kan erhverves og besiddes af virksomheden eller andre virksomheder i koncernen. Betalt eller modtaget vederlag skal indregnes direkte på egenkapitalen.***

34. Den beløbsmæssige størrelse af besiddelser af egne aktier skal oplyses separat enten på balancen eller i noterne i overensstemmelse med IAS 1 *Præsentation af årsregnskaber*. En virksomhed skal give oplysning i overensstemmelse med IAS 24 *Oplysning om nærtstående parter*, såfremt virksomheden tilbagekøber sine egne egenkapitalinstrumenter fra nærtstående parter.

Renter, udbytter, tab og gevinster (jvf. desuden afsnit AG37)

35. ***Renter, udbytter, tab og gevinster vedrørende et finansielt instrument eller et element, som er klassificeret som en finansiel forpligtelse, skal indregnes som indtægt eller omkostning i resultatet. Virksomheden skal indregne udbetaling til indehavere af et egenkapitalinstrument direkte på egenkapitalen efter skat. Transaktionsomkostninger ved en egenkapitaltransaktion, ud over omkostninger ved udstedelse af et egenkapitalinstrument, som direkte kan henføres til overtagelsen af en virksomhed (som regnskabsmæssigt skal behandles i henhold til IAS 22), skal regnskabsmæssigt behandles som et fradrag efter skat i egenkapitalen.***

36. Et finansielt instruments klassifikation som en finansiel forpligtelse eller et egenkapitalinstrument bestemmer, hvorvidt renter, udbytter, tab og gevinster vedrørende dette instrument skal indregnes som indtægter eller omkostninger i resultatet. Således indregnes udbetaling af udbytte på aktier, der fuldt ud indregnes som forpligtelser, som omkostninger på samme måde som renter på en obligation. Tilsvarende indregnes gevinster og tab vedrørende indløsning eller refinansiering af finansielle forpligtelser i resultatet, hvorimod indløsning eller refinansiering af egenkapitalinstrumenter indregnes som egenkapitalbevægelser. Ændringer i dagsværdien for et egenkapitalinstrument indregnes ikke i årsregnskabet.

37. En virksomhed afholder normalt forskellige omkostninger ved udstedelsen eller erhvervelsen af egne egenkapitalinstrumenter. Sådanne omkostninger kan omfatte registrerings- og andre afgifter, honorarer til advokater, revisorer og anden faglig assistance, omkostninger til trykning og stempelafgift. Transaktionsomkostninger ved en egenkapitaltransaktion skal regnskabsmæssigt behandles som et fradrag i egenkapitalen (efter skat), i det omfang disse udgør omkostninger direkte knyttet til egenkapitaltransaktionen, som ellers kunne være undgået. Omkostningerne ved en egenkapitaltransaktion, som opgives, indregnes som en omkostning.

38. Transaktionsomkostninger vedrørende udstedelsen af et sammensat finansielt instrument skal allokeres til instrumentets forpligtelses- og egenkapitalelementer i forhold til allokeringen af provenuet. Transaktionsomkostninger vedrørende mere end én transaktion (eksempelvis omkostninger ved samtidig udbydelse af nogle aktier og børsnotering af andre) allokeres til disse transaktioner på et grundlag, som er rationelt og i overensstemmelse med tilsvarende transaktioner.

39. Transaktionsomkostninger, der regnskabsmæssigt behandles som et fradrag i egenkapitalen i regnskabsåret, skal oplyses separat i henhold til IAS 1 *Præsentation af årsregnskaber*. Tilknyttede indkomstskatter, som er indregnet direkte på egenkapitalen, medtages i den samlede aktuelle og udskudte indkomstskat indregnet på egenkapitalen, som oplyses i henhold til IAS 12 *Indkomstskatter*.

40. Udbytte, som er klassificeret som en omkostning, kan præsenteres i resultatopgørelsen enten sammen med renter på andre forpligtelser eller som en separat post. Ud over kravene i denne standard er oplysning om renter og

▼M4

udbytter underlagt kravene i IAS 1 og IAS 30 *Oplysning i pengeinstitutters og lignende finansielle institutioners årsregnskaber*. I nogle tilfælde er det, på grund af forskellene mellem renter og udbytter med hensyn til eksempelvis skattefradrag, ønskeligt at give separat oplysning om disse i resultatopgørelsen. Oplysning om den skattemæssige virkning skal foretages i overensstemmelse med IAS 12.

41. Gevinster og tab vedrørende ændringer i den regnskabsmæssige værdi af en finansiel forpligtelse indregnes i resultatet som indtægt eller omkostning, selvom disse vedrører et instrument, som indeholder en ret til en andel af forskelsværdien i virksomhedens aktiver til gengæld for likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver (jvf. afsnit 18(b)). I henhold til IAS 1 skal virksomheden præsentere eventuelle gevinster eller tab hidrørende fra efterfølgende måling af et sådant instrument separat i resultatopgørelsen, når dette er relevant for at redegøre for virksomhedens indtjening.

Modregning af et finansielt aktiv og en finansiel forpligtelse (jvf. desuden afsnit AG38 og AG39)

42. ***Et finansielt aktiv og en finansiel forpligtelse skal udelukkende modregnes og nettobeløb udelukkende præsenteres i balancen, når virksomheden:***

(a) aktuelt har en juridisk ret til at modregne de indregnede beløb

og

(b) har til hensigt enten at nettoafregne eller at realisere aktivet og indfri forpligtelsen samtidigt.

Ved den regnskabsmæssige behandling af en overdragelse af et finansielt aktiv, som ikke opfylder kriterierne for ophør af indregning, skal virksomheden ikke modregne det overdragne aktiv og den tilknyttede forpligtelse (jvf. IAS 39, afsnit 36).

43. Denne standard kræver præsentation af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser som nettobeløb, når dette afspejler virksomhedens forventede fremtidige pengestrømme fra indfrielse af to eller flere separate finansielle instrumenter. Når en virksomhed har ret til og til hensigt at modtage eller betale et samlet nettobeløb, har den i realiteten kun et enkelt finansielt aktiv eller en enkel finansiel forpligtelse. I andre tilfælde præsenteres finansielle aktiver og finansielle forpligtelser separat i overensstemmelse med deres egenskaber som ressourcer eller forpligtelser for virksomheden.

44. Modregning af et indregnet finansielt aktiv og en indregnet finansiel forpligtelse og præsentation af nettobeløbet er ikke det samme som ophør af indregning af et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse. Selvom modregning ikke medfører indregning af en gevinst eller et tab, medfører ophør af indregning af et finansielt instrument ikke kun ophør af indregning i balancen af en tidligere indregnet post, men kan ligeledes medføre indregning af en gevinst eller et tab.

45. En ret til modregning er debitors kontraktlige eller anden juridiske ret til at afregne eller på anden måde eliminere hele eller dele af et skyldigt beløb til en kreditor ved at modregne et skyldigt beløb fra denne kreditor. I særlige tilfælde kan en debitor have en juridisk ret til at modregne et skyldigt beløb fra tredjepart i et skyldigt beløb til kreditor, forudsat at der foreligger en aftale mellem de tre parter, som klart fastslår debitors ret til modregning. Idet ret til modregning er en juridisk ret, kan der være forskellige bestemmelser herom i de enkelte jurisdiktioner, og det må fastlægges hvilke love, der finder anvendelse på forholdet mellem parterne.

46. Når der foreligger en eksigibel ret til modregning af et finansielt aktiv og en finansiel forpligtelse, påvirker dette de rettigheder og forpligtelser, der er knyttet til et finansielt aktiv og en finansiel forpligtelse, hvilket kan påvirke en virksomheds kredit- og likviditetsrisici. Dog er eksistensen af retten ikke i sig selv tilstrækkeligt grundlag for modregning. Hvis virksomheden ikke har til hensigt at udnytte retten eller afregne samtidigt, påvirkes beløbet og tidspunktet for virksomhedens fremtidige pengestrømme ikke. Når virksomheden har til hensigt at udnytte retten eller afregne samtidigt, giver præsentation af aktivet og forpligtelsen som nettobeløb en mere hensigtsmæssig afspejling af beløb og tidspunkt for de forventede fremtidige pengestrømme samt af de risici, som er forbundet med pengestrømmene. En hensigt fra en af eller begge parternes side til at nettoafregne, uden at der foreligger en juridisk ret hertil, er ikke tilstrækkelig til at berettige modregning, idet de rettigheder og forpligtelser, som vedrører det enkelte finansielle aktiv og den enkelte finansielle forpligtelse, forbliver uændret.

47. En virksomheds hensigter med hensyn til afregning eller indfrielse af bestemte aktiver og forpligtelser kan være afhængige af dens normale

▼M4

forretningspraksis, finansielle markedskrav eller andre forhold, som kan begrænse virksomhedens evne til at nettoafregne eller afregne samtidigt. Når en virksomhed har ret til modregning, men ikke har til hensigt at nettoafregne eller realisere aktivet og indfri forpligtelsen samtidigt, gives der oplysning om modregningsrettens effekt på virksomhedens kreditrisici i overensstemmelse med afsnit 76.

48. Samtidig afregning af to finansielle instrumenter kan eksempelvis foretages gennem en clearingcentral i et organiseret finansielt marked eller ved en direkte udveksling parterne imellem. I sådanne tilfælde svarer pengestrømmene i realiteten til et samlet nettobeløb, og virksomheden udsættes ikke for nogen kredit- eller likviditetsrisici. I andre tilfælde kan virksomheden afregne to instrumenter ved at modtage og betale separate beløb. Virksomheden udsættes hermed for kreditrisiko forbundet med hele aktivets beløb eller likviditetsrisiko forbundet med hele forpligtelsens beløb. Disse risici kan være væsentlige, selvom de er relativt kortvarige. Derfor behandles realisationen af et finansielt aktiv og indfrielsen af en finansiel forpligtelse udelukkende som værende samtidige, når transaktionerne foretages i samme øjeblik.

49. De i afsnit 42 nævnte betingelser er normalt ikke opfyldt, og modregning er sædvanligvis ikke relevant, når:

(a) flere forskellige finansielle instrumenter anvendes for at opnå et enkelt finansielt instruments egenskaber (et »syntetisk instrument«),

(b) finansielle aktiver og finansielle forpligtelser hidrører fra finansielle instrumenter med den samme primære risiko (eksempelvis aktiver og forpligtelser i en portefølje af terminskontrakter eller andre afledte finansielle instrumenter), men med forskellige modparter,

(c) finansielle eller andre aktiver stilles som sikkerhed for finansielle forpligtelser uden regresret,

(d) finansielle aktiver henlægges af debitor i en fond til indfrielse af en forpligtelse, uden at kreditor har godkendt disse til indfrielse af forpligtelsen (eksempelvis en amortisationsfond),

eller

(e) forpligtelser som følge af begivenheder, der medfører tab, forventes erstattet af tredjepart i kraft af forsikringsdækning.

50. En virksomhed, som foretager en række transaktioner i finansielle instrumenter med en enkelt modpart, kan indgå en rammeaftale om modregning (en »nettingaftale«) med modparten. Sådanne aftaler giver mulighed for en samlet nettoafregning af alle finansielle instrumenter omfattet af aftalen i tilfælde af misligholdelse eller opsigelse af enhver af kontrakterne. Denne type aftaler anvendes ofte af finansielle institutioner som sikkerhed mod tab i tilfælde af konkurs eller andre omstændigheder, som medfører, at modparten ikke kan indfri sine forpligtelser. En nettingaftale skaber normalt en ret til modregning, som udelukkende bliver retskraftig og påvirker realisationen eller indfrielsen af individuelle finansielle aktiver og finansielle forpligtelser som følge af en specificeret misligholdelse eller andre forhold, som ikke forventes at opstå i et normalt forretningsforløb. En nettingaftale giver ikke mulighed for modregning, medmindre begge de i afsnit 42 nævnte kriterier er opfyldt. Når finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, som indgår i en nettingaftale, ikke modregnes, gives der oplysning om aftalens effekt på virksomhedens kreditrisici i overensstemmelse med afsnit 76.

OPLYSNINGER

51. Formålet med de i denne standard krævede oplysninger er at give information, som forbedrer forståelsen af betydningen af finansielle instrumenter for virksomhedens finansielle stilling, indtjening og pengestrømme, og hjælper til at vurdere beløb, tidspunkt og sikkerhed for fremtidige pengestrømme tilknyttet disse instrumenter.

52. Transaktioner med finansielle instrumenter kan medføre, at virksomheden påtager sig en eller flere af de nedenfor beskrevne finansielle risici eller overfører disse til en anden part. De krævede oplysninger hjælper regnskabsbrugere med at vurdere omfanget af de risici, som er forbundet med finansielle instrumenter.

(a) *Markedsrisiko* omfatter tre typer risici:

(i) *valutarisiko* – risikoen for, at et finansielt instruments værdi vil svinge som følge af ændringer i valutakurser.

(ii) *renterisiko for dagsværdi* – risikoen for, at et finansielt instruments værdi vil svinge som følge af ændringer i markedsrenter.

▼M4

(iii) *prisrisiko* – risikoen for, at et finansielt instruments værdi vil svinge som følge af ændringer i markedskurser, uanset om disse ændringer skyldes forhold, der er specifikt knyttet til det enkelte instrument eller udstederen heraf eller til forhold, der påvirker alle de instrumenter, som handles på markedet.

Markedsrisiko omfatter ikke kun muligheden for tab, men også muligheden for gevinster.

(b) *Kreditrisiko* – risikoen for, at et finansielt instruments ene part ikke indfrier en forpligtelse, og dermed påfører den anden part et økonomisk tab.

(c) *Likviditetsrisiko* (også benævnt *finansieringsrisiko*) – risikoen for, at virksomheden vil have vanskeligt ved at fremskaffe tilstrækkelige midler til at imødekomme forpligtelser i forbindelse med finansielle instrumenter. Likviditetsrisiko kan forekomme som følge af, at det ikke er muligt at sælge et finansielt aktiv hurtigt til en pris tæt på dets dagsværdi.

(d) *Renterisiko for pengestrømme* – risikoen for, at et finansielt instruments fremtidige pengestrømme vil svinge som følge af ændringer i markedsrenter. Eksempelvis kan sådanne udsving for et variabelt forrentet gældsinstrument medføre en ændring i det finansielle instruments effektive rente, normalt uden en tilsvarende ændring i dets dagsværdi.

Format, placering og kategorier af finansielle instrumenter

53. Denne standard foreskriver hverken formatet eller placeringen i årsregnskabet af de krævede oplysninger. I det omfang de krævede oplysninger præsenteres i selve årsregnskabet, er det ikke nødvendigt at gentage disse i noterne til årsregnskabet. Oplysningerne kan omfatte en kombination af informationer af såvel verbal som numerisk karakter, alt efter hvad der er relevant ud fra instrumenternes art og deres relative betydning for virksomheden.

54. Beslutningen om, hvor detaljerede oplysningerne om de enkelte finansielle instrumenter skal være, skal foretages ud fra en skønsmæssig vurdering under hensyntagen til disse instrumenters relative betydning. Det er nødvendigt at finde en balancegang mellem overfyldte årsregnskaber med for mange detaljer, som ikke vil være til hjælp for regnskabsbrugere, og utydeliggørelse af vigtige oplysninger som følge af, at for mange oplysninger sammendrages. Når virksomheden eksempelvis er part i et stort antal finansielle instrumenter med samme egenskaber, og ingen af kontrakterne i sig selv er væsentlige, er det hensigtsmæssigt at sammenfatte de enkelte kategorier af instrumenter. På den anden side kan det være vigtigt at give oplysninger om et enkelt instrument, når dette instrument eksempelvis er en væsentlig del af virksomhedens kapitalstruktur.

55. Virksomhedens ledelse opdeler finansielle instrumenter i kategorier, som er relevante for de krævede oplysninger, under hensyntagen til instrumenternes egenskaber og det anvendte målingsgrundlag. Generelt foretages kategorisering ud fra en sondring mellem poster, som måles til kostpris eller amortiseret kostpris, og poster, som måles til dagsværdi. Der gives tilstrækkelige oplysninger til at muliggøre en afstemning til de relevante balanceposter. Når en virksomhed har indgået finansielle instrumenter, som ikke ligger inden for denne standards anvendelsesområde, udgør disse instrumenter en eller flere kategorier af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, som er separate i forhold til de instrumenter, som ligger inden for denne standards anvendelsesområde. Oplysninger om disse finansielle instrumenter er omfattet af andre regnskabsstandarder (IFRS).

Risikostyringspolitik og sikringsaktiviteter

56. ***Virksomheden skal beskrive sine formål med og politikker for finansiel risikostyring, herunder sin politik med hensyn til sikring af hver hovedtype af forventede transaktioner, hvor sikring anvendes.***

57. Foruden specifikke oplysninger om bestemte mellemværender og transaktioner vedrørende finansielle instrumenter skal virksomheder redegøre for omfanget af anvendelsen af finansielle instrumenter, de dermed forbundne risici samt deres forretningsmæssige formål. En redegørelse for ledelsens politik med hensyn til styring af de risici, der er forbundet med finansielle instrumenter, omfatter eksempelvis afdækning af risici, undgåelse af unødig koncentration af risici samt krav om sikkerhedsstillelse for at mindske kreditrisici. Denne redegørelse giver en yderligere værdifuld indsigt, som er uafhængig af specifikke instrumenter, der besiddes eller er udestående på et givent tidspunkt.

▼M4

58. ***En virksomhed skal give separat oplysning om følgende for klassificerede sikringer af henholdsvis dagsværdi, pengestrømme og nettoinvesteringer i en udenlandsk virksomhed (som defineret i IAS 39):***

(a) en beskrivelse af sikringen,

(b) en beskrivelse af de finansielle instrumenter, der er klassificeret som sikringsinstrumenter, og deres dagsværdi på balancedagen,

(c) arten af de afdækkede risici

og

(d) ved sikring af pengestrømme, de perioder, hvor pengestrømmene forventes at finde sted, hvornår de forventes medtaget i opgørelsen af resultatet samt en beskrivelse af eventuelle forventede transaktioner, som tidligere har været regnskabsmæssigt behandlet som sikring, men som ikke længere forventes at finde sted.

59. ***Hvis en gevinst eller et tab på et sikringsinstrument i en sikring af pengestrømme er indregnet direkte på egenkapitalen gennem egenkapitalopgørelsen, skal virksomheden oplyse om:***

(a) det beløb, der er indregnet på egenkapitalen i regnskabsåret,

(b) det beløb, der er fjernet fra egenkapitalen og medtaget i årets resultat,

og

(c) det beløb, der er fjernet fra egenkapitalen i regnskabsåret og medtaget i den første måling af kostpris eller anden regnskabsmæssig værdi af et ikke-finansielt aktiv eller en ikke-finansiel forpligtelse ved en sikret forventet fremtidig transaktion, som anses for højst sandsynlig.

Betingelser, vilkår og anvendt regnskabspraksis

60. ***Virksomheder skal for hver kategori af finansielle aktiver, finansielle forpligtelser og egenkapitalinstrumenter give oplysning om:***

(a) omfanget og arten af finansielle instrumenter, herunder væsentlige vilkår, som kan påvirke beløb, tidspunkt og sikkerhed for fremtidige pengestrømme,

og

(b) anvendt regnskabspraksis og metoder, herunder anvendte indregningskriterier og målingsgrundlag.

61. ***Som en del af oplysningerne om en virksomheds anvendte regnskabspraksis skal det fremgå for hver kategori af finansielle aktiver, hvorvidt almindelige køb og salg af finansielle aktiver regnskabsmæssigt behandles på handelsdatoen eller afregningsdatoen (jvf. afsnit 38 i IAS 39).***

62. De kontraktlige vilkår for finansielle instrumenter påvirker beløbet, tidspunktet og sikkerheden for fremtidige ind- og udbetalinger til og fra instrumentets parter. Når finansielle instrumenter enten separat eller som kategori er væsentlige for en virksomheds finansielle stilling eller dens fremtidige driftsresultat, gives der oplysning om vilkårene. Hvis intet enkelt instrument i sig selv er væsentligt for virksomhedens fremtidige pengestrømme, beskrives de vigtigste egenskaber for instrumenterne for de relevante grupperinger af ensartede instrumenter.

63. Når finansielle instrumenter, som besiddes eller udstedes af en virksomhed, enten separat eller som kategori, potentielt udsætter virksomheden i væsentlig grad for de risici, der er beskrevet i afsnit 52, er det nødvendigt at give oplysning om følgende vilkår:

(a) hovedstol, nominel eller tilsvarende værdi, som for visse afledte finansielle instrumenter, såsom renteswaps, kan være det beløb (omtalt som den beregningsmæssige hovedstol), hvorpå fremtidige betalinger baseres,

(b) udløbstidspunkt,

(c) mulighed for afregning før udløb, som foreligger for en af instrumentets parter, herunder tidsrummet eller tidspunktet for udnyttelsen af denne mulighed samt udnyttelseskursen eller -kurserne,

(d) mulighed, som foreligger for en af instrumentets parter, for at konvertere instrumentet til eller udveksle det med et andet finansielt instrument, et andet aktiv eller en anden forpligtelse, herunder

▼M4

tidsrummet eller tidspunktet for udnyttelsen af denne mulighed samt konverterings- eller udvekslingsforholdet,

(e) beløbet og tidspunktet for planlagte fremtidige ind- og udbetalinger af instrumentets hovedstol, herunder afdrag, amortisationsfonde eller lignende bestemmelser,

(f) angivet sats eller beløb for renter, udbytte eller andet periodisk afkast af hovedstol samt betalingstidspunkter,

(g) sikkerhed modtaget vedrørende et finansielt aktiv eller stillet vedrørende en finansiel forpligtelse,

(h) den valuta i hvilken ind- eller udbetalinger skal ske for instrumenter, hvor pengestrømme angives i en anden valuta end virksomhedens funktionelle valuta,

(i) de informationer, der er beskrevet i (a)-(h), for det instrument, der anskaffes ved en udveksling i tilfælde, hvor et instrument giver mulighed for en sådan udveksling,

og

(j) betingelser for instrumentet eller andre tilknyttede vilkår, som, hvis de overskrides, væsentligt vil ændre andre betingelser (eksempelvis betingelser for det maksimale gæld/egenkapital-forhold vedrørende en obligation, der, hvis de overskrides, vil medføre, at obligationens hovedstol forfalder straks).

64. Når præsentation af et finansielt instrument i balancen afviger fra instrumentets juridiske form, er det ønskeligt, at virksomheden i noterne til årsregnskabet redegør for instrumentets art.

65. Nytteværdien af oplysninger om omfanget og arten af finansielle instrumenter øges, når de fremhæver en eventuel sammenhæng mellem de enkelte instrumenter, som i væsentlig grad kan påvirke beløb, tidspunkt og sikkerhed for en virksomheds fremtidige pengestrømme. Eksempelvis kan det være vigtigt at give oplysning om sikringsforhold, eksempelvis når virksomheden har en aktieposition, hvorpå den har købt en put-option. Regnskabsbrugere kan i nogle tilfælde se, hvorvidt den indbyrdes sammenhæng mellem aktiver og forpligtelser ændrer virksomhedens risici, ud fra oplysninger svarende til de i afsnit 63 beskrevne, men i andre tilfælde er det nødvendigt at give yderligere oplysninger.

▼M9

66. I overensstemmelse med IAS 1 skal virksomheder give oplysning om væsentlig regnskabspraksis, herunder både den generelle anvendte praksis og metoden for anvendelse af denne praksis på transaktioner, andre begivenheder og forhold i virksomheden. For finansielle instrumenter omfatter sådanne oplysninger:

(a) kriterierne for, hvornår finansielle aktiver og finansielle forpligtelser skal indregnes, og hvornår der skal ske ophør af indregning,

(b) målingsgrundlag for finansielle aktiver og forpligtelser på tidspunktet for første indregning og efterfølgende,

(c) grundlaget for indregning og måling af indtægter og omkostninger hidrørende fra finansielle aktiver og finansielle forpligtelser,

(d) for finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser klassificeret som til dagsværdi gennem resultatet:

(i) kriterierne for denne klassifikation af sådanne finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser på tidspunktet for første indregning.

(ii) hvordan virksomheden har opfyldt betingelserne i afsnit 9, 11A eller 12 i IAS 39 for denne klassifikation. For instrumenter, der er klassificeret i overensstemmelse med afsnit 9(b)(i) i IAS 39, skal oplysningerne indeholde en beskrivelse af de forhold, der ligger til grund for den målings- eller indregningsuoverensstemmelse, der ellers ville opstå. For instrumenter, der er klassificeret i overensstemmelse med afsnit 9(b)(ii) i IAS 39, skal oplysningerne indeholde en beskrivelse af, hvordan klassifikationen som til dagsværdi gennem resultatet stemmer overens med virksomhedens dokumenterede risikostyrings- eller investeringsstrategi.

(iii) arten af de finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, som virksomheden har klassificeret som til dagsværdi gennem resultatet.

▼M4

Renterisiko

67. ***Virksomheder skal for hver kategori af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser give oplysning om den dermed forbundne renterisiko, herunder:***

(a) rentetilpasnings- eller udløbstidspunktet, afhængig af hvilket der indtræffer først,

og

(b) effektive rentesatser, hvis dette er relevant.

68. Virksomheden giver oplysning om sin følsomhed over for virkningen af fremtidige ændringer i det gældende renteniveau. Ændringer i markedsrenter har en direkte virkning på de kontraktligt fastlagte pengestrømme forbundet med visse finansielle aktiver og finansielle forpligtelser (renterisiko for pengestrømme) og på dagsværdien af andre (renterisiko for dagsværdi).

69. Information om udløbstidspunkt (eller rentetilpasningstidspunkt, hvis disse kommer forud herfor) indikerer, hvor længe renten er fast, og information om den effektive rente indikerer det niveau, renten er fastsat på. Sådanne oplysninger giver regnskabsbrugere et grundlag for at bedømme en virksomheds renterisiko for dagsværdi og dermed muligheden for gevinster eller tab. For instrumenter, som før udløb tilpasses til en markedsrente, er det vigtigere til dette formål at oplyse om perioden indtil næste rentetilpasning end om restløbetiden.

70. Som supplement til information om kontraktlige rentetilpasnings- og udløbstidspunkter kan virksomheden vælge at oplyse om forventede rentetilpasnings- eller udløbstidspunkter, når disse afviger væsentligt fra de kontraktligt aftalte tidspunkter. Sådanne oplysninger kan eksempelvis være specielt relevante, når virksomheden er i stand til med rimelig pålidelighed at forudsige den beløbsmæssige størrelse af fastforrentede prioritetslån, som vil blive tilbagebetalt inden udløb, og virksomheden anvender disse oplysninger som grundlag for renterisikostyring. Herunder oplyses om, at oplysningerne er baseret på ledelsens forventninger til fremtidige begivenheder, og der redegøres for de anvendte forudsætninger om rentetilpasnings- eller udløbstidspunkter, samt hvordan disse forudsætninger afviger fra de kontraktligt aftalte tidspunkter.

71. En virksomhed angiver, hvilke af dens finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, der:

(a) er udsat for en renterisiko for dagsværdien, eksempelvis fastforrentede finansielle aktiver og finansielle forpligtelser,

(b) er udsat for en renterisiko for pengestrømme, eksempelvis variabelt forrentede finansielle aktiver og forpligtelser, som tilpasses i takt med, at markedsrenten ændres,

og

(c) ikke direkte er udsat for renterisiko, eksempelvis visse investeringer i egenkapitalinstrumenter.

72. Kravet i afsnit 67(b) finder anvendelse på obligationer, gældsbreve, lån og lignende finansielle instrumenter, som omfatter fremtidige betalinger, der skaber et afkast til indehaveren og en omkostning for udstederen, som afspejler den tidsmæssige værdi af penge. Kravet finder ikke anvendelse på finansielle instrumenter såsom investeringer i egenkapitalinstrumenter og afledte finansielle instrumenter, hvor det ikke er muligt at beregne en effektiv rente. Selvom instrumenter som eksempelvis afledte renteinstrumenter (herunder swap-kontrakter, terminskontrakter og optioner) udsættes for dagsværdi- eller pengestrømsrisiko som følge af ændringer i markedsrenter, er det ikke nødvendigt at oplyse om den effektive rente. Ved oplysning om den effektive rente giver virksomheden dog oplysning om virkningen af sikringstransaktioner, eksempelvis renteswaps, på renterisikoen.

73. En virksomhed kan blive udsat for renterisici som følge af en transaktion, som ikke medfører indregning af et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse i balancen. I sådanne tilfælde giver virksomheden oplysninger, som gør det muligt for regnskabsbrugere at forstå arten og omfanget af virksomhedens renterisiko. Hvis en virksomhed eksempelvis har en forpligtelse til at udlåne midler til en fast rente, omfatter oplysningerne normalt hovedstol, rentesats og løbetid for det beløb, som skal udlånes, samt de væsentlige betingelser for den transaktion, som medfører en renterisiko.

74. En virksomheds forretningsområde og omfanget af dens handel med finansielle instrumenter afgør, hvorvidt oplysninger om renterisiko

▼M4

præsenteres i beskrivende tekst, i tabelform eller en kombination af disse to. Når virksomheden besidder et antal forskellige finansielle instrumenter, som indebærer renterisici for dagsværdi eller pengestrømme, kan den anvende en eller flere af følgende fremgangsmåder for præsentation af oplysninger:

(a) Den regnskabsmæssige værdi af finansielle instrumenter, som indebærer renterisici, kan præsenteres i tabelform, opdelt efter instrumenter, som aftalemæssigt udløber eller rentetilpasses i følgende perioder efter balancedagen:

(i) efter et år eller derunder,

(ii) efter mere end et år, men ikke mere end to år,

(iii) efter mere end to år, men ikke mere end tre år,

(iv) efter mere end tre år, men ikke mere end fire år,

(v) efter mere end fire år, men ikke mere end fem år

og

(vi) efter mere end 5 år.

(b) Når virksomhedens indtjening påvirkes væsentligt af omfanget af renterisici eller ændringer heraf, er det ønskeligt med mere detaljerede oplysninger. Virksomheder såsom pengeinstitutter kan eksempelvis præsentere en separat opdeling af den regnskabsmæssige værdi af finansielle instrumenter, som aftalemæssigt udløber eller rentetilpasses:

(i) efter 1 måned fra balancedagen eller derunder,

(ii) efter mere end 1 måned, men ikke mere end 3 måneder fra balancedagen

og

(iii) efter mere end 3 måneder, men ikke mere end 12 måneder fra balancedagen.

(c) Virksomheder kan ligeledes angive renterisiko for pengestrømme i en tabel, som viser den samlede regnskabsmæssige værdi af forskellige kategorier af variabelt forrentede finansielle aktiver og forpligtelser, opdelt på restløbetider.

(d) Oplysninger om rentesatser kan præsenteres for de enkelte finansielle instrumenter. Alternativt præsenteres vejede gennemsnitlige satser eller et interval af satser for hver kategori af finansielle instrumenter. Virksomheden kan opdele instrumenter i forskellig valuta eller med væsentligt forskellige kreditrisici i separate kategorier, når disse faktorer giver instrumenterne væsentligt forskellige effektive rentesatser.

75. I visse tilfælde kan virksomheden give nyttig information om sin renterisiko ved at angive virkningen af en hypotetisk ændring i markedsrenten på dagsværdien af virksomhedens finansielle instrumenter og på det fremtidige resultat og fremtidige pengestrømme. Sådan information kan eksempelvis baseres på en antaget ændring på 1 procentpoint (100 basispoint) i markedsrenten på balancedagen. Virkningen af ændringer i renten omfatter ændringer i renteindtægter og -omkostninger vedrørende variabelt forrentede finansielle instrumenter samt gevinster eller tab som følge af ændringer i dagsværdien af fastforrentede instrumenter. Den præsenterede renteføl somhed kan begrænses til den direkte virkning af en renteændring på de rentebærende finansielle instrumenter indregnet på balancedagen, idet den indirekte virkning af en renteændring på de finansielle markeder og de enkelte virksomheder normalt ikke kan skønnes pålideligt. Når der gives oplysning om virksomhedens følsomhed over for renteændringer, angiver virksomheden grundlaget for udarbejdelsen af oplysningerne, herunder væsentlige forudsætninger.

Kreditrisiko

76. ***Virksomheder skal for hver kategori af finansielle aktiver og andre kreditrisici give oplysning om den dermed forbundne kreditrisiko, herunder:***

(a) det beløb, som bedst udtrykker den maksimale kreditrisiko på balancedagen, uden hensyntagen til dagsværdien af en eventuel sikkerhedsstillelse, hvis andre parter ikke opfylder deres forpligtelser i henhold til finansielle instrumenter

og

(b) væsentlige koncentrationer af kreditrisici.

▼M4

77. Virksomheder giver oplysning om kreditrisiko for at gøre det muligt for regnskabsbrugere at vurdere, i hvor høj grad en modparts manglende indfrielse af en forpligtelse kan reducere fremtidige pengestrømme til virksomheden fra finansielle aktiver, som indregnes på balancedagen, eller kræve pengestrømme fra andre kreditrisici (såsom et afledt kreditinstrument eller en udstedt garanti for forpligtelserne fra en tredjepart). Sådan manglende indfrielse medfører et tab, som indregnes i virksomhedens resultat. Afsnit 76 kræver ikke, at virksomheden vurderer sandsynligheden for fremtidige tab.

78. Formålet med at give oplysning om beløb, som er udsat for kreditrisiko, uden at tage hensyn til mulig genindvinding ved realisationen af sikkerhed (»en virksomheds maksimale kreditrisiko«), er:

(a) at give regnskabsbrugere et ensartet mål for det beløb, som er udsat for kreditrisici, for finansielle aktiver og andre kreditrisici,

og

(b) at tage højde for muligheden for, at den maksimale tabsrisiko kan afvige fra den regnskabsmæssige værdi af et finansielt aktiv indregnet på balancedagen.

79. For finansielle aktiver, som er udsat for kreditrisici, repræsenterer den regnskabsmæssige værdi af aktiverne i balancen fratrukket hensættelser til tab normalt det beløb, som er udsat for kreditrisici. Med hensyn til eksempelvis renteswaps indregnet til dagsværdi er det maksimale tab på balancedagen normalt den regnskabsmæssige værdi, idet den repræsenterer prisen, opgjort til aktuelle markedssatser, til genanskaffelse af swapkontrakten i tilfælde af misligholdelse af aftalen. I sådanne tilfælde er det ikke nødvendigt med supplerende oplysninger, ud over de i balancen givne. På den anden side kan en virksomheds maksimale tab på visse finansielle instrumenter afvige væsentligt fra disses regnskabsmæssige værdi og fra andre oplyste beløb, som eksempelvis dagsværdi eller pålydende værdi. I sådanne tilfælde er supplerende oplysninger nødvendige for at opfylde kravene i afsnit 76(a).

80. Et finansielt aktiv med en juridisk ret til modregning i en finansiel forpligtelse præsenteres ikke netto i balancen efter fradrag af forpligtelsen, medmindre der nettoafregnes eller indfries samtidigt. Dog oplyser virksomheden om tilstedeværelsen af den juridiske ret til modregning i forbindelse med oplysning i overensstemmelse med afsnit 76. Når virksomheden eksempelvis skal modtage salgsprovenu fra realisationen af et finansielt aktiv før indfrielsen af en finansiel forpligtelse, som beløbsmæssigt svarer til eller er større end aktivet, og virksomheden har en juridisk ret til modregning i forpligtelsen, har virksomheden mulighed for at udnytte retten til modregning for at undgå afholdelsen af et tab i tilfælde af modpartens manglende indfrielse. Men hvis virksomheden reagerer, eller sandsynligvis vil reagere, på misligholdelsen ved at forlænge det finansielle aktivs løbetid, vil virksomheden være udsat for kreditrisiko, hvis de ændrede betingelser medfører, at opkrævning af salgsprovenuet forventes udskudt til efter det tidspunkt, hvor forpligtelsen skal indfries. For at informere regnskabsbrugere om, i hvor stort omfang kreditrisikoen på et givent tidspunkt er blevet reduceret, giver virksomheden oplysning om tilstedeværelsen og virkningen af retten til modregning, når det finansielle aktiv forventes modtaget i overensstemmelse med dets betingelser. Når der foreligger en ret til modregning i en finansiel forpligtelse, og denne skal indfries før det finansielle aktiv, udsættes virksomheden for kreditrisiko på aktivets fulde regnskabsmæssige værdi ved modpartens misligholdelse af aftalen, efter at forpligtelsen er blevet indfriet.

81. Virksomheden kan have indgået en eller flere nettingaftaler for at mindske sine kredittab, men disse opfylder ikke kriterierne for modregning. Når en nettingaftale væsentligt reducerer kreditrisikoen på finansielle aktiver, som ikke er modregnet i finansielle forpligtelser hos den samme modpart, giver virksomheden supplerende oplysninger om aftalens virkning. Sådanne oplysninger indikerer, at:

(a) kreditrisikoen på finansielle aktiver, der er tilknyttet en nettingaftale udelukkende elimineres, i det omfang finansielle forpligtelser over for samme modpart vil blive indfriet, efter at aktiverne er realiseret,

og at

(b) omfanget af reduktionen af den samlede kreditrisiko gennem en nettingaftale kan ændres væsentligt kort tid efter balancedagen, idet risikoen påvirkes af hver enkelt transaktion, der er underlagt aftalen.

▼M4

Det er ligeledes ønskeligt, at virksomheden giver oplysning om de betingelser i nettingaftalerne, som bestemmer, i hvilket omfang kreditrisikoen er reduceret.

82. En virksomhed kan blive udsat for renterisici som følge af en transaktion, der ikke medfører indregning af et finansielt aktiv i balancen, som eksempelvis en finansiel garanti eller en afledt kreditkontrakt. Garantistillelse for en anden parts forpligtelse skaber en forpligtelse og udsætter garanten for en kreditrisiko, som skal tages i betragtning i forbindelse med de i afsnit 76 krævede oplysninger.

83. Der gives oplysning om koncentrationer af kreditrisici, når disse ikke fremgår af andre oplysninger om virksomhedens art og finansielle stilling, og de medfører en væsentlig risiko for tab som følge af andre parters misligholdelse. En identifikation af sådanne koncentrationer af risici beror på ledelsens vurdering, idet virksomhedens og dens debitorers forhold tages i betragtning. IAS 14 *Præsentation af segmentoplysninger* giver vejledning om identifikationen af aktivitetssegmenter og geografiske segmenter, hvor koncentrationer af kreditrisici kan opstå.

84. Koncentrationer af kreditrisici kan opstå over for en enkelt debitor eller en gruppe af debitorer med så ensartede karakteristika, at deres evne til at indfri deres forpligtelser forventes at blive påvirket ensartet af ændringer i økonomiske eller andre forhold. Blandt de egenskaber, som kan skabe koncentrationer af risici, er arten af debitorernes aktiviteter, eksempelvis deres branche, det geografiske område, hvor aktiviteterne finder sted, og kreditværdigheden af en gruppe af låntagere. Eksempelvis vil en producent af udstyr til olie- og gasindustrien normalt have tilgodehavender fra salg af sine produkter, hvor risikoen for manglende betaling heraf påvirkes af økonomiske ændringer i olie- og gasindustrien. Et pengeinstitut, som normalt foretager udlån på internationalt plan, kan have mange udestående lån til mindre udviklede lande, og pengeinstituttets evne til at inddrive disse lån kan påvirkes ugunstigt af regionale økonomiske forhold.

85. Oplysning om koncentrationer af kreditrisici omfatter en beskrivelse af fælles karakteristika for hver koncentration og den maksimale kreditrisiko, der er forbundet med alle finansielle aktiver med disse karakteristika.

Dagsværdi

86. ***En virksomhed skal, med undtagelse af bestemmelserne i afsnit 90, for hver kategori af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser oplyse dagsværdien for den pågældende kategori af aktiver og forpligtelser på en måde, som muliggør sammenligning med den tilsvarende regnskabsmæssige værdi i balancen. (IAS 39 giver vejledning om opgørelse af dagsværdien.)***

87. Oplysninger om dagsværdi anvendes ofte, når virksomhedens generelle finansielle stilling skal opgøres, eller der skal træffes beslutninger om enkelte finansielle instrumenter. De er ligeledes relevante for mange af de beslutninger, som regnskabsbrugere træffer, idet de i mange tilfælde afspejler de finansielle markeders vurdering af nutidsværdien af de forventede fremtidige pengestrømme, der er tilknyttet et instrument. Oplysninger om dagsværdi giver mulighed for at sammenligne finansielle instrumenter med stort set de samme økonomiske karakteristika, uanset årsagen til besiddelsen af disse og tidspunktet for, hvornår de er udstedt eller anskaffet og af hvem. Dagsværdien giver et neutralt grundlag for en vurdering af ledelsens styring, idet den giver oplysning om virkningen af dens beslutninger om at købe, sælge eller besidde finansielle aktiver og om at påtage sig, opretholde eller indfri finansielle forpligtelser. Når virksomheden ikke måler et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse i balancen til dagsværdi, skal den give supplerende oplysninger om dagsværdien.

88. For finansielle instrumenter såsom kortfristede tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser og leverandørforpligtelser kræves der ikke oplysning om dagsværdi, når den regnskabsmæssige værdi udgør en rimelig tilnærmelse af dagsværdien.

89. Ved oplysning af dagsværdi foretager virksomheden en kategorisering af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser og modregner udelukkende disse i det omfang, deres regnskabsmæssige værdi modregnes i balancen.

90. ***Hvis investeringer i unoterede egenkapitalinstrumenter eller dermed forbundne afledte finansielle instrumenter måles til kostpris i henhold til IAS 39, fordi deres dagsværdi ikke kan måles pålideligt, skal dette oplyses sammen med en beskrivelse af de finansielle instrumenter, deres regnskabsmæssige værdi, en redegørelse for, hvorfor dagsværdien ikke kan måles pålideligt, og om muligt det interval af skøn, som dagsværdien højst sandsynligt vil ligge inden for. Ved salg af finansielle aktiver, hvis***

▼M4

dagsværdi ikke tidligere har kunnet måles pålideligt, gives der desuden oplysning om dette, samt om den regnskabsmæssige værdi af sådanne finansielle aktiver på salgstidspunktet og den beløbsmæssige størrelse af indregnede gevinster eller tab.

91. Hvis investeringer i unoterede egenkapitalinstrumenter eller dermed forbundne afledte finansielle instrumenter måles til kostpris i henhold til IAS 39, fordi deres dagsværdi ikke kan måles pålideligt, stilles der ingen krav om de i afsnit 86 og 92 anførte oplysninger om dagsværdi. I stedet gives der oplysninger, som skal gøre det muligt for regnskabsbrugere selv at vurdere, om der er forskel på den regnskabsmæssige værdi og dagsværdien af de finansielle aktiver og finansielle forpligtelser. Ud over en redegørelse for de primære karakteristika, som har betydning for de finansielle instrumenters værdi, samt årsagen til udeladelsen af oplysninger om dagsværdi, skal der gives oplysning om markedet for instrumenterne. I nogle tilfælde kan vilkårene for instrumenterne, som oplyses i overensstemmelse med afsnit 60, give tilstrækkelig information. Når der er et rimeligt grundlag herfor, kan ledelsen kommentere forholdet mellem dagsværdien og den regnskabsmæssige værdi af finansielle aktiver og forpligtelser, hvor det ikke er muligt at opgøre dagsværdien pålideligt.

92. ***En virksomhed skal oplyse:***

(a) anvendte metoder og væsentlige forudsætninger, som er lagt til grund ved opgørelsen af dagsværdien af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser separat for væsentlige kategorier af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser. (Afsnit 55 giver vejledning om opgørelse af kategorier af finansielle aktiver.)

(b) hvorvidt dagsværdien af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser helt eller delvist opgøres direkte i forhold til en officiel markedskurs på et aktivt marked eller på basis af skøn ved anvendelse af en værdiansættelsesmetode (jvf. IAS 39, afsnit AG71-AG79.)

(c) hvorvidt virksomhedens årsregnskab omfatter finansielle instrumenter, som måles til en dagsværdi, der helt eller delvist opgøres ved anvendelse af en værdiansættelsesmetode, som er baseret på forudsætninger, der ikke understøttes af observerede markedskurser eller –renter. Hvis en ændring af en sådan forudsætning til et rimeligt sandsynligt alternativ ville medføre en væsentligt anderledes dagsværdi, skal virksomheden angive dette og oplyse om den virkning, som et interval af rimeligt sandsynlige alternative forudsætninger vil have på dagsværdien. I den forbindelse skal væsentlighed vurderes med hensyn til resultatet og samlede aktiver eller samlede forpligtelser.

(d) den samlede ændring i dagsværdi baseret på et skøn ved anvendelse af en værdiansættelsesmetode, som er indregnet i resultatet i regnskabsåret.

93. Oplysning om dagsværdien omfatter oplysning om den anvendte metode til opgørelse af dagsværdi og væsentlige forudsætninger, der er lagt til grund i forbindelse med denne metode. Eksempelvis skal virksomheden oplyse om de forudsætninger, der knytter sig til forudbetalingssatser, skønnede kredittab og rente- eller diskonteringssatser, såfremt disse er væsentlige.

Andre oplysninger

Ophør af indregning

94. ***(a) En virksomhed kan enten have overdraget et finansielt aktiv (jvf. afsnit 18 i IAS 39) eller indgået en aftale af den type, der beskrives i afsnit 19 i IAS 39, på en sådan måde, at kriterierne for en overdragelse af et finansielt aktiv ikke er opfyldt. Hvis virksomheden enten fortsætter med at indregne samtlige aktiver eller fortsætter med at indregne aktiver i det omfang, virksomheden fortsat har et engagement (jvf. IAS 39, afsnit 29 og 30), skal virksomheden for hver kategori af finansielle aktiver oplyse:***

(i) aktivernes art,

(ii) arten af risici og afkast i forbindelse med ejendomsretten, som virksomheden fortsat er udsat for,

(iii) hvis virksomheden fortsætter med at indregne samtlige aktiver, den regnskabsmæssige værdi af aktivet og den dermed forbundne forpligtelse

og

▼M4

(iv) hvis virksomheden fortsætter med at indregne aktivet i det omfang, den fortsat har et engagement, aktivets samlede værdi, værdien af det aktiv, virksomheden fortsætter med at indregne, og den regnskabsmæssige værdi af den forpligtelse, der er forbundet hermed.

Sikkerhed

94. *(b) En virksomhed skal oplyse om den regnskabsmæssige værdi af finansielle aktiver, der stilles som sikkerhed for forpligtelser, den regnskabsmæssige værdi af finansielle aktiver, der stilles som sikkerhed for betingede forpligtelser og (i overensstemmelse med afsnit 60(a) og 63(g)) alle væsentlige vilkår tilknyttet aktiver, der stilles som sikkerhed.*

(c) Hvis en virksomhed har accepteret pant, som virksomheden kan sælge eller genpantsætte uanset misligholdelse fra pantets indehaver, skal den oplyse:

(i) dagsværdien af det accepterede pant (finansielle eller ikke-finansielle aktiver),

(ii) dagsværdien af pant, som virksomheden på denne måde har solgt eller genpantsat, og hvorvidt virksomheden er forpligtet til at levere det tilbage

og

(iii) eventuelle væsentlige vilkår, der er knyttet til anvendelsen af pantet (i overensstemmelse med afsnit 60(a) og 63(g)).

Sammensatte finansielle instrumenter med flere indbyggede afledte finansielle instrumenter

94. *(d) Hvis en virksomhed har udstedt et instrument, som både indeholder et forpligtelses- og et egenkapitalelement (jvf. afsnit 28), og instrumentet har egenskaber fra flere indbyggede afledte finansielle instrumenter med indbyrdes afhængige værdier (eksempelvis konvertible gældsinstrumenter, som kan indløses), skal virksomheden oplyse om tilstedeværelsen af disse egenskaber og den effektive rente på forpligtelseselementet (med undtagelse af eventuelle indbyggede afledte finansielle instrumenter, som regnskabsmæssigt behandles separat).*

Finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser til dagsværdi gennem resultatet (jvf. desuden afsnit AG40)

94. ►M9 (e) *Virksomheder skal oplyse om den regnskabsmæssige værdi af:*

(i) *finansielle aktiver, der klassificeres som besiddelser med handel for øje,*

(ii) *finansielle forpligtelser, der klassificeres som besiddelser med handel for øje,*

(iii) *finansielle aktiver, der ved første indregning blev klassificeret af virksomheden som finansielle aktiver til dagsværdi gennem resultatet (dvs. aktiver, som ikke er finansielle aktiver klassificeret som besiddelser med handel for øje).*

(iv) *finansielle aktiver, der ved første indregning blev klassificeret af virksomheden som finansielle forpligtelser til dagsværdi gennem resultatet (dvs. forpligtelser, som ikke er finansielle forpligtelser klassificeret som besiddelser med handel for øje).*

(f) *Virksomheder skal give separat oplysning om nettogevinster eller nettotab på finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, som virksomheden har klassificeret som til dagsværdi gennem resultatet.*

(g) *Hvis virksomheden har klassificeret et lån eller et tilgodehavende (eller en gruppe af lån eller tilgodehavender) som til dagsværdi gennem resultatet, skal virksomheden oplyse:*

(i) *den maksimale kreditrisiko (jvf. afsnit 76(a)) på balancedagen for lånet eller tilgodehavendet (eller gruppen af lån eller tilgodehavender),*

(ii) *det beløb, hvormed et tilknyttet afledt kreditinstrument eller et tilsvarende instrument mindsker denne maksimale kreditrisiko,*

(iii) *den beløbsmæssige størrelse af ændringerne i regnskabsåret og den akkumulerede ændring i dagsværdien af lånet eller tilgode-*

▼M4

havendet (eller gruppen af lån eller tilgodehavender), som kan henføres til ændringer i kreditrisikoen, opgjort som enten den beløbsmæssige størrelse af ændringen i dagsværdien, som ikke kan henføres til ændringer i markedsforhold, som giver anledning til markedsrisiko, eller ved brug af en alternativ metode, som giver et mere retvisende billede af den beløbsmæssige ændring i dagsværdien, som kan henføres til ændringer i kreditrisikoen,

(iv) *den beløbsmæssige størrelse af den ændring i dagsværdien af eventuelle tilknyttede afledte kreditinstrumenter eller tilsvarende instrumenter, som er opstået i løbet af regnskabsåret og akkumuleret siden tidspunktet for klassifikationen af lånet eller tilgodehavendet.*

(h) *Hvis virksomheden har klassificeret en finansiel forpligtelse til dagsværdi gennem resultatet, skal virksomheden oplyse:*

(i) *den beløbsmæssige størrelse af ændringerne i regnskabsåret og den akkumulerede ændring i dagsværdien af den finansielle forpligtelse, som kan henføres til ændringer i kreditrisikoen, opgjort som enten den beløbsmæssige størrelse af ændringen i dagsværdien, som ikke kan henføres til ændringer i markedsforhold, som giver anledning til markedsrisiko (jvf. afsnit AG40), eller ved brug af en alternativ metode, som giver et mere retvisende billede af den beløbsmæssige ændring i dagsværdien, som kan henføres til ændringer i kreditrisikoen.*

(ii) *forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi af den finansielle forpligtelse og det beløb, virksomheden i henhold til kontrakten ville skulle betale ved kontraktens udløb til indehaveren af forpligtelsen.*

(i) *Virksomheden skal oplyse:*

(i) *de metoder, der er anvendt til at overholde kravet i (g)(iii) og (h)(i).*

(ii) *hvis virksomheden vurderer, at de oplysninger, den har givet for at overholde kravene i (g)(iii) eller (h)(i), ikke giver et retvisende billede af ændringen i dagsværdien af det finansielle aktiv eller den finansielle forpligtelse, som kan henføres til ændringer i kreditrisiko, grundlaget for at træffe denne konklusion og de faktorer, som virksomheden mener, er relevante.* ◄

Omklassifikation

94. ►M9 *(j)* ◄ *Hvis virksomheden har omklassificeret et finansielt aktiv til at skulle måles til kostpris eller amortiseret kostpris frem for til dagsværdi (jvf. IAS 39, afsnit 54), skal virksomheden oplyse årsagen til denne omklassifikation.*

Resultatopgørelse og egenkapital

94. ►M9 *(k)* ◄ *En virksomhed skal give oplysning om væsentlige indtægts- eller omkostningsposter samt gevinster og tab hidrørende fra finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, hvad enten disse er medtaget i årets resultat eller som et separat element af egenkapitalen. I den forbindelse skal oplysningen som minimum indeholde følgende poster:*

(i) samlede renteindtægter og samlede renteudgifter (beregnet ved anvendelse af den effektive rentemetode) for finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, som ikke er indregnet til dagsværdi gennem resultatet,

(ii) for finansielle aktiver, der er disponible for salg, den beløbsmæssige størrelse af gevinster eller tab indregnet direkte på egenkapitalen i regnskabsåret, og ophør af indregning på egenkapitalen af beløb, som blev indregnet i årets resultat,

og

(iii) renteindtægter, som er tilskrevet på værdiforringede finansielle aktiver, i overensstemmelse med IAS 39, afsnit AG93.

Værdiforringelse

94. ►M9 *(l)* ◄ *En virksomhed skal give separat oplysning for hver væsentlig kategori af finansielle aktiver om arten og den beløbsmæssige størrelse af tab ved værdiforringelse, som er indregnet i resultatet*

▼M4

for et finansielt aktiv (afsnit 55 giver vejledning om klassifikation af finansielle aktiver).

Misligholdelse

94. ►M9 ***(m)*** ◄ ***For så vidt angår misligholdelse af hovedstol, renter, amortiseringsfonde eller indløsningsbestemmelser i regnskabsåret vedrørende lån, som indregnes på balancedagen, samt anden misligholdelse i regnskabsåret af låneaftaler, såfremt sådan misligholdelse kan gøre det muligt for långiver at kræve tilbagebetaling (bortset fra misligholdelse, som udbedres, eller som giver anledning til genforhandling af lånebetingelserne på eller forud for balancedagen), skal virksomheden oplyse om:***

(i) detaljer vedrørende misligholdelsen,

(ii) beløbet vedrørende de misligholdte lån, som er indregnet på balancedagen,

og

(iii) for så vidt angår de oplyste beløb i (ii), hvorvidt misligholdelsen er udbedret eller lånebetingelserne er genforhandlet forud for tidspunktet for årsregnskabets godkendelse til offentliggørelse.

95. Med hensyn til oplysning om misligholdelse af låneaftaler i overensstemmelse med afsnit 94(j), omfatter lån udstedte gældsinstrumenter og finansielle forpligtelser, der ikke er kortfristede leverandørforpligtelser, på normale kreditvilkår. Når der i regnskabsåret har fundet en sådan misligholdelse sted, og misligholdelsen ikke er udbedret eller lånebetingelserne ikke er genforhandlet senest på balancedagen, opgøres virkningen af misligholdelsen på klassifikationen af forpligtelsen som kortfristet eller langfristet i henhold til IAS 1.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

96. ***Virksomheder skal anvende denne standard for regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det er tilladt at anvende standarden før dette tidspunkt. Virksomheder skal ikke anvende denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, medmindre virksomheden også anvender IAS 39 (udgivet december 2003). Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.***

97. ***Standarden skal anvendes med tilbagevirkende kraft.***

OPHÆVELSE AF ANDRE UDTALELSER

98. Denne standard erstatter IAS 32 *Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation* ajourført i 2000.

99. Denne standard erstatter følgende fortolkningsbidrag:

(a) SIC-5 *Klassifikation af finansielle instrumenter - betingede afregningsbestemmelser*,

(b) SIC-16 *Selskabskapital - tilbagekøbte egne egenkapitalinstrumenter (egne aktier)*

og

(c) SIC-17 *Egenkapital - omkostninger ved en egenkapitaltransaktion*.

100. Denne standard ophæver udkast til SIC-fortolkningsbidrag D34 *Finansielle instrumenter — instrumenter eller rettigheder, som kan indløses af indehaveren.*

▼M4

APPENDIKS A

Anvendelsesvejledning IAS 32 Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation

Dette appendiks er en integreret del af standarden.

AG1. Denne anvendelsesvejledning redegør for anvendelsen af specifikke aspekter af standarden.

AG2. Standarden omhandler ikke indregning eller måling af finansielle instrumenter. Krav om indregning og måling af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser er angivet i IAS 39 *Finansielle instrumenter: Indregning og måling*.

Definitioner (afsnit 11-14)

Finansielle aktiver og finansielle forpligtelser

AG3. Valuta (likvide beholdninger) er et finansielt aktiv, idet den udgør et betalingsmiddel og dermed danner grundlag for måling og indregning af alle transaktioner i årsregnskabet. Et indlån i et pengeinstitut eller lignende finansiel institution er et finansielt aktiv, idet det udgør indlåners kontraktlige ret til at opnå likvide beholdninger fra pengeinstituttet eller til at udstede en check eller et lignende instrument mod indeståendet til en kreditor til betaling af en finansiel forpligtelse.

AG4. Som eksempel på finansielle aktiver, som udgør en kontraktlig ret til at modtage likvide beholdninger i fremtiden, og tilsvarende finansielle forpligtelser, som udgør en kontraktlig forpligtelse til at overdrage likvide beholdninger i fremtiden, kan nævnes:

(a) tilgodehavender og forpligtelser vedrørende handel,

(b) gældsbreve, der besiddes eller er udstedt,

(c) ydede og optagne lån

og

(d) obligationer, der besiddes eller er udstedt.

I hvert tilfælde modsvares den ene parts kontraktlige ret til at modtage (eller forpligtelse til at overdrage) likvide beholdninger af den anden parts tilsvarende forpligtelse til at overdrage (eller ret til at modtage disse).

AG5. Et finansielt instrument kan også være af en type, hvor den økonomiske fordel, der modtages eller overdrages, er et andet finansielt aktiv end likvide beholdninger. Eksempelvis giver en forpligtelse, der afregnes i statsobligationer, indehaver en kontraktlig ret til at modtage og udsteder en kontraktlig forpligtelse til at overdrage statsobligationer i stedet for likvide beholdninger. Obligationerne er finansielle aktiver, idet de repræsenterer den udstedende offentlige myndigheds forpligtelse til at overdrage likvide beholdninger. Aftalen udgør derfor et finansielt aktiv for indehaveren og en finansiel forpligtelse for udstederen.

AG6. Gældsinstrumenter uden udløbstidspunkt (eksempelvis »obligationer« eller konvertible »obligationer«) giver normalt indehaver en kontraktlig ret til at modtage acontobetalinger af renter på fastsatte tidspunkter i uendelighed, enten uden ret til at modtage afdrag på hovedstolen eller med ret til afdrag på hovedstolen på betingelser, som gør dette meget usandsynligt, eller hvor dette ligger meget langt ude i fremtiden. Eksempelvis kan en virksomhed udstede et finansielt instrument, i henhold til hvilket virksomheden skal foretage årlige betalinger i en ubegrænset årrække, svarende til en rente på 8 % af en angivet pålydende værdi eller hovedstol på CU1 000. (*) Hvis det antages, at markedsrenten for instrumentet er 8 %, når det udstedes, påtager udsteder sig en kontraktlig forpligtelse til at foretage fremtidige rentebetalinger med en dagsværdi (nutidsværdi) på CU1 000 ved første indregning. Indehaveren og udstederen af instrumentet har henholdsvis et finansielt aktiv og en finansiel forpligtelse.

(*) I denne vejledning angives pengebeløb i valutaenheder (»currency units« (CU)).

▼M4

AG7. En kontraktlig ret eller en kontraktlig forpligtelse til at modtage, overdrage eller udveksle finansielle instrumenter udgør i sig selv et finansielt instrument. En kæde af kontraktlige rettigheder eller kontraktlige forpligtelser opfylder definitionen på et finansielt instrument, hvis den i sidste ende fører til modtagelse eller betaling af likvide beholdninger eller anskaffelse eller udstedelse af et egenkapitalinstrument.

AG8. Muligheden for at udnytte en kontraktlig ret eller kravet om at indfri en kontraktlig forpligtelse kan være ubetinget eller betinget af en fremtidig begivenheds indtræffen. Eksempelvis er en finansiel garanti långivers kontraktlige ret til at modtage likvide beholdninger fra garanten og garantens tilsvarende kontraktlige forpligtelse til at betale långiver ved låntagers misligholdelse af sin betalingsforpligtelse. Den kontraktlige ret og forpligtelse foreligger på grund af en tidligere transaktion eller begivenhed (udstedelse af garantien), selv om långivers evne til at udnytte sin ret og kravet om, at garanten skal opfylde sin forpligtelse, begge er betingede af låntagers fremtidige misligholdelse af sin betalingsforpligtelse. En betinget ret og forpligtelse opfylder definitionen på et finansielt aktiv og en finansiel forpligtelse, selvom sådanne aktiver og forpligtelser ikke altid indregnes i årsregnskabet.

AG9. I henhold til IAS 17 *Leasingkontrakter* anses en finansiel leasingkontrakt primært for at være leasinggivers ret til at modtage og leasingtagers forpligtelse til at betale en pengestrøm, som stort set svarer til en blanding af afdrag på hovedstol og betaling af renter på et lån. Leasinggiver registrerer sin investering i sit tilgodehavende beløb i henhold til leasingkontrakten, frem for selve det leasede aktiv. En operationel leasingkontrakt anses derimod primært for at være en ikke-fuldbyrdet kontrakt, som forpligter leasinggiver til at stille et aktiv til rådighed i fremtiden mod et vederlag svarende til et honorar for en tjenesteydelse. Leasinggiver registrerer fortsat selve det leasede aktiv frem for beløb, som vil blive modtaget i fremtiden i henhold til kontrakten. Således anses en finansiel leasingkontrakt for at være et finansielt instrument, hvorimod en operationel leasingkontrakt ikke anses for at være et finansielt instrument (med undtagelse af konkrete aktuelle tilgodehavender eller skyldige betalinger).

AG10. Fysiske aktiver (såsom varebeholdninger og materielle anlægsaktiver), leasede aktiver samt immaterielle aktiver (såsom patenter og varemærker) er ikke finansielle aktiver. Kontrol over sådanne fysiske og immaterielle aktiver skaber en mulighed for at frembringe pengestrømme eller andre finansielle aktiver, men medfører ikke en aktuel ret til at modtage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver.

AG11. Aktiver (såsom forudbetalte omkostninger), hvor den fremtidige økonomiske fordel er modtagelse af varer eller tjenesteydelser frem for retten til at modtage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver, er ikke finansielle aktiver. Poster som udskudte indtægter og de fleste garantiforpligtelser er heller ikke finansielle forpligtelser, idet strømmen af økonomiske fordele fra virksomheden, der er forbundet med disse poster er levering af varer og tjenesteydelser frem for en kontraktlig forpligtelse til at overdrage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver.

AG12. Forpligtelser eller aktiver, der ikke er kontraktlige (eksempelvis indkomstskatter som følge af lovmæssige krav fra offentlige myndigheder), er ikke finansielle forpligtelser eller finansielle aktiver. Den regnskabsmæssige behandling af indkomstskatter beskrives i IAS 12 *Indkomstskatter*. Tilsvarende hidrører faktiske forpligtelser som defineret i IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver* ikke fra kontrakter og udgør ikke finansielle forpligtelser.

Egenkapitalinstrumenter

AG13. Som eksempler på egenkapitalinstrumenter kan nævnes ikke-indløselige ordinære aktier, visse typer af præferenceaktier (jvf. afsnit AG25 og AG26) samt warrants eller solgte call-optioner, som giver indehaveren mulighed for at tegne eller købe et fast antal ikke-indløselige ordinære aktier i den udstedende virksomhed mod betaling af et fast beløb i likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver. En virksomheds forpligtelse til at udstede eller købe et fast antal af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter mod betaling af et fast beløb i likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver er et egenkapitalinstrument i virksomheden. Hvis en sådan kontrakt indeholder en forpligtelse for virksomheden til at overdrage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver, medfører dette imidlertid også en forpligtelse for så vidt angår nutidsværdien af indløsningsbeløbet (jvf. afsnit AG27(a)). En udsteder af ikke-indløselige ordinære aktier påtager sig en forpligtelse, hvis udstederen formelt giver indtryk af at ville foretage en udlodning

▼M4

og dermed har en retlig forpligtelse til dette over for aktionærerne. Dette kan være tilfældet efter udbetaling af udbytte, eller når virksomheden er under konkursbehandling, og eventuelt resterende aktiver kan udloddes til aktionærerne efter fyldestgørelse af kreditorerne.

AG14. En købt call-option eller en tilsvarende kontrakt, der er anskaffet af virksomheden, som giver virksomheden ret til at tilbagekøbe et nærmere bestemt antal af virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter mod betaling af et fast beløb i likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver, udgør ikke et finansielt aktiv i virksomheden. I stedet skal vederlag, som er betalt for en sådan kontrakt, fratrækkes egenkapitalen.

Afledte finansielle instrumenter

AG15. Finansielle instrumenter omfatter primære instrumenter (såsom tilgodehavender, gæld og egenkapitalinstrumenter) og afledte finansielle instrumenter (såsom finansielle optioner, futures og terminsforretninger, rente- og valutaswaps). Afledte finansielle instrumenter opfylder definitionen på et finansielt instrument og ligger derfor inden for denne standards anvendelsesområde.

AG16. Afledte finansielle instrumenter skaber rettigheder og forpligtelser, som bevirker, at en eller flere af de finansielle risici, der er forbundet med et underliggende primært finansielt instrument, overføres til den anden part. Ved oprettelsen af afledte finansielle instrumenter får den ene part en kontraktlig ret til at udveksle finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser med en anden part på potentielt gunstige vilkår eller en kontraktlig forpligtelse til at udveksle finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser med en anden part på potentielt ugunstige vilkår. Afledte finansielle instrumenter medfører dog normalt (*) ikke en overdragelse af det underliggende primære finansielle instrument ved kontraktens indgåelse, ligesom en sådan overdragelse ikke nødvendigvis sker ved kontraktens udløb. Visse instrumenter omfatter både en ret og en forpligtelse til at udveksle aktiver. Eftersom vilkårene for udvekslingen fastlægges ved stiftelsen af det afledte finansielle instrument, kan disse vilkår enten blive gunstige eller ugunstige afhængig af kursudviklingen på de finansielle markeder.

AG17. En put- eller call-option på udveksling af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser (dvs. finansielle instrumenter, som ikke er virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter) giver indehaveren en ret til at opnå potentielle fremtidige økonomiske fordele forbundet med ændringer i dagsværdien af det underliggende finansielle instrument. Modsat påtager optionssælgeren sig en forpligtelse til at give afkald på potentielle fremtidige økonomiske fordele eller til at bære potentielle tab af økonomiske fordele forbundet med ændringer i dagsværdien af det underliggende finansielle instrument. Indehaverens kontraktlige ret og sælgerens kontraktlige forpligtelse opfylder definitionen på henholdsvis et finansielt aktiv og en finansiel forpligtelse. Det underliggende finansielle instrument kan være et hvilket som helst finansielt aktiv, herunder aktier i andre virksomheder og rentebærende instrumenter. En option kan indebære, at sælger skal udstede et gældsinstrument frem for at overdrage et finansielt aktiv, men det underliggende instrument vil udgøre et finansielt aktiv for indehaveren, hvis optionen udnyttes. Optionsindehaverens ret til at udveksle det finansielle aktiv på potentielt gunstige vilkår og sælgers forpligtelse til at udveksle det finansielle aktiv på potentielt ugunstige vilkår er klart adskilt fra de underliggende finansielle aktiver, som skal udveksles ved udnyttelsen af optionen. Indehavers ret og sælgers forpligtelse påvirkes ikke af sandsynligheden for optionens udnyttelse.

AG18. Et andet eksempel på et afledt finansielt instrument er en terminskontrakt til afregning 6 måneder ude i fremtiden, hvor den ene part (køber) påtager sig at overdrage et kontant beløb på CU1 000 000 mod at modtage fastforrentede statsobligationer på nominelt CU1 000 000, og den anden part (sælger) påtager sig at overdrage fastforrentede statsobligationer på nominelt CU1 000 000 mod at modtage et kontant beløb på CU1 000 000. I de 6 måneder har begge parter såvel en kontraktlig ret som en kontraktlig forpligtelse til at udveksle finansielle instrumenter. Hvis markedskursen på statsobligationerne stiger til over CU1 000 000, vil vilkårene være gunstige for køber, men ugunstige for sælger. Hvis markedskursen falder til under CU1 000 000, vil virkningen være den modsatte. Køber har en kontraktlig ret (et finansielt aktiv), som svarer

(*) Dette gælder for de fleste, men ikke alle afledte finansielle instrumenter. I visse renteswaps med flere valutaer udveksles hovedstolen eksempelvis ved stiftelsen (og udveksles igen ved udløb).

▼M4

til retten i henhold til en anskaffet call-option, og en kontraktlig forpligtelse (en finansiel forpligtelse), som svarer til forpligtelsen i henhold til en udstedt put-option. Sælger har en kontraktlig ret (et finansielt aktiv), som svarer til retten i henhold til en anskaffet put-option, og en kontraktlig forpligtelse (en finansiel forpligtelse), som svarer til forpligtelsen i henhold til en udstedt call-option. Disse kontraktlige rettigheder og forpligtelser udgør ligesom optioner finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, som er klart adskilt fra de underliggende finansielle instrumenter (de obligationer og kontante beløb, som skal udveksles). Begge parter i en terminskontrakt er forpligtet til at opfylde kontrakten på det aftalte tidspunkt, hvorimod en forpligtelse i henhold til en option udelukkende skal opfyldes, hvis køberen af optionen beslutter at udnytte denne.

AG19. Mange andre typer afledte finansielle instrumenter omfatter en ret eller forpligtelse til at foretage en udveksling i fremtiden, herunder rente- og valutaswaps, rentecaps, -collars og -floors, lånetilsagn, *note issuance facilities* (NIF'er) og remburser. En renteswap kan anses som en form for terminskontrakt, hvor parterne aftaler at foretage en række kontante udvekslinger af beløb i fremtiden, hvor det ene beløb beregnes med udgangspunkt i en variabel rente og det andet med udgangspunkt i en fast rente. Futures er en anden form for terminskontrakt, som primært adskiller sig ved at være standardiseret og handlet på en børs.

Kontrakter vedrørende køb eller salg af ikke-finansielle aktiver (afsnit 8-10)

AG20. Kontrakter vedrørende køb eller salg af ikke-finansielle aktiver opfylder ikke definitionen på et finansielt instrument, idet den ene parts kontraktlige ret til at modtage ikke-finansielle aktiver eller tjenesteydelser og den anden parts tilsvarende forpligtelse ikke skaber en aktuel ret eller forpligtelse for nogen af parterne til at modtage, overdrage eller udveksle et finansielt aktiv. Eksempelvis er kontrakter, som udelukkende giver mulighed for afregning ved modtagelse eller overdragelse af et ikke-finansielt aktiv (eksempelvis optioner, futures eller terminskontrakter vedrørende sølv), ikke finansielle instrumenter. Mange råvarekontrakter er af denne type. Nogle er standardiserede i form og handles på organiserede markeder på stort set samme måde som visse afledte finansielle instrumenter. Eksempelvis kan råvarebaserede futures umiddelbart købes og sælges kontant, idet de er børsnoteret, og de kan skifte ejer adskillige gange. De parter, som køber og sælger kontrakten, handler dog i virkeligheden den underliggende råvare. Muligheden for at købe eller sælge en råvarekontrakt kontant, letheden hvormed denne kontrakt kan købes eller sælges samt muligheden for at forhandle en kontant indfrielse af forpligtelsen til at modtage eller levere råvaren ændrer ikke kontraktens fundamentale karakteristika, således at den bliver til et finansielt instrument. Visse kontrakter vedrørende køb eller salg af ikke-finansielle aktiver, som kan nettoafregnes eller afregnes ved udveksling af finansielle instrumenter, eller hvor det ikke-finansielle aktiv umiddelbart kan konverteres til likvide beholdninger, ligger ikke desto mindre inden for denne standards anvendelsesområde, som om de var finansielle instrumenter (jvf. afsnit 8).

AG21. En kontrakt, som indebærer modtagelse eller overdragelse af fysiske aktiver, skaber ikke et finansielt aktiv for den ene part og en finansiel forpligtelse for den anden part, medmindre betaling i forbindelse hermed udskydes til efter overdragelsen af de fysiske aktiver. Dette er tilfældet med køb og salg af varer på kredit.

AG22. Visse kontrakter er knyttet til råvarer, men medfører ikke afregning ved den fysiske modtagelse eller levering af en råvare. Afregning sker ved kontant betaling, som fastlægges i henhold til en i kontrakten fastlagt formel, frem for ved betaling af faste beløb. En obligations hovedstol kan eksempelvis beregnes ved at anvende den gældende markedspris for olie ved obligationens udløb på en nærmere bestemt mængde olie. Hovedstolen indeksreguleres på basis af en råvarepris, men afregnes udelukkende kontant. En sådan kontrakt udgør et finansielt instrument.

AG23. Definitionen på et finansielt instrument omfatter tillige kontrakter, som foruden et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse skaber et ikke-finansielt aktiv eller en ikke-finansiel forpligtelse. Ved sådanne finansielle instrumenter har den ene part ofte option på at udveksle et finansielt aktiv med et ikke-finansielt aktiv. Eksempelvis kan en oliebaseret obligation give indehaver ret til at modtage løbende, faste rentebetalinger samt et fast beløb ved udløb med option på at udveksle hovedstolen med en bestemt mængde olie. Udnyttelsen af denne option vil afhænge af dagsværdien for olie i forhold til det udvekslingsforhold mellem kontanter og olie (udvekslingsværdien), som er indbygget i obligationen. Hvorvidt obligationsindehaveren har til hensigt at udnytte

▼M4

optionen, påvirker ikke de enkelte aktiver. Indehavers finansielle aktiv og udsteders finansielle forpligtelse gør obligationen til et finansielt instrument, uanset hvilke andre typer af aktiver og forpligtelser som samtidig skabes.

AG24 Selvom standarden ikke er udarbejdet med henblik på anvendelse på råvarekontrakter eller andre kontrakter, som ikke opfylder definitionen på et finansielt instrument eller er omfattet af afsnit 8, kan virksomheder anse det for hensigtsmæssigt at anvende de relevante oplysningskrav i denne standard på sådanne kontrakter.

Præsentation

Forpligtelser og egenkapital (afsnit 15-27)

Ingen kontraktlig forpligtelse til at overdrage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver (afsnit 17-20)

AG25. Præferenceaktier kan udstedes med forskellige rettigheder. Når det skal afgøres, hvorvidt en præferenceaktie er en finansiel forpligtelse eller et egenkapitalinstrument, vurderer udstederen de konkrete rettigheder, som er knyttet til aktien for at afgøre, hvorvidt den har de afgørende kendetegn for en finansiel forpligtelse. Eksempelvis indeholder en præferenceaktie med indløsning på et specifikt tidspunkt eller efter indehaverens valg en finansiel forpligtelse, idet udstederen er forpligtet til at overdrage finansielle aktiver til indehaveren af aktien. Udsteders potentielle manglende evne til at opfylde sin forpligtelse til at indløse en præferenceaktie, som udsteder er kontraktligt forpligtet til at indløse, hvad enten det skyldes mangel på midler, lovmæssige restriktioner eller utilstrækkelige overskud eller reserver, fjerner ikke forpligtelsen. Udsteders mulighed for at indløse aktierne mod kontant betaling opfylder ikke definitionen på en finansiel forpligtelse, idet udsteder ikke har en aktuel forpligtelse til at overdrage finansielle aktiver til aktionærerne. Indløsning af aktierne sker i dette tilfælde udelukkende efter udsteders valg. En forpligtelse kan dog opstå, når aktieudsteder udnytter sin mulighed, normalt ved formelt at meddele aktionærerne, at udsteder har til hensigt at indløse aktierne.

AG26. Når præferenceaktier ikke kan indløses, afhænger klassifikationen af de øvrige rettigheder, der er knyttet til aktierne. Klassifikationen er baseret på en vurdering af kontraktens indhold og definitionen på en finansiel forpligtelse og et egenkapitalinstrument. Når udsteder kan vælge, om der skal foretages udlodning til indehavere af præferenceaktier, hvad enten de er kumulative eller ikke-kumulative, er aktierne egenkapitalinstrumenter. Klassifikationen af en præferenceaktie som et egenkapitalinstrument eller en finansiel forpligtelse påvirkes ikke af eksempelvis:

(a) tidligere foretagne udlodninger,

(b) om udsteder har til hensigt at foretage udlodninger i fremtiden,

(c) en mulig negativ påvirkning af kursen på udsteders ordinære aktier, hvis der ikke foretages udlodninger (på grund af restriktioner på udbetalingen af udbytte på de ordinære aktier, hvis der ikke udbetales udbytte på præferenceaktierne),

(d) den beløbsmæssige størrelse af udsteders reserver,

(e) udsteders forventninger til resultatet for et regnskabsår

eller

(f) udsteders mulighed eller manglende mulighed for at påvirke den beløbsmæssige størrelse af årets resultat.

Afregning i virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter (afsnit 21-24)

AG27. Nedenstående eksempler viser, hvordan virksomheden skal klassificere forskellige typer af kontrakter på virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter:

(a) En kontrakt, som skal afregnes af den virksomhed, der modtager eller overdrager et nærmere bestemt antal af virksomhedens egne aktier, uden at dette sker til gengæld for et fremtidigt vederlag, eller den virksomhed, der udveksler et nærmere bestemt antal af virksomhedens egne aktier mod et fast beløb i likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver, udgør et egenkapitalinstrument. Derfor skal vederlag, som er modtaget eller betalt for en sådan kontrakt,

▼M4

lægges direkte til eller trækkes direkte fra egenkapitalen. Som eksempel kan nævnes en udstedt aktieoption, som giver modparten ret til at købe et bestemt antal af virksomhedens aktier til et fast beløb i likvide beholdninger. Hvis kontrakten indebærer, at virksomheden skal købe (indløse) sine egne aktier mod betaling i likvide beholdninger eller i form af andre finansielle aktiver på et tidspunkt, der enten ligger fast eller kan fastsættes, eller på anfordring, skal virksomheden imidlertid også indregne en finansiel forpligtelse for nutidsværdien af indløsningsbeløbet. Som eksempel kan nævnes en virksomheds forpligtelse i henhold til en terminskontrakt til at tilbagekøbe et bestemt antal af sine egne aktier mod betaling af et nærmere bestemt beløb i likvide beholdninger.

(b) En virksomheds forpligtelse til at købe sine egne aktier mod betaling i likvide beholdninger medfører en finansiel forpligtelse for nutidsværdien af indløsningsbeløbet, selvom antallet af aktier, som virksomheden er forpligtet til at tilbagekøbe, ikke ligger fast, og selvom forpligtelsen er betinget af modpartens udnyttelse af sin indløsningsret. Et eksempel på en betinget forpligtelse er en udstedt option, som kræver, at virksomheden tilbagekøber sine egne aktier mod betaling i likvide beholdninger, hvis modparten udnytter optionen.

(c) En kontrakt, som skal afregnes i likvide beholdninger eller med andre finansielle aktiver, er et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse, selvom kontantbeløbet eller værdien af de andre finansielle aktiver, som skal modtages eller overdrages, er baseret på ændringer i markedskursen på virksomhedens egenkapital. Som eksempel kan nævnes en nettokontantafregnet aktieoption.

(d) En kontrakt, som skal afregnes med et variabelt antal af virksomhedens egne aktier til en værdi svarende til et fast beløb eller et beløb baseret på ændringer i en underliggende variabel (eksempelvis en råvarepris), er et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse. Som eksempel kan nævnes en solgt option på køb af guld, som, hvis den udnyttes, skal nettoafregnes i virksomhedens egne instrumenter, ved at virksomheden overdrager et antal af disse instrumenter svarende til optionens værdi. En sådan kontrakt er et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse, selvom den underliggende variabel er virksomhedens egen aktiekurs frem for guld. En kontrakt, som skal afregnes med et bestemt antal af virksomhedens egne aktier, men hvor de rettigheder, som er knyttet til disse aktier, vil blive tilpasset, således at afregningsværdien svarer til et fast beløb eller et beløb baseret på ændringer i en underliggende variabel, udgør ligeledes et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse.

Betingede afregningsbestemmelser (afsnit 25)

AG28. Afsnit 25 kræver, at hvis en del af en betinget afregningsbestemmelse, som kunne indebære afregning med likvide beholdninger eller med andre finansielle aktiver (eller på anden måde medføre, at instrumentet er en finansiel forpligtelse), ikke er reel, skal afregningsbestemmelsen ikke påvirke klassifikationen af et finansielt instrument. En kontrakt, som udelukkende indebærer afregning i likvide beholdninger eller med et variabelt antal af virksomhedens egne aktier, hvis der indtræffer en begivenhed, som er ekstremt sjælden, meget unormal og højst usandsynlig, udgør således et egenkapitalinstrument. Tilsvarende gælder det, at afregning med et fast antal af virksomhedens egne aktier kan være kontraktligt udelukket af omstændigheder, som ligger uden for virksomhedens kontrol, men hvis det reelt ikke er sandsynligt, at disse omstændigheder vil indtræffe, er det hensigtsmæssigt at foretage klassifikation som et egenkapitalinstrument.

Behandling i koncernregnskaber

AG29. Virksomheder præsenterer i koncernregnskabet minoritetsinteresser – dvs. andre parters andel af egenkapitalen og indtægterne i dattervirksomheder – i overensstemmelse med IAS 1 *Præsentation af årsregnskaber* og IAS 27 *Koncernregnskaber og separate årsregnskaber*. Ved klassifikationen af et finansielt instrument (eller en del heraf) i koncernregnskabet skal virksomheden tage alle vilkår, som er aftalt mellem virksomhederne i koncernen og indehaverne af instrumentet, i betragtning ved vurderingen af, hvorvidt koncernen som helhed har en forpligtelse til at overdrage likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver vedrørende instrumentet eller til at afregne på en måde, som medfører klassifikation som en forpligtelse. Hvis en dattervirksomhed i en koncern udsteder et finansielt instrument, og en modervirksomhed eller en anden virksomhed i koncernen aftaler yderligere vilkår direkte

▼M4

med indehaverne af instrumentet (eksempelvis en garanti), kan koncernen muligvis ikke træffe beslutning om udlodninger eller indløsning. Selvom det kan være hensigtsmæssigt for dattervirksomheden at klassificere instrumentet uden at tage hensyn til disse yderligere vilkår i det separate årsregnskab, tages virkningen af andre aftaler mellem virksomheder i koncernen og indehaverne af instrumentet i betragtning for at sikre, at koncernregnskabet afspejler de af koncernen som helhed indgåede kontrakter og transaktioner. I det omfang der findes en sådan forpligtelse eller afregningsbestemmelse, klassificeres instrumentet (eller den del af instrumentet, som er omfattet af forpligtelsen) som en finansiel forpligtelse i koncernregnskabet.

Sammensatte finansielle instrumenter (afsnit 28-32)

AG30. Afsnit 28 finder kun anvendelse på udstedere af ikke-afledte sammensatte finansielle instrumenter. Afsnit 28 omhandler ikke sammensatte finansielle instrumenter set fra indehavernes side. IAS 39 omhandler adskillelsen af indbyggede afledte finansielle instrumenter set ud fra det perspektiv, som anlægges af indehaverne af sammensatte finansielle instrumenter, der indeholder elementer af gæld og egenkapital.

AG31. En almindelig type sammensat finansielt instrument er et gældsinstrument med indbygget konverteringsret, eksempelvis en obligation, som kan konverteres til udsteders ordinære aktier, uden andre egenskaber fra indbyggede afledte instrumenter. Afsnit 28 kræver, at udstederen af et sådant finansielt instrument præsenterer forpligtelses- og egenkapitalelementet separat i balancen som følger:

(a) Udsteders forpligtelse til at foretage faste rentebetalinger og afdrag er en finansiel forpligtelse, som eksisterer, så længe instrumentet ikke konverteres. Ved første indregning svarer dagsværdien af forpligtelseselementet til nutidsværdien af de kontraktligt fastlagte fremtidige pengestrømme diskonteret med markedsrenten på dette tidspunkt for instrumenter med samme kreditvurdering og med stort set de samme pengestrømme og samme betingelser, men uden konverteringsretten.

(b) Egenkapitalinstrumentet er en indbygget option på konvertering af forpligtelsen til udsteders egenkapital. Dagsværdien af optionen består af dens tidsmæssige og eventuelle indre værdi. Optionen har værdi ved første indregning, også selvom den er »out of the money«.

AG32. Ved konvertering af et konvertibelt instrument ved udløb skal virksomheden ophøre med at indregne forpligtelseselementet og indregne det som egenkapital. Det oprindelige egenkapitalelement indregnes fortsat som egenkapital (idet det dog kan overføres fra en egenkapitalpost til en anden). Der opstår ingen gevinster eller tab i tilfælde af konvertering ved udløb.

AG33. Hvis en virksomhed bringer et konvertibelt instrument til ophør før udløb gennem indløsning før tid eller tilbagekøb, hvor de oprindelige konverteringsrettigheder er uændrede, skal virksomheden allokere det betalte vederlag samt eventuelle transaktionsomkostninger i forbindelse med tilbagekøbet eller indløsningen til instrumentets forpligtelses- og egenkapitalelementer på transaktionstidspunktet. Den metode, der anvendes ved allokering af det betalte vederlag og transaktionsomkostningerne til separate elementer, skal være i overensstemmelse med den metode, der blev anvendt ved den oprindelige allokering til separate elementer af det provenu, virksomheden modtog ved udstedelsen af det konvertible instrument, i overensstemmelse med afsnit 28-32.

AG34. Når der er foretaget allokering af vederlaget, behandles eventuelle gevinster eller tab som følge heraf i overensstemmelse med de regnskabsprincipper, der anvendes på det tilknyttede element, som følger:

(a) gevinster eller tab, som knytter sig til forpligtelseselementet, indregnes i resultatet,

og

(b) vederlag, som knytter sig til egenkapitalelementet, indregnes på egenkapitalen.

AG35. En virksomhed kan ændre vilkårene for et konvertibelt instrument for at tilskynde til konvertering før tid, eksempelvis ved at tilbyde et mere gunstigt konverteringsforhold eller ved at betale yderligere vederlag, hvis der sker konvertering før et bestemt tidspunkt. Forskellen - på tidspunktet for ændringen af vilkårene - mellem dagsværdien af det vederlag, indehaveren modtager ved konvertering af instrumentet på de

▼M4

ændrede vilkår, og dagsværdien af det vederlag, indehaveren ville have modtaget på de oprindelige vilkår, indregnes som et tab i resultatet.

Egne aktier (afsnit 33 og 34)

AG36. En virksomheds egne egenkapitalinstrumenter indregnes ikke som et finansielt aktiv uanset årsagen til, at de tilbagekøbes. Afsnit 33 kræver, at en virksomhed, som tilbagekøber sine egne egenkapitalinstrumenter, trækker disse egenkapitalinstrumenter fra egenkapitalen. Hvis en virksomhed besidder sin egen egenkapital på vegne af andre, eksempelvis en finansiel institution, som besidder sin egen egenkapital på vegne af en kunde, er der imidlertid tale om et agenturforhold, hvilket medfører, at disse besiddelser ikke medtages i virksomhedens balance.

Renter, udbytte, tab og gevinster (afsnit 35-41)

AG37. Nedenstående eksempel illustrerer anvendelsen af afsnit 35 på et sammensat finansielt instrument. Det antages, at en ikke-kumulativ præferenceaktie indebærer tvungen indløsning mod likvide beholdninger om fem år, men at virksomheden kan vælge at udbetale udbytte inden dette indløsningstidspunkt. Et sådant instrument er et sammensat finansielt instrument, hvor forpligtelseselementet udgør nutidsværdien af indløsningsbeløbet. Afvikling af effekten af diskontering på dette element indregnes i resultatet og klassificeres som en renteomkostning. Eventuelt udbetalt udbytte knytter sig til egenkapitalelementet og indregnes derfor som en udlodning af resultat. En tilsvarende behandling ville finde anvendelse, hvis der ikke var tale om tvungen indløsning, men indløsning efter indehavers ønske, eller ved aktier med tvungen konvertering til et variabelt antal ordinære aktier, som beregnes, så de svarer til et bestemt beløb eller et beløb baseret på ændringer i en underliggende variabel (eksempelvis en råvarepris). Hvis et eventuelt ikke-udbetalt udbytte lægges til indløsningsbeløbet, er hele instrumentet dog en forpligtelse. I så fald klassificeres et eventuelt udbytte som en renteomkostning.

Modregning af et finansielt aktiv og en finansiel forpligtelse (afsnit 42-50)

AG38. For at modregne et finansielt aktiv og en finansiel forpligtelse skal virksomheden have en aktuel og retskraftig juridisk ret til at modregne de indregnede beløb. Virksomheden kan have en betinget ret til at modregne indregnede beløb, eksempelvis i medfør af en nettingaftale eller ved visse typer gæld uden regresret, men sådanne rettigheder er kun retskraftige, hvis der indtræffer visse fremtidige begivenheder, sædvanligvis misligholdelse fra modpartens side. En sådan aftale opfylder således ikke betingelserne for modregning.

AG39. Standarden indeholder ikke bestemmelser om særlig behandling af såkaldte »syntetiske instrumenter«, der er grupper af separate finansielle instrumenter, som er anskaffet og besiddes med henblik på at opnå et andet instruments egenskaber. Eksempelvis opnås der med et variabelt forrentet langfristet lån kombineret med en renteswap, som medfører modtagelse af variable betalinger og foretagelse af faste betalinger, de samme egenskaber som med et fastforrentet langfristet lån. Hvert af de separate finansielle instrumenter, som tilsammen udgør et »syntetisk instrument«, repræsenterer en kontraktlig ret eller forpligtelse med separate vilkår, og hvert instrument kan overdrages eller indfries separat. Hvert enkelt finansielt instrument er forbundet med risici, som kan være forskellige fra de risici, som andre instrumenter er forbundet med. Når ét finansielt instrument i et »syntetisk instrument« er et aktiv, og et andet element er en forpligtelse, modregnes og præsenteres de således ikke i virksomhedens balance som nettobeløb, medmindre de opfylder modregningskriterierne i afsnit 42. Der gives oplysninger om de væsentligste vilkår og betingelser for hvert af de finansielle instrumenter. Virksomheden kan dog herudover beskrive sammenhængen mellem de enkelte instrumenter (jvf. afsnit 65).

Oplysninger

Finansielle aktiver og finansielle forpligtelser til dagsværdi gennem resultatet (afsnit 94(f))

▼M9

AG40. Hvis en virksomhed klassificerer en finansiel forpligtelse eller et lån eller et tilgodehavende (eller en gruppe af lån eller tilgodehavender) som til dagsværdi gennem resultatet, skal virksomheden oplyse den beløbsmæssige størrelse af ændringer i det finansielle instruments

▼M9

dagsværdi, som kan henføres til ændringer i kreditrisiko. Medmindre en alternativ metode giver et mere retvisende billede af dette beløb, skal virksomheden opgøre beløbet som den beløbsmæssige størrelse af ændringer i dagsværdien af det finansielle instrument, som ikke kan henføres til ændringer i markedsforhold, som giver anledning til markedsrisiko. Ændringer i markedsforhold, som giver anledning til markedsrisiko, omfatter ændringer i en toneangivende rente, råvarepris, valutakurs eller et pris- eller renteindeks. For så vidt angår kontrakter, der indeholder et »unit-link«-element, omfatter ændringer i markedsforhold ændringer i indtjeningen i en intern eller ekstern investeringsforening. Hvis de eneste relevante ændringer i markedsforhold for en finansiel forpligtelse er ændringer i en observeret (toneangivende) rente, kan dette beløb skønnes som følger:

(a) Først beregner virksomheden forpligtelsens interne forrentning ved begyndelsen af regnskabsåret ved brug af den observerede markedskurs på forpligtelsen og forpligtelsens kontraktlige pengestrømme ved begyndelsen af regnskabsåret. Fra denne forrentningssats trækkes den observerede (toneangivende) rente ved begyndelsen af regnskabsåret for at nå frem til den del af den interne forrentning, der er specifik for instrumentet.

(b) Derefter beregner virksomheden nutidsværdien af de pengestrømme, der er tilknyttet forpligtelsen ved brug af forpligtelsens kontraktlige pengestrømme ved begyndelsen af regnskabsåret og en diskonteringssats svarende til summen af den observerede (toneangivende) rente ved slutningen af regnskabsåret og den del af den interne forrentning, der er specifik for instrumentet ved begyndelsen af regnskabsåret, som angivet i (a).

(c) Det i (b) opgjorte beløb justeres derefter med eventuelle likvide beholdninger, som er betalt eller modtaget vedrørende forpligtelsen i løbet af regnskabsåret, og øges, så det afspejler den stigning i dagsværdi, som opstår, fordi de kontraktlige pengestrømme ligger et regnskabsår nærmere deres udløbsdato.

(d) Forskellen mellem den observerede markedskurs på forpligtelsen ved slutningen af regnskabsåret og det i (c) opgjorte beløb er den ændring i dagsværdi, som ikke kan henføres til ændringer i den observerede (toneangivende) rente. Det er dette beløb, der skal oplyses.

I eksemplet ovenfor antages det, at ændringer i dagsværdien, som ikke hidrører fra ændringer i instrumentets kreditrisiko eller fra ændringer i rentesatser, ikke er væsentlige. Hvis instrumentet i eksemplet ovenfor indeholdt et indbygget afledt finansielt instrument, ville ændringen i dagsværdien af det indbyggede afledte finansielle instrument være udeladt fra opgørelsen af beløbet i afsnit 94(h)(i).

▼M5

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 33

Indtjening pr. aktie

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1
Anvendelsesområde	2-4
Definitioner	5-8
Måling	9-63
Indtjening pr. aktie	9-29
Indtjening	12-18
Aktier	19-29
Udvandet indtjening pr. aktie	30-63
Indtjening	33-35
Aktier	36-40
Udvandet potentiel aktiekapital	41-44
Optioner, warrants og tilsvarende instrumenter	45-48

▼M5

Konvertible instrumenter	49-51
Aktier med betinget udstedelse	52-57
Kontrakter, som kan afregnes med ordinære aktier eller kontant betaling	58-61
Købte optioner	62
Solgte put-optioner	63
Reguleringer med tilbagevirkende kraft	64-65
Præsentation	66-69
Oplysninger	70-73
Ikrafttrædelsestidspunkt	74
Ophævelse af andre udtalelser	75-76

Denne ajourførte standard erstatter IAS 33 (1997) *Indtjening pr. aktie*, og skal anvendes for regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.

FORMÅL

1. Formålet med denne standard er at foreskrive principper for opgørelse og præsentation af indtjening pr. aktie med henblik på at opnå bedre sammenlignelighed af indtjeningen i forskellige virksomheder i samme regnskabsår og i forskellige regnskabsår for den samme virksomhed. Selvom oplysninger om indtjening pr. aktie har sine begrænsninger, fordi der kan have været anvendt forskellig regnskabspraksis ved opgørelsen af »indtjening«, forøger en ensartet opgjort nævner værdien af regnskabsaflæggelsen. Denne standard fokuserer på nævneren ved beregningen af indtjening pr. aktie.

ANVENDELSESOMRÅDE

2. ***Denne standard finder anvendelse på virksomheder, hvis ordinære aktier eller potentielle ordinære aktier handles offentligt, og på virksomheder, som er i færd med at notere ordinære aktier eller potentielle ordinære aktier på offentlige markeder.***

3. ***Virksomheder, der giver oplysning om indtjening pr. aktie, skal beregne og oplyse indtjening pr. aktie i overensstemmelse med denne standard.***

4. ***Når virksomheder præsenterer både koncernregnskab og separat årsregnskab, som er udarbejdet i overensstemmelse med IAS 27*** **Koncernregnskaber og separate årsregnskaber**, ***er det kun nødvendigt at præsentere de i denne standard krævede oplysninger på grundlag af oplysningerne i koncernregnskabet. Virksomheder, der vælger at oplyse om indtjening pr. aktie på grundlag af virksomhedens separate årsregnskab, skal kun præsentere disse oplysninger om indtjening pr. aktie i den separate resultatopgørelse. Virksomheder skal ikke præsentere disse oplysninger om indtjening pr. aktie i koncernregnskabet.***

DEFINITIONER

5. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:***

Anti-udvanding er en forøgelse af indtjening pr. aktie eller en reduktion af underskud pr. aktie som følge af en forudsætning om, at konvertible instrumenter konverteres, at optioner eller warrants udnyttes, eller at ordinære aktier udstedes ved opfyldelsen af fastsatte betingelser.

En aftale om betinget udstedelse er en aftale om at udstede aktier, som er betinget af opfyldelsen af fastsatte betingelser.

Ordinære aktier med betinget udstedelse er ordinære aktier, som udstedes mod en begrænset eller ingen kontant betaling eller andet vederlag ved opfyldelsen af fastsatte betingelser i en aftale om betinget udstedelse.

Udvanding er en reduktion af indtjening pr. aktie eller en forøgelse af underskud pr. aktie som følge af en forudsætning om, at konvertible instrumenter konverteres, at optioner eller warrants udnyttes, eller at ordinære aktier udstedes ved opfyldelsen af fastsatte betingelser.

Optioner, warrants og tilsvarende instrumenter er finansielle instrumenter, som giver indehaveren ret til at købe ordinære aktier.

▼M5

En ordinær aktie er et egenkapitalinstrument, som er efterstillet alle andre grupper af egenkapitalinstrumenter.

En potentiel ordinær aktie er et finansielt instrument eller anden kontrakt, som kan give indehaveren ret til ordinære aktier.

Put-optioner på ordinære aktier er kontrakter, som giver indehaveren retten til at sælge ordinære aktier til en bestemt pris i en bestemt periode.

6. Ved udbetaling af årets resultat er ordinære aktier efterstillet andre typer af aktier, eksempelvis præferenceaktier. Virksomheder kan have mere end én klasse af ordinære aktier. Ordinære aktier i den samme aktieklasse giver de samme rettigheder til at modtage udbytte.

7. Som eksempel på potentielle ordinære aktier kan nævnes:

   (a) finansielle forpligtelser eller egenkapitalinstrumenter, herunder præferenceaktier, som kan konverteres til ordinære aktier,

   (b) optioner og warrants,

   (c) aktier, som vil blive udstedt ved opfyldelsen af betingelser som følge af en kontrakt, eksempelvis en virksomhedsovertagelse eller køb af andre aktiver.

8. Termer, der er defineret i IAS 32 *Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation*, anvendes i denne standard med de betydninger, der er angivet i afsnit 11 i IAS 32, medmindre andet er angivet. IAS 32 definerer finansielle instrumenter, finansielle aktiver, finansielle forpligtelser, egenkapitalinstrumenter og dagsværdi og giver vejledning om anvendelsen af disse definitioner.

MÅLING

Indtjening pr. aktie

9. ***Virksomheder skal beregne indtjening pr. aktie for den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital og, hvis dette præsenteres, den del af resultatet af fortsættende aktiviteter, som kan henføres til disse indehavere af egenkapital.***

10. ***Indtjening pr. aktie skal beregnes ved at dividere den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital (tælleren), med det vejede gennemsnitlige antal ordinære aktier i omløb (nævneren) i regnskabsåret.***

11. Formålet med oplysninger om indtjening pr. aktie er at give et målingsgrundlag for hver af modervirksomhedens ordinære aktiers andel i virksomhedens indtjening i regnskabsåret.

Indtjening

12. ***Ved beregning af indtjening pr. aktie skal de beløb, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital, med hensyn til:***

    (a) den del af resultatet af fortsættende aktiviteter, som kan henføres til modervirksomheden,

    og

    (b) den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomheden,

    være beløbene i (a) og (b) reguleret for beløb efter skat for præferenceudbytte, forskelle hidrørende fra indfrielse af præferenceaktier og andre tilsvarende virkninger af præferenceaktier, som er klassificeret som egenkapital.

13. Indtægts- og omkostningsposter, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital, som indregnes i regnskabsåret, herunder skatteomkostning og udbytte på præferenceaktier, som er klassificeret som forpligtelser, medtages i opgørelsen af den del af årets resultat, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital (jvf. IAS 1 *Præsentation af årsregnskaber*).

14. Præferenceudbytte efter skat, som fratrækkes resultatet, er:

    (a) præferenceudbytte efter skat på ikke-kumulative præferenceaktier uddelt vedrørende regnskabsåret og

    og

    (b) det krævede præferenceudbytte efter skat på kumulative præferenceaktier i regnskabsåret, uanset om der er uddelt udbytte. Regnskabsårets

▼M5

præferenceudbytte omfatter ikke præferenceudbytte til kumulative præferenceaktier, som er betalt eller uddelt i det aktuelle regnskabsår vedrørende tidligere regnskabsår.

15. Præferenceaktier, som giver et lavt udbytte i starten som kompensation for, at en virksomhed sælger præferenceaktierne til underkurs, eller et udbytte over markedsniveauet i senere regnskabsår som kompensation for, at investorer køber præferenceaktier til overkurs, kaldes undertiden for præferenceaktier med stigende udbytte. Over- eller underkurs ved oprindelig udstedelse af præferenceaktier med stigende udbytte amortiseres i overført resultat ved anvendelse af den effektive rentemetode og behandles som præferenceudbytte ved beregning af indtjening pr. aktie.

16. Præferenceaktier kan gøres til genstand for tilbagekøb i kraft af et licitationstilbud til indehaverne. Det beløb, hvormed dagsværdien af det erlagte vederlag til præferenceaktionærerne overstiger den regnskabsmæssige værdi af præferenceaktierne, udgør et afkast af præferenceaktierne for indehaverne og et fradrag i det overførte resultat for virksomheden. Dette beløb fratrækkes ved beregningen af den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital.

17. En virksomhed kan udløse førtidig konvertering af konvertible præferenceaktier ved at foretage gunstige ændringer i de oprindelige konverteringsvilkår eller ved betaling af yderligere vederlag. Det beløb, hvormed dagsværdien af de ordinære aktier eller andet erlagt vederlag overstiger dagsværdien af de ordinære aktier til udstedelse efter de oprindelige konverteringsvilkår, udgør et afkast for præferenceaktionærerne og fratrækkes ved beregning af den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital.

18. Det beløb, hvormed præferenceaktiernes regnskabsmæssige værdi overstiger dagsværdien af det vederlag, der er erlagt for at indfri dem, lægges til ved beregning af den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital.

Aktier

19. ***Ved beregning af indtjening pr. aktie skal antallet af ordinære aktier svare til det vejede gennemsnitlige antal ordinære aktier i omløb i regnskabsåret.***

20. Ved brug af det vejede gennemsnitlige antal ordinære aktier i omløb i regnskabsåret afspejles muligheden for ændringer i egenkapitalen i løbet af regnskabsåret som følge af en reduktion eller forøgelse af antallet af aktier i omløb. Det vejede gennemsnitlige antal ordinære aktier i omløb i regnskabsåret svarer til antallet af ordinære aktier i omløb ved regnskabsårets begyndelse, reguleret med antallet af tilbagekøbte eller udstedte ordinære aktier i regnskabsåret ganget med en tidsvægtningsfaktor. Tidsvægtningsfaktoren er det antal dage, hvor aktierne er i omløb, i forhold til det samlede antal dage i regnskabsåret. En rimelig tilnærmelse af et vejet gennemsnit er i mange tilfælde tilstrækkeligt.

21. Aktier medtages normalt i det vejede gennemsnitlige antal aktier fra det tidspunkt, hvor vederlaget forfalder til betaling (hvilket normalt er udstedelsestidspunktet), eksempelvis:

(a) ordinære aktier udstedt mod kontant betaling medtages, når de kontante betalinger forfalder,

(b) ordinære aktier udstedt ved frivillig reinvestering af udbytte på ordinære aktier eller præferenceaktier medtages, når udbyttet reinvesteres,

(c) ordinære aktier udstedt som følge af konverteringen af et gældsinstrument til ordinære aktier medtages fra det tidspunkt, hvor der ikke længere påløber renter,

(d) ordinære aktier udstedt i stedet for renter eller hovedstol på andre finansielle instrumenter medtages fra det tidspunkt, hvor der ikke længere påløber renter,

(e) ordinære aktier udstedt til gengæld for indfrielsen af en af virksomhedens forpligtelser medtages fra det tidspunkt, hvor forpligtelsen indfries,

(f) ordinære aktier udstedt som vederlag for anskaffelsen af andre aktiver end likvide beholdninger medtages på det tidspunkt, hvor anskaffelsen indregnes, og

og

(g) ordinære aktier udstedt mod levering af tjenesteydelser til virksomheden medtages, i takt med at tjenesteydelserne leveres.

▼M5

Tidspunktet for medtagelse af ordinære aktier bestemmes af de vilkår, som er tilknyttet udstedelsen. Indholdet af alle kontrakter tilknyttet udstedelsen tages i betragtning.

22. Ordinære aktier udstedt som del af købsprisen for en virksomhedssammenslutning, som er en virksomhedsovertagelse, medtages i det vejede gennemsnitlige antal aktier fra overtagelsestidspunktet. Dette skyldes, at den overtagende virksomhed indarbejder den overtagne virksomheds driftsresultat i sin resultatopgørelse fra det tidspunkt. Ordinære aktier udstedt som del af en virksomhedssammenslutning, som er en virksomhedssammenlægning, medtages ved beregningen af det vejede gennemsnitlige antal aktier for alle præsenterede regnskabsår. Dette skyldes, at årsregnskabet for en sammensluttet virksomhed udarbejdes, som om den sammensluttede virksomhed altid havde eksisteret. Derfor er det antal af ordinære aktier, der anvendes ved beregningen af indtjening pr. aktie ved en virksomhedssammenslutning, som er en virksomhedssammenlægning, den sammensluttede virksomheds samlede antal vejede gennemsnitlige aktier reguleret, så de svarer til aktierne i den virksomhed, hvis aktier er i omløb efter virksomhedssammenslutningen.

23. Ordinære aktier, som udstedes ved konvertering af et konvertibelt instrument med tvungen konvertering, medtages ved beregningen af indtjening pr. aktie fra det tidspunkt, hvor kontrakten indgås.

24. Aktier med betinget udstedelse behandles som aktier i omløb og medtages først ved beregningen af indtjening pr. aktie fra det tidspunkt, hvor alle nødvendige betingelser er opfyldt (dvs. når begivenhederne er indtruffet). Aktier, som kun udstedes efter et tidsforløb, er ikke aktier med betinget udstedelse, idet tidsforløbet er en sikker faktor.

25. Ordinære aktier i omløb med betinget returnering (dvs. aktier, der kan blive tilbagekaldt), behandles ikke som aktier i omløb, og medtages ikke ved beregningen af indtjening pr. aktie før det tidspunkt, hvor aktierne ikke længere kan blive tilbagekaldt.

26. ***Det vejede gennemsnitlige antal ordinære aktier i omløb i regnskabsåret og for alle præsenterede regnskabsår skal reguleres for begivenheder, bortset fra konvertering af potentielle ordinære aktier, som har ændret antallet af ordinære aktier i omløb uden en tilsvarende ændring af værdier.***

27. Ordinære aktier kan udstedes eller antallet af ordinære aktier i omløb reduceres uden en tilsvarende ændring af værdier. Som eksempler herpå kan nævnes:

(a) udstedelse af fondsaktier,

(b) et favørelement i andre former for udstedelse, eksempelvis ved udstedelse af tegningsretter til eksisterende aktionærer,

(c) et aktiesplit

og

(d) et omvendt aktiesplit (aktiekonsolidering).

28. Ved udstedelse af fondsaktier eller ved aktiesplit udstedes ordinære aktier til eksisterende aktionærer uden yderligere vederlag. Derfor øges antallet af ordinære aktier i omløb uden en forøgelse af værdier. Antallet af ordinære aktier i omløb før denne begivenhed reguleres for den forholdsmæssige ændring i antallet af ordinære aktier i omløb, som om begivenheden var opstået ved begyndelsen af det tidligst præsenterede regnskabsår. Ved udstedelse af fondsaktier i forholdet to til en ganges antallet af ordinære aktier i omløb før udstedelsen eksempelvis med tre for at beregne det nye, samlede antal ordinære aktier eller med to for at beregne antallet af yderligere ordinære aktier.

29. Ved konsolidering af ordinære aktier reduceres antallet af ordinære aktier i omløb sædvanligvis uden en tilsvarende reduktion af værdier. Hvis den overordnede virkning er et aktietilbagekøb til dagsværdi, er reduktionen i antallet af ordinære aktier i omløb imidlertid resultatet af en tilsvarende reduktion i værdi. Et eksempel herpå er en aktiekonsolidering kombineret med et særligt udbytte. Det vejede gennemsnitlige antal ordinære aktier i omløb i det regnskabsår, hvor den kombinerede transaktion finder sted, reguleres for reduktionen i antallet af ordinære aktier fra det tidspunkt, hvor det særlige udbytte indregnes.

Udvandet indtjening pr. aktie

30. ***Virksomheder skal beregne udvandet indtjening pr. aktie for den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital og, hvis dette præsenteres, den del af resultatet af***

▼M5

fortsættende aktiviteter, som kan henføres til disse indehavere af egenkapital.

31. ***Ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie skal virksomheder regulere den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital, og det vejede gennemsnitlige antal aktier i omløb for virkningen af al udvandet potentiel aktiekapital.***

32. Formålet med udvandet indtjening pr. aktie er i overensstemmelse med formålet med indtjening pr. aktie – at give et målingsgrundlag for hver af modervirksomhedens ordinære aktiers andel i virksomhedens indtjening – idet virkningen af al udvandet potentiel aktiekapital i omløb i regnskabsåret dog medtages. Det betyder, at:

(a) den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital, forøges med udbytte og renter efter skat, som er indregnet i regnskabsåret vedrørende udvandet potentiel aktiekapital og reguleret for eventuelle andre ændringer i indtægter eller omkostninger, som ville opstå ved konverteringen af den udvandende potentielle aktiekapital, og

og

(b) det vejede gennemsnitlige antal ordinære aktier i omløb forøges med det vejede gennemsnitlige antal yderligere ordinære aktier, som ville være i omløb under forudsætning af konvertering af al udvandet potentiel aktiekapital.

Indtjening

33. ***Ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie skal virksomheder regulere den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital, beregnet i overensstemmelse med afsnit 12, for virkningen efter skat af:***

(a) udbytte eller andre poster vedrørende udvandet potentiel aktiekapital, som er fratrukket ved opgørelsen af den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital, beregnet i overensstemmelse med afsnit 12,

(b) eventuelle renter indregnet i regnskabsåret vedrørende den udvandende potentielle aktiekapital

og

(c) andre ændringer i indtægter eller omkostninger, som ville opstå ved konverteringen af den udvandende potentielle aktiekapital.

34. Efter de potentielle ordinære aktier er konverteret til ordinære aktier, opstår de i afsnit 33(a)-(c) anførte poster ikke længere. De nye ordinære aktier er nu i stedet berettiget til medtagelse i den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital. Derfor reguleres den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær aktiekapital beregnet i overensstemmelse med afsnit 12, for de i afsnit 33(a)-(c) anførte poster og eventuel tilknyttet skat. De omkostninger, der er forbundet med potentielle ordinære aktier, omfatter transaktionsomkostninger og underkurser, som regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med den effektive rentemetode (se afsnit 9 i IAS 39 *Finansielle instrumenter: Indregning og måling*, ajourført 2003).

35. Konvertering af potentielle ordinære aktier kan medføre ændringer i indtægter eller omkostninger. Eksempelvis kan en reduktion af renteomkostninger tilknyttet potentielle ordinære aktier og den heraf følgende stigning i resultatet medføre stigende omkostninger til en overskudsdelingsordning for medarbejdere, hvor udbetalinger ikke fastlægges skønsmæssigt. Ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie reguleres den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital, for sådanne følgeændringer i indtægter eller omkostninger.

Aktier

36. ***Ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie skal antallet af ordinære aktier være det vejede gennemsnitlige antal ordinære aktier beregnet i overensstemmelse med afsnit 19 og 26 med tillæg af det vejede gennemsnitlige antal ordinære aktier, som ville blive udstedt ved konverteringen af al udvandet potentiel aktiekapital til ordinære aktier. Udvandet potentiel aktiekapital skal anses for at være konverteret til ordinære aktier ved regnskabsårets begyndelse eller tidspunktet for udstedelsen af de potentielle ordinære aktier, hvis dette er senere.***

▼M5

37. Udvandet potentiel aktiekapital skal opgøres uafhængigt for hvert præsenteret regnskabsår. Antallet af udvandende potentielle aktier, som medtages i år-til-dato-perioden, er ikke et vejet gennemsnit af de udvandende potentielle ordinære aktier, som medtages ved hver delårsberegning.

38. Potentielle ordinære aktier vejes for det regnskabsår, de er i omløb. Potentielle ordinære aktier, som annulleres eller udløber i regnskabsåret, medtages udelukkende ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie for den del af regnskabsåret, hvor de er i omløb. Potentielle ordinære aktier, som er konverteret til ordinære aktier i regnskabsåret, medtages ved beregning af udvandet indtjening pr. aktie fra begyndelsen af regnskabsåret til konverteringstidspunktet. Fra konverteringstidspunktet medtages de heraf følgende ordinære aktier i både indtjening pr. aktie og udvandet indtjening pr. aktie.

39. Antallet af ordinære aktier, som ville blive udstedt ved konverteringen af den udvandende potentielle aktiekapital, opgøres ud fra de gældende betingelser for de potentielle ordinære aktier. Når der er mere end et konverteringsgrundlag, foretages beregningen ud fra den for indehaveren af de potentielle ordinære aktier mest fordelagtige konverteringssats eller udnyttelseskurs.

40. En dattervirksomhed, et joint venture eller en associeret virksomhed kan udstede potentielle ordinære aktier til andre end modervirksomheden, en venturedeltager eller en investor, som kan konverteres til enten ordinære aktier i en dattervirksomhed, et joint venture eller en associeret virksomhed eller ordinære aktier i modervirksomheden, venturedeltageren eller investoren (den regnskabsaflæggende virksomhed). Hvis de potentielle ordinære aktier i dattervirksomheden, joint venturet eller den associerede virksomhed har en udvandende virkning på den regnskabsaflæggende virksomheds indtjening pr. aktie, medtages de ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie.

Udvandet potentiel aktiekapital

41. ***Potentielle ordinære aktier skal udelukkende behandles som udvandende, når konvertering heraf til ordinære aktier vil reducere indtjeningen pr. aktie fra fortsættende aktiviteter eller forøge underskud pr. aktie fra fortsættende aktiviteter.***

42. Virksomheder anvender den del af resultatet af fortsættende aktiviteter, som kan henføres til modervirksomheden, som kontrolbeløb for at vurdere, om potentielle ordinære aktier er udvandende eller anti-udvandende. Den del af resultatet af fortsættende aktiviteter, som kan henføres til modervirksomheden, reguleres i overensstemmelse med afsnit 12, og poster, der vedrører ophørende aktiviteter, medtages ikke.

43. Potentielle ordinære aktier er anti-udvandende, når konverteringen heraf til ordinære aktier vil forøge indtjeningen pr. aktie fra fortsættende aktiviteter eller reducere underskud pr. aktie fra fortsættende aktiviteter. Beregningen af udvandet indtjening pr. aktie forudsætter ikke konvertering, udnyttelse eller anden udstedelse af potentielle ordinære aktier, som ville have en anti-udvandende virkning på indtjening pr. aktie.

44. Ved vurderingen af, hvorvidt potentielle ordinære aktier er udvandende eller anti-udvandende, vurderes hver udstedelse eller serie af potentielle ordinære aktier separat frem for under et. Rækkefølgen hvori ordinære aktier tages i betragtning, kan have en virkning på, hvorvidt de er udvandende. For at maksimere udvandingen af indtjening pr. aktie betragtes hver udstedelse eller serie af potentielle ordinære aktier i rækkefølge fra den mest udvandende til den mindst udvandende. Det vil sige, at udvandende potentielle ordinære aktier med den laveste »indtjening pr. yderligere aktie« medtages ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie før aktier med højere indtjening pr. yderligere aktie. Optioner og warrants medtages normalt først, idet de ikke påvirker tælleren i beregningen.

Optioner, warrants og tilsvarende instrumenter

45. ***Ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie skal virksomheder antage, at udvandende optioner og warrants i virksomheden bliver udnyttet. Det antagne provenu fra disse instrumenter skal anses for at være modtaget fra udstedelse af ordinære aktier til den gennemsnitlige markedskurs for ordinære aktier i regnskabsåret. Forskellen mellem det udstedte antal ordinære aktier og det antal ordinære aktier, som ville være blevet udstedt til den gennemsnitlige markedskurs for ordinære aktier i regnskabsåret, skal behandles som en vederlagsfri udstedelse af ordinære aktier.***

▼M5

46. Optioner og warrants er udvandende, når de vil medføre udstedelse af ordinære aktier til en kurs under den gennemsnitlige markedskurs for ordinære aktier i regnskabsåret. Udvandingen er den gennemsnitlige markedskurs for ordinære aktier i regnskabsåret med fradrag af udstedelseskursen. For at beregne udvandet indtjening pr. aktie behandles potentielle ordinære aktier derfor som bestående af både:

    (a) en aftale om udstedelse af et vist antal af de ordinære aktier til den gennemsnitlige markedskurs i regnskabsåret. Det antages, at kursen på sådanne ordinære aktier er rimelig, og at aktierne hverken er udvandende eller anti-udvandende. De medtages ikke ved beregning af udvandet indtjening pr. aktie.

    (b) en aftale om vederlagsfri udstedelse af de resterende ordinære aktier. Sådanne ordinære aktier frembringer intet provenu og har ingen virkning på den del af årets resultat, som kan henføres til ordinære aktier i omløb. Derfor er sådanne aktier udvandende, og de lægges til antallet af ordinære aktier i omløb ved beregning af udvandet indtjening pr. aktie.

47. Optioner og warrants har udelukkende en udvandende virkning, når den gennemsnitlige markedskurs for ordinære aktier i regnskabsåret overstiger udnyttelseskursen for disse optioner eller warrants (dvs. de er »in-the-money«). Tidligere præsenteret indtjening pr. aktie reguleres ikke med tilbagevirkende kraft for at afspejle kursændringer for ordinære aktier.

48. Medarbejderes aktieoptioner med vilkår, som ligger fast eller kan bestemmes, og ikke-sikrede ordinære aktier behandles som optioner ved beregning af udvandet indtjening pr. aktie, selv om de kan være betinget af sikring. De behandles som aktier i omløb på tidspunktet for tildelingen. Medarbejderes indtjeningsbaserede aktieoptioner behandles som aktier med betinget udstedelse, idet udstedelsen er betinget af opfyldelsen af visse betingelser ud over forløbet af tid.

Konvertible instrumenter

49. Konvertible instrumenters udvandende virkning skal afspejles i udvandet indtjening pr. aktie i overensstemmelse med afsnit 33 og 36.

50. Konvertible præferenceaktier er anti-udvandende, når udbyttet på sådanne aktier, som uddeles eller akkumuleres i det aktuelle regnskabsår pr. ordinære aktie, der kan opnås ved konvertering, overstiger indtjeningen pr. aktie. Konvertible gældsinstrumenter er ligeledes anti-udvandende, når renten (efter skat og andre ændringer i indtægter eller omkostninger) pr. ordinære aktie, som kan opnås ved konvertering, overstiger indtjeningen pr. aktie.

51. Indløsning eller udløst konvertering af konvertible præferenceaktier påvirker muligvis kun en del af de tidligere konvertible præferenceaktier i omløb. I sådanne tilfælde henføres eventuelt overskydende vederlag, som beskrevet i afsnit 17, til de aktier, der indløses eller konverteres med henblik på at afgøre, om de tilbageværende præferenceaktier i omløb er udvandende. De indløste eller konverterede aktier vurderes separat fra de aktier, som ikke indløses eller konverteres.

Aktier med betinget udstedelse

52. I lighed med beregningen af indtjening pr. aktie behandles aktier med betinget udstedelse som aktier i omløb og medtages ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie, hvis betingelserne er opfyldt (dvs. begivenhederne er indtruffet). Aktier med betinget udstedelse medtages fra begyndelsen af regnskabsåret (eller fra tidspunktet for indgåelsen af aftalen om den betingede udstedelse, hvis dette er senere). Hvis betingelserne ikke er opfyldt, baseres antallet af aktier med betinget udstedelse, som er medtaget ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie, på det antal aktier, som kan udstedes, hvis slutningen af regnskabsåret svarer til slutningen af den i aftalen angivne periode. Tilpasning er ikke tilladt, hvis betingelserne ikke er opfyldt ved denne periodes udløb.

53. Hvis betingelsen for den betingede udstedelse er opnåelse eller opretholdelse af en specificeret indtjening i et regnskabsår, og hvis denne indtjening ikke er opnået ved slutningen af regnskabsåret, men skal opretholdes ud over regnskabsåret i et yderligere regnskabsår, behandles de yderligere ordinære aktier som aktier i omløb, hvis virkningen er udvandende, ved beregning af udvandet indtjening pr. aktie. I dette tilfælde baseres beregningen af udvandet indtjening pr. aktie på antallet af ordinære aktier, som kan udstedes, hvis indtjeningen ved slutningen af regnskabsåret svarer til indtjeningen ved slutningen af den i aftalen angivne periode. Indtjeningen pr. aktie kan ændres i fremtidige regnskabsår, og derfor medtages sådanne ordinære aktier med betinget

▼M5

udstedelse ikke ved beregningen af indtjening pr. aktie, før udløbet af den i aftalen angivne periode, idet alle nødvendige betingelser ikke er opfyldt.

54. Antallet af ordinære aktier med betinget udstedelse kan afhænge af den fremtidige markedskurs på de ordinære aktier. I dette tilfælde, og hvis virkningen er udvandende, baseres beregningen af udvandet indtjening pr. aktie på antallet af ordinære aktier, som kan udstedes, hvis markedskursen ved slutningen af regnskabsåret svarer til markedskursen ved slutningen af den i aftalen angivne periode. Hvis betingelsen er baseret på en gennemsnitlig markedskurs i en periode, der strækker sig længere end regnskabsåret, anvendes gennemsnittet for den tidsperiode, der er gået. Markedskursen kan ændres i fremtidige regnskabsår, og derfor medtages sådanne ordinære aktier med betinget udstedelse ikke ved beregningen af indtjening pr. aktie, før udløbet af den i aftalen angivne periode, idet alle nødvendige betingelser ikke er opfyldt.

55. Antallet af ordinære aktier med betinget udstedelse kan afhænge af den fremtidige indtjening og den fremtidige kurs på de ordinære aktier. I dette tilfælde baseres antallet af ordinære aktier, som medtages ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie, på begge betingelser (dvs. indtjening til dato og den aktuelle markedskurs ved slutningen af regnskabsåret). Ordinære aktier med betinget udstedelse medtages ikke ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie, medmindre begge betingelser er opfyldt.

56. I andre tilfælde afhænger antallet af ordinære aktier med betinget udstedelse af en anden betingelse end indtjening eller markedskurs (eksempelvis åbning af et bestemt antal forretninger). I disse tilfælde, hvor det antages, at den nuværende status for betingelsen forbliver uændret frem til udløbet af den i aftalen angivne periode, medtages de ordinære aktier med betinget udstedelse ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie i overensstemmelse med status ved slutningen af regnskabsåret.

57. Potentielle ordinære aktier med betinget udstedelse (ud over aktier, som er dækket af en aftale om betinget udstedelse, såsom konvertible instrumenter med betinget udstedelse) medtages i beregningen af udvandet indtjening pr. aktie som følger:

(a) virksomheden vurderer, om de potentielle ordinære aktier kan forventes at skulle udstedes på grundlag af de for udstedelsen angivne betingelser i overensstemmelse med bestemmelserne for ordinære aktier med betinget udstedelse i afsnit 52-56,

og

(b) hvis disse potentielle ordinære aktier skal afspejles i udvandet indtjening pr. aktie, skal virksomheden vurdere deres virkning på beregningen af udvandet indtjening pr. aktie ved at anvende bestemmelserne for optioner og warrants i afsnit 45-48, bestemmelserne for konvertible instrumenter i afsnit 49-51, bestemmelserne for kontrakter, som kan afregnes med ordinære aktier eller kontant betaling i afsnit 58-61 eller andre relevante bestemmelser.

Udnyttelse eller konvertering antages imidlertid ikke ved beregning af udvandet indtjening pr. aktie, medmindre der er en antagelse om udnyttelse eller konvertering af tilsvarende potentielle ordinære aktier i omløb, som ikke er med betinget udstedelse.

Kontrakter, som kan afregnes med ordinære aktier eller kontant betaling

58. ***Når en virksomhed har udstedt en kontrakt, som efter virksomhedens valg kan afregnes med ordinære aktier eller kontant betaling, skal virksomheden antage, at kontrakten afregnes med ordinære aktier, og de resulterende potentielle ordinære aktier skal medtages i udvandet indtjening pr. aktie, hvis virkningen er udvandende.***

59. Når en sådan kontrakt regnskabsmæssigt præsenteres som et aktiv eller en forpligtelse eller har et egenkapitalelement og et forpligtelseselement, skal virksomheden regulere tælleren for ændringer i resultatet, som ville være opstået i regnskabsåret, hvis kontrakten havde været klassificeret fuldt ud som et egenkapitalinstrument. Denne regulering svarer til de i afsnit 33 krævede reguleringer.

60. ***Ved kontrakter, som efter indehaverens valg kan afregnes med ordinære aktier eller kontant betaling, skal der anvendes kontant afregning eller afregning med aktier, alt efter hvad der er mest udvandende, ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie.***

61. Et eksempel på en kontrakt, som kan afregnes med ordinære aktier eller kontant betaling, er et gældsinstrument som ved udløb giver virksomheden en ubegrænset ret til at indfri hovedstolen ved kontant betaling eller med

▼M5

virksomhedens egne ordinære aktier. Et andet eksempel er en solgt put-option, som giver indehaveren valget mellem afregning med ordinære aktier eller kontant betaling.

Købte optioner

62. Kontrakter, såsom købte put-optioner og købte call-optioner (dvs. optioner, som en virksomhed besidder til sine egne ordinære aktier), medtages ikke i beregningen af udvandet indtjening pr. aktie, idet medtagelsen af disse ville være anti-udvandende. Put-optionen ville kun blive udnyttet, hvis udnyttelseskursen var højere end markedskursen, og call-optionen ville kun blive udnyttet, hvis udnyttelseskursen var lavere end markedskursen.

Solgte put-optioner

63. ***Kontrakter, som kræver, at en virksomhed tilbagekøber sine egne aktier, såsom solgte put-optioner og terminskøb, medtages ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie, hvis virkningen er udvandende. Hvis disse kontrakter er »in-the-money« i regnskabsåret (dvs. udnyttelses- eller indfrielseskursen er over den gennemsnitlige markedskurs for det pågældende regnskabsår), skal den potentielle udvandende virkning på indtjening pr. aktie beregnes således:***

(a) det skal antages, at der ved regnskabsårets begyndelse vil blive udstedt et tilstrækkeligt antal ordinære aktier (til den gennemsnitlige markedskurs i regnskabsåret) til at frembringe et provenu, der opfylder kontrakten,

(b) det skal antages, at udstedelsesprovenuet anvendes til at opfylde kontrakten (dvs. tilbagekøbe ordinære aktier),

og

(c) de yderligere ordinære aktier (forskellen mellem det antagne antal udstedte ordinære aktier og antallet af ordinære aktier, der modtages ved opfyldelsen af kontrakten), skal medtages ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie.

REGULERINGER MED TILBAGEVIRKENDE KRAFT

64. ***Hvis antallet af ordinære eller potentielle ordinære aktier i omløb stiger som følge af udstedelse af fondsaktier eller et aktiesplit eller falder som følge af et omvendt aktiesplit, skal beregningen af indtjening og udvandet indtjening pr. aktie for alle præsenterede regnskabsår reguleres med tilbagevirkende kraft. Hvis disse ændringer sker efter balancedagen, men før årsregnskabet godkendes til offentliggørelse, skal beregninger pr. aktie for dette og præsenterede tidligere regnskabsår baseres på det nye antal aktier. Når beregninger pr. aktie afspejler sådanne ændringer i antallet af aktier, skal der gives oplysning om dette. Ligeledes skal indtjening og udvandet indtjening pr. aktie for alle præsenterede regnskabsår reguleres for:***

(a) virkningen af fejl og reguleringer som følge af ændringer i anvendt regnskabspraksis, som behandles regnskabsmæssigt med tilbagevirkende kraft,

og

(b) virkningen af en virksomhedssammenslutning, som er en virksomhedssammenlægning.

65. Virksomheder tilpasser ikke udvandet indtjening pr. aktie for præsenterede tidligere regnskabsår ved ændringer i anvendte forudsætninger ved beregning af indtjening pr. aktie eller konvertering af potentielle ordinære aktier til ordinære aktier.

PRÆSENTATION

66. ***Virksomheder skal i resultatopgørelsen præsentere indtjening og udvandet indtjening pr. aktie for den del af årets resultat af fortsættende aktiviteter, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital, og for den del af årets resultat, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital for alle ordinære aktieklasser, hvortil der er knyttet forskellige rettigheder til andel af årets resultat. Ved præsentation af indtjening og udvandet indtjening pr. aktie skal virksomheden give disse lige stor vægtning for alle præsenterede regnskabsår.***

67. Indtjening pr. aktie præsenteres for hvert regnskabsår, hvor der præsenteres en resultatopgørelse. Hvis der præsenteres udvandet indtjening pr. aktie for

▼M5

mindst ét regnskabsår, skal den præsenteres for alle viste regnskabsår, selv når den svarer til indtjening pr. aktie. Hvis indtjening pr. aktie svarer til udvandet indtjening pr. aktie, kan præsentation af begge poster foretages på én linie i resultatopgørelsen.

68. ***Virksomheder, der præsenterer en ophørende aktivitet, skal oplyse beløbet pr. aktie og det udvandede beløb pr. aktie for den ophørende aktivitet, enten i resultatopgørelsen eller i noterne til årsregnskabet.***

69. ***Virksomheder skal præsentere indtjening og udvandet indtjening pr. aktie, selvom beløbene er negative (dvs. et tab pr. aktie).***

OPLYSNINGER

70. ***Virksomheder skal oplyse følgende:***

(a) de beløb, som er anvendt som tæller ved beregning af indtjening og udvandet indtjening pr. aktie og en afstemning af disse beløb til den del af årets resultat, som kan henføres til modervirksomheden. Afstemningen skal omfatte den individuelle virkning af hver kategori af instrumenter, der påvirker indtjening pr. aktie.

(b) det vejede gennemsnitlige antal ordinære aktier anvendt som nævner ved beregning af indtjening og udvandet indtjening pr. aktie og en indbyrdes afstemning af disse nævnere. Afstemningen skal omfatte den individuelle virkning af hver kategori af instrumenter, der påvirker indtjening pr. aktie.

(c) instrumenter (herunder aktier med betinget udstedelse) som potentielt kunne udvande den fremtidige indtjening pr. aktie, men som ikke blev medtaget ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie, idet de var anti-udvandende i det eller de præsenterede regnskabsår.

(d) en beskrivelse af transaktioner med ordinære aktier eller potentielle aktier ud over de transaktioner, som er behandlet regnskabsmæssigt i overensstemmelse med afsnit 64, som finder sted efter balancedagen, og som ville have medført en væsentlig ændring i antallet af ordinære aktier eller potentielle ordinære aktier i omløb ved slutningen af regnskabsåret, hvis de havde fundet sted før regnskabsårets afslutning.

71. Som eksempler på de i afsnit 70(d) anførte transaktioner kan nævnes:

(a) udstedelse af aktier mod kontant betaling,

(b) udstedelse af aktier, når provenuet anvendes til at indfri forpligtelser eller tilbagekøbe præferenceaktier i omløb på balancedagen,

(c) indløsning af ordinære aktier i omløb,

(d) konvertering eller udnyttelse af potentielle ordinære aktier i omløb på balancedagen til ordinære aktier,

(e) udstedelse af optioner, warrants eller konvertible værdipapirer og

og

(f) opfyldelse af forhold, som vil medføre udstedelse af aktier med betinget udstedelse.

Indtjening pr. aktie reguleres ikke for sådanne transaktioner efter balancedagen, idet disse transaktioner ikke påvirker størrelsen af den kapital, der er anvendt ved frembringelsen af årets resultat.

72. Finansielle instrumenter og andre kontrakter, som medfører potentielle ordinære aktier, kan omfatte vilkår, som påvirker målingen af indtjening og udvandet indtjening pr. aktie. Sådanne vilkår kan afgøre, hvorvidt potentielle ordinære aktier er udvandende og, hvis dette er tilfældet, virkningen heraf på det vejede gennemsnitlige antal aktier i omløb og eventuelle reguleringer af den del af årets resultat, som kan henføres til indehavere af ordinær egenkapital som følge heraf. Oplysning om vilkårene for sådanne finansielle instrumenter og andre kontrakter tilskyndes, i det omfang dette ikke er krævet på anden vis (jvf. IAS 32).

73. ***Hvis virksomheder ud over indtjening og udvandet indtjening pr. aktie giver oplysning om beløb pr. aktie ved anvendelse af et andet præsenteret element i resultatopgørelsen end et i denne standard krævet, skal sådanne beløb beregnes ved anvendelse af det vejede gennemsnitlige antal ordinære aktier, som er opgjort i overensstemmelse med denne standard. Ved oplysning om indtjening og udvandet indtjening pr. aktie vedrørende et sådant element skal disse gives lige stor vægtning og præsenteres i noterne til årsregnskabet. Virksomheder skal oplyse grundlaget for fastlæggelsen af tælleren eller tællerne, herunder hvorvidt***

▼M5

beløb pr. aktie er før eller efter skat. Hvis der anvendes et element i resultatopgørelsen, som ikke præsenteres som en post i resultatopgørelsen, skal der foretages en afstemning af det anvendte element til en post, der er præsenteret i resultatopgørelsen.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

74. ***Virksomheder skal anvende denne standard for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.***

OPHÆVELSE AF ANDRE UDTALELSER

75. Denne standard erstatter IAS 33 *Indtjening pr. aktie* (udgivet 1997).

76. Denne standard erstatter SIC-24 *Indtjening pr. aktie — finansielle instrumenter og andre kontrakter, som kan afregnes med aktier*.

▼M5

APPENDIKS A

Anvendelsesvejledning

Dette appendiks er en integreret del af standarden.

Resultat, som kan henføres til modervirksomheden

A1. Ved beregningen af indtjening pr. aktie på basis af koncernregnskabet henviser den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomheden, til koncernvirksomhedens resultat efter regulering for minoritetsinteresser.

Tegningsretsudstedelser

A2. Udstedelse af ordinære aktier ved udnyttelse af en tegningsret eller konvertering af potentielle ordinære aktier medfører normalt ikke et favørelement. Dette skyldes, at de potentielle ordinære aktier normalt udstedes til fuld værdi, hvilket medfører en forholdsmæssig ændring i de værdier, der er til virksomhedens rådighed. Ved udstedelse af tegningsretter er udnyttelseskursen imidlertid ofte lavere end aktiernes dagsværdi. Derfor indeholder en sådan tegningsretsudstedelse et favørelement, som anført i afsnit 27(b). Hvis en tegningsretsudstedelse tilbydes til alle eksisterende aktionærer, svarer det antal ordinære aktier, som skal anvendes ved beregningen af indtjening og udvandet indtjening pr. aktie for alle regnskabsår før tegningsretsudstedelsen, til antallet af ordinære aktier i omløb før udstedelsen ganget med følgende faktor:

Dagsværdi pr. aktie umiddelbart før udnyttelse af tegningsretTeoretisk værdi pr. aktie efter udnyttelse af tegningsret

Den teoretiske dagsværdi pr. aktie efter udnyttelsen af tegningsretter beregnes ved til aktiernes samlede markedsværdi umiddelbart før udnyttelsen af tegningsretterne at tillægge provenuet fra udnyttelsen af tegningsretterne og dividere med antallet af aktier i omløb efter udnyttelsen af tegningsretterne. Når tegningsretterne skal handles offentligt og separat fra aktierne før udnyttelsestidspunktet, fastlægges dagsværdien til brug for denne beregning til slutkursen på den sidste dag, hvor aktierne handles sammen med tegningsretterne.

Kontrolbeløb

A3. For at illustrere anvendelsen af begrebet kontrolbeløb, som beskrives i afsnit 42 og 43, antages det, at en virksomhed har et overskud på fortsættende aktiviteter, som kan henføres til modervirksomheden, på CU4 800 (*), et tab på ophørende aktiviteter, som kan henføres til modervirksomheden, på (CU7 200), et tab, som kan henføres til modervirksomheden, på (CU2 400) og 2 000 ordinære aktier og 400 potentielle ordinære aktier i omløb. Virksomhedens indtjening pr. aktie er CU2,40 for fortsættende aktiviteter, (CU3,60) for ophørende aktiviteter og (CU1,20) for tabet. De 400 potentielle ordinære aktier medtages ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie, idet den deraf følgende indtjening pr. aktie på CU2,00 for fortsættende aktiviteter er udvandende, under forudsætning af, at disse 400 potentielle ordinære aktier ikke har nogen virkning på resultatet. Eftersom overskuddet fra fortsættende aktiviteter, som kan henføres til modervirksomheden, er kontrolbeløbet, skal virksomheden også medtage disse 400 potentielle ordinære aktier ved beregningen af den øvrige indtjening pr. aktie, selvom den deraf følgende indtjening pr. aktie er antiudvandende i forhold til den sammenlignelige indtjening pr. aktie, dvs. at tabet pr. aktie bliver mindre [(CU3,00) pr. aktie for tabet fra ophørende aktiviteter og (CU1,00) pr. aktie for tabet].

Gennemsnitlig markedskurs for ordinære aktier

A4. Ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie beregnes den gennemsnitlige markedskurs for ordinære aktier, som forventes udstedt, på grundlag af den gennemsnitlige markedskurs for de ordinære aktier i regnskabsåret. Teoretisk set kunne hver markedstransaktion for en virksomheds ordinære aktier medtages ved opgørelsen af den gennemsnitlige markedskurs. I praksis er det imidlertid normalt tilstrækkeligt med et simpelt gennemsnit af ugentlige eller månedlige kurser.

(*) I denne vejledning angives pengebeløb i valutaenheder (»currency units« (CU)).

▼M5

A5. Generelt udgør slutkurser et tilstrækkeligt grundlag for at foretage en beregning af den gennemsnitlige markedskurs. Hvis der er væsentlige kursudsving, afspejles kursen dog normalt bedst ved et gennemsnit af de højeste og laveste kurser. Den anvendte metode til beregning af den gennemsnitlige markedskurs skal anvendes ensartet, medmindre den ikke længere er repræsentativ på grund af ændrede forhold. Eksempelvis kan en virksomhed, der anvender slutkurser ved beregningen af den gennemsnitlige markedskurs i flere år med forholdsvist stabile kurser, skifte til et gennemsnit af de højeste og laveste kurser, hvis der begynder at ske store kursudsving, og slutkurserne ikke længere udgør en repræsentativ gennemsnitskurs.

Optioner, warrants og tilsvarende instrumenter

A6. Optioner eller warrants på køb af konvertible instrumenter antages at blive udnyttet til at købe det konvertible instrument, når gennemsnitskursen af både det konvertible instrument og de ordinære aktier, som kan opnås ved konvertering, er over udnyttelseskursen for disse optioner eller warrants. Udnyttelse antages imidlertid ikke at finde sted, medmindre konvertering af eventuelle tilsvarende konvertible instrumenter i omløb også antages at finde sted.

A7. Optioner eller warrants kan tillade eller kræve, at virksomheden (eller dennes modervirksomhed eller en dattervirksomhed) tilbyder gældsinstrumenter eller andre instrumenter som betaling for hele udnyttelsesprisen eller en del heraf. Ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie har disse optioner eller warrants en udvandende virkning, hvis (a) den gennemsnitlige markedskurs i regnskabsåret for de tilknyttede ordinære aktier overstiger udnyttelseskursen, eller (b) salgskursen for det udbudte instrument er under den kurs, som instrumentet kunne udbydes til i henhold til options- eller warrantordningen, og denne forskel resulterer i en effektiv udnyttelseskurs, som er under markedskursen for de ordinære aktier, som kan opnås ved udnyttelse. Ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie antages det, at disse optioner eller warrants udnyttes, og at gældsinstrumenterne eller andre instrumenter udbydes. Hvis betaling i likvider er mere fordelagtig for indehaveren af en option eller warrant, og kontrakten tillader betaling i likvider, antages det, at der sker betaling i likvider. Rente (efter skat) på gældsinstrumenter, som antages udbudt, tilbageføres som en regulering af tælleren.

A8. Der foretages en tilsvarende behandling af præferenceaktier, som er underlagt tilsvarende bestemmelser, eller af andre instrumenter med konverteringsret, som tillader, at investor betaler i likvider mod en mere favorabel konverteringssats.

A9. De underliggende vilkår for visse optioner eller warrants kan kræve, at det modtagne provenu fra udnyttelsen af disse instrumenter anvendes til at indfri virksomhedens (eller dennes modervirksomheds eller en dattervirksomheds) gældsinstrumenter eller andre instrumenter. Ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie antages det, at disse optioner eller warrants udnyttes, og at provenuet anvendes til at købe gældsinstrumenterne til den gennemsnitlige markedskurs snarere end til at købe ordinære aktier. Det beløb, hvormed provenuet fra den antagede udnyttelse overstiger det beløb, der er anvendt til det antagede køb af gældsinstrumenter, tages imidlertid i betragtning (dvs. antages brugt til at tilbagekøbe ordinære aktier) ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie. Rente (efter skat) på gældsinstrumenter, som antages købt, tilbageføres som en regulering af tælleren.

Solgte put-optioner

A10. For at illustrere anvendelsen af afsnit 63 antages det, at en virksomhed har 120 solgte put-optioner i omløb på sine ordinære aktier med en udnyttelseskurs på CU35. Den gennemsnitlige markedskurs for virksomhedens ordinære aktier i regnskabsåret er CU28. Ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie skal virksomheden antage, at den har udstedt 150 aktier til CU28 pr. aktie i begyndelsen af regnskabsåret for at opfylde sin put-forpligtelse på CU4 200. Forskellen mellem de 150 udstedte ordinære aktier og de 120 ordinære aktier, som modtages ved opfyldelsen af put-forpligtelsen (30 yderligere ordinære aktier), lægges til nævneren ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie.

▼M5

Instrumenter i dattervirksomheder, associerede virksomheder og joint ventures

A11. Potentielle ordinære aktier i en dattervirksomhed, et joint venture eller en associeret virksomhed, som kan konverteres til enten ordinære aktier i dattervirksomheden, joint venturet eller den associerede virksomhed eller ordinære aktier i modervirksomheden, en venturedeltager eller en investor (den regnskabsaflæggende virksomhed), medtages ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie som følger:

(a) instrumenter udstedt af en dattervirksomhed, et joint venture eller en associeret virksomhed, som giver indehaveren mulighed for at modtage ordinære aktier i dattervirksomheden, joint venturet eller den associerede virksomhed, medtages ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie i dattervirksomheden, joint venturet eller den associerede virksomhed. Denne indtjening pr. aktie medtages derefter ved beregningen af den regnskabsaflæggende virksomheds indtjening pr. aktie baseret på den regnskabsaflæggende virksomheds besiddelse af instrumenterne i dattervirksomheden, joint venturet eller den associerede virksomhed.

(b) instrumenter i en dattervirksomhed, et joint venture eller en associeret virksomhed, som kan konverteres til ordinære aktier i den regnskabsaflæggende virksomhed, anses for at udgøre en del af de potentielle ordinære aktier i den regnskabsaflæggende virksomhed ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie. Optioner eller warrants udstedt af en dattervirksomhed, et joint venture eller en associeret virksomhed på køb af ordinære aktier i den regnskabsaflæggende virksomhed anses ligeledes for at udgøre en del af de potentielle ordinære aktier i den regnskabsaflæggende virksomhed ved beregningen af konsolideret udvandet indtjening pr. aktie.

A12. Ved opgørelsen af virkningen på indtjening pr. aktie af instrumenter, som er udstedt af en regnskabsaflæggende virksomhed, og som kan konverteres til ordinære aktier i en dattervirksomhed, et joint venture eller en associeret virksomhed, antages instrumenterne at blive konverteret, og tælleren (den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital) antages reguleret efter behov i overensstemmelse med afsnit 33. Ud over disse reguleringer reguleres tælleren for eventuelle ændringer i den regnskabsaflæggende virksomheds registrerede resultat (eksempelvis modtaget udbytte eller indkomst efter den indre værdis metode), som kan henføres til forøgelsen af antallet af ordinære aktier i omløb i dattervirksomheden, joint venturet eller den associerede virksomhed som følge af den antagede konvertering. Nævneren i beregningen af udvandet indtjening pr. aktie påvirkes ikke, idet antallet af ordinære aktier i omløb i den regnskabsaflæggende virksomhed ikke ville blive ændret ved en antaget konvertering.

Deltagende egenkapitalinstrumenter og ordinære aktier med to aktieklasser

A13. Visse virksomheders egenkapital omfatter:

(a) instrumenter, der berettiger til udbytte sammen med ordinære aktier i henhold til en forudbestemt formel (eksempelvis to for en), undertiden med en øvre begrænsning på retten til at modtage udbytte (eksempelvis op til, men ikke over, et specificeret beløb pr. aktie).

(b) en klasse af ordinære aktier, som har en anden udbyttesats end det er tilfældet for en anden klasse af ordinære aktier, men som ikke har forrang eller er efterstillet.

A14. Ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie antages konvertering at finde sted for de instrumenter, der er beskrevet i afsnit A13, som kan konverteres til ordinære aktier, hvis virkningen er udvandende. For instrumenter, der ikke kan konverteres til en klasse af ordinære aktier, allokeres årets resultat til de forskellige aktieklasser og deltagende egenkapitalinstrumenter i overensstemmelse med deres ret til udbytte eller andre rettigheder til at modtage ikke-udloddet resultat. For at beregne indtjening og udvandet indtjening pr. aktie:

(a) reguleres den del af resultatet, som kan henføres til modervirksomhedens indehavere af ordinær egenkapital (overskud reduceres og tab øges) med det udbytte, som uddeles i regnskabsåret for hver aktieklasse, og med det kontraktlige udbytte (eller rente på deltagende obligationer), som skal betales for regnskabsåret (eksempelvis ubetalt akkumuleret udbytte).

(b) den resterende del af resultatet allokeres til ordinære aktier og deltagende egenkapitalinstrumenter, i det omfang hvert instrument har en andel i resultatet, som om hele årets resultat var blevet uddelt. Det

▼M5

samlede resultat, som allokeres til hver kategori af egenkapitalinstrumenter, opgøres ved at sammenlægge det beløb, der er allokeret for udbytte, og det beløb, der er allokeret for deltagelse.

(c) den samlede værdi af resultatet, som allokeres til hver kategori af egenkapitalinstrumenter, divideres med antallet af instrumenter i omløb, hvortil resultatet allokeres, for at opgøre indtjening pr. aktie for instrumentet.

Ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie medtages alle potentielle ordinære aktier, som antages udstedt, i de ordinære aktier i omløb.

Delvist betalte aktier

A15. Når ordinære aktier udstedes, men kun delvist betales, behandles disse ved beregningen af indtjening pr. aktie som en del af en ordinær aktie, i det omfang de har været berettiget til udbytte i regnskabsåret i forhold til en fuldt betalt ordinær aktie.

A16. I det omfang delvist betalte aktier ikke berettiger til udbytte i regnskabsåret, behandles de som svarende til warrants eller optioner ved beregningen af udvandet indtjening pr. aktie. Det ubetalte restbeløb antages at udgøre provenu, som anvendes til at købe ordinære aktier. Det antal aktier, som medtages i udvandet indtjening pr. aktie, er forskellen mellem det antal aktier, der er tegnet, og det antal aktier, der antages købt.

▼M5

APPENDIKS B

Ændringer af andre udtalelser

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard i et tidligere regnskabsår, finder ændringerne anvendelse for det tidligere regnskabsår.

B1. I de internationale regnskabsstandarder (IFRS), herunder IAS og fortolkningsbidrag, der er gældende i december 2003, ændres henvisninger til den gældende udgave af IAS 33 *Indtjening pr. aktie*, til IAS 33 *Indtjening pr. aktie*.

▼B

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD IAS 34

Præsentation af delårsregnskaber

Denne internationale regnskabsstandard blev godkendt af IASC's bestyrelse i februar 1998 og træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 1999 eller senere.

I april 2000 medførte IAS 40, Investeringsejendomme, ændring af appendiks C, afsnit 7.

INTRODUKTION

1. Denne standard (IAS 34) omhandler præsentation af delårsregnskab, som er et område, der ikke er omfattet af tidligere internationale regnskabsstandarder. IAS 34 træder i kraft for regnskabsår, som begynder 1. januar 1999 eller senere.

2. Et delårsregnskab er en regnskabsopgørelse, som omfatter enten et fuldstændigt regnskab eller et sammendraget regnskab for en periode, som er kortere end et helt regnskabsår.

3. Standarden foreskriver ikke, hvilke virksomheder, der skal offentliggøre delårsregnskaber, eller hvor ofte eller hvor hurtigt efter slutningen af en delårsperiode. Det er IASC's vurdering, at disse spørgsmål skal afgøres af de enkelte landes offentlige myndigheder, tilsynsmyndigheder for værdipapirhandel, børser og revisororganisationer. Denne standard finder anvendelse, hvis en virksomhed er pålagt eller vælger at offentliggøre et delårsregnskab i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder.

4. Denne standard:

   (a) definerer minimumskrav til indholdet af et delårsregnskab, herunder oplysningskrav, og

   (b) identificerer de principper for indregning og måling, som skal anvendes i et delårsregnskab.

5. Minimumskrav til indholdet af et delårsregnskab er en sammendraget balance, sammendraget resultatopgørelse, sammendraget pengestrømsopgørelse, sammendraget opgørelse over egenkapitalbevægelser og udvalgte noter.

6. Ud fra en formodning om, at alle, som læser en virksomheds delårsregnskab, ligeledes vil have adgang til den seneste årsrapport, gentages eller opdateres praktisk talt ingen af årsregnskabets noter i delårsregnskabet. I stedet indeholder noterne til et delårsregnskab primært en forklaring af begivenheder og ændringer, som er væsentlige for forståelsen af ændringer i virksomhedens finansielle stilling og indtjening efter sidste årsregnskabs balancedag.

7. Virksomheder skal anvende den samme regnskabspraksis i deres delårsregnskab som i deres årsregnskab, med undtagelse af ændringer i anvendt regnskabspraksis, som er foretaget efter tidspunktet for det seneste årsregnskab og som vil blive afspejlet i det følgende årsregnskab. Hyppigheden af en virksomheds regnskabsaflæggelse, årlig, halvårlig eller kvartalsvis, må ikke påvirke målingen af årets resultat. For at opnå dette skal måling i forbindelse med delårsregnskaber foretages på et år-til-dato-grundlag.

▼B

8. Et af denne standards appendikser giver vejledning i anvendelsen af de grundlæggende indregnings- og målingsprincipper på delårsregnskabets balancedag på forskellige typer aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger. Skatteomkostninger for en delårsperiode baseres på et skøn over en gennemsnitlig årlig effektiv skattesats, som er i overensstemmelse med den årlige forventede samlede skatteomkostning for året.

9. Ved beslutningen om, hvordan en post skal indregnes, klassificeres eller oplyses i forbindelse med delårsregnskaber, skal væsentligheden vurderes på baggrund af de økonomiske data for delårsperioden og ikke prognoser for årlige data.

INDHOLD

	Afsnit
Formål	
Anvendelsesområde	1-3
Definitioner	4
Delårsregnskabers indhold	5-25
Minimumskrav til delårsregnskabers bestanddele	8
Delårsregnskabers form og indhold	9-14
Udvalgte noter	15-18
Oplysning af overensstemmelse med IAS 19	19
Perioder, for hvilke aflæggelse af delårsregnskaber er påkrævet	20-22
Væsentlighed	23-25
Oplysning i årsregnskaber	26-27
Indregning og måling	28-42
Samme anvendte regnskabspraksis som for årsregnskabet	28-36
Sæsonmæssig, konjunkturbestemt eller lejlighedsvis omsætning	37-38
Omkostninger afholdt ujævnt fordelt over regnskabsåret	39
Anvendelse af indregnings- og målingsprincipperne	40
Anvendelse af skøn	41-42
Tilpasning af tidligere præsenterede delårsperioder	43-45
Ikrafttrædelsestidspunkt	46

Den egentlige standard, der er angivet med fed kursiv, skal læses i sammenhæng med baggrundsmaterialet og implementeringsvejledningen i denne standard og i sammenhæng med »Forord til internationale regnskabsstandarder«. De internationale regnskabsstandarder er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster (jvf. afsnit 12 i forordet).

FORMÅL

Formålet med denne standard er at foreskrive minimumskrav til indholdet af et delårsregnskab samt at foreskrive indregnings- og målingsprincipperne for et fuldstændigt eller sammendraget regnskab for en delårsperiode. Rettidighed og pålidelig præsentation af delårsregnskaber gør det lettere for investorer, kreditorer og andre at forstå en virksomheds evne til at frembringe indtjening og pengestrømme samt dens finansielle stilling og likviditet.

ANVENDELSESOMRÅDE

1. Standarden foreskriver ikke, hvilke virksomheder, der skal offentliggøre delårsregnskaber, samt hvor ofte eller hvor hurtigt efter slutningen af en delårsperiode. Dog kræver offentlige myndigheder, tilsynsmyndigheder for værdipapirhandel, børser og revisororganisationer ofte, at virksomheder, hvis obligationer eller aktier handles offentligt, offentliggør delårsregnskaber. Denne standard finder anvendelse, hvis en virksomhed er pålagt eller vælger at offentliggøre et delårsregnskab i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder. IASC tilskynder virksomheder, hvis aktier handles offentligt, til at præsentere delårsregnskaber, som er i overensstemmelse med de i denne standard nævnte

▼B

principper for indregning, måling og oplysning. Virksomheder, hvis aktier handles offentligt, tilskyndes specifikt til at:

(a) præsentere delårsregnskab som minimum pr. slutningen af den første halvdel af regnskabsåret og

(b) offentliggøre delårsregnskabet senest 60 dage efter slutningen af delårsperioden.

2. Hvert regnskab, hvad enten det er et årsregnskab eller delårsregnskab, vurderes selvstændigt med hensyn til dets overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder. Hvis en virksomhed ikke aflægger delårsregnskab i et givet regnskabsår eller at delårsregnskabet ikke er aflagt i overensstemmelse med denne standard, forhindrer dette ikke virksomhedens årsregnskab i at være i overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder, hvis dette i øvrigt er tilfældet.

3. Hvis en virksomheds delårsregnskab angives at være i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder, skal det være i overensstemmelse med alle bestemmelserne i denne standard. I denne forbindelse kræver afsnit 19 visse oplysninger.

DEFINITIONER

4. **Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:**

En delårsperiode er en regnskabsperiode, som er kortere end et helt regnskabsår.

Et delårsregnskab er en regnskabsopgørelse, som omfatter enten et fuldstændigt regnskab (som beskrevet i IAS 1, Præsentation af årsregnskaber) eller et sammendraget regnskab (som beskrevet i denne standard) for en delårsperiode.

DELÅRSREGNSKABERS INDHOLD

5. IAS 1 definerer et fuldstændigt regnskab som indeholdende følgende bestanddele:

(a) balance,

(b) resultatopgørelse,

(c) opgørelse over enten (i) alle egenkapitalbevægelser eller (ii) de egenkapitalbevægelser, der ikke hidrører fra kapitaltransaktioner med og udlodninger til ejere,

(d) pengestrømsopgørelse og

(e) anvendt regnskabspraksis og udvalgte noter.

6. Af hensyn til rettidighed og omkostninger og for at undgå gentagelse af tidligere præsenterede oplysninger kan virksomheden være nødt til eller vælge at give færre oplysninger på et delårsregnskabets balancedag end i dens årsregnskab. Standarden definerer minimumskrav til indholdet af et delårsregnskab som omfattende sammendraget regnskab og udvalgte noter. Hensigten med delårsregnskabet er at give en opdatering af det seneste fuldstændige årsregnskab. Således fokuseres der på nye aktiviteter, begivenheder og omstændigheder, og tidligere præsenterede oplysninger gentages ikke.

7. Det er ikke hensigten med denne standard at forbyde eller fraråde, at virksomheder offentliggør et fuldstændigt regnskab (som beskrevet i IAS 1) i delårsregnskabet frem for et sammendraget regnskab og udvalgte noter. Denne standard forbyder eller fraråder heller ikke at virksomheder i et sammendraget regnskab medtager mere end det minimum af regnskabsposter eller udvalgte noter, som nævnes i denne standard. Indregnings- og målingsvejledningen i denne standard finder ligeledes anvendelse på fuldstændige regnskaber for en delårsperiode, og sådanne regnskaber skal omfatte alle de af denne standard krævede oplysninger (specielt de udvalgte noter i afsnit 16), såvel som de af andre internationale regnskabsstandarder krævede oplysninger.

Minimumskrav til delårsregnskabers bestanddele

8. **Et delårsregnskab skal som minimum omfatte følgende bestanddele:**

(a) **sammendraget balance,**

(b) **sammendraget resultatopgørelse,**

▼B

(c) **sammendraget opgørelse over enten (i) alle egenkapitalbevægelser eller (ii) de egenkapitalbevægelser, der ikke hidrører fra kapitaltransaktioner med og udlodninger til ejere,**

(d) **sammendraget pengestrømsopgørelse og**

(e) **udvalgte noter.**

Delårsregnskabers form og indhold

9. **Hvis en virksomhed offentliggør et fuldstændigt regnskab i sit delårsregnskab, skal formen og indholdet af dette regnskab være i overensstemmelse med de i IAS 1 nævnte krav til et fuldstændigt regnskab.**

10. **Hvis en virksomhed offentliggør et sammendraget regnskab i sit delårsregnskab, skal dette sammendrag som minimum omfatte hver af de overskrifter og subtotaler, som er medtaget i det seneste årsregnskab og udvalgte noter, som kræves i denne standard. Yderligere regnskabsposter eller noter skal medtages, hvis udeladelse heraf ville gøre det sammendragne delårsregnskab misvisende.**

11. **Indtjening og udvandet indtjening pr. aktie skal præsenteres i selve resultatopgørelsen for en delårsperiode, hvad enten denne er fuldstændig eller sammendraget.**

12. IAS 1 giver vejledning om årsregnskabets struktur og indeholder et appendiks, *Illustrativ regnskabsstruktur*, som giver yderligere vejledning om væsentlige overskrifter og subtotaler.

13. Mens IAS 1 kræver, at en opgørelse over egenkapitalbevægelser skal præsenteres som en separat bestanddel af virksomhedens regnskab, tillader den, at oplysninger om egenkapitalbevægelser hidrørende fra kapitaltransaktioner med og udlodninger til ejere vises enten i selve opgørelsen eller alternativt i noterne. Virksomheden følger samme format for opgørelsen over egenkapitalbevægelser i delårsregnskaber som i dens seneste årsregnskab.

14. Delårsregnskabet udarbejdes som koncernregnskab, hvis virksomhedens seneste årsregnskab er et koncernregnskab. Modervirksomhedens årsregnskab er ikke i overensstemmelse eller sammenligneligt med koncernregnskabet i den seneste årsrapport. Hvis en virksomheds årsrapport ud over koncernregnskabet omfatter modervirksomhedens årsregnskab, hverken kræver eller forbyder denne standard medtagelse af modervirksomhedens årsregnskab i virksomhedens delårsregnskab.

Udvalgte noter

15. Brugere af en virksomheds delårsregnskab vil ligeledes have adgang til virksomhedens seneste årsrapport. Derfor er det unødvendigt, at noterne til et delårsregnskab indeholder relativt uvæsentlig opdatering af oplysninger, som allerede er givet i noterne til den seneste årsrapport. På et delårsregnskabs balancedag er det mere nyttigt med en forklaring af begivenheder og transaktioner, som er væsentlige for forståelsen af ændringer i virksomhedens finansielle stilling og indtjening efter sidste årsregnskabs balancedag.

16. **Virksomheden skal som minimum medtage følgende oplysninger i noterne til delårsregnskabet, hvis disse er væsentlige og ikke er givet andre steder i delårsregnskabet. Oplysningerne skal normalt gives på et år-til-dato-grundlag. Dog skal virksomheden ligeledes give oplysning om begivenheder eller transaktioner, som er væsentlige for en forståelse af den aktuelle delårsperiode:**

(a) **erklæring om, at der i delårsregnskabet er anvendt samme regnskabspraksis og beregningsmetoder som i det seneste årsregnskab, eller, hvis regnskabspraksis eller beregningsmetoder er blevet ændret, en beskrivelse af arten og virkningen af ændringen,**

(b) **kommentarer til delårsperiodens aktiviteters afhængighed af sæson eller konjunktur,**

(c) **arten og den beløbsmæssige størrelse af poster, der påvirker aktiver, forpligtelser, egenkapitalen, nettoindtægter eller pengestrømme, som er usædvanlige på grund af deres størrelse, art eller beskaffenhed,**

(d) **arten og den beløbsmæssige størrelse af ændringer i skønnede beløb, som allerede er præsenteret i tidligere delårsperioder i det aktuelle regnskabsår eller ændringer i skønnede beløb, som er**

▼B

præsenteret i tidligere regnskabsår, hvis disse ændringer har en væsentlig virkning på den aktuelle delårsperiode,

(e) **udstedelse, tilbagekøb og indløsning af obligationer og aktier,**

(f) **separat udbetalt udbytte (samlet eller pr. aktie) for ordinære aktier og andre aktier,**

(g) **segmentomsætning og segmentresultat for forretningssegmenter eller geografiske segmenter, afhængigt af, hvilket der er virksomhedens primære segment (segmentoplysninger er udelukkende krævet i en virksomheds delårsregnskab, hvis IAS 14, Præsentation af segmentoplysninger, kræver, at virksomhedens årsregnskab indeholder segmentoplysninger),**

(h) **væsentlige begivenheder efter slutningen af delårsperioden, som ikke er afspejlet i delårsregnskabet,**

(i) **virkningen af ændringer i virksomhedens sammensætning i delårsperioden, herunder virksomhedssammenslutninger, overtagelse af eller afhændelse af dattervirksomheder og langfristede investeringer, omstruktureringer samt ophørende aktiviteter og**

(j) **ændringer i eventualforpligtelser eller eventualaktiver efter sidste årsregnskabs balancedag.**

17. Nedenstående er eksempler på de i afsnit 16 krævede typer af oplysninger. De internationale regnskabsstandarder giver vejledning om oplysning af mange af disse:

(a) nedskrivning af varebeholdninger til nettorealisationsværdi og tilbageførsel af en sådan nedskrivning,

(b) indregning af tab ved værdiforringelse af materielle anlægsaktiver, immaterielle aktiver eller andre aktiver og tilbageførsel af et sådant tab ved værdiforringelse,

(c) tilbageførsel af hensættelser til omstruktureringsomkostninger,

(d) anskaffelse og afhændelse af materielle anlægsaktiver,

(e) indgåede forpligtelser om køb af materielle anlægsaktiver,

(f) afgørelse af retssager,

(g) korrektion af fundamentale fejl i tidligere præsenterede økonomiske data,

(h) ekstraordinære poster,

(i) manglende tilbagebetaling af lån eller misligholdelse af en låneaftale, hvor forholdene ikke efterfølgende har ændret sig, og

(j) transaktioner mellem nærtstående parter.

18. Andre internationale regnskabsstandarder specificerer oplysninger, som skal gives i regnskaber. I denne sammenhæng betyder regnskab et fuldstændigt regnskab af den type, som normalt medtages i en årsrapport og undertiden i andre opgørelser. De i andre internationale regnskabsstandarder krævede oplysninger kræves ikke, hvis virksomhedens delårsregnskab ikke omfatter et fuldstændigt regnskab, men kun et sammendraget regnskab og udvalgte noter.

Oplysning af overensstemmelse med IAS

19. **Hvis en virksomheds delårsregnskab er i overensstemmelse med denne internationale regnskabsstandard, skal dette oplyses. Et delårsregnskab må ikke angives at være i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder, hvis det ikke er i overensstemmelse med alle bestemmelser i de relevante standarder og relevante fortolkningsbidrag fra SIC.**

Perioder, for hvilke aflæggelse af delårsregnskaber er påkrævet

20. **Delårsrapporter (sammendragne eller fuldstændige) skal indeholde delårsregnskaber for følgende perioder:**

(a) **balance pr. slutningen af den aktuelle delårsperiode og en balance pr. slutningen af det foregående regnskabsår til sammenligning,**

(b) **resultatopgørelse for den aktuelle delårsperiode og kumulativt for det aktuelle regnskabsår til dato med resultatopgørelser for de tilsvarende delårsperioder (aktuel og år-til-dato) for det foregående regnskabsår til sammenligning,**

▼B

(c) **opgørelse over egenkapitalbevægelser kumulativt for det aktuelle regnskabsår til dato med sammenligningstal for den tilsvarende år-til-dato-periode i det foregående regnskabsår og**

(d) **pengestrømsopgørelse kumulativt for det aktuelle regnskabsår til dato med sammenligningstal for den tilsvarende år-til-dato-periode i det foregående regnskabsår.**

21. For virksomheder, hvis aktiviteter er meget sæsonprægede, kan økonomiske informationer for de 12 måneder, som slutter på et delårsregnskabs balancedag, og sammenligningstal for det foregående kalenderår være nyttige. Derfor tilskynder standarden virksomheder, hvis aktiviteter er meget sæsonprægede, til at give sådanne informationer ud over de i foregående afsnit krævede informationer.

22. Appendiks A illustrerer de perioder, som skal præsenteres af en virksomhed, der aflægger regnskaber halvårligt, og virksomheder, der aflægger regnskaber kvartalsvis.

Væsentlighed

23. **Ved beslutningen om, hvordan en post skal indregnes, måles, klassificeres eller oplyses i forbindelse med delårsregnskaber, skal væsentligheden vurderes på baggrund af de økonomiske data for delårsperioden. Ved vurderingen af væsentlighed skal der tages højde for, at måling i delårsperioder i højere grad kan afhænge af skøn end måling af økonomiske data i årsregnskabet.**

24. Forordet til internationale regnskabsstandarder angiver, at »internationale regnskabsstandarder er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster«. Begrebsrammen angiver, at »information er væsentlig, hvis udeladelse heraf eller fejl heri kan få indflydelse på regnskabsbrugeres økonomiske beslutninger truffet på grundlag af årsregnskabet«. IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis, kræver separat oplysning af væsentlige ekstraordinære poster, usædvanlige ordinære poster, ophørende aktiviteter, ændringer i regnskabsmæssige skøn, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis. IAS 8 indeholder ikke vejledning om kvantitet ved bedømmelsen af væsentlighed.

25. Mens vurderingen af væsentlighed ved aflæggelsen af årsregnskab altid kræver udøvelsen af skøn, baseres beslutning om indregning og oplysning i denne standard på data for selve delårsperioden af hensyn til forståelighed af delårstallene. Derfor indregnes og oplyses eksempelvis usædvanlige eller ekstraordinære poster, ændringer i anvendt regnskabspraksis eller regnskabsmæssige skøn og fundamentale fejl baseret på væsentlighed på grundlag af data for delårsperioden for at undgå, at der drages misvisende konklusioner fordi oplysning er udeladt. Det altovervejende mål er at sikre, at delårsregnskabet omfatter alle de oplysninger, som er relevante for forståelsen af virksomhedens finansielle stilling og indtjening i delårsperioden.

OPLYSNING I ÅRSREGNSKABER

26. **Hvis et skøn over et beløb, som er præsenteret i delårsperioden, ændres væsentligt i regnskabsårets sidste delårsperiode, men et delårsregnskab ikke offentliggøres for denne sidste delårsperiode, skal arten og omfanget af ændringen af skønnet oplyses i en note til årsregnskabet.**

27. IAS 8 kræver oplysning om arten og (hvis det er praktisk muligt) den beløbsmæssige størrelse af en ændring af et skøn, som enten har en væsentlig virkning i den aktuelle regnskabsperiode eller som forventes at ville have en væsentlig virkning i efterfølgende regnskabsperioder. Denne standards afsnit 16 (d) kræver lignende oplysning i et delårsregnskab. Som eksempel herpå kan nævnes ændringer i skøn i den sidste delårsperiode vedrørende nedskrivning af varebeholdninger, omstruktureringer eller tab ved værdiforringelse, som er præsenteret i en tidligere delårsperiode i regnskabsåret. De i foregående afsnit krævede oplysninger stemmer overens med kravet i IAS 8 og er tænkt snævert anvendt, dvs. kun på ændringer af skøn. Det kræves ikke, at virksomheder medtager yderligere økonomiske informationer for delårsperioderne i sit årsregnskab.

INDREGNING OG MÅLING

Samme anvendte regnskabspraksis som for årsregnskabet

28. **Virksomheder skal anvende den samme regnskabspraksis i deres delårsregnskab som i deres årsregnskab, med undtagelse af**

▼B

ændringer i anvendt regnskabspraksis, som er foretaget efter tidspunktet for det seneste årsregnskab og vil blive afspejlet i det følgende årsregnskab. Hyppigheden af en virksomheds regnskabsaflæggelse (årlig, halvårlig eller kvartalsvis), må dog ikke påvirke målingen af årets resultat. For at opnå dette skal målingen i forbindelse med delårsregnskaber foretages på et år-til-dato-grundlag.

29. Ved at kræve, at en virksomhed skal anvende den samme regnskabspraksis i sit delårsregnskab som i sit årsregnskab, kan det virke, som om måling i delårsperioden foretages, som om hver delårsperiode er en uafhængig regnskabsperiode. Dog bekræftes det i afsnit 28, at en delårsperiode er en del af et større regnskabsår, idet hyppigheden af en virksomheds regnskabsaflæggelse ikke må påvirke målingen af årets resultat. Målinger på et år-til-dato-grundlag kan omfatte ændringer i skønnede beløb, som er præsenteret i det aktuelle regnskabsårs tidligere delårsperioder, men principperne for indregning af aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger i delårsperioder er de samme som i årsregnskabet.

30. Følgende eksempler illustrerer dette:

(a) principperne for indregning og måling af tab ved nedskrivning af varebeholdninger, omstruktureringer eller tab ved værdiforringelse i en delårsperiode er de samme som de principper en virksomhed følger, hvis den udelukkende udarbejder årsregnskaber. Hvis sådanne poster indregnes og måles i en delårsperiode og skønnet ændres i en efterfølgende delårsperiode i det samme regnskabsår, ændres det oprindelige skøn dog i den efterfølgende delårsperiode enten ved hensættelse af yderligere tab eller tilbageførsel af det tidligere indregnede beløb,

(b) en omkostning, som ikke opfylder definitionen på et aktiv ved slutningen af en delårsperiode, udskydes ikke i balancen enten for at afvente fremtidig information om, hvorvidt den har opfyldt definitionen på et aktiv eller for at udjævne indtjeningen over flere delårsperioder i et regnskabsår og

(c) skatteomkostninger indregnes i hver delårsperiode på grundlag af det bedste skøn over den vejede gennemsnitlige årlige skattesats, der forventes for hele regnskabsåret. Det kan være nødvendigt at regulere hensættelser af skatteomkostninger i en delårsperiode i en efterfølgende delårsperiode i det samme regnskabsår, hvis skønnet over den årlige skattesats ændres.

31. I henhold til Begrebsramme for udarbejdelse og præsentation af årsregnskaber (begrebsrammen) er indregning det at »optage en post i balancen eller resultatopgørelsen, der opfylder definitionen på et element og opfylder indregningskriterierne«. Definitionen på aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger er grundlæggende for indregning både på årsregnskabets og delårsregnskabernes balancedag.

32. For aktiver gælder den samme test af økonomiske fordele på et delårsregnskabs balancedag som ved slutningen af virksomhedens regnskabsår. Omkostninger, som af art ikke opfylder betingelserne for aktiver på slutningen af regnskabsåret, vil heller ikke opfylde betingelserne på et delårsregnskabs balancedag. Ligeledes gælder, at en forpligtelse på et delårsregnskabs balancedag skal udgøre en eksisterende forpligtelse på dette tidspunkt, lige som den skal på årsregnskabets balancedag.

33. Et afgørende kendetegn for indtægter (omsætning) og omkostninger er, at de tilknyttede indgående og udgående strømme af aktiver og forpligtelser allerede har fundet sted. Hvis sådanne indgående og udgående strømme har fundet sted, indregnes den tilknyttede omsætning eller omkostning. Ellers indregnes de ikke. Begrebsrammen nævner, at »omkostninger indregnes i resultatopgørelsen, når der er sket et fald i fremtidige økonomiske fordele tilknyttet et fald i aktiver eller en stigning i forpligtelser, og faldet kan måles pålideligt. (…) Begrebsrammen tillader ikke at poster, som ikke opfylder definitionen på aktiver eller forpligtelser, indregnes i balancen«.

34. Når en virksomhed, som kun aflægger årsregnskab, måler aktiver, forpligtelser, indtægter, omkostninger og pengestrømme, som er præsenteret i årsregnskabet, er den i stand til at tage informationer i betragtning, som bliver tilgængelig i løbet af regnskabsåret. Virksomhedens måling foretages i realiteten på et år-til-dato-grundlag.

35. En virksomhed, som aflægger regnskab halvårligt, anvender de informationer, som er tilgængelige på halvårstidspunktet eller kort tid herefter ved måling i halvårsregnskabet samt tilgængelige informationer ved årets slutning eller kort tid herefter i årsregnskabet. Måling for et regnskabsår afspejler ændringer i skønnede beløb, som er præsenteret i første halvår. Beløb, som er præsenteret i halvårsregnskabet, reguleres ikke med tilbage-

▼B

virkende kraft. Afsnit 16(d) og 26 kræver dog, at der gives oplysning om arten og den beløbsmæssige størrelse af væsentlige ændringer i skøn.

36. En virksomhed, som aflægger regnskab hyppigere end halvårligt, måler indtægter og omkostninger på et år-til-dato-grundlag, ved anvendelse af de informationer, der er tilgængelige, når det enkelte regnskab udarbejdes. Indtægter og omkostninger, som er præsenteret i den aktuelle delårsperiode, afspejler ændringer i skøn over beløb, som er præsenteret i tidligere delårsperioder i regnskabsåret. Beløb, som er præsenteret i tidligere delårsperioder, reguleres ikke med tilbagevirkende kraft. Afsnit 16(d) og 26 kræver dog, at der gives oplysning om arten og den beløbsmæssige størrelse af væsentlige ændringer i skøn.

Sæsonmæssig, konjunkturbestemt eller lejlighedsvis omsætning

37. **Omsætning, som sker sæsonmæssigt, konjunkturbestemt eller lejlighedsvis i et regnskabsår, må ikke medtages eller udskydes på et delårsregnskabs balancedag, hvis medtagelsen eller udskydelsen ikke vil være relevant ved slutningen af virksomhedens regnskabsår.**

38. Som eksempel herpå kan nævnes udbytte, royalties og offentlige tilskud. Endvidere har nogle virksomheder fast en større omsætning i nogle delårsperioder i regnskabsåret end i andre, eksempelvis detailhandelens sæsonmæssige omsætning. En sådan omsætning indregnes, når den sker.

Omkostninger afholdt ujævnt fordelt over regnskabsåret

39. **Omkostninger, som afholdes ujævnt fordelt over en virksomheds regnskabsår, skal udelukkende medtages eller udskydes ved aflæggelse af delårsregnskab, hvis det ligeledes er relevant at medtage eller udskyde denne type omkostning ved slutningen af regnskabsåret.**

Anvendelse af indregnings- og målingsprincipperne

40. Appendiks B indeholder eksempler på anvendelsen af de i afsnit 28-39 nævnte generelle indregnings- og målingsprincipper.

Anvendelse af skøn

41. **De målingsprocedurer, der følges i et delårsregnskab, skal sikre, at de deraf følgende informationer er pålidelige, og at alle væsentlige økonomiske informationer, som er relevante for forståelsen af virksomhedens finansielle stilling eller indtjening, oplyses på en hensigtsmæssig måde. Selv om måling i både årsregnskabet og delårsregnskabet ofte baseres på rimelige skøn, kræver udarbejdelsen af delårsregnskaber generelt i højere grad anvendelse af skøn end udarbejdelsen af årsrapporter.**

42. Appendiks C indeholder eksempler på anvendelsen af skøn i delårsperioder.

TILPASNING AF TIDLIGERE PRÆSENTEREDE DELÅRSPERIODER

43. **En ændring i anvendt regnskabspraksis, bortset fra de overgangsændringer, som er specificeret i en ny international regnskabsstandard, skal afspejles ved:**

    (a) **tilpasning af tidligere delårsregnskaber i det aktuelle regnskabsår og tilsvarende delårsperioder i tidligere regnskabsår (jvf. afsnit 20), hvis virksomheden følger hovedreglen i IAS 8, eller**

    (b) **tilpasning af tidligere delårsregnskaber i det aktuelle regnskabsår, hvis virksomheden følger den tilladte alternative behandling i IAS 8. I så fald tilpasses tilsvarende delårsperioder i tidligere regnskabsår ikke.**

44. Et af formålene med ovenstående princip er at sikre, at samme regnskabspraksis anvendes for en bestemt kategori af transaktioner i hele regnskabsåret. I henhold til IAS 8 afspejles en ændring i anvendt regnskabspraksis med tilbagevirkende kraft, dvs. ved tilpasning af tidligere præsenterede økonomiske data, hvis dette er praktisk muligt. Hvis den beløbsmæssige størrelse af reguleringen for tidligere regnskabsår ikke med rimelighed kan opgøres, anvendes den nye regnskabspraksis dog fremadrettet i henhold til IAS 8. Som tilladt alternativ kan hele den kumulative tilbagevirkende regulering medtages ved opgørelsen af resultatet for det regnskabsår, hvor den anvendte regnskabspraksis er ændret. Anvendelsen af princippet i afsnit 43 indebærer, at enhver

▼B

ændring i anvendt regnskabspraksis i det aktuelle regnskabsår skal ske med tilbagevirkende kraft fra begyndelsen af regnskabsåret.

45. Hvis det i et regnskabsår var tilladt at afspejle ændringer i regnskabspraksis fra et delårsregnskabs balancedag, ville det betyde, at man tillod anvendelsen af forskellig regnskabspraksis for en bestemt kategori af transaktioner i det samme regnskabsår. Dette ville vanskeliggøre allokering til delårsperioder, utydeliggøre driftsresultatet og komplicere muligheden for at analysere og forstå informationer om delårsperioden.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

46. **Denne internationale regnskabsstandard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. januar 1999 eller senere. Virksomheder tilskyndes til at anvende standarden før dette tidspunkt.**

▼M3

IFRS 5

Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1
Anvendelsesområde	2-5
Klassifikation af anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper) som besiddelse med henblik på videresalg	6-14
Anlægsaktiver, der skal nedlægges	13-14
Måling af anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper) klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg	15-29
Måling af et anlægsaktiv (eller en afståelsesgruppe)	15-19
Indregning af tab ved værdiforringelse og tilbageførsler	20-25
Ændringer til en plan for salg	26-29
Præsentation og oplysning	30-42
Præsentation af ophørte aktiviteter	31-36
Gevinster eller tab vedrørende fortsættende aktiviteter	37
Præsentation af et anlægsaktiv eller en afståelsesgruppe klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg	38-40
Yderligere oplysninger	41-42
Overgangsbestemmelser	43
Ikrafttrædelsestidspunkt	44
Ophævelse af IAS 35	45

FORMÅL

1. Formålet med denne standard er at specificere den regnskabsmæssige behandling af aktiver, der besiddes med henblik på videresalg, og præsentation af og oplysning om *ophørte aktiviteter.* Navnlig kræver denne standard:

   (a) at aktiver, der opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg, skal måles til det laveste af den regnskabsmæssige værdi og *dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger*, og at afskrivningen på sådanne aktiver skal ophøre,

og

▼M3

(b) at aktiver, der opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg, skal præsenteres separat i balancen, og resultaterne af ophørte aktiviteter skal præsenteres separat i resultatopgørelsen.

ANVENDELSESOMRÅDE

2. Kravene i denne standard til klassifikation og præsentation finder anvendelse på alle indregnede *anlægsaktiver* (*) og alle *afståelsesgrupper* i en virksomhed. Målingskravene i denne standard finder anvendelse på alle indregnede anlægsaktiver og afståelsesgrupper (som beskrevet i afsnit 4), bortset fra de aktiver, der er anført i afsnit 5, som fortsat skal måles i overensstemmelse med den angivne standard.

3. Aktiver, der klassificeres som anlægsaktiver i overensstemmelse med IAS 1 *Præsentation af årsregnskaber* (ajourført 2003), skal ikke omklassificeres som *omsætningsaktiver*, før de opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg i overensstemmelse med denne standard. Aktiver, der tilhører en kategori, som en virksomhed normalt ville anse for anlægsaktiver, som udelukkende er anskaffet med henblik på videresalg, skal ikke klassificeres som omsætningsaktiver, medmindre de opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg i overensstemmelse med denne standard.

4. I visse tilfælde afhænder en virksomhed en gruppe af aktiver, eventuelt med nogle direkte forbundne forpligtelser, samlet ved en enkelt transaktion. En sådan afståelsesgruppe kan være en gruppe af *pengestrømsfrembringende enheder*, en enkelt pengestrømsfrembringende enhed eller en del af en pengestrømsfrembringende enhed. (**) Gruppen kan omfatte et hvilket som helst af virksomhedens aktiver og en hvilken som helst af dens forpligtelser, herunder omsætningsaktiver, kortfristede forpligtelser og aktiver, som i henhold til afsnit 5 er udeladt fra målingskravene i denne standard. Hvis et anlægsaktiv, som er omfattet af målingskravene i denne standard, udgør en del af en afståelsesgruppe, finder målingskravene i denne standard anvendelse på gruppen som helhed, således at gruppen måles til det laveste af dens regnskabsmæssige værdi og dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger. Kravene til måling af de enkelte aktiver og forpligtelser i afståelsesgruppen beskrives i afsnit 18, 19 og 23.

5. Målingsbestemmelserne i denne standard (***) finder ikke anvendelse på de følgende aktiver, som er omfattet af de anførte standarder, hverken som enkelte aktiver eller som en del af en afståelsesgruppe:

(a) udskudte skatteaktiver (IAS 12 *Indkomstskatter*).

(b) aktiver, som hidrører fra personaleydelser (IAS 19 *Personaleydelser*).

(c) finansielle aktiver, som er omfattet af IAS 39 *Finansielle instrumenter: Indregning og måling.*

(d) anlægsaktiver, som regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med dagsværdimodellen i IAS 40 *Investeringsejendomme*.

(e) anlægsaktiver, som måles til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger i overensstemmelse med IAS 41 *Landbrug*.

(f) kontraktlige rettigheder i henhold til forsikringskontrakter som defineret i IFRS 4 *Forsikringskontrakter.*

KLASSIFIKATION AF ANLÆGSAKTIVER (ELLER AFSTÅELSESGRUPPER) SOM BESIDDELSE MED HENBLIK PÅ VIDERESALG

6. **En virksomhed skal klassificere et anlægsaktiv (eller en afståelsesgruppe) som besiddelse med henblik på videresalg, hvis den regnskabsmæssige værdi hovedsageligt genindvindes ved en salgstransaktion frem for gennem fortsat brug.**

7. For at dette skal være tilfældet, skal aktivet (eller afståelsesgruppen) være disponibelt for umiddelbart salg i sin aktuelle stand i henhold til normale

(*) For så vidt angår aktiver, der er klassificeret efter likviditet, er anlægsaktiver aktiver, som omfatter beløb, der forventes genindvundet mere end tolv måneder efter balancedagen. Afsnit 3 finder anvendelse på klassifikationen af sådanne aktiver.

(**) Når pengestrømmene fra et aktiv eller en gruppe af aktiver hovedsageligt forventes at hidrøre fra salg frem for fra fortsat anvendelse, bliver de imidlertid mindre afhængige af pengestrømme hidrørende fra andre aktiver, og en afståelsesgruppe, der har udgjort en del af en pengestrømsfrembringende enhed, bliver en separat pengestrømsfrembringende enhed.

(***) Bortset fra afsnit 18 og 19, der kræver, at de pågældende aktiver måles i overensstemmelse med andre relevante standarder.

▼M3

og sædvanlige vilkår for salg af sådanne aktiver (eller afståelsesgrupper), og salget skal være *højst sandsynligt*.

8. For at salget skal være højst sandsynligt, skal der på det relevante ledelsesniveau vedtages en plan for salg af aktivet (eller afståelsesgruppen), og der skal være iværksat en aktiv proces for at finde en køber og udføre planen. Desuden skal aktivet (eller afståelsesgruppen) aktivt sættes til salg til en pris, der er rimelig i forhold til aktivets aktuelle dagsværdi. Derudover skal salget forventes at opfylde kriterierne for indregning som et fuldført salg inden for et år fra tidspunktet for klassifikationen, bortset fra som tilladt i afsnit 9, og handlinger, der kræves for at udføre planen, skal indikere, at det ikke er sandsynligt, at der vil blive foretaget væsentlige ændringer i planen, eller at planen bliver trukket tilbage.

9. Begivenheder eller omstændigheder kan få den periode, der er nødvendig for at fuldføre salget, til at strække sig ud over ét år. En forlængelse af den periode, der er nødvendig for at fuldføre salget udelukker ikke, at et aktiv (eller en afståelsesgruppe) kan klassificeres som besiddelse med henblik på videresalg, hvis forsinkelsen skyldes begivenheder eller omstændigheder, der er uden for virksomhedens kontrol, og der er tilstrækkelig dokumentation for, at virksomheden fastholder sin plan om at sælge aktivet (eller afståelsesgruppen). Dette vil være tilfældet, når kriterierne i appendiks B er opfyldt.

10. Salgstransaktioner omfatter udvekslinger af anlægsaktiver med andre anlægsaktiver, når udvekslingen har forretningsmæssigt indhold i overensstemmelse med IAS 16 *Materielle anlægsaktiver*.

11. Når en virksomhed udelukkende anskaffer et anlægsaktiv (eller en afståelsesgruppe) med henblik på efterfølgende afhændelse, skal den kun klassificere anlægsaktivet (eller afståelsesgruppen) som besiddelse med henblik på videresalg på overtagelsestidspunktet, hvis 1-årskravet i afsnit 8 er opfyldt (bortset fra som tilladt i afsnit 9), og det er højst sandsynligt, at eventuelle andre kriterier i afsnit 7 og 8, der ikke er opfyldt på dette tidspunkt, vil blive opfyldt inden for kort tid efter overtagelsen (normalt inden for tre måneder).

12. Hvis kriterierne i afsnit 7 og 8 opfyldes efter balancedagen, skal virksomheden ikke klassificere et anlægsaktiv (eller en afståelsesgruppe) som besiddelse med henblik på videresalg i dette årsregnskab, når det offentliggøres. Hvis disse kriterier imidlertid opfyldes efter balancedagen, men før godkendelsen af årsregnskabet til offentliggørelse, skal virksomheden give de i noterne til afsnit 41(a), (b) og (d) angivne oplysninger.

Anlægsaktiver, der skal nedlægges

13. En virksomhed skal ikke klassificere et anlægsaktiv (eller en afståelsesgruppe), der skal nedlægges, som besiddelse med henblik på videresalg. Dette skyldes, at den regnskabsmæssige værdi primært genindvindes gennem fortsat brug. Hvis den afståelsesgruppe, der skal nedlægges, opfylder kriterierne i afsnit 32(a)-(c), skal virksomheden imidlertid præsentere afståelsesgruppens resultater og pengestrømme som ophørte aktiviteter i overensstemmelse med afsnit 33 og 34 på det tidspunkt, hvor brugen ophører. Anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper), som skal nedlægges, omfatter anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper), som skal anvendes frem til udløbet af deres økonomiske levetid, og anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper), der skal lukkes frem for sælges.

14. En virksomhed skal ikke foretage regnskabsmæssig behandling af et anlægsaktiv, som midlertidigt er taget ud af brug, som om det var nedlagt.

MÅLING AF ANLÆGSAKTIVER (ELLER AFSTÅELSESGRUPPER) KLASSIFICERET SOM BESIDDELSE MED HENBLIK PÅ VIDERESALG

Måling af et anlægsaktiv (eller en afståelsesgruppe)

15. **En virksomhed skal måle et anlægsaktiv (eller en afståelsesgruppe), der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, til det laveste af den regnskabsmæssige værdi og dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger.**

16. Hvis et nyanskaffet aktiv (eller en afståelsesgruppe) opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg (jvf. afsnit 11), medfører anvendelsen af afsnit 15, at aktivet (eller afståelsesgruppen) ved første indregning måles til det laveste af den regnskabsmæssige værdi, hvis den ikke var blevet klassificeret således (eksempelvis kostpris), og dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger. Derfor skal aktivet (eller

▼M3

afståelsesgruppen), hvis dette er anskaffet som del af en virksomhedssammenslutning, måles til dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger.

17. Når salget forventes at finde sted efter mere end ét år, skal virksomheden måle salgsomkostningerne til nutidsværdien. En eventuel stigning i salgsomkostningernes nutidsværdi som følge af tidsforløbet skal præsenteres i resultatet som en finansieringsomkostning.

18. Umiddelbart før den første klassifikation af aktivet (eller afståelsesgruppen) som besiddelse med henblik på videresalg skal den regnskabsmæssige værdi af aktivet (eller af alle aktiver og forpligtelser i gruppen) måles i overensstemmelse med de relevante standarder.

19. Ved efterfølgende måling af en afståelsesgruppe skal den regnskabsmæssige værdi af eventuelle aktiver og forpligtelser, der ikke er omfattet af målingskravene i denne standard, men som er medtaget i en afståelsesgruppe, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, efterfølgende måles i overensstemmelse med de relevante standarder, før efterfølgende måling af afståelsesgruppens dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger.

Indregning af tab ved værdiforringelse og tilbageførsler

20. En virksomhed skal indregne et tab ved værdiforringelse ved første nedskrivning eller efterfølgende nedskrivning af aktivet (eller afståelsesgruppen) til dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger, i det omfang tabet ikke er indregnet i overensstemmelse med afsnit 19.

21. En virksomhed skal indregne en gevinst ved eventuelle efterfølgende stigninger i et aktivs dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger, men gevinsten må ikke overstige det akkumulerede tab ved værdiforringelse, som er indregnet, enten i overensstemmelse med denne standard eller tidligere i overensstemmelse med IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver*.

22. En virksomhed skal indregne en gevinst ved eventuelle efterfølgende stigninger i dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger for en afståelsesgruppe:

    (a) i det omfang gevinsten ikke er indregnet i overensstemmelse med afsnit 19, men

    (b) gevinsten må ikke overstige det akkumulerede tab ved værdiforringelse, som er indregnet, enten i overensstemmelse med denne standard eller tidligere i overensstemmelse med IAS 36, på de anlægsaktiver, som er omfattet af målingskravene i denne standard.

23. Tabet ved værdiforringelse (eller en eventuel efterfølgende gevinst), som er indregnet for en afståelsesgruppe, skal reducere (eller forøge) den regnskabsmæssige værdi af de anlægsaktiver i gruppen, som er omfattet af målingskravene i denne standard, i den allokeringsrækkefølge, der er beskrevet i afsnit 104(a) og (b) og 122 i IAS 36 (ajourført 2004).

24. En gevinst eller et tab, der ikke tidligere er indregnet inden tidspunktet for salg af et anlægsaktiv (eller en afståelsesgruppe), skal indregnes på tidspunktet for ophør med indregning. Kravene for ophør med indregning er beskrevet i:

    (a) afsnit 67-72 i IAS 16 (ajourført 2003), for så vidt angår materielle anlægsaktiver,

    og

    (b) afsnit 112-117 i IAS 38 *Immaterielle aktiver* (ajourført 2004), for så vidt angår immaterielle aktiver.

25. En virksomhed skal ikke afskrive på et anlægsaktiv, mens det er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, eller mens det er en del af en afståelsesgruppe, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg. Renter og andre omkostninger, der kan henføres til forpligtelserne i en afståelsesgruppe, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, skal fortsat indregnes.

Ændringer til en plan for salg

26. Hvis en virksomhed har klassificeret et aktiv (eller en afståelsesgruppe) som besiddelse med henblik på videresalg, men kriterierne i afsnit 7-9 ikke længere opfyldes, skal virksomheden ophøre med at klassificere aktivet (eller afståelsesgruppen) som besiddelse med henblik på videresalg.

▼M3

27. Virksomheden skal måle et anlægsaktiv, som ikke længere klassificeres som besiddelse med henblik på videresalg (eller ophører med at være medtaget i en afståelsesgruppe, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) til det laveste af:

(a) den regnskabsmæssige værdi før aktivet (eller afståelsesgruppen) blev klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, reguleret for eventuelle afskrivninger eller omvurderinger, som ville have været indregnet, hvis aktivet (eller afståelsesgruppen) ikke var klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg,

og

(b) *genindvindingsværdien* på tidspunktet for den efterfølgende beslutning om ikke at sælge. (*)

28. Virksomheden skal medtage eventuelle krævede reguleringer af den regnskabsmæssige værdi af et anlægsaktiv, som ikke længere klassificeres som besiddelse med henblik på videresalg, i indtægterne (**) fra fortsættende aktiviteter i det regnskabsår, hvor kriterierne i afsnit 7-9 ikke længere opfyldes. Virksomheden skal præsentere denne regulering i den samme post i resultatopgørelsen, som anvendes til at præsentere eventuelle gevinster eller tab, som indregnes i overensstemmelse med afsnit 37.

29. Hvis en virksomhed fjerner et enkelt aktiv eller en enkel forpligtelse fra en afståelsesgruppe, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, skal de resterende aktiver og forpligtelser i afståelsesgruppen, der skal sælges, udelukkende fortsat måles som en gruppe, hvis gruppen opfylder kriterierne i afsnit 7-9 Hvis dette ikke er tilfældet, skal de resterende anlægsaktiver i gruppen, der hver for sig opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg, måles hver for sig til det laveste af deres regnskabsmæssige værdi og dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger på dette tidspunkt. Eventuelle anlægsaktiver, som ikke opfylder kriterierne, skal ikke længere klassificeres som besiddelse med henblik på videresalg i overensstemmelse med afsnit 26.

PRÆSENTATION OG OPLYSNING

30. **En virksomhed skal præsentere oplysninger, som gør det muligt for brugere af virksomhedens årsregnskab at vurdere den økonomiske virkning af ophørte aktiviteter og afhændelse af anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper).**

Præsentation af ophørte aktiviteter

31. En *del* af en virksomhed omfatter aktiviteter og pengestrømme, som klart kan adskilles, driftsmæssigt og regnskabsmæssigt, fra resten af virksomheden. Med andre ord vil en del af en virksomhed have udgjort en pengestrømsfrembringende enhed eller en gruppe af pengestrømsfrembringende enheder, mens den blev besiddet med henblik på anvendelse.

32. En ophørt aktivitet er en del af en virksomhed, der enten er blevet afhændet eller er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg,

og som

(a) udgør et identificerbart, betydeligt forretningsområde eller geografisk område,

(b) er en del af en samlet, koordineret plan for afhændelse af et identificerbart, betydeligt forretningsområde eller geografisk område

eller

(c) er en dattervirksomhed, som udelukkende er anskaffet med henblik på videresalg.

33. En virksomhed skal oplyse:

(a) et enkelt beløb i resultatopgørelsen, der omfatter det samlede beløb af:

(i) resultatet efter skat af ophørte aktiviteter

(*) Hvis anlægsaktivet er en del af en pengestrømsfrembringende enhed, er genindvindingsværdien den regnskabsmæssige værdi, der ville have været indregnet efter allokering af eventuelle tab ved værdiforringelse hidrørende fra denne pengestrømsfrembringende enhed i overensstemmelse med IAS 36.

(**) Medmindre aktivet er et materielt anlægsaktiv eller et immaterielt aktiv, der blev omvurderet i overensstemmelse med IAS 16 eller IAS 38 før klassifikationen som besiddelse med henblik på videresalg. I dette tilfælde skal reguleringen behandles som en forøgelse eller en reduktion som følge af omvurdering.

▼M3

og

(ii) de gevinster eller tab efter skat, der er indregnet ved måling til dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger eller ved afhændelse af aktiverne eller afståelsesgrupperne, som udgør den ophørte aktivitet.

(b) en analyse af det enkelte beløb i (a) omfattende:

(i) omsætning, omkostninger og resultat før skat af de ophørte aktiviteter,

(ii) de tilknyttede skatteomkostninger, som krævet i afsnit 81(h) i IAS 12,

(iii) de gevinster eller tab, der er indregnet ved måling til dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger eller ved afhændelse af aktiverne eller afståelsesgrupperne, som udgør den ophørte aktivitet

og

(iv) de tilknyttede skatteomkostninger, som krævet i afsnit 81(h) i IAS 12.

Analysen kan enten præsenteres i noterne eller i resultatopgørelsen. Hvis den præsenteres i resultatopgørelsen, skal den præsenteres i et afsnit, der er markeret som vedrørende ophørte aktiviteter, dvs. separat fra fortsættende aktiviteter. Analysen kræves ikke for afståelsesgrupper i form af nyanskaffede dattervirksomheder, som opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg ved overtagelsen (jvf. afsnit 11).

(c) nettopengestrømme, som kan henføres til de ophørte aktiviteters drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteter. Disse oplysninger kan enten præsenteres i noterne eller i resultatopgørelsen. Disse oplysninger kræves ikke for afståelsesgrupper i form af nyanskaffede dattervirksomheder, som opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg ved overtagelsen (jvf. afsnit 11).

34. En virksomhed skal præsentere oplysningerne i afsnit 33 igen for tidligere regnskabsår, der er præsenteret i regnskabet, således at oplysningerne vedrører alle aktiviteter, der er ophørt på balancedagen for det seneste præsenterede regnskabsår.

35. Reguleringer i det aktuelle regnskabsår af beløb, som tidligere er præsenteret under ophørte aktiviteter, der er direkte knyttet til afhændelsen af en ophørt aktivitet i et tidligere regnskabsår, skal klassificeres separat under ophørte aktiviteter. Arten og den beløbsmæssige størrelse af sådanne reguleringer skal oplyses. Følgende er eksempler på omstændigheder, hvor disse reguleringer kan opstå:

(a) afklaring af usikkerhedsfaktorer, der hidrører fra vilkårene for afhændelsestransaktionen, såsom afklaring af reguleringer af købsprisen og spørgsmål om skadesløsholdelse over for køber.

(b) afklaring af usikkerhedsfaktorer, der hidrører fra og er direkte knyttet til aktiviteterne i en del af en virksomhed, før dennes afhændelse, såsom miljømæssige forpligtelser og produktgarantiforpligtelser, som bibeholdes af sælger.

(c) indfrielse af forpligtelser vedrørende personaleydelser, forudsat at indfrielsen er direkte knyttet til afhændelsestransaktionen.

36. Hvis en virksomhed ophører med at klassificere en del af en virksomhed som besiddelse med henblik på videresalg, skal driftsresultatet for den del, der tidligere blev præsenteret under ophørte aktiviteter i overensstemmelse med afsnit 33-35, omklassificeres og medtages i indtægten fra fortsættende aktiviteter for alle præsenterede regnskabsår. Det skal angives, at beløbene for de tidligere regnskabsår er præsenteret igen.

Gevinster eller tab vedrørende fortsættende aktiviteter

37. Eventuelle gevinster eller tab ved efterfølgende måling af et anlægsaktiv (eller en afståelsesgruppe), der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, som ikke opfylder definitionen på en ophørt aktivitet, skal medtages i resultatet af fortsættende aktiviteter.

▼M3

Præsentation af et anlægsaktiv eller en afståelsesgruppe klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg

38. En virksomhed skal præsentere et anlægsaktiv, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, og aktiverne i en afståelsesgruppe, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, separat fra andre aktiver i balancen. Forpligtelserne i en afståelsesgruppe, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, skal præsenteres separat fra andre forpligtelser i balancen. Disse aktiver og forpligtelser skal ikke modregnes og præsenteres som et enkelt beløb. De væsentlige kategorier af aktiver og forpligtelser, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, skal oplyses separat, enten i balancen eller i noterne, bortset fra som tilladt i afsnit 39. En virksomhed skal foretage separat præsentation af eventuelle akkumulerede indtægter eller omkostninger, der er indregnet direkte på egenkapitalen, og som er tilknyttet et anlægsaktiv (eller en afståelsesgruppe), der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg.

39. Hvis afståelsesgruppen er en nyanskaffet dattervirksomhed, som opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg ved overtagelsen (jvf. afsnit 11), kræves der ikke oplysning af de væsentlige kategorier af aktiver og forpligtelser.

40. En virksomhed skal ikke omklassificere eller foretage ny præsentation af beløb, der er præsenteret for anlægsaktiver eller aktiver og forpligtelser i afståelsesgrupper, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, i balancen for tidligere regnskabsår for at afspejle klassifikationen i balancen for det seneste præsenterede regnskabsår.

Yderligere oplysninger

41. En virksomhed skal give følgende oplysninger i noterne i det regnskabsår, hvor et anlægsaktiv (eller en afståelsesgruppe) enten er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg eller er blevet solgt:

    (a) en beskrivelse af anlægsaktivet (eller afståelsesgruppen),

    (b) en beskrivelse af de forhold og omstændigheder, som vedrører salget, eller som fører til den forventede afhændelse, samt måden, hvorpå afhændelsen forventes at finde sted, og det forventede tidspunkt for afhændelsen,

    (c) gevinster eller tab, som er indregnet i overensstemmelse med afsnit 20-22, og, hvis dette ikke præsenteres separat i resultatopgørelsen, den post i resultatopgørelsen, der omfatter gevinsten eller tabet,

    (d) hvis det er relevant, det segment, hvor anlægsaktivet (eller afståelsesgruppen) præsenteres i overensstemmelse med IAS 14 *Præsentation af segmentoplysninger*.

42. Hvis enten afsnit 26 eller afsnit 29 finder anvendelse, skal virksomheden i regnskabsåret give oplysning om beslutningen om at ændre planen for salg af anlægsaktivet (eller afståelsesgruppen), en beskrivelse af de forhold og omstændigheder, der har ført til beslutningen, samt beslutningens virkning på driftsresultatet for regnskabsåret og eventuelle tidligere regnskabsår, som præsenteres.

OVERGANGSBESTEMMELSER

43. Denne standard skal anvendes fremadrettet på anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper), der opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg, og aktiviteter, der opfylder kriterierne for klassifikation som ophørte aktiviteter efter standardens ikrafttrædelsestidspunkt. En virksomhed kan anvende kravene i denne standard på alle anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper), der opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg, og aktiviteter, der opfylder kriterierne for klassifikation som ophørte aktiviteter efter et hvilket som helst tidspunkt før standardens ikrafttrædelsestidspunkt, forudsat at værdiansættelserne og øvrige oplysninger, der kræves for at anvende standarden, var indhentet på tidspunktet for den oprindelige opfyldelse af disse kriterier.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

44. Virksomheder skal anvende denne standard for regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.

▼M3

OPHÆVELSE AF IAS 35

45. Denne standard erstatter IAS 35 *Ophørende aktiviteter*.

▼M3

APPENDIKS A

Definerede termer

Dette appendiks er en integreret del af IFRS 5

pengestrømsfrembringende enhed	Den mindste identificerbare gruppe af aktiver, der frembringer pengestrømme til virksomheden, som i al væsentlighed er uafhængige af pengestrømme fra andre aktiver eller grupper af aktiver.
del af en virksomhed	Aktiviteter og pengestrømme, som klart kan adskilles, driftsmæssigt og regnskabsmæssigt, fra resten af virksomheden.
salgsomkostninger	De yderligere omkostninger, som knytter sig direkte til afhændelsen af et aktiv (eller en afståelsesgruppe), eksklusive finansieringsomkostninger og skatteomkostninger.
omsætningsaktiv	Et aktiv, der opfylder et eller flere af følgende kriterier: (a) det forventes realiseret, eller det besiddes med salg eller forbrug for øje, som led i virksomhedens normale driftscyklus, (b) det besiddes primært med handel for øje, (c) det forventes realiseret inden for 12 måneder efter balancedagen eller (d) det er i form af likvider, medmindre det er underlagt en begrænsning, som gør, at det ikke kan udveksles eller anvendes til at indfri en forpligtelse i mindst 12 måneder efter balancedagen.
ophørt aktivitet	En del af en virksomhed, der enten er afhændet eller er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, og: (a) udgør et identificerbart, betydeligt forretningsområde eller geografisk område, (b) er en del af en samlet, koordineret plan for afhændelse af et identificerbart, betydeligt forretningsområde eller geografisk område eller (c) er en dattervirksomhed, som udelukkende er anskaffet med henblik på videresalg.
afståelsesgruppe	En gruppe af aktiver, der ved salg eller på anden måde skal afhændes samlet som en gruppe ved en enkelt transaktion, og forpligtelser, der er direkte forbundet med de aktiver, der overdrages ved transaktionen. Gruppen omfatter goodwill, der er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, hvis gruppen er en pengestrømsfrembringende enhed, hvortil der er allokeret goodwill i overensstemmelse med kravene i afsnit 80-87 i IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver* (ajourført 2004), eller hvis den er en aktivitet inden for en sådan pengestrømsfrembringende enhed.
dagsværdi	Det beløb, et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse kan indfries til, ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.
fast aftale om køb	En aftale med en ikke-nærtstående part, der er bindende for begge parter og normalt er retskraftig, og som (a) angiver alle væsentlige vilkår, herunder pris og tidspunkt for transaktionerne, og (b) omfatter en misligholdelsesklausul, der er tilstrækkeligt restriktiv til, at opfyldelse er **højst sandsynlig**.
højst sandsynlig	Med altovervejende sandsynlighed.

▼**M3**

anlægsaktiv	Et aktiv, der ikke opfylder definitionen på et omsætningsaktiv.
sandsynlig	Med overvejende sandsynlighed.
genindvindingsværdi	Det højeste af et aktivs dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger og aktivets **nytteværdi**.
nytteværdi	Nutidsværdien af skønnede fremtidige pengestrømme, der forventes at hidrøre fra fortsat anvendelse af et aktiv samt ved afhændelsen deraf ved udgangen af dets brugstid.

▼M3

APPENDIKS B

Anvendelsessupplement

Dette appendiks er en integreret del af IFRS 5.

FORLÆNGELSE AF DEN PERIODE, DER ER NØDVENDIG FOR AT FULDFØRE ET SALG

B1 Som anført i afsnit 9 udelukker en forlængelse af den periode, der er nødvendig for at fuldføre et salg, ikke, at et aktiv (eller en afståelsesgruppe) kan klassificeres som besiddelse med henblik på salg, hvis forsinkelsen skyldes begivenheder eller omstændigheder, der er uden for virksomhedens kontrol, og der er tilstrækkelig dokumentation for, at virksomheden fastholder sin plan om at sælge aktivet (eller afståelsesgruppen). Hvis sådanne begivenheder eller omstændigheder gør sig gældende, foreligger der således en undtagelse til 1-års-kravet i afsnit 8, som finder anvendelse i følgende tilfælde:

(a) på det tidspunkt, hvor virksomheden vedtager en plan om at sælge et anlægsaktiv (eller en afståelsesgruppe), kan den med rimelighed forvente, at andre (ud over køber) vil knytte betingelser til overdragelsen af aktivet (eller afståelsesgruppen), som vil forlænge den periode, der er nødvendig for at fuldføre salget, og:

(i) tiltag, som er nødvendige for at reagere på disse betingelser, kan ikke indledes, før der er indgået en *fast aftale om køb*,

og

(ii) det er højst sandsynligt, at der vil foreligge en fast aftale om køb inden for et år.

(b) virksomheden indgår en fast aftale om køb, og som følge heraf knytter køber eller andre, uden at dette var ventet, betingelser til overdragelsen af et anlægsaktiv (eller en afståelsesgruppe), som tidligere blev klassificeret som besiddelse med henblik på salg, som vil forlænge den periode, der er nødvendig for at fuldføre salget, og:

(i) de tiltag, som er nødvendige for at reagere på betingelserne, er foretaget i rette tid

og

(ii) der kan forventes en positiv afklaring af de faktorer, som forårsager forsinkelsen.

(c) i løbet af den første 1-årige periode indtræffer der omstændigheder, som tidligere blev anset for usandsynlige, og som følge heraf sælges et anlægsaktiv (eller en afståelsesgruppe), som tidligere blev klassificeret som besiddelse med henblik på salg, ikke ved udgangen af denne periode, og:

(i) i løbet af den første 1-årige periode, har virksomheden foretaget de tiltag, som er nødvendige for at reagere på de ændrede omstændigheder,

(ii) anlægsaktivet (eller afståelsesgruppen) sættes aktivt til salg til en pris, der er rimelig under de ændrede omstændigheder,

og

(iii) kriterierne i afsnit 7 og 8 er opfyldt.

▼M3

APPENDIKS C

Ændringer af andre standarder

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard i et tidligere regnskabsår, finder ændringerne anvendelse på det tidligere regnskabsår.

C1 *Der* er foretaget følgende ændringer i IAS 1 *Præsentation af årsregnskaber* (ajourført 2003).

Afsnit 68 ændres som følger:

68. ***Balancen skal som minimum indeholde regnskabsposter, der præsenterer følgende beløb, i det omfang de ikke er præsenteret i overensstemmelse med afsnit 68A:***

(a) …

Afsnit 68A er tilføjet som følger:

68A. ***Balancen skal ligeledes indeholde regnskabsposter, der præsenterer følgende beløb:***

***(a) det samlede beløb for aktiver, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, og aktiver, der er medtaget i afståelsesgrupper, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg i overensstemmelse med IFRS 5* Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter,**

og

(b) forpligtelser, der er medtaget i afståelsesgrupper, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg i overensstemmelse med IFRS 5.

Afsnit 81 ændres som følger:

81. ***Resultatopgørelsen skal som minimum indeholde regnskabsposter, der præsenterer følgende beløb for regnskabsåret:***

…

(d) skatteomkostninger,

(e) et enkelt beløb, der omfatter det samlede beløb af (i) resultatet efter skat af ophørte aktiviteter og (ii) resultatet efter skat indregnet ved måling til dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger eller ved afhændelse af de aktiver eller den eller de afståelsesgrupper, som udgør den ophørte aktivitet,

og

(f) resultat.

Afsnit 87(e) ændres som følger:

(e) ophørte aktiviteter,

C2 Afsnit 22(b) og (c) i IAS 10 *Begivenheder efter balancedagen* ændres som følger:

(b) bekendtgørelse af planer om en aktivitets ophør,

(c) væsentlige køb af aktiver, klassifikation af aktiver som besiddelse med henblik på videresalg i overensstemmelse med IFRS 5 *Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter*, anden afhændelse af aktiver eller en offentlig myndigheds ekspropriering af væsentlige aktiver,

C3 Der er foretaget følgende ændringer i IAS 14 *Præsentation af segmentoplysninger*.

Afsnit 52 ændres som følger:

52. ***En virksomhed skal oplyse om segmentresultatet for hvert præsentationspligtigt segment, idet resultatet af fortsættende aktiviteter præsenteres separat fra resultatet af ophørte aktiviteter.***

Afsnit 52A er tilføjet som følger:

52A. ***En virksomhed skal tilpasse segmentresultaterne for tidligere regnskabsår, der er præsenteret i årsregnskabet, således at de i afsnit 52 krævede oplysninger om ophørte aktiviteter vedrører alle***

▼M3

aktiviteter, der var klassificeret som ophørte aktiviteter på balancedagen for det seneste præsenterede regnskabsår.

Afsnit 67 ændres som følger:

67. ***Virksomheder skal præsentere en afstemning af oplysningerne vedrørende præsentationspligtige segmenter og de samlede oplysninger i koncernregnskabet eller det separate årsregnskab. I afstemningen skal virksomheden afstemme segmentomsætningen med virksomhedens omsætning fra salg til eksterne kunder (herunder oplysning om virksomhedens samlede omsætning fra salg til eksterne kunder, som ikke indgår i noget segments omsætning). Segmentresultatet af fortsættende aktiviteter skal afstemmes med et sammenligneligt grundlag for virksomhedens driftsresultat af fortsættende aktiviteter samt med virksomhedens resultat af fortsættende aktiviteter. Segmentresultatet af ophørte aktiviteter skal afstemmes med virksomhedens resultat af ophørte aktiviteter. Segmentaktiver skal…***

C4 *Der* er foretaget følgende ændringer i IAS 16 *Materielle anlægsaktiver*, ajourført 2003.

Afsnit 3 ændres som følger:

3. Denne standard finder ikke anvendelse på:

(a) materielle anlægsaktiver, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg i overensstemmelse med IFRS 5 *Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter*,

(b) biologiske aktiver…

eller

(c) rettigheder til mineralforekomster…

Dog finder denne standard anvendelse på materielle anlægsaktiver, der anvendes ved udvikling eller opretholdelse af de i (b) og (c) omhandlede aktiver.

Afsnit 55 ændres som følger:

55. … Afskrivning på et aktiv skal ophøre enten på det tidspunkt, hvor aktivet klassificeres som besiddelse med henblik på videresalg (eller medtages i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) i overensstemmelse med IFRS 5, eller det tidspunkt, hvor indregningen af aktivet ophører, alt efter hvad der måtte komme først. Således ophører afskrivning ikke, når aktivet er uudnyttet eller udrangeres, medmindre aktivet er fuldt afskrevet. Dog gælder følgende…

Afsnit 73(e)(ii) ændres som følger:

(ii) aktiver, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg eller er medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, i overensstemmelse med IFRS 5, samt andre afhændelser,

Afsnit 79(c) ændres som følger:

(c) den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver, der er udrangeret og ikke er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg i overensstemmelse med IFRS 5,

C5 Afsnit 41A er tilføjet som følger i IAS 17 *Leasingkontrakter*, ajourført 2003:

41A. Et aktiv som besiddes gennem en finansiel leasingkontrakt, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg (eller medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) i overensstemmelse med IFRS 5, skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IFRS 5.

C6 *Der* er foretaget følgende ændringer i IAS 27 *Koncernregnskaber og separate årsregnskaber.*

Afsnit 12 ændres som følger:

12. ***Koncernregnskaber skal omfatte alle modervirksomhedens dattervirksomheder.****

Der er tilføjet en fodnote til afsnit 12 som følger:

(*) Hvis en dattervirksomhed på overtagelsestidspunktet opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på

▼M3

videresalg i overensstemmelse med IFRS 5 *Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter*, skal den regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IFRS 5.

Afsnit 16-18 er ophævet.

Afsnit 37 ændres som følger:

37. ***Når der udarbejdes separat årsregnskab, skal investeringer i dattervirksomheder, fælles kontrollerede virksomheder og associerede virksomheder, der ikke er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg (eller medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) i overensstemmelse med IFRS 5, regnskabsmæssigt behandles enten:***

(a) til kostpris eller

(b) i overensstemmelse med IAS 39.

Hver kategori af investeringer skal regnskabsmæssigt behandles på samme måde. Investeringer i dattervirksomheder, fælles kontrollerede virksomheder og associerede virksomheder, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg (eller medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) i overensstemmelse med IFRS 5, skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IFRS 5.

Afsnit 39 ændres som følger:

39. ***Investeringer i fælles kontrollerede virksomheder og associerede virksomheder, der behandles regnskabsmæssigt i overensstemmelse med IAS 39 i koncernregnskabet, skal regnskabsmæssigt behandles på samme måde i investors separate årsregnskab.***

Afsnit 40(a) og (b) ophæves.

C7 *Der* er foretaget følgende ændringer i IAS 28 *Investeringer i associerede virksomheder.*

Afsnit 13 ændres som følger:

13. ***En investering i en associeret virksomhed skal regnskabsmæssigt behandles efter den indre værdis metode, undtagen når:***

(a) investeringen er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg i overensstemmelse med IFRS 5 **Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter,**

(b) …

Afsnit 14 ændres som følger:

14. ***De i afsnit 13(a) beskrevne investeringer skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IFRS 5.***

Afsnit 15 er ændret således, at det efter ophævelsen af henvisningen til IAS 22 *Virksomhedssammenslutninger*, som er foretaget af IFRS 3 *Virksomhedssammenslutninger*, fremstår som følger:

15. Når en investering i en associeret virksomhed, der tidligere er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, ikke længere opfylder kriterierne for denne klassifikation, skal investeringen regnskabsmæssigt behandles efter den indre værdis metode fra tidspunktet for klassifikationen som besiddelse med henblik på videresalg. Årsregnskaberne for de regnskabsår, der ligger efter klassifikationen som besiddelse med henblik på videresalg, skal ændres tilsvarende.

Afsnit 16 er ophævet.

Afsnit 38 ændres som følger:

38. ***…oplyses separat. Investors andel af eventuelle ophørte aktiviteter i sådanne associerede virksomheder skal ligeledes oplyses separat.***

C8 *Der* er foretaget følgende ændringer i IAS 31 *Kapitalandele i joint ventures.*

Afsnit 2(a) ændres som følger:

(a) kapitalandelen er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg i overensstemmelse med IFRS 5 Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter,

Afsnit 42 ændres som følger:

42. ***Kapitalandele i fælles kontrollerede virksomheder, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg i overensstemmelse med***

▼**M3**

IFRS 5, skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med IFRS 5.

Afsnit 43 er ændret, således at det efter ophævelsen af henvisningen til IAS 22 *Virksomhedssammenslutninger*, som er foretaget af IFRS 3, fremstår som følger:

43. Når en kapitalandel i en fælles kontrolleret virksomhed, der tidligere er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, ikke længere opfylder kriterierne for denne klassifikation, skal kapitalandelen regnskabsmæssigt behandles ved brug af pro-rata-konsolidering eller efter den indre værdis metode fra tidspunktet for klassifikationen som besiddelse med henblik på videresalg. Årsregnskaberne for de regnskabsår, der ligger efter klassifikationen som besiddelse med henblik på videresalg, skal ændres tilsvarende.

Afsnit 44 er ophævet.

C9 *Der* er foretaget følgende ændringer i IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver* (udgivet 1998).

Afsnit 1 ændres som følger:

1. ***Denne standard finder anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af værdiforringelse af alle aktiver, bortset fra:***

   (a) …

   ***(f) … (jvf. IAS 40* Investeringsejendomme),**

   ***(g) … (jvf. IAS 41* Landbrug),**

   og

   ***(h) anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper), som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg i overensstemmelse med IFRS 5* Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter.**

Afsnit 2 ændres som følger:

2. Denne standard finder ikke anvendelse på varebeholdninger, aktiver hidrørende fra entreprisekontrakter, udskudte skatteaktiver, aktiver hidrørende fra personaleydelser eller aktiver, der er klassificeret som besiddelser med henblik på videresalg (eller medtaget i en afståelsesgruppe, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg), idet de eksisterende standarder, som finder anvendelse på disse aktiver, allerede indeholder konkrete krav til indregning og måling af sådanne aktiver.

I afsnit 5 er definitionen på en pengestrømsfrembringende enhed ændret som følger:

En pengestrømsfrembringende enhed er den mindste identificerbare gruppe af aktiver, der frembringer pengestrømme til virksomheden, som i al væsentlighed er uafhængige af pengestrømme fra andre aktiver eller grupper af aktiver.

Der er tilføjet en fodnote til den sidste sætning i afsnit 9(f) som følger:

(*) Når et aktiv opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg (eller medtages i en afståelsesgruppe, der klassificeres som besiddelse med henblik på videresalg), er det ikke længere omfattet af IAS 36 og behandles regnskabsmæssigt i overensstemmelse med IFRS 5.

C10 *Der* er foretaget følgende ændringer i IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver* (ajourført 2004).

Alle henvisninger til »nettosalgsprisen« erstattes med »dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger«.

Afsnit 2 ændres som følger:

2. ***Denne standard finder anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af værdiforringelse af alle aktiver, bortset fra:***

   (a) …

   ***(i) anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper), der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg i overensstemmelse med IFRS 5* Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter.**

▼**M3**

Afsnit 3 ændres som følger:

3. Denne standard finder ikke anvendelse på varebeholdninger, aktiver hidrørende fra entreprisekontrakter, udskudte skatteaktiver, aktiver hidrørende fra personaleydelser eller aktiver, der er klassificeret som besiddelser med henblik på videresalg (eller medtaget i en afståelsesgruppe, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg), idet de eksisterende standarder, som finder anvendelse på disse aktiver, indeholder krav til indregning og måling af sådanne aktiver.

I afsnit 6 er definitionen på en pengestrømsfrembringende enhed ændret som følger:

En pengestrømsfrembringende enhed er den mindste identificerbare gruppe af aktiver, der frembringer pengestrømme til virksomheden, som i al væsentlighed er uafhængige af pengestrømme fra andre aktiver eller grupper af aktiver.

Der er tilføjet en fodnote til den sidste sætning i afsnit 12(f) som følger:

(*) Når et aktiv opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg (eller medtages i en afståelsesgruppe, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg), er det ikke længere omfattet af denne standard og behandles regnskabsmæssigt i overensstemmelse med IFRS 5.

C11 Afsnit 9 i IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver* ændres som følger:

9. Denne standard finder anvendelse på omstruktureringshensættelser (herunder ophørte aktiviteter). Når en omstrukturering opfylder definitionen på en ophørt aktivitet, kan supplerende oplysninger være krævet i henhold til IFRS 5 *Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter*.

C12 Der er foretaget følgende ændringer i IAS 38 *Immaterielle aktiver* (udgivet 1998) (*).

Afsnit 2 ændres som følger:

2. …Denne standard finder eksempelvis ikke anvendelse på:

(a) …

(e) …;

(f) … og måling)

og

(g) immaterielle anlægsaktiver, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg (eller medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) i overensstemmelse med IFRS 5 *Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter*.

Afsnit 79 ændres som følger:

79. ***… Afskrivningen skal ophøre enten på det tidspunkt, hvor aktivet klassificeres som besiddelse med henblik på videresalg (eller medtages i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) i overensstemmelse med IFRS 5*** **Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter*****, eller det tidspunkt, hvor indregningen af aktivet ophører, alt efter hvad der måtte komme først.***

Afsnit 106 ændres som følger:

106. Afskrivning ophører ikke, når det immaterielle aktiv ikke længere anvendes, medmindre aktivet er fuldt afskrevet eller er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg (eller medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) i overensstemmelse med IFRS 5.

Afsnit 107(e)(ii) ændres som følger:

(ii) aktiver, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg eller er medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, i overensstemmelse med IFRS 5, samt andre afhændelser,

(*) Som ændret af IAS 16 i 2003.

▼**M3**

C13 *Der* er foretaget følgende ændringer i IAS 38 *Immaterielle aktiver* (ajourført 2004).

Afsnit 3 ændres som følger:

3. … Denne standard finder eksempelvis ikke anvendelse på:

(a) …

(h) immaterielle anlægsaktiver, som er klassificeret som besiddelser med henblik på videresalg (eller medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) i overensstemmelse med IFRS 5 *Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter.*

Afsnit 97 ændres som følger:

97. ***… Afskrivningen skal ophøre enten på det tidspunkt, hvor aktivet klassificeres som besiddelse med henblik på videresalg (eller medtages i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) i overensstemmelse med IFRS 5*** **Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter*****, eller det tidspunkt, hvor indregningen af aktivet ophører, alt efter hvad der måtte komme først…***

Afsnit 117 ændres som følger:

117. Afskrivning på et immaterielt aktiv med begrænset brugstid ophører ikke, når det immaterielle aktiv ikke længere anvendes, medmindre aktivet er fuldt afskrevet eller er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg (eller medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) i overensstemmelse med IFRS 5.

Afsnit 118(e)(ii) ændres som følger:

(ii) aktiver, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg eller er medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, i overensstemmelse med IFRS 5, samt andre afhændelser,

C14 *Der* er foretaget følgende ændringer i IAS 40 *Investeringsejendomme,* ajourført 2003.

Afsnit 9(a) ændres som følger:

(a) ejendomme, som besiddes med videresalg for øje som led i det normale forretningsforløb…

Afsnit 56 ændres som følger:

56. ***Efter første indregning skal en virksomhed, som vælger kostprismodellen, måle alle sine investeringsejendomme i overensstemmelse med kravene i IAS 16 vedrørende denne model, bortset fra investeringsejendomme som opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg (eller er medtaget i en afståelsesgruppe, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) i overensstemmelse med IFRS 5*** **Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter.** ***Investeringsejendomme, der opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg (eller er medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) skal måles i overensstemmelse med IFRS 5.***

Afsnit 76(c) ændres som følger:

(c) aktiver, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg eller er medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, i overensstemmelse med IFRS 5, samt andre afhændelser,

Afsnit 79(d)(iii) ændres som følger:

(iii) aktiver, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg eller er medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, i overensstemmelse med IFRS 5, samt andre afhændelser,

C15 *Der* er foretaget følgende ændringer i IAS 41 *Landbrug.*

Afsnit 30 ændres som følger:

30. ***Der er en formodning om, at der kan foretages en pålidelig måling af dagsværdien af et biologisk aktiv. Denne formodning kan imidlertid kun afkræftes ved første indregning af et biologisk aktiv, for hvilket***

▼M3

der ikke findes markedsbestemte priser eller værdier, og for hvilket de alternative skøn vurderes at være klart upålidelige. I et sådant tilfælde skal det pågældende biologiske aktiv måles til kostprisen med fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse. Når dagsværdien af et sådant biologisk aktiv kan måles pålideligt, skal virksomheden måle det til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger. Når et biologisk anlægsaktiv opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg (eller er medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) i overensstemmelse med IFRS 5 **Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter*****, antages det, at dagsværdien kan måles pålideligt.***

Afsnit 50(c) ændres som følger:

(c) fald, som kan henføres til salg og biologiske aktiver, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg (eller er medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) i overensstemmelse med IFRS 5,

C16 *Der* er foretaget følgende ændringer i IFRS 1 *Førstegangsanvendelse af IFRS*.

Afsnit 12(b) ændres som følger:

(b) afsnit 26-34B forbyder anvendelse med tilbagevirkende kraft af visse aspekter af andre standarder.

Afsnit 26 ændres som følger:

26. Ifølge denne standard forbydes anvendelse med tilbagevirkende kraft af visse aspekter af andre standarder, som vedrører:

(a) …

(b) regnskabsmæssig behandling af sikring (afsnit 28-30),

(c) skøn (afsnit 31-34)

og

(d) aktiver, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter.

Afsnit 34A er tilføjet som følger:

34A. IFRS 5 kræver, at den skal anvendes fremadrettet på anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper), der opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg, og aktiviteter, der opfylder kriterierne for klassifikation som ophørte aktiviteter efter standardens ikrafttrædelsestidspunkt. IFRS 5 tillader, at en virksomhed anvender kravene i standarden på alle anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper), der opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg, og aktiviteter, der opfylder kriterierne for klassifikation som ophørte aktiviteter efter et hvilket som helst tidspunkt før standardens ikrafttrædelsestidspunkt, forudsat at værdiansættelserne og øvrige oplysninger, der kræves for at anvende standarden, var indhentet på tidspunktet for den oprindelige opfyldelse af disse kriterier.

Afsnit 34B er tilføjet som følger:

34B. En virksomhed, der overgår til IFRS-standarderne før 1. januar 2005, skal anvende overgangsbestemmelserne i IFRS 5. En virksomhed, der overgår til IFRS-standarderne 1. januar 2005 eller derefter, skal anvende IFRS 5 med tilbagevirkende kraft.

C17 IFRS 3 *Virksomhedssammenslutninger* ændres som følger

Afsnit 36 ændres som følger:

36. **Den overtagende virksomhed skal på overtagelsestidspunktet allokere kostprisen for en virksomhedssammenslutning ved at indregne de af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser, som opfylder indregningskriterierne i afsnit 37, til dagsværdi på dette tidspunkt, med undtagelse af anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper), som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg i overensstemmelse med IFRS 5** ***Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter.*** **Disse skal indregnes til dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger. En eventuel forskel…**

▼**M3**

Afsnit 75(b) og (d) ændres som følger:

(b) yderligere goodwill, som er indregnet i løbet af regnskabsåret, bortset fra goodwill, som er medtaget i en afståelsesgruppe, der på overtagelsestidspunktet opfylder kriterierne for klassifikation som besiddelse med henblik på videresalg i overensstemmelse med IFRS 5,

(d) goodwill, som er medtaget i en afståelsesgruppe, der er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg i overensstemmelse med IFRS 5, og goodwill, hvor indregning er ophørt i løbet af regnskabsåret uden at goodwillen tidligere har været medtaget i en afståelsesgruppe, som var klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg,

C18 I de internationale regnskabsstandarder (IFRS), herunder IAS og fortolkningsbidrag, der er gældende 31. marts 2004, ændres henvisninger til »ophørende aktiviteter« til »ophørte aktiviteter«.

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 36

Værdiforringelse af aktiver

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1
Anvendelsesområde	2-5
Definitioner	6
Identifikation af mulig værdiforringelse af et aktiv	7-17
Måling af genindvindingsværdi	18-57
Måling af genindvindingsværdien af et immaterielt aktiv med uendelig brugstid	24
Dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger	25-29
Nytteværdi	30-57
Grundlag for skøn over fremtidige pengestrømme	33-38
Sammensætning af skøn over fremtidige pengestrømme	39-53
Fremtidige pengestrømme i fremmed valuta	54
Diskonteringssats	55-57
Indregning og måling af tab ved værdiforringelse	58-64
Pengestrømsfrembringende enheder og goodwill	65-108
Identifikation af den pengestrømsfrembringende enhed, et aktiv tilhører	66-73
Genindvindingsværdi og regnskabsmæssig værdi af en pengestrømsfrembringende enhed	74-103
Goodwill	80-99
Allokering af goodwill til pengestrømsfrembringende enheder	80-87
Test af pengestrømsfrembringende enheder med goodwill for værdiforringelse	88-90
Minoritetsinteresse	91-95
Tidspunkt for test for værdiforringelse	96-99
Virksomhedsaktiver	100-103
Tab ved værdiforringelse af en pengestrømsfrembringende enhed	104-108
Tilbageførsel af tab ved værdiforringelse	109-125
Tilbageførsel af tab ved værdiforringelse af et enkelt aktiv	117-121
Tilbageførsel af tab ved værdiforringelse af en pengestrømsfrembringende enhed	122-123
Tilbageførsel af tab ved værdiforringelse af goodwill	124-125
Oplysninger	126-137

▼M3

Anvendte skøn ved måling af genindvindingsværdi af pengestrømsfrembringende enheder, som indeholder goodwill eller immaterielle aktiver med uendelig brugstid	134-137
Overgangsbestemmelser og ikrafttrædelsestidspunkt	138-140
Ophævelse af IAS 36 (udgivet 1998)	141

Denne ajourførte standard erstatter IAS 36 (1998) *Værdiforringelse af aktiver* og skal anvendes:

(a) i forbindelse med virksomhedsovertagelse, på goodwill og immaterielle aktiver, som er erhvervet ved virksomhedssammenslutninger, hvor aftaletidspunktet er 31. marts 2004 eller senere.

(b) på alle andre aktiver for regnskabsår, som begynder 31. marts 2004 eller senere.

Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.

FORMÅL

1. Formålet med denne standard er at foreskrive de procedurer, som virksomheder skal anvende for at sikre, at aktiver ikke indregnes til mere end deres genindvindingsværdi. Et aktiv er indregnet til mere end genindvindingsværdi, hvis dets regnskabsmæssige værdi overstiger det beløb, der kan genindvindes ved anvendelse eller salg af aktivet. Hvis dette er tilfældet, betegnes aktivet som værdiforringet, og standarden kræver, at virksomheden indregner et tab ved værdiforringelse. Standarden specificerer ligeledes, hvornår virksomheden skal tilbageføre tab ved værdiforringelse, og den foreskriver hvilke oplysninger, der skal gives.

ANVENDELSESOMRÅDE

2. ***Denne standard finder anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af værdiforringelse af alle aktiver, bortset fra:***

   (a) varebeholdninger (jvf. IAS 2 **Varebeholdninger*****),***

   (b) aktiver hidrørende fra entreprisekontrakter (jvf. IAS 11 **Entreprisekontrakter*****),***

   (c) udskudte skatteaktiver (jvf. IAS 12 **Indkomstskatter*****),***

   (d) aktiver, som hidrører fra personaleydelser (jvf. IAS 19 **Personaleydelser*****),***

   (e) finansielle aktiver, som er omfattet af IAS 39 **Finansielle instrumenter: Indregning og måling,**

   (f) investeringsejendomme, som måles til dagsværdi (jvf. IAS 40 **Investeringsejendomme*****),***

   (g) biologiske aktiver tilknyttet landbrugsaktiviteter, som måles til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger (jvf. IAS 41 **Landbrug*****),***

   (h) udskudte anskaffelsesomkostninger og immaterielle aktiver hidrørende fra en forsikringsgivers kontraktlige ret i henhold til forsikringskontrakter, som er omfattet af IFRS 4 **Forsikringskontrakter,**

   og

   (i) anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper), som er klassificeret som besiddelser med henblik på salg i overensstemmelse med IFRS 5 **Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på salg og ophørte aktiviteter.**

3. Denne standard finder ikke anvendelse på varebeholdninger, aktiver hidrørende fra entreprisekontrakter, udskudte skatteaktiver, aktiver hidrørende fra personaleydelser eller aktiver klassificeret som besiddelser med henblik på salg (eller medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelser med henblik på salg), idet de eksisterende standarder, som finder anvendelse på disse aktiver, indeholder krav til indregning og måling af sådanne aktiver.

4. Denne standard finder anvendelse på finansielle aktiver, som er klassificeret som:

   (a) dattervirksomheder, som defineret i IAS 27 *Koncernregnskaber og separate årsregnskaber*,

▼M3

(b) associerede virksomheder, som defineret i IAS 28 *Investeringer i associerede virksomheder*,

og

(c) joint ventures, som defineret i IAS 31 *Kapitalandele i joint ventures*.

Der henvises til IAS 39 vedrørende værdiforringelse af andre finansielle aktiver.

5. Denne standard finder ikke anvendelse på finansielle aktiver, der er omfattet af IAS 39, investeringsejendomme målt til dagsværdi i overensstemmelse med IAS 40 eller biologiske aktiver tilknyttet landbrugsaktiviteter målt til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger i overensstemmelse med IAS 41. Denne standard finder imidlertid anvendelse på aktiver, som indregnes til omvurderet værdi (dvs. dagsværdi) i overensstemmelse med andre standarder, som eksempelvis omvurderingsmodellen i IAS 16 *Materielle anlægsaktiver*. Identifikation af, hvorvidt et omvurderet aktiv er værdiforringet, afhænger af det anvendte grundlag for opgørelsen af dagsværdi:

(a) hvis aktivets dagsværdi er dets markedsværdi, er den eneste forskel mellem aktivets dagsværdi og dets dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger de omkostninger, som direkte er tilknyttet afhændelsen af aktivet:

(i) hvis afhændelsesomkostningerne er ubetydelige, vil det omvurderede aktivs genindvindingsværdi være tæt på eller større end dets omvurderede værdi (dvs. dagsværdi). I så fald er det efter anvendelsen af omvurderingskravene ikke sandsynligt, at det omvurderede aktiv er værdiforringet, og det er ikke nødvendigt at skønne genindvindingsværdien.

(ii) hvis afhændelsesomkostningerne ikke er ubetydelige, vil dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger for det omvurderede aktiv nødvendigvis være mindre end dagsværdien. Derfor er det omvurderede aktiv værdiforringet, hvis dets nytteværdi er mindre end dets omvurderede værdi (dvs. dagsværdi). I så fald skal virksomheden efter anvendelsen af omvurderingskravene anvende denne standard til bestemmelse af, hvorvidt aktivet er værdiforringet.

(b) hvis aktivets dagsværdi opgøres på et andet grundlag end markedsværdien, kan dets omvurderede værdi (dvs. dagsværdi) være større eller mindre end genindvindingsværdien. Efter anvendelsen af omvurderingskravene anvender virksomheden derfor denne standard til bestemmelse af, hvorvidt aktivet er værdiforringet.

DEFINITIONER

6. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:***

Et aktivt marked er et marked, hvor alle følgende betingelser er opfyldt:

(a) de varer, som handles i det pågældende marked, er homogene,

(b) villige købere og sælgere kan normalt findes til enhver tid,

og

(c) priserne er tilgængelige for offentligheden.

Aftaletidspunktet for en virksomhedssammenslutning er det tidspunkt, hvor en principaftale indgås mellem de sammensluttende parter og, for så vidt angår børsnoterede virksomheder, meddeles offentligheden. I tilfælde af en fjendtlig overtagelse er det tidligste tidspunkt, hvor en principaftale mellem de sammensluttende parter kan indgås, det tidspunkt, hvor et tilstrækkeligt antal af den overtagne virksomheds ejere har accepteret den overtagende virksomheds tilbud, til at den overtagende virksomhed kan opnå bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed.

Regnskabsmæssig værdi er det beløb, som et aktiv indregnes med efter fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse.

En pengestrømsfrembringende enhed er den mindste identificerbare gruppe af aktiver, der frembringer pengestrømme til virksomheden, som i al væsentlighed er uafhængige af pengestrømme fra andre aktiver eller grupper af aktiver.

▼M3

Virksomhedsaktiver er aktiver, bortset fra goodwill, som bidrager til fremtidige pengestrømme i den pågældende pengestrømsfrembringende enhed såvel som i andre pengestrømsfrembringende enheder.

Afhændelsesomkostninger er omkostninger direkte tilknyttet afhændelsen af et aktiv eller en pengestrømsfrembringende enhed, eksklusive finansieringsomkostninger og skatteomkostninger.

Afskrivningsberettiget beløb er et aktivs kostpris, eller et andet beløb anvendt i årsregnskabet i stedet for kostpris, med fradrag af dets restværdi.

Afskrivning er den systematiske allokering af et aktivs afskrivningsberettigede beløb over dets brugstid (*)***.***

Dagsværdi med fradag af salgsomkostninger er det beløb, som kan opnås ved salg af et aktiv eller en pengestrømsfrembringende enhed ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter, med fradrag af afhændelsesomkostninger.

Tab ved værdiforringelse er det beløb, hvormed et aktivs eller en pengestrømsfrembringende enheds regnskabsmæssige værdi overstiger genindvindingsværdien.

Genindvindingsværdien af et aktiv eller en pengestrømsfrembringende enhed er det højeste af dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger og nytteværdien.

Brugstid er enten:

(a) den periode, hvori et aktiv forventes at blive brugt af virksomheden, eller

(b) antallet af producerede enheder eller tilsvarende enheder, som virksomheden forventer at opnå fra aktivet.

Nytteværdi er nutidsværdien af de fremtidige pengestrømme, som forventes at hidrøre fra et aktiv eller en pengestrømsfrembringende enhed.

IDENTIFIKATION AF MULIG VÆRDIFORRINGELSE AF ET AKTIV

7. Afsnit 8-17 specificerer, hvornår genindvindingsværdien skal opgøres. I kravene anvendes udtrykket »et aktiv«, men de finder anvendelse på enkelte aktiver såvel som på pengestrømsfrembringende enheder. Den resterende del af denne standard er struktureret som følger:

   (a) Afsnit 18-57 beskriver kravene for måling af genindvindingsværdi. Disse krav anvender ligeledes udtrykket »et aktiv«, men de finder anvendelse på enkelte aktiver såvel som på pengestrømsfrembringende enheder.

   (b) Afsnit 58-108 beskriver kravene for indregning og måling af tab ved værdiforringelse. Indregning og måling af tab ved værdiforringelse af enkelte aktiver, bortset fra goodwill, behandles i afsnit 58-64. Afsnit 65-108 omhandler indregning og måling af tab ved værdiforringelse af pengestrømsfrembringende enheder og goodwill.

   (c) Afsnit 109-116 beskriver kravene for tilbageførsel af tab ved værdiforringelse, som er indregnet i tidligere regnskabsår, af et aktiv eller en pengestrømsfrembringende enhed. Disse krav anvender ligeledes udtrykket »et aktiv«, men de finder anvendelse på enkelte aktiver såvel som på pengestrømsfrembringende enheder. Yderligere krav for et enkelt aktiv beskrives i afsnit 117-121, for en pengestrømsfrembringende enhed i afsnit 122 og 123 og for goodwill i afsnit 124 og 125.

   (d) Afsnit 126-133 angiver, hvilke oplysninger der skal gives for tab ved værdiforringelse og tilbageførsel af tab ved værdiforringelse af aktiver og pengestrømsfrembringende enheder. Afsnit 134-137 angiver yderligere oplysningskrav for pengestrømsfrembringende enheder, hvortil der er allokeret goodwill eller immaterielle aktiver med uendelig brugstid med henblik på test for værdiforringelse.

8. Et aktiv er værdiforringet, når aktivets regnskabsmæssige værdi overstiger genindvindingsværdien. Afsnit 12-14 beskriver visse indikationer af mulige tab ved værdiforringelse. Hvis sådanne indikationer er til stede, skal virksomheder foretage et formelt skøn over genindvindingsværdien. Bortset fra som angivet i afsnit 10 kræver denne standard ikke, at virksom-

(*) XXX A TRADUIRE XXX

▼M3

heder foretager et formelt skøn over genindvindingsværdien, hvis der ikke er indikation af et tab ved værdiforringelse.

9. ***Virksomheden skal på hver balancedag vurdere, hvorvidt der er indikation af, at et aktiv kan være værdiforringet. Hvis dette er tilfældet, skal virksomheden skønne aktivets genindvindingsværdi.***

10. ***Uanset om der er nogen indikation af værdiforringelse, skal virksomheden desuden:***

    (a) årligt teste et immaterielt aktiv med uendelig brugstid eller et immaterielt aktiv, som endnu ikke er disponibelt til brug, for værdiforringelse ved at sammenligne aktivets regnskabsmæssige værdi med genindvindingsværdien. Denne test for værdiforringelse kan udføres på et hvilket som helst tidspunkt i regnskabsåret, forudsat at testen udføres på samme tidspunkt hvert år. Forskellige immaterielle aktiver kan testes for værdiforringelse på forskellige tidspunkter. Hvis et immaterielt aktiv blev indregnet første gang i det aktuelle regnskabsår, skal det immaterielle aktiv imidlertid testes for værdiforringelse før slutningen af det aktuelle regnskabsår.

    (b) årligt teste goodwill, der er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, for værdiforringelse i overensstemmelse med afsnit 80-99.

11. Et immaterielt aktivs evne til at frembringe tilstrækkelige fremtidige økonomiske fordele til at genindvinde aktivets regnskabsmæssige værdi er normalt forbundet med større usikkerhed, før aktivet bliver disponibelt til brug, end efter aktivet er disponibelt til brug. Derfor kræver denne standard, at en virksomhed mindst en gang om året tester for værdiforringelse af den regnskabsmæssige værdi af et immaterielt aktiv, som endnu ikke er disponibelt til brug.

12. ***Når det vurderes, hvorvidt der er en indikation af, at et aktiv er værdiforringet, skal virksomheden som minimum tage følgende indikatorer i betragtning:***

    Eksterne informationer

    (a) aktivets markedsværdi er i regnskabsåret faldet væsentligt mere end det fald, som må forventes med tiden eller som følge af normal anvendelse.

    (b) væsentlige ændringer, som har påvirket virksomheden negativt, er sket i regnskabsåret eller vil ske inden for en overskuelig fremtid i de teknologiske, markedsmæssige, økonomiske eller juridiske rammer for virksomhedens aktiviteter eller på det marked, hvor aktivet anvendes.

    (c) markedsrenter eller andre markedsbaserede afkastmål er steget i regnskabsåret, og det er sandsynligt, at disse stigninger vil påvirke den diskonteringssats, der er anvendt ved beregningen af aktivets nytteværdi, og reducere aktivets genindvindingsværdi væsentligt.

    (d) den regnskabsmæssige værdi af virksomhedens nettoaktiver er større end dens samlede kursværdi.

    Interne informationer

    (e) der foreligger dokumentation for ukurans eller fysisk skade på et aktiv.

    (f) væsentlige ændringer, som påvirker virksomheden negativt, er sket i regnskabsåret eller forventes at ske inden for en overskuelig fremtid, i det omfang eller i forhold til den måde, hvorpå aktivet anvendes eller forventes anvendt. Disse ændringer omfatter manglende udnyttelse af et aktiv, planer for ophør eller omstrukturering af den aktivitet, aktivet tilhører, eller planer om afhændelse af aktivet før det hidtidige forventede tidspunkt, og revurdering af et aktivs brugstid som begrænset i stedet for uendelig. (*)

    (g) der foreligger dokumentation fra den interne rapportering, som indikerer, at aktivets ydeevne er eller vil blive lavere end forventet.

13. Listen i afsnit 12 er ikke udtømmende. En virksomhed kan identificere andre indikationer af, at et aktiv er værdiforringet, og disse kræver ligeledes, at virksomheden opgør aktivets genindvindingsværdi eller i

(*) Når et aktiv opfylder kriterierne for klassificering som besiddelse med henblik på salg (eller bliver medtaget i en afståelsesgruppe, der klassificeres som besiddelse med henblik på salg), er det ikke længere omfattet af denne standard og behandles regnskabsmæssigt i overensstemmelse med IFRS 5 *Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på salg, og ophørte aktiviteter.*

▼M3

tilfælde af goodwill foretager en test for værdiforringelse i overensstemmelse med afsnit 80-99.

14. Dokumentation fra intern rapportering, som indikerer, at et aktiv er værdiforringet, omfatter tilstedeværelsen af:

(a) pengestrømme til aktivets anskaffelse eller efterfølgende likviditetsbehov til dets drift eller vedligeholdelse, som er væsentligt højere end oprindelig budgetteret,

(b) faktiske nettopengestrømme eller driftsresultat fra aktivet, som er væsentligt lavere end budgetteret,

(c) et væsentligt fald i budgetterede nettopengestrømme eller driftsresultat eller en væsentlig stigning i budgetterede tab fra aktivet

eller

(d) driftstab eller nettopengestrømme fra virksomheden vedrørende aktivet, når beløbene for det aktuelle regnskabsår sammendrages med budgetterede beløb for kommende regnskabsår.

15. Som angivet i afsnit 10 kræver denne standard, at et immaterielt aktiv med uendelig brugstid, eller som endnu ikke er disponibelt til brug, samt goodwill skal testes for værdiforringelse mindst én gang om året. Bortset fra når kravene i afsnit 10 finder anvendelse, skal væsentlighedsbegrebet anvendes ved identifikationen af, hvorvidt et aktivs genindvindingsværdi skal skønnes. Hvis tidligere beregninger eksempelvis viser, at et aktivs genindvindingsværdi er væsentligt højere end dets regnskabsmæssige værdi, skal virksomheden ikke revurdere aktivets genindvindingsværdi, hvis der ikke er opstået en begivenhed, som udligner forskellen. Ligeledes kan tidligere analyser vise, at et aktivs genindvindingsværdi ikke er påvirkelig af en (eller flere) af de i afsnit 12 opstillede indikatorer.

16. For at forklare afsnit 15 kan nævnes, at hvis markedsrenter eller andre markedsbaserede afkastmål er steget i regnskabsåret, kræves det ikke, at virksomheder foretager et formelt skøn over et aktivs genindvindingsværdi i følgende tilfælde:

(a) hvis det er usandsynligt, at den diskonteringssats, der anvendes ved beregningen af et aktivs nytteværdi, vil blive påvirket af stigningen i disse markedsrenter eller markedsbaserede afkastmål. Eksempelvis har stigninger i den korte rente i nogle tilfælde ingen væsentlig virkning på den anvendte diskonteringssats for et aktiv med en lang resterende brugstid.

(b) hvis det er sandsynligt, at den diskonteringssats, der anvendes ved beregningen af et aktivs nytteværdi, vil blive påvirket af stigningen i disse markedsrenter eller markedsbaserede afkastmål, men tidligere sensitivitetsanalyser af den regnskabsmæssige værdis påvirkelighed viser, at:

(i) det er usandsynligt, at genindvindingsværdien vil falde væsentligt, idet fremtidige pengestrømme sandsynligvis ligeledes vil stige (eksempelvis vil en virksomhed i nogle tilfælde kunne dokumentere, at den regulerer sin omsætning for at kompensere for stigninger i markedsrenter),

eller

(ii) det er usandsynligt, at faldet i genindvindingsværdi vil medføre et væsentligt tab ved værdiforringelse.

17. Hvis der er indikation af, at et aktiv kan være værdiforringet, kan dette betyde, at den resterende brugstid, afskrivningsmetode eller restværdi skal gennemgås og reguleres i henhold til den standard, som finder anvendelse på aktivet, selvom der ikke er indregnet et tab ved værdiforringelse af aktivet.

MÅLING AF GENINDVINDINGSVÆRDI

18. Denne standard definerer genindvindingsværdi som det højeste af et aktivs eller en pengestrømsfrembringende enheds dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger og nytteværdien. Afsnit 19-57 beskriver kravene for måling af genindvindingsværdi. I kravene anvendes udtrykket »et aktiv«, men de finder anvendelse på enkelte aktiver såvel som på pengestrømsfrembringende enheder.

19. Det er ikke altid nødvendigt at opgøre både et aktivs dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger og dets nytteværdi. Hvis et af disse beløb overstiger aktivets regnskabsmæssige værdi, er aktivet ikke værdiforringet, og det er ikke nødvendigt at skønne det andet beløb.

▼M3

20. Det kan være muligt at opgøre et aktivs dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger, selvom aktivet ikke handles på et aktivt marked. I nogle tilfælde vil det dog ikke være muligt at opgøre dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger, idet der ikke er noget grundlag for et pålideligt skøn over det beløb, som kan opnås ved salg af aktivet ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter. I dette tilfælde kan virksomheden anvende aktivets nytteværdi som aktivets genindvindingsværdi.

21. Hvis der ikke er nogen grund til at antage, at et aktivs nytteværdi i væsentligt omfang overstiger dets dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger, kan aktivets dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger anvendes som aktivets genindvindingsværdi. Dette vil ofte være tilfældet for aktiver, som besiddes med henblik på afhændelse. Dette skyldes, at nytteværdien af et aktiv, som besiddes med henblik på afhændelse, hovedsagelig består af nettoprovenuet ved afhændelsen, idet fremtidige pengestrømme fra aktivets fortsatte anvendelse indtil dets afhændelse sandsynligvis vil være ubetydelige.

22. Genindvindingsværdien opgøres for et enkelt aktiv, medmindre aktivet ikke frembringer pengestrømme, som i al væsentlighed er uafhængige af pengestrømme fra andre aktiver eller grupper af aktiver. Hvis dette er tilfældet, opgøres genindvindingsværdien af den pengestrømsfrembringende enhed, som aktivet tilhører (jvf. afsnit 65-103), medmindre enten:

(a) aktivets dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger er højere end dets regnskabsmæssige værdi

eller

(b) aktivets nytteværdi kan skønnes at være tæt på dets dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger, og dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger kan opgøres.

23. I nogle tilfælde kan man ved skøn, gennemsnit og forenklede beregninger opnå en rimelig tilnærmelse af de detaljerede beregninger, som er anført i denne standard til opgørelse af dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger eller nytteværdi.

Måling af genindvindingsværdien af et immaterielt aktiv med uendelig brugstid

24. Afsnit 10 kræver, at et immaterielt aktiv med uendelig brugstid skal testes for værdiforringelse årligt ved at sammenligne aktivets regnskabsmæssige værdi med genindvindingsværdien, uanset om der er nogen indikation af, at aktivet er værdiforringet. Den seneste detaljerede beregning af et sådant aktivs genindvindingsværdi, som er foretaget i et foregående regnskabsår, kan imidlertid anvendes til testen for værdiforringelse af det pågældende aktiv i det aktuelle regnskabsår under forudsætning af opfyldelsen af alle følgende kriterier:

(a) hvis det immaterielle aktiv ikke frembringer pengestrømme fra fortsat anvendelse, som i al væsentlighed er uafhængige af pengestrømme fra andre aktiver eller grupper af aktiver, og derfor testes for værdiforringelse som en del af den pengestrømsfrembringende enhed, som aktivet tilhører, må de aktiver og forpligtelser, som udgør denne enhed, ikke have ændret sig væsentligt siden den seneste beregning af genindvindingsværdi,

(b) den seneste beregning af genindvindingsværdi resulterede i et beløb, som i væsentlig grad oversteg aktivets regnskabsmæssige værdi,

og

(c) på grundlag af en analyse af begivenheder, som er indtruffet, og forhold, som har ændret sig, siden den seneste beregning af genindvindingsværdien er det meget usandsynligt, at den aktuelle opgjorte genindvindingsværdi ville være mindre end aktivets regnskabsmæssige værdi.

Dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger

25. Den bedste indikation af et aktivs dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger er prisen i en bindende salgsaftale ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter reguleret for omkostninger direkte knyttet til afhændelsen af aktivet.

26. Hvis der ikke foreligger nogen bindende salgsaftale, men aktivet handles på et aktivt marked, er dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger aktivets markedsværdi med fradrag af afhændelsesomkostninger. Den relevante markedspris er normalt den aktuelle købspris. Når aktuelle købspriser ikke findes, kan prisen for den seneste transaktion danne grundlag for en skønnet

▼M3

dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger, forudsat at der ikke er sket en væsentlig ændring i de økonomiske forhold mellem transaktionstidspunktet og tidspunktet, hvor skønnet foretages.

27. Hvis der ikke foreligger nogen bindende salgsaftale eller et aktivt marked for et aktiv, baseres dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger på den bedste til rådighed værende information for at afspejle det beløb, som virksomheden på balancedagen kan opnå ved afhændelse af aktivet ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter med fradrag af afhændelsesomkostninger. Ved opgørelsen af dette beløb skal virksomheden tage udfaldet af nylige transaktioner med tilsvarende aktiver i samme branche i betragtning. Dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger afspejler ikke et tvungent salg, medmindre ledelsen er nødsaget til at sælge aktiverne straks.

28. De afhændelsesomkostninger, som ikke er indregnet som forpligtelser, fratrækkes ved opgørelsen af dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger. Som eksempel på sådanne omkostninger kan nævnes omkostninger til juridisk bistand, stempelafgift og tilsvarende afgifter forbundet med transaktionen, omkostninger til fjernelse af aktivet og omkostninger direkte knyttet til at bringe aktivet i salgsklar stand. Dog udgør fratrædelsesgodtgørelser (som defineret i IAS 19 *Personaleydelser*) og omkostninger tilknyttet nedskæring eller omstrukturering af en virksomhed efter afhændelsen af et aktiv ikke omkostninger direkte tilknyttet afhændelsen af aktivet.

29. Undertiden kræver afhændelsen af et aktiv, at køber overtager en forpligtelse, og kun en samlet dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger for både aktivet og forpligtelsen er til rådighed. Afsnit 78 forklarer, hvad virksomheder skal gøre i sådanne tilfælde.

Nytteværdi

30. ***Følgende elementer skal medtages i beregningen af et aktivs nytteværdi:***

(a) et skøn over de fremtidige pengestrømme, virksomheden forventer at opnå fra aktivet,

(b) forventninger om mulige ændringer i beløb eller tidspunkt for disse fremtidige pengestrømme,

(c) den tidsmæssige værdi af penge, opgjort som den aktuelle risikofri markedsrente,

(d) prisen for den usikkerhed, der er forbundet med aktivet,

og

(e) andre faktorer, såsom illikviditet, som markedsdeltagere ville lægge til grund ved prisfastsættelse af de fremtidige pengestrømme, virksomheden forventer at opnå fra aktivet.

31. Skøn over et aktivs nytteværdi kræver følgende skridt:

(a) skøn over de fremtidige pengestrømme til og fra virksomheden, som hidrører fra aktivets fortsatte anvendelse og endelige afhændelse,

og

(b) anvendelse af en passende diskonteringssats på disse fremtidige pengestrømme.

32. De elementer, der er angivet i afsnit 30(b), (d) og (e), kan afspejles som enten reguleringer af de fremtidige pengestrømme eller reguleringer af diskonteringssatsen. Uanset hvilken metode, virksomheden vælger til at afspejle forventede mulige ændringer i beløb eller tidspunkt for fremtidige pengestrømme, skal resultatet være, at den forventede nutidsværdi af de fremtidige pengestrømme afspejles, dvs. det vejede gennemsnit af samtlige mulige udfald. Der gives yderligere vejledning om anvendelsen af nutidsværdimetoder ved måling af et aktivs nytteværdi i appendiks A.

Grundlag for skøn over fremtidige pengestrømme

33. ***Ved måling af nytteværdi skal virksomheden:***

(a) basere pengestrømsprognoser på rimelige og dokumenterbare forudsætninger, som repræsenterer ledelsens bedste skøn over de økonomiske forhold, som vil foreligge over aktivets resterende brugstid. Ekstern dokumentation tillægges mest vægt.

(b) basere pengestrømsprognoser på de af ledelsen senest godkendte budgetter/fremskrivninger, men ikke på skønnede fremtidige pengestrømme til eller fra virksomheden, som forventes at hidrøre fra fremtidige omstruktureringer eller fra forbedring eller øgning af

▼M3

aktivets ydeevne. Prognoser baseret på disse budgetter/fremskrivninger skal som minimum dække en 5-årig periode, medmindre en længere periode kan begrundes.

(c) foretage skøn over pengestrømsprognoser ud over den periode, som dækkes af de seneste budgetter/fremskrivninger, ved ekstrapolation af prognoserne baseret på budgetter/fremskrivninger ved anvendelse af en stabil eller faldende vækstrate for efterfølgende år, medmindre en stigende vækstrate kan begrundes. Denne vækstrate må ikke overstige den gennemsnitlige langsigtede vækstrate for de produkter, brancher eller land(e), som virksomhedens aktiviteter dækker, eller for det marked, hvor aktivet anvendes, medmindre en højere rate kan begrundes.

34. Ledelsen skal vurdere rimeligheden af de forudsætninger, som ligger til grund for de aktuelle pengestrømsprognoser, ved at undersøge årsagerne til forskelle mellem tidligere pengestrømsprognoser og faktiske pengestrømme. Ledelsen skal sikre, at de forudsætninger, som ligger til grund for de aktuelle pengestrømsprognoser, er i overensstemmelse med tidligere faktiske udfald, forudsat at virkningen af efterfølgende begivenheder eller forhold, som ikke var til stede, da disse faktiske pengestrømme blev frembragt, gør dette relevant.

35. Detaljerede, konkrete og pålidelige budgetter/fremskrivninger for fremtidige pengestrømme ud over en 5-årig periode er normalt ikke tilgængelige. Af denne grund baseres ledelsens skøn over fremtidige pengestrømme på det seneste budget/seneste fremskrivning for højst 5 år. Ledelsen kan anvende pengestrømsprognoser baseret på budgetter/fremskrivninger for en periode på mere end 5 år, hvis ledelsen er sikker på, at disse skøn er pålidelige, og at den på baggrund af tidligere erfaringer kan dokumentere sin evne til at foretage korrekte fremskrivninger af pengestrømme over en sådan længere periode.

36. Prognoser for pengestrømme indtil udgangen af aktivets brugstid foretages ved ekstrapolation af pengestrømsprognoser baseret på budgetter/fremskrivninger ved anvendelse af en vækstrate for efterfølgende år. Denne rate er stabil eller faldende, medmindre en stigning i raten afspejler objektive informationer om mønsteret for et produkts eller en branches livscyklus. Hvis det er relevant, kan vækstraten være nul eller negativ.

37. Når betingelserne er gunstige, er det sandsynligt, at konkurrenter vil træde ind på markedet og begrænse væksten. Derfor vil virksomheder have svært ved at overstige den gennemsnitlige historiske vækstrate på lang sigt (eksempelvis 20 år) for de produkter, brancher eller land(e), som virksomhedens aktiviteter dækker, eller for det marked, hvor aktivet anvendes.

38. Ved anvendelsen af information fra budgetter/fremskrivninger skal en virksomhed vurdere, hvorvidt disse afspejler rimelige og dokumenterbare forudsætninger og repræsenterer ledelsens bedste skøn over de økonomiske forhold, som vil foreligge over aktivets resterende brugstid.

Sammensætning af skøn over fremtidige pengestrømme

39. ***Skøn over fremtidige pengestrømme skal omfatte:***

(a) prognoser for pengestrømme fra den fortsatte anvendelse af aktivet,

(b) prognoser for pengestrømme fra virksomheden, som er nødvendige for at frembringe pengestrømme til virksomheden fra den fortsatte anvendelse af aktivet (herunder pengestrømme for at forberede aktivet til anvendelse), og som direkte kan henføres eller på en rimelig og ensartet måde allokeres til aktivet,

og

(c) eventuelle nettopengestrømme, der vil blive modtaget (eller betalt), ved afhændelse af aktivet ved udgangen af dets brugstid.

40. Skøn over fremtidige pengestrømme og diskonteringssatsen afspejler ensartede forudsætninger om prisstigninger hidrørende fra almindelig inflation. Hvis diskonteringssatsen omfatter virkningen af prisstigninger hidrørende fra almindelig inflation, skønnes fremtidige pengestrømme derfor i nominelle beløb. Hvis diskonteringssatsen ikke omfatter virkningen af prisstigninger hidrørende fra almindelig inflation, skønnes fremtidige pengestrømme i faste priser (men omfatter specifikke fremtidige prisstigninger eller -fald).

41. Prognoser for pengestrømme fra virksomheden omfatter de pengestrømme, der er forbundet med den daglige vedligeholdelse af aktivet, samt fremtidige indirekte produktionsomkostninger, som direkte kan henføres eller på en rimelig og ensartet måde allokeres til anvendelsen af aktivet.

▼M3

42. Når den regnskabsmæssige værdi af et aktiv endnu ikke omfatter alle de nødvendige pengestrømme fra virksomheden, før aktivet er klar til anvendelse eller salg, omfatter skønnet over fremtidige pengestrømme fra virksomheden et skøn over forventede yderligere pengestrømme fra virksomheden, før aktivet er klar til anvendelse eller salg. Dette er eksempelvis tilfældet for en bygning, som er under opførelse, eller et udviklingsprojekt, som endnu ikke er afsluttet.

43. For at undgå dobbelt indregning omfatter skøn over fremtidige pengestrømme ikke:

(a) pengestrømme til virksomheden fra aktiver, der frembringer pengestrømme, som i al væsentlighed er uafhængige af pengestrømmene til virksomheden fra det pågældende aktiv (eksempelvis finansielle aktiver, såsom tilgodehavender),

og

(b) pengestrømme fra virksomheden tilknyttet forpligtelser, som er blevet indregnet som forpligtelser (eksempelvis gæld, pensioner eller hensatte forpligtelser).

44. ***Fremtidige pengestrømme skal skønnes for aktivet i dets aktuelle stand. Skøn over fremtidige pengestrømme skal ikke omfatte skønnede fremtidige pengestrømme til eller fra virksomheden, som forventes at hidrøre fra:***

(a) en fremtidig omstrukturering, som virksomheden endnu ikke har forpligtet sig til,

eller

(b) forbedring eller øgning af aktivets ydeevne.

45. Idet fremtidige pengestrømme skønnes for aktivet i dets aktuelle stand, afspejler nytteværdien ikke:

(a) fremtidige pengestrømme fra virksomheden eller tilknyttede omkostningsbesparelser (eksempelvis reduktioner af personaleomkostninger) eller fordele, som forventes at hidrøre fra en fremtidige omstrukturering, som virksomheden endnu ikke har forpligtet sig til, eller

(b) fremtidige pengestrømme fra virksomheden, som vil forbedre eller øge aktivets ydeevne, eller de tilknyttede pengestrømme til virksomheden, som forventes at hidrøre fra sådanne pengestrømme fra virksomheden.

46. En omstrukturering er en af ledelsen planlagt og kontrolleret proces, som væsentligt ændrer enten omfanget af virksomhedens forretningsområde eller måden, hvorpå forretningen drives. IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver* indeholder vejledning, som kan anskueliggøre, hvornår en virksomhed har forpligtet sig til at foretage en omstrukturering.

47. Når en virksomhed har forpligtet sig til at foretage en omstrukturering, vil nogle aktiver sandsynligvis blive påvirket af denne omstrukturering. Når først en virksomhed har forpligtet sig til at foretage en omstrukturering gælder det, at:

(a) virksomhedens skøn over fremtidige pengestrømme med henblik på opgørelsen af nytteværdi afspejler omkostningsbesparelser og andre fordele ved omstruktureringen (baseret på seneste budget/fremskrivning, som er godkendt af ledelsen)

og

(b) virksomhedens skøn over fremtidige pengestrømme fra virksomheden vedrørende omstruktureringen er omfattet af en omstruktureringshensættelse i overensstemmelse med IAS 37.

Illustrativt eksempel 5 viser virkningen af en fremtidig omstrukturering på beregningen af nytteværdi.

48. Så længe der ikke er pengestrømme fra virksomheden, som forbedrer og øger aktivets ydeevne, omfatter skøn over fremtidige pengestrømme ikke de skønnede fremtidige pengestrømme til virksomheden, som forventes at hidrøre fra stigningen i fremtidige økonomiske fordele forbundet med pengestrømmene fra virksomheden (jvf. illustrativt eksempel 6).

49. Skøn over fremtidige pengestrømme omfatter de fremtidige pengestrømme fra virksomheden, som er nødvendige for at opretholde det niveau af økonomiske fordele, som aktivet i dets aktuelle stand forventes at medføre. Når en pengestrømsfrembringende enhed består af aktiver med forskellig skønnet brugstid, som alle er afgørende for enhedens løbende drift, anses udskiftningen af aktiver med kortere brugstid for at være en del af den

▼M3

daglige vedligeholdelse af enheden, når der foretages skøn over de fremtidige pengestrømme, der er tilknyttet enheden. Når et enkelt aktiv består af dele med forskellig skønnet brugstid, anses udskiftningen af dele med kortere brugstid ligeledes for at være et led i den daglige vedligeholdelse af aktivet, når der foretages skøn over de fremtidige pengestrømme, der frembringes af aktivet.

50. ***Skøn over fremtidige pengestrømme omfatter ikke:***

(a) pengestrømme fra finansieringsaktiviteter

eller

(b) tilbagebetalinger eller betalinger af indkomstskatter.

51. Skønnede fremtidige pengestrømme afspejler forudsætninger, som stemmer overens med den måde, hvorpå diskonteringssatsen opgøres. I modsat fald vil virkningen af nogle af forudsætningerne blive medtaget to gange eller slet ikke. Idet den tidsmæssige værdi af penge tages i betragtning ved, at de skønnede fremtidige pengestrømme diskonteres, omfatter disse pengestrømme ikke pengestrømme fra finansieringsaktiviteter. Ligeledes gælder det, at eftersom diskonteringssatsen opgøres før skat, skønnes fremtidige pengestrømme ligeledes før skat.

52. ***Skøn over de nettopengestrømme, der vil blive modtaget (eller betalt) ved afhændelsen af et aktiv ved udgangen af dets brugstid, skal svare til det beløb, med fradrag af skønnede afhændelsesomkostninger, som virksomheden forventer at opnå ved afhændelse af aktivet ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.***

53. Skøn over de nettopengestrømme, der vil blive modtaget (eller betalt) ved afhændelsen af et aktiv ved udgangen af dets brugstid, opgøres på samme måde som et aktivs dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger, bortset fra, at der ved skøn over disse nettopengestrømme gælder følgende:

(a) virksomheder anvender de gældende priser på tidspunktet for skøn over tilsvarende aktiver, som er nået til udgangen af deres skønnede brugstid, og som er indgået i driften under forhold, som svarer til de forhold, hvorunder aktivet skal anvendes.

(b) virksomheden regulerer disse priser for virkningen af både fremtidige prisstigninger på grund af almindelig inflation og specifikke fremtidige prisstigninger eller prisfald. Hvis skøn over fremtidige pengestrømme fra aktivets fortsatte anvendelse og diskonteringssatsen ikke omfatter virkningen af almindelig inflation, skal virksomheden dog heller ikke medtage denne virkning i skøn over nettopengestrømme ved afhændelsen.

Fremtidige pengestrømme i fremmed valuta

54. Fremtidige pengestrømme skønnes i den valuta, de vil blive frembragt i, og diskonteres ved anvendelse af en for denne valuta relevant diskonteringssats. Virksomheder omregner nutidsværdien ved brug af spotkursen på tidspunktet for beregningen af nytteværdi.

Diskonteringssats

55. ***Diskonteringssatsen (diskonteringssatserne) skal opgøres før skat og skal afspejle aktuelle markedsvurderinger af:***

(a) den tidsmæssige værdi af penge

og

(b) de risici, som specifikt er forbundet med aktivet, og for hvilke der ikke er foretaget regulering i skøn over fremtidige pengestrømme.

56. En sats, som afspejler aktuelle markedsvurderinger af penges tidsmæssige værdi og de risici, som specifikt er forbundet med aktivet, er det afkast, investorer ville kræve, hvis de vælger en investering, der vil frembringe pengestrømme, som med hensyn til beløb, tidspunkt og risici svarer til de pengestrømme, virksomheden forventer at opnå fra aktivet. Satsen skønnes ud fra den sats, som gælder for aktuelle markedstransaktioner med tilsvarende aktiver eller fra de vejede gennemsnitlige kapitalomkostninger for en børsnoteret virksomhed, som har et enkelt aktiv (eller en portefølje af aktiver), som med hensyn til potentiel ydeevne og risici svarer til det pågældende aktiv. Diskonteringssatsen (eller -satserne) som lægges til grund ved måling af et aktivs nytteværdi skal dog ikke afspejle risici, for hvilke der er foretaget regulering i skøn over fremtidige pengestrømme. I modsat fald vil virkningen af nogle af forudsætningerne blive indregnet to gange.

▼M3

57. Når der på markedet ikke direkte findes en sats, som er specifik for et bestemt aktiv, anvender virksomheden en erstatning til at skønne diskonteringssatsen. Appendiks A indeholder yderligere vejledning om skøn over diskonteringssatsen i sådanne tilfælde.

INDREGNING OG MÅLING AF TAB VED VÆRDIFORRINGELSE

58. Afsnit 59-64 beskriver kravene for indregning og måling af tab ved værdiforringelse af et enkelt aktiv, bortset fra goodwill. Indregning og måling af tab ved værdiforringelse af pengestrømsfrembringende enheder og goodwill behandles i afsnit 65-108.

59. ***Et aktivs regnskabsmæssige værdi skal udelukkende nedskrives til genindvindingsværdi, hvis genindvindingsværdien af aktivet er mindre end dets regnskabsmæssige værdi. Denne nedskrivning er et tab ved værdiforringelse.***

60. ***Tab ved værdiforringelse skal straks indregnes i resultatet, medmindre aktivet indregnes til omvurderet værdi i overensstemmelse med en anden standard (eksempelvis i overensstemmelse med omvurderingsmodellen i IAS 16 Materielle anlægsaktiver). Tab ved værdiforringelse af et omvurderet aktiv skal behandles som en reduktion som følge af omvurdering i overensstemmelse med denne anden standard.***

61. Tab ved værdiforringelse af et aktiv, der ikke er omvurderet, indregnes i resultatet. Dog indregnes et tab ved værdiforringelse af et omvurderet aktiv direkte i eventuelle tilknyttede reserver for opskrivninger af aktivet, i det omfang tabet ved værdiforringelse ikke overstiger beløbet under reserver for opskrivninger for det samme aktiv.

62. ***Når det skønnede tab ved værdiforringelse er større end den regnskabsmæssige værdi af det aktiv, det er tilknyttet, skal virksomheden udelukkende indregne en forpligtelse, hvis det er krævet af en anden standard.***

63. ***Efter indregning af tab ved værdiforringelse skal afskrivningerne af aktivet reguleres i fremtidige regnskabsår, således at aktivets ændrede regnskabsmæssige værdi med fradrag af eventuel restværdi systematisk allokeres over aktivets resterende brugstid.***

64. Hvis et tab ved værdiforringelse indregnes, opgøres tilknyttede udskudte skatteaktiver eller -forpligtelser i overensstemmelse med IAS 12 *Indkomstskatter* ved sammenligning af aktivets ændrede regnskabsmæssige værdi med dets skattemæssige værdi (jvf. illustrativt eksempel 3).

PENGESTRØMSFREMBRINGENDE ENHEDER OG GOODWILL

65. Afsnit 66-108 beskriver kravene til identifikation af den pengestrømsfrembringende enhed, et aktiv tilhører, og opgørelse af den regnskabsmæssige værdi af pengestrømsfrembringende enheder samt indregning af tab ved værdiforringelse af pengestrømsfrembringende enheder og goodwill.

Identifikation af den pengestrømsfrembringende enhed, et aktiv tilhører

66. ***Hvis der er indikation af, at et aktiv er værdiforringet, skal genindvindingsværdien skønnes for det enkelte aktiv. Hvis det ikke er muligt at skønne genindvindingsværdien af det enkelte aktiv, skal virksomheden opgøre genindvindingsværdien af den pengestrømsfrembringende enhed, aktivet tilhører (aktivets pengestrømsfrembringende enhed).***

67. Genindvindingsværdien af et enkelt aktiv kan ikke opgøres, hvis:

(a) aktivets nytteværdi ikke kan skønnes at være tæt på dets dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger (eksempelvis når fremtidige pengestrømme fra fortsat anvendelse af aktivet ikke kan skønnes at være ubetydelige)

og

(b) aktivet ikke frembringer pengestrømme til virksomheden, som i al væsentlighed er uafhængige af pengestrømme fra andre aktiver.

I sådanne tilfælde kan nytteværdien, og dermed genindvindingsværdien, udelukkende opgøres for aktivets pengestrømsfre

▼M3

Eksempel

Et mineselskab ejer en privat jernbane til brug ved sine mineaktiviteter. Den private jernbane kan udelukkende sælges til scrapværdi, og den frembringer ikke pengestrømme, som i al væsentlighed er uafhængige af pengestrømme fra de andre aktiver i minen.

*Det er ikke muligt at skønne den private jernbanes genindvindingsværdi, idet dens nytteværdi ikke kan opgøres, og nytteværdien sandsynligvis afviger fra scrapværdien. Derfor skønner virksomheden genindvindingsværdien af den pengestrømsfrembringende enhed, den private jernbane tilhører, dvs. minen som helhed.*mbringende enhed.

68. Som defineret i afsnit 6 er et aktivs pengestrømsfrembringende enhed den mindste identificerbare gruppe af aktiver, som aktivet indgår i, der frembringer pengestrømme, som i al væsentlighed er uafhængige af pengestrømme fra andre aktiver eller grupper af aktiver. Identifikation af et aktivs pengestrømsfrembringende enhed beror på en vurdering. Hvis genindvindingsværdien ikke kan opgøres for et enkelt aktiv, identificerer virksomheden den laveste samling af aktiver, der frembringer pengestrømme, som i al væsentlighed er uafhængige.

Eksempel

Et busselskab har en kontrakt med en kommune om driften af minimum fem forskellige busruter. Aktiver anvendt til hver rute og pengestrømme fra hver rute kan identificeres separat. En af ruterne drives med et væsentligt tab.

Idet virksomheden ikke har mulighed for at nedlægge en af busruterne, er det laveste niveau af identificerbare pengestrømme, som i al væsentlighed er uafhængige af pengestrømmene fra andre aktiver eller grupper af aktiver, de pengestrømme, der frembringes af de fem ruter tilsammen. Den pengestrømsfrembringende enhed for hver rute er busselskabet som helhed.

69. Pengestrømme til virksomheden er pengestrømme og likvider, som modtages fra eksterne parter. Ved bedømmelsen af, hvorvidt pengestrømme fra et aktiv (eller gruppe af aktiver) i al væsentlighed er uafhængige af pengestrømme fra andre aktiver (eller grupper af aktiver), tager virksomheden forskellige faktorer i betragtning, herunder hvordan ledelsen kontrollerer virksomhedens drift (eksempelvis efter produktgruppe, forretningsområde, placering, distrikt eller region), eller hvordan ledelsen træffer beslutninger om fortsat anvendelse eller afhændelse af virksomhedens aktiver og aktiviteter. Illustrativt eksempel 1 indeholder eksempler på identifikation af pengestrømsfrembringende enheder.

70. ***Hvis der findes et aktivt marked for et aktivs eller en gruppe af aktivers producerede enheder, skal aktivet eller gruppen af aktiver identificeres som en pengestrømsfrembringende enhed, selvom nogle af eller alle de producerede enheder anvendes internt. Hvis pengestrømme til virksomheden, der er frembragt af et hvilket som helst aktiv eller pengestrømsfrembringende enhed påvirkes af interne afregningspriser, skal virksomheden lægge ledelsens bedste skøn over fremtidige priser, som kan opnås ved transaktioner mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter, til grund for skøn over:***

(a) de fremtidige pengestrømme til virksomheden, som anvendes til at opgøre aktivets eller den pengestrømsfrembringende enheds nytteværdi,

og

(b) de fremtidige pengestrømme fra virksomheden, som anvendes til at opgøre nytteværdien af andre aktiver eller pengestrømsfrembringende enheder, som påvirkes af interne afregningspriser.

71. Selvom dele af eller alle de producerede enheder fra et aktiv eller en gruppe af aktiver anvendes af andre enheder i virksomheden (eksempelvis et produkt, der er på et foreløbigt stadie i produktionsprocessen), udgør aktivet eller gruppen af aktiver en separat pengestrømsfrembringende enhed, hvis virksomheden kan sælge de producerede enheder på et aktivt marked. Dette skyldes, at aktivet eller gruppen af aktiver kan frembringe pengestrømme, som i al væsentlighed er uafhængige af pengestrømmene fra andre aktiver eller grupper af aktiver. Når virksomheder anvender infor-

▼M3

mationer baseret på budgetter/fremskrivninger vedrørende en sådan pengestrømsfrembringende enhed eller et andet aktiv eller en anden pengestrømsfrembringende enhed, som påvirkes af interne afregningspriser, reguleres disse informationer, hvis de interne afregningspriser ikke afspejler ledelsens bedste skøn over den fremtidige markedsværdi, som ville kunne opnås ved transaktioner mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.

72. ***Pengestrømsfrembringende enheder skal identificeres på et ensartet grundlag fra regnskabsår til regnskabsår for det samme aktiv eller typer af aktiver, medmindre en ændring kan begrundes.***

73. Hvis en virksomhed vurderer, at et aktiv tilhører en anden pengestrømsfrembringende enhed end i tidligere regnskabsår, eller at de typer af aktiver, som er samlet i aktivets pengestrømsfrembringende enhed er ændret, kræves der i afsnit 130 oplysning om den pengestrømsfrembringende enhed, hvis et tab ved værdiforringelse indregnes eller tilbageføres for den pengestrømsfrembringende enhed.

Genindvindingsværdi og regnskabsmæssig værdi af en pengestrømsfrembringende enhed

74. Genindvindingsværdien af en pengestrømsfrembringende enhed er det højeste af dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger og nytteværdien. Ved opgørelse af en pengestrømsfrembringende enheds genindvindingsværdi, skal henvisningerne i afsnit 19-57 til »et aktiv« læses som henvisninger til »en pengestrømsfrembringende enhed«.

75. ***Den regnskabsmæssige værdi af en pengestrømsfrembringende enhed skal opgøres på et grundlag, som svarer til det, der er anvendt ved opgørelsen af enhedens genindvindingsværdi.***

76. Den regnskabsmæssige værdi af en pengestrømsfrembringende enhed:

(a) omfatter udelukkende den regnskabsmæssige værdi af de aktiver, som direkte kan henføres eller på en rimelig og ensartet måde allokeres til den pengestrømsfrembringende enhed, og som vil frembringe de fremtidige pengestrømme til virksomheden, som anvendes ved opgørelsen af den pengestrømsfrembringende enheds nytteværdi,

og

(b) omfatter ikke den regnskabsmæssige værdi af indregnede forpligtelser, medmindre genindvindingsværdien af den pengestrømsfrembringende enhed ikke kan opgøres, uden at sådanne forpligtelser tages i betragtning.

Grunden hertil er, at dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger og nytteværdien af en pengestrømsfrembringende enhed opgøres uden de pengestrømme, som er tilknyttet aktiver, der ikke er en del af den pengestrømsfrembringende enhed, og forpligtelser, som er indregnet (jvf. afsnit 28 og 43).

77. Når aktiver grupperes for vurdering af deres genindvindelighed, er det vigtigt i den pengestrømsfrembringende enhed at medtage alle aktiver, som frembringer eller anvendes til at frembringe de relevante pengestrømme. Ellers kan den pengestrømsfrembringende enhed synes at være fuldt genindvindelig, selvom der i realiteten er opstået et tab ved værdiforringelse. Selvom visse aktiver bidrager til den pengestrømsfrembringende enheds skønnede fremtidige pengestrømme, er der tilfælde, hvor de ikke kan allokeres til den pengestrømsfrembringende enhed på en rimelig og ensartet måde. Det kan være tilfældet for goodwill eller virksomhedsaktiver, som eksempelvis aktiver i tilknytning til hovedsædet. I afsnit 80-103 angives behandlingen af sådanne aktiver, når en pengestrømsfrembringende enhed testes for værdiforringelse.

78. Det kan være nødvendigt at tage visse indregnede forpligtelser i betragtning for at kunne opgøre en pengestrømsfrembringende enheds genindvindingsværdi. Dette kan forekomme, hvis afhændelse af en pengestrømsfrembringende enhed medfører, at køber skal overtage forpligtelsen. I dette tilfælde er den pengestrømsfrembringende enheds dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger (eller den skønnede pengestrøm fra den endelige afhændelse) den skønnede salgspris for den pengestrømsfrembringende enheds aktiver samt forpligtelsen, fratrukket afhændelsesomkostninger. For at kunne foretage en meningsfuld sammenligning af en pengestrømsfrembringende enheds regnskabsmæssige værdi og genindvindingsværdi, fratrækkes forpligtelsens regnskabsmæssige værdi både ved opgørelsen af den pengestrømsfrembringende enheds nytteværdi og dens regnskabsmæssige værdi.

▼M3

Eksempel

En virksomhed driver en mine i et land, hvor lovgivningen kræver, at ejeren skal retablere grunden, når mineaktiviteterne er færdiggjort. Retableringsomkostninger omfatter tilbagelægning af overliggende jord, som skal fjernes før mineaktiviteterne kan påbegyndes. En hensættelse til omkostninger til tilbagelægning af overliggende jord indregnes, så snart jorden fjernes. Beløbet indregnes som en del af minens kostpris og afskrives over minens brugstid. Den regnskabsmæssige værdi af hensættelsen til retableringsomkostninger er CU500 (*), hvilket svarer til nutidsværdien af retableringsomkostningerne.

Virksomheden tester minen for værdiforringelse. Den pengestrømsfrembringende enhed for minen er minen som helhed. Virksomheden modtager forskellige tilbud om køb af minen til en pris af ca. CU800. I prisen er der taget højde for, at køber overtager forpligtelsen til at tilbagelægge overliggende jord. Afhændelsesomkostningerne for minen er ubetydelige. Minens nytteværdi er ca. CU 1 200, eksklusive retableringsomkostninger. Den regnskabsmæssige værdi af minen er CU 1 000.

Den pengestrømsfrembringende enheds dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger er CU800.I dette beløb er der taget højde for retableringsomkostninger, for hvilke der allerede er foretaget en hensættelse. Som følge heraf opgøres den pengestrømsfrembringende enheds nytteværdi efter at retableringsomkostninger er taget i betragtning, og den skønnes at være CU700 (CU 1 200 med fradrag af CU500). Den regnskabsmæssige værdi af den pengestrømsfrembringende enhed er CU500, hvilket svarer til den regnskabsmæssige værdi af minen (CU 1 000) med fradrag af den regnskabsmæssige værdi af hensættelsen til retableringsomkostninger (CU500). Den pengestrømsfrembringende enheds genindvindingsværdi overstiger derfor den regnskabsmæssige værdi.

79. Af praktiske grunde tages der ved opgørelsen af den pengestrømsfrembringende enheds genindvindingsværdi undertiden højde for aktiver, som ikke er en del af den pengestrømsfrembringende enhed (eksempelvis tilgodehavender eller andre finansielle aktiver) eller forpligtelser, som er indregnet (eksempelvis gæld, pensioner og andre hensatte forpligtelser). I sådanne tilfælde øges den pengestrømsfrembringende enheds regnskabsmæssige værdi med den regnskabsmæssige værdi af sådanne aktiver og reduceres med den regnskabsmæssige værdi af sådanne forpligtelser.

Goodwill

Allokering af goodwill til pengestrømsfrembringende enheder

80. ***Ved test for værdiforringelse skal goodwill, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, fra overtagelsestidspunktet allokeres til hver af den overtagende virksomheds pengestrømsfrembringende enheder eller grupper af pengestrømsfrembringende enheder, som forventes at drage fordel af synergien ved virksomhedssammenslutningen, uanset om andre af den overtagne virksomheds aktiver eller forpligtelser er tilskrevet disse enheder eller grupper af enheder. Hver enhed eller gruppe af enheder, som goodwillen på denne måde er allokeret til, skal:***

(a) repræsentere det laveste niveau i virksomheden, hvor goodwillen overvåges til interne ledelsesformål,

og

(b) ikke være større end et segment, som er baseret på enten virksomhedens primære eller virksomhedens sekundære segment opgjort i overensstemmelse med IAS 14 Præsentation af segmentoplysninger.

81. Goodwill, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, udgør en betaling fra den overtagende virksomhed i forventning om fremtidige økonomiske fordele fra aktiver, som ikke kan identificeres individuelt og indregnes separat. Goodwill frembringer ikke pengestrømme uafhængigt af andre aktiver eller grupper af aktiver og bidrager ofte til pengestrømme fra flere pengestrømsfrembringende enheder. Goodwill kan i visse tilfælde ikke allokeres til de enkelte pengestrømsfrembringende enheder på et ikke-vilkårligt grundlag, men kun til grupper af pengestrømsfrembringende

(*) I denne standard angives pengebeløb i valutaenheder (currency units (CU)).

▼M3

enheder. Som en følge heraf omfatter det laveste niveau i virksomheden, hvor goodwillen overvåges til interne ledelsesformål, nogle gange et antal pengestrømsfrembringende enheder, som goodwillen er tilknyttet, men som den ikke kan allokeres til. Henvisninger i afsnit 83-99 til en pengestrømsfrembringende enhed, hvortil der er allokeret goodwill, skal også læses som henvisninger til en gruppe af pengestrømsfrembringende enheder, hvortil der er allokeret goodwill.

82. Anvendelse af kravene i afsnit 80 medfører, at goodwill bliver testet for værdiforringelse på et niveau, som afspejler den måde, hvorpå en virksomhed leder sine aktiviteter, og som naturligt ville være forbundet med goodwillen. Derfor er det normalt ikke nødvendigt at udvikle yderligere rapporteringssystemer.

83. En pengestrømsfrembringende enhed, hvortil der er allokeret goodwill med henblik på test for værdiforringelse, må ikke være på samme niveau, som der er allokeret goodwill til i overensstemmelse med IAS 21 *Valutaomregning* med henblik på måling af valutakursgevinster og –tab. Hvis IAS 21 eksempelvis kræver, at en virksomhed skal allokere goodwill til forholdsvis lave niveauer ved måling af valutakursgevinster og –tab, behøver virksomheden ikke at teste goodwillen for værdiforringelse på samme niveau, medmindre den også overvåger goodwillen på dette niveau til interne ledelsesformål.

84. ***Hvis den første allokering af goodwill, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, ikke kan gennemføres før slutningen af det regnskabsår, hvor virksomhedssammenslutningen finder sted, skal denne første allokering gennemføres før slutningen af det førstkommende regnskabsår efter overtagelsestidspunktet.***

85. Hvis den første regnskabsmæssige behandling af en virksomhedssammenslutning kun kan opgøres foreløbigt ved slutningen af det regnskabsår, hvor sammenslutningen finder sted, skal den overtagende virksomhed i overensstemmelse med IFRS 3*Virksomhedssammenslutninger*:

(a) foretage regnskabsmæssig behandling af sammenslutningen ved brug af disse foreløbige værdier

og

(b) indregne reguleringer af disse foreløbige værdier som et resultat af gennemførslen af den første regnskabsmæssige behandling inden for tolv måneder efter overtagelsestidspunktet.

I sådanne tilfælde vil det muligvis heller ikke være muligt at gennemføre den første allokering af goodwill, som er erhvervet ved sammenslutningen før slutningen af det regnskabsår, hvor sammenslutningen finder sted. Når dette er tilfældet, skal virksomheden give de oplysninger, som kræves i afsnit 133.

86. ***Hvis der er allokeret goodwill til en pengestrømsfrembringende enhed, og virksomheden afhænder en aktivitet inden for denne enhed, skal den goodwill, som er tilknyttet den afhændede aktivitet:***

(a) medtages i aktivitetens regnskabsmæssige værdi ved opgørelse af gevinst eller tab ved afhændelse,

og

(b) måles på grundlag af den relative værdi af den afhændede aktivitet og den del af den pengestrømsfrembringende enhed, som bibeholdes, medmindre virksomheden kan dokumentere, at en anden metode bedre afspejler den goodwill, som er tilknyttet den afhændede aktivitet.

▼M3

Eksempel

En virksomhed sælger for CU100 en aktivitet, som var en del af en pengestrømsfrembringende enhed, hvortil der er allokeret goodwill. Den goodwill, der er allokeret til enheden, kan kun identificeres eller tilknyttes en gruppe af aktiver på et niveau, som er lavere end den pågældende enhed, på vilkårlig vis. Genindvindingsværdien af den del af den pengestrømsfrembringende enhed, som bibeholdes, er CU300.

Eftersom den goodwill, der er allokeret til den pengestrømsfrembringende enhed, ikke på en ikke-vilkårlig måde kan identificeres eller tilknyttes en gruppe af aktiver på et niveau, som er lavere end den pågældende enhed, skal den goodwill, der er tilknyttet den afhændede aktivitet, måles på grundlag af den relative værdi af den afhændede aktivitet og den del af enheden, som bibeholdes. Derfor medtages 25 procent af den goodwill, der er allokeret til den pengestrømsfrembringende enhed, i den regnskabsmæssige værdi af den aktivitet, der sælges.

87. ***Hvis en virksomhed omstrukturerer sin præsentationsstruktur på en måde, som ændrer sammensætningen af en eller flere pengestrømsfrembringende enheder, hvortil der er allokeret goodwill, skal der ske en omallokering af goodwillen til de berørte enheder. Denne omallokering skal udføres ved brug af en relativ værdimetode, som svarer til den metode, der anvendes, når en virksomhed afhænder en aktivitet inden for en pengestrømsfrembringende enhed, medmindre virksomheden kan dokumentere, at en anden metode bedre afspejler den goodwill, som er tilknyttet de omstrukturerede enheder.***

Eksempel

Goodwill blev tidligere allokeret til pengestrømsfrembringende enhed A Den goodwill, der er allokeret til A, kan kun identificeres eller forbindes med en gruppe af aktiver på et niveau, som er lavere end A, på vilkårlig vis. A skal opdeles og integreres i tre andre pengestrømsfrembringende enheder, B, C og D.

Eftersom den goodwill, der er allokeret til A, ikke på en ikke-vilkårlig måde kan identificeres eller forbindes med en gruppe af aktiver på et niveau, som er lavere end A, skal den omallokeres til enhederne B, C og D på grundlag af den relative værdi af de tre dele af A, før disse dele integreres i B, C og D.

Test af pengestrømsfrembringende enheder med goodwill for værdiforringelse

88. ***Når goodwill, som beskrevet i afsnit 81, er tilknyttet en pengestrømsfrembringende enhed, men ikke er blevet allokeret til denne enhed, skal enheden testes for værdiforringelse, når der er indikation af, at enheden kan være værdiforringet, ved at sammenligne enhedens regnskabsmæssige værdi med fradrag af goodwill med genindvindingsværdien. Tab ved værdiforringelse skal indregnes i overensstemmelse med afsnit 104.***

89. Hvis den regnskabsmæssige værdi af en i afsnit 88 beskrevet pengestrømsfrembringende enhed omfatter et immaterielt aktiv med uendelig brugstid, eller som endnu ikke er disponibelt til brug, og dette aktiv kun kan testes for værdiforringelse som en del af den pengestrømsfrembringende enhed, kræver afsnit 10, at enheden også skal testes for værdiforringelse årligt.

90. ***En pengestrømsfrembringende enhed, hvortil der er allokeret goodwill, skal testes for værdiforringelse årligt, og når der er indikation af, at enheden kan være værdiforringet, ved at sammenligne enhedens regnskabsmæssige værdi, herunder goodwill, med enhedens genindvindingsværdi. Hvis enhedens genindvindingsværdi overstiger den regnskabsmæssige værdi, anses enheden og den dertil allokerede goodwill for ikke at være værdiforringet. Hvis enhedens regnskabsmæssige værdi overstiger enhedens genindvindingsværdi, skal virksomheden indregne tabet ved værdiforringelse i overensstemmelse med afsnit 104.***

Minoritetsinteresse

91. I overensstemmelse med IFRS 3 udgør goodwill, som er indregnet ved en virksomhedssammenslutning, den goodwill, som er overtaget af en modervirksomhed på grundlag af modervirksomhedens ejerandel, og ikke den

▼M3

goodwill, som er underlagt modervirksomhedens bestemmende indflydelse som en følge af virksomhedssammenslutningen. Derfor indregnes goodwill, som er tilknyttet en minoritetsinteresse, ikke i modervirksomhedens koncernregnskab. Hvis der er en minoritetsinteresse i en pengestrømsfrembringende enhed, hvortil der er allokeret goodwill, omfatter den pågældende enheds regnskabsmæssige værdi således:

(a) både modervirksomhedens og minoritetsinteressens andel i enhedens identificerbare nettoaktiver

og

(b) modervirksomhedens andel af goodwill.

En del af den pengestrømsfrembringende enheds genindvindingsværdi opgjort i overensstemmelse med denne standard kan dog henføres til minoritetsinteressens andel af goodwill.

92. Ved test for værdiforringelse af en pengestrømsfrembringende enhed med goodwill, som ikke er 100 % ejet, skal enhedens regnskabsmæssige værdi derfor reguleres teoretisk før sammenligningen med genindvindingsværdien. Dette foretages ved at omregne den regnskabsmæssige værdi af den goodwill, der er allokeret til enheden, til bruttoværdien ved at medtage goodwill tilknyttet minoritetsinteressen. Denne teoretisk regulerede regnskabsmæssige værdi sammenlignes derefter med enhedens genindvindingsværdi for at vurdere, hvorvidt den pengestrømsfrembringende enhed er værdiforringet. Hvis dette er tilfældet, skal virksomheden allokere tabet ved værdiforringelse i overensstemmelse med afsnit 104 først for at reducere den regnskabsmæssige værdi af goodwill tilknyttet enheden.

93. Eftersom goodwill kun indregnes i et omfang svarende til modervirksomhedens ejerandel, skal eventuelle tab ved værdiforringelse tilknyttet goodwillen fordeles mellem den del, der kan henføres til modervirksomheden, og den del, der kan henføres til minoritetsinteressen, og kun den første del skal indregnes som et tab ved værdiforringelse af goodwill.

94. Hvis det samlede tab ved værdiforringelse tilknyttet goodwill er mindre end det beløb, hvormed den teoretisk regulerede regnskabsmæssige værdi af den pengestrømsfrembringende enhed overstiger genindvindingsværdien, kræver afsnit 104, at den resterende overskydende del allokeres på et pro rata-grundlag til de andre aktiver i enheden baseret på den regnskabsmæssige værdi af hvert aktiv i enheden.

95. Illustrativt eksempel 7 illustrerer test for værdiforringelse af en pengestrømsfrembringende enhed med goodwill, som ikke ejes 100 %.

Tidspunkt for test for værdiforringelse

96. ***Den årlige test for værdiforringelse af en pengestrømsfrembringende enhed, hvortil der er allokeret goodwill, kan udføres på et hvilket som helst tidspunkt i regnskabsåret, forudsat at testen udføres på samme tidspunkt hvert år. Forskellige pengestrømsfrembringende enheder kan testes for værdiforringelse på forskellige tidspunkter. Hvis en del af eller hele den goodwill, der er allokeret til en pengestrømsfrembringende enhed, blev erhvervet ved en virksomhedssammenslutning i det aktuelle regnskabsår, skal den pågældende enhed testes for værdiforringelse før slutningen af det aktuelle regnskabsår.***

97. ***Hvis de aktiver, der udgør den pengestrømsfrembringende enhed, hvortil der er allokeret goodwill, testes for værdiforringelse på samme tidspunkt som den enhed, der indeholder goodwillen, skal de testes for værdiforringelse før den enhed, der indeholder goodwillen. Tilsvarende gælder det, at hvis de pengestrømsfrembringende enheder, der udgør en gruppe af pengestrømsfrembringende enheder, hvortil der er allokeret goodwill, testes for værdiforringelse på samme tidspunkt som den gruppe af enheder, der indeholder goodwillen, skal de enkelte enheder testes for værdiforringelse før den gruppe af enheder, der indeholder goodwillen.***

98. På tidspunktet for test for værdiforringelse af en pengestrømsfrembringende enhed, hvortil der er allokeret goodwill, kan der være indikation af værdiforringelse af et aktiv inden for den enhed, der indeholder goodwillen. I dette tilfælde skal virksomheden først teste aktivet for værdiforringelse og indregne eventuelle tab ved værdiforringelse af aktivet, før den pengestrømsfrembringende enhed, som indeholder goodwillen, testes for værdiforringelse. Tilsvarende kan der være indikation af værdiforringelse af en pengestrømsfrembringende enhed inden for en gruppe af enheder, som indeholder goodwill. I dette tilfælde skal virksomheden først teste den pengestrømsfrembringende enhed for værdiforringelse og indregne eventuelle tab ved værdiforringelse af enheden, før den gruppe af enheder, hvortil der er allokeret goodwillen, testes for værdiforringelse.

▼M3

99. ***Den seneste detaljerede beregning, som er foretaget i et tidligere regnskabsår, af genindvindingsværdien af en pengestrømsfrembringende enhed, hvortil der er allokeret goodwill, kan anvendes til testen for værdiforringelse af den pågældende enhed i det aktuelle regnskabsår, under forudsætning af opfyldelsen af alle følgende kriterier:***

(a) de aktiver og forpligtelser, der udgør enheden, har ikke ændret sig væsentligt siden den seneste beregning af genindvindingsværdi,

(b) den seneste beregning af genindvindingsværdi resulterede i et beløb, som i væsentlig grad oversteg enhedens regnskabsmæssige værdi,

og

(c) på grundlag af en analyse af begivenheder, som er indtruffet, og forhold, som har ændret sig, siden den seneste beregning af genindvindingsværdien er det meget usandsynligt, at den aktuelle opgjorte genindvindingsværdi ville være mindre end enhedens aktuelle regnskabsmæssige værdi.

Virksomhedsaktiver

100. Virksomhedsaktiver omfatter en koncerns eller divisions administrationsbygninger, edb-udstyr eller et forskningscenter. Hvorvidt et aktiv opfylder denne standards definition på virksomhedsaktiver for en bestemt pengestrømsfrembringende enhed afhænger af virksomhedens opbygning. Virksomhedsaktiver er kendetegnet ved, at de ikke frembringer pengestrømme uafhængigt af andre aktiver eller grupper af aktiver, og at deres regnskabsmæssige værdi ikke fuldt ud kan henføres til den pågældende pengestrømsfrembringende enhed.

101. Idet virksomhedsaktiver ikke frembringer separate pengestrømme til virksomheden, kan genindvindingsværdien af et enkelt virksomhedsaktiv ikke opgøres, medmindre ledelsen beslutter at afhænde aktivet. Som følge heraf gælder, at hvis der er indikation af, at et virksomhedsaktiv er værdiforringet, opgøres genindvindingsværdien af den pengestrømsfrembringende enhed eller gruppen af pengestrømsfrembringende enheder, som virksomhedsaktivet tilhører. Genindvindingsværdien sammenlignes med den regnskabsmæssige værdi af denne pengestrømsfrembringende enhed eller gruppe af pengestrømsfrembringende enheder. Tab ved værdiforringelse indregnes i overensstemmelse med afsnit 104.

102. ***Når en pengestrømsfrembringende enhed testes for værdiforringelse, skal virksomheden identificere alle de virksomhedsaktiver, som er tilknyttet den pågældende pengestrømsfrembringende enhed. Hvis en del af den regnskabsmæssige værdi af et virksomhedsaktiv:***

(a) på en rimelig og ensartet måde kan allokeres til den pågældende enhed, skal virksomheden sammenligne enhedens regnskabsmæssige værdi, herunder den del af den regnskabsmæssige værdi af virksomhedsaktivet, som er allokeret til enheden, med genindvindingsværdien. Tab ved værdiforringelse skal indregnes i overensstemmelse med afsnit 104.

(b) ikke på en rimelig og ensartet måde kan allokeres til den pågældende enhed, skal virksomheden:

(i) sammenligne enhedens regnskabsmæssige værdi, eksklusive virksomhedsaktivet, med genindvindingsværdien og indregne tab ved værdiforringelse i overensstemmelse med afsnit 104,

(ii) identificere den mindste gruppe af pengestrømsfrembringende enheder, som omfatter den pågældende pengestrømsfrembringende enhed, og hvortil en del af den regnskabsmæssige værdi af virksomhedsaktivet kan allokeres på en rimelig og ensartet måde,

og

(iii) sammenligne den regnskabsmæssige værdi af den gruppe af pengestrømsfrembringende enheder, herunder den del af den regnskabsmæssige værdi af virksomhedsaktivet, som er allokeret til den pågældende gruppe af enheder, med genindvindingsværdien af gruppen af enheder. Tab ved værdiforringelse skal indregnes i overensstemmelse med afsnit 104.

103. Illustrativt eksempel 8 viser anvendelsen af disse krav på virksomhedsaktiver.

▼**M3**

Tab ved værdiforringelse af en pengestrømsfrembringende enhed

104. ***Tab ved værdiforringelse skal udelukkende indregnes for en pengestrømsfrembringende enhed (den mindste gruppe af pengestrømsfrembringende enheder, hvortil goodwill eller et virksomhedsaktiv er allokeret) hvis genindvindingsværdien af enheden (gruppen af enheder) er mindre end den regnskabsmæssige værdi af enheden (gruppen af enheder). Tabet ved værdiforringelse skal allokeres for at reducere den regnskabsmæssige værdi af aktiverne i enheden (gruppen af enheder) i nævnte rækkefølge:***

(a) først for at reducere den regnskabsmæssige værdi af goodwill, som er allokeret til den pengestrømsfrembringende enhed (gruppe af enheder),

og

(b) herefter på et pro rata-grundlag til de andre aktiver i enheden (gruppen af enheder) baseret på den regnskabsmæssige værdi af hvert aktiv i enheden (gruppen af enheder).

Disse reduktioner af den regnskabsmæssige værdi skal behandles som tab ved værdiforringelse af de enkelte aktiver og indregnes i overensstemmelse med afsnit 60.

105. ***Ved allokering af et tab ved værdiforringelse i overensstemmelse med afsnit 104 skal virksomheden ikke reducere den regnskabsmæssige værdi af et aktiv til mindre end den højeste af følgende værdier:***

(a) dets dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger (hvis denne kan opgøres),

(b) dets nytteværdi (hvis denne kan opgøres)

og

(c) nul.

Det tab ved værdiforringelse, som ellers skulle være allokeret til aktivet, skal allokeres til de andre aktiver i enheden (gruppen af enheder) på et pro-rata grundlag.

106. Hvis det ikke er praktisk muligt at skønne genindvindingsværdien af hvert enkelt aktiv i en pengestrømsfrembringende enhed, kræver denne standard en vilkårlig allokering af et tab ved værdiforringelse mellem aktiverne i enheden, bortset fra goodwill, idet alle aktiverne i den pengestrømsfrembringende enhed fungerer i sammenhæng med hinanden.

107. Hvis genindvindingsværdien af et enkelt aktiv ikke kan opgøres (jvf. afsnit 67):

(a) indregnes der et tab ved værdiforringelse af aktivet, hvis dets regnskabsmæssige værdi er større end det højeste af dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger og resultatet af de i afsnit 104 og 105 beskrevne allokeringsprocedurer,

og

(b) indregnes der ikke et tab ved værdiforringelse af aktivet, hvis den tilknyttede pengestrømsfrembringende enhed ikke er værdiforringet. Dette gælder, selvom aktivets dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger er lavere end dets regnskabsmæssige værdi.

▼M3

Eksempel

En maskine er blevet beskadiget, men fungerer stadig, dog ikke længere på samme niveau som før den blev beskadiget. Maskinens dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger er mindre end dens regnskabsmæssige værdi. Maskinen frembringer ikke pengestrømme, som er uafhængige. Den mindste identificerbare gruppe af aktiver, som omfatter maskinen og frembringer pengestrømme, som i al væsentlighed er uafhængige af pengestrømme fra andre aktiver, er det samlebånd, som maskinen tilhører. Genindvindingsværdien af samlebåndet viser, at samlebåndet som helhed ikke er værdiforringet.

Forudsætning 1: Budgetter/fremskrivninger, som er godkendt af ledelsen, afspejler intet tilsagn fra ledelsens side om at udskifte maskinen.

Maskinens genindvindingsværdi kan ikke skønnes separat, idet maskinens nytteværdi:

(a) kan afvige fra dens dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger

og

(b) udelukkende kan opgøres for den pengestrømsfrembringende enhed, som maskinen tilhører (samlebåndet).

Samlebåndet er ikke værdiforringet. Derfor indregnes der ikke noget tab ved værdiforringelse for maskinen. Dog kan virksomheden have behov for at revurdere afskrivningsperioden eller afskrivningsmetoden for maskinen. En kortere afskrivningsperiode eller en hurtigere afskrivningsmetode kan være nødvendig for at afspejle maskinens forventede resterende brugstid eller det mønster, hvorefter de økonomiske fordele forventes forbrugt af virksomheden.

Forudsætning 2: Budgetter/fremskrivninger, som er godkendt af ledelsen, afspejler et tilsagn fra ledelsens side om at udskifte maskinen og sælge den inden for en overskuelig fremtid. Pengestrømme fra maskinens fortsatte anvendelse indtil dens afhændelse skønnes at være ubetydelige.

Maskinens nytteværdi skønnes at være tæt på dens dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger. Derfor kan maskinens genindvindingsværdi opgøres, og den pengestrømsfrembringende enhed, som maskinen tilhører (dvs. samlebåndet), tages ikke i betragtning. Idet maskinens dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger er mindre end dens regnskabsmæssige værdi, indregnes der et tab ved værdiforringelse af maskinen.

108. ***Efter anvendelse af kravene i afsnit 104 og 105, skal en forpligtelse for resterende tab ved værdiforringelse af en pengestrømsfrembringende enhed udelukkende indregnes, hvis dette kræves af en anden standard.***

TILBAGEFØRSEL AF TAB VED VÆRDIFORRINGELSE

109. Afsnit 110-116 beskriver kravene for tilbageførsel af tab ved værdiforringelse af et aktiv eller en pengestrømsfrembringende enhed, som er indregnet i tidligere regnskabsår. I kravene anvendes udtrykket »et aktiv«, men de finder anvendelse på enkelte aktiver såvel som på pengestrømsfrembringende enheder. Yderligere krav for et enkelt aktiv beskrives i afsnit 117-121, for en pengestrømsfrembringende enhed i afsnit 122 og 123 og for goodwill i afsnit 124-125.

110. ***Virksomheden skal på hver balancedag vurdere, hvorvidt der er indikation af, at tab ved værdiforringelse af et aktiv bortset fra goodwill, som er indregnet i tidligere regnskabsår, ikke længere eksisterer eller er reduceret. Hvis dette er tilfældet, skal virksomheden foretage et skøn over aktivets genindvindingsværdi.***

111. ***Ved vurderingen af, hvorvidt der er indikation af, at et tab ved værdiforringelse af et aktiv bortset fra goodwill, som er indregnet i tidligere regnskabsår, ikke længere eksisterer eller er reduceret, skal virksomheden som minimum tage følgende indikatorer i betragtning:***

Eksterne informationer

(a) aktivets markedsværdi er steget væsentligt i regnskabsåret.

(b) væsentlige ændringer, som har en gunstig virkning på virksomheden, er sket i regnskabsåret eller vil ske inden for en overskuelig fremtid i de teknologiske, markedsmæssige, økonomiske eller juridiske rammer for virksomhedens aktiviteter eller på det marked, hvor aktivet anvendes.

▼M3

(c) markedsrenter eller andre markedsbaserede afkastmål er faldet i regnskabsåret, og det er sandsynligt, at dette fald vil påvirke den diskonteringssats, der er anvendt ved beregningen af aktivets nytteværdi, og øge aktivets genindvindingsværdi væsentligt.

Interne informationer

(d) væsentlige ændringer, som har en gunstig virkning på virksomheden, er sket i regnskabsåret eller forventes at ske inden for en overskuelig fremtid, i det omfang eller måden, hvorpå aktivet anvendes eller forventes anvendt. Disse ændringer omfatter omkostninger, som er afholdt i regnskabsåret til at forbedre eller øge aktivets ydeevne eller omstrukturere den aktivitet, aktivet tilhører.

(e) der foreligger dokumentation fra den interne rapportering, som indikerer, at aktivets ydeevne er eller vil blive større end forventet.

112. De i afsnit 111 nævnte indikationer af en potentiel reduktion af et tab ved værdiforringelse modsvarer hovedsageligt de i afsnit 12 nævnte indikationer af et potentielt tab ved værdiforringelse.

113. Hvis der er indikation af, at et tab ved værdiforringelse, som er indregnet for et aktiv bortset fra goodwill, ikke længere eksisterer eller er reduceret, kan dette betyde, at den resterende brugstid, afskrivningsmetoden eller restværdien skal gennemgås og reguleres i overensstemmelse med den standard, som finder anvendelse på aktivet, selvom der ikke tilbageføres et tab ved værdiforringelse af aktivet.

114. ***Et tab ved værdiforringelse af et aktiv bortset fra goodwill, som er indregnet i tidligere regnskabsår, skal udelukkende tilbageføres, hvis der er sket en ændring i de skøn, som er anvendt ved opgørelsen af genindvindingsværdien efter indregningen af det sidste tab ved værdiforringelse. Hvis dette er tilfældet, skal aktivets regnskabsmæssige værdi øges til dets genindvindingsværdi, bortset fra som anført i afsnit 117. Denne forøgelse er en tilbageførsel af et tab ved værdiforringelse.***

115. Tilbageførsel af et tab ved værdiforringelse afspejler en stigning i aktivets skønnede potentielle ydeevne, enten fra anvendelse eller salg, efter det tidspunkt, hvor virksomheden sidst har indregnet et tab ved værdiforringelse af dette aktiv. Afsnit 130 kræver, at virksomheden skal identificere de ændringer i skøn, som forårsager stigningen i den skønnede potentielle ydeevne. Sådanne ændringer i skøn kan eksempelvis være:

(a) ændringer i grundlaget for genindvindingsværdien (dvs. hvorvidt genindvindingsværdien er baseret på dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger eller nytteværdien),

(b) ændringer i beløbet eller tidspunktet for skønnede fremtidige pengestrømme eller ændringer i diskonteringssatsen, hvis genindvindingsværdien er baseret på nytteværdien,

eller

(c) ændringer i skøn over elementerne af dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger, hvis genindvindingsværdien er baseret på dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger.

116. Et aktivs nytteværdi kan blive større end dets regnskabsmæssige værdi af den simple grund, at nutidsværdien af fremtidige pengestrømme stiger, i takt med at de kommer tættere på. Aktivets potentielle ydeevne stiger dog ikke. Derfor tilbageføres et tab ved værdiforringelse ikke blot på grund af tid (afvikling af effekten af diskontering), selvom aktivets genindvindingsværdi bliver højere end dets regnskabsmæssige værdi.

Tilbageførsel af tab ved værdiforringelse af et enkelt aktiv

117. ***Den øgede regnskabsmæssige værdi af et aktiv bortset fra goodwill, som er tilknyttet en tilbageførsel af tab ved værdiforringelse, må ikke overstige den regnskabsmæssige værdi, som ville være blevet opgjort (med fradrag af afskrivninger), hvis der ikke var indregnet et tab ved værdiforringelse af aktivet i tidligere regnskabsår.***

118. Stigninger i den regnskabsmæssige værdi af et aktiv bortset fra goodwill, som overstiger den regnskabsmæssige værdi, som ville være blevet opgjort (med fradrag af afskrivninger), hvis der ikke var indregnet et tab ved værdiforringelse i tidligere regnskabsår, er omvurderinger. Ved den regnskabsmæssige behandling af en omvurdering anvender virksomheden den standard, som finder anvendelse på aktivet.

119. ***Tilbageførsel af et tab ved værdiforringelse af et aktiv bortset fra goodwill skal straks indregnes i resultatet, medmindre aktivet indregnes til omvurderet værdi i overensstemmelse med en anden standard***

▼M3

(eksempelvis omvurderingsmodellen i IAS 16 Materielle anlægsaktiver). Tilbageførsler af tab ved værdiforringelse af et omvurderet aktiv skal behandles som en forøgelse som følge af omvurdering i overensstemmelse med denne anden standard.

120. Tilbageførsel af tab ved værdiforringelse af et omvurderet aktiv indregnes direkte på egenkapitalen under reserver for opskrivninger. I det omfang tab ved værdiforringelse af det samme omvurderede aktiv tidligere er indregnet i resultatet, indregnes en tilbageførsel af dette tab ved værdiforringelse dog også i resultatet.

121. ***Efter indregning af en tilbageførsel af tab ved værdiforringelse skal afskrivninger på aktivet reguleres i fremtidige regnskabsår for systematisk at allokere aktivets ændrede regnskabsmæssige værdi med fradrag af eventuel restværdi over aktivets resterende brugstid.***

Tilbageførsel af tab ved værdiforringelse af en pengestrømsfrembringende enhed

122. ***Tilbageførsel af tab ved værdiforringelse af en pengestrømsfrembringende enhed skal allokeres til aktiverne i enheden, bortset fra goodwill, på et pro rata-grundlag i forhold til den regnskabsmæssige værdi af disse aktiver. Disse stigninger i den regnskabsmæssige værdi skal behandles som tilbageførsel af tab ved værdiforringelse af enkelte aktiver og indregnes i overensstemmelse med afsnit 119.***

123. ***Ved allokering af en tilbageførsel af et tab ved værdiforringelse af en pengestrømsfrembringende enhed i overensstemmelse med afsnit 122, må den regnskabsmæssige værdi af et aktiv ikke overstige den laveste af følgende værdier:***

(a) dets genindvindingsværdi (hvis denne kan opgøres)

og

(b) den regnskabsmæssige værdi, som ville være blevet opgjort (med fradrag af nedskrivning), hvis der ikke var indregnet et tab ved værdiforringelse af aktivet i tidligere regnskabsår.

Det tilbageførte tab ved værdiforringelse, som ellers skulle være allokeret til aktivet, skal allokeres til de andre aktiver i enheden, bortset fra goodwill, på et pro-rata grundlag.

Tilbageførsel af tab ved værdiforringelse af goodwill

124. ***Tab ved værdiforringelse indregnet for goodwill skal ikke tilbageføres i et efterfølgende regnskabsår.***

125. IAS 38 *Immaterielle aktiver* tillader ikke indregning af internt oparbejdet goodwill. Stigninger i genindvindingsværdien af goodwill i efterfølgende regnskabsår efter indregning af et tab ved værdiforringelse af den pågældende goodwill vil sandsynligvis være stigninger i internt oparbejdet goodwill, og ikke en tilbageførsel af det for den anskaffede goodwill indregnede tab ved værdiforringelse.

OPLYSNINGER

126. ***For hver kategori af aktiver skal virksomheder give oplysning om:***

(a) den beløbsmæssige størrelse af tab ved værdiforringelse, som er indregnet i resultatet i regnskabsåret, og i hvilke regnskabsposter i resultatopgørelsen disse tab ved værdiforringelse er medtaget.

(b) den beløbsmæssige størrelse af tilbageførte tab ved værdiforringelse, som er indregnet i resultatet i regnskabsåret, og i hvilke regnskabsposter i resultatopgørelsen disse tab ved værdiforringelse er tilbageført.

(c) den beløbsmæssige størrelse af tab ved værdiforringelse af omvurderede aktiver, som er indregnet direkte på egenkapitalen i regnskabsåret.

(d) den beløbsmæssige størrelse af tilbageførte tab ved værdiforringelse af omvurderede aktiver, som er indregnet direkte på egenkapitalen i regnskabsåret.

127. En kategori af aktiver er en gruppe af aktiver af sammenlignelig art og anvendelse i virksomhedens drift.

128. De i afsnit 126 krævede oplysninger kan præsenteres sammen med andre oplysninger, som gives for kategorien af aktiver. Eksempelvis kan disse oplysninger være indeholdt i en afstemning af den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver ved begyndelsen og slutningen af regnskabsåret, som krævet i henhold til IAS 16 *Materielle anlægsaktiver*.

▼M3

129. *Virksomheder, som præsenterer segmentoplysninger i overensstemmelse med IAS 14 Præsentation af segmentoplysninger, skal give følgende oplysninger om hvert præsentationspligtigt segment på grundlag af virksomhedens primære segment:*

(a) den beløbsmæssige størrelse af tab ved værdiforringelse, som er indregnet i resultatet og direkte på egenkapitalen i regnskabsåret.

(b) den beløbsmæssige størrelse af tilbageførte tab ved værdiforringelse, som er indregnet i resultatet og direkte på egenkapitalen i regnskabsåret.

130. *Virksomheder skal give følgende oplysninger for hvert væsentligt tab ved værdiforringelse, som er indregnet eller tilbageført i regnskabsåret, for et enkelt aktiv, herunder goodwill, eller en pengestrømsfrembringende enhed:*

(a) de begivenheder og omstændigheder, som medførte indregning eller tilbageførsel af tabet ved værdiforringelse.

(b) det indregnede eller tilbageførte tab ved værdiforringelse.

(c) for et enkelt aktiv:

(i) aktivets art

og

(ii) hvis virksomheden præsenterer segmentoplysninger i overensstemmelse med IAS 14, det præsentationspligtige segment, som aktivet tilhører, på grundlag af virksomhedens primære segment.

(d) for en pengestrømsfrembringende enhed:

(i) en beskrivelse af den pengestrømsfrembringende enhed (eksempelvis om den er en produktgruppe, et anlæg, et forretningsområde, et geografisk område eller et præsentationspligtigt segment, som defineret i IAS 14),

(ii) den beløbsmæssige størrelse af tab ved værdiforringelse, som er indregnet eller tilbageført, opdelt efter kategori af aktiver og, hvis virksomheden præsenterer segmentoplysninger i overensstemmelse med IAS 14, opdelt efter præsentationspligtigt segment på grundlag af virksomhedens primære segment,

og

(iii) hvis sammenlægningen af aktiver ved identifikationen af den pengestrømsfrembringende enhed er ændret efter det seneste skøn over den pengestrømsfrembringende enheds genindvindingsværdi, en beskrivelse af den nuværende og tidligere måde at sammenlægge aktiver på og årsagen til ændringen af den måde, hvorpå den pengestrømsfrembringende enhed identificeres.

(e) hvorvidt aktivets (den pengestrømsfrembringende enheds) genindvindingsværdi er dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger eller nytteværdien.

(f) hvis genindvindingsværdien er dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger, det ved opgørelsen af dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger anvendte grundlag (eksempelvis om dagsværdien blev opgjort under henvisning til et aktivt marked).

(g) den anvendte diskonteringssats for det aktuelle og tidligere skøn over nytteværdien, hvis genindvindingsværdien er nytteværdien.

131. *Virksomheder skal give følgende oplysninger for de samlede tab ved værdiforringelse og de samlede tilbageførte tab ved værdiforringelse, som er indregnet i regnskabsåret, og for hvilke der ikke gives oplysninger i overensstemmelse med afsnit 130:*

(a) de primære kategorier af aktiver, der er påvirket af tab ved værdiforringelse, og de primære kategorier af aktiver, der er påvirket af tilbageførsler af tab ved værdiforringelse.

(b) de primære begivenheder og omstændigheder, som medførte indregning af disse tab ved værdiforringelse og tilbageførsel af tab ved værdiforringelse.

132. Virksomheder tilskyndes til at oplyse de forudsætninger, som er anvendt ved opgørelsen af aktivers (de pengestrømsfrembringende enheders) genindvindingsværdi i regnskabsåret. Afsnit 134 kræver imidlertid, at virksomheder skal give oplysninger om de skøn, som er anvendt ved

▼M3

måling af genindvindingsværdien af en pengestrømsfrembringende enhed, når goodwill eller et immaterielt aktiv med uendelig brugstid er medtaget i den regnskabsmæssige værdi af enheden.

133. ***Hvis en del af den goodwill, der er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning i regnskabsåret, i overensstemmelse med afsnit 84, ikke er blevet allokeret til en pengestrømsfrembringende enhed (gruppe af enheder) på balancedagen, skal virksomheden oplyse den beløbsmæssige størrelse af den ikke-allokerede goodwill samt årsagerne til, at dette beløb ikke er allokeret.***

Anvendte skøn ved måling af genindvindingsværdi af pengestrømsfrembringende enheder, som indeholder goodwill eller immaterielle aktiver med uendelig brugstid

134. ***Virksomheder skal give de i (a)-(f) krævede oplysninger om hver pengestrømsfrembringende enhed (gruppe af enheder), hvor den regnskabsmæssige værdi af goodwill eller immaterielle aktiver med uendelig brugstid, som er allokeret til den pågældende enhed (gruppe af enheder), er væsentlig sammenlignet med den samlede regnskabsmæssige værdi af virksomhedens goodwill eller immaterielle aktiver med uendelig brugstid.***

(a) den regnskabsmæssige værdi af goodwill, som er allokeret til enheden (gruppen af enheder).

(b) den regnskabsmæssige værdi af immaterielle aktiver med uendelig brugstid, som er allokeret til enheden (gruppen af enheder).

(c) grundlaget for opgørelse af enhedens (gruppen af enheders) genindvindingsværdi (dvs. nytteværdi eller dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger).

(d) hvis enhedens (gruppen af enheders) genindvindingsværdi er baseret på nytteværdien:

(i) en beskrivelse af hver primær forudsætning, som ledelsen har lagt til grund for pengestrømsprognoser for den periode, der er omfattet af de seneste budgetter/fremskrivninger. Primære forudsætninger er de forudsætninger, som enhedens (gruppen af enheders) genindvindingsværdi er mest følsom over for.

(ii) en beskrivelse af ledelsens metode til opgørelse af den eller de værdier, som er tildelt hver primær forudsætning, uanset om denne eller disse værdier afspejler tidligere erfaringer eller, hvis dette er relevant, er i overensstemmelse med eksterne informationer og, hvis dette ikke er tilfældet, hvordan og hvorfor de afviger fra tidligere erfaringer eller eksterne informationer.

(iii) den periode, for hvilken ledelsen har udarbejdet pengestrømsprognoser på grundlag af budgetter/fremskrivninger, som er godkendt af ledelsen og, når der er anvendt en periode på mere end fem år for en pengestrømsfrembringende enhed (gruppe af enheder), en forklaring på, hvorfor det er berettiget at anvende denne længere periode.

(iv) den vækstrate, der er lagt til grund for ekstrapolation af pengestrømsprognoser ud over den periode, der er omfattet af de seneste budgetter/fremskrivninger, og begrundelsen for at anvende en vækstrate, der overstiger den gennemsnitlige langsigtede vækstrate for de produkter, brancher eller det eller de lande, som virksomhedens aktiviteter dækker, eller for det marked, som enheden (gruppen af enheden) er bestemt for.

(v) den eller de diskonteringssatser, der er anvendt ved pengestrømsprognoserne.

(e) den anvendte metode ved opgørelse af dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger, hvis enhedens (gruppen af enheders) genindvindingsværdi er baseret på dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger. Hvis dagsværdien med fradrag af salgsomkostninger ikke er opgjort ved brug af en observerbar markedspris for enheden (gruppen af enheder), skal virksomheden desuden oplyse følgende:

(i) en beskrivelse af hver primær forudsætning, som ledelsen har lagt til grund ved opgørelsen af dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger. Primære forudsætninger er de forudsætninger, som enhedens (gruppen af enheders) genindvindingsværdi er mest følsom over for.

▼M3

(ii) en beskrivelse af ledelsens metode til opgørelse af den eller de værdier, som er tildelt hver primær forudsætning, uanset om denne eller disse værdier afspejler tidligere erfaringer eller, hvis dette er relevant, er i overensstemmelse med eksterne informationer og, hvis dette ikke er tilfældet, hvordan og hvorfor de afviger fra tidligere erfaringer eller eksterne informationer.

(f) hvis en rimeligt sandsynlig ændring i en primær forudsætning, som ledelsen har lagt til grund ved opgørelsen af enhedens (gruppen af enheders) genindvindingsværdi, ville forårsage, at enhedens (gruppen af enheders) regnskabsmæssige værdi ville overstige genindvindingsværdien:

(i) det beløb, hvormed enhedens (gruppen af enheders) genindvindingsværdi overstiger den regnskabsmæssige værdi.

(ii) den værdi, der er tildelt den primære forudsætning.

(iii) det beløb, hvormed den værdi, der er tildelt den primære forudsætning, skal ændres efter indarbejdelse af eventuelle følgevirkninger af ændringen på de andre variabler, som anvendes til måling af genindvindingsværdi, for at enhedens (gruppen af enheders) genindvindingsværdi kommer til at svare til den regnskabsmæssige værdi.

135. *Hvis en del af eller hele den regnskabsmæssige værdi af goodwill eller immaterielle aktiver med uendelig brugstid allokeres til flere forskellige pengestrømsfrembringende enheder (grupper af enheder), og det beløb, som på den måde er allokeret til hver enhed (gruppe af enheder), ikke er væsentligt sammenlignet med den samlede regnskabsmæssige værdi af virksomhedens goodwill eller immaterielle aktiver med uendelig brugstid, skal dette oplyses, sammen med den samlede regnskabsmæssige værdi af goodwill eller immaterielle aktiver med uendelig brugstid, som er allokeret til disse enheder (grupper af enheder). Ligeledes gælder det, at hvis genindvindingsværdien af en af disse enheder (grupper af enheder) er baseret på den eller de samme primære forudsætninger, og den samlede regnskabsmæssige værdi af goodwill eller immaterielle aktiver med uendelig brugstid, som er allokeret til dem, er væsentlig sammenlignet med den samlede regnskabsmæssige værdi af virksomhedens goodwill og immaterielle aktiver med uendelig brugstid, skal virksomheden oplyse dette, samt:*

(a) den samlede regnskabsmæssige værdi af goodwill, som er allokeret til disse enheder (grupper af enheder).

(b) den samlede regnskabsmæssige værdi af immaterielle aktiver med uendelig brugstid, som er allokeret til disse enheder (grupper af enheder).

(c) en beskrivelse af den eller de primære forudsætninger.

(d) en beskrivelse af ledelsens metode til opgørelse af den eller de værdier, som er tildelt den eller de primære forudsætninger, uanset om denne eller disse værdier afspejler tidligere erfaringer eller, hvis dette er relevant, er i overensstemmelse med eksterne informationer og, hvis dette ikke er tilfældet, hvordan og hvorfor de afviger fra tidligere erfaringer eller eksterne informationer.

(e) hvis en rimeligt sandsynlig ændring i den eller de primære forudsætninger ville få enhedernes (grupperne af enheders) samlede regnskabsmæssige værdi til at overstige den samlede genindvindingsværdi:

(i) det beløb, hvormed den samlede genindvindingsværdi af enheden (gruppen af enheder) overstiger den samlede regnskabsmæssige værdi.

(ii) den eller de værdier, der er tildelt den eller de primære forudsætninger.

(iii) det beløb, hvormed den eller de værdier, der er tildelt den eller de primære forudsætninger, skal ændres efter indarbejdelse af eventuelle følgevirkninger af ændringen på de andre variabler, som anvendes til måling af genindvindingsværdi, for at enhedens (gruppen af enheders) samlede genindvindingsværdi kommer til at svare til den samlede regnskabsmæssige værdi.

136. Den seneste detaljerede beregning, som er foretaget i et tidligere regnskabsår, af genindvindingsværdien af en pengestrømsfrembringende enhed (gruppe af enheder), kan i overensstemmelse med afsnit 24 eller 99 fremføres og anvendes til testen for værdiforringelse af den pågældende enhed (gruppe af enheder) i det aktuelle regnskabsår, under forudsætning

▼M3

af opfyldelsen af specificerede kriterier. Når dette er tilfældet, vedrører de informationer for den pågældende enhed (gruppe af enheder), som er indarbejdet i de i afsnit 134 og 135 krævede oplysninger, den fremførte beregning af genindvindingsværdien.

137. Illustrativt eksempel 9 viser de oplysninger, der kræves i afsnit 134 og 135.

OVERGANGSBESTEMMELSER OG IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

138. ***Hvis en virksomhed i overensstemmelse med afsnit 85 i IFRS 3 Virksomhedssammenslutninger vælger at anvende IFRS 3 fra et tidspunkt, der ligger forud for de i afsnit 78-84 i IFRS 3 fastsatte ikrafttrædelsestidspunkter, skal virksomheden også anvende denne standard fremadrettet fra samme tidspunkt.***

139. ***I modsat fald skal virksomheder anvende denne standard:***

(a) på goodwill og immaterielle aktiver, som er erhvervet ved virksomhedssammenslutninger, hvor aftaletidspunktet er 31. marts 2004 eller senere,

og

(b) fremadrettet på alle andre aktiver fra begyndelsen af det førstkommende regnskabsår, som begynder 31. marts 2004 eller senere.

140. ***Virksomheder, som afsnit 139 finder anvendelse på, tilskyndes til at anvende kravene i denne standard før de i afsnit 139 angivne ikrafttrædelsestidspunkter. Hvis en virksomhed anvender denne standard før disse ikrafttrædelsestidspunkter, skal den dog også anvende IFRS 3 og IAS 38 Immaterielle aktiver (ajourført 2004) på samme tidspunkt.***

OPHÆVELSE AF IAS 36 (UDGIVET 1998)

141. Denne standard erstatter IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver* (udgivet 1998).

▼M3

APPENDIKS A

Anvendelse af nutidsværdimetoder til måling af nytteværdi

Dette appendiks er en integreret del af standarden. Appendikset indeholder vejledning om anvendelsen af nutidsværdimetoder ved måling af nytteværdi. Vejledningen anvender udtrykket »aktiv«, men dette finder ligeledes anvendelse på en gruppe af aktiver, der udgør en pengestrømsfrembringende enhed.

Elementerne i en måling af nutidsværdi

A1. Følgende elementer afspejler tilsammen de økonomiske forskelle mellem aktiver:

(a) et skøn over den fremtidige pengestrøm eller, i mere komplicerede tilfælde, flere fremtidige pengestrømme, som virksomheden forventer at opnå fra aktivet,

(b) forventninger til mulige ændringer i beløb eller tidspunkt for disse pengestrømme,

(c) den tidsmæssige værdi af penge, opgjort som den aktuelle risikofri markedsrente,

(d) prisen for den usikkerhed, der er forbundet med aktivet,

og

(e) andre faktorer, der i visse tilfælde ikke kan identificeres (såsom illikviditet), som markedsdeltagere ville lægge til grund ved prisfastsættelse af de fremtidige pengestrømme, virksomheden forventer at opnå fra aktivet.

A2. Dette appendiks sammenligner to metoder til beregning af nutidsværdi, som begge kan anvendes til at skønne et aktivs nytteværdi afhængigt af forholdene. Ved den »traditionelle« metode indregnes reguleringer for faktor (b)-(e), som beskrevet i afsnit A1, i diskonteringssatsen. Ved »den forventede pengestrømsmetode« medfører faktor (b), (d) og (e) reguleringer ved opgørelsen af de risikoregulerede forventede pengestrømme. Uanset hvilken metode, virksomheden vælger til at afspejle forventede mulige ændringer i beløb eller tidspunkt for fremtidige pengestrømme, bør resultatet være, at den forventede nutidsværdi af de fremtidige pengestrømme afspejles, dvs. det vejede gennemsnit af samtlige mulige udfald.

Generelle principper

A3. De teknikker, der anvendes til at skønne fremtidige pengestrømme og rentesatser, vil afhænge af situationen og af de forhold, der gælder for det pågældende aktiv. Nedenstående generelle principper gælder imidlertid altid ved anvendelse af nutidsværdimetoder til måling af aktiver:

(a) den anvendte rentesats til diskontering af pengestrømme skal afspejle forudsætninger, der er i overensstemmelse med de forudsætninger, der gælder for de skønnede pengestrømme. I modsat fald vil virkningen af nogle af forudsætningerne blive medtaget to gange eller slet ikke. Der kan eksempelvis anvendes en diskonteringssats på 12 % for kontraktlige pengestrømme hidrørende fra et tilgodehavende udlån. Denne sats afspejler forventninger til fremtidig misligholdelse af lån med særlige egenskaber. Den samme sats på 12 % skal ikke anvendes til diskontering af forventede pengestrømme, idet disse pengestrømme allerede afspejler forudsætninger om fremtidig misligholdelse.

(b) skønnede pengestrømme og diskonteringssatser må ikke være underlagt tendentiøse påvirkninger eller indflydelse fra faktorer, som ikke er relateret til det pågældende aktiv. Hvis de skønnede nettopengestrømme eksempelvis bevidst ansættes for lavt for derved at forbedre et aktivs tilsyneladende fremtidige lønsomhed, udgør dette en tendentiøs påvirkning af målingen.

(c) de skønnede pengestrømme eller diskonteringssatser skal afspejle intervallet af mulige udfald og ikke kun det mest sandsynlige beløb eller det minimale eller maksimale mulige beløb.

▼M3

Den traditionelle metode og den forventede pengestrømsmetode til måling af nutidsværdi

Den traditionelle metode

A4. Regnskabsmæssige anvendelser af nutidsværdi har traditionelt taget udgangspunkt i et enkelt sæt skønnede pengestrømme og en enkelt diskonteringssats, som ofte er blevet beskrevet som »den sats, der svarer til risikoen«. Den traditionelle metode forudsætter i realiteten, at en enkelt diskonteringssats kan indarbejde alle forventninger til de fremtidige pengestrømme og den relevante risikopræmie. Den traditionelle metode lægger således mest vægt på valget af diskonteringssats.

A5. Under visse omstændigheder, eksempelvis når sammenlignelige aktiver kan observeres på et marked, er det forholdsvist nemt at anvende den traditionelle metode. For så vidt angår aktiver med kontraktlige pengestrømme, er den i overensstemmelse med den måde, hvorpå markedsdeltagere beskriver aktiver, som eksempelvis »en 12 % obligation«.

A6. Den traditionelle metode tager imidlertid ikke altid tilstrækkelig højde for visse komplicerede målingsproblemer, såsom målingen af ikke-finansielle aktiver, hvor der hverken foreligger et marked for aktivet eller for tilsvarende aktiver. For at nå frem til en korrekt »sats, der svarer til risikoen« kræves en analyse af mindst to aktiver – et aktiv, der eksisterer på markedet og har en observeret rente, samt det målte aktiv. Den relevante diskonteringssats for de pengestrømme, der måles, skal udledes af den observerede rente på det andet aktiv. For på denne måde at udlede diskonteringssatsen, skal egenskaberne for det andet aktivs pengestrømme svare til egenskaberne for det målte aktivs pengestrømme. Den, der foretager målingen, skal derfor:

(a) identificere det sæt pengestrømme, der vil blive diskonteret,

(b) identificere et andet aktiv på markedspladsen, hvis pengestrømme ser ud til at have lignende egenskaber,

(c) sammenligne de to sæt pengestrømme fra aktiverne for at sikre, at de ligner hinanden (er begge sæt eksempelvis kontraktlige pengestrømme, eller er det ene sæt kontraktlige og det andet skønnede pengestrømme?),

(d) vurdere, om det ene aktiv indeholder et element, der ikke er til stede i det andet aktiv (er det ene aktiv eksempelvis mindre likvidt end det andet),

og

(e) vurdere, hvorvidt det er sandsynligt, at begge sæt pengestrømme opfører sig (dvs. varierer) på samme måde under ændrede økonomiske forhold.

Den forventede pengestrømsmetode

A7. Den forventede pengestrømsmetode er i visse situationer et mere effektivt målingsredskab end den traditionelle metode. Ved udarbejdelse af en måling anvender den forventede pengestrømsmetode samtlige forventninger til mulige pengestrømme i stedet for kun den mest sandsynlige pengestrøm. En pengestrøm kan eksempelvis udgøre CU100, CU200 eller CU300 med en sandsynlighed på henholdsvis 10 %, 60 % og 30 %. Den forventede pengestrøm er CU220. Den forventede pengestrømsmetode adskiller sig således fra den traditionelle metode ved at fokusere på en direkte analyse af de pågældende pengestrømme og på en mere eksplicit fremstilling af de forudsætninger, der er lagt til grund ved målingen.

A8. Den forventede pengestrømsmetode gør det også muligt at anvende nutidsværdimetoder, når tidspunkterne for pengestrømmene er usikre. En pengestrøm på CU 1 000 kan eksempelvis modtages om ét år, to år eller tre år med en sandsynlighed på henholdsvis 10 %, 60 % og 30 %. Nedenstående eksempel viser beregningen af den forventede nutidsværdi i en sådan situation.

Nutidsværdi på CU 1 000 om 1 år til 5 %	CU952,38	
Sandsynlighed	10,00 %	CU95,24
Nutidsværdi på CU 1 000 om 2 år til 5,25 %	CU902,73	
Sandsynlighed	60,00 %	CU541,64

▼M3

Nutidsværdi på CU 1 000 om 3 år til 5,50 %	CU851,61	
Sandsynlighed	30,00 %	CU255,48
Forventet nutidsværdi		CU892,36

A9. Den forventede nutidsværdi på CU892,36 afviger fra den traditionelle opfattelse af bedste skøn på CU902,73 (sandsynligheden på 60 %). En traditionel beregning af nutidsværdien i ovenstående eksempel kræver en beslutning om, hvilke af de mulige tidspunkter for pengestrømme, der skal lægges til grund, og afspejler således ikke sandsynligheden for de øvrige tidspunkter. Dette skyldes, at diskonteringssatsen ved en traditionel beregning af nutidsværdi ikke kan afspejle usikkerhed i tidspunkterne.

A10. Sandsynlighedselementet er et væsentligt træk ved den forventede pengestrømsmetode. Nogle stiller spørgsmålstegn ved, om en tildeling af sandsynligheder til meget subjektive skøn giver udtryk for større præcision, end der i virkeligheden er. Ved korrekt anvendelse af den traditionelle metode (som anført i afsnit A6) kræves imidlertid de samme skøn og den samme subjektivitet uden at tilvejebringe den beregningsmæssige gennemsigtighed, som er indbygget i den forventede pengestrømsmetode.

A11. Mange skøn, der er udviklet i den nuværende praksis, har allerede uformelt indarbejdet elementer af forventede pengestrømme. Derudover har revisorer ofte behov for at måle et aktiv, selvom der kun foreligger begrænset information om sandsynlighederne for mulige pengestrømme. En revisor kan eksempelvis komme ud for følgende situationer:

(a) det skønnede beløb ligger et sted mellem CU50 og CU250, men der er ikke noget beløb inden for dette interval, der er mere sandsynligt end noget andet beløb. På baggrund af disse begrænsede oplysninger er den skønnede, forventede pengestrøm CU150 [(50 + 250)/2].

(b) det skønnede beløb ligger et sted mellem CU50 og CU250, og det mest sandsynlige beløb er CU100. Den sandsynlighed, der knytter sig til hvert beløb, kendes imidlertid ikke. På baggrund af disse begrænsede oplysninger er den skønnede, forventede pengestrøm CU133,33 [(50 + 100 + 250)/3].

(c) det skønnede beløb er CU50 (10 % sandsynlighed), CU250 (30 % sandsynlighed) eller CU100 (60 % sandsynlighed). På baggrund af disse begrænsede oplysninger er den skønnede, forventede pengestrøm CU140 [(50 × 0,10) + (250 × 0,30) + (100 × 0,60)].

I hvert af disse tilfælde giver den skønnede, forventede pengestrøm sandsynligvis et bedre skøn over nytteværdien end henholdsvis minimumsbeløbet, det mest sandsynlige beløb eller maksimumsbeløbet hver for sig.

A12. Anvendelsen af en forventet pengestrømsmetode er underlagt en cost-benefit-begrænsning. En virksomhed kan i visse tilfælde have adgang til udførlige data og være i stand til at opstille mange scenarier for pengestrømme. I andre tilfælde kan virksomheden kun give overordnede redegørelser om udsving i pengestrømme, hvis den skal undgå væsentlige omkostninger. Virksomheden skal foretage en afvejning af omkostningerne ved at indhente yderligere oplysninger og den yderligere pålidelighed, som disse oplysninger vil bidrage til målingen.

A13. Nogle fastholder, at metoder til måling af forventede pengestrømme ikke er et hensigtsmæssigt redskab til at måle et enkelt aktiv eller et aktiv med et begrænset antal mulige udfald. Denne holdning understøttes af et eksempel på et aktiv med to mulige udfald: en sandsynlighed på 90 % for at pengestrømmen vil være CU10, og en sandsynlighed på 10 % for at pengestrømmen vil være CU 1 000. Det observeres, at den forventede pengestrøm i dette eksempel er CU109, og kritikken lyder, at dette resultat ikke repræsenterer nogen af de beløb, der i sidste ende skal betales.

A14. En sådan påstand er et udtryk for en fundamental uenighed om formålet med målingen. Hvis formålet er en akkumulering af omkostninger, der skal afholdes, giver forventede pengestrømme muligvis ikke et repræsentativt retvisende skøn over de forventede omkostninger. Denne standard har imidlertid til formål at måle et aktivs genindvindingsværdi. Det er ikke sandsynligt, at aktivets genindvindingsværdi i dette eksempel vil være CU10, selvom dette er den mest sandsynlige pengestrøm. Dette skyldes, at en måling på CU10 ikke tager højde for pengestrømmens usikkerhed ved målingen af aktivet. Den usikre pengestrøm præsenteres i stedet som en

▼M3

sikker pengestrøm. Der er ikke nogen rationel virksomhed, der ville sælge et aktiv med disse egenskaber for CU10.

Diskonteringssats

A15. Uanset hvilken metode en virksomhed vælger til måling af et aktivs nytteværdi, skal de rentesatser, som lægges til grund ved diskontering af pengestrømme, ikke afspejle risici, for hvilke der er foretaget regulering i de skønnede pengestrømme. I modsat fald vil virkningen af nogle af forudsætningerne blive indregnet to gange.

A16. Når der på markedet ikke direkte findes en sats, som er specifik for et bestemt aktiv, anvender virksomheden en erstatning til at skønne diskonteringssatsen. Formålet er så vidt muligt at foretage en markedsvurdering af:

(a) den tidsmæssige værdi af penge for alle regnskabsår indtil udgangen af aktivets brugstid

og

(b) faktor (b), (d) og (e) som beskrevet i afsnit A1, i det omfang disse faktorer ikke har medført reguleringer ved opgørelsen af de skønnede pengestrømme.

A17. Som udgangspunkt for udarbejdelsen af et sådant skøn kan virksomheden tage følgende satser i betragtning:

(a) virksomhedens vejede gennemsnitlige kapitalomkostning opgjort ved anvendelse af teknikker såsom *»the Capital Asset Pricing Model«,*

(b) virksomhedens opgjorte lånerente

og

(c) andre lånerenter på markedet.

A18. Disse satser skal imidlertid reguleres:

(a) for at afspejle markedets vurdering af de specifikke risici forbundet med aktivets skønnede pengestrømme

og

(b) for at udelukke risici, der ikke er relevante for aktivets skønnede pengestrømme, eller som de skønnede pengestrømme er blevet reguleret for.

Der skal tages højde for eksempelvis risici forbundet med bestemte lande, valutaer og kurser.

A19. Diskonteringssatsen er uafhængig af virksomhedens kapitalstruktur og virksomhedens finansiering af købet af aktivet, idet de fremtidige pengestrømme, som forventes at hidrøre fra aktivet, ikke er afhængige af, hvordan virksomheden har finansieret købet af aktivet.

A20. Afsnit 55 kræver, at den anvendte diskonteringssats skal være satsen før skat. Når den sats, der lægges til grund ved skønnet over diskonteringssatsen, er beregnet efter skat, reguleres dette grundlag for at afspejle satsen før skat.

A21. Virksomheder anvender normalt en enkelt diskonteringssats ved skøn over et aktivs nytteværdi. Dog anvender virksomheder forskellige diskonteringssatser for de enkelte fremtidige regnskabsår, når nytteværdien er påvirkelig af forskellige risici i forskellige regnskabsår eller af rentestrukturen.

▼M3

APPENDIKS B

Ændring af IAS 16

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse, når en virksomhed anvender IAS 16 Materielle anlægsaktiver *(ajourført 2003). Ændringerne erstattes, når IAS 36* Værdiforringelse af aktiver *(ajourført 2004) træder i kraft. Dette appendiks erstatter de følgeændringer, der blev foretaget af IAS 16 (ajourført 2003) i IAS 36* Værdiforringelse af aktiver *(udgivet 1998). IAS 36 (ajourført 2004) indarbejder kravene fra afsnittene i dette appendiks. Som en følge heraf er ændringerne fra IAS 16 (ajourført 2003) ikke nødvendige, når en virksomhed er underlagt IAS 36 (ajourført 2004). Således finder dette appendiks kun anvendelse på virksomheder, der vælger at anvende IAS 16 (ajourført 2003) før dennes ikrafttrædelsestidspunkt.*

B1. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 16 *Materielle anlægsaktiver:*

Afsnit A4 i appendikset ændres som følger:

A4. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver* (udgivet 1998).

Afsnit 4, 9, 34, 37, 38, 41, 42, 59, 96 og 104 i standarden ændres som følger:

4. Denne standard finder anvendelse på aktiver, som indregnes til omvurderet værdi (dagsværdi) i henhold til andre standarder, som eksempelvis omvurderingsmodellen i IAS 16 *Materielle anlægsaktiver*. Identifikation af, hvorvidt et omvurderet aktiv er værdiforringet, afhænger dog af det anvendte grundlag for opgørelsen af dagsværdi:

…

9. ***Når det vurderes, hvorvidt der er en indikation af, at et aktiv er værdiforringet, skal virksomheden som minimum tage følgende indikatorer i betragtning:***

…

Interne informationer

…

(f) væsentlige ændringer, som påvirker virksomheden negativt, er sket i regnskabsåret eller forventes at ske inden for en overskuelig fremtid, i det omfang eller i forhold til den måde, hvorpå aktivet anvendes eller forventes anvendt. Disse ændringer omfatter manglende udnyttelse af et aktiv, planer for ophør eller omstrukturering af den aktivitet, aktivet tilhører, eller planer om afhændelse af aktivet før det hidtidige forventede tidspunkt

og

…

34. Prognoser for pengestrømme fra virksomheden omfatter de pengestrømme, der er forbundet med den daglige vedligeholdelse af et aktiv, samt fremtidige indirekte produktionsomkostninger, som direkte kan henføres eller på en rimelig og ensartet måde allokeres til anvendelsen af aktivet.

37. ***Fremtidige pengestrømme skal skønnes for aktivet i dets aktuelle stand. Skøn over fremtidige pengestrømme skal ikke omfatte skønnede fremtidige pengestrømme til eller fra virksomheden, som forventes at hidrøre fra:***

…

(b) forbedring eller øgning af aktivets ydeevne.

38. Idet fremtidige pengestrømme skønnes for aktivet i dets aktuelle stand, afspejler nytteværdien ikke:

…

(b) fremtidige pengestrømme fra virksomheden, som vil forbedre eller øge aktivets ydeevne, eller de tilknyttede pengestrømme til virksomheden, som forventes at hidrøre fra sådanne pengestrømme fra virksomheden.

41. Så længe der ikke er pengestrømme fra virksomheden, som forbedrer eller øger aktivets ydeevne, omfatter skøn over

▼M3

fremtidige pengestrømme ikke de skønnede fremtidige pengestrømme til virksomheden, som forventes at hidrøre fra stigningen i fremtidige økonomiske fordele forbundet med pengestrømmen fra virksomheden (jvf. appendiks A, eksempel 6).

42. Skøn over fremtidige pengestrømme omfatter de fremtidige pengestrømme fra virksomheden, som er nødvendige for at opretholde det niveau af økonomiske fordele, som aktivet i dets aktuelle stand forventes at medføre. Når en pengestrømsfrembringende enhed består af aktiver med forskellig skønnet brugstid, som alle er afgørende for enhedens løbende drift, anses udskiftningen af aktiver med kortere brugstid for at være en del af den daglige vedligeholdelse af enheden, når der foretages skøn over de fremtidige pengestrømme, der er tilknyttet enheden. Når et enkelt aktiv består af dele med forskellig skønnet brugstid, anses udskiftningen af dele med kortere brugstid ligeledes for at være et led i den daglige vedligeholdelse af aktivet, når der foretages skøn over de fremtidige pengestrømme, der frembringes af aktivet.

59. ***Tab ved værdiforringelse skal straks indregnes som omkostning i resultatopgørelsen, medmindre aktivet indregnes til omvurderet værdi i henhold til en anden standard (eksempelvis i overensstemmelse med omvurderingsmodellen i IAS 16*** **Materielle anlægsaktiver*). Tab ved værdiforringelse af et omvurderet aktiv skal behandles som en reduktion som følge af omvurdering i henhold til denne anden standard.***

96. ***Ved vurderingen af, hvorvidt der er indikation af, at et tab ved værdiforringelse af et aktiv, som er indregnet i tidligere regnskabsår, ikke længere eksisterer eller er reduceret, skal virksomhederne som minimum tage følgende indikatorer i betragtning:***

    …

    Interne informationer

    (d) væsentlige ændringer, som har en gunstig virkning på virksomheden, er sket i regnskabsåret eller forventes at ske inden for en overskuelig fremtid, i det omfang eller måden, hvorpå aktivet anvendes eller forventes anvendt. Disse ændringer omfatter omkostninger, som er afholdt i regnskabsåret til at forbedre eller øge aktivets ydeevne eller omstrukturere den aktivitet, aktivet tilhører,

    og

    …

104. ***Tilbageførsel af et tab ved værdiforringelse af et aktiv skal straks indregnes som indtægt i resultatopgørelsen, medmindre aktivet indregnes til omvurderet værdi i overensstemmelse med en anden standard (eksempelvis i henhold til omvurderingsmodellen i IAS 16*** **Materielle anlægsaktiver*). Tilbageførsler af tab ved værdiforringelse af et omvurderet aktiv skal behandles som en forøgelse som følge af omvurdering i henhold til denne anden standard.***

▼B

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD IAS 37

Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver

Denne internationale regnskabsstandard blev godkendt af IASC's bestyrelse i juli 1998 og træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. juli 1999 eller senere.

INTRODUKTION

1. IAS 37 foreskriver den regnskabsmæssige behandling af og oplysning om alle hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver, undtagen når de:

    (a) hidrører fra finansielle instrumenter, som indregnes til dagsværdi,

    (b) hidrører fra kontrakter til senere opfyldelse, medmindre kontrakten er tabsgivende. En kontrakt til senere opfyldelse er en kontrakt, hvor ingen af parterne har indfriet sine forpligtelser eller begge parter har indfriet en lige stor andel af deres forpligtelser,

▼B

(c) hidrører fra forsikringsselskabers policer med forsikringstagere eller

(d) er omfattet af en anden international regnskabsstandard.

Hensatte forpligtelser

2. Standarden definerer hensatte forpligtelser som forpligtelser, hvis indfrielsestidspunkt eller størrelse er usikker. En hensat forpligtelse skal udelukkende indregnes, når:

(a) en virksomhed har en aktuel forpligtelse (retlig eller faktisk) som følge af en tidligere begivenhed,

(b) det er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, og

(c) forpligtelsens størrelse kan skønnes pålideligt. Det bemærkes i standarden, at det kun er i uhyre sjældne tilfælde, at et pålideligt skøn ikke kan foretages.

3. Standarden definerer en faktisk forpligtelse som en forpligtelse, der opstår som følge af en virksomheds handlinger, når:

(a) virksomheden gennem hidtidig praksis, offentliggjort politik eller en tilstrækkeligt specifik udtalelse har tilkendegivet over for tredjepart, at den påtager sig bestemte forpligtelser og

(b) virksomheden herved har skabt en berettiget forventning hos tredjepart om, at den vil indfri disse forpligtelser.

4. I sjældne tilfælde, eksempelvis i en retssag, er det ikke altid tydeligt, om virksomheden har en aktuel forpligtelse. I disse tilfælde antages en tidligere begivenhed at medføre en aktuel forpligtelse, hvis det er sandsynligt, at der foreligger en aktuel forpligtelse på balancedagen, alle tilgængelige oplysninger taget i betragtning. Virksomheden indregner en hensættelse til denne aktuelle forpligtelse, hvis de øvrige ovenfor nævnte indregningskriterier er opfyldt. Hvis det er sandsynligt, at der ikke foreligger nogen aktuel forpligtelse, giver virksomheden oplysning om en eventualforpligtelse, medmindre det er meget usandsynligt, at der vil ske et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer.

5. Det beløb, der indregnes for en hensat forpligtelse, skal udgøre det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for at indfri den aktuelle forpligtelse på balancedagen. Det vil med andre ord sige det beløb, som virksomheden ud fra en rationel betragtning ville skulle betale for at indfri forpligtelsen på balancedagen eller for at overdrage den til en tredjepart på dette tidspunkt.

6. Denne standard kræver, at virksomheder ved målingen af en hensat forpligtelse skal:

(a) tage højde for risici og usikkerheder. Dog berettiger usikkerhed ikke til, at der foretages for store hensættelser eller en bevidst for høj ansættelse af forpligtelser,

(b) diskontere hensatte forpligtelser, når virkningen af penges tidsmæssige værdi er væsentlig, ved anvendelse af en diskonteringssats (eller satser) før skat, som afspejler aktuelle markedsvurderinger af penges tidsmæssige værdi og de specifikke risici tilknyttet forpligtelsen, som ikke er afspejlet i det bedste skøn over omkostningerne. Når diskontering anvendes, indregnes stigningen i den hensatte forpligtelse, som kan henføres til tidsforløbet, som en renteomkostning.

(c) tage fremtidige begivenheder som eksempelvis lovændringer og teknologiske ændringer i betragtning, når der foreligger tilstrækkelig klar indikation af, at de vil indtræffe, og

(d) undlade at tage gevinster fra en forventet afhændelse af aktiver i betragtning, selv om den forventede afhændelse er tæt knyttet til den begivenhed, der medfører den hensatte forpligtelse.

7. En virksomhed kan forvente godtgørelse af en del af eller alle de omkostninger, der er nødvendige for at indfri en forpligtelse (eksempelvis ved forsikringsafdækning, skadesløsholdelsesklausuler eller leverandørgarantier). Virksomheden skal:

(a) udelukkende indregne en godtgørelse, når det er så godt som sikkert, at godtgørelsen vil tilfalde virksomheden, hvis denne indfrier forpligtelsen. Den indregnede godtgørelse må ikke overstige den hensatte forpligtelse og

▼B

(b) indregne godtgørelsen som et separat aktiv. Den omkostning, der er tilknyttet en hensat forpligtelse, kan i resultatopgørelsen vises som nettobeløb efter fradrag af den indregnede godtgørelse.

8. Hensatte forpligtelser skal gennemgås på hver balancedag og reguleres således, at de afspejler det aktuelle bedste skøn. Hvis det ikke længere er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil kræve et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, skal den hensatte forpligtelse tilbageføres.

9. En hensat forpligtelse må udelukkende anvendes til de omkostninger, som den hensatte forpligtelse første gang blev indregnet til dækning af.

Hensatte forpligtelser — specifikke anvendelsesområder

10. Standarden forklarer, hvordan de generelle indregnings- og målingskrav for hensatte forpligtelser skal anvendes i tre konkrete tilfælde: fremtidige driftstab, tabsgivende kontrakter og omstruktureringer.

11. Der må ikke indregnes hensatte forpligtelser til dækning af fremtidige driftstab. En forventning om fremtidige driftstab er en indikation af, at visse af aktivitetens aktiver kan være værdiforringede. I dette tilfælde tester virksomheden aktiverne for værdiforringelse i henhold til IAS 36, Værdiforringelse af aktiver.

12. Hvis en virksomhed har en tabsgivende kontrakt, skal de aktuelle dertil knyttede kontraktlige forpligtelser indregnes og måles som en hensat forpligtelse. En tabsgivende kontrakt er en kontrakt, hvor de uundgåelige omkostninger forbundet med indfrielsen af kontraktlige forpligtelser overstiger de økonomiske fordele, som virksomheden forventes at få gennem den.

13. Standarden definerer en omstrukturering som en af ledelsen planlagt og kontrolleret proces, som væsentligt ændrer enten:

(a) omfanget af virksomhedens forretningsområde eller

(b) måden, hvorpå forretningsområdet drives.

14. En hensættelse til omstruktureringsomkostninger indregnes udelukkende, når de generelle indregningskriterier for hensatte forpligtelser er opfyldt. I denne sammenhæng opstår en faktisk forpligtelse for omstrukturering udelukkende, når virksomheden:

(a) har en detaljeret, formel plan for omstruktureringen, der som minimum identificerer:

(i) den berørte virksomhed eller dele deraf,

(ii) de væsentligste berørte lokaliteter,

(iii) lokalitet, funktion og omtrentligt antal ansatte, som vil modtage fratrædelsesgodtgørelser,

(iv) de omkostninger, der vil blive afholdt, og

(v) tidspunktet for planens gennemførelse og

(b) har givet de personer, der er berørt af planen, en berettiget forventning om, at den vil udføre omstruktureringen ved at påbegynde gennemførelsen af planen eller oplyse de berørte personer om den overordnede plan.

15. En beslutning truffet af ledelsen eller bestyrelsen om at gennemføre en omstrukturering medfører ikke en faktisk forpligtelse på balancedagen, medmindre virksomheden før balancedagen har:

(a) påbegyndt gennemførelsen af omstruktureringen eller

(b) har givet de personer, som er berørt af planen, oplysninger om denne, som er tilstrækkelig specifikke til at give disse personer en berettiget forventning om, at virksomheden vil gennemføre omstruktureringen.

16. Når omstruktureringen vedrører salget af en aktivitet, opstår der ingen forpligtelse herfor, før virksomheden er forpligtet til salget, dvs. før en bindende salgsaftale foreligger.

17. Omstruktureringshensættelser må udelukkende omfatte de omkostninger, der er direkte tilknyttet omstruktureringen, hvilket vil sige omkostninger, som både:

(a) er en uundgåelig konsekvens af omstruktureringen og

(b) ikke er tilknyttet virksomhedens løbende drift. Således omfatter omstruktureringshensættelser ikke omkostninger til eksempelvis efteruddannelse eller omplacering af personale, der forbliver i

▼B

virksomheden, markedsføring eller investering i nye systemer og distributionskanaler.

Eventualforpligtelser

18. Standarden erstatter de dele af IAS 10, Eventualposter og begivenheder indtruffet efter statusdagen ([1]), som omhandlede eventualposter. Standarden definerer en eventualforpligtelse som:

(a) en mulig forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, hvis eksistens kun kan bekræftes ved, at der indtræffer eller ikke indtræffer en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som ikke er under virksomhedens fulde kontrol, eller

(b) en aktuel forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, men som ikke er indregnet, idet:

(i) det ikke er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil kræve et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, eller

(ii) forpligtelsens størrelse ikke kan måles med tilstrækkelig pålidelighed.

19. Virksomheder må ikke indregne eventualforpligtelser. Der skal gives oplysning om eventualforpligtelser, medmindre det er meget usandsynligt, at der vil ske et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer.

Eventualaktiver

20. Standarden definerer et eventualaktiv som et muligt aktiv, der hidrører fra tidligere begivenheder, hvis eksistens kun kan bekræftes ved, at der indtræffer eller ikke indtræffer en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som ikke er under virksomhedens fulde kontrol. Som eksempel herpå kan nævnes et krav, som virksomheden forfølger gennem en retssag, hvis udfald er usikkert.

21. Eventualaktiver må ikke indregnes. Virksomheder skal give oplysning om eventualaktiver, når det er sandsynligt, at økonomiske fordele vil tilgå virksomheden.

22. Når realisationen af indtægter er så godt som sikker, udgør det tilknyttede aktiv ikke et eventualaktiv, og indregning heraf er passende.

Ikrafttrædelsestidspunkt

23. Denne standard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. juli 1999 eller senere. Virksomheder tilskyndes til at anvende standarden før dette tidspunkt.

INDHOLD

	Afsnit
Formål	
Anvendelsesområde	1-9
Definitioner	10-13
Hensatte forpligtelser og andre forpligtelser	11
Forholdet mellem hensatte forpligtelser og eventualforpligtelser	12-13
Indregning	14-35
Hensatte forpligtelser	14-26
Aktuel forpligtelse	15-16
Tidligere begivenhed	17-22
Sandsynligt træk på virksomhedens økonomiske ressourcer	23-24
Pålideligt skøn over forpligtelser	25-26
Eventualforpligtelser	27-30

([1]) IAS 10: Eventualposter og begivenheder indtruffet efter statusdagen, er erstattet af IAS 10 (ajourført 1999), Begivenheder efter balancedagen, som træder i kraft 1. januar 2000.

▼B

Eventualaktiver	31-35
Måling	36-52
Bedste skøn	36-41
Risici og usikkerheder	42-44
Nutidsværdi	45-47
Fremtidige begivenheder	48-50
Forventet afhændelse af aktiver	51-52
Godtgørelser	53-58
Ændringer i hensatte forpligtelser	59-60
Forbrug af hensatte forpligtelser	61-62
Anvendelse af indregnings- og målings- reglerne	63-83
Fremtidige driftstab	63-65
Tabsgivende kontrakter	66-69
Omstrukturering	70-83
Oplysning	84-92
Overgangsbestemmelser	93-94
Ikrafttrædelsestidspunkt	95-96

Den egentlige standard, der er angivet med fed kursiv, skal læses i sammenhæng med baggrundsmaterialet og implementeringsvejledningen i denne standard og i sammenhæng med »Forord til internationale regnskabsstandarder«. De internationale regnskabsstandarder er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster (jvf. afsnit 12 i forordet).

FORMÅL

Formålet med denne standard er at sikre, at de relevante indregningskriterier og målingsgrundlag anvendes på hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver samt at tilstrækkelig information gives i noterne til årsregnskabet til at gøre brugere i stand til at forstå deres art, tidspunkt og beløbsmæssige størrelse.

ANVENDELSESOMRÅDE

1. **Denne standard skal anvendes af alle virksomheder ved den regnskabsmæssige behandling af hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver, undtagen når de:**

   (a) **hidrører fra finansielle instrumenter, som indregnes til dagsværdi,**

   (b) **hidrører fra kontrakter til senere opfyldelse, medmindre kontrakten er tabsgivende,**

   (c) **hidrører fra forsikringsselskabers policer med forsikringstagere eller**

   (d) **er omfattet af en anden international regnskabsstandard.**

2. Standarden finder anvendelse på finansielle instrumenter (herunder garantier), som ikke indregnes til dagsværdi.

3. Kontrakter til senere opfyldelse er kontrakter, hvor ingen af parterne har indfriet sine forpligtelser eller begge parter har indfriet en lige stor andel af deres forpligtelser. Denne standard finder ikke anvendelse på kontrakter til senere opfyldelse, medmindre de er tabsgivende.

4. Denne standard finder anvendelse på de af forsikringsselskabers hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver, der ikke hidrører fra policer med forsikringstagere.

5. Hvis en anden international regnskabsstandard omhandler en konkret type hensat forpligtelse, eventualforpligtelse eller eventualaktiv, anvendes denne standard i stedet for IAS 37. Eksempelvis omhandles visse typer af hensatte forpligtelser ligeledes i standarder om:

   (a) entreprisekontrakter (jvf. IAS 11, Entreprisekontrakter),

▼B

(b) indkomstskatter (jvf. IAS 12, Indkomstskatter),

(c) leasingkontrakter (jvf. IAS 17, Leasingkontrakter). Idet IAS 17 ikke indeholder specifikke krav til behandling af operationelle leasingkontrakter, som er blevet tabsgivende, finder IAS 37 dog anvendelse i sådanne tilfælde, og

(d) personaleydelser (jvf. IAS 19, Personaleydelser).

6. Visse beløb, som behandles som hensatte forpligtelser, kan være tilknyttet indregning af omsætning, eksempelvis i tilfælde, hvor virksomheden udsteder garantier mod et vederlag. Denne standard omhandler ikke indregning af omsætning. IAS 18, Omsætning, identificerer de tilfælde, hvor omsætning indregnes, og giver praktisk vejledning i anvendelsen af indregningskriterierne. Denne standard ændrer ikke ved kravene i IAS 18.

7. Standarden definerer hensatte forpligtelser som forpligtelser, hvis indfrielsestidspunkt eller størrelse er usikker. I visse lande anvendes udtrykket »hensættelse« ligeledes i forbindelse med poster som afskrivninger, værdiforringelse af aktiver og nedskrivning af dubiøse tilgodehavender. Disse udgør reguleringer af aktivers regnskabsmæssige værdi og er ikke behandlet i denne standard.

8. Andre internationale regnskabsstabsstandarder specificerer, hvorvidt omkostninger skal behandles som aktiver eller som omkostninger. Disse aspekter er ikke behandlet i denne standard. Således hverken forbyder eller kræver denne standard aktivering af indregnede omkostninger, når der foretages hensættelse.

9. Denne standard finder anvendelse på hensættelser til omstrukturering (herunder ophørende aktiviteter). Når en omstrukturering opfylder definitionen på en ophørende aktivitet, kan supplerende oplysninger være krævet i henhold til IAS 35, Ophørende aktiviteter.

Definitioner

10. **Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:**

En hensat forpligtelse er en forpligtelse, hvis indfrielsestidspunkt eller størrelse er usikker.

En forpligtelse er en aktuel forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, hvis indfrielse forventes at medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer.

En forpligtende begivenhed er en begivenhed, der skaber en retlig eller faktisk forpligtelse, som medfører, at virksomheden ikke har andre realistiske alternativer end at indfri forpligtelsen.

En retlig forpligtelse er en forpligtelse, der opstår på baggrund af:

(a) **en kontrakt (ved dennes eksplicitte eller implicitte vilkår),**

(b) **lovgivning eller**

(c) **retspraksis i øvrigt.**

En faktisk forpligtelse er en forpligtelse, der opstår ved en virksomheds handlinger, når:

(a) **virksomheden gennem hidtidig praksis, offentliggjort politik eller en tilstrækkeligt specifik udtalelse har tilkendegivet over for tredjepart, at den påtager sig bestemte forpligtelser og**

(b) **virksomheden herved har skabt en berettiget forventning hos tredjepart om, at den vil indfri disse forpligtelser.**

En eventualforpligtelse er:

(a) **en mulig forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, hvis eksistens kun kan bekræftes ved, at der indtræffer eller ikke indtræffer en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som ikke er under virksomhedens fulde kontrol, eller**

(b) **en aktuel forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, men som ikke er indregnet, idet:**

(i) **det ikke er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil kræve et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, eller**

(ii) **forpligtelsens størrelse ikke kan måles med tilstrækkelig pålidelighed.**

▼B

Et eventualaktiv er et muligt aktiv, der hidrører fra tidligere begivenheder, hvis eksistens kun kan bekræftes ved, at der indtræffer eller ikke indtræffer en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som ikke er under virksomhedens fulde kontrol.

En tabsgivende kontrakt er en kontrakt, hvor de uundgåelige omkostninger forbundet med indfrielsen af kontraktlige forpligtelser overstiger de økonomiske fordele, som virksomheden forventes at få gennem den.

En omstrukturering er en af ledelsen planlagt og kontrolleret proces, som væsentligt ændrer enten:

(a) **omfanget af virksomhedens forretningsområde eller**

(b) **måden, hvorpå forretningsområdet drives.**

Hensatte forpligtelser og andre forpligtelser

11. Hensatte forpligtelser adskiller sig fra andre forpligtelser, såsom leverandørforpligtelser og periodiseringer, idet der er usikkerhed om indfrielsestidspunktet eller størrelsen af den for indfrielsen nødvendige fremtidige omkostning. Modsat er:

(a) leverandørforpligtelser forpligtelser til at betale for varer eller tjenesteydelser, som er modtaget eller leveret og faktureret eller formelt aftalt med leverandøren, og

(b) periodiseringer forpligtelser til at betale for varer eller tjenesteydelser, som er modtaget eller leveret, men ikke er betalt, faktureret eller formelt aftalt med leverandøren, herunder skyldige beløb til ansatte (eksempelvis periodiserede feriepenge). Selv om det nogle gange er nødvendigt at skønne størrelsen eller tidspunktet for indfrielsen af periodiserede beløb, er usikkerheder generelt meget mindre end for hensatte forpligtelser.

Periodiseringer præsenteres ofte som en del af leverandørforpligtelser og andre forpligtelser, hvorimod hensatte forpligtelser præsenteres separat.

Forholdet mellem hensatte forpligtelser og eventualforpligtelser

12. Overordnet set er alle hensatte forpligtelser eventualforpligtelser, idet deres indfrielsestidspunkt eller størrelse er usikker. Dog anvendes udtrykket »eventual« i denne standard om forpligtelser og aktiver, som ikke indregnes, idet deres eksistens kun kan bekræftes ved, at der indtræffer eller ikke indtræffer en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som ikke er under virksomhedens fulde kontrol. Endvidere anvendes udtrykket »eventualforpligtelse« om forpligtelser, som ikke opfylder indregningskriterierne.

13. Standarden skelner mellem:

(a) hensatte forpligtelser, som indregnes som forpligtelser (under forudsætning af, at et pålideligt skøn kan foretages), idet de er aktuelle forpligtelser, og det er sandsynligt at indfrielse af forpligtelserne vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer og

(b) eventualforpligtelser, som ikke indregnes som forpligtelser, idet de enten er:

(i) mulige forpligtelser, da det endnu ikke er bekræftet, hvorvidt virksomheden har en aktuel forpligtelse, som vil kunne føre til et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, eller

(ii) aktuelle forpligtelser, som ikke opfylder indregningskriterierne i denne standard (idet det enten ikke er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, eller forpligtelsens størrelse ikke kan skønnes tilstrækkeligt pålideligt).

INDREGNING

Hensatte forpligtelser

14. **En hensat forpligtelse skal indregnes, når:**

(a) **en virksomhed har en aktuel forpligtelse (retlig eller faktisk) som følge af en tidligere begivenhed** ([1])**,**

([1]) Jvf. også SIC-6: Omkostning ved modificering af eksisterende software.

▼B

(b) **det er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, og**

(c) **forpligtelsens størrelse kan skønnes pålideligt.**

Hvis disse betingelser ikke er opfyldt, skal ingen hensat forpligtelse indregnes.

Aktuel forpligtelse

15. **I sjældne tilfælde er det ikke tydeligt, om en aktuel forpligtelse foreligger. I disse tilfælde antages en tidligere begivenhed at medføre en aktuel forpligtelse, hvis det er sandsynligt, at en aktuel forpligtelse foreligger på balancedagen, alle tilgængelige oplysninger taget i betragtning.**

16. Det er i næsten alle tilfælde tydeligt, om en tidligere begivenhed har medført en aktuel forpligtelse. I sjældne tilfælde, eksempelvis en retssag, kan det være omtvistet, om visse begivenheder er indtruffet, eller om disse begivenheder medfører en aktuel forpligtelse. I sådanne tilfælde vurderer virksomheden, hvorvidt en aktuel forpligtelse foreligger på balancedagen ved at tage alle tilgængelige oplysninger i betragtning, herunder eksempelvis udtalelser fra sagkyndige. Den dokumentation, der tages i betragtning, omfatter eventuelle supplerende oplysninger som følge af begivenheder efter balancedagen. På baggrund af sådan dokumentation:

(a) indregner virksomheden en hensat forpligtelse (hvis indregningskriterierne er opfyldt), når det er sandsynligt, at en aktuel forpligtelse foreligger på balancedagen, og

(b) giver virksomheden oplysning om en eventualforpligtelse, når det ikke er sandsynligt, at en aktuel forpligtelse foreligger på balancedagen, medmindre det er meget usandsynligt, at der vil ske et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer (jvf. afsnit 86).

Tidligere begivenhed

17. En tidligere begivenhed, som medfører en aktuel forpligtelse, kaldes en forpligtende begivenhed. For at en begivenhed kan være en forpligtende begivenhed, er det et krav, at virksomheden ikke har andre realistiske alternativer end at indfri den forpligtelse, der er opstået som følge af begivenheden. Dette er udelukkende tilfældet, hvor:

(a) indfrielse af forpligtelsen kan gennemtvinges juridisk eller

(b) begivenheden (som kan være en handling foretaget af virksomheden) skaber en berettiget forventning hos tredjepart om, at virksomheden vil indfri forpligtelsen, hvis der er tale om en faktisk forpligtelse.

18. Årsregnskaber omhandler virksomhedens finansielle stilling ved slutningen af regnskabsåret og ikke dens mulige fremtidige finansielle stilling. Derfor foretages ikke hensættelse til omkostninger, som er nødvendige for at opretholde den fremtidige drift. De eneste forpligtelser, som indregnes i en virksomheds balance, er de på balancedagen foreliggende.

19. Kun forpligtelser, der hidrører fra tidligere begivenheder, og som foreligger uafhængigt af virksomhedens fremtidige handlinger (dvs. den fremtidige drift), indregnes som hensatte forpligtelser. Som eksempel på sådanne forpligtelser kan nævnes bod eller oprensningsomkostninger på grund af ulovlige miljøskader. Uanset virksomhedens fremtidige handlinger vil begge tilfælde medføre et træk på virksomhedens ressourcer. Ligeledes indregner virksomheden en hensættelse til omkostninger, når en boreplatform eller et atomkraftværk tages ud af drift, det omfang virksomheden er forpligtet til at udbedre allerede forårsagede skader. Modsat kan virksomheden af forretningsmæssige hensyn eller i henhold til lovmæssige krav have til hensigt eller være nødt til at afholde omkostninger for at drive sin virksomhed på en bestemt måde i fremtiden (eksempelvis ved installation af røgfiltre i visse typer fabrikker). Idet virksomheden kan undgå den fremtidige omkostning gennem sine fremtidige handlinger, eksempelvis ved ændring af driften, har den ingen aktuel forpligtelse vedrørende denne fremtidige omkostning, og der indregnes ingen hensat forpligtelse.

20. En forpligtelse er altid forbundet med en anden part, nemlig den part som virksomheden er forpligtet overfor. Dog er det ikke nødvendigt at kende denne parts identitet, der sågar kan være offentligheden som helhed. Idet en forpligtelse altid omfatter en anden part, medfører en beslutning, som er truffet af ledelsen eller bestyrelsen, ikke en faktisk forpligtelse på balancedagen, medmindre beslutningen før balancedagen er blevet meddelt til de personer, som er berørt af handlingen, på en tilstrækkelig specifik måde til

▼B

at give disse personer en berettiget forventning om, at virksomheden vil indfri sine forpligtelser.

21. En begivenhed, som ikke straks medfører en forpligtelse, kan gøre dette på et senere tidspunkt på grund af lovændringer eller idet virksomhedens handlinger (eksempelvis en tilstrækkelig specifik offentlig udtalelse) medfører en faktisk forpligtelse. Eksempelvis kan der være tilfælde, hvor en miljøskade ikke medfører en forpligtelse til udbedring, men den handling, der medførte skaden, kan blive en forpligtende begivenhed, når ny lovgivning kræver, at eksisterende skader skal udbedres, eller når virksomheden offentligt erkender en forpligtelse til at udbedre skaderne på en måde, som medfører en faktisk forpligtelse.

22. I tilfælde hvor et lovforslag endnu ikke er færdigbehandlet, opstår en forpligtelse først, når det er så godt som sikkert, at forslaget vil blive vedtaget i den foreliggende form. I denne standard behandles en sådan forpligtelse som en retlig forpligtelse. På grund af forskelle i de forhold, der gør sig gældende ved vedtagelsen af love, er det umuligt at specificere en bestemt begivenhed, som vil gøre vedtagelsen af en lov så godt som sikker. I mange tilfælde er det umuligt at opnå en sådan grad af sikkerhed for vedtagelsen af en lov, før den er vedtaget.

Sandsynligt træk på virksomhedens økonomiske ressourcer

23. For at en forpligtelse kan opfylde betingelserne for indregning, skal der ikke kun foreligge en faktisk forpligtelse, men også være sandsynlighed for træk på virksomhedens økonomiske ressourcer ved indfrielse af forpligtelsen. I denne standard [1] anses et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer eller andre begivenheder som sandsynlig, hvis sandsynligheden for, at begivenheden vil indtræffe, er større end sandsynligheden for, at den ikke vil opstå. Hvis det ikke er sandsynligt, at en aktuel forpligtelse vil foreligge, giver virksomheden oplysning om en eventualforpligtelse, medmindre det er meget usandsynligt, at der vil ske et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer (jvf. afsnit 86).

24. Når der foreligger en række ensartede forpligtelser (f.eks. produktgarantier eller lignende), vurderes sandsynligheden for, at indfrielse vil kræve et træk på virksomhedens ressourcer på grundlag af kategorien af forpligtelser som helhed. Selv om det kan være meget usandsynligt, at der vil ske et træk på virksomhedens ressourcer ved indfrielse af en enkelt forpligtelse, kan det godt være sandsynligt, at indfrielse af kategorien af forpligtelser som helhed vil kræve et vist træk på virksomhedens ressourcer. Er dette tilfældet, indregnes en hensat forpligtelse (hvis de øvrige indregningskriterier er opfyldt).

Pålideligt skøn over forpligtelser

25. Anvendelse af skøn er en væsentlig del af udarbejdelsen af årsregnskaber og påvirker ikke årsregnskabers pålidelighed. Dette gælder specielt, hvad angår hensatte forpligtelser, som naturligt er forbundet med større usikkerhed end de fleste andre balanceposter. Med undtagelse af meget sjældne tilfælde vil virksomheden være i stand til at identificere en række mulige udfald og dermed foretage et skøn over forpligtelsen, der er tilstrækkelig pålideligt til indregning af en hensat forpligtelse.

26. I de meget sjældne tilfælde, hvor et pålideligt skøn ikke kan foretages, foreligger en forpligtelse, som ikke kan indregnes. En sådan forpligtelse oplyses som en eventualforpligtelse (jvf. afsnit 86).

Eventualforpligtelser

27. **Virksomheden må ikke indregne eventualforpligtelser.**

28. Der gives oplysning om eventualforpligtelser i henhold til afsnit 86, medmindre det er meget usandsynligt, at der vil ske et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer.

29. I tilfælde, hvor en virksomhed hæfter solidarisk for en forpligtelse, skal den del af forpligtelsen, som forventes indfriet af tredjepart, behandles som en eventualforpligtelse. Virksomheden indregner en hensat forpligtelse for den del af forpligtelsen, som sandsynligvis vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, undtagen i de meget sjældne tilfælde, hvor et pålideligt skøn ikke kan foretages.

[1] Fortolkningen af »sandsynlig« i denne standard finder ikke nødvendigvis anvendelse på andre internationale regnskabsstandarder.

▼B

30. Eventualforpligtelser kan udvikle sig på en anden måde end oprindelig forventet. Derfor vurderes de løbende for at fastslå, om det er blevet sandsynligt, at der vil ske et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer. Hvis det bliver sandsynligt, at et træk på virksomhedens ressourcer vil være nødvendigt for at indfri en forpligtelse, som tidligere er blevet behandlet som en eventualforpligtelse, indregnes en hensat forpligtelse i årsregnskabet for det regnskabsår, hvor ændringer i sandsynligheden for et træk på ressourcerne opstår (undtagen i de meget sjældne tilfælde, hvor et pålideligt skøn ikke kan foretages).

Eventualaktiver

31. **Virksomheden må ikke indregne eventualaktiver.**

32. Eventualaktiver opstår normalt som følge af begivenheder, som ikke er planlagte eller forventede, og som medfører sandsynlighed for tilgang af økonomiske fordele til virksomheden. Som eksempel herpå kan nævnes et krav, som virksomheden forfølger gennem en retssag, hvis udfald er usikkert.

33. Eventualaktiver indregnes ikke i årsregnskabet, idet dette kan medføre indregning af indtægter, som i nogle tilfælde aldrig vil blive realiseret. Når realisationen af indtægter er så godt som sikker, udgør det tilknyttede aktiv dog ikke et eventualaktiv, og indregning heraf er passende.

34. Der gives oplysning om et eventualaktiv i henhold til afsnit 89, når det er sandsynligt, at økonomiske fordele vil tilgå virksomheden.

35. Eventualaktiver vurderes løbende for at sikre, at udviklingen på hensigtsmæssig vis afspejles i årsregnskabet. Hvis det er så godt som sikkert, at økonomiske fordele vil tilgå virksomheden, indregnes aktivet og de tilknyttede indtægter i årsregnskabet for det regnskabsår, hvor ændringerne opstår. Hvis tilgangen af økonomiske fordele er blevet sandsynlig, giver virksomheden oplysning om eventualaktivet (jvf. afsnit 89).

MÅLING

Bedste skøn

36. **Det beløb, der indregnes for en hensat forpligtelse, skal udgøre det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for at indfri den aktuelle forpligtelse på balancedagen.**

37. Det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for at indfri den aktuelle forpligtelse, er det beløb, som virksomheden ud fra en rationel betragtning ville skulle betale for at indfri forpligtelsen på balancedagen eller for at overdrage den til en tredjepart på dette tidspunkt. Det vil ofte være umuligt eller uoverkommeligt dyrt at indfri eller overdrage en forpligtelse på balancedagen. Et skøn over det beløb, som virksomheden ud fra en rationel betragtning ville skulle betale for at indfri eller overdrage forpligtelsen, repræsenterer dog det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for at indfri den aktuelle forpligtelse på balancedagen.

38. Skøn over udfald og økonomisk virkning afhænger af ledelsens vurderinger, suppleret med erfaringer fra lignende transaktioner og i nogle tilfælde rapporter fra uvildige sagkyndige. Supplerende oplysninger, der er fremkommet som følge af begivenheder efter balancedagen, tages med i betragtningen.

39. Usikkerhed om det beløb, der skal indregnes som en hensat forpligtelse, behandles på forskellige måder alt efter situationen. Når den hensatte forpligtelse, som måles, omfatter mange poster, skønnes forpligtelsen ved at vægte alle mulige udfald efter disses sandsynlighed. Denne statiske skønsmetode kaldes »forventet værdi«. Den hensatte forpligtelses størrelse vil derfor afhænge af, hvorvidt sandsynligheden for et givent tab eksempelvis er 60 eller 90 procent. Hvis der er flere mulige udfald inden for et interval, og alle beløb i intervallet er lige sandsynlige, anvendes intervalmedianen.

Eksempel

En virksomhed sælger varer under garanti, som dækker kundernes reparationsomkostninger for alle produktionsfejl der opdages inden for et halvt år efter købet af varen. Hvis der bliver opdaget mindre fejl ved alle solgte produkter, vil reparationsomkostningerne beløbe sig til 1 million. Hvis der bliver opdaget væsentlige fejl ved alle solgte produkter, vil reparationsomkostningerne beløbe sig til 4 millioner. Ud fra virksomhedens

▼B

tidligere erfaringer og fremtidige forventninger vil 75 % af de solgte varer i det kommende år ikke være behæftet med fejl, 20 % vil være behæftet med mindre fejl og 5 % vil være behæftet med væsentlige fejl. I henhold til afsnit 24 vurderer virksomheden sandsynligheden for et træk på virksomhedens ressourcer for garantiforpligtelserne som helhed.

Den forventede værdi af reparationsomkostningerne er:

75 % af nu + 20 % af1 000 000 + 5 % af 4 000 000 = 400 000

40. Når en enkelt forpligtelse måles, kan det mest sandsynlige udfald være det bedste skøn over forpligtelsen. Selv i sådanne tilfælde tager virksomheden dog andre mulige udfald i betragtning. Hvis disse andre mulige udfald er enten overvejende højere eller lavere end det mest sandsynlige udfald, vil det bedste skøn være et højere eller lavere beløb. Hvis virksomheden eksempelvis skal udbedre en væsentlig fejl ved et stort anlæg, som den har opført for en kunde, kan det mest sandsynlige udfald være, at anlægget vil kunne repareres i første forsøg til en omkostning på 1 000. Men en større hensættelse foretages, hvis der er stor risiko for, at det vil være nødvendigt at foretage flere forsøg.

41. Den hensatte forpligtelse måles før skat, idet de skattemæssige konsekvenser af den hensatte forpligtelse og ændringer heri behandles i IAS 12, Indkomstskatter.

Risici og usikkerheder

42. **Ved opgørelsen af det bedste skøn over en hensat forpligtelse skal der tages højde for de risici og usikkerheder, hvormed mange begivenheder og omstændigheder nødvendigvis er forbundet.**

43. Risiko afspejler muligheden for forskellige udfald. En regulering for risiko kan forøge det beløb, som en forpligtelse måles til. Der må udvises omhu, når der foretages vurderinger under usikre forhold, således at aktiver eller indtægter ikke ansættes for højt, og omkostninger eller forpligtelser ikke ansættes for lavt. Dog berettiger usikkerhed ikke til, at der foretages for store hensættelser eller en bevidst for høj ansættelse af forpligtelser. Hvis de forventede omkostninger vedrørende et specielt ugunstigt udfald eksempelvis skønnes forsigtigt, behandles udfaldet ikke bevidst som mere sandsynligt, end hvad der er realistisk. Det er vigtigt at undgå en dobbelt regulering for risici og usikkerhed med for høj ansættelse af den hensatte forpligtelse til følge.

44. Der gives oplysning om usikkerhed tilknyttet omkostningers størrelse i henhold til afsnit 85(b).

Nutidsværdi

45. **Når virkningen af penges tidsmæssige værdi er væsentlig, skal den beløbsmæssige størrelse af en hensat forpligtelse være nutidsværdien af de omkostninger, som forventes at være nødvendige for at indfri forpligtelsen.**

46. På grund af penges tidsmæssige værdi er hensatte forpligtelser, som er tilknyttet pengestrømme fra virksomheden kort efter balancedagen, mere tabsgivende end hensatte forpligtelser tilknyttet tilsvarende pengestrømme fra virksomheden på et senere tidspunkt. Hensatte forpligtelser diskonteres derfor, når virkningen heraf er væsentlig.

47. **Diskonteringssatsen (eller -satserne) skal opgøres før skat og skal afspejle aktuelle markedsvurderinger af penges tidsmæssige værdi og de risici, som specifikt er forbundet med forpligtelsen. Diskonteringssatsen (eller -satserne) skal ikke afspejle risici, der er foretaget regulering for i skøn over fremtidige pengestrømme.**

Fremtidige begivenheder

48. **Fremtidige begivenheder, som kan have en virkning på det beløb, der er nødvendigt for at indfri en forpligtelse, skal afspejles i den hensatte forpligtelse, når der foreligger tilstrækkelig klar indikation af, at de vil indtræffe.**

49. Forventede fremtidige begivenheder kan være specielt vigtige ved målingen af hensatte forpligtelser. Eksempelvis kan virksomheden antage, at omkostninger til oprensning af en grund ved slutningen af dens brugstid vil blive reduceret på grund af den fremtidige teknologiske udvikling. Det indregnede beløb afspejler en berettiget forventning hos teknisk kvalificerede og objektive sagkyndige på grundlag af alle tilgængelige oplysninger om den teknologi, der vil være tilgængelig på oprydningstidspunktet. Derfor er det relevant at medtage eksempelvis en forventet reduktion af

▼B

omkostninger som følge af øget erfaring med anvendelsen af eksisterende teknologi eller forventede omkostninger vedrørende anvendelsen af eksisterende teknologi til en større eller mere kompliceret oprensning end tidligere. Dog imødeser virksomheden ikke udviklingen af en helt ny teknologi til oprensning, medmindre denne understøttes af tilstrækkelig klar indikation.

50. Virkningen af forventet ny lovgivning tages i betragtning ved målingen af en eksisterende forpligtelse, når der foreligger tilstrækkelig klar indikation af, at det er så godt som sikkert, at lovgivningen vil blive vedtaget. De mange forskellige omstændigheder, der gør sig gældende i praksis, gør det umuligt at specificere en enkelt begivenhed, som vil udgøre tilstrækkelig klar indikation i alle tilfælde. Der kræves dokumentation for, hvilke bestemmelser lovgivningen vil indeholde, og hvorvidt det er så godt som sikkert, at den vil blive vedtaget og gennemført rettidigt. I mange tilfælde vil tilstrækkelig klar indikation ikke foreligge, før den nye lovgivning er vedtaget.

Forventet afhændelse af aktiver

51. **Gevinster fra en forventet afhændelse af aktiver må ikke tages i betragtning ved målingen af en hensat forpligtelse.**

52. Gevinster fra en forventet afhændelse af aktiver må ikke tages i betragtning ved målingen af en hensat forpligtelse, selv når den forventede afhændelse er tæt knyttet til den begivenhed, der medfører den hensatte forpligtelse. I stedet indregner virksomheden gevinster fra den forventede afhændelse af aktivet på det tidspunkt, som er specificeret af den internationale regnskabsstandard, der omhandler de pågældende aktiver.

GODTGØRELSER

53. **Når en del af eller alle de omkostninger, der er nødvendige for at indfri en hensat forpligtelse, forventes godtgjort af tredjepart, skal godtgørelsen udelukkende indregnes, når det er så godt som sikkert, at godtgørelsen vil tilfalde virksomheden, hvis denne indfrier forpligtelsen. Godtgørelsen skal behandles som et separat aktiv. Den indregnede godtgørelse må ikke overstige den hensatte forpligtelse.**

54. **Den omkostning, der er knyttet til en hensat forpligtelse, kan i resultatopgørelsen vises som nettobeløb efter fradrag af den indregnede godtgørelse.**

55. Virksomheder kan i visse tilfælde få tredjepart til at dække nogle af eller alle de omkostninger, der er nødvendige for at indfri en hensat forpligtelse (eksempelvis forsikringsafdækning, skadesløsholdelsesklausuler eller leverandørgarantier). Tredjepart enten godtgør beløb, som er betalt af virksomheden, eller betaler beløbene direkte.

56. I de fleste tilfælde hæfter virksomheden stadig for hele det pågældende beløb, således at virksomheden vil skulle betale det fulde beløb, hvis tredjepart af en eller anden årsag ikke betaler. I denne situation indregnes en hensat forpligtelse med det fulde beløb, og et separat aktiv for den forventede godtgørelse indregnes, når det er så godt som sikkert, at godtgørelsen vil tilfalde virksomheden, hvis den indfrier forpligtelsen.

57. I nogle tilfælde hæfter virksomheden ikke for de pågældende omkostninger, hvis tredjepart ikke betaler. I sådanne tilfælde har virksomheden ingen forpligtelse for disse omkostninger, og de medtages ikke i den hensatte forpligtelse.

58. Som nævnt i afsnit 29 er en forpligtelse, som virksomheden hæfter solidarisk for, en eventualforpligtelse, i det omfang det forventes, at forpligtelsen vil blive indfriet af de øvrige parter.

ÆNDRINGER I HENSATTE FORPLIGTELSER

59. **Hensatte forpligtelser skal gennemgås på hver balancedag og reguleres således, at de afspejler det aktuelle bedste skøn. Hvis det ikke længere er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil kræve et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, skal den hensatte forpligtelse tilbageføres.**

60. Når diskontering anvendes, øges den regnskabsmæssige værdi af den hensatte forpligtelse i hvert regnskabsår for at afspejle tidsforløbet. Stigningen indregnes som en låneomkostning.

▼B

FORBRUG AF HENSATTE FORPLIGTELSER

61. **En hensat forpligtelse må udelukkende anvendes til de omkostninger, som den hensatte forpligtelse første gang blev indregnet til dækning af.**

62. Kun omkostninger, som er tilknyttet den oprindelige hensatte forpligtelse, modregnes i denne. Modregning af omkostninger i en hensat forpligtelse, som er indregnet til et andet formål på tidspunktet for første indregning, vil tilsløre virkningen af de forskellige begivenheder.

ANVENDELSE AF INDREGNINGS- OG MÅLINGSREGLERNE

Fremtidige driftstab

63. **Der må ikke indregnes hensatte forpligtelser til dækning af fremtidige driftstab.**

64. Fremtidige driftstab opfylder ikke definitionen på en forpligtelse i afsnit 10 og de i afsnit 14 nævnte generelle indregningskriterier for hensatte forpligtelser.

65. En forventning om fremtidige driftstab er en indikation af, at visse af aktivitetens aktiver kan være værdiforringede. Virksomheden tester disse aktiver for værdiforringelse i henhold til IAS 36, Værdiforringelse af aktiver.

Tabsgivende kontrakter

66. **Hvis en virksomhed har en tabsgivende kontrakt, skal de aktuelle dermed tilknyttede kontraktlige forpligtelser indregnes og måles som en hensat forpligtelse.**

67. Mange kontrakter (eksempelvis almindelige indkøbsordrer) kan annulleres uden godtgørelse til den anden part, og derfor foreligger der ingen forpligtelse. Andre kontrakter fastlægger både rettigheder og forpligtelser for begge parter. Når begivenhederne gør, at sådanne kontrakter bliver tabsgivende, er kontrakten omfattet af denne standard, og en forpligtelse indregnes. Kontrakter til senere opfyldelse, som ikke er tabsgivende, ligger uden for denne standards anvendelsesområde.

68. Denne standard definerer en tabsgivende kontrakt som en kontrakt, hvor de uundgåelige omkostninger forbundet med indfrielse af den kontraktlige forpligtelse overstiger de økonomiske fordele, som virksomheden forventer at få gennem den. De uundgåelige omkostninger forbundet med en kontrakt afspejler minimumsomkostningerne til at afslutte kontrakten, som er det mindste beløb af omkostningerne forbundet med kontraktens opfyldelse og eventuel godtgørelse eller bod som følge af, at kontrakten ikke opfyldes.

69. Før en separat hensættelse til en tabsgivende kontrakt foretages, indregner virksomheden tab ved værdiforringelse af aktiver, der alene anvendes til denne kontrakt (jvf. IAS 36, Værdiforringelse af aktiver).

Omstrukturering

70. Følgende er eksempler på begivenheder, som kan falde inden for definitionen på en omstrukturering:

(a) salg eller nedlæggelse af et forretningsområde,

(b) nedlukning af forretningssteder eller flytning af aktiviteter fra et land eller en region til et andet sted,

(c) ændringer i ledelsesstruktur, eksempelvis ved at fjerne et helt ledelsesniveau, og

(d) gennemgribende omstruktureringer, som har en væsentlig virkning på arten af virksomhedens aktiviteter eller dens fokusområder.

71. En hensættelse til omstruktureringsomkostninger indregnes udelukkende, når de i afsnit 14 nævnte generelle indregningskriterier for hensatte forpligtelser er opfyldt. Afsnit 72-83 beskriver, hvordan de generelle indregningskriterier finder anvendelse på omstruktureringer.

72. **En faktisk forpligtelse for omstrukturering opstår udelukkende, når virksomheden:**

(a) **har en detaljeret, formel plan for omstruktureringen, der som minimum identificerer:**

(i) **den berørte virksomhed eller del deraf,**

▼B

(ii) **de væsentligste berørte lokaliteter,**

(iii) **lokalitet, funktion og omtrentligt antal ansatte, som vil modtage fratrædelsesgodtgørelser,**

(iv) **de omkostninger, der vil blive afholdt, og**

(v) **tidspunktet for planens gennemførelse og**

(b) **har givet de personer, som er berørt af planen, en berettiget forventning om, at den vil udføre omstruktureringen ved at påbegynde gennemførelsen af planen eller oplyse de berørte personer om den overordnede plan.**

73. Dokumentation for, at virksomheden har påbegyndt gennemførelsen af en omstruktureringsplan, kan eksempelvis være nedtagning af anlæg, salg af aktiver eller offentliggørelse af en overordnet plan. Offentliggørelse af en detaljeret plan for en omstrukturering udgør udelukkende en faktisk forpligtelse til omstrukturering, hvis den foretages på en sådan måde og er tilstrækkelig detaljeret til (dvs. beskriver en overordnet plan), at den skaber en berettiget forventning hos andre parter, eksempelvis kunder, leverandører og ansatte (eller deres repræsentanter) om, at virksomheden vil foretage omstruktureringen.

74. For at en plan er tilstrækkelig til at medføre en faktisk forpligtelse, når den meddeles til de personer, som er berørt af den, skal gennemførelse af planen begyndes så hurtigt som muligt og færdiggøres inden for en tidsramme, som usandsynliggør væsentlige ændringer af planen. Hvis det forventes, at omstruktureringen vil blive påbegyndt med stor forsinkelse eller at omstruktureringen vil tage urimelig lang tid, er det usandsynligt, at planen vil skabe en berettiget forventning hos andre personer om, at virksomheden aktuelt er forpligtet til at omstrukturere, idet tidsrammen giver virksomheden mulighed for at ændre sine planer.

75. En beslutning, som er truffet af ledelsen eller bestyrelsen om at gennemføre en omstrukturering før balancedagen, medfører ikke en faktisk forpligtelse på balancedagen, medmindre virksomheden før balancedagen har:

(a) påbegyndt gennemførelsen af omstruktureringen eller

(b) oplyst de personer, som er berørt af planen, om den overordnede omstruktureringsplan på en tilstrækkelig specifik måde til at give disse personer en berettiget forventning om, at virksomheden vil gennemføre omstruktureringen.

I nogle tilfælde starter virksomheden først gennemførelsen af en omstruktureringsplan eller oplyser de personer, som er berørt af planen, om den overordnede plan efter balancedagen. Oplysninger kan være krævet i henhold til IAS 10, Begivenheder efter balancedagen, hvis omstruktureringen er af en sådan vigtighed, at udeladelse af oplysning herom vil påvirke regnskabsbrugeres evne til at foretage passende evalueringer og træffe passende beslutninger.

76. Selv om en faktisk forpligtelse ikke udelukkende skabes på basis af en beslutning, som er truffet af ledelsen, kan en forpligtelse hidrøre fra andre tidligere begivenheder i sammenhæng med en sådan beslutning. Eksempelvis kan forhandlinger med medarbejderrepræsentanter om fratrædelsesgodtgørelse eller med købere om salg af en aktivitet i nogle tilfælde være betinget af bestyrelsens godkendelse. Når først godkendelsen er indhentet og meddelt de øvrige parter, har virksomheden en faktisk forpligtelse til at omstrukturere, hvis betingelserne i afsnit 72 er opfyldt.

77. I nogle lande træffes den endelige beslutning af en bestyrelse, som blandt andet består af repræsentanter for andre interessegrupper end ledelsen (eksempelvis ansatte), eller oplysning til sådanne repræsentanter kan være påkrævet, før bestyrelsen træffer sin beslutning. Idet en beslutning, som er truffet af en sådan bestyrelse, omfatter besked herom til disse repræsentanter, kan den medføre en faktisk forpligtelse til at omstrukturere.

78. **Der opstår ingen forpligtelse for salget af en aktivitet, før virksomheden er forpligtet til salget, dvs. før en bindende salgsaftale foreligger.**

79. Selv når en virksomhed beslutter at sælge en aktivitet og offentliggør beslutningen, er den ikke forpligtet til salget før en køber er identificeret, og der foreligger en bindende salgsaftale. Før en bindende salgsaftale foreligger, vil virksomheden kunne ændre sin beslutning eller vil skulle træffe et andet valg, hvis en acceptabel salgsaftale ikke kan indgås med køber. Når salget af en aktivitet forudses som del af en omstrukturering, gennemgås aktivitetens aktiver for værdiforringelse i henhold til IAS 36, Værdiforringelse af aktiver. Når et salg alene udgør en del af en omstruk-

▼B

turering, kan en faktisk forpligtelse opstå vedrørende andre dele af omstruktureringen, før en bindende salgsaftale foreligger.

80. **Omstruktureringshensættelser må udelukkende omfatte de omkostninger, der er direkte hidrører fra omstruktureringen, hvilket vil sige de omkostninger, som både:**

(a) **er en uundgåelig konsekvens af omstruktureringen og**

(b) **ikke er tilknyttet virksomhedens løbende drift.**

81. Omstruktureringshensættelser omfatter ikke omkostninger som eksempelvis:

(a) efteruddannelse eller omplacering af personale, der forbliver i virksomheden,

(b) markedsføring eller

(c) investering i nye systemer og distributionskanaler.

Disse omkostninger knytter sig til virksomhedens fremtidige drift og udgør ikke omstruktureringsforpligtelser på balancedagen. Sådanne omkostninger indregnes på samme grundlag, som hvis de opstod uafhængigt af en omstrukturering.

82. Identificerbare fremtidige driftstab op til omstruktureringstidspunktet medtages ikke i en hensat forpligtelse, medmindre de er tilknyttet en tabsgivende kontrakt, som defineret i afsnit 10.

83. Som krævet i afsnit 51 tages gevinster fra en forventet afhændelse af aktiver ikke i betragtning ved målingen af en omstruktureringshensættelse, selv om salget af aktiver er forudset som en del af omstruktureringen.

OPLYSNING

84. **For hver kategori af hensatte forpligtelser skal virksomheden give oplysning om:**

(a) **den regnskabsmæssige værdi ved regnskabsårets begyndelse og slutning,**

(b) **yderligere hensættelser foretaget i regnskabsåret, herunder forøgelser af eksisterende hensatte forpligtelser,**

(c) **forbrug af hensatte forpligtelser (dvs. beløb, som er afholdt og modregnet i den hensatte forpligtelse) i regnskabsåret,**

(d) **ikke-forbrugte hensatte forpligtelser, som er tilbageført i regnskabsåret, og**

(e) **regnskabsårets stigning i det diskonterede beløb som følge af tidsforløbet og virkningen af eventuelle ændringer i diskonteringssatsen.**

Sammenligningstal kræves ikke.

85. **For hver kategori af hensatte forpligtelser skal virksomheder give oplysning om:**

(a) **en kort beskrivelse af forpligtelsens art og det forventede tidspunkt for eventuelle træk på virksomhedens økonomiske ressourcer,**

(b) **indikation af usikkerhed om den beløbsmæssige størrelse af eller tidspunktet for sådanne træk. Når det er nødvendigt for at give tilstrækkelig information, skal der, som omtalt i afsnit 48, gives oplysning om de væsentlige forudsætninger, der er opstillet for fremtidige begivenheder, og**

(c) **den beløbsmæssige størrelse af eventuel forventet godtgørelse med angivelse af aktiver, som er indregnet vedrørende den forventede godtgørelse.**

86. **Medmindre det er meget usandsynligt, at der vil ske et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, skal virksomheden for hver kategori af eventualforpligtelser på balancedagen give en kort beskrivelse af arten af eventualforpligtelsen og, hvis det er praktisk muligt:**

(a) **et skøn over dens økonomiske virkning, målt i henhold til afsnit 36-52,**

(b) **indikation af usikkerhed om den beløbsmæssige størrelse af eller tidspunkt for træk og**

▼B

(c) **sandsynligheden for eventuel godtgørelse.**

87. Ved vurderingen af, hvilke hensatte forpligtelser eller eventualforpligtelser, som kan samles i en kategori, er det nødvendigt at vurdere, om posternes art er tilstrækkelig ens til, at en samlet beskrivelse opfylder de i afsnit 85 (a) og (b) og 86(a) og (b) nævnte krav. Det kan således være hensigtsmæssigt at behandle beløb tilknyttet produktgarantier for forskellige produkter som en samlet kategori af hensatte forpligtelser, hvorimod det ikke vil være hensigtsmæssigt at behandle beløb tilknyttet normale produktgarantier og beløb, hvorom der pågår retssager, som en samlet kategori.

88. Når en hensat forpligtelse og en eventualforpligtelse udspringer af samme begivenhed, skal virksomheden give de i afsnit 84-86 krævede oplysninger på en måde, som viser forbindelsen mellem den hensatte forpligtelse og eventualforpligtelsen.

89. **Når det er sandsynligt, at økonomiske fordele vil tilgå virksomheden, skal virksomheden give en kort beskrivelse af arten af eventualaktiver på balancedagen og, hvis det er praktisk muligt, et skøn over deres økonomiske virkning målt ved anvendelse af de i afsnit 36-52 nævnte principper for hensatte forpligtelser.**

90. Det er vigtigt, at oplysning om eventualaktiver ikke er misvisende med hensyn til sandsynligheden for at opnå indtægter.

91. **Når de i afsnit 86 og 89 krævede oplysninger ikke gives, idet dette ikke er praktisk muligt, skal der gives oplysning om dette.**

92. **I meget sjældne tilfælde kan nogle af eller alle de i afsnit 84-89 krævede oplysninger forventes i væsentlig grad at svække virksomhedens position i en tvist med andre parter om grundlaget for en hensat forpligtelse, eventualforpligtelse eller et eventualaktiv. I sådanne tilfælde kan virksomheden undlade at give disse oplysninger, men i stedet give generelle oplysninger om tvistens art samt oplyse at oplysningerne er udeladt og årsagen hertil.**

OVERGANGSBESTEMMELSER

93. **Virkningen af at tage standarden i anvendelse på ikrafttrædelsestidspunktet (eller tidligere) skal præsenteres som en regulering primo i overført resultat for det regnskabsår, hvor standarden anvendes første gang. Standarden tilskynder til, men kræver ikke, at virksomheder regulerer primo i overført resultat for det tidligst præsenterede regnskabsår og tilpasser sammenligningstal. Hvis sammenligningstal ikke tilpasses, skal der gives oplysning om dette.**

94. Standarden kræver en anden regnskabsmæssig behandling end IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis. IAS 8 kræver, at sammenligningstal skal tilpasses (hovedregel), eller at tilpassede supplerende proforma-sammenligningstal skal præsenteres (tilladt alternativ behandling), medmindre dette ikke er praktisk muligt.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

95. **Denne internationale regnskabsstandard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. juli 1999 eller senere. Virksomheder tilskyndes til at anvende standarden før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. juli 1999, skal virksomheden give oplysning om dette.**

96. Standarden erstatter de dele af IAS 10, Eventualposter og begivenheder indtruffet efter balancedagen ([1]), som omhandler eventualposter.

▼M3

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 38

Immaterielle aktiver

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1

([1]) IAS 10: Eventualposter og begivenheder indtruffet efter statusdagen, er erstattet af IAS 10 (ajourført 1999), Begivenheder efter balancedagen, som træder i kraft 1. januar 2000.

▼M3

Anvendelsesområde	2-7
Definitioner	8-17
Immaterielle aktiver	9-17
Identificerbarhed	11–12
Kontrol	13-16
Fremtidige økonomiske fordele	17
Indregning og måling	18-67
Separat anskaffelse	25-32
Anskaffelse som del af en virksomhedssammenslutning	33-43
Måling af dagsværdien af et immaterielt aktiv, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning	35-41
Efterfølgende omkostninger i forbindelse med et anskaffet igangværende forsknings- og udviklingsprojekt	42-43
Anskaffelse ved et offentligt tilskud	44
Udveksling af aktiver	45-47
Internt oparbejdet goodwill	48-50
Internt oparbejdede immaterielle aktiver	51-67
Forskningsfasen	54-56
Udviklingsfasen	57-64
Kostpris for et internt oparbejdet immaterielt aktiv	65-67
Indregning som omkostning	68-71
Omkostninger afholdt i tidligere regnskabsår, som ikke må indregnes som et aktiv	71
Måling efter indregning	72-87
Kostprismodellen	74
Omvurderingsmodellen	75-87
Brugstid	88-96
Immaterielle aktiver med begrænset brugstid	97-106
Afskrivningsperiode og afskrivningsmetode	97-99
Restværdi	100-103
Gennemgang af afskrivningsperiode og afskrivningsmetode	104-106
Immaterielle aktiver med uendelig brugstid	107-110
Gennemgang af vurdering af brugstid	109-110
Genindvindelighed af regnskabsmæssig værdi - tab ved værdiforringelse	111
Udrangering og afhændelse	112-117
Oplysninger	118-128
Generelle oplysninger	118-123
Immaterielle aktiver målt efter indregning ved brug af omvurderingsmodellen	124-125
Forsknings- og udviklingsomkostninger	126-127
Andre oplysninger	128
Overgangsbestemmelser og ikrafttrædelsestidspunkt	129-132
Udveksling af tilsvarende aktiver	131
Tidligere anvendelse	132
Ophævelse af IAS 38 (udgivet 1998)	133

▼M3

Denne ajourførte standard erstatter IAS 38 (1998) *Immaterielle aktiver* og skal anvendes:

(a) i forbindelse med virksomhedsovertagelse, på immaterielle aktiver, som er erhvervet ved virksomhedssammenslutninger, hvor aftaletidspunktet er 31. marts 2004 eller senere.

(b) på alle andre immaterielle aktiver for regnskabsår, som begynder 31. marts 2004 eller senere.

Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.

FORMÅL

1. Formålet med denne standard er at foreskrive den regnskabsmæssige behandling af immaterielle aktiver, som ikke konkret er omfattet af andre standarder. Denne standard kræver, at en virksomhed udelukkende skal indregne et immaterielt aktiv, hvis bestemte kriterier er opfyldt. Standarden angiver ligeledes, hvordan den regnskabsmæssige værdi af immaterielle aktiver måles, og kræver konkrete oplysninger om immaterielle aktiver.

ANVENDELSESOMRÅDE

2. ***Denne standard finder anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af immaterielle aktiver, bortset fra.***

(a) immaterielle aktiver, som falder inden for en anden standards anvendelsesområde,

***(b) finansielle aktiver, som defineret i IAS 39* Finansielle instrumenter: Indregning og måling,**

og

(c) rettigheder til mineralforekomster og omkostninger til efterforskning eller udvikling og udvinding af mineraler, olie, naturgas og lignende ikke-regenererende ressourcer.

3. Hvis en anden standard foreskriver den regnskabsmæssige behandling af en konkret type immaterielle aktiver, skal virksomheden anvende den pågældende standard i stedet for IAS 38. Denne standard finder eksempelvis ikke anvendelse på:

(a) immaterielle aktiver, som besiddes af virksomheden med henblik på salg som led i det normale forretningsforløb (jvf. IAS 2 *Varebeholdninger* og IAS 11 *Entreprisekontrakter*).

(b) udskudte skatteaktiver (jvf. IAS 12 *Indkomstskatter*).

(c) leasingkontrakter, som er omfattet af IAS 17 *Leasingkontrakter.*

(d) aktiver, som hidrører fra personaleydelser (jvf. IAS 19 *Personaleydelser*).

(e) finansielle aktiver, som defineret i IAS 39. Indregning og måling af visse finansielle aktiver er omfattet af IAS 27 *Koncernregnskaber og separate årsregnskaber*, IAS 28 *Investeringer i associerede virksomheder* og IAS 31 *Kapitalandele i joint ventures.*

(f) goodwill, der er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning (jvf. IFRS 3 *Virksomhedssammenslutninger*).

(g) udskudte anskaffelsesomkostninger og immaterielle aktiver hidrørende fra en forsikringsgivers kontraktlige ret i henhold til forsikringskontrakter, som er omfattet af IFRS 4 *Forsikringskontrakter.* IFRS 4 angiver konkrete oplysningskrav for sådanne udskudte anskaffelsesomkostninger, men ikke for sådanne immaterielle aktiver. Oplysningskravene i denne standard finder derfor anvendelse på disse immaterielle aktiver.

(h) immaterielle anlægsaktiver, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg (eller medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) i overensstemmelse med IFRS 5 *Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter.*

4. Visse immaterielle aktiver kan være indeholdt i eller på en fysisk substans som eksempelvis en CD (som det er tilfældet med computersoftware), juridiske dokumenter (som det er tilfældet med licenser eller patenter) eller film. Ved afgørelsen af, hvorvidt et aktiv, som indeholder både immaterielle og materielle elementer, regnskabsmæssigt skal behandles i henhold til IAS 16 *Materielle anlægsaktiver* eller som et immaterielt aktiv i henhold til denne standard, skal virksomheden foretage en skønsmæssig vurdering af,

▼M3

hvilket element, der er mest væsentligt. Eksempelvis er computersoftware til en computerstyret maskine, som ikke kan fungere uden denne konkrete software, en integreret del af den tilknyttede hardware og behandles regnskabsmæssigt som et materielt anlægsaktiv. Dette gælder ligeledes for en computers styresystem. Når software ikke er en integreret del af den tilknyttede hardware, behandles computersoftware regnskabsmæssigt som et immaterielt aktiv.

5. Denne standard finder blandt andet anvendelse på omkostninger til reklame, uddannelse, opstart og forsknings- og udviklingsaktiviteter. Forsknings- og udviklingsaktiviteter sigter mod udvikling af viden. Selvom disse aktiviteter kan resultere i et aktiv med en fysisk substans (eksempelvis en prototype), vil aktivets fysiske element derfor være sekundært i forhold til aktivets immaterielle element, dvs. den viden, der er knyttet til det.

6. Med hensyn til finansielle leasingkontrakter, kan det underliggende aktiv enten være materielt eller immaterielt. Efter første indregning skal leasingtager regnskabsmæssigt behandle et immaterielt aktiv, som besiddes gennem en finansiel leasingkontrakt, i overensstemmelse med denne standard. Rettigheder tilknyttet licensaftaler vedrørende immaterielle goder som eksempelvis spillefilm, videooptagelser, skuespil, manuskripter, patenter og copyrights ligger uden for anvendelsesområdet for IAS 17 og er omfattet af denne standard.

7. Undtagelser fra en standards anvendelsesområde kan forekomme, hvis aktiviteter eller transaktioner er så branchespecifikke, at de medfører regnskabsmæssige forhold, som kan kræve anderledes regnskabsmæssig behandling. Sådanne forhold kan opstå i forbindelse med regnskabsmæssig behandling af omkostninger til efterforskning eller udvikling og udvinding af olie, gas og mineralforekomster i råstofindustrier og i tilfælde af forsikringskontrakter. Derfor finder denne standard ikke anvendelse på omkostninger til sådanne aktiviteter og kontrakter. Denne standard finder dog anvendelse på råstofindustriers og forsikringsgiveres anvendelse af andre immaterielle aktiver (eksempelvis computersoftware) og afholdelse af andre omkostninger (eksempelvis opstartsomkostninger).

DEFINITIONER

8. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:***

Et aktivt marked er et marked, hvor alle følgende betingelser er opfyldt:

(a) de varer, som handles på det pågældende marked, er homogene,

(b) villige købere og sælgere kan normalt findes til enhver tid

og

(c) priserne er tilgængelige for offentligheden.

Aftaletidspunktet for en virksomhedssammenslutning er det tidspunkt, hvor en principaftale indgås mellem de sammensluttende parter og, for så vidt angår børsnoterede virksomheder, meddeles offentligheden. I tilfælde af en fjendtlig overtagelse er det tidligste tidspunkt, hvor en principaftale mellem de sammensluttende parter kan indgås, det tidspunkt, hvor et tilstrækkeligt antal af den overtagne virksomheds ejere har accepteret den overtagende virksomheds tilbud, til at den overtagende virksomhed kan opnå bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed.

Afskrivning er den systematiske allokering af et immaterielt aktivs afskrivningsberettigede beløb over dets brugstid.

Et aktiv er en ressource, som:

(a) kontrolleres af virksomheden som følge af tidligere begivenheder

og

(b) hvorfra fremtidige økonomiske fordele forventes at tilgå virksomheden.

Regnskabsmæssig værdi er det beløb, som et aktiv indregnes med i balancen efter fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse.

***Kostpris er det beløb, der er betalt i likvider, eller dagsværdien af en anden form for vederlag, som erlægges for anskaffelsen af et aktiv på anskaffelses- eller opførelsestidspunktet eller, hvor dette er relevant, det beløb, der kan henføres til det pågældende aktiv ved første indregning i overensstemmelse med de konkrete krav i andre IFRS'er, eksempelvis IFRS 2* Aktiebaseret vederlæggelse.**

▼M3

Afskrivningsberettiget beløb er et aktivs kostpris, eller et andet beløb i stedet for kostpris, fratrukket dets restværdi.

Udvikling er anvendelsen af forskningsresultater eller anden viden i en plan eller skitse til fremstilling af nye eller væsentligt forbedrede materialer, anordninger, produkter, processer, systemer eller tjenesteydelser forud for påbegyndelsen af en erhvervsmæssig produktion eller brug.

Virksomhedsspecifik værdi er nutidsværdien af fremtidige pengestrømme, som virksomheden forventer vil hidrøre fra fortsat anvendelse af et aktiv samt ved afhændelsen deraf ved udgangen af dets brugstid, eller som virksomheden forventer vil hidrøre fra indfrielse af en forpligtelse.

Dagsværdi er det beløb, et aktiv kan omsættes til ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.

Tab ved værdiforringelse er det beløb, hvormed et aktivs regnskabsmæssige værdi overstiger genindvindingsværdien.

Et immaterielt aktiv er et identificerbart, ikke-monetært aktiv uden fysisk substans.

Monetære aktiver er likvide beholdninger og aktiver, der modtages med et kontant beløb, der enten er fast, eller kan opgøres.

Forskning er grundlæggende og planlagte undersøgelser foretaget for at opnå ny videnskabelig eller teknisk viden og indsigt.

Restværdien af et immaterielt aktiv er det beløb, en virksomhed skønner, den på det aktuelle tidspunkt ville kunne opnå ved afhændelse af aktivet med fradrag af skønnede afhændelsesomkostninger, hvis aktivet allerede havde den alder og var i den stand, som kan forventes ved udgangen af dets brugstid.

Brugstid er enten:

(a) den periode, i hvilken et aktiv forventes at være disponibelt til brug for virksomheden,

eller

(b) antallet af producerede enheder eller tilsvarende enheder, som virksomheden forventer at opnå fra aktivet.

Immaterielle aktiver

9. Virksomheder anvender hyppigt ressourcer eller påtager sig forpligtelser til anskaffelse, udvikling, vedligeholdelse eller forøgelse af immaterielle ressourcer som eksempelvis videnskabelig eller teknisk viden, design og implementering af nye processer eller systemer, licenser, intellektuel kapital, markedskendskab og varemærker (herunder mærkenavne og udgivelsestitler). Typiske eksempler på ovenstående overbegreber er computersoftware, patenter, copyrights, film, kundelister, rettigheder i forbindelse med indfrielse af pant i fast ejendom, fiskerettigheder, importkvoter, franchiseaftaler, kunde- og leverandørforbindelser, kundeloyalitet, markedsandel og markedsføringsrettigheder.

10. Det er ikke alle de i afsnit 9 beskrevne begreber, som opfylder definitionen på et immaterielt aktiv, dvs. identificerbarhed, kontrol over en ressource og eksistensen af fremtidige økonomiske fordele. Hvis et immaterielt gode, som ligger inden for denne standards anvendelsesområde, ikke opfylder definitionen på et immaterielt aktiv, skal omkostninger tilknyttet dets anskaffelse eller interne oparbejdelse indregnes, når de afholdes. Hvis et immaterielt gode er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, skal det imidlertid indgå som en del af den på overtagelsestidspunktet indregnede goodwill (jvf. afsnit 68).

Identificerbarhed

11. Definitionen på et immaterielt aktiv kræver, at et immaterielt aktiv er identificerbart, for at der kan skelnes mellem dette og goodwill. Goodwill, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, udgør en betaling fra den overtagende virksomhed i forventning om fremtidige økonomiske fordele fra aktiver, som ikke kan identificeres individuelt og indregnes separat. Fremtidige økonomiske fordele kan opstå som følge af synergien mellem anskaffede identificerbare aktiver eller som følge af aktiver, som hver for sig ikke opfylder kriterierne for indregning i årsregnskabet, men som den overtagende virksomhed er villig til at betale for ved virksomhedssammenslutningen.

▼M3

12. ***Et aktiv opfylder kriteriet om identificerbarhed i definitionen på et immaterielt aktiv, når det:***

(a) kan udskilles, dvs. at det kan udskilles eller adskilles fra virksomheden og sælges, overdrages, gives i licens, udlejes eller udveksles, enten separat eller sammen med en tilknyttet kontrakt, et tilknyttet aktiv eller en tilknyttet forpligtelse,

eller

(b) hidrører fra kontraktlige eller andre juridiske rettigheder, uanset om disse rettigheder kan overdrages eller udskilles fra virksomheden eller fra andre rettigheder og forpligtelser.

Kontrol

13. En virksomhed kontrollerer et aktiv, hvis virksomheden har beføjelse til at tilegne sig de fremtidige økonomiske fordele fra den underliggende ressource og til at begrænse andres adgang til disse fordele. En virksomheds mulighed for at kontrollere fremtidige økonomiske fordele fra et immaterielt aktiv vil normalt stamme fra juridiske rettigheder, som er retskraftige. Ved mangel på juridiske rettigheder er det sværere at udøve kontrol. Dog er en rettigheds retskraft ikke nødvendigvis en forudsætning for kontrol, idet en virksomhed kan være i stand til at kontrollere fremtidige økonomiske fordele på anden måde.

14. Markedskendskab og teknisk viden kan medføre fremtidige økonomiske fordele. En virksomhed kontrollerer eksempelvis disse fordele, hvis viden er beskyttet af juridiske rettigheder, eksempelvis copyrights, begrænsning af en handelsaftale (hvor dette er tilladt) eller hvor ansatte pålægges tavshedspligt.

15. En virksomhed kan have en kvalificeret medarbejderstab og være i stand til at identificere potentielle kvalifikationer, som kan medføre fremtidige økonomiske fordele fra uddannelse. En virksomhed kan også forvente, at de ansatte vil fortsætte med at stille deres kvalifikationer til rådighed for virksomheden. Dog har en virksomhed normalt utilstrækkelig kontrol over de forventede fremtidige fordele hidrørende fra en kvalificeret medarbejderstab og uddannelse til, at sådanne kvalifikationer opfylder definitionen på et immaterielt aktiv. Af samme grund vil konkrete ledelsesmæssige og tekniske evner normalt ikke opfylde definitionen på et immaterielt aktiv, medmindre de er beskyttet af juridiske rettigheder til deres brug og til at opnå de forventede fremtidige økonomiske fordele fra dem, og disse evner også opfylder resten af definitionen.

16. En virksomhed kan have en kundeportefølje eller en markedsandel og en forventning om, at dens bestræbelser på at opbygge kundeforhold og loyalitet vil medføre, at kunderne vil fortsætte med at handle med virksomheden. Hvor der ikke findes juridiske rettigheder til at beskytte eller på anden måde kontrollere forholdet til kunder eller deres loyalitet over for virksomheden, har en virksomhed dog normalt utilstrækkelig kontrol over forventede økonomiske fordele fra kundeforhold og loyalitet til at disse (eksempelvis kundeporteføljer, markedsandele, kundeforhold og kundeloyalitet) opfylder definitionen på immaterielle aktiver. Hvor der ikke findes juridiske rettigheder til at beskytte kundeforhold, giver udvekslingstransaktioner for dette eller tilsvarende ikke-kontraktlige kundeforhold (bortset fra som led i en virksomhedssammenslutning) dokumentation for, at virksomheden alligevel er i stand til at kontrollere de forventede fremtidige økonomiske fordele fra kundeforholdene. Eftersom sådanne udvekslingstransaktioner også giver dokumentation for, at kundeforholdene kan udskilles, opfylder disse kundeforhold definitionen på et immaterielt aktiv.

Fremtidige økonomiske fordele

17. De fremtidige økonomiske fordele fra et immaterielt aktiv kan omfatte omsætning fra salg af produkter eller tjenesteydelser, omkostningsbesparelse eller andre fordele hidrørende fra virksomhedens anvendelse af aktivet. Eksempelvis kan anvendelsen af intellektuel kapital i en produktionsproces reducere fremtidige produktionsomkostninger frem for at øge den fremtidige omsætning.

INDREGNING OG MÅLING

18. Indregningen af et aktiv som et immaterielt aktiv kræver, at en virksomhed kan dokumentere, at aktivet opfylder:

(a) definitionen på et immaterielt aktiv (jvf. afsnit 8-17)

og

▼M3

(b) indregningskriterierne (jvf. afsnit 21-23).

Dette krav finder anvendelse på startomkostninger i forbindelse med køb eller intern oparbejdelse af et immaterielt aktiv og omkostninger, der efterfølgende er afholdt for at udvide, udskifte en del af eller vedligeholde aktivet.

19. Afsnit 25-32 omhandler anvendelsen af indregningskriterierne på separat anskaffede immaterielle aktiver, og afsnit 33-43 omhandler kriteriernes anvendelse på immaterielle aktiver, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning. Afsnit 44 omhandler den første indregning af immaterielle aktiver, som er anskaffet ved offentlige tilskud, afsnit 45-47 omhandler udvekslinger af immaterielle aktiver, og afsnit 48-50 omhandler behandlingen af internt oparbejdet goodwill. Afsnit 51-67 omhandler den første indregning og måling af internt oparbejdede immaterielle aktiver.

20. Immaterielle aktiver er i mange tilfælde af en art, som gør, at der ikke foretages udvidelse af et sådant aktiv eller udskiftning af en del af det. Således vil de fleste efterfølgende omkostninger sandsynligvis opretholde de forventede fremtidige økonomiske fordele tilknyttet et eksisterende immaterielt aktiv, snarere end opfylde definitionen på et immaterielt aktiv og indregningskriterierne i denne standard. Yderligere er det ofte forbundet med vanskeligheder at henføre efterfølgende omkostninger direkte til et bestemt immaterielt aktiv frem for til virksomheden som helhed. Derfor vil efterfølgende omkostninger – omkostninger afholdt efter første indregning af et anskaffet immaterielt aktiv eller efter færdiggørelsen af et internt oparbejdet immaterielt aktiv – kun sjældent blive indregnet i aktivets regnskabsmæssige værdi. I overensstemmelse med afsnit 63 skal efterfølgende omkostninger til mærkenavne, avisnavne, udgivelsestitler, kundelister og lignende (enten eksternt anskaffet eller internt oparbejdet) altid indregnes i resultatet, efterhånden som de afholdes. Dette skyldes, at sådanne omkostninger ikke kan skelnes fra omkostninger til udvikling af virksomheden som helhed.

21. ***Et immaterielt aktiv skal udelukkende indregnes, hvis:***

(a) det er sandsynligt, at de forventede fremtidige økonomiske fordele, som kan henføres til aktivet, vil tilgå virksomheden,

og

(b) aktivets kostpris kan måles pålideligt.

22. ***En virksomhed skal vurdere sandsynligheden for forventede fremtidige økonomiske fordele ved anvendelse af rimelige og dokumenterbare forudsætninger, som repræsenterer ledelsens bedste skøn over de økonomiske forhold, som vil foreligge over aktivets brugstid.***

23. En virksomhed udøver skøn ved vurderingen af graden af sikkerhed forbundet med den fremtidige strøm af økonomiske fordele, som kan henføres til anvendelsen af aktivet på grundlag af de oplysninger, der er tilgængelige på tidspunktet for første indregning. Ekstern dokumentation tillægges mest vægt.

24. ***Et immaterielt aktiv skal første gang måles til kostpris.***

Separat anskaffelse

25. Normalt afspejler den pris, en virksomhed betaler for separat anskaffelse af et immaterielt aktiv, virksomhedens forventninger om sandsynligheden for, at de forventede fremtidige økonomiske fordele tilknyttet aktivet vil tilgå virksomheden. Det vil sige, at virkningen af sandsynligheden afspejles i aktivets kostpris. Sandsynlighedskriteriet for indregning i afsnit 21(a) anses derfor altid for at være opfyldt for immaterielle aktiver, som er anskaffet separat.

26. Derudover kan kostprisen for et separat anskaffet immaterielt aktiv normalt måles pålideligt. Dette gælder i særdeleshed for vederlag i form af likvide beholdninger eller andre monetære aktiver.

27. Kostprisen for et separat anskaffet immaterielt aktiv omfatter:

(a) købsprisen, herunder importafgifter og ikke-refunderbare afgifter med fradrag af forhandlerrabatter og dekorter,

og

(b) omkostninger, der er direkte forbundet med forberedelsen af aktivet til dets planlagte anvendelse.

▼M3

28. Eksempler på direkte forbundne omkostninger er:

(a) omkostninger til personaleydelser (som defineret i IAS 19 *Personaleydelser*), som er direkte forbundet med at bringe aktivet i produktionsklar stand,

(b) honorarer for faglig assistance, som er direkte forbundet med at bringe aktivet i produktionsklar stand,

og

(c) omkostninger forbundet med afprøvning af, om aktivet fungerer korrekt.

29. Nedenstående er eksempler på omkostninger, der ikke indgår i kostprisen for et immaterielt aktiv:

(a) omkostninger forbundet med lancering af et nyt produkt eller en ny tjeneste (herunder markedsføringsomkostninger),

(b) omkostninger forbundet med at drive forretning et nyt sted eller med en ny kundegruppe (herunder omkostninger til uddannelse af personale)

og

(c) administrationsomkostninger og andre generelle indirekte produktionsomkostninger.

30. Indregningen af omkostninger i et immaterielt aktivs regnskabsmæssige værdi ophører, når aktivet er i den stand, der kræves for at sikre den af ledelsen planlagte anvendelse. Således skal omkostninger, der afholdes i forbindelse med brug eller overflytning af et immaterielt aktiv, ikke medtages i det pågældende aktivs regnskabsmæssige værdi. Nedenstående omkostninger indgår eksempelvis ikke i den regnskabsmæssige værdi af et immaterielt aktiv:

(a) omkostninger, der er afholdt før påbegyndt brug af et aktiv, der er klar til den af ledelsen planlagte anvendelse,

og

(b) indledende driftstab, såsom tab afholdt mens efterspørgslen efter aktivets produktion stiger.

31. Der forekommer visse aktiviteter i forbindelse med udvikling af et immaterielt aktiv, som ikke er nødvendige for at bringe aktivet i den stand, der kræves for at sikre den af ledelsen planlagte anvendelse. Disse tilknyttede aktiviteter kan forekomme før eller under udviklingsaktiviteterne. Eftersom tilknyttede aktiviteter ikke er nødvendige for at bringe et aktiv i den stand, der kræves for at sikre den af ledelsen planlagte anvendelse, indregnes indtægter og dermed forbundne omkostninger ved tilknyttede aktiviteter straks i resultatet og medtages i den respektive klassifikation af indtægter og omkostninger.

32. Hvis betaling for et immaterielt aktiv udskydes længere end normale kreditvilkår, er aktivets kostpris lig kontantprisen. Forskellen mellem dette beløb og den samlede betaling indregnes som en renteomkostning over kreditperioden, medmindre den aktiveres i overensstemmelse med den tilladte aktiveringsbehandling i IAS 23 *Låneomkostninger*.

Anskaffelse som del af en virksomhedssammenslutning

33. I overensstemmelse med IFRS 3 *Virksomhedssammenslutninger* er kostprisen for et immaterielt aktiv, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, aktivets dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Dagsværdien af et immaterielt aktiv afspejler markedets forventninger om sandsynligheden for, at de fremtidige økonomiske fordele tilknyttet aktivet vil tilgå virksomheden. Det vil sige, at virkningen af sandsynligheden afspejles i målingen af det immaterielle aktivs dagsværdi. Sandsynlighedskriteriet for indregning i afsnit 21(a) anses derfor altid for at være opfyldt for immaterielle aktiver, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning.

34. Derfor skal en overtagende virksomhed i overensstemmelse med denne standard og IFRS 3 på overtagelsestidspunktet indregne den overtagne virksomheds immaterielle aktiver separat fra goodwill, hvis aktivernes dagsværdi kan måles pålideligt, uanset om aktiverne blev indregnet af den overtagne virksomhed før virksomhedssammenslutningen. Dette betyder, at den overtagende virksomhed skal indregne igangværende forsknings- og udviklingsprojekter i den overtagne virksomhed som et aktiv separat fra goodwill, hvis projektet opfylder definitionen på et immaterielt aktiv, og dagsværdien kan måles pålideligt. Et igangværende forsknings- og udvik-

▼M3

lingsprojekt i en overtaget virksomhed opfylder definitionen på et immaterielt aktiv, når det:

(a) opfylder definitionen på et aktiv

og

(b) er identificerbart, dvs. når det kan udskilles eller hidrører fra kontraktlige eller andre juridiske rettigheder.

Måling af dagsværdien af et immaterielt aktiv, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning

35. Målingen af dagsværdien af immaterielle aktiver, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, er normalt tilstrækkeligt pålidelig til, at aktiverne kan indregnes separat fra goodwill. Når de ved måling af et immaterielt aktivs dagsværdi anvendte skøn indebærer en række mulige udfald med forskellig sandsynlighed, skal denne usikkerhed afspejles ved målingen af aktivets dagsværdi snarere end regnes for et tilfælde, hvor dagsværdien ikke kan måles pålideligt. Hvis et immaterielt aktiv, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, har begrænset brugstid, er der en afkræftelig formodning om, at dagsværdien kan måles pålideligt.

36. Et immaterielt aktiv, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, kan muligvis udskilles, men kun sammen med et tilknyttet materielt eller immaterielt aktiv. Som eksempel kan nævnes et blads udgivelsestitel, som muligvis ikke kan sælges separat fra en tilknyttet abonnentdatabase, eller et varemærke for naturligt kildevand, som kan være tilknyttet en særlig kilde og ikke kan sælges separat fra kilden. I sådanne tilfælde indregner den overtagende virksomhed gruppen af aktiver som et enkelt aktiv separat fra goodwill, hvis dagsværdien af de enkelte aktiver i gruppen ikke kan måles pålideligt.

37. Tilsvarende anvendes udtrykket »mærkenavn« ofte synonymt med varemærker og andre mærker. Der er imidlertid tale om et generelt markedsføringsudtryk, som normalt anvendes om en gruppe af komplementære aktiver, eksempelvis et varemærke (eller et servicemærke) og dettes tilknyttede handelsnavn, formler, opskrifter og teknologiske ekspertise. Den overtagende virksomhed skal indregne en gruppe af komplementære immaterielle aktiver, som omfatter et mærkenavn, som et enkelt aktiv, hvis dagsværdien af de enkelte komplementære aktiver ikke kan måles pålideligt. Hvis dagsværdien af de enkelte komplementære aktive kan måles pålideligt, kan den overtagende virksomhed indregne dem som et enkelt aktiv under forudsætning af, at de enkelte aktiver har ensartet brugstid.

38. De eneste tilfælde, hvor det sandsynligvis ikke er muligt at foretage en pålidelig måling af dagsværdien af et immaterielt aktiv, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, er når det immaterielle aktiv hidrører fra juridiske eller andre kontraktlige rettigheder og enten:

(a) ikke kan udskilles

eller

(b) kan udskilles, men der findes ikke tidligere udvekslingstransaktioner eller dokumentation for sådanne transaktioner for dette aktiv eller tilsvarende aktiver, og et skøn over dagsværdien på anden vis ville være afhængigt af variabler, der ikke kan måles.

39. Anførte priser på et aktivt marked giver det mest pålidelige skøn over et immaterielt aktivs dagsværdi (jvf. også afsnit 78). Den relevante markedspris er normalt den aktuelle købspris. Hvis aktuelle købspriser ikke er til rådighed, kan prisen for den seneste lignende transaktion danne grundlag for den skønnede dagsværdi, forudsat der ikke er opstået en væsentlig ændring i de økonomiske forhold mellem transaktionstidspunktet og tidspunktet, hvor aktivets dagsværdi skønnes.

40. Hvis der ikke findes noget aktivt marked for et immaterielt aktiv, er dagsværdien det beløb, virksomheden skulle have betalt for aktivet på overtagelsestidspunktet i en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter baseret på den bedste til rådighed værende information. Ved opgørelsen af dette beløb skal virksomheden tage udfaldet af nylige transaktioner for tilsvarende aktiver i betragtning.

41. Virksomheder, som regelmæssigt er involveret i køb og salg af unikke immaterielle aktiver, kan have udviklet metoder til indirekte at skønne aktivernes dagsværdi. Disse metoder kan anvendes på tidspunktet for første måling af et immaterielt aktiv, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, hvis formålet med metoderne er at skønne dagsværdien,

▼M3

og hvis disse metoder afspejler aktuelle transaktioner og praksis i den branche, aktivet tilhører. Disse metoder omfatter, når dette er relevant:

(a) anvendelse af multiplikatorer, som afspejler aktuelle markedstransaktioner, på indikatorer for aktivets lønsomhed (eksempelvis omsætning, markedsandele og driftsresultat) eller på den royaltybetalingsstrøm, som ville kunne opnås ved at give det immaterielle aktiv i licens til en anden part ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter (som ved »fritagelse for royalty«-metoden),

eller

(b) diskontering af skønnede fremtidige nettopengestrømme fra aktivet.

Efterfølgende omkostninger i forbindelse med et anskaffet igangværende forsknings- og udviklingsprojekt

42. ***Forsknings- eller udviklingsomkostninger, der:***

(a) er tilknyttet et igangværende forsknings- eller udviklingsprojekt, som er anskaffet separat eller ved en virksomhedssammenslutning og indregnet som et immaterielt aktiv,

og

(b) er afholdt efter anskaffelsen af projektet skal behandles regnskabsmæssigt i overensstemmelse med afsnit 54-62.

43. Anvendelsen af kravene i afsnit 54-62 betyder, at efterfølgende omkostninger til et igangværende forsknings- eller udviklingsprojekt, som er anskaffet separat eller ved en virksomhedssammenslutning og indregnet som et immaterielt aktiv:

(a) indregnes som omkostning, når de afholdes, hvis der er tale om forskningsomkostninger,

(b) indregnes som omkostning, når de afholdes, hvis der er tale om udviklingsomkostninger, som ikke opfylder kriterierne for indregning som et immaterielt aktiv i afsnit 57,

og

(c) lægges til den regnskabsmæssige værdi af det anskaffede igangværende forsknings- eller udviklingsprojekt, hvis der er tale om udviklingsomkostninger, som opfylder kriterierne for indregning i afsnit 57.

Anskaffelse ved et offentligt tilskud

44. I nogle tilfælde kan et immaterielt aktiv anskaffes vederlagsfrit eller til et symbolsk vederlag ved et offentligt tilskud. Dette kan forekomme, når en offentlig myndighed overfører eller allokerer et immaterielt aktiv til en virksomhed, som eksempelvis ret til at lande i en lufthavn, radio- eller tv-licenser, importlicenser eller kvoter eller adgang til andre beskyttede ressourcer. I overensstemmelse med IAS 20 *Regnskabsmæssig behandling af offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte* kan en virksomhed på tidspunktet for første indregning vælge at indregne både det immaterielle aktiv og det offentlige tilskud til dagsværdi. Hvis en virksomhed på tidspunktet for første indregning vælger ikke at indregne aktivet til dagsværdi, skal virksomheden på tidspunktet for første indregning indregne aktivet til et symbolsk beløb (den anden tilladte behandling i IAS 20) med tillæg af omkostninger, som direkte kan henføres til forberedelsen af aktivet til dets planlagte anvendelse.

Udveksling af aktiver

45. Et eller flere immaterielle aktiver kan anskaffes ved udveksling af et eller flere ikke-monetære aktiver eller en kombination af monetære og ikke-monetære aktiver. Følgende gennemgang angår kun udveksling af et ikke-monetært aktiv med et andet ikke-monetært aktiv, men den gælder også for alle de øvrige udvekslinger, som er beskrevet i den foregående sætning. Kostprisen for et sådant immaterielt aktiv skal måles til dagsværdi, medmindre (a) udvekslingen ikke har noget forretningsmæssigt indhold, eller (b) hverken dagsværdien af det modtagne aktiv eller af det afgivne aktiv kan måles pålideligt. Det modtagne aktiv måles på denne måde, også selvom virksomheden ikke umiddelbart kan ophøre med indregningen af det afgivne aktiv. Hvis det modtagne aktiv ikke måles til dagsværdi, skal dets kostpris måles til den regnskabsmæssige værdi af det afgivne aktiv.

46. Virksomheder skal afgøre, om en udveksling har forretningsmæssigt indhold ved at vurdere, i hvilket omfang virksomhedens fremtidige penge-

▼M3

strømme kan forventes at ændre sig som følge af udvekslingen. En udveksling har forretningsmæssigt indhold, hvis:

(a) sammensætningen (dvs. risiko, tidspunkter og beløb) af de pengestrømme, der hidrører fra det modtagne aktiv, er forskellig fra sammensætningen af de pengestrømme, der hidrørte fra det afgivne aktiv,

eller

(b) den virksomhedsspecifikke værdi af den andel af virksomhedens aktiviteter, der påvirkes af udvekslingen, ændres som følge af udvekslingen,

og

(c) forskellen i (a) og (b) er væsentlig, set i forhold til dagsværdien af de udvekslede aktiver.

Ved vurderingen af, hvorvidt en udveksling har forretningsmæssigt indhold, skal den virksomhedsspecifikke værdi af den andel af virksomhedens aktiviteter, der påvirkes af udvekslingen, afspejle pengestrømme efter skat. Resultatet af disse analyser kan tydeliggøres, uden at virksomheden behøver at udføre detaljerede beregninger.

47. Afsnit 21(b) angiver, at det er en betingelse for indregning af et immaterielt aktiv, at aktivets kostpris kan måles pålideligt. Hvis der ikke findes sammenlignelige markedstransaktioner, kan dagsværdien af et immaterielt aktiv måles pålideligt, hvis (a) størrelsen af intervallet af rimelige skøn over dagsværdien ikke er væsentlig for det pågældende aktiv eller (b) sandsynligheden for de forskellige skøn kan vurderes pålideligt og anvendes ved opgørelsen af dagsværdien. Hvis en virksomhed er i stand til at foretage en pålidelig vurdering af dagsværdien af enten det modtagne eller det afgivne aktiv, skal dagsværdien af det afgivne aktiv anvendes til at måle kostprisen, medmindre dagsværdien af det modtagne aktiv kan opgøres med større nøjagtighed.

Internt oparbejdet goodwill

48. ***Internt oparbejdet goodwill skal ikke indregnes som et aktiv.***

49. I visse tilfælde afholdes omkostninger til frembringelse af fremtidige økonomiske fordele, uden at dette resulterer i oparbejdelsen af immaterielle aktiver, som opfylder indregningskriterierne i denne standard. Sådanne omkostninger beskrives ofte som bidragende til internt oparbejdet goodwill. Internt oparbejdet goodwill indregnes ikke som et aktiv, idet det ikke er en identificerbar ressource (dvs. at det hverken kan udskilles eller hidrører fra kontraktlige eller andre juridiske rettigheder) kontrolleret af virksomheden, som kan måles pålideligt til kostpris.

50. Forskellen mellem en virksomheds markedsværdi og den regnskabsmæssige værdi af dens identificerbare nettoaktiver på et givent tidspunkt skyldes en række forhold, som påvirker virksomhedens værdi. Dog afspejler sådanne forskelle ikke kostprisen for de af virksomheden kontrollerede immaterielle aktiver.

Internt oparbejdede immaterielle aktiver

51. Det er undertiden forbundet med vanskeligheder at vurdere, hvorvidt et internt oparbejdet immaterielt aktiv opfylder indregningskriterierne, på grund af problemer forbundet med at:

(a) identificere om og hvornår der foreligger et identificerbart aktiv, som vil frembringe forventede fremtidige økonomiske fordele,

og

(b) opgøre aktivets kostpris pålideligt. I nogle tilfælde kan omkostningerne til intern oparbejdelse af et immaterielt aktiv ikke adskilles fra omkostningerne til at vedligeholde eller øge virksomhedens internt oparbejdede goodwill eller den daglige drift.

Derfor skal en virksomhed foruden at være i overensstemmelse med de generelle bestemmelser for indregning og første måling af et immaterielt aktiv anvende de i afsnit 52-67 nævnte krav og vejledninger på alle internt oparbejdede immaterielle aktiver.

52. For at kunne vurdere om et internt oparbejdet immaterielt aktiv opfylder indregningskriterierne, klassificerer virksomheden oparbejdelsen af aktivet i:

(a) en forskningsfase

og

▼M3

(b) en udviklingsfase.

Selvom udtrykkene »forskning« og »udvikling« er defineret, har udtrykkene »forskningsfase« og »udviklingsfase« en bredere betydning i denne standard.

53. Hvis en virksomhed ikke kan adskille forskningsfasen og udviklingsfasen i et internt projekt, der skal oparbejde et immaterielt aktiv, skal virksomheden behandle omkostninger til dette projekt, som om de er afholdt udelukkende i forskningsfasen.

Forskningsfasen

54. ***Ingen immaterielle aktiver hidrørende fra forskning (eller fra et internt projekts forskningsfase) må indregnes. Forskningsomkostninger (eller omkostninger til et internt projekts forskningsfase) skal indregnes, når de afholdes.***

55. I et internt projekts forskningsfase kan virksomheden ikke dokumentere, at der foreligger et immaterielt aktiv, som vil frembringe sandsynlige fremtidige økonomiske fordele. Disse omkostninger indregnes derfor, når de afholdes.

56. Forskningsaktiviteter omfatter eksempelvis:

(a) aktiviteter som har til formål at indhente ny viden,

(b) søgen efter og evaluering og endelig udvælgelse af forskningsresultaters anvendelsesmuligheder og anden viden,

(c) søgen efter alternative materialer, anordninger, produkter, processer, systemer eller tjenesteydelser

og

(d) udformning, design, evaluering og endelig udvælgelse af mulige alternativer til nye eller forbedrede materialer, anordninger, produkter, processer, systemer eller tjenesteydelser.

Udviklingsfasen

57. ***Et immaterielt aktiv hidrørende fra udvikling (eller fra et internt projekts udviklingsfase) skal udelukkende indregnes, hvis virksomheden kan dokumentere alle følgende:***

(a) den tekniske mulighed for at færdiggøre det immaterielle aktiv, således at det kan anvendes eller sælges.

(b) dens hensigt at færdiggøre det immaterielle aktiv og anvende eller sælge det.

(c) dens evner til at anvende eller sælge det immaterielle aktiv.

(d) hvordan det immaterielle aktiv vil frembringe sandsynlige fremtidige økonomiske fordele. Virksomheden kan blandt andet dokumentere eksistensen af et marked for producerede enheder fra det immaterielle aktiv eller selve det immaterielle aktiv eller, hvis det skal anvendes internt, nytteværdien af det immaterielle aktiv.

(e) tilgængeligheden af tilstrækkelige tekniske, økonomiske og andre ressourcer til at færdiggøre udviklingen og til at anvende eller sælge det immaterielle aktiv.

(f) dens evne til pålideligt at måle de omkostninger, der kan henføres til det immaterielle aktiv i løbet af dets udvikling.

58. I nogle tilfælde kan en virksomhed i et internt projekts udviklingsfase identificere et immaterielt aktiv og dokumentere, at aktivet vil frembringe sandsynlige fremtidige økonomiske fordele. Dette kan lade sig gøre, idet et projekts udviklingsfase er mere fremskredent end forskningsfasen.

59. Udviklingsaktiviteter omfatter eksempelvis:

(a) design, opførelse og testning af prototyper og modeller før produktion og anvendelse,

(b) design af værktøj, opspændingsværktøj, støbeforme og stempler, der indebærer ny teknologi,

(c) design, opførelse og drift af et forsøgsproduktionsanlæg, hvis størrelsesorden ikke er økonomisk rentabel for erhvervsmæssig produktion,

og

▼M3

(d) design, opførelse og testning af et valgt alternativ til nye eller forbedrede materialer, anordninger, produkter, processer, systemer eller tjenesteydelser.

60. For at dokumentere hvordan et immaterielt aktiv vil frembringe sandsynlige fremtidige økonomiske fordele, vurderer en virksomhed de fremtidige økonomiske fordele, den vil modtage fra aktivet ved anvendelse af bestemmelserne i IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver*. Hvis et aktiv udelukkende vil frembringe økonomiske fordele i forbindelse med andre aktiver, anvender virksomheden begrebet pengestrømsfrembringende enheder fra IAS 36.

61. Tilgængeligheden af ressourcer til færdiggørelse og anvendelse af og opnåelse af fordelene fra et immaterielt aktiv kan eksempelvis dokumenteres ved en plan over de tekniske, økonomiske og andre ressourcer, som vil være nødvendige, og virksomhedens evne til at sikre disse ressourcer. I nogle tilfælde kan en virksomhed dokumentere tilgængeligheden af ekstern finansiering ved at indhente en tilkendegivelse fra långiver om dennes villighed til at finansiere planen.

62. En virksomheds kalkulationssystemer til beregning af omkostninger kan ofte pålideligt måle omkostninger til at oparbejde et immaterielt aktiv internt, eksempelvis lønninger og andre omkostninger afholdt ved sikring af copyrights eller licenser eller udvikling af computersoftware.

63. ***Internt oparbejdede mærkenavne, avisnavne, udgivelsestitler, kundelister og lignende immaterielle goder skal ikke indregnes som immaterielle aktiver.***

64. Omkostninger til internt oparbejdede mærkenavne, avisnavne, udgivelsestitler, kundelister og lignende immaterielle goder kan ikke adskilles fra omkostninger til udvikling af virksomheden som helhed. Derfor indregnes sådanne immaterielle goder ikke som immaterielle aktiver.

Kostpris for et internt oparbejdet immaterielt aktiv

65. Kostprisen for et internt oparbejdet immaterielt aktiv, som nævnt i afsnit 24, er de samlede omkostninger afholdt fra tidspunktet, hvor det immaterielle aktiv først opfylder de i afsnit 21, 22 og 57 nævnte indregningskriterier. Afsnit 71 tillader ikke tilbageførsel og indregning i balancen af omkostninger, der tidligere har været indregnet som omkostning.

66. Kostprisen for et internt oparbejdet immaterielt aktiv omfatter alle nødvendige omkostninger, der er direkte forbundet med at oprette, fremstille og forberede aktivet til den af ledelsen planlagte anvendelse. Eksempler på direkte forbundne omkostninger er:

(a) omkostninger til materialer og tjenesteydelser anvendt eller forbrugt ved oparbejdelsen af det immaterielle aktiv,

(b) omkostninger til personaleydelser (som defineret i IAS 19 *Personaleydelser*), som er direkte forbundet med oparbejdelsen af det immaterielle aktiv,

(c) registreringsgebyrer for juridiske rettigheder

og

(d) afskrivning på patenter og licenser, der anvendes til at oparbejde det immaterielle aktiv.

I IAS 23 *Låneomkostninger* angives indregningskriterier for renter som et element af kostprisen for et internt oparbejdet immaterielt aktiv.

67. Følgende er ikke elementer af kostprisen for et internt oparbejdet immaterielt aktiv:

(a) salgs-, administrations- og andre generelle indirekte produktionsomkostninger, medmindre denne omkostning direkte kan henføres til forberedelsen af aktivet til brug,

(b) identificerede tab grundet ineffektivitet og indledende driftstab afholdt før aktivet opnår den planlagte indtjening

og

(c) omkostninger til uddannelse af personale til aktivets drift.

▼M3

Eksempel til illustration af afsnit 65

En virksomhed udvikler en ny produktionsproces. I løbet af 20X5 afholdt virksomheden omkostninger på CU 1 000 (*), hvoraf CU900 blev afholdt før 1. december 20X5 og CU100 blev afholdt mellem 1. december 20X5 og 31. december 20X5. Virksomheden er i stand til at dokumentere, at produktionsprocessen opfylder indregningskriterierne for et immaterielt aktiv den 1. december 20X5. Genindvindingsværdien af den til processen knyttede knowhow (herunder fremtidige pengestrømme til processens færdiggørelse før den er disponibel til brug) skønnes at være CU500.

Ved slutningen af 20X5 indregnes produktionsprocessen som et immaterielt aktiv med en kostpris på CU100 (omkostninger afholdt efter tidspunktet, hvor indregningskriterierne blev opfyldt, dvs. 1. december 20X5). Omkostningen på CU900 afholdt før 1. december 20X5 indregnes, idet indregningskriterierne ikke blev opfyldt før 1. december 20X5. Disse omkostninger indgår ikke som en del af den i balancen indregnede kostpris for produktionsprocessen.

I løbet af 20X6 afholdes omkostninger på CU 2 000. Ved udløbet af 20X6 skønnes genindvindingsværdien af den til processen knyttede knowhow (herunder fremtidige pengestrømme til processens færdiggørelse før den er disponibel til brug) at være CU 1 900.

Ved udgangen af 20X6 er kostprisen for produktionsprocessen CU 2 100 (indregning af CU100 som omkostning ved udløbet af 20X5 med tillæg af indregning af CU 2 000 som omkostning i 20X6). Virksomheden indregner et tab ved værdiforringelse på CU200 for regulering af den regnskabsmæssige værdi af processen før tabet ved værdiforringelse (CU 2 100) til genindvindingsværdien (CU 1 900). Dette tab ved værdiforringelse vil blive tilbageført i et efterfølgende regnskabsår, hvis de i IAS 36 nævnte krav til tilbageførsel af et tab ved værdiforringelse opfyldes.

INDREGNING SOM OMKOSTNING

68. ***Omkostninger til et immaterielt gode skal indregnes, når de afholdes, medmindre:***

    (a) de er en del af kostprisen for et immaterielt aktiv, som opfylder indregningskriterierne (jvf. afsnit 18-67),

    eller

    ***(b) det immaterielle gode anskaffes ved en virksomhedssammenslutning og ikke kan indregnes som et immaterielt aktiv. Hvis dette er tilfældet, skal omkostningerne (medtaget i kostprisen for virksomhedssammenslutningen) indgå som en del af det beløb, der henføres til goodwill på overtagelsestidspunktet (jvf. IFRS 3* Virksomhedssammenslutninger).**

69. I visse tilfælde afholdes omkostninger for at frembringe fremtidige økonomiske fordele til en virksomhed, uden at der anskaffes eller oparbejdes et immaterielt aktiv eller andet aktiv, som vil kunne indregnes. I sådanne tilfælde indregnes omkostningerne, når de afholdes. Forskningsomkostninger indregnes eksempelvis, når de afholdes (jvf. afsnit 54), bortset fra når de indgår som en del af kostprisen for en virksomhedssammenslutning. Andre eksempler på omkostninger, som indregnes, når de afholdes, er:

    (a) omkostninger til opstartsaktiviteter (dvs. opstartsomkostninger), medmindre disse omkostninger er medtaget i et materielt anlægsaktivs kostpris i overensstemmelse med IAS 16 *Materielle anlægsaktiver*. Opstartsomkostninger kan omfatte etableringsomkostninger, som eksempelvis omkostninger til juridisk og sekretærmæssig bistand afholdt ved etableringen af en juridisk enhed, omkostninger til at starte nye faciliteter eller ny virksomhed (dvs. omkostninger før start) eller omkostninger til påbegyndelse af nye aktiviteter eller lancering af nye produkter eller processer (dvs. omkostninger før aktivitet).

    (b) uddannelsesomkostninger.

    (c) markedsføringsomkostninger.

(*) I denne standard angives pengebeløb i valutaenheder (»currency units« (CU))

▼M3

(d) omkostninger til flytning eller omstrukturering af en hel virksomhed eller dele heraf.

70. Afsnit 68 udelukker ikke indregning af en forudbetaling som et aktiv, når betaling for leveringen af varer eller tjenesteydelser er foretaget forud for leveringen af varer eller tjenesteydelser.

Omkostninger afholdt i tidligere regnskabsår, som ikke må indregnes som et aktiv

71. ***Omkostninger til et immaterielt gode, som første gang er indregnet som omkostning, må ikke indregnes som en del af et immaterielt aktivs kostpris på et senere tidspunkt.***

MÅLING EFTER INDREGNING

72. ***Virksomheder skal vælge enten kostprismodellen, som er anført i afsnit 74, eller omvurderingsmodellen i afsnit 75 som anvendt regnskabspraksis. Hvis et immaterielt aktiv regnskabsmæssigt behandles ved brug af omvurderingsmodellen, skal alle andre aktiver i samme kategori også behandles regnskabsmæssigt ved brug af samme model, medmindre der ikke foreligger noget aktivt marked for disse aktiver.***

73. En kategori af immaterielle aktiver er en gruppe af aktiver af sammenlignelig art og anvendelse i virksomhedens drift. Immaterielle goder inden for en kategori af immaterielle aktiver omvurderes samtidigt for at undgå selektiv omvurdering af aktiver og præsentationen af beløb i årsregnskabet, som repræsenterer en blanding af kostpriser og værdier på forskellige datoer.

Kostprismodellen

74. ***Efter første indregning skal et immaterielt aktiv indregnes til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse.***

Omvurderingsmodellen

75. ***Efter første indregning skal et immaterielt aktiv indregnes til en omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag af efterfølgende akkumulerede afskrivninger og efterfølgende tab ved værdiforringelse. I forbindelse med omvurderinger i denne standard skal dagsværdien opgøres under henvisning til et aktivt marked. Omvurderinger skal foretages med tilstrækkelig hyppighed til, at aktivets regnskabsmæssige værdi på balancedagen ikke afviger væsentligt fra dagsværdien.***

76. Omvurderingsmodellen tillader ikke:

(a) omvurdering af immaterielle aktiver, som ikke tidligere er indregnet som aktiver,

eller

(b) første indregning af immaterielle aktiver til andet end kostpris.

77. Omvurderingsmodellen anvendes efter et aktiv første gang er indregnet til kostpris. Hvis kun en del af et immaterielt aktivs kostpris indregnes som et aktiv, idet aktivet ikke har opfyldt indregningskriterierne, før det var delvist gennem processen (jvf. afsnit 65), kan omvurderingsmodellen anvendes for hele aktivet. Ligeledes kan omvurderingsmodellen anvendes for et immaterielt aktiv, som er modtaget ved anvendelse af et offentligt tilskud og indregnet til et symbolsk beløb (jvf. afsnit 44).

78. Det er usædvanligt, at der findes et aktivt marked med de i afsnit 8 nævnte kendetegn for et immaterielt aktiv, selvom dette kan forekomme. I nogle jurisdiktioner kan et aktivt marked eksempelvis foreligge for frit overdragelige tilladelser til at drive hyrevognsvirksomhed, fiskerirettigheder eller produktionskvoter. Dog kan et aktivt marked ikke foreligge for mærkenavne, avisnavne, rettigheder til musik og film, patenter eller varemærker, idet sådanne aktiver er unikke hver især. Selvom immaterielle aktiver anskaffes og sælges, forhandles kontrakterne mellem individuelle købere og sælgere, og transaktioner foretages ikke særlig hyppigt. Af disse årsager er et aktivs anskaffelsespris ikke altid tilstrækkelig dokumentation for et andet aktivs dagsværdi. Desuden er priser ofte ikke tilgængelige for offentligheden.

79. Hyppigheden af omvurderinger afhænger af ustabiliteten af de omvurderede immaterielle aktivers dagsværdi. Hvis et omvurderet aktivs dagsværdi afviger væsentligt fra den regnskabsmæssige værdi, er en yderligere omvurdering nødvendig. For visse immaterielle aktiver kan der forekomme

▼M3

væsentlige og uforudsigelige udsving i dagsværdien, som nødvendiggør årlig omvurdering. Sådanne hyppige omvurderinger er ikke nødvendige for immaterielle aktiver, hvor kun ubetydelige udsving i dagsværdien forekommer.

80. Hvis et immaterielt aktiv omvurderes, skal akkumulerede afskrivninger på omvurderingstidspunktet enten:

(a) tilpasses proportionelt med ændringen i aktivets regnskabsmæssige bruttoværdi, således at aktivets regnskabsmæssige værdi efter omvurderingen svarer til den omvurderede værdi eller

(b) elimineres i aktivets regnskabsmæssige værdi, brutto, og nettobeløbet tilpasses til aktivets omvurderede værdi.

81. ***Hvis et immaterielt aktiv i en kategori af omvurderede immaterielle aktiver ikke kan omvurderes, idet der ikke foreligger noget aktivt marked for dette aktiv, skal aktivet indregnes til kostprisen med fradrag af akkumulerede afskrivninger og tab ved værdiforringelse.***

82. ***Hvis dagsværdien af et omvurderet immaterielt aktiv ikke længere kan opgøres under henvisning til et aktivt marked, skal aktivets regnskabsmæssige værdi være den omvurderede værdi på datoen for den sidste omvurdering under henvisning til det aktive marked med fradrag af efterfølgende akkumulerede afskrivninger og efterfølgende akkumulerede tab ved værdiforringelse.***

83. Hvis der ikke længere findes et aktivt marked for et omvurderet immaterielt aktiv, kan dette være en indikation af, at aktivet er værdiforringet og skal testes i overensstemmelse med IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver*.

84. Hvis aktivets dagsværdi kan opgøres under henvisning til et aktivt marked på et efterfølgende målingstidspunkt, skal omvurderingsmodellen anvendes fra dette tidspunkt.

85. ***Hvis et immaterielt aktivs regnskabsmæssige værdi er forøget som følge af en omvurdering, skal forøgelsen indregnes direkte på egenkapitalen under reserver for opskrivninger. Dog skal forøgelsen indregnes i resultatet, i det omfang den udligner en reduktion, der tidligere er indregnet i resultatet som følge af omvurdering af det samme aktiv.***

86. ***Hvis et immaterielt aktivs regnskabsmæssige værdi er reduceret som følge af en omvurdering, skal reduktionen indregnes i resultatet. Reduktionen skal dog indregnes direkte på egenkapitalen under reserver for opskrivninger, i det omfang der for det pågældende aktiv er en kreditbalance i reserverne for opskrivninger.***

87. Den akkumulerede reserve for opskrivninger, som er medtaget i egenkapitalen, kan overføres direkte til overført resultat, når reserven realiseres. Hele reserven kan realiseres, hvis aktivet udrangeres eller afhændes. Dog kan dele af reserven realiseres, i takt med at virksomheden anvender aktivet. I et sådant tilfælde er beløbet for den realiserede reserve forskellen mellem afskrivninger baseret på aktivets omvurderede regnskabsmæssige værdi og afskrivninger, som ville være blevet indregnet baseret på aktivets historiske kostpris. Overførslen fra reserver for opskrivninger til overført resultat foretages ikke over resultatopgørelsen.

BRUGSTID

88. ***Virksomheder skal vurdere, om et immaterielt aktivs brugstid er begrænset eller uendelig og, hvis den er begrænset, hvor lang brugstiden er, eller hvor mange producerede enheder eller tilsvarende enheder, der udgør brugstiden. Virksomheder skal anse et immaterielt aktivs brugstid for uendelig, hvis der på grundlag af en analyse af alle relevante faktorer ikke er nogen umiddelbar begrænsning på den periode, hvor aktivet forventes at frembringe nettopengestrømme til virksomheden.***

89. Den regnskabsmæssige behandling af et immaterielt aktiv er baseret på brugstiden. Et immaterielt aktiv med begrænset brugstid afskrives (jvf. afsnit 97-106), og et immaterielt aktiv med uendelig brugstid afskrives ikke (jvf. afsnit 107-110). De illustrative eksempler i denne standard illustrerer opgørelsen af brugstid for forskellige immaterielle aktiver og den efterfølgende regnskabsmæssige behandling af disse aktiver baseret på opgørelserne af brugstid.

90. Ved opgørelsen af et immaterielt aktivs brugstid skal mange forhold tages i betragtning, herunder:

(a) virksomhedens forventede anvendelse af aktivet og hvorvidt aktivet kan anvendes effektivt af en anden ledelse,

▼M3

(b) aktivets typiske produktlivscyklus og offentligt tilgængelige oplysninger om skøn over brugstiden for tilsvarende typer aktiver, der anvendes på tilsvarende måde,

(c) teknisk, teknologisk, handelsmæssig eller anden form for forældelse,

(d) stabiliteten i den branche, hvor aktivet anvendes og ændringer i efterspørgslen efter producerede enheder eller tjenesteydelser fra aktivet,

(e) konkurrenters eller potentielle konkurrenters forventede handlinger,

(f) niveauet af vedligeholdelsesomkostninger, der er nødvendigt, for at opnå de forventede fremtidige økonomiske fordele fra aktivet, og virksomhedens evne og hensigt til at nå et sådant niveau,

(g) perioden hvor virksomheden har kontrol over aktivet, og juridiske og lignende begrænsninger af aktivets anvendelse, eksempelvis udløbsdatoen af tilknyttede leasingkontrakter

og

(h) hvorvidt aktivets brugstid er afhængig af brugstiden for andre aktiver i virksomheden.

91. Udtrykket »uendelig« skal ikke tages bogstaveligt. Et immaterielt aktivs brugstid afspejler kun det niveau af fremtidige vedligeholdelsesomkostninger, som kræves for at opretholde aktivets ydeevne, der blev skønnet på tidspunktet for vurderingen af aktivets brugstid, og virksomhedens evne og hensigt til at nå et sådant niveau. En vurdering af et immaterielt aktivs brugstid som uendelig må ikke afhænge af planlagte fremtidige omkostninger, som overstiger de omkostninger, der kræves for at opretholde aktivets ydeevne.

92. Når man tager de hurtige ændringer, der sker i teknologien i betragtning, er computersoftware og mange andre immaterielle aktiver særlig udsat for teknologisk forældelse. Derfor er det sandsynligt, at disses brugstid er kort.

93. Et immaterielt aktivs brugstid kan være meget lang eller endda uendelig. Usikkerhed begrunder et forsigtigt skøn over immaterielle aktivs brugstid, men det begrunder ikke at der vælges en urealistisk kort brugstid.

94. ***Brugstiden for et immaterielt aktiv, som hidrører fra kontraktlige eller andre juridiske rettigheder, må ikke overstige perioden for de kontraktlige eller juridiske rettigheder, men kan være kortere, afhængig af den periode, hvor aktivet forventes anvendt af virksomheden. Hvis de kontraktlige eller andre juridiske rettigheder er overdraget for en begrænset periode, som kan fornys, skal det immaterielle aktivs brugstid udelukkende omfatte denne eller disse fornyelsesperioder, hvis der foreligger dokumentation til støtte for, at virksomheden kan opnå fornyelse uden væsentlige omkostninger.***

95. Både økonomiske og juridiske forhold kan påvirke et immaterielt aktivs brugstid. Økonomiske faktorer bestemmer den periode, hvor virksomheden vil modtage fremtidige økonomiske fordele. Juridiske forhold kan begrænse den periode, hvor virksomheden kontrollerer adgangen til disse fordele. Brugstiden er den korteste periode bestemt på grundlag af disse forhold.

96. Blandt andet følgende forhold indikerer, at en virksomhed ville være i stand til at forny de kontraktlige eller andre juridiske rettigheder uden væsentlige omkostninger:

(a) der foreligger dokumentation, eventuelt baseret på tidligere erfaringer, for at de kontraktlige eller andre juridiske rettigheder vil blive fornyet. Hvis fornyelse er betinget af accept fra tredjepart, omfatter dette dokumentation for, at tredjepart vil give sin accept,

(b) der foreligger dokumentation for opfyldelsen af de betingelser, der er nødvendige for at opnå fornyelse,

og

(c) virksomhedens omkostninger til fornyelsen er ikke væsentlige sammenlignet med de fremtidige økonomiske fordele, der forventes at tilgå virksomheden ved fornyelsen.

Hvis omkostningerne til fornyelsen er væsentlige sammenlignet med de fremtidige økonomiske fordele, der forventes at tilgå virksomheden ved fornyelse, udgør »fornyelsesomkostningerne« i realiteten kostprisen for et nyt immaterielt aktiv på fornyelsestidspunktet.

▼M3

IMMATERIELLE AKTIVER MED BEGRÆNSET BRUGSTID

Afskrivningsperiode og afskrivningsmetode

97. ***Det afskrivningsberettigede beløb for et immaterielt aktiv med begrænset brugstid skal allokeres systematisk over aktivets brugstid. Afskrivning skal påbegyndes, når aktivet er disponibelt til brug, dvs. når det er bragt til den lokalitet og i den stand, der kræves for at sikre den af ledelsen planlagte anvendelse. Afskrivningen skal ophøre enten på det tidspunkt, hvor aktivet klassificeres som besiddelse med henblik på videresalg (eller medtages i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) i overensstemmelse med IFRS 5*** **Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på videresalg, og ophørte aktiviteter*****, eller det tidspunkt, hvor indregningen af aktivet ophører, alt efter hvad der måtte komme først. Den anvendte afskrivningsmetode skal afspejle det mønster, hvorefter aktivets fremtidige økonomiske fordele forventes forbrugt af virksomheden. Hvis dette mønster ikke kan fastlægges pålideligt, skal den lineære metode anvendes. Afskrivninger for hvert regnskabsår skal indregnes i resultatet, medmindre denne eller en anden standard tillader eller kræver afskrivningerne medtaget i et andet aktivs regnskabsmæssige værdi.***

98. En række afskrivningsmetoder kan anvendes til at allokere aktivets afskrivningsberettigede beløb systematisk over aktivets brugstid. Disse metoder omfatter den lineære metode, saldometoden og afskrivning på basis af producerede enheder. Den metode, der anvendes, vælges på grundlag af det forventede forbrugsmønster for de forventede fremtidige økonomiske fordele tilknyttet aktivet, og metoden anvendes ensartet fra regnskabsår til regnskabsår, medmindre der opstår en ændring i det forventede forbrugsmønster for disse fremtidige økonomiske fordele. Der foreligger sjældent, om nogensinde, overbevisende dokumentation til støtte for en afskrivningsmetode for immaterielle aktiver med begrænset brugstid, som medfører et lavere beløb af akkumulerede afskrivninger end ved anvendelse af den lineære metode.

99. Afskrivninger indregnes normalt i resultatet. Dog kan fremtidige økonomiske fordele tilknyttet et aktiv i visse tilfælde indgå i produktionen af andre aktiver. I dette tilfælde skal afskrivningen indgå som en del af det andet aktivs kostpris og medtages i dettes regnskabsmæssige værdi. Eksempelvis medtages afskrivninger på immaterielle aktiver anvendt i en produktionsproces i varebeholdningers regnskabsmæssige værdi (jvf. IAS 2 *Varebeholdninger*).

Restværdi

100. ***Restværdien af et immaterielt aktiv med begrænset brugstid antages at være nul, medmindre:***

(a) der foreligger en forpligtelse fra tredjepart om køb af aktivet ved udgangen af aktivets brugstid

eller

(b) der foreligger et aktivt marked for aktivet og:

(i) restværdien kan opgøres under henvisning til dette marked

og

(ii) det er sandsynligt, at et sådant marked vil foreligge ved udgangen af aktivets brugstid.

101. Det afskrivningsberettigede beløb for et aktiv med begrænset brugstid opgøres efter fradrag af dets restværdi. En anden restværdi end nul betyder, at virksomheden forventer at afhænde det immaterielle aktiv før udløbet af dets økonomiske levetid.

102. Skøn over et aktivs restværdi skal baseres på det beløb, der kan genindvindes ved afhændelse af aktivet med de på tidspunktet for skønnet gældende priser for salg af et tilsvarende aktiv, som har nået udgangen af dets brugstid, og som er indgået i driften under forhold, som svarer til de forhold, hvorunder aktivet skal anvendes. Restværdien gennemgås som minimum ved slutningen af hvert regnskabsår. En ændring i aktivets restværdi behandles regnskabsmæssigt som en ændring i et regnskabsmæssigt skøn i overensstemmelse med IAS 8 *Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl*.

103. Et immaterielt aktivs restværdi kan stige til et beløb, der er lig med eller større end aktivets regnskabsmæssige værdi. I så fald er afskrivningen på aktivet nul, medmindre og indtil dets restværdi efterfølgende falder til et beløb, der er lavere end aktivets regnskabsmæssige værdi.

▼M3

Gennemgang af afskrivningsperiode og afskrivningsmetode

104. ***Afskrivningsperiode og afskrivningsmetode for et immaterielt aktiv med begrænset brugstid skal som minimum gennemgås ved slutningen af hvert regnskabsår. Hvis aktivets forventede brugstid afviger fra hidtidige skøn, skal afskrivningsperioden ændres tilsvarende. Hvis der er opstået en ændring i det forventede forbrugsmønster for de fremtidige økonomiske fordele tilknyttet aktivet, skal afskrivningsmetoden ændres for at afspejle det ændrede mønster. Sådanne ændringer skal regnskabsmæssigt behandles som ændringer i regnskabsmæssige skøn i overensstemmelse med IAS 8.***

105. I løbet af et immaterielt aktivs brugstid kan det vise sig, at den skønnede brugstid er uhensigtsmæssig. Eksempelvis kan indregningen af et tab ved værdiforringelse indikere, at afskrivningsperioden skal ændres.

106. Med tiden kan mønsteret for fremtidige økonomiske fordele, som forventes at tilgå virksomheden fra et immaterielt aktiv, ændre sig. Eksempelvis kan det vise sig, at saldometoden er mere hensigtsmæssig end den lineære metode. Et andet eksempel kan være, at anvendelsen af en rettighed i form af en licens udskydes, indtil virksomheden foretager tiltag i henhold til andre dele af virksomhedsplanen. I disse tilfælde vil økonomiske fordele, som fragår aktivet, eventuelt ikke blive modtaget før i senere regnskabsår.

IMMATERIELLE AKTIVER MED UENDELIG BRUGSTID

107. ***Der skal ikke foretages afskrivning på et immaterielt aktiv med uendelig brugstid.***

108. Virksomheder skal i overensstemmelse med IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver* teste et immaterielt aktiv med uendelig brugstid for værdiforringelse ved at sammenligne aktivets genindvindingsværdi med aktivets regnskabsmæssige værdi:

(a) årligt

og

(b) når der er indikation af, at det immaterielle aktiv kan være værdiforringet.

Gennemgang af vurdering af brugstid

109. ***Brugstiden for et immaterielt aktiv, der ikke afskrives, skal gennemgås hvert regnskabsår for at afgøre, om begivenheder og forhold fortsat understøtter en vurdering af det pågældende aktivs brugstid som uendelig. Hvis dette ikke er tilfældet, skal ændringen i vurderingen af brugstiden fra uendelig til begrænset behandles regnskabsmæssigt som en ændring i et regnskabsmæssigt skøn i overensstemmelse med IAS 8*** **Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl.**

110. I overensstemmelse med IAS 36 er en omvurdering af et immaterielt aktivs brugstid til begrænset i stedet for uendelig en indikation af, at aktivet kan være værdiforringet. Som et resultat heraf skal virksomheden teste aktivet for værdiforringelse ved at sammenligne genindvindingsværdien, opgjort i overensstemmelse med IAS 36, med den regnskabsmæssige værdi og ved at indregne det eventuelle beløb, hvormed den regnskabsmæssige værdi overstiger genindvindingsværdien, som et tab ved værdiforringelse.

GENINDVINDELIGHED AF REGNSKABSMÆSSIG VÆRDI - TAB VED VÆRDIFORRINGELSE

111. For at vurdere om et immaterielt aktivs værdi er forringet skal en virksomhed anvende IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver*. Denne standard forklarer, hvornår og hvordan en virksomhed gennemgår den regnskabsmæssige værdi af dets aktiver, hvordan den opgør et aktivs genindvindingsværdi og hvornår den indregner eller tilbagefører et tab ved værdiforringelse.

UDRANGERING OG AFHÆNDELSE

112. ***Der skal ske ophør af indregning af et immaterielt aktiv:***

(a) ved afhændelse

eller

(b) når der ikke forventes nogen fremtidige økonomiske fordele fra brugen eller afhændelsen af aktivet.

▼M3

113. ***Gevinster eller tab hidrørende fra ophør af indregning af et immaterielt aktiv skal opgøres som forskellen mellem det eventuelle nettoprovenu ved afhændelse og aktivets regnskabsmæssige værdi. Det skal indregnes i resultatet på tidspunktet for ophør med indregning af aktivet (medmindre andet kræves i henhold til IAS 17*** **Leasingkontrakter** ***ved sale-and-leaseback). Gevinster skal ikke klassificeres som omsætning.***

114. Et immaterielt aktiv kan afhændes på en række forskellige måder (f.eks. ved salg, indgåelse af en finansiel leasingkontrakt eller som gave). Når tidspunktet for afhændelse af et sådant aktiv skal fastsættes, skal virksomheden anvende kriterierne i IAS 18 *Omsætning* for indregning af omsætning fra varesalg. IAS 17 finder anvendelse på afhændelse ved sale-and-leaseback.

115. Hvis en virksomhed i overensstemmelse med det i afsnit 21 opstillede indregningsprincip indregner de omkostninger, der er forbundet med udskiftning af en del af et immaterielt aktiv i aktivets regnskabsmæssige værdi, skal virksomheden ophøre med indregning af den regnskabsmæssige værdi af den udskiftede del. Hvis det ikke er praktisk muligt for en virksomhed at opgøre den regnskabsmæssige værdi af den udskiftede del, kan virksomheden anvende kostprisen for genanskaffelsen som en indikation af kostprisen for den udskiftede del på tidspunktet for anskaffelsen eller den interne oparbejdelse af aktivet.

116. Det tilgodehavende vederlag ved afhændelsen af et immaterielt aktiv skal første gang indregnes til dagsværdien. Hvis betaling for det immaterielle aktiv udskydes, skal det modtagne vederlag første gang indregnes til et beløb lig kontantprisen. Forskellen mellem den nominelle værdi af vederlaget og et beløb lig kontantprisen indregnes som renteindtægt i overensstemmelse med IAS 18 under hensyntagen til det effektive afkast af vederlaget.

117. Afskrivning på et immaterielt aktiv med begrænset brugstid ophører ikke, når det immaterielle aktiv ikke længere anvendes, medmindre aktivet er fuldt afskrevet eller er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg (eller medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg) i overensstemmelse med IFRS 5.

OPLYSNINGER

Generelle oplysninger

118. ***Virksomheder skal give følgende oplysninger for hver kategori af immaterielle aktiver, idet der skelnes mellem internt oparbejdede immaterielle aktiver og andre immaterielle aktiver:***

(a) hvorvidt brugstiden er uendelig eller begrænset og, hvis den er begrænset, den anvendte brugstid eller afskrivningssats,

(b) de anvendte afskrivningsmetoder for immaterielle aktiver med begrænset brugstid,

(c) den regnskabsmæssige bruttoværdi og akkumulerede afskrivninger (sammendraget med akkumulerede tab ved værdiforringelse) ved regnskabsårets begyndelse og slutning,

(d) de poster i resultatopgørelsen hvori afskrivninger på immaterielle aktiver er medtaget,

(e) en afstemning af den regnskabsmæssige værdi ved regnskabsårets begyndelse og slutning, som viser:

(i) tilgange, med separat indikation af tilgange fra intern oparbejdelse, tilgange som er anskaffet separat og tilgange erhvervet ved virksomhedssammenslutninger,

(ii) aktiver, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg eller er medtaget i en afståelsesgruppe, som er klassificeret som besiddelse med henblik på videresalg, i overensstemmelse med IFRS 5, samt andre afhændelser,

(iii) eventuelle stigninger eller fald i løbet af regnskabsåret hidrørende fra omvurderinger i henhold til afsnit 75, 85 og 86 og fra tilbageførte tab ved værdiforringelse, som enten er indregnet eller udlignet direkte på egenkapitalen i overensstemmelse med IAS 36 **Værdiforringelse af aktiver,**

(iv) eventuelle tab ved værdiforringelse, som er indregnet i resultatet i løbet af regnskabsåret i overensstemmelse med IAS 36,

▼M3

(v) eventuelle tab ved værdiforringelse, som er tilbageført i resultatet i løbet af regnskabsåret i overensstemmelse med IAS 36,

(vi) eventuelle afskrivninger, som er indregnet i løbet af regnskabsåret,

(vii) nettovalutakursforskelle hidrørende fra omregningen af årsregnskabet til præsentationsvalutaen og fra omregningen af en udenlandsk virksomheds årsregnskab til virksomhedens præsentationsvaluta,

og

(viii) andre ændringer i den regnskabsmæssige værdi i løbet af regnskabsåret.

119. En kategori af immaterielle aktiver er en gruppe af aktiver af sammenlignelig art og anvendelse i virksomhedens drift. Separate kategorier af aktiver kan eksempelvis indeholde:

(a) mærkenavne,

(b) avisnavne og udgivelsestitler,

(c) computersoftware,

(d) licenser og franchiseaftaler,

(e) copyrights, patenter, andre industrielle enerettigheder og rettigheder vedrørende tjenesteydelser og driftsrettigheder,

(f) opskrifter, formler, modeller, design og prototyper

og

(g) immaterielle aktiver under udvikling.

Ovennævnte kategorier skal opdeles (eller sammendrages) i mindre (større) kategorier, hvis dette medfører en mere relevant information for årsregnskabets brugere.

120. Virksomheder skal oplyse om værdiforringede immaterielle aktiver i overensstemmelse med IAS 36, ud over de i afsnit 118(e)(iii)-(v) krævede oplysninger.

121. IAS 8 kræver, at virksomheder oplyser om arten og den beløbsmæssige størrelse af en ændring i et regnskabsmæssigt skøn, som har en væsentlig virkning i det aktuelle regnskabsår, eller som forventes at ville have en væsentlig virkning i efterfølgende regnskabsår. Sådanne oplysninger kan hidrøre fra ændringer i:

(a) vurderingen af et immaterielt aktivs brugstid,

(b) afskrivningsmetode

eller

(c) restværdier.

122. ***Virksomheder skal ligeledes oplyse:***

(a) for et immaterielt aktiv, hvis brugstid vurderes som uendelig, det pågældende aktivs regnskabsmæssige værdi samt begrundelsen for vurderingen af brugstiden som uendelig. Virksomheden skal ved en sådan begrundelse beskrive de forhold, der har spillet en væsentlig rolle ved vurderingen af aktivets brugstid som uendelig.

(b) en beskrivelse samt den regnskabsmæssige værdi af og resterende afskrivningsperiode for ethvert individuelt immaterielt aktiv, som er af væsentlighed for virksomhedens årsregnskab.

(c) for immaterielle aktiver erhvervet ved anvendelse af et offentligt tilskud og første gang indregnet til dagsværdi (jvf. afsnit 44):

(i) den indregnede dagsværdi for disse aktiver på tidspunktet for første indregning,

(ii) deres regnskabsmæssige værdi

og

(iii) hvorvidt aktiverne måles efter indregning i henhold til kostprismodellen eller omvurderingsmodellen.

(d) tilstedeværelsen og den regnskabsmæssige værdi af immaterielle aktiver, hvis ejendomsret er begrænset, og den regnskabsmæssige

▼M3

værdi af immaterielle aktiver, der er stillet som sikkerhed for forpligtelser.

(e) den beløbsmæssige størrelse af kontraktlige forpligtelser til anskaffelse af immaterielle aktiver.

123. Når en virksomhed beskriver de forhold, som har spillet en væsentlig rolle ved bestemmelsen af et immaterielt aktivs brugstid som uendelig, skal virksomheden tage de i afsnit 90 opstillede faktorer i betragtning.

Immaterielle aktiver målt efter indregning ved brug af omvurderingsmodellen

124. ***Hvis immaterielle aktiver regnskabsmæssigt behandles til omvurderet værdi, skal virksomheden give følgende oplysninger:***

(a) inddelt efter kategori af immaterielle aktiver:

(i) omvurderingens ikrafttrædelsestidspunkt,

(ii) den regnskabsmæssige værdi af omvurderede immaterielle aktiver

og

(iii) den regnskabsmæssige værdi, som ville have været indregnet, hvis den omvurderede kategori af immaterielle aktiver var målt efter indregning ved brug af kostprismodellen i afsnit 74,

(b) den beløbsmæssige størrelse af reserver for opskrivninger, som er tilknyttet immaterielle aktiver ved årsregnskabets begyndelse og slutning, med indikation af ændringer i løbet af regnskabsåret og begrænsninger med hensyn til udbetaling af resterende beløb til aktionærer

og

(c) de anvendte metoder og væsentlige forudsætninger ved vurderingen af aktivernes dagsværdi.

125. Af oplysningsmæssige hensyn kan det være nødvendigt at sammendrage kategorier af omvurderede aktiver i større kategorier. Dog skal kategorier ikke sammendrages, hvis dette vil medføre en kombination af kategorier af immaterielle aktiver som indeholder beløb målt i henhold til både kostprismodellen og omvurderingsmodellen.

Forsknings- og udviklingsomkostninger

126. ***Virksomheder skal oplyse det samlede beløb af forsknings- og udviklingsomkostninger, som er indregnet i regnskabsåret.***

127. Forsknings- og udviklingsomkostninger omfatter alle omkostninger, som direkte kan henføres til forsknings- og udviklingsaktiviteter (jvf. afsnit 66 og 67 for vejledning om de typer af omkostninger, som skal medtages med henblik på oplysningskravene i afsnit 126).

Andre oplysninger

128. Det tilskyndes, men kræves ikke, at virksomheder giver følgende oplysninger:

(a) en beskrivelse af eventuelle fuldt ud afskrevne immaterielle aktiver, der stadig anvendes,

og

(b) en kort beskrivelse af væsentlige immaterielle aktiver, som kontrolleres af virksomheden, men ikke indregnes som aktiver, idet de ikke opfylder indregningskriterierne i denne standard eller idet de er anskaffet eller oparbejdet før ikrafttrædelsestidspunktet for den udgave af IAS 38 *Immaterielle aktiver*, der blev udgivet i 1998.

OVERGANGSBESTEMMELSER OG IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

129. ***Hvis en virksomhed i overensstemmelse med afsnit 85 i IFRS 3*** **Virksomhedssammenslutninger** ***vælger at anvende IFRS 3 fra et tidspunkt, der ligger forud for de i afsnit 78-84 i IFRS 3 fastsatte ikrafttrædelsestidspunkter, skal virksomheden også anvende denne standard fremadrettet fra samme tidspunkt. Virksomheden skal således ikke regulere den regnskabsmæssige værdi af immaterielle aktiver, som er indregnet på det tidspunkt. Virksomheden skal imidlertid på det tidspunkt anvende denne standard til at omvurdere brugstiden for sine indregnede immaterielle aktiver. Hvis virksomheden som et resultat af denne omvurdering ændrer***

▼M3

sin vurdering af et aktivs brugstid, skal denne ændring regnskabsmæssigt behandles som en ændring i et regnskabsmæssigt skøn i overensstemmelse med IAS 8 **Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl.**

130. ***I øvrigt skal virksomheder anvende denne standard:***

(a) på den regnskabsmæssige behandling af immaterielle aktiver, som er erhvervet ved virksomhedssammenslutninger, hvor aftaletidspunktet er 31. marts 2004 eller senere,

og

(b) fremadrettet på den regnskabsmæssige behandling af alle andre immaterielle aktiver fra begyndelsen af det førstkommende regnskabsår, som begynder 31. marts 2004 eller senere. Virksomheden skal således ikke regulere den regnskabsmæssige værdi af immaterielle aktiver, som er indregnet på det tidspunkt. Virksomheden skal imidlertid på det tidspunkt anvende denne standard til at omvurdere brugstiden for sådanne immaterielle aktiver. Hvis virksomheden som et resultat af denne omvurdering ændrer sin vurdering af et aktivs brugstid, skal denne ændring regnskabsmæssigt behandles som en ændring i et regnskabsmæssigt skøn i overensstemmelse med IAS 8.

Udveksling af tilsvarende aktiver

131. Kravet i afsnit 129 og 130(b) om fremadrettet anvendelse af denne standard betyder, at hvis en udveksling af aktiver blev målt før denne standards ikrafttrædelsestidspunkt på grundlag af det afgivne aktivs regnskabsmæssige værdi, skal virksomheden ikke tilpasse det modtagne aktivs regnskabsmæssige værdi for at afspejle dagsværdien af dette på overtagelsestidspunktet.

Tidligere anvendelse

132. ***Virksomheder, som afsnit 130 finder anvendelse på, tilskyndes til at anvende kravene i denne standard før de i afsnit 130 angivne ikrafttrædelsestidspunkter. Hvis en virksomhed anvender denne standard før disse ikrafttrædelsestidspunkter, skal den dog også anvende IFRS 3 og IAS 36*** **Værdiforringelse af aktiver** ***(ajourført 2004) på samme tidspunkt.***

OPHÆVELSE AF IAS 38 (UDGIVET 1998)

133. Denne standard erstatter IAS 38 *Immaterielle aktiver* (udgivet 1998).

▼M2

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 39

Finansielle instrumenter: Indregning og måling

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1
Anvendelsesområde	2-7
Definitioner	8-9
Indbyggede afledte finansielle instrumenter	10-13
Indregning og ophør af indregning	14-42
Første indregning	14
Ophør af indregning af et finansielt aktiv	15-23
Overdragelser, som opfylder kriterierne for ophør af indregning	24-28
Overdragelser, som ikke opfylder kriterierne for ophør af indregning	29
Fortsat engagement i overdragne aktiver	30-35
Alle overdragelser	36-37
Almindeligt køb eller salg af finansielle aktiver	38
Ophør af indregning af en finansiel forpligtelse	39-42
Måling	43-70

▼M2

Første måling af finansielle aktiver og forpligtelser	43-44
Efterfølgende måling af finansielle aktiver	45-46
Efterfølgende måling af finansielle forpligtelser	47
Overvejelser i forbindelse med måling til dagsværdi	48-49
Omklassifikationer	50-54
Gevinster og tab	55-57
Værdiforringelse og uerholdelighed af finansielle aktiver	58-62
Finansielle aktiver indregnet til amortiseret kostpris	63-65
Finansielle aktiver indregnet til kostpris	66
Finansielle aktiver disponible for salg	67-70
Sikring	71-102
Sikringsinstrumenter	72-77
Instrumenter, som opfylder kriterierne for sikringsinstrumenter	72-73
Klassifikation af sikringsinstrumenter	74-77
Sikrede poster	78-84
Poster, som opfylder kriterierne for sikrede poster	78-80
Klassifikation af finansielle poster som sikrede poster	81
Klassifikation af ikke-finansielle poster som sikrede poster	82
Klassifikation af grupper af poster som sikrede poster	83-84
Regnskabsmæssig sikring	85-101
Sikring af dagsværdi	89-94
Sikring af pengestrømme	95-101
Sikring af nettoinvesteringer	102
Ikrafttrædelsestidspunkt og overgangsbestemmelser	103-108
Ophævelse af andre udtalelser	109-110

Denne ajourførte standard erstatter IAS 39 (ajourført 2000) *Finansielle Instrumenter: Indregning og måling* og skal anvendes for regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det er tilladt at anvende standarden før dette tidspunkt.

FORMÅL

1. Formålet med denne standard er at fastlægge principperne for indregning og måling af finansielle aktiver, finansielle forpligtelser samt visse kontrakter vedrørende køb eller salg af ikke-finansielle aktiver. Krav om præsentation af og oplysning om finansielle instrumenter er anført i IAS 32 *Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation*.

ANVENDELSESOMRÅDE

2. ***Denne standard skal anvendes af alle virksomheder på alle typer finansielle instrumenter, med undtagelse af:***

   (a) de kapitalandele i dattervirksomheder, associerede virksomheder og joint ventures, som regnskabsmæssigt behandles i henhold til IAS 27 **Koncernregnskaber og separate årsregnskaber,** ***IAS 28*** **Investeringer i associerede virksomheder** ***eller IAS 31*** **Kapitalandele i joint ventures.** ***Virksomheder skal imidlertid anvende denne standard på kapitalandele i en dattervirksomhed, associeret virksomhed eller et joint venture, som regnskabsmæssigt skal behandles i henhold til denne standard i overensstemmelse med IAS 27, IAS 28 eller IAS 31. Virksomheder skal desuden anvende denne standard på afledte finansielle instrumenter vedrørende kapitalandele i en dattervirksomhed, associeret virksomhed eller et joint venture, medmindre det afledte finansielle instrument opfylder definitionen i IAS 32 på et egenkapitalinstrument i virksomheden.***

▼M2

(b) rettigheder og forpligtelser i henhold til leasingkontrakter, hvor IAS 17 **Leasingkontrakter** *finder anvendelse. Dog gælder følgende:*

(i) for leasingtilgodehavender, som er indregnet af leasinggiver, finder bestemmelserne i denne standard vedrørende ophør af indregning og værdiforringelse anvendelse (jvf. afsnit 15-37, 58, 59, 63-65 og appendiks A, afsnit AG36-AG52 og AG84-AG93),

(ii) for finansielle leasingforpligtelser, som er indregnet af leasingtager, finder bestemmelserne i denne standard vedrørende ophør af indregning anvendelse (jvf. afsnit 39-42 og appendiks A, afsnit AG57-AG63),

og

(iii) for afledte finansielle instrumenter, som er indbygget i leasingkontrakter, finder bestemmelserne i denne standard vedrørende indbyggede afledte finansielle instrumenter anvendelse (jvf. afsnit 10-13 og appendiks A, afsnit AG27-AG33).

(c) arbejdsgiveres rettigheder og forpligtelser i forbindelse med pensionsordninger, hvor IAS 19 **Personaleydelser** *finder anvendelse.*

(d) rettigheder og forpligtelser i henhold til forsikringskontrakter. Virksomheder skal imidlertid anvende denne standard på finansielle instrumenter, som har form af en forsikringskontrakt (eller reassurancekontrakt), som beskrevet i afsnit 6 i IAS 32, men som hovedsageligt omfatter overdragelsen af finansielle risici beskrevet i afsnit 52 i samme standard. For afledte finansielle instrumenter, som er indbygget i forsikringskontrakter, finder bestemmelserne i denne standard vedrørende indbyggede afledte finansielle instrumenter desuden anvendelse (jvf. afsnit 10-13 og appendiks A, afsnit AG27-AG33).

(e) finansielle instrumenter udstedt af virksomheden, som opfylder definitionen på et egenkapitalinstrument i IAS 32 (herunder optioner og warrants). Indehaveren af sådanne egenkapitalinstrumenter skal imidlertid anvende denne standard på disse instrumenter, medmindre de er omfattet af undtagelsen i (a) ovenfor.

(f) finansielle garantikontrakter (herunder remburser og andre kontrakter vedrørende misligholdelse af kreditaftaler), som garanterer betaling af specificerede beløb som godtgørelse til indehaveren for et tab, som denne pådrager sig, fordi en specificeret debitor ikke foretager rettidig betaling i henhold til de oprindelige eller ændrede vilkår for et gældsinstrument (jvf. afsnit 3). Udsteder af en sådan finansiel garantikontrakt skal første gang indregne denne til dagsværdi og derefter måle den til det højeste af (i) det i henhold til IAS 37 **Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver** *indregnede beløb og (ii) det oprindeligt indregnede beløb med fradrag af eventuelle akkumulerede afskrivninger, som er indregnet i overensstemmelse med IAS 18* **Omsætning***. For finansielle garantier finder bestemmelserne i denne standard vedrørende ophør af indregning anvendelse (jvf. afsnit 39-42 og appendiks A, afsnit AG57-AG63).*

(g) aftaler om betinget købspris ved en virksomhedssammenslutning (jvf. afsnit 65-67 i IAS 22 **Virksomhedssammenslutninger***). Denne undtagelse finder kun anvendelse på den overtagende virksomhed.*

(h) kontrakter, som indeholder krav om betaling på basis af klimatiske, geologiske eller andre fysiske variabler (jvf. appendiks A, afsnit AG1). For andre typer afledte finansielle instrumenter, som er indbygget i sådanne kontrakter, finder bestemmelserne i denne standard vedrørende indbyggede afledte finansielle instrumenter imidlertid anvendelse (hvis en renteswap eksempelvis er betinget af en klimatisk variabel såsom graddage, er renteswap-elementet et indbygget afledt finansielt instrument, som ligger inden for denne standards anvendelsesområde – jvf. afsnit 10-13 og appendiks A, afsnit AG27-AG33).

(i) lånetilsagn, som ikke kan nettoafregnes i likvide beholdninger eller andre finansielle instrumenter, bortset fra som beskrevet i afsnit 4. Et lånetilsagn anses ikke for at være nettoafregnet, blot fordi lånet udbetales i rater (eksempelvis et prioritetsbyggelån, som udbetales i rater i takt med opførelsen af byggeriet). Udsteder af et tilsagn om at yde et lån til en rentesats, der er under markedsrenten, skal første gang indregne dette til dagsværdi, og derefter måle det til det højeste af (i) det i henhold til IAS 37 indregnede beløb og (ii) det oprindeligt indregnede beløb med fradrag af eventuelle akkumulerede afskrivninger, som er indregnet i overensstemmelse med IAS 18. Udsteder

▼M2

af et lånetilsagn skal anvende IAS 37 på andre lånetilsagn, som ikke er omfattet af denne standard. For lånetilsagn finder bestemmelserne i denne standard vedrørende ophør af indregning anvendelse (jvf. afsnit 15-42 og appendiks A, afsnit AG36-AG63).

3. ***Denne standard finder anvendelse på finansielle garantikontrakter, hvis disse garanterer betaling som følge af ændringer i specifikke rentesatser, værdipapirkurser, råvarepriser, valutakurser, pris- eller renteindekser, kreditvurderinger eller kreditindekser eller andre variabler (undertiden benævnt det »underliggende«). Eksempelvis ligger en finansiel garantikontrakt, som garanterer betaling, hvis en debitors kreditvurdering falder til under et vist niveau, inden for denne standards anvendelsesområde.***

4. ***Lånetilsagn, som virksomheden klassificerer som finansielle forpligtelser til dagsværdi gennem resultatet, ligger inden for denne standards anvendelsesområde. Virksomheder, hvor den hidtidige praksis har været at sælge aktiver hidrørende fra virksomhedens lånetilsagn kort tid efter deres opståen, skal anvende denne standard på alle lånetilsagn i samme kategori.***

5. ***Denne standard finder anvendelse på de kontrakter vedrørende køb eller salg af et ikke-finansielt aktiv, som kan nettoafregnes i likvide beholdninger eller andre finansielle instrumenter eller ved udveksling af finansielle instrumenter, som om kontrakterne var finansielle instrumenter, med undtagelse af kontrakter, som blev indgået og fortsat besiddes med henblik på modtagelse eller overdragelse af et ikke-finansielt aktiv i overensstemmelse med virksomhedens forventede behov for køb, salg eller forbrug.***

6. Der er forskellige måder, hvorpå en kontrakt vedrørende køb eller salg af et ikke-finansielt aktiv kan nettoafregnes i likvide beholdninger eller andre finansielle instrumenter eller ved udveksling af finansielle instrumenter. Disse omfatter:

   (a) tilfælde, hvor kontraktens vilkår tillader, at hver af parterne nettoafregner i likvide beholdninger eller andre finansielle instrumenter eller ved udveksling af finansielle instrumenter,

   (b) tilfælde, hvor muligheden for at nettoafregne i likvide beholdninger eller andre finansielle instrumenter eller ved udveksling af finansielle instrumenter ikke udtrykkeligt fremgår af kontraktvilkårene, men det er praksis i virksomheden at nettoafregne lignende kontrakter i likvide beholdninger eller andre finansielle instrumenter eller ved udveksling af finansielle instrumenter (hvad enten dette sker med modparten ved indgåelse af modgående kontrakter eller ved salg af kontrakten før udnyttelse eller udløb),

   (c) tilfælde, hvor der for lignende kontrakter findes en praksis i virksomheden for at modtage det underliggende instrument og sælge det inden for en kort periode efter overdragelsen med henblik på at skabe en gevinst gennem kortsigtede udsving i kurser eller handelsmargin,

   og

   (d) tilfælde, hvor det ikke-finansielle aktiv, som er genstand for kontrakten, umiddelbart kan konverteres til likvide beholdninger.

   En kontrakt, som (b) eller (c) finder anvendelse på, indgås ikke med henblik på modtagelse eller overdragelse af det ikke-finansielle aktiv i overensstemmelse med virksomhedens forventede behov for køb, salg eller forbrug og ligger derfor inden for denne standards anvendelsesområde. Andre kontrakter, som afsnit 5 finder anvendelse på, vurderes for at afgøre, hvorvidt de indgås og fortsat besiddes med henblik på modtagelse eller overdragelse af det ikke-finansielle aktiv i overensstemmelse med virksomhedens forventede behov for køb, salg eller forbrug, og om de derfor ligger inden for denne standards anvendelsesområde.

7. En solgt option på køb eller salg af et ikke-finansielt aktiv, som kan nettoafregnes i likvide beholdninger eller andre finansielle instrumenter eller ved udveksling af finansielle instrumenter i overensstemmelse med afsnit 6(a) eller (d), ligger inden for denne standards anvendelsesområde. En sådan kontrakt kan ikke indgås med henblik på modtagelse eller overdragelse af det ikke-finansielle aktiv i overensstemmelse med virksomhedens forventede behov for køb, salg eller forbrug.

▼M2

DEFINITIONER

8. Begreber, der er defineret i IAS 32, anvendes i denne standard med de betydninger, der er angivet i afsnit 11 i IAS 32. IAS 32 definerer følgende begreber:

— finansielt instrument

— finansielt aktiv

— finansiel forpligtelse

— egenkapitalinstrument

og giver vejledning om anvendelsen af disse definitioner.

9. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:***

Definitionen på et afledt finansielt instrument

Et afledt finansielt instrument er et finansielt instrument eller anden kontrakt, som er omfattet af denne standard (jvf. afsnit 2-7), og som har alle tre nedenstående egenskaber:

(a) dets værdi ændres som følge af ændringer i en specifik rentesats, værdipapirkurs, råvarepris, valutakurs, pris- eller renteindeks, kreditvurdering eller kreditindeks eller lignende variabler (undertiden benævnt det »underliggende«),

(b) det kræver ingen nettoinvestering ved indgåelsen, eller det kræver en nettoinvestering ved indgåelsen, som er mindre, end hvad der kræves for andre typer kontrakter, der kunne forventes at påvirkes på tilsvarende måde af ændrede markedsvilkår,

og

(c) det afregnes på et fremtidigt tidspunkt.

Definitioner på fire kategorier af finansielle instrumenter

Et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse til dagsværdi gennem resultatet er et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse, som opfylder en af følgende betingelser.

(a) Aktivet eller forpligtelsen klassificeres som værende besiddet med handel for øje. Et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse klassificeres som værende besiddet med handel for øje, hvis aktivet eller forpligtelsen:

(i) primært blev anskaffet eller påtaget med henblik på salg eller tilbagekøb på kort sigt,

(ii) udgør en del af en portefølje af identificerede finansielle instrumenter, som forvaltes sammen, og som udviser et nyligt mønster af kortsigtet realisation af gevinster,

eller

(iii) er et afledt finansielt instrument (bortset fra afledte finansielle instrumenter, som er klassificeret som og udgør effektive sikringsinstrumenter).

(b) […]Alle finansielle aktiver […], som er omfattet af denne standard, kan ved første indregning klassificeres som et finansielt aktiv […]til dagsværdi gennem resultatet, bortset fra investeringer i egenkapitalinstrumenter, som ikke har nogen officiel markedskurs på et aktivt marked, og hvis dagsværdi ikke kan måles pålideligt (jvf. afsnit 46 (c) og appendiks A, afsnit AG80 og AG81).

Hold-til-udløb-investeringer er ikke-afledte finansielle aktiver, som har faste eller bestemmelige betalinger samt fast udløbstidspunkt, og som virksomheden både har til hensigt og mulighed for at holde til udløb (jvf. appendiks A, afsnit AG16-AG25) bortset fra:

(a) aktiver, som virksomheden ved første indregning klassificerer til dagsværdi gennem resultatet,

(b) aktiver, som virksomheden klassificerer som disponible for salg,

og

(c) aktiver, som opfylder definitionen på lån og tilgodehavender.

Virksomheden skal ikke klassificere finansielle aktiver som hold-til-udløb-aktiver, hvis virksomheden i det aktuelle eller de to foregående regnskabsår har solgt eller omklassificeret mere end en uvæsentlig del

▼M2

af hold-til-udløb-investeringerne før disses udløb (mere end uvæsentlig set i forhold til den samlede portefølje af hold-til-udløb-investeringer), bortset fra salg eller omklassifikationer, som:

(i) ligger så tæt på udløb eller det finansielle aktivs udnyttelsestidspunkt (eksempelvis mindre end tre måneder fra udløb), at ændringer i markedsrenten ikke ville have nogen væsentlig virkning på det finansielle aktivs dagsværdi,

(ii) opstår, efter at virksomheden har modtaget stort set hele det finansielle aktivs oprindelige hovedstol gennem faste eller ekstraordinære afdrag

eller

(iii) kan henføres til en enkeltstående, isoleret begivenhed, som virksomheden ikke har kontrol over, og som virksomheden ikke med rimelighed har kunnet forudse.

Lån og tilgodehavender er ikke-afledte finansielle aktiver med faste eller bestemmelige betalinger, som ikke har nogen officiel pris på et aktivt marked, bortset fra:

(a) aktiver, som virksomheden har til hensigt at sælge øjeblikkeligt eller på kort sigt, og som skal klassificeres som besiddelse med handel for øje, samt aktiver, som virksomheden ved første indregning klassificerer til dagsværdi gennem resultatet,

(b) aktiver, som virksomheden ved første indregning klassificerer som disponible for salg,

eller

(c) aktiver, hvor indehaveren muligvis ikke genvinder stort set hele sin oprindelige investering, bortset fra når dette skyldes en kreditforringelse. Disse skal klassificeres som disponible for salg.

En kapitalandel, som er erhvervet ved en sammenlægning af aktiver, som ikke er lån eller tilgodehavender (en kapitalandel i en investeringsforening eller lignende) er eksempelvis ikke et lån eller et tilgodehavende.

Finansielle aktiver disponible for salg er de ikke-afledte finansielle aktiver, som klassificeres som disponible for salg, eller som ikke klassificeres som (a) lån og tilgodehavender, (b) hold-til-udløb-investeringer eller (c) finansielle aktiver til dagsværdi gennem resultatet.

Definitioner vedrørende indregning og måling

Finansielle aktivers eller finansielle forpligtelsers amortiserede kostpris er det beløb, hvortil et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse første gang er målt, med fradrag af betalte afdrag på hovedstolen, med tillæg eller fradrag af akkumulerede afskrivninger ved anvendelse af den effektive rente-metode på en eventuel forskel mellem dette oprindelige beløb og det beløb, der betales ved udløb, og med fradrag af eventuel reduktion (direkte eller ved anvendelse af reservationskonto) ved værdiforringelse eller uerholdelighed.

Den effektive rente-metode er en metode til beregning af finansielle aktivers eller finansielle forpligtelsers (eller grupper af finansielle aktivers eller finansielle forpligtelsers) amortiserede kostpris, samt allokering af renteindtægter eller renteomkostninger over den relevante periode. Den effektive rente er den rente, som nøjagtigt diskonterer forventede fremtidige ind- og udbetalinger i det finansielle instruments forventede løbetid, eller eventuelt en kortere periode, til det finansielle aktivs eller den finansielle forpligtelses regnskabsmæssige nettoværdi. Ved beregning af den effektive rente skal virksomheden foretage skøn over pengestrømme under hensyntagen til alle kontraktlige vilkår for det finansielle instrument (eksempelvis førtidig indfrielse, call-optioner og lignende optioner), men ikke til fremtidige kredittab. Beregningen skal medtage alle gebyrer og rentetillæg m.v. kontrahenterne imellem, som udgør en integreret del af den effektive rente (jvf. IAS 18), transaktionsomkostninger samt anden over- eller underkurs. Der er en formodning om, at der kan foretages et pålideligt skøn over pengestrømme og forventet løbetid for en gruppe af ensartede finansielle instrumenter. I de sjældne tilfælde, hvor det ikke er muligt at foretage et pålideligt skøn over pengestrømme eller forventet løbetid for et finansielt instrument (eller en gruppe af finansielle instrumenter), skal virksomheden imidlertid anvende de kontraktlige pengestrømme i hele kontraktperioden for det finansielle instrument (eller gruppen af finansielle instrumenter).

Ophør af indregning er fjernelsen af et tidligere indregnet finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse fra virksomhedens balance.

▼M2

Dagsværdi er det beløb, et aktiv kan omsættes til eller en forpligtelse kan indfris til ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter. (*)

Et almindeligt køb eller salg er et køb eller salg af et finansielt aktiv i henhold til en kontrakt, hvis vilkår kræver, at aktivet overdrages inden for den almindelige ved lovgivning eller sædvane i det pågældende marked fastsatte tidsramme.

Transaktionsomkostninger er omkostninger, som er direkte tilknyttet anskaffelse, udstedelse eller afhændelse af et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse (jvf. appendiks A, afsnit AG13). Herved forstås omkostninger, der ikke ville være opstået, hvis virksomheden ikke havde anskaffet, udstedt eller afhændet det finansielle instrument.

Definitioner vedrørende regnskabsmæssig sikring

En fast aftale er en bindende aftale om udveksling af en bestemt mængde af ressourcer til en bestemt pris på et bestemt tidspunkt eller tidspunkter i fremtiden.

En forventet transaktion er en transaktion, som virksomheden ikke har forpligtet sig til, men som forventes.

Et sikringsinstrument er et klassificeret afledt finansielt instrument eller (alene ved afdækning af risikoen for valutakursændringer) et klassificeret ikke-afledt finansielt instrument eller en ikke-afledt finansiel forpligtelse, hvis dagsværdi eller pengestrømme forventes at udligne ændringer i dagsværdien af eller pengestrømme vedrørende en klassificeret sikret post (afsnit 72-77 og appendiks A, afsnit AG94-AG97 uddyber definitionen på et sikringsinstrument).

En sikret post er et aktiv, en forpligtelse, en fast aftale, en forventet fremtidig transaktion, som anses for højst sandsynlig, eller en nettoinvestering i en udenlandsk virksomhed, som (a) udsætter virksomheden for en risiko for ændringer i dagsværdi eller fremtidige pengestrømme, og som (b) er klassificeret som værende en sikret post (afsnit 78-84 og appendiks A, afsnit AG98-AG101 uddyber definitionen på sikrede poster).

Sikringseffektivitet angiver, i hvilken grad ændringer i dagsværdien af eller pengestrømme vedrørende den sikrede post, som kan henføres til en sikret risiko, udlignes af ændringer i dagsværdien af eller pengestrømme vedrørende sikringsinstrumentet (jvf. appendiks A, afsnit AG105-AG113).

INDBYGGEDE AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER

10. Et afledt finansielt instrument er en del af et kombineret finansielt instrument, som også omfatter en ikke-afledt hovedkontrakt, således at nogle af det kombinerede instruments pengestrømme varierer på en måde, som svarer til et ikke-indbygget afledt finansielt instrument. Et indbygget afledt finansielt instrument medfører, at visse af eller alle de pengestrømme, som kontrakten ellers ville indebære, ændres i overensstemmelse med en bestemt rentesats, værdipapirkurs, råvarepris, valutakurs, pris- eller renteindeks, kreditvurdering, kreditindeks eller lignende variabler. Et afledt finansielt instrument, som er knyttet til et finansielt instrument, men som er kontraktligt overdrageligt uafhængigt af dette instrument, eller som har en anden modpart end dette instrument, er ikke et indbygget afledt finansielt instrument, men et separat finansielt instrument.

11. ***Et indbygget afledt finansielt instrument skal udelukkende adskilles fra hovedkontrakten og behandles regnskabsmæssigt som et afledt finansielt instrument i henhold til denne standard, hvis:***

    (a) de økonomiske karakteristika og risici forbundet med det indbyggede afledte finansielle instrument ikke er nært forbundet med hovedkontraktens økonomiske karakteristika og risici (jvf. appendiks A, afsnit AG30 og AG33),

    (b) et separat instrument med samme betingelser som det indbyggede afledte finansielle instrument opfylder definitionen på et afledt finansielt instrument

    og

    (c) det kombinerede instrument ikke måles til dagsværdi med ændringer heri indregnet i resultatet (dvs. et afledt finansielt instrument, som er

(*) Afsnit 48, 49 og AG69-AG82 i appendiks A indeholder krav om opgørelse af dagsværdien af et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse.

▼M2

indbygget i et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse til dagsværdi gennem resultatet, udskilles ikke).

Hvis et indbygget afledt finansielt instrument udskilles, skal hovedkontrakten regnskabsmæssigt behandles i henhold til denne standard, hvis den er et finansielt instrument, og i overensstemmelse med andre relevante standarder, hvis den ikke er et finansielt instrument. Denne standard omhandler ikke spørgsmålet om, hvorvidt et indbygget afledt finansielt instrument skal præsenteres separat i årsregnskabet.

12. ***Hvis denne standard kræver, at virksomheden adskiller et indbygget afledt finansielt instrument fra dets hovedkontrakt, men det indbyggede afledte finansielle instrument ikke kan måles separat ved anskaffelsen eller på en efterfølgende balancedag, skal virksomheden behandle hele den kombinerede kontrakt som et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse, der besiddes med handel for øje.***

13. Hvis en virksomhed ikke er i stand til at foretage en pålidelig vurdering af et indbygget afledt finansielt instruments dagsværdi på grundlag af vilkårene for instrumentet (eksempelvis fordi det indbyggede afledte finansielle instrument knytter sig til et unoteret egenkapitalinstrument), er dagsværdien af det indbyggede afledte finansielle instrument forskellen mellem det kombinerede instruments dagsværdi og hovedkontraktens dagsværdi, hvis disse kan opgøres i henhold til denne standard. Hvis en virksomhed ikke er i stand til at opgøre det indbyggede afledte finansielle instruments dagsværdi ved anvendelse af denne metode, finder afsnit 12 anvendelse, og det kombinerede instrument behandles som værende en besiddelse med handel for øje.

INDREGNING OG OPHØR AF INDREGNING

Første indregning

14. ***Virksomheden skal udelukkende indregne et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse i balancen, når virksomheden bliver underlagt instrumentets kontraktlige bestemmelser. (Se afsnit 38 med hensyn til almindelige køb af finansielle aktiver).***

Ophør af indregning af et finansielt aktiv

15. I koncernregnskaber finder afsnit 16-23 og appendiks A, afsnit AG34-AG52 anvendelse på koncernniveau. Virksomheden konsoliderer således først alle dattervirksomheder i overensstemmelse med IAS 27 og SIC-12 *Konsolidering – særlige virksomheder*, hvorefter afsnit 16-23 og appendiks A, afsnit AG34-AG52 finder anvendelse på koncernen.

16. ***Før det vurderes, hvorvidt og i hvilket omfang ophør af indregning er relevant i henhold til afsnit 17-23, skal virksomheden afgøre, hvorvidt disse afsnit finder anvendelse på en del af et finansielt aktiv (eller en del af en gruppe af ensartede finansielle aktiver) eller på et finansielt aktiv (eller en gruppe af ensartede finansielle aktiver) i sin helhed som følger.***

    (a) Afsnit 17-23 finder udelukkende anvendelse på en del af et finansielt aktiv (eller en del af en gruppe af ensartede finansielle aktiver), hvis den del, der tages i betragtning med henblik på ophør af indregning, opfylder en af følgende tre betingelser.

        (i) Delen omfatter kun pengestrømme fra et finansielt aktiv (eller en gruppe af ensartede finansielle aktiver), som specifikt kan identificeres. Hvis en virksomhed eksempelvis indgår i en rente-strip, hvorved modparten opnår retten til pengestrømme fra renter, men ikke fra hovedstolen fra et gældsinstrument, finder afsnit 17-23 anvendelse på pengestrømme fra renter.

        (ii) Delen omfatter kun en fuldt ud forholdsmæssig del (pro rata-andel) af pengestrømmene fra et finansielt aktiv (eller en gruppe af ensartede finansielle aktiver). Hvis en virksomhed eksempelvis indgår en aftale, hvorved modparten opnår retten til en andel på 90 % af alle pengestrømme fra et gældsinstrument, finder afsnit 17-23 anvendelse på 90 % af disse pengestrømme. Hvis der er mere end én modpart, kræves det ikke, at hver modpart får en forholdsmæssig del af pengestrømmene, forudsat at den overdragende virksomhed har en fuldt ud forholdsmæssig del.

        (iii) Delen omfatter kun en fuldt ud forholdsmæssig del (pro rata-andel) af pengestrømmene fra et finansielt aktiv (eller en gruppe af ensartede finansielle aktiver), som specifikt kan identificeres. Hvis en virksomhed eksempelvis indgår en aftale, hvorved modparten opnår retten til en andel på 90 % af alle

▼M2

pengestrømme fra renter fra et finansielt aktiv, finder afsnit 17-23 anvendelse på 90 % af disse pengestrømme fra renter. Hvis der er mere end én modpart, kræves det ikke, at hver modpart får en forholdsmæssig del af de pengestrømmene, der specifikt kan identificeres, forudsat at den overdragende virksomhed har en fuldt ud forholdsmæssig del.

(b) I alle andre tilfælde finder afsnit 17-23 anvendelse på det finansielle aktiv i sin helhed (eller gruppen af ensartede finansielle aktiver i deres helhed). Hvis en virksomhed eksempelvis overdrager (i) retten til de første eller de sidste 90 % af alle inddrevne beløb fra et finansielt aktiv (eller en gruppe af finansielle aktiver) eller (ii) retten til 90 % af pengestrømmene fra en gruppe af tilgodehavender, men yder en garanti om at godtgøre køber for eventuelle kredittab på op til 8 % af tilgodehavendets hovedstol, finder afsnit 17-23 anvendelse på det finansielle aktiv (eller gruppen af ensartede finansielle aktiver) i sin helhed.

I afsnit 17-26 henviser begrebet »finansielt aktiv« til enten en del af et finansielt aktiv (eller en del af en gruppe af ensartede finansielle aktiver) som identificeret i (a) ovenfor, eller alternativt til et finansielt aktiv (eller en gruppe af ensartede finansielle aktiver) i sin helhed.

17. *En virksomhed skal udelukkende ophøre med at indregne et finansielt aktiv, når:*

(a) de kontraktlige rettigheder til pengestrømme fra det finansielle aktiv udløber

eller

(b) virksomheden overdrager det finansielle aktiv som beskrevet i afsnit 18 og 19, og overdragelsen opfylder kriterierne for ophør af indregning i overensstemmelse med afsnit 20.

(Se afsnit 38 med hensyn til almindelige salg af finansielle aktiver).

18. *En virksomhed overdrager udelukkende et finansielt aktiv, hvis den enten:*

(a) overfører de kontraktlige rettigheder til at modtage pengestrømme fra det finansielle aktiv

eller

(b) bibeholder de kontraktlige rettigheder til at modtage pengestrømme fra det finansielle aktiv, men påtager sig en kontraktlig forpligtelse til at betale disse pengestrømme til en eller flere modtagere i henhold til en aftale, som opfylder betingelserne i afsnit 19.

19. *Når en virksomhed bibeholder sine kontraktlige rettigheder til at modtage pengestrømme fra et finansielt aktiv (det »oprindelige aktiv«), men påtager sig en kontraktlig forpligtelse til at betale disse pengestrømme til en eller flere virksomheder (de »endelige modtagere«), skal virksomheden udelukkende behandle transaktionen som en overdragelse af et finansielt aktiv, hvis alle tre nedenstående betingelser er opfyldt.*

(a) Virksomheden har ingen forpligtelse til at betale beløb til de endelige modtagere, medmindre virksomheden inddriver tilsvarende beløb fra det oprindelige aktiv. Kortfristede udlån fra virksomheden med ret til fuld genindvinding af det udlånte beløb med tillæg af rentetilskrivning på markedsvilkår udgør ikke en overtrædelse af denne betingelse.

(b) Vilkårene i overdragelseskontrakten forbyder virksomheden at sælge eller pantsætte det oprindelige aktiv, bortset fra som sikkerhed over for de endelige modtagere for forpligtelsen til at betale pengestrømme til disse.

(c) Virksomheden har en forpligtelse til at betale eventuelle pengestrømme, den inddriver på vegne af de endelige modtagere, uden væsentlig forsinkelse. Desuden er virksomheden ikke berettiget til at geninvestere sådanne pengestrømme, bortset fra investeringer i likvider (som defineret i IAS 7 **Pengestrømsopgørelsen***) i løbet af den korte afregningsperiode fra inddrivelsestidspunktet til tidspunktet, hvor der kræves betaling til de endelige modtagere, og modtagne renter hidrørende fra sådanne investeringer skal overgå til de endelige modtagere.*

▼M2

20. ***Hvis en virksomhed overdrager et finansielt aktiv (jvf. afsnit 18), skal den undersøge, i hvilket omfang den bibeholder risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til det finansielle aktiv, idet det gælder at:***

(a) hvis virksomheden overdrager alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til det finansielle aktiv, skal virksomheden ophøre med at indregne det finansielle aktiv og indregne alle i forbindelse med overdragelsen opståede eller bibeholdte rettigheder og forpligtelser separat som aktiver eller forpligtelser.

(b) hvis virksomheden bibeholder alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til det finansielle aktiv, skal virksomheden fortsat indregne det finansielle aktiv.

(c) hvis virksomheden hverken overdrager eller bibeholder alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til det finansielle aktiv, skal virksomheden vurdere, hvorvidt den har bibeholdt kontrollen over det finansielle aktiv, idet det gælder at:

(i) hvis virksomheden ikke har bibeholdt kontrollen, skal den ophøre med at indregne det finansielle aktiv og indregne alle i forbindelse med overdragelsen opståede eller bibeholdte rettigheder og forpligtelser separat som aktiver eller forpligtelser.

(ii) Hvis virksomheden har bibeholdt kontrollen, skal den fortsat indregne det finansielle aktiv i forhold til sit fortsatte engagement i det finansielle aktiv (jvf. afsnit 30).

21. Overdragelsen af risici og afkast (jvf. afsnit 20) vurderes ved en sammenligning af virksomhedens følsomhed før og efter overdragelsen med udsving i de til det overdragne aktiv tilknyttede nettopengestrømmes størrelse og tidspunkt. En virksomhed har bibeholdt alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til et finansielt aktiv, hvis virksomhedens følsomhed over for udsving i nutidsværdien af fremtidige nettopengestrømme fra det finansielle aktiv ikke ændrer sig væsentligt som følge af overdragelsen (eksempelvis fordi virksomheden har solgt et finansielt aktiv i henhold til en aftale vedrørende tilbagekøb til en fast pris eller salgsprisen plus långivers afkast). En virksomhed har overdraget alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til et finansielt aktiv, hvis virksomhedens følsomhed over for sådanne udsving ikke længere er væsentlig i forhold til det samlede udsving i nutidsværdien af de fremtidige nettopengestrømme tilknyttet det finansielle aktiv (eksempelvis fordi virksomheden udelukkende har solgt det finansielle aktiv mod en option på tilbagekøb af aktivet til dagsværdi på tilbagekøbstidspunktet, eller virksomheden har overdraget en fuldt ud forholdsmæssig del af pengestrømmene fra et større finansielt aktiv i henhold til en aftale, såsom underdeltagelse i et lån, der opfylder betingelserne i afsnit 19).

22. Det vil ofte fremgå klart, hvorvidt virksomheden har overdraget eller bibeholdt alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten, og der vil i sådanne tilfælde ikke være behov for at foretage nogen beregninger. I andre tilfælde vil det være nødvendigt at beregne og sammenligne virksomhedens følsomhed over for udsving i nutidsværdien af de fremtidige nettopengestrømme før og efter overdragelsen. Beregning og sammenligning foretages ved anvendelse af en passende aktuel markedsrente som diskonteringssats. Alle rimeligt sandsynlige udsving i nettopengestrømme tages i betragtning, idet der først og fremmest lægges vægt på de mest sandsynlige udfald.

23. Hvorvidt en virksomhed har bibeholdt kontrollen (jvf. afsnit 20(c)) over det overdragne aktiv afhænger af erhververens evne til at sælge aktivet. Hvis det er praktisk muligt for erhververen at sælge aktivet i sin helhed til en ikke-nærtstående tredjepart og ensidigt at udnytte denne mulighed, uden at det er nødvendigt at lægge yderligere begrænsninger på overdragelsen, har virksomheden ikke bibeholdt kontrollen. I alle andre tilfælde har virksomheden bibeholdt kontrollen.

Overdragelser, som opfylder kriterierne for ophør af indregning

(jvf. afsnit 20(a) og (c)(i))

24. ***Hvis en virksomhed overdrager et finansielt aktiv som led i en overdragelse, der opfylder kriterierne for ophør af indregning i sin helhed, og bibeholder retten til at administrere det finansielle aktiv mod et honorar, skal virksomheden indregne enten et aktiv i form af en administrationsret eller en administrationsforpligtelse for den pågældende administrationskontrakt. Hvis det modtagne honorar ikke forventes i tilstrækkelig grad at godtgøre virksomheden for udførelse af administration, skal en administrationsforpligtelse for forpligtelsen til at administrere indregnes til dagsværdi. Hvis det modtagne honorar forventes at udgøre mere end***

▼M2

tilstrækkelig godtgørelse for udførelse af administration, skal der indregnes et aktiv i form af en administrationsret for retten til at administrere til et beløb, som opgøres på basis af en allokering af den regnskabsmæssige værdi af det større finansielle aktiv i overensstemmelse med afsnit 27.

25. ***Hvis der som følge af en overdragelse sker ophør af indregning af et finansielt aktiv i sin helhed, men overdragelsen medfører, at virksomheden modtager et nyt finansielt aktiv eller påtager sig en ny finansiel forpligtelse eller en administrationsforpligtelse, skal virksomheden indregne det nye finansielle aktiv, den nye finansielle forpligtelse eller administrationsforpligtelsen til dagsværdi.***

26. ***Ved ophør af indregning af et finansielt aktiv i sin helhed skal forskellen mellem:***

    (a) den regnskabsmæssige værdi

    og

    (b) summen af (i) det modtagne vederlag (herunder et eventuelt nyt aktiv, der er modtaget, med fradrag af en eventuel ny forpligtelse, der er påtaget, og (ii) eventuelle akkumulerede gevinster eller tab, som var indregnet direkte på egenkapitalen (jvf. afsnit 55(b))

    indregnes i resultatet.

27. ***Hvis det overdragne aktiv udgør en del af et større finansielt aktiv (eksempelvis hvis en virksomhed overdrager pengestrømme fra renter, som udgør en del af et gældsinstrument, jvf. afsnit 16(a)), og den overdragne del opfylder kriterierne for ophør af indregning i sin helhed, skal det større finansielle aktivs tidligere regnskabsmæssige værdi allokeres til henholdsvis den del, der fortsat indregnes, og den del, der ikke længere indregnes, på basis af den relative dagsværdi af de pågældende dele på overtagelsestidspunktet. I den forbindelse skal et bibeholdt aktiv i form af administrationsret behandles som en del, der fortsat indregnes. Forskellen mellem:***

    (a) den regnskabsmæssige værdi allokeret til den del, der ikke længere indregnes,

    og

    (b) summen af (i) det vederlag, der modtages for den del, der ikke længere indregnes (herunder et eventuelt nyt aktiv, der er modtaget, med fradrag af en eventuel ny forpligtelse, der er påtaget, og (ii) eventuelle akkumulerede gevinster eller tab allokeret hertil, som var indregnet direkte på egenkapitalen (jvf. afsnit 55(b))

    skal indregnes i resultatet. Akkumulerede gevinster eller tab, som var indregnet på egenkapitalen, allokeres til henholdsvis den del, der fortsat indregnes, og den del, der ikke længere indregnes, på basis af den relative dagsværdi af de pågældende dele.

28. Hvis en virksomhed allokerer den tidligere regnskabsmæssige værdi af et større finansielt aktiv til henholdsvis den del, der fortsat indregnes, og den del, der ikke længere indregnes, skal dagsværdien af den del, der fortsat indregnes, opgøres. Hvis virksomheden hidtil har solgt dele, som svarer til den del, der fortsat indregnes, eller andre markedstransaktioner for sådanne dele har fundet sted, udgør nylige priser for faktiske transaktioner det bedste skøn over delens dagsværdi. Hvis der ikke findes nogen officielle priser eller nylige markedstransaktioner, som kan understøtte dagsværdien af den del, der fortsat indregnes, udgør forskellen mellem dagsværdien af det større finansielle aktiv i sin helhed og det vederlag, der er modtaget fra erhververen, for den del, der ikke længere indregnes, det bedste skøn over dagsværdien.

Overdragelser, som ikke opfylder kriterierne for ophør af indregning

(jvf. afsnit 20(b))

29. ***Hvis en overdragelse ikke medfører ophør af indregning, idet virksomheden har bibeholdt alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til det overdragne aktiv, skal virksomheden fortsat indregne det overdragne aktiv i sin helhed og indregne en finansiel forpligtelse for det modtagne vederlag. I efterfølgende regnskabsår skal virksomheden indregne en eventuel indtægt vedrørende det overdragne aktiv og en eventuel omkostning vedrørende den finansielle forpligtelse.***

▼M2

Fortsat engagement i overdragne aktiver

(jvf. afsnit 20(c)(ii))

30. ***Hvis en virksomhed hverken overdrager eller bibeholder væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til et overdraget aktiv, og bibeholder kontrollen over det overdragne aktiv, skal virksomheden fortsat indregne det overdragne aktiv i forhold til sit fortsatte engagement. Omfanget af virksomhedens fortsatte engagement i det overdragne aktiv svarer til omfanget af virksomhedens følsomhed over for ændringer i det overdragne aktivs værdi. Eksempelvis:***

    (a) hvis en virksomheds fortsatte engagement har form af garantistillelse for det overdragne aktiv, er omfanget af virksomhedens fortsatte engagement det laveste af (i) aktivets beløbsmæssige størrelse og (ii) den maksimale beløbsmæssige størrelse af det modtagne vederlag, som virksomheden kan kræves at betale tilbage (»garantibeløbet«).

    (b) hvis virksomhedens fortsatte engagement har form af en solgt eller købt option (eller begge dele) på det overdragne aktiv, svarer omfanget af virksomhedens fortsatte engagement til den beløbsmæssige størrelse af det overdragne aktiv, som virksomheden kan tilbagekøbe. I tilfælde af en solgt put-option på et aktiv, som er målt til dagsværdi, er omfanget af virksomhedens fortsatte engagement imidlertid begrænset til det laveste af dagsværdien af det overdragne aktiv og optionens udnyttelseskurs (jvf. afsnit AG48).

    (c) hvis virksomhedens fortsatte engagement har form af en option, som afregnes i likvide beholdninger, eller lignende på det overdragne aktiv, måles omfanget af virksomhedens fortsatte engagement på samme måde, som det der fremkommer ved optioner, som ikke afregnes i likvide beholdninger, som beskrevet i (b) ovenfor.

31. ***Hvis en virksomhed fortsat indregner et aktiv i forhold til sit fortsatte engagement, skal virksomheden også indregne en tilknyttet forpligtelse. På trods af andre målingskrav i denne standard, skal det overdragne aktiv og den tilknyttede forpligtelse måles på et grundlag, som afspejler de rettigheder og forpligtelser, virksomheden har bibeholdt. Den tilknyttede forpligtelse måles på en sådan måde, at den regnskabsmæssige nettoværdi af det overdragne aktiv og den tilknyttede forpligtelse:***

    (a) er de af virksomheden bibeholdte rettigheder og forpligtelsers amortiserede kostpris, hvis det overdragne aktiv måles til amortiseret kostpris,

    eller

    (b) svarer til dagsværdien af de af virksomheden bibeholdte rettigheder og forpligtelser målt separat, hvis det overdragne aktiv måles til dagsværdi.

32. ***Virksomheden skal fortsat indregne en eventuel indtægt, som opstår i forbindelse med det overdragne aktiv, i forhold til virksomhedens fortsatte engagement, og skal indregne en eventuel omkostning, som opstår i forbindelse med den tilknyttede forpligtelse.***

33. ***I forbindelse med efterfølgende måling skal indregnede ændringer i dagsværdien af det overdragne aktiv og den tilknyttede forpligtelse behandles regnskabsmæssigt i overensstemmelse med hinanden som anført i afsnit 55 og skal ikke modregnes.***

34. ***Hvis en virksomheds fortsatte engagement kun vedrører en del af et finansielt aktiv (eksempelvis hvis virksomheden bibeholder en option på tilbagekøb af en del af det overdragne aktiv eller bibeholder en andel af forskelsværdien, som ikke medfører bibeholdelse af alle væsentlige risici eller afkast tilknyttet ejendomsretten, og virksomheden bibeholder kontrollen), skal virksomheden allokere det finansielle aktivs tidligere regnskabsmæssige værdi på henholdsvis den del, der fortsat indregnes under det fortsatte engagement, og den del, der ikke længere indregnes, på basis af den relative dagsværdi af de pågældende dele på overdragelsestidspunktet. I den forbindelse finder kravene i afsnit 28 anvendelse. Forskellen mellem:***

    (a) den regnskabsmæssige værdi, der er allokeret til den del, som ikke længere indregnes,

    og

    (b) summen af (i) det vederlag, der modtages for den del, der ikke længere indregnes, og (ii) eventuelle akkumulerede gevinster eller tab allokeret hertil, som var indregnet direkte på egenkapitalen (jvf. afsnit 55(b))

▼M2

skal indregnes i resultatet. Akkumulerede gevinster eller tab, som var indregnet på egenkapitalen, allokeres til henholdsvis den del, som fortsat indregnes, og den del, som ikke længere indregnes, på basis af den relative dagsværdi af de pågældende dele.

35. ***►M9 Hvis det overdragne aktiv måles til amortiseret kostpris, kan muligheden i denne standard for at klassificere en finansiel forpligtelse til dagsværdi gennem resultatet ikke anvendes på den tilknyttede forpligtelse. ◄***

Alle overdragelser

36. ***Hvis et overdraget aktiv fortsat indregnes, skal aktivet og den tilknyttede forpligtelse ikke modregnes. Tilsvarende gælder det, at virksomheden ikke skal modregne en eventuel indtægt, som opstår i forbindelse med det overdragne aktiv, i en eventuel omkostning, som opstår i forbindelse med den tilknyttede forpligtelse (jvf. IAS 32, afsnit 42).***

37. ***Hvis en overdrager stiller ikke-kontant sikkerhed (såsom gælds- eller egenkapitalinstrumenter) over for erhververen, afhænger overdragerens og erhververens regnskabsmæssige behandling af pantet af, hvorvidt erhververen har ret til at sælge eller pantsætte pantet, og hvorvidt der er sket misligholdelse fra overdragers side. Overdrageren og erhververen skal foretage regnskabsmæssig behandling af pantet som følger:***

(a) Hvis erhververen i henhold til en kontrakt eller almindelig praksis har ret til at sælge eller genpantsætte pantet, skal overdrageren omklassificere aktivet i sin balance (eksempelvis som et udlånt aktiv, pantsat egenkapitalinstrument eller tilbagekøbstilgodehavende) separat fra andre aktiver.

(b) Hvis erhververen sælger pant, som er stillet som sikkerhed hos denne, skal erhververen indregne provenuet fra salget samt en forpligtelse målt til dagsværdi for forpligtelsen til at levere pantet tilbage.

(c) Hvis overdrageren misligholder kontrakten i henhold til dennes vilkår og ikke længere er berettiget til at indfri pantet, skal overdrageren ophøre med at indregne pantet, og erhververen skal indregne pantet som et aktiv, der første gang måles til dagsværdi eller, hvis erhververen allerede har solgt pantet, ophøre med at indregne sin forpligtelse til at levere pantet tilbage.

(d) Bortset fra som angivet i (c), skal overdrageren fortsat indregne pantet som et aktiv, og erhververen skal ikke indregne pantet som et aktiv.

Almindeligt køb eller salg af finansielle aktiver

38. ***Et almindeligt køb eller salg af finansielle aktiver skal indregnes, eller der skal ske ophør af indregning, alt efter hvad der er relevant, på handelsdatoen eller afregningsdatoen (jvf. appendiks A, afsnit AG53-AG56).***

Ophør af indregning af en finansiel forpligtelse

39. ***Virksomheden skal udelukkende ophøre med at indregne en finansiel forpligtelse (eller en del af en finansiel forpligtelse), når forpligtelsen ophører, dvs. når den i kontrakten anførte forpligtelse opfyldes, annulleres eller udløber.***

40. ***En udveksling mellem en eksisterende låntager og långiver af gældsinstrumenter med væsentligt forskellige betingelser skal regnskabsmæssigt behandles som et ophør af den oprindelige finansielle forpligtelse og indregning af en ny finansiel forpligtelse. Ligeledes skal en væsentlig ændring af betingelserne for en eksisterende finansiel forpligtelse eller en del heraf (uanset om denne skyldes debitors økonomiske vanskeligheder) regnskabsmæssigt behandles som ophør af den oprindelige finansielle forpligtelse og indregning af en ny finansiel forpligtelse.***

41. ***Forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi af en finansiel forpligtelse (eller del af en finansiel forpligtelse), som ophører eller overdrages til anden part, og det betalte beløb herfor, herunder eventuelle overdragne ikke-kontante aktiver eller forpligtelser, skal indregnes i resultatet.***

42. Hvis en virksomhed tilbagekøber en del af en finansiel forpligtelse, skal virksomheden allokere den finansielle forpligtelses tidligere regnskabsmæssige værdi til henholdsvis den del, som fortsat indregnes, og den del, der ikke længere indregnes, på basis af den relative dagsværdi af de pågældende dele på tilbagekøbstidspunktet. Forskellen mellem (a) den regnskabsmæssige værdi, som allokeres til den del, der ikke længere indregnes, og (b) det betalte beløb herfor, herunder eventuelle overdragne ikke-

▼M2

kontante aktiver eller påtagne forpligtelser, for den del, der ikke længere indregnes, skal indregnes i resultatet.

MÅLING

Første måling af finansielle aktiver og forpligtelser

43. ***Når et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse indregnes første gang, skal virksomheden måle aktivet eller forpligtelsen til dagsværdi samt i tilfælde af et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse, som ikke er indregnet til dagsværdi gennem resultatet, transaktionsomkostninger, som kan henføres direkte til erhvervelsen eller udstedelsen af det finansielle aktiv eller den finansielle forpligtelse.***

44. Når en virksomhed anvender indregning på afregningsdatoen for et aktiv, som efterfølgende måles til kostpris eller amortiseret kostpris, indregnes aktivet første gang til dagsværdi på handelsdatoen (jvf. appendiks A, afsnit AG53-AG56).

Efterfølgende måling af finansielle aktiver

45. Ved måling af et finansielt aktiv efter første indregning opdeles finansielle aktiver i henhold til denne standard i følgende fire kategorier, som er defineret i afsnit 9:

    (a) finansielle aktiver til dagsværdi gennem resultatet,

    (b) hold-til-udløb-investeringer,

    (c) lån og tilgodehavender

    og

    (d) finansielle aktiver disponible for salg.

    Disse kategorier finder anvendelse på måling og indregning i resultatet i henhold til denne standard. Virksomheden kan anvende andre betegnelser for disse kategorier eller andre kategoriseringer ved præsentation af oplysninger i årsregnskabet. Virksomheden skal i noterne give de i IAS 32 krævede oplysninger.

46. ***Efter første indregning skal virksomheden måle finansielle aktiver, herunder afledte finansielle instrumenter, som er aktiver, til dagsværdi uden fradrag af eventuelle transaktionsomkostninger, som afholdes i forbindelse med salg eller anden afhændelse. Undtaget herfra er følgende finansielle aktiver:***

    (a) lån og tilgodehavender defineret i afsnit 9, som skal måles til amortiseret kostpris ved anvendelse af den effektive rentemetode,

    (b) hold-til-udløb-investeringer defineret i afsnit 9, som skal måles til amortiseret kostpris ved anvendelse af den effektive rentemetode,

    og

    (c) investeringer i egenkapitalinstrumenter, som ikke har nogen official markedskurs på et aktivt marked, og hvis dagsværdi ikke kan måles pålideligt, samt afledte finansielle instrumenter, som er knyttet til og skal afregnes ved overdragelse af sådanne unoterede egenkapitalinstrumenter. Sådanne finansielle aktiver skal måles til kostpris (jvf. appendiks A, afsnit AG80 og AG81).

    Finansielle aktiver, der klassificeres som sikrede poster, skal måles i henhold til de i afsnit 89-102 nævnte krav til regnskabsmæssig sikring. Alle finansielle aktiver bortset fra dem, der måles til dagsværdi gennem resultatet, skal testes for værdiforringelse i overensstemmelse med afsnit 58-70 og appendiks A, afsnit AG84-AG93.

Efterfølgende måling af finansielle forpligtelser

47. ***Efter første indregning skal en virksomhed måle alle finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris ved anvendelse af den effektive rentemetode, bortset fra:***

    (a) finansielle forpligtelser til dagsværdi gennem resultatet. Sådanne forpligtelser, herunder afledte finansielle instrumenter, som er forpligtelser, skal måles til dagsværdi. En undtagelse herfra er afledte finansielle forpligtelser, der er knyttet til og skal afregnes ved overdragelse af et unoteret egenkapitalinstrument, hvis dagsværdi ikke kan måles pålideligt. Sådanne afledte finansielle forpligtelser skal måles til kostpris.

▼M2

(b) finansielle forpligtelser, som opstår, når overdragelsen af et finansielt aktiv ikke opfylder kriterierne for ophør af indregning eller regnskabsmæssigt behandles ved anvendelse af metoden for fortsat engagement. Afsnit 29 og 31 finder anvendelse på måling af sådanne finansielle forpligtelser.

Finansielle forpligtelser, der klassificeres som sikrede poster, skal måles i henhold til de i afsnit 89-102 nævnte krav til regnskabsmæssig sikring.

Overvejelser i forbindelse med måling til dagsværdi

48. ***Ved opgørelsen af dagsværdien af et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse i forbindelse med anvendelsen af denne standard eller IAS 32, skal en virksomhed anvende afsnit AG69-AG82 i appendiks A.***

49. Dagsværdien af en finansiel forpligtelse med et anfordringselement (eksempelvis en anfordringskonto) er ikke mindre end det beløb, der skal betales på anfordring, diskonteret fra det tidligste tidspunkt, hvor beløbet kunne kræves betalt.

Omklassifikationer

50. ***En virksomhed må ikke omklassificere et finansielt instrument til eller fra kategorien dagsværdi gennem resultatet, mens instrumentet besiddes eller udstedes.***

51. ***Hvis virksomhedens hensigt eller muligheder ændrer sig, så det ikke længere er passende at klassificere en investering som hold-til-udløb, skal investeringen omklassificeres til at være disponibel for salg og efterfølgende måles til dagsværdi, og forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og dagsværdien skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med afsnit 55(b).***

52. ***Når salg eller omklassifikationer af mere end en uvæsentlig del af hold-til-udløb-investeringerne ikke opfylder nogen af betingelserne i afsnit 9, skal eventuelle resterende hold-til-udløb-investeringer omklassificeres til at være disponible for salg. Ved en sådan omklassifikation skal forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og dagsværdien regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med afsnit 55(b).***

53. ***Hvis det bliver muligt at foretage en pålidelig måling af et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse, hvor dette ikke tidligere var muligt, og aktivet eller forpligtelsen skal måles til dagsværdi, hvis det er muligt at foretage en pålidelig måling (jvf. afsnit 46(c) og 47), skal dette aktiv eller denne forpligtelse efterfølgende måles til dagsværdi, og forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og dagsværdien skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med afsnit 55.***

54. ***Hvis virksomhedens hensigt eller muligheder ændrer sig, eller dagsværdien i sjældne tilfælde ikke længere kan måles pålideligt (jvf. afsnit 46(c) og 47), eller de i afsnit 9 omtalte »to foregående regnskabsår« er gået, så det bliver hensigtsmæssigt at indregne et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse til kostpris eller amortiseret kostpris frem for til dagsværdi, bliver det finansielle aktivs eller den finansielle forpligtelses indregnede dagsværdi på dette tidspunkt aktivets eller forpligtelsens nye kostpris eller amortiserede kostpris, alt efter hvad der er relevant. Eventuelle tidligere gevinster eller tab på aktivet, som er indregnet direkte på egenkapitalen i overensstemmelse med afsnit 55(b), skal regnskabsmæssigt behandles som følger:***

(a) I tilfælde af et finansielt aktiv med fast udløbstidspunkt skal gevinster eller tab afskrives over resultatet i hold-til-udløb-investeringens resterende løbetid ved anvendelse af den effektive rentemetode. Eventuelle forskelle mellem den nye amortiserede kostpris og beløbet ved udløbstidspunktet skal desuden afskrives over det finansielle aktivs resterende løbetid ved anvendelse af den effektive rentemetode svarende til amortisering af tillæg eller fradrag. Hvis det finansielle aktiv efterfølgende værdiforringes, skal eventuelle gevinster eller tab, som er indregnet direkte på egenkapitalen, indregnes i resultatet i overensstemmelse med afsnit 67.

(b) I tilfælde af et finansielt aktiv uden fast udløbstidspunkt skal gevinster eller tab fortsat indregnes i egenkapitalen, indtil det finansielle aktiv sælges eller på anden måde afhændes. Gevinster eller tab skal herefter indregnes i resultatet. Hvis det finansielle aktiv efterfølgende værdiforringes, skal eventuelle tidligere gevinster eller tab, som er indregnet direkte på egenkapitalen, indregnes i resultatet i overensstemmelse med afsnit 67.

▼**M2**

Gevinster og tab

55. ***Gevinster eller tab hidrørende fra ændringer i dagsværdien af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, som ikke indgår i et sikringsforhold (jvf. afsnit 89-102), skal indregnes som følger.***

(a) Gevinster eller tab hidrørende fra et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse, som er klassificeret til dagsværdi gennem resultatet, skal indregnes i resultatet.

(b) Gevinster eller tab hidrørende fra finansielle aktiver disponible for salg skal indregnes direkte på egenkapitalen gennem egenkapitalopgørelsen (jvf. IAS 1* Præsentation af årsregnskaber*), bortset fra tab ved værdiforringelse (jvf. afsnit 67-70) og valutakursgevinster og –tab (jvf. appendiks A, afsnit AG83), indtil der sker ophør af indregning af det finansielle aktiv. Herefter skal de akkumulerede gevinster eller tab, som tidligere er indregnet på egenkapitalen, indregnes i resultatet. Rente beregnet ved anvendelse af den effektive rentemetode (jvf. afsnit 9) skal imidlertid indregnes i resultatet (jvf. IAS 18* Omsætning*). Udbytte på et egenkapitalinstrument disponibelt for salg indregnes i resultatet, når virksomhedens ret til at modtage udbytte fastlægges (jvf. IAS 18).

56. ***For de finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, som er indregnet til amortiseret kostpris (jvf. afsnit 46 og 47), indregnes gevinster eller tab i resultatet, når virksomheden ophører med at indregne det finansielle aktiv eller den finansielle forpligtelse, eller aktivet eller forpligtelsen værdiforringes, såvel som ved amortiseringen. For finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, som er sikrede poster (jvf. afsnit 78-84 og appendiks A, afsnit AG98-AG101), skal den regnskabsmæssige behandling af gevinsterne eller tabene dog foretages i henhold til afsnit 89-102.***

57. ***Når en virksomhed indregner finansielle aktiver på afregningsdatoen (jvf. afsnit 38 og appendiks A, afsnit AG53 og AG56), skal eventuelle ændringer i dagsværdien af det aktiv, som skal modtages, i perioden mellem handelsdatoen og afregningsdatoen ikke indregnes for aktiver, som indregnes til kostpris eller amortiseret kostpris (bortset fra tab ved værdiforringelse). For aktiver, som indregnes til dagsværdi, skal en ændring i dagsværdi imidlertid indregnes i resultatet eller på egenkapitalen, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt, i henhold til afsnit 55.***

Værdiforringelse og uerholdelighed af finansielle aktiver

58. ***Virksomheden skal på hver balancedag vurdere, hvorvidt der er klar indikation af, at et finansielt aktiv eller en gruppe af finansielle aktiver er værdiforringet. I tilfælde af sådan indikation skal virksomheden anvende afsnit 63 (for finansielle aktiver, der indregnes til amortiseret kostpris), afsnit 66 (for finansielle aktiver, der indregnes til kostpris) eller afsnit 67 (for finansielle aktiver disponible for salg) for at opgøre den beløbsmæssige størrelse af et eventuelt tab ved værdiforringelse.***

59. Et finansielt aktiv eller en gruppe af finansielle aktiver er udelukkende værdiforringet, og der er udelukkende opstået tab ved værdiforringelse, hvis der er klar indikation af værdiforringelse som følge af en eller flere begivenheder, som er indtruffet efter første indregning af aktivet (en »tabsgivende begivenhed«), og den tabsgivende begivenhed (eller begivenheder) har en virkning på de skønnede fremtidige pengestrømme fra det finansielle aktiv eller gruppen af finansielle aktiver, som kan skønnes pålideligt. I nogle tilfælde er det ikke muligt at identificere en enkeltstående, isoleret begivenhed, som har forårsaget værdiforringelsen. Det er snarere den samlede virkning af flere begivenheder, som kan have forårsaget værdiforringelsen. Forventede tab som følge af fremtidige begivenheder, uanset hvor sandsynlige de er, indregnes ikke. Klar indikation af, at et finansielt aktiv eller en gruppe af aktiver er værdiforringede, omfatter observerede data om følgende tabsgivende begivenheder, som indehaveren af aktivet bliver gjort opmærksom på:

(a) udsteders eller den forpligtedes væsentlige økonomiske vanskeligheder,

(b) kontraktbrud, såsom misligholdelse af forpligtelsen til at betale renter eller afdrag,

(c) nedslag fra långiver til låntager af økonomiske eller juridiske årsager forbundet med låntagers økonomiske vanskeligheder, som långiver ellers ikke ville have overvejet,

(d) stigende sandsynlighed for låntagers konkurs eller anden økonomisk omstrukturering,

▼M2

(e) bortfald af et aktivt marked for det finansielle aktiv grundet økonomiske vanskeligheder

eller

(f) observerede data, som indikerer, at der er et målbart fald i de skønnede fremtidige pengestrømme fra en gruppe af finansielle aktiver efter første indregning af disse aktiver, selvom dette fald endnu ikke kan henføres til de enkelte finansielle aktiver i gruppen, herunder:

(i) negativ udvikling i låntageres betalingsstatus i gruppen (eksempelvis et stigende antal forsinkede betalinger eller et stigende antal kreditkortlånere, som har nået deres kreditmaksimum, og som betaler den månedlige minimumsydelse),

eller

(ii) nationale eller regionale økonomiske forhold, som falder sammen med misligholdelse vedrørende aktiverne i gruppen (eksempelvis stigende arbejdsløshed i låntagernes geografiske område, faldende ejendomspriser vedrørende lån i fast ejendom i det relevante område, faldende oliepriser vedrørende låneaktiver til olieproducenter, eller negativ udvikling i brancheforhold, som påvirker låntagere i gruppen).

60. At et aktivt marked bortfalder, fordi virksomhedens finansielle instrumenter ikke længere handles offentligt, er ikke dokumentation for værdiforringelse. En nedjustering af virksomhedens kreditværdighed er ikke i sig selv dokumentation for værdiforringelse, men kan være det i sammenhæng med andre tilgængelige oplysninger. Et fald i dagsværdien af et finansielt aktiv til under kostpris eller amortiseret kostpris er ikke nødvendigvis dokumentation for værdiforringelse (eksempelvis et fald i dagsværdien af en investering i et gældsinstrument, som hidrører fra en stigning i den risikofrie rente).

61. Ud over de typer begivenheder, der nævnes i afsnit 59, omfatter begrebet klar indikation af værdiforringelse af en investering i et egenkapitalinstrument oplysninger om væsentlige, negative ændringer, som har fundet sted i de teknologiske, markedsmæssige, økonomiske eller juridiske omgivelser, hvor udsteder har sine aktiviteter, og som tyder på, at den omkostning, der er forbundet med investeringen i egenkapitalinstrumentet, muligvis ikke kan genindvindes. Et væsentligt eller længerevarende fald i dagsværdien af en investering i et egenkapitalinstrument til under kostpris udgør ligeledes klar indikation af værdiforringelse.

62. I nogle tilfælde kan de observerede data, der kræves for at foretage et skøn over den beløbsmæssige størrelse af et tab ved værdiforringelse af et finansielt aktiv, være begrænsede eller ophørt med at være fuldt ud relevante under de aktuelle forhold. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis en låntager er i økonomiske vanskeligheder, og der kun findes en begrænset mængde tidligere erfaringer med lignende låntagere. I sådanne tilfælde skal virksomheden anvende sine velunderbyggede vurderinger, når der foretages skøn over den beløbsmæssige størrelse af tab ved værdiforringelse. Tilsvarende skal en virksomhed anvende sine velunderbyggede vurderinger til at regulere observerede data for en gruppe af finansielle aktiver med henblik på at afspejle aktuelle forhold (jvf. afsnit AG89). Anvendelse af rimelige skøn er en vigtig del af udarbejdelsen af årsregnskaber og påvirker ikke disses pålidelighed.

Finansielle aktiver indregnet til amortiseret kostpris

63. ***Hvis der er klar indikation af, at der er opstået et tab ved værdiforringelse af lån og tilgodehavender eller hold-til-udløb-investeringer indregnet til amortiseret kostpris, skal den beløbsmæssige størrelse af tabet måles som forskellen mellem aktivets regnskabsmæssige værdi og nutidsværdien af skønnede fremtidige pengestrømme (med undtagelse af fremtidige kredittab, som endnu ikke er opstået) diskonteret med det finansielle aktivs oprindelige effektive rente (dvs. den effektive rente beregnet ved første indregning). Aktivets regnskabsmæssige værdi skal reduceres enten direkte eller ved anvendelse af en reservationskonto. Tabets beløbsmæssige størrelse skal indregnes i resultatet.***

64. Virksomheden skal først vurdere, hvorvidt der er klar indikation af værdiforringelse separat for finansielle aktiver, som hver for sig er væsentlige, og separat eller tilsammen for finansielle aktiver, som ikke er væsentlige hver for sig (jvf. afsnit 59). Hvis en virksomhed vurderer, at der ikke er klar indikation af værdiforringelse for et separat vurderet finansielt aktiv, uanset om aktivet er væsentligt, skal virksomheden medtage aktivet i en gruppe af finansielle aktiver med tilsvarende kreditrisici og vurdere disse samlet for værdiforringelse. Aktiver, som er vurderet separat for værdifor-

▼M2

ringelse, og for hvilke der er indregnet eller fortsat indregnes et tab ved værdiforringelse, medtages ikke i den samlede vurdering for værdiforringelse.

65. ***Hvis den beløbsmæssige størrelse af et tab ved værdiforringelse i et efterfølgende regnskabsår reduceres, og reduktionen objektivt kan henføres til en begivenhed, som er indtruffet efter værdiforringelsen blev indregnet (eksempelvis en forbedring af debitors kreditværdighed), skal det tidligere indregnede tab ved værdiforringelse tilbageføres enten direkte eller ved regulering af en reservationskonto. Tilbageførslen må ikke medføre, at det finansielle aktivs regnskabsmæssige værdi overstiger, hvad den amortiserede kostpris ville have været, hvis tabet ved værdiforringelse ikke havde været indregnet på det tidspunkt, hvor tabet ved værdiforringelsen tilbageføres. Tilbageførslen skal indregnes i resultatet.***

Finansielle aktiver indregnet til kostpris

66. ***Hvis der er klar indikation af, at der er opstået et tab ved værdiforringelse af et unoteret egenkapitalinstrument, som ikke er indregnet til dagsværdi, fordi dagsværdien ikke kan måles pålideligt, eller af et afledt finansielt aktiv, som er knyttet til og skal afregnes ved overdragelse af et sådant unoteret egenkapitalinstrument, skal den beløbsmæssige størrelse af tabet ved værdiforringelse måles som forskellen mellem det finansielle aktivs regnskabsmæssige værdi og nutidsværdien af skønnede fremtidige pengestrømme diskonteret med det aktuelle markedsafkast for et tilsvarende finansielt aktiv (jvf. afsnit 46(c) og appendiks A, afsnit AG80 og AG81). Et sådant tab ved værdiforringelse skal ikke tilbageføres.***

Finansielle aktiver disponible for salg

67. ***Hvis et fald i dagsværdien af et finansielt aktiv disponibelt for salg er indregnet direkte på egenkapitalen, og der er klar indikation af, at aktivet er værdiforringet (jvf. afsnit 59), skal det akkumulerede tab, som er indregnet direkte på egenkapitalen, fjernes fra egenkapitalen og indregnes i resultatet, selvom virksomheden ikke ophører med at indregne det finansielle aktiv.***

68. ***Det akkumulerede tab, som fjernes fra egenkapitalen og indregnes i resultatet i henhold til afsnit 67, skal udgøre forskellen mellem kostprisen (fratrukket afdrag og amortisering) og den aktuelle dagsværdi med fradrag af eventuelle tab ved værdiforringelse af dette finansielle aktiv, som tidligere er indregnet i resultatet.***

69. ***Tab ved værdiforringelse, som er indregnet i resultatet for en investering i et egenkapitalinstrument, der er klassificeret som disponibelt for salg, skal ikke tilbageføres gennem resultatet.***

70. ***Hvis dagsværdien af et gældsinstrument, som er klassificeret som disponibelt for salg, stiger i et efterfølgende regnskabsår, og stigningen objektivt kan henføres til en begivenhed, som er indtruffet, efter at tabet ved værdiforringelse er indregnet i resultatet, skal tabet ved værdiforringelse tilbageføres, og tilbageførslen indregnes i resultatet.***

SIKRING

71. ***Hvis der er et klassificeret sikringsforhold mellem et sikringsinstrument og en sikret post, som beskrevet i afsnit 85-88 og appendiks A, afsnit AG102-AG104, skal gevinster eller tab vedrørende sikringsinstrumentet og den sikrede post regnskabsmæssigt behandles i henhold til afsnit 89-102.***

Sikringsinstrumenter

Instrumenter, som opfylder kriterierne for sikringsinstrumenter

72. Denne standard begrænser ikke de forhold, hvor et afledt finansielt instrument kan klassificeres som et sikringsinstrument, forudsat at betingelserne i afsnit 88 er opfyldt, bortset fra visse solgte optioner (jvf. appendiks A, afsnit AG94). Et ikke-afledt finansielt aktiv eller en ikke-afledt finansiel forpligtelse må kun klassificeres som et sikringsinstrument, hvis der er tale om sikring mod en valutarisici.

73. Ved regnskabsmæssig sikring må kun instrumenter, som omfatter en ekstern part i forhold til den regnskabsaflæggende virksomhed (dvs. en ekstern part i forhold til koncernen, segmentet eller den enkelte virksomhed, som der aflægges regnskab for), klassificeres som sikringsinstrumenter. En enkelt virksomhed i en koncern eller divisioner i en virksomhed kan indgå sikringstransaktioner med andre virksomheder i koncernen eller divisioner i virksomheden, men sådanne koncerninterne transaktioner elimineres ved

▼M2

konsolidering. Derfor opfylder sådanne sikringstransaktioner ikke kriterierne for regnskabsmæssig sikring i koncernens koncernregnskab. De opfylder dog muligvis kriterierne for regnskabsmæssig sikring i de enkelte eller separate årsregnskaber for enkelte virksomheder inden for koncernen eller ved præsentation af segmentoplysninger, forudsat at de er eksterne i forhold til den enkelte virksomhed eller det segment, som der aflægges regnskab for.

Klassifikation af sikringsinstrumenter

74. Et sikringsinstruments dagsværdi kan normalt måles for instrumentet i sin helhed, og de faktorer, som medfører ændringer i dagsværdien, er indbyrdes afhængige. Derfor klassificerer virksomheden et sikringsforhold for sikringsinstrumentet i sin helhed. De eneste tilladte undtagelser er:

(a) opdeling af en options indre og tidsmæssige værdi, hvor kun ændringen i optionens indre værdi klassificeres som et sikringsinstrument, mens dens tidsmæssige værdi udelades,

og

(b) opdeling af rentedelen og spotprisen på en terminskontrakt.

Disse undtagelser er tilladt, fordi optionens indre værdi og terminstillægget normalt kan måles separat. En dynamisk sikringsstrategi, hvor både en options indre værdi og tidsmæssige værdi vurderes, kan opfylde kriterierne for regnskabsmæssig behandling som sikring.

75. I et sikringsforhold kan virksomheden klassificere en del af hele sikringsinstrumentet, eksempelvis 50 % af den beregningsmæssige hovedstol, som sikringsinstrumentet. Dog må et sikringsforhold ikke kun klassificeres for en del af den periode, hvor et sikringsinstrument fortsat er udestående.

76. Et enkelt sikringsinstrument kan klassificeres som afdækning af mere end en type risici, forudsat at: (a) de afdækkede risici klart kan identificeres (b) afdækningens effektivitet kan påvises og (c) det er muligt at opnå en specifik klassifikation af sikringsinstrumentet og de forskellige risikopositioner.

77. To eller flere afledte finansielle instrumenter eller dele heraf (eller, i tilfælde af en sikring af valutarisiko, to eller flere ikke-afledte finansielle instrumenter eller dele heraf, eller en kombination af afledte og ikke-afledte finansielle instrumenter eller dele heraf) kan ses i sammenhæng og sammen klassificeres som sikringsinstrumentet, herunder når de risici, som hidrører fra visse afledte finansielle instrumenter kan modregnes i risici hidrørende fra andre afledte finansielle instrumenter. En rentecollar eller et andet afledt finansielt instrument, der kombinerer en solgt option og en købt option, opfylder dog ikke betingelserne for et sikringsinstrument, hvis den i realiteten netto er en solgt option (en option hvor der netto modtages en overkurs). Tilsvarende kan to eller flere instrumenter (eller dele heraf) udelukkende klassificeres som sikringsinstrumentet, hvis ingen af dem er en solgt option eller netto er en solgt option.

Sikrede poster

Poster, som opfylder kriterierne for sikrede poster

78. En sikret post kan være et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, en ikke-indregnet fast aftale, en forventet transaktion, som anses for højst sandsynlig, eller en nettoinvestering i en udenlandsk virksomhed. Den sikrede post kan være (a) enkle aktiver, forpligtelser, faste aftaler, forventede transaktioner, som anses for højst sandsynlige, eller nettoinvesteringer i en udenlandsk virksomhed, (b) en gruppe af aktiver, forpligtelser, faste aftaler, forventede transaktioner, som anses for højst sandsynlige, eller nettoinvesteringer i udenlandske virksomheder med ensartede risici eller (c) udelukkende ved en porteføljesikring af renterisiko, en del af den portefølje af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, som deler den sikrede risiko.

79. I modsætning til lån og tilgodehavender kan en hold-til-udløb-investering ikke være en sikret post, for så vidt angår renterisici eller risici ved førtidig indfrielse, idet klassifikationen af en investering som en hold-til-udløb-investering forudsætter en hensigt om at holde investeringen til udløb, uden at der tages hensyn til ændringer i dagsværdien af eller pengestrømme fra en sådan investering, som kan henføres til ændringer i rentesatser. Derimod kan en hold-til-udløb-investering være en sikret post, for så vidt angår afdækning af valuta- og kreditrisici.

80. Ved regnskabsmæssig sikring er det udelukkende aktiver, forpligtelser, faste aftaler eller forventede transaktioner, som er højst sandsynlige, som

▼M2

omfatter en ekstern part, der kan klassificeres som sikrede poster. Heraf følger, at regnskabsmæssig sikring kun kan anvendes på transaktioner mellem virksomheder eller segmenter i samme koncern i de enkelte eller separate årsregnskaber for disse virksomheder eller segmenter, og ikke på koncernregnskabet. Som en undtagelse gælder, at valutarisikoen vedrørende en koncernintern monetær post (eksempelvis tilgodehavender/forpligtelser mellem to dattervirksomheder) kan opfylde kriterierne for en sikret post i koncernregnskabet, hvis den medfører følsomhed over for valutakursgevinster eller –tab, som ikke fuldt ud er elimineret ved konsolidering i henhold til IAS 21 *Valutaomregning*. I henhold til IAS 21 er valutakursgevinster og –tab på koncerninterne monetære poster ikke fuldt ud elimineret ved konsolidering, hvis den koncerninterne monetære post handles mellem to koncernvirksomheder med forskellige funktionelle valutaer.

Klassifikation af finansielle poster som sikrede poster

81. Hvis den sikrede post er et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse, kan den være en sikret post, for så vidt angår risici, som kun er forbundet med en del af dens pengestrømme eller dagsværdi (såsom en eller flere udvalgte kontraktlige pengestrømme eller dele heraf eller en andel af dagsværdien), forudsat at effektiviteten kan måles. Eksempelvis kan en identificerbar og separat målbar andel af rentefølsomheden for et rentebærende aktiv eller en rentebærende forpligtelse klassificeres som den sikrede risiko (såsom et risikofrit renteelement eller toneangivende renteelement i den samlede rentefølsomhed for et sikret finansielt instrument).

81A. Ved en sikring af dagsværdien af renterisikoen for en portefølje af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser (og kun ved en sådan sikring), kan den sikrede del klassificeres som et valutabeløb (eksempelvis et beløb i dollar, euro, pund eller rand) snarere end som enkelte aktiver (eller forpligtelser). Selvom porteføljen af risikostyringshensyn kan indeholde aktiver og forpligtelser, er det klassificerede beløb et beløb for aktiver eller et beløb for forpligtelser. Klassifikation af et nettobeløb, som indeholder aktiver og forpligtelser, er ikke tilladt. Virksomheden kan sikre en del af den renterisiko, der er forbundet med dette klassificerede beløb. Eksempelvis kan virksomheden i tilfælde af en sikring af en portefølje, der indeholder aktiver, der kan indfris før tid, sikre den ændring i dagsværdi, der kan henføres til en ændring i den sikrede rente på basis af forventede snarere end kontraktlige rentetilpasningstidspunkter. **[…]**

Klassifikation af ikke-finansielle poster som sikrede poster

82. ***Hvis den sikrede post er et ikke-finansielt aktiv eller en ikke-finansiel forpligtelse, skal den klassificeres som en sikret post (a) med hensyn til valutarisici eller (b) i sin helhed med hensyn til alle risici. Dette skyldes, at det er vanskeligt at adskille og måle den relevante del af ændringerne i pengestrømme eller dagsværdi, der kan henføres til specifikke risici, bortset fra valutarisici.***

Klassifikation af grupper af poster som sikrede poster

83. Ensartede aktiver og ensartede forpligtelser må kun sammendrages og sikres som en gruppe, hvis de enkelte aktiver eller forpligtelser i gruppen har samme følsomhed over for de risici, som klassificeres som afdækkede. Derudover skal ændringen i dagsværdi, som kan henføres til den afdækkede risiko for hver enkelt post i gruppen, forventes at være omtrent proportionel med den overordnede ændring i dagsværdi, som kan henføres til den afdækkede risiko i gruppen af poster.

84. Eftersom en virksomhed vurderer sikringseffektivitet ved at sammenligne ændringen i dagsværdi eller pengestrømme for et sikringsinstrument (eller en gruppe af ensartede sikringsinstrumenter) og en sikret post (eller en gruppe af sikrede poster), opfylder sammenligning af et sikringsinstrument med den samlede nettoposition (eksempelvis summen af alle fastforrentede aktiver og forpligtelser med omtrent samme udløbstidspunkter), frem for en specifik sikret post ikke kriterierne for regnskabsmæssig sikring.

Regnskabsmæssig sikring

85. De udlignende virkninger af ændringer i dagsværdien af sikringsinstrumentet og den sikrede post indregnes i resultatet ved regnskabsmæssig sikring.

86. ***Der er tre typer sikringsforhold:***

(a) sikring af dagsværdi: afdækning af risikoen for ændringer i dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse eller en ikke-indregnet fast aftale, eller en identificerbar del af et sådant

▼M2

aktiv eller en sådan forpligtelse eller fast aftale, som kan henføres til en bestemt risiko, og som kan påvirke resultatet.

(b) sikring af pengestrømme: afdækning af risikoen for udsving i pengestrømme, som (i) kan henføres til en bestemt risiko, der er tilknyttet et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse (såsom alle eller visse fremtidige rentebetalinger på variabelt forrentede lån) eller en forventet transaktion, som er højst sandsynlig, og (ii) kan påvirke resultatet.

(c) sikring af en nettoinvestering i en udenlandsk virksomhed, som defineret i IAS 21.

87. Sikring af den med en fast aftale forbundne valutarisiko kan regnskabsmæssigt behandles som en sikring af dagsværdi eller en sikring af pengestrømme.

88. *Et sikringsforhold kan udelukkende behandles efter de i afsnit 89-102 nævnte bestemmelser for regnskabsmæssig sikring, hvis alle følgende betingelser er opfyldt.*

(a) Ved sikringens indgåelse foreligger der formel klassifikation og dokumentation for sikringsforholdet og for virksomhedens risikostyringsformål og –strategi i relation til sikringen. Dokumentationen skal omfatte identifikation af sikringsinstrumentet, den sikrede post eller transaktion, den afdækkede risikos art samt hvordan virksomheden vil vurdere sikringsinstrumentets effektivitet til at udligne ændringer i den sikrede posts dagsværdi eller pengestrømme, som kan henføres til den afdækkede risiko.

(b) Sikringen forventes at være meget effektiv (jvf. appendiks A, afsnit AG105-AG113) til at udligne ændringer i dagsværdi eller pengestrømme, som kan henføres til den afdækkede risiko i overensstemmelse med den oprindeligt dokumenterede risikostyringsstrategi for det givne sikringsforhold.

(c) Ved sikring af pengestrømme skal det være højst sandsynligt, at den forventede transaktion, som er genstand for sikringen, vil finde sted, og transaktionen skal være forbundet med risiko for udsving i pengestrømme, som i sidste ende kan påvirke resultatet.

(d) Sikringseffektiviteten kan måles pålideligt, dvs. at den sikrede posts dagsværdi eller pengestrømme, som kan henføres til den afdækkede risiko, og sikringsinstrumentets dagsværdi kan måles pålideligt (jvf. afsnit 46 og 47 og appendiks A, afsnit AG80 og AG81 for vejledning om opgørelse af dagsværdi).

(e) Sikringen vurderes løbende og har faktisk været meget effektiv i de regnskabsår, sikringen er klassificeret til.

Sikring af dagsværdi

89. *Hvis sikring af dagsværdi opfylder de i afsnit 88 nævnte betingelser i regnskabsåret, skal sikringen regnskabsmæssigt behandles på følgende måde:*

(a) en gevinst eller et tab fra efterfølgende måling af sikringsinstrumentet til dagsværdi (for et afledt sikringsinstrument) eller valutaelementet af den regnskabsmæssige værdi målt i overensstemmelse med IAS 21 (for et ikke-afledt sikringsinstrument) skal indregnes i resultatet

og

(b) den gevinst eller det tab på den sikrede post, der kan henføres til den afdækkede risiko, skal regulere den sikrede posts regnskabsmæssige værdi og indregnes i resultatet. Dette gælder, hvis den sikrede post ellers måles til kostpris. Indregning af den gevinst eller det tab, der kan henføres til den afdækkede risiko i resultatet finder anvendelse, hvis den sikrede post er et finansielt aktiv disponibelt for salg.

89A. Ved en sikring af dagsværdien af renterisikoen for en del af en portefølje af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser (og kun ved en sådan sikring), kan kravet i afsnit 89(b) opfyldes ved at præsentere gevinster eller tab, som kan henføres til den sikrede post, enten:

(a) i en enkel, separat post under aktiverne for de rentetilpasningsperioder, hvor den sikrede post udgør et aktiv,

eller

(b) i en enkel, separat post under forpligtelserne for de rentetilpasningsperioder, hvor den sikrede post udgør en forpligtelse.

▼M2

De separate poster, der henvises til i (a) og (b) ovenfor, skal præsenteres ved siden af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser. Indregningen af beløb, der medtages i disse poster, skal ophøre, når der sker ophør med indregning af de aktiver eller forpligtelser, som beløbene er tilknyttet.

90. Hvis der kun afdækkes bestemte risici tilknyttet en sikret post, skal indregnede ændringer i den sikrede posts dagsværdi, som ikke er tilknyttet den afdækkede risiko, indregnes som anført i afsnit 55.

91. ***Virksomheden skal fremadrettet ophøre med den i afsnit 89 specificerede regnskabsmæssige sikring, hvis:***

(a) sikringsinstrumentet udløber eller sælges, afvikles eller udnyttes (i denne sammenhæng er udskiftningen eller forlængelsen af et sikringsinstrument med et andet sikringsinstrument ikke udløb eller afvikling, hvis en sådan udskiftning eller forlængelse indgår i virksomhedens dokumenterede sikringsstrategi),

(b) sikringen ikke længere opfylder de i afsnit 88 nævnte kriterier for regnskabsmæssig sikring

eller

(c) virksomheden tilbagekalder klassifikationen.

92. ***Eventuelle reguleringer, som hidrører fra afsnit 89(b), af den regnskabsmæssige værdi af et sikret finansielt instrument, hvor den effektive rentemetode anvendes, (eller, i tilfælde af en porteføljesikring af renterisiko, af den i afsnit 89A beskrevne separate balancepost) skal afskrives over resultatet. Afskrivning kan påbegyndes, så snart der foreligger en regulering, og senest på det tidspunkt, hvor den sikrede post ikke længere reguleres for ændringer i dens dagsværdi, der kan henføres til den afdækkede risiko. Reguleringen er baseret på en omberegnet effektiv rente på tidspunktet for påbegyndelsen af afskrivningen. Hvis det imidlertid ved en sikring af dagsværdien af renterisikoen for en portefølje af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser (og kun ved en sådan sikring) ikke er praktisk muligt at foretage afskrivning ved brug af en omberegnet effektiv rente, skal reguleringen afskrives ved brug af den lineære metode. Reguleringen skal være fuldt ud afskrevet ved udløbet af det finansielle instrument eller, i tilfælde af en porteføljesikring af renterisiko, ved udløbet af den relevante rentetilpasningsperiode.***

93. Hvis en ikke-indregnet fast aftale klassificeres som en sikret post, indregnes den efterfølgende akkumulerede ændring i den faste aftales dagsværdi, som kan henføres til den afdækkede risiko, som et aktiv eller en forpligtelse, og en tilsvarende gevinst eller et tilsvarende tab indregnes i resultatet (jvf. afsnit 89(b)). Ændringerne i sikringsinstrumentets dagsværdi indregnes ligeledes i resultatet.

94. Hvis en virksomhed indgår en fast aftale om at erhverve et aktiv eller påtage sig en forpligtelse, som er en sikret post i en sikring af dagsværdi, skal den oprindelige regnskabsmæssige værdi af det aktiv eller den forpligtelse, som hidrører fra virksomhedens overholdelse af den faste aftale, reguleres, så den medtager den akkumulerede ændring i den faste aftales dagsværdi, der kan henføres til den i balancen indregnede afdækkede risiko.

Sikring af pengestrømme

95. ***Hvis sikring af pengestrømme opfylder de i afsnit 88 nævnte betingelser i regnskabsåret, skal sikringen regnskabsmæssigt behandles på følgende måde:***

(a) den del af gevinsten eller tabet på sikringsinstrumentet, som vurderes at være en effektiv sikring (jvf. afsnit 88), skal indregnes direkte på egenkapitalen gennem egenkapitalopgørelsen (jvf. IAS 1),

og

(b) den ineffektive del af gevinsten eller tabet på sikringsinstrumentet skal indregnes i resultatet.

96. Mere præcist behandles sikring af pengestrømme på følgende måde:

(a) det separate egenkapitalelement, som er forbundet med den sikrede post, reguleres til det mindste af følgende (i absolutte tal):

(i) akkumuleret gevinst eller tab på sikringsinstrumentet fra sikringens indgåelse

og

▼M2

(ii) akkumuleret ændring i dagsværdien (nutidsværdien) af forventede fremtidige pengestrømme vedrørende den sikrede post fra sikringens indgåelse,

(b) eventuelle resterende gevinster eller tab på sikringsinstrumentet eller dettes klassificerede element (som ikke er en effektiv sikring) indregnes i resultatet

og

(c) hvis virksomhedens dokumenterede risikostyringsstrategi vedrørende et bestemt sikringsforhold udelader en specifik del af gevinsten eller tabet eller tilknyttede pengestrømme vedrørende sikringsinstrumentet ved vurderingen af sikringseffektiviteten (jvf. afsnit 74, 75 og 88(a)), skal denne udeladte del af gevinsten eller tabet indregnes i overensstemmelse med afsnit 55.

97. ***Hvis en sikring af en forventet transaktion efterfølgende medfører indregning af et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse, skal tilknyttede gevinster eller tab, som er indregnet direkte på egenkapitalen i overensstemmelse med afsnit 95, omklassificeres til resultatet i det eller de regnskabsår, hvor det erhvervede aktiv eller den påtagne forpligtelse påvirker resultatet (eksempelvis de regnskabsår, hvor renteindtægten eller renteomkostningen indregnes). Hvis en virksomhed imidlertid forventer, at et tab eller en del af et tab, som er indregnet direkte på egenkapitalen, ikke vil blive genindvundet i løbet af et eller flere fremtidige regnskabsår, skal virksomheden omklassificere det beløb, som ikke forventes genindvundet, til resultatet.***

98. ***Hvis en sikring af en forventet transaktion efterfølgende medfører indregning af et ikke-finansielt aktiv eller en ikke-finansiel forpligtelse, eller en fremtidig transaktion vedrørende et ikke-finansielt aktiv eller en ikke-finansiel forpligtelse bliver en fast aftale, hvor regnskabsmæssig sikring af dagsværdi finder anvendelse, skal virksomheden anvende enten (a) eller (b) nedenfor:***

(a) Virksomheden omklassificerer tilknyttede gevinster eller tab, som er indregnet direkte på egenkapitalen i overensstemmelse med afsnit 95, til resultatet i det eller de regnskabsår, hvor det erhvervede aktiv eller den påtagne forpligtelse påvirker resultatet (eksempelvis de regnskabsår, hvor afskrivninger eller salgsomkostninger indregnes). Hvis en virksomhed imidlertid forventer, at et tab eller en del af et tab, som er indregnet direkte på egenkapitalen, ikke vil blive genindvundet i løbet af et eller flere fremtidige regnskabsår, skal virksomheden omklassificere det beløb, som ikke forventes genindvundet, til resultatet.

(b) Virksomheden fjerner de tilknyttede gevinster eller tab, som er indregnet direkte på egenkapitalen, i overensstemmelse med afsnit 95 og medtager dem i aktivets eller forpligtelsens oprindelige kostpris eller anden regnskabsmæssige værdi.

99. ***En virksomhed skal som regnskabspraksis anvende enten (a) eller (b) i afsnit 98, og den valgte regnskabspraksis skal anvendes konsekvent på alle de i afsnit 98 omtalte sikringer.***

100. ***For sikringer af pengestrømme, bortset fra de i afsnit 97 og 98 omtalte, skal beløb, som er indregnet direkte på egenkapitalen, indregnes i resultat i det eller de samme regnskabsår, hvor den sikrede forventede transaktion påvirker resultatet (eksempelvis når et forventet salg finder sted).***

101. ***Virksomheden skal i et eller flere af følgende tilfælde fremadrettet ophøre med den i afsnit 95-100 specificerede regnskabsmæssige sikring:***

(a) Sikringsinstrumentet udløber eller sælges, afvikles eller udnyttes (i denne sammenhæng er udskiftningen eller forlængelsen af et sikringsinstrument med et andet sikringsinstrument ikke udløb eller afvikling, hvis en sådan udskiftning eller forlængelse indgår i virksomhedens dokumenterede sikringsstrategi). I dette tilfælde skal de akkumulerede gevinster eller tab på sikringsinstrumentet, som indregnes direkte på egenkapitalen fra det regnskabsår, hvor sikringen blev effektiv (jvf. afsnit 95(a)), fortsat indregnes separat på egenkapitalen, indtil den forventede transaktion finder sted. Når transaktionen finder sted, finder afsnit 97, 98 eller 100 anvendelse.

(b) Sikringen opfylder ikke længere kriterierne for regnskabsmæssig sikring i afsnit 88. I dette tilfælde skal de akkumulerede gevinster eller tab på sikringsinstrumentet, som indregnes direkte på egenkapitalen fra det regnskabsår, hvor sikringen blev effektiv (jvf. afsnit 95 (a)), fortsat indregnes separat på egenkapitalen, indtil den forventede

▼M2

transaktion finder sted. Når transaktionen finder sted, finder afsnit 97, 98 eller 100 anvendelse.

(c) Den forventede transaktion forventes ikke længere at finde sted, og i dette tilfælde skal eventuelle tilknyttede akkumulerede gevinster eller tab på sikringsinstrumentet, som indregnes direkte på egenkapitalen fra det regnskabsår, hvor sikringen blev effektiv (jvf. afsnit 95(a)), indregnes i resultatet. En fremtidig transaktion, som ikke længere er højst sandsynlig (jvf. afsnit 88(c)), kan stadig forventes at finde sted.

(d) Virksomheden tilbagekalder klassifikationen. Ved sikring af en fremtidig transaktion skal de akkumulerede gevinster eller tab på sikringsinstrumentet, som indregnes direkte på egenkapitalen fra det regnskabsår, hvor sikringen blev effektiv (jvf. afsnit 95(a)), fortsat indregnes separat på egenkapitalen, indtil den forventede transaktion finder sted eller ikke længere forventes at finde sted. Når transaktionen finder sted, finder afsnit 97, 98 eller 100 anvendelse. Hvis transaktionen ikke længere forventes at finde sted, skal de akkumulerede gevinster eller tab, som var indregnet direkte på egenkapitalen, indregnes i resultatet.

Sikring af nettoinvesteringer

102. *Sikring af en nettoinvestering i en udenlandsk virksomhed, herunder sikring af en monetær post, som regnskabsmæssigt behandles som en del af nettoinvesteringen (jvf. IAS 21), skal regnskabsmæssigt behandles på samme måde som sikring af pengestrømme:*

(a) den del af gevinsten eller tabet på sikringsinstrumentet, som vurderes at være en effektiv sikring (jvf. afsnit 88), skal indregnes direkte på egenkapitalen gennem egenkapitalopgørelsen (jvf. IAS 1),

og

(b) den ineffektive del skal indregnes i resultatet.

Gevinsten eller tabet på sikringsinstrumentet tilknyttet sikringens effektive del, som er indregnet direkte på egenkapitalen, skal indregnes i resultatet ved afhændelse af den udenlandske virksomhed.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT OG OVERGANGSBESTEMMELSER

103. *Virksomheder skal anvende denne standard (herunder de ændringer, der blev udgivet i marts 2004) for regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det er tilladt at anvende standarden før dette tidspunkt. En virksomhed skal ikke anvende denne standard (herunder de ændringer, der blev udgivet i marts 2004) for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, medmindre virksomheden også anvender IAS 32 (udgivet december 2003). Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.*

104. *Denne standard skal anvendes med tilbagevirkende kraft bortset fra de i afsnit 105-108 nævnte tilfælde. Der skal ske en regulering primo i overført resultat for det første præsenterede tidligere regnskabsår og alle andre sammenligningstal, som om denne standard altid havde været i brug, medmindre det er praktisk umuligt at tilpasse oplysningerne. Hvis tilpasning ikke er praktisk muligt, skal virksomheden oplyse dette samt angive i hvilket omfang oplysningerne er tilpasset.*

105. *Når denne standard anvendes for første gang, er det tilladt for virksomheden at klassificere et tidligere indregnet finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse som et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse til dagsværdi gennem resultatet eller som disponibelt for salg til trods for kravet i afsnit 9 om at foretage en sådan klassifikation ved første indregning. For sådanne finansielle aktiver, som er klassificeret som disponible for salg, skal virksomheden indregne alle akkumulerede ændringer i dagsværdi i et separat egenkapitalelement indtil efterfølgende ophør af indregning eller værdiforringelse, når virksomheden overfører denne gevinst eller dette tab til resultatet. For så vidt angår et finansielt instrument, som er klassificeret til dagsværdi gennem resultatet eller som disponibelt for salg, skal virksomheden:*

(a) tilpasse det finansielle aktiv eller den finansielle forpligtelse ved brug af den nye klassifikation i sammenligningstallene i årsregnskabet

og

(b) oplyse om dagsværdien af de finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, som er klassificeret til hver kategori, og klassifikationen og den regnskabsmæssige værdi i de tidligere årsregnskaber.

▼M2

106. ***Bortset fra tilladelsen i afsnit 107 skal de i afsnit 15-37 og appendiks A, afsnit AG36-AG52 anførte krav om ophør af indregning anvendes fremadrettet. Hvis en virksomhed ophører med at indregne finansielle aktiver i henhold til IAS 39 (ajourført 2000) som følge af en transaktion, som har fundet sted før 1. januar 2004, og virksomheden ikke ville have ophørt med at indregne disse aktiver i henhold til denne standard, skal virksomheden derfor ikke indregne disse aktiver.***

107. ***Uanset indholdet i afsnit 106 kan de i afsnit 15-37 og appendiks A, afsnit AG36-AG52 anførte krav om ophør af indregning anvendes med tilbagevirkende kraft fra et tidspunkt efter virksomhedens eget valg, forudsat at de oplysninger, som kræves for at anvende IAS 39 på aktiver og forpligtelser, for hvilke der er sket ophør af indregning som følge af tidligere transaktioner, var indhentet på tidspunktet for den første regnskabsmæssige behandling af disse transaktioner.***

▼M8

107A. ***Uanset indholdet af afsnit 104 kan virksomheden anvende kravene i sidste sætning af afsnit AG76 samt afsnit AG76A på en af følgende måder:***

(a) fremadrettet på transaktioner, som er indgået efter 25. oktober 2002, eller

(b) fremadrettet på transaktioner, som er indgået efter 1. januar 2004.

▼M2

108. ***En virksomhed må ikke regulere den regnskabsmæssige værdi af ikke-finansielle aktiver og ikke-finansielle forpligtelser med henblik på at udelade gevinster og tab tilknyttet sikringer af pengestrømme, som var medtaget i den regnskabsmæssige værdi før begyndelsen af det regnskabsår, hvor denne standard blev anvendt første gang. Ved begyndelsen af det regnskabsår, hvor denne standard anvendes første gang, skal eventuelle beløb, som er indregnet direkte på egenkapitalen for sikring af en fast aftale, som i henhold til denne standard behandles regnskabsmæssigt som en sikring af dagsværdi, omklassificeres som et aktiv eller en forpligtelse, bortset fra afdækning af en valutarisiko, som fortsat behandles som en sikring af pengestrømme.***

OPHÆVELSE AF ANDRE UDTALELSER

109. Denne standard erstatter IAS 39 *Finansielle instrumenter: Indregning og måling* ajourført i oktober 2000.

110. Denne standard og den tilhørende implementeringsvejledning erstatter den implementeringsvejledning, som er udgivet af implementeringsvejledningskomiteen for IAS 39, der blev nedsat af den tidligere IASC.

▼M2

APPENDIKS A

Anvendelsesvejledning

Dette appendiks er en integreret del af standarden.

Anvendelsesområde (afsnit 2-7)

AG1. Kontrakter, som involverer betaling på basis af klimatiske, geologiske eller andre fysiske variabler, anvendes ofte som forsikringskontrakter. (Kontrakter baseret på klimatiske variabler benævnes ofte »*weather-derivatives*«). I henhold til sådanne kontrakter er betalingen baseret på størrelsen af den forsikrede virksomheds tab. Rettigheder og forpligtelser i henhold til forsikringskontrakter, som ikke hovedsageligt omfatter overdragelse af finansielle risici, er ikke omfattet af denne standard, jvf. afsnit 2(d). Udbetalingen i henhold til visse kontrakter, som indeholder krav om betaling på basis af klimatiske, geologiske eller andre fysiske variabler, er ikke relateret til størrelsen af den forsikrede virksomheds tab. Sådanne kontrakter er ikke omfattet af denne standard, jvf. afsnit 2(h).

AG2. Denne standard ændrer ikke kravene vedrørende pensionsordninger, som overholder IAS 26 *Regnskabsmæssig behandling og præsentation af fratrædelsesordninger*, og royalty-aftaler baseret på omfanget af salg eller omsætning fra tjenesteydelser, som regnskabsmæssigt behandles i henhold til IAS 18 *Omsætning.*

AG3. En virksomhed kan undertiden foretage, hvad den anser som en »strategisk investering« i egenkapitalinstrumenter, som er udstedt af en anden virksomhed, med henblik på etablere eller fortsætte et langsigtet operationelt samarbejde med den virksomhed, der investeres i. Den investerende virksomhed anvender IAS 28 *Investeringer i associerede virksomheder* ved vurderingen af, om det er hensigtsmæssigt at behandle en sådan investering efter den indre værdis metode. Investor anvender ligeledes IAS 31 *Kapitalandele i joint ventures* ved vurderingen af, hvorvidt pro rata-konsolidering eller den indre værdis metode er hensigtsmæssig for en sådan investering. Hvis hverken den indre værdis metode eller pro rata-konsolidering er hensigtsmæssig, anvender virksomheden denne standard på den strategiske investering.

AG4. Standarden finder anvendelse på forsikringsgiveres finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, med undtagelse af rettigheder og forpligtelser i henhold til forsikringskontrakter, som ikke er omfattet af denne standard, jvf. afsnit 2(d).

Definitioner (afsnit 8-9)

Effektiv rente

AG5. I visse tilfælde erhverves finansielle aktiver til en betragtelig underkurs, som afspejler opståede kredittab Virksomheden skal medtage sådanne opståede tab i de skønnede pengestrømme ved beregning af den effektive rente.

AG6. Når en virksomhed anvender den effektive rente-metode, skal den normalt afskrive eventuelle gebyrer, rentetillæg, transaktionsomkostninger og øvrig over- eller underkurs, som er medtaget i beregningen af den effektive rente over instrumentets forventede løbetid. Hvis gebyrer, rentetillæg, transaktionsomkostninger eller over- eller underkurs knytter sig til en kortere periode, skal denne kortere periode imidlertid anvendes. Dette er tilfældet, når den variabel, som gebyrer, rentetillæg, transaktionsomkostninger eller over- eller underkurs knytter sig til, tilpasses til markedsrenter før instrumentets forventede udløb. I sådanne tilfælde udgør den relevante afskrivningsperiode perioden frem til næste rentetilpasningstidspunkt. Hvis en over- eller underkurs på et variabelt forrentet instrument eksempelvis afspejler påbeløbne renter på instrumentet siden sidste rentebetaling, eller ændringer i markedsrenter siden den variable rente blev tilpasset markedsrenten, afskrives over- eller underkursen frem til næste tidspunkt, hvor den variable rente tilpasses markedsrenten. Dette skyldes, at over- eller underkursen knytter sig til perioden frem til næste rentetilpasningstidspunkt, eftersom den variabel, som over- eller underkursen knytter sig til (dvs. renten), på dette tidspunkt tilpasses markedsrenten. Hvis over- eller underkursen imidlertid hidrører fra en ændring i kreditspændet over for den variable rente, som er specificeret i instrumentet, eller andre variabler, som ikke tilpasses til markedsrenten, afskrives over- eller underkursen over instrumentets forventede løbetid.

▼M2

AG7. For variabelt forrentede finansielle aktiver og variabelt forrentede finansielle forpligtelser ændres den effektive rente som følge af periodisk omvurdering af pengestrømme for at afspejle bevægelser i markedsrenter. Hvis et variabelt forrentet finansielt aktiv eller en variabelt forrentet finansiel forpligtelse første gang indregnes til et beløb, der svarer til den ved udløb skyldige eller tilgodehavende hovedstol, har omvurdering af fremtidige rentebetalinger normalt ingen væsentlig virkning på aktivets eller forpligtelsens regnskabsmæssige værdi.

AG8. Hvis en virksomhed ajourfører sine skøn over ind- eller udbetalinger, skal virksomheden regulere den regnskabsmæssige værdi af det finansielle aktiv eller den finansielle forpligtelse (eller gruppen af finansielle instrumenter) for at afspejle faktiske og ændrede skønnede pengestrømme. Virksomheden omberegner den regnskabsmæssige værdi ved at beregne nutidsværdien af skønnede fremtidige pengestrømme til det finansielle instruments oprindelige effektive rente. Reguleringen indregnes som indtægt eller omkostning i resultatet.

Afledte finansielle instrumenter

AG9. Typiske afledte finansielle instrumenter er futures, termins- og swapkontrakter samt optioner. Et afledt finansielt instrument har normalt en beregningsmæssig hovedstol, som er et kontraktfastsat valutabeløb, et antal aktier, et antal enheder af vægt og volumen eller andre enheder. Det gælder imidlertid for et afledt finansielt instrument, at indehaver eller sælger ikke skal betale eller modtage den beregningsmæssige hovedstol ved kontraktens indgåelse. Alternativt kan vilkårene for et afledt finansielt instrument indebære betaling af et fast beløb eller et beløb, som kan ændre sig (men ikke proportionelt med en ændring i det underliggende aktiv) som følge af visse fremtidige begivenheder, som ikke knytter sig til den beregningsmæssige hovedstol. Eksempelvis kan en kontrakt kræve en fast betaling på CU 1 000 (*), hvis 6-måneders LIBOR stiger med 100 basispoint. En sådan kontrakt er et afledt finansielt instrument, selvom der ikke er angivet en beregningsmæssig hovedstol.

AG10 Definitionen på et afledt finansielt instrument i denne standard omfatter kontrakter, som bruttoafregnes ved overdragelse af det underliggende aktiv (eksempelvis en terminskontrakt vedrørende køb af et fastforrentet gældsinstrument). En virksomhed kan have en kontrakt vedrørende køb eller salg af et ikke-finansielt aktiv, som kan nettoafregnes i likvide beholdninger eller andre finansielle instrumenter eller ved udveksling af finansielle instrumenter (eksempelvis en kontrakt vedrørende køb eller salg af en råvare til en fast pris på et fremtidigt tidspunkt). En sådan kontrakt ligger inden for denne standards anvendelsesområde, medmindre den blev indgået og fortsat besiddes med henblik på overdragelse af et ikke-finansielt aktiv i overensstemmelse med virksomhedens forventede behov for køb, salg eller forbrug (jvf. afsnit 5-7).

AG11. Et af de afgørende kendetegn for et afledt finansielt instrument er, at det indebærer en indledende nettoinvestering, som er mindre, end hvad der kræves for andre typer kontrakter, der kunne forventes at blive påvirket på en tilsvarende måde af ændrede markedsvilkår. En option opfylder denne definition, eftersom præmien er mindre end den investering, det ville kræve at anskaffe det underliggende finansielle instrument, optionen er knyttet til. En valutaswap, som kræver, at der sker en indledende omveksling af forskellige valutaer med samme dagsværdi, opfylder definitionen, idet den har en indledende nettoinvestering på nul.

AG12 Ved et almindeligt køb eller salg indgås der en fastprisaftale mellem handelsdatoen og afregningsdatoen, som opfylder definitionen på et afledt finansielt instrument. På grund af aftalens korte varighed indregnes den dog ikke som et afledt finansielt instrument. I stedet indeholder denne standard bestemmelser om særlig regnskabsmæssig behandling af sådanne »almindelige handler« (jvf. afsnit 38 og AG53-AG56).

Transaktionsomkostninger

AG13. Transaktionsomkostninger omfatter honorarer og provision til agenter (herunder ansatte, der handler som salgsagenter), rådgivere, mæglere og dealere, andre beløb opkrævet af tilsynsmyndigheder eller børser

(*) I denne standard angives pengebeløb i valutaenheder (»currency units« (CU))

▼M2

samt afgifter på transaktioner. Transaktionsomkostninger omfatter ikke over- eller underkurs på gældsinstrumenter, finansieringsomkostninger eller interne administrations- eller besiddelsesomkostninger.

Finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, som besiddes med handel for øje

AG14. Handel afspejler normalt aktive og hyppige køb og salg, og finansielle instrumenter, som besiddes med handel for øje, anvendes normalt med det formål at skabe en gevinst på basis af kortsigtede udsving i kurser eller handelsmarginaler.

AG15. Finansielle aktiver, som besiddes med handel for øje, omfatter:

(a) afledte finansielle forpligtelser, som ikke regnskabsmæssigt behandles som sikringsinstrumenter,

(b) forpligtelser til at overdrage finansielle aktiver, som er lånt af en »short«-sælger (dvs. en virksomhed, der sælger finansielle aktiver, den har lånt og endnu ikke ejer),

(c) finansielle forpligtelser, som er påtaget med henblik på at tilbagekøbe dem i nær fremtid (eksempelvis et noteret gældsinstrument, som udsteder kan købe tilbage i nær fremtid afhængigt af ændringer i dagsværdien),

og

(d) finansielle forpligtelser, som udgør en del af en portefølje af identificerede finansielle instrumenter, som forvaltes under ét, og som udviser et nyligt mønster af kortsigtet gevinsthjemtagelse.

Det, at en forpligtelse bruges til at finansiere handelsaktiviteter, medfører ikke i sig selv, at forpligtelsen besiddes med handel for øje.

Hold-til-udløb-investeringer

AG16. Virksomheden har ikke til hensigt at holde en investering i et finansielt aktiv med fast udløbstidspunkt til udløb, hvis:

(a) virksomheden har til hensigt at holde det finansielle aktiv i en ikke nærmere defineret periode,

(b) virksomheden er parat til at sælge det finansielle aktiv (undtagen når en begivenhed indtræffer, som er enkeltstående, og virksomheden ikke med rimelighed har kunnet forudse), som følge af ændringer i markedsrenter eller -risici, likviditetsbehov, ændringer i adgangen til alternative investeringer og disses afkast, ændringer i finansieringsmuligheder og vilkår eller ændringer i valutarisici,

eller

(c) udsteder har ret til at afregne det finansielle aktiv til et beløb, som er væsentligt lavere end dets amortiserede kostpris.

AG17. Et variabelt forrentet gældsinstrument kan opfylde kriterierne for en hold-til-udløb-investering. Egenkapitalinstrumenter kan ikke være hold-til-udløb-investeringer, enten fordi de har uendelig løbetid (eksempelvis ordinære aktier) eller fordi de beløb, som indehaver kan modtage, kan variere på en måde, som ikke kan forudbestemmes (som det er tilfældet for aktieoptioner, warrants og lignende rettigheder). Med hensyn til definitionen på hold-til-udløb-investeringer betyder faste eller bestemmelige betalinger og fast udløbstidspunkt, at en kontrakt fastlægger beløb og tidspunkter for betalinger til indehaver, eksempelvis betaling af renter og afdrag på et lån. En væsentlig risiko for manglende betaling udelukker ikke, at et finansielt aktiv klassificeres som et hold-til-udløb aktiv, så længe aktivets kontraktlige betalinger er faste eller bestemmelige, og de øvrige kriterier for en sådan klassifikation er opfyldt. Hvis vilkårene for et gældsinstrument uden udløbstidspunkt foreskriver rentebetaling i en ikke fastsat periode, kan instrumentet ikke klassificeres som hold-til-udløb, idet der ikke er noget udløbstidspunkt.

AG18. Kriterierne for klassifikation som en hold-til-udløb-investering er opfyldt for et finansielt aktiv, som kan indløses af udsteder, hvis indehaver har til hensigt og mulighed for at holde investeringen, indtil den indløses eller udløber, og hvis indehaveren vil genindvinde stort set hele den regnskabsmæssige værdi. Udsteders call-option vil, hvis den udnyttes, blot fremrykke aktivets udløbstidspunkt. Hvis det finansielle aktiv imidlertid kan indløses på et grundlag, som ville medføre, at indehaver ikke genindvinder stort set hele den regnskabsmæssige værdi, kan det finansielle aktiv ikke klassificeres som en hold-til-udløb-investering. Virksomheden skal tage højde for eventuel betalt

▼M2

præmie og aktiverede transaktionsomkostninger ved vurderingen af, hvorvidt den regnskabsmæssige værdi stort set vil blive genindvundet.

AG19. Et finansielt aktiv, som kan indløses af indehaver (dvs. indehaveren har ret til at kræve, at udsteder tilbagebetaler eller indløser det finansielle aktiv før udløb) kan ikke klassificeres som en hold-til-udløb-investering, idet det at betale for en ret til at kræve indløsning i et finansielt aktiv (put-option) ikke er i foreneligt med en hensigtserklæring om at holde det finansielle aktiv til udløb.

AG20. For de fleste finansielle aktiver er dagsværdien en mere relevant målestok end amortiseret kostpris. Hold-til-udløb-klassifikationen er en undtagelse, men kun hvis virksomheden har til hensigt og mulighed for at holde investeringen til udløb. Når virksomhedens handlinger skaber tvivl om dens hensigt om og mulighed for at holde sådanne investeringer til udløb, udelukker afsnit 9 anvendelsen af denne undtagelse i en rimelig periode.

AG21. Et lidet sandsynligt skrækscenario, som er meget lidt sandsynligt, såsom at et pengeinstituts kunder vil hæve alle beholdninger af frygt for pengeinstituttets manglende likviditet eller en tilsvarende situation for en forsikringsgiver, er ikke noget som indgår i virksomhedens vurdering af, hvorvidt den har til hensigt og har mulighed for at holde en investering til udløb.

AG22. Salg før udløb kan opfylde betingelserne i afsnit 9 - og således ikke rejse tvivl om virksomhedens hensigt om at holde andre investeringer til udløb – hvis de kan henføres til et af følgende forhold:

(a) en væsentlig forringelse af udsteders kreditværdighed. Eksempelvis ville et salg efter en nedjustering af virksomhedens kreditværdighed foretaget af et eksternt kreditoplysningsbureau ikke nødvendigvis rejse tvivl om virksomhedens hensigt om at holde andre investeringer til udløb, hvis nedjusteringen indikerer en væsentlig forringelse i udsteders kreditværdighed vurderet under henvisning til kreditvurderingen ved første indregning. Hvis en virksomhed anvender interne kreditvurderinger til vurdering af risici, kan ændringer i sådanne interne kreditvurderinger ligeledes være med til at identificere udstedere med væsentligt forringet kreditværdighed, forudsat at virksomhedens metode til at tildele interne vurderinger og ændringer i disse vurderinger giver et konsekvent, pålideligt og objektivt mål for udsteders kreditkvalitet. Hvis der foreligger dokumentation for, at et finansielt aktiv er værdiforringet (jvf. afsnit 58 og 59), anses forringelsen af kreditværdigheden ofte for væsentlig.

(b) ændringer i skattelovgivningen, som fjerner eller væsentligt reducerer skattefritagelsen for renter på hold-til-udløb-investeringer (men ikke ændringer i skattelovgivningen, som ændrer marginalskattesatserne på renteindtægter).

(c) en større virksomhedssammenslutning eller afhændelse (eksempelvis salg af et segment), som nødvendiggør salg eller overdragelse af hold-til-udløb-investeringer for at opretholde virksomhedens eksisterende renterisikoposition eller kreditrisikopolitik (selvom virksomhedssammenslutningen er en begivenhed, som er under virksomhedens kontrol, kan ændringer i virksomhedens investeringsportefølje for at opretholde dens renterisikoposition eller kreditrisikopolitik være en følgevirkning snarere end en forventet transaktion).

(d) ændringer i lovmæssige krav, som væsentligt ændrer enten definitionen på en tilladt investering eller maksimumgrænsen for bestemte typer investeringer, og som medfører, at virksomheden afhænder en hold-til-udløb-investering.

(e) væsentlig forøgelse af det lovmæssige kapitalkrav for branchen, som medfører, at virksomheden foretager nedskæringer ved at sælge hold-til-udløb-investeringer.

(f) væsentligt forøget vægtning af risikoen forbundet med hold-til-udløb-investeringer i forbindelse med lovmæssige risikobaserede kapitalkrav.

AG23. Det er ikke påviseligt, at virksomheden har mulighed for at holde en investering i et finansielt aktiv med fast udløbstidspunkt til udløb, hvis:

(a) virksomheden ikke har de fornødne økonomiske ressourcer til fortsat at finansiere investeringen indtil udløb

eller

▼M2

(b) virksomheden er underlagt eksisterende juridiske eller andre begrænsninger, som kan være til hinder for dens hensigt om at holde det finansielle aktiv til udløb. (Udsteders call-option er dog ikke nødvendigvis til hinder for virksomhedens hensigt om at holde et finansielt aktiv til udløb - jvf. afsnit AG18).

AG24. Der kan være andre omstændigheder end de i afsnit AG16-AG23 beskrevne, som indikerer, at virksomheden ikke har til hensigt eller mulighed for at holde en investering til udløb.

AG25. Virksomheden vurderer ikke blot hensigten om og muligheden for at holde sine hold-til-udløb-investeringer til udløb, når de finansielle aktiver indregnes første gang, men også på hver efterfølgende balancedag.

Lån og tilgodehavender

AG26. Alle ikke-afledte finansielle aktiver med faste eller bestemmelige betalinger (herunder låneaktiver, tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser, investeringer i gældsinstrumenter og indestående i banker) kan potentielt opfylde definitionen på lån og tilgodehavender. Et finansielt aktiv, som har en officiel markedskurs på et aktivt marked (såsom et noteret gældsinstrument, jvf. afsnit AG71) opfylder imidlertid ikke kriteriet for klassifikation som et lån eller et tilgodehavende. Finansielle aktiver, som ikke opfylder definitionen på lån eller tilgodehavender, kan klassificeres som hold-til-udløb-investeringer, hvis de opfylder betingelserne for denne klassifikation (jvf. afsnit 9 og AG16-AG25). Ved første indregning af et finansielt aktiv, som ellers ville blive klassificeret som et lån eller tilgodehavende, kan virksomheden klassificere aktivet som et finansielt aktiv til dagsværdi gennem resultatet, eller som disponibelt for salg.

Indbyggede afledte finansielle instrumenter (afsnit 10-13)

AG27. Hvis en hovedkontrakt ikke har noget angivet eller forudbestemt udløbstidspunkt og udgør en resterende andel af virksomhedens nettoaktiver, er kontraktens økonomiske karakteristika og risici de samme som for et egenkapitalinstrument, og et indbygget finansielt instrument ville skulle have egenkapitalkarakteristika, som er knyttet til den samme virksomhed, for at kunne anses for at være nært forbundet. Hvis hovedkontrakten ikke er et egenkapitalinstrument og opfylder definitionen på et finansielt instrument, er kontraktens økonomiske karakteristika og risici de samme som for et gældsinstrument.

AG28. Et indbygget afledt finansielt instrument, som ikke er en option (eksempelvis en indbygget termins- eller swap-kontrakt), adskilles fra hovedkontrakten på basis af instrumentets angivne eller implicitte vilkår, hvilket medfører, at instrumentet har en dagsværdi på nul ved første indregning. Et indbygget optionsbaseret afledt finansielt instrument (eksempelvis en indbygget put-, call-, cap- eller floor-option eller en swaption) adskilles fra hovedkontrakten på basis af de angivne vilkår for optionselementet. Hovedinstrumentets oprindelige regnskabsmæssige værdi er restværdien efter udskillelse af det indbyggede afledte finansielle instrument.

AG29. Flere indbyggede afledte finansielle instrumenter i et enkelt instrument behandles normalt som et enkelt sammensat indbygget afledt finansielt instrument. For indbyggede afledte finansielle instrumenter, som klassificeres som egenkapital (jvf. IAS 32 *Finansielle Instrumenter: Oplysning og præsentation*), foretages dog separat regnskabsmæssig behandling i forhold til de instrumenter, som klassificeres som aktiver eller forpligtelser. Desuden gælder det, at hvis et instrument indeholder mere end ét indbygget afledt finansielt instrument, og disse afledte finansielle instrumenter knytter sig til forskellige risici, umiddelbart kan adskilles og er uafhængige af hinanden, skal de regnskabsmæssigt behandles separat i forhold til hinanden.

AG30. De økonomiske karakteristika og risici forbundet med et indbygget afledt finansielt instrument er ikke nært forbundet med hovedkontrakten (afsnit 11(a)) i følgende eksempler. Under forudsætning af, at betingelserne i afsnit 11(b) og (c) er opfyldt, behandler virksomheden regnskabsmæssigt det indbyggede afledte finansielle instrument separat fra hovedkontrakten i disse eksempler:

(a) En put-option, som er indbygget i et instrument, der gør det muligt for indehaveren at kræve, at udsteder tilbagekøber instrumentet til et beløb i likvide beholdninger eller andre aktiver, som varierer på basis af ændringen i en egenkapitalkurs eller råvarepris eller – indeks, er ikke nært forbundet med hovedgældsinstrumentet.

▼M2

(b) En call-option, som er indbygget i et egenkapitalinstrument, der gør det muligt for udsteder at tilbagekøbe dette egenkapitalinstrument til en bestemt pris, er ikke nært forbundet med hovedegenkapitalinstrumentet set fra indehavers synsvinkel (fra udsteders synsvinkel er call-optionen et egenkapitalinstrument, forudsat at den opfylder betingelserne for en sådan klassifikation i henhold til IAS 32. I så fald er optionen ikke omfattet af denne standard).

(c) En option på eller bestemmelse om automatisk forlængelse af et gældsinstruments restløbetid er ikke nært forbundet med hovedgældsinstrumentet, medmindre der foretages en samtidig regulering til den omtrentlige aktuelle markedsrente på forlængelsestidspunktet. Hvis en virksomhed udsteder et gældsinstrument, og indehaveren af dette gældsinstrument udsteder en call-option på gældsinstrumentet til en tredjepart, anses call-optionen af udsteder som en forlængelse af gældsinstrumentets løbetid, forudsat at udsteder kan afkræves at deltage i eller muliggøre gensalget af gældsinstrumentet som følge af udnyttelsen af call-optionen.

(d) Betaling af aktieindeksbestemte renter eller afdrag, som er indbygget i et hovedgældsinstrument eller en forsikringskontrakt – hvor renter eller afdrag indekseres efter egenkapitalinstrumenters værdi – er ikke nært forbundet med hovedinstrumentet, idet de risici, der er forbundet med hovedinstrumentet og det indbyggede afledte finansielle instrument, er forskellige.

(e) Betaling af råvareindeksbestemte renter eller afdrag, som er indbygget i et hovedgældsinstrument eller en forsikringskontrakt – hvor renter eller afdrag indekseres efter prisen på en råvare (eksempelvis guld) – er ikke nært forbundet med hovedinstrumentet, idet de risici, der er forbundet med hovedinstrumentet og det indbyggede afledte finansielle instrument, er forskellige.

(f) En ret til konvertering til egenkapital, som er indbygget i et konvertibelt gældsinstrument, er ikke nært forbundet med hovedgældsinstrumentet set fra indehaveren af instrumentets synsvinkel (set fra udsteders synsvinkel er egenkapitalkonverteringsretten et egenkapitalinstrument, som ikke er omfattet af denne standard, forudsat at den opfylder betingelserne for en sådan klassifikation i henhold til IAS 32).

(g) En call- eller put-option, en option på tilbagekøb eller en option på førtidig indfrielse, som er indbygget i et hovedgældsinstrument, er ikke nært forbundet med hovedinstrumentet, medmindre optionens udnyttelseskurs omtrent svarer til gældsinstrumentets amortiserede kostpris på udnyttelsestidspunkterne. For udsteder af et konvertibelt gældsinstrument med en indbygget call- eller put-option foretages vurderingen af, om call- eller put-optionen er nært forbundet med hovedgældsinstrumentet, før udskillelse af egenkapitalelementet i henhold til IAS 32.

(h) Afledte kreditinstrumenter, som er indbygget i et hovedgældsinstrument, og som gør det muligt for den ene part (den sikrede) at overdrage kreditrisikoen forbundet med et bestemt aktiv, uanset om den ejer dette, til en anden part (garanten), er ikke nært forbundet med hovedgældsinstrumentet. Sådanne afledte kreditinstrumenter gør det muligt for garanten at overtage kreditrisikoen forbundet med aktivet uden direkte at eje det.

AG31. ►M9 Som eksempel på et kombineret instrument kan nævnes et finansielt instrument, som giver indehaveren ret til at levere det finansielle instrument tilbage til udsteder mod et beløb i likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver, som varierer på basis af ændringen i et egenkapital- eller råvareindeks, som kan stige eller falde (et »indløseligt instrument«). Medmindre udsteder ved første indregning klassificerer det indløselige instrument som en finansiel forpligtelse til dagsværdi gennem resultatet, skal udsteder udskille et afledt finansielt instrument (dvs. betalingen af indekseret afdrag) i henhold til afsnit 11, idet hovedkontrakten er et gældsinstrument i henhold til afsnit AG27, og betalingen af indekseret afdrag ikke er nært forbundet med hovedgældsinstrumentet i henhold til afsnit AG30(a). Eftersom betalingen af afdrag kan stige eller falde, er det indbyggede afledte finansielle instrument ikke en option, og dets værdi er indekseret efter den underliggende variabel. ◄

AG32. Med hensyn til et indløseligt instrument, som på et hvilket som helst tidspunkt kan leveres tilbage til udsteder mod likvide beholdninger svarende til en forholdsmæssig andel af værdien af en virksomheds nettoaktiver (eksempelvis enheder i en investeringsforening med tilbage-

▼M2

købspligt for den udstedende forening eller visse »unit-linked« investeringsprodukter), er virkningen af at udskille et indbygget afledt finansielt instrument og foretage regnskabsmæssig behandling af hvert element, at det kombinerede instrument måles til det indløsningsbeløb, der skal betales på balancedagen, hvis indehaveren har udnyttet sin ret til at levere instrumentet tilbage til udsteder.

AG33. De økonomiske karakteristika og risici ved et indbygget afledt finansielt instrument er nært forbundet med hovedkontraktens økonomiske karakteristika og risici i nedenstående eksempler. I disse eksempler behandler virksomheden ikke regnskabsmæssigt det indbyggede afledte finansielle instrument separat fra hovedkontrakten.

(a) Et indbygget afledt finansielt instrument, hvor det underliggende er en rentesats eller et renteindeks, som kan medføre en ændring af det rentebeløb, der ellers skulle betales eller modtages i henhold til en rentebærende hovedkontrakt, er nært forbundet med hovedkontrakten, medmindre det kombinerede instrument kan afregnes på en sådan måde, at indehaveren ikke ville genindvinde stort set alle sine indregnede investeringer, eller det indbyggede afledte finansielle instrument mindst kunne fordoble indehaverens oprindelige afkast på hovedkontrakten og kunne medføre et afkast, som er mindst to gange så højt, som markedsafkastet ville være for en kontrakt på samme vilkår som hovedkontrakten.

(b) Indbyggede rentefloors eller -caps på et gældsinstrument er nært forbundet med hovedgældsinstrumentet, forudsat at den pågældende cap svarer til eller er højere end markedsrenten, og den pågældende floor svarer til eller er lavere end markedsrenten, når instrumentet udstedes, og hverken cap eller floor er gearet i forhold til hovedinstrumentet. Bestemmelser i en kontrakt vedrørende køb eller salg af et aktiv (eksempelvis en råvare), som fastlægger en cap og en floor på den pris, der skal betales eller modtages for aktivet, er ligeledes nært forbundet med hovedkontrakten, hvis både cap og floor var »out of the money« ved indgåelsen og ikke er gearede.

(c) Et indbygget afledt finansielt valutainstrument, som medfører en strøm af rentebetalinger eller afdrag i fremmed valuta, og som er indbygget i et hovedgældsinstrument (eksempelvis en obligation, som er optaget og forrentes i én valuta, mens afdrag sker i en anden valuta), er nært forbundet med hovedgældsinstrumentet. Et sådant afledt finansielt instrument adskilles ikke fra hovedinstrumentet, idet IAS 21 *Valutaomregning* kræver, at gevinster og tab på monetære poster ved valutaomregning indregnes i årets resultat.

(d) Et indbygget afledt finansielt valutainstrument i en hovedkontrakt, som ikke er et finansielt instrument (eksempelvis en kontrakt vedrørende køb eller salg af et ikke-finansielt aktiv, hvor prisen er angivet i en fremmed valuta), er nært forbundet med hovedkontrakten, forudsat at den ikke er gearet, ikke indeholder et optionselement og kræver betalinger i en af følgende valutaer:

(i) en væsentlig kontrahents funktionelle valuta,

(ii) den valuta, som i handel over hele verden sædvanligvis anvendes til at angive priser på den pågældende vare eller tjenesteydelse (eksempelvis USD for råoliehandel),

eller

(iii) en valuta, som ofte anvendes i kontrakter vedrørende køb eller salg af ikke-finansielle poster inden for de økonomiske rammer, hvor handlen finder sted (eksempelvis en relativt stabil og likvid valuta, som ofte anvendes i lokale handelstransaktioner eller udenrigshandel).

(En sådan kontrakt er ikke en hovedkontrakt med et indbygget afledt finansielt valutainstrument.)

(e) En option på førtidig indfrielse, som er indbygget i en betalingsdel, omfattende enten renter eller afdrag, er nært forbundet med hovedkontrakten, forudsat at hovedkontrakten (i) oprindeligt er opstået som følge af adskillelsen af retten til at modtage kontraktlige pengestrømme fra et finansielt instrument, hvori der ikke var indbygget et afledt finansielt instrument, og (ii) hvori der ikke indgår vilkår, som ikke gælder for den oprindelige hovedlåneaftale.

▼M2

(f) Et indbygget afledt finansielt instrument i en hovedleasingkontrakt er nært forbundet med hovedkontrakten, hvis det indbyggede afledte finansielle instrument er (i) et inflationsbestemt indeks, som eksempelvis indeksering af leasingbetalinger i forhold til et forbrugerprisindeks (forudsat at leasingkontrakten ikke er gearet, og indekseringen vedrører inflation i virksomhedens egne økonomiske omgivelser), (ii) betingede lejeydelser baseret på relateret omsætning eller (iii) betingede lejeydelser baseret på variable rentesatser.

Indregning og ophør af indregning (afsnit 14-42)

Første indregning (afsnit 14)

AG34. Som følge af princippet i afsnit 14 skal en virksomhed indregne alle sine kontraktlige rettigheder og forpligtelser i henhold til afledte finansielle instrumenter i balancen som henholdsvis aktiver og forpligtelser, bortset fra afledte finansielle instrumenter, som forhindrer, at en overdragelse af finansielle aktiver regnskabsmæssigt behandles som et salg (jvf. afsnit AG49). Hvis en overdragelse af et finansielt aktiv ikke opfylder kriterierne for ophør af indregning, skal erhververen ikke indregne det overdragne aktiv som sit aktiv (jvf. afsnit AG50).

AG35. Følgende er eksempler på anvendelsen af princippet i afsnit 14:

(a) tilgodehavender og forpligtelser, hvortil der ikke er knyttet betingelser, indregnes som aktiver eller forpligtelser, når virksomheden bliver kontrahent, og som følge heraf har en juridisk ret eller pligt til at modtage eller betale kontanter.

(b) aktiver, som skal anskaffes, og forpligtelser, som skal påtages, som følge af en fast aftale om køb eller salg af varer eller tjenesteydelser, indregnes normalt ikke, før mindst én af parterne har opfyldt sin del af aftalen. Eksempelvis indregner en virksomhed, som modtager en bindende ordre, ikke et aktiv (og virksomheden, som afgiver ordren, indregner ikke en forpligtelse) ved aftalens indgåelse, men udskyder indregning, indtil de bestilte varer eller tjenesteydelser er afsendt, leveret eller ydet. Hvis en fast aftale om at købe eller sælge ikke-finansielle aktiver ligger inden for denne standards anvendelsesområde i henhold til afsnit 5-7, indregnes aftalens nettodagsværdi som et aktiv eller en forpligtelse ved aftalens indgåelse (jvf. (c) nedenfor). Hvis en tidligere ikke-indregnet fast aftale klassificeres som en sikret post i en sikring af dagsværdien, skal en eventuel ændring i nettodagsværdien, som kan henføres til den afdækkede risiko, desuden indregnes som et aktiv eller en forpligtelse ved sikringens indgåelse (jvf. afsnit 93 og 94).

(c) en terminskontrakt, som er omfattet af denne standard (jvf. afsnit 2-7) indregnes som et aktiv eller en forpligtelse ved aftalens indgåelse og ikke på det tidspunkt, hvor afregningen finder sted. På det tidspunkt, hvor virksomheden indgår en terminskontrakt, modsvarer dagsværdien af rettighederne og forpligtelserne ofte hinanden, således at terminskontraktens nettodagsværdi er nul. Hvis nettodagsværdien af rettighederne og forpligtelserne ikke er nul, indregnes kontrakten som et aktiv eller en forpligtelse.

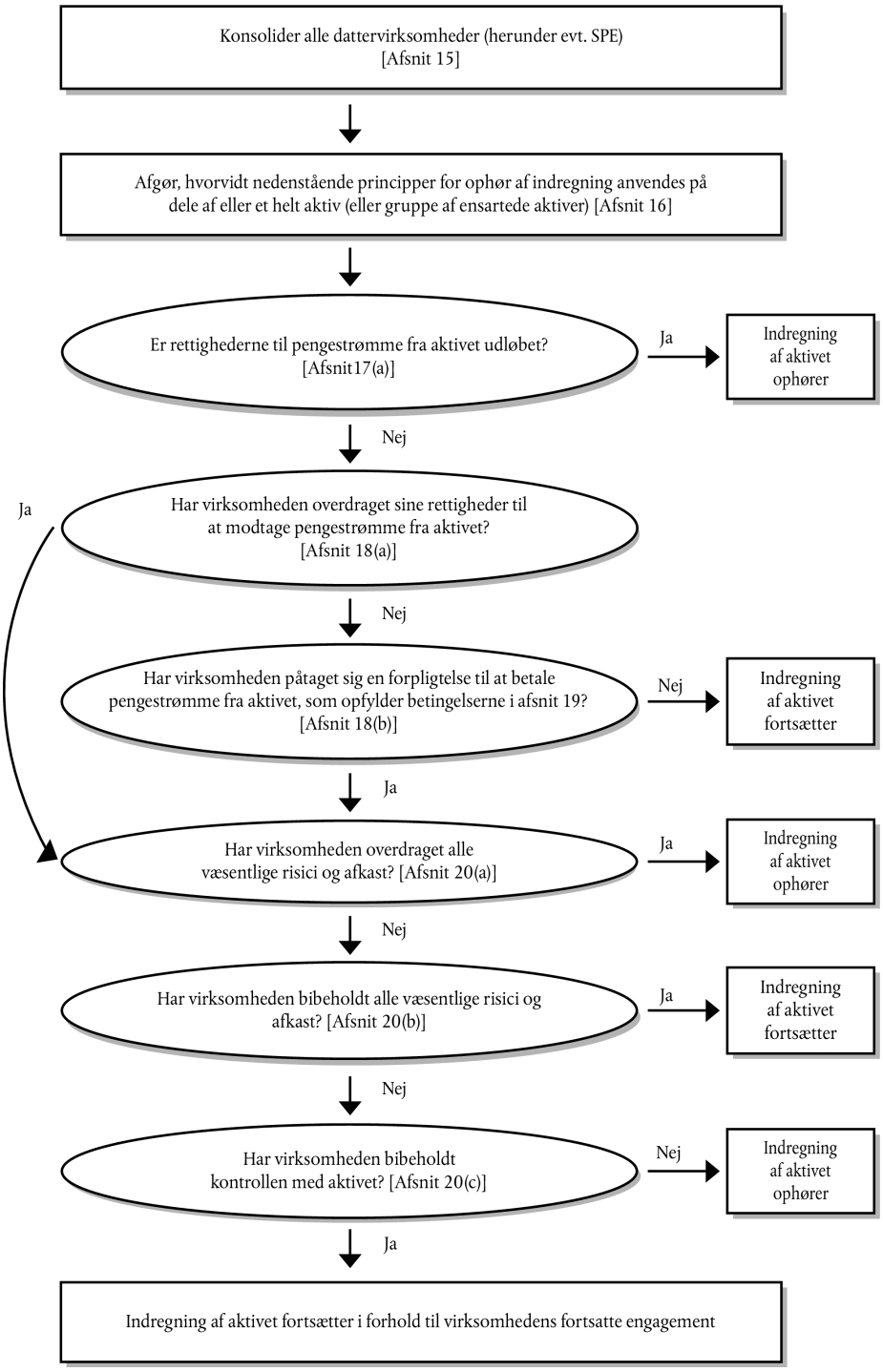
(d) optioner, som er omfattet af denne standard (jvf. afsnit 2-7), indregnes som aktiver eller forpligtelser, når indehaveren eller sælgeren bliver en kontrahent.

(e) planlagte fremtidige transaktioner er, uanset sandsynligheden heraf, ikke aktiver og forpligtelser, idet virksomheden endnu ikke er en kontrahent.

Ophør af indregning af et finansielt aktiv (afsnit 15-37)

AG36. Følgende diagram illustrerer vurderingen af, om og i hvilket omfang indregningen af et finansielt aktiv er ophørt.

▼**M2**

Aftaler som medfører, at virksomheden bibeholder de kontraktlige rettigheder til at modtage pengestrømme fra et finansielt aktiv, men påtager sig en kontraktlig forpligtelse til at betale disse pengestrømme til en eller flere modtagere (afsnit 18 (b)).

AG37. Den i afsnit 18(b) omtalte situation (når en virksomhed bibeholder de kontraktlige rettigheder til at modtage pengestrømme fra det finansielle aktiv, men påtager sig en forpligtelse til at betale pengestrømmene til en eller flere modtagere) opstår eksempelvis, hvis virksomheden er en særlig virksomhed (SPE) eller en fond, som udsteder økonomiske interesser til investorer i de underliggende finansielle aktiver, som ejes af virksomheden, og forvalter disse finansielle aktiver. I dette tilfælde opfylder de finansielle aktiver kriterierne for ophør af indregning, hvis betingelserne i afsnit 19 og 20 er opfyldt.

AG38. Ved anvendelse af afsnit 19 kunne virksomheden eksempelvis være ophavsmanden til det finansielle aktiv eller en koncern, som omfatter

▼M2

en SPE, der har erhvervet det finansielle aktiv og overdrager pengestrømme til investorer i form af ikke-nærtstående tredjeparter.

Vurdering af overdragelse af risiko og afkast tilknyttet ejendomsretten (afsnit 20)

AG39. Som eksempler på, hvornår en virksomhed har overdraget alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten, kan nævnes:

(a) et betingelsesfrit salg af et finansielt aktiv,

(b) et salg af et finansielt aktiv sammen med en option på tilbagekøb af det finansielle aktiv til dets dagsværdi på tilbagekøbstidspunktet

og

(c) et salg af et finansielt aktiv sammen med en put- eller call-option, som i væsentlig grad er »out of the money« (dvs. en option, som er »out of the money« i en sådan grad, at det er højst usandsynligt, at den vil være »in the money« inden udløb).

AG40. Som eksempler på, hvornår en virksomhed har bibeholdt alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten, kan nævnes:

(a) en salgs- og tilbagekøbstransaktion, hvor tilbagekøbsprisen er en fast pris eller salgsprisen plus långivers afkast,

(b) en aftale om udlån af værdipapirer,

(c) et salg af et finansielt aktiv sammen med en »total-afkast-swap«, som fører markedsrisikoen tilbage til virksomheden,

(d) et salg af et finansielt aktiv sammen med en put- eller call-option, som i væsentlig grad er »in the money« (dvs. en option, som er »in of the money« i en sådan grad, at det er højst usandsynligt, at den vil være »out of the money« inden udløb),

og

(e) et salg af kortfristede tilgodehavender, hvor virksomheden garanterer at kompensere erhververen for sandsynlige kredittab.

AG41. Hvis virksomheden vurderer, at den som følge af overdragelsen har overdraget alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til det overdragne aktiv, skal virksomheden ikke indregne det overdragne aktiv igen i et fremtidigt regnskabsår, medmindre den tilbagekøber det overdragne aktiv ved en ny transaktion.

Vurdering af overdragelsen af kontrol

AG42. En virksomhed har ikke bibeholdt kontrollen over et overdraget aktiv, hvis det er praktisk muligt for erhververen at sælge det overdragne aktiv. En virksomhed har bibeholdt kontrollen over et overdraget aktiv, hvis det ikke er praktisk muligt for erhververen at sælge det overdragne aktiv. Det er praktisk muligt for erhververen at sælge det overdragne aktiv, hvis det handles på et aktivt marked, idet erhververen kan tilbagekøbe det overdragne aktiv på markedet, hvis det bliver nødvendigt at levere aktivet tilbage til virksomheden. Det kan eksempelvis være praktisk muligt for erhververen at sælge et overdraget aktiv, hvis det overdragne aktiv er tilknyttet en option, som giver virksomheden mulighed for at tilbagekøbe aktivet, men erhververen umiddelbart kan komme i besiddelse af det overdragne aktiv på markedet, hvis optionen udnyttes. Det er ikke praktisk muligt for erhververen at sælge et overdraget aktiv, hvis virksomheden bibeholder en sådan option, og erhververen ikke umiddelbart kan komme i besiddelse af det overdragne aktiv på markedet, hvis virksomheden udnytter sin option.

AG43. Det er kun praktisk muligt for erhververen at sælge det overdragne aktiv, hvis erhververen kan sælge det overdragne aktiv i sin helhed til en ikke-nærtstående tredjepart og ensidigt kan udnytte denne mulighed uden at lægge yderligere begrænsninger på overdragelsen. Det kritiske spørgsmål er, hvad der er praktisk muligt for erhververen, og ikke hvilke kontraktlige rettigheder erhververen har med hensyn til, hvad denne kan foretage sig med det overdragne aktiv, eller hvilke kontraktlige forbud, der eksisterer. Navnlig gælder det at:

(a) en kontraktlig rettighed til at afhænde det overdragne aktiv er af begrænset praktisk betydning, hvis der ikke findes et marked for det overdragne aktiv,

og

▼M2

(b) muligheden for at afhænde det overdragne aktiv er af begrænset praktisk betydning, hvis den ikke kan udnyttes frit. Derfor:

(i) skal erhververens mulighed for at afhænde det overdragne aktiv være uafhængig af andres handlinger (dvs. det skal være en ensidig mulighed),

og

(ii) erhververen skal være i stand til at afhænde det overdragne aktiv, uden at det er nødvendigt at knytte restriktioner eller betingelser til overdragelsen (eksempelvis betingelser for, hvordan et låneaktiv skal afdrages, eller en option, som giver erhververen ret til at tilbagekøbe aktivet).

AG44. Det, at erhververen sandsynligvis ikke vil sælge det overdragne aktiv, betyder ikke i sig selv, at overdrageren har bibeholdt kontrollen over det overdragne aktiv. Hvis en put-option eller en garanti indskrænker erhververens mulighed for at sælge det overdragne aktiv, har overdrageren dog bibeholdt kontrollen over det overdragne aktiv. Hvis en put-option eller en garanti eksempelvis er tilstrækkeligt værdifuld, indskrænker den erhververens mulighed for at sælge det overdragne aktiv, idet erhververen ikke i praksis ville sælge det overdragne aktiv til en tredjepart uden at knytte en tilsvarende option eller andre restriktioner til aktivet. Erhververen ville i stedet beholde det overdragne aktiv for at opnå betalinger i henhold til garantien eller put-optionen. Under sådanne omstændigheder har overdrageren bibeholdt kontrollen over det overdragne aktiv.

Overdragelser, som opfylder kriterierne for ophør af indregning

AG45. En virksomhed kan bibeholde retten til en del af rentebetalingerne på overdragne aktiver som kompensation for at administrere disse aktiver. Den del af rentebetalingerne, som virksomheden ville opgive ved opsigelse eller overdragelse af administrationskontrakten, allokeres til aktivet eller forpligtelsen i form af en administrationsret eller en administrationsforpligtelse. Den del af rentebetalingerne, som virksomheden ikke ville opgive, er en tilgodehavende strip bestående af rentedelen. Hvis virksomheden eksempelvis ikke ville opgive nogen renter ved opsigelse eller overdragelse af administrationskontrakten, er hele rentespændet en tilgodehavende strip bestående af rentedelen. For så vidt angår anvendelsen af afsnit 27, anvendes dagsværdierne af aktivet i form af en administrationsret og den tilgodehavende strip bestående af rentedelen til at allokere den regnskabsmæssige værdi af tilgodehavendet mellem den del af aktivet, som ikke længere indregnes, og den del, som fortsat indregnes. Hvis der ikke er angivet noget administrationshonorar, eller hvis det modtagne honorar ikke forventes i tilstrækkelig grad at godtgøre virksomheden for udførelse af administration, skal en forpligtelse for forpligtelsen til at administrere indregnes til dagsværdi.

AG46. Ved vurderingen af dagsværdierne af den del, som fortsat indregnes og den del, som ikke længere indregnes, med henblik på anvendelsen af afsnit 27, skal virksomheden anvende kravene til måling af dagsværdi, som er angivet i afsnit 48, 49 og AG69-AG82 ud over afsnit 28.

Overdragelser, som ikke opfylder kriterierne for ophør af indregning

AG47. Følgende er en beskrivelse af anvendelsen af princippet i afsnit 29. Hvis en garanti, som er ydet af virksomheden for tab ved misligholdelse på det overdragne aktiv, forhindrer, at der for et overdraget aktiv sker ophør af indregning, idet virksomheden har bibeholdt alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til det overdragne aktiv, skal det overdragne aktiv fortsat indregnes i sin helhed, og det modtagne vederlag skal indregnes som en forpligtelse.

Fortsat engagement i overdragne aktiver

AG48. Følgende er eksempler på, hvordan en virksomhed måler et overdraget aktiv og den tilknyttede forpligtelse i henhold til afsnit 30.

Alle aktiver

(a) Hvis virksomheden har ydet en garanti om betaling for tab ved misligholdelse på et overdraget aktiv, som forhindrer, at indregningen af det overdragne aktiv ophører i forhold til det fortsatte engagement, måles det overdragne aktiv på overdragelsestidspunktet til det laveste af (i) aktivets regnskabsmæssige værdi og (ii) den maksimale beløbsmæssige størrelse af det ved overdragelsen

▼M2

modtagne vederlag, som virksomheden kan kræves at betale tilbage (»garantibeløbet«). Den tilknyttede forpligtelse måles første gang til garantibeløbet plus garantiens dagsværdi (som normalt er det modtagne vederlag for garantien). Garantiens oprindelige dagsværdi indregnes efterfølgende i resultatet på tidsmæssig basis (jvf. IAS 18), og aktivets regnskabsmæssige værdi reduceres af eventuelle tab ved værdiforringelse.

Aktiver målt til amortiseret kostpris

(b) Hvis en forpligtelse i form af en put-option, som er solgt af en virksomhed, eller en rettighed i form af en call-option, som besiddes af en virksomhed, forhindrer ophør af indregning af et overdraget aktiv, og virksomheden måler det overdragne aktiv til amortiseret kostpris, måles den tilknyttede forpligtelse til kostpris (dvs. det modtagne vederlag) reguleret for afskrivning af en eventuel forskel mellem denne kostpris og det overdragne aktivs amortiserede kostpris ved optionens udløbstidspunkt. Det antages eksempelvis, at aktivets amortiserede kostpris og regnskabsmæssige værdi på overdragelsestidspunktet er CU98, og det modtagne vederlag er CU95. Aktivets amortiserede kostpris på optionens udnyttelsestidspunkt vil være CU100. Den oprindelige regnskabsmæssige værdi af den tilknyttede forpligtelse er CU95, og forskellen mellem CU95 og CU100 indregnes i resultatet ved brug af den effektive rentemetode. Hvis optionen udnyttes, indregnes en eventuel forskel mellem den tilknyttede forpligtelses regnskabsmæssige værdi og udnyttelseskursen i resultatet.

Aktiver målt til dagsværdi

(c) Hvis en rettighed i form af en call-option, som bibeholdes af virksomheden, forhindrer ophør af indregning af et overdraget aktiv, og virksomheden måler det overdragne aktiv til dagsværdi, skal aktivet fortsat måles til dagsværdi. Den tilknyttede forpligtelse måles til (i) optionens udnyttelseskurs med fradrag af optionens tidsmæssige værdi, hvis optionen er »in the money« eller »at the money« eller (ii) det overdragne aktivs dagsværdi med fradrag af optionens tidsmæssige værdi, hvis optionen er »out of the money«. Reguleringen af målingen af den tilknyttede forpligtelse sikrer, at den regnskabsmæssige nettoværdi af aktivet og den tilknyttede forpligtelse svarer til dagsværdien af call-optionen. Hvis dagsværdien af det underliggende aktiv eksempelvis er CU80, optionens udnyttelseskurs er CU95, og optionens tidsmæssige værdi er CU5, er den regnskabsmæssige værdi af den tilknyttede forpligtelse CU75 (CU80 – CU5), og den regnskabsmæssige værdi af det overdragne aktiv er CU80 (dvs. dagsværdien).

(d) Hvis en put-option, som sælges af en virksomhed, forhindrer ophør af indregning af et overdraget aktiv, og virksomheden måler det overdragne aktiv til dagsværdi, skal den tilknyttede forpligtelse måles til optionens udnyttelseskurs plus optionens tidsmæssige værdi. Måling af aktivet til dagsværdi er begrænset til det laveste af dagsværdien og optionens udnyttelseskurs, idet virksomheden ikke har nogen ret til stigninger i det overdragne aktivs dagsværdi over optionens udnyttelseskurs. På den måde sikres det, at den regnskabsmæssige nettoværdi af aktivet og den tilknyttede forpligtelse svarer til dagsværdien af forpligtelsen i form af put-optionen. Hvis dagsværdien af det underliggende aktiv eksempelvis er CU120, optionens udnyttelseskurs er CU100, og optionens tidsmæssige værdi er CU5, er den regnskabsmæssige værdi af den tilknyttede forpligtelse CU105 (CU100 + CU5), og den regnskabsmæssige værdi af aktivet er CU100 (i dette tilfælde optionens udnyttelseskurs).

(e) Hvis en collar i form af en købt call-option og en solgt put-option forhindrer ophør af indregning af et overdraget aktiv, og virksomheden måler aktivet til dagsværdi, skal den fortsat måle aktivet til dagsværdi. Den tilknyttede forpligtelse måles til (i) summen af call-optionens udnyttelseskurs og put-optionens dagsværdi med fradrag af call-optionens tidsmæssige værdi, hvis call-optionen er »in the money« eller »at the money« eller (ii) summen af aktivets dagsværdi og put-optionens dagsværdi med fradrag af call-optionens tidsmæssige værdi, hvis call-optionen er »out of the money«. Reguleringen af den tilknyttede forpligtelse sikrer, at den regnskabsmæssige nettoværdi af aktivet og den tilknyttede forpligtelse svarer til dagsværdien af de optioner, virksomheden besidder og sælger. Det antages eksempelvis, at en virksomhed overdrager et finansielt aktiv, som måles til dagsværdi, og samtidig køber en call-option med en udnyttelseskurs på CU120 og sælger en put-option med en udnyttelseskurs på CU80. Det antages desuden, at

▼M2

aktivets dagsværdi er CU100 på overdragelsestidspunktet. Put-optionens og call-optionens tidsmæssige værdi er henholdsvis CU1 og CU5. I dette tilfælde indregner virksomheden et aktiv på CU100 (aktivets dagsværdi) og en forpligtelse på CU96 [(CU100 + CU1) – CU5]. Nettoaktivernes værdi er hermed CU4, hvilket svarer til dagsværdien af de optioner, der besiddes og sælges af virksomheden.

Alle overdragelser

AG49. I det omfang en overdragelse af finansielle aktiver ikke opfylder kriterierne for ophør af indregning, foretages der ikke separat regnskabsmæssig behandling som afledte finansielle instrumenter af overdragerens kontraktlige rettigheder eller forpligtelser tilknyttet overdragelsen, hvis indregning af både det afledte finansielle instrument og enten det overdragne aktiv eller den fra overdragelsen hidrørende forpligtelse ville medføre dobbelt indregning af de samme rettigheder eller forpligtelser. En call-option, som bibeholdes af overdrageren, kan eksempelvis forhindre, at en overdragelse af finansielle aktiver regnskabsmæssigt behandles som et salg. I dette tilfælde indregnes call-optionen ikke separat som et afledt finansielt aktiv.

AG50. I det omfang en overdragelse af et finansielt aktiv ikke opfylder kriterierne for ophør af indregning, skal erhververen ikke indregne det overdragne aktiv som sit aktiv. Erhververen skal ophøre med at indregne likvide beholdninger eller anden form for betalt vederlag og indregne et tilgodehavende fra overdrageren. Hvis overdrageren både har en ret og forpligtelse til at generhverve kontrollen over det overdragne aktiv i sin helhed mod et fast beløb (eksempelvis i henhold til en tilbagekøbsaftale), kan erhververen regnskabsmæssigt behandle sit tilgodehavende som et lån eller et tilgodehavende.

Eksempler

AG51. Følgende eksempler illustrerer anvendelsen af principperne for ophør af indregning i denne standard.

(a) *Tilbagekøbsaftaler og udlån af værdipapirer.* Hvis et finansielt aktiv sælges i henhold til en aftale om tilbagekøb af aktivet til en fast pris eller til salgsprisen plus långivers afkast, eller hvis det udlånes i henhold til en aftale om at levere det tilbage til overdrageren, skal der ikke ske ophør af indregning, idet overdrageren bibeholder alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten. Hvis erhververen opnår retten til at sælge eller pantsætte aktivet, skal overdrageren eksempelvis omklassificere aktivet i balancen som et udlånt aktiv eller et tilbagekøbstilgodehavende.

(b) *Tilbagekøbsaftaler og udlån af værdipapirer – aktiver som stort set er de samme.* Hvis et finansielt aktiv sælges i henhold til en aftale om tilbagekøb af det samme eller stort set det samme aktiv, til en fast pris eller til salgsprisen plus långivers afkast, eller hvis et finansielt aktiv lånes eller udlånes i henhold til en aftale om at levere det samme eller stort set det samme aktiv tilbage til overdrageren, skal der ikke ske ophør af indregning, idet overdrageren bibeholder alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

(c) *Tilbagekøbsaftaler og udlån af værdipapirer – ret til udskiftning.* Hvis en tilbagekøbsaftale med en fast tilbagekøbspris eller en pris, som svarer til salgsprisen plus långivers afkast, eller en lignende transaktion med udlån af værdipapirer, giver erhververen ret til at udskifte aktiver, som ligner hinanden, og som har samme dagsværdi som det overdragne aktiv på tilbagekøbstidspunktet, skal der ikke ske ophør af indregning af det aktiv, som sælges eller udlånes ved tilbagekøb eller ved en transaktion med udlån af værdipapirer, idet overdrageren bibeholder alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

(d) *Forkøbsret til tilbagekøb til dagsværdi* Hvis en virksomhed sælger et finansielt aktiv og kun bibeholder en forkøbsret til tilbagekøb af det overdragne aktiv til dagsværdi, hvis erhververen efterfølgende sælger det, skal virksomheden ophøre med at indregne aktivet, idet den har overdraget alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

(e) *»Wash sale«-transaktion* Tilbagekøb af et finansielt aktiv kort tid efter det er blevet solgt, kaldes sommetider et »wash sale«. Et sådant tilbagekøb udelukker ikke ophør af indregning, forudsat at den oprindelige transaktion opfyldte betingelserne for ophør af

▼M2

indregning. Hvis en aftale vedrørende salg af et finansielt aktiv indgås samtidig med en aftale om tilbagekøb af det samme aktiv til en fast pris eller til salgsprisen plus långivers afkast, skal der imidlertid ikke ske ophør af indregning af aktivet.

(f) *Put-optioner og call-optioner, som i væsentlig grad er »in the money«.* Hvis et overdraget finansielt aktiv kan tilbagekaldes af overdrageren, og call-optionen i væsentlig grad er »in the money«, opfylder overdragelsen ikke kriterierne for ophør af indregning, idet overdrageren har bibeholdt alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten. Tilsvarende gælder det, at hvis det finansielle aktiv kan leveres tilbage af erhververen, og put-optionen i væsentlig grad er »in the money«, opfylder overdragelsen ikke kriterierne for ophør af indregning, idet overdrageren har bibeholdt alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

(g) *Put-optioner og call-optioner, som i væsentlig grad er »out of the money«.* For et finansielt aktiv, hvis overdragelse udelukkende sker mod en put-option, som i væsentlig grad er »out of the money«, og som besiddes af erhververen, eller en call-option, som i væsentlig grad er »out of the money«, og som besiddes af overdrageren, skal der ske ophør af indregning. Dette skyldes, at overdrageren har overdraget alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

(h) *Aktiver, som umiddelbart kan erhverves på basis af en call-option, som ikke i væsentlig grad er hverken »in the money« eller »out of the money«.* Hvis virksomheden har en call-option på et aktiv, som umiddelbart kan erhverves på markedet, og optionen ikke i væsentlig grad er hverken »in the money« eller »out of the money«, skal der ske ophør af indregning af aktivet. Dette skyldes, at virksomheden (i) hverken har bibeholdt eller overdraget alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten og (ii) ikke har bibeholdt kontrollen. Hvis aktivet ikke umiddelbart kan erhverves på markedet, er ophør af indregning dog udelukket i forhold til den beløbsmæssige størrelse af aktivet, som er omfattet af call-optionen, idet virksomheden har bibeholdt kontrollen over aktivet.

(i) *Et aktiv, som ikke umiddelbart kan erhverves, og som er omfattet af en put-option, der sælges af en virksomhed, som ikke i væsentlig grad er hverken »in the money« eller »out of the money«.* Hvis en virksomhed overdrager et finansielt aktiv, som ikke umiddelbart kan erhverves på markedet, og sælger en put-option, som ikke i væsentlig grad er »out of the money«, har virksomheden hverken bibeholdt eller overdraget alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten på grund af den solgte put-option. Virksomheden bibeholder kontrollen over aktivet, hvis værdien af put-optionen er tilstrækkelig til at forhindre, at erhververen sælger aktivet. I så fald skal aktivet fortsat indregnes i forhold til overdragerens fortsatte engagement (jvf. afsnit AG44). Virksomheden overdrager kontrollen over aktivet, hvis værdien af put-optionen ikke er tilstrækkelig til at forhindre, at erhververen sælger aktivet. I så fald skal aktivet ikke længere indregnes.

(j) *Aktiver omfattet af en put- eller call-option til dagsværdi eller en terminskontrakt.* En overdragelse af et finansielt aktiv, som udelukkende sker mod en put- eller call-option eller en terminskontrakt, som har en udnyttelseskurs eller tilbagekøbspris, der svarer til dagsværdien af det finansielle aktiv på tilbagekøbstidspunktet, medfører ophør af indregning på grund af overdragelsen af alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

(k) *Call- eller put-optioner afregnet i likvide beholdninger.* Virksomheden skal vurdere overdragelsen af et finansielt aktiv, som er omfattet af en put- eller call-option eller en terminskontrakt, der nettoafregnes i likvide beholdninger, for at afgøre, hvorvidt virksomheden har bibeholdt eller overdraget alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten. Hvis virksomheden ikke har bibeholdt alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til det overdragne aktiv, skal virksomheden vurdere, hvorvidt den har bibeholdt kontrollen over det overdragne aktiv. Det, at put- eller call-optionen eller terminskontrakten nettoafregnes i likvide beholdninger, medfører ikke automatisk, at virksomheden har overdraget kontrollen (jvf. afsnit AG44 og (g), (h) og (i) ovenfor).

(l) *»Removal of accounts provision«* En »removal of accounts provision« er en ubetinget option på tilbagekøb (en call-option), som giver virksomheden ret til at tilbagekalde overdragne aktiver

▼M2

underlagt visse restriktioner. Forudsat at en sådan option medfører, at virksomheden hverken bibeholder eller overdrager alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten, er ophør af indregning kun udelukket i forhold til den beløbsmæssige størrelse af den del, der er omfattet af tilbagekøb (hvis det antages, at erhververen ikke kan sælge aktivet). Hvis den regnskabsmæssige værdi og provenuet af overdragelsen af låneaktiver eksempelvis er CU 100 000, og eventuelle individuelle lån kan tilbagekaldes, men de samlede lån, som kan tilbagekøbes ikke vil kunne overstige CU 10 000, vil CU 90 000 af lånene opfylde kriterierne for ophør af indregning.

(m) *»Clean-up« call-optioner.* En virksomhed, som kan være en overdrager, der administrerer overdragne aktiver, kan have en »clean-up« call-option på køb af de resterende overdragne aktiver, når de udestående aktiver falder til et bestemt niveau, hvor omkostningerne ved at administrere disse aktiver ikke længere står mål med fordelene ved at administrere dem. Forudsat at en sådan »clean-up« call-option medfører, at virksomheden hverken bibeholder eller overdrager alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten, og erhververen ikke kan sælge aktiverne, er ophør af indregning kun udelukket i forhold til den del af aktiverne, der er omfattet af call-optionen.

(n) *Efterstillede bibeholdte økonomiske interesser og kreditgarantier.* En virksomhed kan give erhververen forbedrede kreditbetingelser ved at efterstille nogle af eller alle sine bibeholdte økonomiske interesser i det overdragne aktiv. Alternativt kan virksomheden give erhververen forbedrede kreditbetingelser i form af en kreditgaranti, som kan være ubegrænset eller begrænset til et bestemt beløb. Hvis virksomheden bibeholder alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til det overdragne aktiv, skal aktivet fortsat indregnes i sin helhed. Hvis virksomheden bibeholder nogle, men ikke alle væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten, og har bibeholdt kontrollen, er ophør af indregning udelukket i forhold til det beløb i likvide beholdninger eller andre aktiver, som virksomheden kan komme til at betale.

(o) *»Total-afkast-swaps«.* En virksomhed kan sælge et finansielt aktiv til en erhverver og indgå en »total-afkast-swap« med erhververen, hvorved alle pengestrømme fra rentebetalinger fra det underliggende aktiv betales til virksomheden mod betaling af et fast beløb eller en variabel sats, og eventuelle stigninger eller fald i dagsværdien af det underliggende aktiv indgår i virksomheden. I dette tilfælde er ophør af indregning af hele aktivet ikke tilladt.

(p) *Renteswaps.* En virksomhed kan overdrage et fastforrentet finansielt aktiv til en erhverver og indgå en renteswap-kontrakt med erhververen om at modtage en fast rente og betale en variabel rente baseret på en beregningsmæssig hovedstol, som svarer til hovedstolen på det overdragne finansielle aktiv. En sådan renteswap udelukker ikke ophør af indregning af det overdragne aktiv, forudsat at betalingerne på swap-kontrakten ikke er betinget af betalinger på det overdragne aktiv.

(q) *Amortiserende renteswaps.* En virksomhed kan overdrage et fastforrentet finansielt aktiv til en erhverver, som afdrages over tid, og indgå en amortiserende renteswap-kontrakt med erhververen om at modtage en fast rente og betale en variabel rente baseret på en beregningsmæssig hovedstol. Hvis swap-kontraktens beregningsmæssige hovedstol afskrives, således at den svarer til hovedstolen på det til enhver tid udestående overdragne finansielle aktiv, vil swap-kontrakten normalt medføre, at virksomheden bibeholder væsentlige risici ved førtidig indfrielse. I så fald skal virksomheden enten fortsætte med at indregne hele det overdragne aktiv eller fortsætte med at indregne det overdragne aktiv i forhold til virksomhedens fortsatte engagement. Omvendt, hvis afskrivningen på swap-kontraktens beregningsmæssige hovedstol ikke er knyttet til den udestående hovedstol på det overdragne aktiv, vil swap-kontrakten ikke medføre, at virksomheden bibeholder risici ved førtidig indfrielse for aktivet. Ophør af indregning af det overdragne aktiv vil således ikke være udelukket, forudsat at betalingerne på swap-kontrakten ikke er betinget af rentebetalinger på det overdragne aktiv, og at swap-kontrakten ikke medfører, at virksomheden bibeholder eventuelle andre væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til det overdragne aktiv.

▼M2

AG52. Dette afsnit illustrerer anvendelsen af metoden for fortsat engagement, når virksomhedens fortsatte engagement vedrører en del af et finansielt aktiv.

Det antages, at en virksomhed har en portefølje af lån, der kan indfris før tid, og som har en kuponrente og en effektiv rente på 10 % samt en hovedstol og en amortiseret kostpris på CU 10 000. Virksomheden indgår en transaktion, hvor erhververen mod betaling af CU 9 115 opnår retten til CU 9 000 af alle inddrevne beløb på hovedstolen plus renter heraf på 9,5 %. Virksomheden bibeholder retten til CU 1 000 af alle inddrevne beløb på hovedstolen plus renter heraf på 10 % plus det overskydende spænd på 0,5 % på de resterende CU 9 000 af hovedstolen. Beløb hidrørende fra førtidig indfrielse allokeres proportionelt mellem virksomheden og erhververen i forholdet 1:9, men eventuel misligholdelse fratrækkes virksomhedens rente på CU 1 000, indtil denne rente er udtømt. Lånenes dagsværdi på transaktionstidspunktet er CU 10 000, og den skønnede dagsværdi af det overskydende spænd på 0,5 % er CU40.

Virksomheden vurderer, at den har overdraget visse væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten (eksempelvis væsentlige risici ved førtidig indfrielse), men at den også har bibeholdt visse væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten (på grund af den efterstillede bibeholdte økonomiske interesse), og har bibeholdt kontrollen. Virksomheden anvender derfor metoden for fortsat engagement.

Ved anvendelse af denne standard skal virksomheden analysere transaktionen som (a) en bibeholdelse af fuldt ud forholdsmæssig økonomisk interesse på CU 1 000 plus (b) efterstillelse af denne bibeholdte økonomiske interesse for at give erhververen forbedrede kreditbetingelser ved kredittab.

Virksomheden beregner, at CU9.090 (90% af CU10 100) af det modtagne vederlag på CU9 115 udgør vederlaget for en fuldt ud forholdsmæssig andel på 90%. Den resterende del af det modtagne vederlag (CU25) udgør det modtagne vederlag for efterstillelse af bibeholdte økonomiske interesser for at give erhververen forbedrede kreditbetingelser ved kredittab. Derudover udgør det overskydende spænd på 0,5% et modtaget vederlag for forbedrede kreditbetingelser. Det samlede modtagne vederlag for den forbedrede kredit er således CU65 (CU25+CU40).

Virksomheden beregner gevinsten eller tabet på salget af andelen på 90 % af pengestrømmene. Hvis det antages, at de separate dagsværdier på den overdragne del på 10 % og den bibeholdte del på 90 % ikke er tilgængelige på overdragelsestidspunktet, allokerer virksomheden ibeholdte del på 90 % ikke eres CU65 (CU25+CU40).n (eksempelvis væsetnlige aktivets regnskabsmæssige værdi i overensstemmelse med afsnit 28 som følger:

	Skønnet dagsværdi	*Procent*	*Allokeret regnskabsmæssig værdi*
Overdraget del	9 090	90 %	9 000
Bibeholdt del	1 010	10 %	1 000
I alt	**10 100**		**10 000**

Virksomheden beregner gevinsten eller tabet på salget af andelen på 90 % af pengestrømmene ved at fratrække den allokerede regnskabsmæssige værdi af den overdragne del fra det modtagne vederlag, dvs. CU90 (CU 9 090 – CU 9 000). Den regnskabsmæssige værdi af den af virksomheden bibeholdte del er CU 1 000.

▼M2

Desuden indregner virksomheden det fortsatte engagement, som hidrører fra efterstillelsen af den bibeholdte økonomiske interesse for kredittab. Virksomheden indregner således et aktiv på CU 1 000 (den maksimale beløbsmæssige størrelse af pengestrømme, den ikke ville modtage ved efterstillelsen) og en tilknyttet forpligtelse på CU 1 065 (som er den maksimale beløbsmæssige størrelse af pengestrømme, den ikke ville modtage ved efterstillelsen, dvs. CU 1 000 plus efterstillelsens dagsværdi på CU65).

Virksomheden bruger alle oplysningerne ovenfor til den regnskabsmæssige behandling af transaktionen som følger:

	Debet	*Kredit*
Oprindeligt aktiv	—	9 000
Aktiv indregnet for efterstillelse eller forskelsværdien	1 000	—
Aktiv for det modtagne vederlag i form af overskydende spænd	40	—
Resultat (gevinst ved overdragelse)	—	90
Forpligtelse	—	1 065
Modtagne likvide beholdninger	9 115	—
I alt	**10 155**	**10 155**

Umiddelbart efter transaktionen er aktivets regnskabsmæssige værdi CU 2 040, hvilket omfatter CU 1 000, som repræsenterer den allokerede kostpris for den bibeholdte del, og CU 1 040, som repræsenterer virksomhedens yderligere fortsatte engagement som følge af efterstillelsen af den bibeholdte økonomiske interesse for kredittab (hvilket omfatter det yderligere tillæg på CU40).

I efterfølgende regnskabsår indregner virksomheden det modtagne vederlag for den forbedrede kredit (CU65) på tidsmæssig basis, tilskriver rente på det indregnede aktiv ved anvendelse af den effektive rentemetode og indregner eventuel forringet kredit på det indregnede aktiv. Som eksempel på sidstnævnte antages det, at der i det efterfølgende år er et kreditforringelsestab på de underliggende lån på CU300. Virksomheden reducerer det indregnede aktiv med CU600 (CU300 knyttet til den bibeholdte økonomiske interesse og CU300 knyttet til det yderligere fortsatte engagement, som hidrører fra efterstillelsen af den bibeholdte økonomiske interesse for kredittab), og reducerer den indregnede forpligtelse med CU300. Nettoresultatet er en indregnet omkostning i resultatet for kreditforringelse på CU300.

Almindeligt køb eller salg af finansielle aktiver (afsnit 38)

AG53. Et almindeligt køb eller salg af finansielle aktiver skal indregnes enten på handelsdatoen eller afregningsdatoen som beskrevet i afsnit AG55 og AG56). Metoden skal anvendes konsekvent for alle køb og salg af finansielle aktiver, som tilhører samme kategori af finansielle aktiver, som defineret i afsnit 9. Aktiver, som besiddes med handel for øje, udgør en separat kategori fra aktiver, som klassificeres til dagsværdi gennem resultatet.

AG54. En kontrakt, som kræver eller tillader nettoafregning af ændringen i kontraktens værdi, er ikke en almindelig kontrakt. En sådan kontrakt skal i stedet behandles regnskabsmæssigt som et afledt finansielt instrument i perioden mellem handelsdatoen og afregningsdatoen.

AG55. Handelsdatoen er den dato, hvor virksomheden forpligter sig til at købe eller sælge et aktiv. Indregning på handelsdatoen betyder, (a) at et aktiv, som skal modtages, og forpligtelsen til at betale for det, indregnes på handelsdatoen, og (b) at virksomheden ophører med at indregne et solgt aktiv, indregner eventuelle gevinster eller tab ved afhændelsen og indregner et tilgodehavende i form af betaling fra køber på handelsdatoen. Normalt tilskrives renter ikke på aktivet og den tilsvarende forpligtelse før afregningsdatoen, hvor ejendomsretten overgår.

▼M2

AG56. Afregningsdatoen er den dato, hvor et aktiv overdrages til eller af virksomheden. Indregning på afregningsdatoen betyder, (a) at et aktiv indregnes på det tidspunkt, hvor det modtages af virksomheden, og (b) at virksomheden ophører med at indregne et aktiv og indregner eventuelle gevinster eller tab ved afhændelsen på det tidspunkt, hvor virksomheden overdrager aktivet. Når der anvendes indregning på afregningsdatoen, skal virksomheden regnskabsmæssigt behandle ændringer i dagsværdien af det aktiv, som skal modtages, i perioden mellem handelsdatoen og afregningsdatoen på samme måde, som den regnskabsmæssigt behandler det anskaffede aktiv. Værdiændringen skal med andre ord ikke indregnes for aktiver, som er indregnet til kostpris eller amortiseret kostpris. Den indregnes i resultatet, for så vidt angår aktiver, der klassificeres som finansielle aktiver til dagsværdi gennem resultatet, og den indregnes på egenkapitalen, for så vidt angår aktiver, der klassificeres som disponible for salg.

Ophør af indregning af en finansiel forpligtelse (afsnit 39-42)

AG57. En finansiel forpligtelse (eller en del heraf) ophører, når debitor enten:

(a) opfylder forpligtelsen (eller en del heraf) ved at betale kreditor, sædvanligvis kontant eller med andre finansielle aktiver, varer eller tjenesteydelser,

eller

(b) retligt eller af kreditor fritages for det primære ansvar for forpligtelsen (eller en del heraf). (Hvis debitor har givet en garanti, kan denne betingelse stadig være opfyldt.)

AG58. Hvis udsteder af et gældsinstrument tilbagekøber dette instrument, ophører gælden, selvom udsteder er *market maker* i dette instrument eller har til hensigt at sælge det i nær fremtid.

AG59. Når debitor ikke retligt fritages for en forpligtelse, fratager betaling til tredjepart, herunder betaling til en fond, som af indhold er en gældsudligningsfond, ikke i sig selv debitor fra dennes primære ansvar over for kreditor.

AG60. Hvis debitor betaler en tredjepart for at overtage en forpligtelse og meddeler sin kreditor, at denne tredjepart har overtaget forpligtelsen, skal debitor ikke ophøre med at indregne gældsforpligtelsen, medmindre betingelsen i afsnit AG57(b) er opfyldt. Hvis debitor betaler en tredjepart for at overtage en forpligtelse og opnår retlig fritagelse fra sin kreditor, er gælden ophørt. Hvis debitor imidlertid indvilliger i at foretage betalinger på gælden til denne tredjepart eller direkte til sin oprindelige kreditor, skal debitor indregne en ny gældsforpligtelse over for denne tredjepart.

AG61. Når debitor enten retligt eller af kreditor fritages for en forpligtelse, og dette medfører, at virksomheden ophører med at indregne forpligtelsen, kan virksomheden indregne en ny forpligtelse, hvis de i afsnit 15-37 nævnte kriterier for ophør af indregning ikke er opfyldt for de overdragne finansielle aktiver. Hvis disse kriterier ikke er opfyldt, skal virksomheden ikke ophøre med at indregne de overdragne aktiver, og skal indregne en ny forpligtelse tilknyttet de overdragne aktiver.

AG62. Med hensyn til afsnit 40 er betingelserne væsentligt anderledes, hvis den diskonterede nutidsværdi af pengestrømmene i henhold til de nye betingelser, herunder betalte honorarer med fradrag af modtagne honorarer og diskonteret med brug af den oprindelige effektive rente, adskiller sig med mindst 10 % fra den diskonterede nutidsværdi af de resterende pengestrømme fra den oprindelige finansielle forpligtelse. Hvis en udveksling af gældsinstrumenter eller en ændring af betingelserne regnskabsmæssigt behandles som et ophør, skal alle afholdte omkostninger eller betalte honorarer indregnes som en del af gevinsten eller tabet forbundet med ophøret. Hvis udvekslingen eller ændringen ikke regnskabsmæssigt behandles som ophør af en forpligtelse, udgør eventuelle afholdte omkostninger eller betalte honorarer en regulering af forpligtelsens regnskabsmæssige værdi og afskrives over den ændrede forpligtelses resterende løbetid.

AG63. I visse tilfælde fritager kreditor debitor fra dennes aktuelle forpligtelse til at foretage betalinger, men debitor påtager sig en garantiforpligtelse til at foretage betaling, hvis den part, som overtager det primære ansvar for forpligtelsens indfrielse, ikke indfrier denne. I sådanne tilfælde skal debitor:

(a) indregne en ny finansiel forpligtelse på baggrund af dagsværdien af garantien

▼M2

og

(b) indregne en gevinst eller et tab på baggrund af forskellen mellem (i) eventuelt betalt provenu og (ii) den regnskabsmæssige værdi af den oprindelige finansielle forpligtelse med fradrag af dagsværdien af den nye finansielle forpligtelse.

Måling (afsnit 43-70)

Første måling af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser (afsnit 43)

AG64. Dagsværdien af et finansielt instrument ved første indregning er normalt transaktionsprisen (dvs. dagsværdien af det betalte eller modtagne vederlag, jvf. også afsnit AG76). Hvis en del af det betalte eller modtagne vederlag vedrører noget andet end det finansielle instrument, skal dagsværdien af det finansielle instrument dog skønnes ved anvendelse af en værdiansættelsesmetode (jvf. afsnit AG74-AG79). Dagsværdien af et langfristet lån eller tilgodehavende, som ikke er rentebærende, kan eksempelvis skønnes som nutidsværdien af alle fremtidige indbetalinger diskonteret ved anvendelse af gældende markedsrenter for et lignende instrument (lignende for så vidt angår valuta, løbetid, rentetype og andre faktorer) med en tilsvarende kreditvurdering. Alle yderligere udlånte beløb er en omkostning eller en reduktion af indtægterne, medmindre de opfylder kriterierne for indregning som en anden type aktiv.

AG65. Hvis renten på et lån hidrørende fra en virksomhed ikke er markedsrenten (hvis den eksempelvis er 5 %, hvor markedsrenten for tilsvarende lån er 8 %), og virksomheden modtager et forudbetalt honorar som kompensation, skal virksomheden indregne lånet til dagsværdi, dvs. med fradrag af det modtagne honorar. Virksomheden indregner dette fradrag i resultatet ved brug af den effektive rentemetode.

Efterfølgende måling af finansielle aktiver (afsnit 45 og 46)

AG66. Hvis et finansielt instrument, som tidligere blev indregnet som et finansielt aktiv, måles til dagsværdi, og denne er negativ, er det en finansiel forpligtelse i overensstemmelse med afsnit 47.

AG67. Følgende eksempel illustrerer den regnskabsmæssige behandling af transaktionsomkostninger ved den første og efterfølgende måling af et finansielt aktiv, som er disponibelt for salg. Et aktiv erhverves for CU100 med tillæg af en købsprovision på CU2. Aktivet indregnes første gang til CU102. Den næste balancedag er en dag senere, hvor den officielle markedskurs for aktivet er CU100. Hvis aktivet skulle sælges, ville der skulle betales en provision på CU3. På det tidspunkt måles aktivet til CU100 (uden hensyntagen til den eventuelle provision af salget), og et tab på CU2 indregnes på egenkapitalen. Hvis det finansielle aktiv, som er disponibelt for salg, har faste eller bestemmelige betalinger, afskrives transaktionsomkostningerne over resultatet ved anvendelse af den effektive rentemetode. Hvis det finansielle aktiv, som er disponibelt for salg, ikke har faste eller bestemmelige betalinger, indregnes transaktionsomkostningerne over resultatet, når virksomheden ophører med at indregne aktivet, eller aktivet bliver værdiforringet.

AG68. Instrumenter, som klassificeres som lån og tilgodehavender, måles til amortiseret kostpris uden hensyntagen til virksomhedens hensigt om at besidde dem til udløb.

Overvejelser i forbindelse med måling til dagsværdi (afsnit 48 og 49)

AG69. Definitionen på dagsværdi er baseret på en formodning om, at virksomheden er en going concern, som hverken har til hensigt eller er tvunget til at træde i likvidation, væsentligt nedskære omfanget af sine aktiviteter eller foretage en transaktion på ugunstige vilkår. Dagsværdien er derfor ikke det beløb, som virksomheden vil modtage eller skulle betale ved en tvungen transaktion, konkurs eller nødtvunget salg. Dagsværdien afspejler imidlertid instrumentets kreditkvalitet.

AG70. Denne standard anvender begreberne »købskurs« og »salgskurs« i forbindelse med officielle markedskurser, og begrebet »købs-salgsspænd« for udelukkende at henvise til transaktionsomkostninger. Andre reguleringer for at nå frem til en dagsværdi (eksempelvis for modpartens kreditrisiko) er ikke omfattet af begrebet »købs-salgsspænd«.

▼M2

Aktivt marked: Officiel kurs

AG71. Et finansielt instrument anses for at have en officiel kurs på et aktivt marked, hvis officielle kurser er umiddelbart tilgængelige på en børs, hos en dealer, mægler, branchegruppe, kursoplysningsservice eller lovgivende myndighed, og disse kurser repræsenterer faktiske markedstransaktioner, som jævnligt finder sted mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter. Dagsværdi defineres som en kurs, der er aftalt mellem en villig køber og en villig sælger ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter. Formålet med at bestemme dagsværdien for et finansielt instrument, som handles på et aktivt marked, er at nå frem til den kurs, som ville være gældende for en transaktion med dette instrument på balancedagen (dvs. uden ændring i instrumentet eller dettes sammensætning) på det mest fordelagtige marked, som virksomheden umiddelbart har adgang til. Virksomheden regulerer imidlertid kursen på det mere fordelagtige marked, så den afspejler eventuelle forskelle i modpartens kreditrisiko mellem instrumenter, der handles på dette marked, og det der værdiansættes. Officielle markedskurser på et aktivt marked giver den bedste indikation af dagsværdien, og når disse er tilgængelige, anvendes de til at måle det finansielle aktiv eller den finansielle forpligtelse.

AG72. For et aktiv, som virksomheden besidder, eller en forpligtelse, som den skal udstede, er den relevante officielle markedskurs normalt den aktuelle købskurs, og for et aktiv, som virksomheden skal anskaffe, eller en forpligtelse, den besidder, er det den aktuelle salgskurs. Når en virksomhed har aktiver eller forpligtelser med udlignende markedsrisici, kan den anvende middelkurser som grundlag for opgørelsen af dagsværdi for de udlignende risikopositioner og anvende købs- eller salgskursen på den åbne nettoposition, hvor det er hensigtsmæssigt. Når der ikke findes aktuelle købs- og salgskurser, kan kursen ved den seneste transaktion give en indikation af den aktuelle dagsværdi, så længe der ikke er sket en væsentlig ændring i de økonomiske forhold siden tidspunktet for transaktionen. Hvis forholdene har ændret sig siden tidspunktet for transaktionen (eksempelvis en ændring i den risikofri rente, som følger den seneste officielle kurs på en erhvervsobligation), skal dagsværdien afspejle ændringen i forholdene under henvisning til gældende kurser eller renter for tilsvarende finansielle instrumenter, hvor det er hensigtsmæssigt. Hvis virksomheden kan påvise, at den seneste transaktionskurs ikke er dagsværdien (eksempelvis fordi den afspejlede det beløb, en virksomhed ville modtage eller betale ved en tvungen transaktion, konkurs eller nødtvungent salg), skal denne kurs ligeledes reguleres. Dagsværdien af en portefølje af finansielle instrumenter er produktet af antallet af enheder af instrumentet og dets officielle markedskurs. Hvis der ikke foreligger en officiel markedskurs på et aktivt marked for det finansielle instrument som helhed, men der foreligger aktive markeder for dets enkelte dele, opgøres dagsværdien på baggrund af de relevante markedskurser for de enkelte dele.

AG73. Hvis der findes en officiel rente (snarere end en officiel kurs) på et aktivt marked, skal virksomheden anvende denne officielle markedsrente som input i en værdiansættelsesmetode for at opgøre dagsværdien. Hvis den officielle markedsrente ikke omfatter kreditrisiko eller andre faktorer, som markedsdeltagere ville medtage i en værdiansættelse af instrumentet, skal virksomheden regulere for disse faktorer.

Intet aktivt marked: Værdiansættelsesmetode

AG74. Hvis markedet for et finansielt instrument ikke er aktivt, fastsætter virksomheden dagsværdien ved anvendelse af en værdiansættelsesmetode. Værdiansættelsesmetoder omfatter brug af nylige transaktioner mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter, hvis disse er tilgængelige, henvisning til den aktuelle dagsværdi for i al væsentlighed tilsvarende instrumenter, skønnede pengestrømme og modeller til prisfastsættelse af optioner. Hvis der findes en værdiansættelsesmetode, som markedsdeltagere ofte anvender til prisfastsættelse, og denne metode har vist sig at give pålidelige skøn over kurser opnået i faktiske markedstransaktioner, skal virksomheden anvende denne metode.

AG75. Formålet med at anvende en værdiansættelsesmetode er at fastslå, hvad transaktionskursen ville have været på målingstidspunktet ved en udveksling mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter baseret på almindelige forretningsmæssige overvejelser. Dagsværdien skønnes på basis af resultaterne af en værdiansættelsesmetode, som gør maksimal brug af markedsinput og bygger mindst muligt på virksomhedsspecifik input. En værdiansættelsesmetode vil kunne forventes at

▼M2

give et realistisk skøn over dagsværdien, hvis (a) den i rimelig grad afspejler, hvordan markedet kan forventes at prisfastsætte instrumentet, og (b) input til værdiansættelsesmetoden i rimelig grad afspejler markedets forventninger til og mål for faktorer vedrørende risikoafkast forbundet med det finansielle instrument.

AG76. Derfor gælder det, at en værdiansættelsesmetode (a) indarbejder samtlige faktorer, som markedsdeltagere ville tage i betragtning ved prisfastsættelsen og (b) er i overensstemmelse med accepterede økonomiske metoder for prisfastsættelse af finansielle instrumenter. En virksomhed afstemmer med visse mellemrum værdiansættelsesmetoden og tester dens gyldighed ved anvendelse af kurser fra observerede aktuelle markedstransaktioner med samme instrument (dvs. uden ændring i form eller sammensætning) eller baseret på tilgængelige observerede markedsdata. Virksomheden indhenter markedsdata konsekvent på samme marked, som instrumentet hidrører fra, eller hvor det er købt. Den bedste indikation af et finansielt instruments dagsværdi ved første indregning er transaktionskursen (dvs. dagsværdien af det betalte eller modtagne vederlag), medmindre dagsværdien af dette instrument kan dokumenteres ved en sammenligning med andre observerede aktuelle markedstransaktioner med samme instrument (dvs. uden ændring i form eller sammensætning) eller er baseret på en værdiansættelsesmetode, hvis variabler kun omfatter observerede markedsdata.

▼M8

AG76A. Den efterfølgende måling af det finansielle aktiv eller den finansielle forpligtelse og den efterfølgende indregning af gevinster eller tab skal være i overensstemmelse med kravene i denne standard. Anvendelsen af afsnit AG76 kan medføre, at der ikke indregnes nogen gevinster eller tab ved første indregning af et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse. I sådanne tilfælde kræver IAS 39, at gevinster eller tab udelukkende indregnes efter første indregning i det omfang, de hidrører fra en ændring i en faktor (herunder tid), som markedsdeltagere ville tage i betragtning ved prisfastsættelse.

▼M2

AG77. Den oprindelige anskaffelse eller oprettelse af et finansielt aktiv eller pådragelsen af en finansiel forpligtelse er en markedstransaktion, som danner grundlag for skøn over det finansielle instruments dagsværdi. Særligt gælder det, at hvis det finansielle instrument er et gældsinstrument (som eksempelvis et lån), kan dets dagsværdi opgøres under henvisning til de markedsforhold, der var gældende på anskaffelses- eller oprettelsestidspunktet, og aktuelle markedsforhold eller renter, som aktuelt opkræves af virksomheden eller andre for tilsvarende gældsinstrumenter (dvs. tilsvarende resterende løbetid, pengestrømsmønster, valuta, kreditrisiko, sikkerhed og rentebasis). Alternativt kan et skøn over den aktuelle markedsrente, forudsat at der ikke sker nogen ændringer i debitors kreditrisiko og relevante kreditspænd efter gældsinstrumentets oprettelse, udledes ved anvendelse af en toneangivende rente, som afspejler en højere kreditkvalitet end det underliggende gældsinstrument, idet kreditspændet holdes konstant, og der reguleres for ændringen i den toneangivende rente fra oprettelsestidspunktet. Hvis forholdene har ændret sig siden den seneste markedstransaktion, opgøres den tilsvarende ændring i dagsværdien af det finansielle instrument, der værdiansættes, under henvisning til aktuelle kurser eller renter på tilsvarende finansielle instrumenter, reguleret for eventuelle forskelle i forhold til det instrument, der værdiansættes, hvor det er hensigtsmæssigt.

AG78. Den samme information er muligvis ikke tilgængelig på hvert målingstidspunkt. På det tidspunkt hvor en virksomhed opretter et lån eller erhverver et gældsinstrument, som ikke handles aktivt, har virksomheden eksempelvis en transaktionskurs, som også er en markedskurs. Det kan imidlertid være tilfældet, at nye transaktionsoplysninger ikke er tilgængelige på det næste målingstidspunkt, og selvom virksomheden kan opgøre det generelle markedsrenteniveau, ved den muligvis ikke, hvilket kreditrisikoniveau eller andet risikoniveau, markedsdeltagere ville basere deres prisfastsættelse af instrumentet på på det pågældende tidspunkt. Virksomheden har muligvis ingen oplysninger fra nylige transaktioner på baggrund af hvilke, den kan opgøre det korrekte kreditspænd over basisrenten til brug for opgørelsen af en diskonteringssats for en beregning af nutidsværdien. Det kan med rimelighed antages, at der i tilfælde af manglende dokumentation for det modsatte ikke er sket nogen ændringer i det kreditspænd, der var gældende, da lånet blev oprettet. Virksomheden ville dog forventes at foretage, hvad der med rimelighed kan forventes for at afgøre, hvorvidt der er indikation af, at der er sket en ændring i sådanne faktorer. Hvis der er indikation af en

▼M2

ændring, vil virksomheden tage virkningen af denne ændring i betragtning ved opgørelsen af det finansielle instruments dagsværdi.

AG79. Ved diskontering af pengestrømme anvender virksomheden én eller flere diskonteringssatser, som svarer til de gældende markedsafkast af finansielle instrumenter med stort set de samme betingelser og egenskaber, herunder instrumentets kreditkvalitet, den resterende periode, hvor den kontraktlige rente er fast, den resterende periode til tilbagebetaling af hovedstol og den valuta, som betaling skal foretages i. Kortfristede uforrentede tilgodehavender og forpligtelser kan måles til det oprindelige fakturabeløb, hvis virkningen af diskontering er uvæsentlig.

Intet aktivt marked: Egenkapitalinstrumenter

AG80. Dagsværdien af investeringer i egenkapitalinstrumenter, som ikke har en officiel markedskurs på et aktivt marked, og afledte finansielle instrumenter, som er knyttet til og skal afregnes ved overdragelse af et sådant egenkapitalinstrument uden en officiel markedskurs (jvf. afsnit 46(c) og 47) kan måles pålideligt, hvis (a) størrelsen af intervallet af rimelige skøn over dagsværdien ikke er væsentlig for det pågældende instrument eller (b) sandsynligheden for de forskellige skøn kan skønnes pålideligt og anvendes ved opgørelsen af dagsværdien.

AG81. Der er mange situationer, hvor det ikke er sandsynligt, at størrelsen af intervallet af rimelige skøn over dagsværdien af investeringer i egenkapitalinstrumenter, som ikke har en officiel markedskurs, og afledte finansielle instrumenter, som er knyttet til og skal afregnes ved overdragelse af sådanne egenkapitalinstrumenter uden en officiel markedskurs (jvf. afsnit 46(c) og 47), er væsentlig. Det er normalt muligt at skønne over dagsværdien af et finansielt aktiv, som virksomheden har anskaffet fra en ekstern part. Hvis intervallet af rimelige skøn over dagsværdien er væsentligt, og sandsynligheden for de forskellige skøn ikke med rimelighed kan vurderes, er virksomheden dog udelukket fra at måle instrumentet til dagsværdi.

Input til værdiansættelsesmetoder

AG82. En hensigtsmæssig metode til skøn over dagsværdien af et bestemt finansielt instrument vil omfatte observerede markedsdata om markedsforholdene og andre faktorer, som sandsynligvis vil påvirke instrumentets dagsværdi. Det finansielle instruments dagsværdi vil afhænge af en eller flere af følgende faktorer (og muligvis andre).

(a) *Den tidsmæssige værdi af penge (dvs. basisrente eller risikofri rente).* Basisrenter kan normalt udledes af observerede kurser på statsobligationer og fremgår ofte af økonomiske udgivelser. Renterne varierer typisk i takt med de forventede tidspunkter for pengestrømsprognoserne på en renteafkastkurve for forskellige tidshorisonter. Af praktiske årsager kan en virksomhed anvende en veletableret og umiddelbart observerbar generel rente som eksempelvis LIBOR eller en swap-rente som den toneangivende rente. (Eftersom en rente som eksempelvis LIBOR ikke er den risikofri rente, opgøres den kreditrisikoregulering, som er hensigtsmæssig for et bestemt finansielt instrument, på basis af kreditrisikoen i forhold til kreditrisikoen i denne toneangivende rente.) I nogle lande kan statsobligationer indebære en væsentlig kreditrisiko og muligvis ikke udgøre en stabil toneangivende rente for instrumenter i den pågældende valuta. Nogle virksomheder i disse lande kan have en højere kreditværdighed og en lavere lånerente end landets regering. I sådanne tilfælde kan det være mere hensigtsmæssigt at opgøre basisrenten under henvisning til renten på de højest forrentede erhvervsobligationer, som er udstedt i denne jurisdiktions valuta.

(b) *Kreditrisiko.* Virkningen på dagsværdien af kreditrisici (dvs. overkurs i forhold til basisrenten for kreditrisiko) kan udledes af observerede markedskurser på handlede instrumenter af forskellig kreditkvalitet eller af observerede markedsrenter, som opkræves af långivere, på lån med varierende kreditværdighed.

(c) *Valutakurser* Der findes aktive valutamarkeder for de fleste større valutaer, og kurserne præsenteres dagligt i økonomiske udgivelser.

(d) *Råvarepriser.*Der er observerbare markedspriser for mange råvarer.

(e) *Kurser på egenkapitalinstrumenter* Kurser (og kursindekser) på handlede egenkapitalinstrumenter kan umiddelbart observeres på visse markeder. Metoder baseret på nutidsværdien kan anvendes til

▼M2

at skønne aktuelle markedskurser på egenkapitalinstrumenter, hvor der ikke findes observerede kurser.

(f) *Uolatilitet (dvs. omfanget af fremtidige ændringer i kursen på det finansielle instrument eller et andet aktiv).* Målinger af volatilitet af aktiver, der handles aktivt, kan normalt skønnes med rimelighed på basis af historiske markedsdata eller ved anvendelse af den ustabilitet, der er forbundet med aktuelle markedskurser.

(g) *Risiko ved førtidig indfrielse og risiko ved tilbagekøb.* Mønstre for forventet førtidig indfrielse af finansielle aktiver og mønstre for forventede tilbagekøb af finansielle forpligtelser kan skønnes på basis af historiske data. (Dagsværdien af en finansiel forpligtelse, der kan tilbagekøbes af modparten, kan ikke være mindre end nutidsværdien af tilbagekøbsbeløbet – jvf. afsnit 49).

(h) *Administrationsomkostninger for et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse.* Omkostninger forbundet med administration kan skønnes ved brug af sammenligninger med de aktuelle honorarer, der opkræves af andre markedsdeltagere. Hvis der er betydelige omkostninger forbundet med administrationen af et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse, og andre markedsdeltagere ville skulle afholde tilsvarende omkostninger, vil udsteders opgørelse over dagsværdien af dette finansielle aktiv eller denne finansielle forpligtelse være baseret på disse. Det er sandsynligt, at dagsværdien på tidspunktet for indgåelsen af en kontraktlig ret til fremtidige honorarer svarer til de afholdte oprettelsesomkostninger for disse, medmindre fremtidige honorarer og tilknyttede omkostninger er ude af trit med sammenlignelige markedssatser.

Gevinster og tab (afsnit 55-57)

AG83. En virksomhed anvender IAS 21 på finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, som i overensstemmelse med IAS 21 er monetære poster i en fremmed valuta. I henhold til IAS 21 indregnes valutakursgevinster og -tab på monetære aktiver og monetære forpligtelser i resultatet. Undtaget herfra er monetære poster, der klassificeres som sikringsinstrumenter enten ved sikring af pengestrømme (jvf. afsnit 95-101) eller sikring af en nettoinvestering (jvf. afsnit 102). For så vidt angår indregning af valutakursgevinster og –tab i henhold til IAS 21, behandles et monetært finansielt aktiv, som er disponibelt for salg, som om det blev indregnet til amortiseret kostpris i den fremmede valuta. For sådanne finansielle aktiver indregnes valutakursforskelle hidrørende fra ændringer i amortiseret kostpris derfor i resultatet, og øvrige ændringer i den regnskabsmæssige værdi indregnes i overensstemmelse med afsnit 55(b). For finansielle aktiver disponible for salg, som ikke er monetære poster i henhold til IAS 21 (eksempelvis egenkapitalinstrumenter), omfatter gevinster eller tab, som er indregnet direkte på egenkapitalen i henhold til afsnit 55(b), eventuelle tilknyttede valutakurselementer. Hvis der er et sikringsforhold mellem et ikke afledt monetært aktiv og en ikke afledt monetær forpligtelse, indregnes ændringer i valutaelementet i sådanne finansielle instrumenter i resultatet.

Værdiforringelse og uerholdelighed af finansielle aktiver (afsnit 58-70)

Finansielle aktiver indregnet til amortiseret kostpris (afsnit 63-65)

AG84. Værdiforringelse af et finansielt aktiv, som er indregnet til amortiseret kostpris, måles på grundlag af det finansielle instruments oprindelige effektive rentesats, idet diskontering med den aktuelle markedsrente i realiteten ville medføre måling til dagsværdi af finansielle aktiver, som ellers skulle måles til amortiseret kostpris. Hvis vilkårene for et lån, tilgodehavende eller en hold-til-udløb investering genforhandles eller på anden måde ændres på grund af økonomiske vanskeligheder hos låntager eller udsteder, skal værdiforringelse måles på grundlag af den oprindelige effektive rentesats, før vilkårene blev ændret. Pengestrømme tilknyttet kortfristede tilgodehavender diskonteres ikke, hvis virkningen af en diskontering er uvæsentlig. Hvis lånet, tilgodehavendet eller hold-til-udløb-investeringen er variabelt forrentet, er diskonteringssatsen ved måling af eventuelle tab ved værdiforringelse i henhold til afsnit 63 den aktuelle effektive rentesats (eller de aktuelle rentesatser) i henhold til kontrakten. Som en praktisk foranstaltning kan kreditor måle værdiforringelsen af et finansielt aktiv, som indregnes til amortiseret kostpris, på basis af et instruments dagsværdi ved anvendelse af en observeret markedskurs. Beregningen af nutidsværdien af skønnede fremtidige pengestrømme fra et finansielt aktiv, som er stillet i pant, afspejler de

▼M2

pengestrømme, som kan hidrøre fra overtagelse af pantet med fradrag af omkostninger forbundet med erhvervelse og salg af pantet, uanset om sådan overtagelse af pantet er sandsynlig.

AG85. I proceduren for skøn over værdiforringelse medtages alle kreditrisici og ikke kun risici vedrørende lav kreditkvalitet. Hvis en virksomhed eksempelvis anvender et internt kreditvurderingssystem, skal kreditvurderingen omfatte alle kreditniveauer og ikke kun dem, der afspejler en alvorlig kreditforringelse.

AG86. Proceduren for skøn over størrelsen af et tab ved værdiforringelse kan give enten et enkelt beløb eller et interval af mulige beløb. I sidstnævnte tilfælde indregner virksomheden et tab ved værdiforringelse, som svarer til det bedste skøn inden for intervallet[fn], idet der tages højde for alle de relevante oplysninger vedrørende forholdene på balancedagen, som er tilgængelige før udstedelsen af årsregnskabet. (*)

AG87. For at opnå en samlet vurdering af værdiforringelse foretages en gruppering af finansielle aktiver på grundlag af ensartede kreditrisikoegenskaber, som afspejler debitors evne til at betale alle skyldige beløb i overensstemmelse med kontraktens vilkår (eksempelvis på grundlag af en kreditrisikovurdering eller niveaudelingsproces, som tager højde for typer af aktiver, branche, geografisk placering, panttype, forfaldsstatus og andre relevante faktorer). De valgte egenskaber er relevante for skønnet over fremtidige pengestrømme for grupper af sådanne aktiver, idet de afspejler debitors evne til at betale alle skyldige beløb i overensstemmelse med kontraktvilkårene for de aktiver, der vurderes. Sandsynligheden for tab samt anden statistik vedrørende tab varierer på gruppeniveau mellem (a) aktiver, som er vurderet separat for værdiforringelse, og hvor der ikke er fundet tegn på værdiforringelse, og (b) aktiver, som ikke er vurderet separat for værdiforringelse, med det resultat, at et andet beløb for værdiforringelse kan være nødvendigt. Hvis en virksomhed ikke har en gruppe af aktiver med ensartede risikoegenskaber, foretager den ikke denne yderligere vurdering.

AG88. Tab ved værdiforringelse indregnet gruppevis udgør et midlertidigt trin, mens der foretages en identifikation af tab ved værdiforringelse på enkelte aktiver i gruppen af finansielle aktiver, som vurderes samlet for værdiforringelse. Så snart der er tilgængelige oplysninger, som specifikt identificerer tab på separate værdiforringede aktiver i en gruppe, skal disse aktiver fjernes fra gruppen.

AG89. Fremtidige pengestrømme i en gruppe af finansielle aktiver, som vurderes samlet for værdiforringelse, skønnes på grundlag af tidligere tab på aktiver med kreditrisikoegenskaber, som svarer til dem i gruppen. Virksomheder, som ikke har nogen tidligere virksomhedsspecifikke erfaringer med tab, eller som har utilstrækkelige erfaringer, anvender erfaringer fra lignende virksomheder (en peer group) med sammenlignelige grupper af finansielle aktiver. Erfaringer med tidligere tab reguleres på grundlag af aktuelle observerede data for at afspejle virkningen af aktuelle forhold, som ikke havde nogen betydning i det regnskabsår, hvor erfaringerne med tidligere tab stammer fra, og for at fjerne virkningen af forhold i det tidligere regnskabsår, som ikke har nogen aktuel betydning. Skøn over ændringer i fremtidige pengestrømme afspejler og er direkte i overensstemmelse med ændringer i tilknyttede observerede data fra regnskabsår til regnskabsår (eksempelvis ændringer i arbejdsløshedstal, ejendomspriser, råvarepriser, betalingsstatus eller andre faktorer, som afspejler opståede tab i gruppen, samt tabenes størrelse). De metoder og antagelser, som danner grundlag for skøn over fremtidige pengestrømme, gennemgås jævnligt for at reducere eventuelle forskelle mellem skøn over tab og faktiske tab.

AG90. Som et eksempel på anvendelsen af afsnit 89 kan en virksomhed på grundlag af tidligere tab vurdere, at en af hovedårsagerne til misligholdelse af kreditkortlån er låntagers død. Virksomheden kan observere, at dødstallet er uændret fra et år til et andet. Ikke desto mindre er det muligt, at nogle af låntagerne i virksomhedens gruppe af kreditkortlån er døde i løbet af det pågældende år, hvilket afspejler, at der er opstået et tab ved værdiforringelse på disse lån, selvom virksomheden ved årets udgang endnu ikke ved, hvilke af låntagerne, der er døde. Det ville være hensigtsmæssigt, hvis der blev indregnet et tab ved værdiforringelse for disse »opståede men ikke præsenterede« tab. Det ville imidlertid ikke være hensigtsmæssigt at indregne et tab ved værdiforringelse for dødsfald, som forventes at ske i et fremtidigt regnskabsår, idet

(*) IAS 37, afsnit 39, indeholder vejledning om, hvordan man fastsætter det bedste skøn inden for et interval af mulige resultater.

▼M2

den nødvendige tabsgivende begivenhed (låntagers død) endnu ikke er indtruffet.

AG91. Hvis tidligere tab danner grundlag for skøn over fremtidige pengestrømme, er det vigtigt, at oplysninger om tidligere tab anvendes på grupper, som defineres på en måde, der er konsistent med de grupper, for hvilke de tidligere tab blev observeret. Den anvendte metode skal derfor give mulighed for, at hver gruppe knyttes til information om tidligere tab i grupper af aktiver med tilsvarende kreditrisikoegenskaber og relevante observerede data, som afspejler aktuelle forhold.

AG92. Formelbaserede eller statistiske metoder kan anvendes til at opgøre tab ved værdiforringelse i en gruppe af finansielle aktiver (eksempelvis for mindre lån), så længe de er i overensstemmelse med kravene i afsnit 63-65 og AG87-AG91.Anvendte modeller vil medtage virkningen af penges tidsmæssige værdi, tage højde for pengestrømme i hele aktivets resterende løbetid (ikke kun det følgende år), tage højde for lånenes alder i porteføljen og ikke give anledning til et tab ved værdiforringelse ved første indregning af et finansielt aktiv.

Renteindtægter efter indregning af tab ved værdiforringelse

AG93. Når et finansielt aktiv eller en gruppe af ensartede finansielle aktiver er nedskrevet som følge af et tab ved værdiforringelse, indregnes renteindtægter herefter på grundlag af den rentesats, som ved målingen af tab ved værdiforringelse blev anvendt til diskontering af de fremtidige pengestrømme.

Sikring (afsnit 71-102)

Sikringsinstrumenter (afsnit 72-77)

Instrumenter, som opfylder kriterierne for sikring (afsnit 72 og 73)

AG94. En solgt option reducerer med andre ord ikke effektivt risikovirkningen af en sikret post på årets resultat. En solgt option opfylder således ikke definitionen på et sikringsinstrument, medmindre den klassificeres som udligning af en købt option, herunder en option, som er indbygget i et andet finansielt instrument (eksempelvis en solgt call-option, som anvendes til at sikre en forpligtelse, som kan indløses). Modsat er en købt option forbundet med potentielle gevinster, som svarer til eller er større end de potentielle tab, og dermed potentielt kan reducere risici forbundet med gevinster eller tab som følge af ændringer i dagsværdier af pengestrømme. Derfor kan en sådan option opfylde betingelserne for et sikringsinstrument.

AG95. En hold-til-udløb-investering, som indregnes til amortiseret kostpris, kan klassificeres som et sikringsinstrument ved sikring af valutarisiko.

AG96. En investering i et unoteret egenkapitalinstrument, som ikke indregnes til dagsværdi, fordi dagsværdien ikke kan måles pålideligt, eller et afledt finansielt instrument, som er knyttet til og skal afregnes ved overdragelse af et sådant unoteret egenkapitalinstrument (jvf. afsnit 46(c) og 47), kan ikke klassificeres som et sikringsinstrument.

AG97. Virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter er ikke en del af virksomhedens finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser og kan derfor ikke klassificeres som sikringsinstrumenter.

Sikrede poster (afsnit 78-84)

Poster, som opfylder kriterierne for sikrede poster (afsnit 78-80)

AG98. En fast aftale om at overtage en virksomhed ved en virksomhedssammenslutning kan kun være en sikret post, for så vidt angår valutarisici, idet de øvrige afdækkede risici ikke specifikt kan identificeres og måles. Disse øvrige risici er generelle forretningsmæssige risici.

AG99. Investeringer indregnet efter den indre værdis metode kan ikke være sikrede poster, for så vidt angår sikring af dagsværdi, idet den indre værdis metode medfører indregning i resultatet af investors andel af resultatet i den associerede virksomhed snarere end ændringer i investeringens dagsværdi. Af samme årsag kan en investering i en dattervirksomhed, som indgår i koncernregnskabet, ikke være en sikret post, for så vidt angår sikring af dagsværdi, idet man ved konsolidering af årets resultat indregner dattervirksomhedens resultat snarere end ændringer i investeringens dagsværdi. En sikring af en nettoinvestering i en udenlandsk virksomhed er anderledes, idet den udgør en afdækning

▼M2

af valutarisici og ikke en dagsværdisikring af ændringen i investeringens værdi.

Klassifikation af finansielle poster som sikrede poster (afsnit 81 og 81A)

AG99A. **[…]** Virksomheden kan klassificere alle pengestrømmene fra hele det finansielle aktiv eller den finansielle forpligtelse som den sikrede post og udelukkende afdække dem i forhold til én bestemt risiko (eksempelvis udelukkende i forhold til ændringer, som kan henføres til ændringer i LIBOR). I tilfælde af en finansiel forpligtelse, hvis effektive rentesats er 100 basispoint under LIBOR, kan virksomheden eksempelvis klassificere hele forpligtelsen som den sikrede post (dvs. hovedstol plus rente til LIBOR-satsen minus 100 basispoint) og sikre ændringen i dagsværdi eller pengestrømme for hele denne forpligtelse, som kan henføres til ændringer i LIBOR. Virksomheden kan også vælge et sikringsforhold, som ikke er 1:1 for at forbedre sikringens effektiviteten som beskrevet i afsnit AG100.

AG99B. Hvis et fastforrentet finansielt instrument sikres på et tidspunkt, der ligger efter dets oprettelse, og rentesatsen har ændret sig i mellemtiden, kan virksomheden derudover klassificere en del svarende til en toneangivende rente,**[…]** Det antages eksempelvis, at virksomheden opretter et fastforrentet finansielt aktiv på CU100 med en effektiv rentesats på 6 % på et tidspunkt, hvor LIBOR er 4 %. Virksomheden begynder at sikre aktivet på et senere tidspunkt, hvor LIBOR er steget til 8 %, og aktivets dagsværdi er faldet til CU90. Virksomhedens beregninger viser, at hvis den havde købt aktivet på tidspunktet for den første klassificering som en sikret post til den daværende dagsværdi på CU90, ville det effektive afkast have været 9,5 %. **[…]** Virksomheden kan klassificere en LIBOR-del på 8 %, som dels består af pengestrømme fra den kontraktlige rente og dels af forskellen mellem den aktuelle dagsværdi (dvs. CU90) og det beløb, der skal tilbagebetales ved udløb (dvs. CU100).

Klassifikation af ikke-finansielle poster som sikrede poster (afsnit 82)

AG100. Ændringer i prisen på en bestanddel eller et element af et ikke-finansielt aktiv eller en ikke-finansiel forpligtelse har normalt ikke en forudsigelig, separat målbar virkning på en enheds pris, som kan sammenlignes med eksempelvis virkningen af ændringer i markedsrenter eller obligationspriser. Et ikke-finansielt aktiv eller en ikke-finansiel forpligtelse er således udelukkende en sikret post i sin helhed, eller for så vidt angår valutarisici. Hvis der er forskel mellem vilkårene for sikringsinstrumentet og den sikrede post (som eksempelvis for en sikring af et forventet køb af brasiliansk kaffe på grundlag af en terminskontrakt vedrørende køb af colombiansk kaffe på i øvrigt samme vilkår), kan sikringsforholdet ikke desto mindre opfylde kriterierne for et sikringsforhold, forudsat at alle betingelserne i afsnit 88 er opfyldt, herunder at sikringen forventes at være meget effektiv. I den forbindelse kan den beløbsmæssige størrelse af sikringsinstrumentet være større eller mindre end den beløbsmæssige størrelse af den sikrede post, hvis sikringsforholdet på den måde bliver mere effektivt. Der kan eksempelvis udføres en regressionsanalyse for at etablere et statistisk forhold mellem den sikrede post (eksempelvis en transaktion i brasiliansk kaffe) og sikringsinstrumentet (eksempelvis en transaktion i colombiansk kaffe). Hvis der er et gyldigt statistisk forhold mellem de to variabler (dvs. mellem enhedsprisen på brasiliansk kaffe og colombiansk kaffe), kan hældningen på regressionslinjen bruges til at bestemme det sikringsforhold, som vil maksimere den forventede effektivitet. Hvis hældningen på regressionslinjen eksempelvis er 1,02 vil et sikringsforhold baseret på en mængde på 0,98 sikrede poster i forhold til en mængde på 1,00 sikringsinstrumenter maksimere den forventede effektivitet. Sikringsforholdet kan dog medføre ineffektivitet, som indregnes i resultatet i sikringsforholdets løbetid.

Klassifikation af grupper af poster som sikrede poster (afsnit 83 og 84)

AG101. Sikring af en samlet nettoposition (eksempelvis nettopositionen af alle fastforrentede aktiver og fastforrentede forpligtelser med ensartede udløbstidspunkter) snarere end af en bestemt sikret post opfylder ikke kriterierne for regnskabsmæssig sikring. Der kan dog opnås stort set samme virkning på resultatet ved regnskabsmæssig sikring af denne type sikringsforhold, hvis en del af de underliggende poster klassificeres som den sikrede post. Hvis et pengeinstitut eksempelvis har aktiver til en værdi af CU100 og forpligtelser til en værdi af CU90 med

▼M2

ensartede risici og løbetider, og sikrer nettorisikoen på CU10, kan den klassificere CU10 af aktiverne som en sikret post. En sådan klassifikationen kan anvendes, hvis aktiverne og forpligtelserne er fastforrentede instrumenter. I så fald er der tale om sikring af dagsværdi. Hvis aktiverne og forpligtelserne er variabelt forrentede instrumenter, er der tale om sikring af pengestrømme. Ligeledes gælder, at hvis virksomheden har en fast aftale om at købe CU100 i fremmed valuta og en fast aftale om at sælge CU90 i fremmed valuta, kan den sikre nettobeløbet på CU10 ved at anskaffe et afledt finansielt instrument og klassificere det som et sikringsinstrument tilknyttet de CU10 ud af den faste aftale om køb af CU100.

Regnskabsmæssig sikring (afsnit 85-102)

AG102. Som eksempel på sikring af dagsværdi kan nævnes sikring mod ændringer i dagsværdien af et fastforrentet gældsinstrument som følge af ændringer i rentesatser. En sådan sikring kan foretages af udsteder eller indehaver.

AG103. Et eksempel på en sikring af pengestrømme er brugen af en swapkontrakt til at ændre variabelt forrentede lån til fastforrentede lån (dvs. en sikring af en fremtidig transaktion, hvor de sikrede fremtidige pengestrømme er de fremtidige rentebetalinger).

AG104. En sikring af en fast aftale (eksempelvis en sikring mod ændringer i brændselsprisen i forbindelse med et kraftvarmeværks ikke-indregnede kontraktlige forpligtelse til at købe brændsel til en fast pris) er en sikring mod risikoen for ændringer i dagsværdien. Derfor er en sådan sikring en sikring af dagsværdien. I henhold til afsnit 87 kan en sikring af den med en fast aftale forbundne valutarisiko dog alternativt behandles regnskabsmæssigt som en sikring af pengestrømme.

Vurdering af sikringseffektivitet

AG105. En sikring anses kun for at være meget effektiv hvis begge nedenstående betingelser er opfyldt:

(a) Sikringen forventes ved indgåelsen og i fremtidige regnskabsår at være meget effektiv til at udligne ændringer i dagsværdi eller pengestrømme, som kan henføres til den afdækkede risiko i det regnskabsår, som sikringen klassificeres til. Denne forventning kan påvises på forskellige måder, herunder ved en sammenligning af tidligere ændringer i dagsværdi eller pengestrømme forbundet med den sikrede post, som kan henføres til den afdækkede risiko, med tidligere ændringer i dagsværdi eller pengestrømme forbundet med sikringsinstrumentet, eller ved at påvise en tydelig statistisk sammenhæng mellem dagsværdi eller pengestrømme forbundet med henholdsvis den sikrede post og med sikringsinstrumentet. Virksomheden kan vælge et sikringsforhold, som ikke er 1:1, for at forbedre sikringens effektivitet som beskrevet i afsnit AG100.

(b) Sikringens faktiske resultater ligger inden for et interval på 80-125 %. Hvis de faktiske resultater eksempelvis betyder, at tabet på sikringsinstrumentet er CU120, og gevinsten på kontantinstrumenterne er CU100, kan udligning måles ved 120/100, som er 120 %, eller ved 100/120, som er 83 %. I dette eksempel ville virksomheden kunne konkludere, at sikringen har været meget effektiv, forudsat at sikringen opfylder betingelsen i (a).

AG106. Effektiviteten vurderes som minimum på det tidspunkt, hvor virksomheden udarbejder sit årsregnskab eller delårsregnskab.

AG107. Denne standard specificerer ikke nogen bestemt metode for vurdering af sikringseffektiviteten. Den metode, virksomheden anvender til at vurdere sikringseffektiviteten, afhænger af dens risikostyringsstrategi. Hvis virksomhedens risikostyringsstrategi eksempelvis indebærer en jævnlig regulering af sikringsinstrumentets beløbsmæssige størrelse for at afspejle ændringer i den sikrede position, skal virksomheden påvise, at sikringen kun forventes at være meget effektiv i perioden frem til næste regulering af sikringsinstrumentets beløbsmæssige størrelse. I nogle tilfælde anvender virksomheden forskellige metoder til forskellige typer sikring. Virksomheden skal i sin dokumentation for sin sikringsstrategi medtage sin procedure for vurdering af effektivitet. Proceduren angiver, om vurderingen omfatter alle gevinster eller tab på et sikringsinstrument, eller om instrumentets tidsmæssige værdi er udeladt.

AG107A. **[…]**

▼M2

AG108. Hvis hovedvilkårene for sikringsinstrumentet og det sikrede aktiv, den sikrede forpligtelse, den sikrede faste aftale eller den sikrede forventede fremtidige transaktion, som anses for højst sandsynlig, er de samme, er det sandsynligt, at ændringer i dagsværdi og pengestrømme, som kan henføres til den afdækkede risiko, fuldt ud vil udligne hinanden, både når sikringen indgås og efterfølgende. Eksempelvis vil en renteswap sandsynligvis være en effektiv sikring, hvis hovedstol, løbetid, rentetilpasningstidspunkter, tidspunkter for betaling og modtagelse af renter og afdrag, samt grundlaget for måling af renter er de samme for sikringsinstrumentet som for den sikrede post. Derudover vil en sikring af et forventet fremtidigt køb af en råvare med en terminskontrakt, som anses for højst sandsynligt, sandsynligvis være meget effektiv, hvis:

(a) terminskontrakten indgås for køb af samme mængde af samme råvare på samme tidspunkt og lokalitet som det sikrede forventede køb,

(b) dagsværdien af terminskontrakten ved indgåelse er nul

og

(c) ændringer i terminstillægget eller -fradraget udelades fra effektivitetsvurderingen og indregnes i årets resultat, eller ændringen i forventede pengestrømme fra den forventede fremtidige transaktion, som anses for højst sandsynlig, baseres på terminsprisen på råvaren.

AG109. Undertiden udligner sikringsinstrumentet kun en del af den afdækkede risiko. Eksempelvis vil en sikring ikke være 100 % effektiv, hvis sikringsinstrumentet og den sikrede post angives i forskellige valutaer, som ikke følger hinanden. Ligeledes vil afdækning af renterisici ved anvendelse af et afledt finansielt instrument ikke være 100 % effektiv, hvis en del af ændringen i det afledte finansielle instruments dagsværdi kan henføres til modpartens kreditrisiko.

AG110. For at opfylde kriterierne for regnskabsmæssig sikring, skal sikringen knytte sig til en specifik, identificeret og klassificeret risiko, og ikke kun til virksomhedens generelle forretningsmæssige risici, og den skal i sidste ende påvirke virksomhedens resultat. Afdækning af risikoen for at et fysisk aktiv forældes eller risikoen for ekspropriering af fast ejendom opfylder ikke kriterierne for regnskabsmæssig behandling som sikring. Effektiviteten kan ikke måles, fordi disse risici ikke kan måles pålideligt.

AG111. Med hensyn til renterisiko kan sikringseffektivitet vurderes ved udarbejdelse af et skema over løbetider for finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, som viser nettorenterisikoen for hver periode, forudsat at nettorisikoen knytter sig til et bestemt aktiv eller en bestemt forpligtelse (eller en bestemt gruppe af aktiver eller forpligtelser eller en bestemt del af disse), som medfører en nettorisiko, og sikringseffektiviteten vurderes i forhold til dette aktiv eller denne forpligtelse.

AG112. Ved vurderingen af sikringseffektiviteten tager virksomheden normalt penges tidsmæssige værdi i betragtning. Den faste rente på en sikret post skal ikke nødvendigvis matche den faste rente på en swap-kontrakt, som er klassificeret til sikring af dagsværdi. Ligeledes skal den variable rente på et rentebærende aktiv eller en rentebærende forpligtelse ikke nødvendigvis svare til den variable rente på en swap-kontrakt, som er klassificeret til sikring af pengestrømme. Swap-kontraktens dagsværdi udledes af nettoafregningen. Faste eller variable renter på en swap-kontrakt kan ændres uden at påvirke nettoafregningen, hvis begge satser ændres lige meget.

AG113. Hvis en virksomhed ikke opfylder kriterierne for sikringseffektivitet, skal virksomheden ophøre med regnskabsmæssig sikring fra det seneste tidspunkt, hvor virksomheden kunne påvise, at den overholdt kriterierne for sikringseffektivitet. Hvis virksomheden imidlertid kan identificere den begivenhed eller ændring i forholdene, som medførte, at sikringsforholdet ikke længere opfyldte effektivitetskriterierne, og kan påvise, at sikringen var effektiv før denne begivenhed eller ændring i forholdene, skal virksomheden ophøre med regnskabsmæssig sikring fra det tidspunkt, hvor den pågældende begivenhed eller ændring i forholdene fandt sted.

Regnskabsmæssig sikring af dagsværdien for en porteføljesikring af renterisiko

AG114. For så vidt angår sikring af dagsværdien af en renterisiko i forbindelse med en portefølje af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, vil

▼M2

virksomheden opfylde kravene i denne standard, hvis den overholder de i (a)-(i) samt afsnit AG115-AG132 nedenfor beskrevne procedurer.

(a) Som led i risikostyringsprocessen identificerer virksomheden en portefølje af poster, hvis renterisiko den ønsker at sikre. Porteføljen kan indeholde aktiver alene, forpligtelser alene eller både aktiver og forpligtelser. Virksomheden kan identificere to eller flere porteføljer (virksomheden kan eksempelvis gruppere de aktiver, som er disponible for salg, i en separat portefølje). I så fald anvender virksomheden vejledningen nedenfor separat på hver portefølje.

(b) Virksomheden opdeler porteføljen efter rentetilpasningsperioder baseret på forventede snarere end kontraktlige rentetilpasningstidspunkter. Opdelingen efter rentetilpasningstidspunkt kan foretages på forskellige måder, herunder en opdeling af pengestrømme i de perioder, hvor de forventes at opstå, eller en opdeling af den beregningsmæssige hovedstol på alle perioderne frem til det forventede rentetilpasningstidspunkt.

(c) På grundlag af denne analyse afgør virksomheden, hvilket beløb den ønsker af sikre. Som den sikrede post klassificerer virksomheden et beløb i aktiver og passiver (men ikke et nettobeløb) fra den identificerede portefølje, som svarer til det beløb, den ønsker at klassificere som sikret. **[…]**

(d) Virksomheden klassificerer den renterisiko, der afdækkes. Risikoen kan være en del af renterisikoen i hver af posterne i den sikrede position, såsom en toneangivende rente (eksempelvis LIBOR).

(e) Virksomheden klassificerer et eller flere sikringsinstrumenter for hver rentetilpasningsperiode.

(f) På grundlag af klassifikationerne i (c)-(e) ovenfor vurderer virksomheden ved indgåelse og i efterfølgende regnskabsår, hvorvidt sikringen forventes at være meget effektiv i det regnskabsår, som sikringen klassificeres til.

(g) Virksomheden måler løbende ændringen i dagsværdien af den sikrede post (som klassificeret i (c)), der kan henføres til den afdækkede risiko (som klassificeret i (d)), **[…]**. Forudsat at det konkluderes, at sikringen faktisk har været meget effektiv, når den vurderes på grundlag af virksomhedens dokumenterede metode for vurdering af effektivitet, skal virksomheden indregne ændringen i den sikrede posts dagsværdi som en gevinst eller et tab og i en af de to poster i balancen, som beskrevet i afsnit 89A. Ændringen i dagsværdi skal ikke nødvendigvis allokeres til enkelte aktiver eller forpligtelser.

(h) Virksomheden måler ændringen i dagsværdien af sikringsinstrumentet eller sikringsinstrumenterne (som klassificeret i (e)) og indregner den som en gevinst eller et tab i resultatet. Dagsværdien af sikringsinstrumentet eller sikringsinstrumenterne indregnes som et aktiv eller en forpligtelse i balancen.

(i) Eventuel ineffektivitet[fn] indregnes i resultatet som forskellen mellem den ændring i dagsværdi, der omtales i (g) og den, der omtales i (h). (*)

AG115. Denne metode beskrives nærmere nedenfor. Metoden skal kun anvendes på en sikring af dagsværdien af renterisikoen i forbindelse med en portefølje af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser.

AG116. Den i afsnit AG114(a) identificerede portefølje kan indeholde aktiver og forpligtelser. Alternativt kan der være tale om en portefølje bestående af aktiver alene eller forpligtelser alene. Porteføljen anvendes til at afgøre den beløbsmæssige størrelse af de aktiver og forpligtelser, virksomheden ønsker at sikre. Porteføljen klassificeres dog ikke som en sikret post i sig selv.

AG117. Ved anvendelse af afsnit AG114(b) skal virksomheden afgøre det forventede rentetilpasningstidspunkt for en post som værende det første af de tidspunkter, hvor posten forventes at udløbe eller at tilpasses til markedsrenten. De forventede rentetilpasningstidspunkter skønnes ved indgåelsen af sikringen og i løbet af sikringens løbetid på grundlag af tidligere erfaringer og anden tilgængelig information, herunder information om og forventninger til førtidig indfrielse, rentesatser og

(*) Der gælder samme væsentlighedsprincip i denne forbindelse som det, der finder anvendelse i IFRS-standarderne.

▼M2

samspillet mellem disse. Virksomheder, som ikke har nogen tidligere virksomhedsspecifikke erfaringer, eller som har utilstrækkelige erfaringer, anvender erfaringer fra lignende virksomheder (en peer group) med sammenlignelige finansielle instrumenter. Disse skøn kontrolleres løbende og opdateres på baggrund af erfaringer. Med hensyn til en fastforrentet post, som kan indfris før tid, er det forventede rentetilpasningstidspunkt tidspunktet for postens forventede førtidige indfrielse, medmindre den tilpasses til markedsrenten tidligere. For en gruppe af ensartede poster kan opdelingen efter perioder baseret på forventede rentetilpasningstidspunkter foretages som en allokering til hver periode af en procentdel af gruppen snarere end enkelte poster. Virksomheden kan anvende andre metoder til sådanne allokeringer. Den kan eksempelvis anvende en forudbetalingssatsmultiplikator til allokering af amortiserende lån til perioder på basis af forventede rentetilpasningstidspunkter. Metoden til en sådan allokering skal dog være i overensstemmelse med virksomhedens risikostyringsprocedurer og –mål.

AG118. Følgende eksempel illustrerer den i afsnit AG114(c) beskrevne klassifikation. Hvis en virksomhed i en bestemt rentetilpasningsperiode skønner, at den har fastforrentede aktiver på CU100 og fastforrentede forpligtelser på CU80 og beslutter at sikre hele nettopositionen på CU20, klassificerer den aktiver på CU20 (en del af aktiverne) som den sikrede post.[fn] Klassifikationen udtrykkes som »et beløb i en valuta« (eksempelvis et beløb i dollar, euro pund eller rand) snarere end som enkelte aktiver (*). Heraf følger, at samtlige af de aktiver (eller forpligtelser), hvorfra det sikrede beløb stammer – dvs. samtlige CU100 af aktiverne i eksemplet ovenfor – skal være aktiver, hvis dagsværdi ændrer sig som følge af ændringer i den sikrede rente**[…]**

AG119. Virksomheden skal også overholde de øvrige klassifikations- og dokumentationskrav, som er beskrevet i afsnit 88(a). For en porteføljesikring af renterisiko angiver denne klassifikation og dokumentation virksomhedens praksis, for så vidt angår alle de variabler, der anvendes til at identificere det sikrede beløb, samt hvordan effektiviteten måles, herunder følgende:

(a) hvilke aktiver og forpligtelser, der skal medtages i porteføljesikringen, samt på hvilket grundlag, de skal fjernes fra porteføljen.

(b) hvordan virksomheden skønner rentetilpasningstidspunkter, herunder hvilke renteforudsætninger, der ligger til grund for skøn over førtidig indfrielse, og grundlaget for at ændre disse skøn. Der anvendes samme metode både ved de første skøn, som foretages, når et aktiv eller en forpligtelse medtages i den sikrede portefølje, og ved eventuelle senere ajourføringer af disse skøn.

(c) antallet og varigheden af rentetilpasningsperioderne.

(d) hvor ofte virksomheden vil teste effektiviteten**[…]**

(e) den metode, virksomheden anvender til at opgøre den del af aktiver og passiver, som klassificeres som den sikrede post**[…]**

(f) **[…]**hvad enten virksomheden tester effektiviteten separat for hver rentetilpasningsperiode, samlet for alle perioder eller på baggrund af en kombination af disse metoder.

Den praksis, der angives i klassifikationen af og dokumentationen for sikringsforholdet, skal være i overensstemmelse med virksomhedens risikostyringsprocedurer og –mål. Der skal ikke foretages vilkårlige ændringer i praksis. Ændringerne skal være berettigede på basis af ændringer i markedsforhold og andre faktorer og begrundede i og overensstemmende med virksomhedens risikostyringsprocedurer og –mål.

AG120. Det i afsnit AG114(e) beskrevne sikringsinstrument kan være et enkelt afledt finansielt instrument eller en portefølje af afledte finansielle instrumenter, som alle er forbundet med en risiko over for den afdækkede renterisiko, som er klassificeret i afsnit AG114(d) (eksempelvis en portefølje af rente-swaps, som alle er forbundet med en risiko over for LIBOR). En sådan portefølje af afledte finansielle instrumenter kan indeholde udlignende risikopositioner. Den indeholder dog muligvis ikke solgte optioner eller solgte nettooptioner, idet standarden[fn] ikke tillader, at sådanne optioner klassificeres som sikringsinstrumenter (bortset fra når en solgt option klassificeres som

(*) Standarden tillader, at virksomheden klassificerer en hvilken som helst del af de tilgængelige aktiver eller forpligtelser, der opfylder kriterierne, dvs. i dette eksempel en hvilken som helst del af aktiverne mellem CU0 og CU100.

▼M2

en udligning af en købt option) (*). Hvis sikringsinstrumentet sikrer det i afsnit AG114(c) klassificerede beløb i mere end én rentetilpasningsperiode, skal det allokeres til alle de perioder, det sikrer. Sikringsinstrumentet skal imidlertid allokeres til disse rentetilpasningsperioder i sin helhed, idet standarden[fn] ikke tillader, at et sikringsforhold kun klassificeres for en del af den periode, hvor sikringsinstrumentet er udestående (**).

AG121. Når virksomheden måler en ændring i dagsværdien af en post, der kan indfris før tid, i overensstemmelse med afsnit AG114(g), kan en renteændring påvirke dagsværdien af den post, der kan indfris før tid, på to måder: Den kan påvirke dagsværdien af de kontraktlige pengestrømme og dagsværdien af optionen på førtidig indfrielse, som er indeholdt i den post, der kan indfris før tid. Afsnit 81 i standarden tillader, at en virksomhed klassificerer en del af et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse med samme risiko, som den sikrede post, forudsat at effektiviteten kan måles. **[…]**

AG122. Standarden angiver ikke, hvilke metoder, der anvendes til at opgøre det i afsnit AG114(g) nævnte beløb, nemlig den ændring i den sikrede posts dagsværdi, som kan henføres til den afdækkede risiko. **[…]** Det er ikke hensigtsmæssigt at antage, at ændringer i dagsværdien af den sikrede post svarer til ændringer i sikringsinstrumentets værdi.

AG123. Hvis den sikrede post for en bestemt rentetilpasningsperiode er et aktiv, kræver afsnit 89A, at ændringen i værdien præsenteres i en separat post under aktiverne. Omvendt, hvis den sikrede post for en bestemt rentetilpasningsperiode er en forpligtelse, præsenteres ændringen i værdien i en separat post under forpligtelserne. Det er disse separate poster, der omtales i afsnit AG114(g). Der kræves ikke specifik allokering til enkelte aktiver (eller forpligtelser).

AG124. I afsnit AG114(i) bemærkes det, at der opstår ineffektivitet i det omfang, den ændring i den sikrede posts dagsværdi, der kan henføres til den afdækkede risiko, adskiller sig fra ændringen i dagsværdien af det sikrede afledte finansielle instrument. En sådan forskel kan opstå af en række forskellige årsager, herunder:

(a) **[…]**

(b) poster i den sikrede portefølje, som værdiforringes, eller hvor der sker ophør af indregning,

(c) forskellige betalingstidspunkter for sikringsinstrumentet og den sikrede post,

(d) andre årsager**[…]**

En sådan ineffektivitet (***) skal identificeres og indregnes i resultatet.

AG125. Sikringens effektivitet vil normalt blive forbedret:

(a) hvis virksomheden opdeler poster med forskellige egenskaber for førtidig indfrielse på en måde, som tager højde for forskelle i mønstrene for førtidig indfrielse.

(b) når antallet er poster i porteføljen er større. Hvis kun enkelte poster er indeholdt i porteføljen, er det sandsynligt, at ineffektiviteten vil være relativt høj, hvis en af posterne indfris tidligere eller senere end forventet. Omvendt, hvis porteføljen indeholder mange poster, kan mønstret for førtidig indfrielse forudsiges mere nøjagtigt.

(c) hvis de anvendte rentetilpasningsperioder er snævrere (eksempelvis rentetilpasningsperioder på 1 måned i stedet for 3 måneder). Snævrere rentetilpasningsperioder reducerer virkningen af et eventuelt misforhold mellem rentetilpasningstidspunktet og betalingstidspunktet (inden for rentetilpasningsperioden) for den sikrede post og for sikringsinstrumentet.

(d) jo hyppigere den beløbsmæssige størrelse af sikringsinstrumentet reguleres, så den afspejler ændringer i den sikrede post (eksempelvis på grund af ændringer i forventninger til forudbetalinger).

AG126. Virksomheden tester løbende effektiviteten. **[…]**

(*) jvf. afsnit 77 og AG94
(**) jvf. afsnit 75
(***) Der gælder samme væsentlighedsprincip i denne forbindelse som det, der finder anvendelse i IFRS.

▼**M2**

AG127. I sin måling af effektivitet skal virksomheden skelne mellem ajourføringer af de skønnede rentetilpasningstidspunkter for eksisterende aktiver (eller forpligtelser) og oprettelsen af nye aktiver (eller forpligtelser), hvor kun førstnævnte giver anledning til ineffektivitet.**[…]** Alle ajourføringer af skønnede rentetilpasningstidspunkter (bortset fra dem, der er udeladt i overensstemmelse med afsnit AG121), herunder eventuelle omallokeringer af eksisterende poster mellem perioder, medtages ved ajourføringen af det skønnede beløb i en periode i overensstemmelse med afsnit AG126(b)(ii) og således ved målingen af effektivitet. Efter indregning af ineffektivitet som beskrevet ovenfor foretager virksomheden et fornyet skøn over de samlede aktiver (eller forpligtelser) i hver rentetilpasningsperiode, herunder nye aktiver (eller forpligtelser), som er oprettet siden den sidste test af effektivitet, og klassificerer et nyt beløb som den sikrede post og en ny procentdel som den sikrede procentdel. **[…]**

AG128. Virksomheden kan ophøre med at indregne poster, som oprindeligt blev opført i en rentetilpasningsperiode, på baggrund af indfrielse før det forventede tidspunkt eller nedskrivninger til nul som følge af værdiforringelse eller salg. Når dette finder sted, skal den ændring i dagsværdien, som er medtaget i den i afsnit AG114(g) beskrevne separate regnskabspost, og som vedrører den post, som ikke længere indregnes, fjernes fra balancen og medtages i den gevinst eller det tab, som hidrører fra ophør af indregning af posten. Med henblik på dette er det nødvendigt at vide, hvilke(n) rentetilpasningsperiode(r), den ikke længere indregnede post blev opført i, idet dette er afgørende for, hvilke(n) rentetilpasningsperiode(r), den skal fjernes fra, og således hvilket beløb, der skal fjernes fra den i afsnit AG114(g) omtalte separate post. Hvis der sker ophør af indregning af en post, og det kan afgøres i hvilken periode, den blev medtaget, fjernes posten fra denne periode. Hvis dette ikke er tilfældet, fjernes posten fra den tidligste periode, hvis den ophørte indregning hidrørte fra førtidig indfrielse, der var højere end forventet, eller allokeres til alle perioder, som indeholder den ikke længere indregnede post, på et systematisk og rationelt grundlag, hvis posten blev solgt eller værdiforringet.

AG129. Eventuelle beløb, som knytter sig til en bestemt periode, og hvor der ikke er sket ophør af indregning ved udløbet af denne periode, indregnes derudover i resultatet på dette tidspunkt (jvf. afsnit 89A). **[…]**

AG130. **[…]**

AG131. Hvis det sikrede beløb for en rentetilpasningsperiode reduceres, uden at der sker ophør af indregning af de tilknyttede aktiver (eller forpligtelser), skal det beløb, som er medtaget i den i AG114(g) beskrevne separate post, og som vedrører denne reduktion, afskrives i overensstemmelse med afsnit 92.

AG132. En virksomhed kan ønske at anvende den i afsnit AG114-AG131 beskrevne metode på en porteføljesikring, som tidligere blev behandlet regnskabsmæssigt som en sikring af pengestrømme i overensstemmelse med IAS 39. Denne virksomhed ville tilbagekalde den tidligere klassifikation af en sikring af pengestrømme i overensstemmelse med afsnit 101(d) og anvende de krav, der beskrives i det afsnit. Virksomheden ville desuden omklassificere sikringen som en sikring af dagsværdi og anvende den metode, der beskrives i afsnit AG114-AG131, fremadrettet på efterfølgende regnskabsår.

▼M2

APPENDIKS B

Ændringer af andre udtalelser

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard i et tidligere regnskabsår, finder ændringerne anvendelse for det tidligere regnskabsår.

Ændringer af IFRS 1

B1. Der er foretaget følgende ændringer i IFRS 1 *Førstegangsanvendelse af IFRS*.

Standard

Afsnit 25A, 27A, 36A og 47A er tilføjet, og afsnit 13, 27 og 30 er ændret som følger:

13 En virksomhed kan vælge at anvende en eller flere af følgende undtagelser:

(a) ….

(e) sammensatte finansielle instrumenter (afsnit 23),

(f) aktiver og forpligtelser i dattervirksomheder, associerede virksomheder og joint ventures (afsnit 24 og 25),

og

(g) klassifikation af tidligere indregnede finansielle instrumenter (afsnit 25A).

Klassifikation af tidligere indregnede finansielle instrumenter

▼M9

25A IAS 39 *Finansielle Instrumenter:Indregning og måling* tillader, at et finansielt aktiv ved første indregning klassificeres som disponibelt for salg, eller at et finansielt instrument (forudsat det opfylder visse kriterier) klassificeres som et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse til dagsværdi gennem resultatet. På trods af dette krav gælder der undtagelser i følgende tilfælde;

(a) det er tilladt for virksomheder at foretage en klassifikation som disponibel for salg på tidspunktet for overgangen til IFRS.

(b) *en virksomhed, der aflægger sit første IFRS-regnskab for et regnskabsår, der begynder 1. september 2006 eller derefter* — det er tilladt for en sådan virksomhed, på tidspunktet for overgangen til IFRS, at klassificere alle finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser som til dagsværdi gennem resultatet, forudsat at aktivet eller forpligtelsen opfylder kriterierne i afsnit 9(b)(i), 9(b)(ii) eller 11A i IAS 39 på det tidspunkt.

(c) *en virksomhed, der aflægger sit første IFRS-regnskab for et regnskabsår, der begynder 1. januar 2006 eller derefter, men før 1. september 2006* — det er tilladt for en sådan virksomhed, på tidspunktet for overgangen til IFRS, at klassificere alle finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser som til dagsværdi gennem resultatet, forudsat at aktivet eller forpligtelsen opfylder kriterierne i afsnit 9(b)(i), 9(b)(ii) eller 11A i IAS 39 på det tidspunkt. Når tidspunktet for overgangen til IFRS ligger før 1. september 2005, behøver sådanne klassifikationer ikke være afsluttet før 1. september 2005, og kan også omfatte finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, der er indregnet mellem tidspunktet for overgangen til IFRS og 1. september 2005.

(d) *en virksomhed, der aflægger sit første IFRS-regnskab for et regnskabsår, der begynder før 1. januar 2006, og som anvender afsnit 11A, 48A, AG4B-AG4K, AG33A og AG33B og 2005-ændringerne i afsnit 9, 12 og 13 i IAS 39* — det er tilladt for en sådan virksomhed, på tidspunktet for begyndelsen af dets første IFRS-regnskabsår, at foretage en klassifikation som til dagsværdi gennem resultatet af alle finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, der opfylder kriterierne for en sådan klassifikation i overensstemmelse med disse nye og ændrede afsnit på det tidspunkt. Når virksomhedens første IFRS-regnskabsår begynder før 1. september 2005, behøver sådanne klassifikationer ikke at være afsluttet før 1. september 2005, og kan også omfatte finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, der er indregnet mellem begyndelsen af det regnskabsår og 1. september 2005.

▼M9

Hvis virksomheden tilpasser sammenligningstallene for IAS 39, skal den tilpasse disse tal for de finansielle aktiver, finansielle forpligtelser eller grupper af finansielle aktiver, finansielle forpligtelser eller begge dele, der blev klassificeret ved begyndelsen af virksomhedens første IFRS-regnskabsår. En sådan tilpasning af sammenligningstal skal udelukkende foretages, hvis de klassificerede poster eller grupper ville have opfyldt kriterierne for en sådan klassifikation i afsnit 9b)i), 9b)ii) eller 11A i IAS 39 på tidspunktet for overgangen til IFRS eller, hvis de blev erhvervet efter tidspunktet for overgangen til IFRS, ville have opfyldt kriterierne i afsnit 9b)i), 9(b)(ii) eller 11A på tidspunktet for den første indregning.

(e) *for en virksomhed, der aflægger sit første IFRS-regnskab for et regnskabsår, der begynder før 1. september 2006* — uanset indholdet af afsnit 91 i IAS 39 skal alle finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, som en sådan virksomhed har klassificeret som til dagsværdi gennem resultatet i overensstemmelse med underafsnit (c) eller (d) ovenfor, som tidligere har været klassificeret som den sikrede post i forbindelse med regnskabsmæssig sikring af dagsværdien, afklassificeres herfra samtidig med, at de bliver klassificeret som til dagsværdi gennem resultatet.

▼M2

27 Bortset fra det i afsnit 27A tilladte skal en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, anvende kravene om ophør af indregning i IAS 39 fremadrettet på transaktioner, som finder sted 1. januar 2004 eller derefter. Med andre ord må en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, og som har ophørt med indregning af ikke-afledte finansielle aktiver eller ikke-afledte finansielle forpligtelser i henhold til tidligere regnskabsprincipper som følge af en transaktion, som fandt sted før 1. januar 2004, ikke indregne disse aktiver og forpligtelser i henhold til IFRS-standarderne (medmindre de opfylder kriterierne for indregning som følge af en senere transaktion eller begivenhed).

27A Uanset indholdet i afsnit 27 kan de i IAS 39 anførte krav om ophør af indregning anvendes med tilbagevirkende kraft fra et tidspunkt efter virksomhedens eget valg, forudsat at de oplysninger, som kræves for at anvende IAS 39 på finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, som ikke længere indregnes som følge af tidligere transaktioner, var indhentet på tidspunktet for den første regnskabsmæssige behandling af disse transaktioner.

30 Hvis virksomheden forud for tidspunktet for overgangen til IFRS havde klassificeret en transaktion som en sikring, men sikringen ikke opfylder betingelserne for regnskabsmæssig sikring i IAS 39, skal virksomheden anvende afsnit 91 og 101 i IAS 39 for at bringe den regnskabsmæssige sikring til ophør. Transaktioner, som er indgået før datoen for overgangen til IFRS-standarderne, må ikke klassificeres som sikringer med tilbagevirkende kraft.

Undtagelse fra kravet om at tilpasse sammenligningstal for IAS 39

36A En virksomhed, der anvender IFRS for første gang før 1. januar 2006, skal i sit første IFRS-regnskab præsentere sammenligningstal for mindst ét år, men disse sammenligningstal behøver ikke være i overensstemmelse med IAS 32 og IAS 39. En virksomhed, som vælger at præsentere sammenligningstal, som ikke er i overensstemmelse med IAS 32 og IAS 39 i det første overgangsår, skal:

(a) anvende sine tidligere regnskabsprincipper på finansielle instrumenter, der ligger inden for anvendelsesområdet for IAS 32 og IAS 39, ved udarbejdelsen af sammenligningstallene,

(b) give oplysning om dette sammen med grundlaget for udarbejdelsen af disse oplysninger

og

(c) give oplysning om de væsentligste reguleringer, der skal foretages for at sikre, at oplysningerne er i overensstemmelse med IAS 32 og IAS 39. Det er ikke nødvendigt, at virksomheden sætter tal på disse reguleringer. Virksomheden skal imidlertid behandle alle reguleringer mellem balancen på sammenligningsårets balancedag (dvs. den balance, som indeholder sammenligningstal i henhold til de tidligere regnskabsprincipper) og balancen ved begyndelsen af det første IFRS-regnskabsår (dvs. det første regnskabsår, som indeholder oplysninger, der er i overensstemmelse med IAS 32 og IAS 39), som hidrørende fra en ændring i regnskabspraksis og give de i IAS 8, afsnit 28(a)-(f) krævede oplysninger. Afsnit

▼M2

28(f) finder kun anvendelse på beløb, som præsenteres i balancen på sammenligningsårets balancedag.

I tilfælde hvor en virksomhed vælger at præsentere sammenligningstal, som ikke er i overensstemmelse med IAS 32 og IAS 39, betyder henvisninger til »datoen for overgangen til IFRS-standarderne« begyndelsen af det første IFRS-regnskabsår, men kun for så vidt angår IAS 32 og IAS 39.

Klassifikation af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser

▼M9

43A Det er tilladt for virksomheden at klassificere tidligere indregnede finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser som finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser til dagsværdi gennem resultatet, eller at klassificere finansielle aktiver som disponible for salg i overensstemmelse med afsnit 25A. Virksomheden skal oplyse om dagsværdien af eventuelle finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, som er klassificeret til hver kategori, på tidspunktet for klassifikationen, samt om klassifikationen og den regnskabsmæssige værdi i de tidligere årsregnskaber.

▼M2

Appendiks A

Der er tilføjet følgende definition:

første IFRS-regnskabsår	Det regnskabsår,som slutter på **balancedagen** for virksomhedens **første IFRS-årsregnskab**.

Ændringer til IAS 12

B2. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 12 *Indkomstskatter*.

Første sætning i afsnit 20 ændres som følger:

20. IFRS tillader eller kræver, at visse aktiver indregnes til dagsværdi, eller at værdien omvurderes (jvf. eksempelvis IAS 16 *Materielle anlægsaktiver*, IAS 38 *Immaterielle aktiver*, IAS 39 *Finansielle instrumenter*: *Indregning og måling* samt IAS 40 *Investeringsejendomme*).

Ændringer til IAS 18

B3. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 18 *Omsætning*.

Afsnit 30 ændres som følger:

30. ***Omsætning skal indregnes på følgende grundlag:***

(a) rente skal indregnes ved anvendelse af den effektive rentemetode, som beskrevet i IAS 39, afsnit 9 og AG5-AG8,

(b) royalties skal indregnes efter periodiseringsprincippet i overensstemmelse med indholdet i den givne aftale

og

(c) udbytte skal indregnes, når aktionærens ret til at modtage udbytte fastlægges.

Afsnit 31 er ophævet.

Ændringer til IAS 19

B4. [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder].

Ændringer til IAS 30

B5. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 30 *Oplysning i pengeinstitutters og lignende finansielle institutioners årsregnskaber*.

Afsnit 8 ændres som følger:

8. Pengeinstitutter anvender forskellige metoder til indregning og måling af poster i deres årsregnskaber. Selvom en harmonisering af disse metoder er ønskelig, ligger det uden for denne standards anvendelsesområde. For at være i overensstemmelse med IAS 1 *Præsentation af årsregnskaber* og dermed gøre brugere i stand til at forstå det grundlag, hvorpå et

▼M2

pengeinstituts årsregnskab udarbejdes, kan det være nødvendigt at oplyse anvendt regnskabspraksis for følgende poster:

….

(d) grundlaget for opgørelse af tab ved værdiforringelse på udlån og nedskrivning til nul af uerholdelige lån (jvf. afsnit 43-49)

og

….

Afsnit 10 ændres som følger:

10. ***Ud over kravene i andre standarder skal oplysningerne i resultatopgørelsen eller i noterne til årsregnskabet som minimum omfatte følgende indtægts- og omkostningsposter:***

Renteindtægter og lignende indtægter,

Renteomkostninger og lignende omkostninger,

Modtaget udbytte,

Honorar- og provisionsindtægter,

Gebyr- og provisionsomkostninger,

Nettogevinster/-tab på kortfristede værdipapirer,

Nettogevinster/-tab på langfristede værdipapirer,

Nettogevinster/-tab på valutahandel,

Andre driftsindtægter,

Tab ved værdiforringelse på udlån,

Generelle administrationsomkostninger

og

Andre driftsomkostninger.

Afsnit 13 ændres som følger:

13. ***Indtægts- og omkostningsposter må ikke modregnes, bortset fra poster vedrørende sikring samt aktiver og forpligtelser, som er modregnet i overensstemmelse med IAS 32.***

Afsnit 14 ændres som følger:

14. Modregning i andre tilfælde end poster vedrørende sikring og aktiver og forpligtelser, som er modregnet som beskrevet i IAS 32, forhindrer brugere i at vurdere indtjeningen fra et pengeinstituts separate aktiviteter og det afkast, det opnår af bestemte kategorier af aktiver.

Afsnit 23 er ophævet.

Afsnit 24 og 25 ændres som følger:

24. ***Pengeinstitutter skal oplyse dagsværdien af hver kategori af finansielle aktiver og forpligtelser i henhold til IAS 32 Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation.***

25. IAS 39 giver mulighed for fire klassifikationer af finansielle aktiver: Lån og tilgodehavender, hold-til-udløb-investeringer, finansielle aktiver til dagsværdi gennem resultatet og finansielle aktiver disponible for salg. Pengeinstitutter skal som minimum oplyse dagsværdien af deres finansielle aktiver i disse fire kategorier.

Underafsnit (b)(iv) og (v) i afsnit 26 ophæves.

Den sidste sætning i afsnit 28 er ophævet.

▼**M2**

Afsnit 43 og 44 ændres som følger:

43. ***Pengeinstitutter skal oplyse følgende:***

(a) den anvendte regnskabspraksis, som beskriver grundlaget for indregning af uerholdelige lån som omkostning og nedskrivning af uerholdelige lån til nul,

(b) beskrivelse af bevægelser i en hensættelseskonto til tab ved værdiforringelse på udlån i regnskabsåret. Der skal gives separat oplysning om beløb, der er indregnet som omkostning i regnskabsåret for tab ved værdiforringelse på uerholdelige lån, beløb, der er indregnet som omkostning i regnskabsåret for nedskrevne udlån og beløb, der er indregnet som indtægt i regnskabsåret for genindvundne, tidligere nedskrevne udlån,

(c) den samlede størrelse af en hensættelseskonto til tab ved værdiforringelse på udlån på balancedagen.

44. ***Hensatte forpligtelser til tab på udlån ud over de tab ved værdiforringelse på udlån, som er indregnet i henhold til IAS 39, skal regnskabsmæssigt behandles som en fordeling af overført resultat. Enhver tilbageførsel af sådanne hensatte forpligtelser resulterer i en stigning i overført resultat og medtages ikke ved opgørelsen af årets resultat.***

Afsnit 45 er ophævet.

Afsnit 46 ændres som følger:

46. Lokale forhold eller lovgivning kan kræve eller tillade, at pengeinstitutter foretager hensættelser til tab ved værdiforringelse på udlån ud over de tab, som er indregnet i henhold til IAS 39. Sådanne hensatte forpligtelser udgør en fordeling af overført resultat og ikke omkostninger ved opgørelsen af resultatet. Ligeledes gælder, at enhver tilbageførsel af sådanne hensatte forpligtelser resulterer i en stigning i overført resultat og medtages ikke ved opgørelsen af resultatet.

Afsnit 47 ændres som følger:

47. Brugere af pengeinstitutters årsregnskaber har behov for at få kendskab til virkningen af tab ved værdiforringelse på udlån på et pengeinstituts finansielle stilling og indtjening til hjælp ved vurderingen af, hvor effektivt pengeinstituttet har anvendt sine ressourcer. Derfor oplyser pengeinstitutter den samlede størrelse af en hensættelseskonto til tab ved værdiforringelse på udlån på balancedagen og bevægelser på hensættelseskontoen i løbet af regnskabsåret. Bevægelser på hensættelseskontoen, herunder tidligere afskrevne beløb, som er genindvundet i løbet af regnskabsåret, vises separat.

Afsnit 48 er ophævet.

Afsnit 49 ændres som følger:

49. Når lån er uerholdelige, nedskrives de og indregnes som omkostning i en hensættelseskonto til tab ved værdiforringelse. I nogle tilfælde nedskrives de ikke før den nødvendige retsforfølgelse er afsluttet og den beløbsmæssige størrelse af tabet ved værdiforringelse er endeligt opgjort. I andre tilfælde nedskrives de tidligere, eksempelvis når låntager ikke har betalt renter eller afdrag, som har været forfaldne i en vis periode. Idet tidspunktet for nedskrivning af uerholdelige lån til nul kan variere, kan bruttobeløbet for udlån og for hensættelseskontoen til tab ved værdiforringelse variere betragteligt under ensartede omstændigheder. Som følge heraf oplyser pengeinstitutter regnskabspraksis for nedskrivning af uerholdelige lån til nul.

Underafsnit (c) i afsnit 58 ændres som følger:

(c) de samlede omkostninger indregnet i regnskabsåret til tab ved værdiforringelse på udlån og størrelsen af en hensættelseskonto på balancedagen

og

…

▼M2

Ændringer til IAS 32

B6. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 32 Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation.

Afsnit 96 ændres som følger (ny tekst er understreget).

96. ***Virksomheder skal anvende denne standard for regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det er tilladt at anvende standarden før dette tidspunkt. En virksomhed skal ikke anvende denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, medmindre virksomheden også anvender IAS 39 (ajourført 2003), herunder de ændringer, der blev udgivet i marts 2004. Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.***

Ændringer til IAS 36

B7. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver*:

Standard

Afsnit 1 ændres som følger:

1. ***Denne standard finder anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af værdiforringelse af alle aktiver, bortset fra:***

…

(e) finansielle aktiver, som er omfattet af IAS 39 Finansielle instrumenter: Indregning og måling,

…

Ændringer til IAS 37

B8. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 37*Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver.*

Afsnit 1 og 2 ændres som følger:

1. ***Denne standard skal anvendes af alle virksomheder ved den regnskabsmæssige behandling af hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver, undtagen når de:***

(a) hidrører fra kontrakter til senere opfyldelse, medmindre kontrakten er tabsgivende,

(b) hidrører fra forsikringsvirksomheders kontrakter med forsikringstagere

eller

(c) er omfattet af en anden standard.

2. Standarden finder ikke anvendelse på finansielle instrumenter (herunder garantier), som er omfattet af IAS 39 *Finansielle instrumenter: Indregning og måling*. For så vidt angår finansielle garantier, som ikke er omfattet af IAS 39, finder denne standard anvendelse som anført i afsnit 2(f) i IAS 39.

Ændringer til *SIC* 27

B9. [Ændringen er ikke relevant for individuelle standarder]

▼M9

ÆNDRINGER TIL INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 39

Finansielle instrumenter: Indregning og måling

DAGSVÆRDIOPTIONEN

Dette dokument beskriver ændringerne til IAS 39 *Finansielle instrumenter: Indregning og måling* (IAS 39). Ændringerne afspejler forslag, der var indeholdt i et høringsudkast om foreslåede ændringer til IAS 39 — *Dagsværdioptionen*, der blev offentliggjort i april 2004.

Virksomheder skal anvende ændringerne i dette dokument på regnskabsår, som begynder 1. januar 2006 eller senere.

▼**M9**

I afsnit 9 erstattes del (b) med definitionen på et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse til dagsværdi gennem resultatet som følger

DEFINITIONER

9. **…**

Definitioner på fire kategorier af finansielle instrumenter

Et* finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse til dagsværdi gennem resultatet** ***er et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse, som opfylder en af følgende betingelser.

(a) **…**

(b) ***Virksomheden klassificerer ved første indregning aktivet eller forpligtelsen til dagsværdi gennem resultatet. Virksomheden må kun anvende denne klassifikation, når afsnit 11A tillader det, eller når en sådan klassifikation giver mere relevant information, fordi:***

(i) ***den fjerner eller væsentligt reducerer en målings- eller indregningsuoverensstemmelse, som ellers ville følge af at måle aktiver eller forpligtelser eller indregne gevinster eller tab på disse på forskellige grundlag, eller***

(ii) ***en gruppe af finansielle aktiver, finansielle forpligtelser eller begge dele forvaltes, og indtjeningen vurderes på grundlag af dagsværdien i overensstemmelse med en dokumenteret risikostyrings- eller investeringsstrategi, og oplysninger om gruppen gives internt på dette grundlag til nøglepersoner i virksomhedens ledelse (som defineret i IAS 24 Oplysning om nærtstående parter (ajourført i 2003), eksempelvis virksomhedens bestyrelse og øverste ledelse.***

I henhold til afsnit 66, 94 og AG40 i IAS 32 skal virksomheden give oplysning om finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, som den har klassificeret som til dagsværdi gennem resultatet, herunder oplysning om, hvordan den har opfyldt disse betingelser. For instrumenter, der opfylder kriterierne i overensstemmelse med (ii) ovenfor, skal oplysningerne indeholde en beskrivelse af, hvordan klassifikationen som til dagsværdi gennem resultatet stemmer overens med virksomhedens dokumenterede risikostyringsstrategi eller investeringsstrategi.

Investeringer i egenkapitalinstrumenter, som ikke har nogen officiel markedskurs på et aktivt marked, og hvis dagsværdi ikke kan måles pålideligt (jvf. afsnit 46c) og appendiks A, afsnit AG80 og AG81) skal ikke klassificeres som til dagsværdi gennem resultatet.

Det skal bemærkes, at afsnit 48, 48A, 49 og appendiks A, afsnit AG69-AG82, som opstiller krav til fastlæggelse af en pålidelig måling af dagsværdien af et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse, finder tilsvarende anvendelse på alle poster, der måles til dagsværdi ved klassifikation eller på anden måde, eller hvis dagsværdi oplyses.

Afsnit 11A er tilføjet som følger.

INDBYGGEDE AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER

11A. ***Uanset indholdet af afsnit 11 kan virksomheden, hvis en kontrakt indeholder et eller flere indbyggede afledte instrumenter, klassificere hele den kombinerede kontrakt som et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse til dagsværdi gennem resultatet, medmindre:***

(a) ***det eller de indbyggede afledte finansielle instrumenter ikke væsentligt ændrer de pengestrømme, der ellers ville være krævet i henhold til kontrakten, eller***

(b) ***det tydeligt fremgår med lidt eller ingen analyse ved første vurdering af et tilsvarende kombineret instrument, at det ikke er tilladt at adskille det eller de indbyggede afledte finansielle instrumenter, såsom en option på førtidig indfrielse, der tillader indehaveren at indfri lånet førtidigt til dets omtrentlige amortiserede kostpris.***

▼M9

Afsnit 12 og 13 ændres som følger.

12. ***Hvis denne standard kræver, at virksomheden adskiller et indbygget afledt finansielt instrument fra dets hovedkontrakt, men det indbyggede afledte finansielle instrument ikke kan måles separat ved anskaffelsen eller på en efterfølgende balancedag, skal virksomheden klassificere hele den kombinerede kontrakt som til dagsværdi gennem resultatet.***

13. Hvis en virksomhed ikke er i stand til at foretage en pålidelig vurdering af et indbygget afledt finansielt instruments dagsværdi på grundlag af vilkårene for instrumentet (eksempelvis fordi det indbyggede afledte finansielle instrument knytter sig til et unoteret egenkapitalinstrument), er dagsværdien af det indbyggede afledte finansielle instrument forskellen mellem det kombinerede instruments dagsværdi og hovedkontraktens dagsværdi, hvis disse kan opgøres i henhold til denne standard. Hvis en virksomhed ikke er i stand til at opgøre det indbyggede afledte finansielle instruments dagsværdi ved anvendelse af denne metode, finder afsnit 12 anvendelse, og det kombinerede instrument klassificeres som til dagsværdi gennem resultatet.

Afsnit 48A er tilføjet som følger.

OVERVEJELSER I FORBINDELSE MED MÅLING TIL DAGSVÆRDI

48A. Den bedste dokumentation for dagsværdien er officielle kurser på et aktivt marked. Hvis markedet for et finansielt instrument ikke er aktivt, fastsætter virksomheden dagsværdien ved anvendelse af en værdiansættelsesmetode. Formålet med at anvende en værdiansættelsesmetode er at fastslå, hvad transaktionskursen ville have været på målingstidspunktet ved en udveksling mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter baseret på almindelige forretningsmæssige overvejelser. Værdiansættelsesmetoder omfatter brug af nylige transaktioner mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter, hvis disse er tilgængelige, henvisning til den aktuelle dagsværdi for i al væsentlighed tilsvarende instrumenter, skønnede pengestrømme og modeller til prisfastsættelse af optioner. Hvis der findes en værdiansættelsesmetode, som markedsdeltagere ofte anvender til prisfastsættelse, og denne metode har vist sig at give pålidelige skøn over kurser opnået i faktiske markedstransaktioner, skal virksomheden anvende denne metode. Den valgte værdiansættelsesmetode gør maksimal brug af markedsinput og bygger mindst muligt på virksomhedsspecifik input. Den indarbejder samtlige faktorer, som markedsdeltagere ville tage i betragtning ved prisfastsættelsen, og er i overensstemmelse med accepterede økonomiske metoder for prisfastsættelse af finansielle instrumenter. En virksomhed afstemmer med visse mellemrum værdiansættelsesmetoden og tester dens gyldighed ved anvendelse af kurser fra observerede aktuelle markedstransaktioner med samme instrument (dvs. uden ændring i form eller sammensætning) eller baseret på tilgængelige observerede markedsdata.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT OG OVERGANG

Afsnit 105 ændres og afsnit 105A-105D tilføjes som følger.

…

105. ***Ved første anvendelse af denne standard er det tilladt for virksomheden at klassificere et tidligere indregnet finansielt aktiv som disponibelt for salg. For sådanne finansielle aktiver skal virksomheden indregne alle akkumulerede ændringer i dagsværdi i et separat egenkapitalelement indtil efterfølgende ophør af indregning eller værdiforringelse, når virksomheden overfører denne gevinst eller dette tab til resultatet. Virksomheden skal ligeledes:***

(a) ***tilpasse det finansielle aktiv ved brug af den nye klassifikation i sammenligningstallene i årsregnskabet og***

(b) ***oplyse om dagsværdien af de finansielle aktiver på tidspunktet for klassifikationen og oplyse om klassifikationen og den regnskabsmæssige værdi i de tidligere årsregnskaber.***

▼M9

105A. ***Virksomheder skal anvende afsnit 11A, 48A, AG4B-AG4K, AG33A og AG33B og 2005-ændringerne i afsnit 9, 12 og 13 på regnskabsår, som begynder 1. januar 2006 eller derefter. Det tilskyndes, at ændringerne anvendes før dette tidspunkt.***

105B. ***Virksomheder, der første gang anvender afsnit 11A, 48A, AG4B-AG4K, AG33A og AG33B og 2005-ændringerne i afsnit 9, 12 og 13 i det regnskabsår, der begynder før 1. januar 2006***

(a) ***må, når disse nye og ændrede afsnit anvendes første gang, klassificere eventuelle tidligere indregnede finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, der på det tidspunkt opfylder kriterierne for en sådan klassifikation, som til dagsværdi gennem resultatet. Når regnskabsåret begynder før 1. september 2005, behøver sådanne klassifikationer ikke være afsluttet før 1. september 2005, og kan også omfatte finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, der er indregnet mellem begyndelsen af det pågældende regnskabsår og 1. september 2005. Uanset indholdet af afsnit 91 skal alle finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, der er klassificeret som til dagsværdi gennem resultatet i overensstemmelse med dette underafsnit, og som tidligere har været klassificeret som den sikrede post i forbindelse med regnskabsmæssig sikring af dagsværdien, afklassificeres herfra samtidig med, at de bliver klassificeret som til dagsværdi gennem resultatet.***

(b) ***skal oplyse om dagsværdien af alle finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, der er klassificeret i henhold til underafsnit a) på tidspunktet for klassifikationen, samt oplyse om klassifikationen og den regnskabsmæssige værdi i de tidligere årsregnskaber.***

(c) ***skal afklassificere alle finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, der tidligere har været klassificeret som til dagsværdi gennem resultatet, hvis disse aktiver eller forpligtelser ikke opfylder kriterierne for en sådan klassifikation i overensstemmelse med disse nye og ændrede afsnit. Når et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse måles til den amortiserede kostpris efter afklassifikationen, regnes tidspunktet for afklassifikationen for at være tidspunktet for den første indregning.***

(d) ***skal oplyse om dagsværdien af alle finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, der er afklassificeret i henhold til underafsnit (c) på tidspunktet for afklassifikationen, samt oplyse om deres nye klassifikation.***

105C. ***Virksomheder, der første gang anvender afsnit 11A, 48A, AG4B-AG4K, AG33A og AG33B og 2005-ændringerne i afsnit 9, 12 og 13 i det regnskabsår, der begynder 1. januar 2006 eller derefter***

(a) ***skal udelukkende afklassificere finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, der tidligere har været klassificeret som til dagsværdi gennem resultatet, hvis disse aktiver eller forpligtelser ikke opfylder kriterierne for en sådan klassifikation i overensstemmelse med disse nye og ændrede afsnit. Når et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse måles til den amortiserede kostpris efter afklassifikationen, regnes tidspunktet for afklassifikationen for at være tidspunktet for den første indregning.***

(b) ***skal ikke klassificere nogen tidligere indregnede finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser som til dagsværdi gennem resultatet.***

(c) ***skal oplyse om dagsværdien af alle finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, der er afklassificeret i henhold til underafsnit (a) på tidspunktet for afklassifikationen, samt oplyse om deres nye klassifikation.***

105D. ***Virksomheder skal tilpasse sammenligningstallene i deres årsregnskab ved brug af de nye klassifikationer i afsnit 105B eller 105C, forudsat, for så vidt angår et finansielt aktiv, en finansiel forpligtelse eller en gruppe af finansielle aktiver, finansielle forpligtelser eller begge dele, der er klassificeret som til dagsværdi gennem resultatet, at disse aktiver, forpligtelser eller grupper ville have opfyldt kriterierne i afsnit 9b)i), 9b)ii) eller 11A på tidspunktet for sammenligningsårets begyndelse eller, hvis de blev erhvervet efter sammenligningsårets begyndelse, at de ville have opfyldt kriterierne i afsnit 9b)i), 9b)ii) eller 11A på tidspunktet for den første indregning.***

▼M9

I appendiks A er afsnit AG4B-AG4K tilføjet som følger.

Appendiks A

Anvendelsesvejledning

DEFINITIONER **(afsnit 8 og 9)**

Klassifikation som til dagsværdi gennem resultatet

AG4B. Afsnit 9 i denne standard tillader, at en virksomhed klassificerer et finansielt aktiv, en finansiel forpligtelse eller en gruppe af finansielle instrumenter (finansielle aktiver, finansielle forpligtelser eller begge dele) som til dagsværdi gennem resultatet, forudsat, at dette giver mere relevant information.

AG4C. Virksomhedens beslutning om at klassificere et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse som til dagsværdi gennem resultatet svarer til et valg af regnskabspraksis (selvom klassifikationen i modsætning til valg af regnskabspraksis ikke kræves anvendt ensartet på alle tilsvarende transaktioner). Når en virksomhed har et sådant valg, kræver afsnit 14b) i IAS 8 *Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl*, at den valgte politik medfører årsregnskaber, der giver pålidelig og mere relevant information om virkningerne af transaktioner eller andre begivenheder og forhold på virksomhedens finansielle stilling, indtjening eller pengestrømme. I tilfælde af en klassifikation som til dagsværdi gennem resultatet, identificerer afsnit 9 de to forhold, under hvilke kravet om mere relevant information vil være opfyldt. Derfor skal virksomheden for at vælge en sådan klassifikation i overensstemmelse med afsnit 9 dokumentere, at den falder ind under et af (eller begge) disse to forhold.

Afsnit 9b)i): Klassifikationen fjerner eller reducerer i væsentlig grad en målings- eller indregningsuoverensstemmelse, der ellers ville opstå

AG4D. I henhold til IAS 39 bestemmes målingen af et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse og klassifikationen af indregnede ændringer i postens værdi af postens klassifikation, og af om posten er en del af et klassificeret sikringsforhold. Disse krav kan forårsage en målings- eller indregningsuoverensstemmelse, når eksempelvis et finansielt aktiv, hvis der ikke foretages en klassifikation som til dagsværdi gennem resultatet, ville have været klassificeret som disponibelt for salg (med de fleste ændringer i dagsværdien indregnet direkte på egenkapitalen), og en forpligtelse, som virksomheden anser for at være forbundet dermed, ville være målt til amortiseret kostpris (uden indregning af ændringer i dagsværdien). I sådanne tilfælde kan virksomheden konkludere, at dets årsregnskab ville give mere relevant information, hvis både aktivet og forpligtelsen blev klassificeret som til dagsværdi gennem resultatet.

AG4E. Følgende eksempler viser, hvornår denne betingelse kan være opfyldt. I alle tilfælde kan virksomheden udelukkende anvende denne betingelse til at klassificere finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser som til dagsværdi gennem resultatet, hvis den opfylder princippet i afsnit 9b)i).

(a) En virksomhed har forpligtelser, hvis pengestrømme kontraktligt er baseret på indtjeningen fra aktiver, der ellers ville have været klassificeret som disponible for salg. En forsikringsgiver kan eksempelvis have forpligtelser, der indeholder et element af skønsmæssig deltagelse, som betaler ydelser baseret på realiserede og/eller urealiserede investeringsafkast af en bestemt sammenlægning af forsikringsgivers aktiver. Hvis målingen af disse forpligtelser afspejler de aktuelle markedskurser, vil en klassifikation af aktiverne som til dagsværdi gennem resultatet medføre, at ændringer i de finansielle aktivers dagsværdi bliver indregnet i resultatet i samme regnskabsår som forbundne ændringer i værdien af forpligtelserne.

(b) En virksomhed har forpligtelser i henhold til forsikringskontrakter, hvis måling indeholder aktuelle oplysninger (som tilladt af IFRS 4 *Forsikringskontrakter*, afsnit 24) og finansielle aktiver, den anser for at være forbundne dermed, som ellers ville have været klassificeret som disponible for salg eller målt til amortiseret kostpris.

(c) En virksomhed har finansielle aktiver, finansielle forpligtelser eller begge dele, der deler en risiko, såsom en renterisiko, der giver anledning til modsatrettede ændringer i dagsværdien, som har en

▼M9

tendens til at udligne hinanden. Det er imidlertid kun nogle af instrumenterne, der ville blive målt til dagsværdi gennem resultatet (dvs. som er afledte finansielle instrumenter, eller som klassificeres som besiddelse med handel for øje). Det kan også være, at kravene til regnskabsmæssig sikring ikke er opfyldt, eksempelvis fordi kravene til effektiviteten i afsnit 88 ikke er opfyldt.

(d) En virksomhed har finansielle aktiver, finansielle forpligtelser eller begge dele, der deler en risiko, såsom en renterisiko, der giver anledning til modsatrettede ændringer i dagsværdien, som har en tendens til at udligne hinanden, og virksomheden opfylder ikke kriterierne for regnskabsmæssig sikring, fordi ingen af instrumenterne er et afledt finansielt instrument. Desuden er der i mangel af regnskabsmæssig sikring en væsentlig uoverensstemmelse i indregningen af gevinster og tab. Eksempelvis:

(i) virksomheden har finansieret en portefølje af fastforrentede aktiver, som ellers ville være klassificeret som disponible for salg, med fastforrentede obligationer, for hvilke ændringer i dagsværdien har en tendens til at udligne hinanden. Hvis både aktiverne og obligationerne præsenteres til dagsværdi gennem resultatet, rettes den uoverensstemmelse, der ellers ville hidrøre fra måling af aktiverne til dagsværdi med ændringer præsenteret i egenkapitalen og obligationerne til amortiseret kostpris.

(ii) virksomheden har finansieret en specificeret gruppe lån ved at udstede handlede obligationer, for hvilke ændringer i dagsværdien har en tendens til at udligne hinanden. Hvis virksomheden derudover regelmæssigt køber og sælger obligationerne, men sjældent, om nogensinde, køber og sælger lånene, fjerner man ved at præsentere både lånene og obligationerne til dagsværdi gennem resultatet den uoverensstemmelse i tidspunkterne for indregning af gevinster og tab, som ellers ville opstå som følge af at måle dem begge til amortiseret kostpris og indregne en gevinst eller et tab, hver gang en obligation tilbagekøbes.

AG4F. I tilfælde som dem, der er beskrevet i det foregående afsnit, kan man ved at klassificere de finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, som ikke ellers måles som sådan, som til dagsværdi gennem resultatet ved den første indregning, fjerne eller væsentligt reducere målings- eller indregningsuoverensstemmelsen og give mere relevant information. Af praktiske årsager behøver virksomheden ikke indgå alle de aktiver og forpligtelser, som giver anledning til målings- eller indregningsuoverensstemmelsen på nøjagtigt samme tidspunkt. Der tillades en rimelig forsinkelse, forudsat at hver transaktion klassificeres som til dagsværdi gennem resultatet ved den første indregning, og at man på det tidspunkt forventer, at de eventuelle resterende transaktioner vil finde sted.

AG4G. Det ville ikke kunne accepteres kun at klassificere en del af de finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, der giver anledning til uoverensstemmelsen, som til dagsværdi gennem resultatet, hvis dette ikke fjerner eller væsentligt reducerer uoverensstemmelsen og derfor ikke ville medføre mere relevant information. Det ville imidlertid være acceptabelt kun at klassificere en del af en række ensartede finansielle aktiver eller ensartede finansielle forpligtelser, hvis dette ville resultere i en væsentlig reduktion (og muligvis en større reduktion end ved andre tilladte klassifikationer) af uoverensstemmelsen. Det antages eksempelvis, at en virksomhed har en række ensartede finansielle forpligtelser, der samlet beløber sig til CU100 ([1]) og en række ensartede finansielle aktiver, der samlet beløber sig til CU50, men som måles på forskelligt grundlag. Virksomheden kan opnå en væsentlig reduktion af målingsuoverensstemmelsen ved at klassificere alle aktiverne ved den første indregning, men kun nogle af forpligtelserne (eksempelvis individuelle forpligtelser, der samlet beløber sig til CU45) som til dagsværdi gennem resultatet. Eftersom klassifikation som til dagsværdi gennem resultatet kun kan anvendes på det samlede finansielle instrument, skal virksomheden i dette eksempel imidlertid klassificere en eller flere forpligtelser i deres helhed. Den ville hverken kunne klassificere et element af en forpligtelse (eksempelvis ændringer i værdien, som kun kan henføres til én risiko, såsom ændringer i en toneangivende rente) eller en andel (dvs. procentdel) af en forpligtelse.

([1]) I denne standard angives pengebeløb i valutaenheder (»currency units« (CU))

▼M9

Afsnit 9b)ii): En gruppe af finansielle aktiver, finansielle forpligtelser eller begge dele forvaltes, og indtjeningen vurderes på grundlag af dagsværdien i overensstemmelse med en dokumenteret risikostyrings- eller investeringsstrategi

AG4H. Virksomheden kan forvalte og vurdere indtjeningen af en gruppe af finansielle aktiver, finansielle forpligtelser eller begge dele på en sådan måde, at måling af gruppen til dagsværdi gennem resultatet vil give mere relevant information. Fokus er i dette tilfælde rettet mod den måde, som virksomheden forvalter og vurderer indtjeningen på, snarere end på arten af dens finansielle instrumenter.

AG4I. Følgende eksempler viser, hvornår denne betingelse kan være opfyldt. I alle tilfælde kan virksomheden udelukkende anvende denne betingelse til at klassificere finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser som til dagsværdi gennem resultatet, hvis den opfylder princippet i afsnit 9b)ii).

(a) Virksomheden er en venturekapitalorganisation, et investeringsselskab, en investeringsforening eller lignende, hvis forretningsområde er investering i finansielle aktiver med henblik på at tjene på deres samlede afkast i form af renter eller udbytter og ændringer i dagsværdi. IAS 28 *Investeringer i associerede virksomheder* og IAS 31 *Kapitalandele i joint ventures* tillader, at sådanne investeringer udelades fra anvendelsesområdet, under forudsætning af, at de måles til dagsværdi gennem resultatet. Virksomheden kan anvende samme regnskabspraksis på andre investeringer, som forvaltes på grundlag af det samlede afkast, men som den ikke har tilstrækkelig indflydelse på, til at de falder ind under IAS 28 eller IAS 31.

(b) Virksomheden har finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, der deler en eller flere risici, og disse risici styres og vurderes på grundlag af dagsværdien i overensstemmelse med en dokumenteret forvaltningspolitik for aktiver og forpligtelser. Et eksempel kan være en virksomhed, der har udstedt »strukturerede produkter«, der indeholder flere indbyggede afledte finansielle instrumenter, og styrer de dermed forbundne risici på grundlag af dagsværdien ved brug af en blanding af afledte og ikke-afledte finansielle instrumenter. Et lignende eksempel er en virksomhed, der opretter fastforrentede lån og styrer den dermed forbundne renterisiko for den toneangivende rente ved brug af en blanding af afledte og ikke-afledte finansielle instrumenter.

(c) Virksomheden er en forsikringsgiver, der besidder en portefølje af finansielle aktiver, forvalter porteføljen med henblik på maksimering af det samlede afkast (dvs. renter eller udbytter og ændringer i dagsværdi) og vurderer indtjeningen på dette grundlag. Porteføljen kan besiddes med henblik på at understøtte konkrete forpligtelser, egenkapital eller begge dele. Hvis porteføljen besiddes med henblik på at understøtte konkrete forpligtelser, kan betingelsen i afsnit 9b)ii) være opfyldt for aktiverne, uanset om forsikringsgiver også forvalter og vurderer forpligtelserne på grundlag af dagsværdien. Betingelsen i afsnit 9b)ii) kan være opfyldt, når forsikringsgiver har til formål at maksimere det samlede afkast af aktiverne på længere sigt, selvom de beløb, der betales til indehavere af deltagende kontrakter afhænger af andre faktorer, såsom den beløbsmæssige størrelse af gevinster, der realiseres på kortere sigt (eksempelvis et år), eller er op til forsikringsgivers skøn.

AG4J. Som anført ovenfor afhænger denne betingelse af den måde, hvorpå virksomheden forvalter og vurderer indtjeningen af den aktuelle gruppe af finansielle instrumenter. Derfor skal en virksomhed (i henhold til kravet om klassifikation ved den første indregning), der klassificerer finansielle instrumenter som til dagsværdi gennem resultatet på grundlag af denne betingelse, foretage en tilsvarende klassifikation af alle finansielle instrumenter, der opfylder kriterierne, og som forvaltes og vurderes sammen.

AG4K. Dokumentationen for virksomhedens strategi behøver ikke være omfattende, men dog tilstrækkelig til at dokumentere overholdelse af afsnit 9b)ii). En sådan dokumentation kræves ikke for hver enkelt post, men kan foretages samlet for porteføljen. Hvis et indtjeningsstyringssystem for en afdeling – som er godkendt af nøglepersonerne i virksomhedens ledelse – eksempelvis tydeligt dokumenterer, at indtjeningen vurderes på grundlag af det samlede afkast, kræves der ingen yderligere dokumentation for at dokumentere overholdelse af afsnit 9b)ii).

▼M9

Efter afsnit AG33 er der tilføjet en ny overskrift samt afsnit AG33A og AG33B som følger.

Instrumenter der indeholder indbyggede afledte finansielle instrumenter

AG33A. Når en virksomhed deltager i et kombineret instrument, der indeholder et eller flere indbyggede afledte finansielle instrumenter, kræves det i henhold til afsnit 11, at virksomheden identificerer sådanne indbyggede afledte finansielle instrumenter, vurderer hvorvidt det kræves, at instrumenterne adskilles fra hovedkontrakten og, for så vidt angår de instrumenter, der kræves adskilt, måler de afledte finansielle instrumenter til dagsværdi ved den første indregning og derefter. Disse krav kan være mere komplicerede eller resultere i mindre pålidelige målinger, end hvis hele instrumentet måles til dagsværdi gennem resultatet. Derfor tillader denne standard, at hele instrumentet klassificeres som til dagsværdi gennem resultatet.

AG33B. En sådan klassifikation kan anvendes, uanset om afsnit 11 kræver, at de indbyggede afledte instrumenter adskilles fra hovedkontrakten, eller ikke tillader en sådan adskillelse. Afsnit 11A berettiger imidlertid ikke til en klassifikation af det kombinerede instrument som til dagsværdi gennem resultatet i de tilfælde, der er beskrevet i afsnit 11Aa) og b), eftersom dette hverken ville reducere kompleksiteten eller øge pålideligheden.

▼M5

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD 40

Investeringsejendomme

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1
Anvendelsesområde	2-4
Definitioner	5-15
Indregning	16-19
Måling på indregningstidspunktet	20-29
Måling efter indregning	30-56
Anvendt regnskabspraksis	30-32
Dagsværdimodellen	33-55
Tilfælde, hvor dagsværdien ikke kan opgøres pålideligt	53-55
Kostprismodellen	56
Overførsler	57-65
Afhændelser	66-73
Oplysninger	74-79
Dagsværdi- og kostprismodellen	74-79
Dagsværdimodellen	76-78
Kostprismodellen	79
Overgangsbestemmelser	80-84
Dagsværdimodellen	80-82
Kostprismodellen	83-84
Ikrafttrædelsestidspunkt	85
Ophævelse af IAS 40 (2000)	86

Denne ajourførte standard erstatter IAS 40 (2000) *Investeringsejendomme* og skal anvendes for regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.

▼M5

FORMÅL

1. Formålet med denne standard er at foreskrive den regnskabsmæssige behandling af investeringsejendomme og tilknyttede oplysningskrav.

ANVENDELSESOMRÅDE

2. ***Denne standard finder anvendelse på indregning og måling af samt oplysning om investeringsejendomme.***

3. Denne standard finder blandt andet anvendelse på leasingtagers måling i årsregnskabet af investeringsejendomsandele, som besiddes gennem en leasingkontrakt, der regnskabsmæssigt behandles som en finansiel leasingkontrakt, og leasinggivers måling i årsregnskabet af investeringsejendomme, som udlejes til leasingtager gennem en operationel leasingkontrakt. Denne standard omhandler ikke områder, som behandles i IAS 17 *Leasingkontrakter*, herunder:

   (a) klassifikation af leasingkontrakter som finansielle eller operationelle leasingkontrakter,

   (b) indregning af leasingindtægter fra investeringsejendomme (jvf. også IAS 18 *Omsætning*),

   (c) måling i leasingtagers årsregnskab af ejendomsandele, som besiddes gennem en leasingkontrakt, der regnskabsmæssigt behandles som en operationel leasingkontrakt,

   (d) måling i leasinggivers årsregnskab af dennes nettoinvesteringer i en finansiel leasingkontrakt,

   (e) regnskabsmæssig behandling af sale-and-leaseback-transaktioner

   og

   (f) oplysning om finansielle og operationelle leasingkontrakter.

4. Denne standard finder ikke anvendelse på:

   (a) biologiske aktiver tilknyttet landbrugsaktiviteter (jvf. IAS 41 *Landbrug*) og

   (b) mineralforekomster og rettigheder til mineralforekomster, såsom olie, naturgas og lignende ikke-regenererende ressourcer.

DEFINITIONER

5. ***Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:***

   Regnskabsmæssig værdi er det beløb, som et aktiv indregnes med i balancen.

   Kostpris er det beløb, der er betalt i likvider, eller dagsværdien af en anden form for vederlag, som erlægges for anskaffelsen af et aktiv på anskaffelses- eller opførelsestidspunktet.

   Dagsværdi er det beløb, et aktiv kan omsættes til ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.

   Investeringsejendomme er ejendomme (grunde eller bygninger - eller en del af en bygning - eller både grunde og bygninger), som besiddes (af indehaveren eller en leasingtager gennem en finansiel leasingkontrakt) for at opnå lejeindtægter, kapitalgevinst eller begge dele, frem for ejendomme, som:

   (a) anvendes i produktionen, til levering af varer eller tjenesteydelser eller til administrative formål

   eller

   (b) videresælges som led i det normale forretningsforløb.

   Domicilejendomme er ejendomme, som besiddes (af indehaveren eller en leasingtager gennem en finansiel leasingkontrakt) til anvendelse i produktionen, til levering af varer eller tjenesteydelser eller til administrative formål.

6. ***En ejendomsandel, som besiddes af leasingtager gennem en operationel leasingkontrakt, kan udelukkende klassificeres og behandles regnskabsmæssigt som en investeringsejendom, hvis ejendommen i øvrigt opfylder definitionen på en investeringsejendom, og leasingtager anvender den i afsnit 33-55 opstillede dagsværdimodel for det indregnede aktiv. Denne alternative klassifikation kan anvendes efter en vurdering baseret på den specifikke ejendom. Hvis dette alternativ vælges for en sådan ejendoms-***

▼M5

andel, som besiddes gennem en operationel leasingkontrakt, skal alle ejendomme, der klassificeres som investeringsejendomme, imidlertid behandles regnskabsmæssigt ved anvendelse af dagsværdimodellen. Når denne alternative klassifikation er valgt, falder alle således klassificerede andele ind under oplysningskravene i afsnit 74-78.

7. Investeringsejendomme besiddes med det formål at opnå lejeindtægter, kapitalgevinst, eller begge dele. Derfor frembringer investeringsejendomme pengestrømme, som stort set er uafhængige af virksomhedens andre aktiver. Dette adskiller investeringsejendomme fra domicilejendomme. Produktionen eller levering af varer eller tjenesteydelser (eller anvendelse af ejendommen til administrative formål) frembringer pengestrømme, som kan henføres til ikke blot ejendommen, men også til andre aktiver, som anvendes i produktions- eller leveringsprocessen. IAS 16 *Materielle anlægsaktiver* finder anvendelse på domicilejendomme.

8. Følgende er eksempler på investeringsejendomme:

   (a) grunde, som besiddes med henblik på langsigtet kapitalgevinst frem for på kortsigtet salg som led i det normale forretningsforløb.

   (b) grunde, som besiddes til et endnu ikke fastlagt formål. (Hvis virksomheden ikke har besluttet, at den vil anvende grunden som enten domicilejendom eller med henblik på kortsigtet salg som led i det normale forretningsforløb, anses grunden for at være besiddet med kapitalgevinst for øje).

   (c) en bygning, som ejes af virksomheden (eller besiddes af virksomheden gennem en finansiel leasingkontrakt) og udlejes til leasingtager gennem en eller flere operationelle leasingkontrakter.

   (d) en bygning, som står tom, men besiddes med henblik på udlejning til leasingtager gennem en eller flere operationelle leasingkontrakter.

9. Følgende er eksempler på ejendomme, som ikke er investeringsejendomme, og derfor ligger uden for denne standards anvendelsesområde:

   (a) ejendomme, som besiddes med henblik på videresalg som led i det normale forretningsforløb eller som er under opførelse eller om- eller tilbygning med henblik på et sådant salg (handelsejendomme) (jvf. IAS 2 *Varebeholdninger*), eksempelvis ejendomme, som anskaffes og besiddes udelukkende med henblik på afhændelse inden for en overskuelig fremtid eller på om- eller tilbygning og efterfølgende videresalg.

   (b) ejendomme under opførelse eller om- eller tilbygning på vegne af tredjepart (jvf. IAS 11 *Entreprisekontrakter*).

   (c) domicilejendomme (jvf. IAS 16), herunder blandt andet ejendomme, som besiddes med henblik på fremtidig anvendelse som domicilejendomme, ejendomme, som besiddes med henblik på fremtidig om- eller tilbygning og efterfølgende anvendelse som domicilejendomme, ejendomme, som benyttes af medarbejdere (uanset om disse betaler markedsleje) og domicilejendomme, som skal afhændes.

   (d) ejendomme under opførelse eller om- eller tilbygning med henblik på fremtidig anvendelse som investeringsejendomme. IAS 16 finder anvendelse på sådanne ejendomme indtil opførelsen eller om- eller tilbygningen er tilendebragt, hvorefter ejendommen bliver en investeringsejendom og denne standard finder anvendelse. Denne standard finder dog anvendelse på eksisterende investeringsejendomme, som om- eller tilbygges med henblik på fortsat anvendelse som investeringsejendomme (jvf. afsnit 58).

   (e) ejendomme, der udlejes til en anden virksomhed gennem en finansiel leasingkontrakt.

10. Visse ejendomme omfatter et areal, som besiddes for at opnå lejeindtægter eller kapitalgevinst, og et areal, som besiddes med henblik på anvendelse i produktionen, til levering af varer eller tjenesteydelser eller til administrative formål. Hvis disse arealer kan frasælges separat (eller udlejes til leasingtager gennem en finansiel leasingkontrakt), behandler virksomheden arealerne separat regnskabsmæssigt. Hvis arealerne ikke kan frasælges separat, er ejendommen kun en investeringsejendom, hvis en uvæsentlig del anvendes til produktion, levering af varer eller tjenesteydelser eller til administrative formål.

11. I visse tilfælde leverer virksomheden tillægsydelser til lejerne af en ejendom, den besidder. Virksomheden behandler en sådan ejendom som en investeringsejendom, hvis ydelserne udgør en uvæsentlig del af den samlede lejekontrakt. Som eksempel herpå kan nævnes tilfælde, hvor

▼M5

ejeren af en kontorbygning stiller sikkerheds- og vedligeholdelsesydelser til rådighed for de leasingtagere, som har til huse i bygningen.

12. I andre tilfælde udgør de leverede tjenesteydelser væsentlige ydelser. Hvis virksomheden eksempelvis ejer og driver et hotel, udgør tjenesteydelser til gæsterne en væsentlig del af det samlede produkt. Derfor udgør et hotel, som virksomheden selv ejer og driver, en domicilejendom frem for en investeringsejendom.

13. Det kan være vanskeligt at vurdere, om tillægsydelser er så væsentlige, at en ejendom ikke opfylder kriterierne for en investeringsejendom. Som eksempel kan nævnes ejeren af et hotel, som undertiden overdrager visse forpligtelser til tredjepart i henhold til en management-kontrakt. Vilkårene for sådanne kontrakter er vidt forskellige. Som den ene yderlighed kan ejeren i realiteten være en passiv investor. Som den anden yderlighed kan ejeren blot have outsourcet daglige funktioner, mens denne bibeholder væsentlige risici forbundet med svingninger i pengestrømme fra hotellets drift.

14. Vurderingen af, hvorvidt en ejendom opfylder kriterierne for en investeringsejendom beror på et skøn. Virksomheden udarbejder kriterier, som gør, at den kan udøve dette skøn på ensartet vis i overensstemmelse med definitionerne på investeringsejendomme og den tilknyttede vejledning i afsnit 7-13. Afsnit 75(c) kræver, at virksomheden oplyser om disse kriterier, når klassifikation er vanskelig.

15. I nogle tilfælde ejer virksomheden en ejendom, som udlejes til og anvendes af dens modervirksomhed eller en anden dattervirksomhed. Ejendommen opfylder ikke betingelserne for investeringsejendomme i koncernregnskabet, idet ejendommen er en domicilejendom for koncernen. For den virksomhed, som ejer ejendommen, er ejendommen dog en investeringsejendom, hvis den opfylder definitionen i afsnit 5. Derfor behandler leasinggiver ejendommen som investeringsejendom i sit årsregnskab.

INDREGNING

16. ***En investeringsejendom må udelukkende indregnes som et aktiv, når:***

(a) det er sandsynligt, at de fremtidige økonomiske fordele forbundet med investeringsejendommen vil tilgå virksomheden,

og

(b) investeringsejendommens kostpris kan måles pålideligt.

17. En virksomhed skal i henhold til dette indregningsprincip vurdere alle omkostninger vedrørende investeringsejendomme på det tidspunkt, omkostningerne afholdes. Sådanne omkostninger omfatter startomkostninger i forbindelse med køb af en investeringsejendom og omkostninger, der er afholdt efterfølgende for at udvide, udskifte en del af eller vedligeholde en ejendom.

18. I henhold til det i afsnit 16 opstillede indregningsprincip skal virksomheder ikke indregne omkostninger forbundet med den daglige vedligeholdelse af en investeringsejendom i en sådan ejendoms regnskabsmæssige værdi. Disse omkostninger indregnes i stedet i resultatet, efterhånden som de afholdes. Omkostninger forbundet med daglig vedligeholdelse omfatter hovedsageligt lønomkostninger og omkostninger til hjælpematerialer, hvilket også kan dække kostprisen for mindre dele. Formålet med disse omkostninger beskrives ofte som »reparationer og vedligeholdelse« af ejendommen.

19. Dele af investeringsejendomme kan være erhvervet gennem udskiftning. Eksempelvis kan de indvendige vægge være udskiftninger af de oprindelige vægge. I henhold til indregningsprincippet skal virksomheder indregne omkostninger forbundet med udskiftning af en del af en eksisterende investeringsejendom i investeringsejendommens regnskabsmæssige værdi på tidspunktet for afholdelsen af omkostningen, hvis kriterierne for indregning er opfyldt. Virksomheden skal ophøre med at indregne den regnskabsmæssige værdi af de udskiftede dele i henhold til bestemmelserne vedrørende ophør af indregning i denne standard.

MÅLING PÅ INDREGNINGSTIDSPUNKTET

20. ***En investeringsejendom skal første gang måles til kostpris. Transaktionsomkostninger skal medtages på tidspunktet for den første måling.***

21. Kostprisen for en købt investeringsejendom omfatter dens købspris og eventuelle direkte tilknyttede omkostninger. Direkte tilknyttede omkostninger omfatter eksempelvis honorarer for juridisk bistand, ejerskifteafgifter og andre transaktionsomkostninger.

▼M5

22. Kostprisen for egenopførte investeringsejendomme er kostprisen på det tidspunkt, hvor opførelsen eller om- eller tilbygningen er tilendebragt. Indtil denne dato anvender virksomheden IAS 16. Herefter bliver ejendommen en investeringsejendom, og denne standard finder anvendelse (jvf. afsnit 57(e) og 65).

23. Kostprisen for en investeringsejendom tillægges ikke:

(a) opstartsomkostninger (medmindre disse er nødvendige for at bringe ejendommen i den stand, der kræves for at sikre den af ledelsen planlagte anvendelse),

(b) driftstab før investeringsejendommen opnår den planlagte udlejningsgrad,

eller

(c) unormalt højt spild af materialer, lønomkostninger eller andre ressourcer i forbindelse med opførelsen eller om- eller tilbygningen af investeringsejendommen.

24. Hvis betaling for en investeringsejendom udskydes, er ejendommens kostpris lig kontantprisen. Forskellen mellem dette beløb og den samlede betaling indregnes som en renteomkostning over kreditperioden.

25. ***Den oprindelige kostpris for en ejendomsandel, som besiddes gennem en leasingkontrakt, og som klassificeres som en investeringsejendom, er som foreskrevet for en finansiel leasingkontrakt i afsnit 20 i IAS 17, dvs. aktivet skal indregnes til den laveste værdi af ejendommens dagsværdi og nutidsværdien af minimumsleasingydelserne. Et tilsvarende beløb skal indregnes som en forpligtelse i overensstemmelse med samme afsnit.***

26. Eventuel betalt merpris for en leasingkontrakt behandles i denne forbindelse som en del af minimumsleasingydelserne og medtages derfor i aktivets kostpris, men indregnes ikke i forpligtelsen. Hvis en ejendomsandel, som besiddes gennem en leasingkontrakt, klassificeres som investeringsejendom, er den post, der regnskabsmæssigt behandles til dagsværdi, denne andel og ikke den underliggende ejendom. Der er opstillet en vejledning om opgørelse af dagsværdien af en ejendomsandel for dagsværdimodellen i afsnit 33-52. Denne vejledning er også relevant for opgørelse af dagsværdi, når denne værdi anvendes som kostpris i forbindelse med første indregning.

27. En eller flere investeringsejendomme kan anskaffes ved udveksling af et eller flere ikke-monetære aktiver eller en kombination af monetære og ikke-monetære aktiver. Følgende gennemgang angår udveksling af et ikke-monetært aktiv med et andet ikke-monetært aktiv, men den gælder også for alle de øvrige udvekslinger, som er beskrevet i den foregående sætning. Kostprisen for en sådan investeringsejendom skal måles til dagsværdi, medmindre (a) udvekslingen ikke har noget forretningsmæssigt indhold, eller (b) hverken dagsværdien af det modtagne aktiv eller af det afgivne aktiv kan måles pålideligt. Det modtagne aktiv måles på denne måde, også selvom virksomheden ikke umiddelbart kan ophøre med indregningen af det afgivne aktiv. Hvis det modtagne aktiv ikke måles til dagsværdi, skal dets kostpris måles til den regnskabsmæssige værdi af det afgivne aktiv.

28. Virksomheder skal afgøre, om en udveksling har forretningsmæssigt indhold ved at vurdere, i hvilket omfang virksomhedens fremtidige pengestrømme kan forventes at ændre sig som følge af udvekslingen. En udveksling har forretningsmæssigt indhold, hvis:

(a) sammensætningen (risiko, tidspunkter og beløb) af de pengestrømme, der hidrører fra det modtagne aktiv, er forskellig fra sammensætningen af de pengestrømme, der hidrørte fra det afgivne aktiv,

eller

(b) den virksomhedsspecifikke værdi af den andel af virksomhedens aktiviteter, der påvirkes af udvekslingen, ændres som følge af udvekslingen,

og

(c) forskellen i (a) og (b) er væsentlig, set i forhold til dagsværdien af de udvekslede aktiver.

Ved vurderingen af, hvorvidt en udveksling har forretningsmæssigt indhold, skal den virksomhedsspecifikke værdi af den andel af virksomhedens aktiviteter, der påvirkes af udvekslingen, afspejle pengestrømme efter skat. Resultatet af disse analyser kan tydeliggøres, uden at virksomheden behøver at udføre detaljerede beregninger.

▼M5

29. Hvis der ikke findes sammenlignelige markedstransaktioner, kan dagsværdien af et aktiv måles pålideligt, hvis (a) størrelsen af intervallet af rimelige skøn over dagsværdien ikke er væsentlig for det pågældende aktiv, eller (b) sandsynligheden for de forskellige skøn kan vurderes pålideligt og anvendes ved opgørelsen af dagsværdien. Hvis virksomheden er i stand til at foretage en pålidelig vurdering af dagsværdien af enten det modtagne eller det afgivne aktiv, skal dagsværdien af det afgivne aktiv anvendes til at måle kostprisen, medmindre dagsværdien af det modtagne aktiv kan opgøres med større nøjagtighed.

MÅLING EFTER INDREGNING

Anvendt regnskabspraksis

30. ***Med den i afsnit 34 nævnte undtagelse skal virksomheden vælge enten dagsværdimodellen i afsnit 33-55 eller kostprismodellen i afsnit 56 som regnskabspraksis og skal anvende denne praksis på alle sine investeringsejendomme.***

31. IAS 8 *Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl* angiver, at en frivillig ændring i anvendt regnskabspraksis udelukkende skal foretages, hvis ændringen medfører en mere hensigtsmæssig præsentation af transaktioner, andre begivenheder eller forhold i virksomhedens årsregnskab. Det er højst usandsynligt, at et skift fra dagsværdimodellen til kostprismodellen vil medføre en mere hensigtsmæssig præsentation.

32. Denne standard kræver, at alle virksomheder skal opgøre dagsværdien af investeringsejendomme enten til brug ved måling (såfremt virksomheden anvender dagsværdimodellen) eller oplysning (såfremt den anvender kostprismodellen). Standarden tilskynder til, men kræver ikke, at virksomheder opgør dagsværdien af investeringsejendomme på grundlag af en værdiansættelse fra en uafhængig vurderingsmand, som har anerkendte, relevante faglige kvalifikationer, og som har nylig erfaring inden for det geografiske område og den kategori, som den vurderede investeringsejendom tilhører.

Dagsværdimodellen

33. ***Efter første indregning skal en virksomhed, som har valgt dagsværdimodellen, måle alle sine investeringsejendomme til dagsværdi, med undtagelse af de i afsnit 53 nævnte tilfælde.***

34. ***Når ejendomsandele, som besiddes af leasingtager gennem en operationel leasingkontrakt, klassificeres som investeringsejendomme i henhold til afsnit 6, kan valget i afsnit 30 ikke foretages; dagsværdimodellen finder anvendelse.***

35. ***En gevinst eller et tab hidrørende fra ændring af investeringsejendommes dagsværdi skal indregnes i årets resultat for det regnskabsår, hvor gevinsten eller tabet opstår.***

36. Dagsværdien af investeringsejendomme er det beløb, en ejendom kan omsættes til ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter (jvf. afsnit 5). Ved dagsværdien undgås hermed specifikt skønnede priser, som er forøget eller formindsket som følge af specielle vilkår eller forhold såsom atypisk finansiering, sale-and-leaseback-ordninger, særlige hensyn eller indrømmelser i forbindelse med salget.

37. Virksomheden opgør dagsværdien uden fradrag af eventuelle transaktionsomkostninger, som virksomheden måtte afholde ved salg eller anden afhændelse.

38. ***Dagsværdien af investeringsejendomme skal afspejle markedsforholdene på balancedagen.***

39. Dagsværdien henviser til værdien på en bestemt dato. Eftersom markedsforholdene kan ændre sig, kan det beløb, der præsenteres som dagsværdien, være ukorrekt eller irrelevant på et andet tidspunkt. Ved definitionen på dagsværdi antages det endvidere, at udveksling og afvikling af en salgskontrakt foretages samtidig, uden de prisændringer, som kan forekomme ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter, når udveksling og afvikling ikke sker samtidig.

40. Dagsværdien af investeringsejendomme afspejler blandt andet aktuelle lejeindtægter og rimelige, dokumenterbare forudsætninger, som repræsenterer kvalificerede, villige parters forventninger til fremtidige lejeindtægter i lyset af aktuelle markedsforhold. Den afspejler også på samme grundlag pengestrømme fra virksomheden (herunder lejebetalinger og andre pengestrømme), som kunne forventes vedrørende ejendommen. Nogle af disse pengestrømme fra virksomheden er medtaget i forpligtelsen, mens andre vedrører pengestrømme fra virksomheden, som ikke indregnes i årsregn-

▼M5

skabet før på et senere tidspunkt (f.eks. periodiske betalinger, såsom betingede lejeydelser).

41. I afsnit 25 specificeres grundlaget for første indregning af kostprisen for en andel i en leaset ejendom. I henhold til afsnit 33 skal andelen i den leasede ejendom om nødvendigt efterfølgende måles til dagsværdi. I en leasingkontrakt, der er forhandlet til markedsleje, skal dagsværdien af en andel i en leaset ejendom på overtagelsestidspunktet være nul med fradrag af alle forventede leasingydelser (herunder ydelser, der vedrører indregnede forpligtelser). Dagsværdien ændrer sig ikke, uanset om et leaset aktiv og en leaset forpligtelse regnskabsmæssigt indregnes til dagsværdi eller til nutidsværdien af minimumsleasingydelserne i overensstemmelse med afsnit 20 i IAS 17. En efterfølgende måling af et leaset aktiv fra kostpris i overensstemmelse med afsnit 25 til dagsværdi i overensstemmelse med afsnit 33 skal ikke føre til gevinster eller tab ved første indregning, medmindre dagsværdien måles på forskellige tidspunkter. Dette kunne være tilfældet, hvis beslutningen om at anvende dagsværdimodellen blev truffet efter første indregning.

42. Definitionen på dagsværdi henviser til»kvalificerede, villige parter«. I denne sammenhæng betyder »kvalificerede«, at både den villige køber og den villige sælger er rimeligt informeret om investeringsejendommens art og egenskaber, dens faktiske anvendelse og andre anvendelsesmuligheder og markedsforholdene på balancedagen. En villig køber er interesseret i, men ikke tvunget til at købe. En sådan køber er hverken forhastet eller fast besluttet på at købe til enhver pris. En sådan køber vil ikke betale en højere pris end et marked, der består af kvalificerede, villige købere og sælgere, kræver.

43. En villig sælger er hverken forhastet eller tvunget til at sælge eller fast besluttet på at sælge til enhver pris, men er heller ikke parat til at vente på en pris, som ikke anses for rimelig under de aktuelle markedsforhold. En villig sælger er interesseret i at sælge investeringsejendommen på markedsvilkår til den bedst mulige pris. De faktiske forhold for ejeren af den aktuelle investeringsejendom tages ikke i betragtning, idet den villige sælger er en hypotetisk ejer (eksempelvis ville en villig sælger ikke tage hensyn til skatteforholdene for ejeren af den aktuelle investeringsejendom).

44. Definitionen på dagsværdi henviser til en transaktion mellem kvalificerede, villige parter. En transaktion mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter er en transaktion mellem parter, som ikke har et særligt forhold, der gør, at transaktionspriserne adskiller sig fra markedsforholdene i øvrigt. Transaktionen antages at være mellem ikke-nærtstående parter, som hver især handler uafhængigt.

45. Den bedste dokumentation for dagsværdien er aktuelle priser på et aktivt marked for tilsvarende ejendomme med samme beliggenhed og i samme vedligeholdelsesstand, som indgår i et tilsvarende leje- eller andre kontraktforhold. Virksomheden sørger for at identificere eventuelle forskelle i ejendommens art, beliggenhed og vedligeholdelsesstand eller de kontraktlige vilkår for leje- eller andre kontraktforhold tilknyttet ejendommen.

46. Hvis de i afsnit 45 beskrevne aktuelle priser på et aktivt marked ikke er tilgængelige, inddrager virksomheden oplysninger fra en række andre kilder i sit skøn, herunder:

(a) aktuelle priser på et aktivt marked for ejendomme, som er af en anden art, i en anden vedligeholdelsesstand eller har en anden beliggenhed (eller som indgår i andre typer leje- eller andre kontraktforhold), der reguleres for at afspejle disse forskelle,

(b) nylige priser for lignende ejendomme på mindre aktive markeder, der reguleres for at afspejle eventuelle ændringer i økonomiske forhold efter det tidspunkt, hvor transaktionerne til disse priser fandt sted,

og

(c) diskonterede pengestrømsprognoser baseret på pålidelige skøn over fremtidige pengestrømme på grundlag af vilkår for eksisterende leje- og andre kontraktforhold og, om muligt, ekstern dokumentation, såsom den aktuelle markedsleje for tilsvarende ejendomme med samme beliggenhed og i samme vedligeholdelsesstand. Diskonteringssatsen afspejler aktuelle markedsvurderinger af usikkerhed forbundet med beløb og tidspunkt for pengestrømmene.

▼M5

47. I nogle tilfælde vil virksomheden på baggrund af ovenstående kilder nå frem til forskellige resultater med hensyn til en investeringsejendoms dagsværdi. For at finde frem til det mest pålidelige skøn over dagsværdien inden for et relativt snævert interval af rimelige skøn over dagsværdien, vurderer virksomheden årsagerne til disse forskelle.

48. I sjældne tilfælde er der en klar indikation af, at der ved virksomhedens oprindelige anskaffelse af en investeringsejendom (eller når en eksisterende ejendom bliver en investeringsejendom efter opførelse eller om- eller tilbygning eller ændring i anvendelse) er et så stort interval af rimelige skøn over dagsværdien, og sandsynligheden for de forskellige udfald så vanskeligt at skønne, at et enkelt skøn over dagsværdien ikke er anvendeligt. Dette kan indikere, at dagsværdien af ejendommen ikke løbende kan opgøres pålideligt (jvf. afsnit 53).

49. Dagsværdi afviger fra nytteværdi, som defineret i IAS 36 *Værdiforringelse af aktiver*. Dagsværdi afspejler kvalificerede, villige køberes og sælgeres viden og skøn. Modsat afspejler nytteværdi virksomhedens skøn, så vel som virksomhedsspecifikke faktorer, som ikke er gældende for andre virksomheder generelt. Eksempelvis afspejler dagsværdi ingen af følgende faktorer, så længe disse ikke er almindeligt tilgængelige for kvalificerede, villige købere og sælgere:

(a) værdistigning som følge af oprettelsen af en portefølje af ejendomme med forskellig beliggenhed,

(b) synergi mellem investeringsejendomme og andre aktiver,

(c) juridiske rettigheder eller restriktioner, som udelukkende gælder for den aktuelle ejer,

og

(d) skattefordele eller -byrder, som udelukkende gælder for den aktuelle ejer.

50. Ved opgørelsen af investeringsejendommes dagsværdi undlader virksomheden dobbelt indregning af aktiver eller forpligtelser, som er indregnet som separate aktiver eller forpligtelser. Eksempelvis:

(a) driftsmidler såsom elevatorer eller aircondition er ofte en integreret del af en bygning og medtages normalt i investeringsejendommens dagsværdi frem for at blive indregnet separat som et materielt anlægsaktiv.

(b) hvis et kontor udlejes fuldt møbleret, omfatter kontorets dagsværdi normalt møblernes dagsværdi, idet lejeindtægterne vedrører det møblerede kontor. Når møbler medtages i investeringsejendommes dagsværdi, indregner virksomheden ikke disse som et separat aktiv.

(c) i investeringsejendommes dagsværdi medtages ikke forudbetalte eller periodiserede leasingindtægter fra operationelle leasingkontrakter, idet virksomheden indregner disse som en separat forpligtelse eller et separat aktiv.

(d) dagsværdien af investeringsejendomme, som besiddes gennem en leasingkontrakt, afspejler forventede pengestrømme (herunder betingede lejeydelser, som forventes at forfalde til betaling). Hvis en værdiansættelse for en ejendom er udarbejdet med fradrag af alle betalinger, der forventes foretaget, vil det derfor være nødvendigt at tilbageføre alle indregnede leasingforpligtelser for at opnå investeringsejendommens dagsværdi med henblik på regnskabsmæssig behandling.

51. Investeringsejendommes dagsværdi afspejler hverken fremtidige anlægsinvesteringer, som vil forbedre ejendommen, eller de tilknyttede fremtidige fordele fra disse fremtidige investeringer.

52. I nogle tilfælde forventer virksomheden, at nutidsværdien af dens betalinger tilknyttet en investeringsejendom (bortset fra betalinger tilknyttet indregnede forpligtelser) vil overstige nutidsværdien af de tilknyttede indbetalinger. Virksomheden anvender IAS 37 *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver* til at vurdere, hvorvidt forpligtelsen skal indregnes, og hvordan den i givet fald skal måles.

▼M5

Tilfælde, hvor dagsværdien ikke kan opgøres pålideligt

53. ***Der er en afkræftelig formodning om, at virksomheden løbende kan opgøre en investeringsejendoms dagsværdi pålideligt. I sjældne tilfælde er der dog en klar indikation af, at virksomheden ved den oprindelige anskaffelse af en investeringsejendom (eller når en eksisterende ejendom bliver en investeringsejendom efter opførelse eller om- eller tilbygning eller ændring i anvendelse) ikke løbende vil kunne opgøre investeringsejendommens dagsværdi pålideligt. Dette er udelukkende tilfældet, når sammenlignelige markedstransaktioner ikke er særligt hyppige, og der ikke findes alternative pålidelige skøn over dagsværdi (eksempelvis baseret på diskonterede pengestrømsprognoser). I sådanne tilfælde skal virksomheden måle investeringsejendommen ved anvendelse af kostprismodellen i IAS 16. Investeringsejendommens restværdi skal antages at være nul. Virksomheden skal anvende IAS 16, indtil investeringsejendommen afhændes.***

54. I de sjældne tilfælde, hvor virksomheden af ovenstående grunde er nødsaget til at måle en investeringsejendom ved anvendelse af kostprismodellen i overensstemmelse med IAS 16, skal den måle alle sine øvrige investeringsejendomme til dagsværdi. I disse tilfælde skal virksomheden, selvom det er tilladt at anvende kostprismodellen for én investeringsejendom, fortsat foretage regnskabsmæssig behandling af alle øvrige ejendomme ved anvendelse af dagsværdimodellen.

55. ***Hvis virksomheden tidligere har målt en investeringsejendom til dagsværdi, skal den fortsætte med at måle ejendommen til dagsværdi, indtil den afhændes (eller indtil den bliver en domicilejendom eller virksomheden påbegynder om- eller tilbygning af ejendommen med henblik på videresalg som led i det normale forretningsforløb), selv hvis sammenlignelige markedstransaktioner bliver mindre hyppige, eller markedspriser ikke længere er umiddelbart tilgængelige.***

Kostprismodellen

56. ***Efter første indregning skal en virksomhed, som vælger kostprismodellen, måle alle sine investeringsejendomme i overensstemmelse med kravene i IAS 16 vedrørende denne model, dvs. til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse.***

OVERFØRSLER

57. ***Der skal udelukkende foretages en overførsel til eller fra investeringsejendomme ved ændring i ejendommens anvendelse:***

    (a) når ejendommen bliver en domicilejendom, overføres den fra investeringsejendomme til domicilejendomme,

    (b) når om- eller tilbygning påbegyndes med henblik på salg, overføres den fra investeringsejendomme til handelsejendomme,

    (c) når ejendommen ophører med at være en domicilejendom, overføres den fra domicilejendomme til investeringsejendomme,

    (d) når en operationel leasingkontrakt indgås med anden part, overføres ejendommen fra handelsejendomme til investeringsejendomme,

    eller

    (e) når opførelse eller om- eller tilbygning er tilendebragt, overføres ejendommen fra ejendomme under opførelse eller om- eller tilbygning (omfattet af IAS 16) til investeringsejendomme.

58. Afsnit 57(b) kræver, at virksomheden udelukkende overfører en ejendom fra investeringsejendomme til handelsejendomme, når der sker en ændring i dens anvendelse, dokumenteret ved påbegyndelse af om- eller tilbygning med henblik på videresalg. Når virksomheden beslutter at afhænde en investeringsejendom uden at foretage om- eller tilbygning, fortsætter den med at behandle ejendommen som en investeringsejendom, indtil virksomheden ophører med at indregne ejendommen (eliminerer den fra balancen), og behandler den ikke som en handelsejendom. Hvis virksomheden påbegynder om- eller tilbygning af en eksisterende investeringsejendom med henblik på fortsat anvendelse som en investeringsejendom, behandles ejendommen ligeledes fortsat som en investeringsejendom, og omklassificeres ikke som en domicilejendom i om- eller tilbygningsperioden.

59. Afsnit 60-65 finder anvendelse på aspekter vedrørende indregning og måling, som bliver aktuelle, når virksomheden anvender dagsværdimodellen på investeringsejendomme. Når virksomheden anvender kostprismodellen, ændrer overførsel til og fra investeringsejendomme, domicilejendomme og handelsejendomme ikke den regnskabsmæssige værdi af den overførte

▼M5

ejendom, og heller ikke ejendommens kostpris i forbindelse med måling eller oplysning.

60. ***Ved overførsel fra investeringsejendomme, som indregnes til dagsværdi, til domicilejendomme eller handelsejendomme skal ejendommens anslåede kostpris ved den efterfølgende regnskabsmæssige behandling i overensstemmelse med IAS 16 eller IAS 2 være dens dagsværdi på det tidspunkt, hvor anvendelsen ændres.***

61. ***Hvis en domicilejendom bliver ændret til en investeringsejendom, som skal indregnes til dagsværdi, skal virksomheden anvende IAS 16 frem til det tidspunkt, hvor anvendelsen ændres. Virksomheden skal behandle eventuelle forskelle på dette tidspunkt mellem ejendommens regnskabsmæssige værdi i overensstemmelse med IAS 16 og dens dagsværdi på samme måde som en omvurdering i overensstemmelse med IAS 16.***

62. Frem til det tidspunkt, hvor en domicilejendom bliver ændret til en investeringsejendom, som indregnes til dagsværdi, skal virksomheden afskrive på ejendommen og indregne opståede tab ved værdiforringelse. Virksomheden skal behandle eventuelle forskelle på dette tidspunkt mellem ejendommens regnskabsmæssige værdi i overensstemmelse med IAS 16 og dens dagsværdi på samme måde som en omvurdering i overensstemmelse med IAS 16. Det betyder med andre ord, at:

    (a) en eventuel reduktion i ejendommens regnskabsmæssige værdi som følge heraf indregnes i resultatet. I det omfang der indgår et beløb i reserven for opskrivninger vedrørende denne ejendom, modregnes reduktionen dog i denne reserve.

    (b) en eventuel stigning i den regnskabsmæssige værdi som følge af ændringen behandles som følger:

        (i) i det omfang stigningen udligner et tidligere tab ved værdiforringelse af ejendommen, indregnes stigningen i resultatet. Det i resultatet indregnede beløb overstiger ikke det beløb, som er nødvendigt for at genoprette den regnskabsmæssige værdi til det, den ville have været (med fradrag af afskrivninger), hvis der ikke var indregnet et tab ved værdiforringelse.

        (ii) en eventuel resterende stigning indregnes direkte på egenkapitalen under reserver for opskrivninger. Ved efterfølgende afhændelse af investeringsejendommen kan den i egenkapitalen medtagne reserve for opskrivninger overføres til overført resultat. Overførslen fra reserver for opskrivninger til overført resultat foretages ikke over resultatet.

63. ***Ved overførsel fra handelsejendomme til investeringsejendomme, som vil blive indregnet til dagsværdi, skal eventuelle forskelle mellem ejendommens dagsværdi på dette tidspunkt og dens tidligere regnskabsmæssige værdi indregnes i resultatet.***

64. Behandlingen af overførsel fra handelsejendomme til investeringsejendomme, som vil blive indregnet til dagsværdi, er i overensstemmelse med behandlingen af salg af handelsejendomme.

65. ***Når virksomheden har tilendebragt opførelsen eller om- eller tilbygningen af en egenopført investeringsejendom, som vil blive indregnet til dagsværdi, skal en eventuel forskel mellem ejendommens dagsværdi på dette tidspunkt og dens tidligere regnskabsmæssige værdi indregnes i resultatet.***

AFHÆNDELSER

66. ***Virksomheden skal ophøre med at indregne en investeringsejendom (eliminere den fra balancen) ved afhændelse, eller når investeringsejendommen permanent tages ud af brug og ingen fremtidige økonomiske fordele forventes ved dens afhændelse.***

67. En investeringsejendom kan afhændes ved salg eller indgåelse af en finansiel leasingkontrakt. Når tidspunktet for afhændelse af en investeringsejendom skal fastlægges, skal virksomheden anvende kriterierne i IAS 18 for indregning af omsætning fra varesalg og tage den tilknyttede vejledning i appendikset til IAS 18 i betragtning. IAS 17 finder anvendelse på afhændelser ved indgåelse af en finansiel leasingkontrakt eller ved sale-and-leaseback.

68. Hvis en virksomhed i overensstemmelse med det i afsnit 16 opstillede indregningsprincip indregner de omkostninger, der er forbundet med udskiftning af en del af en investeringsejendom i et aktivs regnskabsmæssige værdi, skal virksomheden ophøre med indregning af den regnskabsmæssige værdi af den udskiftede del. For investeringsejendomme,

▼M5

der regnskabsmæssigt behandles ved anvendelse af kostprismodellen, er en udskiftet del ikke nødvendigvis en del, der blev afskrevet separat. Hvis det ikke er praktisk muligt for en virksomhed at opgøre den regnskabsmæssige værdi af den udskiftede del, kan virksomheden anvende kostprisen for genanskaffelsen som en indikation af kostprisen for den udskiftede del på tidspunktet for anskaffelsen eller opførelsen. I henhold til dagsværdimodellen kan det allerede i investeringsejendommens dagsværdi være afspejlet, at den del, der skal udskiftes, har tabt sin værdi. I andre tilfælde kan det være vanskeligt at identificere, hvor meget dagsværdien skal reduceres, for så vidt angår den del, der skal udskiftes. Som alternativ til at reducere dagsværdien af den udskiftede del, hvor dette ikke er praktisk muligt, kan virksomheden medtage genanskaffelsesværdien i aktivets regnskabsmæssige værdi og derefter revurdere dagsværdien, sådan som det ville være krævet ved tilgange, der ikke omfattede udskiftning.

69. ***Gevinster eller tab hidrørende fra udrangering eller afhændelse af investeringsejendomme skal opgøres som forskellen mellem nettoprovenuet ved afhændelsen og aktivets regnskabsmæssige værdi og skal indregnes i resultatet (medmindre IAS 17 kræver andet ved sale-and-leaseback) for det regnskabsår, hvor udrangeringen eller afhændelsen fandt sted.***

70. Det tilgodehavende vederlag ved afhændelsen af en investeringsejendom skal første gang indregnes til dagsværdi. Særligt gælder det, at hvis betaling for en investeringsejendom udskydes, indregnes det modtagne vederlag på tidspunktet for første indregning til et beløb lig kontantprisen. Forskellen mellem den nominelle værdi af vederlaget og et beløb lig kontantprisen indregnes som renteindtægt i overensstemmelse med IAS 18 ved anvendelse af den effektive rente-metode.

71. Virksomheden anvender IAS 37 eller andre relevante standarder på eventuelle forpligtelser, som virksomheden bibeholder efter afhændelsen af en investeringsejendom.

72. ***Godtgørelse fra en tredjepart for investeringsejendomme, som er værdiforringet, tabt eller afgivet, skal indregnes i resultatet på tidspunktet for godtgørelsen.***

73. Værdiforringelse eller tab af investeringsejendomme, tilknyttede krav på eller betaling af godtgørelse fra en tredjepart og eventuelt efterfølgende køb eller opførelse af erstatningsaktiver er separate økonomiske begivenheder, som regnskabsmæssigt behandles separat som følger:

(a) værdiforringelse af investeringsejendomme indregnes i overensstemmelse med IAS 36,

(b) udrangering eller afhændelse af investeringsejendomme indregnes i overensstemmelse med afsnit 66-71 i denne standard,

(c) godtgørelse fra en tredjepart for investeringsejendomme, som er værdiforringet, tabt eller afgivet, indregnes i resultatet på tidspunktet for godtgørelsen,

og

(d) kostprisen for aktiver, der er genoprettet, købt eller opført som erstatning, opgøres i overensstemmelse med afsnit 20-29 i denne standard.

OPLYSNINGER

Dagsværdi- og kostprismodellen

74. Ud over de i IAS 17 nævnte oplysningskrav finder nedenstående anvendelse. I overensstemmelse med IAS 17 skal ejeren af en investeringsejendom give de samme oplysninger om indgåede leasingkontrakter som en leasinggiver. En virksomhed, som besidder en investeringsejendom gennem en finansiel eller en operationel leasingkontrakt, skal give de samme oplysninger om finansielle leasingkontrakter som en leasingtager og de samme oplysninger om indgåede operationelle leasingkontrakter som en leasinggiver.

▼M5

75. *En virksomhed skal oplyse:*

(a) om den anvender dagsværdimodellen eller kostprismodellen,

(b) såfremt den anvender dagsværdimodellen, om og under hvilke omstændigheder ejendomsandele, der besiddes gennem en operationel leasingkontrakt, klassificeres og behandles regnskabsmæssigt som en investeringsejendom,

(c) sine kriterier for at skelne investeringsejendomme fra domicilejendomme og ejendomme, som besiddes til videresalg som led i det normale forretningsforløb, når klassifikation er vanskelig (jvf. afsnit 14),

(d) metoder og væsentlige forudsætninger ved opgørelsen af en investeringsejendoms dagsværdi, herunder oplysning om, hvorvidt opgørelsen af dagsværdi er baseret på markedsindikatorer eller i større grad på andre faktorer (som virksomheden skal oplyse om) på grund af ejendommens art og mangel på sammenlignelige markedsdata,

(e) i hvilket omfang dagsværdien af investeringsejendomme (som målt eller oplyst om i årsregnskabet) baseres på en værdiansættelse fra en uafhængig vurderingsmand, som har anerkendte, relevante faglige kvalifikationer og nylig erfaring inden for det geografiske område og den kategori, som den vurderede investeringsejendom tilhører. Hvis et sådant skøn ikke er foretaget, skal der oplyses om dette,

(f) de i resultatet indregnede beløb for:

(i) lejeindtægter fra investeringsejendomme,

(ii) direkte driftsomkostninger (herunder reparationer og vedligeholdelse) tilknyttet investeringsejendomme, hvorfra virksomheden har opnået lejeindtægter i regnskabsåret,

og

(iii) direkte driftsomkostninger (herunder reparationer og vedligeholdelse) tilknyttet investeringsejendomme, hvorfra virksomheden ikke har opnået lejeindtægter i regnskabsåret.

(g) tilstedeværelsen og størrelsen af restriktioner på investeringsejendommes realisation eller betaling af indtægter og provenu ved afhændelse,

(h) kontraktlige forpligtelser til at købe, opføre eller om- eller tilbygge investeringsejendomme eller til at reparere, vedligeholde eller forbedre disse.

Dagsværdimodellen

76. *En virksomhed, som anvender den i afsnit 33-55 opstillede dagsværdimodel, skal ud over de i afsnit 75 krævede oplysninger vise en afstemning af den regnskabsmæssige værdi af investeringsejendommen ved begyndelsen og slutningen af regnskabsåret, med angivelse af følgende:*

(a) tilgange, idet der gives separat oplysning om tilgange hidrørende fra anskaffelser og tilgange hidrørende fra efterfølgende omkostninger, der indregnes i et aktivs regnskabsmæssige værdi,

(b) tilgange hidrørende fra virksomhedssammenslutninger,

(c) afhændelser,

(d) nettogevinster eller -tab hidrørende fra reguleringer af dagsværdi,

(e) nettovalutakursforskelle hidrørende fra omregningen af årsregnskaber til en anden præsentationsvaluta og fra omregningen af en udenlandsk virksomheds årsregnskab til den regnskabsaflæggende virksomheds præsentationsvaluta,

(f) overførsler til og fra handelsejendomme og domicilejendomme

og

(g) andre ændringer.

77. *Når en værdiansættelse, der er udarbejdet for en investeringsejendom, reguleres væsentligt i forbindelse med årsregnskabet, eksempelvis for at undgå dobbelt indregning af aktiver eller forpligtelser, der indregnes som separate aktiver og forpligtelser som angivet i afsnit 50, skal virksomheden vise en afstemning af den udarbejdede værdiansættelse og den*

▼M5

regulerede værdiansættelse, der er medtaget i årsregnskabet, med separat præsentation af den samlede beløbsmæssige størrelse af indregnede leasingforpligtelser, som er tilbageført, samt andre væsentlige reguleringer.

78. *I de sjældne tilfælde, der henvises til i afsnit 53, skal der, når en virksomhed måler investeringsejendomme ved anvendelse af kostprismodellen i IAS 16, i den i afsnit 76 krævede afstemning gives oplysning om beløb tilknyttet denne investeringsejendom separat fra beløb tilknyttet andre investeringsejendomme. Herudover skal virksomheden:*

(a) give en beskrivelse af investeringsejendommen,

(b) oplyse om årsagen til, at dagsværdien ikke kan opgøres pålideligt,

(c) om muligt oplyse om det interval af skøn, som dagsværdien højst sandsynligt vil ligge inden for,

og

(d) ved afhændelse af en investeringsejendom, som ikke er indregnet til dagsværdi:

(i) oplyse om, at virksomheden har afhændet en investeringsejendom, som ikke er indregnet til dagsværdi,

(ii) oplyse om den regnskabsmæssige værdi af investeringsejendommen på salgstidspunktet

og

(iii) oplyse den beløbsmæssige størrelse af indregnet gevinst eller tab.

Kostprismodellen

79. *Ud over de oplysninger, som kræves i afsnit 75, skal en virksomhed, som anvender den i afsnit 56 opstillede kostprismodel, oplyse om:*

(a) de anvendte afskrivningsmetoder,

(b) de anvendte brugstider eller afskrivningssatser,

(c) den regnskabsmæssige bruttoværdi og de akkumulerede afskrivninger (sammendraget med akkumulerede tab ved værdiforringelse) ved regnskabsårets begyndelse og slutning,

(d) en afstemning af den regnskabsmæssige værdi af investeringsejendomme ved regnskabsårets begyndelse og slutning, som viser følgende:

(i) tilgange, idet der gives separat oplysning om tilgange hidrørende fra anskaffelser og tilgange hidrørende fra efterfølgende omkostninger, der er indregnet som et aktiv,

(ii) tilgange hidrørende fra virksomhedssammenslutninger,

(iii) afhændelser,

(iv) afskrivninger,

(v) den beløbsmæssige størrelse af indregnede tab ved værdiforringelse og af tilbageførte tab ved værdiforringelse i regnskabsåret i overensstemmelse med IAS 36,

(vi) nettovalutakursforskelle hidrørende fra omregningen af årsregnskaber til en anden præsentationsvaluta og fra omregningen af en udenlandsk virksomheds årsregnskab til den regnskabsaflæggende virksomheds præsentationsvaluta,

(vii) overførsler til og fra handelsejendomme og domicilejendomme

og

(viii) andre ændringer

og

(e) investeringsejendommens dagsværdi. I de sjældne tilfælde nævnt i afsnit 53, hvor virksomheden ikke pålideligt kan opgøre investeringsejendommens dagsværdi, skal virksomheden:

(i) give en beskrivelse af investeringsejendommen,

(ii) oplyse om årsagen til, at dagsværdien ikke kan opgøres pålideligt

▼M5

og

(iii) om muligt oplyse om det interval af skøn, som dagsværdien højst sandsynligt vil ligge inden for.

OVERGANGSBESTEMMELSER

Dagsværdimodellen

80. ***En virksomhed, som tidligere har anvendt IAS 40 (2000), og vælger for første gang at klassificere og foretage regnskabsmæssig behandling af visse eller samtlige berettigede ejendomsandele, der besiddes som investeringsejendomme gennem en operationel leasingkontrakt, skal indregne virkningen af dette valg som en regulering primo i overført resultat for det regnskabsår, hvor valget første gang blev truffet. Tilsvarende gælder, at:***

(a) hvis virksomheden tidligere (i årsregnskabet eller på anden måde) har offentliggjort dagsværdien af disse ejendomsandele i tidligere regnskabsår (opgjort i henhold til definitionen på dagsværdi i afsnit 5 og vejledningen i afsnit 36-52) tilskynder standarden til, men kræver ikke, at virksomheden:

(i) regulerer primo i overført resultat for det tidligst præsenterede regnskabsår, hvor dagsværdien blev offentliggjort i årsregnskabet

og

(ii) tilpasser sammenligningstal for disse regnskabsår

og

(b) virksomheden ikke skal tilpasse sammenligningstal, og skal give oplysning om dette, hvis den ikke tidligere har givet de i afsnit (a) nævnte oplysninger.

81. Denne standard foreskriver en anden behandling end den i IAS 8 krævede. IAS 8 kræver, at sammenligningstal tilpasses, medmindre en sådan tilpasning er praktisk umulig.

82. Når virksomheden anvender denne standard for første gang, omfatter reguleringen primo i overført resultat en omklassifikation af beløb i reserver for opskrivninger vedrørende investeringsejendomme.

Kostprismodellen

83. IAS 8 finder anvendelse på ændringer i anvendt regnskabspraksis, som foretages, når virksomheden anvender denne standard for første gang og vælger at anvende kostprismodellen. Virkningen af ændringer i anvendt regnskabspraksis omfatter en omklassifikation af eventuelle beløb i reserver for opskrivninger vedrørende investeringsejendomme.

84. ***Kravene i afsnit 27-29 vedrørende den første måling af en investeringsejendom, der er anskaffet ved udveksling af aktiver, skal kun anvendes fremadrettet på fremtidige udvekslinger.***

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

85. ***Virksomheder skal anvende denne standard for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.***

OPHÆVELSE AF IAS 40 (2000)

86. Denne standard erstatter IAS 40 *Investeringsejendomme* (udgivet 2000).

▼B

INTERNATIONAL REGNSKABSSTANDARD IAS 41

Landbrug

Denne internationale regnskabsstandard blev godkendt af IASC's bestyrelse i december 2000 og træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. januar 2003 eller senere.

▼B

INTRODUKTION

1. IAS 41 foreskriver den regnskabsmæssige behandling og præsentation af samt oplysninger om landbrugsaktiviteter, et område, der ikke er omfattet af andre internationale regnskabsstandarder. Landbrugsaktiviteter er en virksomheds styring af den biologiske omdannelse af levende dyr eller planter (biologiske aktiver), der besiddes med henblik på videresalg, til landbrugsprodukter eller nye biologiske aktiver.

2. IAS 41 foreskriver blandt andet den regnskabsmæssige behandling af biologiske aktiver i vækstperioden, under degenerering, produktion og avling og ved første måling af landbrugsprodukter på høsttidspunktet. IAS 41 kræver måling til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger fra første indregning i årsregnskabet af biologiske aktiver og frem til høsten heraf, bortset fra tilfælde, hvor der ikke kan foretages pålidelig måling af dagsværdien ved første indregning i årsregnskabet. IAS 41 omhandler imidlertid ikke forædling af landbrugsprodukter efter høst, eksempelvis forædling af vindruer til vin og uld til garn.

3. Der er en formodning om, at der kan foretages en pålidelig måling af dagsværdien af et biologisk aktiv. Denne formodning kan imidlertid kun afkræftes ved første indregning af et biologisk aktiv, for hvilket der ikke findes markedsbaserede priser eller værdier, og for hvilket de alternative skøn vurderes at være klart upålidelige. I sådanne tilfælde kræver IAS 41, at virksomheden skal måle det biologiske aktiv til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse. Når dagsværdien af et sådant biologisk aktiv kan måles pålideligt, skal virksomheden måle det til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger. I alle tilfælde skal virksomheden måle landbrugsprodukter på høsttidspunktet til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger.

4. IAS 41 kræver, at en ændring i dagsværdien med fradrag af skønnede salgsomkostninger for et biologisk aktiv skal indregnes i resultatopgørelsen i det regnskabsår, hvor den opstår. I forbindelse med landbrugsaktiviteter øges eller mindskes de økonomiske fordele for virksomheden direkte som følge af ændringer i levende dyr eller planters fysiske attributter. I overensstemmelse med det transaktionsbaserede, historiske kostprisprincip kan en virksomhed, der driver skovbrug, vente med at indregne indtægter til efter fældning eller salg, hvilket måske kan være 30 år efter plantningen. På den anden side præsenterer en regnskabsmodel, der indregner og måler biologisk vækst ved hjælp af dagsværdi, ændringer i dagsværdien i hele perioden fra plantning til høst.

5. IAS 41 fastlægger ikke nye principper for grunde relateret til landbrugsaktiviteter (landbrugsjord). Virksomheden anvender i stedet IAS 16, Materielle anlægsaktiver, eller IAS 40, Investeringsejendomme, afhængigt af hvilken standard, der efter omstændighederne er passende. I henhold til IAS 16 skal grunde måles til kostpris med fradrag af akkumulerede tab ved værdiforringelse, eller til en omvurderet værdi. I henhold til IAS 40 skal grunde som er investeringsejendomme måles til dagsværdi eller til kostpris med fradrag af akkumulerede tab ved værdiforringelse. Biologiske aktiver, der fysisk er forbundet med jord (eksempelvis træer i en plantageskov), måles separat i forhold til jorden til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger.

6. I henhold til IAS 41 skal et betingelsesfrit offentligt tilskud i forbindelse med et biologisk aktiv, der måles til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger, udelukkende indregnes i resultatopgørelsen, når det offentlige tilskud tildeles. Hvis et offentligt tilskud er betinget, herunder hvor et offentligt tilskud er betinget af, at virksomheden ikke beskæftiger sig med en nærmere angivet landbrugsaktivitet, skal virksomheden udelukkende indregne det offentlige tilskud i resultatopgørelsen, når betingelserne for modtagelse af det offentlige tilskud er opfyldt. Hvis et offentligt tilskud vedrører et biologisk aktiv, der måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse, finder IAS 20, Regnskabsmæssig behandling af offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte, anvendelse.

7. IAS 41 træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder den 1. januar 2003 eller senere. Virksomheder tilskyndes til at anvende standarden før dette tidspunkt.

8. IAS 41 indeholder ingen særlige overgangsbestemmelser. Anvendelse af IAS 41 behandles regnskabsmæssigt i henhold til IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl samt ændringer i anvendt regnskabspraksis.

9. Appendiks A indeholder illustrative eksempler på anvendelsen af IAS 41. Appendiks B, Konklusionsgrundlag, indeholder et sammendrag af bestyrelsens begrundelse for vedtagelse af beskrevne krav i IAS 41.

▼B

INDHOLD

	Afsnit
Formål	
Anvendelsesområde	1-4
Definitioner	5-9
Landbrugsrelaterede definitioner	5-7
Generelle definitioner	8-9
Indregning og måling	10-33
Gevinster og tab	26-29
Tilfælde, hvor dagsværdien ikke kan måles pålideligt	30-33
Offentlige tilskud	34-38
Præsentation og oplysning	39-57
Præsentation	39
Oplysning	40-57
Generelle oplysninger	40-53
Supplerende oplysninger om biologiske aktiver i tilfælde, hvor dagsværdien ikke kan måles pålideligt	54-56
Offentlige tilskud	57
Ikrafttrædelsestidspunkt og overgang	58-59

Den egentlige standard, der er angivet med fed kursiv, skal læses i sammenhæng med baggrundsmaterialet og implementeringsvejledningen i denne standard og i sammenhæng med »Forord til internationale regnskabsstandarder«. De internationale regnskabsstandarder er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster (jvf. afsnit 12 i forordet).

FORMÅL

Formålet med denne standard er at foreskrive den regnskabsmæssige behandling og præsentation af samt oplysninger om landbrugsaktiviteter.

ANVENDELSESOMRÅDE

1. **Denne standard finder anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af følgende, hvor disse vedrører landbrugsaktiviteter:**

   (a) **biologiske aktiver,**

   (b) **landbrugsprodukter på høsttidspunktet og**

   (c) **offentlige tilskud i henhold til afsnit 34-35.**

2. Denne standard finder ikke anvendelse på:

   (a) landbrugsjord (jvf. IAS 16, Materielle anlægsaktiver, og IAS 40, Investeringsejendomme) og

   (b) immaterielle aktiver i tilknytning til landbrugsaktiviteter (jvf. IAS 38, Immaterielle aktiver).

3. Denne standard finder anvendelse på landbrugsprodukter, som er det høstede udbytte af virksomhedens biologiske aktiver, alene på høsttidspunktet. Derefter finder IAS 2, Varebeholdninger, eller en anden relevant international regnskabsstandard anvendelse. Således omhandler denne standard ikke forædling af landbrugsprodukter efter høst, eksempelvis en vinbondes forædling af egenproducerede vindruer til vin. Selv om en sådan forædling kan ske som en naturlig og logisk forlængelse af landbrugsaktiviteterne og have en vis lighed med biologisk omdannelse, er forædling ikke omfattet af definitionen på landbrugsaktiviteter i denne standard.

4. Nedenstående tabel viser eksempler på biologiske aktiver, landbrugsprodukter og produkter, der er fremkommet ved forædling efter høst.

▼B

Biologiske aktiver	Landbrugsprodukter	Produkter, der er fremkommet ved forædling efter høst
Får	Uld	Garn, tæpper
Træer i plantageskov	Træstammer	Tømmer
Planter	Bomuld	Garn, beklædning
	Sukkerrør efter høst	Sukker
Malkekvæg	Mælk	Ost
Svin	Slagtekroppe	Pølser, konserveret skinke
Buske	Løv	Te, tørret tobak
Vinstokke	Vindruer	Vin
Frugttræer	Plukket frugt	Forædlet frugt

DEFINITIONER

Landbrugsrelaterede definitioner

5. **Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:**

Landbrugsaktiviteter er en virksomheds styring af den biologiske omdannelse af biologiske aktiver, der besiddes med henblik på videresalg, til landbrugsprodukter eller nye biologiske aktiver.

Landbrugsprodukter er det høstede udbytte af virksomhedens biologiske aktiver.

Et biologisk aktiv er et levende dyr eller en plante.

Biologisk omdannelse omfatter vækst, degenerering, produktion og avling, der bevirker kvalitative eller kvantitative ændringer i et biologisk aktiv.

En gruppe af biologiske aktiver er en samling af ensartede dyr eller planter.

Høst er adskillelse af landbrugsprodukter fra et biologisk aktiv eller ophør af et biologisk aktivs livsfunktioner.

6. Landbrugsaktiviteter dækker en række af forskellige aktiviteter, eksempelvis dyrehold, skovdrift, dyrkning af et- eller flerårige planter, dyrkning af frugthaver og plantager, blomsterdyrkning og havbrug (herunder fiskeopdræt). Disse forskellige aktiviteter har visse fælles træk:

(a) Evne til forandring. Levende dyr og planter er i stand til at omdanne sig biologisk,

(b) Styring af forandring. Styring understøtter den biologiske omdannelse ved at forstærke eller som minimum stabilisere de betingelser, der er nødvendige, for, at processen kan finde sted (eksempelvis næringsniveau, fugtighed, temperatur, fertilitet og lys). En sådan styring adskiller landbrugsaktiviteter fra andre aktiviteter. Eksempelvis er høst fra ikke-styrede kilder (eksempelvis havfiskeri og skovrydning) ikke landbrugsaktiviteter, og

(c) Måling af forandring. Ændringer i kvalitet (eksempelvis genetisk værdi, massefylde, modenhed, fedningsgrad, proteinindhold og fiberstyrke) eller kvantitet (eksempelvis afkom, vægt, kubikmeter, fiberlængde eller diameter og antal knopper) som følge af biologisk omdannelse måles og overvåges rutinemæssigt som en del af styringsfunktionen.

7. Biologisk omdannelse giver følgende typer af resultater:

(a) ændringer i aktiverne gennem (i) vækst (øget kvantitet eller forbedret kvalitet for et dyr eller en plante), (ii) degeneration (reduceret kvantitet eller forringet kvalitet for et dyr eller en plante), eller (iii) forplantning (frembringelse af nye levende dyr eller planter), eller

(b) produktion af landbrugsprodukter såsom gummimælk, teblade, uld og mælk.

▼B

Generelle definitioner

8. **Nedenstående udtryk anvendes i denne standard med følgende betydning:**

Et aktivt marked er et marked, hvor alle følgende betingelser er opfyldt:

(a) **de varer, som handles i det pågældende marked, er homogene,**

(b) **villige købere og sælgere kan normalt findes til enhver tid, og**

(c) **priserne er tilgængelige for offentligheden.**

Regnskabsmæssig værdi er det beløb, som et aktiv indregnes med i balancen.

Dagsværdi er det beløb, et aktiv kan omsættes til ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.

Offentlige tilskud er som defineret i IAS 20, Regnskabsmæssig behandling af offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte.

9. Et aktivs dagsværdi afhænger af aktivets aktuelle placering og tilstand. Dette bevirker eksempelvis, at dagsværdien af kvæg på en gård svarer til prisen for kvæget på det relevante marked med fradrag af transportomkostninger og andre omkostninger i forbindelse med transport af kvæget til det pågældende marked.

INDREGNING OG MÅLING

10. **Virksomheden må udelukkende indregne et biologisk aktiv eller landbrugsprodukt når:**

(a) **virksomheden kontrollerer aktivet som følge af tidligere begivenheder,**

(b) **det er sandsynligt, at de fremtidige økonomiske fordele forbundet med aktivet, vil tilgå virksomheden, og**

(c) **aktivets dagsværdi eller kostpris kan måles pålideligt.**

11. I forbindelse med landbrugsaktiviteter kan kontrol eksempelvis dokumenteres ved juridisk ejendomsret til kvæg og øremærkning eller anden mærkning af kvæget ved overtagelse, fødsel eller ophør med diegivning. De fremtidige fordele vurderes normalt ved at måle de væsentligste fysiske attributter.

12. **Et biologisk aktiv skal ved første indregning og på hver balancedag måles til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger, dog ikke i det i afsnit 30 beskrevne tilfælde, hvor dagsværdien ikke kan måles pålideligt.**

13. **Landbrugsprodukter, der høstes af virksomhedens biologiske aktiver, skal måles til dagsværdien med fradrag af skønnede salgsomkostninger på høsttidspunktet. En sådan måling er kostprisen på den pågældende dag ved anvendelse af IAS 2, Varebeholdninger, eller anden relevant international regnskabsstandard.**

14. Salgsomkostninger omfatter provision til vekselerere og dealere, afgifter fra offentlige myndigheder og handelsomkostninger samt skatter og afgifter. Salgsomkostninger omfatter ikke transport og andre omkostninger, som er nødvendige for at få aktiverne frem til et marked.

15. Opgørelsen af dagsværdien af et biologisk aktiv eller landbrugsprodukt kan blive understøttet, hvis de biologiske aktiver eller landbrugsprodukter grupperes efter deres væsentlige attributter, eksempelvis efter alder eller kvalitet. Virksomheden vælger attributterne i overensstemmelse med de attributter, der anvendes på markedet som grundlag for prisen.

16. Virksomheder indgår ofte kontrakter om at sælge deres biologiske aktiver eller landbrugsprodukter på et fremtidigt tidspunkt. De aftalte priser er ikke nødvendigvis relevante ved opgørelsen af dagsværdien, idet dagsværdien afspejler det aktuelle marked, hvor en villig køber og sælger ville foretage en transaktion. Derfor reguleres dagsværdien af et biologisk aktiv eller landbrugsprodukt ikke på grund af en indgået kontrakt. I nogle tilfælde kan en kontrakt om salg af biologiske aktiver eller landbrugsprodukter være tabsgivende kontrakt som defineret i IAS 37, Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver. IAS 37 finder anvendelse på tabsgivende kontrakter.

17. Hvis der findes et aktivt marked for et biologisk aktiv eller landbrugsprodukt, danner den officielle pris på det pågældende marked et passende

▼B

grundlag for opgørelse af aktivets dagsværdi. Hvis virksomheden har adgang til forskellige aktive markeder, benyttes det mest relevante. Hvis virksomheden eksempelvis har adgang til to aktive markeder, bruger virksomheden prisen på det marked, den forventer at benytte.

18. Såfremt der ikke eksisterer et aktivt marked, benytter virksomheden en eller flere af følgende metoder til at opgøre dagsværdien:

(a) den seneste transaktionspris, under forudsætning af, at der ikke har været væsentlige ændringer i de økonomiske forhold mellem transaktionstidspunktet og balancedagen,

(b) markedspriser for tilsvarende aktiver med en sådan regulering som er nødvendig for at afspejle forskelle, og

(c) referenceværdier anvendt inden for branchen såsom værdien af en frugtplantage målt pr. eksportbakke, liter eller hektar og værdien af kvæg pr. kilogram kød.

19. I nogle tilfælde vil virksomheden efter de i afsnit 18 opstillede informationskilder nå frem til forskellige resultater med hensyn til dagsværdien af et biologisk aktiv eller landbrugsprodukt. For at finde frem til det mest pålidelige skøn over dagsværdien inden for et spænd af rimelige skøn for dagsværdien, vurderer virksomheden årsagerne til disse forskelle.

20. I visse tilfælde findes der ingen markedsbestemte priser for eller værdier af et biologisk aktiv i dets aktuelle tilstand. I sådanne tilfælde anvender virksomheden ved opgørelsen af dagsværdien nutidsværdien af skønnede nettopengestrømme fra aktivet, diskonteret med en aktuel markedsbestemt sats før skat.

21. Formålet med en beregning af nutidsværdien af den skønnede nettopengestrøm er at opgøre dagsværdien af et biologisk aktiv med aktivets aktuelle placering og tilstand. Virksomheden tager dette i betragtning ved opgørelse af en passende diskonteringssats og vurdering af de skønnede nettopengestrømme. Et biologisk aktivs aktuelle tilstand omfatter ikke værdiforøgelser som følge af yderligere biologisk omdannelse og fremtidige aktiviteter i virksomheden såsom aktiviteter i forbindelse med forbedring af den fremtidige biologiske omdannelse, høst og salg.

22. Virksomheden indregner ikke pengestrømme fra finansiering af aktiverne, beskatning eller reetablering af biologiske aktiver efter høst (eksempelvis omkostninger i forbindelse med genplantning af træer i en plantageskov efter fældning).

23. Når kvalificerede, villige købere og sælgere bliver enige om en efter normal forretningspraksis rimelig transaktionspris, tager de højde for mulige udsving i pengestrømmene. Således tager dagsværdien højde for sådanne mulige udsving. Virksomheden indregner således sine forventninger til mulige udsving i pengestrømmene i enten de skønnede pengestrømme eller diskonteringssatsen eller en kombination heraf. Når virksomheden skal opgøre diskonteringssatsen, anvender den de samme forudsæ|tninger som ved opgørelsen af de skønnede pengestrømme med det formål at undgå, at nogle forudsætninger medregnes to gange eller overses.

24. Kostprisen kan undertiden nærme sig dagsværdien, især i de tilfælde hvor:

(a) der har fundet begrænset omdannelse sted siden afholdelsen af de første omkostninger (eksempelvis kimplanter til frugttræer, der blev plantet umiddelbart inden balancedagen), eller

(b) den biologiske omdannelses indflydelse på prisen ikke forventes at være væsentlig (eksempelvis den indledende vækst i en produktionscyklus på 30 år for en fyrretræsplantage).

25. Biologiske aktiver er ofte fysisk forbundet med jord (eksempelvis træer i en plantageskov). Der findes ikke nødvendigvis et individuelt marked for biologiske aktiver, der er forbundet med jord, men der kan eksistere et marked for de kombinerede aktiver, dvs. for de biologiske aktiver, råjord og forbedringer af jorden under ét. Virksomheden kan anvende oplysninger om de kombinerede aktiver til at opgøre dagsværdien af de biologiske aktiver. For eksempel kan værdien af de biologiske aktiver fremkomme ved, at dagsværdien af råjord og forbedringer af jorden trækkes fra dagsværdien af de kombinerede aktiver.

Gevinster og tab

26. **Gevinster og tab, der opstår ved første indregning af et biologisk aktiv til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger og ved en ændring i dagsværdien af et biologisk aktiv med fradrag af skønnede**

▼B

salgsomkostninger, skal medtages i årets resultat for det regnskabsår, hvor gevinsten eller tabet opstår.

27. Ved første indregning af et biologisk aktiv kan der opstå et tab, da de skønnede salgsomkostninger fratrækkes ved opgørelsen af dagsværdien af et biologisk aktiv med fradrag af skønnede salgsomkostninger. Der kan ligeledes ved første indregning af et biologisk aktiv opstå en gevinst, såsom når der fødes en kalv.

28. **Gevinster og tab, der opstår ved første indregning af landbrugsprodukter til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger, skal medtages i årets resultat for det regnskabsår, hvor gevinsten eller tabet opstår.**

29. Der kan ved første indregning af landbrugsprodukter opstå gevinster eller tab som følge af høsten heraf.

Tilfælde, hvor dagsværdien ikke kan måles pålideligt

30. **Der er en formodning om, at der kan foretages en pålidelig måling af dagsværdien af et biologisk aktiv. Denne formodning kan imidlertid kun afkræftes ved første indregning af et biologisk aktiv, for hvilket der ikke findes markedsbestemte priser eller værdier, og for hvilket de alternative skøn vurderes at være klart upålidelige. I et sådant tilfælde skal det pågældende biologiske aktiv måles til kostprisen med fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse. Når dagsværdien af et sådant biologisk aktiv kan måles pålideligt, skal virksomheden måle det til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger.**

31. Formodningen i afsnit 30 kan kun afkræftes ved første indregning. En virksomhed, der tidligere har målt et biologisk aktiv til dagsværdien med fradrag af skønnede salgsomkostninger, fortsætter med at måle det biologiske aktiv til dagsværdien med fradrag af skønnede salgsomkostninger, indtil aktivet afhændes.

32. I alle tilfælde måler virksomheden landbrugsprodukter på høsttidspunktet til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger. Denne standard afspejler det synspunkt, at dagsværdien af landbrugsprodukter på høsttidspunktet altid kan måles pålideligt.

33. Ved opgørelsen af kostpris, akkumuleret afskrivning og akkumulerede tab ved værdiforringelse finder IAS 2, Varebeholdninger, IAS 16, Materielle anlægsaktiver, og IAS 36, Værdiforringelse af aktiver, anvendelse.

OFFENTLIGE TILSKUD

34. **Et betingelsesfrit offentligt tilskud i forbindelse med et biologisk aktiv, der måles til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger, skal udelukkende indregnes i resultatopgørelsen, når det offentlige tilskud tildeles.**

35. **Hvis et offentligt tilskud i forbindelse med et biologisk aktiv, der måles til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger, er betinget, herunder hvor et offentligt tilskud er betinget af, at virksomheden ikke beskæftiger sig med en nærmere angivet landbrugsaktivitet, må virksomheden udelukkende indregne det offentlige tilskud i resultatopgørelsen, når betingelserne for modtagelse af det offentlige tilskud er opfyldt.**

36. Vilkår og betingelser for offentlige tilskud kan variere. Et offentligt tilskud kan eksempelvis være betinget af, at virksomheden driver landbrug på et bestemt sted i fem år, og kræver at virksomheden tilbagebetaler alle offentlige tilskud, hvis den driver landbrug i mindre end fem år. I dette tilfælde indregnes det offentlige tilskud først i resultatopgørelsen, når de fem år er gået. Hvis der i det offentlige tilskud imidlertid er mulighed for at tilbageholde en del af tilskuddet på grundlag af tidsforløbet, indregner virksomheden det offentlige tilskud som indtægter på tidsmæssig basis.

37. Hvis et offentligt tilskud vedrører et biologisk aktiv, der måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse (jvf. afsnit 30), finder IAS 20, Regnskabsmæssig behandling af offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte, anvendelse.

38. Behandlingen i denne standard adskiller sig fra IAS 20, hvis et offentligt tilskud vedrører et biologisk aktiv, der måles til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger, eller hvis et offentligt tilskud er betinget af, at virksomheden ikke beskæftiger sig med en nærmere angivet landbrugsaktivitet. IAS 20 finder kun anvendelse på offentlige tilskud vedrørende

▼B

biologiske aktiver, der måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse.

PRÆSENTATION OG OPLYSNING

Præsentation

39. **Virksomheden skal præsentere den regnskabsmæssige værdi af sine biologiske aktiver separat i balancen.**

Oplysning

Generelle oplysninger

40. **Virksomheden skal oplyse de samlede gevinster eller tab i det aktuelle regnskabsår ved første indregning af biologiske aktiver og landbrugsprodukter, og som er opstået som følge af ændringen i dagsværdien med fradrag af skønnede salgsomkostninger af biologiske aktiver.**

41. **Virksomheden skal præsentere en beskrivelse af alle grupper af biologiske aktiver.**

42. De oplysninger, der skal gives i henhold til afsnit 41, kan enten være beskrivende eller talmæssigt opgjorte.

43. Virksomheden tilskyndes til at præsentere en talmæssigt opgjort beskrivelse af hver enkelt gruppe af biologiske aktiver, idet der skelnes mellem enten biologiske aktiver til forbrug og biologiske aktiver, der er bærere, eller modne og umodne biologiske aktiver. Virksomheden kan for eksempel oplyse de regnskabsmæssige værdier af biologiske aktiver til forbrug og biologiske aktiver, der fungerer som bærere, efter gruppe. Virksomheden kan også opdele disse regnskabsmæssige værdier i modne og umodne aktiver. Denne skelnen giver oplysninger, som kan være nyttige i forbindelse med den tidsmæssige vurdering af fremtidige pengestrømme. Virksomheden skal oplyse baggrunden for en sådan skelnen.

44. Biologiske aktiver til forbrug er de aktiver, der høstes som landbrugsprodukter eller sælges som biologiske aktiver. Eksempler på biologiske aktiver til forbrug er slagtekvæg, kvægopdræt med henblik på videresalg, fisk i dambrug, afgrøder såsom majs og hvede, og træer, der skal bruges til tømmer. Biologiske aktiver, som falder under begrebet bærere, er de biologiske aktiver, der ikke kan forbruges. Som eksempel herpå kan nævnes malkekvæg, vinstokke, frugttræer og træer, som ikke fældes, men beskæres med henblik på salg af brænde. Bærere er ikke landbrugsprodukter, men snarere regenererende aktiver.

45. Biologiske aktiver kan klassificeres som enten modne biologiske aktiver eller umodne biologiske aktiver. Modne biologiske aktiver er aktiver, som er klar til at blive høstet (for forbrugsaktiver), eller som kan være genstand for regelmæssig høstning (for bæreraktiver).

46. **Hvis følgende oplysninger ikke er anført andetsteds i forbindelse med årsregnskabet, skal virksomheden beskrive:**

    (a) **arten af de aktiviteter, hvori hver gruppe biologiske aktiver indgår, og**

    (b) **ikke-finansielle mål eller skøn over de fysiske mængder af:**

        (i) **hver gruppe af virksomhedens biologiske aktiver ved regnskabsårets slutning, og**

        (ii) **produktionen af landbrugsprodukter i regnskabsåret.**

47. **Virksomheden skal oplyse de metoder og væsentlige forudsætninger, der er anvendt ved opgørelsen af dagsværdien for hver gruppe landbrugsprodukter på høsttidspunktet og hver gruppe biologiske aktiver.**

48. **Virksomheden skal oplyse dagsværdien med fradrag af skønnede salgsomkostninger for de landbrugsprodukter, der er høstet i regnskabsåret opgjort på høsttidspunktet.**

49. **Virksomheden skal oplyse:**

    (a) **forekomsten og den regnskabsmæssige værdi af biologiske aktiver, hvortil ejendomsretten er begrænset, og den regnskabsmæssige værdi af biologiske aktiver, der er stillet som sikkerhed for forpligtelser, og**

▼B

(b) **den beløbsmæssige værdi af forpligtelser til udvikling eller køb af biologiske aktiver, og**

(c) **risikostyringsstrategier vedrørende landbrugsaktivitet.**

50. **Virksomheden skal præsentere en afstemning af ændringer i den regnskabsmæssige værdi af biologiske aktiver mellem det aktuelle regnskabsårs begyndelse og slutning. Sammenligningstal kræves ikke. Afstemningen skal indeholde:**

(a) **den gevinst eller det tab, der er opstået som følge af ændringer i dagsværdien med fradrag af skønnede salgsomkostninger,**

(b) **forøgelse som følge af køb,**

(c) **forringelse som følge af salg,**

(d) **forringelse som følge af høst,**

(e) **forøgelse som følge af virksomhedssammenslutninger,**

(f) **nettovalutakursforskelle, hidrørende fra omregningen af en selvstændig udenlandsk enheds årsregnskab, og**

(g) **andre ændringer.**

51. Et biologisk aktivs dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger kan ændres som følge af både fysiske ændringer og prisændringer på markedet. Separat oplysning om fysiske ændringer og prisændringer er nyttig, når indtjeningen i regnskabsåret samt fremtidsudsigterne skal vurderes, navnlig når produktionscyklen er længere end ét år. I sådanne tilfælde tilskyndes virksomheden til at oplyse, enten pr. gruppe eller på anden måde, den ændring i dagsværdien med fradrag af skønnede salgsomkostninger, som indregnes i årets resultat som følge af fysiske ændringer og prisændringer. Denne oplysning er generelt mindre nyttig, når produktionscyklen er kortere end ét år (for eksempel ved kyllingeopdræt eller dyrkning af kornafgrøder).

52. Biologisk omdannelse medfører en lang række fysiske ændringer — vækst, degenerering, produktion og avling, som alle kan observeres og måles. Hver enkelt af disse fysiske ændringer står i direkte forhold til fremtidige økonomiske fordele. En ændring i dagsværdien af et biologisk aktiv som følge af høst er også en fysisk ændring.

53. Landbrugsaktivitet er ofte sårbar over for klimarisici, sygdomsrisici og andre naturbetingede risici. Hvis der indtræffer en begivenhed, der som følge af dens omfang, art eller beskaffenhed er relevant for forståelse af virksomhedens indtjening i regnskabsåret, oplyses arten og den beløbsmæssige størrelse af de relevant indtægts- og omkostningsposter i henhold til IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis. Som eksempler på dette kan nævnes virulent sygdomsudbrud, oversvømmelser, hårde tørke- eller frostperioder og insektangreb.

Supplerende oplysninger om biologiske aktiver i tilfælde, hvor dagsværdien ikke kan måles pålideligt

54. **Hvis virksomheden måler biologiske aktiver til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse (jvf. afsnit 30) ved regnskabsårets slutning, skal virksomheden give følgende oplysninger om sådanne biologiske aktiver:**

(a) **en beskrivelse af de biologiske aktiver,**

(b) **oplyse om årsagen til, at dagsværdien ikke kan opgøres pålideligt,**

(c) **om muligt oplyse om det spænd af skøn, som dagsværdien højst sandsynlig vil ligge inden for,**

(d) **den anvendte afskrivningsmetode,**

(e) **de anvendte brugstider eller afskrivningssatser og**

(f) **den regnskabsmæssige bruttoværdi og akkumulerede afskrivninger (sammendraget med akkumulerede tab ved værdiforringelse) ved regnskabsårets begyndelse og slutning.**

55. **Hvis virksomheden i det aktuelle regnskabsår måler biologiske aktiver til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse (jvf. afsnit 30), skal virksomheden give oplysning om gevinster og tab, der er indregnet ved afhændelsen af sådanne biologiske aktiver, og i afstemningen, der kræves i henhold til afsnit 50, skal der gives separat oplysning om beløb, der hidrører sådanne biologiske aktiver. Desuden skal afstemningen indeholde**

▼B

følgende beløb, som er medtaget i årets resultat og som vedrører de biologiske aktiver:

(a) **tab ved værdiforringelse,**

(b) **tilbageførsel af tab ved værdiforringelse, og**

(c) **afskrivning.**

56. **Hvis dagsværdien af biologiske aktiver tidligere målt til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse kan måles pålideligt i løbet af det aktuelle regnskabsår, skal virksomheden give følgende oplysninger om sådanne biologiske aktiver:**

(a) **en beskrivelse af de biologiske aktiver,**

(b) **oplyse om årsagen til, at dagsværdien kan opgøres pålideligt**

(c) **virkningen af ændringen.**

Offentlige tilskud

57. **Virksomheden skal oplyse følgende vedrørende landbrugsaktiviteter, der er omfattet af denne standard:**

(a) **arten og omfanget af offentlige tilskud indregnet i årsregnskabet,**

(b) **uopfyldte forpligtelser og andre eventualforpligtelser knyttet til offentlige tilskud, og**

(c) **væsentlige forventede fald i omfanget af offentlige tilskud.**

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT OG OVERGANG

58. **Denne internationale regnskabsstandard træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 2003 eller senere. Virksomheder tilskyndes til at anvende standarden før dette tidspunkt. Hvis virksomheden anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1 januar 2003, skal virksomheden give oplysning om dette.**

59. Denne standard indeholder ingen særlige overgangsbestemmelser. Anvendelsen af IAS 41 behandles regnskabsmæssigt i henhold til IAS 8, Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis.

▼M6

IFRS 2

Aktiebaseret vederlæggelse

INDHOLD

	Afsnit
Formål	1
Anvendelsesområde	2-6
Indregning	7-9
Aktiebaseret vederlæggelse afregnet I egenkapital	10-29
Oversigt	10-13
Transaktioner, hvor der modtages tjenesteydelser	14-15
Transaktioner, som måles under henvisning til dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter	16-25
Opgørelse af dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter	16-18
Behandling af optjeningsbetingelser	19-21
Behandling af reload-mulighed	22
Efter retserhvervelsestidspunktet	23
Hvis egenkapitalinstrumenternes dagsværdi ikke kan måles pålideligt	24-25
Ændringer af vilkår og betingelser for allerede tildelte egenkapitalinstrumenter, herunder annullering og afregning	26-29

▼M6

Aktiebaseret vederlæggelse med kontantafregning	30-33
Aktiebaseret vederlæggelse med kontantalternativer	34-43
Aktiebaseret vederlæggelse, hvor ordningens vilkår giver modparten mulighed for at vælge afregningsform	35-40
Aktiebaseret vederlæggelse, hvor ordningens vilkår giver virksomheden mulighed for at vælge afregningsform	41-43
Oplysninger	44-52
Overgangsbestemmelser	53-59
Ikrafttrædelsestidspunkt	60

FORMÅL

1. Formålet med denne standard er at specificere en virksomheds regnskabsaflæggelse, når den foretager *aktiebaseret vederlæggelse*. Standarden kræver først og fremmest, at virksomhedens resultat og finansielle stilling afspejler virkningen af aktiebaseret vederlæggelse, herunder omkostninger tilknyttet transaktioner, hvor ansatte modtager *aktieoptioner*.

ANVENDELSESOMRÅDE

2. Virksomheder skal anvende denne standard ved den regnskabsmæssige behandling af alle transaktioner i forbindelse med aktiebaseret vederlæggelse, herunder:

   (a) *aktiebaseret vederlæggelse afregnet i egenkapital*, hvor virksomheden modtager varer eller tjenesteydelser som betaling for virksomhedens *egenkapitalinstrumenter* (herunder aktier eller aktieoptioner),

   (b) *aktiebaseret vederlæggelse med kontantafregning*, hvor virksomheden anskaffer varer eller tjenesteydelser ved at påtage sig forpligtelser over for leverandøren af disse varer eller tjenesteydelser for beløb, som er baseret på kursen på (eller værdien af) virksomhedens aktier eller andre egenkapitalinstrumenter,

   og

   (c) transaktioner, hvor virksomheden modtager eller anskaffer varer eller tjenesteydelser, og ordningens vilkår giver enten virksomheden eller leverandøren af disse varer eller tjenesteydelser mulighed for at vælge, om virksomheden skal afregne transaktionen kontant (eller med andre aktiver) eller ved udstedelse af egenkapitalinstrumenter,

   bortset fra som anført i afsnit 5 og 6.

3. I denne standard udgør overdragelse af en virksomheds egenkapitalinstrumenter fra virksomhedens aktionærer til parter, som har leveret varer eller tjenesteydelser til virksomheden (herunder ansatte) aktiebaseret vederlæggelse, medmindre overdragelsen klart har et andet formål end betaling for leverede varer eller tjenesteydelser til virksomheden. Dette gælder også overdragelse af egenkapitalinstrumenter i virksomhedens modervirksomhed eller egenkapitalinstrumenter i en anden virksomhed i samme koncern som virksomheden til parter, som har leveret varer eller tjenesteydelser til virksomheden.

4. I denne standard udgør en transaktion med en ansat (eller en anden part) i dennes egenskab af indehaver af egenkapitalinstrumenter i virksomheden ikke aktiebaseret vederlæggelse. Hvis en virksomhed eksempelvis giver alle indehavere af en bestemt klasse af virksomhedens egenkapitalinstrumenter ret til at anskaffe yderligere egenkapitalinstrumenter i virksomheden til en pris, der ligger under disse egenkapitalinstrumenters dagsværdi, og en ansat får denne ret i kraft af, at den ansatte er indehaver af egenkapitalinstrumenter i den pågældende klasse, er tildelingen eller udnyttelsen af denne ret ikke underlagt kravene i denne standard.

5. Som anført i afsnit 2 finder denne standard anvendelse på aktiebaseret vederlæggelse, hvor en virksomhed anskaffer eller modtager varer eller tjenesteydelser. Varer omfatter varebeholdninger, hjælpematerialer, materielle anlægsaktiver, immaterielle aktiver og andre ikke-finansielle aktiver. Virksomheder skal dog ikke anvende denne standard på transaktioner, hvor virksomheden anskaffer varer som en del af de nettoaktiver, som erhverves ved en virksomhedssammenslutning, der er omfattet af IAS 22 *Virksomhedssammenslutninger*. Således ligger egenkapitalinstrumenter, der udstedes ved en virksomhedssammenslutning til gengæld for bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed, ikke inden for

▼M6

denne standards anvendelsesområde. Egenkapitalinstrumenter, der tildeles ansatte i den overtagne virksomhed i deres egenskab af ansatte (eksempelvis til gengæld for fortsat udførelse af arbejde), ligger imidlertid inden for denne standards anvendelsesområde. Tilsvarende skal annullering, udskiftning eller andre ændringer af *aktiebaserede vederlæggelsesordninger* som følge af en virksomhedssammenslutning eller anden omstrukturering af egenkapitalen regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med denne standard.

6. Denne standard finder ikke anvendelse på aktiebaseret vederlæggelse, hvor virksomheden modtager eller anskaffer varer eller tjenesteydelser i henhold til en kontrakt, som er omfattet af afsnit 8-10 i IAS 32 *Finansielle instrumenter*: *Oplysning og præsentation* (ajourført 2003) eller afsnit 5-7 i IAS 39 *Finansielle instrumenter*: *Indregning og måling* (ajourført 2003).

INDREGNING

7. **En virksomhed skal indregne varer eller tjenesteydelser, som modtages eller anskaffes mod aktiebaseret vederlæggelse, når virksomheden modtager varerne, eller efterhånden som tjenesteydelserne leveres. Virksomheden skal indregne en tilsvarende forøgelse af egenkapitalen, hvis varerne eller tjenesteydelserne blev anskaffet ved aktiebaseret vederlæggelse afregnet i egenkapital, eller en forpligtelse, hvis varerne eller tjenesteydelserne blev anskaffet ved aktiebaseret vederlæggelse med kontantafregning.**

8. **Når varer eller tjenesteydelser, der modtages eller anskaffes mod aktiebaseret vederlæggelse, ikke opfylder kriterierne for indregning som aktiver, skal de indregnes som omkostning.**

9. Der opstår normalt omkostninger som følge af forbrug af varer eller tjenesteydelser. Eksempelvis forbruges tjenesteydelser typisk straks, og der indregnes en omkostning, efterhånden som modparten leverer tjenesteydelserne. Varer kan forbruges over en periode eller, for så vidt angår varebeholdninger, sælges på et senere tidspunkt, og der skal i dette tilfælde indregnes en omkostning, når varerne forbruges eller sælges. Det er imidlertid i visse tilfælde nødvendigt at indregne en omkostning, før varerne eller tjenesteydelserne forbruges eller sælges, idet de ikke opfylder kriterierne for indregning som aktiver. En virksomhed kan eksempelvis anskaffe varer som led i forskningsfasen i et projekt vedrørende udvikling af et nyt produkt. Selvom disse varer ikke er blevet forbrugt, opfylder de muligvis ikke kriterierne for indregning som aktiver i henhold til den relevante standard.

AKTIEBASERET VEDERLÆGGELSE AFREGNET I EGENKAPITAL

Oversigt

10. **Ved aktiebaseret vederlæggelse afregnet i egenkapital skal virksomheden måle de modtagne varer eller tjenesteydelser og den tilsvarende forøgelse af egenkapitalen direkte til de modtagne varers eller tjenesteydelsers *dagsværdi*, medmindre dagsværdien ikke kan skønnes pålideligt. Hvis virksomheden ikke kan skønne dagsværdien af de modtagne varer eller tjenesteydelser pålideligt, skal virksomheden måle værdien og den tilsvarende forøgelse af egenkapitalen indirekte under henvisning til** [1] **dagsværdien af de *tildelte egenkapitalinstrumenter.***

11. For at anvende kravene i afsnit 10 på transaktioner med *ansatte og andre, der leverer tilsvarende tjenesteydelser* [2], skal virksomheden måle dagsværdien af de modtagne tjenesteydelser under henvisning til dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter, idet det typisk ikke er muligt at skønne dagsværdien af de modtagne tjenesteydelser pålideligt, som beskrevet i afsnit 12. Dagsværdien af disse egenkapitalinstrumenter skal måles på *tildelingstidspunktet*.

12. Aktier, aktieoptioner eller andre egenkapitalinstrumenter tildeles normalt til de ansatte som en del af deres lønpakke ud over kontant løn og andre

---

[1] Denne standard anvender udtrykket »under henvisning til«, og ikke »til«, idet transaktionen i sidste ende måles ved at gange dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter, målt på det tidspunkt, der er angivet i afsnit 11 eller 13 (alt efter, hvilken af disse, der er relevant), med antallet af egenkapitalinstrumenter, der bliver optjent, som beskrevet i afsnit 19.

[2] I den resterende del af denne standard omfatter henvisninger til ansatte også andre, der leverer tilsvarende tjenesteydelser.

▼M6

personaleydelser. Det er normalt ikke muligt at foretage direkte måling af de tjenesteydelser, der er modtaget for særskilte elementer af den ansattes lønpakke. Man kan muligvis heller ikke foretage en uafhængig måling af dagsværdien af den samlede lønpakke uden at måle dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter direkte. Desuden tildeles aktier eller aktieoptioner nogle gange som et led i bonusordninger snarere end som en del af basislønnen, eksempelvis som et incitament for de ansatte til at blive i virksomheden eller for at belønne dem for deres indsats for at forbedre virksomhedens indtjening. Ved at tildele aktier eller aktieoptioner ud over den øvrige aflønning yder virksomheden en yderligere aflønning for at opnå yderligere fordele. Det er sandsynligvis vanskeligt at måle dagsværdien af disse yderligere fordele. På grund af de vanskeligheder, der er forbundet med direkte måling af dagsværdien af de modtagne tjenesteydelser, skal virksomheden måle dagsværdien af de modtagne tjenesteydelser fra ansatte under henvisning til dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter.

13. For at kravene i afsnit 10 kan anvendes på transaktioner med andre parter end ansatte, skal der være en afkræftelig formodning om, at dagsværdien af de modtagne varer eller tjenesteydelser kan skønnes pålideligt. Denne dagsværdi skal måles på det tidspunkt, hvor virksomheden modtager varerne, eller hvor modparten leverer tjenesteydelsen. Hvis virksomheden i sjældne tilfælde afkræfter denne formodning, fordi den ikke kan skønne dagsværdien af de modtagne varer eller tjenesteydelser pålideligt, skal virksomheden måle de modtagne varer eller tjenesteydelser og den tilsvarende forøgelse af egenkapitalen indirekte under henvisning til dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter målt på det tidspunkt, hvor virksomheden modtager varerne, eller modparten leverer tjenesteydelsen.

Transaktioner, hvor der modtages tjenesteydelser

14. Hvis de tildelte egenkapitalinstrumenter *optjenes* straks, kræves det ikke, at modparten fuldfører en fastsat arbejdsperiode, før denne opnår en ubetinget ret til disse egenkapitalinstrumenter. Hvis der ikke foreligger dokumentation for det modsatte, skal virksomheden antage, at den har modtaget de tjenesteydelser, som modparten skal yde, som betaling for egenkapitalinstrumenterne. I dette tilfælde skal virksomheden indregne de modtagne tjenesteydelser fuldt på tildelingstidspunktet med en tilsvarende forøgelse af egenkapitalen.

15. Hvis de tildelte egenkapitalinstrumenter optjenes, før modparten har gennemført en fastsat arbejdsperiode, skal virksomheden antage, at de tjenesteydelser, modparten skal yde som betaling for disse egenkapitalinstrumenter, vil blive modtaget i fremtiden i løbet af *optjeningsperioden*. Virksomheden skal regnskabsmæssigt behandle disse tjenesteydelser, efterhånden som de ydes af modparten i løbet af optjeningsperioden, med en tilsvarende forøgelse af egenkapitalen. Eksempelvis:

(a) Hvis en ansat tildeles aktieoptioner, som er betinget af gennemførelsen af en arbejdsperiode på 3 år, skal virksomheden antage, at de tjenesteydelser, som den ansatte skal yde som betaling for aktieoptionerne, bliver modtaget i fremtiden, i løbet af den treårige optjeningsperiode.

(b) Hvis en ansat tildeles aktieoptioner, som er betinget af opfyldelsen af en indtjeningsbetingelse, og af at den ansatte bliver i virksomheden, indtil denne indtjeningsbetingelse er opfyldt, og varigheden af optjeningsperioden varierer, afhængig af hvornår indtjeningsbetingelsen opfyldes, skal virksomheden antage, at de tjenesteydelser, som den ansatte skal yde som betaling for aktieoptionerne, vil blive modtaget i fremtiden i løbet af den forventede optjeningsperiode. Virksomheden skal skønne varigheden af den forventede optjeningsperiode på tildelingstidspunktet på grundlag af det mest sandsynlige udfald af indtjeningsbetingelsen. Hvis indtjeningsbetingelsen er en *markedsbaseret betingelse*, skal skønnet over varigheden af den forventede optjeningsperiode være i overensstemmelse med de forudsætninger, der er lagt til grund ved skønnet over dagsværdien af de tildelte optioner, og det må ikke ændres efterfølgende. Hvis indtjeningsbetingelsen ikke er en markedsbaseret betingelse, skal virksomheden om nødvendigt tilpasse sit skøn over varigheden af optjeningsperioden, hvis efterfølgende informationer indikerer, at varigheden af optjeningsperioden vil afvige fra tidligere skøn.

▼**M6**

Transaktioner, som måles under henvisning til dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter

Opgørelse af dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter

16. Ved transaktioner, der måles under henvisning til dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter, skal virksomheden måle dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter på *målingstidspunktet*, baseret på markedskurser, hvis sådanne er tilgængelige, og under hensyntagen til de vilkår og betingelser, som egenkapitalinstrumenterne blev tildelt under (i overensstemmelse med kravene i afsnit 19-22).

17. Hvis der ikke findes markedskurser, skal virksomheden skønne dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter ved brug af en værdiansættelsesmetode for at vurdere, hvad kursen på disse egenkapitalinstrumenter ville have været på målingstidspunktet ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter. Værdiansættelsesmetoden skal stemme overens med alment accepterede værdiansættelsesmetoder for prisfastsættelse af finansielle instrumenter og skal indarbejde alle faktorer og forudsætninger, som kvalificerede, villige markedsdeltagere ville tage i betragtning ved prisfastsættelsen (i overensstemmelse med kravene i afsnit 19-22).

18. Appendiks B indeholder yderligere vejledning om måling af aktiers og aktieoptioners dagsværdi med fokus på de konkrete vilkår og betingelser, som normalt gælder for tildeling af aktier eller aktieoptioner til ansatte.

Behandling af optjeningsbetingelser

19. Tildelingen af egenkapitalinstrumenter kan være betinget af opfyldelsen af specificerede *optjeningsbetingelser*. Tildeling af aktier eller aktieoptioner til en ansat er eksempelvis typisk betinget af, at den ansatte bliver i virksomheden i en bestemt periode. Der kan være indtjeningsbetingelser, som skal opfyldes, som eksempelvis at virksomheden skal opnå en bestemt vækst i overskuddet eller en bestemt stigning i kursen på virksomhedens aktier. Optjeningsbetingelser ud over markedsbaserede betingelser skal ikke tages i betragtning ved skøn over dagsværdien af aktier eller aktieoptioner på målingstidspunktet. I stedet skal optjeningsbetingelser tages i betragtning ved at regulere det antal egenkapitalinstrumenter, som er medtaget i målingen af transaktionsbeløbet, således at det endelige indregnede beløb for varer eller tjenesteydelser, der modtages som betaling for de tildelte egenkapitalinstrumenter, baseres på det antal egenkapitalinstrumenter, som faktisk er optjent. Således indregnes der ikke på akkumuleret basis noget beløb for modtagne varer eller tjenesteydelser, hvis de tildelte egenkapitalinstrumenter ikke optjenes på grund af manglende opfyldelse af en optjeningsbetingelse, eksempelvis hvis modparten ikke fuldfører en bestemt arbejdsperiode, eller en indtjeningsbetingelse ikke opfyldes, i overensstemmelse med kravene i afsnit 21.

20. For at kunne anvende kravene i afsnit 19 skal virksomheden indregne et beløb for de i optjeningsperioden modtagne varer eller tjenesteydelser på grundlag af det bedste tilgængelige skøn over det antal egenkapitalinstrumenter, som forventes optjent, og virksomheden skal om nødvendigt tilpasse dette skøn, hvis efterfølgende informationer indikerer, at antallet af egenkapitalinstrumenter, som forventes optjent, vil afvige fra tidligere skøn. På retserhvervelsestidspunktet skal virksomheden tilpasse sit skøn, så det svarer til det endelige antal egenkapitalinstrumenter, som faktisk er optjent, i overensstemmelse med kravene i afsnit 21.

21. Markedsbaserede betingelser, som eksempelvis opnåelse af en aktiekurs, som retserhvervelsen (eller udnyttelsen) er betinget af, skal tages i betragtning ved udøvelsen af skønnet over dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter. For tildelinger af egenkapitalinstrumenter med markedsbaserede betingelser skal virksomheder derfor indregne de varer og tjenesteydelser, som modtages fra en modpart, som opfylder alle andre optjeningsbetingelser (eksempelvis modtagne tjenesteydelser fra en ansat, som bliver i virksomheden i den bestemte arbejdsperiode), uanset om denne markedsbaserede betingelse er opfyldt.

Behandling af reload-mulighed

22. Ved optioner med *reload-mulighed* skal reload-muligheden ikke tages i betragtning ved skøn over dagsværdien af tildelte optioner på målingstidspunktet. En *reload-option* skal i stedet regnskabsmæssigt behandles som en ny optionstildeling, hvis og når en reload-option efterfølgende tildeles.

▼M6

Efter retserhvervelsestidspunktet

23. Efter indregning af modtagne varer eller tjenesteydelser i overensstemmelse med afsnit 10-22 og en tilsvarende forøgelse af egenkapitalen må virksomheden ikke efterfølgende regulere den samlede egenkapital efter retserhvervelsestidspunktet. Eksempelvis må virksomheden ikke efterfølgende tilbageføre det indregnede beløb for modtagne tjenesteydelser fra en ansat, hvis det optjente egenkapitalinstrument på et senere tidspunkt fortabes eller, i tilfælde af aktieoptioner, optionerne ikke udnyttes. Dette krav udelukker dog ikke virksomheden fra at indregne en overdragelse inden for egenkapitalen, dvs. en overdragelse fra ét egenkapitalelement til et andet.

Hvis egenkapitalinstrumenternes dagsværdi ikke kan måles pålideligt

24. Kravene i afsnit 16-23 finder anvendelse, når det kræves, at virksomheden måler aktiebaseret vederlæggelse under henvisning til dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter. I sjældne tilfælde er virksomheden ikke i stand til at foretage et pålideligt skøn over dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter på målingstidspunktet i overensstemmelse med kravene i afsnit 16-22. Virksomheden skal i stedet, udelukkende i disse sjældne tilfælde:

    (a) måle egenkapitalinstrumenterne til deres *indre værdi*, første gang på det tidspunkt, hvor virksomheden modtager varerne eller modparten leverer tjenesteydelsen, og efterfølgende på hver balancedag og tidspunktet for den endelige afregning, således at eventuelle ændringer i den indre værdi indregnes i resultatet. Ved en tildeling af aktieoptioner afregnes den aktiebaserede vederlæggelsesordning endeligt, når optionerne udnyttes, fortabes (eksempelvis ansættelsens ophør) eller udløber (eksempelvis ved optionens udløb).

    (b) indregne de modtagne varer eller tjenesteydelser baseret på det antal egenkapitalinstrumenter, som faktisk er optjent, eller (hvor dette er relevant) faktisk bliver udnyttet. For at anvende dette krav på eksempelvis aktieoptioner skal virksomheden indregne de modtagne varer eller tjenesteydelser i løbet af en eventuel optjeningsperiode, i overensstemmelse med afsnit 14 og 15, bortset fra at kravene i afsnit 15(b) vedrørende en markedsbaseret betingelse ikke finder anvendelse. Det indregnede beløb for varer eller tjenesteydelser, som er modtaget i optjeningsperioden, skal baseres på det antal aktieoptioner, som forventes optjent. Virksomheden skal om nødvendigt tilpasse dette skøn, hvis efterfølgende informationer indikerer, at antallet af aktieoptioner, som forventes optjent, vil afvige fra tidligere skøn. På retserhvervelsestidspunktet skal virksomheden tilpasse sit skøn, så det svarer til det endelige antal egenkapitalinstrumenter, som faktisk er optjent. Efter retserhvervelsestidspunktet skal virksomheden tilbageføre det indregnede beløb for modtagne varer eller tjenesteydelser, hvis aktieoptionerne senere fortabes eller udløber.

25. Hvis en virksomhed anvender afsnit 24, er det ikke nødvendigt at anvende afsnit 26-29, idet eventuelle ændringer af vilkår og betingelser for allerede tildelte egenkapitalinstrumenter bliver taget i betragtning ved anvendelsen af den indre værdis metode, som er beskrevet i afsnit 24. Hvis en virksomhed afregner en tildeling af egenkapitalinstrumenter, som er omfattet af afsnit 24:

    (a) skal virksomheden, hvis afregningen finder sted i optjeningsperioden, regnskabsmæssigt behandle afregningen som en fremskyndelse af retserhvervelsen og derfor straks indregne det beløb, som ellers ville være blevet indregnet for modtagne tjenesteydelser i løbet af den resterende del af optjeningsperioden.

    (b) skal eventuelle betalinger, der foretages ved afregningen, regnskabsmæssigt behandles som tilbagekøb af egenkapitalinstrumenter, dvs. som et fradrag i egenkapitalen, bortset fra i det omfang betalingen overstiger den indre værdi af egenkapitalinstrumenterne, målt på tilbagekøbstidspunktet. Sådanne beløb skal indregnes som omkostning.

Ændringer af vilkår og betingelser for allerede tildelte egenkapitalinstrumenter, herunder annullering og afregning

26. En virksomhed kan ændre vilkårene og betingelserne for allerede tildelte egenkapitalinstrumenter. Virksomheden kan eksempelvis reducere udnyttelseskursen på optioner, der er tildelt til ansatte (dvs. repricing af optionerne), hvilket øger dagsværdien af disse optioner. Kravene i afsnit 27-29 om at foretage regnskabsmæssig behandling af virkningen af ændringer kommer til udtryk i forbindelse med aktiebaseret vederlæggelse til ansatte. Kravene

▼M6

finder imidlertid også anvendelse på aktiebaseret vederlæggelse til andre parter end ansatte, som måles under henvisning til dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter. I dette tilfælde gælder henvisningerne til tildelingstidspunktet i afsnit 27-29 i stedet det tidspunkt, hvor virksomheden modtager varerne, eller hvor modparten leverer tjenesteydelsen.

27. Virksomheden skal som minimum indregne de modtagne tjenesteydelser målt til dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter på tildelingstidspunktet, medmindre disse egenkapitalinstrumenter ikke optjenes på grund af manglende opfyldelse af en optjeningsbetingelse (ud over en markedsbaseret betingelse), som blev fastsat på tildelingstidspunktet. Dette gælder, uanset om der er sket ændringer af de vilkår og betingelser, som egenkapitalinstrumenterne blev tildelt under, eller om tildelingen af egenkapitalinstrumenterne er annulleret eller afregnet. Desuden skal virksomheden indregne virkningen af ændringer, som øger den samlede dagsværdi af den aktiebaserede vederlæggelsesordning, eller som på anden vis er fordelagtig for den ansatte. Appendiks B indeholder vejledning om anvendelsen af dette krav.

28. Hvis virksomheden annullerer eller afregner en tildeling af egenkapitalinstrumenter i løbet af optjeningsperioden (ud over tildelinger, som annulleres ved fortabelse, når optjeningsbetingelserne ikke opfyldes):

    (a) skal virksomheden regnskabsmæssigt behandle annulleringen eller afregningen som en fremskyndelse af retserhvervelsen og derfor straks indregne det beløb, som ellers ville være blevet indregnet for modtagne tjenesteydelser i løbet af den resterende del af optjeningsperioden.

    (b) skal eventuelle betalinger til den ansatte ved annulleringen eller afregningen af tildelingen regnskabsmæssigt behandles som tilbagekøb af en egenkapitalinteresse, dvs. som et fradrag i egenkapitalen, bortset fra i det omfang betalingen overstiger dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter, målt på tilbagekøbstidspunktet. Sådanne beløb skal indregnes som omkostning.

    (c) hvis der tildeles nye egenkapitalinstrumenter til den ansatte, og hvis virksomheden på tildelingstidspunktet for disse nye egenkapitalinstrumenter klassificerer de nye tildelte egenkapitalinstrumenter som egenkapitalinstrumenter, der erstatter de annullerede egenkapitalinstrumenter, skal virksomheden regnskabsmæssigt behandle de som erstatning tildelte egenkapitalinstrumenter på samme måde som en ændring af den oprindelige tildeling af egenkapitalinstrumenter i overensstemmelse med afsnit 27 og vejledningen i appendiks B. Den yderligere tildelte dagsværdi er forskellen mellem dagsværdien af de som erstatning tildelte egenkapitalinstrumenter og nettodagsværdien af de annullerede egenkapitalinstrumenter på tidspunktet for tildelingen af de som erstatning tildelte egenkapitalinstrumenter. Nettodagsværdien af de annullerede egenkapitalinstrumenter er dagsværdien umiddelbart før annulleringen med fradrag af eventuelle betalinger til den ansatte ved annulleringen af egenkapitalinstrumenterne, som regnskabsmæssigt behandles som et fradrag i egenkapitalen i overensstemmelse med (b) ovenfor. Hvis virksomheden ikke klassificerer nye tildelte egenkapitalinstrumenter som egenkapitalinstrumenter, der erstatter de annullerede egenkapitalinstrumenter, skal virksomheden regnskabsmæssigt behandle disse nye egenkapitalinstrumenter som en ny tildeling af egenkapitalinstrumenter.

29. hvis en virksomhed tilbagekøber optjente egenkapitalinstrumenter, skal betalingen herfor til den ansatte regnskabsmæssigt behandles som et fradrag i egenkapitalen, bortset fra i det omfang betalingen overstiger dagsværdien af de tilbagekøbte egenkapitalinstrumenter, målt på tilbagekøbstidspunktet. Sådanne beløb skal indregnes som omkostning.

AKTIEBASERET VEDERLÆGGELSE MED KONTANTAFREGNING

30. **Ved aktiebaseret vederlæggelse med kontantafregning skal virksomheden måle de anskaffede varer eller tjenesteydelser og den påtagne forpligtelse til forpligtelsens dagsværdi. Indtil forpligtelsen er afregnet, skal virksomheden foretage en ny måling af forpligtelsen på hver balancedag og på afregningstidspunktet og indregne eventuelle ændringer i dagsværdien i årets resultat.**

31. Eksempelvis kan en virksomhed tildele fantomaktier til ansatte som en del af deres aflønningspakke, hvorved de ansatte får ret til en fremtidig kontant betaling (snarere end et egenkapitalinstrument), som er baseret på stigningen i virksomhedens aktiekurs fra et bestemt niveau i en bestemt periode. En virksomhed kan også give sine ansatte ret til at modtage en fremtidig kontant betaling ved at give dem ret til aktier (herunder aktier, som udstedes ved udnyttelsen af aktieoptioner), som kan indløses, enten

▼M6

tvungent (eksempelvis ved ansættelsens ophør) eller efter den ansattes eget valg.

32. Virksomheden skal indregne de modtagne tjenesteydelser samt en forpligtelse til at betale for disse tjenesteydelser, efterhånden som de ansatte leverer tjenesteydelserne. Eksempelvis optjenes visse fantomaktier straks, og det kræves derfor ikke, at de ansatte fuldfører en bestemt arbejdsperiode for at opnå ret til den kontante betaling. Hvis der ikke foreligger dokumentation for det modsatte, skal virksomheden antage, at den har modtaget de tjenesteydelser, som de ansatte skal yde til gengæld for de modtagne fantomaktier. Således skal virksomheden straks indregne de modtagne tjenesteydelser samt en forpligtelse til at betale for disse. Hvis fantomaktier ikke bliver optjent, før de ansatte har fuldført en bestemt arbejdsperiode, skal virksomheden indregne de modtagne tjenesteydelser samt en forpligtelse til at betale for disse, efterhånden som de ansatte leverer tjenesteydelserne i løbet af perioden.

33. Forpligtelsen skal første gang og på hver balancedag, indtil den afregnes, måles til fantomaktiernes dagsværdi ved at anvende en model til prisfastsættelse af optioner under hensyntagen til de vilkår og betingelser, som fantomaktierne blev tildelt under, og i det omfang, de ansatte har leveret tjenesteydelser frem til det aktuelle tidspunkt.

AKTIEBASERET VEDERLÆGGELSE MED KONTANTALTERNATIVER

34. **Ved aktiebaseret vederlæggelse, hvor ordningens vilkår giver enten virksomheden eller modparten mulighed for at vælge, om virksomheden skal afregne transaktionen kontant (eller med andre aktiver) eller ved udstedelse af egenkapitalinstrumenter, skal virksomheden regnskabsmæssigt behandle transaktionen eller dele heraf som aktiebaseret vederlæggelse med kontantafregning, hvis og i det omfang virksomheden har påtaget sig en forpligtelse til at afregne kontant eller med andre aktiver, eller som en aktiebaseret vederlæggelse afregnet i egenkapital, hvis og i det omfang en sådan forpligtelse ikke er påtaget.**

Aktiebaseret vederlæggelse, hvor ordningens vilkår giver modparten mulighed for at vælge afregningsform

35. Hvis en virksomhed har givet modparten ret til at vælge, om aktiebaseret vederlæggelse skal afregnes kontant ([1]) eller ved udstedelse af egenkapitalinstrumenter, har virksomheden tildelt modparten et sammensat finansielt instrument, som indeholder et forpligtelseselement (dvs. modpartens ret til at kræve kontant betaling) og et egenkapitalelement (dvs. modpartens ret til at kræve afregning i egenkapitalinstrumenter snarere end i kontanter). Ved transaktioner med andre parter end ansatte, hvor dagsværdien af de modtagne varer eller tjenesteydelser måles direkte, skal virksomheden måle egenkapitalelementet i det sammensatte finansielle instrument som forskellen mellem dagsværdien af de modtagne varer eller tjenesteydelser og dagsværdien af forpligtelseselementet på det tidspunkt, hvor varerne eller tjenesteydelserne modtages.

36. Ved andre transaktioner, herunder transaktioner med ansatte, skal virksomheden måle dagsværdien af det sammensatte finansielle instrument på målingstidspunktet under hensyntagen til de vilkår og betingelser, som retten til kontanter eller egenkapitalinstrumenter blev tildelt under.

37. For at anvende afsnit 36 skal virksomheden først måle dagsværdien af forpligtelseselementet og derefter måle dagsværdien af egenkapitalelementet – under hensyntagen til, at modparten skal fortabe sin ret til at modtage kontanter for at modtage egenkapitalinstrumentet. Dagsværdien af det sammensatte finansielle instrument er summen af de to elementers dagsværdi. Aktiebaseret vederlæggelse, hvor modparten har mulighed for at vælge afregningsform, er imidlertid ofte struktureret således, at dagsværdien af det ene afregningsalternativ er den samme som for det andet. Modparten kan eksempelvis vælge mellem at modtage aktieoptioner eller kontantafregnede fantomaktier. I sådanne tilfælde er dagsværdien af egenkapitalelementet nul, og dagsværdien af det sammensatte finansielle instrument er derfor den samme som dagsværdien af forpligtelseselementet. Omvendt gælder det, at hvis afregningsalternativerne har forskellig dagsværdi, vil dagsværdien af egenkapitalinstrumentet normalt være større end nul, og dagsværdien af det sammensatte finansielle instrument vil i dette tilfælde overstige dagsværdien af forpligtelseselementet.

([1]) Alle henvisninger til kontanter i afsnit 35-43 omfatter også andre aktiver i virksomheden.

▼M6

38. Virksomheden skal foretage separat regnskabsmæssig behandling af modtagne eller anskaffede varer eller tjenesteydelser for hvert element i det sammensatte finansielle instrument. Virksomheden skal for forpligtelseselementet indregne de anskaffede varer eller tjenesteydelser samt en forpligtelse til at betale for disse varer eller tjenesteydelser, efterhånden som modparten leverer varerne eller tjenesteydelserne, i overensstemmelse med de krav, der finder anvendelse på aktiebaseret vederlæggelse med kontantafregning (afsnit 30-33). Virksomheden skal for et eventuelt egenkapitalelement indregne de modtagne varer eller tjenesteydelser og en forøgelse af egenkapitalen, efterhånden som modparten leverer varerne eller tjenesteydelserne, i overensstemmelse med de krav, der finder anvendelse på aktiebaseret vederlæggelse afregnet i egenkapital (afsnit 10-29).

39. På afregningstidspunktet skal virksomheden foretage en ny måling af forpligtelsen til dagsværdi. Hvis virksomheden udsteder egenkapitalinstrumenter ved afregning snarere end at foretage kontant betaling, skal forpligtelsen overføres direkte til egenkapitalen som betaling for de udstedte egenkapitalinstrumenter.

40. Hvis virksomheden foretager kontant betaling ved afregning snarere end at udstede egenkapitalinstrumenter, skal denne betaling anvendes til at indfri forpligtelsen fuldt ud. Eventuelle tidligere indregnede egenkapitalelementer skal fortsat indregnes i egenkapitalen. Ved at vælge at modtage kontant betaling ved afregning har modparten fortabt retten til at modtage egenkapitalinstrumenter. Dette krav udelukker dog ikke virksomheden fra at indregne en overdragelse inden for egenkapitalen, dvs. en overdragelse fra ét egenkapitalelement til et andet.

Aktiebaseret vederlæggelse, hvor ordningens vilkår giver virksomheden mulighed for at vælge afregningsform

41. Ved aktiebaseret vederlæggelse, hvor ordningens vilkår giver en virksomhed mulighed for at vælge mellem kontantafregning og afregning ved udstedelse af egenkapitalinstrumenter, skal virksomheden vurdere, om den har en aktuel forpligtelse til at afregne kontant og regnskabsmæssigt behandle den aktiebaserede vederlæggelse i overensstemmelse hermed. Virksomheden har en aktuel forpligtelse til at afregne kontant, hvis valget af afregning i egenkapitalinstrumenter ikke har noget forretningsmæssigt indhold (eksempelvis fordi det af juridiske årsager ikke er tilladt for virksomheden at udstede aktier), eller virksomheden ifølge tidligere praksis eller en konkret politik afregner kontant, eller generelt afregner kontant, når modparten ønsker kontantafregning.

42. Hvis modparten har en aktuel forpligtelse til at afregne kontant, skal den regnskabsmæssigt behandle transaktionen i overensstemmelse med kravene i afsnit 30-33, der finder anvendelse på aktiebaseret vederlæggelse med kontantafregning.

43. Hvis der ikke foreligger en sådan forpligtelse, skal virksomheden regnskabsmæssigt behandle transaktionen i overensstemmelse med kravene i afsnit 10-29, der finder anvendelse på aktiebaseret vederlæggelse afregnet i egenkapital. Ved afregning:

(a) hvis virksomheden vælger kontantafregning, skal den kontante betaling regnskabsmæssigt behandles som tilbagekøb af en egenkapitalinteresse, dvs. som et fradrag i egenkapitalen, bortset fra som anført i (c) nedenfor.

(b) hvis virksomheden vælger at afregne ved at udstede egenkapitalinstrumenter, kræves der ingen yderligere regnskabsmæssig behandling (ud over en overførsel fra ét egenkapitalelement til et andet, om nødvendigt), bortset fra som anført i (c) nedenfor.

(c) hvis virksomheden vælger det afregningsalternativ, der har den højeste dagsværdi, skal virksomheden på afregningstidspunktet indregne en yderligere omkostning for den yderligere betalte værdi, dvs. forskellen mellem den kontante betaling og dagsværdien af de egenkapitalinstrumenter, som ellers ville være blevet udstedt, eller forskellen mellem dagsværdien af de udstedte egenkapitalinstrumenter, og det kontante beløb, som ellers ville være blevet betalt, alt efter hvad der er relevant.

▼M6

OPLYSNINGER

44. **Virksomheder skal give oplysninger, der gør det muligt for regnskabsbrugere at forstå arten og omfanget af aktiebaserede vederlæggelsesordninger, som har eksisteret i regnskabsåret.**

45. For at anvende princippet i afsnit 44 skal virksomheden mindst give følgende oplysninger:

(a) en beskrivelse af hver type af aktiebaserede vederlæggelsesordninger, som har eksisteret på et hvilket som helst tidspunkt i regnskabsåret, herunder de generelle vilkår og betingelser for hver ordning, eksempelvis optjeningskrav, den maksimale løbetid for tildelte optioner samt afregningsmetoden (dvs. kontant eller i egenkapital). Virksomheder med meget ensartede typer af aktiebaserede vederlæggelsesordninger kan sammendrage disse oplysninger, medmindre det er nødvendigt at give separat oplysning om hver ordning for at overholde princippet i afsnit 44.

(b) antallet og de vejede gennemsnitlige udnyttelseskurser for aktieoptioner for hver af følgende grupper af optioner:

(i) i omløb ved regnskabsårets begyndelse,

(ii) tildelt i løbet af regnskabsåret,

(iii) fortabt i løbet af regnskabsåret,

(iv) udnyttet i løbet af regnskabsåret,

(v) udløbet i løbet af regnskabsåret,

(vi) i omløb ved regnskabsårets afslutning

og

(vii) med mulighed for udnyttelse ved regnskabsårets afslutning.

(c) for aktieoptioner, som er udnyttet i løbet af regnskabsåret, den vejede gennemsnitlige aktiekurs på udnyttelsestidspunktet. Hvis optioner blev udnyttet regelmæssigt i løbet af regnskabsåret, kan virksomheden i stedet oplyse den vejede gennemsnitlige aktiekurs for regnskabsåret.

(d) for aktieoptioner i omløb ved regnskabsårets slutning, intervallet af udnyttelseskurser og den vejede gennemsnitlige resterende kontraktlige løbetid. Hvis der er et stort interval af udnyttelseskurser, skal optionerne i omløb opdeles i intervaller, som gør det muligt at vurdere antallet af og tidspunkterne for yderligere aktier, som kan udstedes, og den kontante betaling, der kan modtages ved udnyttelsen af disse optioner.

46. **Virksomheder skal give oplysninger, der gør det muligt for regnskabsbrugere at forstå grundlaget for opgørelsen af dagsværdien af modtagne varer og tjenesteydelser eller dagsværdien af tildelte egenkapitalinstrumenter i løbet af regnskabsåret.**

47. Hvis virksomheden har målt dagsværdien af varer eller tjenesteydelser, som er modtaget som betaling for egenkapitalinstrumenter i virksomheden, indirekte under henvisning til dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter med henblik på anvendelse af princippet i afsnit 46, skal virksomheden mindst give følgende oplysninger:

(a) for aktieoptioner, som er tildelt i løbet af regnskabsåret, den vejede gennemsnitlige dagsværdi af disse optioner på målingstidspunktet og oplysninger om målingsgrundlaget for denne dagsværdi, herunder:

(i) den anvendte model for prisfastsættelse af optionerne og de talmæssige forudsætninger for modellen, herunder den vejede gennemsnitlige aktiekurs, udnyttelseskursen, den forventede ustabilitet, optionsløbetiden, det forventede udbytte, den risikofri rente og andre forudsætninger for modellen, herunder den anvendte metode og de forudsætninger, der er lagt til grund for indarbejdelsen af virkningen af forventet førtidig udnyttelse,

(ii) hvordan den forventede ustabilitet blev opgjort, herunder en redegørelse for i hvor høj grad den forventede ustabilitet blev baseret på tidligere ustabilitet,

og

(iii) om og hvordan andre egenskaber ved optionstildelingen blev indarbejdet i målingen af dagsværdi, eksempelvis en markedsbaseret betingelse.

▼M6

(b) for andre egenkapitalinstrumenter, som er tildelt i løbet af regnskabsåret (dvs. ud over aktieoptioner), antallet og den vejede gennemsnitlige dagsværdi af disse egenkapitalinstrumenter på målingstidspunktet og oplysninger om, hvordan denne dagsværdi blev målt, herunder:

(i) hvordan dagsværdien blev opgjort, hvis den ikke blev målt på grundlag af en observeret markedskurs,

(ii) om og hvordan forventet udbytte blev indarbejdet i målingen af dagsværdi,

og

(iii) om og hvordan andre egenskaber for de tildelte egenkapitalinstrumenter blev indarbejdet i målingen af dagsværdi.

(c) for aktiebaserede vederlæggelsesordninger, som blev ændret i løbet af regnskabsåret:

(i) en redegørelse for disse ændringer,

(ii) den yderligere tildelte dagsværdi (som en følge af disse ændringer),

og

(iii) oplysninger om målingsgrundlaget for den yderligere tildelte dagsværdi i overensstemmelse med de i (a) og (b) ovenfor beskrevne krav, hvor dette er relevant.

48. Hvis virksomheden har foretaget en direkte måling af dagsværdien af varer eller tjenesteydelser, som blev modtaget i regnskabsåret, skal virksomheden oplyse, hvordan denne dagsværdi blev opgjort, eksempelvis om dagsværdien blev målt til en markedspris for disse varer eller tjenesteydelser.

49. Hvis virksomheden har afkræftet formodningen i afsnit 13, skal den oplyse dette og forklare, hvorfor formodningen blev afkræftet.

50. **Virksomheder skal give oplysninger, der gør det muligt for regnskabsbrugere at forstå virkningen af aktiebaseret vederlæggelse på virksomhedens resultat i regnskabsåret og på virksomhedens finansielle stilling.**

51. For at anvende princippet i afsnit 50 skal virksomheden mindst oplyse følgende:

(a) de samlede indregnede omkostninger i regnskabsåret, som hidrører fra aktiebaseret vederlæggelse, hvor de modtagne varer eller tjenesteydelser ikke opfyldte kriterierne for indregning som aktiver og derfor straks blev indregnet som omkostning, herunder separat oplysning om den del af de samlede omkostninger, som hidrører fra transaktioner, der regnskabsmæssigt behandles som aktiebaseret vederlæggelse afregnet i egenkapital,

(b) for forpligtelser, som hidrører fra aktiebaseret vederlæggelse:

(i) den samlede regnskabsmæssige værdi ved regnskabsårets afslutning,

og

(ii) den samlede indre værdi af forpligtelser ved regnskabsårets afslutning, hvor modpartens ret til kontant betaling eller andre aktiver var optjent ved regnskabsårets afslutning (eksempelvis optjente fantomaktier).

52. Hvis de i denne standard krævede oplysninger ikke overholder principperne i afsnit 44, 46 og 50, skal virksomheden give yderligere oplysninger, således at principperne overholdes.

OVERGANGSBESTEMMELSER

53. For så vidt angår aktiebaseret vederlæggelse afregnet i egenkapital, skal virksomheden anvende denne standard på tildelinger af aktier, aktieoptioner eller andre egenkapitalinstrumenter, der er tildelt efter 7. november 2002, og endnu ikke er optjent på tidspunktet for denne standards ikrafttrædelse.

54. Det tilskyndes, men kræves ikke, at virksomheder anvender denne standard på andre tildelinger af egenkapitalinstrumenter, hvis virksomheden har offentliggjort dagsværdien af disse egenkapitalinstrumenter opgjort på målingstidspunktet.

▼M6

55. Virksomheder skal tilpasse sammenligningstal for alle tildelinger af egenkapitalinstrumenter, som denne standard finder anvendelse på, og, hvor dette er relevant, regulere primo i overført resultat for det tidligst præsenterede regnskabsår.

56. For alle tildelinger af egenkapitalinstrumenter, som denne standard ikke har været anvendt på (eksempelvis egenkapitalinstrumenter, som er tildelt 7. november 2002 eller før), skal virksomheden dog alligevel give de i afsnit 44 og 45 krævede oplysninger.

57. Hvis en virksomhed efter denne standards ikrafttrædelse ændrer vilkårene eller betingelserne for en tildeling af egenkapitalinstrumenter, som denne standard ikke har været anvendt på, skal virksomheden alligevel anvende afsnit 26-29 ved den regnskabsmæssige behandling af sådanne ændringer.

58. Virksomheder skal anvende standarden med tilbagevirkende kraft på forpligtelser, som hidrører fra aktiebaseret vederlæggelse, som eksisterer på tidspunktet for denne standards ikrafttrædelse. Virksomheder skal tilpasse sammenligningstallene for disse forpligtelser, herunder regulere primo i overført resultat i det tidligst præsenterede regnskabsår, hvor der er fortaget tilpasning af sammenligningstallene, bortset fra at virksomheden ikke behøver at tilpasse sammenligningstal i det omfang, disse oplysninger knytter sig til et regnskabsår eller et tidspunkt før 7. november 2002.

59. Det tilskyndes, men kræves ikke, at virksomheder anvender denne standard med tilbagevirkende kraft på andre forpligtelser hidrørende fra aktiebaseret vederlæggelse, eksempelvis på forpligtelser, der blev afregnet i løbet af et regnskabsår, for hvilket der er præsenteret sammenligningstal.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

60. Virksomheder skal anvende denne standard for regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender denne standard for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette.

▼M6

APPENDIKS A

Definerede termer

Dette appendiks er en integreret del af IFRS 2.

aktiebaseret vederlæggelse med kontantafregning	**Aktiebaseret vederlæggelse**, hvor virksomheden anskaffer varer eller tjenesteydelser ved at påtage sig en forpligtelse til at overdrage kontanter eller andre aktiver til leverandøren af disse varer eller tjenesteydelser for beløb, som er baseret på kursen på (eller værdien af) virksomhedens aktier eller andre **egenkapitalinstrumenter**.
ansatte og andre, der leverer tilsvarende tjenesteydelser	Personer, der leverer personlige tjenesteydelser til virksomheden, og som enten (a) regnes for ansatte i juridisk eller skattemæssigt øjemed, (b) arbejder for virksomheden under dennes ledelse på samme måde som personer, der regnes for ansatte i juridisk eller skattemæssigt øjemed eller (c) leverer tjenesteydelser, som svarer til tjenesteydelser leveret af ansatte. Dette begreb omfatter eksempelvis hele ledelsen, dvs. de personer, der har indflydelse på og ansvar for planlægning og gennemførelse af samt kontrol med aktiviteterne i virksomheden, herunder eksterne bestyrelsesmedlemmer.
egenkapital instrument	En kontrakt, som repræsenterer en andel af den forskelsværdi, der fremkommer, når man fra alle virksomhedens aktiver trækker alle dens forpligtelser ([1]).
tildelt egenkapital instrument	Retten (betinget eller ubetinget) til et **egenkapitalinstrument** i virksomheden, som overdrages af virksomheden til en anden part i henhold til en **aktiebaseret vederlæggelsesordning**.
aktiebaseret vederlæggelse afregnet i egenkapital	**Aktiebaseret vederlæggelse**, hvor virksomheden modtager varer eller tjenesteydelser som betaling for virksomhedens **egenkapitalinstrumenter** (herunder aktier eller **aktieoptioner**).
dagsværdi	Det beløb, et aktiv kan omsættes til, en forpligtelse kan indfries til, eller et **tildelt egenkapitalinstrument** kan udveksles til, ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.
tildelingstidspunkt	Det tidspunkt, hvor en virksomhed og en anden part (herunder en ansat) indgår en **aktiebaseret vederlæggelsesordning**, dvs. når virksomheden og modparten når en fælles forståelse af ordningens vilkår og betingelser. På tildelingstidspunktet overdrager virksomheden en ret til kontanter, andre aktiver eller **egenkapitalinstrumenter** i virksomheden til modparten, under forudsætning af, at eventuelle fastsatte **optjeningsbetingelser** er opfyldt. Hvis ordningen er underlagt en godkendelsesprocedure (eksempelvis af aktionærer), er tildelingstidspunktet det tidspunkt, hvor der opnås godkendelse.
indre værdi	Forskellen mellem **dagsværdien** af aktier, som modparten har en (betinget eller ubetinget) ret til at tegne, eller som modparten har ret til at modtage, og den eventuelle kurs, som modparten skal (eller vil skulle) betale for disse aktier. Eksempelvis har en **aktieoption** med en udnyttelseskurs på CU15 ([2]) på en aktie med en **dagsværdi** på CU20 en indre værdi på CU5.

([1]) *Begrebsrammen* definerer en forpligtelse som en aktuel forpligtelse for virksomheden, der hidrører fra tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer (dvs. en pengestrøm eller en strøm af andre aktiver fra virksomheden).

([2]) I dette appendiks angives pengebeløb i valutaenheder »currency units« (CU).

▼M6

markedsbaseret betingelse	En betingelse, som udnyttelseskursen, retserhvervelsen eller udnyttelsesretten for et **egenkapitalinstrument** afhænger af, og som er tilknyttet markedskursen for virksomhedens **egenkapitalinstrumenter**, eksempelvis opnåelse af en bestemt aktiekurs eller en bestemt **indre værdi** for en **aktieoption**, eller opnåelse af et opstillet mål, som er baseret på markedskursen for virksomhedens **egenkapitalinstrumenter** i forhold til et markedskursindeks for **egenkapitalinstrumenter** i andre virksomheder.
målingstidspunkt	Det tidspunkt, hvor **dagsværdien** af de **tildelte egenkapitalinstrumenter** måles i forbindelse med denne standard. Ved transaktioner med **ansatte og andre, der leverer tilsvarende tjenesteydelser**, er målingstidspunktet lig med **tildelingstidspunktet**. Ved transaktioner med andre parter end ansatte (og andre, som leverer tilsvarende tjenesteydelser) er målingstidspunktet det tidspunkt, hvor virksomheden modtager varerne eller modparten leverer tjenesteydelsen.
reload-mulighed	Dette giver mulighed for automatisk tildeling af yderligere **aktieoptioner**, når indehaveren af optionen udnytter tidligere tildelte optioner ved at bruge virksomhedens aktier snarere end kontanter til at betale udnyttelseskursen.
reload-option	**En ny aktieoption**, der tildeles, når der anvendes en aktie til at betale udnyttelseskursen for en tidligere **aktieoption**.
aktiebaseret vederlæggelses ordning	En ordning mellem virksomheden og en anden part (herunder en ansat) om **aktiebaseret vederlæggelse**, som berettiger den anden part til at modtage kontanter eller andre aktiver i virksomheden for beløb, der er baseret på kursen på virksomhedens aktier eller andre **egenkapitalinstrumenter** i virksomheden, eller til at modtage **egenkapitalinstrumenter** i virksomheden, under forudsætning af opfyldelsen af eventuelle fastsatte **optjeningsbetingelser**.
aktiebaseret vederlæggelse	En transaktion, hvor virksomheden modtager varer eller tjenesteydelser som betaling for **egenkapitalinstrumenter** i virksomheden (herunder aktier eller **aktieoptioner**) eller anskaffer varer eller tjenesteydelser ved at påtage sig forpligtelser over for leverandøren af disse varer eller tjenesteydelser for beløb, som er baseret på kursen på virksomhedens aktier eller andre **egenkapitalinstrumenter**.
aktieoption	En kontrakt, der giver indehaveren en ret, men ikke en forpligtelse, til at tegne aktier i virksomheden til en kurs, der enten er fast eller kan opgøres, i en bestemt periode.
optjenes	At blive en ret. Ved **aktiebaseret vederlæggelse** afhænger optjeningen af modpartens ret til at modtage kontanter eller andre aktiver eller **egenkapitalinstrumenter** i virksomheden, af opfyldelsen af eventuelle fastsatte **optjeningsbetingelser**.
optjenings betingelser	De betingelser, der skal opfyldes, for at modparten bliver berettiget til at modtage kontanter, andre aktiver eller **egenkapitalinstrumenter** i virksomheden i henhold til en **aktiebaseret vederlæggelsesordning**. Optjeningsbetingelser omfatter tjenestebetingelser, som kræver, at den anden part fuldfører en bestemt arbejdsperiode, og indtjeningsbetingelser, som kræver opnåelse af opstillede indtjeningsmål (eksempelvis en bestemt stigning i virksomhedens overskud i en bestemt periode).
optjeningsperiode	Den periode, hvor alle fastsatte **optjeningsbetingelser** for en **aktiebaseret vederlæggelsesordning** skal opfyldes.

▼M6

APPENDIKS B

Anvendelsesvejledning

Dette appendiks er en integreret del af IFRS 2.

Skøn over dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter

B1 Afsnit B2-B41 i dette appendiks omhandler målingen af tildelte aktiers og aktieoptioners dagsværdi med fokus på de konkrete vilkår, som normalt gælder for tildeling af aktier eller aktieoptioner til ansatte. Emnet behandles således ikke udtømmende. De problemstillinger i forbindelse med værdiansættelse, der behandles i det følgende, fokuserer på aktier og aktieoptioner, som tildeles ansatte, og det forudsættes derfor, at dagsværdien af aktierne eller aktieoptionerne måles på tildelingstidspunktet. Imidlertid gælder mange af de behandlede problemstillinger i forbindelse med værdiansættelse (eksempelvis opgørelsen af den forventede volatilitet) også i forbindelse med opgørelse af dagsværdien af aktier og aktieoptioner, som tildeles andre parter end ansatte på det tidspunkt, hvor virksomheden modtager varerne, eller hvor modparten leverer tjenesteydelsen.

Aktier

B2 Når ansatte modtager aktier, skal aktiernes dagsværdi måles til markedskursen på virksomhedens aktier (eller en skønnet markedskurs, hvis virksomhedens aktier ikke handles offentligt), som er reguleret for at tage højde for de vilkår, hvorunder aktierne blev tildelt (bortset fra optjeningsbetingelser, som er undtaget fra målingen af dagsværdi i overensstemmelse med afsnit 19-21).

B3 Hvis den ansatte eksempelvis ikke er berettiget til at modtage udbytte i løbet af optjeningsperioden, skal dette tages i betragtning ved vurderingen af dagsværdien af de tildelte aktier. Hvis der er restriktioner på overdragelse af aktierne efter retserhvervelsestidspunktet, skal dette ligeledes tages i betragtning, men kun for så vidt restriktionerne efter optjeningen har indvirkning på den kurs, som kvalificerede, villige markedsdeltagere ville betale for aktien. Hvis aktierne eksempelvis handles aktivt på et omfattende og likvidt marked, har overdragelsesrestriktioner efter retserhvervelsen lille eller ingen indvirkning på den kurs, som kvalificerede, villige markedsdeltagere ville betale for sådanne aktier. Restriktioner vedrørende overdragelse eller andre restriktioner i optjeningsperioden skal ikke tages i betragtning ved vurderingen af de tildelte aktiers dagsværdi på tildelingstidspunktet, da sådanne restriktioner hidrører fra tilstedeværelsen af optjeningsbetingelser, der regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med afsnit 19-21.

Aktieoptioner

B4 Når ansatte tildeles aktieoptioner, findes der ofte ikke nogen markedskurs, idet de tildelte optioner er underlagt vilkår, som ikke gælder for optioner, der handles. Hvis der ikke findes optioner, der handles, med tilsvarende vilkår, skal de tildelte optioners dagsværdi skønnes ved anvendelse af en model til prisfastsættelse af optioner.

B5 Virksomheden skal tage de faktorer i betragtning, som kvalificerede, villige markedsdeltagere ville lægge til grund ved valget af den anvendte model til prisfastsættelse af optioner. Mange medarbejderoptioner har eksempelvis lang løbetid, kan som regel udnyttes i perioden mellem retserhvervelsestidspunktet og optionens udløb, og udnyttes ofte førtidigt. Disse faktorer skal tages i betragtning ved opgørelsen af optionernes dagsværdi på tildelingstidspunktet. For mange virksomheder kan dette udelukke anvendelse af Black-Scholes-Merton-formlen, som ikke tager højde for muligheden for udnyttelse før optionens udløb, og som måske ikke i tilstrækkelig grad afspejler virkningen af den forventede førtidige udnyttelse. Formlen tager heller ikke højde for muligheden for, at den forventede volatilitet og de øvrige talmæssige forudsætninger for modellen kan variere i løbet af optionens løbetid. Det er imidlertid muligt, at de ovenfor anførte faktorer ikke finder anvendelse, for så vidt angår aktieoptioner med forholdsvis kort kontraktmæssig løbetid eller aktieoptioner, som skal udnyttes inden for kort tid efter retserhvervelsestidspunktet. I disse tilfælde kan Black-Scholes-Merton-formlen frembringe en værdi, som i al væsentlighed er den samme som den værdi, der fremkommer ved anvendelse af en mere fleksibel model for prisfastsættelse af optioner.

B6 Alle modeller til prisfastsættelse af optioner tager som minimum højde for følgende faktorer:

(a) optionens udnyttelseskurs,

▼**M6**

(b) optionens løbetid,

(c) den aktuelle kurs på de underliggende aktier,

(d) aktiekursens forventede volatilitet,

(e) forventede udbytter på aktierne (hvis relevant),

og

(f) den risikofri rente i optionens løbetid.

B7 Andre faktorer, som kvalificerede, villige markedsdeltagere ville lægge til grund ved prisfastsættelsen, skal også tages i betragtning (bortset fra optjeningsbetingelser og reload-muligheder, som ikke medtages ved målingen af dagsværdi i overensstemmelse med afsnit 19-22).

B8 Eksempelvis kan en aktieoption, som tildeles en medarbejder, typisk ikke udnyttes i specificerede perioder (eksempelvis i optjeningsperioden eller i perioder, som fastlægges af tilsynsmyndighederne for værdipapirhandel). Denne faktor skal tages i betragtning, hvis den anvendte model til prisfastsættelse af optioner ellers ville forudsætte, at optionen kunne udnyttes på et hvilket som helst tidspunkt i dens løbetid. Hvis en virksomhed imidlertid anvender en model til prisfastsættelse af optioner, der værdiansætter optioner, som kun kan udnyttes ved optionernes udløb, kræves der ingen justering for den manglende evne til at udnytte disse i løbet af optjeningsperioden (eller andre perioder i optionens løbetid), da modellen forudsætter, at optionerne ikke kan udnyttes i disse perioder.

B9 Tilsvarende er muligheden for førtidig udnyttelse af optionen en anden faktor, som er almindelig i forbindelse med medarbejderaktieoptioner, eksempelvis fordi optionen ikke frit kan overdrages, eller fordi den ansatte skal udnytte alle optjente optioner ved ansættelsens ophør. Virkningen af forventet førtidig udnyttelse skal tages i betragtning som omhandlet i afsnit B16-B21.

B10 Der skal ikke tages hensyn til faktorer, som en kvalificeret, villig markedsdeltager ikke ville lægge til grund ved prisfastsættelsen af en aktieoption (eller et andet egenkapitalinstrument) ved opgørelsen af dagsværdien af tildelte aktieoptioner (eller andre egenkapitalinstrumenter). For aktieoptioner, som tildeles ansatte, er faktorer, der udelukkende påvirker optionens værdi set fra den ansattes synspunkt, ikke relevante for vurderingen af den prisfastsættelse, der ville blive foretaget af en kvalificeret, villig markedsdeltager.

Talmæssige forudsætninger for modeller til prisfastsættelse af optioner

B11 Ved vurderingen af de underliggende aktiers forventede volatilitet og udbytter, er formålet at tilnærme sig de forventninger, der ville blive afspejlet i en aktuel markedskurs eller en forhandlet udvekslingskurs for optionen. Tilsvarende er formålet ved vurdering af virkningen af førtidig udnyttelse af medarbejderaktieoptioner at tilnærme sig de forventninger, som en ekstern part med adgang til detaljeret information om den ansattes udnyttelsesadfærd ville udvikle baseret på den tilgængelige information på tildelingstidspunktet.

B12 Der er ofte et interval af rimelige forventninger til den fremtidige volatilitet, fremtidige udbytter og udnyttelsesadfærd. Hvis dette er tilfældet, skal der beregnes en forventet værdi ved at vægte hvert beløb inden for intervallet i forhold til sandsynligheden for beløbet.

B13 Forventninger til fremtiden er generelt baseret på erfaring og ændres, hvis fremtiden med rimelighed forventes at afvige fra tidligere forhold. Under visse omstændigheder kan identificerbare faktorer indikere, at historiske erfaringer, som ikke er tilpassede, er en forholdsvis dårlig indikator for fremtidige forhold. Hvis en virksomhed med to klart adskilte forretningsområder afhænder det forretningsområde, der var markant mindre risikobetonet end det andet, er historisk volatilitet måske ikke den bedste information at basere rimelige forventninger til fremtiden på.

B14 Under andre omstændigheder er historisk information måske ikke tilgængelig. En virksomhed, som netop er blevet børsnoteret, vil eksempelvis have meget få eller slet ingen historiske data vedrørende volatiliteten for aktiekursen. Virksomheder, der ikke er børsnoterede eller netop er blevet børsnoterede, behandles yderligere nedenfor.

B15 Overordnet set bør en virksomhed ikke blot basere skøn over volatilitet, udnyttelsesadfærd og udbytter på historisk information uden at tage hensyn til, hvorvidt de tidligere erfaringer med rimelighed kan forventes at være en indikator for fremtidige forhold.

▼M6

Forventet førtidig udnyttelse

B16 Ansatte udnytter ofte aktieoptioner førtidigt af mange forskellige årsager. Medarbejderaktieoptioner er eksempelvis typisk ikke-overdragelige. Det bevirker ofte, at ansatte udnytter deres aktieoptioner førtidigt, da det er den eneste måde, medarbejderne kan realisere deres position på. Desuden er det normalt et krav, at ansatte, hvis ansættelse ophører, skal udnytte alle optjente optioner i løbet af kort tid, da retten til aktieoptionerne ellers fortabes. Denne faktor forårsager den førtidige udnyttelse af medarbejderaktieoptioner. Andre faktorer, der forårsager førtidig udnyttelse, er risikoaversion og mangel på formuespredning.

B17 Den måde, hvorpå virkningen af den forventede førtidige udnyttelse kan indregnes, afhænger af den anvendte type model til prisfastsættelse af optioner. Eksempelvis kan den forventede førtidige udnyttelse tages i betragtning ved at anvende et skøn over optionens forventede løbetid (som for en medarbejderaktieoption er perioden fra tildelingstidspunktet til det tidspunkt, hvor optionen forventes at blive udnyttet), som en forudsætning for en model til prisfastsættelse af optioner (f.eks. Black-Scholes-Merton-formlen). Alternativt kan den forventede førtidige udnyttelse opstilles i en binomial model eller en tilsvarende model for prisfastsættelse af optioner, som anvender den kontraktmæssige løbetid som forudsætning.

B18 De faktorer, der skal overvejes ved skøn over førtidig udnyttelse, omfatter:

(a) optjeningsperiodens varighed, idet aktieoptionen typisk ikke kan udnyttes før optjeningsperiodens udløb. Derfor er vurderingen af de værdiansættelsesmæssige konsekvenser af forventet førtidig udnyttelse baseret på en forudsætning om, at optionerne vil blive optjent. Konsekvenserne af optjeningsbetingelser behandles i afsnit 19-21.

(b) det gennemsnitlige tidsforløb inden lignende optioner er blevet udnyttet tidligere.

(c) kursen på underliggende aktier. Tidligere erfaringer kan indikere, at ansatte har en tendens til at udnytte optioner, når aktiekursen når et bestemt niveau over udnyttelseskursen.

(d) den ansattes stilling i organisationen. Tidligere erfaringer kan eksempelvis indikere, at ansatte på højere niveau har en tendens til at udnytte optioner senere end ansatte på et lavere niveau (behandles yderligere i afsnit B21).

(e) forventet volatilitet for underliggende aktier. I gennemsnit kan ansatte have en tendens til at udnytte optioner på meget volatile aktier tidligere end optioner på aktier med lav volatilitet.

B19 Som anført i afsnit B17 kan førtidig udnyttelse tages i betragtning ved at anvende et skøn over optionens forventede løbetid som en forudsætning for en model til prisfastsættelse af optioner. Når den forventede løbetid for aktieoptioner, der er tildelt en gruppe ansatte, skønnes, kan virksomheden basere vurderingen på en hensigtsmæssigt vægtet gennemsnitlig forventet løbetid for hele medarbejdergruppen, eller på en hensigtsmæssigt vægtet gennemsnitlig løbetid for delgrupperinger af ansatte i gruppen, baseret på mere detaljerede data om de ansattes udnyttelsesadfærd (behandles yderligere nedenfor).

B20 Det vil sandsynligvis være vigtigt at opdele en optionstildeling i grupper af ansatte med relativt ensartet udnyttelsesadfærd. Optionens værdi er ikke en lineær funktion af optionens løbetid. Værdien øges med faldende hastighed, jo længere løbetiden er. Alt andet lige er en to-årig option ikke dobbelt så meget værd som en et-årig option, selv om den er mere værd. Det betyder, at man ved en beregning af den skønnede optionsværdi på grundlag af en enkelt vægtet gennemsnitlig løbetid, som omfatter meget forskellige individuelle løbetider, ville værdiansætte den samlede dagsværdi af de tildelte aktieoptioner for højt. Opdeling af tildelte optioner i flere grupper, som hver medtager et relativt snævert interval af løbetider i sin vægtede gennemsnitlige løbetid, reducerer en sådan for høj værdiansættelse.

B21 Lignende overvejelser gælder, når der anvendes en binomial model eller en tilsvarende model. Eksempelvis kan tidligere erfaringer i en virksomhed, som tildeler optioner til alle niveauer af ansatte, indikere, at den øverste ledelse har en tendens til at beholde deres optioner længere end ansatte på mellemlederniveau beholder deres, og at ansatte på lavere niveauer har en tendens til at udnytte deres optioner tidligere end de øvrige grupper. Herudover vil ansatte, som opfordres til eller som kræves at beholde en minimumsmængde af deres arbejdsgivers egenkapitalinstrumenter, herunder optioner, i gennemsnit udnytte optioner senere end ansatte, som ikke er underlagt en sådan bestemmelse. I disse situationer vil en opdeling af optioner efter modtagergrupper med relativt ensartet udnyttelsesadfærd

▼M6

resultere i et mere nøjagtigt skøn over den samlede dagsværdi af de tildelte aktieoptioner.

Forventet volatilitet

B22 Den forventede volatilitet er et mål for størrelsen af det kursudsving, som en kurs forventes at udvise i løbet af en periode. Det mål for volatiliteten, der anvendes i modeller til prisfastsættelse af optioner, er standardafvigelsen omregnet til årsbasis af det løbende sammensatte afkast på aktien over en periode. Volatilitet udtrykkes typisk i perioder, som er omregnet til årsbasis, og som er sammenlignelige uanset hvilken periode, der anvendes i beregningen, f.eks. daglige, ugentlige eller månedlige kursobservationer.

B23 Afkastet (som kan være positivt eller negativt) på en aktie i en periode måler, hvor meget en aktionær har draget fordel af udbytter og værdiforøgelse (eller værdiforringelse) af aktiekursen.

B24 En akties forventede volatilitet på årsbasis er det område, som det løbende sammensatte årlige afkast forventes at ligge inden for ca. to tredjedele af tiden. Hvis man eksempelvis siger, at en aktie med et forventet løbende sammensat afkast på 12 % har en volatilitet på 30 %, betyder det, at sandsynligheden for, at afkastet på aktien i et år vil være mellem - 18 % (12 % - 30 %) og 42 % (12 % + 30 %) er ca. to tredjedele. Hvis aktiekursen er CU100 ved årets begyndelse, og der ikke betales udbytte, vil aktiekursen ved årets slutning kunne forventes at være mellem CU83,53 (CU100 × $e^{-0,18}$) og CU152,20 (CU100 × $e^{0,42}$) ca. to tredjedele af tiden.

B25 De faktorer, der skal tages i betragtning ved skøn over den forventede volatilitet, omfatter:

(a) indirekte volatilitet fra eventuelle handlede aktieoptioner på virksomhedens aktier eller andre af virksomhedens handlede instrumenter, som omfatter optionselementer (såsom konvertibel gæld).

(b) aktiekursens historiske volatilitet i løbet af den seneste periode, som generelt svarer til optionens forventede løbetid (når optionens tilbageværende kontraktmæssige løbetid og virkningen af forventet førtidig udnyttelse tages i betragtning).

(c) den tid en virksomheds aktier har været handlet offentligt. En virksomhed, der netop er blevet børsnoteret, kan have en høj historisk volatilitet sammenlignet med lignende virksomheder, som har været børsnoteret i længere tid. Der gives yderligere vejledning for virksomheder, der netop er blevet børsnoteret, nedenfor.

(d) volatilitetens tendens til at vende tilbage til middelværdien, dvs. gennemsnitsniveauet, på langt sigt, og andre faktorer, der indikerer, at forventet fremtidig volatilitet kan afvige fra tidligere volatilitet. Hvis en virksomheds aktiekurs eksempelvis var ekstraordinært volatil i en identificerbar periode som følge af et mislykket overtagelsesforsøg eller en større omstrukturering, kan der ses bort fra den periode ved beregningen af den historiske, årlige gennemsnitlige volatilitet.

(e) hensigtsmæssige og regelmæssige intervaller for kursobservationer. Kursobservationerne skal være konsistente fra periode til periode. En virksomhed kan eksempelvis benytte slutkursen for hver uge eller ugens højeste kurs, men den bør ikke benytte slutkursen i nogle uger og den højeste kurs i andre uger. Kursobservationerne skal endvidere udtrykkes i samme valuta som udnyttelseskursen.

Virksomheder, der netop er blevet børsnoterede

B26 Som anført i afsnit B25 skal en virksomhed overveje aktiekursens historiske volatilitet i løbet af den seneste periode, der som regel svarer til optionens forventede løbetid. Hvis en virksomhed, der netop er blevet børsnoteret, ikke har tilstrækkelig information om historisk volatilitet, bør den ikke desto mindre beregne den historiske volatilitet for den længste periode, hvor der findes oplysninger om handelsaktivitet. Den kan endvidere tage lignende virksomheders historiske volatilitet i betragtning på grundlag af en sammenlignelig periode i disses levetid. En virksomhed, som eksempelvis kun har været børsnoteret i et år og tildeler optioner med en gennemsnitlig forventet løbetid på fem år, kan vurdere mønstret for og omfanget af den historiske volatilitet for virksomheder i samme branche for de første seks år, hvor disse virksomheders aktier blev handlet offentligt.

▼M6

Ikke-børsnoterede virksomheder

B27 En ikke-børsnoteret virksomhed kan ikke lægge historiske oplysninger til grund for en vurdering af den forventede volatilitet. Nedenfor angives andre faktorer, der kan lægges til grund.

B28 I nogle tilfælde kan en ikke-børsnoteret virksomhed, som regelmæssigt udsteder optioner eller aktier til ansatte (eller andre parter), have etableret et internt marked for sine aktier. Volatiliteten for disse aktiers kurs kan medtages ved udarbejdelsen af skøn over den forventede volatilitet.

B29 Alternativt kan virksomheden vurdere den historiske eller implicitte volatilitet for lignende børsnoterede virksomheder med tilgængelige oplysninger om aktie- eller optionskurser ved udarbejdelsen af skøn over den forventede volatilitet. Det ville være hensigtsmæssigt, hvis virksomheden har baseret værdien af sine aktier på lignende børsnoterede virksomheders aktiekurs.

B30 Hvis virksomheden ikke har baseret sit skøn over aktiernes værdi på aktiekursen for lignende børsnoterede virksomheder og i stedet har anvendt en anden værdiansættelsesmetode til at værdiansætte sine aktier, kan virksomheden udlede et skøn over den forventede volatilitet, der er i overensstemmelse med den pågældende værdiansættelsesmetode. Virksomheden kan eksempelvis værdiansætte sine aktier på grundlag af nettoaktiver eller indtjening. Virksomheden kan tage den forventede volatilitet for værdien af disse nettoaktiver eller indtjeningen i betragtning.

Forventede udbytter

B31 Hvorvidt forventede udbytter skal tages i betragtning ved måling af dagsværdien af aktier eller tildelte optioner afhænger af, om modparten er berettiget til udbytte eller tilsvarende udbetalinger.

B32 Hvis de ansatte eksempelvis blev tildelt optioner, som giver ret til udbytter på underliggende aktier eller tilsvarende udbetalinger (som kan udbetales i kontanter eller anvendes til at reducere udnyttelseskursen) mellem tildelingstidspunktet og udnyttelsestidspunktet, skal de tildelte optioner værdiansættes, som om der ikke vil blive udbetalt udbytte på underliggende aktier, dvs. faktoren for forventede udbytter skal være nul.

B33 Tilsvarende kræves der ingen justering for forventede udbytter, når der udarbejdes skøn over dagsværdien på tildelingstidspunktet for aktier, der tildeles til ansatte, hvis den ansatte er berettiget til at modtage udbytte, som er udbetalt i løbet af optjeningsperioden.

B34 Hvis de ansatte omvendt ikke har ret til at modtage udbytte eller tilsvarende udbetalinger i løbet af optjeningsperioden (eller før udnyttelsen, hvis der er tale om en option), skal værdiansættelsen af rettighederne på tildelingstidspunktet til aktier eller optioner tage højde for forventede udbytter. Det vil sige, at forventede udbytter skal medregnes ved anvendelsen af en model til prisfastsættelse af optioner, når dagsværdien af en optionstildeling skønnes. Når dagsværdien for en aktietildeling skønnes, skal værdiansættelsen reduceres med nutidsværdien af de udbytter, der forventes at blive udbetalt i løbet af optjeningsperioden.

B35 Modeller til prisfastsættelse af optioner kræver som regel en forventet udbytteprocent. Modellerne kan imidlertid ændres til at anvende et forventet udbyttebeløb frem for en procentsats. En virksomhed kan enten anvende den forventede udbytteprocent eller forventede udbetalinger. Hvis virksomheden anvender sidstnævnte, skal den tage det historiske mønster for udbyttestigninger i betragtning. Hvis virksomhedens politik eksempelvis generelt har været at øge udbytterne med ca. 3 % om året, kan dens anslåede optionsværdi ikke forudsætte et fast udbyttebeløb i hele optionens løbetid, medmindre der findes beviser, der understøtter forudsætningen.

B36 Overordnet skal forudsætningen for forventede udbytter baseres på offentligt tilgængelig information. En virksomhed, som ikke betaler udbytter, og som ikke har planer herom, skal forudsætte en forventet udbytteprocent på nul. Dog kan en ny virksomhed, som ikke tidligere har udbetalt udbytter, forvente at påbegynde udbetaling af udbytter i løbet af den forventede løbetid for de ansattes aktieoptioner. Disse virksomheder kan benytte et gennemsnit af deres tidligere udbytteprocent (nul) og den gennemsnitlige udbytteprocent for en relevant sammenlignelig gruppe af virksomheder.

Risikofri rente

B37 Risikofri rente er typisk det afkast, der aktuelt er forbundet med ikke-rentebærende statslige værdipapirer i det land, hvis valuta udnyttelseskursen er

▼M6

udtrykt i, med en tilbageværende løbetid, som svarer til den forventede løbetid for den værdiansatte option (baseret på optionens tilbageværende kontraktmæssige løbetid og under hensyntagen til virkningen af den forventede førtidige udnyttelse). Det kan blive nødvendigt at benytte en relevant erstatning, hvis der ikke findes sådanne statslige værdipapirer, eller omstændighederne indikerer, at det afkast, der er forbundet med ikke-rentebærende statslige værdipapirer, ikke er repræsentativt for den risikofrie rente (eksempelvis i økonomier med høj inflation). Der skal endvidere anvendes en relevant erstatning, hvis markedsdeltagerne typisk ville bestemme den risikofrie rente med anvendelse af erstatningen, frem for det afkast, der er forbundet med ikke-rentebærende statslige værdipapirer ved udarbejdelsen af skøn over dagsværdien af en option med en løbetid, der svarer til den forventede løbetid for den option, der værdiansættes.

Påvirkning af kapitalstrukturen

B38 Det er typisk tredjeparter og ikke virksomheden, som udsteder handlede aktieoptioner. Når disse aktieoptioner udnyttes, leverer sælger aktier til indehaveren af optionen. Disse aktier købes af eksisterende aktionærer. Som følge heraf har udnyttelsen af handlede aktieoptioner ingen udvandende virkning.

B39 Hvis aktieoptioner derimod udstedes af virksomheden, udstedes der nye aktier, når disse aktieoptioner udnyttes (enten en reel udstedelse eller en udstedelse, hvor der anvendes aktier, som tidligere er tilbagekøbt og besiddes af virksomheden). Under forudsætning af, at aktierne vil blive udstedt til udnyttelseskursen frem for den aktuelle markedskurs på udnyttelsestidspunktet, kan denne aktuelle eller potentielle udvanding reducere aktiekursen, så indehaveren af optionen ikke får så stor en fortjeneste ved udnyttelsen som ved at udnytte en i øvrigt tilsvarende handlet option, som ikke udvander aktiekursen.

B40 Hvorvidt dette har en markant indvirkning på værdien af de tildelte aktieoptioner afhænger af forskellige faktorer, såsom antallet af nye aktier, som udstedes ved udnyttelse af optionerne, sammenlignet med antallet af allerede udstedte aktier. Hvis markedet desuden allerede forventer, at optionstildelingen vil finde sted, kan markedet allerede have medregnet den potentielle udvanding i aktiekursen på tildelingstidspunktet.

B41 Dog bør virksomheden overveje, om den eventuelle udvandende virkning af den fremtidige udnyttelse af de tildelte aktieoptioner har indflydelse på aktieoptionernes skønnede dagsværdi på tildelingstidspunktet. Modeller til prisfastsættelse af optioner kan tilpasses til at tage højde for denne potentielle udvandende virkning.

Ændringer af aktiebaserede vederlæggelsesordninger

B42 Afsnit 27 kræver, at virksomheden, uanset om der er sket ændringer af de vilkår, som gælder for tildelingen af egenkapitalinstrumenterne, eller der er sket en annullering eller afregning af de tildelte egenkapitalinstrumenter, som minimum skal indregne de modtagne tjenesteydelser målt på tildelingstidspunktet til dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter, medmindre egenkapitalinstrumenterne ikke bliver optjent på grund af manglende opfyldelse af en optjeningsbetingelse, som blev fastsat på tildelingstidspunktet (ud over en markedsbaseret betingelse). Desuden skal virksomheden indregne virkningen af ændringer, som øger den samlede dagsværdi af den aktiebaserede vederlæggelsesordning, eller som på anden vis er fordelagtig for den ansatte.

B43 Med henblik på anvendelse af kravene i afsnit 27:

(a) hvis ændringen øger dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter (eksempelvis ved at reducere udnyttelseskursen), målt umiddelbart før og efter ændringen, skal virksomheden medtage den yderligere dagsværdi, der tildeles, ved målingen af det beløb, der indregnes for modtagne tjenesteydelser, som vederlag for de tildelte egenkapitalinstrumenter. Den yderligere tildelte dagsværdi er forskellen mellem dagsværdien af det ændrede egenkapitalinstrument og værdien af det oprindelige egenkapitalinstrument, begge skønnet på ændringstidspunktet. Hvis ændringen indtræder i løbet af optjeningsperioden, medtages den yderligere tildelte dagsværdi ved målingen af det beløb, der indregnes for modtagne tjenesteydelser i løbet af perioden fra ændringstidspunktet til det tidspunkt, hvor de ændrede egenkapitalinstrumenter optjenes, ud over det beløb, som er baseret på dagsværdien af de oprindelige egenkapitalinstrumenter på tildelingstidspunktet, som indregnes over den tilbageværende del af den oprindelige optjeningsperiode. Hvis ændringen indtræder efter optjeningsdatoen, indregnes den yderligere tildelte dagsværdi straks eller i løbet af optjeningsperioden,

▼M6

hvis det kræves, at den ansatte afslutter et yderligere arbejdsår, før vedkommende bliver ubetinget berettiget til disse ændrede egenkapitalinstrumenter.

(b) hvis antallet af tildelte egenkapitalinstrumenter øges ved ændringen, skal enheden ligeledes medtage dagsværdien af de yderligere tildelte egenkapitalinstrumenter målt på tidspunktet for ændringen, ved målingen af det beløb, der indregnes for modtagne tjenesteydelser som vederlag for de tildelte egenkapitalinstrumenter, i overensstemmelse med kravene i (a) ovenfor. Hvis ændringen eksempelvis indtræder i løbet af optjeningsperioden, er dagsværdien af de yderligere tildelte egenkapitalinstrumenter medtaget i målingen af det beløb, der indregnes for modtagne tjenesteydelser i løbet af perioden fra ændringstidspunktet til det tidspunkt, hvor de yderligere egenkapitalinstrumenter optjenes, ud over det beløb, som er baseret på dagsværdien på tildelingstidspunktet af de oprindeligt tildelte egenkapitalinstrumenter, som indregnes i den tilbageværende del af den oprindelige optjeningsperiode.

(c) hvis virksomheden ændrer optjeningsbetingelserne på en måde, som er fordelagtig for den ansatte, eksempelvis ved at forkorte optjeningsperioden eller ved at ændre eller eliminere en indtjeningsbetingelse (ud over en markedsbaseret betingelse, hvor ændringer skal behandles i overensstemmelse med (a) ovenfor), skal virksomheden tage de ændrede optjeningsbetingelser i betragtning ved anvendelse af kravene i afsnit 19-21.

B44 Yderligere gælder det, at hvis virksomheden ændrer vilkårene for de tildelte egenkapitalinstrumenter på en måde, der reducerer den samlede dagsværdi af den aktiebaserede vederlæggelsesaftale, eller som i øvrigt ikke er fordelagtig for den ansatte, skal virksomheden ikke desto mindre fortsat regnskabsmæssigt behandle de modtagne tjenesteydelser som vederlag for de tildelte egenkapitalinstrumenter, som om ændringen ikke havde fundet sted (bortset fra annullering af nogle eller alle tildelte egenkapitalinstrumenter, hvilket skal behandles regnskabsmæssigt i overensstemmelse med afsnit 28). Eksempelvis:

(a) hvis ændringen reducerer dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter målt umiddelbart før og efter ændringen skal virksomheden ikke tage reduceringen af dagsværdien i betragtning og skal fortsat måle det beløb, der indregnes for modtagne tjenesteydelser som vederlag for egenkapitalinstrumenterne baseret på dagsværdien af de tildelte egenkapitalinstrumenter på tildelingstidspunktet.

(b) hvis ændringen reducerer antallet af tildelte egenkapitalinstrumenter til en ansat, skal reduceringen regnskabsmæssigt behandles som en annullering af den pågældende del af tildelingen i overensstemmelse med kravene i afsnit 28.

(c) hvis virksomheden ændrer optjeningsbetingelserne på en måde, som ikke er fordelagtig for den ansatte, eksempelvis ved at forlænge optjeningsperioden eller ved at ændre eller tilføje en indtjeningsbetingelse (ud over en markedsbaseret betingelse, hvor ændringer skal behandles i overensstemmelse med (a) ovenfor), skal virksomheden ikke tage de ændrede optjeningsbetingelser i betragtning ved anvendelse af kravene i afsnit 19-21.

▼**M6**

APPENDIKS C

Ændringer af andre standarder

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne standard i et tidligere regnskabsår, finder ændringerne anvendelse på dette tidligere regnskabsår.

C1 Der er foretaget følgende ændringer i IAS 12 *Indkomstskatter*:

I afsnit 57 er henvisningen til afsnit 58 til 68 ændret til 58 til 68C.

Afsnit 68A-68C og en underoverskrift er indsat som følger:

»**Aktuel og udskudt skat, som hidrører fra aktiebaseret vederlæggelse**

68A. I visse skattejurisdiktioner får virksomheden et skattefradrag (dvs. et beløb, der kan fratrækkes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst), som er tilknyttet vederlag, som er betalt med aktier, aktieoptioner eller andre af virksomhedens egenkapitalinstrumenter. Størrelsen af skattefradraget kan afvige fra de tilknyttede akkumulerede omkostninger til vederlag og kan opstå i et senere regnskabsår. Eksempelvis kan en virksomhed i visse jurisdiktioner indregne omkostninger til forbrug af tjenesteydelser fra ansatte, som er modtaget som betaling for tildelte aktieoptioner i overensstemmelse med IFRS 2 *Aktiebaseret vederlæggelse* og først få et skattefradrag, når disse aktieoptioner udnyttes. Målingen af skattefradraget baseres på kursen på virksomhedens aktier på tidspunktet for udnyttelsen.

68B. Som det er tilfældet med de i denne standards afsnit 9 og 26(b) beskrevne forskningsomkostninger, er forskellen mellem den skattemæssige værdi af de modtagne tjenesteydelser fra ansatte til dato (som er det beløb, skattemyndighederne vil tillade som fradrag i fremtidige regnskabsår) og den regnskabsmæssige værdi på nul en fradragsberettiget midlertidig forskel, som resulterer i et udskudt skatteaktiv. Hvis det beløb, skattemyndighederne vil tillade som et fradrag i fremtidige regnskabsår, ikke kendes ved regnskabsårets afslutning, skal det skønnes på basis af de ved afslutningen af regnskabsåret til rådighed værende oplysninger. Hvis det beløb, skattemyndighederne vil tillade som et fradrag i fremtidige regnskabsår, eksempelvis afhænger af kursen på virksomheden aktier på et fremtidigt tidspunkt, skal målingen af den fradragsberettigede midlertidige forskel baseres på kursen på virksomhedens aktier ved regnskabsårets afslutning.

68C. Som anført i afsnit 68A kan skattefradraget (eller det skønnede fremtidige skattefradrag målt i overensstemmelse med afsnit 68B) afvige fra de tilknyttede akkumulerede omkostninger til vederlag. Standardens afsnit 58 kræver, at aktuel og udskudt skat skal indregnes som indtægt eller omkostning og medtages i årets resultat, undtagen i det omfang skatten opstår som følge af (a) en transaktion eller begivenhed, som i det aktuelle regnskabsår eller et andet regnskabsår indregnes direkte på egenkapitalen eller (b) en virksomhedssammenslutning, som er en virksomhedsovertagelse. Hvis skattefradraget (eller det skønnede fremtidige skattefradrag) overstiger de tilknyttede akkumulerede omkostninger til vederlag, indikerer dette, at skattefradraget ikke kun knytter sig til omkostninger til vederlag, men til også en egenkapitalpost. I denne situation skal det beløb, der overstiger den tilknyttede aktuelle eller udskudte skat, indregnes direkte på egenkapitalen.«

C2 I afsnit 6 I IAS 16 *Materielle anlægsaktiver*, afsnit 7 i IAS 38 *Immaterielle aktiver* og afsnit 5 i IAS 40 *Investeringsejendomme*, ajourført 2003, er definitionen på *kostpris* ændret som følger:

»***Kostpris er det beløb, der er betalt i likvider, eller dagsværdien af en anden form for vederlag, som erlægges for anskaffelsen af et aktiv på anskaffelses- eller opførelsestidspunktet eller, hvor dette er relevant, det beløb, der henføres til det pågældende aktiv ved første indregning i overensstemmelse med de konkrete krav i andre IFRS'er, eksempelvis IFRS 2*** **Aktiebaseret vederlæggelse.**«

▼M6

C3 Der er foretaget følgende ændringer i IAS 19 *Personaleydelser*.

Introduktion

Afsnit 2 ændres som følger:

»2. Standarden identificerer fire kategorier af personaleydelser:

…

(c) …,

og

(d) fratrædelsesgodtgørelser.«

Afsnit 11 er ophævet.

Standard

Afsnit 1 ændres som følger:

»1. ***Denne standard skal anvendes af arbejdsgiver ved den regnskabsmæssige behandling af alle personaleydelser, som ikke er omfattet af IFRS 2* Aktiebaseret vederlæggelse.**«

Afsnit 3 ændres som følger:

»3. De personaleydelser, som denne standard finder anvendelse på, omfatter personaleydelser: …«

Afsnit 4 ændres som følger:

»4. Personaleydelser omfatter:

…

(c) …,

og

(d) fratrædelsesgodtgørelser.

Idet hver kategori, som er identificeret i (a)-(d) ovenfor, har forskellige egenskaber, …«

I afsnit 7:

— er definitionerne på *aktiebaseret løn* og *aktiebaserede aflønningsordninger* ophævet.

— i definitionerne på *kortsigtede personaleydelser*, *pensionsydelser* og *andre langsigtede personaleydelser* er henvisningerne til aktiebaseret løn ophævet.

Den sidste sætning i afsnit 22 er ophævet.

Afsnit 144-152 er ophævet.

C4 I IAS 32 *Finansielle instrumenter*: *Oplysning og præsentation* er der indsat et nyt afsnit 4(f), som følger:

»***(f) finansielle instrumenter, kontrakter og forpligtelser i forbindelse med aktiebaseret vederlæggelse, som IFRS 2* Aktiebaseret vederlæggelse *finder anvendelse på, undtagen***

(i) kontrakter, som er omfattet af denne standards afsnit 8-10, hvor denne standard finder anvendelse,

(ii) denne standards afsnit 33 og 34, som skal finde anvendelse på egne aktier, som er købt, solgt, udstedt eller annulleret i forbindelse med aktieoptionsordninger for ansatte, aktiekøbsordninger for ansatte og alle andre aktiebaserede vederlæggelsesordninger.«

C5. Der er foretaget følgende ændringer i IAS 33 *Indtjening pr. aktie*.

Afsnit 47A er indsat som følger:

»47A. Ved aktieoptioner og andre aktiebaserede vederlæggelsesordninger, som IFRS 2 *Aktiebaseret vederlæggelse* finder anvendelse på, skal udstedelseskursen, som nævnes i afsnit 46, og udnyttelseskursen, som nævnes i afsnit 47, omfatte dagsværdien af eventuelle varer eller tjenesteydelser, som skal leveres til virksomheden i fremtiden i henhold til aktieoptionsordningen eller en anden aktiebaseret vederlæggelsesordning.«

C6 Afsnit 26 i IAS 38 *Immaterielle aktiver* er ophævet.

▼**M6**

C7. I IAS 39 *Finansielle instrumenter*: *Indregning og måling* er der indsat et nyt afsnit 2(j) som følger:

»***(j) finansielle instrumenter, kontrakter og forpligtelser i henhold til aktiebaseret vederlæggelse, som IFRS 2*** **Aktiebaseret vederlæggelse** ***finder anvendelse på, undtagen kontrakter, som er omfattet af denne standards afsnit 5-7, hvor denne standard finder anvendelse.***«

C8 Der er foretaget følgende ændringer i IFRS 1 *Førstegangsanvendelse af IFRS*.

I afsnit 12 er henvisningen til afsnit 13-25A ændret til 13-25C.

Afsnit 13(f) og (g) er ændret, og der er tilføjet et nyt underafsnit (h), som følger:

»(f) aktiver og forpligtelser i dattervirksomheder, associerede virksomheder og joint ventures (afsnit 24 og 25),

(g) klassifikation af tidligere indregnede finansielle instrumenter (afsnit 25A)

og

(h) aktiebaseret vederlæggelse (afsnit 25B og 25C).«

Der er tilføjet nye afsnit 25B og 25C, som følger:

»25B. Det tilskyndes, men kræves ikke, at en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, anvender IFRS 2 *Aktiebaseret vederlæggelse* på egenkapitalinstrumenter, som blev tildelt 7. november 2002 eller før. Det tilskyndes også, men kræves ikke, at en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, anvender IFRS 2 på egenkapitalinstrumenter, som blev tildelt efter 7. november 2002, og som blev optjent før (a) tidspunktet for overgangen til IFRS-standarderne eller (b) 1. januar 2005, alt efter hvad der måtte komme senest. Hvis en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, vælger at anvende IFRS 2 på sådanne egenkapitalinstrumenter, må virksomheden imidlertid udelukkende gøre dette, hvis den har offentliggjort dagsværdien af disse egenkapitalinstrumenter opgjort på målingstidspunktet som defineret i IFRS 2. For alle tildelinger af egenkapitalinstrumenter, som IFRS 2 ikke har været anvendt på (eksempelvis egenkapitalinstrumenter, som er tildelt 7. november 2002 eller før) skal virksomheder, som anvender IFRS for første gang, alligevel give de i afsnit 44 og 45 i IFRS 2 krævede oplysninger. Hvis en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, ændrer vilkårene eller betingelserne for en tildeling af egenkapitalinstrumenter, som IFRS 2 ikke har været anvendt på, kræves det ikke, at virksomheden anvender afsnit 26-29 i IFRS 2, hvis ændringen blev foretaget før (a) tidspunktet for overgangen til IFRS-standarderne eller (b) 1. januar 2005, alt efter hvad der måtte komme senest.

25C. Det tilskyndes, men kræves ikke, at en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, anvender IFRS 2 på forpligtelser hidrørende fra aktiebaseret vederlæggelse, som blev afregnet før tidspunktet for overgangen til IFRS-standarderne. Det tilskyndes også, men kræves ikke, at en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, anvender IFRS 2 på forpligtelser, som blev afregnet før 1. januar 2005. Ved forpligtelser, som IFRS 2 finder anvendelse på, kræves det ikke, at en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, tilpasser sammenligningstal, i det omfang disse oplysninger er tilknyttet et regnskabsår eller et tidspunkt før 7. november 2002.«

▼M5

▼B

STANDING INTERPRETATIONS COMMITTEE FORTOLKNINGSBIDRAG SIC-7

Indførelse af euroen

Afsnit 11 i IAS 1 (ajourført 1997), Præsentation af årsregnskaber, kræver, at årsregnskaber ikke må angives at være i overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder, hvis de ikke er i overensstemmelse med alle bestemmelserne i de relevante standarder og relevante fortolkningsbidrag fra SIC. SIC-fortolkningsbidrag er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster.

Reference: IAS 21, Valutaomregning.

Problemstilling

1. Fra den 1. januar 1999, som er starttidspunktet for den Økonomiske og Monetære Union (ØMU), vil euroen blive en selvstændig valuta, og omregningskursen mellem euroen og de deltagende nationale valutaer vil blive endeligt fastsat. Risikoen for efterfølgende valutakursforskelle knyttet til disse valutaer fjernes således fra dette tidspunkt.

2. Problemstillingen er anvendelsen af IAS 21 på overgangen fra EU-medlemslandenes nationale valutaer til euroen (»overgangen«).

Konsensus

3. Kravene i IAS 21 vedrørende omregningen af transaktioner i fremmed valuta og udenlandske virksomheders årsregnskaber skal anvendes nøje på overgangen. Den samme begrundelse gør sig gældende for fastsættelsen af valutakurser, når lande tilslutter sig ØMU'en på et senere tidspunkt.

4. Specielt medfører dette at:

   (a) monetære aktiver og forpligtelser i fremmed valuta hidrørende fra transaktioner fortsat skal omregnes til rapporteringsvalutaen til balancedagens kurs. Eventuelle valutakursforskelle skal straks indregnes som indtægt eller omkostning. Virksomhederne skal dog fortsat anvende deres eksisterende regnskabspraksis for kursgevinster og -tab vedrørende valutaterminskontrakter, som indgås for at reducere valutakursrisici vedrørende fremtidige transaktioner eller forpligtelser (sikring af forventede fremtidige valutakursrisici),

   (b) akkumulerede valutakursforskelle vedrørende omregningen af selvstændige udenlandske enheders årsregnskaber skal fortsat klassificeres som egenkapital og skal udelukkende indregnes som indtægt eller omkostning ved afhændelse af nettoinvesteringen i den selvstændige udenlandske enhed og

   (c) valutakursforskelle hidrørende fra omregning af forpligtelser i de deltagende valutaer skal ikke medtages i de tilknyttede aktivers regnskabsmæssige værdi.

   Tidspunkt for konsensus: Oktober 1997.

   Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft 1. juni 1998. Ændringer i regnskabspraksis skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne i IAS 8.46.

▼M1

IFRS 1: FØRSTEGANGSANVENDELSE AF INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS

IFRS 1 vedrørende Førstegangsanvendelse af IFRS fremgår af afsnit 1-47 og appendiks A-C. Alle afsnit har lige stor vægt. Afsnit markeret med fed skrift angiver hovedprincipperne. De termer, som er defineret i appendiks A, angives med kursiv, første gang de bruges i standarden. Øvrige termer er defineret i IFRS-ordlisten. IFRS 1 skal læses i sammenhæng med standardens formål og konklusionsgrundlag, Forord til IFRS og Begrebsramme for udarbejdelse og præsentation af årsregnskaber. Disse danner grundlag for valg og anvendelse af regnskabspraksis, hvor der ikke foreligger konkret vejledning.

▼M1

INDLEDNING

Baggrund for udstedelsen af denne IFRS

IN1 IFRS 1 erstatter SIC-8 Førstegangsanvendelse af IAS som det primære grundlag for regnskabsaflæggelse. IASB har udarbejdet denne IFRS for at imødekomme nedennævnte indvendinger:

a) visse aspekter angående kravet i SIC-8 om anvendelse med fuld tilbagevirkende kraft medførte omkostninger, som oversteg de sandsynlige fordele for regnskabsbrugere. Men selvom der ikke i henhold til SIC-8 er krav om anvendelse med tilbagevirkende kraft, hvor dette ikke er praktisk muligt, blev der ikke gjort nærmere rede for, hvorvidt en virksomhed, som anvendte IFRS for første gang, skulle fortolke praktisk umulighed som værende en stor eller lille hindring, og der blev ikke anvist nogen særlig behandling af tilfælde, hvor anvendelse var praktisk umulig.

b) SIC-8 kunne kræve, at en virksomhed, som anvendte IFRS for første gang, skulle benytte to forskellige udgaver af standarden, hvis der blev indført en ny udgave i de perioder, som var dækket af det første årsregnskab udarbejdet i henhold til IAS-reglerne, og hvis den nye udgave forbød anvendelse med tilbagevirkende kraft.

c) Det fremgik ikke tydeligt af SIC-8, hvorvidt en virksomhed, som anvendte IFRS for første gang, skulle anvende efterrationalisering ved beslutninger om indregninger og målinger med tilbagevirkende kraft.

d) der var nogen tvivl om samspillet mellem SIC-8's og de særlige overgangsbestemmelser i de individuelle standarder.

IFRS 1 i hovedtræk

IN2 Denne IFRS finder anvendelse, når en virksomhed anvender IFRS-standarderne for første gang ved at afgive en udtrykkelig og uforbeholden erklæring om overholdelse af IFRS-standarderne.

IN3 Generelt kræver IFRS 1, at en virksomhed overholder hver eneste IFRS-standard, som er gældende på balancedagen for det første årsregnskab udarbejdet i henhold til IFRS. Navnlig kræves det i henhold til IFRS 1, at en virksomhed i IFRS-åbningsbalancen, som udarbejdes som et udgangspunkt for den regnskabsmæssige behandling i henhold til IFRS-standarderne, foretager sig følgende:

a) indregner alle aktiver og forpligtelser, hvis indregning kræves i henhold til IFRS-standarderne

b) ikke indregner poster som aktiver eller forpligtelser, hvis IFRS-standarderne ikke tillader en sådan indregning

c) omklassificerer poster, som er indregnet i henhold til de tidligere anvendte, almindeligt anerkendte regnskabsprincipper som én slags aktiv, forpligtelse eller element af egenkapitalen, men som er en anden type aktiv, forpligtelse eller element af egenkapitalen i henhold til IFRS-standarderne; samt

d) anvender IFRS-standarderne til måling af alle indregnede aktiver og forpligtelser.

IN4 IFRS 1 tillader visse nærmere afgrænsede undtagelser fra disse krav på særlige områder, hvor omkostningerne ved at overholde disse ville overstige fordelene for regnskabsbrugerne. IFRS 1 forbyder endvidere anvendelse af IFRS-standarderne med tilbagevirkende kraft på visse områder, navnlig hvor en anvendelse med tilbagevirkende kraft vil kræve, at ledelsen vil skulle vurdere tidligere forhold, efter at resultatet af en given transaktion allerede kendes.

IN5 IFRS 1 kræver oplysninger, som gør rede for, hvordan overgangen fra de tidligere anvendte, almindeligt anerkendte regnskabsprincipper til IFRS-standarderne har påvirket virksomhedens rapporterede finansielle stilling, indtjening og pengestrøm.

IN6 En virksomhed skal anvende IFRS, hvis dets første IFRS-årsregnskab dækker en periode, der begynder den 1. januar 2004 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt.

▼M1

Ændringer i forhold til tidligere krav

IN7 I lighed med SIC-8 kræver IFRS 1 anvendelse med tilbagevirkende kraft på de fleste områder. Men i modsætning til SIC-8 gælder det for IFRS 1, at den:

a) omfatter specifikke undtagelser for at undgå omkostninger, som sandsynligvis vil overstige fordelene for regnskabsbrugerne, samt et mindre antal undtagelser af praktiske årsager.

b) præciserer, at en virksomhed skal anvende den seneste udgave af IFRS-standarderne.

c) præciserer sammenhængen mellem skøn, der udarbejdes henhold til IFRS-standarderne af en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, og de skøn, som virksomheden udarbejdede for samme periode i henhold til tidligere regnskabsprincipper.

d) specificerer, at overgangsbestemmelserne i andre IFRS-standarder ikke er gældende for en virksomhed, som anvender IFRS for første gang.

e) kræver mere detaljerede oplysninger om overgangen til IFRS-standarderne.

INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARD 1

Førstegangsanvendelse af IFRS

FORMÅL

1. Formålet med denne IFRS er at sikre, at en virksomheds første IFRS-årsregnskab samt delårsregnskabet for den del af perioden, som dækkes af årsregnskabet, indeholder oplysninger af høj kvalitet, som:

a) er gennemsigtige for regnskabsbrugere og sammenlignelige over alle præsenterede perioder

b) giver et passende afsæt for den regnskabsmæssige behandling i henhold til IFRS-standarderne; og

c) kan tilvejebringes, uden at omkostningerne derved overstiger fordelene for regnskabsbrugerne.

ANVENDELSESOMRÅDE

2. Virksomheden skal anvende denne IFRS-standard i:

a) sit første IFRS-årsregnskab; og

b) eventuelle delårsregnskaber, som virksomheden fremlægger i henhold til IAS 34 Præsentation af delårsregnskaber for så vidt angår den del af perioden, som dækkes af det første IFRS-årsregnskab.

3. En virksomheds første IFRS-årsregnskab er det første årsregnskab, hvor virksomheden anvender IFRS-standarderne ved at afgive en udtrykkelig og uforbeholden erklæring i årsregnskabet om, at årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med IFRS-standarderne. Årsregnskaber aflagt i henhold til IFRS-standarderne er virksomhedens første IFRS-årsregnskab, hvis virksomheden eksempelvis:

a) aflagde sit seneste tidligere årsregnskab:

i) i henhold til nationale krav, som ikke var i overensstemmelse med IFRS-standarderne i alle henseender

ii) i overensstemmelse med IFRS-standarderne i alle henseender, bortset fra, at årsregnskabet ikke indeholdt en udtrykkelig og uforbeholden erklæring om, at det var i overensstemmelse med IFRS-standarderne

iii) med en udtrykkelig erklæring om, at det var i overensstemmelse med visse, men ikke alle IFRS-standarder

iv) i henhold til nationale krav, som ikke var i overensstemmelse med IFRS-standarderne, hvor enkelte IFRS-standarder blev anvendt til at redegøre for poster, for hvilke der ikke eksisterede nationale krav; eller

v) i henhold til nationale krav med en afstemning af visse beløb i forhold til de beløb, som fastsættes i henhold til IFRS-standarderne

▼M1

b) udarbejdede årsregnskabet i henhold til IFRS-standarderne udelukkende til internt brug uden at gøre årsregnskabet tilgængeligt for virksomhedens ejere eller andre eksterne regnskabsbrugere

c) udarbejdede en samlet regnskabsaflæggelse i henhold til IFRS-standarderne af konsolideringsmæssige hensyn uden at udarbejde et fuldstændigt årsregnskab som defineret i IAS 1 Præsentation af årsregnskaber; eller

d) ikke aflagde årsregnskab for tidligere perioder.

4. Denne IFRS er gældende, når en virksomhed begynder at anvende IFRS-standarderne for første gang. Den er f.eks. ikke gældende, når en virksomhed:

a) ophører med at aflægge årsregnskab i henhold til nationale krav, hvor virksomheden tidligere har aflagt årsregnskabet sammen med et andet årsregnskab, som indeholdt en udtrykkelig og uforbeholden erklæring om, at årsregnskabet var i overensstemmelse med IFRS-standarderne

b) aflagde sidste års årsregnskab i henhold til nationale krav, og dette årsregnskab indeholdt en udtrykkelig og uforbeholden erklæring om, at årsregnskabet var i overensstemmelse med IFRS-standarderne; eller

c) aflagde sidste års årsregnskab med en udtrykkelig og uforbeholden erklæring om, at årsregnskabet var i overensstemmelse med IFRS-standarderne på trods af en revisionspåtegning med forbehold, for så vidt angik dette årsregnskab.

5. Denne IFRS gælder ikke for ændringer i anvendt regnskabspraksis, som foretages af en virksomhed, der allerede anvender IFRS-standarderne. Sådanne ændringer vedrører:

a) krav om ændringer i anvendt regnskabspraksis i IAS 8 Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis; og

b) særlige overgangskrav i andre IFRS-standarder.

INDREGNING OG VÆRDIMÅLING

IFRS-åbningsbalance

6. Virksomheder skal udarbejde en IFRS-åbningsbalance på datoen for overgangen til IFRS-standarderne. Den danner udgangspunkt for den regnskabsmæssige behandling i henhold til IFRS-standarderne. En virksomhed behøver ikke at præsentere sin IFRS-åbningsbalance i sit første IFRS-årsregnskab.

Anvendt regnskabspraksis

7. **Virksomheder skal anvende samme regnskabspraksis i IFRS-åbningsbalancen og igennem alle perioder, som præsenteres i det første IFRS-årsregnskab. Den anvendte regnskabspraksis skal være i overensstemmelse med alle IFRS-standarder, som er gældende på balancedagen for det første IFRS-årsregnskab, undtagen som angivet i afsnit 13-34.**

8. En virksomhed skal ikke anvende forskellige udgaver af IFRS-standarder, som var gældende på tidligere tidspunkter. En virksomhed kan anvende en ny IFRS, som endnu ikke er obligatorisk, hvis tidligere anvendelse tillades.

▼M1

Eksempel: Konsekvent anvendelse af den seneste udgave af IFRS-standarderne

BAGGRUND

Balancedagen for virksomhed A's første IFRS-årsregnskab er 31. december 2005. Virksomhed A beslutter, at sammenligningstal kun præsenteres for et enkelt år i dette årsregnskab (se afsnit 36). Derfor sker virksomhedens overgang til IFRS-standarderne på datoen for starten af virksomhedens aktiviteter den 1. januar 2004 (eller tilsvarende på datoen for afslutningen af virksomhedens aktiviteter den 31. december 2003). Virksomhed A præsenterede sit årsregnskab i henhold til de tidligere regnskabsprincipper årligt pr. den 31. december hvert år frem til og med 31. december 2004.

ANVENDELSE AF KRAV

Det kræves, at virksomhed A anvender de IFRS-standarder, som er gældende for regnskabsår, der slutter 31. december 2005 når den:

a) udarbejder sin IFRS-åbningsbalance pr. 1. januar 2004; og

b) udarbejder og præsenterer sin balance for 31. december 2005 (herunder sammenligningstal for 2004), resultatopgørelse, egenkapital-og pengestrømsopgørelse for året frem til 31. december 2005 (herunder sammenligningstal for 2004) og andre oplysninger (herunder sammenligningstal for 2004).

Hvis en ny IFRS-standard endnu ikke er obligatorisk, men tillader tidligere anvendelse, er det tilladt, men ikke påkrævet, for virksomhed A at anvende den pågældende IFRS-standard i det første IFRS-årsregnskab.

9. Overgangsbestemmelserne i de øvrige IFRS-standarder er gældende for ændringer i anvendt regnskabspraksis, som foretages af en virksomhed, der allerede anvender IFRS-standarderne. De gælder ikke for overgangen til IFRS-standarderne for virksomheder, som anvender IFRS for første gang, jf. dog afsnit 27-30.

10. En virksomhed skal, jf. dog afsnit 13-34, i sin IFRS-åbningsbalance:

a) indregne alle aktiver og forpligtelser, som kræves indregnet i henhold til IFRS-standarderne

b) ikke indregne poster som aktiver eller forpligtelser, hvis IFRSstandarderne ikke tillader en sådan indregning

c) omklassificere poster, som er indregnet i henhold til de tidligere regnskabsprincipper som én slags aktiv, forpligtelse eller element af egenkapitalen, men som er en anden type af aktiv, forpligtelse eller element af egenkapitalen i henhold til IFRS-standarderne; og

d) anvende IFRS-standarderne til måling af alle indregnede aktiver og forpligtelser.

11. Den regnskabspraksis, som en virksomhed anvender i sin IFRS-åbningsbalance, kan være forskellig fra den, som virksomheden anvendte på samme dato ved anvendelse af de tidligere regnskabsprincipper. De reguleringer, der er en følge heraf, skyldes begivenheder og transaktioner, der ligger forud for datoen for overgangen til IFRS-standarderne. Derfor skal en virksomhed indregne disse reguleringer direkte i det overførte resultat (eller, hvis dette er relevant, en anden egenkapitalkategori) på datoen for overgangen til IFRS-standarderne.

12. IFRS 1 indfører to kategorier af undtagelser fra princippet om, at en virksomheds IFRS-åbningsbalance skal være i overensstemmelse med alle IFRS-regler:

a) afsnit 13-25 tillader undtagelser fra visse krav i andre IFRS-standarder.

b) afsnit 26-34 forbyder anvendelse med tilbagevirkende kraft af visse aspekter i andre IFRS-standarder.

Undtagelser fra andre IFRS-standarder

13. En virksomhed kan vælge at anvende en eller flere af følgende undtagelser:

a) virksomhedssammenslutninger (afsnit 15)

▼M1

b) dagsværdi eller omvurdering som anslået kostpris (afsnit 16-19)

c) personaleydelser (afsnit 20)

d) akkumulerede omregningsforskelle (afsnit 21 og 22);

e) sammensatte finansielle instrumenter (afsnit 23); og

f) aktiver og forpligtelser i dattervirksomheder, associerede virksomheder og joint ventures (afsnit 24 og 25).

En virksomhed må ikke anvende disse undtagelser ved analogi i forhold til andre poster.

14. Visse af undtagelserne nedenfor vedrører dagsværdi. I IAS 22 Virksomhedssammenslutninger gøres der rede for, hvordan dagsværdien af identificerbare aktiver og forpligtelser, som erhverves i en virksomhedssammenslutning, fastsættes. En virksomhed skal anvende disse forklaringer i fastsættelsen af dagsværdier i henhold til denne IFRS-standard, medmindre en anden IFRS-standard indeholder en mere specifik vejledning om fastsættelsen af dagsværdier for det pågældende aktiv eller passiv. Disse dagsværdier skal afspejle de forhold, som fandtes på den dato, de blev fastlagt for.

Virksomhedssammenslutninger

15. En virksomhed skal anvende kravene i appendiks B på virksomhedssammenslutninger, som virksomheden indregnede før datoen for overgangen til IFRS-standarderne.

Dagsværdi eller omvurdering som anslået kostpris

16. En virksomhed kan vælge at foretage måling af et materielt anlægsaktiv på datoen for overgangen til IFRS-standarderne på grundlag af aktivets dagsværdi og anvende denne dagsværdi som den anslåede kostpris på den pågældende dato.

17. Virksomheder, som anvender IFRS for første gang, kan vælge at anvende en omvurdering foretaget i henhold til tidligere regnskabsprincipper af et materielt anlægsaktiv på eller før datoen for overgangen til IFRS-standarderne som anslået kostpris på datoen for omvurderingen, hvis omvurderingen på datoen for omvurderingen i store træk var sammenlignelig med:

a) dagsværdien; eller

b) kostprisen eller den afskrevne kostpris i henhold til IFRS-standarderne, korrigeret med henblik på at afspejle f.eks. ændringer i et generelt eller specifikt prisindeks.

18. De valg, som beskrives i afsnit 16 og 17, kan også foretages for:

a) investeringsejendomme, hvis virksomheden vælger at anvende kostprismodellen i IAS 40 Investeringsejendomme; og

b) immaterielle aktiver, som opfylder:

i) indregningskriteriet i IAS 38 Immaterielle aktiver (herunder pålidelig måling af den oprindelige kostpris); og

ii) kriterierne i IAS 38 vedrørende omvurdering (herunder tilstedeværelsen af et aktivt marked).

▼M1

En virksomhed må ikke anvende disse valg for så vidt angår andre aktiver eller for forpligtelser.

19. Virksomheder, som anvender IFRS for første gang, kan have fastlagt den anslåede kostpris i henhold til de tidligere regnskabsprincipper for visse eller alle aktiver og forpligtelser ved måling af disse på grundlag af dagsværdien på en bestemt dato som følge af en begivenhed, som f.eks. privatisering eller børsintroduktion. Virksomheden kan anvende denne form for begivenhedsspecifik måling af dagsværdien som anslået kostpris, for så vidt angår IFRS-standarderne på datoen for denne måling.

Personaleydelser

20. I henhold til IAS 19 Personaleydelser kan en virksomhed vælge at anvende »korridormetoden«, hvorved visse aktuarmæssige gevinster og tab ikke indregnes. Anvendelse af denne metode med tilbagevirkende kraft forudsætter, at virksomheden inddeler de akkumulerede aktuarmæssige gevinster og tab fra indførelsen af pensionsordningen og frem til datoen for overgangen til IFRS-standarderne i en indregnet og en ikke-indregnet del. Virksomheder, som anvender IFRS for første gang, kan imidlertid vælge at indregne alle akkumulerede aktuarmæssige gevinster og tab på datoen for overgangen til IFRS-standarderne, selv hvis de anvender korridormetoden for senere aktuarmæssige gevinster og tab. Hvis virksomheder, som anvender IFRS for første gang, benytter sig af denne mulighed, skal de anvende den for alle pensionsordninger.

Akkumulerede omregningsforskelle

21. IAS 21 Valutaomregning kræver, at virksomheden

    a) klassificerer visse omregningsforskelle som et separat element af egenkapitalen; og

    b) ved afhændelse af en udenlandsk aktivitet overfører den akkumulerede omregningsforskel for denne udenlandske aktivitet (herunder eventuelt gevinster og tab på sikring i forbindelse hermed) til resultatopgørelsen som en del af gevinsten eller tabet på afhændelsen.

22. Dog behøver en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, ikke at overholde kravene om akkumulerede omregningsforskelle, som eksisterede på datoen for overgangen til IFRS-standarderne. Hvis en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, benytter sig af undtagelsen:

    a) anslås de akkumulerede omregningsforskelle for alle udenlandske aktiviteter til nul på datoen for overgangen til IFRS-standarderne; og

    b) gevinsten eller tabet på en efterfølgende afhændelse af en udenlandsk aktivitet skal ikke omfatte de omregningsforskelle, som opstod før datoen for overgangen til IFRS-standarderne, men skal omfatte senere omregningsforskelle.

Sammensatte finansielle instrumenter

23. I henhold til IAS 32 Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation skal en virksomhed fra starten opdele et sammensat finansielt instrument i separate forpligtelses- og egenkapitalelementer. Hvis forpligtelseselementet ikke længere er udestående, medfører anvendelsen af IAS 32 med tilbagevirkende kraft en opdeling i to egenkapitalelementer. Det første element indgår i det overførte resultat og repræsenterer den akkumulerede rente på forpligtelseselementet. Det andet element repræsenterer det oprindelige egenkapitalelement. I henhold til denne IFRS-standard behøver en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, imidlertid ikke at adskille de to elementer, hvis forpligtelseselementet ikke længere er udestående på datoen for overgangen til IFRS-standarderne.

Aktiver og forpligtelser i dattervirksomheder, associerede virksomheder og joint ventures

24. Hvis en dattervirksomhed, som anvender IFRS for første gang på et senere tidspunkt end modervirksomheden, skal dattervirksomheden i sit separate årsregnskab foretage en måling af sine aktiver og forpligtelser enten:

    a) i form af de regnskabsmæssige værdier, som ville blive indregnet i modervirksomhedens konsoliderede årsregnskab, baseret på datoen for modervirksomhedens overgang til IFRS-standarderne, såfremt der ikke blev foretaget korrektioner for konsolideringsprocedurer og for effekten af den virksomhedssammenslutning, inden for hvilken modervirksomheden erhvervede dattervirksomheden; eller

▼M1

b) i form af de regnskabsmæssige værdier, som kræves i resten af denne IFRS-standard, baseret på datoen for dattervirksomhedens overgang til IFRS-standarderne. De regnskabsmæssige værdier kan være forskellig fra dem, som er beskrevet i a):

i) hvis undtagelserne i denne IFRS-standard resulterer i målinger, som afhænger af datoen for overgangen til IFRS-standarderne.

ii) hvis den anvendte regnskabspraksis i dattervirksomhedens årsregnskab er forskellig fra den, som anvendes i det konsoliderede årsregnskab. Eksempelvis kan en dattervirksomhed anvende hovedreglen i IAS 16 Materielle anlægsaktiver, mens koncernen kan anvende den tilladte alternative behandling.

Et tilsvarende valg kan foretages for en associeret virksomhed eller et joint venture, som anvender IFRS for første gang på et senere tidspunkt end den virksomhed, som har væsentlig indflydelse på eller fælles kontrol over virksomheden.

25. Hvis en virksomhed derimod anvender IFRS for første gang på et senere tidspunkt end en dattervirksomhed (eller en associeret virksomhed eller et joint venture), skal virksomheden i sit konsoliderede årsregnskab foretage en måling af dattervirksomhedens (eller den associerede virksomheds eller joint ventures) aktiver og forpligtelser på grundlag af de samme regnskabsmæssige værdier som i dattervirksomhedens (eller den associerede virksomheds eller joint ventures) separate årsregnskab, efter regulering for konsolidering og regnskabsmæssige egenkapitalreguleringer samt for effekten af virksomhedssammenslutningen, inden for hvilken virksomheden erhvervede dattervirksomheden. Tilsvarende gælder det, at hvis modervirksomheden for så vidt angår det separate årsregnskab anvender IFRS for første gang tidligere eller senere end for det konsoliderede årsregnskab, skal den foretage en måling af aktiver og forpligtelser på grundlag af de samme beløb i begge årsregnskaber, dog undtaget for konsolideringsmæssige reguleringer.

Undtagelser fra anvendelse med tilbagevirkende kraft af andre IFRS-standarder

26. Ifølge denne IFRS-standard forbydes anvendelse med tilbagevirkende kraft af visse aspekter af andre IFRS-standarder, som vedrører:

a) ophør af indregning af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser (afsnit 27)

b) regnskabsmæssig behandling af sikring (afsnit 28-30); og

c) skøn (afsnit 31-34).

Ophør af indregning af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser

27. En virksomhed, som anvender IFRS for første gang, skal overholde kravene om ophør af indregning i IAS 39 Finansielle instrumenter: Indregning og måling fremadrettet fra ikrafttrædelsesdatoen for IAS 39. Med andre ord må en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, og som har ophørt med indregning af finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser i henhold til tidligere regnskabsprincipper i et regnskabsår med start før 1. januar 2001, ikke indregne disse aktiver og forpligtelser i henhold til IFRS-standarderne (medmindre de opfylder kravene for indregning som følge af en senere transaktion eller begivenhed). Virksomheder, som anvender IFRS for første gang, skal dog:

a) indregne alle afledte finansielle instrumenter og andre komponenter, som f.eks. inddrivelsesrettigheder eller forpligtelser, som er er bibeholdt efter ophør af indregning, og som stadig eksisterer på datoen for overgangen til IFRS-standarderne; og

b) konsolidere alle særlige virksomheder (SPE'er), som den har kontrollen med på datoen for overgangen til IFRS-standarderne, selv hvis SPE'erne eksisterede før datoen for overgangen til IFRS-standarderne eller besidder finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser, hvor indregning ophørte i henhold til de tidligere regnskabsprincipper.

Regnskabsmæssig behandling af sikring

28. I henhold til IAS 39 Finansielle instrumenter: Indregning og måling, skal en virksomhed på datoen for overgangen til IFRS-standarderne:

a) måle alle afledte finansielle instrumenter på grundlag af dagsværdien; og

▼M1

b) udligne alle udskudte tab og gevinster på afledte finansielle instrumenter, der i henhold til tidligere regnskabsprincipper blev indregnet som aktiver eller forpligtelser.

29. En virksomhed skal ikke i sin IFRS-åbningsbalance afspejle sikringsforhold, som ikke opfylder kravene til regnskabsmæssig behandling af sikring i henhold til IAS 39 (f.eks. mange sikringsforhold, hvor sikringsinstrumentet ikke er et afledt finansielt instrument, eller en udstedt option, eller hvor den sikrede post er en nettoposition, eller hvor sikringen omfatter renterisikoen på en hold-til-udløb-investering). Såfremt en virksomhed imidlertid har klassificeret en nettoposition som en sikret post i henhold til tidligere regnskabsprincipper, kan den klassificere en særskilt post i denne nettoposition som en sikret post i henhold IFRS-standarderne, forudsat at virksomheden ikke gør dette senere end datoen for overgangen til IFRS-standarderne.

30. En virksomhed skal anvende overgangsbestemmelserne i IAS 39, for så vidt angår alle andre sikringsforhold, som eksisterede på datoen for overgangen til IFRS-standarderne.

Skøn

31. **En virksomheds skøn i henhold til IFRS-standarderne på datoen for overgangen til IFRS-standarderne skal være i overensstemmelse med de skøn, som er foretaget for samme dato i henhold til de tidligere regnskabsprincipper (efter regulering af hensyn til eventuelle forskelle i anvendt regnskabspraksis), medmindre det objektivt kan dokumenteres, at disse skøn er forkerte.**

32. En virksomhed kan modtage oplysninger efter datoen for overgangen til IFRS-standarderne om skøn, som den har foretaget i henhold til tidligere regnskabsprincipper. I henhold til afsnit 31 skal en virksomhed behandle modtagelsen af sådanne oplysninger på samme måde som ikke-regulerende begivenheder efter balancedagen i henhold til IAS 10 Begivenheder efter balancedagen. Antages det f.eks., at datoen for en virksomheds overgang til IFRS-standarderne er 1. januar 2004, og at nye oplysninger den 15. juli 2004 kræver en ændring af det estimat, som er foretaget i henhold til de tidligere regnskabsprincipper pr. 31. december 2003, skal disse nye oplysninger ikke afspejles i virksomhedens IFRS-åbningsbalance (medmindre skønnene kræver regulering af hensyn til eventuelle forskelle i anvendt regnskabspraksis, eller det objektivt kan dokumenteres, at skønnene er forkerte). Virksomheden skal i stedet vise de nye oplysninger i sin resultatopgørelse (eller eventuelt andre egenkapitalændringer) for det år, der afsluttes 31. december 2004.

33. Det kan være nødvendigt for en virksomhed at foretage skøn i henhold til IFRS-standarderne på datoen for overgangen til IFRS-standarderne, som ikke var påkrævede på denne dato i henhold til de tidligere regnskabsprincipper. For at skabe konsekvens i forhold til IAS 10 skal disse skøn i henhold til IFRS-standarderne afspejle de forhold, som eksisterede på datoen for overgangen til IFRS-standarderne. Navnlig gælder det, at skøn på datoen for overgangen til IFRS-standarderne af markedspriser, renter eller valutakurser skal afspejle markedsforholdene på den pågældende dato.

34. Afsnit 31-33 gælder for IFRS-åbningsbalancen. De samme afsnit gælder også for en sammenlignelig periode, der præsenteres i virksomhedens første IFRS-årsregnskab. Her gælder det, at referencer til datoen for overgangen til IFRS-standarderne erstattes med referencer til udløbet af den sammenlignelige periode.

PRÆSENTATION OG OPLYSNING

35. Denne IFRS indeholder ikke undtagelser fra præsentations-og oplysningskravene i andre IFRS-standarder.

Sammenligningstal

36. For at overholde IAS 1 Præsentation af årsregnskaber skal en virksomheds første IFRS-årsregnskab indeholde mindst ét års sammenligningstal i henhold til IFRS-standarderne.

37. Nogle virksomheder præsenterer historiske sammendrag af udvalgte data for perioder, der ligger forud for den første periode, for hvilken virksomheden præsenterer fyldestgørende sammenligningstal i henhold til IFRS-standarderne. Denne IFRS kræver ikke, at disse sammendrag er i overensstemmelse med kravene om indregning og måling i IFRS-standarderne. Endvidere præsenterer visse virksomheder både de sammenligningstal, der kræves i henhold til virksomhedens tidligere regnskabsprincipper og

▼M1

de sammenligningstal, som kræves af IAS 1. I alle årsregnskaber, der indeholder historiske sammendrag eller sammenligningstal i henhold til tidligere regnskabsprincipper, skal virksomheden:

a) markere oplysninger udarbejdet i henhold til tidligere regnskabsprincipper på en klar og forståelig måde, så det fremgår, at de ikke er udarbejdet i henhold til IFRS-standarderne; og

b) oplyse hvilke primære reguleringer, der skal foretages for at opnå overensstemmelse med IFRS-standarderne. Det er ikke nødvendigt, at virksomheden sætter tal på disse reguleringer.

Redegørelse for overgang til IFRS-standarderne

38. **En virksomhed skal gøre rede for, hvordan overgangen fra de tidligere regnskabsprincipper til IFRS-standarderne har påvirket virksomhedens finansielle stilling, indtjening og pengestrømme.**

Afstemninger

39. For at opfylde kravene i afsnit 38 skal virksomhedens første IFRS-årsregnskab indeholde:

a) afstemninger af den egenkapital, den har rapporteret i henhold til tidligere regnskabsprincipper i forhold til egenkapitalen i henhold til IFRS-standarderne for følgende to datoer:

i) datoen for overgangen til IFRS-standarderne; og

ii) afslutningen af den sidste periode, som præsenteres i virksomhedens seneste årsregnskab aflagt i henhold til de tidligere regnskabsprincipper;

b) en afstemning af overskud eller tab, der er rapporteret i henhold til de tidligere regnskabsprincipper for den sidste periode i virksomhedens seneste årsregnskab i forhold til resultat i henhold til IFRS-standarderne for samme periode; og

c) i det omfang virksomheden indregnede eller tilbageførte tab ved værdiforringelse for første gang ved udarbejdelsen af sin IFRS-åbningsbalance, de oplysninger, som ville være påkrævet i henhold til IAS 36 Værdiforringelse af aktiver, hvis virksomheden havde indregnet disse tab ved værdiforringelse eller tilbageførsler i den periode, som indledtes med datoen for overgangen til IFRS-standarderne.

40. De nødvendige afstemninger, i medfør af afsnit 39 a) og b) skal være tilstrækkeligt detaljerede til at give regnskabsbrugerne en forståelse af de væsentlige reguleringer af balancen og resultatopgørelsen. Hvis en virksomhed har præsenteret en pengestrømsopgørelse i henhold til tidligere regnskabsprincipper, skal den ligeledes gøre rede for de væsentligste reguleringer i pengestrømsopgørelsen.

41. Hvis en virksomhed bliver opmærksom på fejl begået i henhold til de tidligere regnskabsprincipper, skal de afstemninger, som kræves i afsnit 39 a) og b), sondre mellem korrektion af disse fejl og ændringer i den anvendte regnskabspraksis.

42. IAS 8 Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis beskæftiger sig ikke med ændringer i anvendt regnskabspraksis, som optræder, når en virksomhed anvender IFRS-standarderne for første gang. Derfor finder kravene i IAS 8 om oplysninger om ændringer i anvendt regnskabspraksis ikke anvendelse på virksomhedens første IFRS-årsregnskab.

43. Hvis en virksomhed ikke har aflagt årsregnskab for tidligere perioder, skal det første IFRS-årsregnskab oplyse herom.

Anvendelse af dagsværdi som anslået kostpris

44. Hvis en virksomhed i sin IFRS-åbningsbalance anvender dagsværdien som anslået kostpris for et materielt anlægsaktiv, en investeringsejendom eller et immaterielt aktiv (se afsnit 16 og 18), skal virksomhedens første IFRS-årsregnskab oplyse følgende for hver regnskabspost i IFRS-åbningsbalancen:

a) den beløbsmæssige størrelse af disse dagsværdier; og

b) den samlede regulering af den regnskabsmæssige værdi der er rapporteret i henhold til tidligere regnskabsprincipper.

▼M1

Præsentation af delårsregnskab

45. For at opfylde kravene i afsnit 38, skal virksomheden, hvis den præsenterer et delårsregnskab i henhold til IAS 34 Præsentation af delårsregnskab for en del af den periode, som dækkes af det første IFRS-årsregnskab, opfylde følgende krav ud over de i IAS 34 nævnte:

a) Hvert delårsregnskab skal, hvis virksomheden præsenterede et delårsregnskab for en sammenlignelig periode af det umiddelbart forudgående regnskabsår, indeholde afstemninger af:

i) egenkapitalen i henhold til tidligere regnskabsprincipper ved udgangen af den sammenlignelige delårsperiode i forhold til egenkapitalen i henhold til IFRS-standarderne på samme dato; og

ii) resultat i henhold til tidligere regnskabsprincipper for den sammenlignelige delårsregnskabsperiode (nuværende og år-til-dato) i forhold til resultat i henhold til IFRS-standarderne for samme periode.

b) Udover de under punkt a) krævede afstemninger skal virksomhedens første delårsregnskab i henhold til IAS 34 for en del af den periode, som dækkes af det første IFRS-årsregnskab, indeholde de afstemninger, som er beskrevet i afsnit 39 a) og b) (suppleret med yderligere oplysninger, som kræves i afsnit 40 og 41) eller en krydshenvisning til et andet offentliggjort dokument, som indeholder disse afstemninger.

46. IAS 34 kræver minimumsoplysninger, som baseres på en antagelse om, at brugere af delårsregnskaber også har adgang til det seneste årsregnskab. IAS 34 kræver dog ligeledes, at virksomheden oplyser om »begivenheder eller transaktioner, som er væsentlige for en forståelse af den aktuelle delårsperiode«: Hvis en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, ikke i sit seneste årsregnskab, der er aflagt i henhold til de tidligere regnskabsprincipper, har afgivet oplysninger, som er væsentlige for forståelsen af den aktuelle delårsperiode, skal delårsregnskabet indeholde disse oplysninger eller en krydshenvisning til et andet offentliggjort dokument, som indeholder disse oplysninger.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

47. En virksomhed skal anvende denne IFRS, hvis virksomhedens første IFRS-årsregnskab dækker en periode, der begynder den 1. januar 2004 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis virksomhedens første IFRS-årsregnskab omfatter en periode, som begynder før 1. januar 2004, og virksomheden anvender denne IFRS i stedet for SIC-8 Førstegangsanvendelse af IAS som det primære grundlag for regnskabsaflæggelse, skal virksomheden oplyse herom.

▼M1

Appendiks A

Definerede termer

Dette appendiks er en integreret del af IFRS 1.

dato for overgang til IFRS-standarderne	Starten på den første periode, hvor en virksomhed præsenterer fyldestgørende sammenligningstal henhold til IFRS-standarderne i sit første IFRS-årsregnskab.
anslået kostpris	Et beløb, som anvendes i stedet for kostprisen eller den afskrevne kostpris på en given dato. Efterfølgende afskrivning forudsætter, at virksomheden oprindeligt havde indregnet aktivet eller forpligtelsen på denne dato, og at kostprisen var lig den anslåede kostpris.
dagsværdi	Det beløb, et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse kan indfries til, ved en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.
første IFRS-årsregnskab	Det første årsregnskab, hvor en virksomhed anvender IFRS ved afgivelse af en udtrykkelig og uforbeholden erklæring om overensstemmelse med IFRS.
virksomhed, som anvender IFRS for første gang	En virksomhed, som aflægger sit første IFRS-årsregnskab.
internationale regnskabsstandarder (IFRS)	Standarder og fortolkninger tiltrådt af IASB (International Accounting Standards Board). Disse omfatter følgende: a) IFRS (International Financial Reporting Standards). b) IAS (International Accounting Standards); og c) Fortolkninger, som kommer fra International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) eller den tidligere Standing Interpretations Committee (SIC), og som er tiltrådt af IASB.
IFRS-åbningsbalance	Virksomhedens balance (offentliggjort eller ikke offentliggjort) på datoen for overgangen til IFRS-standarderne.
tidligere (almindeligt nerkendte) regnskabsprincipper	Det regnskabsmæssige grundlag, som en virksomhed, der anvender IFRS for første gang, anvendte umiddelbart før anvendelsen af IFRS-standarderne.
balancedag	Afslutningen på den seneste periode, som dækkes af et årsregnskab eller et delårsregnskab.

▼M1

Appendiks B

Virksomhedssammenslutninger

Dette appendiks er en integreret del af IFRS 1.

B1 En virksomhed, som anvender IFRS for første gang, behøver ikke at anvende IAS 22 Virksomhedssammenslutninger med tilbagevirkende kraft for tidligere virksomhedssammenslutninger (virksomhedssammenslutninger før datoen for overgangen til IFRS-standarderne). Såfremt en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, tilpasser en virksomhedssammenslutning for at opfylde kravene i IAS 22, skal den tilpasse alle efterfølgende virksomhedssammenslutninger. Hvis en virksomhed f.eks. vælger at tilpasse en virksomhedssammenslutning, som fandt sted den 30. juni 2002, skal den tilpasse alle virksomhedssammenslutninger, som fandt sted fra den 30. juni 2002 og frem til datoen for overgangen til IFRS-standarderne.

B2 Såfremt en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, ikke anvender IAS 22 med tilbagevirkende kraft for en tidligere virksomhedssammenslutning, har det følgende konsekvenser for virksomhedssammenslutningen:

a) Virksomheder, som anvender IFRS for første gang, skal anvende samme klassifikation (som enten en overtagelse foretaget af den juridiske erhverver, en omvendt virksomhedsovertagelse foretaget af den juridisk erhvervede virksomhed eller en virksomhedssammenlægning) som i det seneste årsregnskab henhold til tidligere regnskabsprincipper.

b) Virksomheder, som anvender IFRS for første gang, skal på datoen for overgangen til IFRS-standarderne indregne alle aktiver og forpligtelser, som blev overtaget i en tidligere virksomhedssammenslutning, undtagen:

i) visse finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, hvor indregning ophørte i henhold til tidligere regnskabsprincipper (se afsnit 27); og

ii) aktiver, herunder goodwill, og forpligtelser, som ikke var indregnet i den overtagende virksomheds konsoliderede balance i henhold til de tidligere regnskabsprincipper, og som heller ikke ville opfylde kravene til indregning i henhold til IFRS-standarderne i den separate balance for den overtagne virksomhed (se afsnit B2 f)-B2 i)).

Virksomheder, som anvender IFRS for første gang, skal indregne eventuelle efterfølgende ændringer ved at foretage regulering af det overførte resultat (eller eventuelt en anden egenkapitalkategori), medmindre ændringerne skyldes indregning af et immaterielt aktiv, som tidligere indgik i goodwill (se afsnit B2 g) i)).

c) Virksomheder, som anvender IFRS for første gang, skal i deres IFRS-åbningsbalance udelade eventuelle poster, som blev indregnet i henhold til tidligere regnskabsprincipper, men som ikke opfylder kravene til indregning som et aktiv eller en forpligtelse i henhold til IFRS-standarderne. Den regnskabsmæssige behandling af den efterfølgende ændring skal være som følger:

i) virksomheder, som anvender IFRS for første gang, kan have klassificeret en tidligere virksomhedssammenslutning som en overtagelse og indregnet en post som et immaterielt aktiv, selvom den ikke opfylder kravene til indregning som et aktiv i henhold til IAS 38 Immaterielle aktiver. Virksomheden skal omklassificere posten (samt eventuelt udskudt skat i forbindelse hermed og minoritetsinteresser) som en del af goodwill (medmindre goodwill blev trukket direkte fra egenkapitalen i henhold til de tidligere regnskabsprincipper, se afsnit B2 g) i) og B2 i)).

ii) virksomheder, som anvender IFRS for første gang, skal indregne alle øvrige efterfølgende ændringer i det overførte resultat ([1])

d) IFRS-standarderne kræver efterfølgende måling af visse aktiver og forpligtelser på et grundlag, der ikke er baseret på den oprindelige kostpris som f.eks. dagsværdien. Virksomheder, som anvender IFRS for første gang, skal måle disse aktiver og forpligtelser på basis heraf i IFRS-åbningsbalancen, selvom aktiverne/forpligtelserne blev erhvervet i forbindelse med en tidligere virksomhedssammenslutning. Virksomheden skal indregne eventuelle efterfølgende ændringer i den regnskabsmæssige

([1]) Sådanne ændringer omfatter omklassificeringer fra eller til immaterielle aktiver, hvis goodwill ikke blev indregnet som et aktiv i henhold til de tidligere regnskabsprincipper. Dette opstår, hvis virksomheden i henhold til de tidligere regnskabsprincipper a) fratrak goodwill direkte fra egenkapitalen eller b) ikke behandlede virksomhedssammenslutningen som en overtagelse.

▼M1

værdi ved at foretage regulering af det overførte resultat (eller eventuelt en anden egenkapitalkategori) i stedet for goodwill.

e) Umiddelbart efter virksomhedssammenslutningen skal den regnskabsmæssige værdi i henhold til de tidligere regnskabsprincipper for overtagne aktiver og forpligtelser i den pågældende virksomhedssammenslutning udgøres af den anslåede kostpris i henhold til IFRS-standarderne på den pågældende dato. Hvis IFRS-standarderne kræver en kostprisbaseret måling af disse aktiver og forpligtelser på en senere dato, skal den anslåede kostpris danne grundlag for den kostprisbaserede afskrivning fra datoen for virksomhedssammenslutningen.

f) Hvis et overtaget aktiv eller en overtaget forpligtelse i en tidligere virksomhedssammenslutning ikke blev indregnet i henhold til tidligere regnskabsprincipper, har det ikke en anslået kostpris på nul i IFRS-åbningsbalancen. I stedet skal den overtagende virksomhed foretage indregning og måling i den konsoliderede balance på samme grundlag, som kræves i henhold til IFRS-standarderne, for så vidt angår den separate balance for den overtagne virksomhed. Følgende eksempler illustrerer dette: Hvis den overtagende virksomhed ikke i henhold til tidligere regnskabsprincipper havde aktiveret finansielle leasingkontrakter, som den havde erhvervet i en tidligere virksomhedssammenslutning, skal virksomheden aktivere disse leasingkontrakter i sit konsoliderede årsregnskab, som det kræves af IAS 17 Leasingkontrakter for den overtagne virksomhed i dennes separate IFRS-balance. Omvendt, hvis et aktiv eller en forpligtelse indgik i goodwill i henhold til de tidligere regnskabsprincipper, men ville være indregnet separat i henhold til IAS 22, indgår dette aktiv eller denne forpligtelse i goodwill, medmindre IFRS-standarderne kræver, at det indregnes i den overtagne virksomheds separate årsregnskab.

g) Den regnskabsmæssige værdi af goodwill i IFRS-åbningsbalancen svarer til den regnskabsmæssige værdi i henhold til de tidligere regnskabsprincipper på datoen for overgangen til IFRS-standarderne efter følgende tre reguleringer:

   i) Hvis det kræves i afsnit B2 c) i) ovenfor, skal virksomheder, som anvender IFRS for første gang, øge den regnskabsmæssige værdi af goodwill, når virksomheden omklassificerer en post, som den indregnede som et immaterielt aktiv i henhold til de tidligere regnskabsprincipper. Tilsvarende gælder det, at hvis det i afsnit B2 f) kræves, at en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, skal indregne et immaterielt aktiv, som i henhold til de tidligere regnskabsprincipper indgik i goodwill, skal virksomheden reducere den regnskabsmæssige goodwill tilsvarende (og eventuelt regulere udskudt skat og minoritetsinteresser).

   ii) En eventualpost, som påvirker størrelsen af købsprisen for en tidligere virksomhedssammenslutning, kan være blevet afklaret før datoen for overgangen til IFRS-standarderne. Såfremt der kan foretages et pålideligt estimat af reguleringen af eventualposten, og såfremt det er sandsynligt at den kommer til udbetaling, skal en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, regulere goodwill med denne værdi. Tilsvarende skal virksomheder, som anvender IFRS for første gang, regulere den regnskabsmæssige goodwill, hvis der ikke længere kan foretages en pålidelig måling af en tidligere indregnet regulering af eventualposten, eller hvis det ikke længere er sandsynligt, at den kommer til udbetaling.

   iii) Uanset om der er tegn på, at goodwill kan være forringet, skal virksomheder, som anvender IFRS for første gang, anvende IAS 36 Værdiforringelse af aktiver med henblik på at vurdere eventuel værdiforringelse af goodwill på datoen for overgangen til IFRS-standarderne og ved indregning af et eventuelt efterfølgende tab som følge af værdiforringelsen i det overførte resultat (eller, hvis det kræves i IAS 36, i opskrivningerne). Denne vurdering af forringelse skal ske på grundlag af forholdene på datoen for overgangen til IFRS-standarderne.

h) Der skal ikke foretages andre reguleringer af den regnskabsmæssige goodwill på datoen for overgangen til IFRS-standarderne. Virksomheder, som anvender IFRS for første gang, skal f.eks. ikke tilpasse den regnskabsmæssige goodwill:

   i) for at udelukke forskning og udvikling under udførelse, som overtages i en virksomhedssammenslutning (medmindre det dertil knyttede immaterielle aktiv opfylder kravene til indregning i henhold til IAS 38 i den overtagne virksomheds separate balance)

   ii) for at regulere tidligere afskrivning af goodwill

▼M1

iii) for at tilbageføre reguleringer af goodwill, som ikke tillades i henhold til IAS 22, men som blev foretaget i henhold til tidligere regnskabsprincipper på grund af reguleringer af aktiver og forpligtelser fra datoen for virksomhedssammenslutningen og frem til datoen for overgangen til IFRS-standarderne.

i) Hvis en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, har indregnet goodwill i henhold til tidligere regnskabsprincipper som et fradrag i egenkapitalen:

i) skal virksomheden ikke indregne denne goodwill i sin IFRS-åbningsbalance. Endvidere skal virksomheden ikke overføre denne goodwill til resultatopgørelsen, hvis den afhænder dattervirksomheden, eller hvis investeringen i dattervirksomheden forringes.

ii) reguleringer som følge af en efterfølgende afklaring på en eventualpost, som påvirker købsprisen, skal indregnes i det overførte resultat.

j) I henhold til de tidligere regnskabsprincipper har en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, muligvis ikke konsolideret en dattervirksomhed, som er erhvervet i en tidligere virksomhedssammenslutning (f. eks. fordi modervirksomheden ikke anså det for at være en dattervirksomhed efter de tidligere regnskabsprincipper eller ikke har udarbejdet et konsolideret regnskab). Virksomheden skal regulere den regnskabsmæssige værdi af dattervirksomhedens aktiver og forpligtelser i forhold til den værdi, som IFRS-standarderne kræver dattervirksomhedens separate balance. Den anslåede kostpris for goodwill er lig med forskellen på datoen for overgangen til IFRS-standarderne mellem:

i) modervirksomhedens andel af den regulerede regnskabsmæssige værdi; og

ii) kostprisen i modervirksomhedens separate årsregnskab for investeringen i dattervirksomheden.

k) Målingen af værdien af minoritetsinteresser og udskudt skat følger af målingen af værdien af de øvrige aktiver og forpligtelser. Derfor påvirker ovenstående reguleringer af indregnede aktiver og forpligtelser minoritetsinteresserne og den udskudte skat.

B3 Undtagelsen for tidligere virksomhedssammenslutninger gælder også for tidligere overtagelser af investeringer i associerede virksomheder og kapitalandele i joint ventures.

B4 Endvidere gælder den dato, som vælges i henhold til afsnit B1, lige for alle typer af overtagelser.

▼M1

Appendiks C

Ændringer af andre IFRS-standarder

Ændringerne i dette appendiks træder i kraft for årsregnskaber, der vedrører perioder, der begynder 1. januar 2004 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender denne IFRS for en tidligere periode, træder ændringerne i kraft for den tidligere periode.

C1 Denne IFRS erstatter SIC-8 Førstegangsanvendelse af IAS som det primære grundlag for regnskabsaflæggelse.

C2 Denne IFRS ændrer afsnit 172 h) i IAS 39 Finansielle instrumenter: Indregning og værdimåling som følger:

»h) såfremt omdannelse af aktiver til værdipapirer (securitisation), overdragelse eller anden ophør af indregning, blev foretaget før begyndelsen af det regnskabsår, hvor standarden anvendes for første gang, skal den regnskabsmæssige behandling af denne transaktion ikke ændres med tilbagevirkende kraft for at være i overensstemmelse med denne standard. Det fritager dog ikke overdrager for følgende krav:

i) at indregne alle afledte instrumenter eller andre komponenter som inddrivelsesrettigheder eller inddrivelsesforpligtelser, som er bibeholdt efter den transaktion, som kvalificeres til indregning i henhold til denne standard eller anden IFRS; og

ii) at konsolidere alle særlige virksomheder (SPE'ere), som kontrolleres af overdrager (se SIC-12 Konsolidering — særlige virksomheder).«

▼B

STANDING INTERPRETATIONS COMMITTEE FORTOLKNINGSBIDRAG SIC-10

Offentlig støtte — ingen konkret forbindelse til driftsaktiviteter

Afsnit 11 i IAS 1 (ajourført 1997), Præsentation af årsregnskaber, kræver, at årsregnskaber ikke må angives at være i overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder, hvis de ikke er i overensstemmelse med alle bestemmelserne i de relevante standarder og relevante fortolkningsbidrag fra SIC. SIC-fortolkningsbidrag er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster.

Reference: IAS 20, Regnskabsmæssig behandling af offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte.

Problemstilling

1. I nogle lande kan formålet med offentlig støtte være som incitament eller som langvarig støtte til forretningsaktiviteter i visse regioner eller brancher. Betingelserne for at modtage en sådan støtte er i nogle tilfælde ikke specifikt knyttet til virksomhedens driftsaktiviteter. Som eksempel på en sådan støtte kan nævnes overførsel af ressourcer fra offentlige myndigheder til virksomheder:

   (a) hvis drift er inden for en bestemt branche,

   (b) som fortsætter drift inden for nyligt privatiserede brancher eller

   (c) starter eller fortsætter drift inden for underudviklede områder.

2. Problemstillingen er, hvorvidt den form for offentlig støtte er et »offentligt tilskud« omfattet af IAS 20 og derfor regnskabsmæssigt skal behandles i overensstemmelse med denne standard.

Konsensus

3. Offentlig støtte til virksomheder opfylder definitionen på offentlige tilskud i IAS 20, selv om der ikke foreligger andre betingelser specifikt tilknyttet virksomhedens driftsaktiviteter end kravet om at have drift inden for visse regioner eller brancher. Sådanne tilskud skal derfor ikke indregnes direkte på egenkapitalen.

   Tidspunkt for konsensus: Januar 1998.

   Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft 1. august 1998. Ændringer i regnskabspraksis skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne i IAS 8.46.

▼M5

▼B

STANDING INTERPRETATIONS COMMITTEE FORTOLKNINGSBIDRAG SIC-12

Konsolidering — særlige virksomheder

Afsnit 11 i IAS 1 (ajourført 1997), Præsentation af årsregnskaber, kræver, at årsregnskaber ikke må angives at være i overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder, hvis de ikke er i overensstemmelse med alle bestemmelserne i de relevante standarder og relevante fortolkningsbidrag fra SIC. SIC-fortolkningsbidrag er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster.

Reference: IAS 27, Koncernregnskaber og regnskabsmæssig behandling af investeringer i dattervirksomheder.

Problemstilling

1. En enhed kan etableres for at opfylde et snævert og veldefineret formål (eksempelvis indgåelse af en leasingkontrakt, udførelse af forsknings- og udviklingsaktiviteter eller securitisation af finansielle aktiver). En sådan særlig virksomhed (»SPE«) kan være enten et selskab, en fond, et interessentskab eller en ikke-registreret enhed. SPE'er etableres ofte med juridiske bestemmelser, som lægger strenge og undertiden varige begrænsninger på bestyrelsens, fondsbestyrerens eller ledelsens beføjelser til at træffe beslutninger vedrørende SPE'ens aktiviteter. Ofte specificerer disse bestemmelser, at betingelserne for SPE'ens løbende aktiviteter ikke kan

▼B

ændres, undtagen eventuelt af dens stifter eller sponsor (dvs., at de så at sige drives på »autopilot«).

2. Sponsoren (eller den virksomhed, på hvis vegne SPE'en er etableret) overfører jævnligt aktiver til SPE'en, opnår brugsret til de aktiver, som besiddes af SPE'en, eller leverer tjenesteydelser til SPE'en, mens andre (»kapitalindskydere«) kan yde finansiering af SPE'en. En virksomhed, som indgår transaktioner med en SPE (ofte dens stifter eller sponsor), kan i realiteten have bestemmende indflydelse på SPE'en.

3. En økonomisk interesse i en SPE kan være i form af et gælds- eller egenkapitalinstrument, en ret til andel af overskud, en ret til en andel af enhedens nettoaktiver eller en leasingkontrakt. Nogle økonomiske interesser kan blot sikre indehaveren et fast eller angivet afkast, mens andre kan give indehaveren ret eller adgang til andre fremtidige økonomiske fordele fra SPE'ens aktiviteter. I de fleste tilfælde bibeholder stifteren eller sponsoren (eller den virksomhed, på hvis vegne SPE'en er etableret) en væsentlig økonomisk interesse i SPE'ens aktiviteter, selv hvor denne kun besidder en lille del eller intet af SPE'ens egenkapital.

4. IAS 27 kræver konsolidering af enheder, som er underlagt den regnskabsaflæggende virksomheds bestemmende indflydelse. Denne standard indeholder dog ikke konkret vejledning om konsolideringen af SPE'er.

5. Problemstillingen er, i hvilke tilfælde en virksomhed skal konsolidere en SPE.

6. Dette fortolkningsbidrag finder ikke anvendelse på pensionsordninger eller aktiebaserede aflønningsordninger.

7. En overførsel af aktiver fra en virksomhed til en SPE kan opfylde betingelserne for et salg foretaget af virksomheden. Selv når overførslen opfylder betingelserne for et salg, kan bestemmelserne i IAS 27 og dette fortolkningsbidrag medføre, at virksomheden skal konsolidere SPE'en. Dette fortolkningsbidrag omhandler ikke situationer, hvor virksomheden skal behandle overførslen som et salg eller elimineringen af konsekvenserne af et sådant salg ved konsolidering.

Konsensus

8. En SPE skal konsolideres, når forholdet mellem virksomheden og SPE'en indikerer, at SPE'en er underlagt bestemmende indflydelse af virksomheden.

9. I forbindelse med en SPE kan bestemmende indflydelse opstå gennem forudbestemmelsen af SPE'ens aktiviteter (drift på »autopilot«) eller på anden måde. IAS 27.12 angiver adskillige forhold, som medfører bestemmende indflydelse, selv hvor en virksomhed besidder halvdelen eller mindre end halvdelen af stemmerettighederne i en anden virksomhed. Ligeledes kan bestemmende indflydelse foreligge selv hvor en virksomhed kun besidder en lille eller ingen del af SPE'ens egenkapital. Anvendelsen af begrebet bestemmende indflydelse kræver i hvert enkelt tilfælde udøvelse af skøn over alle relevante faktorer.

10. Ud over de i IAS 27.12 beskrevne tilfælde kan eksempelvis følgende tilfælde indikere forhold, hvor en virksomhed udøver bestemmende indflydelse på en SPE og dermed også skal konsolidere SPE'en (yderligere vejledning gives i appendikset til dette fortolkningsbidrag):

   (a) når SPE'ens aktiviteter i realiteten udføres på vegne af virksomheden efter dennes specifikke forretningsmæssige behov, således at virksomheden opnår fordele fra SPE'ens aktiviteter,

   (b) når virksomheden i realiteten har beføjelser til at opnå hovedparten af fordelene fra SPE'ens aktiviteter, eller virksomheden ved etableringen af en »autopilot«-mekanisme har uddelegeret disse beføjelser,

   (c) når virksomheden i realiteten har ret til at opnå hovedparten af fordelene fra SPE'en, og derfor kan blive udsat for risici tilknyttet SPE'ens aktiviteter, eller

   (d) når virksomheden i realiteten bibeholder hovedparten af risici tilknyttet ejendomsret eller lignende over SPE'en eller dens aktiver for at opnå fordele fra dens aktiviteter.

11. Virksomhedens forudbestemmelse af en SPE's løbende drift (sponsor eller anden part med en økonomisk interesse) vil ikke udgøre de i IAS 27.13(b) nævnte typer restriktioner.

Tidspunkt for konsensus: Juni 1998.

▼B

Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. juli 1999 eller senere. Virksomheder tilskyndes til at anvende fortolkningsbidraget før dette tidspunkt. Ændringer i regnskabspraksis skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne i IAS 8.46.

▼M8

International Financial Reporting Interpretations Committee

IFRIC

IFRIC-ÆNDRING TIL SIC-12

Anvendelsesområde for SIC-12

Konsolidering — Særlige virksomheder

REFERENCER

IAS 19 *Personaleydelser*

IAS 32 *Finansielle Instrumenter: Oplysning og præsentation*

IFRS 2 *Aktiebaseret vederlæggelse*

SIC-12 *Konsolidering — Særlige virksomheder*

BAGGRUND

1. Indtil denne ændring træder i kraft, er pensionsordninger og aktiebaserede aflønningsordninger (SIC-12.6) undtaget fra anvendelsesområdet for SIC-12. Indtil IFRS 2 træder i kraft, er sådanne ordninger omfattet af IAS 19 (ajourført 2002).

2. IFRS 2 finder anvendelse på regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller senere. IFRS 2 ændrer IAS 19 ved at:

   (a) udelade personaleydelser, som IFRS 2 finder anvendelse på, fra anvendelsesområdet for IAS 19, og

   (b) fjerne alle henvisninger til aktiebaseret løn og aktiebaserede aflønningsordninger.

3. Desuden kræver IAS 32, at egne aktier trækkes fra egenkapitalen. Når IFRS 2 træder i kraft, ændrer den IAS 32 til at angive, at afsnit 33 og 34 i IAS 32 (vedrørende egne aktier) skal finde anvendelse på egne aktier, som er købt, solgt, udstedt eller annulleret i forbindelse med aktieoptionsordninger for ansatte, aktiekøbsordninger for ansatte og alle andre aktiebaserede vederlæggelsesordninger.

PROBLEMSTILLINGER

4. Det første emne, som denne ændring behandler, er medtagelse af aktiebaserede aflønningsordninger i anvendelsesområdet for SIC-12.

5. Det andet emne, som denne ændring behandler, er udeladelse af andre langsigtede personaleydelsesordninger fra anvendelsesområdet for SIC-12. Andre langsigtede personaleydelsesordninger udelades ikke fra anvendelsesområdet for SIC-12, før denne ændring træder i kraft. IAS 19 kræver dog, at den regnskabsmæssige behandling af disse ordninger skal foretages på en måde, som svarer til den regnskabsmæssige behandling af pensionsordninger.

ÆNDRING

6. Afsnit 6 i SIC-12 ændres som følger.

   Dette fortolkningsbidrag finder ikke anvendelse på pensionsordninger eller andre langsigtede personaleydelsesordninger, som IAS 19 finder anvendelse på.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

7. Virksomheden skal anvende denne ændring for regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender IFRS 2 for et tidligere regnskabsår, skal denne ændring anvendes for dette tidligere regnskabsår.

▼B

STANDING INTERPRETATIONS COMMITTEE FORTOLKNINGSBIDRAG SIC-13

Fælles kontrollerede virksomheder — ikke-monetære indskud fra venturedeltagere

Afsnit 11 i IAS 1 (ajourført 1997), Præsentation af årsregnskaber, kræver, at årsregnskaber ikke må angives at være i overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder, hvis de ikke er i overensstemmelse med alle bestemmelserne i de relevante standarder og relevante fortolkningsbidrag fra SIC. SIC-fortolkningsbidrag er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster.

Reference: IAS 31 (ajourført 1998), Regnskabsmæssig behandling af kapitalandele i joint ventures.

Problemstilling

1. IAS 31.39 (ajourført 1998) omtaler både indskud og salg mellem en venturedeltager og et joint venture på følgende måde: »Når en venturedeltager indskyder aktiver i eller sælger aktiver til et joint venture, skal indregning af andelen af gevinst eller tab på transaktionen afspejle transaktionens indhold«. Endvidere anføres det i IAS 31.19 (ajourført 1998), at »en fælles kontrolleret virksomhed er et joint venture, som indebærer etablering af et selskab, et interessentskab eller en anden enhed, hvori hver venturedeltager har en kapitalandel«. Der gives ingen konkret vejledning om indregning af gevinster og tab hidrørende fra indskud af ikke-monetære aktiver i fælles kontrollerede virksomheder.

2. Indskud i en fælles kontrolleret virksomhed er overførsel af aktiver fra venturedeltagere til gengæld for en egenkapitalinteresse i den fælles kontrollerede virksomhed. Indskud af denne art kan foretages på forskellige måder. De kan foretages samtidigt af venturedeltagerne enten ved etableringen af den fælles kontrollerede virksomhed eller efterfølgende. Det vederlag venturedeltager modtager til gengæld for aktiver indskudt i den fælles kontrollerede virksomhed kan ligeledes omfatte likvide beholdninger eller en anden form for vederlag, som ikke afhænger af den fælles kontrollerede virksomheds fremtidige pengestrømme (»yderligere vederlag«).

3. Problemstillingerne er følgende:

   (a) hvornår den relevante del af gevinster eller tab hidrørende fra indskuddet af et ikke-monetært aktiv i en fælles kontrolleret virksomhed til gengæld for en egenkapitalinteresse i den fælles kontrollerede virksomhed skal indregnes af venturedeltager i resultatopgørelsen,

   (b) hvordan yderligere vederlag regnskabsmæssigt skal behandles af venturedeltager og

   (c) hvordan eventuelle urealiserede gevinster eller tab skal præsenteres i venturedeltagers koncernregnskab.

4. Dette fortolkningsbidrag omhandler venturedeltagers regnskabsmæssige behandling af ikke-monetære indskud i en fælles kontrolleret virksomhed til gengæld for en egenkapitalinteresse i den fælles kontrollerede virksomhed, som regnskabsmæssigt behandles efter den indre værdis metode eller ved pro rata-konsolidering.

Konsensus

5. Ved anvendelsen af IAS 31.39 på ikke-monetære indskud i en fælles kontrolleret virksomhed til gengæld for en egenkapitalinteresse i denne skal venturedeltager i resultatopgørelsen indregne den del af gevinster eller tab, som kan henføres til de andre venturedeltageres egenkapitalinteresser, medmindre:

   (a) væsentlige risici og afkast tilknyttet ejendomsretten til de indskudte ikke-monetære aktiver ikke er overgået til den fælles kontrollerede virksomhed,

   (b) gevinsten eller tabet på det ikke-monetære indskud ikke kan måles pålideligt eller

   (c) de indskudte ikke-monetære aktiver svarer til aktiver indskudt af de andre venturedeltagere. Ikke-monetære aktiver svarer til aktiver indskudt af andre venturedeltagere, når de er af sammenlignelig art og finder anvendelse på lignende måde i det samme forretningsområde og har en lignende dagsværdi. Et indskud svarer kun til aktiver

▼B

indskudt af andre venturedeltagere, hvis alle væsentlige indskudte aktiver svarer til aktiver indskudt af andre venturedeltagere.

Hvor undtagelserne i (a) til (c) finder anvendelse, anses gevinsten eller tabet at være urealiseret, og det indregnes derfor ikke i resultatopgørelsen, medmindre afsnit 6 ligeledes finder anvendelse.

6. Hvis venturedeltager ud over at modtage en egenkapitalinteresse i den fælles kontrollerede virksomhed ligeledes modtager monetære eller ikke-monetære aktiver, som ikke svarer til de aktiver, denne har indskudt, skal venturedeltager indregne en passende del af gevinsten eller tabet på transaktionen i resultatopgørelsen.

7. Urealiserede gevinster eller tab på ikke-monetære aktiver indskudt i den fælles kontrollerede virksomhed skal elimineres i de underliggende aktiver ved pro rata-konsolidering eller i investeringen ved brug af den indre værdis metode. Sådanne urealiserede gevinster eller tab skal ikke præsenteres som udskudte gevinster eller tab i venturedeltagers koncernbalance.

Tidspunkt for konsensus: Juni 1998.

Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft for årsregnskaber, der dækker regnskabsår, som begynder 1. januar 1999 eller senere. Virksomheder tilskyndes til at anvende fortolkningsbidraget før dette tidspunkt. Ændringer i regnskabspraksis skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne i IAS 8.46.

▼M5

▼B

STANDING INTERPRETATIONS COMMITTEE FORTOLKNINGSBIDRAG SIC-15

Operationelle leasingkontrakter — incitamenter

Afsnit 11 i IAS 1 (ajourført 1997), Præsentation af årsregnskaber, kræver, at årsregnskaber ikke må angives at være i overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder, hvis de ikke er i overensstemmelse med alle bestemmelserne i de relevante standarder og relevante fortolkningsbidrag fra SIC. SIC-fortolkningsbidrag er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster.

Reference: IAS 17, Leasingkontrakter (ajourført 1997).

Problemstilling

1. Ved forhandling eller fornyelse af en eksisterende operationel leasingkontrakt kan leasinggiver give leasingtager incitamenter til at indgå en kontrakt. Sådanne incitamenter kan eksempelvis være kontant forudbetaling til leasingtager eller leasinggivers godtgørelse eller afholdelse af leasingtagers omkostninger (eksempelvis flytteomkostninger, indretning af lejemål og omkostninger tilknyttet forpligtelser, som leasingtager har i henhold til en allerede eksisterende leasingkontrakt). Alternativt kan det aftales, at leasingtager ikke skal betale nogen lejeydelse eller kun en reduceret lejeydelse i starten af leasingperioden.

2. Problemopstillingen er, hvordan sådanne incitamenter vedrørende en operationel leasingkontrakt skal indregnes i henholdsvis leasingtagers og leasinggivers årsregnskaber.

Konsensus

3. Alle incitamenter for indgåelse eller fornyelse af en eksisterende operationel leasingkontrakt skal indregnes som en integreret del af det aftalte nettovederlag for anvendelsen af det leasede aktiv, uden hensyn til incitamentets art eller form eller betalingstidspunkterne.

4. Leasinggiver skal indregne de samlede incitamentomkostninger som en reduktion af lejeindtægterne over leasingperioden på et lineært grundlag, medmindre et andet systematisk grundlag bedre viser det tidsmæssige mønster, hvorefter brugsfordelene fra det leasede aktiv mindskes.

5. Leasingtager skal indregne de samlede incitamentfordele som en reduktion af lejeomkostningerne over leasingperioden på et lineært grundlag, medmindre et andet systematisk grundlag bedre viser det tidsmæssige mønster for leasingtagers brugsfordele fra anvendelsen af det leasede aktiv.

6. Omkostninger afholdt af leasingtager, herunder omkostninger vedrørende en allerede eksisterende leasingkontrakt (eksempelvis omkostninger

▼B

vedrørende opsigelse, flytning eller indretning af lejemål), skal regnskabsmæssigt behandles af leasingtager i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder, der finder anvendelse på disse omkostninger, herunder omkostninger, som i praksis godtgøres gennem en incitamentordning.

Tidspunkt for konsensus: Juni 1998.

Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft for leasingperioder, som begynder 1. januar 1999 eller senere.

▼M5

▼B

STANDING INTERPRETATIONS COMMITTEE FORTOLKNINGSBIDRAG SIC-21

Indkomstskatter — genindvinding af omvurderede ikke-afskrivningsberettigede aktiver

Afsnit 11 i IAS 1 (ajourført 1997), Præsentation af årsregnskaber, kræver, at årsregnskaber ikke må angives at være i overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder, hvis de ikke er i overensstemmelse med alle bestemmelserne i de relevante standarder og relevante fortolkningsbidrag fra SIC. SIC-fortolkningsbidrag er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster.

Draft Interpretation SIC-D21, Income Taxes — Omnibus blev udsendt til kommentering i september 1999. Udkastet til fortolkningsbidraget omfattede både problemstillingen i dette fortolkningsbidrag og problemstillingen i fortolkningsbidrag SIC-25, Indkomstskatter — ændringer i virksomhedens eller dens aktionærers skattemæssige stilling.

Reference: IAS 12, Indkomstskatter (ajourført 1996).

Problemstilling

1. I henhold til IAS 12.51 skal målingen af udskudte skatteforpligtelser og skatteaktiver afspejle de skattemæssige konsekvenser af den måde, hvorpå virksomheden på balancedagen forventer at genindvinde eller afvikle den regnskabsmæssige værdi af de aktiver og forpligtelser, som medfører midlertidige forskelle.

2. IAS 12.20 angiver, at omvurderingen af et aktiv ikke altid påvirker skattepligtig indkomst (skattemæssigt underskud) for regnskabsåret for omvurderingen, og at der eventuelt ikke foretages nogen regulering af aktivets skattemæssige værdi som følge af omvurderingen. Hvis den fremtidige genindvinding af den regnskabsmæssige værdi er skattepligtig, udgør eventuelle forskelle mellem den regnskabsmæssige værdi af et omvurderet aktiv og dets skattemæssige værdi en midlertidig forskel og medfører en udskudt skatteforpligtelse eller et udskudt skatteaktiv.

3. Problemstillingen er, hvordan udtrykket »genindvinding« skal fortolkes i forhold til et aktiv, som ikke afskrives (et ikke-afskrivningsberettiget aktiv) og omvurderes i henhold til afsnit 29 i IAS 16 (ajourført 1998).

4. Dette fortolkningsbidrag finder ligeledes anvendelse på investeringsejendomme, som indregnes til omvurderet værdi i henhold til IAS 25.23(b), men som ville anses for at være ikke-afskrivningsberettigede ved anvendelse af IAS 16.

Konsensus

5. Den udskudte skatteforpligtelse eller det udskudte skatteaktiv, som opstår ved omvurderingen af et ikke-afskrivningsberettiget aktiv i henhold til IAS 16.29, skal måles på grundlag af de skattemæssige konsekvenser af genindvindingen af den regnskabsmæssige værdi af dette aktiv ved salg, uanset målingsgrundlaget for aktivets regnskabsmæssige værdi. Tilsvarende gælder, at hvis skattelovgivningen for det skattepligtige beløb fra salget af et aktiv angiver en gældende skattesats, som afviger fra den gældende skattesats for det skattepligtige beløb hidrørende fra anvendelsen af aktivet, anvendes førstnævnte skattesats derfor ved målingen af den udskudte skatteforpligtelse eller det udskudte skatteaktiv tilknyttet et ikke-afskrivningsberettiget aktiv.

▼B

Tidspunkt for konsensus: August 1999.

Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft 15. juli 2000. Ændringer i regnskabspraksis skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne i IAS 8.46.

▼M5

▼B

STANDING INTERPRETATIONS COMMITTEE FORTOLKNINGSBIDRAG SIC-25

Indkomstskatter — ændringer i virksomhedens eller dens aktionærers skattemæssige stilling

Afsnit 11 i IAS 1 (ajourført 1997), Præsentation af årsregnskaber, kræver, at årsregnskaber ikke må angives at være i overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder, hvis de ikke er i overensstemmelse med alle bestemmelserne i de relevante standarder og relevante fortolkningsbidrag fra SIC. SIC-fortolkningsbidrag er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster.

Draft Interpretation SIC-D21, Income Taxes- Omnibus blev udsendt til kommentering i september 1999. Udkastet til fortolkningsbidraget omfattede både problemstillingen i dette fortolkningsbidrag og problemstillingen i fortolkningsbidrag SIC-21, Indkomstskatter — genindvinding af omvurderede ikke-afskrivningsberettigede aktiver.

Reference: IAS 12, Indkomstskatter (ajourført 1996).

Problemstilling

1. En ændring i virksomhedens eller dens aktionærers skattemæssige stilling kan have konsekvenser for virksomheden ved at øge eller reducere dens skatteforpligtelser eller -aktiver. Dette kan eksempelvis forekomme ved børsnotering af virksomhedens egenkapitalinstrumenter eller ved omstrukturering af virksomhedens egenkapital. Det kan ligeledes forekomme, hvis en aktionær med bestemmende indflydelse flytter til udlandet. Som følge af en sådan begivenhed kan virksomheden blive beskattet anderledes. Den kan eksempelvis få eller miste en skattebegunstigelse eller blive beskattet med en anden skattesats i fremtiden.

2. En ændring i virksomhedens eller dens aktionærers skattemæssige stilling kan have en øjeblikkelig virkning på virksomhedens aktuelle skatteforpligtelser eller -aktiver. Ændringer kan ligeledes medføre en forøgelse eller reduktion af virksomhedens indregnede udskudte skatteforpligtelser og -aktiver, afhængig af hvilken virkning ændringen i skattemæssig stilling har på de skattemæssige konsekvenser fra genindvindingen eller afviklingen af den regnskabsmæssige værdi af virksomhedens aktiver og forpligtelser.

3. Problemstillingen er, hvordan virksomheden regnskabsmæssigt skal behandle de skattemæssige konsekvenser af en ændring i virksomhedens eller dens aktionærers skattemæssige stilling.

Konsensus

4. En ændring i virksomhedens eller dens aktionærers skattemæssige stilling medfører ikke en forøgelse eller reduktion af beløb indregnet direkte på egenkapitalen. Konsekvensen på aktuelle og udskudte skatter af en ændring i den skattemæssige stilling skal medtages i årets resultat, medmindre disse konsekvenser er tilknyttet transaktioner og begivenheder, som i det samme eller et andet regnskabsår medfører en direkte indregning i den indregnede egenkapital. Skattemæssige konsekvenser, som er tilknyttet ændringer i den indregnede egenkapital i det samme eller et andet regnskabsår (og som ikke medtages i årets resultat), skal indregnes direkte på egenkapitalen.

Tidspunkt for konsensus: August 1999.

Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft 15. juli 2000. Ændringer i regnskabspraksis skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne i IAS 8.46.

▼B

STANDING INTERPRETATIONS COMMITTEE FORTOLKNINGSBIDRAG SIC-27

Vurdering af indholdet af transaktioner, som har juridisk form af en leasingkontrakt

Afsnit 11 i IAS 1 (ajourført 1997), Præsentation af årsregnskaber, kræver, at årsregnskaber ikke må angives at være i overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder, hvis de ikke er i overensstemmelse med alle bestemmelserne i de relevante standarder og relevante fortolkningsbidrag fra SIC. SIC-fortolkningsbidrag er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster.

Reference: IAS 1, Præsentation af årsregnskaber (ajourført 1997), IAS 17, Leasingkontrakter (ajourført 1997), og IAS 18, Omsætning (ajourført 1993).

Problemstilling

1. En virksomhed kan indgå en transaktion eller en række transaktioner (en ordning) med en ikke-nærtstående part eller parter (investor), som har juridisk form af en leasingkontrakt. Eksempelvis kan virksomheden lease aktiver til investor og tilbagelease de samme aktiver eller alternativt sælge aktiver og tilbagelease de samme aktiver. Ordningers form samt deres vilkår og betingelser kan være vidt forskellige. I eksemplet med leasing og tilbageleasing kan ordningens formål være, at investor opnår en skattefordel, som denne deler med virksomheden i form af et honorar, frem for at overdrage brugsretten til et aktiv.

2. Når ordningen med en investor har juridisk form af en leasingkontrakt, er problemstillingerne følgende:

   (a) hvordan virksomheden fastlægger, om en række transaktioner er forbundne og regnskabsmæssigt skal behandles som én transaktion,

   (b) hvorvidt ordningen opfylder definitionen på en leasingkontrakt i henhold til IAS 17, og hvis dette ikke er tilfældet,

      (i) hvorvidt en eventuel separat investeringskonto og eventuelle leasingforpligtelser er virksomhedens aktiver og forpligtelser (se appendiks A, eksempel 2(a)),

      (ii) hvordan virksomheden regnskabsmæssigt skal behandle andre forpligtelser, der opstår i forbindelse med ordningen, og

      (iii) hvordan virksomheden regnskabsmæssigt skal behandle et honorar fra investor.

Konsensus

3. En række transaktioner, som har juridisk form af en leasingkontrakt, er forbundne og skal regnskabsmæssigt behandles som én transaktion, når deres samlede økonomiske virkning ikke kan vurderes uden henvisning til transaktionerne som en helhed. Dette er eksempelvis tilfældet, når rækken af transaktioner er nært forbundne, forhandlet samlet og foretages samtidig eller i fortsættelse af hinanden. (Appendiks A illustrerer anvendelsen af dette fortolkningsbidrag).

4. Den regnskabsmæssige behandling skal afspejle ordningens indhold. Alle aspekter og konsekvenser af ordningen skal vurderes ved bestemmelsen af dens indhold, med særlig vægt på de aspekter og konsekvenser, som har en økonomisk virkning.

5. IAS 17 finder anvendelse, når ordningens indhold omfatter overdragelsen af brugsretten til et aktiv i en aftalt periode. Følgende er eksempler på forhold, som separat indikerer, at ordningens indhold eventuelt ikke er en leasingkontrakt i henhold til IAS 17. (Appendiks B illustrerer anvendelsen af dette fortolkningsbidrag):

   (a) virksomheden bibeholder alle væsentlige risici og afkast forbundet med ejendomsretten til det underliggende aktiv og har i al væsentlighed den samme brugsret som før ordningen,

   (b) det primære formål med ordningen er at opnå en bestemt skattemæssig fordel frem for at overdrage brugsretten til et aktiv og

   (c) en option medtages på vilkår, som gør dens udnyttelse så godt som sikker (eksempelvis en put-option, som kan udnyttes til en kurs, som er væsentligt højere end den forventede dagsværdi på optionens udnyttelsestidspunkt).

▼B

6. Definitionerne og vejledningen i begrebsrammens afsnit 49-64 finder anvendelse ved vurderingen af, om en separat investeringskonto og leasingforpligtelser er virksomhedens aktiver og forpligtelser. Følgende er eksempler på forhold, som samlet indikerer, at en separat investeringskonto og leasingforpligtelser ikke opfylder definitionen på et aktiv og en forpligtelse, og ikke skal indregnes af virksomheden:

(a) virksomheden kan ikke disponere over investeringskontoen til egne formål og er ikke forpligtet til at betale leasingydelserne. Dette er eksempelvis tilfældet, når et forudbetalt beløb indsættes på en separat investeringskonto for at beskytte investor, og kun kan anvendes til at betale investor, investor indvilliger i, at leasingydelserne skal betales af midlerne på investeringskontoen samt at virksomheden ikke kan tilbageholde udbetalinger til investor fra investeringskontoen,

(b) det er meget usandsynligt, at virksomheden vil skulle godtgøre det fulde honorar fra en investor samt betale eventuelle yderligere beløb, eller virksomheden vil skulle betale beløb vedrørende andre forpligtelser (eksempelvis en garanti), hvis den ikke har modtaget honorar. Betaling er meget usandsynlig, når eksempelvis ordningens vilkår foreskriver, at et forudbetalt beløb skal investeres i risikofri aktiver, som forventes at ville frembringe tilstrækkelige pengestrømme til at dække leasingforpligtelser og

(c) de eneste forventede pengestrømme tilknyttet ordningen, bortset fra de oprindelige pengestrømme ved ordningens indgåelse, er leasingydelser, som fuldt ud dækkes af udbetalinger fra den separate investeringskonto oprettet med de oprindelige pengestrømme.

7. Ordningens andre forpligtelser, herunder eventuelle garantier og forpligtelser ved opsigelse før tid, skal, afhængig af ordningens vilkår, regnskabsmæssigt behandles i henhold til enten IAS 37 eller IAS 39.

8. Betingelserne i IAS 18, afsnit 20, finder anvendelse på forholdene for den enkelte ordning, når det fastlægges, hvorvidt et honorar skal indregnes som indtægt. Faktorer såsom om virksomheden fortsat har et engagement i form af fremtidige forpligtelser, som virksomheden skal opfylde for at modtage honoraret, om virksomheden har bibeholdt risici, vilkårene for eventuelle garantiordninger samt risikoen for, at honoraret vil skulle tilbagebetales, skal tages i betragtning. Følgende er eksempler på forhold, som hver især indikerer, at det er uhensigtsmæssigt, at virksomheden indregner hele honoraret som indtægt ved modtagelsen, hvis dette er ved ordningens indgåelse:

(a) forpligtelser til at udføre eller at afstå fra visse væsentlige aktiviteter er en betingelse for at opnå et honorar, og derfor er indgåelsen af en juridisk bindende aftale ikke den væsentligste handling, som ordningen kræver,

(b) brugen af det underliggende aktiv er underlagt restriktioner, hvilket i praksis medfører, at virksomhedens mulighed for at anvende aktivet (eksempelvis forbruge, sælge eller stille det som sikkerhed) begrænses eller ændres væsentligt,

(c) tilbagebetaling af en del af honoraret samt eventuelt et yderligere beløb er ikke usandsynlig. Dette kan eksempelvis være tilfældet, når:

(i) det underliggende aktiv ikke er et specialiseret aktiv, som virksomheden har brug for i driften, og der derfor er en mulighed for, at virksomheden vil betale et beløb for at opsige ordningen før tid, eller

(ii) virksomheden er forpligtet i henhold til ordningen eller har hel eller delvis frihed til at investere et forudbetalt beløb i aktiver, som er forbundet med mere end ubetydelig risiko (eksempelvis valuta-, rente- eller kreditrisiko). I dette tilfælde er det ikke usandsynligt, at investeringen vil være utilstrækkelig til at dække leasingforpligtelser, og der er derfor en mulighed for, at virksomheden vil skulle betale et vist beløb.

9. Honoraret skal præsenteres i resultatopgørelsen på baggrund af dets økonomiske indhold og art.

▼B

Oplysning

10. Alle forhold vedrørende en ordning, som af indhold ikke er en leasingkontrakt i henhold til IAS 17, skal tages i betragtning, når det skal vurderes, hvilke oplysninger, der er nødvendige for at opnå en forståelse af ordningen og den valgte regnskabsmæssige behandling. For hvert regnskabsår, hvor en ordning løber, skal virksomheden give følgende oplysninger:

    (a) en beskrivelse af ordningen, herunder:

        (i) det underliggende aktiv og eventuelle restriktioner vedrørende brugsretten,

        (ii) ordningens løbetid og andre væsentlige vilkår,

        (iii) de forbundne transaktioner, herunder eventuelle optioner, og

    (b) den regnskabsmæssige behandling af et eventuelt modtaget honorar, det beløb, som er indregnet som indtægt i regnskabsåret og den post i resultatopgørelsen, hvori beløbet er medtaget.

11. De i dette fortolkningsbidrags afsnit 10 krævede oplysninger skal gives for hver enkelt ordning eller samlet for hver kategori af ordninger. En kategori er en gruppering af ordninger med underliggende aktiver af sammenlignelig art (eksempelvis elværker).

    Tidspunkt for konsensus: Februar 2000.

    Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft 31. december 2001. Ændringer i regnskabspraksis skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne i IAS 8.46.

STANDING INTERPRETATIONS COMMITTEE FORTOLKNINGSBIDRAG SIC-29

Oplysning — koncessionsaftaler

Afsnit 11 i IAS 1 (ajourført 1997), Præsentation af årsregnskaber, kræver, at årsregnskaber ikke må angives at være i overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder, hvis de ikke er i overensstemmelse med alle bestemmelserne i de relevante standarder og relevante fortolkningsbidrag fra SIC. SIC-fortolkningsbidrag er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster.

Reference: IAS 1, Præsentation af årsregnskaber (ajourført 1997).

Problemstilling

1. En virksomhed (Koncessionshaveren) kan indgå en aftale med en anden virksomhed (Koncessionsgiveren) om levering af tjenesteydelser, som giver offentligheden adgang til større økonomiske og samfundsmæssige faciliteter. Koncessionsgiveren kan være en statsejet eller privat virksomhed, herunder en offentlig myndighed. Som eksempel på områder omfattet af koncessionsaftaler kan nævnes vandrensnings- og forsyningsfaciliteter, motorveje, parkeringsanlæg, tunneler, broer, lufthavne og telekommunikationsnetværk. Som eksempel på områder, som ikke er omfattet af koncessionsaftaler, kan nævnes en virksomheds outsourcing af interne funktioner (eksempelvis kantine, vedligeholdelse af bygninger og bogholderi- eller informationsteknologifunktioner).

2. En koncessionsaftale medfører normalt, at koncessionsgiveren overdrager følgende til koncessionshaveren i koncessionsperioden:

    (a) retten til at levere tjenesteydelser, som giver offentligheden adgang til større økonomiske og samfundsmæssige faciliteter, og

    (b) i visse tilfælde brugsretten til specifikke materielle, immaterielle og/ eller finansielle aktiver,

    mod at koncessionshaveren:

    (a) forpligter sig til i koncessionsperioden at levere tjenesteydelser i overensstemmelse med bestemte vilkår og

    (b) eventuelt forpligter sig til ved slutningen af koncessionsperioden at returnere rettigheder modtaget ved begyndelsen af koncessionsperioden og/ eller anskaffet i løbet af koncessionsperioden.

3. Det fælles kendetegn for alle koncessionsaftaler er, at koncessionshaver både modtager en ret og påtager sig en forpligtelse til at levere offentlige tjenesteydelser.

▼B

4. Problemstillingen er, hvilke oplysninger, der skal gives i noterne til henholdsvis koncessionshavers og koncessionsgivers årsregnskab.

5. Nogle aspekter og oplysningskrav vedrørende visse koncessionsaftaler er allerede behandlet i eksisterende internationale regnskabsstandarder (eksempelvis finder IAS 16 anvendelse på anskaffelse af materielle anlægsaktiver, IAS 17 finder anvendelse på leasing af aktiver og IAS 38 finder anvendelse på anskaffelse af immaterielle aktiver). Dog kan en koncessionsaftale omfatte kontrakter til senere opfyldelse, som ikke omhandles i internationale regnskabsstandarder, medmindre kontrakterne er tabsgivende. I så fald finder IAS 37 anvendelse. Derfor omhandler dette fortolkningsbidrag supplerende oplysningskrav for koncessionsaftaler.

Konsensus

6. Alle forhold vedrørende koncessionsaftaler skal tages i betragtning, når det bestemmes, hvilke oplysninger, der skal gives i noterne til årsregnskabet. Koncessionshaveren og koncessionsgiveren skal for hvert regnskabsår give følgende oplysninger:

   (a) en beskrivelse af koncessionsaftalen,

   (b) væsentlige betingelser i henhold til aftalen, som kan påvirke beløb, tidspunkt og sikkerhed for fremtidige pengestrømme (eksempelvis koncessionsperioden, pristilpasningstidspunkter samt grundlaget for pristilpasning eller genforhandling),

   (c) arten og omfanget (eksempelvis mængde, tidsperiode eller beløb, alt efter hvad der er relevant) af:

      (i) brugsretten til specifikke aktiver,

      (ii) forpligtelser til at levere eller rettigheder til at forvente levering af tjenesteydelser,

      (iii) forpligtelser til at anskaffe eller opføre materielle anlægsaktiver,

      (iv) forpligtelser til at levere eller rettigheder til at modtage specifikke aktiver ved slutningen af koncessionsperioden,

      (v) rettigheder til forlængelse og opsigelse af aftalen samt

      (vi) andre rettigheder og forpligtelser (eksempelvis hovedreparationer) og

   (d) ændringer i aftalen, der er sket i regnskabsåret.

7. De i dette fortolkningsbidrags afsnit 6 krævede oplysninger skal gives for hver enkelt koncessionsaftale eller samlet for hver kategori af koncessionsaftaler. En kategori er en gruppering af koncessionsaftaler vedrørende tjenesteydelser af sammenlignelig art (eksempelvis opkrævning af vejafgift, telekommunikation og vandrensning).

   Tidspunkt for konsensus: Maj 2001.

   Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft 31. december 2001.

▼M5

▼B

STANDING INTERPRETATIONS COMMITTEE FORTOLKNINGSBIDRAG SIC-31

Omsætning — byttehandler vedrørende reklameydelser

Afsnit 11 i IAS 1 (ajourført 1997), Præsentation af årsregnskaber, kræver, at årsregnskaber ikke må angives at være i overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder, hvis de ikke er i overensstemmelse med alle bestemmelserne i de relevante standarder og relevante fortolkningsbidrag fra SIC. SIC-fortolkningsbidrag er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster.

Reference: IAS 18, Omsætning (ajourført 1993).

Problemstilling

1. En virksomhed (sælger) kan indgå en byttehandel, om at levere reklameydelser til en kunde (kunden) til gengæld for at modtage reklameydelser fra denne. Der kan vises reklamer på internettet, på offentlige steder, i tv eller i radioen, i blade eller et andet medie.

▼B

2. I nogle tilfælde udveksles der ikke noget kontant beløb eller anden form for vederlag mellem virksomhederne. I andre tilfælde udveksles foruden reklameydelserne lige store eller omtrent lige store kontante beløb eller anden form for vederlag.

3. En sælger, som leverer reklameydelser som led i den ordinære drift, indregner omsætning fra byttehandler ved reklameydelser i henhold til IAS 18, når, blandt andet, de udvekslede reklameydelser ikke svarer til hinanden (IAS 18.12), og omsætningen kan måles pålideligt (IAS 18.20 (a)). Dette fortolkningsbidrag finder kun anvendelse ved udveksling af forskelligartede reklameydelser. Udveksling af ensartede reklameydelser udgør ikke en omsætningsskabende transaktion i henhold til IAS 18.

4. Problemstillingen er, i hvilke tilfælde en sælger pålideligt kan måle omsætningen til dagsværdien af modtagne eller leverede reklameydelser ved en byttehandel.

Konsensus

5. Omsætning fra en byttehandel med reklameydelser kan ikke måles pålideligt til dagsværdien af modtagne reklameydelser. En sælger kan imidlertid pålideligt måle omsætningen til dagsværdien af de reklameydelser, denne leverer ved en byttehandel, hvis der kan henvises til handler, som ikke er byttehandler, og som:

   (a) vedrører reklameydelser svarende til reklameydelserne i forbindelse med byttehandlen,

   (b) foretages jævnligt,

   (c) er væsentlige målt i antal transaktioner og beløb sammenlignet med alle transaktioner vedrørende reklameydelser svarende til reklameydelserne i forbindelse med byttehandlen,

   (d) omfatter kontanter og/ eller anden form for vederlag (eksempelvis let omsættelige værdipapirer, ikke-monetære aktiver og andre ydelser) med en dagsværdi, som kan måles pålideligt, og

   (e) ikke har den samme modpart som ved byttehandlen.

   Tidspunkt for konsensus: Maj 2001.

   Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft 31. december 2001. Ændringer i regnskabspraksis skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne i IAS 8.46.

STANDING INTERPRETATIONS COMMITTEE FORTOLKNINGSBIDRAG SIC-32

Immaterielle aktiver — omkostninger ved udvikling af websider

Afsnit 11 i IAS 1 (ajourført 1997), Præsentation af årsregnskaber, kræver at årsregnskaber ikke må angives at være i overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder, hvis de ikke er i overensstemmelse med alle bestemmelserne i de relevante standarder og relevante fortolkningsbidrag fra SIC. SIC-fortolkningsbidrag er ikke tænkt anvendt på uvæsentlige poster.

Reference: IAS 38, Immaterielle aktiver.

Problemstilling

1. En virksomhed kan afholde interne omkostninger ved udviklingen og driften af en webside til interne eller eksterne bruger. En webside, som er udviklet til eksterne brugere, kan have forskellige formål så som at fremme og markedsføre virksomhedens produkter og tjenesteydelser, tilbyde elektroniske tjenesteydelser og sælge produkter og tjenesteydelser. En webside, som er udviklet til interne brugere, kan anvendes til at opbevare virksomhedspolitikker og kundeoplysninger og til søgning efter relevante oplysninger.

2. Faserne i udviklingen af en webside kan beskrives som følger:

   (a) Planlægning — omfatter forundersøgelse, definition af mål og specifikationer, evaluering af alternativer og præferenceudvælgelse.

   (b) Udvikling af applikationer og infrastruktur — omfatter køb af domænenavn, køb og udvikling af hardware og operativsystem, installation af udviklede applikationer samt belastningstest.

   (c) Udvikling af grafisk design — omfatter design af websiderne.

▼B

(d) Udvikling af indhold — omfatter produktion, køb, forberedelse og overførelse af information i form af tekst eller grafik til websiden, før udviklingen af websiden er afsluttet. Denne information kan enten opbevares i adskilte databaser, som integreres i (eller hvor der er adgang fra) websiden eller som kodes direkte i siderne på websiden.

3. Når udviklingen af en webside er afsluttet, indledes driftsfasen. I denne fase vedligeholder og forbedrer virksomheden applikationer, infrastruktur, grafisk design og indhold på websiden.

4. Ved den regnskabsmæssige behandling af interne omkostninger ved udviklingen og driften af en webside til interne eller eksterne brugere er problemstillingerne følgende:

(a) hvorvidt websiden er et internt oparbejdet immaterielt aktiv, og bestemmelserne i IAS 38 finder anvendelse og

(b) den korrekte regnskabsmæssige behandling af sådanne omkostninger.

5. Dette fortolkningsbidrag finder ikke anvendelse på omkostninger ved køb, udvikling og anvendelse af hardware (eksempelvis webservere, staging-servere, produktionsservere og internet-forbindelser) for en webside. Sådanne omkostninger behandles regnskabsmæssigt i henhold til IAS 16, Materielle anlægsaktiver (ajourført 1998). Når virksomheden afholder omkostninger til en internetudbyder, som hoster virksomhedens webside, indregnes disse omkostninger i henhold til IAS 8.7 og begrebsrammen, når tjenesteydelser modtages.

6. IAS 38 finder ikke anvendelse på immaterielle aktiver, som besiddes til videresalg som led i det normale forretningsforløb (jvf. IAS 2, Varebeholdninger, og IAS 11, Entreprisekontrakter) eller leasingkontrakter, som er omfattet af IAS 17, Leasingkontrakter (ajourført 1997). Dette fortolkningsbidrag finder derfor ikke anvendelse på omkostninger ved udviklingen eller driften af websider (eller webside-software), som besiddes til videresalg til en anden virksomhed. Når en webside leases i henhold til en operationel leasingkontrakt, anvender leasinggiver dette fortolkningsbidrag. Når en webside leases i henhold til en finansiel leasingkontrakt, anvender leasingtager dette fortolkningsbidrag efter første indregning af det leasede aktiv.

Konsensus

7. En virksomheds webside, som er udviklet af virksomheden, og anvendes af interne eller eksterne brugere, er et internt oparbejdet immaterielt aktiv, og bestemmelserne i IAS 38 finder anvendelse.

8. En webside, som virksomheden selv udvikler, må udelukkende indregnes som et immaterielt aktiv, hvis virksomheden ud over at opfylde de generelle bestemmelser i IAS 38.19 om indregning og første måling opfylder bestemmelserne i IAS 38.45. Især kan virksomheden opfylde kravet i IAS 38.45(d) om dokumentation af, at websiden vil kunne frembringe sandsynlige fremtidige økonomiske fordele, hvis websiden eksempelvis frembringer omsætning, herunder direkte omsætning ved at det er muligt at afgive ordrer via websiden. Virksomheden kan ikke dokumentere, at en webside, som udelukkende eller hovedsageligt er udviklet til at fremme og markedsføre virksomhedens produkter og tjenesteydelser, vil frembringe sandsynlige fremtidige økonomisk fordele, og som følge heraf skal alle omkostninger ved udviklingen af en sådan webside indregnes, når de afholdes.

9. Interne omkostninger ved udviklingen og driften af virksomhedens webside skal regnskabsmæssigt behandles i henhold til IAS 38. Arten af hver aktivitet, som omkostningerne vedrører (eksempelvis uddannelse af ansatte og vedligeholdelse af websider) og websidens færdiggørelsesgrad eller efterfølgende modifikationsfase skal evalueres for at fastlægge den korrekte regnskabsmæssige behandling. Som eksempel herpå kan nævnes:

(a) planlægningsfasen er af samme art som forskningsfasen i IAS 38.42-44. Omkostninger, som afholdes i denne fase, skal indregnes, når de afholdes.

(b) faserne hvor applikationer, infrastruktur, grafisk design og indhold udvikles er af samme art som udviklingsfasen i IAS 38.45-52, forudsat at indholdet udvikles med et andet formål end at fremme og markedsføre virksomhedens produkter og tjenesteydelser. Omkostninger, som afholdes i disse faser, skal medtages i kostprisen for en webside, som indregnes som et immaterielt aktiv i henhold til afsnit 8 i dette fortolkningsbidrag, når omkostninger direkte kan henføres eller allokeres på en rimelig og ensartet måde til udviklingen af websiden til dets planlagte anvendelse. Eksempelvis skal omkostninger ved køb eller produktionen af indhold (bortset fra

▼B

indhold med henblik på at fremme og markedsføre virksomhedens produkter og tjenesteydelser) specifikt for en webside, eller omkostninger til at gøre indhold anvendeligt på websiden (eksempelvis et gebyr for en brugerlicens) medtages i udviklingsomkostningen, når denne betingelse er opfyldt. I henhold til IAS 38.59 må omkostninger til et immaterielt gode, som er indregnet som omkostning i tidligere regnskabsår, dog ikke indregnes som en del af et immaterielt aktivs kostpris på et senere tidspunkt (eksempelvis når omkostninger vedrørende copyright er fuldt ud afskrevne, og indholdet efterfølgende er lagt ud på en webside).

(c) omkostninger, som afholdes i fasen, hvor indhold udvikles, skal indregnes som omkostning i henhold til IAS 38.57(c), når de afholdes, forudsat at indholdet udvikles for at fremme og markedsføre virksomhedens produkter og tjenesteydelser (eksempelvis digitale fotos af virksomhedens produkter). Ved regnskabsmæssig behandling af omkostninger, som afholdes i forbindelse med tjenesteydelser, hvor der eksempelvis tages digitale fotos af virksomhedens produkter med henblik på en fremvisning heraf, skal omkostningerne indregnes, i takt med at tjenesteydelserne modtages i løbet af processen, og ikke når de digitale fotos lægges ud på websiden.

(d) driftsfasen indledes, når udviklingen af websiden er afsluttet. Omkostninger, som afholdes i denne fase, skal indregnes som omkostning, når de afholdes, medmindre betingelserne i IAS 38.60 er opfyldt.

10. En webside, som indregnes som et immaterielt aktiv i henhold til afsnit 8 i dette fortolkningsbidrag, skal efter første indregning måles ved anvendelse af bestemmelserne i IAS 38.63-78. Det bedste skøn over websidens brugstid skal være kort.

Tidspunkt for konsensus: Maj 2001.

Ikrafttrædelsestidspunkt: Dette fortolkningsbidrag træder i kraft den 25. marts 2002. Virkningen af anvendelsen af dette fortolkningsbidrag skal regnskabsmæssigt behandles ved anvendelse af overgangsbestemmelserne i IAS 38.118-121. Dette medfører, at når en webside ikke opfylder kriterierne for indregning som et immaterielt aktiv, men det tidligere har været indregnet som et aktiv, så skal virksomheden ophøre med at indregne det immaterielle aktiv, når dette fortolkningsbidrag træder i kraft. Når websiden allerede eksisterer, og omkostninger ved dets udvikling opfylder kriterierne for indregning som et immaterielt aktiv, og det ikke tidligere har været indregnet som et aktiv, så må det immaterielle aktiv ikke indregnes efter dette fortolkningsbidrags ikrafttrædelsestidspunkt. Når en webside allerede eksisterer, og omkostningerne ved dets udvikling opfylder kriterierne for indregning som et immaterielt aktiv, og det tidligere har været indregnet som et aktiv og ved første måling er målt til kostpris, så anses det beløb, som blev indregnet første gang, for at have været korrekt opgjort.

▼M5

▼M4

IFRIC FORTOLKNINGSBIDRAG 1

Ændringer i eksisterende forpligtelser i forbindelse med at tage anlæg ud af drift, retablering samt tilsvarende forpligtelser

REFERENCER

IAS 1	*Præsentation af årsregnskaber* (ajourført 2003)
IAS 8	*Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl*
IAS 16	*Materielle anlægsaktiver* (ajourført 2003)
IAS 23	*Låneomkostninger*
IAS 36	*Værdiforringelse af aktiver* (ajourført 2004)
IAS 37	*Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver*

BAGGRUND

1. Mange virksomheder har forpligtelser til nedtagning, bortskaffelse og retablering af materielle anlægsaktiver. I dette fortolkningsbidrag betegnes sådanne forpligtelser som »forpligtelser i forbindelse med at tage anlæg ud

▼M4

af drift, retablering samt tilsvarende forpligtelser«. I henhold til IAS 16 omfatter kostprisen for et materielt anlægsaktiv det oprindelige skøn over omkostninger til nedtagning og bortskaffelse af aktivet og retablering af det sted, hvor det er placeret, som virksomheden har forpligtet sig til at afholde, enten ved anskaffelsen af aktivet eller som følge af brugen af aktivet i et bestemt regnskabsår til andre formål end produktion af varebeholdninger i det pågældende regnskabsår. IAS 37 indeholder krav til måling af forpligtelser i forbindelse med at tage anlæg ud af drift, retablering samt tilsvarende forpligtelser. Dette fortolkningsbidrag indeholder vejledning om den regnskabsmæssige behandling af virkningen af ændringer i målingen af eksisterende forpligtelser i forbindelse med at tage anlæg ud af drift, retablering samt tilsvarende forpligtelser.

ANVENDELSESOMRÅDE

2. Dette fortolkningsbidrag finder anvendelse på ændringer i målingen af eventuelle eksisterende forpligtelser i forbindelse med at tage anlæg ud af drift, retableringsforpligtelser eller tilsvarende forpligtelser, der både:

   (a) indregnes som en del af kostprisen for et materielt anlægsaktiv i overensstemmelse med IAS 16

   og

   (b) indregnes som en forpligtelse i overensstemmelse med IAS 37.

   Der kan eksempelvis opstå en forpligtelse i forbindelse med at tage anlæg ud af drift, en retableringsforpligtelse eller en tilsvarende forpligtelse, når et anlæg tages ud af drift, ved genoprettelse af miljøskader i råstofindustrier eller ved bortskaffelse af udstyr.

PROBLEMSTILLING

3. Dette fortolkningsbidrag omhandler den regnskabsmæssige behandling af virkningen af følgende begivenheder, der ændrer målingen af en eksisterende forpligtelse i forbindelse med at tage anlæg ud af drift, en retableringsforpligtelse eller en tilsvarende forpligtelse:

   (a) en ændring i det anslåede træk på virksomhedens økonomiske ressourcer (eksempelvis pengestrømme), som kræves for at indfri forpligtelsen,

   (b) en ændring i den aktuelle markedsbaserede diskonteringssats som defineret i afsnit 47 i IAS 37 (dette omfatter ændringer i den tidsmæssige værdi af penge og de risici, som specifikt er forbundet med forpligtelsen)

   og

   (c) en stigning, der afspejler tidsforløbet (også benævnt afvikling af effekten af diskontering).

KONSENSUS

4. Ændringer i målingen af eksisterende forpligtelser i forbindelse med at tage anlæg ud af drift, retablering samt tilsvarende forpligtelser, der hidrører fra ændringer i det skønnede tidspunkt for eller den skønnede beløbsmæssige størrelse af det træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, der kræves for at indfri forpligtelsen, eller en ændring i diskonteringssatsen, skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med afsnit 5-7 nedenfor.

5. Hvis det tilknyttede aktiv måles ved brug af kostprismodellen:

   (a) skal ændringer i forpligtelsen i henhold til (b) lægges til eller trækkes fra kostprisen for det tilknyttede aktiv i det aktuelle regnskabsår.

   (b) må det beløb, der trækkes fra kostprisen for aktivet ikke overstige den regnskabsmæssige værdi. Hvis en reduktion af forpligtelsen overstiger aktivets regnskabsmæssige værdi, skal det overskydende beløb straks indregnes i resultatet.

   (c) hvis reguleringen medfører en stigning i aktivets kostpris, skal virksomheden vurdere, hvorvidt dette er en indikation af, at aktivets nye regnskabsmæssige værdi muligvis ikke er fuldt ud genindvindelig. Hvis der er tale om en sådan indikation, skal virksomheden teste aktivet for værdiforringelse ved at skønne aktivets genindvindingsværdi, og virksomheden skal regnskabsmæssigt behandle eventuelle tab ved værdiforringelse i overensstemmelse med IAS 36.

▼M4

6. Hvis det tilknyttede aktiv måles ved brug af omvurderingsmodellen:

   (a) ændres den positive eller negative omvurdering, der tidligere er indregnet for det pågældende aktiv, af ændringer i forpligtelsen, således at:

      (i) et fald i forpligtelsen (i henhold til (b)) skal indregnes direkte på den i egenkapitalen medtagne reserve for opskrivninger med den undtagelse, at det skal indregnes i resultatet i det omfang, det udligner en reduktion som følge af omvurdering af aktivet, som tidligere er indregnet i resultatet.

      (ii) en stigning i forpligtelsen skal indregnes i resultatet, med den undtagelse, at den skal indregnes direkte på den i egenkapitalen medtagne reserve for opskrivninger, i det omfang der for det pågældende aktiv er en kreditbalance i reserven for opskrivninger.

   (b) I tilfælde af, at et fald i forpligtelsen overstiger den regnskabsmæssige værdi, som ville have været indregnet, hvis aktivet var indregnet efter kostprismodellen, skal det overskydende beløb straks indregnes i resultatet.

   (c) en ændring i forpligtelsen er en indikation af, at aktivet muligvis skal omvurderes for at sikre, at den regnskabsmæssige værdi ikke afviger væsentligt fra den værdi, der ville blive opgjort ved anvendelse af dagsværdien på balancedagen. Sådanne omvurderinger skal tages i betragtning ved opgørelsen af de beløb, der skal indregnes i resultatet og egenkapitalen i henhold til (a). Hvis det er nødvendigt at foretage en omvurdering, skal alle aktiver i samme kategori omvurderes.

   (d) IAS 1 stiller krav om oplysning i egenkapitalopgørelsen for hver indtægtspost eller omkostningspost, der indregnes direkte på egenkapitalen. I forbindelse med opfyldelsen af dette krav skal ændringen i reserven for opskrivninger, der hidrører fra en ændring i forpligtelsen, identificeres separat og oplyses.

7. Aktivets regulerede afskrivningsberettigede beløb afskrives over dets brugstid. Derfor skal alle efterfølgende ændringer i forpligtelsen, når det tilknyttede aktiv har nået udgangen af sin brugstid, indregnes i resultatet, efterhånden som de opstår. Dette gælder både for kostprismodellen og omvurderingsmodellen.

8. Den periodiske afvikling af effekten af diskonteringen skal indregnes i resultatet som en finansieringsomkostning, efterhånden som den finder sted. Den i henhold til IAS 23 tilladte alternative behandling af aktivering er ikke tilladt.

IKRAFTTRÆDELSESTIDSPUNKT

9. Virksomheder skal anvende dette fortolkningsbidrag for regnskabsår, som begynder 1. september 2004 eller derefter. Det tilskyndes, at standarden anvendes før dette tidspunkt. Hvis en virksomhed anvender dette fortolkningsbidrag for regnskabsår, som begynder før 1. september 2004, skal den give oplysning om dette.

OVERGANG

10. Ændringer i regnskabspraksis skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med kravene i IAS 8 *Regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl.* (*)

(*) Hvis en virksomhed anvender dette fortolkningsbidrag på et regnskabsår, der begynder før1. januar 2005, skal virksomheden overholde kravene i den tidligere udgave af IAS 8 med titlen *Årets resultat, fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis*, medmindre virksomheden anvender den ajourførte udgave af IAS 8 på det pågældende tidligere regnskabsår.

▼M4

APPENDIKS

Ændringer til IFRS 1 *Førstegangsanvendelse af IFRS*

Ændringerne i dette appendiks finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. september 2004 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender dette fortolkningsbidrag for et tidligere regnskabsår, finder ændringerne anvendelse på det tidligere regnskabsår.

A1. Der er foretaget følgende ændringer i IFRS 1 *Førstegangsanvendelse af IFRS* og de dertil knyttede dokumenter:

I standardens afsnit 12 er henvisningen til afsnit 13-25D ændret til 13-25E.

Underafsnit 13(h) og (i) i standarden er ændret, og underafsnit (j) er tilføjet som følger:

(h) aktiebaseret vederlæggelse (afsnit 25B og 25C),

(i) forsikringskontrakter (afsnit 25D)

og

(j) forpligtelser i forbindelse med at tage anlæg ud af drift, som er medtaget i kostprisen for materielle anlægsaktiver (afsnit 25E).

Der er i standarden tilføjet en ny overskrift samt afsnit 25E som følger:

Ændringer i eksisterende forpligtelser i forbindelse med at tage anlæg ud af drift, retablering samt tilsvarende forpligtelser, som er medtaget i kostprisen for materielle anlægsaktiver

25E. IFRIC 1 *Ændringer i eksisterende forpligtelser i forbindelse med at tage anlæg ud af drift, retablering samt tilsvarende forpligtelser* kræver, at bestemte ændringer i en forpligtelse i forbindelse med at tage anlæg ud af drift, en retableringsforpligtelse eller en tilsvarende forpligtelse lægges til eller trækkes fra kostprisen for det aktiv, forpligtelsen knytter sig til. Aktivets regulerede afskrivningsberettigede beløb afskrives derefter fremadrettet over den resterende brugstid. En virksomhed, som anvender IFRS for første gang, behøver ikke at overholde disse krav, for så vidt angår ændringer i sådanne forpligtelser, hvis de indtraf før tidspunktet for overgangen til IFRS. Hvis en virksomhed, som anvender IFRS for første gang, benytter sig af denne undtagelse, skal den:

(a) måle forpligtelsen på tidspunktet for overgangen til IFRS i overensstemmelse med IAS 37,

(b) i det omfang forpligtelsen er omfattet af IFRIC 1, skønne det beløb, der ville have været medtaget i kostprisen for det aktiv, forpligtelsen knytter sig til, på det tidspunkt, hvor forpligtelsen opstod, ved at diskontere forpligtelsen til dette tidspunkt ved anvendelse af sit bedste skøn over den eller de historiske risikokorrigerede diskonteringssatser, som ville have været gældende for forpligtelsen i den mellemliggende periode,

og

(c) beregne den akkumulerede afskrivning på dette beløb på tidspunktet for overgangen til IFRS på grundlag af det aktuelle skøn over aktivets brugstid og ved anvendelse af virksomhedens vedtagne afskrivningspraksis i henhold til IFRS-standarderne.

▼M7

IFRIC FORTOLKNINGSBIDRAG 2

Andele i andelsvirksomheder og lignende instrumenter

Referencer

— IAS 32 *Finansielle Instrumenter: Oplysning og præsentation* (ajourført 2003)

— IAS 39 *Finansielle Instrumenter: Indregning og måling* (ajourført 2003)

Baggrund

1 Andelsvirksomheder og tilsvarende virksomheder dannes af grupper af personer med det formål at opfylde fælles økonomiske eller sociale behov. National lovgivning definerer typisk en andelsvirksomhed som en sammenslutning til pleje af andelshavernes økonomiske interesser gennem

▼M7

fælles forretningsdrift (selvhjælpsprincippet). Andelshavernes interesser i en andelsvirksomhed benævnes ofte som andele eller lignende og benævnes i det følgende som »andele«.

2 IAS 32 fastlægger principperne for klassifikation af finansielle instrumenter som finansielle forpligtelser eller egenkapital. Navnlig gælder disse principper for klassifikationen af indløselige instrumenter, som giver indehaveren ret til at indløse disse instrumenter hos udsteder mod likvide beholdninger eller andre finansielle instrumenter. Disse principper er vanskelige at anvende på andele i andelsvirksomheder og lignende instrumenter. Visse af brugerne af IAS-standarderne har anmodet om hjælp til at forstå, hvordan principperne i IAS 32 skal finde anvendelse på andele og lignende instrumenter, der har visse træk, og under hvilke omstændigheder disse træk berører klassifikationen som forpligtelser eller egenkapital.

Anvendelsesområde

3 Dette fortolkningsbidrag finder anvendelse på finansielle instrumenter, som er omfattet af IAS 32, herunder finansielle instrumenter udstedt til andelshavere i andelsvirksomheder, som dokumenterer andelshavernes ejerandel i virksomheden. Dette fortolkningsbidrag finder ikke anvendelse på finansielle instrumenter, som skal eller kan afregnes i virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter.

Problemstilling

4 Mange finansielle instrumenter, herunder andele, har fællestræk med egenkapital, herunder stemmeret og ret til udbetaling af dividende. Visse finansielle instrumenter giver indehaveren ret til at kræve indløsning mod betaling i likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver, men kan omfatte eller blive omfattet af begrænsninger med hensyn til, om de finansielle instrumenter kan blive indløst. Hvordan skal disse indløsningsbetingelser vurderes ved bestemmelsen af, om de finansielle instrumenter skal klassificeres som forpligtelser eller egenkapital?

Konsensus

5 Den kontraktlige ret, som indehaveren af et finansielt instrument har (herunder andele i andelsvirksomheder) til at kræve indløsning, betyder ikke i sig selv, at det finansielle instrument skal klassificeres som en finansiel forpligtelse. Tværtimod skal virksomheden tage alle det finansielle instruments vilkår i betragtning ved klassifikationen som en finansiel forpligtelse eller egenkapital. Disse vilkår omfatter relevante lokale love, forskrifter samt virksomhedens vedtægter, der var gældende på tidspunktet for klassifikationen, men ikke forventede fremtidige ændringer af disse love, bestemmelser eller vedtægter.

6 Andele, som ville blive klassificeret som egenkapital, hvis andelshaverne ikke havde ret til at forlange indløsning, er egenkapital, såfremt en af betingelserne i afsnit 7 og 8 er opfyldt. Anfordringsindskud, herunder anfordringskonti, indskudskonti og tilsvarende kontrakter, der opstår, når andelshavere optræder som kunder, er finansielle forpligtelser for virksomheden.

7 Andelene er egenkapital, hvis virksomheden har en ubetinget ret til at nægte indløsning af andelene.

8 Lokale love, forskrifter eller virksomhedens vedtægter kan nedlægge forskellige typer forbud vedrørende indløsning af andelene, eksempelvis ubetingede forbud eller forbud baseret på likviditetskriterier. Hvis lokale love, forskrifter eller virksomhedens vedtægter ubetinget forbyder indløsning, er andelene egenkapital. Bestemmelser i lokale love, forskrifter eller virksomhedens vedtægter, som kun forbyder indløsning, såfremt visse betingelser — eksempelvis likviditetsbegrænsninger — er opfyldt (eller ikke opfyldt), medfører ikke, at andelene er egenkapital.

9 Et ubetinget forbud kan være absolut, således at enhver indløsning er forbudt. Et ubetinget forbud kan være delvist, således at det forbyder indløsning af andele, såfremt indløsning ville bevirke, at antallet af andele eller størrelsen af indskudskapitalen fra andelene falder til under et bestemt niveau. Det beløb, hvormed andele overstiger forbuddet mod indløsning, er forpligtelser, medmindre virksomheden har ubetinget ret til at nægte indløsning som beskrevet i afsnit 7. I nogle tilfælde kan antallet af andele eller den beløbsmæssige størrelse af indskudskapitalen, som er underlagt et indløsningsforbud, variere løbende. En sådan ændring i indløsningsforbuddet medfører en overførsel mellem finansielle forpligtelser og egenkapital.

▼M7

10 Ved første indregning skal virksomheden måle sin finansielle indløsningsforpligtelse til dagsværdi. I tilfælde af andele med mulighed for indløsning skal virksomheden måle dagsværdien af den finansielle indløsningsforpligtelse til et beløb, der ikke er lavere end det beløb, der højst skal betales i medfør af indløsningsbestemmelserne i vedtægterne eller gældende lovgivning, diskonteret fra det tidligste tidspunkt, hvor beløbet kunne kræves betalt (jf. eksempel 3).

11 Som krævet i afsnit 35 i IAS 32 indregnes udlodninger til indehavere af egenkapitalinstrumenter direkte på egenkapitalen efter skat. Renter, udbytte og andre afkast vedrørende finansielle instrumenter klassificeret som finansielle forpligtelser er udgifter, uanset om de beløb, der således er betalt, karakteriseres som udbytte, renter eller andet.

12 Appendikset, som er en integreret del af fortolkningsbidraget, indeholder eksempler på anvendelsen af dette fortolkningsbidrag.

Oplysninger

13 Når en ændring i indløsningsforbuddet medfører en overførsel mellem finansielle forpligtelser og egenkapital, skal virksomheden give separat oplysning om den beløbsmæssige størrelse af, tidspunktet for og årsagen til overførslen.

Ikrafttrædelsestidspunkt

14 Der gælder samme ikrafttrædelsestidspunkt og overgangskrav for dette fortolkningsbidrag som for IAS 32 (ajourført 2003). Virksomheden skal anvende dette fortolkningsbidrag for regnskabsår, som begynder 1. januar 2005 eller derefter. Hvis en virksomhed anvender dette fortolkningsbidrag for regnskabsår, som begynder før 1. januar 2005, skal den give oplysning om dette. Fortolkningsbidraget skal anvendes med tilbagevirkende kraft.

▼M7

APPENDIKS

EKSEMPLER PÅ FORTOLKNINGSBIDRAGETS ANVENDELSE

Dette appendiks er en integreret del af fortolkningsbidraget.

A1 Dette appendiks beskriver syv eksempler på anvendelsen af IFRIC-fortolkningsbidraget. Eksemplerne udgør ikke nogen udtømmende liste, og andre mønstre er mulige. I hvert eksempel antages det, at der ikke eksisterer andre omstændigheder end dem, der er oplyst i fakta for eksemplet, og som ville kræve, at det finansielle instrument skal klassificeres som en finansiel forpligtelse.

UBETINGET RET TIL AT NÆGTE INDLØSNING (afsnitt 7)

Eksempel 1

Fakta

A2 Ifølge virksomhedens vedtægter er det alene virksomheden, der kan træffe beslutning om indløsning. Vedtægterne indeholder ikke yderligere bestemmelser om eller begrænsninger i denne ret. Virksomheden har i sin levetid aldrig nægtet at indløse andele, selvom bestyrelsen har ret til at gøre dette.

Klassifikation

A3 Virksomheden har en ubetinget ret til at nægte indløsning, og andelene udgør egenkapital. IAS 32 fastlægger principperne for klassifikation, som er baseret på vilkårene for det finansielle instrument, og bemærker, at tidligere eller påtænkte skønsmæssige betalinger ikke udløser klassifikation som en forpligtelse. Afsnit AG26 i IAS 32 angiver, at:

Når præferenceaktier ikke kan indløses, afhænger klassifikationen af de øvrige rettigheder, der er knyttet til aktierne. Klassifikationen er baseret på en vurdering af kontraktens indhold og definitionen på en finansiel forpligtelse og et egenkapitalinstrument. Når udsteder kan vælge, om der skal foretages udlodning til indehavere af præferenceaktier, hvad enten de er kumulative eller ikke-kumulative, er aktierne egenkapitalinstrumenter. Klassifikationen af en præferenceaktie som et egenkapitalinstrument eller en finansiel forpligtelse påvirkes ikke af eksempelvis:

a) tidligere foretagne udlodninger

b) om udsteder har til hensigt at foretage udlodninger i fremtiden

c) en mulig negativ påvirkning af kursen på udsteders ordinære aktier, hvis der ikke foretages udlodninger (på grund af restriktioner på udbetalingen af udbytte på de ordinære aktier, hvis der ikke udbetales udbytte på præferenceaktierne)

d) den beløbsmæssige størrelse af udsteders reserver

e) udsteders forventninger til resultatet for et regnskabsår, eller

f) udsteders mulighed eller manglende mulighed for at påvirke den beløbsmæssige størrelse af årets resultat.

Eksempel 2

Fakta

A4 Ifølge virksomhedens vedtægter er det alene virksomheden, der kan træffe beslutning om indløsning. Imidlertid anføres det endvidere i vedtægterne, at godkendelsen af en anmodning om indløsning sker automatisk, medmindre virksomheden ikke er i stand til at foretage betalinger uden at overtræde lokale lovgivningsmæssige krav vedrørende likviditet eller reserver.

Klassifikation

A5. Virksomheden har ikke en ubetinget ret til at nægte indløsning, og andelene udgør en finansiel forpligtelse. De ovenfor beskrevne begrænsninger er baseret på virksomhedens evne til at indfri sin forpligtelse. De begrænser kun indløsninger, såfremt likviditets- eller reservekravene ikke er opfyldt, og da kun indtil de er opfyldt. De medfører således ikke i

▼M7

henhold til principperne i IAS 32 en klassifikation af det finansielle instrument som egenkapital. Afsnit AG25 i IAS 32 angiver, at:

Præferenceaktier kan udstedes med forskellige rettigheder. Når det skal afgøres, hvorvidt en præferenceaktie er en finansiel forpligtelse eller et egenkapitalinstrument, vurderer udstederen de konkrete rettigheder, som er knyttet til aktien for at afgøre, hvorvidt den har de afgørende kendetegn for en finansiel forpligtelse. Eksempelvis indeholder en præferenceaktie med indløsning på et specifikt tidspunkt eller efter indehaverens valg en finansiel forpligtelse, idet udstederen er forpligtet til at overdrage finansielle aktiver til indehaveren af aktien. *Udsteders potentielle manglende evne til at opfylde sin forpligtelse til at indløse en præferenceaktie, som udsteder er kontraktligt forpligtet til at indløse, hvad enten det skyldes mangel på midler, lovmæssige restriktioner eller utilstrækkelige overskud eller reserver, fjerner ikke forpligtelsen.* (Kursivering tilføjet)

FORBUD MOD INDLØSNING (afsnit 8 og 9)

Eksempel 3

Fakta

A6 En andelsvirksomhed har tidligere udstedt andele til sine andelshavere på forskellige tidspunkter og for forskellige beløb, som følger:

a) 1. januar 20x1 100 000 andele a CU 10 (CU 1 000 000)

b) 1. januar 20x2 100 000 andele a CU 20 (yderligere CU 2 000 000, hvilket bringer det samlede beløb for udstedte andele op på CU 3 000 000).

Andelene er indløselige på anfordring til det beløb, til hvilket de blev udstedt.

A7 Ifølge virksomhedens vedtægter må kumulative indløsninger ikke overstige 20 % af det højeste antal af de andele, der har været i omløb på noget tidspunkt. Pr. 31. december 20x2 har virksomheden 200 000 andele i omløb, hvilket er det højeste antal andele, der nogensinde har været i omløb, og der er ikke tidligere blevet indløst nogen andele. Den 1. januar 20x3 ændrer virksomheden sine vedtægter og forhøjer grænsen for tilladte kumulative indløsninger til 25 % af det højeste antal andele, der har været i omløb på noget tidspunkt.

Klassifikation

Før vedtægtsændringen

A8 Det beløb, hvormed andelene overstiger forbuddet mod indløsning, er finansielle forpligtelser. Andelsvirksomheden måler denne finansielle forpligtelse til dagsværdi ved første indregning. Da disse andele er indløselige på anfordring, fastlægger andelsvirksomheden dagsværdien for sådanne finansielle forpligtelser som krævet i afsnit 49 i IAS 39, hvori det anføres: »Dagsværdien af en finansiel forpligtelse med et anfordringselement (eksempelvis en anfordringskonto) er ikke mindre end det beløb, der skal betales på anfordring …«. I overensstemmelse hermed klassificerer andelsvirksomheden det højeste beløb, der kan kræves betalt på anfordring i henhold til indløsningsbestemmelserne, som finansielle forpligtelser.

A9 Den 1. januar 20x1 er det højeste beløb, der kan kræves betalt i henhold til indløsningsbestemmelserne, 20 000 andele a CU 10, og i overensstemmelse hermed klassificerer virksomheden CU 200 000 som en finansiel forpligtelse og CU 800 000 som egenkapital. Den 1. januar 20x2 stiger det højeste beløb, der kan kræves betalt i henhold til indløsningsbestemmelserne, imidlertid til 40 000 andele a CU 20 på grund af den nye udstedelse af andele a CU 20. Udstedelsen af yderligere andele a CU 20 skaber en ny forpligtelse, som måles til dagsværdi ved første indregning. Efter disse andele er blevet udstedt, udgør forpligtelsen 20 % af det samlede antal andele i omløb (200 000), målt til CU 20, eller CU 800 000. Dette kræver indregning af en yderligere forpligtelse på CU 600 000. I dette eksempel indregnes der ingen gevinster eller tab. I overensstemmelse hermed klassificerer virksomheden nu CU 800 000 som finansielle forpligtelser og CU 2 200 000 som egenkapital. I dette eksempel antages det, at disse beløb ikke ændres mellem 1. januar 20x1 og 31. december 20x2.

▼M7

Efter vedtægtsændringen

A10 Efter vedtægtsændringen kan andelsvirksomheden nu blive pålagt at indløse op til 25 % af andelene i omløb eller højest 50 000 andele a CU 20. I overensstemmelse hermed klassificerer andelsvirksomheden den 1. januar 20x3 et beløb på CU 1 000 000, hvilket er det højeste beløb, der kan kræves betalt på anfordring i henhold til indløsningsbestemmelserne, som finansielle forpligtelser, opgjort i overensstemmelse med afsnit 49 i IAS 39. Virksomheden overfører derfor den 1. januar 20x3 et beløb på CU 200 000 fra egenkapitalen til finansielle forpligtelser, hvilket efterlader CU 2 000 000 klassificeret som egenkapital. I dette eksempel indregner virksomheden ingen gevinster eller tab på overførslen.

Eksempel 4

Fakta

A11 Lokal lovgivning om andelsvirksomheders drift, eller vilkårene i virksomhedens vedtægter, forbyder en virksomhed at indløse andele, såfremt en indløsning ville reducere indskudskapitalen fra andelene til under 75 % af det højeste beløb af indskudskapitalen fra andelene. Det højeste beløb for en bestemt andelsvirksomhed er CU 1 000 000. På balancedagen er indskudskapitalen CU 900 000.

Klassifikation

A12 I dette tilfælde ville CU 750 000 blive klassificeret som egenkapital, og CU 150 000 ville blive klassificeret som finansielle forpligtelser. Ud over de allerede nævnte afsnit anføres det i afsnit 18(b) i IAS 32 blandt andet, at:

> ... et finansielt instrument, som giver indehaveren ret til at indløse instrumentet hos udsteder mod likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver (et »indløseligt instrument«), er en finansiel forpligtelse. Dette gælder, selvom den beløbsmæssige størrelse af likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver opgøres på basis af et indeks eller en anden post, som potentielt kan stige eller falde, eller selvom det indløselige instruments juridiske form giver indehaveren ret til en andel af forskelsværdien af udsteders aktiver. Hvis indehaveren har en option på at indløse instrumentet hos udsteder mod likvide beholdninger eller andre finansielle aktiver, opfylder det indløselige instrument definitionen på en finansiel forpligtelse.

A13 Indløsningsforbuddet, der beskrives i dette eksempel, afviger fra de begrænsninger, der beskrives i afsnit 19 og AG25 i IAS 32. Disse restriktioner er begrænsninger i virksomhedens evne til at betale det beløb, der skyldes på en finansiel forpligtelse, dvs. de forhindrer kun betaling af forpligtelsen, hvis bestemte betingelser er opfyldt. I modsætning hertil beskriver dette eksempel et ubetinget forbud mod indløsninger over et specificeret beløb, uagtet virksomhedens evne til at indløse andelene (eksempelvis set i lyset af virksomhedens kontantbeholdning, overskud eller reserver til udlodning). I realiteten forhindrer forbuddet mod indløsning virksomheden i at pådrage sig en finansiel forpligtelse til at indløse mere end et bestemt beløb af den indskudte kapital. Den del af andelene, der er omfattet af indløsningsforbuddet, udgør derfor ikke en finansiel forpligtelse. Selvom hver andelshavers andele kan indløses hver for sig, er en del af de samlede andele i omløb ikke indløselige under nogen omstændigheder andet end ved likvidation af virksomheden.

Eksempel 5

Fakta

A14 Omstændighederne i dette eksempel er som anført i eksempel 4. Desuden forhindrer de likviditetskrav, der pålægges i den lokale jurisdiktion, virksomheden i på balancedagen at indløse nogen andele, medmindre virksomhedens likvide beholdninger og kortfristede investeringer overstiger et specificeret beløb. Virkningen af disse likviditetskrav på balancedagen er, at virksomheden ikke kan betale mere end CU 50 000 for at indløse andele.

Klassifikation

A15 Som i eksempel 4 klassificerer virksomheden CU 750 000 som egenkapital og CU 150 000 som en finansiel forpligtelse. Det skyldes, at det beløb, der klassificeres som en forpligtelse, er baseret på virksomhedens ubetingede ret til at afvise indløsning og ikke på betingede begrænsninger, som kun forhindrer indløsning, såfremt likviditetskravet eller andre krav ikke er

▼M7

opfyldt, og da kun indtil de er opfyldt. Bestemmelserne i afsnit 19 og AG25 i IAS 32 finder anvendelse i dette tilfælde.

Eksempel 6

Fakta

A16 Virksomhedens vedtægter forbyder virksomheden at indløse andele med et beløb, der overstiger provenuet af udstedelsen af yderligere andele til nye eller eksisterende andelshavere i de foregående tre år. Provenuet af udstedelse af andele skal anvendes til indløsning af andele, som andelshavere har forlangt indløst. I de foregående tre år har provenuet af udstedelsen af andele været CU 12 000, og ingen andele er blevet indløst.

Klassifikation

A17 Virksomheden klassificerer andele til en værdi af CU 12 000 som finansielle forpligtelser. I overensstemmelse med de i eksempel 4 beskrevne konklusioner er andele, der ikke er omfattet af et ubetinget forbud mod indløsning, ikke finansielle forpligtelser. Et sådant ubetinget forbud gælder for et beløb svarende til provenuet af andele, der udstedes inden de foregående tre år, og dette beløb klassificeres i overensstemmelse hermed som egenkapital. Et beløb svarende til provenuet af andele, der udstedes i de foregående tre år, er imidlertid ikke omfattet af et ubetinget forbud mod indløsning. I overensstemmelse hermed medfører provenu fra udstedelsen af andele i de foregående tre år finansielle forpligtelser, indtil det ikke længere er disponibelt for indløsning af andele. Virksomheden har som følge heraf en finansiel forpligtelse svarende til provenuet af de andele, der er udstedt i løbet af de foregående tre år, med fradrag af eventuelle indløsninger i denne periode.

Eksempel 7

Fakta

A18 Virksomheden er en andelsbank. Ifølge lokal lovgivning om andelsbankers drift skal mindst 50 % af virksomhedens samlede »udestående forpligtelser« (et begreb, der defineres i bestemmelserne til at omfatte andelshavernes andelskonti) være i form af indskudskapital fra andelshavere. Virkningen af bestemmelsen er, at hvis alle andelsvirksomhedens udestående forpligtelser har form af andele, vil virksomheden kunne indløse dem alle. Den 31. december 20x1 har virksomheden samlede udestående forpligtelser på CU 200 000, hvoraf CU 125 000 er andelshavernes andelskonti. Vilkårene for andelshavernes andelskonti tillader indehaveren at indløse kontoen på anfordring, og der er ingen begrænsninger på indløsningen i virksomhedens vedtægter.

Klassifikation

A19 I dette eksempel klassificeres andele som finansielle forpligtelser. Indløsningsforbuddet svarer til de begrænsninger, der beskrives i afsnit 19 og AG25 i IAS 32. Restriktionen er en betinget begrænsning af virksomhedens evne til at betale det beløb, der skyldes på en finansiel forpligtelse, dvs. den forhindrer kun betaling af forpligtelsen, hvis bestemte betingelser er opfyldt. Mere konkret kunne virksomheden blive pålagt at indløse det samlede beløb af andele (CU 125 000), såfremt den tilbagebetalte alle sine øvrige forpligtelser (CU 75 000). Forbuddet mod indløsning forhindrer således ikke virksomheden i at pådrage sig en finansiel forpligtelse til at indløse flere end et bestemt antal af andelene eller et bestemt beløb af den indskudte kapital. Det tillader virksomheden at udskyde indløsning, indtil en betingelse er opfyldt, nemlig tilbagebetaling af andre forpligtelser. Andele i dette eksempel er ikke omfattet af et ubetinget forbud mod indløsning og klassificeres derfor som finansielle forpligtelser.